TRAUER

Az

1935 : IV. t.-c.

és végrehajtása

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1351
/1866/

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

10.20

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
1866

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Erczhegyi Géza
Erdészete
V. kor.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Parátossy Gábor ajándéka az OEE Könyvtár részére 2013. febr. 13.

AZ ERDŐKRŐL ÉS A TERMÉSZETVÉDELEMRŐL SZÓLÓ 1935:IV. T.-C. ÉS VÉGREHAJTÁSA

OEE Könyvtár
Áll.Ell. 2020

Összeállította:

Dr. j. utr. TRAUER ERVIN

M. KIR. ERDŐTANÁCSOS.

Országos Erdészeti Egyesület
Wagner Károly Erdészeti Szakkönyvtár
Leltári szám: 10/2013
Csoport szám: III
Raktári jelzet: S. IV. II.

BUDAPEST
1942.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A SZERZŐ KIADÁSA

Felelős kiadó: Dr. Trauer Ervin, Budapest, VI., Hegedűs Sándor-utca 23. sz.

98.465 — Hornyánszky Viktor R.-T. nyomdai műintézet, Budapest.
Felelős: Nemes L. műsz. igazg.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Előszó.

Az erdőkről és a természetvédelemről szóló 1935 : IV. t.-c. 35.000/1938. F. M. számú végrehajtási rendeletének a kiadása után felvetődött az a gondolat, hogy a két jogszabályt a könnyebb alkalmazás céljából egy könyvbe kellene foglalni akként, hogy minden törvényszakasz után a végrehajtási rendelet megfelelő szakasza, illetve szakaszai következzenek.

Ennek a gondolatnak megvalósításához már a végrehajtási rendelet kiadása után hozzá is fogtam, s a munkám eredményét tartalmazza ez a könyv.

Miután a terjedelmes anyag összeállítása elfoglaltságom miatt csak lassan haladhatott előre, időközben pedig a törvénnyel kapcsolatban kiadott elvi jelentőségű döntések száma folyton nőtt, alkalmam nyílott minden törvényszakasz után az alkalmazás során kiadott fontosabb rendeleteket is felvenni. Mivel pedig az egyes törvényszakaszok alkalmazásánál tág tere nyílik az értelmezésnek, de a munka teljességének a kedvéért is — amennyire lehetett — reámutattam a törvényalkotó szándékára, s felvettem a törvényjavaslat miniszteri megokolását részben szószerint („*M. i.*“ jelzéssel), részben kivonatosan (minden jelzés nélkül). Végül beleiktattam egészen röviden a szakférfiak magyarázó munkáiból szükséges részeket is.

A könyvet a tartalomjegyzéken kívül egy betűrendes tárgymutatóval is elláttam, amelyben a különféle intézmények (hatóságok, hivatalok, stb.) hatáskörét (ügykörét, illetve munkakörét) külön-külön feltüntettem. Továbbá összeállítottam egy évszámsoros jogszabálymutatót is a munkában előforduló törvényekről és rendeletekről, ugyancsak a keresés megkönnyítése végett.

Ilyen hatalmas anyag egybeállításánál természetes, hogy egy-egy rendelet közlése elkerülhette figyelmemet, azonkívül az is előfordulhatott, hogy a felvett rendeletek közül egyesek kivo-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

natolása sem egészen szabatos. Szolgáljon azonban mentségemül a jószándék és a feladat nehézsége.

Amidőn könyvemet kézreadom, nem mulaszthatom el először is hálás köszönetem kifejezni *losonczi Bánffy Dániel báró* földmívelésügyi miniszter Úr Őnagyméltóságának, hogy támogatásával lehetővé tette munkám megjelenését. Hálás köszönettel adózom *Bárczay János dr.* földmívelésügyi miniszteri államtitkár, *Molcsány Gábor* és *Pászthory Ödön* miniszteri osztályfőnök uraknak megértő támogatásukért. Különösen köszönöm *Ajtay Sándor dr.* miniszteri tanácsos úrnak a könyv összeállításánál és gondos átnézésénél kifejtett nehéz munkáját, valamint a rendelkezésemre bocsátott anyagot.

Köszönetet mondok továbbá mindazoknak, akik munkámban segítségemre voltak, így *vitéz Marsóy Ferenc, vitéz Tótth László, vitéz Szilágyi Ilosvay Lajos* miniszteri tanácsos, *Apáti László* és *Horváth Rezső* m. kir. erdőtanácsos, végül *Mihályi Zoltán dr.* okl. erdőmérnök, egyesületi titkár uraknak, akik az anyag gondos átnézése mellett sok jó tanáccsal emelték annak értékét.

Könyvemet Isten nevében azzal a reménnyel indítom útjára, hogy jó szolgálatot fog tenni azoknak, akik az erdészeti jogszabályokkal hivatásszerűen vagy másféle érdekeltségüknél fogva foglalkoznak.

Budapest, 1942. évi március hó 21-én.

A szerző.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Rövidítések magyarázata.

Albizottság = A törvényhatóság közigazgatási bizottságának gazdasági albizottsága.
Á. K. = Árellenőrzés Országos Kormánybiztosa.
B. M. = belügyminiszter, belügyminiszteri.
I. Bn. = A büntető törvénykönyvek és bűnvádi perrendtartás kiegészítéséről és módosításáról szóló 1908 : XXXIV. t.-c.
II. Bn. = A büntető igazságszolgáltatás egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 1928 : X. t.-c.
Bp. = A bűnvádi perrendtartásról szóló 1897 : XXXIII. t.-c.
Btk. = A büntettekről és vétségekről szóló 1878 : V. t.-c.
F. M. = földmívelésügyi miniszter, földművelésügyi miniszteri.
H. B. = Hatásköri Bíróság.
H. M. = honvédelmi miniszter, honvédelmi miniszteri.
I. M. = igazságügyminiszter, igazságügyminiszteri.
Kat. hold = katasztrális hold.
K. B. = M. kir. Közigazgatási bíróság.
Kbtk. = A kihágásokról szóló 1879 : XL. t.-c.
K. K. = Kir. Kúria.
K. M. = kereskedelemügyi miniszter, kereskedelemügyi miniszteri.
K. K. M. = kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter, kereskedelem- és közlekedésügyi miniszteri.
M. E. = minisztérium, minisztériumi, miniszterelnök, miniszterelnöki.
M. i. = Az erdőkről és a természetvédelemről szóló törvényjavaslat miniszteri indokolása.
Min. = Az erdőkről és a természetvédelemről szóló 1935 : IV. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 35.000/1938. F. M. számú rendelet mellékletét képező mintái.
P. M. = pénzügyminiszter, pénzügyminiszteri.
Pp. = A polgári perrendtartásról szóló 1911 : I. t.-c.
R. = Az erdőkről és a természetvédelemről szóló 1935:IV. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 35.000/1938. F. M. számú rendelet.
Rbsz. = A rendőri büntetőeljárási szabályzat tárgyában kiadott 65.000/1909. B. M. számú rendelet.
R. M. = Az erdőkről és a természetvédelemről szóló 1935 : IV. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 35.000/1938. F. M. számú rendelet magyarázata.
Rüsz. = A rendőri büntető ügyviteli szabályok tárgyában kiadott 105.000/1909. B. M. számú rendelet.
T. = Az erdőkről és a természetvédelemről szóló 1935 : IV. t.-c.
T. M. = Az erdőkről és a természetvédelemről szóló 1935 : IV. t.-c. magyarázata.
v. úrb. = volt úrbéres, volt úrbéri.
Üzemterv = erdőgazdasági üzemterv.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Forrásmunkák.

Dr. Ajtai Sándor: A Kihágási Tanács elvi jelentőségű és figyelmet érdemlő egyéb döntései (az Erdészeti Lapokban megjelent közlemények).

Dr. Ajtai Sándor: Magyar Erdészeti Közigazgatás.

A közigazgatás rendezéséről szóló 1929 : XXX. t.-c.

A községi és némely más erdők és kopár területek állami kezeléséről, továbbá a közbirtokosságok és a volt úrbéresek osztatlan tulajdonában lévő, közösen használt erdők és kopárterületek gazdasági ügyvitelének szabályozásáról szóló 1898 : XIX. t.-c.

A rendőri büntetőeljárás egységes szabályozása tárgyában kiadott 65.000/1909. B. M. számú rendelet.

Az erdőkről és a természetvédelemről szóló törvényjavaslat bizottsági tárgyalási jegyzetei.

Az erdőkről és a természetvédelemről szóló törvényjavaslat miniszteri indokolása.

Az osztatlan közös legelőkről szóló 1913 : X. t.-c.

Dr. Balás P. Elemér: Az 1935 : IV. törvénycikk büntető rendelkezései.

Bezerédy István: A természetvédelemről.

Erdőtörvény; az 1879 : XXXI. t.-c.

Fluck András: Erdészeti igazgatásunk átszervezése.

Nagyszalánczy Brunó: Az erdőkről és a természetvédelemről szóló törvény méltatása erdészeti jogtörténetünk megvilágításában.

Dr. Némethy Imre: Az erdőkről és a természetvédelemről szóló új törvény összefoglaló ismertetése.

Dr. Némethy Károly: Erdészeti ügyek a Közigazgatási Bíróságnál.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Tartalomjegyzék.

Lap

Első cím. Az erdők fenntartása és az erdőgazdálkodás (T. 1—74. §., R. 1—165. §.) 2

I. Fejezet. Az erdők meghatározása és nyilvántartása. (T. 1—8. §., R. 1—20. §.) 2

II. Fejezet. Az erdőgazdálkodás általános szabályai. (T. 9—18. §., R. 21—57. §.) 20

III. Fejezet. Az erdők védelme. (T. 19—30. §., R. 58—70. §.) 44

IV. Fejezet. Az erdőgazdasági üzemtervek. (T. 31—38. §., R. 71—101. §.) 58

V. Fejezet. Az erdőgazdálkodás szakszerű ellátása; erdőgazdasági személyzet. (T. 39—59. §., R. 102—129. §.) 91

VI. Fejezet. Az erdők államerdészeti kezelése. (T. 60—74. §., R. 130—165. §.) 127

Második cím. Az erdők megosztása. (T. 75—84. §., R. 166—174. §.) 158

Harmadik cím. Erdei termékek szállítása. (T. 85—125. §., R. 175—248. §.) 168

I. Fejezet. Szállítás szárazon. (T. 85—100. §., R. 175—214. §.) 168

II. Fejezet. Tutajozás és faúsztatás. (T. 101—125. §., R. 215—248. §.) 195

Negyedik cím. Közérdekű erdőtelepítések. (T. 126—145. §., R. 249—282. §.) 227

Ötödik cím. Az erdőbirtokossági társulatok. (T. 146—211. §., R. 283—387. §.) 258

I. Fejezet. Az erdőbirtokossági társulatok megalakulása. (T. 146—162. §., R. 283—327. §.) 258

II. Fejezet. Az erdőbirtokossági társulatok jogviszonyai és hatásköre. (T. 163—189. §., R. 328—367. §.) 293

III. Fejezet. Az erdőbirtokossági társulatok szervezete. (T. 190—203. §., R. 368—381. §.) 330

IV. Fejezet. Az erdőbirtokossági társulatok működésének felügyelete és ellenőrzése. (T. 204—211. §., R. 382—387. §.) 349

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Lap

Hatodik cím. Természetvédelem. (T. 212—225. §., R. 388—411. §.) 357

Hetedik cím. Erdőrendészeti hatóságok; jogorvoslatok; a rendes bírói út igénybevétele; az erdészeti igazgatás szervezete. (T. 226—238. §., R. 412—440. §.) 379

Nyolcadik cím. Büntető rendelkezések. (T. 239—286. §., R. 441—457. §.) 408

I. Fejezet. Az erdőrendészeti áthágások. (T. 239—257. §., R. 441—457. §.) 408

II. Fejezet. Az erdei kihágások. (T. 258—286. §., R. — .) 437

A) Az erdei kihágások meghatározása. (T. 258—266. §., R. — .) 438

B) Az erdei kihágások büntetése. (T. 267—272. §., R. — .) 452

C) Az erdei kihágással okozott károk megtérítése. Hajtópénz. (T. 273—280. §., R. — .) . . . 460

D) Eljárás erdei kihágások eseteiben. (T. 281—286. §., R. — .) 469

Kilencedik cím. Az Országos Erdei Alap. (T. 287—291. §., R. 458—473. §.) 477

Tizedik cím. Vegyes, átmeneti és zárórendelkezések. (T. 292—315. §., R. 474—506. §.) 485

Betűrendes tárgymutató 537

Jogszabálymutató

Törvények 663

Rendeletek 665

Minták 677

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az erdőkről és a természetvédelemről szóló 1935:IV. t.-c. és végrehajtása.

A törvényjavaslatot a földmívelésügyi miniszter 1934. évi október hó 23-án nyujtotta be. Kihirdetését elrendelték 1935. évi április hó 17-én; kihirdették az *„Országos Törvénytár"* 1935. évi április hó 25-én kiadott 3. számában és a fenti címmel (a következőkben röviden: „T"-vel jelölve) az 53.250/1935. F. M. számú rendelet értelmében 1935. évi augusztus hó 1-vel lépett hatályba.

A T. végrehajtása tárgyában pedig a földmívelésügyi miniszter, a belügy-, igazságügy-, pénzügy-, iparügyi, valamint a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterek ügykörét érintő rendelkezések tekintetében velük egyetértve, a természetvédelmi rendelkezések tekintetében pedig a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértve, a *35.000/1938. F. M. számú* rendeletet (a következőkben röviden: „R"-rel jelölve) alkotta, amely a Budapesti Közlöny 1938. évi 97. számában mellékletként történt kihirdetése napján, azaz 1938. évi május hó 1-ével lépett hatályba.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Első cím. Az erdők fenntartása és az erdőgazdálkodás.

Az a sokoldalú szerep, amit az erdő egyrészt a faellátás, másrészt pedig a talaj megóvása, a természeti erők megfékezése és egyensúlyban tartása, nemkülönben a közegészség előmozdítása tekintetében betölt, olyan jelentőséget ad az erdőnek, amely már eleve kizárja azt, hogy az erdő fenntartását és az erdőgazdálkodást tisztán csak magánjogi szempontok szerint ítéljük meg, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy az erdő védőhatásai mások földterületeire is kiterjednek. Az erdők fenntartását tehát közgazdasági, közbiztonsági, közegészségi és természeti rendeltetésük folytán közérdekű szempontok követelik. De megköveteli a közérdek a helyes erdőgazdálkodást azért is, mert ismertetett védőhatásait az erdő csak akkor tudja betölteni, ha mind a talaja, talajtakarója, mind a faállománya is jó állapotban van.

Ezért kell az erdők fenntartására és a helyes erdőgazdálkodás biztosítására a legmesszebbmenő gondossággal törekedni.

Ennek a célnak az elérése érdekében a jelen törvény megköveteli, hogy minden erdő gazdálkodásának a fontosabb szabályait és elveit minden erdőre üzemtervben előre megállapítsák és minden erdő szakszerű kezelésben részesüljön.

I. Fejezet. Az erdők meghatározása és nyilvántartása.

(M. i.) Ez a fejezet meghatározza azokat a földterületeket, amelyek minden vonatkozásban (erdők) és amelyek csak büntető vonatkozásban (*„szabad erdők"*) esnek a T. rendelkezései alá. Megállapítja a véderdők fogalmát, rendelkezik azok kijelöléséről, valamint az erdők határainak határjelekkel való biztosításáról és az erdők törzskönyvezéséről.

T. 1. §.

(1.) Ennek a törvénynek hatálya alá tartoznak:

1. a földadókataszterben vagy az erdők törzskönyvében ennek a törvénynek hatálybalépésekor is erdőkként nyilvántartott területek;

2. a földadókataszterben vagy az erdők törzskönyvében ennek a törvénynek hatálybalépésekor

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

erdőkként nyilván nem tartott mindazok a területek, amelyeket erdőjellegű faállomány borít, hacsak ennek a törvénynek 2. §-a vagy más jogszabály erre kivételt nem tesz;

3. azok a területek, amelyeket törvényes rendelkezés újraerdősítésre vagy erdőtelepítésre kijelölt vagy ezután kijelöl.

(2.) Az itt felsorolt területeket ez a törvény általánosságban erdőnek nevezi.

* *

Az erdő általános fogalmának a meghatározása helyett célszerűségi okokból a T. részletes felsorolást alkalmaz. Mert nem lehet az erdő fogalmát úgy meghatározni, hogy az minden erdőként művelt és művelendő földterületre kivétel nélkül helytálló legyen és az erdőterületek meghatározásához, minden kétséget kizáróan, teljesen biztos alapot nyujtson. Ez a felsorolás kizárja azt, hogy esetleg évtizedek óta erdőként művelt területek a törvény hatálya alól kimaradjanak és a már öt évtized óta vezetett erdőtörzskönyvek helyett, új adatgyüjtéssel újakat kelljen összeállítani.

Ennek a §-nak az alapján az 1913:X. t.-c. hatálya alá eső közös legelők és közlegelők közjellegű faállománnyal borított részei is a T. hatálya alá kerülnek, ami azonban közgazdasági érdekből (nagyobb fűhozam és a szakszerű kezelés biztosítása végett) szükséges is. A 10. §. ugyanis biztosítja azt, hogy ezeket a területeket, ha a tulajdonos kéri, legelőgazdaságra kell berendezni; a 71. §. pedig kimondja, hogy az ilyen területeket az államerdészeti kezelésért kezelési járulékkal megterhelni nem szabad.

Az erdők törzskönyvében vagy a földadókataszterben erdőként nyilvántartott, de az 1933. év vége előtt kiirtott területet még abban az esetben sem lehet erdőnek tekinteni (T. 2. §. *b)* pont), ha azt a feltétlen erdőtalajú erdők rovata tartotta nyilván és a talaj a művelési ág megváltoztatása után alkalmazott művelési módra nem is alkalmas.

Az ilyen terület beerdősítése iránt a T. 126. §-a alapján kell intézkedni. (38.384/1938. II. 2. F. M. sz.)

A T. hatálybalépése előtt nem feltétlen erdőtalajon álló erdőként törzskönyvezett volt úrbéres birtokossági legelőilletőségű erdőnek, az 1. §. hatálya alá tartozandóságát szükség szerint a 7. §. szerinti eljárással előzetesen meg kell állapítani. Amíg az nem történt meg, a legelőilletőségű erdő sem tekinthető a T. 1. §-a hatálya alá tartozónak. (78.617/1940. I. 1. F. M. sz.)

Amíg egy erdőt törvényes intézkedés *„szabad erdő"*-nek nem nyilvánított, a T. 1. §-ának hatálya alá tartozónak kell tekinteni. (29.596/1936. II. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 2. §.

(1.) Nem tartozik ennek a törvénynek hatálya alá:

a) erdőjellegű faállománnyal borított belsőség, közterület, istentiszteleti vagy kegyeleti hely;

b) a földadókataszterben vagy az erdők törzskönyvében erdőkként nyilvántartott területek közül (1. §. 1. pont) az, amelyet az 1933. év végéig faállományának kiirtásával az erdőgazdasági művelés alól bármi okból kivontak;

c) az olyan terület, amelyet e törvény hatálybalépése után az erdőrendészeti hatóság engedélyével az erdőgazdasági művelés alól kivonnak;

d) olyan fásított legelő, amelyet a 39. §. 1—3. pontjában felsorolt személyek, illetőleg intézmények közé nem tartozó tulajdonosa mezőgazdasági ingatlanán ennek a törvénynek hatálybalépése előtt önként fásított be, hacsak azt nem kell véderőül kijelölni (5. §.);

e) erdőnek vagy erdőhöz tartozó egyéb területnek nem minősülő területen létesített karácsonyfatelep, bot- és fűzvesszőtermelő-telep;

f) erdőtelepítésre hatóságilag ki nem jelölt területen kizáróan vadtenyésztési célokra telepített csenderes;

g) az az erdő, amelyet tulajdonosa e törvény hatálybalépése után törvényes kötelezettség és a 294. §-ban biztosított adómentesség igénybevétele nélkül telepít, amíg a telepítő életben van;

h) az olyan erdő, amelynek a 39. §. 1—3. pontjai alatt felsoroltak közé nem tartozó tulajdonosa e törvény hatálybalépése után egy éven belül igazolja, hogy azt ő, szülője vagy nagyszülője — annakidején legelőként nyilvántartott területen — e törvény hatálybalépése előtt 35 éven belül önként telepítette, s amely erdőt ennek az igazolásnak alapján a földmívelésügyi miniszter állattenyésztési fontos közérdekből a jelen törvény hatálya alá nem tartozónak nyilvánított.

(2.) Az *e), f), g)* és *h)* pontokban felsorolt erdőterületekre is kiterjednek a nyolcadik cím (büntető rendelkezések) II. fejezetében foglalt rendelkezések; ha

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

pedig természetvédelmi területté jelöltetnek ki, a hatodik cím rendelkezései és a velük kapcsolatban ebbe a törvénybe foglalt más rendelkezések is.

(3.) Az *e), f), g)* és *h)* pontokban felsorolt területeket az erdők törzskönyvében, mint ennek a törvénynek általános hatálya alá nem tartozó *„szabad erdő"*-ket kell nyilvántartani.

R. 1. §.

(1.) A jelen rendelet (az alábbiakban röviden: „R") alkalmazása szempontjából erdő az olyan terület, amelyre a T-nek az erdők fenntartására és az erdőgazdálkodásra vonatkozó általános rendelkezései kiterjednek, szabad erdő pedig erdőjellegű faállománnyal borított minden egyéb olyan terület, amelyre a T-nek csupán az erdei kihágásokra vonatkozó rendelkezései és amennyiben természetvédelmi területet alkot, ezenfelül a T-nek a természetvédelemre vonatkozó rendelkezései terjednek ki. (T. 1. és 2. §.)

* *

Ez a §. azokat a kivételes területeket határozza meg, amelyek bár az 1. §. alatti feltételeknek megfelelnek, mégsem vonhatók az 1. §-ának hatálya alá.

Arról is rendelkezik, hogy a szakaszban felsorolt területek közül azokat, amelyeket erdőknek lehet tekinteni, az erdők törzskönyvében — megkülönböztetésül a T. hatálya alá eső erdőktől — mint *„szabad erdő"*-ket kell nyilvántartani. A nyilvántartásra ugyanis feltétlenül szükség van ellenőrzési szempontból és abból a célból is, hogy az ilyen erdő a T. 1. §-ából folyó rendelkezések alá nem tartozik.

Erdő (erdőhöz tartozó) ingatlan eladásánál tisztázni kell azt is, hogy az adás-vétel alá kerülő ingatlanok vagy ingatlan részek között nincsenek-e olyanok, amelyeket a földadókataszter vagy az erdők törzskönyve erdőművelési ág alatt tart ugyan nyilván, de a T. 2. §-ának rendelkezései alapján mégsem tartoznak az 1. §-nak hatálya alá. (14.000/1939. II. 1. F. M. sz.)

Az erdők törzskönyvében vagy a földadókataszterben erdőként nyilvántartott, de az 1933. év vége előtt kiirtott területet még abban az esetben sem lehet erdőnek tekinteni (T. 2. §. *b)* pont), ha azt a feltétlen erdőtalajú erdők rovata tartotta nyilván és a talaj a művelési ág megváltoztatása után alkalmazott művelési módra, nem is alkalmas.

Az ilyen terület beerdősítése iránt a T. 126. §-a alapján kell intézkedni. (29.348/1936. II. 1. és 38.384/1938. II. 2. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Úrbéres erdőilletőség nem tartozik a T. hatálya alá, ha a faállományát 1933. évi december hó 31. előtt irtották ki. (55.243/1935. I. 1. F. M. sz.)

Az üzemtervi kezelés alatt levő erdőre vagy annak részére a T. 2. §-ának *b)* pontja nem alkalmazható. (32.100/1936. II. 1. F. M., 32.180/1936. II. 1. F. M. sz.)

Erdősítés vagy erdőtelepítés céljából a T. életbeléptetése előtt kijelölt területekre a 2. §. *b)* pontja akkor sem alkalmazható, ha az erdősítés iránt a hatóság 1933. évi december hó 31-ike után intézkedett.

A kijelölés tehát már egyenlő értékű az 1. §. 3. pontjában foglalt rendelkezéssel. (79.117/1935. I. 1. F. M. sz.)

A T. 2. §-ának *d)* pontja szerinti *„szabad erdő"*-vé minősítés kedvezményével a T. csak az erdőtelepítést végző ingatlantulajdonost kívánja jutalmazni. Ezen az alapon a földmívelésügyi miniszter 43.603/1941. I. 2. számú rendeletével N. M. kérését elutasította, mert az erdőt jogelődje telepítette.

Fűzvesszőtermelő-telepet nem lehet *„szabad erdő"*-nek tekinteni, ha erdő vagy erdőhöz tartozó területen létesítették. (81.604/1937. II. 2. F. M. sz.)

Az olyan fűzvesszőtermelő-telep azonban. amelyet erdőnek nem minősülő területen akár természetes úton is megtelepült füzesből létesítettek, a T. 2. §-ának *e)* pontja alá tartozik. (28.355/1936. I. 1. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter 102.648/1937. II. 1. számú rendeletével M. K. I. ingatlantulajdonosnak azt a kérelmét, hogy a T. hatálybalépése előtt önként telepített erdeje a T. 2. §. *f)*, illetve *h)* pontja alapján *„szabad erdő"*-vé nyilvánítassék elutasította. Az önként beerdősített ingatlanrész ugyanis a kérelmező ingatlanainak a legkülső szélén és idegen birtokok közé teljesen beékelődve terül el. Ebből a szempontból tehát az erdőtelepítés nem kizáróan vadtenyésztési célból történt és a *„szabad erdő"*-vé nyilvánításhoz állattenyésztési közérdekek sem fűződnek. A *d)* pont alá pedig csak az olyan módon fásított területek tartoznak, amelyeken a legelővé való átalakítás, vagy a meglévő legelő javítása céljából nem erdőjellegű faállományt létesítettek. Végül az elutasítás alapja volt még az a körülmény is, hogy a T. 2. §. *h)* pontja szempontjából az 1937. évben előterjesztett kérés elkésett.

A T. 1. §-ának 2. pontja alá — azonosítási eljárással kapcsolatban — még nem sorozott, legelőként nyilvántartott, de erdőjellegű faállománnyal borított területet — ha azon a faállomány kihasználása után az elkopárosodás vagy vízmosás képződés jelei mutatkoznak, avagy a talaj termőképessége megromolnék — a 126. §. értelmében közérdekből kell erdőtelepítésre kijelölni. (102.919/1937. II. 2. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Művelési ágváltozás engedélyezésénél, ha az irtást határidőhöz nem kötötték és az engedély feltételeinek az érdekelt megfelelt, a kibocsátott ingatlant később sem lehet a T. 1. §-ának hatálya alá tartozónak tekinteni. (11.575/1939. II. 2. F. M. sz.)

A telepítésről és más földbirtokpolitikai intézkedésekről szóló 1936:XXVII. t.-c. II. fejezetében a törvény céljára felhasználható ingatlanok átengedési kötelezettsége kapcsán a következőket rendeli.

„14. §. (3.) Átengedési kötelezettség alá eső birtokból az 1935. évi január hó 1. napja után erdősített területeket, ha az erdősítés előtt mezőgazdasági művelés alatt állottak, továbbra is mezőgazdasági területekként kell az átengedési kötelezettség mértéke szempontjából számításba venni, kivéve, ha azokat az erdőrendészeti hatóság rendelkezésére, vagy az 1936. évi január hó 1. napja után a földmívelésügyi miniszter előzetes engedélyével erdősítették."

Ennek a rendelkezésnek az egységes végrehajtása céljából a földmívelésügyi miniszter 180.800/1940. I. 2. számú rendeletével az eljárást szabályozta.

E szerint, ha átengedési kötelezettség alá eső birtok tulajdonosa olyan ingatlanrészeken, amelyek nem esnek a T. negyedik címének, illetve az 1923 : XIX. t.-c. hatálya alá, önkéntes erdőtelepítést óhajt végezni, az erre vonatkozó kérését a földmívelésügyi miniszterhez címezve, az albizottságnál kell benyujtani.

Az említett rendelet intézkedik arra nézve is, ha a tulajdonos az 1935. évi január 1-e után már teljesített önkéntes fásításhoz kéri a hozzájárulás megadását, ha a birtok nem esik átengedési kötelezettség alá, s a tulajdonos a tervezett önkéntes erdősítéshez nem szándékozik a T. 294. §-ában biztosított kedvezményeket igénybe venni.

Az utóbbi esetben az önkéntes erdősítésnek nincsen akadálya, de az erdőt a T. 1. §-ának hatálya alá tartozó erdőként csak abban az esetben lehet törzskönyvezni, ha azt a tulajdonos önmaga kéri. Ellenkező esetben az önként telepített erdőt a 2. §-ának *g)* pontja alá tartozó *„szabad erdő"*-ként kell nyilvántartani.

Ha a telepítésről és más földbirtokpolitikai intézkedésekről szóló 1936:XXVII. t.-c. szerint átengedési kötelezettség alá nem eső ingatlan önkéntes beerdősítéséhez a tulajdonos a T. 294. §-ában biztosított kedvezményeket nem veszi igénybe, az így telepített erdejét a T. 1. §-ának hatálya alá tartozó erdőként csak kifejezett kérésére lehet törzskönyvezni. Egyébként az önként telepített erdőt a 2. §. *g)* pontja alá tartozó *„szabad erdő"*-ként kell nyilvánítani. (180.800/1940. I. 2. F. M. sz.)

„Szabad erdő"-vé való nyilvánítás megtörténtéig az erdőt olyannak kell tekinteni, mint amelyre a T. 1. §-ának hatálya és egyéb rendelkezései is kiterjednek. (29.596/1936. II. 1. F. M. sz.)

Az erdőtörzskönyvezési azonosítási eljárás során erdőnek minősített területnél az erdőtelepítés igazolására nézve, a T. 2. §-ának *h)* pontjában előírt határidő helyett, az észrevétel előterjesztésének határidejét kell kötelezőnek tekinteni. (83.054/1937. II. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A földmívelésügyi miniszter 37.466/1938. II. 1. számú rendelete szerint a T. 2. §. *h)* pontjában megállapított egyévi határidőt az R. életbeléptetésétől, azaz 1938. évi május hó 1-től kell számítani.

A T. és R.-ben megállapított határidőket a visszacsatolt országrészeken a polgári közigazgatás életbeléptetésétől kezdődően kell alkalmazni. (504.938/1941. I./A. 1. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 4693/1931. kih. számú végzésével az alsóbbfokú ítéleteket megsemmisítette és a bizonyítás kiegészítése mellett új elsőfokú határozat hozatalát rendelte el. Annak tisztázása nélkül ugyanis, hogy szóbanlévő terület a törvény hatálya alá tartozik-e vagy sem, azt sem lehet tisztázottnak tekinteni, hogy a cselekmény erdei vagy mezőrendőri kihágás?

T. 3. §.

(1.) A volt úrbéreseknek erdő- és legelőilletőség fejében együttesen juttatott, közösen használt erdők mindaddig, míg az erdőilletőség és a legelőilletőség egymástól elkülönítve nincs, teljes egészükben ennek a törvénynek hatálya alá esnek. Az elkülönítés után ennek a törvénynek hatálya csak az erdőilletőségül kihasított területre, továbbá a legelőilletőségül kihasított területnek az 1. §. alá eső részeire terjed ki.

* *

Az el nem különített volt úrbéri erdő- és legelőilletőség fejében kiadott erdők az 1879:XXXI. t.-c. rendelkezései szerint is a törvény hatálya alá tartoztak és az erdők törzskönyve is mint erdőket tartja azokat nyilván.

A kataszterben nem erdőként, az erdőtörzskönyvében pedig a T. hatálybalépése előtt nem feltétlen erdőtalajon álló erdőként törzskönyvezett legelőilletőségű erdőnek az 1. §. hatálya alá tartozandóságát — szükség szerint a 7. §. szerinti eljárással — előzetesen meg kell állapítani. (78.617/1940. I. 1. F. M. sz.)

T. 4. §.

(1.) Abban a vitás kérdésben, hogy valamely terület ennek a törvénynek hatálya alá esik-e, a földmívelésügyi miniszter végérvényesen dönt.

* *

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az erdőjellegű faállománnyal borított területet általában a T. 1. §-ának a hatálya alá tartozónak kell tekinteni és azon bármilyen használatot csak a 11. és 307. §. értelmében lehet gyakorolni.

Ha pedig az erdőtulajdonos bármily hivatalos eljárás során a faállomány erdőjellegét vitatja, a 4. §. alapján is a 7. §. szerinti eljárással a vitás kérdésben az erdőrendészeti hatóság dönt és a döntésig a használati kérelmek elintézését függőben kell tartani. (102.919/1937. II. 2. F. M. sz.)

Az erdőjelleg megállapítására az erdőrendészeti áthágás miatt megindult eljárás nem terjeszkedhetik ki, hanem azt a T. 7., illetve a R. 2—10. §-okban szabályozott eljárás alapján, közigazgatási úton kell eldönteni. (100.521/1937. II. 1. F. M. sz.)

T. 5. §.

(1.) Véderőül kell kijelölni minden olyan erdőt, illetve olyan erdőrészt:

1. amely kő- vagy hógörgeteg, kő- vagy földomlás, talajcsúszás elhárítására, vadpatak, vízmosás vagy homokfúvás keletkezésének és továbbterjedésének megakadályozására szolgál, és a káros szelek ellen védelmet nyújt;

2. amelynek elpusztulása az alantabb fekvő vagy szomszédos területek termőképességét, források vizbőségét, épület, ipartelep, közút, közforgalmú vasút, közhasználatra szolgáló mű vagy egyéb műtárgy biztonságát veszélyeztetné;

3. amelyet a mellette levő kórház vagy gyógyintézet érdekében kell fenntartani.

(2.) Ezekben az erdőkben (erdőrészekben) úgy kell gazdálkodni, hogy védelmi rendeltetésüknek is állandóan megfeleljenek.

(3.) A véderdőül szolgáló erdőket (erdőrészeket) az erdőfelügyelőség javaslatára és a tulajdonos meghallgatásával az erdőrendészeti hatóság jelöli ki.

(4.) Ha az erdőt (erdőrészt) az erdőrendészeti hatóság nem közérdekű terület, közhasználatra szolgáló mű vagy közcélú gyógyintézet védelme érdekében, hanem más érdekből a megvédendő ingatlan tulajdonosának kérelmére jelöli ki véderdőül, az erdő tulajdonosa a védelem előnyét élvező tulajdonostól annak a jövedelem-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

csökkenésnek a megtérítését követelheti, amely az erdőnek véderdővé kijelölése következtében áll be. Az erdőrendészeti hatóság egyúttal a kártalanítás módját és mértékét is megállapítja.

R. 14. §.

(1.) Az az erdőrész, amely a jelen rendelet hatálybaléptekor véderdőül már ki van jelölve, a T. alapján kijelölt véderdőkkel (T. 5. §.) egy tekintet alá esik.

(2.) Ha a tulajdonos a terület véderdő jellegének fenntartása ellen az összeírás során észrevételt tesz, az észrevétel kérdésében az összeírási, illetőleg a törzskönyvezési eljárás során kell határozni.

(3.) Ha a jelen rendelet hatálybalépése után válik szükségessé, hogy erdő véderdőül kijelöltessék, a véderdő kijelöléséről rendelkező határozatnak tartalmaznia kell:

1. az erdő megjelölésére vonatkozó adatokat (tulajdonos, község, telekkönyvi és kataszteri adatok, az erdők törzskönyvének adatai, üzemtervi adatok, területnagyság);
2. a talaj- és faállományviszonyok ismertetését;
3. a véderdővé kijelölés okait;
4. a véderdő használatában szükséges korlátozásokat;
5. rendelkezést az üzemterv elkészítésére és bemutatására;
6. utalást arra, hogy a T. 293. §-ának első bekezdése értelmében az erdőtulajdonos a véderdőre a R. 475. §-a szerint adómérséklést kérhet;
7. ha az erdő államerdészeti kezelésben van, figyelmeztetést, hogy a tulajdonos a kezelési járuléknak részben vagy egészben való elengedését kérheti.

(4). Erdőt csak akkor kell véderdőül kijelölni, ha a T.-ben meghatározott védelmi érdeket más módon okszerűen biztosítani nem lehet, vagy ha a más módon való biztosítás kötelezettségét az erdőtulajdonos nem vállalja. A véderdő terjedelme nem haladhatja meg a védelmi cél által megszabott szükség mértékét.

R. 15. §.

(1.) Ha a véderdő kijelölése közérdekből szükséges, a kijelölés iránt az erdőfelügyelőségnek hivatalból kell az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz javaslatot előterjesztenie.

(2.) Ha a véderdő kijelölését a T. 5. §-ának utolsó bekezdése alapján a megvédendő ingatlan tulajdonosa kéri, az első-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

fokú erdőrendészeti hatóság megállapítja, hogy a kérelemben foglaltak értelmében a véderdőül kijelölésnek a T. 5. §-a első bekezdésében meghatározott előfeltételei megvannak-e. Ennek hiányában az erdőrendészeti hatóság a kérelmet elutasítja; ellenkező esetben elrendeli a véderdő kijelölésére irányuló eljárást és a kérelmezőt felhívja az eljárási költségeknek előzetesen az erdőigazgatóságnál vagy a községi előljáróságnál (városokban a polgármesternél, Budapesten a kerületi előljáróságnál) hatósági letétbe helyezésére. Az erdőfelügyelőség az eljárási költségek letétbehelyezésének igazolása után a véderdő kijelölésére irányuló eljárást elrendelő határozat alapján a védelmet igénylő ingatlannak, valamint a véderdőül kijelölni kért erdőnek a tulajdonosai vagy ezek meghatalmazottjai jelenlétében az eljárással érintett ingatlanokon helyszíni bejárást tart. Az erdőfelügyelőségnek a helyszíni bejárás során el kell bírálnia a kérelem indokait és meg kell állapítania azt is, hogy a véderdőül kijelölésre kért erdő használatában milyen korlátozásokra lesz szükség és hogy e korlátozások következtében az erdő évi jövedelemcsökkenése beáll-e és ha igen, mekkora összegre becsülhető; meg kell kísérelnie továbbá az érdekelt tulajdonosok között az okszerű erdőgazdálkodás keretében a használati korlátozás mértékére, valamint a jövedelemcsökkenésnek megfelelő kártalanítás mértékére és a kártalanítás módjára nézve egyesség létrehozását.

(3.) Az erdőfelügyelőség a helyszíni bejárásról jegyzőkönyvet vesz fel, amelyben feltünteti az előző bekezdés rendelkezéseinek megfelelő eljárás teljesítését, az érdekelt tulajdonosok kívánságait, az esetleg létrejött egyességet, valamint egyesség hiányában a feleknek a véderdő terjedelmére, a használat és a kártalanítás módjára, továbbá a kártalanítás mértékére vonatkozó álláspontját is.

(4.) A jegyzőkönyvet az erdőfelügyelőség az elsőfokú erdőrendészeti hatóság elé terjeszti és egyidejűen a véderdőül kijelölésre vonatkozóan véleményes javaslatot tesz.

(5) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a beterjesztett iratok alapján határoz a kijelölés kérdésében; határozatában megállapítja, hogy szükség van-e kártalanításra, s ha igen, megállapítja a védett ingatlan tulajdonosa által fizetendő kártalanítás összegét és megfizetésének módját, valamint a felmerült eljárási költséget is. A határozatnak tartalmaznia kell azt a figyelmeztetést is, hogy a kártalanítás megfizetésének elmulasztása az erdő véderdői jellegének megszüntetését vonja maga után. A határozat egyéb tartalmi kellékei tekintetében a R. 14. §-ának harmadik bekezdése irányadó.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 16. §.

(1.) Ha a véderdő kijelölésére vonatkozó határozat a T. 39. §-a 4. pontjának hatálya alá tartozó, vagy hitbizományi vagyonhoz tartozó erdőt érint és a határozatot fellebbezés folytán a földmívelésügyi miniszternek kell meghoznia, a földmívelésügyi miniszter az Országos Erdőgazdasági Tanácsot előzetesen meghallgatja.

R. 17. §.

(1.) A véderdői jelleget hivatalból meg kell szüntetni, s ennek megfelelően az erdők törzskönyvét is ki kell igazítani, mihelyt megszünnek azok az okok, amelyek a véderdővé kijelölést szükségessé tették.

(2.) A T. 5. §-ának utolsó bekezdése alapján kijelölt véderdőnél a véderdő jelleget akkor is meg kell szüntetni, ha azt a védett ingatlan tulajdonosa kéri, vagy ha a védett ingaltan tulajdonosa nem tesz eleget kártalanítási kötelezettségének.

* *

A T. szakasz a véderő fogalmát állapítja meg. Az utolsó bekezdés alapján a magánérdekből történő véderő kijelölésénél az erdőtulajdonos a védelmezett ingatlan tulajdonosától kártérítést kívánhat. Ez a rendelkezés teljesen méltányos, mert a véderdő tulajdonosa a védett ingatlan tulajdonosának javára nem károsodhatik. Minthogy a véderdő használatát az erdőrendészeti hatóság szabályozza, célszerű volt a kártalanítási kérdésben való döntést is reá bízni. Az utóbbi annál kevésbbé kifogásolható, mert az elégedetlen fél igényét a T. 229. §-a alapján rendes bírói úton érvényesítheti.

A véderdők kijelölése közérdekből vagy magánérdekből történhet. A kijelölést a T. általában az elsőfokú erdőrendészeti hatóság hatáskörébe utalja, amely a közérdekből történő kijelölésnél hivatalból jár el.

A földmívelésügyi miniszter 31.793/1936. II. 2. számú rendeletével az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak a T. 5. §. (4.) bekezdése alapján történt, véderdő kijelölésére vonatkozó határozatát hatályon kívül helyezte. Erdőtulajdonos ugyanis közérdekből kérte a véderdőkijelölést, az albizottság pedig annak a megállapítása után, hogy a T. 5. §. (1.) bekezdésének az 1—3. pontjaiban felsorolt és a *„közérdekből"* való véderdővé kijelölésre kizárólag alapul szolgáló veszélyes helyzetek nem állanak fenn, magánérdekből jelölte ki a területet véderdőnek.

A pénzügyminiszter részéről a 100/1927. számú rendelet hivatalos összeállításával kapcsolatban kiadott 10.000/1927. számú utasításnak a T. végrehajtása során szükségessé vált módosítást tartalmazó 85.094/1938. IX./a. számú körrendelet intézkedik a véderdők földadómérsékléséről. (123.095/1938. II. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A pénzügyminiszter 1.139/1940. számú rendeletének 2. §. 1. pontja szerint erdőnek nem közérdekű terület vagy közhasználatra szolgáló mű avagy közcélú gyógyintézet védelmére véderdőül való kijelölése, illetve a 2. pontja szerint a véderdői jelleg megszüntetése iránt a megvédendő, illetve a védett ingatlan tulajdonosa részéről benyujtott beadványt 5.— P. illeték terheli, a 6. §. (1.) bekezdése értelmében pedig a kijelölési eljárás még illetékátalány alá is esik. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 293. §. alatti részt.)

T. 6. §.

(1.) Minden erdőtulajdonos köteles erdejének mind a mások ingatlanaival, mind a nem erdőgazdasági művelés alatt álló saját ingatlanaival érintkező határait ennek a törvénynek hatálybalépésétől számított két éven belül dombokkal, árkokkal, oszlopokkal vagy más megfelelő határjelekkel megjelölni.

(2.) A véderdőül kijelölt területeket a kijelölésre vonatkozó határozat közlésétől számított 6 hónap alatt a határvonal szembeötlő pontjain „Véderdő" felírású táblákkal külön is meg kell jelölni.

(3.) A határjeleket és táblákat állandóan fenn kell tartani.

(4.) A mások birtokával közös határvonalon szükséges birtokhatárjelek felállítása, fenntartása, kijavítása és megújítása tekintetében az 1894 : XII. t.-c. IV. fejezetének rendelkezései szerint kell eljárni.

R. 18. §.

(1.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a erdőtulajdonosokat a törvényhatóság hivatalos lapjában közlendő, valamint a községekben szokásos módon közhírré tett hirdetményben a mulasztás jogkövetkezményeire vonatkozó figyelmeztetés mellett felhívja, hogy erdejüket a T. 6. §-ának első bekezdésében foglaltaknak megfelelően határjelekkel, a véderdőül kijelölt erdőterületeket pedig a T. 6. §-a második bekezdésében foglaltaknak megfelelően még külön táblákkal is jelöljék meg és mind a határjeleket, mind a táblákat állandóan tartsák fenn.

(2.) Az erdő határainak megjelölésére és a határjelzés állandó fenntartására az a tulajdonos is köteles, akinek ingatlana a jelen rendelet hatálybalépése után jut a T. hatálya alá; az ilyen ingat-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

lan határainak megjelölését az erdőnek az erdők törzskönyvébe felvételétől számított két év alatt kell elvégezni.

(3.) A határok megjelölését az erdőhöz tartozó külön rendeltetésű területeken (T. 13., 14. és 15. §., R. 44., 46. és 57. §.) is teljesíteni kell.

R. 19. §.

(1.) A határjelzés módját a T. 6. §-ának, valamint az 1894: XII. t.-c. IV. fejezetében foglalt rendelkezéseknek és a helyi viszonyoknak és az ebben a §-ban foglalt rendelkezéseknek figyelembevételével a tulajdonos maga választja meg.

(2.) Mások birtokával közös határvonalon szükséges határjelzést, — röviden külső határjelzést — az 1894 : XII. t.-c. 33. §-a alapján megalkotott törvényhatósági szabályrendelet szerint kell végrehajtani. A megjelölendő erdőterületnek a tulajdonos más művelésű ingatlanaival érintkező határvonalai megjelölését, — röviden belső határjelzést, — úgyszintén a külső határjelzést is abban az esetben, ha a megfelelő szabályozást tartalmazó határjelzési szabályrendelet nincs, az alábbi szabályok szerint kell végezni.

(3.) A határvonal minden irányváltoztató pontjára, az úgynevezett töréspontokra, egyirányban haladó hosszú határvonalon pedig a határ áttekintést biztosító számban közbeeső pontokon is határjelet kell állítani.

(4.) Ha a határ állandó jellegű természetes vonal (tópart, folyóvíz, csatorna, árok, éles hegygerinc, szikla, vasút, műút, folyamszabályozási töltés, stb.), a határnak csak olyan pontját kell határjel felállításával megjelölni, amelyben a megjelölendő terület valamely mesterséges határvonala az állandó jellegű vonalat éri, az állandó jellegű határvonalak mentén pedig elegendő a főbb töréspontokon állítani határjeleket; mindezeknek a pontoknak a megjelölésénél azonban a határjelet oly távolságra kell az állandó jellegű vonaltól felállítani, hogy a határjel épségét partszakadás, elmosás, közlekedés, stb. ne veszélyeztesse.

(5.) Nagyobb erdőbirtokok egymásközötti határvonalain határnyiladékot is célszerű létesíteni.

(6.) A határpontok megjelölésénél vagy földbe süllyesztett hosszúkás terméskövet, kőoszlopot vagy betonkövet, vagy mintegy 1 méter átmérőjű határdombba állított oszlopot kell használni, vagy a határponttól kiinduló és az összefutó határvonalak irányában készített ugró (szökő) árkokat kell alkalmazni. Külső határjelzésnél a határjel alá biztosító jelzésként tégla, faszén vagy üvegdarabokat is célszerű a földbe elhelyezni. Az oszlop anyagának megválasztásánál a nagyobb tartósságra kell törekedni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(7.) A határvonalak kiegészítő megjelölése ugró árkokkal a törési pontokon felállított határjelek között csak olyan helyeken alkalmazható, ahol nem lehet attól tartani, hogy a határjelzéshez alkalmazott árok vízmosássá válik, vagy homokmozgást okoz.

(8.) Nem szabad olyan határjelzést alkalmazni, amely a szomszédos terület gazdasági használatát indokolatlanul akadályozza, vagy út mellett a forgalmat gátolja.

(9.) A külső határjelzés módját, ha új határjelzésről van szó, az érdekelt szomszédok közös megegyezéssel állapítják meg. Már meglévő mesterséges határjelzést az érdekelt szomszédok szintén csak közös megegyezéssel változtathatnak meg.

R. 20. §.

(1.) A határjelek felállítását, valamint jókarbantartását a községi elöljáróságon (városban a polgármesteren, Budapesten a kerületi elöljárón) felül (1894 : XII. t.-c. 34. §.) az erdőfelügyelőség is, a véderdőjelző táblák felállítását az erdőfelügyelőség ellenőrzi.

(2.) Az erdőfelügyelőség, ha mulasztást tapasztal, a mulasztás pótlására az erdőtulajdonost határidő megállapításával felhívja és a határidő eredménytelen elteltével ellene erdőrendészeti áthágás miatt eljárást indít. Ha a tulajdonos az elrendelt munkát az erdőrendészeti áthágás miatt hozott marasztaló határozatban megszabott határidő alatt (T. 241. §.) sem teljesítené, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság külső határjelzés tekintetében felhívja a községi elöljáróságot (városokban a polgármestert, Budapesten a kerületi elöljárót) az 1894 : XII. t.-c. 35. §-a értelmében szükséges intézkedésnek az erdőfelügyelőség közreműködésével megtételére; más határjelzésnek és a véderdő-jelzőtábláknak a felállításáról ilyen esetben az erdőtulajdonos költségére maga az elsőfokú erdőrendészeti hatóság gondoskodik.

* *

(M. i.) A gazdálkodási rend, a gyakran előforduló foglalások megakadályozása és a hatósági ellenőrzés megkönnyítése érdekében egyaránt szükséges, hogy az erdők határai tartós jelekkel megjelöltessenek és biztosítassanak.

Mivel a véderdőben elkövetett károsítások büntetőjogilag súlyosabb beszámítás alá esnek (T. 260. és 264. §-sok), ezért nélkülözhetetlenül szükséges, hogy a véderdő a természetben szembeötlően megjelöltessék.

A T. szakasz (1.) bekezdésében megállapított kétévi határidőt a R. életbeléptetésétől kezdődőleg kell számítani. (37.466/1938. II. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A T. és R.-ben megállapított határidőket a visszacsatolt országrészeken a polgári közigazgatás életbeléptetésétől kezdődően kell alkalmazni. (504.938/1941. I./A. 1. F. M. sz.)

T. 7. §.

(1.) Az erdőket és az erdőbirtokhoz tartozó egyéb területeket (15. §.) az erdők törzskönyvében nyilván kell tartani.

(2.) Az erdőtulajdonosok, valamint a hatóságok és hatósági közegek kötelesek a nyilvántartáshoz szükséges adatokat az erdőfelügyelőségnek rendelkezésére bocsátani.

(3.) A nyilvántartás szabályait a földmívelésügyi miniszter rendelettel állapítja meg.

(4.) Az erdők törzskönyvébe bejegyzett adatváltoztatásokat az érdekelt erdőtulajdonossal is közölni kell.

(5.) Az erdők törzskönyve közokirat.

R. 2. §.

(1.) Az erdőknek, a szabad erdőknek, valamint az erdőbirtokhoz tartozó egyéb területeknek (T. 15. §.) nyilvántartásba vétele végett (T. 7. §.) a R. 3—6. §-ai rendelkezéseinek megfelelően községi határonkint összeírást kell végezni.

R. 3. §.

(1.) Az összeírás céljára az erdőfelügyelőség községenkint az erdők törzskönyve rovatainak megfelelő erdő-összeírási lapot készít, amelyen telekkönyvi jószágtestenkint és esetleg erdőgazdasági egységenkint is külön-külön folyószámok alatt kimutatja:

1. az erdők törzskönyvében az összeírás előtt is nyilvántartott területeket (erdőket és kopárterületeket);

2. az erdők tözskönyvében nyilván nem tartott, de a földadókataszterben erdőkként feltüntetett területeket;

3. az újraerdősítésre vagy erdőtelepítésre kijelölt, de az erdők törzskönyvébe még fel nem vett területeket;

4. a földadókataszterben vagy az erdők törzskönyvében erdőként nyilván nem tartott minden egyéb területet, amelyet erdőjellegű faállomány borít;

5. mindegyik összeírási tételnél külön-külön az erdőhöz tartozó egyéb területeket. (T. 15. §.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) A T. 2. §-ának *e), f), g)* és *h)* pontjaiban felsorolt területeket szabad erdőkként kell az összeírásban feltüntetni.

(3.) Nem kell az összeírási lapba felvenni faállománnyal borított, erdőbirtokhoz nem tartozó belsőséget, gyümölcsöst, parkot, istentiszteleti vagy kegyeleti helyet, valamint faállománnyal borított közterületet.

(4) Ha valamely terület tekintetében egyfelől a földadókataszternek, másfelől az erdők eddigi törzskönyvének adatai a valóságos állapottal nem egyeznek meg, az erdőfelügyelőség ezek egybevetése útján a T. 1. és 2. §-ában foglalt rendelkezések értelmében állapítja meg a helyes adatokat és ezek alapján állítja össze a községi erdő-összeírási lapot.

R. 4. §.

(1.) Az érdekelt tulajdonos és szükség esetében a községi elöljáróság (városokban a polgármester, Budapesten a kerületi elöljáró) köteles az összeíráshoz szükséges adatokat és bizonyítékokat az összeírást végző kiküldöttnek rendelkezésére bocsátani.

(2.) Ha a tulajdonos mulasztása miatt vagy rosszhiszemű adatszolgáltatása alapján az összeírásba, illetőleg az erdők törzskönyvébe hibás adatok jegyeztetnek be és ennek következtében kiigazító eljárás válik szükségessé, az eljárás költségeit a mulasztó vagy egyébként hibás tulajdonos köteles viselni és az erdőfelügyelőség felhívására előlegezni.

R. 5. §.

(1.) Az erdő-összeírási lapot az erdőfelügyelőség az elsőfokú erdőrendészeti hatóság elé terjeszti, amely az összeírásról az érdekelteket határozatban értesíti azzal a figyelmeztetéssel, hogy az összeírásra vonatkozó észrevételeiket hatvan nap alatt vagy az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnál írásban vagy a községi elöljáróságnál (városoknál a polgármesternél, Budapesten a kerületi elöljárónál) szóval előterjeszthetik.

(2.) Ha az összeírásba az 1913 : X. t.-c. hatálya alá eső közös legelő részét alkotó erdőterület is felvétetett, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az előző bekezdés alapján hozott határozatát a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőségnek is megküldi.

(3.) A szóval előterjesztett észrevételeket a községi elöljáróság (városokban a polgármester, Budapesten a kerületi elöljáró) jegyzőkönyvbe veszi s a jegyzőkönyvet nyolc nap alatt az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak megküldi.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(4.) Az észrevételek előterjesztésére kitűzött határidő lejárta után az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az összeírási lapot, mellékleteit, az esetleges észrevételeket, valamint az összeírással kapcsolatos egyéb iratokat véleményes javaslat kíséretében a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

(5.) Az erdők törzskönyvébe (T. 7. §.) bejegyzendő adatokat — vitás kérdésekben az Országos Erdőgazdasági Tanács meghallgatása után — a földmívelésügyi miniszter állapítja meg.

R. 6. §.

(1.) Az erdők törzskönyvét (T. 7. §.) törvényhatóságonkint két példányban kell elkészíteni és vezetni. Az egyik példányt a földmívelésügyi minisztériumban, a másik példányt, mint törvényhatósági példányt az erdőfelügyelőségnél vezetik.

R. 7. §.

(1.) Az erdők törzskönyvébe csak a földmívelésügyi miniszter határozata alapján lehet adatot bejegyezni. A törvényhatósági példányba az adatbejegyzést a földmívelésügyi miniszter határozata alapján az erdőfelügyelőség foganatosítja.

R. 8. §.

(1.) Ha az erdőfelügyelőség olyan területről szerez tudomást, amelyet az erdők törzskönyvébe a T. értelmében fel kell venni, vagy olyan változás jut tudomására, amely a törzskönyv kiigazítását vagy kiegészítését teszi szükségessé, köteles a törzskönyv kiigazítása, illetőleg kiegészítése iránt az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz azonnal előterjesztést tenni. Mind az elsőfokú erdőrendészeti hatóság, mind a földmívelésügyi miniszter ilyen esetben is a R. 5. §-ában megszabott módon jár el.

R. 9. §.

(1.) Árvédelmi társulat vagy árvédelmi mű engedélyese köteles ingatlanának az erdők törzskönyvébe felvételéről szóló értesítés kézhezvételétől számított harminc nap alatt az elsőfokú erdőrendészeti hatóság előtt igazolni azt, hogy a törzskönyvbe felvett ingatlanon a vízügyi hatóság rendelkezése alapján árvédelmi vagy folyamszabályozási célra tart fenn faállományt (T. 44. §.). Az igazolt adatoknak az erdők törzskönyvébe bejegyzésére a R. 5—7. §-ai irányadók azzal a kiegészítéssel, hogy az elsőfokú erdőrendészeti hatóság köteles határozatának meghozatala előtt a vízügyi hatóságot meghallgatni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 10. §.

(1.) Ha a pénzügyigazgatóság (kataszteri helyszínelési felügyelőség) a földadókataszterben erdőként nyilvántartott földrészletet más művelési ágba, vagy más művelési ágban nyilvántartott földrészletet az erdőművelési ágba vezetett át, köteles erről az adatok közlésével az illetékes erdőfelügyelőséget értesíteni.

(2.) Ha a pénzügyigazgatóság átirata folytán az erdők törzskönyvének kiigazítására, vagy más hatósági intézkedésre van szükség, az erdőfelügyelőség eziránt az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz előterjesztést tesz.

* *

A földadókataszter nyilvántartása az erdészeti közigazgatás számára szükséges adatokat nem tartalmazza, ezért kellett arról gondoskodni, hogy valamennyi hatósági nyilvántartás, nevezetesen a földadókataszter, a telekkönyv és az erdők törzskönyve az erdőkre vonatkozó feljegyzések tekintetében egymással állandóan összhangban legyen és így megszűnjenek azok a zavarok, amelyek a multban a különböző célú nyilvántartásoknak az erdőkre vonatkozó adatai között voltak.

(Az 1879:XXXI. t.-c. az erdők törzskönyvezésére nem tartalmazott rendelkezést, ezt a hiányt az 1883. évi 28.487. F. M. számú utasítás pótolta, amely az erdők nyilvántartási törzskönyvezését elrendelte.)

Ha erdőként nyilvántartott terület államerdészeti kezelésbe adásra kötelezett tulajdonába kerül (az erdők törzskönyvének, valamint az államerdészeti kezelésben lévő erdők nyilvántartásának) a helyesbítéséhez alapul nem a tényleges államerdészeti kezelésbe vétel alaki megtörténte, hanem a kezelésbe vételt elrendelő véghatározat jogerőre emelkedése szolgál. (78.033/1935. I. 1. F. M. sz.)

A pénzügyminiszter végrehajtó közegeit az erdőingatlanok kataszteri művelési ágának a kiigazításával kapcsolatos szabályok szigorú betartására a 38.068/1938. IX/a. számú rendeletével utasította. (36.026/1938. II. 1. F. M. sz.)

A pénzügyminiszter 1.139/1940. számú rendeletének 5. §-a szerint az erdőtulajdonos megokolatlan mulasztása vagy rosszhiszemű adatszolgáltatása folytán az összeírásba (R. 3. §.), illetőleg az erdők törzskönyvébe (T. 7. §.) bejegyzett hibás adatok kiigazítása iránti eljárás (R. 4. §.) illetékátalánya 30.— P. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

T. 8. §.

(1.) Erdőre vonatkozó tulajdonjogi változásról köteles a telekkönyvi hatóság a telekkönyvi bejegyzéssel egyidőben az illetékes erdőfelügyelőséget is értesíteni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 11. §.

(1.) Ha az erdők törzskönyvébe felvett ingatlanra vonatkozó telekkönyvi betét (telekjegyzőkönyv) az ingatlan művelési ágát nem erdőként, hanem más művelési ágként tünteti fel, vagy ha a telekkönyvi betétben (telekjegyzőkönyvben) erdőként felvett ingatlannak az erdők törzskönyvébe felvételét jogerős határozat alapján mellőzték, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az erdőfelügyelőség javaslatára az ingatlan telelkkönyvszerű megjelölése mellett megkeresi a telekkönyvi hatóságot az ingatlan művelési ág feltüntetésének a telekkönyvi betétben (telekjegyzőkönyvben) kijavítása iránt.

R. 12. §.

(1.) Mindazokban az esetekben, amelyekben az erdők törzskönyvébe jogerősen újabb erdőket vesznek fel, vagy a törzskönyvbe felvett területeket erdőminőségük megszünte következtében a törzskönyvből jogerősen törlik, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az erdőfelügyelőség javaslatára a törzskönyvi bejegyzésre (a törzskönyvből törlésre) vonatkozó határozat hiteles kiadmányának áttételével és az ingatlan telekkönyvszerű megjelölése mellett megkeresi a telekkönyvi hatóságot a telekkönyv megfelelő kijavítása végett.

R. 13. §.

(1.) Ha a telekkönyvi hatóság a T. 8. §-a értelmében erdőre vonatkozó tulajdonjogi változásról az erdőfelügyelőséget értesíti, az erdőfelügyelőség a R. 10. §-ának utolsó bekezdése szerint jár el.

* *

(L. még a T. 83. §. alatti részt.)

II. Fejezet. Az erdőgazdálkodás általános szabályai.

(M. i.) Ez a fejezet mindazokat a szabályokat és irányelveket tartalmazza, amelyeket (az erdők használatánál és általában) az erdőgazdálkodásnál feltétlenül követni kell, továbbá, amelyekkel az erdőgazdasági üzemterv rendelkezéseinek is összhangban kell állania.

Minthogy ezek a szabályok az erdők fenntartását és az okszerű erdőgazdálkodást kívánják biztosítani, a szabályokat is csak azokra az erdőhasználatokra és gazdasági műveletekre terjeszti ki a T., amelyeknek a szabályozására az említett cél biztosítása érdekében feltétlenül szükség van.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 9. §.

(1.) Erdőterületen rendszeres erdőgazdálkodásra a termőhely szempontjából is alkalmas fafajokból álló faállományt kell az erdőgazdaság céljának megfelelő sűrűségben állandóan fenntartani; a gazdálkodást az okszerű erdőgazdálkodás követelményeinek, az erdő állapotának és rendeltetésének figyelembevételével úgy kell folytatni, hogy az erdő fennmaradása és lehetőleg a fahasználatok tartamossága is biztosíttassék, a talaj termőereje állandóan fenntartassék, sőt fokoztassék, továbbá, hogy a faállományok kellő ápolásban és védelemben részesíttessenek. Az erdőgazdálkodás részletes szabályait, a törvényes rendelkezések korlátain belül, az üzemterv (31. §.) állapítja meg.

(2.) A rendszeres erdőgazdálkodás közérdekű szabályai mellett a tulajdonos érdekeit is méltányos figyelemben kell részesíteni.

R. 21. §.

(1.) A T. 9. §-ában foglalt rendelkezések alkalmazása szempontjából a R. 22—27. §-ainak rendelkezéseit kell figyelembe venni.

R. 22. §.

(1.) A fafajok erdőgazdálkodásra alkalmasságának meghatározásánál az erdészeti tudományos megállapítások, az általános helyi tapasztalatok, valamint a T. 9. §-ában megszabott követelmények az irányadók.

(2.) Ezzel kapcsolatban a termőhely szempontjából is alkalmasaknak azokat a fafajokat kell tekinteni, amelyeknek megfelelő tenyészetét a termőhelyi viszonyok (éghajlati és talajviszonyok) kellően biztosítják és amelyeknek alkalmazása a talaj termőerejének fenntartását sem veszélyezteti. Ez a rendelkezés nem zárja ki, hogy a tulajdonos különleges gazdasági céljának kielégítésére vagy közérdekű célból kísérletképen Magyarországon még nem honos fafajokat is telepíthessen olyan területen, ahol az ilyen kísérlet sem a talaj megóvása szempontjából, sem más szempontból a közérdekre nem káros.

(3.) Az erdő faállományát olyan sűrűségben kell fenntartani, amely mellett egyfelől a talaj megóvása, termőerejének fenntartása és fokozása, másfelől a faállománynak minőség és

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

mennyiség szempontjából legjobb fejlődése biztosítva van. Legelőgazdaságra berendezhető erdőterületen (T. 10. §.) a faállományt — akár egyenletes elosztásban, akár csoportonkint — olyan sűrűségben kell fenntartani, amely a talaj megóvásához, valamint a legelő megjavításához és karbantartásához szükséges.

R. 23. §.

(1.) A fahasználatok helyét, idejét, mértékét és módját a közérdekű szempontoknak, a gazdálkodás céljának, az erdő állapotának, valamint a tulajdonos különleges érdekeinek figyelembevételével az üzemtervben, illetőleg annak megállapításáig az erdőigazgatóság határozatában (T. 307. §.) olykép kell megállapítani, hogy az erdő képes legyen fatömeg gyarapodásával mind az évente (szünetelő üzemmódnál az időszakonkint) kihasznált fatömegeket, mind pedig az erdő élőfa készletében az esetleges eddigi rendszertelen gazdálkodás következményeként mutatkozó hiányt megfelelően pótolni.

R. 24. §.

(1.) Minden kihasznált területet késedelem nélkül fel kell újítani. A felújításról vagy természetes úton (bevetődés, sarjadzás), vagy mesterséges úton (magvetés, csemetültetés, dugványozás) kell gondoskodni.

(2.) Sarjról való felújítást nem szabad alkalmazni ott, ahol ilyen módon fenntartásra érdemes faállomány nem remélhető.

(3.) A természetes felújulás hiányait legkésőbb a vágás befejezését követő harmadik erdősítési időszak végéig mesterséges úton pótolni kell.

(4.) Erdőterületnek kizárólag mesterséges felújítását a kihasználást követő évben, mezőgazdasági műveléssel egybekötött erdősítés esetében az üzemtervben, vagy az erdőrendészeti hatóság külön rendelkezésében megállapított határidő alatt, de legkésőbb a kihasználást követő harmadik évben kell végrehajtani.

(5.) A felújított erdőben bármely okból mutatkozó hiányokat mind természetes, mind mesterséges felújítás esetében a legközelebbi erdősítési időszakban pótolni és a pótlást mindaddig ismételni kell, míg a megfelelő sűrűségű, illetőleg a T. 10. §-a alá tartozó erdőknél a R. 22. §-ának utolsó bekezdésében megszabott eloszlású és sűrűségű faállomány megtelepedése biztosítottnak nem tekinthető.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(6.) Indokolt gazdasági szükség esetében a földmívelésügyi miniszter a harmadik és a negyedik bekezdésben megszabott határidőt megváltoztathatja.

R. 25. §.

(1.) Az erdősítés mezőgazdasági műveléssel egybekötve is végezhető ott, ahol azt az üzemterv vagy ennek hiányában az erdőigazgatóság megengedi.

R. 26. §.

(1.) Az erdőtulajdonos köteles sikeresen beerdősíteni a T. hatálya alá tartozó területeknek azokat a tisztás (bokros) részeit, amelyeken a T. 9. §-ában meghatározott követelményeknek megfelelő faállományt kell fenntartani; köteles továbbá megfelelő sűrűségűre kiegészíteni minden olyan fiatalost, amely az erdőfelügyelőség megállapítása szerint a T. 9. §-ában megszabott követelménynek nem felel meg.

R. 27. §.

(1.) Ha a R. 25. és 26. §-ai értelmében szükséges erdősítés vagy kiegészítés elmulasztása miatt az erdőtulajdonos ellen indított erdőrendészeti áthágási eljárás során hozott marasztaló határozat a T. 241. §-a alapján az erdősítésnek vagy a kiegészítésnek szükség esetében a tulajdonos terhére való elvégeztetését elrendeli és ha az erdőtulajdonos a munkálatot a határozatban megszabott határideig sem foganatosítja, az elmulasztott erdősítést vagy utánpótlást terhére és veszélyére állami előleggel az erdőigazgatóság végezteti el.

(2.) A tulajdonos terhére végzendő munka teljesítésével az erdőigazgatóság az erdőfelügyelőséget is megbízhatja.

(3.) A szükséges munkálatok foganatosítására, valamint a költség megállapítására, beszedésére és behajtására irányadók a R. 275., 276. és 499. §-ainak rendelkezései.

R. 28. §.

(1.) A faállomány ápolásáról és védelméről (T. 9. §.) a tulajdonos állandóan és akkor is köteles gondoskodni, ha erről az üzemterv vagy az erdőrendészeti hatóság külön nem is rendelkezik. Oly erdőbirtokra nézve, amelynek üzemterve nincs, a faállomány ápolása és védelme tekintetében az erdőrendészeti hatóságnak külön rendelkezéseket csak akkor kell tennie, ha ezekre a T. 19—30. §-ai értelmében védelmi célból vagy más különös okból van szükség.

* *

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Vágásterületen tuskókiszedés a T. korlátain belül csak abban az esetben engedélyezhető, ha az a T. 9., valamint a 19. §-ban védett érdekeket nem sérti. (30.261/1936. II .2. F. M. sz.)

A T. 1. §-ának hatálya alá tartozó erdő tulajdonosa, ha erdejét kiirtotta és cselekményének büntethetősége el is évült, a terület újraerdősítésére a T. 9. §. alapján később is kötelezhető. (125.574/1938. II. 1. F. M. sz.)

Közös erdőben, ha a társtulajdonos a tulajdonarány szerint reáeső költségek letétbe helyezésével az erdősítési készségét igazolta, a többiek mulasztásáért már nem felelős. (53.060/1935. I. 1. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 5806/1935. kih. számú ítélete szerint a T. 1. §-ának a hatálya alá tartozó erdőkben szolgalom alapján gyakorolható kaszáltatási (és legeltetési) jog is csak a T. 9. §-a; illetve az ennek figyelembe vételével készült erdőgazdasági üzemterv keretei között gyakorolható. (79.440/1935. I. 1. F. M. sz.)

Olyan erdőbirtokoknál, amelyeknek jóváhagyott üzemrendezési tervezetük van, erdőrendészeti (felügyeleti) vonatkozású ügyekben véleményadási és intézkedési (határozat) szempontból elsőfokon eljárni már nem az erdőigazgatóság, hanem az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az illetékes. (38.783/1938. II. 2. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter egyes ügyeknek az elsőfokú erdőrendészeti hatóság munka- és hatáskörébe utalása céljából kiadott 222.000/1939. II. 1. és 43.000/1941. I. 2. számú rendeletével megengedte, hogy a jóváhagyott erdőgazdasági üzemterv, illetve üzemrendezési tervezet szerint kezelt erdőkben az albizottság, a többiekben pedig az erdőigazgatóság, illetve erdőfelügyelőség — bizonyos korlátok között — a jóváhagyott üzemtervtől, illetve a rendestől eltérő használatokat engedélyezzen.

(L. még a T. 31., 232. és 307. §-ok alatti részeket is.)

T. 10. §.

(1.) Az 1913 : X. t.-c. 1., 2. és 3. §-a alá eső közös legelő részét alkotó erdőterületet legelőgazdaságra kell berendezni. Az így művelt területen a faállományt csak a talaj megóvásához, valamint a legelő megjavításához és karbantartásához szükséges sűrűségben és elosztással kell fenntartni.*

*) A R. 22. §-ának (3.) bekezdésével összehangban kell értelmezni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 29. §.

(1.) Az 1913 : X. t.-c. 1., 2. és 3. §-ai alá eső közös legelő részét alkotó erdőnek legelőgazdaságra berendezése (T. 10. §.) tekintetében a következő szabályok irányadók.

(2.) Azt az erdőt, amelyet a tulajdonostársak közös legelőjükön az 1879 : XXXI. t.-c. harmadik címében, vagy az 1923 : XIX. törvénycikkben foglalt rendelkezések értelmében, avagy a T. 126. §-ának *a)* pontja alapján telepítettek, akkor kell legelőgazdaságra berendezni, ha a talaj megkötése és teljes megjavulása következtében a terület újabb leromlásától és elkopárosodásától legelőgazdasági művelés esetében sem kell tartani.

(3.) A T. 126. §-ának *c)* pontja alapján legelőjavítás végett, vagy egyéb legelőgazdasági érdekből telepített erdőt legelőgazdaságra kell berendezni (T. 10. §. és 144. §. második bekezdés), ha a tulajdonos kívánja és a talajviszonyok megengedik és ha a legeltetés a faállományban kárt már nem okozhat (R. 270. §.). Ezt a rendelkezést a legelőgazdasági érdekből már a jelen rendelet hatálybalépte előtt megtelepített erdőkre is alkalmazni kell.

(4.) A volt úrbéresek részére legelőilletőség fejében kiadott közös erdőt a felügyeleti hatóság hozzájárulása esetében szintén be lehet rendezni legelőgazdaságra, ha az ilyen módon való állandó használatot a talajviszonyok megengedik.

(5.) A jelen §-ban felsorolt erdőknek legelőgazdaságra berendezése érdekében a faállományt csak az üzemterv rendelkezései szerint szabad megritkítani. A faállomány megritkítását az üzemterv elkészítése előtt sem elrendelni, sem megengedni nem lehet.

(6.) Legelőgazdaságra berendezhető erdőterület tekintetében olyan esetben, amikor a területen álló faállomány a talaj megóvása, valamint a legelő megjavítása és karbantartása szempontjából (T. 10. §.) nem elegendő vagy nem megfelelő sűrűségű, az üzemtervben a faállomány kiegészítését kell elrendelni.

R. 30. §.

(1.) Közös legelőn a T. 126. §-ának *b)* pontja alapján védelmi célból telepített erdőt legelőgazdaságra berendezni nem lehet.

R. 31. §.

(1.) A volt úrbéreseknek vagy a volt úrbéresek csoportjának közös tulajdonában lévő és a T. hatálybalépésekor legelő-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

gazdaságra már berendezett erdőt csak abban az esetben lehet továbbra is legelőgazdaságban művelni, ha az ilyen módon való használata nem ütközik a T. 19. §-ában védett érdekekbe.

* *

Mivel az 1913:X. t.-c. 1., 2. és 3. §-a alá eső és a közös legelő részét alkotó erdők is legeltetési célokat szolgálnak, a T. arra az álláspontra helyezkedett, hogy az állattenyésztés védelme érdekében a legelőgazdasági művelést kötelezőleg kell kimondani. (Kivételek a R. 29—31. §-aiban foglalt esetek.)

T. 11. §.

(1.) Legeltetni csak olyan erdőterületen szabad, ahol azt a jóváhagyott üzemterv, illetőleg — az üzemterv jóváhagyása előtt — az erdőigazgatóság megengedi. Nem szabad megengedni a legeltetést véderdőben, húsz évesnél fiatalabb faállományú szálerdőben, tíz évesnél fiatalabb faállományú akác- és lágy-lomberdőben, tizenöt évesnél fiatalabb faállományú egyéb sarjerdőben, továbbá más olyan területen sem, ahol a legeltetés a faállományban kárt okozhat, vagy a természetes felújulás sikerét veszélyeztetheti.

(2.) Az erdőigazgatóság tíz évesnél fiatalabb faállományú akácerdőben is engedélyezheti a legeltetést, amennyiben a legeltetés a faállományban kárt nem okoz.

(3.) A megengedett legeltetés csak a tulajdonos saját állatállományának és alkalmazottai illetményszerű állatállományának legeltetésére terjedhet.

(4.) Kecskét erdőben legeltetni tilos.

R. 32. §.

(1.) Erdőterületnek legeltetésre engedélyezése szempontjából (T. 11. §.) a faállomány korául általában a fenntartásra szánt faállomány átlagos korát kell figyelembe venni.

(2.) Erdőterületnek legeltetésre engedélyezése esetében általában mindazt a rendelkezést meg kell tenni, amely az erdőfenntartás, így különösen a talajóvás, a faállományvédelem és a szomszédos faállományok védelme érdekében szükséges; meg kell állapítani a legeltetési időszakot, a legeltethető állatfajt és az állatok legmagasabb számát.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(3.) Az 1913 : X. t.-c. 1., 2. és 3. §-ai alá eső közös legelő részét alkotó erdőterületnek (T. 10. §.) legeltetésre engedélyezése kérdésében a m. kir. gazdasági felügyelőséget meg kell hallgatni.

R. 33. §.

(1.) Törvényhatóság, megyei város, továbbá nagy- és kisközség erdejére vonatkozóan a földmívelésügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértve állapítja meg, hogy a megengedett legeltetést a T. 11. §-ának utolsóelőtti bekezdése értelmében mennyiben lehet gyakorolni.

(2.) Erdőbirtokossági vagy legeltetési társulat erdejében a társulati tagok állatállományát csak közösen gulyában, csordában, kondában, nyájban és csak a társulati rendtartásnak megfelelően szabad legeltetni.

(3.) Ha az erdő tekintetében minden használatra, akár haszonélvezeti, akár haszonbérleti jog alapján, akár egyéb jogalapon nem a tulajdonos, hanem más a jogosult, ezt kell a tulajdonos helyett a legeltetési jog gyakorlására is jogosítottnak tekinteni, ha jogosultságát az erdőfelügyelőség előtt hitelt-érdemlő módon igazolja; a legeltetés azonban kizárólag a jogosult saját állatállományára és az ottani gazdasági alkalmazottainak illetményszerű állatállományára terjedhet ki.

(4.) Ha az erdőtulajdonos az erdővel közös gazdasági egységbe tartozó mezőgazdasági ingatlanát haszonbérbe adja és az erdőben való legeltetés jogát az erdőrendészeti hatóság hozzájárulásával a haszonbérlőre átruházza, a legeltetés ilyen esetben kizárólag a haszonbérlő saját állatállományára és az ottani gazdasági alkalmazottainak illetményszerű állaállományára terjedhet ki. Az erdőrendészeti hatóság a legeltetési jog átruházához csak akkor járul hozzá, ha az erdei legeltetésre legelőhiány miatt nélkülözhetetlenül szükség van és a legelőhiány megszüntetésére más mód nincs.

R. 34. §.

(1.) A T. 11. §-ának harmadik bekezdésében foglalt korlátozás nem zárja ki, hogy a T. hatálybalépése előtt szerzett és telekkönyvbe is bejegyzett szolgalmi jog alapján a szolgalomra jogosult vagy az, aki a földbirtokrendező bíróság határozata alapján másnak erdejében legeltetésre jogosult, a saját állatállományát és alkalmazottainak illetményszerű állatállományát legeltethesse; a legeltetést azonban csak azok között a korlátok között lehet gyakorolni, amelyeket a legeltetésre nézve az üzemterv, illetőleg ennek hiányában az erdőigazgatóság megállapít.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 35. §.

(1) A legeltetés ellenőrzésének megkönnyítése végett köteles az erdőtulajdonos a haszonélvező vagy a haszonbérlő az erdőfelügyelőség felhívására a megengedett legeltetés gyakorlására jogosítottnak nevét és a legeltetett állatok fajonkinti számát bejelenteni.

R. 36. §.

(1.) Az erdőigazgatóság csak olyan erdőben való legeltetésre adhat engedélyt, amelynek használatát jóváhagyott üzemterv nem szabályozza.

(2.) Az erdőigazgatóság köteles a legeltetésre kiadott engedélyekről a földmívelésügyi miniszternek évenkint jelentést tenni.

* *

Az erdő legeltetése az erdőgazdaságra kétségbevonhatatlanul káros és veszélyes, mértéktelen gyakorlása pedig egyenesen az erdő fenntartását veszélyezteti.

Mivel azonban a legelőhiány hazánkban nagy, a T. a legeltetést az erdőkben nem tiltja el teljesen, hanem alkalmas rendelkezésekkel csak megfelelő korlátok közé szorítja.

A T. 1. §-ának a hatálya alá tartozó erdőben — a talajviszonyokra való tekintet nélkül — a legeltetés csak a T. 9. és 19. §-ában előírt okszerű erdőgazdálkodás és erdővédelem keretén belül gyakorolható. (34.873/1938. II. 2. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 5806/1935. kih. számú ítélete szerint a T. 1. §-ának a hatálya alá tartozó erdőkben szolgalom alapján gyakorolható legeltetési (és kaszáltatási jog) is csak a 9. §., illetve az ennek figyelembevételével készült erdőgazdasági üzemterv keretein belül gyakorolható. (79.440/1935. I. 1. F. M. sz.)

Az erdőingatlan forgalmával kapcsolatban felvetődő ügyek alsóbbfokon való tárgyalásainál követendő egységes eljárás elérése céljából kiadott 14.000/1939. II. 1. F. M. számú rendelet azoknál a gyakori eseteknél, amikor a tulajdonos a mezőgazdasági ingatlan bérletével kapcsolatban erdejét csupán legeltetés céljaira kívánja bérbeadni, külön is felhívja a figyelmet a T. 11. §-ának (3.), valamint a R. 33. §-ának (4.) bekezdésében foglalt rendelkezésekre.

A bérlő az erdei legeltetés tekintetében a tulajdonost megillető jogok gyakorlására csak akkor jogosult, ha a bérlet az erdő összes használataira kiterjed. (30.515/1936. II. 2. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter 38.783/1938. II. 2. számú rendeletével X. község lakosainak bérlegeltetés iránti kérelmét a T. 11. és a R.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

32—36. §-aiban foglalt tilalmak alapján azért utasította el, mert nevezettek az uradalmi földeknek nem bérlői és az erdei legeltetés gyakorlására szolgalmi joguk nincsen.

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 1131/1941. kih. számú végzésével megállapította, hogy a terheltnek az 1932. évi július hó 1-én kötött erdei legeltetési jogát, mivel az erdőnek nem haszonbérlője, a T. 11. §-ának (3.) bekezdése megszüntette. (44.551/1941. I. 1. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter egyes ügyeknek az elsőfokú erdőrendészeti hatóság munka- és hatáskörébe utalása céljából kiadott 222.000/1939. II. 1. számú rendeletével megengedte, hogy az albizottság jóváhagyott erdőgazdasági üzemterv, illetve üzemrendezési tervezet alapján kezelt erdőkben — bizonyos korlátok között — egy idény tartamára erdei legeltetést, bőséges makktermésкor pedig makkoltatást saját hatáskörében engedélyezhessen.

A pénzügyminiszter 1139/1940. számú rendeletének 2. §. 3. pontja szerint erdőterületnek legeltetésre engedélyezése iránti kérvényt 5.— P. illeték terheli. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 232.§. utáni R. 429. §-t is.)

T. 12. §.

(1.) Véderdőben fának tuskóit, gyökereit kiszedni, fát gyökerestől dönteni, zöldgallyat vágni és almot szedni csak annyiban szabad, amennyiben a jóváhagyott üzemterv, ennek hiányában az erdőigazgatóság megengedi.

R. 37. §.

(1.) A véderdő üzemtervében fák tuskóinak és gyökereinek kiszedését, fának gyökerestől kidöntését, zöldgally vágását és alomszedést (T. 12. §.) csak abban az esetben szabad engedélyezni, ha ez nincsen ellentétben a védelmi érdekekkel; az üzemtervben meg kell állapítani a megengedett művelet módját és mértékét is.

(2.) Olyan véderdőben, amelynek üzemterve nincs, az erdőtulajdonosnak az előző bekezdésben felsorolt műveletekhez az erdőigazgatóság előzetes engedélyét kell megszereznie. Az erdőigazgatóság az engedélyezésnél az előző bekezdésben foglalt rendelkezéseket szintén figyelembe venni köteles.

* *

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az ebben a szakaszban felsorolt műveletek véderdőkben rendszerint károsak és veszélyesek, ezért kötötte a T. a felsorolt műveleteket addig is, amíg a véderdő használatát szabályozó üzemterv elkészül, hatósági engedélyhez.

A pénzügyminiszter 1139/1940. számú rendeletének 2. §. 4. pontja szerint a véderdőben tervezett használatok, nevezetesen fatuskók és gyökerek kiszedése, gyökerestől való fadöntése, zöldgally vágása, vagy alomszedés engedélyezése iránti kérvényt 5.— P. illeték terheli. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 232. §. utáni R. 429. §-t.)

T. 13. §.

(1.) Erdőben kő-, kavics-, homok-, agyag- vagy egyéb bányát művelni csak az üzemtervben megállapított területen szabad.

(2.) Az üzemterv jóváhagyásáig véderdőben csak az erdőigazgatóság engedélyével szabad bányát művelni; más erdőben akkor szükséges a bányaműveléshez az erdőigazgatóság engedélye, ha mészkő- vagy palabányaműveléshez összesen három kataszteri holdnál, egyéb bánya műveléséhez pedig összesen egy kataszteri holdnál nagyobb területet kívánnak felhasználni. Egyébként a bányaműveléshez nincs szükség az erdőigazgatóság engedélyére, de minden bányanyitást erdőterületen — legalább harminc nappal a munkálatok megkezdése előtt — be kell jelenteni az erdőigazgatóságnak.

(3.) Az erdőigazgatóság engedélye nem pótolja azt a hatósági engedélyt, amelyet a bányászáshoz esetleg más jogszabály értelmében kell megszerezni.

R. 38. §.

(1.) Erdőben kő-, kavics-, agyag-, homok- vagy egyéb bányaművelését (T. 13. §.) csak az okszerű erdőgazdálkodás (T. 9. §.) sérelme nélkül lehet engedélyezni. A tulajdonos a T. 13. §-ának második bekezdése értelmében engedélyhez nem kötött bányászást is csak abban a mértékben gyakorolhatja, hogy ez a T. 9. §-a értelmében megkövetelhető erdőgazdálkodást nem zárja ki.

(2.) Ugyanabban az erdőben egyszerre több helyen csak abban az esetben szabad ugyanazt az anyagot bányászni, ha azt

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

közgazdasági szempontok indokolják, vagy a tulajdonos érdekei elkerülhetetlenül szükségessé teszik.

(3.) A bányaműveléssel érintett területen a faállományt csak fokozatosan a bányaművelés előrehaladásának arányában szabad kiirtani.

(4.) Véderdőben bányászást csak abban az esetben szabad engedélyezni, ha a bányászás a védelmi érdekeket nem veszélyezteti.

(5.) Az erdőtulajdonos a T. 13. §-ának második bekezdése alapján sem természetvédelmi területen, sem tájvédelmi körzetben, sem gyógyhelyen (gyógyfürdő belső vagy külső védövébe eső erdőterületen) engedély nélkül nem bányászhat. (T. 215. §., 1929 : XVI. t.-c. 19. és 20. §.)

(6.) Az üzemtervben vagy annak hiányában az erdőigazgatósági engedélyben meg kell állapítani a bányanyitás helyét, a bányaterület nagyságát, továbbá azokat a szabályokat, amelyeket a bányászásnál meg kell tartani. Természetvédelmi területen, valamint tájvédelmi körzetbe eső területen az üzemtervben, illetőleg az erdőigazgatósági engedélyben a természetvédelmi érdekekről is megfelelően gondoskodni kell.

(7.) Ha a bányászás az 1884 : XVII. t.-c. (Ipartörvény) 25. §-ának hatálya alá eső üzlettelep felállításával jár, ahhoz az érdekelt az iparhatósági telepengedélyt is köteles megszerezni.

R. 39. §.

(1.) A T. 13. §-ának második bekezdése alapján a bányászást csak akkor szabad megkezdeni, ha az erdőigazgatóság a bejelentéstől számított harminc nap alatt a bányászás ellen észrevételt nem tett.

(2.) Az erdőigazgatóság a bányanyitást megtilthatja, ha a bejelentett bányászás a T.-ben és a jelen rendeletben foglalt rendelkezéseknek nem felel meg.

R. 40. §.

(1.) A bányaműveléshez szükséges területet még a bányászás megkezdése előtt határjelekkel kell megjelölni és azokat a bányművelés alatt állandóan fenn kell tartani.

(2.) Ha a bánya akár az egész kijelölt területen, akár annak csak egy részén kimerült, vagy ha a bányászás az erdőrendészeti hatóság megállapítása szerint több mint egy év óta indokolatlanul szünetel, a bányművelésre nem használt terület talaját lehetőség szerint ki kell egyengetni és egy év alatt be kell erdősíteni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(3) Az általános bányatörvény hatálya alá eső bányászat erdőterületen való folytatásnak erdőrendészeti szabályozása tekintetében a T. 300. és a R. 484. §-ában foglalt rendelkezések irányadók.

* *

Mivel a véderdőkben való bányászás káros lehet, a véderdőben való bányanyitást a T. az üzemterv jóváhagyása előtt, minden esetben, hatósági engedélyhez köti. A véderdővé nem minősített erdőben azonban a T. lehetővé kívánja tenni az erdő tulajdonosának, hogy követ, kavicsot, homokot, agyagot, meszet, vagy egyéb talajalkatrészt, meghatározott kiterjedést meg nem haladó területről, hatósági engedély nélkül is kitermelhessen.

A földmívelésügyi miniszter egyes ügyeknek az elsőfokú erdőrendészeti hatóság hatáskörébe és munkakörébe utalása céljából kiadott 222.000/1939. II. 1. számú rendeletével megengedte, hogy az albizottság a jóváhagyott erdőgazdasági üzemterv, illetve üzemrendezési tervezet szerint kezelt erdőkben — bizonyos korlátok közötl — a tulajdonos saját szükségletét szolgáló kő-, kavics-, homok-, murva- és agyagnyerőhelyek, valamint út, nyiladék, marhacsapás, rakodóhely, stb. céljából kisebb területek kihasítását engedélyezhessen.

A pénzügyminiszter 1139/1940. számú rendeletének 2. §. 5. pontja szerint erdőben bérbeadás útján hasznosítandó kő-, kavics-, homok-, agyag- vagy egyéb bányaművelés engedélyezése iránti kérvényt 5.— P. illeték terheli. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 232. §. utáni R. 429. §-t is.)

T. 14. §.

(1.) Erdőgazdasági és szállítási berendezések céljaira, továbbá nagyobb erdőgazdaságokban a tulajdonos és erdőgazdasági személyzete részére szükséges mezőgazdasági földek, lakóházak és ezekhez tartozó kertek, valamint vadtenyésztés céljaira az erdőből megfelelő területrészeket ki lehet hasítani. E területrészek helyét és terjedelmét az üzemterv állapítja meg.

(2.) Addig is, amíg a szükséges területek helyét és terjedelmét az üzemterv végleg meghatározza, az erdőtulajdonos a szükséges területeket külön hatósági engedély nélkül is felhasználhatja az előbbi bekezdésben felsorolt célokra, azzal a megszorítással azonban, hogy a mezőgazdasági földek, lakóházak és az ezekhez tartozó kertek, valamint a vadtenyésztés céljaira igénybevett

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

területek együttes kiterjedése 1000 kataszteri holdat meg nem haladó erdőgazdaságban az egész területnek legfeljebb 2%-áig, 1000 kataszteri holdat meghaladó erdőgazdaságban pedig erdőgazdasági egységenkint legfeljebb 20 kataszteri holdig terjedhet.

(3.) A kihasított területrészekről kitermelt fát a rendes fahasználatba be kell számítani.

R. 41. §.

(1.) A T. 14. §-ában meghatározott külön célokra terület kihasítását az üzemtervben csak annyiban szabad megengedni, amennyiben az erdőtulajdonosnak erre szüksége van. A kihasítandó terület nagyságát az erdőbirtok egész területének figyelembevételével kell megállapítani.

(2.) Erdőgazdaságokban a vadállomány élelmének biztosítása céljából szükség esetén gondoskodni kell megfelelő takarmánytermesztő területek kihasításáról is. Az ilyen területek nagyságát az erdőterület nagyságával és a vadállománynak azzal a mennyiségével arányosan kell megállapítani, amely mind a vadászati, mind az erdőgazdasági érdekeknek megfelel.

(3.) A T. 14. §-ának második bekezdésében említett erdőgazdasági egység értelmezése tekintetében a R. 73. §-a irányadó.

R. 42. §.

(1.) A T. 14. §-ában meghatározott külön rendeltetésű területre vonatkozóan az üzemtervben meg kell határozni, hogy azt milyen célra szabad használni és ki kell mondani azt is, hogy a kihasított területet rendeltetésének megszűnésével, úgyszintén akkor is, ha azt az engedélyezett célra nem használják, avagy az engedélyezett célra használása a talaj termőerejét veszélyezteti, az erdőrendészeti hatóság rendelkezésére be kell erdősíteni és erdőgazdasági művelés alá kell venni.

(2.) A T. 14. §-ában megállapított külön rendeltetésű területeket állandóan fenntartandó határjelekkel még ilyen célú használatuk megkezdése előtt kell megjelölni.

* *

Az előbbihez hasonlóan ez a T. szakasz is az erdőtulajdonosok érdekeit kívánja szolgálni éspedig nemcsak azzal, hogy az üzemtervben az erre a célokra szükséges területek felvételét engedélyezi, hanem még lehetővé teszi azt is, hogy az erdőbirtok nagyságához viszonyítva megállapított legnagyobb területet a tulajdonos az említett célokra ható-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

sági engedély nélkül addig is igénybe vehesse, amíg az üzemterv jóváhagyást nyert. Az így igénybe vett területeket később az üzemtervbe fel kell tüntetni.

T. 15. §.

(1.) A 13. és 14. §-okban megjelölt célokra kihasított területeket, valamint az erdőtulajdonosnak az erdő belsejében fekvő más művelési ághoz tartozó területeit (szántó, rét, legelő, stb.) az erdőhöz tartozóknak kell tekinteni. Mindezek a területek ennek a törvénynek rendelkezései alá esnek. A 13. és 14. §-ok alapján kihasított területeket rendeltetésük megszűnésével, úgyszintén akkor is, ha az engedélyezett célra nem használtatnak, avagy az engedélyezett célra való használásuk a talaj termőerejének megóvása szempontjából aggályossá válik, be kell erdősíteni és erdőgazdasági művelés alá kell venni.

(2.) Be kell erdősíteni és erdőgazdasági művelés alá kell venni az erdőbirtokhoz tartozó egyéb területeket (szántó, rét, legelő, stb.) is, ha talajuk termőerejének megóvása ezt szükségessé teszi.

R. 43. §.

(1.) A T. 15. §-ában foglalt rendelkezések szempontjából az erdőhöz tartozónak kell tekinteni a T. 13. és 14. §-ai alá eső külön rendeltetésű területeket, az erdőterületen levő utakat, nyiladékokat, vízfolyásokat, illetőleg élő medreket (R. 46. §.), valamint az erdőtulajdonosnak az erdő belsejében fekvő más művelésű olyan területeit (szántó, rét, legelő, stb.), amelyek az erdő területét célszerűen kiegészítik és kikerekítik, s amelynek idegen tulajdonba jutása, vagy az erdőgazdálkodás céljaival összhangban nem álló használata az erdőgazdasági érdekek szempontjából nem lenne kívánatos. Annak a megállapításában, hogy az erdőtulajdonosnak az erdő belsejében fekvő más művelésű területei közül melyeket kell az erdőbirtokhoz tartozónak minősíteni, nemcsak azt a területet kell figyelembe venni, amelyet az erdő teljesen magába zár, de azt is, amely az erdő területébe úgy van beékelve, hogy az attól okszerűen el nem választható. Nem lehet azonban az erdőbirtokhoz tartozónak minősíteni az erdőtulajdonosnak az erdő belsejében fekvő vagy az erdőbe beékelt más művelésű olyan területét, amelynek az erdő

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

kiterjedéséhez viszonyított nagy terjedelménél fogva önálló gazdasági rendeltetése nyilvánvaló.

R. 44. §.

(1.) Az erdőtulajdonosnak a nem erdőgazdaságilag művelt azokat a területeit, amelyeket a T. rendelkezése értelmében az erdőbirtokhoz tartozóknak (T. 15. §.) kell tekinteni, rendszerint az üzemtervben kell megállapítani, ha azonban fontos erdőgazdasági érdekből az erdőrendészeti hatóságnak külön határozatban kell az ilyen területeket meghatároznia, a meghatározásnál előzetesen az erdőtulajdonost is meg kell hallgatni.

R. 45. §.

(1.) Az erdőtulajdonos kívánságára vagy beleegyezésével a földmívelésügyi miniszter az erdőbirtok kiterjedéséhez mérten az erdőbirtokhoz tartozónak minősítheti a T. 13., 14. és 15. §-aiban meghatározott területeken felül az erdőtulajdonosnak azokat a mezőgazdasági területeit is, amelyek az erdőgazdálkodás okszerű és eredményes viteléhez szükségesek s ehhez képest az erdőbirtok kiegészítő részének tekinthetők.

(2.) A T.-nek, valamint a jelen rendeletnek az erdőbirtokhoz tartozó külön rendeltetésű területek nyilvántartására és határainak megjelölésére vonatkozó rendelkezéseit az előbbi bekezdésben említett területekre is alkalmazni kell.

R. 46. §.

(1.) Erdőterületeken átvonuló vízfolyások élő medrei az üzemtervben és az erdők törzskönyvében mint az erdőbirtokhoz tartozó vízmedrek, illetőleg vízárkok tartandók nyilván.

(2.) Hogy az erdőterületen átvonuló vízmedrek mentén mennyiben van szükség a vízjogról szóló 1885 : XXIII. t.-c. 142. §-ának 3. pontjában meghatározott s fátlanul tartandó pászta kihasítására, ez iránt a vízfolyás általános rendezése során a vízügyi engedélyező hatóság az erdőrendészeti hatóság véleményének meghallgatásával esetről-esetre határoz.

(3.) Az ilyen határozatot az illetékes erdőfelügyelőségnek is ki kell adni.

R. 47. §.

(1.) Az állami erdőfelügyelet során az erdőbirtokhoz tartozó külön rendeltetésű területeket figyelemmel kell kísérni abban a tekintetben, hogy használatuk a talaj termőerejének megóvása szempontjából megfelelő-e, a T. 13. és 14. §-ai alapján kihasított

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

területeket pedig abból a szempontból is, hogy használatuk az üzemterv vagy az erdőrendészeti hatóság rendelkezéseinek megfelel-e. A felmerülő kifogásokat az erdőfelügyelőség az erdőtulajdonossal azonnal közölni köteles.

(2.) Ha a tulajdonos a kifogásokat nem veszi figyelembe, az erdőfelügyelőség erről az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak jelentést tesz. Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az erdőtulajdonost határidő kitűzésével a mulasztás pótlására, illetőleg a kifogásolt használat megváltoztatására hívja fel. Ha tulajdonos ennek a felhívásnak a kitűzött határidőben eleget nem tesz, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság intézkedik, hogy a terület erdőgazdasági művelés alá vétessék.

(3.) A R. 46. §-a alapján az erdőbirtokhoz tartozónak minősített területekre a jelen §. rendelkezései nem vonatkoznak.

* *

Ez a rész az erdőgazdasági érdekek megóvása céljából készült és biztosítja az erdőrendészeti hatóságnak azt a jogot, hogy a különleges használatra kihasított területrészeknek újból az erdőgazdasági művelés alá vételét elrendelhesse, mihelyt azokat nem az engedélyezett célra használják, avagy ilyen használásuk a talaj termőerejének a megóvása szempontjából aggályos.

A törvényszakasz (2.) bekezdése pedig biztosítani kívánja, hogy a felsorolt területek, amelyek egyébként a rendszeres erdőgazdálkodáshoz is szükségesek, az erdőbirtoktól függetlenül idegen kézre ne kerülhessenek és későbbi erdővédelmi érdekekből való visszaszerzésüknél ne kelljen a T. 297. §-ában szabályozott kisajátítási eljárást alkalmazni.

A földmívelésügyi miniszter 180.400/1940. I. 2. számú rendelete szerint, ha az erdőtulajdonos az erdejéről készülő üzemrendezési tervezet jóváhagyásra előterjesztésekor a R. 43. §-a alapján olyan ingatlanrésznek kéri erdejéhez való csatolását, amelyet az erdeje teljesen magába zár, vagy amely az erdő területébe úgy ékelődik be, hogy attól okszerűen el nem választható, a javaslat a 180.800/1940. I. 2. számú (lásd a T. 1. §-nál is) rendeletében előírt eljárás mellőzésével is előterjeszthető.

Ha pedig a tulajdonos a R. 45. §-a alapján kéri mezőgazdasági ingatlannak az erdőhöz tartozó egyéb területként való minősítését és törzskönyvezését, az üzemrendezési tervezet jóváhagyására vonatkozó felterjesztéshez az illetékes vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség nyilatkozatát is csatolni kell.

A fentemlített területrészeken kívül az üzemrendezési tervezetben csak azokat az egyéb területeket lehet tárgyalni, amelyek az erdők törzskönyvében már helyet kaptak.

Minden más esetben a tulajdonosoknak az albizottság útján külön kell kérniök a földmívelésügyi miniszter előzetes engedélyét az önkéntes erdőtelepítésre, s az ilyen kérelmet kivétel nélkül a 180.800/1940. I. 2. számú rendeletben foglaltak szerint kell tárgyalni.

(L. még a T. 13. §. alatti részt is.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 16. §.

(1.) A földmívelésügyi miniszter rendkívüli gazdasági szükség esetében az erdőigazgatóság meghallgatásával megengedheti erdőnek (1. §.) az erdőgazdasági művelés alól való végleges kivonását, ha a tulajdonos vagy helyette más személy erdőművelésre alkalmas legalább ugyanakkora más területet (csereterületet) vesz egyidejűleg erdőgazdasági művelés alá; a csereterületre nézve az erdőtelepítés elrendelését a telekkönyvben fel kell jegyezni. Az erdőművelés alól kibocsátott terület faállományát csak olyan mértékben szabad kiirtani, amilyen mértékben a kiirtásra engedélyezett erdő pótlására szolgáló csereterületen az erdőtelepítés teljes sikerrel már befejeztetett.

(2.) Területpótlásra nincs szükség, ha a földmívelésügyi miniszter erdő megosztása esetében a területpótlást elengedi (79. §. 5. bekezdés), vagy ha az erdőt törvény értelmében kell az erdőgazdasági művelés alól kivonni.

(3.) Az erdőművelés alól kibocsátott területet csak akkor szabad törölni az erdők törzskönyvéből, ha a csereterületen az erdőtelepítés teljes sikerrel már megvalósult, és a csereterületet az erdők törzskönyvébe már bejegyezték.

R. 48. §.

(1.) Csakis az erdőtulajdonosnak a földmívelésügyi miniszterhez intézett kérelmére lehet megindítani az eljárást aziránt, hogy az erdő az erdőgazdasági művelés alól a tulajdonos rendkívüli gazdasági szüksége alapján kivonassék (T. 16. §.). Ilyen kérelmet csak abban az esetben lehet előterjeszteni, ha az erdőtulajdonos minden kétséget kizáró módon igazolja, hogy az erdőnek az erdőgazdasági művelés alól kibocsátása gazdasági szempontból elkerülhetetlenül szükséges, ha ehhez a szükséghez képest az erdő kiirtása sem a talaj megóvása, sem az általános erdőgazdasági érdekek szempontjából aránytalanul nem káros és a T. 38. §-a szempontjából sem kifogásolható.

(2.) Az országnak azokon a részein, ahol erdők hiánya miatt az erdők fenntartására különös súlyt kell vetni, faállománnyal borított erdőterületnek az erdőgazdasági művelés

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

alól kibocsátását az előbbi bekezdésben említett körülmények között is csak egészen rendkívüli szükség esetében lehet kérelmezni.

(3.) Az erdőnek az erdőgazdasági művelés alól kibocsátása iránt előterjesztett kérvényben elő kell adni a kérelem indokait, az erdőgazdasági művelés alól kibocsátani kért terület üzemtervi megjelölését, a tervbevett használási módot, a kibocsátani kért területnek, valamint a cserébe felajánlott terület kataszteri és telekkönyvi megjelölését, kiterjedését és gazdasági állapotának ismertetését, a kiirtás és a csereerdőtelepítés tervezett időtartamát; végül abban az esetben, ha a csereerdőtelepítéshez szükséges területet más szolgáltatja, a csereerdőtelepítésre felajánlott terület tulajdonosának közjegyző előtt kiállított nyilatkozatát, amely szerint kötelezettséget vállal arra, hogy a csereterületen az erdőrendészeti hatóság által megállapított idő alatt és módon erdőt telepít és beleegyezik, hogy a terület az erdők törzskönyvében mint a T. hatálya alá tartozó erdő tartassék nyilván és az erdőtelepítés elrendelése a telekkönyvben feljegyeztessék.

(4.) A kérvényhez a kibocsátani kért területnek, valamint a csereterületnek a vázlatrajzát két-két példányban csatolni kell. A vázlatrajzon a művelési ág megjelölésével a szomszédos ingatlanokat is fel kell tüntetni.

(5.) Csereterületként csak olyan területet lehet felállítani, amely az erdőgazdasági érdekeknek minőségileg, továbbá nagyság és fekvés tekintetében is megfelel. Nem lehet felajánlani olyan területet, amely a T. hatálya alá esik, vagy amelynek a T. hatálya alá vonására a törvényes feltételek megvannak.

R. 49. §.

(1.) Az erdők törzskönyvében szabad erdőként nyilvántartott erdőre (T. 2. §.) a T. 16. §-ának és a R. 48. §-ának a rendelkezései ki nem terjednek, az ilyen erdőnek az erdőgazdasági művelés alól való kivonását azonban nyilvántartás végett az erdőfelügyelőségnek előzetesen szintén be kell jelenteni.

R. 50. §.

(1.) A 48. §-ban említett kérvényt az erdőfelügyelőséghez kell benyujtani; az erdőfelügyelőség a kérvényt jelentése kíséretében felterjeszti az erdőigazgatósághoz, az erdőigazgatóság pedig véleményével együtt megküldi az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak. Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az iratokat saját javaslatával a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) A véleményben és a javaslatban különösen arról kell nyilatkozni, hogy az erdő kiirtása és a tervbevett használat nem vezet-e a termőtalaj leromlására, továbbá, hogy a kiirtással nem következik-e be az egész erdőbirtoknak olyan területbeli megosztása, amely erdőgazdaságilag nem kívánatos. Nyilatkozni kell arról is, hogy a kérvényben felhozott rendkívüli gazdasági szükség fennáll-e, a tervezett erdőirtás nem ütközik-e a T. 5., 9. és 38. §-aiban védett érdekekbe, a kérvényező erdőtulajdonos erdőgazdálkodása nem esik-e kifogás alá és hogy a felajánlott csereterület az erdőgazdasági érdekeknek minőségileg, területileg és fekvés tekintetében megfelelő-e. Ha a csereerdőtelepítés foganatosítására nem a kérvényező vállalkozik, a csereerdőtelepítésre vállalkozó megbízhatósága felől is nyilatkozni kell.

R. 51. §.

(1.) A földmívelésügyi miniszter a kérelem tárgyában az Országos Erdőgazdasági Tanács előzetes meghallgatása (T. 237. §.) után az összes körülmények mérlegelésével határoz.

(2.) Az engedélyező határozatban a földmívelésügyi miniszter elrendeli a csere folytán szükséges határmegjelölést és általában mindazokat az intézkedéseket, amelyek a közérdek védelme szempontjából szükségesek; rendelkezik továbbá az üzemterv módosításáról, a csereterületre vonatkozóan esetleg szükséges új üzemterv elkészítéséről, az engedélyből folyó változásoknak az erdők törzskönyvébe bevezetéséről, úgyszintén a csereterületre nézve az erdőtelepítés elrendelésének telekkönyvi feljegyzéséről is.

R. 52. §.

(1.) A R. 51. §-a alapján hozott engedélyező határozatot végrehajtás és a felek értesítése végett a földmívelésügyi miniszter az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak adja ki.

(2.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a felek értesítésével egyidejűleg az engedélyező határozat hiteles kiadmányának megküldése kapcsán megkeresi a telekkönyvi hatóságot, hogy a telekkönyvszerűen megjelölt ingatlanra az erdőtelepítés elrendelését jegyezze fel.

(3.) Az engedélyező határozat értelmében az erdők törzskönyvének megfelelő kiigazítása (a kiirtott erdőnek a törzskönyvből törlése és az új erdőnek a törzskönyvbe felvétele), valamint a telekkönyvben feljegyeztetése tekintetében a T. 16. §-ának utolsó bekezdése, valamint a R. 11. és 12. §-ai irányadók azzal a kiegészítéssel, hogy a telekkönyvi hatóságot az új erdő

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

e minőségének telekkönyvi feltüntetésére irányuló megkeresés-sel egyidejüen az erdőtelepítés elrendelésére vonatkozó feljegyzés (R. 51. §.) törlése iránt is meg kell keresni.

R. 53. §.

(1.) Amennyiben az erdőgazdasági művelés alól kibocsátani kért területen lévő faállományt egyébként csak rendkívüli fahasználati engedély alapján lehetne kiirtani, a földmívelésügyi miniszter a rendkívüli fahasználati engedély és a kibocsátás iránti kérelem tárgyában együttesen határoz. A rendkívüli fahasználat engedélyezésénél ilyen esetben is alkalmazni kell a T. 38. §-ában és a R. 92—98. §-aiban foglalt rendelkezéseket; a rendkívüli fahasználatot csak akkor szabad megkezdeni, ha a csereterületen az erdőtelepítés teljes sikerrel már megvalósult.

R. 54. §.

(1.) Ha erdőt nem a tulajdonos rendkívüli gazdasági szüksége alapján, hanem törvény alapján kell az erdőgazdasági művelés alól kivonni (pl. kisajátítás esetében), az erdőgazdasági művelés alól kivonással kapcsolatos intézkedéseket a földmívelésügyi miniszter hivatalból teszi meg akkor, amikor a területnek a vonatkozó törvény alapján való igénybevételéről értesül vagy azt engedélyezi; megteheti ezeket az intézkedéseket a kisajátítási eljárást megelőzően és abban az esetben, ha a közérdekű cél nyilvánvaló.

R. 55. §.

(1.) Ha az erdőgazdasági művelés megszüntetése erdőmegosztással kapcsolatos, a földmívelésügyi miniszter mindkét kérdésben együttesen határoz.

R. 56. §.

(1.) Ha az erdőgazdasági művelés alól kibocsátott terület olyan erdőbirtoknak volt része, amelyen korábban igénybevett rendkívüli fahasználat megtakarítása érdekében a rendes fahasználat korlátozva van, a fahasználati korlátozás teljes egészében a megmaradó erdőrészt terheli.

* *

A T. általában az erdők jelenlegi állományának a fenntartására, sőt gyarapítására törekszik, ehhez képest erdőterületnek az erdőgazdasági művelés alól való végleges kivonását legalább ugyanakkora, rosz-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

szabb minőségű csereterület felajánlásánál pedig a kibocsátandónál nagyobb területnek az erdőgazdasági művelés alá helyezés feltételéhez köti. Ez volt a gyakorlat eddig is.

(M. i.) A T. 79. §. szerint a földmívelésügyi miniszter a területpótlást elengedheti, ha erdőmegosztás során az erdőterületet közérdekű célra vagy gyógyintézet, menedékház, kilátó vagy a tulajdonos részére szükséges lakóház létesítése céljára kérik. A T. szakasz (2.) bekezdése erre az esetre utal. E bekezdés szerint nem szükséges területpótlás akkor sem, ha az erdőt törvény értelmében kell az erdőművelés alól kivonni, mert nem lenne méltányos a tulajdonost területpótlásra kötelezni akkor, amikor az erdőművelés megszüntetését akaratától függetlenül törvény rendeli el.

(M. i.) A gyakorlati életből merített tapasztalatokon okulva ki kellett a T. szakaszban mondani azt is, hogy a kibocsátott terület faállományát csak olyan mértékben szabad kiirtani, amilyen mértékben a csereterületen az erdőtelepítés teljes sikerrel már megvalósult, más szóval, hogy az erdősítésnek meg kell előznie a faállomány letarolását és kiirtását. A multban ugyanis ez rendszerint megfordítva történt, aminek azután az a káros következménye volt, hogy a csereterület beerdősítése csak hosszú évek mulva, sőt igen sokszor csak erélyes rendszabályok alkalmazása után hajtatott végre.

A csereterületre nézve az erdőtelepítés elrendelésének a telekkönyvben való kötelező följegyzése azt célozza, hogy a terület esetleges későbbi elidegenítésénél a vevő a területre háramló terhes kötelezettségről biztosan és idejében tudomást szerezhessen.

Erdőt legelő céljaira csak a T. 16. §-ában foglalt feltételek (csereerdősítés) mellett lehet kibocsátani. (34.873/1938. II. 2. F. M. sz.)

Gyümölcsös céljaira az erdőterületek közül kibocsátott, de továbbra is az erdőhöz tartozó egyéb termékeny területként nyilvántartott gyümölcsös csereterületként nem fogadható el. (83.845/1937. II. 2. F. M. sz.)

Állami ingyen csemetével vagy dugvánnyal, avagy egyéb kedvezménnyel beerdősített területet erdőterület cserénél még a csemeték, illetve dugványok árának, avagy a kedvezménynek az utólagos megtérítése ellenében sem lehet pótlásul elfogadni. (29.341/1936. II. 1. F. M. sz.)

A tulajdonos részére lakóház céljaira az erdőművelési ág megváltoztatása — a T. 79. §-ának (5.) bekezdésében foglaltakhoz hasonlóan — akkor is engedélyezhető, ha a tulajdonos anyagi helyzete nem teszi lehetővé a csereterület felajánlását. (30.379/1936. II. 2. F. M. sz.)

Tekintettel a közérdekre, területpótlás kötelezettsége nélkül is kibocsátható és a szükséges ideig egyéb területként tartandó nyilván a háromszögelési alappontok közötti összelátás lehetővé tétele céljából a szükséges legkisebb mértékre korlátozott erdőterület. (11.502/1939. II. 2. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Művelési ágváltozásnál, ha az irtás elvégzése határidőhöz nem kötött és az engedély feltételeinek az érdekeltek megfeleltek, a kibocsátott ingatlant később sem lehet a T. 1. §-ának hatálya alá tartozónak tekinteni. (11.575/1939. II. 2. F. M. sz.)

Áttelepítés alatt álló erdőingatlant terhelő megtakarítási kötelezettség feloldásának, az új csereerdősítéssel egy gazdasági egységet képező, egyenértékű, önkéntes erdősítésű terület ellenében, nincsen akadálya. (118.199/1939. I. 2. F. M. sz.)

A területcsere iránti kérelmek véleményezésénél követendő eljárást a földmívelésügyi miniszter 115.623/1936. II. 2. számú rendeletével szabályozta.

E szerint a javaslatban feltétlenül ki kell térni arra,

hogy a T. 16. §-ának megfelelően, a művelési ágváltozás tekintetében a tulajdonos rendkívül gazdasági szüksége tényleg fennforog-e;

hogy a tervbe vett irtás nem vezet-e a termőtalaj jelentékeny leromlására és az irtással nem következik-e be az erdőbirtoknak erdőgazdasági szempontból nem kívánatos megosztása;

hogy az irtás nem ütközik-e a T. 5., 9., 19. és 38. §-aiban védett érdekekbe is;

hogy a felajánlott csereingatlan talajminőség, terület és fekvés szempontjából az erdőgazdasági érdekeknek megfelelő-e.

Ha a felajánlott csereingatlan fatermelés szempontjából a kivonni kért területnél gyengébb minőségű, aránylag nagyobb terület felajánlására kell a tulajdonost felszólítani.

Az erdőingatlan forgalmával kapcsolatban felvetődő ügyek alsóbbfokon való tárgyalásánál követendő egységes eljárás céljából kiadott 14.000/1939. II. 1. F. M. számú rendelet az erdők eldarabolásánál előírja, hogy ha a tulajdonos csereterület szolgáltatására hajlandó és a csere, a T. 16., 17. és 38. §-aiban foglaltak szempontjából megengedhetőnek látszik, csekélyebb kiterjedésű erdők kicserélésére javaslatot lehet tenni. Az 1923:XIX. t.-c. hatálya alá tartozó országrészen azonban figyelemmel kell lenni arra, hogy az idézett törvény 3. §-ában védett érdekek megóvassanak. Tehát erdőben szegény vidéken a csereerdőtelepítést lehetőleg a tulajdonosnak visszamaradó ingatlanán, vagy ugyanazon a környéken kell felajánlani.

A pénzügyminiszter 1.139/1940. számú rendeletének 2. §. 6. pontja szerint a három kat. holdnál nagyobb, de tíz kat. holdat meg nem haladó területű erdőnek az erdőgazdasági művelés alól való végleges kivonása iránti kérvényt 5.— P., a 3. §. 1. pontja szerint a tíz kat. holdnál nagyobb, de harminc kat. holdat meg nem haladóra vonatkozót 10.— P., a 4. §. 1. pontja szerint pedig a harminc kat. holdnál nagyobb területre vonatkozót 15.— P. illeték terheli. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 17. §.

(1.) Véderdő, valamint olyan erdőterület, amelyen az erdőművelés megszüntetése a termőtalaj jelentékeny leromlására vezetne, az erdőgazdasági művelés alól csak abban az esetben bocsátható ki, ha a terület út, szállító berendezés, épület vagy közérdekű mű létesítésére, vagy bányászati vagy ipari célra szükséges.

* *

(M. i.) A T. 16. §. megadja a lehetőséget arra, hogy a földmívelésügyi miniszter erdőterületet az erdőgazdasági művelés alól kibocsásson. Minthogy az erdőművelés megszüntetése véderdőnél a véderdő rendeltetését tekintve általában közérdeket sért és mert egyes erdőterületeknél már előre megítélhető, hogy az erdőművelés megszüntetése a termőtalaj jelentékeny leromlására vezetne, ki kellett mondani azt, hogy az ilyen erdőkre nézve csak abban az esetben szabad az erdőművelés megszüntetését engedélyezni, ha a terület út-, vagy szállító berendezés, épület, közérdekű mű létesítésére, bányászati vagy ipari célra szükséges. Ilyen célú kibocsátás esetében ugyanis nem kell tartani azoknak a károknak bekövetkezésétől, amelyek máskülönben előállanának.

(L. még a T. 16. §. alatti részt is.)

T. 18. §.

(1.) Sík vagy enyhén dombos területen fekvő erdőbirtokot a tulajdonos váltógazdálkodásra is berendezhet, vagyis a rendes vágásterületet mezőgazdasági művelésre átalakíthatja, ha ezt megelőzőleg más mezőgazdasági területen sikeresen telepített ugyanakkora erdőt erdőbirtokához csatol, és ha az erdőművelésnek azon a területen való ideiglenes megszüntetése a 19. §-ban foglalt rendelkezések szerint védett érdekeket nem veszélyezteti.

(2.) Azokat a mezőgazdasági területeket, amelyekre a váltógazdálkodás során az erdő áttelepíthető, előre meg kell jelölni és az üzemtervben az erdőbirtokhoz tartozó területekként kell nyilvántartani; az erdőterületnek azokat a részeit, amelyeken a váltógazdálkodás következtében az erdőgazdasági művelés ideiglenesen szünetel, az erdők törzskönyvében a váltógazdálkodás tartama alatt is állandóan mint erdőterületeket kell nyilvántartani. A váltógazdálkodás tartama alatt az ilyen mező-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

gazdasági terület elidegenítéséhez a földmívelésügyi miniszter előzetes engedélye szükséges.

R. 57. §.

(1.) Az erdőtulajdonos erdejét váltógazdálkodási rendszerben csak akkor kezelheti (T. 18. §.), ha az ilyen módon kezelést a jóváhagyott üzemterv megengedi és szabályozza.

(2.) Váltógazdálkodásra csak olyan erdőt szabad berendezni, amelynél ez a T. 19. §-ában foglalt rendelkezésekkel védett érdekek veszélyeztetése nélkül lehetséges. Az erdő áttelepítésére csak összefüggő olyan mezőgazdasági területet lehet elfogadni, amelynek termőereje legalább akkora, mint az áttelepítendő erdőé.

(3.) A váltógazdálkodás engedélyezése során a T. 18. §-a értelmében intézkedni kell aziránt is, hogy azok a mezőgazdasági területek, amelyekre a váltógazdálkodás során az erdő áttelepíthető, az erdők törzskönyvében és a telekkönyvben, mint erdőbirtokhoz tartozó területek nyilvántartassanak. A telekkönyvi feljegyeztetés tekintetében a R. 11. és 12. §-ai irányadók.

* *

Ebben a T. szakaszban biztosított jog a tulajdonos részére kedvezmény, de az erdőgazdasági érdekeket sem sérti, sőt annyiban előnyös is, hogy az erdősítés az erdőkihasználást megelőzi. Az erdőhöz csatolandó új területnek az erdővel határosnak kell lennie, hogy az erdőterület állandóan összefüggő egész maradjon.

A földmívelésügyi miniszter 29.157/1936. II. 2. számú rendelete szerint váltógazdaságnál az erdőt csak a birtok erdősült részével összefüggő és olyan mezőgazdasági területre lehet áttelepíteni, amelynek a termőereje az áttelepítendő erdő talajának a termőerejénél nem gyengébb, fafajul pedig a váltógazdaságra berendezendő erdő fáit kell választani.

A pénzügyminiszter 1139/1940. számú rendeletének 2. §. 7. pontja szerint a három kat. holdnál nagyobb, de tíz kat. holdat meg nem haladó területű erdőnek váltógazdaságra berendezése iránti kérvényt 5.— P., a 3. §. 2. pontja szerint a tíz kat. holdnál nagyobb, de harminc kat. holdat meg nem haladóra vonatkozók 10.— P., a 4. §. 2. pontja szerint pedig harminc kat. holdnál nagyobb terület esetében 15.— P. illeték terheli. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

III. Fejezet. Az erdők védelme.

(M. i.) Ez a fejezet az erdők fenntartása és hathatósabb védelme érdekében a tulajdonosokat arra kötelezi, hogy erdejükben meg ne türjenek olyan műveleteket, amelyek az erdő fenntartását veszélyeztetik és hogy erdejüket a károsításoktól óvják. Részletesen szabályozza

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

továbbá a vadállomány káros elszaporodása, a kártékony rovarok és élősködő növények, valamint az erdei tűzveszélyek ellen való védekezést. Intézkedést tartalmaz a faállományok minőségbeli leromlásának megakadályozására, végül megállapítja az erdei lopások elszaporodása esetében alkalmazható kivételes rendszabályokat.

T. 19. §.

(1.) Minden erdőtulajdonos köteles tőle telhetően óvni és védelmezni erdejét emberek, állatok, különösen rovarok, élősködő- és gyomnövények károsításaitól, továbbá elemi csapások pusztításaitól.

(2.) Nem gyakorolhat, nem rendelhet el és nem tűrhet az erdőtulajdonos erdejében olyan műveletet, amely az erdő védelmi rendeltetésével ellenkezik, vagy az erdő termőtalajának leromlását vagy pusztulását idézheti elő, vagy talajcsúszást, kőgörgeteg- vagy vízmosás keletkezést vagy homokfúvást okozhat, avagy az erdő természetes felújulásának vagy az erdősítésnek sikerét veszélyezteti.

R. 58. §.

(1.) Az erdőtulajdonos az erdő védelme tekintetében a T.-ben (T. 19. §.) megszabott kötelességeinek azzal tesz eleget, hogy erdejét az üzemtervben vagy az erdőrendészeti hatóság által megállapított számú őrrel őrizteti, a károsítók ellen büntető feljelentést tesz, állatok, különösen rovarok, élősködő- és gyomnövények károsítása ellen, nemkülönben elemi csapások bekövetkezése és pusztítása ellen tőle telhetően védekezik, a tűzrendészeti szabályok megtartására különös gondot fordít, a T. 19. §-ának második bekezdésében foglalt tilalom ellen nem vét és nem folytat olyan erdőgazdálkodást, amely az üzemtervvel ellenkezik, illetőleg, amely üzemterv hiánya esetében — hacsak idő multán is, — a termőtalaj leromlására vagy pusztulására vezet, végül az erdőrendészeti hatóság erdővédelmi rendelkezéseit pontosan teljesíti.

R. 59. §.

(1.) Ha az erdő faállománya elemi kár, vagy másféle károsítás következtében megrongálódott, az erdőtulajdonost az erdőrendészeti hatóság kötelezheti mindannak az elvégzésére, ami a faállomány fejlődésének biztosítására célravezetőnek mutatkozik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) A faállomány bármiféle nagyobb károsodását az erdőtulajdonos köteles az erdőfelügyelőségnek azonnal bejelenteni.

* *

Ez a rész az erdőtulajdonosoknak azokat a kötelességeit állapítja meg, amelyek erdejének a károsításoktól való megóvása érdekében szükségesek és az olyan gazdasági műveleteket tiltja, amelyek a termőtalaj épségét, a felújulást vagy az erdősítés sikerét veszélyeztetnék és amelyek a szomszédos területekre is káros kihatással lehetnek. Egyúttal felhatalmazza az erdőrendészeti hatóságot azoknak az intézkedéseknek a megtételére (például a kénytelenségből gyakorolt rendkívüli fahasználatnál megtakarítás, vágáscsere, stb. elrendelésére), amelyek a cél érdekében szükségesek, az erdőtulajdonosát pedig kötelezi a nagyobb károsodás azonnali bejelentésére.

Vágásterületen tuskókiszedés — a T. korlátain belül — csak abban az esetben engedélyezhető, ha a művelet a T. 9. és 19. §-ban védett érdekeket nem sérti. (30.261/1936. II. 2. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 5806/1935. kih. számú ítélete szerint — a T. 19. §-ában védett érdekekre tekintettel — az 1. §-ának hatálya alá tartozó erdőkben a legeltetés és kaszálási szolgalmi jog csak a 9. §-a, illetve az ennek figyelembevételével készült erdőgazdasági üzemterv keretein belül gyakorolható. (79.440/1935. I. 1. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter részéről egyes ügyeknek az elsőfokú erdőrendészeti hatóság hatáskörébe és munkakörébe utalása céljából kiadott 222.000/1939. II. 1. és a 43.000/1941. I. 2. számú rendeletével megengedte, hogy a jóváhagyott erdőgazdasági üzemterv, illetve üzemrendezési tervezet szerint kezelt erdőkben az albizottság, a többiekben pedig az erdőigazgatóság, illetve erdőfelügyelőség — bizonyos korlátok között — az üzemtervtől, illetve a rendestől eltérő használatokat engedélyezzen.

A belügyminiszter 171.605/1935. VIII./a. számú átirata szerint erdőben letelepült cigányok kitelepítése csak az elfoglalt ingatlanrész birtokának a kiadása iránt megindított polgári per útján történhetik. Ha pedig nevezettek az ítéletnek eleget tenni vonakodnának, ismét csak a rendes bíróság elrendelte kielégítési végrehajtás útján (1881:LX. t.-c. 221. §-a) lehet ellenük eljárni. (51.878/1935. I. 1. F. M. sz.)

A pénzügyminiszter 1139/1940. számú rendeletének 8. §. 3. pontja szerint az elemi csapások (széldöntés, rovarkár, erdei tüz) miatt előterjesztett fahasználati kérvények illetékmentesek. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 22. §. alatti részt is.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 20. §.

(1.) Ott, ahol az erdő fenntartását vagy felújítását a vadállomány veszélyezteti, az erdőrendészeti hatóság az erdőtulajdonost vagy a vadászatra jogosultat, ha a felujítások és az erdősítések sikerének biztosítására, valamint a fiatalosok védelme érdekében a megfelelő intézkedéseket nem foganatosítják, a vadállomány megfelelő apasztására is kötelezheti.

R. 60. §.

Ha az erdő fenntartását vagy felújítását a túlszaporodott vadállomány veszélyezteti, az erdőrendészeti hatóság a T. 20. §-a értelmében az erdőtulajdonost felhívja, hogy a felújítások és az erdősítések sikerének biztosítására, valamint a fiatalosok védelme érdekében a megfelelő intézkedéseket megszabott határidő alatt foganatosítsa. Ha az erdőtulajdonos a felhívásnak nem tesz eleget, vagy ha a foganatosított védekező intézkedések megfelelő eredményre nem vezetnek, az erdőrendészeti hatóság a földmívelésügyi miniszter által megbízott vadászati szakértő meghallgatása után értesíti az erdőtulajdonost, illetőleg, ha a vadászatra nem az erdőtulajdonos jogosult, a vadászatra jogosultat arról, hogy a T. 20. §-a értelmében a vadállomány apasztása iránt kíván intézkedni és megjelöli a módozatokat, amelyeket ebből a célból szükségesnek tart. Egyúttal felhívja az erdőrendészeti hatóság az erdőtulajdonost (vadászatra jogosultat), hogy a tervezett intézkedés tekintetében észrevételeit 30 nap alatt tegye meg. E határidő elteltével az elsőfokú erdőrendészeti hatóság — az esetleges észrevételek elbírálása után — a vadállomány apasztása kérdésében határoz; ezzel kapcsolatban — ha másként a kitűzött célt nem látja elérhetőnek — a vadászati tilalmi idő felfüggesztése iránt is előterjesztést tesz a földmívelésügyi miniszterhez.

Fellebbezés esetén a vadállomány apasztását elrendelő elsőfokú határozat másodfokú elbírálása előtt a T. 39. §-a 4. pontjában megjelölt erdőtulajdonosok erdeje, valamint hitbizományi vagyonhoz tartozó erdő tekintetében a földmívelésügyi miniszter az Országos Erdőgazdasági Tanácsot is meghallgatja. (T. 237. §. 8. *c)* pont.)

* *

Az erdő vadállományának a nagyobbmérvű elszaporodása a faállomány épségét, de különösen a természetes felújítások és az erdősítések sikerét veszélyezteti nagymértékben. Ezért ez a rész az erdőrendészeti hatóságnak megadja azt a jogot, hogy a vadállomány

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

elszaporodása esetében az erdőfenntartás érdekeinek a biztosítására először is az erdő tulajdonosát kötelezze. Ha pedig az erdő tulajdonosa ennek a felhívásnak nem tesz eleget, vagy a védekező intézkedések megfelelő eredményre nem vezettek, az erdőrendészeti hatóság az erdőtulajdonos (a vadászatra jogosult) értesítése mellett a vadállomány apasztása iránt is intézkedhet.

T. 21. §.

(1.) Káros rovarok és élősdi növények fellépésének és elterjedésének megakadályozására az elsőfokú erdőrendészeti hatóság megfelelő intézkedéseket csak a földmívelésügyi miniszter hozzájárulásával és az érdekelt erdőtulajdonosok meghallgatásával tehet.

(2.) Az erdőrendészeti hatóság által elrendelt intézkedéseket köteles a tulajdonos saját költségén végrehajtani.

(3.) Ha a tulajdonos az elrendelt munkálatokat a kitűzött időre nem teljesíti, az erdőrendészeti hatóság elrendelheti, hogy a munkálatokat az erdőtulajdonos költségére az erdőfelügyelőség hajtsa végre. Az erdőtulajdonost terhelő költséget fizetés elmulasztása esetében közadók módjára kell behajtani.

R. 61. §.

(1.) A T. 21. §-a alapján a káros rovarok és élősdi növények fellépésének és elterjedésének megakadályozása céljából az erdőrendészeti hatóság az erdőtulajdonost csakis a gyakorlati tapasztalatok szerint célravezető munkálatok elvégzésére kötelezheti. A tennivalók elrendelésénél az erdőrendészeti hatóságnak az erdő jövedelmezőségét is figyelembe kell vennie.

(2.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság intézkedésének fellebbezés folytán szükséges másodfokú elbírálásánál a T. 39. §-a 4. pontjában megjelölt erdőtulajdonosok erdeje, valamint hitbizományi vagyonhoz tartozó erdő tekintetében a földmívelésügyi miniszter az Országos Erdőgazdasági Tanácsot is meghallgatja. (T. 237. §. 8. *d)* pont.)

(3.) Az eljárást, amelyet az erdőtulajdonos költségére végrehajtandó munkálatok teljesítésénél, valamint a felmerülő költségek elszámolásánál és behajtásánál megfelelően követni kell, a R. 275., 276. és 499. §-ai szabályozzák.

* *

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A földmívelésügyi miniszter az erdőigazgatóságokhoz intézett 28.444/1936. I. 2. számú rendeletében, a hazai erdőségek szilállományaiban fellépett szúkárosítások sikeres leküzdésére utasítást adott.

(L. még a T. 22., 23. és a R. 499. §. alatti részeket is.)

T. 22. §.

(1.) Ha rovarok vagy élősdi növények fellépése következtében országos veszély elhárításáról kell gondoskodni, az erdőrendészeti hatóság által elrendelt védekezési és irtási munkálatok vezetésével az erdőigazgatóságot kell megbízni. A költségeket ilyenkor az állam viseli.

(2.) Az első bekezdésben említett munkálatoknál szükséges kézi és igás munkaerőnek rendelkezésre bocsátásáról — a helyben szokásos munkabéreknek megfelelő térítés ellenében — a községi előljáróság, illetőleg városokban a polgármester gondoskodik. Az erdőrendészeti hatóság szükség esetében — Budapest székesfőváros kivételével — az 1886 : XXII. t.-c. 136. §-ában foglalt rendelkezések alkalmazását is elrendelheti; ilyen esetben azonban az igénybevett kézi és igás munkáért a közmunkaváltság mindenkori összegének megfelelő térítést kell fizetni.

R. 62. §.

(1.) Káros rovarok vagy élősdi növények fellépése esetében a veszélyt akkor kell országos jellegűnek (T. 22. §.) tekinteni, ha a károsítók nagy területen és oly tömegekben léptek fel, hogy a veszélyt csak huzamosabb időt és nagy költséget igénylő munkálatok tervszerű foganatosításával lehet elhárítani.

(2.) Azt, hogy a veszélyt az első bekezdés értelmében mikor kell országos jellegűnek tekinteni, az érdekelt elsőfokú erdőrendészeti hatóságok és erdőigazgatóságok meghallgatásával esetenkint a földmívelésügyi miniszter állapítja meg. A megállapítással egyidőben a földmívelésügyi miniszter meghatározza a védekezési munkálatokat is, azok végrehajtásával az erdőigazgatóságot megbízza és a költségek fedezésére szükséges pénzellátmányt rendelkezésére bocsátja, végül megállapítja a községi kézi és igás közmunkaerő igénybevételének módozatait.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 63. §.

(3.) A R. 62. §-a értelmében az állam költségén végrehajtandó munkákat az erdőtulajdonosok, haszonbérlők és más használatra jogosítottak nemcsak tűrni, de támogatni is kötelesek azzal, hogy a védekezési területen működő személyzetüket a védekezési munkákban közreműködésre utasítják.

* *

A pénzügyminiszter részéről a 100/1927. számú rendelet hivatalos összeállításával kapcsolatban kiadott 10.000/1927. számú utasításának a T. végrehajtása során szükségessé vált módosítását tartalmazó 85.094/1938. IX./a. számú körrendelete intézkedik az elemi csapásokkal kapcsolatos adómentességről. (123.095/1938. II. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 19. és 23. §. alatti részeket is.)

T. 23. §.

(1.) Káros rovarok és élősdi növények irtásának elősegítésére a földmívelésügyi miniszter indokolt esetekben az erdőtulajdonosoknak az Országos Erdei Alapból segélyt engedélyezhet.

R. 64. §.

(1.) Ha káros rovarok és élősdi növények fellépésének és elterjedésének megakadályozása végett az erdőtulajdonos hatósági rendelkezés nélkül végeztet költséges védekező munkát, vagy ha a R. 61. §-a alapján elrendelt védekezési munka költsége teljesítőképességével nem áll arányban, az erdőtulajdonos a munka támogatására az Országos Erdei Alapból segélyt kérhet. (R. 466. §.)

* *

(M. i.) A T. 21—23. szakaszok az erdőfenntartás érdekében arról gondoskodnak, hogy a hatóságok a káros rovarok és élősdi növények károsításainak megelőzésére és elhárítására a szükséges intézkedéseket idejében megtehessék.

Ezek a rendelkezések lényegükben régiek. Új a T.-ben, hogy kiterjeszkedik a rovarkárokon kívül az élősdi növények károsításainak az elhárítására is. Azonkívül bevezette a T. még a védelmi munkálatok elősegítése érdekében az erdőtulajdonosok segélyezését, sőt országos veszély esetében a védekezési munkálatok végrehajtásával és költségeinek viselésével az államot terheli.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(M. i.) A mezőgazdasági káros rovarok tömeges fellépése esetére az 1894:XII. t.-c. 54. §-a is gondoskodik arról, hogy a földtulajdonosok a védekezési feladatok teljesítése és a költségek viselése tekintetében túlzottan meg ne terheltessenek.

(L. még a T. 289. §-ában foglaltakat is.)

T. 24. §.

(1.) Az erdei faállományok minőségi védelme és a faállományok nemesítése érdekében a földmívelésügyi miniszter szabályozhatja az erdősítési és csemetenevelési célra való erdei famagvak gyüjtését és forgalombahozatalát, valamint az erdei facsemete forgalombahozatalát, erdősítési és csemetenevelési célra való magvak gyüjtése tekintetében tiltott területeket jelölhet ki, továbbá megtilthatja külföldről származó olyan famagvaknak erdősítési vagy csemetenevelési célra való felhasználását vagy forgalombahozatalát, amelyeknek erdősítési célra való felhasználása az országos erdőgazdasági közérdeknek meg nem felel.

(2.) A faállományok minőségi védelme és nemesítése érdekében a földmívelésügyi miniszter azt is szabályozhatja, hogy az ország egyes vidékeinek termőhelyi viszonyai szerint az erdősítésekhez fafajonkint milyen származású erdei famagvakat, illetőleg milyen származású famagvakból termelt csemetét szabad használni.

* *

(M. i.) Már a jövedelem fokozása szempontjából is érdeke minden erdőgazdaságnak az, hogy az erdőterületeken kifogástalan növekedésű, egészséges és értékes faállományok foglaljanak helyet. Ennek viszont azzal vetjük meg az alapját, ha a faállomány megtelepítésénél az ültető anyag — mag vagy csemete — megválasztására különös gondot fordítunk, mert — bár az átöröklés természeti törvényeit a fákra nézve a tudomány teljesen még nem tisztázta — a tapasztalat azt mutatja, hogy egészséges, szépnövésű, teljesen kifejlődött faállományokról gyüjtött magról telepített faállomány is kifogástalan és mert kizártnak kell vennünk a faállomány kifogástalan fejlődését, ha fejlődésének az éghajlati és termőhelyi viszonyok meg nem felelnek. Minden hiba, amit az ültető anyag megválasztásánál elkövetünk, a faállomány tömegbeli és minőségbeli fejlődésére visszahatással lehet.

(M. i.) Az ültető anyag megválasztásánál még ma is nagy könnyelműséget tapasztalhatunk, a telepítők rendszerint nem kutatják azt,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

hogy az ültető anyag milyen faállományról származik s még kevésbbé vizsgálják, hogy a várható faállomány tenyészeti igényeinek az ültetési hely éghajlati és termőhelyi viszonyai megfelelnek-e.

(M. i.) Minthogy erdőgazdasági közérdekről a faállományok minőségi védelmére és a faállományok minőségi emelésére, nemesítésére nagy súlyt kell helyezni, indokoltak a T. e szakaszának rendelkezései, amelyek felhatalmazást adnak arra, hogy a földmívelésügyi miniszter a faállományok minőségi védelme és nemesítése érdekében esetleg intézkedéseket tehessen. Az alkalmazható intézkedések között első helyen áll a famag- és csemeteforgalom szabályozása, mert az erdőtelepítő és csemetetermelő szükségletét többnyire kereskedőktől szerzi be. További igen hatályos óvintézkedés minden olyan területnek maggyüjtési tilalom alá helyezése, melynek magtermése az említett célokra nem alkalmas. A külföldi famagvak behozatalának ellenőrzése ugyancsak nagyon fontos, mert meg nem felelő magvak behozatalával — amint ezt pl. Németország, Svédország és Norvégia tapasztalata mutatja — évtizedekre kiható súlyos károk állhatnak elő.

(M. i.) A földmívelésügyi minisztert ez a §. arra is feljogosítja, hogy az országot termőhelyi vidékekre osztva, minden egyes vidékre nézve meghatározza azt, hogy erdősítésekhez honnan származó famagot vagy famagból nevelt csemetét szabad használni. Ennek a felhatalmazásnak felvételével a T. a jövőbe tekint és mert számítani lehet arra, hogy az erdészeti tudományos és kutató tevékenységnek sikerül a különböző termőhelyekről származó famagvak tenyészeti igényeit pontosan megállapítani, lehetőséget ad arra is, hogy a földmívelésügyi miniszter a faállományok nemesítése érdekében az erdősítési anyag helyes megválasztására irányító befolyást gyakorolhasson.

(M. i.) Mindezek a tervezett intézkedések a mellett, hogy a közérdekű kívánalmakat kielégítik, teljes mértékben az erdőtulajdonos érdekeit is szolgálják.

(M. i.) Meg kell jegyezni, hogy a mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisításának tilalmazásáról szóló 1895:XLVI. t.-c. hatálya a végrehajtási rendelet szerint az erdei famagvakra is kiterjed. Mivel azonban ennek a törvénynek a rendelkezései az erdőgazdasági érdekeket teljes mértékben ki nem elégítették, szükséges volt, hogy a kérdést a T. megfelelően szabályozza.

T. 25. §.

(1.) Erdőben, erdőhöz tartozó egyéb területen (15. §.) és az erdő szélétől számított száz méternyi távolságon belül, még a szomszédos ingatlanok tulajdonosainak is, csak az erdőtulajdonos vagy az erdészeti személyzet engedélyével, a szükséges óvórendszabályok mellett és csakis veszélytelen helyeken szabad nyilt tüzet rakni.

(2.) Tűzveszélyes helyeken az erdőtulajdonos a tűzrakást mindenkinek megtiltani köteles.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(3.) Aki tüzet rak, köteles azt távozás előtt tökéletesen eloltani. Azok pedig, akik az erdőben üzemszerű tüzelést végeznek (meszet égetnek, fát szenítenek, stb.), a tűz helyét és környékét a tüzelés egész ideje alatt folytonos és gondos őrizet alatt kötelesek tartani.

(4.) Az erdőrendészeti hatóság — ha a tulajdonos megfelelően nem rendelkezik — az erdőégések megakadályozása érdekében intézkedéseket rendelhet el; szükség esetében a tűzrakást, a dohányzást és a közutakon kívüli közlekedést az erdő egész területére kiterjedően eltilthatja. Hogy az ilyen időleges tilalom a túristautak forgalmát mennyiben érintheti, azt a földmívelésügyi miniszternek a 312. §-ban nyert felhatalmazás alapján kiadott rendelete szabályozza.

(5.) Az erdőtulajdonosnak vagy alkalmazottjának intézkedése következtében felmerült tűzrendészeti vitás kérdésben az erdőrendészeti hatóság határoz.

R. 65. §.

(1.) Minden erdőtulajdonos köteles az erdőégések megakadályozása (T. 25. §.) érdekében a szükségesnek mutatkozó intézkedéseket idejekorán megtenni és gondoskodni kell arról is, hogy rendelkezései az erdőben közlekedők tudomására jussanak.

(2.) Ha az erdőtulajdonos intézkedései a tűzveszélyes cselekmények elhárítására nem bizonyulnak eléggé hatásosaknak, az erdőtulajdonos az elsőfokú erdőrendészeti hatóság intézkedését köteles kérni.

(3.) A tűzrendészeti szabályok megtartása az erdőtulajdonosra és családtagjaira is kötelező.

R. 66. §.

(1.) Ha az erdőtulajdonos nem tette meg a szükséges intézkedéseket az erdőégések megakadályozására vagy ha intézkedései nem elegendők, vagy nem eléggé hatásosak, továbbá más esetben is, amikor erdővédelmi érdekekből különösen szükséges, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az intézkedéseket maga rendeli el és gondoskodik arról, hogy rendelkezése köztudomású legyen.

* *

Az erdőégések elhárítására irányuló, az életben igen jól bevált és hatásosnak bizonyult régi rendelkezéseket némi szigorítással a T.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

is átvette. Szigorítás például, hogy a tűzrakást, mint veszélyes műveletet, minden körülmények között az erdőtulajdonos engedélyéhez köti A tűzrakás ugyanis a tulajdonos vagyonát kockáztatja és a tüzeléshez szükséges faanyagot is rendszerint az ő erdejéből szedik.

Gondoskodik továbbá ez a rész arról is, hogy ha az erdő tulajdonosa a szükséges intézkedéseket nem teszi meg, vagy intézkedései nem elegendők, az erdőrendészeti hatóság is intézkedhessék.

T. 26. §.

(1.) Erdőben, erdőhöz tartozó egyéb területen és az erdő szélétől számított száz méternyi távolságon belül égő gyufát, szivart, szivarkát vagy más égő vagy tűzveszélyes tárgyat eldobni, vagy kellően nem védett tűzveszélyes világító eszközt használni tilos.

* *

Ez a szakasz is szigorítás az erdőégések elhárítására irányuló régi intézkedésekkel szemben, mert tapasztalat szerint az erdőtüzek igen nagy részét a §-ban felsorolt tárgyakkal való gondatlan bánásmód okozza.

(Ezenkívül l. még a 25. §. utáni magyarázó szöveget.)

T. 27. §.

(1.) Aki erdőben vagy annak közelében elhagyott tüzet talál, köteles azt eloltani, ha pedig eloltani nem tudja, vagy ha erdőégést vesz észre, vagy erdőégés jut tudomására, köteles azt az útjába eső első ház lakóival közölni, ezek pedig kötelesek az elhagyott tűzről, úgyszintén az erdőégésről az erdő tulajdonosát, vagy a tulajdonos hozzátartozóit vagy alkalmazottait haladéktalanul értesíteni, avagy az esetet a legközelebb eső község előljáróságának, esetleg a főszolgabírónak, városokban a polgármesternek bejelenteni.

* *

Ez a szakasz is az erdőtüzek pusztításait kívánja megakadályozni.

(L. a 25. §. utáni magyarázó szöveget.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 28. §.

(1.) A főszolgabíró, illetőleg a polgármester, vagy halaszthatatlanul sürgős esetben a községi előljáróság köteles a lakosságot az oltáshoz azonnal kirendelni; a községi előljáróság köteles ezenfelül az erdőégésről a főszolgabírónak jelentést tenni.

(2.) Ha az oltáshoz a szomszédos községek munkaerejére is szükség van, ennek kirendelése végett a községi előljáróság (polgármester) köteles a szomszédos községek előljáróságait (városok polgármestereit) megkeresni, azok pedig kötelesek a megkeresésnek azonnal eleget tenni.

* *

Ez a szakasz a tűzoltáshoz szükséges munkaerő kirendelhetéséről gondoskodik.

(L. a 25. §. utáni magyarázó szöveget.)

T. 29. §.

(1.) Az oltáshoz kirendeltek a községi előljárókkal, illetőleg a polgármesterrel vagy megbízottjával együtt az oltáshoz szükséges eszközökkel (csákány, kapa, fejsze) felszerelve tüstént az égés helyére kötelesek sietni s ott az oltásvezetőnek az oltásra vonatkozó rendelkezéseit minden munkabérre vagy jutalomra való igény nélkül teljesíteni.

(2.) Az oltás vezetése a helyszínen lévő rangban első erdészeti alkalmazottat, különben a főszolgabírót (polgármestert) s — ha ezek közül senki sincs jelen — annak a községnek előljárósági tagját illeti, amelynek határában vagy legközelebbi szomszédságában az erdőégés van.

(3.) Az oltás bevégzése után az égés helyét legalább egy napig s szükség esetében tovább is kirendelt erdőőrökkel vagy községi (városi) lakosokkal őriztetni kell.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(4.) Az előbbi bekezdés értelmében őrzésre kirendeltek az erre vonatkozó rendelkezésnek kötelesek eleget tenni.

R. 67. §.

(1.) A főszolgabíró vagy a községi előljáróság (városokban a polgármester, Budapesten a kerületi előljáró) köteles az erdőégésről az erdő tulajdonosát vagy a tulajdonos hozzátartozóját vagy a legközelebb lakó alkalmazottját késedelem nélkül értesíteni és az oltás szakszerű vezetésére lehetőség szerint egy közelben lakó, hatóságilag felesketett erdőmérnököt vagy alerdészt késedelem nélkül felhívni. A. T. 28. és 29. §-ának az oltáshoz kirendeltekre vonatkozó rendelkezései — annak a kivételével, hogy a kirendeltek kötelesek magukat az oltáshoz szükséges eszközökkel felszerelni — az oltásnál közreműködő erdőmérnökre vagy alerdészre is kiterjednek.

(2.) Ha az égés helyét az oltás befejezése után őriztetni kell, az őrzéshez kirendelteknek az erdőtulajdonos méltányos munkabért köteles fizetni. A munkabért a községi előljáróság (polgármester) előlegezi s az érdekelt erdőtulajdonosokat érdekeltségük arányában az előlegezett összeg megfizetésére kötelezi; a község (a város) az előlegezett összeget közadók módjára hajtja be.

R. 68. §.

(1.) Ha hatóságilag felesketett erdőmérnök vagy alerdész tartózkodási helye közelében támadt erdőégésről szerez tudomást, köteles tüstént a helyszínére sietni és ott az oltásnál irányítóan közreműködni.

(2.) Azt az erdőmérnököt vagy alerdészt, aki ennek a kötelességének nem tesz eleget, a T. 55. §-a alapján kiadott szabályzat rendelkezései szerint fegyelmi úton kell felelősségre vonni.

* *

A T. szakasz az erdei tüzek megakadályozásának a közérdekű voltára tekintettel, az oltást díjtalan kötelességnek mondja ki és annak lefolytatását szabályozza.

A pénzügyminiszter 1139/1940. számú rendeletének 8. §. 3. pontja szerint az erdei tűz miatt előterjesztett fahasználati kérvények illetékmentesek. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

(L. a 25. §. utáni magyarázó szöveget.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 30. §.

(1.) Ha valamely vidéken az erdei lopások igen gyakoriakká válnak, az erdőrendészeti hatóság az érdekeltek kérelmére vagy hivatalból is elrendelheti, hogy a veszélyeztetett területen, valamint azon a területen, ahol az erdei termékeket értékesíteni szokták, ilyen terméket csak a jogos szerzést bizonyító igazolvány mellett szabad eladni, venni vagy szállítani. Az erdőrendészeti hatóságnak ezt a rendelkezését az összes érdekelt községekben ki kell hirdetni.

(2.) Ha az erdei lopásokkal veszélyeztetett erdők több törvényhatóság területén feküsznek, vagy ha a lopott terméket értékesítés vagy felhasználás végett más törvényhatóságok területére is átviszik, az érdekelt törvényhatóságok elsőfokú erdőrendészeti hatóságai egyetértve járnak el.

R. 69. §.

(1.) Ha a gyakori erdőlopások ellen a T. 30. §-ában meghatározott hatósági intézkedés elrendelését valamelyik erdőtulajdonos kéri, vagy az erdőfelügyelőség hivatalból javasolja, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a körülményeket gondosan megvizsgálja, meghallgat több oly erdőtulajdonost, akinek a veszélyeztetett vidéken nagyobb erdőbirtoka van, meghallgatja az érdekelt községeket, az erdei lopások elterjedésére nézve pedig a rendőri büntetőbíróságokat is, végül az erdőfelügyelőséget, illetőleg ha az intézkedést az erdőfelügyelőség javasolta, az erdőigazgatóságot is.

(2.) Ha az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a T. 30. §-ának megfelelő intézkedést elrendeli, határozatában megjelöli azt a területet, amelyen a kivételes rendszabályt alkalmazni kell, továbbá megnevezi az erdei termékeket, amelyeknek forgalmára a rendszabály kiterjed; rendelkezik arról, hogy a megjelölt területen az erdei termékeket csak az erdőkezelőség, illetőleg az erdőtulajdonos által kiállított származási igazolvány kíséretében szabad eladni, megvenni vagy szállítani.

(3.) Nagyobb erdőbirtok erdei termékéről az erdőbirtok erdőkezelősége, kisebb erdőbirtok erdei termékéről az erdőtulajdonos állítja ki az igazolványt, az erdőtulajdonos igazolványát azonban a községi előljárósággal (városokban a polgármesterrel, Budapesten a kerületi előljáróval) kell láttamoztatni. Az igazol-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ványt az erdőrendészeti hatóság által megállapított minta szerint kell kiállítani; az igazolványban fel kell tüntetni a faanyag vagy más termék megnevezését, származását, mennyiségét, minőségét, valamint az átadás idejét.

(4.) A jelen §. második bekezdése értelmében hozott határozatnak tartalmaznia kell azoknak a nagyobb erdőbirtokoknak felsorolását, amelyeknek erdőkezelőségei az igazolványok kiadására jogosultak, továbbá a kivételes intézkedés hatályának időtartamát. Az intézkedés hatálya a jogerőre emelkedett határozat kihirdetésének napjával kezdődik. Az időtartamot legfeljebb két évben lehet megállapítani és a szükséghez képest egy-egy évvel meg lehet hosszabbítani mindaddig, amíg az intézkedésre alapul szolgáló helyzet lényegesen meg nem javult. Meghosszabbítás esetében is az első bekezdés szerint kell eljárni.

(5.) A rendkívüli hatósági intézkedést csak az erdei lopásokkal veszélyeztetett erdőkre és környékükre, valamint azokra a helyekre lehet kiterjeszteni, ahol a termékeket értékesíteni vagy felhasználni szokták.

(6.) A T. 30. §-a értelmében tett rendkívüli hatósági intézkedést elrendelő határozatot, valamint a meghosszabbító határozatokat az intézkedéssel érintett községekben a szokásos módon ki kell hirdetni és a törvényhatóság hivatalos lapjában közzé kell tenni.

R. 70. §.

(1.) Ha a rendkívüli hatósági intézkedésnek más törvényhatóság területére való kiterjesztése szükségesnek mutatkozik, a rendkívüli hatósági intézkedés megtétele iránt az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az illetékes elsőfokú erdőrendészeti hatóságot megkeresi. Ugyanígy kell eljárni a rendkívüli hatósági intézkedés meghosszabbításának és megszüntetésének esetében is.

* *

Ez a rendelkezés, a multtal ellentétben, az intézkedési jogot a belügyminiszter helyett az erdőrendészeti hatóság hatáskörébe utalja azért, mert a több évtizedes gyakorlatban alig volt eset arra, hogy a belügyminiszter az erdőrendészeti hatóságnak a kivételes intézkedések alkalmazása érdekében tett javaslatát megokolatlannak találta volna. Teljes megnyugvással lehetett tehát a jövőre nézve ezt az intézkedési jogot az erdőrendészeti hatóság kizárólagos hatáskörébe adni.

IV. Fejezet. Az erdőgazdasági üzemtervek.

A T. az erdők fenntartását és az okszerű gazdálkodást a kötelező üzemtervszerinti gazdálkodás általános kiterjesztésével kívánja biztosítani. Az erre vonatkozó rendelkezéseket ez a fejezet foglalja össze.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 31. §.

(1.) Az 1. §. hatálya alá tartozó minden erdőről az erdőrendészeti hatóság által megállapított határidő alatt erdőgazdasági üzemtervet kell készíteni s azt hatósági jóváhagyásra be kell mutatni.

(2.) Az üzemterv összeállításának, bemutatásának és időszaki átvizsgálásának részletes szabályait a földmívelésügyi miniszter az Országos Erdőgazdasági Tanács meghallgatásával rendeletben állapítja meg.

R. 71. §.

(1.) Az üzemterv bemutatásának határidejét a közérdekű követelményeknek és az erdőtulajdonos érdekeinek összeegyeztetésével kell megállapítani.

* *

Ez a rendelkezés az üzemtervszerű kezelés általánosításának a folyománya.

A tervezett rendelet kiadásáig a R. 501. §-ának megfelelően a 14.500/1920. F. M. számú rendelettel kiadott utasítás van érvényben.

A földmívelésügyi miniszter 37.466/1938. II. 1. számú rendelete szerint az üzemterv elkészítésére vonatkozó határidőt a R. 71. §-ában említett szempontok gondos mérlegelése mellett és az erdőtulajdonosra háramló terhek legmesszebbmenő figyelembevételével kell megállapítani.

A földmívelésügyi miniszter az egyes ügyeknek az alsófokú erdőrendészeti hatóság hatáskörébe utalása céljából kiadott 222.000/1939. II. 1. és a 43.000/1941. I. 2. számú rendeletével felhatalmazta az albizottságot (közigazgatási kirendeltség vezetőjét), hogy az üzemtervi munkálatok beterjesztésére — amennyiben a tulajdonos még nem kapott időhaladékot — egyízben és legfeljebb egy évre szólót engedélyezzen.

Az erdőingatlan forgalmával kapcsolatban felvetődő ügyek alsóbbfokon való tárgyalásánál követendő egységes eljárás elérése céljából kiadott 14.000/1939. II. 1. F. M. számú rendelet előírja, hogy az üzemterves erdők elidegenítésénél a szerző felet figyelmeztetni kell, hogy a tulajdonába jutó erdőt a T. rendelkezéseinek megfelelően köteles kezelni. Szükség esetén a kötelezettségeket részletesen is fel kell sorolni.

(L. még a 9., 232. és 307. §-ok. valamint az R. 501. §. alatti részeket is.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 32. §.

(1.) A 39. §. 4. pontja alá eső erdőtulajdonos 500 kataszteri holdnál kisebb erdejénél az üzemterv olyan egyszerű terv is lehet, amely csupán a tenyésztendő fafajnak, az üzemmódnak, a vágásfordulónak, a használatoknak, a felújítás módjának és a felújítások nyilvántartásának megállapítására, ha pedig az erdő 20 kataszteri holdnál is kisebb, csak az erdőfenntartás és a felújítás módjának megállapítására terjeszkedik ki.

(2.) A 39. §. 4. pontja alá eső erdőtuljadonos 20 kataszteri holdat meg nem haladó erdejére az üzemterv megkövetelését az erdőrendészeti hatóság mindaddig mellőzheti, míg az üzemtervre akár a helytelen gazdálkodás megszüntetése végett, akár más közérdekű célból okvetlen szükség nincs.

R. 72. §.

(1.) A T. 32. §-ának második bekezdésében említett erdőkre nézve is meg kell követelni az üzemtervet:

1. ha arra különös közérdekű célból van szükség, vagy ha az erdő véderdő, vagy csak részben is természetvédelmi terület, vagy

2. ha a tulajdonos a T. 9. §-ában megszabott faállomány megtelepítéséről és fenntartásáról, a letarolt faállománynak a R. 24. §-ában megszabott határidő alatt való felújításáról és a faállományok ápolásáról kellően nem gondoskodik, vagy ha a fahasználatok gyakorlása tekintetében a T. 307. §-ának, illetőleg a R. 490—492. §-ainak, valamint az erdőigazgatóságnak a rendelkezéseit meg nem tartja.

(2.) Az üzemterv bemutatását a jelen §. 2. pontja alapján csak akkor kell elrendelni, ha a tulajdonos ellen a szükséges munkálatok elmulasztása vagy a törvényes rendelkezésekbe ütköző cselekmények miatt folyamatba tett erdőrendészeti eljárás során hozott határozat ennek szükségét kimondja.

R. 73. §.

(1.) Egy vagy több személynek ugyanabban a telekkönyvi betétben (telekjegyzőkönyvben) felvett erdeiről rendszerint egy üzemtervet kell készíteni; ha azonban az erdőket gazdálkodási vagy kezelési célszerűségi okból több erdőgazdasági egységre

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(kerület, erdőgondnokság) kell osztani, mindegyik egységre külön-külön üzemtervet kell készíteni.

(2.) A tulajdonosnak több telekkönyvi betétben (telekjegyzőkönyvben) felvett mindazokat az erdeit, amelyek ugyanazon a vidéken feküsznek és amelyek összevonását a gazdálkodás vagy a kezelés célszerűsége megkívánja, erdőgazdasági egységgé lehet összevonni.

(3.) Külön jószágtestekként telekkönyvezett erdőket, ha azokra nézve a tulajdoni viszony nem azonos, csak abban az esetben lehet közös erdőgazdasági egységbe összefoglalni, ha a tulajdonosok közös gazdálkodásra hatósági rendelkezés értelmében kötelesek, vagy ha közös gazdálkodásra önszántukból és az erdőrendészeti hatóság hozzájárulásával legalább egy vágásforduló tartamára egyesülnek. A közös gazdálkodásra önként egyesüléshez a jelen §. alkalmazhatása szempontjából szükséges hatósági hozzájárulást nem lehet megadni abban az esetben, ha az erdőbirtokok erdőgazdasági egységgé összevonása nem célszerű, vagy ha az egyesülés az erdőgazdasági közérdekre egyébképen hátrányos.

* *

A területhatároknak elég magasan való megállapításával a T. a magánerdők tulajdonosainak az érdekeit kívánta fokozottan figyelembe venni.

Az erdőingatlan forgalmával kapcsolatban felvetődő ügyek alsóbbfokon való tárgyalásánál követendő egységes eljárás elérése céljából kiadott 14.000/1939. II. 1. F. M. számú rendelet előírja, hogy a 20 kat. holdon aluli kiterjedésű olyan erdő elidegenítésénél, amely nincsen üzemtervi kezelés alatt (T. 32. §. (2.) bekezdése) a szerzőfelet figyelmeztetni kell arra, hogy a tulajdonába jutó erdőt az okszerű erdőgazdálkodás elvei szerint kell kezelni; a jóváhagyott üzemterv — üzemrendezési tervezet — szerint kezelt ilyen erdőknél pedig az előírások betartására.

A 20 kat. holdnál kisebb erdőknél — a T. 32. §-ának (2.) bekezdése alapján — az erdő üzemtervi kezelése iránt nem a büntető határozatban, hanem külön határozatban kell intézkedni. (103.340/1937. II. 1. F. M. sz.)

T. 33. §.

(1.) Az üzemtervet államrendészeti kezelésben lévő erdőbirtokra minden esetben, az államerdészeti kezelésben nem levő erdőbirtokra pedig abban az esetben, ha az erdőbirtok 300 kataszteri holdat meg nem halad, a tulajdonos kérelmére első alkalommal az állam díjmen-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tesen készítteti el. Az erdőrendezési külső felvételekhez szükséges fuvart, kézimunkaerőt, anyagot és szerszámot az erdőtulajdonos köteles szolgáltatni, és az üzemterv szükséges példányszámainak előállítási költségeit is ő viseli. Az erdőre vonatkozó kataszteri birtokívet és telekkönyvi kivonatot az erdőtulajdonos köteles az erdőigazgatóság rendelkezésére bocsátani.

(2.) A 300 kataszteri holdnál nagyobb kiterjedésű erdőbirtok üzemtervét, ha az erdőbirtok nincs államerdészeti kezelésben, az erdőtulajdonos köteles saját költségén elkészíttetni.

R. 74. §.

(1.) Államerdészeti kezelésben nem álló erdő üzemtervének államköltségen elkészítését a T. 33. §-a alapján csak az az erdőtulajdonos kérheti, akinek Magyarország területén lévő erdőbirtokai együttvéve nem haladnak meg háromszáz kataszteri holdat.

(2.) A kérvényben az erdőtulajdonos összes erdőbirtokait fekvésük és kiterjedésük megjelölésével fel kell sorolni. A kérvényben a tulajdonosnak nyilatkoznia kell arról is, hogy a T. 33. §-ában felsorolt szolgáltatásokat milyen módon fogja teljesíteni.

(3.) A kérvényt az erdőfelügyelőséghez kell legkésőbb annak a határozatnak a kézbesítésétől számított hatvan nap alatt benyujtani, amelyben az erdőrendészeti hatóság a tulajdonost a T. 31. §-ának első bekezdése értelmében az üzemterv elkészítésére kötelezi. Az erdőfelügyelőség a kérvényt az erdőigazgatósághoz, az erdőigazgatóság javaslattal a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

(4.) Az üzemterv szükséges példányainak előállításával járó költséget az erdőtulajdonos előlegezni köteles.

(5.) Amennyiben a tulajdonos az őt terhelő szolgáltatásokat nem teljesíti, azokat az erdőigazgatóság a tulajdonos terhére pótolja, a költségnek a tulajdonostól való beszedésénél, illetőleg behajtásánál a R. 499. §-a szerint kell eljárni.

R. 75. §.

(1.) A T. 32. §-ában megszabott terület-határmennyiségeket erdőgazdasági egységenkint (R. 73. §.) külön-külön kell számításba venni, a T. 33. §-ában megszabott terület-határmennyiségek

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

megállapítására pedig a R. 103. §-a irányadó. A T. 44. §-ában megjelölt és árvédelmi vagy folyamszabályozási célra szolgáló erdőkre a T. 32. és 33. §-aiban megszabott határmennyiségeket az árvédelmi érdekeknek megfelelő kezelési egységenkint kell számítani.

* *

A kisebb magánerdőknél az üzemterv elsősorban a közérdeket szolgálja, ezért megokolt, hogy azokat egy bizonyos területhatárig az első alkalommal az állam díjmentesen készíttesse el. Ennek a területhatárnak 300 kat. holdban való megállapításával a T. az állam munkáját kívánja megkönnyíteni.

A T. 33. §-a (1.) berendezésének az értelmében, a 300 kat. holdnál kisebb erdőtulajdonos üzemtervét az állam — függetlenül attól, hogy elkészítését az erdőrendészeti hatóság szorgalmazta-e és elkészítésére határidőt szabott-e ki, vagy sem, — elsőízben kizárólag a tulajdonos kérelmére köteles elkészíteni. (10.093/1939. II. 2. F. M. sz.)

A T. 33. §-ának (1.) bekezdésében biztosított kedvezmény (az üzemtervnek első alkalommal az állam részéről való elkészítése) csak abban az esetben alkalmazható, ha az erdő a T. hatálybalépése alkalmával sem haladta meg a 300 kat. holdat. (10.000/1939. II. 1. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter 37.466/1938. II. 1. számú rendelete szerint a 300 kat. holdat meg nem haladó erdők tulajdonosaitól a R. 74. §-ának (3.) bekezdésében megállapított 60 napi határidő betartását csak abban az esetben lehet megkövetelni, ha az albizottság az üzemterv elkészítése iránt rendelkező határozatában, az említett határidő betartására, az erdőtulajdonos figyelmét kifejezetten felhívta.

(L. még a T. 32. és 39. §. alatti részeket is.)

T. 34. §.

(1.) Az üzemterv elkészítését, valamint az üzemrendezési külső felvételeket csak erdőmérnök végezheti.

R. 76. §.

(1.) Az erdőtulajdonos köteles az üzemterv elkészítése előtt az erdőrendészeti hatóság által megállapított határidő alatt az erdőgazdálkodási alapelvek megállapítása végett üzemrendezési tervezetet jóváhagyás végett bemutatni.

(2.) Az üzemrendezési tervezetnek tartalmaznia kell: a tulajdonos megnevezését, a birtok megjelölését és területnagyságát, a talaj- és termőhelyi viszonyokat, az eddigi gazdálkodást,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

a szabályozás kezdő évét, a tervezett gazdasági beosztást, üzemosztályonkint a korosztályok és fafajok eloszlásának ismertetését, a faállományok leírását (eredetük, állapotuk, stb.) a vágásfordulót és üzemmódot, a tenyésztendő fafajokat, a használatok és felújítások módját, a mellékhasználatok (legeltetés, fűhasználat, vadászat, stb.) szabályozását, valamint a szükséges erdőgazdasági személyzet létszámának megállapítását. A tervezetet tömör szövegezésben kell elkészíteni.

(3.) Ha az üzemrendezési tervezetet az erdőigazgatóság készíti, az alapelveket az erdőfelügyelőség bevonásával kell megállapítani. A. T. 10. §-a alá tartozó erdőknél a gazdálkodási alapelvek megállapítása tekintetében a m. kir. gazdasági felügyelőséget is meg kell hallgatni.

(4.) A tervezett gazdálkodási elveket röviden indokolni kell és a tervezethez a gazdasági beosztást feltüntető egyszerű vázlatrajzot is csatolni kell. Az erdőtulajdonosnak a gazdálkodási elvekkel kapcsolatos külön észrevételeit és kívánságait a tervezet végén kell felsorolni. A tervezetet két példányban kell elkészíteni; mind a két példányt alá kell írnia az erdőtulajdonosnak és a tervezetet készítő erdőmérnöknek.

(5.) Állami kezelésben álló erdőbirtokra, valamint az olyan erdőbirtokra, amelynek üzemtervét a T. 33. §-a alapján az erdőigazgatóság készíti el, az üzemrendezési tervezetet jóváhagyás végett akkor is fel kell terjeszteni, ha a tervezet aláírását az erdőtulajdonos megtagadja. A megtagadást és okát a tervezeten fel kell tüntetni.

(6.) Az erdőigazgatóság által készített tervezetet az erdőigazgatóság terjeszti fel jóváhagyás végett a földmívelésügyi miniszterhez. Más esetben a tervezetet az erdőfelügyelőséghez kell benyujtani, amely a tervezetről — szükség esetében helyszíni vizsgálat alapján — véleményt ad és a tervezetet véleménye kíséretében az erdőigazgatóság elé terjeszti; az erdőigazgatóság pedig javaslattal a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel jóváhagyás végett.

(7.) Olyan erdő tekintetében, amely vagyonkezelési szempontból nem áll a földmívelésügyi miniszter felügyelete alatt, a vagyonfelügyeleti hatóság hozzájárulását az üzemrendezési tervezethez előzetesen meg kell szerezni és ezt igazolni kell. Ez a rendelkezés törvényhatóság, megyei város, nagy- és kisközség tulajdonában lévő erdőre, valamint hitbizományi vagyonhoz tartozó erdőre nem terjed ki, azonban az üzemrendezési tervezetnek azokhoz a rendelkezéseihez, amelyek törvényhatóság, megyei város, nagy- vagy kisközség tulajdonában lévő erdő tekintetében az erdőgazdasági személyzet legkisebb létszámának megállapí-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tására vonatkoznak, a belügyminiszter és a pénzügyminiszter hozzájárulása szükséges. (R. 112. §. (3.) bekezdés.)

(8.) A földmívelésügyi miniszter a T. 39. §-ának 4. pontja alá eső, valamint hitbizományi erdőre vonatkozó tervezet tekintetében meghallgatja az Országos Erdőgazdasági Tanácsot.

(9.) A földmívelésügyi miniszter a tervezetet a R. 80. §-ának megfelelően felülbírálja, ha annak jóváhagyását nem kell megtagadni, a felülbírálás alapján a tervezet mindegyik példányán feltünteti a szükségesnek tartott módosításokat és kiegészítéseket, a példányokat jóváhagyási záradékkal ellátja és az erdőigazgatóságnak megküldi. Az erdőigazgatóság az egyik példányt az üzemterv elkészítése céljából az erdőtulajdonosnak, a másik példányt pedig az erdőfelügyelőségnek adja ki.

(10.) Az erdőbirtokon a jóváhagyott üzemrendezési tervezetnek megfelelően kell gazdálkodni. Az üzemrendezési tervezet — az üzemterv beterjesztésére megállapított határidőig — az üzemtervet átmenetileg pótolja.

* *

(M. i.) A fölülvizsgáló hatóságnak és az erdőtulajdonosnak egyaránt felesleges munkát és költségeket okoz az, ha az üzemterv elkészítését és az üzemrendezési adatok felvételét nem helyesen és nem teljes szakszerűséggel végzik. Biztosítani kell tehát azt, hogy ezeket az erdőmérnöki szakismereteket kívánó munkákat kizáróan csakis erdőmérnökök végezhessék. Meg kell jegyezni, hogy ez a rendelkezés teljesen megfelel a mérnöki rendtartásról szóló 1923:XVII. t.-c. szellemének is.

A földmívelésügyi miniszter 180.400/1940. I. 2. számú rendelete szerint — ha az erdőtulajdonos az erdejéről készülő üzemrendezési tervezet jóváhagyására való előterjesztésekor az R. 43. §-a alapján olyan ingatlanrésznek az erdejéhez való csatolását kéri, amelyet az erdeje teljesen magába zár, vagy amely az erdőterületébe úgy ékelődik be, hogy attól okszerűen el nem választható — a javaslat a 180.800/1940. I. 2. számú (lásd a T. 1. §-nál) rendeletében előírt eljárás mellőzésével is előterjeszthető.

Ha pedig a tulajdonos a R. 45. §-a alapján kéri mezőgazdasági ingatlannak az erdőhöz tartozó egyéb területként való minősítését és törzskönyvezését, az üzemrendezési tervezet jóváhagyására vonatkozó felterjesztéshez az illetékes vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség nyilatkozatát is csatolni kell.

Az üzemrendezési tervezetben a fentemlített területrészeken kívül csak azokat az egyéb területeket lehet tárgyalni, amelyek az erdők törzskönyvében már helyet kaptak.

Az 1939 : II. t.-c. 106. §-a (3.) bekezdésében foglaltak kapcsán a határsávban, vagy különös fontossági katonai létesítmények körzetében lévő erdők gazdálkodásának a szabályozásánál a hadtestparancs-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

nokság részéről honvédelmi szempontból emelt kívánalmakat az üzemrendezési tervezet készítésénél figyelembe kell venni.

Véleményeltérés esetén a földmívelésügyi miniszterhez véleményes javaslatot kell tenni. (119.875/1939. II. 2. F. M. sz.)

A határövezetben, valamint a katonai építmények körzetében fekvő erdők fahasználatainak katonai szempontok szerint foganatosítását célzó eljárást a 76.353/1940. I. 2. F. M. számú rendelet szabályozza.

A 76.353/1940. I. 2. F. M. számú rendelet kiegészítéseként a földmívelésügyi miniszter 52.672/1941. I./A. 2. számú rendeletével elrendelte, hogy a helyszíni szemlére minden esetben a „Honvédelmi Minisztérium 35. (légvédelmi és légoltalmi) osztályát" (Budapest, I., Palota-út 4. sz.) is meg kell hívni.

A földmívelésügyi miniszter részéről egyes ügyeknek az elsőfokú erdőrendészeti hatóság hatáskörébe és munkakörébe utalása céljából kiadott 222.000/1939. II. 1. és 43.000/1941. I. 2. számú rendeleteivel felhatalmazta az erdőigazgatóságot, hogy azokról az erdőkről készített üzemrendezési tervezeteket, amelyeknek a kiterjedése az erdőhöz tartozó egyéb területek számbavételével az egyszáz (100) kat. holdat nem haladja meg, saját hatáskörében jóváhagyja. Ha pedig az ilyen erdőre az erdőigazgatóság készíti el az üzemtervet, az üzemrendezési tervezet elkészítése is mellőzhető abban az esetben, ha a tulajdonos az előmunkálatok folyamán írásban tett nyilatkozatában kijelenti, hogy a tervezet főbb gazdasági alapelvekkel egyetért.

Olyan erdőbirtoknál, amelynek jóváhagyott üzemrendezési tervezete van, erdőrendészeti (felügyeleti) vonatkozású ügyekben véleményadási és intézkedési (határozat) szempontból elsőfokon már nem az erdőigazgatóság, hanem az albizottság az illetékes. (38.783/1938. II. 2. F. M. sz.)

Az erdőingatlan forgalmával kapcsolatban felvetődő ügyek alsóbbfokon való tárgyalásánál követendő egységes eljárás elérése céljából kiadott 14.000/1939. II. 1. F. M. számú rendelet előírja, hogy a 20 kat. holdon aluli kiterjedésű olyan erdő elidegenítésénél, amely nincsen üzemtervi kezelés alatt (T. 32. §. (2.) bekezdése), a szerzőfelet figyelmeztetni kell arra, hogy a tulajdonába jutó erdőt az okszerű erdőgazdálkodás elvei szerint kell kezelni, a jóváhagyott üzemterv — üzemrendezési tervezet — szerint kezelt ilyen erdőknél pedig az előírások betartására.

T. 35. §.

(1.) Az üzemtervet a földmívelésügyi miniszter vagy felhatalmazása alapján az elsőfokú erdőrendészeti hatóság hagyja jóvá.

* *

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Azelőtt csak a korlátolt forgalmú erdők üzemterveinek a jóváhagyása tartozott a földmívelésügyi miniszter hatáskörébe, a T. most általánosságban így rendelkezik, de megadja a lehetőséget arra is, hogy üzemterv jóváhagyására a földmívelésügyi miniszter, esetleg az elsőfokú erdőrendészeti hatóságot is felhatalmazhassa.

A földmívelésügyi miniszter az egyes ügyeknek az elsőfokú erdőrendészeti hatóság hatáskörébe utalása céljából kiadott 222.000/1939. II. 1. és a 43.000/1941. I. 2. számú rendeleteivel felhatalmazta az albizottságot (közigazgatási kirendeltség vezetőjét), hogyha az üzemterv előírásai a jóváhagyott üzemrendezési tervezetben, illetve az erdőigazgatóság részéről elkészítendő üzemtervnél az üzemrendezési tervezetet pótló és a tulajdonos részéről a tervezett intézkedéseket elfogadó írásbeli nyilatkozatban lefektetett alapelvekkel mindenben megegyeznek,

1. a sarjerdőkre vonatkozó üzemterveket az erdő kiterjedésére való tekintet nélkül,

2. az egyéb üzemterveket pedig akkor, ha az erdőhöz tartozó egyéb területek számításba vételével az ötszáz (500) kat. holdat meg nem haladják,

saját hatáskörében jóváhagyhatja.

(L. még a T. 36. §. alatti részt is.)

T. 36. §.

(1.) Az üzemterv nem tartalmazhat olyan rendelkezést, amely fennálló jogszabállyal ellentétben van.

(2.) Az erdőtulajdonos kívánságait az üzemterv jóváhagyásánál figyelembe kell venni. Ha a tervezett gazdálkodási mód nem biztosítja a termőtalaj fenntartását, vagy nem felel meg az erdő különleges rendeltetésének, vagy egyébként az okszerű erdőgazdálkodás érdekébe ütközik, az erdőrendészeti hatóság az üzemtervet a jóváhagyás során módosíthatja, vagy módosítását elrendelheti.

(3.) A 39. §. 4. pontja alá eső, de véderdővé ki nem jelölt erdő üzemtervének jóváhagyása során a tulajdonos által tervezett fafajt, üzemmódot és vágásfordulót az erdőrendészeti hatóság csak akkor változtathatja meg, a 39. §. 3. pontja alá eső erdőnél pedig az üzemtervben eddig alkalmazott vágásfordulót a tulajdonos hozzájárulása nélkül csak abban az esetben emelheti fel, ha azok alkalmazása a 19. §-al védett érdekekbe ütközik. Az ilyen erdőben a fahasználatot

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

nem lehet kisebb területre korlátozni, mint amekkora az összes erdőterületből a vágásforduló egy évére egyenlő elosztással esik; nem korlátozható a tulajdonos a tíz évi gazdálkodási időszakra megállapított fahasználat keretein belül az évi vágás sorrendjében sem mindaddig, míg a szükséges erdőfelújításokat pontosan teljesíti. A fafaj megváltoztatása csak fokozatosan, a rendes évi vágásterület felújítása során hajtható végre.

R. 77. §.

(1.) Az üzemtervet a jóváhagyott üzemrendezési tervezet alapján a földmívelésügyi miniszter által a T. 31. §-a értelmében kiadott üzemrendezési utasításnak megfelelően kell összeállítani.

(2.) Az üzemtervet az erdőtulajdonos és az üzemtervet készítő erdőmérnök írja alá, az üzemtervhez tartozó térképet pedig az erdőmérnök.

(3.) Állami kezelésben álló erdőbirtok üzemtervét, vagy az olyan erdőbirtok üzemtervét, amelyet a T. 33. §-a alapján az erdőigazgatóság készített el, jóváhagyás végett akkor is fel kell terjeszteni, ha annak aláírását az erdőtulajdonos megtagadja. A megtagadást és okát az üzemterven fel kell tüntetni.

(4.) Az üzemtervet és mellékleteit jóváhagyás végett egygyel több eredeti példányban kell benyujtani, mint ahány közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága az erdőbirtok felett az elsőfokú erdőrendészeti hatóságot gyakorolja.

R. 78. §.

(1.) Az olyan üzemtervet, amelyet nem az erdőigazgatóság vagy az erdőfelügyelőség állított egybe, az erdőfelügyelőséghez kell benyujtani. Az erdőfelügyelőség az üzemtervet felülvizsgálja, az adatok valódiságát és helyességét igazoló záradékkal ellátja és javaslata kíséretében az erdőigazgatósághoz beterjeszti. Az erdőigazgatóság az üzemtervet ugyancsak megvizsgálja, javaslatát az iratokhoz csatolja s az üzemtervet és az iratokat az erdőfelügyelőségnek visszaküldi; az erdőfelügyelőség pedig azokat az elsőfokú erdőrendészeti hatóság elé terjeszti.

(2.) Az olyan üzemtervre, amelyet az erdőigazgatóság vagy az erdőfelügyelőség készített, az adatok valódiságát és helyességét igazoló záradékot az erdőigazgatóság vezeti rá és az üzemtervet javaslata kíséretében közvetlenül teszi át az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz.

(3.) Ha az üzemterv nem felel meg az üzemrendezési tervezetnek, vagy nincs összhangban azokkal a követelményekkel,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

amelyeket a T. 31. §-ának második bekezdése alapján kiadott üzemrendezési utasítás megállapít, vagy ha az üzemterv lényegesebb hibákat tartalmaz, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az üzemtervet átdolgozás végett az erdőtulajdonosnak visszaadja.

(4.) Ha az üzemtervet átdolgozás végett az erdőtulajdonosnak nem kell visszaadni és az üzemterv jóváhagyására az elsőfokú erdőrendészeti hatóság nem jogosult, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az üzemtervet javaslata kíséretében a földmívelésügyi miniszterhez felterjeszti.

(5.) Az erdőfelügyelőségnek, az erdőigazgatóságnak és az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak az üzemterv jóváhagyására vonatkozó javaslatukban részletesen ki kell terjeszkedniök mindazokra a helyesbítésekre, módosításokra és kiegészítésekre, amelyeknek a jóváhagyás során való elrendelése szükségesnek mutatkozik.

R. 79. §.

(1.) Ha az erdőbirtok több törvényhatóság területén fekszik, az üzemtervet az az elsőfokú erdőrendészeti hatóság tárgyalja elsőnek, amelynek területén az erdőbirtok legnagyobb része fekszik. Ezután az illetékes többi erdőrendészeti hatóságok az üzemtervet a területükön fekvő erdőbirtokrészek nagyságának sorrendjében tárgyalják, úgyhogy utolsónak az az erdőrendészeti hatóság jár el, amelynek területén az erdőbirtok legkisebb része fekszik. Az üzemtervet a legutóbb említett elsőfokú erdőrendészeti hatóság terjeszti fel a földmívelésügyi miniszterhez a saját, valamint az előtte eljárt többi elsőfokú erdőrendészeti hatóságok javaslatainak kíséretében.

R. 80. §.

(1.) Az erdőrendészeti hatóság az üzemrendezési tervezetet, valamint a jóváhagyására bemutatott üzemtervet a T. 9. és 19. §-ában foglalt rendelkezések figyelembevételével vizsgálja meg. Különösen meg kell vizsgálni azt, hogy a megválasztott fafaj, üzemmód és vágásforduló, valamint az üzemterv egyéb rendelkezései:

1. biztosítják-e a talaj termőerejének állandó fenntartását, sőt fokozását (T. 9. §.);

2. nem vezetnek-e az erdő termőtalajának leromlására vagy elpusztulására (T. 19. §.);

3. biztosítják-e az erdő fennmaradását és a fahasználatok tartamosságát is (T. 9. §.);

4. megfelelnek-e az okszerű erdőgazdálkodás követelményeinek (T. 9. §.);

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

5. az 1913 : X. t.-c. hatálya alá eső közös legelő részét alkotó erdőknél kellőképen biztosítják-e a legelőgazdasági érdekeket (T. 10. §.).

(2.) Szálerdő-üzemmódban is nehézség nélkül kezelhető fafajoknál sarjerdő-üzemmódot csak erőteljes talajon és kisebb területen lehet alkalmazni.

(3.) Olyan erdőbirtokon, amelyre nézve az erdőrendészeti hatóság a vágásfordulót vagy bizonyos időre a fahasználat mértékét valamely kedvezmény vagy előny megadásának előfeltételeként már korábban megszabta, ezt a megállapítást üzemtervi szabályozás esetében is figyelembe kell venni, kivéve, ha a faállományviszonyok mást követelnek.

(4.) Ha a tervezett vágásforduló a korábban alkalmazott vágásfordulótól eltér, az új vágásfordulóra csak fokozatosan szabad áttérni. Olyan erdőnél, amelyet korábban nem üzemterv szerint kezeltek és amelyben az idősebb korosztályok hiányosak, a vágásfordulót nem lehet a faállományok átlagos korának a kétszeresénél alacsonyabban megállapítani. A korábbi rendkívüli fahasználat igénybevétele, vagy engedély nélküli túlhasználat következtében hiányzó idősebb korfokokat a faállományok átlagos korának megállapításában úgy kell figyelembe venni, mintha megvolnának.

(5.) A T. 44. §-ában megjelölt és árvédelmi vagy folyamszabályozási célra fenntartott erdők, nemkülönben az ilyen célokra szolgáló faanyagot termelő erdők üzemtervének megállapításánál ezeknek az erdőknek a különleges rendeltetésére figyelemmel kell lenni.

R. 81. §.

(1.) A földmívelésügyi miniszter a R. 78. és 79. §-ai értelmében hozzá felterjesztett üzemtervet érdemben felülbírája s ha annak jóváhagyását nem kell megtagadni, a felülbírálás alapján az üzemterv mindegyik példányán feltünteti a szükségesnek tartott módosításokat és kiegészítéseket, a példányokat jóváhagyási záradékkal látja el és az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak (hatóságoknak) megküldi.

(2.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az egyik példányt az erdőtulajdonosnak, a többi példányt pedig, mint hatósági példányt megőrzés végett az erdőfelügyelőségnek adja ki.

(3.) Az államrendészeti kezelésben levő erdő üzemtervének a tulajdonost megillető példányát is az erdőt kezelő erdőfelügyelőségnek vagy erdőhivatalnak kell kiadni.

(4.) Az üzemterv jóváhagyása alkalmával a szükséghez képest az erdők törzskönyvi adatainak helyesbítése és kiegészítése iránt is intézkedni kell. (R. 8. §.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 82. §.

(1.) Ha az üzemterv jóváhagyására a T. 35. §-a alapján kapott felhatalmazás értelmében az elsőfokú erdőrendészeti hatóság jogosult, a R. 78. §-a szerint jóváhagyásra bemutatott üzemtervet érdemben felülbírálja s ha annak jóváhagyását nem kell megtagadni, az üzemterv jóváhagyása tekintetében a R. 81. §-ának megfelelő alkalmazásával jár el.

* * *

A T. és a R. fenti szakaszai az üzemtervek összeállításának a főbb elveit határozzák meg.

Ezeknek a rendelkezéseknek a pontos körülírása az erdőtulajdonosok érdekében történt.

(Az üzemterv érvényességének idejére és az üzemátvizsgálási munkálatra nézve a R. 85. §-ában foglaltak rendelkeznek.)

Az 1939 : II. t.-c. 106. §-a (3.) bekezdésében foglaltak kapcsán a határsávban, vagy különös fontosságú katonai létesítmények körzetében lévő erdők gazdálkodásának a szabályozásánál, a hadtestparancsnokság részéről, a honvédelmi szempontból emelt kívánalmakat az üzemterv készítésénél figyelembe kell venni.

Véleményeltérésnél a földmívelésügyi miniszterhez véleményes javaslatot kell tenni. (119.875/1939. II. 2. F. M. sz.)

A határövezetben, valamint a katonai építmények körzetében fekvő erdők fahasználatának katonai szempontok szerinti foganatosítását célzó eljárását a 76.353/1940. I. 2. F. M. számú rendelet szabályozza.

A 76.353/1940. I. 2. F. M. számú rendelet kiegészítéseként a földmívelésügyi miniszter 52.672/1941. I./A. 2. számú rendeletével elrendelte, hogy a helyszíni szemlére minden esetben a „Honvédelmi Minisztérium 35. (légvédelmi és légoltalmi) osztályát" (Budapest, I., Palota-út 4. szám) is meg kell hívni.

A belügyminiszter 18.230/1940. III./a. számú körrendelete a *„Vármegyei Ügyviteli Szabályzat"* 235. §-a *g)* pontját azzal egészíti ki, hogy a R. 81. §-ának (2.) bekezdése csak az érvényben lévő erdőgazdasági üzemtervek hatósági megőrzését bízza az erdőfelügyelőségre, míg az R. 87. §-a szerint a lejárt, vagy egyébként hatályát vesztett erdőgazdasági üzemtervek hatósági példányát, tartozékaival együtt, továbbra is a törvényhatósági levéltárban kell elhelyezni. (45.000/1941. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 35. §. alatti részt is.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 37. §.

(1.) Ha az erdőtulajdonos az üzemtervet az erdőrendészeti hatóság által megállapított határidő alatt jóváhagyás végett elfogadható ok nélkül be nem terjeszti, az erdőrendészeti hatóság — a költségeknek az erdőtulajdonossal való előzetes közlése mellett — az üzemtervet az erdőtulajdonos költségére elkészíttetheti. A felmerült költséget a fizetés elmulasztása esetében a közadók módjára kell behajtani.

R. 83. §.

(1.) A T. 37. §-a alapján az üzemtervnek a tulajdonos költségére hivatalból való elkészíttetését csak akkor lehet elrendelni, ha az üzemterv bemutatásának elmulasztása miatt a tulajdonos ellen folyamatba tett erdőrendészeti eljárás során hozott határozat ennek szükségét kimondja. Az üzemtervnek hivatalból való elkészíttetését az elsőfokú erdőrendészeti hatóság javaslatára a földmívelésügyi miniszter rendeli el.

(2.) Az erdőigazgatóság a földmívelésügyi miniszternek az előbbi bekezdés értelmében hozott határozata alapján erdőmérnökkel megállapodik abban, hogy megbízás esetére mily feltételek mellett vállalja el az üzemterv elkészítését. A megállapodás másolatát az erdőigazgatóság az erdőtulajdonosnak megküldi és tájékoztatja őt az üzemterv elkészítésénél előreláthatólag felmerülő összes költségekről és a fizetési módozatokról is. A költségek között a munka helyszíni megindításánál és ellenőrzésénél közreműködő állami erdőmérnök hivatalos napidíját és útiköltségét is számításba kell venni. Az erdőtulajdonos az erdőigazgatóság értesítésének kézhezvételétől számított harminc nap alatt a megállapodásra észrevételt tehet. Ha a tulajdonos e határidő alatt a megállapodás ellen nem tesz észrevételt, úgy kell tekinteni, hogy a megállapodást elfogadta és ebben az esetben az erdőigazgatóság a vállalkozó erdőmérnököt az üzemterv elkészítésével a megállapodás értelmében megbízza.

(3.) Ha a tulajdonos a megállapodás ellen észrevételt tesz, az erdőigazgatóság az összes iratokat döntés végett a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

(4.) Az üzemterv elkészítésével megbízott erdőmérnök és alkalmazottai a munka végrehajtásában, mint hatósági megbízottak járnak el, s az erdőtulajdonos a munka végrehajtását nem akadályozhatja.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(5.) Az üzemterv elkészítésénél felmerülő költségek elszámolására és behajtására a R. 276. és 499. §-ainak rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

R. 84. §.

(1.) A R. 83. §-a értelmében készítendő üzemterv alapjául szolgáló üzemrendezési tervezetet az erdőfelügyelőség által megállapított irányelvek figyelembevételével a vállalkozó erdőmérnök készíti el. Az erdőtulajdonos érdekeit nyilatkozata hiányában is figyelembe kell venni.

(2.) Az üzemrendezési tervezetnek és az üzemtervnek elkészítésére, aláírására, jóváhagyás végett beterjesztésére, valamint jóváhagyására egyebekben a R. 76—82. §-ainak rendelkezései irányadók.

R. 85. §.

(1.) Az üzemterv érvényességének idejét az üzemrendezési utasítás (T. 31. §.) rendelkezéseinek megfelelően kell magában az üzemtervben megszabni; az üzemterv általános rendelkezéseit azonban a gazdálkodásban mindaddig követni kell, amíg új üzemterv másként nem rendelkezik.

(2.) Az erdőtulajdonos köteles minden tízéves gazdálkodási időszak végén az erdőgazdasági üzemet szakszerűen megvizsgáltatni (üzemvizsgálat); a vizsgálat során a letelt időszakban gyakorolt használatokat és elvégzett gazdasági munkákat egybe kell vetni az üzemterv erre vonatkozó rendelkezéseivel, be kell számolni az üzemterv rendelkezéseinek eredményéről és kihatásairól, valamint a területben és az erdőgazdasági viszonyokban beállott változásokról, el kell készíteni továbbá a következő tízéves időszakra a gyakorolható használatoknak és elvégzendő munkáknak a részletes tervezetét.

(3.) Ha a tízéves időszak lejárta előtt új üzemterv készítésére kerül a sor, az üzemvizsgálatot az addig letelt időre kell elvégezni.

* *

(L. még a T. 31., 34. és 38. §. alatti részeket is.)

T. 38. §.

(1.) A jóváhagyott üzemtervtől eltérni nem szabad; az a hatóság, amely az üzemtervet jóváhagyta, az erdőtulajdonos indokolt kérelmére — ha közérdek kívánja hivatalból is — az üzemtervet módosíthatja; a vágás-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

forduló megváltoztatását csak a földmívelésügyi miniszter engedheti meg.

(2.) A földmívelésügyi miniszter, vagy felhatalmazása alapján az elsőfokú erdőrendészeti hatóság, az üzemtervnek egyébként fenntartása mellett, átmenetileg az üzemtervtől eltérő használatra is engedélyt adhat. Az engedélyező hatóság az engedélyt az erdőfenntartás biztosítása céljából feltételekhez köti. A jelen bekezdés alapján adott engedély nem pótolja azt a hatósági hozzájárulást vagy tudomásulvételt, illetőleg valamely érdekeltnek azt a beleegyezését, amelyre az üzemtervtől eltérő használathoz jogszabály vagy szerződés értelmében szükség van.

(3.) Rendkívüli fahasználatot csak a földmívelésügyi miniszter és csak abban az esetben engedélyezhet, ha az engedélyes a kihasználásra engedélyezett terület újraerdősítését megfelelően biztosítja. A földmívelésügyi miniszter e végből az újraerdősítés költségeinek megfelelő pénzbiztosíték letétbe helyezését is követelheti; ha az engedélyes az újraerdősítést a megszabott időre nem teljesíti, az erdősítést a letett biztosítékból az erdőfelügyelőség végezteti el.

(4.) A rendkívüli fahasználat — ide nem értve a védelmi vagy állományápolási okokból nélkülözhetetlenül szükséges fahasználatot — nem haladhatja meg a legközelebbi öt évre, egészen rendkívüli esetben pedig — ha a tulajdonost fenyegető vagyoni romlást máskép elhárítani nem lehet — legfeljebb tíz évre az üzemtervben megállapított főhasználat mértékét. A rendkívüli fahasználatot a földmívelésügyi miniszter által megszabott módon kell a használat foganatosítását követő években a rendes használatokból megtakarítani. A megtakarítás időtartamát legalább háromszor, de legfeljebb négyszer annyi évben kell megállapítani, mint ahány évi vágásnak az engedélyezett rendkívüli fahasználat megfelel. A megtakarítás elrendelésétől a földmívelésügyi miniszter eltekinthet akkor, ha a tulajdonos más művelési ághoz tartozó földjeiből ugyanakkora területet sikerrel beerdősítve az erdőhöz csatol.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(5.) Nem lehet engedélyezni rendkívüli fahasználatot, ha a tulajdonos ellen meg nem engedett fahasználattal, erdőirtással vagy erdősítés elmulasztásával elkövetett erdőrendészeti áthágás miatt öt éven belül pénzbírságot szabtak ki.

(6.) Olyan erdőbirtokon vagy részein, amelyen az erdőrendészeti hatóság rendkívüli fahasználat vagy meg nem engedett túlhasználat megtakarítását rendelte el, újabb rendkívüli használatot még tulajdonosváltozás esetében sem szabad engedélyezni mindaddig, amíg a megtakarítást el nem érték, és a kihasznált terület sikeres újraerdősítését be nem fejezték.

(7.) Az engedélyezett rendkívüli használatok mértékéről a földmívelésügyi miniszter az országgyűlésnek évenkint jelentést tesz.

(8.) A földmívelésügyi miniszter az erdőfelügyelőségeket felhatalmazhatja, hogy az erdőtulajdonos kérelme alapján az erdőgazdaságban felmerülő rendkívüli szükségletek kielégítésére igényelt fahasználatot a tíz évi fahasználati területek határain és az egy évi fahasználat egytized részének mértékén belül a földmívelésügyi miniszter külön engedélye nélkül kijelöljenek.

R. 86. §.

(1.) Az erdőtulajdonos kérelmére, vagy közérdekből kérelem nélkül is el kell rendelni az üzemterv módosítását, ha az erdőgazdasági területben, az erdőgazdálkodás céljában, vagy az erdőgazdasági viszonyokban, illetőleg a T. 10. §-a alá tartozó erdőknél a legelőgazdasági viszonyokban beállott változás következtében szükséges.

(2.) Nagyobb módosítások szüksége esetében új üzemterv készítését kell elrendelni, az új üzemterv alapjául szolgáló gazdálkodási alapelvek azonban az erdőgazdasági közérdek szempontjából a korábbi üzemterv gazdálkodási alapelveinél kedvezőtlenebbek nem lehetnek. Az érvényben levő üzemtervet csak az új üzemterv jóváhagyásával egyidőben lehet hatálytalanítani.

(3.) Ha az üzemterv által szabályozott egész területen az erdőgazdasági művelés megszűnik, az üzemtervet hatálytalanítani kell.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 87. §.

(1.) A lejárt vagy egyébként hatályát vesztett üzemtervet erre utaló záradékkal kell ellátni. A hatálytalanított üzemterv hatósági példányát tartozékaival együtt a törvényhatóság levéltárában kell elhelyezni.

R. 88. §.

(1.) A T.-nek és a jelen rendeletnek az üzemterv megállapítására és jóváhagyására vonatkozó eljárási szabályait az üzemterv módosításánál, az üzemvizsgálat jóváhagyásánál, valamint az üzemtervek megállapításánál és jóváhagyásánál is alkalmazni kell.

R. 89. §.

(1.) Az üzemterv rendelkezései az erdő tulajdonában bekövetkezett változás esetében az új tulajdonosra is kötelezők. Az üzemtervet a hozzátartozó térképpel együtt az új tulajdonosnak át kell adni.

R. 90. §.

(1.) Az üzemtervek beterjesztésére megállapított határidőkről, a határidők meghosszabbításáról, az üzemrendezési tervezetnek, valamint az üzemtervnek beterjesztéséről és jóváhagyásáról, az üzemátvizsgálási munkálatok esedékességéről és általában az üzemtervek és üzemrendezési munkálatok állásáról az erdőfelügyelőség nyilvántartást köteles vezetni.

(2.) A nyilvántartás szabályait a földmívelésügyi miniszter külön rendeletben állapítja meg.

R. 91. §.

(1.) A T. és a jelen rendelet alkalmazása szempontjából rendkívüli használatnak (T. 38. §.) kell tekinteni minden olyan használatot, amely a T.-ben, illetőleg az üzemtervben megszabott rendes használattól eltér, vagy amelyet sem a T., sem az üzemterv nem szabályoz.

(2.) Rendkívüli fahasználat az, amely az üzemtervtől eltér; üzemterv hiányában pedig az, amely a talaj- és a faállományviszonyok tekintetbevétele mellett az okszerű és tartamos gazdálkodásnak megfelelő évi mértéket meghaladja.

R. 92. §.

(1.) A földmívelésügyi miniszter külön rendeletben állapítja meg, hogy az elsőfokú erdőrendészeti hatóság — rendkívüli fahasználat kivételével — saját hatáskörében milyen egyéb rendkívüli használatokat engedélyezhet.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) A rendkívüli fahasználat iránt a kérelmet legkésőbb annak a téli termelési időszaknak a kezdetéig, vagyis október 1. napjáig kell előterjeszteni, amelyben a fahasználatot igénybevenni kívánják; cserkéreg termelése esetében a kérelmet legkésőbb február hó 15. napjáig kell előterjeszteni. A határidő után előterjesztett rendkívüli fahasználati kérelmet tárgyalás alá venni nem lehet, hacsak a kérelmező késedelmét alapos okkal ki nem menti.

(3.) Fahasználat körébe nem tartozó rendkívüli használatot bármikor lehet kérni.

(4.) Rendkívüli használat iránt a kérvényt, a szükséges mellékletekkel felszerelve, az erdőfelügyelőséghez kell benyujtani. A T. 10. §-a alá eső erdő tekintetében a kérvényt a gazdasági felügyelőséghez kell benyujtani s a gazdasági felügyelőség a kérvényt véleményével az erdőfelügyelőségnek küldi meg. Az erdőfelügyelőség a kérvényt véleményével az elsőfokú erdőrendészeti hatóság elé terjeszti. Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság — ha döntésre nem jogosult, — a kérvényt és az iratokat saját javaslatával együtt a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

(5.) A rendkívüli fahasználatok engedélyezése iránti kérelmekhez csatolni kell mindazokat az iratokat, amelyek a kérelem indokoltságát igazolják és ha az erdő hatósági vagyonfelügyelet alatt áll, a vagyonfelügyeleti hatóság hozzájárulását tartalmazó iratot, olyan erdő tekintetében pedig, amelynek üzemterve nincs, az erdő vázlatrajzát is.

R. 93. §.

(1.) A rendkívüli fahasználat engedélyezésére vonatkozó kérelem véleményezésénél az erdőfelügyelőségnek ki kell terjeszkednie mindazoknak a körülményeknek az ismertetésére, amelyeket az erdőrendészeti hatóságnak a kérelem elbírálásánál mérlegelnie kell. Ehhez képest:

1. nyilatkoznia kell, hogy a kérelmező jogosult volt-e a kérelem benyujtására, egyedüli tulajdonosa-e a kérelmező az erdőnek, tulajdonjogában nincs-e korlátozva, így különösen erdeje nem áll-e zárlat alatt, nem terheli-e az erdőt haszonélvezeti jog; s ha az erdő hatósági vagyonfelügyelet alatt áll, a vagyonfelügyeleti hozzájárulás megvan-e;

2. nyilatkoznia kell arról, hogy a rendkívüli fahasználat indokául a kérvényben felhozott rendkívüli gazdasági szükség fennáll-e; a kérelem nem ütközik-e a T. 9. és 19. §-aiban védett érdekekbe; nincs-e olyan tiltó körülmény, amely a T. 38. §-ának ötödik és hatodik bekezdésében foglaltak értelmében az engedélyezést kizárja;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

3. ismertetnie kell az erdő nagyságát, gazdasági állapotát, a talaj- és faállományviszonyokat, a korosztályviszonyokat és a fahasználat szempontjából tekintetbe jövő egyéb körülményeket;

4. ki kell terjeszkednie arra is, hogy abban az üzemosztályban, amelyhez az erdőterület tartozik, rendkívüli fahasználatot mikor engedélyeztek utoljára; az előző rendkívüli fahasználatból folyó kötelezettségeinek a tulajdonos hogyan felelt meg; nincs-e erdősítési hátraléka;

5. abban az esetben, ha a rendkívüli fahasználat engedélyezését erdőbirtokossági vagy legeltetési társulat kéri, vagy olyan tulajdonostársak kérik, akik erdőbirtokossági vagy legeltetési társulattá megalakulni kötelesek, meg kell állapítani, hogy a kérelem előterjesztését elhatározó közgyűlés megtartása, a határozathozatal és a határozat kihirdetése szabályszerűen történt-e és a határozat ellen adtak-e be felszólalást.

(2.) Az előbbi bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell a fahasználat körébe nem tartozó rendkívüli használat engedélyezésére vonatkozó kérelem véleményezésénél is.

R. 94. §.

(1.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a rendkívüli fahasználat engedélyezése iránt benyujtott kérelem tárgyában a földmívelésügyi miniszterhez intézett felterjesztésében:

1. megjelöli a javasolt rendkívüli fahasználat helyét, mértékét és módját;

2. javaslatot tesz a fahasználat helyszíni kijelölésének elrendelésére, a termés, a faanyag kiszállítás és a vágáskitakarítás befejezésének határidejére;

3. javaslatot tesz a kihasznált terület erdősítésének módjára és idejére, valamint az erdősítés biztosítása érdekében szükséges intézkedésre;

4. javaslatot tesz a kihasznált területen a legeltetés tilalmazásának elrendelésére;

5. javaslatot tesz a rendkívüli használat kötelező megtakarításának idejére és módjára, továbbá nyilatkozik arról, hogy megítélése szerint az erdőtulajdonos mennyiben lesz képes az erdőgazdaságra nehezedő közterheket és egyéb terheket viselni akkor, ha az évi vagy időszaki rendes fahasználat a megtakarítás következtében csökken;

6. ha a kérelem indoka a vagyoni romlás elhárítása, nyilatkozik arról, hogy a vagyoni romlás veszélye igazolva van-e és hogy a rendkívüli fahasználat mennyiben lehet alkalmas annak elhárítására;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

7. ha a rendkívüli fahasználat engedélyezését erdőbirtokossági vagy legeltetési társulat kéri, vagy olyan tulajdonostársak kérik, akik erdőbirtokossági vagy legeltetési társulattá megalakulni kötelesek, javaslatot tesz azokra a kikötésekre, amelyek a rendkívüli fahasználati fatömeg értékesítése, az abból származó jövedelem felhasználása és az elérni kívánt cél megvalósítása tekintetében a T. 186. §-a negyedik bekezdésének rendelkezéséhez képest szükségesnek mutatkoznak.

(2.) A jelen §. rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell a fahasználat körébe nem tartozó rendkívüli használat engedélyezésére irányuló kérelem ügyében előterjesztett javaslat tekintetében is.

R. 95. §.

(1.) Rendkívüli fahasználatot a földmívelésügyi miniszter csak abban az esetben engedélyez, ha az erdőtulajdonosnak arra elkerülhetetlenül szüksége van, ha az a közérdeket nem sérti és alaposan feltehető, hogy a tulajdonos erdőfelújítási és erdősítési kötelességének a rendkívüli fahasználat engedélyezése esetében is eleget tud tenni.

(2.) Az öt évi főhasználat mértékét meghaladó rendkívüli fahasználatot a földmívelésügyi miniszter a T. 38. §-ában meghatározott esetben is csak akkor engedélyez, ha a rendkívüli fahasználattal a tulajdonost fenyegető vagyoni romlást valóban el lehet hárítani.

(3.) Ha az erdőtulajdonos meg nem engedett fahasználattal, erdőirtással vagy erdősítés elmulasztásával elkövetett erdőrendészeti áthágás miatt eljárás alatt áll, a kérelmet mindaddig nem lehet tárgyalni, amíg az erdőrendészeti áthágás miatt indított eljárást jogerősen be nem fejezték.

(4.) A rendkívüli fahasználat megtakarítására a tulajdonos hozzájárulása esetében a T. 38. §-ában megszabott legkisebb időtartamnál rövidebb időtartamot is meg lehet állapítani, sőt a főhasználat teljes szüneteltetését is el lehet rendelni. Vágásra érett faállományok hiánya esetében a főhasználat teljes szüneteltetését hivatalból el lehet rendelni.

R. 96. §.

(1.) A T. 38. §-ának negyedik bekezdésében foglalt azt a rendelkezést, hogy a megtakarítás elrendelésétől a földmívelésügyi miniszter eltekinthet akkor, ha a tulajdonos más művelési ághoz tartozó földjeiből ugyanakkora területet sikerrel beerdősítve az erdőhöz csatol, nem lehet alkalmazni olyan erdőbirtok tekintetében, amelynek élő fakészletében lényeges hiány van.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A T. előbb idézett rendelkezése alapján egyébként csak teljes sikerrel beerdősített olyan területet lehet a megtakarítás elrendelésének mellőzése céljából az erdőhöz csatolásra felajánlani, amely a R. 48. §-a utolsó bekezdésében foglalt követelményeknek megfelel. Rendkívüli fahasználatnak ilyen módon engedélyezése esetében — abból a célból, hogy az erdő élő fakészletében a foganatosított rendkívüli fahasználat következtében előállott hiány megfelelő idő alatt pótoltassék, — a földmívelésügyi miniszter rendelkezéséig nem lehet a rendkívüli fahasználattal érintett erdőben az évi rendes vágásterületet azon az alapon növelni, hogy az erdő területe a beerdősített terület hozzácsatolásával nagyobbodott.

R. 97. §.

(1.) A rendkívüli fahasználat engedélyezését üzemosztályonkint külön-külön kell elbírálni.

(2.) Az üzemtervben megállapított vágási sorrendet lehetőleg a rendkívüli fahasználatnál is meg kell tartani.

(3.) Rendkívüli fahasználat engedélyezésénél minden esetben ki kell kötni, hogy a kitermelt fa értékesítése során befolyt összegből elsősorban a köztartozásokat kell kiegyenlíteni. Az engedélyező határozatot az erdő fekvése szerint illetékes pénzügyigazgatósággal is közölni kell.

R. 98. §.

(1.) Az újraerdősítés biztosítása végett a rendkívüli fahasználat engedélyezése alkalmával — ha szükséges — olyan összegű pénzbiztosítékot kell letétbe helyezni, hogy abból a kihasználásra kért terület teljes sikerű újraerdősítésének minden költsége fedezhető legyen.

(2.) A biztosítékot a rendkívüli fahasználat megkezdése előtt készpénzben vagy takarékpénztári betétkönyvben kell letétbe helyezni. Készpénz helyett megfelelő pénzintézet készfizető kezességét is el lehet fogadni.

(3.) A pénzbiztosíték letétbe helyezésére, kezelésére, felhasználására és visszaadására a R. 498. §-át kell megfelelően alkalmazni.

(4.) A pénzbiztosíték letétele a tulajdonost sem az erdősítés elvégzésének kötelezettsége alól, sem pedig mulasztás esetében az erdőrendészeti felelősség alól nem mentesíti.

R. 99. §.

(1.) Amennyiben a rendkívüli fahasználat következtében szükséges erdősítést az erdőtulajdonos a megszabott idő alatt nem végzi el, ellene az erdőrendészeti áthágási eljárást meg kell

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

indítani és a pénzbírság kiszabásán felül arra is kötelezni kell, hogy kötelezettségének a legközelebbi ültetési időszakban tegyen eleget, egyidejüen figyelmeztetni kell a tulajdonost, hogy amennyiben kötelezettségének ebben az ültetési időszakban sem tesz eleget, a munkálatot a letétbe helyezett biztosítéki összeg felhasználásával, illetőleg a készfizetői kezességet vállaló pénzintézet terhére a következő ültetési időszakban az erdőtulajdonos veszélyére az erdőigazgatóság végzi el.

(2.) Ha az újraerdősítés költségeinek fedezésére a letétbe helyezett biztosíték nem elegendő, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a még szükséges munkák elvégzésére határidő kitűzésével a tulajdonost kötelezi; ha a tulajdonos ennek a kötelezettségének nem tesz eleget, a T. 241. §-ának harmadik bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni.

(3.) A munka teljesítésére, valamint a költség megállapítására és elszámolására a R. 275., 276. és 499. §-ainak rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

R. 100. §.

(1.) Rendkívüli használat engedélyezésénél a használat igénybevételére határidőt kell szabni. A határidő lejártáig igénybe nem vett engedély érvényét veszti.

(2.) A T. 146. §-ának hatálya alá eső erdőbirtokossági társulatok és legeltetési társulatok erdejében kért rendkívüli használat engedélyezésénél a használat igénybevételének és értékesítésének, valamint a tiszta jövedelem felhasználásának módozatait is meg kell állapítani.

(3.) A rendkívüli használat engedélyezését és igénybevételét az üzemtervben fel kell jegyezni és az engedély hiteles másolatát az üzemtervhez kell csatolni.

R. 101. §.

(1.) Az erdőfelügyelőség által a T. 38. §-ának utolsó bekezdésében megszabott keretek között engedélyezhető rendkívüli fahasználatokra vonatkozóan az engedélyezési eljárást a földmívelésügyi miniszter külön rendelettel szabályozza.

* *

A T. §. első bekezdése a faállomány — viszonyokban vagy a gazdálkodást befolyásoló egyéb körülményekben bekövetkezett változások esetére teszi lehetővé a jóváhagyott üzemterv megváltoztatását.

A második és harmadik bekezdés pedig bizonyos feltételek mellett és az üzemterv fenntartásával nyujt módot eltérő használatok engedélyezésére.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A szakasz további rendelkezései az erdőfenntartási és erdőgazdasági érdekeket kívánják megóvni, nehogy a rendkívüli fahasználatok a közérdek kárára a fatőkét erősen csökkentsék.

A megtakarítási kötelezettségtől való eltekintés lehetősége a soronkívül kihasznált fakészletnek (tőkének) önkéntes erdősítés felajánlásával való pótlását célozza. Kétségtelen, hogy ez a rendelkezés az erdőgazdasági érdekeket nem minden tekintetben szolgálja, a jelentkező kárt azonban az erdőállomány gyarapításában mutatkozó előny részben kiegyenlíti.

Végül a T. utolsó bekezdése az erdőtulajdonosokat csekélymérvű rendkívüli fahasználat esetén gyorsan kívánja kielégíteni.

Olyan erdőbirtoknál, amelynek jóváhagyott üzemrendezési tervezete van, erdőrendészeti (felügyeleti) vonatkozású ügyekben véleményadási és intézkedési (határozat) szempontból már az erdőrendészeti hatóság az illetékes. (38.783/1938. II. 2. F. M. sz.)

I. A földmívelésügyi miniszter az egyes ügyeknek az alsófokú erdőrendészeti hatóság munka- és hatáskörébe utalása céljából kiadott 222.000/1939. II. 1. és 43.000/1941. I. 2. számú rendeletével felhatalmazta az erdőigazgatóságot, hogy azokról az erdőkről készített üzemrendezési tervezeteket, amelyeknek a kiterjedése az erdőhöz tartozó egyéb területek számbavételével az egyszáz (100) kat. holdat nem haladja meg, saját hatáskörében jóváhagyja. Ha pedig az ilyen erdőre az erdőigazgatóság készíti el az üzemtervet, az üzemrendezési tervezet elkészítése is mellőzhető abban az esetben, ha a tulajdonos az előmunkálatok folyamán írásban tett nyilatkozatában kijelenti, hogy a tervezet főbb gazdasági alapelvekkel egyetért.

II. Egyúttal felhatalmazta az albizottságot (közigazgatási kirendeltség vezetőjét), hogyha az üzemterv előírásai a jóváhagyott üzemrendezési tervezetben, illetve az erdőigazgatóság részéről elkészítendő üzemtervnél az üzemrendezési tervezetet pótló és a tulajdonos részéről a tervezett intézkedéseket elfogadó írásbeli nyilatkozatban lefektetett alapelvekkel mindenben megegyeznek:

1. a sarjerdőkre vonatkozó üzemterveket az erdő kiterjedésére való tekintet nélkül,

2. a többi üzemtervet pedig akkor, ha az erdőhöz tartozó egyéb területek számításba vételével az ötszáz (500) kat. holdat meg nem haladják, saját hatáskörében jóváhagyja,

3. jóváhagyhatja továbbá az erdőhöz tartozó egyéb területek számításba vételével a háromezer (3000) kat. holdat meg nem haladó erdőkről készült gazdasági és kiegészítő munkálatokat is, ha megegyeznek az általános üzemtervi előírásokkal, illetve az eltérés hatósági intézkedésen alapul,

4. végül az üzemtervi munkálatok beterjesztésére — amennyiben a tulajdonos még nem kapott időhaladékat — egyízben és legfeljebb egy évre szóló időhaladékot engedélyezhet.

III. Felhatalmazta továbbá ugyancsak az albizottságot (közigazgatási kirendeltség vezetőjét), hogy a jóváhagyott üzemtervnek, vagy üzemberendezési tervezetnek egyébkénti fenntartása mellett és a tulajdonos kellőleg megokolt kérelmére engedélyezzen:

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

1. bizonyos feltételek mellett vágásra érett vagy fenntartásra kevésbbé alkalmas állományokban vágáscserét,

2. ha az területben 30 kat. holdat meg nem halad, megtakarítás címén 3 évi főhasználatot,

3. elő nem írt, de állományápolás céljából szükségessé vált előhasználatot (tisztítást, gyérítést),

4. a termelés (döntés, feldolgozás, kiközelítés és kitakarítás) befejezésére megszabott határidőnek megokolt esetben egy évre, tehát a következő évnek ugyanazon időszakára szóló meghosszabbítást, továbbá, ha ebből folyólag a felújítás a kitűzött időre nem volna teljesíthető, a felújítás határidejére is ugyanilyen mértékű meghosszabbítást,

5. ezenkívül általában és az erdősítési munkálatok elvégzésére — ha a tulajdonos még nem kapott időhaladékot — egyízben és legfeljebb 1 évre szóló időhaladékot,

6. főhasználatot (fűkaszálást, sarlózást),

7. legeltetést — a T. 11. §-ában foglalt korlátok között — egy idény tartamára,

8. makkoltatást bizonyos korlátok között,

9. az erdő egyes részein kizárólag a tulajdonos szükségletét szolgáló kő-, kavics-, homok-, murva- és agyagnyerő helyek, valamint út, nyiladék, marhacsapás, rakodóhely, stb. céljából olyan kisebb területek kihasítását, amelyeknek a tulajdonképeni erdőterületből való ideiglenes elvonása a hozamszabályozás módosítását nem vonja maga után, engedélyezzen.

IV. Az erdőigazgatóságot pedig még felhatalmazta az erdőrendészeti hatáskör gyakorlására, azokra az erdőkre nézve, amelyekre még nincsen jóváhagyott üzemterv vagy üzemrendezési tervezet és ehhez képest az állományápolás céljából szükséges előhasználatok (tisztítás, gyérítés) engedélyezésére, illetve a termelési határidők és az ezek miatt késő erdősítési munkálatoknak megokolt esetekben egy évvel való meghosszabbítására.

V. Az erdőfelügyelőséget végül felhatalmazta, hogy a tulajdonos megokolt kérelmére, külön hatósági engedély nélkül, az erdőgazdaságban felvetődő rendkívüli szükségletek kielégítésére, a 10 évi főhasználati terület határai és az előírt évi főhasználat $^1/_{10}$ részének a mértékén belül használatot jelöljön ki.

Az így kijelölt fahasználatot rendes fahasználatnak kell tekinteni és a legközelebbi évi főhasználatba be kell számítani.

Az erdőjellegű faállománnyal borított területet általában a T. 1. §-ának hatálya alá tartozónak kell tekinteni és azon bármilyen használatot csak a 9., 11., 19. és 307. §-ok figyelembevételével lehet gyakorolni.

Ha pedig az erdőtulajdonos bármily hivatalos eljárás során a faállomány erdőjellegét vitatja, a 4. §. alapján és a 7. §. szerinti eljárással a vitás kérdésben végérvényesen a földmívelésügyi miniszter dönt és a döntésig a használati kérelem elintézését függőben kell tartani. (102.919/1937. II. 2. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter a fahasználati kérelmek benyujtásánál követendő eljárást a 81.993/1937. II. 2. számú, az ilyen kérések

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tárgyalásánál követendő eljárást pedig a 80.285/1937. II. számú rendeletével szabályozta.

A 20 kat. holdon aluli erdők tulajdonosai részéről kért fahasználatok engedélyezésénél a T. 9. §-ában foglalt erdőfenntartási érdekek szempontjából az erdő alakja, fekvése és a szomszédos erdők faállomány viszonyai is mérlegelendők. (39.677/1938. II. 2. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter 103.176/1937. II. 2. számú rendeletével a T. 39. §-ának 4. pontja alá tartozó húsz kat. holdat meg nem haladó erdőkben a T. 32. §-ának (2.) bekezdésében említett, hatóságilag jóváhagyott üzemterv alkalmazásba vétele előtt a T. 307. §-ának (1.) bekezdése értelmében gyakorolható fahasználatokat — további rendelkezésig — átmenetileg a következőkben szabályozta.

„Az erdőigazgatóság külön engedélyének kikérése nem szükséges olyan esetekben, amikor a tulajdonos által igénybeveendő fahasználat mértéke

1. öt kat. hold vagy ennél kisebb erdőnél legfeljebb fél kat. holdat,

2. öt kat. holdnál nagyobb, de tíz kat. holdat meg nem haladó erdőnél legfeljebb egy kat. holdat,

3. tíz kat. holdnál nagyobb, de húsz kat. holdat meg nem haladó erdőnél legfeljebb két kat. holdat meg nem halad, de csakis abban az esetben, ha a kihasználni kívánt faállomány kora akácerdőben legalább 15, egyéb lomberdőben legalább 30, fenyőerdőben pedig legalább 50 év.

Ha a tulajdonos az előző pontok alatt meghatározott mértéket meghaladó fahasználatot kíván gyakorolni, vagy fiatalabb állományt akar kitermelni, az ilyen fahasználathoz tartozik az erdőigzgatóság előzetes engedélyét megszerezni.

Az 1—3. pontok szerinti fahasználat igénybevétele esetén köteles a tulajdonos a foganatosított fahasználatot téli termelés esetén legkésőbb április hó 15-ig, cserhántásos termelés esetén pedig legkésőbb június hó 15-ig nyilvántartásba vétel céljából az erdőfelügyelőségnek bejelenteni és a kihasznált területek megfelelő újraerdősítéséről gondoskodni."

A földmívelésügyi miniszter a 103.176/1937. II. 2. számú rendeletének érvényét a 79.348/1940. I. 1. számú rendeletével Abauj, Gömör és Kishont vármegyék területére, továbbá az ungvári, bustyaházai és rahói m. kir. erdőigazgatóságok kerületére, a 83.935/142. I./A. 2. számú rendeletével pedig Szigetszentmiklós község területére felfüggesztette.

A földmívelésügyi miniszter 73.000/1940. II. 5. számú rendeletével az 1923 : XIX. t.-c. hatálya alá első alföldi területeken meglévő, vagy e törvény alapján létesítendő gazdasági fásítások kihasználásának hatósági engedélyezése tekintetében, a T. 310. §-a alapján, a következőképen rendelkezett:

„1. Nem szükséges a gazdasági fásítások, facsoportok, fasorok, szélfogó pászták, tanyafásítások, stb.) kihasználásánál az erdőrendészeti hatóság engedélyének kikérése a húsz kat. holdat meg nem haladó gazdasági fásításokban gyakorolható fahasználatokhoz (a fasorok átszá-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

mításakor 1400 folyóméter egyszeres fasort egy kat. hold gazdasági fásítással egyenlőnek véve) olyan esetekben, amikor a tervezett fahasználat mértéke évenként és birtokonként:

a) öt kat. hold vagy ennél kisebb gazdasági fásításnál fél kat. holdat,

b) öt kat. holdnál nagyobb, de tíz kat. holdat meg nem haladó gazdasági fásításnál egy kat. holdat,

c) tíz kat. holdat meghaladó, de húsz kat. holdnál nem nagyobb gazdasági fásításnál két kat. holdat nem lép túl, de csakis abban az esetben, ha a kihasználni kívánt faállomány kora akácnál és nyárnál legalább 15, egyéb lombfánál legalább 30, fenyőnél legalább 50 év.

2. Ha a tulajdonos ezt meghaladó mértékű használatot kíván gyakorolni, vagy fiatalabb állományt kíván kitermelni, az ilyen fahasználathoz az elsőfokú erdőrendészeti hatóság engedélyét tartozik megszerezni.

3. A kérelem elbírálásakor az erdőkre nézve a törvényben megállapított szabályokon kívül a gazdasági fásítások különleges rendeltetését is mérlegelni kell.

4. Amennyiben a kérelmet az 1913 : X. t.-c. hatálya alá eső legeltetési társulat terjeszti elő, a kérelem elbírálásakor a m. kir. vármegyei (városi) gazdasági felügyelőséget is meg kell hallgatni."

A földmívelésügyi miniszter 73.000/1940. II. 5. számú rendeletének érvényét, a 83.935/1942. I./A. 2. számú rendeletével, Szigetszentmiklós község határára felfüggesztette.

Fahasználat engedélyezésénél a tulajdonosnak másokkal közös tulajdonban lévő erdejére fennálló tulajdoni hányadát nem lehet számításba venni s az ilyen erdőket külön erdőgazdasági egységnek kell tekinteni. (80.715/1937. II. 1. F. M. sz.)

A vágásforduló leszállítása a megelőzőleg engedélyezett rendkívüli fahasználat megtakarítási kötelezettségét nem érinti. (80.653/1937. II. 2. F. M. sz.)

A társtulajdonos a fahasználati kérvény aláírásának a megtagadásával (T. 38. §-ának (2.) bekezdése és a 307. §-a) nem akadályozhatja a tulajdonostársakat a magánjog szabályai szerint őket megillető rendes évi fahasználati anyag hányadrészének az élvezetében. (83.301/1937. II. 2. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 2168/1934. kih. számú ítélete szerint addig, amíg a közös erdőtulajdonosok az erdő egyes részeinek tulajdonjogát, illetve az erdő eldarabolásához szükséges hatósági hozzájárulást meg nem szerezték, az erdő osztatlan közös tulajdon s ezért az egyes erdőrészekben végrehajtott fatermeléseket sem lehet egymástól független fahasználatoknak tekinteni. (87.233/1934. I. 1. F. M. sz.)

A honvédelemről szóló 1939:II. t.-c. 112., 113. és 212. §-ában foglalt felhatalmazás alapján kiadott 4390/1940. M. E. számú rendelet (megjelent a Budapesti Közlöny 1940. évi június hó 16-án kelt 134-ik

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

számában) arra hatalmazta fel a földmívelésügyi minisztert, hogy úgy a T. hatálya alá tartozó, mind annak hatálya alá nem tartozó erdő birtokosát a rendes évi vágás kihasználásán túlmenően erdeje faállományának részben vagy egészben való kitermelésére, sőt a szükséges választékok termelésére is büntetés terhe mellett kötelezheti. A rendelet egyúttal módot nyujt honvédelmi szolgáltatásoknak mind a termeléshez, mind a szállítások lebonyolításához való igénybevételére. (78.464/1940. I. 2. F. M. sz.)

A honvédelemről szóló 1939:II. t.-c. 106. §-a értelmében a határsávban fekvő községek határában, továbbá az ország belterületén és a katonai erődítmények, repülőterek és hadműveletek szempontjából különös fontosságú egyéb létesítmények szomszédságához tartozó körzetben lévő erdőkben rendkívüli fahasználat gyakorlásához, illetve a fahasználati jog átruházásához, a honvédelmi miniszter, vagy a részéről kijelölt katonai hatóság hozzájárulása is szükséges.

A határsáv terjedelmét, az ahhoz tartozó községeket az 1730/1941. M. E. számú rendelet állapította meg, katonai hatóságul pedig a 10.650/1939. M. E. számú rendelet a hadtestparancsnokokat jelölte ki. (A régebbi rendelet a Budapesti Közlöny 1939. évi november hó 22-én kelt 264., az újabb pedig az 1941. évi március hó 6-án kelt 54. számában jelent meg.)

Természetesen ez a rendelkezés a művelési ágváltozással (erdősítés, erdőterületcsere) kapcsolatos fahasználati kérelmekre is vonatkozik.

Az 1939:II. t.-c. 106. §-a (3.) bekezdésében foglaltak kapcsán a fent említett körzetekben lévő erdők gazdálkodásának a szabályozásánál, a hadtestparancsnokság részéről, honvédelmi szempontból emelt kívánalmakat az üzemrendezési munkák készítésénél figyelembe kell venni.

Véleményeltérésnél, úgyszintén, ha jóváhagyott üzemterv módosításának a szükségessége vetődik fel, a földmívelésügyi miniszterhez véleményes javaslatot kell tenni. (119.875/1939. II. 2. F. M. sz.)

A határövezetben, valamint a katonai építmények körzetében fekvő erdők fahasználatainak katonai szempontok szerinti elvégzését célzó eljárást a 76.353/1940. I. 2. F. M. számú rendelet szabályozza.

A 76.353/1940. I. 2. F. M. számú rendelet kiegészítéseként a földmívelésügyi miniszter 52.672/1941. I./A. 2. számú rendeletével elrendelte, hogy a foganatosítandó helyszíni szemlére minden esetben a „Honvédelmi Minisztérium 35. (légvédelmi és légoltalmi) osztályát" (Budapest, I., Palota-út 4. szám) is meg kell hívni.

A határvédelmi munkálatokkal kapcsolatos fakitermelések és dologi szolgáltatások módját és eljárását a 41.733/1941. I. 2. F. M. számú rendelet szabályozza.

A mezőgazdasági munkálatok biztosítása érdekében a honvédelmi szolgáltatások igénybevételét a 2620/1941. M. E. számú rendelet

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(megjelent a Budapesti Közlöny 1941. évi április hó 8-iki 80. számában) szabályozza.

Ezen rendelet nemcsak a szoros értelemben vett mezőgazdasági, hanem a rokon gazdálkodási ágak, különösen az erdőgazdálkodás körében előforduló munkálatokra is vonatkozik.

A szállítóeszközöknek honvédelmi szolgáltatás címén történő igénybevételét a 7990/1939. M. E. számú rendelet (megjelent a Budapesti Közlöny 1939. évi augusztus hó 26-iki 193. számában) szabályozza.

A dologi honvédelmi szolgáltatásokért járó térítések és kártérítések megállapítását, valamint a honvédelmi szolgáltatások igénybevételével kapcsolatban keletkezett térítési és kártérítési követelések érvényesítését a 8.500. eln. 18/1940. H. M. számú rendelet (megjelent a Budapesti Közlöny 1940. évi április hó 21-iki 89. számában) szabályozza.

A román uralom alól felszabadult keleti és erdélyi országrészen a román földbirtokreform során szerzett erdőgazdasági ingatlanok használatát ideiglenesen a 200/1942. M. E. számú rendelet (megjelent a Budapesti Közlöny 1942. évi január hó 13-án kelt 9-ik számában) szabályozza.

Ennek a rendelkezései szerint a jelenlegi birtokosok, illetve használatra jogosultak kötelesek a 4390/1940. M. E. számú rendelet értelmében foganatosított fahasználat eredményéről évenkint az erdőigazgatóság által meghatározott határidőben, de legkésőbb a termelés befejezésétől számított egy hónap végéig az erdőigazgatóságnál elszámolást bemutatni és azt az összeget, amely a kitermelt fa tőértékéből az erdőfenntartási költségek levonása után fennmarad, a m. kir. postatakarékpénztárnál, az erdő fekvése szerint illetékes erdőigazgatóságok részére e célból nyitott letéti csekkszámlára, közigazgatási letétbe helyezni.

Ha az elszámolásra kötelezett az elszámolást kellő időben elő nem terjeszti, vagy az elszámolás hiányait a megszabott időben nem pótolja, az erdőigazgatóság a letétbe helyezendő összeget hivatalból állapítja meg és az érdekeltet arra kötelezi, hogy a megállapított összeget a határozat kézbesítésétől számított nyolc nap alatt helyezze letétbe.

Az erdőigazgatóság határozata közigazgatási úton végrehajtható.

A rendelet szerint az előzőkben említett jogosítottak által a kitermelendő fának lábon való eladása iránt kötött szerződés érvényességéhez az erdőigazgatóság jóváhagyása szükséges. A jóváhagyásról szóló határozatban az erdőigazgatóság megállapítja a letétbe helyezendő összeget és a letétbe helyezés időpontját.

Egyebekben a fent említett többi rendelkezéseket ebben az esetben is megfelelően kell alkalmazni.

A tüzifaellátás biztosításának az újabb szabályozásáról a 3000/1941. M. E. számú rendelet intézkedik. (Megjelent a Budapesti Közlöny 1941. évi április hó 23-án kelt 93-ik számában.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az említett kormányrendelet végrehajtásáról pedig a 44.000/1941. F. M. számú rendelet gondoskodik. (Megjelent a Budapesti Közlöny 1941. évi április hó 23-án kelt 93-ik számában.)

Minden állami vagy közérdektől eltekintve, csak azokat a határozatokat lehet a közvetlenül érdekelt feleken kívül mással is közölni, amelyek közlésére a határozat kiadását szabályozó, vagy az érdekelt fél javára szolgáló jogszabály kifejezetten módot nyujt.

Mivel pedig a T. nem tartalmaz rendelkezést arra nézve, hogy a rendkívüli fahasználati határozatok a közvetlen érdekelt feleken kívül mással is közölhetők lennének, az ilyen irányú kérések csak az esetben teljesíthetők, ha erre más jogszabályok módot nyujtanak. (5908/1938. II/b. I. M. — 36.694/1938. II. 2. és 114.559/1939. II. 2. F. M. sz.)

Az 1927:XXI. t.-c. 196. §-a figyelembevételével, az Országos Társadalombiztosító Intézet (O. T. I.) kerületi pénztárainak a megkeresésére, a fahasználati engedélyek adatai rendelkezésére bocsáthatók. (39.458/1938. II./b. I. M. — 110.141/1939. II. 2. F. M. sz.)

Magánjogunk szabályai szerint a haszonélvezőt és haszonbérlőt a haszonélvezett, illetőleg haszonbérelt dolog összes gyümölcsei és egyéb hasznai az állag sérelme nélkül illetik. A rendkívüli fahasználat ezzel szemben a jogi értelemben vett gyümölcs- és egyéb haszonszedésen túlmenő használatot, azaz a rendes fahasználatot meghaladó mértéken túlterjedőleg részben már az állag igénybevételét jelenti. Így tehát a kifejtett jogelvek szerint a nevezettek rendkívüli fahasználatra engedélyt nem kaphatnak. (T. 347/48/1937. I. M. — 81.638/1937. II. 1. F. M. sz.)

A T. 38. §-ának (3.) bekezdése kimondottan csak rendkívüli fahasználatok engedélyezésekor teszi lehetővé erdősítési biztosíték letétbe helyezésének a követelését. Mivel rendkívüli fahasználat a haszonélvezőt nem illeti, erdősítési pénzbiztosíték letétbe helyezésére a haszonélvezőt csak erdőrendészeti megtorló eljárással kapcsolatban lehet kötelezni. (70.273/1940. II. 2. F. M. sz.)

Az erdősítési biztosíték, mint a földtulajdon tartozéka, a tulajdonos személyében bekövetkezett változásnál is visszatartandó. (78.826/1935. I. 2. F. M. sz.)

Vágásterületen tuskókiszedés a T. korlátain belül csak az esetben engedélyezhető, ha a művelet a T. 9., valamint 19. §-ában védett érdekekbe nem ütközik. (30.261/1936. II. 2. F. M. sz.)

A T. 38. §-a (4.) bekezdésében foglaltak értelmében a rendkívüli fahasználatba mind a megtakarítás címén engedélyezhető, de ugyancsak rendkívülinek minősítendő, mind a jövő megtakarítási kötelezettség mellett engedélyezhető rendkívüli fahasználatot együttesen be kell számítani. (82.483/1937. II. 2. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A T. 38. §-ának (4.) bekezdése alapján az erdőt terhelő túlhasználat megtakarítására irányuló kötelezettség feloldása ellenében beerdősített és az erdőhöz csatolt terület a 294. §-a értelmében földadómentességben nem részesíthető. (124.851/1938. II. 1. F. M. sz.)

Rendkívüli fahasználat megtakarításától nem lehet eltekinteni, ha a felajánlott új erdősítés az állam részéről ingyen adományozott csemeték elültetésével létesült. Az állami kedvezménnyel beerdősített terület ugyanis a T. 1. §-ának hatálya alá tartozó erdőnek minősül. Az állam, az ingyen csemeték adományozásával, az erdőterületek növelését kívánja elérni, nem pedig a rendkívüli használatok megtakarításának a mellőzését elősegíteni. (30.255/1936. II. 2. F. M. sz.)

Területpótlásképen (T. 16. §.) nem fogadható el az olyan terület, amelyet állami ingyen csemetével vagy dugvánnyal erdősítettek be, még a csemeték, illetve dugványok árának az utólagos megtérítése ellenében sem. (29.341/1936. II. 1. F. M. sz.)

Rendkívüli fahasználattal kapcsolatban csak olyan más művelésiághoz tartozó új telepítésű területek ajánlhatók fel, amelyek közérdekű erdőtelepítési vagy alföldfásítási célokra erdősítési kötelezettség alá nem vonhatók. Ezeket a területeket ugyanis a T. 140. és 310. §-ok értelmében az erdők törzskönyvébe kell felvenni, e miatt tehát nem is tekinthetők más művelésiághoz tartozó földeknek. Ugyanilyen elbírálás alá esnek még a T. 294. §-ában biztosított adómentesség kedvezményének igénybevételével létesített új erdősítések is, mert ennek a kedvezménynek a feltétele, hogy a birtokos új telepítésű erdejének erdőként való törzskönyvezéséhez hozzájárul. (29.779/1936. II. 2. F. M. sz.)

Rendkívüli fahasználat engedélyezése iránti kérelem elbírálásánál a T. 38. §-a alapján elrendelt megtakarítás kiküszöbölésére felajánlott önkéntes erdősítés megtörténtét pénzbiztosítékkal pótolni nem lehet. (115.043/1936. II. 2. F. M. sz.)

Megtakarítási kötelezettség megszüntetését célzó önkéntes erdőtelepítés szempontjából a házastárs ingatlanát nem lehet az erdőtulajdonos ingatlanának tekinteni. (34.865/1938. II. 2. F. M. sz.)

Rendkívüli fahasználatnál a megtakarítási kötelezettségtől csak akkor lehet eltekinteni, ha a fahasználati jogot nyert tulajdonos olyan más művelési ághoz tartozó saját ingatlanán végez erdősítést, amely a beerdősített terület erdejével egy gazdasági egységbe foglalható. (50.827/1938. II./b. I. M. — 10.775/1939. II. 2. F. M. sz.)

Rendkívüli fahasználatok — vágható faállományok hiányában, a T. 38. §-ának (4.) bekezdésétől eltérőleg — a további használatok teljes szüneteltetésével takarítandók meg. (116.024/1936. II. 2. F. M. sz.)

A T. 38. §-ának (5. és 6.) bekezdésében, illetve a R. 95. §-ának (3.) bekezdésében foglalt hátrányos következmények, ha közvetlenül

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

egy közösségen belüli egyénre, mint egyéni erdőtulajdonosra vonatkoznak, nem érinthetik a közösséget, mint erdőtulajdonost. (70.538/1940. II. 2. és 504.112/1941. I./A. 2. F. M. sz.)

A R. 95. §-ának (3.) bekezdése figyelembevételével, a rendkívüli fahasználati kérés érdemi tárgyalását csak akkor kell felfüggeszteni, ha az elkövetett erdőrendészeti áthágás miatt az eljárás már megindult, tehát terhelt ellen legalább is a feljelentést már megtették. (45.761/1941. I. 2. F. M. sz.)

A R. 95. §-ának (3.) bekezdésében foglalt korlátozás nem gátolja a rendkívüli fahasználati kérelemnek az erdőrendészeti eljárás alatt döntésre való előkészítését.

Azt a kérdést tehát, hogy a rendkívüli fahasználat iránti kérelem érdemleges tárgyalására előkészíttessék-e vagy sem, az igazgatási szempontok mérlegelésével kell esetenkint eldönteni. (82.029/1937. II. 2., 11.778/1939. II. 1. és 45.761/1941. I. 2. F. M. sz.)

Rendkívüli fahasználatot az erdőfenntartási és állományápolási (erdőgazdasági) érdekek megóvása végett akkor is engedélyezni kell, ha az erdőtulajdonosnál a T. 38. §-ának (5. és 6.) bekezdésében foglalt kizáró okok forognának fenn. (29.178/1936. II. 2. F. M. sz.)

A belügyminiszter 18.230/1940. III./a. számú körrendelete a *„Vármegyei Ügyviteli Szabályzat"* 235. §. *g)* pontját azzal egészíti ki, hogy a R. 81. §-ának (2.) bekezdése csak az érvényben lévő erdőgazdasági üzemtervek hatósági példányának a megőrzését bízza az erdőfelügyelőségre, míg a R. 87. §-a szerint a lejárt, vagy egyébként hatályát vesztett erdőgazdasági üzemtervek hatósági példányát, tartozékaival együtt, továbbra is a törvényhatóság levéltárában kell elhelyezni. (45.115/1941. I. 1. F. M. sz.)

Az erdőingatlan forgalmával kapcsolatban felvetődő ügyek alsóbbfokon való tárgyalásánál követendő egységes eljárás elérése céljából kiadott 14.000/1939. II. 1. F. M. számú rendelet előírja, hogy

1. a 20 kat. holdon aluli kiterjedésű olyan erdő elidegenítésénél, amely nincsen üzemtervi kezelés alatt (T. 32. §. (2.) bekezdése) a szerzőfelet figyelmeztetni kell arra, hogy a tulajdonába jutó erdőt az okszerű erdőgazdálkodás elvei szerint kell kezelni, a jóváhagyott üzemterv — üzemrendezési tervezet — szerint kezelt ilyen erdőknél pedig az előírások betartására,

2. az erdők eldarabolásánál pedig, ha a tulajdonos csereterület szolgáltatására hajlandó és a csere a T. 16., 17. és 38. §-aiban foglaltak szempontjából megengedhetőnek látszik, csekélyebb kiterjedésű erdők kicserélésére javaslatot lehet tenni. Az 1923:XIX. t.-c. hatálya alá tartozó országrészen azonban figyelemmel kell lenni arra, hogy az idézett törvény 3. §-ában védett érdekek megóvassanak. Tehát erdőben szegény vidéken a csereerdőtelepítést lehetőleg a tulajdonosnak visszamaradó ingatlanán, vagy ugyanazon a környéken kell felajánlani.

A pénzügyminiszter 1139/1940. számú rendeletének 2. §. 8. pontja szerint jóváhagyott üzemtervnek nem közérdekből való módo-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

sítása, a vágásforduló megváltoztatása, továbbá rendkívüli fahasználat engedélyezése iránti kérvényt 5.— P. illeték terheli. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

Kizárólag az olyan postai küldemény viteldíja hárítható a magánfélre, amely a fél kérelme, szóbeli előterjesztése, beadványa, panasza, jogorvoslata, stb. folytán tett értesítést vagy hozott határozatot tartalmaz. (115.921/1936. II. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 31., 34., 38., a R. 497. és 498. §. alatti részeket is.)

V. Fejezet. Az erdőgazdálkodás szakszerű ellátása; erdőgazdálkodási személyzet.

Ebben a fejezetben a T. az erdőgazdasági személyzettartás tekintetében egyfelől az irányítás és kezelés szakszerűségének, másfelől az erdővédelemnek a biztosítására törekszik. Általánosan előírja az erdő őriztetését, továbbá a korlátolt forgalmú erdőbirtokon általában, a magán erdőbirtokon pedig meghatározott birtokterjedelemhez kötötten az irányításnál, a kezelésnél és a munkálatok végrehajtásánál a szakszerű ellátás biztosítását. Ezek a rendelkezések csak a magánerdőknél újak, mert a korlátolt forgalmuaknál eddig is megvoltak.

A kötelező személyzettartás tekintetében a T. az erdőtulajdonosokat számos és igen jelentős könnyítésekkel segíti azért, hogy az erdőtulajdonos a szakszerű kezelésnek — a ráháramló kötelességnek viszonyaiban beálló bármiféle alakulása esetében is — megfelelhessen.

Részletesen szabályozza a fejezet a személyzettartási kötelezettséget, annak módjait, az erdészeti alkalmazottak alkalmazhatóságának a feltételeit, hatósági felesketését, közbiztonsági közeggé nyilvánításukból folyó jogaikat, kötelességeiket és szolgálatukat. Rendelkezik a közös kerületi alerdész-szervezetek felállításáról, az államerdészeti kezelésben lévő erdőkön alkalmazott alerdészek (főerdőőrök, erdőőrök) és erdőkerülők szolgálatának a szabályozásáról, végül az erdészeti alkalmazottak szolgálati címeinek a védelméről.

T. 39. §.

(1.) Az erdőgazdaság szakszerű irányítása, vezetése és általában az erdőgazdálkodás szakszerű ellátása végett:

1. állami erdőben erdőmérnököt kell alkalmazni;

2. nagy- és kisközségek, az 1913 : X. törvénycikk alapján alakult legeltetési társulatok, valamint erdőbirtokossági társulattá alakulásra kötelezett közösségek (146. §.), illetőleg az ezekből alakult erdőbirtokossági társulatok, amennyiben a jelen §. 3. pontja alá nem esnek, kötelesek erdejüket államerdészeti kezelésbe adni;

3. törvényhatóságok, megyei városok, egyházak, egyházi testületek, vallásfelekezetek, egyházi, illetőleg

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

vallásalapítványok, felekezeti intézetek, közbirtokosságok, közbirtokosságból alakult erdőbirtokossági társulatok, továbbá részvénytársaságok, szövetkezetek erdőgazdaságaikban, úgyszintén a hitbizományi birtokosok a hitbizományi vagyonhoz tartozó erdőben erdőmérnököt kötelesek alkalmazni, ha pedig erdejük kis terjedelme miatt erdőmérnökszemélyzetet nem alkalmaznak, erdejüket államerdészeti kezelésbe kötelesek adni;*)

4. az előbbi pontok alá nem eső erdőtulajdonos, ha erdeje legalább 3000 kataszteri hold, erdőmérnököt köteles alkalmazni, vagy a földmívelésügyi miniszter hozzájárulásával erdejét államrendészeti kezelésbe adni; ha pedig erdeje 3000 kataszteri holdnál kisebb, de legalább 500 kataszteri hold, és sem erdőmérnököt nem alkalmaz, sem erdejét államerdészeti kezelésbe nem adja, köteles erdőgazdaságának irányítására és vezetésére erdőmérnök állandó szaktanácsait igénybevenni, vagy erdőmérnök tartására ugyanennek a pontnak rendelkezése alá tartozó más erdőtulajdonossal társulni.

R. 102. §.

(1.) A T. 60. §-ának *b)* pontja értelmében közintézetek erdei is a T. 39. §-ának 3. pontjában foglalt rendelkezések hatálya alá esnek.

R. 103. §.

(1.) A T. 39. és 40. §-ában foglalt kötelezettségek szempontjából az ingatlan nagyságának megállapításánál a tulajdonos valamennyi erdőterületét és az erdőkhöz tartozó egyéb területeket együttesen kell számításba venni. A földmívelésügyi miniszter hozzájárulását lehet kérni ahhoz, hogy a T. 39. és 40. §-ban meghatározott kötelezettségek szempontjából csak a területileg összefüggő, vagy egymáshoz közel eső erdőterületek és erdőhöz tartozó területek vétessenek figyelembe. A földmívelésügyi miniszter ezt a hozzájárulást akkor adja meg, ha a területek együttes számításbavétele nem biztosítja az erdő kezelésének, illetőleg az erdőgazdasági segédszolgálatnak eredményesebb ellátását.

*) A T. 60. §. (1.) bekezdésének *b)* pontjával összhangban kell alkalmazni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) Házastársak, egyenesági rokonok, úgyszintén testvérek erdőbirtokait, ha nincsenek is közös tulajdonban, az erdőgazdasági személyzet létszámának megállapítása szempontjából a családtagok kifejezett kívánsága esetében együttesen kell számításba venni.

R. 104. §.

(1.) Állandó szaktanácsadói megbizatást (T. 39. §. 4. p.) erdőmérnök legfeljebb 10.000 kataszteri hold erdőterületre vállalhat, ha azonban másutt szolgálati alkalmazásban van, az ebben a szolgálati viszonyában kezelt és a szaktanácsadásra elvállalt erdőbirtokok együttes kiterjedése 8.000 kataszteri holdat meg nem haladhat.

(2.) Közszolgálatban álló erdőmérnök állandó szaktanácsadói megbízást nem vállalhat. Magánszolgálatban álló erdőmérnök csak akkor vállalhat állandó szaktanácsadói megbízást, ha ehhez szolgálatadója hozzájárul és az erdőrendészeti hatóság a hozzájárulást tudomásul veszi.

(3.) A T. 47. §-ának rendelkezéseit a T. 39. §-ának 4. pontja értelmében állandó szaktanácsadás végett igénybevett erdőmérnökre is alkalmazni kell.

R. 105. §.

(1.) Az az erdőgazdasági alkalmazásban álló erdőmérnök, alerdész (főerdész, erdőőr) és erdőkerülő, akinek erdőgazdasági alkalmazását az erdőrendészeti hatóság a megállapított személyzeti létszámba beszámítás szempontjából tudomásul vette, a tudomásul vett alkalmazásán felül újabb erdőgazdasági alkalmazást csak akkor vállalhat, ha ehhez szolgálatadója hozzájárul és az erdőrendészeti hatóság a hozzájárulást tudomásul veszi.

* *

A T. szakasz 1—3. pontjaiban felsorolt erdőtulajdonosokat már a multban is kötelezték önálló erdőtiszt tartására, vagy erdejük államerdészeti kezelésbe adására. Új tehát a T. szakasz 4. pontja, amely a szakszerű irányítást és vezetést a 3.000 kat. holdnál nagyobb magánerdők tulajdonosaira nézve is kötelezővé teszi.

A 2. pont alatti korlátolt forgalmú erdők közé a telepesek erdejét azért vette fel a T., mivel a 146. §. értelmében erdőbirtokossági társulattá alakulásra a telepesek is kötelesek. A 3. pontba tartozó korlátolt forgalmi erdők közé a vallásfelekezetek, az egyházi, illetőleg vallásfelekezeti iskolák, a szövetkezetek és a részvénytársaságok erdei pedig azért kerültek be, mert nem lett volna megokolt, hogy ezek a szintén hatósági felügyelet alatt álló intézmények, a többi hasonló intézményekkel szemben, megkülönböztetett kezelésben részesüljenek. Végül

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

megjegyzendő még, hogy a T. 3. pontja az összes részvénytársasági erdőt azért vette fel, mert semmi sem tenné megokolttá az erdőkezelés szabályozásánál a megalakulásuk célja szerinti megkülönböztetést.

Könnyítés ebben a részben az erdőtulajdonosok részére az, hogy szabad választást enged a személyzettartási módok között. A szakszerű irányítást és kezelést magánerdőknél csak 500 kat. hold kiterjedéstől kezdve követeli meg, mert az ilyen vagy ennél nagyobb terjedelmű erdőbirtok rendszeres kezelése az erdőmérnök irányítást nem nélkülözheti. Kétségtelen ugyan, hogy az ilyen, sőt bizonyos határig az ennél nagyobb erdőbirtok jövedelme sem bírja el az önálló erdőmérnök alkalmazás terhét, de éppen e miatt teszi lehetővé a T. az erdő államerdészeti kezelésbe adását, a közös erdőmérnök tartására való társulást bizonyos területhatárok között (500—3.000 kat. hold) az erdőmérnök állandó szaktanácsainak igénybevételét és a T. 308. §-ban meghatározott megoldást. További kedvezmény még az is, hogy a 3.000 kat. holdnál nem nagyobb magánerdő államrendészeti kezelésbe vételét a tulajdonos kérelme esetében a földmívelésügyi miniszter meg nem tagadhatja. (T. 60. §.)

A Telepítési Alaphoz tartozó állami vagyonnak az állam a tulajdonosa, az Országos Földhitelintézet a vagyonkezelője és gazdaságilag a juttatott a birtokosa.

Az ilyen erdőre tehát a T. 39. §-ának 1. pontját nem lehet alkalmazni, mert gazdaságilag nincsen az állam kezelésében. Az Országos Földhitelintézetre — mint szerzőre — a T. 39. §-ának 3. pontjára volt tekintettel, azért nem sorolható az erdő, mert az Intézet azt földbirtokpolitikai célok megvalósítása végett, az államot illető elővásárlási jog gyakorlásával szerezte meg. Az erdő törvényszerű kezelését tehát a juttatott személye határozza meg, mert azt részére a juttatás alkalmával tényleg birtokba is adják és a vételár bizonyos részének letörlesztése után a tulajdona is lesz. (47.995/1938. II./b. I. M. — 13.742/1939. II. 1. F. M. sz.)

Legelőilletőségű erdőterületnek a T. 39. §-ának 2. pontja, illetve a 60. §-ának *a)* pontja alapján való államrendészeti kezelésbe vétele nem zárja ki azt, hogy a társulat idővel erdejét legelőgazdaságra rendezze be. Az erdőbirtokossági társulat ilyenkor nem alakul át legeltetési társulattá, hanem az alapszabályokat kell csak legelőrendtartással kiegészíteni. (27.107/1935. III. I. M. — 115.999/1936. II. 1. és 100.807/1937. II. 1. F. M. sz.)

Legelőilletőségű erdőterületre nézve a legeltetési vagy erdőbirtokossági társulattá való alakulást a megvédendő érdekek szem előtt tartásával kell az 1913:X. t.-c. vagy a T. alapján elrendelni. (27.107/1935. III. 1. I. M. — 82.500/1935. III. 2. F. M. sz.)

A Magyarországon erdőtulajdonos külföldi közösségekre a T. ötödik címében foglalt rendelkezések nem alkalmazhatók és az ilyen érdekeltségeknek a T. 146. §-a alapján erdőbirtokossági társulattá való megalakulását sem lehet elrendelni. Az erdejüknek az üzemterv szerint történő, tehát szakszerű irányítása és vezetése céljából való

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

államrendészeti kezelésbe vételére és teljhatalmú megbízott kirendelésére a T. 61. §. és 238. §-a nyujt módot. (41.780/1935. VII. I. M. — 103.087/1937. II. 1. és 38.618/1938. II. 1. F. M. sz.)

Fahasználat iránti engedély feltételeként az erdőigazgatóság az államerdészeti kezelést és a vármegyei közös erdészeti segédszolgálati szervezetbe való belépést nem kötheti ki. (30.799/1936. II. 1. F. M. sz.)

Az osztatlan közösség fogalma az ingatlan természetben való osztatlanságát és az erdőgazdaság egész körére kiterjedő közös használatát fejezi ki. (31.699/1936. II. 1. F. M. sz.)

A Vitézi Rendnek, mint köztestületnek az erdőingatlana a T. 39. §. 3., valamint a 60. §. *b)* pontjának a rendelkezése alá tartozik. (T. 347/46/1937. I. M. — 83.866/1937. II. 1. F. M. sz.)

A korlátolt felelősségű társaságot (Kft.) — mivel, mint erdőtulajdonost a T. 39. §-ának 3. pontja kifejezetten nem sorolja fel — az idézett törvényszakasz 4. pontja alá eső erdőtulajdonosnak kell tekinteni. (34.676/1938. II. 1. F. M. sz.)

A közkereseti társaság erdejét a T. 39. §-ának 3. pontja, illetve a 60. §-ának *b)* pontja alapján azért nem lehet államrendészeti kezelésbe venni, mert az idézett törvényszakaszok a közkereseti társaságot nem említik és mert az ott szereplő részvénytársaságnak vagy szövetkezetnek nem minősíthető. (115.199/1936. II. 2. F. M. sz.)

Hitbizományi birtokos csekélyebb kiterjedésű hitbizományi erdejét csak a T. 61. §-a alapján lehet államrendészeti kezelésbe venni, ha a többi erdeje nincsen államrendészeti kezelésben. (37.438/1938. II. 1. F. M. sz.)

A T. 39. §-ának 3. pontja alá tartozó erdőtulajdonosoknál közös erdőmérnök tartása nem lehetséges. A közös erdőmérnök alkalmazását célzó társulást csak az idézett törvényszakasz 4. pontja az alája tartozó erdőtulajdonosoknál teszi bizonyos esetekben lehetővé, illetve kötelezővé. (32.828/1936. II. 1. és 81.091/1937. II. 1. F. M. sz.)

A vármegyei közös erdészeti segédszolgálati szervezet keretén kívül közös alerdész tartására, a T. 43. §-ában foglalt rendelkezések szerint, a 39. §. 2. és 3. pontjai alá tartozó erdőtulajdonosok nem társulhatnak. (55.507/1935. I. 1. F. M. sz.)

Ha a kezelési teendők ellátására alkalmazott erdőmérnök lakóhelye távolságánál fogva szolgálatának nem tud akadálytalanul megfelelni, megbizatását már csak szaktanácsadói megbizatásnak lehet tekinteni. (32.828/1936. II. 1. F. M. sz.)

Erdőmérnök alkalmazott magánmérnöki gyakorlatot csak abban az esetben folytathat, ha a reá mértékadó szolgálati szerződések ezt

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ki nem zárják és ha a Mérnöki Kamara tagja. (110.167/1939. II. 1. F. M. sz.)

A gazdasági és hitelélet rendjének, valamint az államháztartás egyensúlyának biztosításáról szóló 1931 : XXVI. t.-c. 2. §-ában foglalt és legutóbb az 1941 : XI. t.-c. 1. §-ával meghosszabbított felhatalmazás alapján kiadott 1240/1942. M. E. számú rendelet (megjelent a Budapesti Közlöny 1942. évi március hó 8-án kelt 55-ik számában) a T.-szakaszban foglaltaktól eltérően, átmenetileg az alábbiak szerint rendelkezik.

„2. §. A T. 39. §-ának 4. pontja alá tartozó erdőtulajdonos kötelezettségeinek teljesítésére az ott megállapított 3.000 kat. hold helyett 5.000 kat. hold birtokhatár, a T. 308. §-ának (1.) bekezdésében megállapított 1.000 kat. hold helyett pedig 3.000 kat. hold birtokhatár irányadó.

A földmívelésügyi miniszter megengedheti, hogy a T. 39. §-ának 3. pontja alá tartozó erdőtulajdonos erdejének államerdészeti kezelésbe adása (T. 60. §. *b)* pont) helyett az erdőgazdaság irányítására és vezetésére erdőmérnök-szaktanácsadót vehessen igénybe, feltéve, hogy az erdő kiterjedése 5.000 kat. holdat nem halad meg. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a már államerdészeti kezelésbe adott erdőkre."

Fenti rendelet kihirdetésének napján lépett hatályba és a hatályba lépésének napjától számított 5 esztendő elteltével (tehát 1947. évi március hó 7-én) hatályát veszti.

A rendelet végrehajtását a földmívelésügyi miniszter 84.800/1942. I./A. 1. számú rendelete szabályozza.

(L. még a T. 46. és 308. §. alatti részeket is.)

T. 40. §.

(1.) Az erdőgazdasági segédszolgálat ellátása végett:

1. az az erdőtulajdonos, akinek erdeje legalább 1000 kataszteri hold, tekintet nélkül arra, hogy erdeje államerdészeti kezelésben van-e vagy nem, a 48. §-ban megszabott szakképzettségű alerdészt (főerdőőrt, erdőőrt) köteles alkalmazni;

2. az az erdőtulajdonos, akinek erdeje 1000 kataszteri holdnál kisebb, de legalább 500 kataszteri hold, abban az esetben, ha erdeje államerdészeti kezelésben van és külön alerdészt (főerdőőrt, erdőőrt) nem alkalmaz, köteles a közös erdészeti segédszolgálati szervezetbe (43. §.) belépni.

* *

(M. i.) Rendszeres erdőgazdaságban nélkülözhetetlenül szükség van olyan kisebb erdészeti szakképzettséggel bíró alkalmazottra is, aki az erdőgazdaság körében felmerülő gazdasági és műszaki munká-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

latok (kitermelés, gyérítések kijelölése és végrehajtása, melléktermények előállítása, szállítás, erdősítés, csemetenevelés, magvak gyüjtése, építkezések, erdőrendezés, erdővédelem, vadtenyésztés és vadápolás, határbiztosítás, stb.) szakszerű végrehajtásánál közreműködik és aki egyszersmint az erdőőrzési szolgálatot is ellátja.

A T. a segédszolgálat ellátását a gazdasági szükségtől teszi függővé éspedig az 1.000 kat hold és ennél nagyobb, valamint az ezen aluli kiterjedésű birtokok közül az olyanoknál, amelyek államerdészeti kezelésben vannak, utóbbiaknál természetesen az egyenlő elbánás elvénél fogva nincsen különbség a kötött vagy szabad rendelkezésű személy tulajdona között.

Kedvezmény itt is a magán-erdőtulajdonosokra nézve, hogy a segédszolgálat ellátását a T. csak meghatározott kiterjedéstől kezdve követeli meg. A közös alerdész alkalmazására viszont azért nem ad jogot a T., mert a kötelezettség alapjául megállapított 1.000 kat. hold kiterjedésű erdőbirtok a külön alerdész alkalmazását elbírja és mert az államerdészeti kezelésben lévő 1.000 kat. holdnál kisebb erdőknél a segédszolgálat ellátásáról a közös erdészeti segédszolgálati szervezet fenntartásával gondoskodik.

A segédszolgálatra képesítettek régi *„erdőőr"* elnevezését a T. azért változtatta *„alerdész"*-re, mert munkakörük legnagyobb részt az erdőgazdasági és műszaki segédszolgálat ellátására és csak csekély részben az erdőőrzésre terjed ki.

T. 41. §.

(1.) Erdejének őriztetéséről minden erdőtulajdonos megfelelően gondoskodni köteles.

(2.) Az erdőőrzés ellátása céljából az erdőtulajdonosok erdőkerülő tartására a 45. §. rendelkezései szerint társulhatnak.

* *

(M. i.) Bár feltehető, hogy minden erdőtulajdonos kötelezettség nélkül is saját érdekében fogja erdejét a tulajdon ellen irányuló cselekmények elhárítása végett őriztetni, az erdők fenntartásához fűződő fontos érdekek védelme mégis azt kívánja, hogy az erdők őriztetésének általános kötelezettségét törvény mondja ki, nehogy a gondatlan erdőtulajdonos mulasztása miatt a közérdek is szenvedjen.

T. 42. §.

(1.) Ugyanazon az erdőbirtokon a 308. §. alapján alkalmazott alerdész az erdőgazdasági segédszolgálat ellátásával, a 40. §. alapján alkalmazott alerdész (főerdőőr, erdőőr) pedig az erdőőrzés ellátásával is megbízható abban az esetben, ha az együttes szolgálat megfelelő ellátása képességét meg nem haladja.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 106. §.

(1.) Az erdőtulajdonos kérelme és az erdőfelügyelőség véleménye alapján az erdőrendészeti hatóság határoz abban a kérdésben, hogy a T. 39. §-ának 4. pontja alá tartozó, 1.000 kat. holdnál kisebb erdőgazdaság irányítására és vezetésére a T. 308. §-a alapján alkalmazott alerdészt meg lehet-e bízni egyúttal az erdőgazdasági segédszolgálat ellátásával is, továbbá, hogy a T. 40. §-a alapján segédszolgálatra alkalmazott alerdészt (főerdőőrt, erdőőrt) meg lehet-e egyúttal bízni az erdőőrzés ellátásával is. A kérvényt az erdőfelügyelőséghez kell benyujtani. Az erdőrendészeti hatóság a kérelmet csak abból a szempontból bírálhatja el, hogy az erdőgazdasági személyzet létszáma a megszabott legkisebb létszámnak megfeleljen. (T. 46. §.)

* *

Ez a szakasz is a megkövetelt szolgálatok ellátása tekintetében az erdőtulajdonosnak megokolt könnyítést biztosít.

T. 43. §.

(1.) Az erdőgazdasági segédszolgálatot azokban az államerdészeti kezelésben lévő erdőkben, amelyekben tulajdonosuk külön alerdészt (főerdőőrt, erdőőrt) nem alkalmaz, a közös erdészeti segédszolgálati szervezetben alkalmazott kerületi alerdész (főerdőőr, erdőőr) látja el.

(2.) A közös erdészeti segédszolgálati szervezetet a szervezetbe tartozó erdőtulajdonosok államerdészeti kezelésben lévő erdejük kiterjedésének és jövedelmezőségének arányában vármegyénkint tartják fenn.

(3.) A kerületi alerdészek (főerdőőrök, erdőőrök) a szervezetet fenntartó erdőtulajdonosok alkalmazottai.

(4.) A kerületi alerdészek (főerdőőrök, erdőőrök) létszámát, kerületi beosztását, javadalmazását, szolgálati és nyugellátási szabályait, valamint az erdőtulajdonosok által a közös erdészeti segédszolgálati szervezet fenntartása végett fizetendő költségjárulékok megállapításának, kivetésének és behajtásának módozatait az elsőfokú erdőrendészeti hatóság törvényhatóságonkint a földmívelésügyi miniszter által kiadott mintaszabályzatnak megfelelő szabályzatban állapítja meg; a szabályzatot a földmívelésügyi miniszter hagyja jóvá.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(5.) A kerületi alerdészeket (főerdőőröket, erdőőröket) az erdőfelügyelőség meghallgatásával az elsőfokú erdőrendészeti hatóság alkalmazza. A kerületek apasztása esetében a földmívelésügyi miniszter jogosult azt a kerületi alerdészt (főerdőőrt, erdőőrt), akinek állása feleslegessé vált, más vármegyében megüresedett hasonló szervezetbeli állásra áthelyezni.

(6.) Abban a vármegyében, ahol a törvény hatálybalépésekor közös erdőőri szervezet már fennáll, ezt a szervezetet kell az első bekezdésben említett szervezetnek tekinteni.

R. 107. §.

(1.) A közös erdészeti segédszolgálati szervezetbe (T. 43. §.) minden erdőtulajdonost fel kell venni, akinek erdeje államerdészeti kezelésben van, kivéve a T. 40. §. 1. pontjának hatálya alá eső erdőtulajdonost, továbbá a T. 40. §. 2. pontjának hatálya alá eső azt az erdőtulajdonost, aki külön alerdészt alkalmaz. Nem lehet a közös szervezetbe felvenni olyan erdőtulajdonost, akinek erdeje nincs államerdészeti kezelésben.

(2.) Ha a közös szervezet megerősítése érdekében kívánatos, a földmívelésügyi miniszter olyan erdőtulajdonosnak a közös szervezetbe felvételét is megengedheti, akinek az államerdészeti kezelésben lévő erdeje az 1.000 kataszteri holdat eléri, vagy meghaladja (T. 40. §. 1. pontja). A földmívelésügyi miniszter elrendelheti annak az erdőtulajdonosnak a közös szervezetbe felvételét is, akinek felvételét vagyonfelügyeleti hatósága kéri.

(3.) Azt az erdőtulajdonost, aki a T. 40. és 43. §-ai értelmében köteles a közös szervezetbe belépni, az erdőnek államerdészeti kezelésbevételével egyidőben hivatalból kell a szervezetbe felvenni.

(4.) Ha az államerdészeti kezelésbevétel után válik szükségessé a közös szervezetbe való felvétel, azért, mert az erdőtulajdonos külön alerdészt (főerdőőrt, erdőőrt) nem alkalmaz, a felvétel iránt külön határozatban kell intézkedni.

(5.) A szervezetbe felvétel, valamint a szervezetből kilépés felől az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az erdőfelügyelőség meghallgatásával határoz.

(6.) Ha az erdőtulajdonost az erdő államerdészeti kezelésbevételével egyidőben veszik fel a közös szervezetbe, a felvétel az államerdészeti kezelés kezdetének napjával, más esetben az erdőrendészeti hatóság határozatában megjelölt hónap első napjával lép hatályba.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 108. §.

(1.) Az erdőtulajdonosnak a közös erdészeti segédszolgálati szervezeti tagsága megszűnik, ha az erdő államerdészeti kezelése megszűnik, vagy ha az erdőtulajdonos külön alerdész alkalmazásának igazolása mellett a szervezetből való kilépést legkésőbb három hónappal a naptári év vége előtt bejelenti és a bejelentést az erdőrendészeti hatóság tudomásul veszi. Az előbbi esetben a megszűnés időpontja az államerdészeti kezelés megszűnésének napja; az utóbbi esetben annak az évnek az utolsó napja, amelyben a tulajdonos a külön alerdész alkalmazását az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak bejelenti.

Ha a szervezeti tagság megszüntetésének az államerdészeti kezelés megszüntetése az alapja, a tagság megszüntetése iránt a kezelés megszüntetésével egyidőben, más esetben az erdőtulajdonos kérelmének elintézésekor kell intézkedni.

R. 109. §.

A közös erdészeti segédszolgálati szervezet részletes szabályait és az elsőfokú erdőrendészeti hatóság számára irányadó mintaszabályzatot a T. 43. §-ának negyedik bekezdése értelmében a földmívelésügyi miniszter külön rendelettel állapítja meg. Mindaddig, amíg az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a földmívelésügyi miniszter által kibocsájtandó rendelet értelmében a közös erdészeti segédszolgálati szervezet szabályzatát hatályba nem lépteti, az addig működő közös erdőőri szervezet szabályai maradnak érvényben.

* *

A közös erdészeti segédszolgálati szervezetet az 1879:XXXI. t.-c. 37. §-a is már előírta, az 1898:XIX. t.-c. 14. §-a pedig kifejlesztette és egységesítette.

Az utóbbi szerinti — régi nevén vármegyei közös erdőőrzési — szervezetet az államerdészeti kezelésben lévő erdőknek azok a tulajdonosai, akik külön erdőőrt nem alkalmaztak, saját költségükön tartották fenn akként, hogy erdejük kiterjedésének az arányában a törvényhatóságnál kezelt erdőőrzési alapba évi járulékot fizettek; a járási erdőőrök pedig illetményeiket az elsőfokú erdőrendészeti hatóság határozata és az alispán utalványozása alapján ebből az alapból kapták.

A vármegyei közös erdőőrzési szervezetnél alkalmazott úgynevezett járási erdőőrök kinevezése, véglegesítése, előléptetése, nyugdíjazása, elbocsátása és illetményeiknek a megállapítása az elsőfokú erdőrendészeti hatóság hatáskörébe tartozott és fegyelmi ügyekben is ez a hatóság ítélt, szolgálati és fegyelmi tekintetben azonban kizáróan az erdőhivatalok rendelkezése alá tartoztak. A járási erdőőri állás nyugdíjjogosultsággal eredetileg nem jár, a legtöbb törvényhatóság azonban később erre a célra külön nyugdíjalapot létesített.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Ugyanezekkel a vármegyei közös erdőőrzési szervezetekkel kívánja a T. is az államerdészeti kezelésben lévő kisebb erdőkön szükséges erdőgazdasági segédszolgálatot elláttatni. Bár kétségtelen, hogy megokoltabb lenne e helyett a segédszolgálatot, mint az államerdészeti kezeléssel járó feladatot, állami személyzettel ellátni, de mivel az újabb megterheléssel járna, a T. az államosítást mellőzte.

A szakaszban foglalt rendelkezések szerint a T. hatálybalépésekor fennálló közös erdőőri szervezetek közös erdészeti segédszolgálati szervezet elnevezéssel továbbra is fennmaradtak. Működésük szabályainak a megállapítását a T. az erdőrendészeti hatóságokra bízta annak biztosítása érdekében, hogy a szabályok az életviszonyok változásainak megfelelően bármikor módosíthatók legyenek.

(M. i.) Ez a szakasz megadja a földmívelésügyi miniszternek azt a jogot, hogy a közös alerdészi kerületek apasztása esetében más vármegyében megüresedett kerületi alerdészi állásra áthelyezhesse azt a kerületi alerdészt, akinek állása feleslegessé vált. Ezzel a T. annak a lehetőségét akarja biztosítani, hogy az erdőőrzési szervezet fenntartásával járó költségek csökkentése érdekében esetleg szükséges létszámapasztást könnyebben lehessen végrehajtani, amire eddig nem volt mód, mert az egyes vármegyei erdőőrzési szervezetek teljes önállósága miatt a szervezetben alkalmazottakat nem lehetett egyik szervezetből a másikba áthelyezni.

Az a körülmény, hogy a szervezetben alkalmazott alerdészt az elsőfokú erdőrendészeti hatóság nevezi ki, illetményeit a vármegye kezelte alapból veszi fel és szolgálati tekintetben az erdőfelügyelőségnek alárendeltje, kétséget támaszthat abban a tekintetben, hogy az ilyen alerdész közszolgálati, nevezetesen vármegyei alkalmazott-e. Ennek a kétségnek az eloszlatása érdekében mondja ki a T. az eddigi felfogásnak megfelelően is azt, hogy a kerületi alerdész a szervezetet fenntartó erdőtulajdonosok alkalmazottja.

Fahasználat iránti engedély feltételeként az erdőigazgatóság az államerdészeti kezelést és a vármegyei közös erdészeti segédszolgálati szervezetbe való belépést nem kötheti ki. (30.799/1936. II. 1. F. M. sz.)

A vármegyei közös erdészeti segédszolgálati szervezet keretén kívül közös alerdész tartására a T. 43. §-ában foglalt rendelkezések szerint a 39. §. 2. és 3. pontjai alá tartozó erdőtulajdonosok nem társulhatnak. (55.507/1935. I. 1. F. M. sz.)

A közös erdészeti segédszolgálati szervezet alkalmazottait (alerdész, főerdőőr, erdőőr) csakis a szervezetbe tartozó erdőtulajdonosok erdeinek az államrendészeti kezeléséből eredő teendők végzésével szabad megbízni. (80.693/1937. II. 2. F. M. sz).

A földmívelésügyi miniszter 110.731/1939. II. 1. számú rendeletével h.-i v. úrbéresek erdőbirtokossági társulatának az ingatlanain gyakorolható vadászati jog haszonbérbeadásától a jóváhagyást azért is megtagadta, mert összeférhetetlen, hogy egy járási erdőőr, mint vadászbérlő szerepeljen olyan erdőbirtokossági társulattal szemben, amely-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

nek az erdőingatlana államrendészeti kezelés alatt áll s így a vadászbérlőként szereplőnek a kerületébe és felügyelete alá tartozik.

A M. Kir. Közigazgatási Bíróság 1054/1937. K. számú ítéletében megállapította, hogy az állami kezelésben lévő erdők tulajdonosai részéről az 1879 : XXXI. t.-c. 22., 23., 37., 38. és 50. §-ai figyelembevételével alkalmazott erdőőrök az 1898 : XIX. t.-c. 14. §-a alapján alkotott szolgálati és fegyelmi szabályzat szerint az erdőtulajdonosok alkalmazottai, tehát nem közalkalmazottak. (34.980/1938. I. 1. F. M. sz.)

T. 44. §.

(1.) A 39—41. §-ok rendelkezései nem terjednek ki árvédelmi társulatnak vagy árvédelmi mű engedélyesének egyébként e törvény hatálya alá tartozó azokra a területeire, amelyeken a vízügyi hatóság rendelkezése alapján árvédelmi vagy folyamszabályozási célra tartanak fenn faállományt.

* *

Az árvédelmi és folyamszabályozási célra szolgáló füzesek vagy más faállományok különleges kezelést kívánnak, ezért ilyenekben a használatok és felújítások a rendes erdőkezeléstől teljesen elütő módokon történnek. Az ilyen területekre nézve az erdészeti szakszerű kezeléstől és irányítástól az előbbieken kívül azért is lehet eltekinteni, mert az, hogy a vízügyi hatóság ezeket a területeket felügyelet alatt tartja, már biztosítja a védelem céljainak megfelelő állapotban való tartást.

T. 45. §.

(1.) A 39—41. §-ok szerint közös erdőmérnök alkalmazására, vagy közös erdőkerülő tartására erdőtulajdnosok csak olyan csoportosulással társulhatnak, amely mellett, figyelembe véve a területek fekvését, megközelíthetőségét és együttes kiterjedését, valamint a közös alkalmazott lakóhelyét, a teljesítendő feladatok eredményes ellátást közös alkalmazással is biztosítani lehet.

(2.) A társulásra vonatkozó megállapodást, továbbá a megállapodás alapján a közös alkalmazottal kötött szolgálati szerződést az erdőrendészeti hatóságnak be kell mutatni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 110. §.

(1.) Ha az erdőtulajdonosok erdőbirtokaikon az erdőgazdaság szakszerű irányítása és vezetése, valamint az erdőgazdálkodás ellátása végett közös erdőmérnök alkalmazására vagy erdejük őriztetése végett közös erdőkerülő tartására társulnak (T. 45. §.), az erre vonatkozó megállapodásban fel kell tüntetni a társuló erdőtulajdonosok nevét és lakóhelyét, a társulás körébe vont erdőbirtokokat, fekvésük és kiterjedésük megjelölésével, a társulás időtartamát, a közös alkalmazott lakóhelyét, szolgálatának és ellenőrzésének szabályozását, javadalmazását, valamint a költségek viselésének arányát és módját. A megállapodáshoz mellékelni kell a területet feltüntető 1 : 75.000 arányú katonai térkép vonatkozó szelvényét, valamint a közös alkalmazottal kötött szolgálati sezrződést.

(2.) A megállapodásnak és mellékleteinek eredeti példányát és két másolatát az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak kell bemutatni.

(3.) Közös erdőmérnök alkalmazása esetében a beadványban fel kell sorolni az erdőmérnök személyi adatait, valamint azokat az erdőbirtokokat, amelyeken az erdőmérnök akár mint alkalmazott, akár mint állandó szaktanácsadó már eddig is működik.

(4.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a társulás kérdésében az erdőfelügyelőség meghallgatásával határoz. Ha a társulást tudomásul veszi, határozatában megnevezi az alkalmazásra társuló erdőtulajdonosokat, megjelöli fekvésük és nagyságuk feltüntetésével azokat az erdőbirtokokat, illetőleg erdőterületeket, amelyekre a közös alkalmazott működése ki fog terjedni, feltünteti a társulási közösség időtartamát, a közös alkalmazott személyi adatait és megállapítja a közös alkalmazott kötelező lakóhelyét, illetőleg a kezelt erdőbirtokoknak azt a körzetét, amelyen belül a közös alkalmazottnak laknia kell. A határozat alapján az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a megállapodás és a szolgálati szerződés eredeti példányait és másolatait a tudomásulvételt tartalmazó záradékkal ellátja, az eredeti példányokat az erdőtulajdonosok megbizottjának visszaküldi s mind a megállapodásból, mind a szolgálati szerződésből egy-egy másolati példányt nyilvántartás és megőrzés végett az erdőfelügyelőségnek ad ki, egy-egy másolati példányt pedig határozatának másolatával a földmívelésügyi miniszterhez terjeszt fel.

(5.) Ha az elsőfokú erdőrendészeti hatóság azt állapítja meg, hogy a bejelentett társulás a T.-ben és a jelen rendeletben megszabott követelményeknek meg nem felel, a tudomásulvételt megtagadja és az okok közlése mellett erről a feleket értesíti.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 111. §.

(1.) Ha a közös erdőmérnök által ellátandó erdőbirtokok több törvényhatóság területén feküsznek, a társulás tudomásulvétele kérdésében a földmívelésügyi miniszter határoz. Ilyen esetben a társulás körébe eső erdőbirtokokat törvényhatóságonkint külön-külön kell felsorolni, a megállapodásból és mellékleteiből az eredetin felül annyi másolati példányt kell bemutatni, hogy azokból mind a földmívelésügyi miniszternek, mind az összes érdekelt erdőfelügyelőségeknek egy-egy példány jusson.

(2.) A megállapodást közvetlenül a földmívelésügyi miniszterhez kell benyujtani.

(3.) A tudomásulvétel kérdésében a földmívelésügyi miniszter az előbbi §-nak megfelelően az elsőfokú erdőrendészeti hatóságok meghallgatása után határoz.

* *

(M. i.) A társulásra vonatkozó megállapodásnak és a közös alkalmazottal kötött szolgálati szerződésnek hatósági jóváhagyásra bemutatását meg kell követelni, mert az erdőrendészeti hatóságnak csak így van módjában elbírálni, hogy a közös alkalmazásnak a törvényben megkövetelt feltételei megvannak-e.

(M. i.) A társulásra vonatkozó megállapodásnak írásba foglalása és jóváhagyása, nemkülönben a szolgálati viszony szerződésbe foglalása és a szerződés jóváhagyása úgy a társult erdőtulajdonosoknak, mint az alkalmazottnak is érdeke, mert ezzel sok vitának és perlekedésnek lehet elejét venni.

A T. 39. §. 3. pontja alá tartozó erdőtulajdonosok közös erdőmérnököt nem tarthatnak. A közös erdőmérnök alkalmazását célzó társulást a T. csak az idézett törvényszakasz 4. pontja alá tartozó erdőtulajdonosoknál teszi bizonyos esetekben lehetővé, illetve kötelezővé. (32.828/1936. II. 1. és 81.091/1937. II. 1. F. M. sz.)

Ha a kezelési teendők ellátására alkalmazott erdőmérnök lakóhelyének a távolságánál fogva szolgálatának nem tud akadálytalanul megfelelni, megbizatását már csak szaktanácsadói megbizatásnak lehet tekinteni. (32.828/1936. II. 1. F. M. sz.)

Magánalkalmazásban lévő erdőmérnök magánmérnöki gyakorlatot csak abban az esetben folytathat, ha a reá mértékadó szolgálati szerződések ezt ki nem zárják és ha a Mérnöki Kamara tagja. (110.167/1939. II. 1. F. M. sz.)

A vármegyei közös erdészeti segédszolgálati szervezet keretein kívül közös alerdész tartására a T. 43. §-ában foglalt rendelkezések szerint a 39. §. 2. és 3. pontja alá tartozó erdőtulajdonosok nem társulhatnak. (55.507/1935. I. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 46. §.

(1.) Az erdőgazdasági személyzet legkisebb létszámát és a személyzet alkalmazásbavételének határidejét a tulajdonos meghallgatásával az erdőbirtok jövedelmezőségéhez, tagoltságához, valamint az erdőgazdasági munkálatok terjedelméhez mérten, és az e fejezetben foglalt rendelkezések figyelembevételével az üzemterv állapítja meg.

(2.) Ha erdőgazdaságának vezetését és irányítását maga látja el, a megszabott erdőgazdasági személyzeti létszámba (39. §. 4. pontja) be kell számítani azt az erdőtulajdonost, aki az erdészeti alkalmazottakra egyébként megállapított kellékeknek megfelel, ha a 47. §-ban meghatározott szakminősítése van, vagy ha 1.000 kataszteri holdat meg nem haladó erdőbirtok tulajdonosának valamely gazdasági főiskola által kiállított (honosított) oklevele vagy végbizonyítványa van.

(3.) A 39. §. 4. pontja alá eső erdőbirtokon az erdőrendészeti hatóság a tulajdonos kérelmére a megszabottnál kisebb képesítésű alkalmazott tartását is megengedheti átmenetileg akkor, ha a tulajdonos anyagi helyzete a megszabott képesítésű alkalmazott tartását el nem bírja.

(4.) A 45. §. alapján alkalmazott közös erdőmérnök, alerdész (főerdőőr, erdőőr) vagy erdőkerülő az erdőgazdasági személyzet létszámába csak akkor számít be, ha szolgálati szerződését az erdőrendészeti hatóságnak bemutatták.

R. 112. §.

(1.) Az erdőgazdaság szakszerű irányítását és vezetését és általában az erdőgazdálkodás szakszerű ellátását, nemkülönben az erdőgazdasági segédszolgálat ellátását, valamint az erdő őriztetését az erdőtulajdonos az üzemterv jóváhagyásáig is köteles a T. 39., 40. §-ai rendelkezésének megfelelően biztosítani.

(2.) Az üzemterv jóváhagyásáig a személyzet létszámát a tulajdonos meghallgatásával az erdőrendészeti hatóság állapítja meg.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(3.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az erdők törzskönyvébe már felvett erdők tulajdonosait a földmívelésügyi miniszter által kiadandó külön rendeletben hívja fel az erdőbirtokukon alkalmazott erdőgazdasági személyzetre vonatkozó adatok bejelentésére.

(4.) Törvényhatóság, megyei város, nagy- és kisközség tulajdonában levő erdő tekintetében az erdőgazdasági személyzet legkisebb létszámának megállapításához a belügyminiszter hozzájárulása szükséges.

(5.) Az olyan erdőbirtokra nézve, amelyet a jelen rendelet hatálybalépése után kell az erdők törzskönyvébe felvenni, a jelen § rendelkezéseinek végrehajtása iránt az erdő törzskönyvezésével együtt kell intézkedni.

R. 113. §.

(1.) Az erdőgazdasági személyzet legkisebb létszámát (T. 46. §.) az erdőbirtok nagyságának, tagoltságának, megközelíthetőségének, jövedelmezőségének és az erdőgazdasági munkálatok terjedelmének figyelembevételével úgy kell megállapítani, hogy egy erdőgazdasági alkalmazottnak se legyen a szolgálati kerülete nagyobb, mint amekkorán a teljesítendő feladatokat egy személy eredményesen ellátni képes.

(2.) A társulás útján alkalmazott közös erdőmérnökre bízott erdőbirtokok együttes kiterjedése 8.000 kataszteri holdat meg nem haladhat.

(3.) A személyzet legkisebb létszámának megállapítása alkalmával az erdőgazdasági feladatok eredményes ellátásának biztosítása végett meg kell határozni a közvetlen erdőkezelést, a üzemterv végrehajtását, az erdőgazdasági segédszolgálatot és az erdőőrzést ellátó alkalmazottak lakóhelyét is. Lakóhelyül lehetőleg az erdőbirtok (erdőgazdasági egység) területén, illetőleg a szolgálati területen vagy annak közelében, de legfeljebb olyan távolságban fekvő helyet kell kijelölni, ahonnan az alkalmazott szolgálatát eredményesen elláthatja.

(4.) Annak az alkalmazottnak, aki házastársak, egyenesági rokonok vagy testvérek erdőbirtokait kezeli (R. 103. §.), vagy ugyanannak a telekkönyvi tulajdonosnak több különálló erdőgazdasági egységét alkotó erdőbirtokát kezeli, a kezelt erdőbirtokok közül bármelyiknek a területén vagy közelében lehet az előbbi bekezdésnek megfelelően a lakóhelyét kijelölni, feltéve, hogy az így kijelölt lakóhelyről az alkalmazott szolgálati tennivalóit az összes erdők tekintetében eredményesen elláthatja.

(5.) Az olyan állami, közalapítványi vagy más erdőgazdaságban, amely vagyonkezelés tekintetében nem a földmívelés-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ügyi miniszter fennhatósága alá tartozik, a kezelésnél alkalmazott erdőmérnök lakóhelyét, illetőleg a kezelést ellátó erdészeti hivatal székhelyét a földmívelésügyi miniszter az érdekelt miniszterrel egyetértve állapítja meg.

R. 114. §.

(1.) A földmívelésügyi miniszter azokban az esetekben, amelyekben a T. 39. §-ának 4. pontja alá eső erdőtulajdonosok erdeje, valamint hitbizományi vagyonhoz tartozó erdő tekintetében az erdőgazdasági személyzet legkisebb létszámának megállapítása fölött másodfokon határoz, döntés előtt meghallgatja az Országos Erdőgazdasági Tanácsot.

R. 115. §.

(1.) Az erdőgazdasági személyzet nyilvántartása céjából, valamint annak ellenőrzése végett, hogy az erdőtulajdonos megfelel-e a T. 46. §-ában az erdőgazdasági személyzet létszámára és személyzeti kellékeire vonatkozó rendelkezéseknek, az erdőtulajdonos köteles az erdőrendészeti hatóságnak a szolgálatba vételtől számított harminc nap alatt bejelenteni az alkalmazott személy nevét, születési helyét és idejét, állampolgárságát, szakképzettségét, szolgálatának minőségét, állásának címét, ügykörét, kerületét, esetleges egyéb alkalmaztatását, lakóhelyét, eskületételének és az alkalmazott szolgálatbalépésének napját.

(2.) Ha az alkalmazott működési köre több törvényhatóság területére esik, a bejelentést mindegyik törvényhatóság erdőrendészeti hatóságánál meg kell tenni.

(3.) A jelen rendelet hatálybalépésekor már alkalmazásban állókra nézve az első bekezdésben elrendelt adatbejelentést a R. 112. §-a alapján közhírré tett felhívásban megszabott határidő alatt kell megtenni.

(4.) Az alkalmazottnak a bejelentés alá eső személyi adataiban, továbbá a szolgálati viszonyaiban beállott változásokat, úgyszintén a szolgálati viszony megszűnését köteles az erdőtulajdonos harminc nap alatt bejelenteni az erdőrendészeti hatóságnak.

(5.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a bejelentést, ha az ellen észrevétel nem merült fel, nyilvántartásbavétel végett kiadja az erdőfelügyelőségnek.

R. 116. §.

(1.) Az állandó szaktanácsadói megbízást (T. 39. §. 4. p.) köteles az erdőtulajdonos harminc nap alatt bejelenteni az első-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

fokú erdőrendészeti hatóságnak. A bejelentésben fel kell tüntetni a szaktanácsadó nevét és lakóhelyét, valamint a terület nagyságának megjelölésével az erdőbirtokot, amelyre a megbízás vonatkozik. A bejelentéssel együtt igazolni kell azt is, hogy a megbízott erdőmérnök tagja a Mérnöki Kamarának.

(2.) A szaktanácsadó erdőmérnök megbizatását harminc nap alatt maga is köteles az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak bejelenteni és bejelentésében köteles felsorolni a más erdőbirtokokra vonatkozóan esetleg már elvállalt megbizatásait, illetőleg alkalmaztatását is, valamint a feladatkörébe tartozó egyes erdőbirtokok nagyságát.

(3.) Ha a bejelentés ellen észrevétel nem merül fel, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság azt nyilvántartás végett megküldi az erdőfelügyelőségnek is.

(4.) A szaktanácsadó megbizatásában beállott változást vagy a megbizatás megszűnését mind az erdőtulajdonos, mind a szaktanácsadó köteles az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak harminc nap alatt bejelenteni.

* *

Ez a T.-szakasz is az erdőtulajdonos érdekében biztosítja, hogy a kötelező személyzeti létszám megállapításánál a hatóság az erdőbirtok jövedelmezőségére is figyelemmel legyen és lehetővé teszi, hogy magánerdőnél a hatóság megokolt esetben a törvényben megszabottnál kisebb képesítésű alkalmazott tartását is megengedhesse.

Az erdészeti alkalmazottakra nézve az alkalmaztatás tudomásul vétele szempontjából az albizottságnak a hatásköre csak annak a vizsgálatára terjedhet ki, hogy az alkalmazott megfelel-e a törvényben előírt követelményeknek. (34.657/1938. II. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 39., 43., 45., 51., 308. és 309. §. alatti részeket is.)

T. 47. §.

(1.) Erdőgazdaságban erdőmérnöki szolgálatra csak olyan erdőmérnököt szabad alkalmazni, aki magyar állampolgár és oklevelét belföldön szerezte, vagy külföldön szerzett oklevelét belföldön szabályszerűen honosíttatta s ezenfelül az 50. §-ban foglalt rendelkezések értelmében sincs az ily alkalmazásból kizárva.

* *

Az alkalmazhatóság első feltételeként azért kellett a magyar állampolgárság igazolását kikötni, mert ez a hatósági felesketés és a közbiztonsági közeggé minősítés elengedhetetlen feltétele. Korhatár

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

kikötésére azért nem volt szükség, mert az erdőmérnökök oklevelüket csak 20 éves korukon túl szerezhetik meg.

A T. szakaszból önként következik, hogy erdőtiszti minőségben és az eddigi erdőtiszti cím használata mellett alkalmazott, képesítés nélküli személyt — a T. hatályba lépte után — 500—3.000 kat. holdas erdőgazdaság vezetésében is csak abban az esetben lehet meghagyni, ha a tulajdonos állandó erdőmérnök szaktanácsadó ellenőrzése alá helyezi. (R. 495. §.)

(L. a T. 51. és 236. §. alatti részeket is.)

T. 48. §.

(1.) Erdőgazdasági segédszolgálatra csak olyan magyar állampolgárt szabad alkalmazni, aki az 50. §-ban foglalt rendelkezések értelmében az ily alkalmazásból nincsen kizárva, a huszadik életévét betöltötte, és akinek legalább a következő pontok valamelyikében meghatározott szakképesítése van:

1. a jelen törvény hatálybalépése után felállított kétéves tanfolyamú hazai alerdész-szakiskolán képesítést szerzett;

2. a tatai vagy az esztergomi m. kir. erdőgazdasági szakiskolát, vagy az egykori vadászerdői m. kir. erdőőri szakiskolát és továbbképző tanfolyamát sikeresen elvégezte;

3. az egykori görgényszentimrei, vadászerdei, liptóújvári vagy királyhalmi m. kir. erdőőri szakiskolák valamelyikét sikeresen elvégezte;

4. az esztergomi és a királyhalmi m. kir. erdőőri és vadőri iskolák egyikét sikeresen elvégezte, vagy az 1879 : XXXI. t.-c. 37. §-ában megszabott erdőőri szakvizsgát letette.

* *

A magyar állampolgárság igazolását ennél a szakasznál is azért kellett kikötni, mert ez a hatósági felesketés és a közbiztonsági közeggé minősítés elengedhetetlen feltétele.

Az alkalmazhatóság további feltételeként alsó korhatárul azért kötötte ki a 20. életévet a T., mert a szóbanlévő alkalmazottak 20 éves korukban már megszerezhetik szakképesítésüket és mert a csendőrségi szolgálat szintén a 20. életév betöltését állapítja meg alsó korhatárként.

(M. i.) Az erdőgazdasági segédszolgálathoz megkívánt szakképzettség igazolásáról rendelkező 48. §. 2—4. pontja a szakképesítés

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

megszerzésének azokat a módjait sorolja fel, amelyek a T. hatálybalépéséig voltak lehetségesek, az 1. pont pedig azt a módot, amely a T. hatálybalépése után lehetséges.

(M. i.) Az 1879 : XXXI. t.-c. az erdőőrzés — helyesebben erdőgazdasági segédszolgálat — ellátásához szükséges szakképesítés megszerzése tekintetében nem kívánt szakiskola végzést, hanem csak egy egyszerű erdőőri szakvizsga letételét követelte meg. A törvény hatálybalépése után azonban a teljesen megindult erdőgazdasági tevékenység következtében előállott szükség mihamar arra késztette a földmívelésügyi kormányzatot, hogy megfelelő iskolákat állítson fel az erdőgazdasági segédszolgálat ellátásához szükséges erdészeti altisztek (erdőőrök) megfelelőbb és tökéletesebb kiképzésére.

Így állíttatott fel 1883-ban a szeged—királyhalmai, 1885-ben a temesvár—vadászerdői, 1886-ban a liptóújvári és 1893-ban a görgényszentimrei m. kir. erdőőri szakiskola. A szakiskolákon a kiképzési idő két évre terjedt s a kiképzés legfőképpen gyakorlati volt. Az iskola elvégzése után tették le a tanulók az erdőtörvényben megszabott erdőőri szakvizsgát s ezzel szerezték meg az erdőőri alkalmazáshoz megkövetelt képesítést.

(M. i.) 1908-ban a vadászerdői erdőőri szakiskolán egyéves továbbképző tanfolyam is nyittatott az erdőőri szakiskolát végzettekből jelentkezők számára abból a célból, hogy az erdőgazdasági segédszolgálat terén kiterjedtebb ismereteket és teljesebb gyakorlatot szerezhessenek, nemkülönben, hogy kisebb erdőbirtokok önálló kezelésére is képesítse őket.

(M. i.) Az ország megcsonkítása után az erdészeti alsóbbfokú szakoktatás teljesen újból rendeztetett. A megmaradt királyhalmi erdőőri szakiskola, továbbá a Vadászerdőről menekült és előbb Tatán, majd Esztergomban elhelyezett erdőőri szakiskola 1920-ban egyéves tanfolyamú erdőőri és vadőri iskolává szerveztetett át.

Ez a két iskola működött a T. életbeléptetéséig és céljuk az volt, hogy az erdőgazdaságok számára olyan szakembereket neveljenek, akik az erdővédelmi, vadőri, vadtenyésztési és vadászati feladatok ellátására kellő ismeretet és gyakorlati jártasságot szerezzenek. Az iskolát végzettek törvényes képesítésüket szintén az erdőtörvényben megszabott erdőőri szakvizsga letételével szerezték meg.

(M. i.) Az 1920. évi átszervezéssel egyidejűleg Esztergomban külön erdőgazdasági szakiskola is állíttatott fel arra a célra, hogy az erdőgazdasági segédszolgálat ellátására és kisebb erdőgazdaságokban az erdőkezelési feladatoknak az ellátására alkalmas szakembereket neveljen.

Minthogy ennek a szakiskolának a rendeltetése az erdőgazdaságok igényeivel nem volt összhangban, működése 1930. óta szünetel.

A történelmi Magyarország fennállása idején működött erdőőri szakiskolák rendeltetésüknek elsőrangúan megfeleltek. A trianoni Magyarországon működött erdőőri és vadőri iskolák azonban már kevésbbé voltak megfelelők, mert a kiképzési idejük igen rövid volt és e miatt csak hézagos képzettséget nyujthattak. Ezért kellett az erdőgazdasági segédszolgálat ellátásához szükséges szakerők kiképzéséről a régi erdőőri szakiskolákhoz hasonló kétéves tanfolyamú szakiskolák felállításáról gondoskodni és a megfelelő törvényes képesítést az ilyen

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

szakiskola elvégzéséhez kötni. A képesítésnek egyszerű vizsga letételével való megszerzési lehetőségét — mivel a mai kor igényeit már nem elégíti ki — ki kellett küszöbölni.

(M. i.) Az erdőgazdasági segédszolgálatra való alkalmazhatóságát a 48. §-ban ki kellett terjeszteni azokra is, akik szakképzettségüket nem szakiskola végzésével, hanem csapán az 1879 : XXXI. t.-c. 37. §-ában előírt erdőőri szakvizsga letételével szerezték meg, tekintettel arra, hogy ez a vizsga szintén az erdőgazdasági segédszolgálatra képesít.

Ez a kiterjesztés természetesen csak átmeneti időre szól, mert a T. életbeléptetésével az erdőőri és vadőri iskolák működését és az erdőőri szakvizsgákat beszüntették.

A T. 48. §-ának a rendelkezései alapján a földmívelésügyi miniszter 55.121/1935. I. számú rendeletével az 1930 óta szünetelő esztergomi m. kir. erdőgazdasági szakiskolát, valamint az esztergomi és a királyhalomi m. kir. erdőőri és vadőri iskolákat 1935. évi augusztus hó végével megszüntette és helyettük 1935. évi szeptember hó 1-étől kezdődően ugyancsak Esztergomban és Királyhalmán a m. kir. alerdész-szakiskolákat megnyitotta.

A görgényszentimrei m. kir. alerdész-szakiskola megnyitása iránt az 1940. évi október hó 16-án kiadott 185.100/1940. I. 1. F. M. számú rendelet intézkedett.

„A m. kir. alerdész-szakiskolák szabályzata, tanterve és tantervi utasítás"-t a m. kir. földmívelésügyi miniszter 1936. évi május hó 25-én kelt 29.960/1936. II. 1. számú rendeletével állapította meg. (L. Erdészeti rendeletek tára I. kötet 9—75. oldal.)

Alerdész-szakiskolába való felvételhez az előírt egyéb feltételeken kívül erdőmérnök vezetése alatt álló erdőgazdaságban megszakítás nélkül eltöltött legalább egyévi külső erdészeti gyakorlatot kell igazolni. (39.911/1938. II. 1. F. M. sz.)

Alerdész, körerdész és pagonyerdész cím használatához nem elegendő a T. 48. §-ának 1—3. pontjai alatt meghatározott valamelyik szakminősítés, hanem önként értetődőleg szükséges még ezeknek a címeknek valamelyikével szervezett állásban való alkalmazás is. (33.013/1936. II. 1. F. M. sz.)

Erdőőrnek a vármegyei közös erdészeti segédszolgálati szabályzatban megállapított elnevezéstől eltérő cím használatát megfelelő szakminősítés esetén is csak a szabályzat módosítása mellett lehet engedélyezni. (10.272/1939. II. 1. F. M. sz.)

A gazdasági és hitelélet rendjének, valamint az államháztartás egyensúlyának biztosításáról szóló 1931 : XXVI. t.-c. 2. §-ában foglalt és legutóbb az 1941 : XL. t.-c. 1. §-ával meghosszabbított felhatalmazás alapján kiadott 1240/1942. M. E. számú rendelet (megjelent a Budapesti Közlöny 1942. évi március hó 8-án kelt 55-ik számában) a T.-szakaszban foglaltakról eltérően, átmenetileg az alábbiak szerint rendelkezik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

„3. §. Az az erdőőr (főerdőőr), akinek a T. 48. §-ának 4. pontjában megállapított valamelyik szakminősítése és ezenfelül a T. 48. §-ának 1. pontjában említett kétéves tanfolyamú hazai alerdész-szakiskola szabályzatában megkívánt iskolai előképzettsége is megvan, alerdész különbözeti szakvizsgát tehet.

A különbözeti szakvizsga képesítő hatálya a T. 48. §-ának 1. pontjában említett képesítés hatályával egyenlő és a T. 58. §-ának (3.) bekezdésében megállapított címek használatára is alapot nyujt.

4. §. Erdőőri szakvizsgára lehet bocsátani azt, akinek a T. 48. §-ának 1. pontja alatt említett alerdész-szakiskola szabályzatában megkívánt iskolai előképzettsége megvan, ha a jelen rendelet hatálybalépéskor az alerdész-szakiskolába való felvételhez szükséges gyakorlat megszerzése céljából erdőgazdasági segédszolgálatban áll és a szakvizsga letételére megállapított határidő leteltéig legalább három éven át megszakítás nélkül ily szolgálatot teljesített.

Erdőőri szakvizsgára bocsátható az is, akinek az 1940. évi augusztus hó 30. napján a visszacsatolt keleti és erdélyi területen volt állandó lakóhelye és az elemi iskola hatodik osztályát, vagy a közép- vagy középfokú második osztályát sikerrel végezte, ha az 1940. évi augusztus hó 30. napja előtt, vagy a jelen rendelet hatálybalépésekor erdőgazdasági szolgálatban állott, illetőleg áll és a szakvizsga letételére megállapított határidő leteltéig legalább három éven át megszakítás nélkül ily szolgálatot teljesített.

Az erdőőri szakvizsga képesítő hatálya a T. 48. §-ának 4. pontjában említett képesítés hatályával egyenlő, azonban az elerdész különbözeti szakvizsga letételére nem jogosít. Az erdőőri szakvizsga a T. 58. §-ának (4.) bekezdésében megállapított címek használatára is alapot nyujt."

Fenti rendelet a kihirdetésének napján lépett hatályba és a rendelet szerint a 3. §-ban említett alerdészi különbözeti szakvizsgát, valamint a 4. §-ban említett erdőőri szakvizsgát 1944. évi december hó 31. napjáig lehet letenni. A rendelet végrehajtását, valamint az alerdészi különbözeti szakvizsga (3. §.) és az erdőőri szakvizsga (4. §.) anyagát és letételének részletes szabályait a földmívelésügyi miniszter 84.800/1942. I./A. 1. számú rendelete szabályozza.

T. 49. §.

(1.) Erdő őrzésére erdőkerülőként csak olyan magyar állampolgárt szabad alkalmazni, aki huszadik életévét betöltötte, és az 50. §-ban foglalt rendelkezések értelmében sincs az ily alkalmazásból kizárva.

* *

Az erdők őrzésére alkalmazott erdőkerülőktől megkívánt állampolgárság és 20. életév igazolására nézve az előző T. szakaszban mondottak vonatkoznak.

Szakképzettséget az erdőkerülőktől nem kíván a T., mert az őrzéshez különösebb ismeretek nem szükségesek s mert a szakképzett-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

séget igénylő munkálatoknál az erdőmérnökök és az alerdészek (főerdőőrök és erdőőrök) működnek közre.

T. 50. §.

(1.) Erdőmérnöki, alerdészi (főerdőőri, erdőőri) vagy erdőkerülői szolgálatra nem lehet alkalmazni azt:

a) aki bűntett vagy nyereségvágyból elkövetett vétség miatt jogerősen kiszabott szabadságvesztésbüntetésre ítéltetett, addig, amíg büntetésének kiállása után, — ha pedig a büntetés végrehajtása felfüggesztetett, az ítélet jogerőre emelkedésének napja után, ha kegyelmet kapott, az erre vonatkozó elhatározás keltének napja után, végül ha a büntetés végrehajtása elévült, az elévülés időpontjának beállta után — bűntett miatt elítélés esetében öt év, vétség miatt elítélés esetében három év el nem telt;

b) akit jogerős büntetőbírósági ítélettel hivatalvesztésre ítéltek, a hivatalvesztés tartama alatt;

c) aki erkölcsi tekintetben alapos kifogás alá esik.

R. 117. §.

(1.) Az alkalmazott személyi adataira, képesítésére és szolgálati viszonyára vonatkozó okiratokat (T. 47—49. §.), valamint a hatósági eskü letételét igazoló bizonyítványt az erdőtulajdonos köteles felhívásra az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak bemutatni.

(2.) Az, aki a T.-ben megállapított alkalmazhatósági kellékek valamelyikének meg nem felel, vagy akire nézve az alkalmazhatósági kellékeket fölhívás ellenére sem igazolták, hatósági esküre (T. 51. §.) nem bocsátható és az erdőgazdasági alkalmazottak létszámának megállapításában számításba nem vehető.

R. 118. §.

(1.) Az erdőfelügyelőség a kerületében alkalmazott erdőgazdasági személyzetről, az állandó szaktanácsadással megbízott erdőmérnökökről, valamint a szükséges erdőgazdasági személyzet legkisebb létszámáról törvényhatóságonkint és erdőbirtokonkint, illetőleg erdőgazdasági egységenkint nyilvántartást vezet.

(2.) A nyilvántartást a jelen rendelethez mellékelt I. számú minta szerint kell elkészíteni és vezetni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 119. §.

(1.) Ha az erdőfelügyelőség azt állapítja meg, hogy az erdőtulajdonos olyan személyt alkalmazott, aki a T. rendelkezése értelmében arra a szolgálatra nem alkalmazható, vagy akinek lakóhelye a R. 113. §-ának rendelkezése szempontjából kifogásolható, avagy hogy az erdőtulajdonos állandó szaktanácsadói megbízás elvállalására nem jogosítottnak adott ilyen megbízást, vagy nem jár el a T. 55. §-a alapján hiadott szolgálati utasításnak megfelelően, az erdőfelügyelőség köteles erről a szükséges intézkedés elrendelése végett az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak azonnal jelentést tenni.

* *

(M. i.) Minthogy az erdőgazdasági alkalmazottak, nevezetesen az erdőmérnökök, alerdészek, (főerdőőrök, erdőőrök) és erdőkerülők hatósági esküt tesznek s közbiztonsági közegek, feltétlenül meg kell követelni, hogy erkölcsi tekintetben kifogás alá ne essenek.

Az 1879 : XXXI. t.-c. 36. és 37. §-a kimondta, hogy erdőtiszt és erdőőr csak *„feddhetlen életű"* egyén lehet. Ennek a szigorú rendelkezésnek az átvételét mellőzte a T., mert a méltányossággal és a büntetés javító célzatával ellenkezne, továbbá, mert a teljes feddhetlenséget jogszabályaink a köztisztviselőktől sem követelik meg.

Ebben a T. szakaszban foglalt rendelkezés lényegében megegyezik a köztisztviselők minősítéséről szóló 1883 : I. t.-c. 1. §. *b)* pontjával.

T. 51. §.

(1.) Az erdőmérnökök, alerdészek (főerdőőrök, erdőőrök) és erdőkerülők első szolgálatbalépésükkor hatósági esküt kötelesek tenni, mégpedig erdőmérnökök az elsőfokú erdőrendészeti hatóság előtt, alerdészek (főerdőőrök, erdőőrök) és erdőkerülők pedig a főszolgabíró előtt.

(2.) A hatósági eskü szövege a következő:

a) erdőmérnököknél:

„Esküszöm a mindenható és mindentudó Istenre, hogy az erdőgazdaság és a természetvédelem érdekeit mindenhol és mindenkor híven és lelkiismeretesen szolgálni fogom; szolgálatomban a közérdeket is tekintetbe veszem; a reámruházott jogosítványok gyakorlásánál és a reámhárított kötelességek teljesítésénél a törvényeket, rendeleteket és a hatósági utasításokat megtartom; szol-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

gálatomban pártatlanul és igazságosan járok el. Isten engem úgy segéljen!"

b) alerdészeknél (főerdőőröknél, erdőőröknél) és erdőkerülőknél:

„Esküszöm a mindenható és mindentudó Istenre, hogy a gondozásomra bízott erdőre, annak összes tartozékaira, vad- és halállományára, a törvényes védelem alá helyezett állatokra, természeti és történelmi emlékekre, valamint mindarra, ami törvényes természetvédelem alatt áll, hűséggel és lelkiismeretesen vigyázok; mindenről, amit gondozásomra bíznak, lelkiismeretesen számot adok; szolgálati kötelességemet a törvényeknek, rendeleteknek és szolgálati utasításomnak megfelelően pontosan teljesítem; a reámruházott jogosítványokkal nem élek vissza; a károkozókkal szemben a törvény és szolgálati utasításaim szerint pártatlanul és igazságosan járok el, a károkozókat előljáróimnak bejelentem, soha senkit alaptalanul nem vádolok, és mindenben a való igazsághoz tartom magam. Isten engem úgy segéljen!"

(3.) A letett hatósági esküről bizonyítványt kell kiszolgáltatni és a felesketettekről nyilvántartást kell vezetni.

R. 120. §.

(1.) Ha az erdészeti alkalmazott a T. 51. §-ában megszabott hatósági esküt letette, újabb esküt akkor sem kell tennie, ha más erdőtulajdonos szolgálatába lép, vagy más törvényhatóság területén lép szolgálatba.

R. 121. §.

(1.) Az erdészeti alkalmazott a hatósági esküt (T. 51. §.) a szolgálati kerülete szerint illetékes elsőfokú erdőrendészeti hatóság, illetőleg főszolgabíró (városokban polgármester, Budapesten a kerületi előljáró) előtt teszi le; ha szolgálati kerülete több törvényhatóság, illetőleg több járás területére terjed, az esküt az eskü kivételére jogosított bármelyik hatóság előtt teheti.

122. §.

(1.) Hatósági esküre csak az bocsátható, aki igazolja, hogy erdőgazdaságban alkalmazva van és hiteles okirattal igazolja azt is, hogy a T.-ben meghatározott kellékekkel rendelkezik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) A főszolgabíró (polgármester, kerületi előljáró) a hatósági esküt csak akkor veheti ki, ha az eskütételre jelentkező az első bekezdésben megszabott feltételeket az erdőfelügyelőség által kiállított bizonyítvánnyal igazolja. A bizonyítványban azt is meg kell jelölni, hogy az érdekeltnek hol kell eskütételre jelentkeznie.

R. 123. §.

(1.) Az eskütételről jegyzőkönyvet kell felvenni és erről az erdőfelügyelőséget értesíteni kell.

(2.) Az eskü letételét az erdőfelügyelőség az erdőgazdasági személyzetről vezetett nyilvántartásba (R. 118. §.) bevezeti.

(3.) Eskübizonyítvány céljára csak a földmívelésügyi miniszter által rendszeresített nyomtatványt szabad használni; a bizonyítvány kiállításának költsége fejében az Országos Erdei Alap javára a földmívelésügyi miniszter által megszabott díjat kell fizetni.

(4.) Az eskübizonyítvány elvesztése esetében az esküt kivevő hatóság az Országos Erdei Alap javára fizetendő díj ellenében másodlati példányt szolgáltat ki.

(5.) Ha az alkalmazott nem tudja igazolni, hogy az 1879 : XXXI. törvénycikkben megszabott esküt letette, a T. 51. §-ának megfelelő új esküt köteles letenni.

* * *

Mivel a T. az üzemtervszerű erdőgazdálkodást és a szakképzett személyzet alkalmazását minden erdőtulajdonosra kötelezővé teszi, ennek folyamányaként a hatósági eskü letétele is minden erdőgazdasági alkalmazottra kötelező.

(M. i.) Ez méltányossági szempontból is indokolt, mert figyelembevéve azt, hogy az alkalmazottak hatósági felesketése az erdőtulajdonosok érdekeit szolgálja, nem lenne sem méltányos, sem igazságos, hogy e tekintetben a magánerdők tulajdonosai a korlátolt forgalmú erdők tulajdonosaival szemben kedvezőtlenebb elbánásban részesíttessenek.

A T. azért állapított meg kétféle esküszöveget, mert az erdőmérnökök és az altiszti személyzet feladatköre egymástól lényegesen eltérő.

Miután a szóbanlévő eskü nem szolgálati, hanem hatósági eskü, a T. csak az első szolgálatbalépéskor írja elő a hatósági eskü letételének a kötelezettségét. Teljesen felesleges is lenne az erdőgazdasági alkalmazottakat mindannyiszor újból az azonosszövegű eskü letételére kötelezni, valahányszor más erdőtulajdonos szolgálatába lépnek.

Az erdészeti alkalmazottak hatósági felesketésénél követendő eljárást a földmívelésügyi miniszter 111.000/1939. II. 1. számú rendeletével szabályozta.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

E szerint a hatósági eskünek a letétele a közszolgálatban álló erdészeti alkalmazottakat nem mentesíti a 2.708/1920. M. E. számú rendelet 1. §-ában előírt hivatali eskü letétele alól.

Hatósági esküre csak azokat az erdészeti alkalmazottakat lehet bocsátani, akik a T. 47—49., valamint a 308. és 309. §-aiban előírt feltételeknek megfelelnek, az 50. §-ban foglalt rendelkezések az alkalmaztatásukat ki nem zárják és az erdőgazdaságban való alkalmazásukat igazolják.

Az esküre bocsátást a R. 115., 116. és 495. §-ai értelmében teendő bejelentésben kell kérni.

Az államrendészeti szolgálatban álló erdészeti alkalmazottakra nézve a bejelentést az alkalmazott közvetlen felettes hatósága teszi meg.

A letett esküről az azt kivevő hatóság eskübizonyítványt állít ki.

Az eskübizonyítvány kiállításának a költsége fejében az Országos Erdei Alap 65.139. sz. postatakarékpénztári csekkszámlája javára az erdőmérnökök kettő (2) P.-t, az egyéb erdészeti alkalmazottak egy (1) P.-t kötelesek befizetni. A befizetést igazoló szelvény beszolgáltatása előtt az esküt kivenni nem szabad.

A szolgálati kerület megváltoztatása vagy a szolgálati viszonynak akár nyugdíjazás, akár a szolgálatból való kilépés folytán történő megszűnése esetében az erdőtulajdonos (államerdészeti alkalmazottaknál a közvetlen felettes hatóság) köteles a R. 115. §. (4.) bekezdése értelmében az albizottsághoz teendő bejelentésével egyidejűleg az alkalmazott eskübizonyítványát is beterjeszteni.

Ha azonban a felesketett erdészeti alkalmazottat a szolgálatból való kilépésével egyidejűleg, más erdőtulajdonos ugyanannak a felesketö hatóságnak a kerületébe eső erdőgazdaságánál alkalmazza, a szolgálatba való átlépés bejelentésére és az eskübizonyítvány beszolgáltatására nem a régi, hanem az új szolgálatadó erdőtulajdonos köteles.

Ha a szolgálati viszony megszűnése miatt hatálytalanított eskübizonyítvány tulajdonosa újból szolgálatba lép, az alkalmazó erdőtulajdonos köteles a R. 115. §. (1.) bekezdése értelmében teendő bejelentéssel egyidejűleg az alkalmazott eskübizonyítványát is beterjeszteni.

Azok az alkalmazottak, akik a visszacsatolt, vagy visszatért területeken teljesítettek szolgálatot, tekintet nélkül arra, hogy korábban tettek-e esküt vagy sem, a T. 51. §-ának megfelelő esküt letenni kötelesek.

A hatósági eskü letételéről kiállított bizonyítvány elvesztése vagy megsemmisülése esetében az esküt kivevő hatóság az eskübizonyítvány tulajdonosának a kérésére és az elvesztés közhírré tétele után másodlatot ad ki, amelynek a költsége egyenlő az eredeti bizonyítvány kiállítási költségével.

Abban az esetben, ha a másodlatot az eskütételi jegyzőkönyv elvesztése vagy megsemmisülése miatt nem lehet kiállítani, az erdészeti alkalmazottól új esküt kell kivenni.

A Csehszlovák rendszerű középfokú erdészeti szakképesítésű tisztviselőktől a T. 51. §-ának *b)* pontjában az alerdészek részére előírt hatósági esküt kell kivenni.

Ezek képesítése ugyanis az erdőmérnöki oklevéllel nem egyenértékű, s megfelelő rendelkezés hiányában a kérdést a joghasonlóság

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

szempontjából vizsgálva az alacsonyabb képzettségű alkalmazottaknak a R. 495. §-ának (2.) bekezdésében foglaltakhoz képest még akkor is az erdészek részére előírt hatósági esküt kell letenniök, ha a T. 309. §-ában elismert, szerzett jog alapján, olyan szolgálati beosztásban maradnak meg, amelynek az ellátását a T. rendelkezései erdőmérnöki képesítéshez kötik. (42.699/1941. I. 1. F. M. sz.)

A pénzügyminiszter 1139/1940. számú rendeletének 8. §. (3.) bekezdése szerint az erdészeti alkalmazott esküre bocsáthatásának a feltételeit igazoló erdőfelügyelőségi bizonyítvány (R. 122. §.), valamint a hatósági eskü letételéről (T. 51. §., R. 123. §.) kiállított bizonyítvány illetékmentes. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 52., 308. és 309. §. alatti részeket is.)

T. 52. §.

(1.) Ennek a törvénynek hatálybalépésekor alkalmazásban álló erdészeti alkalmazottak a hatósági esküt a földmívelésügyi miniszter által kitűzött határidő alatt kötelesek letenni. A hatósági eskü letételére nem köteles az olyan erdészeti alkalmazott, aki az alkalmazásának megfelelő esküt az 1879 : XXXI. törvénycikk alapján már letette.

R. 124. §.

(1.) Azok az erdészeti alkalmazottak, akik 1935. évi augusztus hó 1. napján már alkalmazásban állottak, a jelen rendelet hatálybalépésétől számított hat hónap alatt kötelesek a hatósági eskü kivételére jogosított hatóságnál igazolni, hogy a hatósági esküt az 1879 : XXXI. törvénycikk alapján letették.

* *

Az erdészeti alkalmazottak hatósági felesketéséről szóló 111.000/1939. II. 1. F. M. számú rendelet szerint az az erdészeti alkalmazott, aki az 1879 : XXXI. t.-c. alapján már letett esküt az említett rendelet hatálybalépésétől számított 6 hónap, vagyis 1938. évi november hó 1. napjáig igazolta, a régi eskübizonyítványa kiegészítéseképen egy igazolványt kapott.

Az igazolvány kiszolgáltatása után a szolgálati kerületben, vagy a szolgálati viszonyban történő változásoknál mindíg ezt az igazolványt kell záradékolni.

Erről az igazolványról másodlatot kiadni nem lehet. Igazolt elvesztésekor a régi eskübizonyítvány bemutatása után új igazolványt kell kiállítani.

Ha pedig az erdészeti alkalmazott az 1879 : XXXI. t.-c. alapján már letett eskü letételét a kívánt időre nem igazolta, avagy a régi

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

eskübizonyítványát nem tudná bemutatni, az eskübizonyítvány elvesztésének a közhírré tétele után új esküt kell tőle kivenni.

Azokra az alkalmazottakra, akik a visszacsatolt területeken teljesítettek szolgálatot, tekintet nélkül arra, hogy korábban tettek-e esküt vagy sem, a T. 51. §-ának megfelelő esküt letenni kötelesek.

(L. a T. 51. §. alatti részt.)

T. 53. §.

(1.) A felesketett erdőmérnökök, alerdészek (főerdőőrök, erdőőrök) és erdőkerülők szolgálatukban közbiztonsági közegek; ebben a minőségükben lőfegyvert viselhetnek.

(2.) Amennyiben a felügyeletükre vagy őrizetükre bízott területen a vadállományra, halállományra és a törvényes védelem alatt álló állatokra is kötelesek felügyelni, szolgálati lőfegyverükön felül — a vadászati jog gyakorlására jogosultnak hozzájárulásával — megfelelő vadászfegyvert is viselhetnek.

(3.) A felesketett erdészeti alkalmazottak szolgálatukban a földmívelésügyi miniszter által megállapított könnyen felismerhető jelvényt kötelesek viselni.

R. 125. §.

(1.) A szolgálati fegyver tekintetében — ideértve a T. 53. §-ának második bekezdésében említett vadászati fegyvert is, — az erdőgazdasági alkalmazott sem fegyvertartási, sem fegyverviselési engedély szerzésére nem köteles.

R. 126. §.

(1.) A szolgálatban álló felesketett erdészeti alkalmazottak szolgálati jelvényét (T. 53. és 59. §.) a földmívelésügyi miniszter külön rendeletben állapítja meg, viselését pedig a T. 55. §-a alapján kiadott szolgálati utasítás szabályozza.

(2.) A jelvényt a megszabott áron az eskü kivételére jogosított hatóság adja ki, mégpedig azoknak, akik a T. 52. §-a értelmében hatósági eskü letételére nem kötelesek, a földmívelésügyi miniszter által meghatározott időben, a jelen rendelet hatálybalépése után esküttevők részére pedig az eskütétel alkalmával. Az eskü kivételére jogosított hatóság a jelvény kiadásáról az erdőfelügyelőséget értesíti.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 127. §.

(1.) Ha a földmívelésügyi miniszter elrendeli, az erdészeti alkalmazottakat személyazonossági igazolvánnyal kell ellátni, annak igazolására, hogy az erdészeti alkalmazott tényleges erdőgazdasági alkalmazásban van s így őt a T. 53. §-ában megállapított jogok megilletik.

(2.) A személyazonossági arcképes igazolványt az eskü kivételére jogosított hatóság állítja ki, az igazolvány kiállításával járó költség fejében a földmívelésügyi miniszter által megszabott díjat kell fizetni.

(3.) Az igazolvány kiállítására csak a földmívelésügyi miniszter által rendszeresített nyomtatványt szabad használni. Az igazolványnak tartalmaznia kell az alkalmazottnak személyi adatait, a hatósági eskü letételére vonatkozó adatokat, a szolgálatadó nevét és az alkalmazott szolgálati kerületének megjelölését. Ha az alkalmazottnak szolgálati kerülete, vagy állásának címe megváltozik, a változást az igazolványt kiállító hatósággal az igazolványbe be kell jegyeztetni.

(4.) Minisztériumban szolgálatot teljesítő erdőmérnökök igazolványába szolgálati kerületként az ország egész területét, más hatóság vagy hivatal központi szolgálatában alkalmazott erdészeti alkalmazottak kerületeként pedig a hatóság vagy a hivatal egész kerületét kell az igazolványba bejegyezni.

(5.) Ha az alkalmazott az igazolványban megnevezett erdőtulajdonos alkalmazásából kilép a nélkül, hogy más erdőtulajdonos szolgálatába lépne, vagy nyugalomba vonul, köteles igazolványát az erdőtulajdonosnak átadni; az erdőtulajdonos az igazolványt megküldi annak a hatóságnak, amely kiállította. Ez a hatóság az igazolványt megsemmisíti és a megsemmisített igazolványokról az erdőfelügyelőségnek félévenként kimutatást küld.

(6.) Ha az alkalmazott más erdőtulajdonos szolgálatába lép, vagy ha igazolványa használhatatlanná vált, köteles azt a kiállító hatósághoz beszolgáltatni és új igazolványt váltani.

(7.) Ha az alkalmazott igazolványát elveszti, köteles ezt a kiállító hatóságnak haladéktalanul bejelenteni.

(8.) Ha az alkalmazott az igazolványban megnevezett erdőtulajdonos alkalmazásából kilép a nélkül, hogy más erdőtulajdonos szolgálatába lépne, vagy nyugalomba vonul és igazolványát nem adja át az erdőtulajdonosnak, ezt az erdőtulajdonos köteles az igazolványt kiállító hatóságnak haladéktalanul bejelenteni. A kiállító hatóság az elveszett, úgyszintén az alkalmazott által alkalmazásából kilépése vagy nyugalomba vonulása után az erdőtulajdonosnak át nem adott igazolványt érvényteleníti és erről értesíti az ország valamennyi erdőfelügyelőségét.

* *

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az (1.) és (2.) bekezdés megfelel a hatóságok büntetőjogi védelméről szóló 1914 : XI. t.-c. 5. §-ának is.

(M. i.) A (3.) bekezdésben foglalt rendelkezést a gyakorlat már régóta követi.

A T. az összes erdészeti alkalmazottakat, tehát az erdőmérnököket is csak jelvény viselésére kötelezi, mert az egyenruha viselése a gyakorlatban teljesen alkalmatlannak és feleslegesnek bizonyult.

A T. helyes magyarázata szerint vadászfegyvernek szolgálati fegyverként való viselése ellen nem lehet kifogást emelni. Ha azonban a vadászatra jogosított és a szolgálatadó nem egy és ugyanaz a személy — a T. kifejezett rendelkezése szerint — a vadászterületen végzendő szolgálatnak sörétes fegyverrel való ellátásához a vadászatra jogosított hozzájárulására van szükség.

A T.-nek ebből a rendelkezéséből még nem következik az, hogy azt az erdészeti alkalmazottat, akinek a vadgondozásra és vadvédelemre időleges megbízása nincsen, vagy akinek az ilyen megbizatása megszűnik, illetve szünetel, a sörétes fegyver tartásától és olyan helyen való viselésétől is el lehet tiltani, ahol ilyen tilalom nem áll fenn. Az erdészeti alkalmazottnál ugyanis elengedhetetlen, hogy a reábízott, vagy később reábízandó feladatok ellátásához — hivatása természeténél fogva — állandóan alkalmas fegyverei legyenek.

Az erdészeti alkalmazott megbízhatóságát hatósági felesketése alkalmával bírálják el s amennyiben esküjét megszegve, éppen a fegyverviseléssel reáruházott jogosítványok terén követ el visszaélést, az érvényben lévő szabályok alapján bekövetkező megtorlás során lehet és kell is gondoskodni arról, hogy az eskübizonyítványának a bevonásával, — amidőn azzal a fegyvertartási és viselési engedély mentességének a törvényes előfeltétele is megszűnik — fegyvere is bevonassék. (32.176/1936. II. 1. és 117.152/1939. II. 1. F. M. sz.)

Mivel az erdészeti alkalmazottakat a közbiztonsági szolgálaton kívül a felügyeletük vagy őrizetük alatt álló területen a vadállomány gondozásával és védelmével is rendszerint megbízzák, az ilyen szolgálat sokoldalúsága mellett többféle sörétes és golyós fegyver tartására is szükségük lehet.

Ez az oka annak, hogy sem a T., sem az azzal kapcsolatban kiadott rendeletek a szolgálati fegyverek nemét és számát sehol sem állapították meg és nem is korlátozták. (117.152/1939. II. 1. F. M. sz.)

A M. Kir. Közigazgatási Bíróság a 7.298/1936. P. számú ítélete szerint a T. 53. §-ából következően az erdészeti személyzet fegyverviselése és tartása is csak a felesketéshez van kötve. Ezért a T. életbeléptetése óta a 9.862/1920. M. E. számú rendeletben megelőzőleg előírt fegyvertartási és viselési engedély szerzésére nem kötelezhetők. Ennek a T.-ben foglalt szervezeti módosításnak az alapján azonban az 5.007/1924. P. M. számú rendelet 7. §-ának (3.) bekezdésében foglalt fegyverigazolványi illeték fizetésének a kötelezettsége is megszűnt. Ennek folytán 1935. évi augusztus hó 1-től kezdődően az erdészeti személyzet fegyverigazolványi illeték fizetésére már nem kötelezhető. (124.729/1938. II. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A pénzügyminiszter 119.319/1938. XI./a. számú körrendelete kimondja, hogy a R. 125. §-ának a rendelkezései szerint, mivel az erdészeti alkalmazott sem fegyvertartási, sem fegyverviselési engedély szerzésére nem köteles, ennélfogva az 5.007/1924. P. M. számú rendelet 4. §-ának (1.) bekezdése *c)—e)* pontjaiban, valamint a 7. §-ának (3.) bekezdésében előírt fegyverigazolványi illeték alól is mentes. (125.277/1938. II. 1. F. M. sz.)

A rendkívüli illetékpótlékoknak, valamint az egyes illetékeknek újabb megállapításáról szóló 5.730/1941. M. E. számú rendelet 13. §-ában. (megjelent a Budapesti Közlöny 1941. évi augusztus hó 15-iki 185. számában) a vadászjegyek és fegyverigazolványok illetékét az 5.007/1924. P. M. számú rendelettől eltérően újból szabályozta és a 30 napra szóló vadászjegyre vonatkozó rendelkezéseket hatálytalanította.

A belügyminiszter 178.761/1938. VII./a. számú körrendelete szerint, mivel a T. 53. §-a alapján az erdőgazdasági személyek fegyverviselése és tartása csak a felesketésükhöz kötött, nevezettek a T. hatálybalépése óta a 9.862/1920. M. E. számú rendelet 1. §-ában előírt fegyvertartási és viselési engedélyt már nem kötelesek megszerezni. (110.245/1939. II. 1. F. M. sz.)

A belügyminiszter 133.926/1940. VII./a. számú körrendelete, a 178.761/1938. VII./a. számú körrendeletének kiegészítéseképen elrendelte, hogy az arra illetékes elsőfokú rendőrhatóság az erdőgazdasági személyzet részére a fegyvervásárlási engedélyt, hatósági felesketésük igazolása mellett adja ki. Az engedély kiadását megtagadni nem lehet.

A hatóságilag felesketett erdőgazdasági személyzet pedig a kiadott engedély alapján vásárolt fegyvereit, nyilvántartásba vétel végett, a vásárlási engedélyt kiadó rendőrhatósághoz köteles bejelenteni.

Lőszer részükre továbbra is csak a nyilvántartott fegyvereik után kiállított vásárlási engedély alapján szolgáltatható ki.

Ezek a rendelkezések irányadók azokra a meglévő fegyverekre is, amelyeknek bejelentése még nem történt meg. (74.355/1940. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 55. és 59. §. alatti részeket is.)

T. 54. §.

(1.) A felesketett alerdészek (főerdőőrök, erdőőrök) és erdőkerülők a földmívelésügyi miniszter által kiadott utasítás szerint naplót kötelesek vezetni az erdőben észlelt károsításokról, s a naplóban a bejegyzéseket a kelet kitételével aláírni kötelesek.

R. 128. §.

(1.) A T. 54. §-ában foglalt rendelkezésnek megfelelően az erdőtulajdonos, illetőleg az erdőgazdaság vezetője köteles a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

védelmi szolgálattal megbízott minden alerdészt (főerdőőrt, erdőőrt) és erdőkerülőt erdei kihágási naplóval ellátni és a napló vezetésére kioktatni.

(2.) A védelmi szolgálattal megbízott alkalmazott köteles a kihágási naplót külső szolgálatában magával hordani.

(3.) Erdei kihágási naplóul csak földmívelésügyi miniszter által rendszeresített naplókönyvet szabad használni. A naplókönyvet az erdőigazgatóságok, valamint az erdőfelügyelőségek a földmívelésügyi miniszter által megszabott áron szolgáltatják ki.

T. 55. §.

(1.) A földmívelésügyi miniszter és a belügyminiszter által egyetértve kiadott szabályzat állapítja meg az erdőgazdaságokban alkalmazott erdőmérnököknek, alerdészeknek (főerdőőröknek, erdőőröknek) és erdőkerülőknek azokat a jogait, amelyek őket az 53. §. értelmében megilletik, továbbá azokat a tennivalóit, amelyeket erdei, vadászati és halászati, továbbá természetvédelemmel kapcsolatos kihágások, erdőrendészeti áthágások, erdőégés vagy közveszély esetében mint hatóságilag felesketett közbiztonsági közegek teljesíteni kötelesek. Ugyancsak a szolgálati utasítás állapítja meg a részletes fegyverviselési, fegyverhasználati és fegyelmi szabályokat is.

* *

(M. i.) Minthogy a hatóságilag felesketett erdészeti alkalmazottakat a T. 53. §-a hatályosabb erdőőrzés biztosítása végett közbirtonsági közegeknek nyilvánítja és ebből folyóan őket különös jogokkal ruházza fel és fokozottabb törvényes védelemben részesíti, szükség van arra, hogy az alkalmazott ebbeli összes jogai és kötelességei pontosan megállapíttassanak; de szükség van azoknak az intézkedéseknek szabályozására is, amelyeket a hatóság tehet olyankor, amikor az alkalmazott mint közbiztonsági közeg kötelességét megszegi, az utasításokat meg nem tartja, vagy jogaival visszaél.

(M. i.) Az 1879 : XXXI. t.-c. a hatóságilag felesketett erdőtisztek és erdőőrök közbiztonsági szolgálatának kötelező szabályozása felől nem rendelkezett. Az 1894 : XII. t.-c. 92. §-a alapján azonban a felesketett erdőőrök fegyverviselési, fegyverhasználati és fegyelmi szabályait a földmívelésügyi miniszternek a belügyminiszterrel egyetértően kiadott 72.086/1895. számú rendelete megállapította.

A felesketett erdőtisztek szolgálata eddig még nem szabályoztatott. A T. azonban a szabályozást a hatóságilag felesketett erdőmérnökökre nézve is elrendeli.

Az erdőgazdasági alkalmazottnak közbiztonsági közeggé nyilvánítása, nemkülönben az, hogy ebből folyóan szolgálati utasításait a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

hatóság megállapítja, az erdőtulajdonosnak az alkalmazottal való rendelkező jogát nem csorbítja. A közbiztonsági közeggé nyilvánításból az erdőtulajdonosra a fentiekben vázolt jelentős előny származik, ezzel szemben pedig a szolgálati utasítás kiadása csak annyiban érinti, hogy rendelkezéseire ő is figyelemmel lenni köteles.

(L. még a T. 53. §. és az R. 504. §-ában foglaltakat.)

T. 56. §.

(1.) A 39. §. 2—3. pontjaiban felsorolt erdőtulajdonosok által az államerdészeti kezelésben lévő erdőbirtokokon alkalmazott alerdészek (főerdőőrök, erdőőrök) és erdőkerülők szolgálatát és szolgálati jogviszonyait a földmívelésügyi miniszter szabályozza.

* *

(M. i.) Már az 1898 : XIX. t.-c. 14. §-a is elrendelte, hogy az állami kezelés alatt álló erdőknél alkalmazott erdőőrzési személyzet részére szolgálati és fegyelmi szabályok alkottassanak.

(M. i.) Ugyanúgy rendelkezik ez a szakasz is, de még az idézett törvény értelmében mindegyik erdőtulajdonos maga volt köteles a szabályzatot megalkotni, addig ennek a szakasznak a rendelkezése szerint a földmívelésügyi miniszter egységes szolgálati és fegyelmi szabályzatot fog kiadni, amelynek rendelkezései az államrendészeti kezelésben lévő erdőkön alkalmazott összes segédszemélyzetre kiterjednek. Ez a módosítás lényeges munkaapasztást jelent, úgy az erdőtulajdonosok, mint az erdőrendészeti hatóságok számára egyaránt.

(L. még a T. 46. és a R. 502. §-ában foglaltakat.)

T. 57. §.

(1.) Az erdőtulajdonos és erdészeti alkalmazottja között fennálló szolgálati jogviszonyt, ha az alkalmazott nincs közszolgálatban, vagy nem esik az 56. §. alá, a törvény korlátain belül a felek között létrejött szerződés szabályozza.

* *

(L. a T. 45., 46. és 56. §. alatti részeket.)

T. 58. §.

(1.) Erdőigazgató, főerdőtanácsos, erdőtanácsos, főerdőfelügyelő, erdőfelügyelő, főerdőmester, erdőmester, főerdész vagy erdőtiszt címet, továbbá olyan más

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

címet, amelyből magasabb erdészeti képzettségre lehet következtetni, csak erdőmérnök és csak szolgálatadójának hozzájárulásával használhat.

(2.) Annak, aki nagyobb erdőgazdaság vezetésével van megbízva, a földmívelésügyi miniszter — rendkívül indokolt esetben — ilyen címek valamelyikének használatát — a szolgálatadó hozzájárulásával — akkor is engedélyezheti, ha a cím használatára jogosított nem erdőmérnök.

(3.) Alerdész, körerdész, pagonyerdész címet csak az használhat, akinek a 48. §. 1—3. pontjai alatt meghatározott valamelyik szakminősítése van.

(4.) Erdőőr, főerdőőr címet csak az használhat, akinek a 48. §. 4. pontja alatt meghatározott valamelyik szakminősítése van.

R. 129. §.

(1.) Az erdőtulajdonos erdészeti alkalmazottja állásának címét a fennálló jogszabályok korlátai között maga állapítja meg. Az erdészeti alkalmazott szolgálatadójának hozzájárulásával, vagy utasítására sem használhat olyan címet, melynek viselésére a T. 58. §-a vagy más jogszabály értelmében nem jogosult.

* *

(M. i.) Az első bekezdésben felsorolt címek a legmagasabb erdészeti szakképzettségnek kifejezői; kívánatos tehát annak a biztosítása, hogy azokat mások, mint a legmagasabb erdészeti szakképzettséggel bíró erdőmérnökök ne használhassák.

Az erdészeti alsóbb szakképzettségre mutató címeket is védelembe veszi a T. Ebből a célból megfelelő szakaszai az alerdész megnevezés mellett zárójelek között főerdőőrt, erdőőrt is említenek, mivel a segédszolgálatnál alkalmazottak nem mindegyikének van meg a jelen §. rendelkezése értelmében az alerdész cím használatára való jogosultsága.

Alkalmazottjának szolgálati címét a T. hatálybalépése óta is az erdőtulajdonos — amennyiben jogszabály ki nem zárja — maga határozhatja meg, de már csak a jelen §. által megszabott korlátok között.

Ez a T.-szakasz a magasabb cím kivételes használatának az engedélyezését csak rendkívül megokolt esetben és kizárólag olyan személyek részére teszi lehetővé, akiknek nagyobb és a T. 39. §-ának (1—3.) bekezdése alapján államerdészeti kezelés kötelezettsége alatt nem álló erdőgazdaság szakszerű vezetésére van megbízásuk. Felvétele még a kivételesen magasabb cím használata engedélyezésének az is, hogy az alkalmazott már a törvény életbelépése előtt erdőmérnöki

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

képesítés nélkül is erdőtiszti munkakört töltsön be és a magasabb képesítést gyakorlati úton elsajátított értékes és eredményekkel igazolt szaktudással pótolja.

Ebből következőleg a T.-szakasz kizárólag a magánerdőtulajdonosok alkalmazottaira vonatkozó átmeneti rendelkezés (182.625/1940. I. 1. és 49.551/1941. I./A. 1. F. M. sz.)

Erdőtiszti minőségben és az eddigi erdőtiszti cím használata mellett alkalmazott, képesítés nélküli személyt 500—3.000 kat. holdas erdőgazdaság vezetésében — a T. hatálybalépte után — csak akkor lehet meghagyni, ha a tulajdonos állandó erdőmérnök szaktanácsadó ellenőrzése alá helyezi. (R. 495. §.)

Körerdész, alerdész, pagonyerdész cím használatához nem elegendő a T. 48. §-ának 1—3. pontja alatt meghatározott valamelyik szakminősítés, hanem önként értetődőleg szükséges még ezeknek a címeknek valamelyikével szervezett állásban való alkalmazás is. (33.013/1936. II. 1. F. M. sz.)

Erdőőrnek a vármegyei közös erdészeti segédszolgálati szabályzatban megállapított elnevezéstől eltérő cím használatát megfelelő szakminősítés esetén is csak a szabályzat módosítása mellett lehet engedélyezni. (10.272/1939. II. 1. F. M. sz.)

A gazdasági és hitelélet rendjének, valamint az államháztartás egyensúlyának biztosításáról szóló 1931 : XXVI. t.-c. 2. §-ában foglalt és legutóbb az 1941 : XI. t.-c. 1. §-ával meghosszabbított felhatalmazás alapján kiadott 1240/1942. M. E. számú rendeletnek (megjelent a Budapesti Közlöny 1942. évi március hó 8-án kelt 55-ik számában) megfelelően letett és a T. 48. §. alatt részletesen tárgyalt erdőőri szakvizsga a T. 58. §-ának (4.) bekezdésében megállapított címek használatára is alapot nyujt.

T. 59. §.

(1.) Az 53. §. harmadik bekezdése alapján megállapított hatósági jelvényt csak tényleges szolgálatban álló felesketett erdészeti alkalmazott jogosult viselni.

(2.) Aki a jelvényt jogosulatlanul viseli, vagy aki az előbbi §-ban felsorolt címeket jogosulatlanul használja, kihágást követ el és az 1930:III. t.-c. 82., illetőleg 83. §-ában megállapított büntetés alá esik.

* *

(L. a T. 308. és 309. §. alatti részeket.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

VI. Fejezet. Az erdők államerdészeti kezelése.

Ez a fejezet az erdők államerdészeti kezelésbevételét, a kezelés végrehajtásának a szerveit a kezeléssel járó tennivalókat, a kedvezményeket és terheket (járulékot), valamint az államerdészeti kezelés megszüntetését tárgyalja.

(M. i.) Az erdők államerdészeti kezelésbevétele elsősorban azt a célt szolgálja, hogy azoknak a leginkább kisterjedelmű erdőknek a szakszerű irányítása és vezetése is biztosítva legyen, amelyek kisebb jövedelmezőségük miatt a külön szakértő személyzet alkalmazásának terhét el nem bírják.

A fejezet az 1898 : XIX. t.-c.-nek az erdők állami kezeléséről szóló I címében foglalt határozatoktól mindössze annyiban tér el, hogy a magánerdők államerdészeti kezelésbevételét is lehetővé teszi.

T. 60. §.

(1.) Az erdőgazdaság szakszerű irányítása, vezetése és általában az erdőgazdálkodás szakszerű ellátása végett (39. §.) államerdészeti kezelésbe kell venni:

a) a nagy- és kisközségek, az 1913:X. törvénycikk alapján alakult legeltetési társulatok, valamint erdőbirtokossági társulattá alakulásra kötelezett közösségek (146. §.), illetőleg az ezekből alakult erdőbirtokossági társulatok erdőbirtokait, a közbirtokosságok, illetőleg az ezekből alakult erdőbirtokossági társulatok olyan erdőbirtokainak kivételével, amelyeket az erdőtulajdonos által alkalmazott erdőmérnök kezel (39. §. 2. pontja);

b) abban az esetben, ha a tulajdonos nem alkalmaz erdőmérnököt: törvényhatóságok, megyei városok, egyházak, egyházi testületek, vallásfelekezetek, egyházi, illetőleg vallásfelekezeti intézetek, más közintézetek, alapítványok, közbirtokosságok, közbirtokosságból alakult erdőbirtokossági társulatok, részvénytársaságok és szövetkezetek erdőbirtokait, közérdekű erdőtelepítésre kijelölt minden területét, úgyszintén hitbizományi vagyonhoz tartozó erdőbirtokot (39. §. 3. pontja);

c) azokat a közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területeket, amelyeknek tulajdonosai erdőmérnököt nem alkalmaznak;

d) a gyámhatóság előterjesztése alapján a gyámság vagy gondnokság tartamára a gyámolt vagy gondnokolt erdejét;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

e) a 39. §. 4. pontja alá eső erdőtulajdonos 3000 kataszteri holdnál kisebb erdejét, ha a kezelésbevételt az erdőtulajdonos kéri.

R. 130. §.

(1.) Erdőnek államerdészeti kezelésbevétele iránt az erdőfelügyelőség javaslata alapján az elsőfokú erdőrendészeti hatóság intézkedik, mégpedig:

1. a T. 60. §-ának *a)* pontja alá tartozó erdő tekintetében akkor, amikor az erdő törzskönyvezését a földmívelésügyi miniszter elrendeli, illetőleg amikor az erdő a T. idézett pontjának hatálya alá kerül;

2. a T. 60. §-ának *b)* pontja alá tartozó erdő tekintetében, ha ennek kezelésére az erdőtulajdonos külön erdőmérnököt nem alkalmaz és erre az erdő kis terjedelme miatt okszerűen nem is kötelezhető, az erdő törzskönyvezése kapcsán, illetőleg amikor az erdő a T. idézett pontjának hatálya alá kerül;

3. a T. 60. §-ának *c)* pontja alá eső terület tekintetében a törzskönyvezés kapcsán;

4. a T. 60. §-ának *d)* pontja alá eső erdő tekintetében a gyámhatóság előterjesztésének elintézése alkalmával;

5. a T. 60. §-ának *e)* pontja, valamint a T. 61. §-a alá eső erdő tekintetében a földmívelésügyi miniszter határozata alapján.

R. 131. §.

(1.) Államerdészeti kezelésbevétel iránt a kérvényt az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz kell benyujtani. Az erdőrendészeti hatóság a kérvényt az erdő állapotának és jövedelemzőségének ismertetésére is kiterjeszkedő javaslattal a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

(2.) A kérvényben fel kell tüntetni az erdő telekkönyvi tulajdonosát, az erdő megjelölését az üzemterv vagy a kataszter szerint, továbbá az erdő kiterjedését és eddigi kezelési módját; ki kell mutatni, hogy az erdőtulajdonosnak a kezelésbevételre kért erdején felül hol és milyen kiterjedésű erdőbirtokai vannak, végül elő kell adni a kérelem indokait.

(3.) Az államerdészeti kezelésbevétel szempontjából az erdőbirtok kiterjedésének megállapításában a R. 103. §-a szerint kell eljárni.

(4.) Ha a földmívelésügyi miniszter az erdőnek államerdészeti kezelését elrendeli, megállapítja a kezelés kezdetének időpontját és az elsőfokú erdőrendészeti hatóságot a kezelésbevétel iránt való intézkedésre felhívja.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 132. §.

(1.) A T. 2. §-ának *e)*, *f)*, *g)* vagy *h)* pontja alá eső szabad erdő államerdészeti kezelésbevételének akkor van helye, ha a tulajdonos az államerdészeti kezelést legalább tíz évi időtartamra kéri és az államerdészeti kezelés idejére aláveti magát mindazoknak a rendelkezéseknek, amelyek a T. 1. §-a alá eső erdők tulajdonosaira vonatkoznak.

R. 134. §.

(1.) Az erdőnek államerdészeti kezelésbevételéről rendelkező határozatban:

1. fel kell tüntetni az erdő adatait (község, telekkönyvi tulajdonos, földadókataszteri megjelölés, kiterjedés) és jellegét (erdő, véderdő, közérdekű erdőtelepítésre kijelölt terület, az 1913 : X. t.-c. hatálya alá eső közös legelő része);

2. meg kell jelölni, hogy az erdő államerdészeti kezelésbevétele a T.-nek melyik §-a, illetőleg a T. 60. §-ának melyik pontja alapján rendeltetett el;

3. szükség esetében intézkedni kell az erdőnek a vármegyei közös erdészeti segédszolgálati szervezetbe besorozása iránt;

4. tájékoztatásul ki kell mondani, hogy az erdő a kezelési költségjárulék kivetésénél melyik jövedelmezőségi osztályba fog soroztatni;

5. a T. 71. §-ának első bekezdése alá, valamint a R. 163. §-a alá tartozó erdő tekintetében ki kell mondani, hogy az erdőt kezelési költségjárulék nem terheli, a T. 71. §-ának második bekezdése alá tartozó erdő tekintetében pedig figyelmezteni kell az erdőtulajdonost, hogy a kezelési költségjáruléknak egészen vagy részben való elengedését kérheti;

6. meg kell nevezni az erdőfelügyelőséget, amely az erdőt kezelni fogja s határidő kitűzésével fel kell hívni, hogy az erdőt kezelésre vegye át és az átvételi jegyzőkönyv bemutatásával egyidejüen a kezelési költségjárulék kivetésére, valamint szükség esetében a közös erdészeti segédszolgálati járulék kivetésére is tegyen javaslatot;

7. figyelmeztetni kell az erdőtulajdonost, hogy a jövedelmezőségi osztályba sorozás ellen észrevételét bejelentheti ugyan, a besorozás ellen a közigazgatási bíróság előtt azonban csak a kezelési költségjárulék kivetéséről rendelkező határozat alapján élhet panasszal;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

8. szükség esetében intézkedni kell az erdőnek az erdők törzskönyvébe felvétele iránt és a T. 146. §-a alá tartozó tulajdonostársak erdeje tekintetében el kell rendelni az erdőbirtokossági társulat megalakítását.

R. 135. §.

(1.) Az államerdészeti kezeléssel megbízott erdőfelügyelőség az erdőnek a helyszínen való átvételére határidőt tűz ki, az átvételhez az erdőtulajdonost meghívja, a kitűzött időben az erdőt jegyzőkönyv felvétele mellett kezelésre átveszi és a jegyzőkönyvet az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz beterjeszti.

(2.) Az erdőtulajdonosnak, vagy megbizottjának a helyszíni átvételnél meg nem jelenése az átvétel joghatályát nem érinti.

R. 136. §.

(1.) Ha az erdőfelügyelőség a R. 135. §-a értelmében az erdőt államerdészeti kezelés végett a helyszínen átvette, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az erdőfelügyelőség javaslata alapján a kezelési költségjárulék kivetése iránt intézkedik.

(2.) A kivetésről rendelkező határozatban:

1. meg kell állapítani, hogy az erdő államerdészeti kezelésbevételét elrendelő határozat jogerőre emelkedett és meg kell jelölni a napot, amelyen az erdő kezelés végett a helyszínen átvétetett;

2. a helyszíni átvétel napját követő hónap elsejétől kezdődő hatállyal ki kell vetni a R. 150—156., illetőleg 160. §-ának megfelelően a kezelési költségjárulékot;

3. ha az erdő a vármegyei közös erdészeti segédszolgálati szervezetbe besoroztatott, a T. 43. §-a alapján megállapított szabályzatnak megfelelően ki kell vetni az erdészeti segédszolgálati járulékot;

4. el kell rendelni az erdőnek az erdészeti nyilvántartásokba bejegyzését;

5. figyelmeztetni kell az erdőtulajdonost, hogy az erdőkezelési költségjárulék kivetése ellen a közigazgatási bíróság előtt panasszal élhet, az erdészeti segédszolgálati járulék kivetése ellen pedig a földmívelésügyi miniszterhez fellebbezhet.

R. 137. §.

(1.) Az államerdészeti kezelésbe átvett erdőkről az erdőfelügyelőség törvényhatóságonkint nyilvántartást vezet.

(2.) A nyilvántartást a jelen rendelethez fűzött II. számú minta szerint kell elkészíteni és vezetni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 138. §.

(1.) A T. 73. §-ának rendelkezéséhez képest az erdőtulajdonost rendszerint az erdőnek államerdészeti kezelésbe való átvétele alkalmával kell nyilatkozatra felhívni arra nézve, hogy az erdőigazgatósággal és az erdőfelügyelőséggel való érintkezésben magát meghatalmazottal kívánja-e képviseltetni.

(2.) Ha az erdőnek több tulajdonosa van, vagy ha az erdőtulajdonos jogi személy, az erdőgazdálkodás vitelére és az erdőtulajdonos képviselésére meghatalmazott kijelölése kötelező.

(3.) A bejelentett meghatalmazott nevét és lakáscímét a nyilvántartásban (R. 137. §.) fel kell jegyezni.

* * *

(M. i.) Már az 1898 : XIX. t.-c. is két csoportra osztotta a korlátolt forgalmú erdőbirtokokat a szerint, hogy terjedelmükhöz és jövedelmezőségükhöz képest a külön erdőmérnök alkalmazásának költségeit elbírják-e vagy sem. Ezt a felosztást követi a T. is és első csoportba (60. §. *a)* pont) sorozza a községek, úrbéres birtokosságok, telepesek, továbbá az ezekből alakult erdőbirtokossági társulatok erdőbirtokait, a második csoportba (60. §. *b)* pontja) pedig a többi korlátolt forgalmú erdőbirtokot. Minthogy az első csoportbeli erdőbirtokok a külön erdőmérnök alkalmazásának költségeit rendszerint el nem bírják, államerdészeti kezelésbe adásukat a 60. §. kötelezővé teszi, ezzel szemben a második csoportbelieknek államerdészeti kezelésbe adását csak arra az esetre teszi kötelezővé, ha nincsenek külön erdőmérnök kezelése alatt.

Az államerdészeti kezelésnek a közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területekre való kiterjesztése (60. §. *c)* pont) az elrendelt munkálatok szakszerű végrehajtása érdekében közérdekből történt. Az ilyen területnek államerdészeti kezelésbe vétele a tulajdonosra nézve megterhelést különben sem jelent, mert az ilyen terület után kezelési járulék a T. 71. §-a szerint nem vethető ki. Kiterjesztése az államerdészeti kezelésnek az is, hogy a gyámság és gondnokság tartamára a gyámolt vagy gondnokolt erdejének államerdészeti kezelésbe vételét a T. (60. §. *d)* pont) méltányosságból szintén lehetővé teszi.

Végül újítás még a T.-nél az is, hogy a 3.000 kat. holdnál kisebb magánerdők államerdészeti kezelésbevételét kötelezően elrendeli arra az esetre, ha a tulajdonos maga kéri. (60. §. *e)* pont.)

Ez a rendelkezés a magán-erdőtulajdonosokra előnyt, az államra kötelezettséget jelent, mert a tulajdonos kérelme esetében az államrendészeti kezelésbevételt megtagadni nem lehet.

Általában meg kell még említeni, hogy az 1898 : XIX. t.-c. — a véderdőkön és kopár területeken kívül a magánerdők államrendészeti kezelésbevételét tiltotta, mert arra az elvi álláspontra helyezkedett, hogy az állam csak olyan erdő kezelését vállalhatja el, amelyet üzemterv szerint kezelnek, már pedig a T. hatálybalépése előtt a magánerdők használatára üzemtervek nem voltak. Mivel azonban a T. az erdők üzemtervszerű kezelését általánosan kiterjesztette, ez az elvi akadály megszűnt.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Fahasználat iránti engedély feltételeként az erdőigazgatóság az államerdészeti kezelést és a vármegyei közös erdészeti segédszolgálati szervezetbe való belépést nem kötheti ki. (30.799/1936. II. 1. F. M. sz.)

Az osztatlan közösség fogalma az ingatlan természetben való osztatlanságát és az erdőgazdaság egész körére kiterjedő közös használatát is magában foglalja. (31.699/1936. II. 1. F. M. sz.)

Legelőilletőségű erdőterületnek a T. 39. §-ának 2. pontja, illetve a 60. §-ának *a)* pontja alapján való államerdészeti kezelésbevétele nem zárja ki azt, hogy a társulat idővel erdejét legelőgazdaságra rendezze be. Az erdőbirtokossági társulat ilyenkor nem alakul át legeltetési társulattá, hanem az alapszabályokat kell csak legelőrendtartással kiegészíteni. (27.107/1935. III. I. M. — 115.999/1936. II. 1. és 100.807/1937. II. 1. F. M. sz.)

Legelőilletőségű erdőterületre nézve a legeltetési vagy erdőbirtokossági társulattá való alakulást a megvédendő érdekek szem előtt tartásával kell az 1913 : X. t.-c. vagy a T. alapján elrendelni. (27.107/1935. III. I. M. — 82.500/1935. III. 2. F. M. sz.)

A Vitézi Rendnek, mint köztestületnek az erdőingatlana a T. 39. §-ának 3., valamint a 60. §. *b)* pontjának a rendelkezése alá tartozik. (83.866/1937. II. 1. F. M. sz.)

A közkereseti társaságra a T. 39. §-ának 3. pontjában és a 60. §-ának *b)* pontjában felsorolt tulajdonosokra vonatkozó rendelkezés nem terjeszthető ki, mert a közkereseti társaság az idézett §-okban említett részvénytársaságnak vagy szövetkezetnek nem minősíthető. (115.199/1936. II. 2. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter 54.870/1935. I. 1. számú rendelete szerint a tartamos gazdálkodásra nem alkalmas 20. kat. holdnál kisebb olyan magánerdőknél, — amelyeknek üzemtervszerű kezelésétől a T. 32. §-a alapján a hatóság eltekintett — az államerdészeti kezelésbevételt is mellőzni kell.

Ha erdőként nyilvántartott terület államrendészeti kezelésbe adásra kötelezett tulajdonába kerül, az erdők törzskönyve, valamint az államerdészeti kezelésben lévő erdők nyilvántartása helyesbítésének alapjául nem a tényleges államerdészeti kezelésbevétel alaki megtörténte, hanem a kezelésbevételt elrendelő véghatározat jogerőre emelkedése szolgál. (78.033/1935. I. 1. F. M. sz.)

A pénzügyminiszter 1139/1940. számú rendelete 2. §-ának 9. pontja szerint az ötven kat. holdnál nagyobb területű erdőnek államerdészeti kezelésbevétele iránti kérvényt 5.— P. illeték terheli, 8. §-ának 2. pontja szerint pedig az államerdészeti kezelésben lévő erdő tulajdonosának facsemete-igénylés iránti kérvénye illetékmentes. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A gazdasági és hitelélet renjének, valamint az államháztartás egyensúlyának biztosításáról szóló 1931 : XXVI. t.-c. 2. §-ában foglalt és legutóbb az 1941 : XI. t.-c. 1. §-ával meghosszabbított felhatalmazás alapján kiadott 1240/1942. M. E. számú rendelet (megjelent a Budapesti Közlöny 1942. évi március hó 8-án kelt 55-ik számában) a T.-szakaszban foglaltaktól eltérően, átmenetileg az alábbiak szerint rendelkezik.

„2. §. A T. 39. §-ának 4. pontja alá tartozó erdőtulajdonos kötelezettségeinek teljesítésére az ott megállapított 3.000 kat. hold helyett 5.000 kat. hold birtokhatár a T. 308. §-ának (1.) bekezdésében megállapított 1.000 kat. hold helyett pedig 3.000 kat. hold birtokhatár irányadó.

A földmívelésügyi miniszter megengedheti, hogy a T. 39-ának 3. pontja alá tartozó erdőtulajdonos erdejének államerdészeti kezelésbe adása (T. 60. §. *b)* pont) helyett az erdőgazdaság irányítására és vezetésére erdőmérnök-szaktanácsadót vehessen igénybe, feltéve, hogy az erdő kiterjedése 5000 kat. holdat nem halad meg. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a már államerdészeti kezelésbe adott erdőkre."

Fenti rendelet kihirdetésének napján lépett hatályba és a hatálybalépésének napjától számított 5 esztendő elteltével (tehát 1947. évi március hó 7-én) hatályát veszti.

A rendelet végrehajtását a földmívelésügyi miniszter 84.800/1942. I./A. 1. számú rendelete szabályozza.

(L. még a T. 61. §. alatti részt.)

T. 61. §.

(1.) Azokon az erdőkön felül, amelyeket a 60. §. értelmében államerdészeti kezelésbe kell venni, a földmívelésügyi miniszter a 60. §-ban meghatározott feladatok ellátása végett államerdészeti kezelésbe vehet még — tulajdonosa kérésére — minden más erdőt, továbbá ilyen kérés nélkül is minden olyan erdőt, amelynek tulajdonosa az erdőgazdaság szakszerű irányításáról és vezetéséről az erdőrendészeti hatóság által kitűzött határidő alatt nem gondoskodik.

R. 133. §.

(1.) Ha az erdőtulajdonos az erdőgazdaság szakszerű irányításáról és vezetéséről az erdőrendészeti hatóság által kitűzött határidő alatt nem gondoskodik (T. 61. §.), az erdőrendészeti megtorló eljárás megindításával egyidőben az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az erdőfelügyelőség javaslata alapján az erdő államerdészeti kezelésbevétele iránt a földmívelésügyi miniszterhez előterjesztést tesz.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) Az előterjesztésben a R. 131. §-ának második bekezdésében felsorolt adatokon felül ismertetni kell mindazokat a határozatokat is, amelyekkel az erdőtulajdonost az erdő szakszerű irányításáról és vezetéséről való gondoskodásra felhívták.

* *

(M. i.) A 60. §. határozza meg azokat az erdőket, amelyeket államerdészeti kezelésbe kell venni, a 61. §. pedig azokat, amelyeket kezelésbe lehet venni.

Ez a szakasz az államerdészeti kezelésbevétel lehetőségét az erdőtulajdonos kérelme esetében minden erdőre kiterjeszti.

Hitbizományi birtokosnak csekélyebb kiterjedésű hitbizományi erdejét csak a T. 61. §-a alapján lehet államerdészeti kezelésbe venni, ha a többi erdeje nincsen államerdészeti kezelésben. (37.438/1938. II. 1. F. M. sz.)

A Magyarországon erdőtulajdonos külföldi közösségekre a T. ötödik címében foglalt rendelkezések nem alkalmazhatók és az ilyen érdekeltségeknek a T. 146. §-a alapján erdőbirtokossági társulattá való megalakulását nem lehet elrendelni. A Magyarországon lévő erdejüknek azonban az államerdészeti kezelésbe vételére és teljhatalmú megbízott kirendelésére — a gazdálkodás szakszerű irányítása és vezetése céljából — a T. 61. és 238. §-a módot nyujt. (38.618/1938. II. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 60. §. alatti részt.)

T. 62. §.

(1.) Az államerdészeti kezelést meg kell szüntetni:

a) ha a 60. §. *a)* pontja alapján államerdészeti kezelésbe vett erdő olyan személy tulajdonába jut, aki erdejét államerdészeti kezelésbe adni nem köteles; az államerdészeti kezelést annak az évnek a végével kell megszüntetni, amelyben az új tulajdonos a megszüntetést legalább három hónappal az év vége előtt az erdőigazgatóság útján kéri;

b) a 60. §. *b)* pontja alapján államerdészeti kezelésbe vett erdőknél annak az évnek végével, amelyben a tulajdonos erdejének kezelésére erdőmérnököt alkalmazott;

c) a 60. §. *c)* pontja alá sorozott területeknél annak az évnek a végével, amely évben az erdőtelepítés érdekében elrendelt műszaki és erdőtelepítési munkála-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tok teljes és sikeres befejezést nyertek, kivéve ha a megtelepített erdőt a 60. §. értelmében, vagy a földmívelésügyi miniszternek a 61. §. alapján hozott határozata szerint továbbra is államerdészeti kezelésben kell tartani;

d) a 60. §. *d)* pontja alapján államerdészeti kezelésbe vett erdőnél annak az évnek végével, amelyben a gyámság vagy gondnokság megszűnt;

e) a 60. §. *e)* pontja alapján államerdészeti kezelésbe vett erdőnél a kezelés kezdetétől számított tíz év letelte után; az államerdészeti kezelést annak az évnek a végével kell megszüntetni, amelyben a tulajdonos a megszüntetést legalább három hónappal az év vége előtt az erdőigazgatóság útján annak igazolása mellett kéri, hogy a szakszerű kezeléshez megkívánt személyzetet (46. §.) a kellő időtől fogva szerződtette;

f) a 61. §. alapján államerdészeti kezelésbe vett erdőknél a kezelés kezdetétől számított tíz év letelte után abban az esetben, ha a megszüntetést az erdőtulajdonos kéri, vagy ha a megszüntetést a földmívelésügyi miniszter az államerdészet érdekei vagy más fontos közérdek szempontjából látja szükségesnek; az államerdészeti kezelést annak az évnek a végével kell megszüntetni, amelyben a tulajdonos a megszüntetést legalább három hónappal az év vége előtt az erdőigazgatóság útján annak igazolása mellett kéri, hogy a szakszerű kezeléshez megkívánt személyzetet (46. §.) a kellő időtől fogva szerződtette; tíz éven belül is meg kell szüntetni bármelyik év végével az állami kezelést, ha az erdő más tulajdonába megy át, és az új tulajdonos igazolja, hogy a szakszerű kezeléshez megkívánt személyzetet a kellő időtől fogva szerződtette;

g) az erdőgazdasági művelés alól a törvény megsértése nélkül kivont erdőnél annak az évnek végével, amelyben az erdőgazdasági művelés megszűnt.

(2.) Az államerdészeti kezelést a földmívelésügyi miniszter indokolt kérelemre az *e)* és *f)* pontban említett tíz éven belül is megszüntetheti.

* *

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az államerdészeti kezelés megszüntetésének szabályozásánál a T. némi változtatással az 1898 : XIX. t.-c. irányelveit követi.

A T.-szakasz utolsó bekezdése lehetőséget nyujt az erdőtulajdonosok érdekében arra, hogy a hatóság megokolt esetben az általános rendelkezésektől eltérhessen.

A 3.000 kat. holdnál kisebb magánerdő tulajdonosa az államerdészeti kezelés megszüntetését a T. 62. §-ának *a)* pontjában képviselt elvi alapon szintén kérheti. (31.219/1936. II. 1. F. M. sz.)

Ha egy erdő az adás-vételhez való hozzájárulás alkalmával feltétel nélkül jut olyan személy tulajdonába, aki azt államerdészeti kezelésbe adni már nem köteles, kérelmére az államrendészeti kezelést a T. 62. §-ának *a)* pontjában képviselt elvi alapon kell megszüntetni. (113.467/1939. II. 1. F. M. sz.)

A T. 60. §. *b)* pontjában felsorolt erdőtulajdonosok erdeje államerdészeti kezelésének a 62. §. *b)* pontja alapján való megszüntetéséhez, a már máshol alkalmazásban álló erdőmérnöknek kezelő erdőmérnökként való bejelentése nem szolgáltat jogalapot. (81.091/1937. II. 1. F. M. sz.)

A T. 61. §-a alapján történt államerdészeti kezelésbevételnél figyelmeztetni kell az erdőtulajdonost arra is, hogy az államerdészeti kezelést a 62. §. *f)* pontja értelmében az annak kezdetétől számított 10 év letelte előtt, még kezelő okl. erdőmérnök alkalmazásával sem lehet megszüntetni. (37.438/1938. II. 1. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter 28.355/1936. I. 1. számú rendeletével utasította az albizottságot, hogy a B. I. alapítvány tulajdonában lévő és a T. 2. §. *e)* pontja alá tartozó *„szabad erdő"*-nek minősített terület államrendészeti kezelésének a megszüntetése iránt a T. 62. §. *g)* pontja alapján saját hatáskörében intézkedjék.

A pénzügyminiszter 1139/1940. számú rendelete 2. §-ának 10. pontja szerint az erdő államerdészeti kezelésének a megszüntetése iránti kérvényt 5.— P. illeték terheli. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 63. §. alatti részt.)

T. 63. §.

(1.) Az államerdészeti kezelésbevételt, illetőleg a kezelés megszüntetését az erdőrendészeti hatóság rendeli el.

(2.) A 61. §-on alapuló államerdészeti kezelésbevételt és a kezelés megszüntetését az olyan erdőnél,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

amely valamely hatóság vagyonfelügyelete alatt áll, csak a vagyonfelügyeleti hatóság hozzájárulásával szabad elrendelni.

R. 139. §.

(1.) Az államerdészeti kezelés megszüntetése iránt az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az erdőfelügyelőség javaslata alapján hivatalból, vagy az erdőtulajdonos kérelmére intézkedik, mihelyt a megszüntetésnek a T. 62. §-ában megszabott valamely előfeltétele bekövetkezik.

(2.) Ha az államerdészeti kezelés alatt álló erdő olyan személy tulajdonába jut, akire az államerdészeti kezelés nem kötelező, abban az esetben, ha az erdőgazdálkodás szakszerű vezetéséről és irányításáról erdőmérnök alkalmazásával gondoskodik, az államerdészeti kezelést az év végén a tulajdonos kérelmére is csak akkor lehet megszüntetni, ha a tulajdonos az erdőmérnök alkalmazását igazolja.

(3.) Az államerdészeti kezelés megszüntetése iránt a T. 62. §-ának *d)* pontjában említett esetben akkor kell intézkedni, amikor a gyámhatóság a gyámság vagy gondnokság megszüntetéséről az elsőfokú erdőrendészeti hatóságot értesíti.

(4.) Ha az államerdészeti kezelésből kibocsátott erdő tulajdonosa a közös erdészeti segédszolgálati szervezetnek (T. 43. §.) tagja, a megszüntető határozatban a közös erdészeti segédszolgálati szervezetből való kilépés folytán szükséges intézkedéseket (R. 108. §.) is meg kell tenni.

R. 140. §.

(1.) Ha az államerdészeti kezelésben lévő erdő olyan személy tulajdonába jut, aki erdejét szintén államerdészeti kezelésbe köteles adni, csak a tulajdonváltozást kell az államerdészeti kezelésben levő erdők nyilvántartásában feljegyezni és ugyanakkor intézkedni kell a kivetett kezelési járulék törlése és a kezelési járuléknak az új tulajdonosra való kivetése iránt is.

(2.) Ugyanígy kell eljárni akkor is, ha az erdő olyan személy tulajdonába jut, aki erdejét államerdészeti kezelésbe adni nem köteles, kérelmére azonban a földmívelésügyi miniszter az erdő államerdészeti kezelését megengedte.

R. 141. §.

(1.) Ha a T. 63. §-a értelmében az államerdészeti kezelésbevételhez, vagy a kezelés megszüntetéséhez vagyonfelügyeleti hatóság hozzájárulása szükséges és az államerdészeti kezelésbe-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

vételt, vagy a megszüntetést a tulajdonos kéri, a vagyonfelügyeleti hatóság hozzájárulását a tulajdonos köteles megszerezni és erről szóló okiratot kérvényéhez mellékelni. Ha azonban az eljárás hivatalból indul meg, az erdőrendészeti hatóságnak kell intézkedés előtt a hozzájárulás iránt a vagyonfelügyeleti hatóságot megkeresnie. A megkeresésben a vagyonfelügyeleti hatóságot tájékoztatni kell mindazokról a körülményekről, amelyekre az államerdészeti kezelésbevétel, vagy a kezelés megszüntetése kérdésében figyelemmel kell lenni és szükség esetében a hozzájárulás megtagadásának a következményeiről is.

* *

A T. §. (2.) bekezdése a vagyonfelügyeleti hatáskör épségbentartását kívánja biztosítani.

(L. a T. 62. §. alatti részt.)

T. 64. §.

(1.) Az államerdészeti kezelés megszüntetésénél a 62. §-ban szabályozott eljárás az irányadó azoknál az erdőknél is, amelyek ennek a törvénynek hatálybalépésekor már államerdészeti kezelés alatt állanak, kivéve a külön megállapodáson alapuló államerdészeti kezelést, amelyre a kezelés módja, feltételei és megszünése tekintetében a külön megállapodás és az ennek alapján kiadott rendelkezések irányadók.

R. 142. §.

(1.) Azokat az erdőket, amelyek a jelen rendelet hatálybalépésének idejében államerdészeti kezelés alatt állottak, tovább is ilyen kezelésben kell tartani mindaddig, amíg az államerdészeti kezelés megszüntetésének a T. 62., illetőleg a R. 139. §-a értelmében helye nincs.

* *

(L. a T. 63. §. alatti részt.)

T. 65. §.

(1.) Az államerdészeti kezeléssel kapcsolatos feladatokat az erdőigazgatóságok ellenőrzése mellett az erdőfelügyelőségek végzik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) Az államerdészeti kezelés keretében az erdőfelügyelőség hatásköre az erdőgazdaságokban felmerült mindazokra a tennivalókra terjed ki, amelyeknek teljesítéséhez erdészeti szakképzettség szükséges.

(3.) Az erdőfelügyelőség az előbb említett feladatok ellátása során a jogszabályok, az üzemterv és az esetleg kiadott külön hatósági intézkedések korlátain belül a tulajdonos kívánságait figyelembe venni köteles.

R. 143. §.

(1.) Az erdőfelügyelőség a T. 65. §-ában, illetőleg az erdőigazgatóság a T. 232. §-ában foglalt rendelkezésnek megfelelően az államerdészeti kezelés keretében a következő feladatokat teljesíti:

1. kijelöli az erdőtulajdonos által rendelkezésre bocsátott hiteles adatok alapján az erdőbirtok határait; irányítja és ellenőrzi a határmegjelölési munkálatokat;

2. elvégzi az erdőbirtok felméréséhez, gazdasági beosztásához és térképezéséhez szükséges mérnöki munkálatokat; nyilvántartja az erdőbirtok területét;

3. elkészíti az üzemtervet és elvégzi az üzemtervvel kapcsolatos egyéb üzemrendezési munkálatokat;

4. kijelöli a helyszínen az üzemterv és az erdőrendészeti hatóság külön intézkedése alapján a foganatosítható használatokat; útbaigazítást ad a használatok foganatosítására; felügyel a használatok gyakorlásánál a jogszabályok megtartására;

5. kijelöli a helyszínen a szükséges erdősítéseket és mindazokat a tennivalókat, amelyek az erdő védelme, ápolása és a gazdaság fejlesztése érdekében szükségesek; tervet és költségvetést készít a szükséghez képest a végzendő munkákról; útbaigazítást ad a munkálatokra és teljesítésüket ellenőrzi;

6. megállapítja az értékesítés alá kerülő fakészletek és más erdei termékek mennyiségét és becsértékét, úgyszintén az értékesítés alá kerülő más használatok becsértékét és véleményt ad az értékesítés módjára és feltételeire nézve;

7. irányítja és ellenőrzi az erdőgazdasági alkalmazottak szolgálatát; nyilvántartja a tudomására jutott erdei kihágásokat, intézkedik a tettesek kinyomozása iránt; jogosítva van — a vagyonfelügyeleti hatóság megkeresése esetében pedig kötelessége, — az erdei kihágást elkövetők ellen a bírósághoz külön meghatalmazás nélkül is magánindítványt előterjeszteni, az erdőtulajdonost az erdei kihágási eljárás folyamán a bíróság előtt képviselni és a megengedett jogorvoslatot használni; végül erdei

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

kihágással kapcsolatos magánjogi követelés tekintetében a tulajdonosnak akár általában, akár esetenkint adott felhatalmazás alapján békés úton egyességet is köthet (T. 284. §.);

8. felvilágosítással szolgál és útbaigazítást ad az erdőtulajdonosnak és hatóságoknak az erdőbirtok kezelésére vonatkozó minden kérdésben.

(2.) Az erdőfelügyelőség az erdőtulajdonos nevében szerződést vagy más jogügyletet még meghatalmazás alapján sem köthet.

(3.) Az erdőnek vagy egy részének elidegenítése esetében szükséges mérnöki munkálatok (a terület felmérése, kihasítása, becslése, stb.) elvégzése az államerdészeti kezelés keretében teljesítendő feladatok közé nem tartozik.

R. 144. §.

(1.) Az erdőfelügyelőség az államerdészeti kezelés keretében szükséges feladatok teljesítésénél a törvényektől és egyéb jogszabályoktól, valamint az üzemtervtől az erdőtulajdonos kívánságára sem térhet el; ezeken a korlátokon belül ellenben az erdőtulajdonos kívánságát figyelembe kell vennie, de ebben az esetben is kötelessége a körülményeket gondosan mérlegelni és ha a kívánságát az erdőtulajdonos érdekei szempontjából nem találja helyesnek, köteles véleményét a tulajdonossal, sőt ha az ügy hatósági döntés elé kerül, a hatósággal is közölni.

R. 149. §.

(1.) Ha az erdőfelügyelőség vagy a kiterjedtebb államerdészeti kezeléssel megbízott erdőhivatal a hatáskörébe utalt valamely intézkedést nem tesz meg kellő időben, vagy intézkedése jogszabályba ütközik, vagy a tulajdonos jogos érdekét sérti, az erdőtulajdonos az erdőigazgatóságnál panaszt emelhet; az erdőigazgatóságnak közvetlenül vagy a panasz folytán tett intézkedése ellen a tulajdonos a földmívelésügyi miniszterhez fordulhat.

(2.) A tulajdonos panaszt emelhet az eljáró tisztviselőnek vagy más kiküldöttnek személyes viselkedése miatt is.

* *

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 6864/1939. kih. számú ítéletének a megokolása szerint, az államerdészeti kezelés alatt álló erdő tulajdonosa, mint sértett magánvádló helyett a T. 284., 65. és 233. §-a, valamint a R. 143. §-ának 7. pontja alapján hivatalból eljáró sz.-i erdőfelügyelőség költségeit, ha a terhelt terhére megállapítani nem lehet, a Rüsz. 74. §-a és a Rbsz. 210. §-a 5. pontjának

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

megfelelően a sértett erdőtulajdonos terhére kell megállapítani. (71.011/1940. II. 1. F. M. sz.)

A Kir. Kúria B. T. 3.769/15/1937. számú jogegységi határozatával kimondotta, hogy az erdőfelügyelőséget (erdőhivatalt), az államerdészeti kezelésbe vett erdővel kapcsolatban elkövetett és a T. 258. §-ában meghatározott olyan cselekményeknél, amelyek nem erdei kihágásnak, hanem hivatalból üldözendő vétségnek vagy büntettnek minősülnek, a Bp. 13. §-ának (6.) bekezdése alapján sértettnek kell tekinteni.

Célszerű tehát, ha az erdőfelügyelőségek (erdőhivatalok), az államerdészeti kezelésbe vett erdővel kapcsolatban elkövetett bűncselekmény miatt tett feljelentésükben minden esetben hivatkoznak a T. 284. §. (2.) bekezdésében foglalt rendelkezésre, illetve arra, hogy amennyiben a cselekmény a hivatalból üldözendő büntett vagy vétség tényálladékát valósítaná meg, a Kir. Kúria fentebbi jogegységi határozata értelmében az erdőfelügyelőséget (erdőhivatalt), a bűnvádi eljárásban a sértett jogköre illeti meg. (6762/1938. IV. I. M. — 36.018/1938. II. 1. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter részéről az egyes ügyeknek az alsóbbfokú hatóságok és hivatalok határkörébe és munkakörébe utalása céljából kiadott 222.000/1939. II. 1. és 43.000/1941. I. 2. számú rendeletével felhatalmazta az erdőfelügyelőséget, hogy az üzemtervtől eltérő, de az előírt évi főhasználat $^1/_{10}$ részének mértékén belüli fahasználatokat, az erdőgazdaságokban előálló rendkívüli szükségletek kielégítésére (l. T. 38. §. alatt) az államrendészeti kezelésben lévő erdőkben a tulajdonos vagy meghatalmazottjának a kérelmére — bizonyos feltételek mellett — kijelölhessen.

(L. még a T. 271. és 284. §-át is.)

T. 66. §.

(1.) Az erdőfelügyelőségnek az előző §-ban megállapított hatásköre nem terjed ki az erdőgazdasági munkák végrehajtására, továbbá az anyag- és pénzkezelésre. Ezeket a tennivalókat az erdőtulajdonos saját munkaerejével és saját költségén látja el. A földmívelésügyi miniszter az erdőtulajdonossal kötött megállapodás alapján elrendelheti, hogy az erdőfelügyelőség a költségek megtérítése ellenében egészben vagy részben ezeket a feladatokat is teljesítse.

(2.) Indokolt esetben a földmívelésügyi miniszter az ilyen külön megállapodás alapján kezelésre elvállalt erdő tekintetében az erdőgazdálkodás ellátására külön erdőhivatalt (234. §.) állíthat fel.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 145. §.

(1.) A T. 66. §-ában említett külön feladatok elvállalása iránt az erdőtulajdonosnak a földmívelésügyi miniszterhez kérelmet kell előterjesztenie.

(2.) A kérvényben a tulajdonosnak részletesen és szabatosan meg kell jelölnie azokat a tennivalókat, amelyeket az államerdészeti kezelésnek a R. 143. §-ában szabályozott rendes feladatain felül az államerdészetre átruházni kíván, továbbá azokat az ellenszolgáltatásokat, amelyeket erdejének ilyen kiterjedtebb államerdészeti kezeléséért elvállalni hajlandó és meg kell jelölnie az időtartamot is, amelyre az államerdészeti kezelést kéri. A kérvényre egyébként a R. 131. §-ának rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(3.) A kiterjedtebb államerdészeti kezelést a földmívelésügyi miniszter csak a pénzügyminiszterrel egyetértve vállalhatja el.

(4.) A kiterjedtebb államerdészeti kezelés elvállalására vonatkozóan az erdőtulajdonossal megállapodást kell kötni, amelyben a kölcsönös jogokat és kötelességeket pontosan meg kell határozni és ki kell kötni, hogy az erdőtulajdonos az államerdészeti kezelés megszüntetését a kezelésbevételtől számított tíz év eltelte előtt nem kérheti.

(5.) A kiterjedtebb államerdészeti kezelésre átvett erdőbirtokokat a rendes államerdészeti kezelésben lévő erdőkről vezetett nyilvántartásban elkülönítve kell nyilvántartani és az ilyen erdőbirtokok tulajdonosaira a kezelésért járó pénzbeli szolgáltatásokat az egyszerű kezelésért fizetendő kezelési járulékkal együtt kell kivetni. A pénzbeli szolgáltatások kivetésére és lerovására a kezelési járulékra vonatkozó általános szabályok irányadók.

* *

A fenti rendelkezések régebben is megvoltak.

Debrecen sz. kir. város polgármesterének 6836/1936. II. számú felterjesztése alapján és a város törvényhatósági bizottságának — a belügyminiszter vagyonfelügyeleti szempontból való hozzájárulását tartalmazó (121.501/1935. V. számú rendelete értelmében hozott — 2/1936. B. K. gy. számú határozatával kifejezésre jutott kérésére a földmívelésügyi miniszter 29.622/1936. II. 1. számú rendeletével a város erdejét 1935. július hó 1-től, 1945. június hó 30-ig terjedő időre folytatólagos (közvetlen) államerdészeti kezelésbe venni elrendelte.

Amennyiben pedig a város 1943. június hó 30-ig felmondással nem él, az államerdészeti kezelés — azonos feltételek mellett — további 10 évre is érvényben marad. Ebben az esetben az 1935. június hó 30-án esedékes felmondást a város 1953. június hó 30-ig jelentheti ki.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A rendelet szabályozza: 1. az államerdészeti kezelés tartamát, 2. a kezelés teendőit, 3. a kezelést végző erdőmérnöki és alerdészi (erdőőri) személyzet jogviszonyait, 4. a város szolgáltatásait és végül 5. a kezelés megszűnése esetén követendő eljárást.

A földmívelésügyi miniszter 116.086/1939. II. 1. szám alatt Hajdu vármegye közigazgatási bizottságát értesítette, hogy a pénzügyminiszter Hajduböszörmény m. város, a hajduböszörményi „Boda-Belső" birtokosság, valamint a hajduhadházai „Csereerdő" és „Nagyerdő" birtokosságok erdejének közvetlen államerdészeti kezelése folytatólagos elvállalásához a R. 145. §-a alapján bizonyos természetbeni szolgáltatások és 50 arany fillér kat. holdankénti erdőkezelési járulék címén fizetendő összeg ellenében hozzájárult.

A szolgáltatásokat elfogadó határozatokat a bizottság 1544/1940. kib. számú határozatával felterjesztette. (180.126/1940. I. 5. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszer 72.429/1931. I. 1. számú rendeletével Szeged sz. kir. város erdejét, a kikötött természetbeni járandóságok szolgáltatása és az öt évenként megállapítandó erdőkezelési járulék fizetésének kötelezettsége mellett, folytatólag közvetlen államerdészeti kezelésbe vette.

Szabadka sz. kir. város erdejének közvetlen államerdészeti kezelésbevételét a város 18.704/1941. szám alatt kérte. (55.138/1941. I. B. 1. F. M. sz.)

A pénzügyminiszter 1139/1940. számú rendeletének 2. §-a 11. pontja szerint az erdőgazdasági munkák végrehajtása, továbbá anyag- és pénzkezelés elvállalása iránti kérvényt 5.— P. illeték terheli. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a 65. §. alatti részt.)

T. 67. §.

(1.) Az államerdészeti kezelésbe átvett erdő tulajdonosa maga köteles saját költségén gondoskodni a törvény értelmében kötelező erdőgazdasági segédszolgálat ellátásáról, valamint erdejének őriztetéséről.

* *

Ezek a rendelkezések a régi törvény joghatálya idején már megvoltak.

(L. még a 65. és 66. §. alatti részeket.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 68. §.

(1.) Az államerdészeti kezeléssel járó tennivalók ellátásához szükséges kézi munkaerőt, anyagot, szerszámot és az ezek szállításához szükséges fuvart az erdőtulajdonos díjtalanul köteles az erdőfelügyelőség vagy az erdőigazgatóság kiküldöttjeinek rendelkezésére bocsátani.

(2.) Az állami kezelés körében felmerülő minden egyéb szükségletet az állam fedezi.

R. 146. §.

(1.) Az államerdészeti kezelésbe átvett erdő tulajdonosának a T. 66. és 68. §-aiban foglalt rendelkezésekhez képest az államerdészeti kezeléssel kapcsolatos kötelességei a T.-ben megszabott általános erdőrendészeti kötelességeken felül a következők:

1. az erdőfelügyelőség kiküldöttjének kiszolgáltatja mindazokat az okiratokat és térképeket, amelyekre a teljesítendő üzemrendezési és egyéb mérnöki munkálatokhoz szükség van;

2. az erdőfelügyelőség által teljesítendő munkálatokhoz szükséges kézi munkaerőt, anyagot, szerszámot, valamint a mérnöki műszerek és eszközök szállításához szükséges fuvart a meghatározott helyen, időben és menyiségben rendelkezésre bocsátja;

3. gondoskodik arról, hogy a munkálatok tartama alatt a mérnöki jelzések sértetlenül megőriztessenek, továbbá, hogy az állandóan fenntartandó határ- és egyéb jelek a kijelölés befejezése után az erdőfelügyelőség utasításai szerint haladéktalanul állandósíttassanak;

4. az üzemterv és az üzemrendezési munkálatok elkészített tervezeteit az erdőfelügyelőség kiküldöttjével szükség szerint a helyszínen is megvizsgálja, aláírja és esetleges észrevételeit és kívánságait jegyzőkönyvbe mondja;

5. az erdőgazdaságot érintő szabályzatokat, hatósági rendelkezéseket és felhívásokat megőrzi és gondoskodik arról, hogy azokat az erdőfelügyelőségnek a helyszínen eljáró kiküldöttje szükség esetében megtekinthesse;

6. résztvesz a foganatosítandó használatok helyszíni kijelölésében és a használatok módjára vonatkozóan a kijelölést végző erdőfelügyelőségi kiküldöttől az útbaigazításokat átveszi; a kiküldött utasítása szerint a kitűzött vágáshatárokat, valamint a kihasználható vagy a fennmaradó törzseket megjelölteti és a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

szükséges legeltetési tilalmi jeleket felállíttatja; gondoskodik arról, hogy az engedélyezett használat gyakorlásában az üzemterv és a hatóság rendelkezéseit, valamint a kiküldött utasításait pontosan megtartsák;

7. résztvesz az üzemterv vagy a hatóság külön rendelkezése alapján végzendő erdősítések, erdőápolási, erdővédelmi és csemetekerti munkálatok helyszíni kijelölésében és gondoskodik arról, hogy azokat az erdőfelügyelőségi kiküldött utasításai szerint végezzék; ha pedig szükségét látja annak, hogy a munkálatot az erdőfelügyelőség kiküldötte a helyszínen bevezesse, ezirányt a munkálat megkezdési időpontjának közlésével az erdőfelügyelőséget megkeresi;

8. faanyagnak, más erdei terméknek vagy használatnak az értékesítésére vagy haszonbérbeadására irányuló szándékát köteles az értékesítés vagy haszonbérbeadás előtt legalább három hónappal az erdőfelügyelőségnek bejelenteni és a becslési munkálatokhoz szükséges munkaerőt, fuvart, anyagokat és eszközöket az erdőfelügyelőség kiküldöttjének rendelkezésére bocsátani;

9. intézkedik, hogy az államerdészeti kiküldöttnek kívánságára és költségére — szükség esetében a közigazgatási hatóság által megállapított árban — a megjelölt helyen és időben kocsi és a helyi viszonyokhoz képest megfelelően berendezett, tiszta, egészséges, hideg időben fűtött szoba álljon rendelkezésére; gondoskodik továbbá arról is, hogy a mérnöki munkálatokhoz csak megbízható, értelmes munkások küldessenek ki;

10. gondoskodik, hogy erdőgazdasági alkalmazottai szolgálatukat az erdőfelügyelőség utasításainak megfelelően és pontosan teljesítsék, továbbá, hogy a szolgálati területükön előfordult erdei kihágásokat, törvénybe, más jogszabályba vagy üzemtervbe ütköző egyéb cselekményeket és az elemi csapások által okozott károkat közvetlenül, vagy az erdőtulajdonos útján az erdőfelügyelőségnek a felfedezéstől, illetőleg a kár bekövetkezésétől számított tizenöt nap alatt bejelentsék; a hozzáérkezett ilyen bejelentéseket az erdőfelügyelőséghez haladéktalanul továbbítja; ha erdei kihágás elkövetőjével békés úton egyességet köt, az egyesség adatait az erdőfelügyelőséggel azonnal közli.

(2.) Mindezeknek a kötelességeknek teljesítését az erdőtulajdonos rendszerint személyesen vagy a T. 73. §-a értelmében kijelölt meghatalmazottja útján vagy egyes meghatározott feladatra nézve az erdőfelügyelőségnek írásban bejelentendő külön meghatalmazottja útján gyakorolja; a meghatalmazott működéséért azonban mindenkor az erdőtulajdonos felelős.

(3.) Ha az államerdészeti kezelés körébe tartozó valamely feladatot nem az erdőfelügyelőség, hanem az erdészeti igazgatás

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

más szerve látja el, a jelen §-ban meghatározott kötelességek a tulajdonost ennek a szervnek irányában terhelik.

R. 147. §.

(1.) Ha az erdőtulajdonos a R. 146. §-ában megállapított szolgáltatásokat kellő időben vagy megfelelően nem teljesítette, s ennek következtében a kiküldött a tervbevett munkát csak a tervszerinti időnél hosszabb idő alatt végezhette el, vagy újabb kiszállás vált szükségessé, vagy a kiküldöttnek költsége merült fel, a kiküldött a tulajdonos mulasztása következtében előállott utazási illetménytöbbletről és a felmerült költségről költségszámlát mutat be az erdőfelügyelőség útján az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak. Ha az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az erdőtulajdonos mulasztását megállapítja, a költségnek a tulajdonostól behajtása iránt intézkedik és intézkedéséről nyilvántartás végett az erdőigazgatóság mellé rendelt számvevőséget is értesíti.

R. 148. §.

(1.) Az erdőigazgatóság, az erdőfelügyelőség, illetőleg az erdőhivatal közegei az állam által kezelt erdő tulajdonosától a R. 141. §-ában, kiterjedtebb államerdészeti kezelés esetén a megállapodásban (R. 145. §.) meghatározott szolgáltatásokon felül semmiféle más szolgáltatást nem követelhetnek, tőle napidíjat, tiszteletdíjat, pénzbeli vagy másféle jutalmat nem fogadhatnak el, részére magánmunkát még díjazás nélkül sem végezhetnek.

* *

Ezek a rendelkezések sem újak.

(L. még a T. 65., 66. és R. 499. §. alatti részeket.)

T. 69. §.

(1.) Az államerdészeti kezelésbe vett erdő tulajdonosa az államerdészeti kezeléssel járó költségek fejében az államnak évi járulékot fizet.

(2.) A kezelési költségjárulékot az erdőfelügyelőség által szolgáltatott adatok alapján és a megállapított egységtételek (70. §.) alkalmazásával az elsőfokú erdőrendészeti hatóság veti ki és tartja nyilván.

(3.) A kezelési költségjárulék biztosítására és behajtására a közadók kezelésére vonatkozó törvényes ren-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

delkezések az irányadók. Bírói árverés esetében a jogerőre emelkedett legutolsó árverés napjától visszafelé számított három évnél nem régibb hátralékok a vételár bírói felosztásánál törvényes elsőbbséggel bírnak, és az elárverezett ingatlant közvetlenül terhelő föld- és házadóval, ezek pótlékaival és járulékaival együtt, az ezek törvényes elsőbbségére megállapított szabályok szerint elégítendők ki. Az ingatlanok haszonélvezetére vezetett bírói végrehajtás esetében a kezelési költségjárulékot az ingatlant közvetlenül terhelő és a jogerőre emelkedett legutolsó árverés napjától visszafelé számított három évnél nem régibb állami, törvényhatósági és községi adóval, vagyonváltsággal, vízszabályozási járulékkal, szőlőfelújítási kölcsöntartozással és birtokrendezési költséggel együtt törvényes elsőbbséggel bíró tételként kell kifizetni.

* *

Általános adójogi elv az, hogy fizetési kedvezmény engedélyezésére az a hatóság (hivatal, testület, intézmény) jogosult, amelyet a közszolgáltatás megillet. Minthogy az erdőkezelési járulék a földmívelésügyi miniszteri tárca bevétele, ennek a tartozásnak a befizetésére fizetési kedvezményt is a földmívelésügyi miniszter engedélyezhet. (160.680/1938. VIII. P. M. — 114.197/1939. II. 1. F. M. sz.)

(L. a T. 60. alatti R. 134. §-t és a T. 70., valamint 230. §-ának 1. pontja alatti részeket.)

T. 70. §.

(1.) Az államerdészeti kezelésbe vett erdő kezeléséért fizetendő évi járulékot az erdő terjedelmének és jövedelmezőségének figyelembevételével kell megállapítani.

(2.) A kezelési költségjáruléknak kataszteri holdankinti átlagos egységtételét — a földmívelésügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértve — törvényhatóságonkint 5 évről 5 évre állapítja meg, és erről a földmívelésügyi miniszter az állami költségvetés kapcsán az országgyűlésnek jelentést tesz.

(3.) Azokban a törvényhatóságokban, melyekben az államerdészeti kezelésbe vett erdők jövedelmezőségi

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

viszonyai között nagyobb eltérések vannak, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az erdőfelügyelőség javaslata alapján legfeljebb három jövedelmezőségi osztályt állít fel, azokba az erdőket besorozza, s mindegyik osztályra külön-külön állapítja meg a kezelési költségjárulék egységtételét, de úgy, hogy a törvényhatóság területén államerdészeti kezelésben álló erdők egy-egy kataszteri holdjára átlagosan eső egysététel megfeleljen a törvényhatóság területére megállapított átlagos egységtételnek. A legmagasabb egységtétel a legalacsonyabb egységtétel háromszorosánál nagyobb nem lehet.

R. 150. §.

(1.) A kezelési költségjárulék megállapítása szempontjából az ötéves időszakot az 1936. évtől kezdődően kell számítani.

(2.) Minden ötéves időszak utolsó évében április havának végéig a kezelési járulék alapjául szolgáló jövedelmezőségi osztályokat felül kell vizsgálni, szükség esetében a következő ötéves időszakra a törvény rendelkezéseinek megfelelően újból meg kell állapítani és az államerdészeti kezelésben levő erdőket a jövedelmezőségi osztályokba újból be kell sorozni.

(3.) Rendszerint három jövedelmezőségi osztályt kell felállítani; azokban a törvényhatóságokban azonban, amelyekben az erdők jövedelmezősége között nagyobb eltérések nincsenek, csak kettőt. Kivételesen, ha az erdők jövedelmezősége között egészen lényegtelen eltérések vannak, az osztályba sorozást mellőzni lehet.

(4.) A jövedelmezőségi osztályok felállítását és az erdőknek ezekbe besorozását az erdőfelügyelőség előmunkálatai és javaslata alapján az elsőfokú erdőrendészeti hatóság végzi. Az intézkedést valamennyi erdőre vonatkozóan egységesen kell megtenni, a határozatot az érdekelt erdőtulajdonosoknak kézbesíteni kell. A határozatba fel kell venni azt a figyelmeztetést, hogy a határozat ellen az érdekelt erdőtulajdonos tizenöt nap alatt az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz észrevételt terjeszthet elő, fel kell venni továbbá azt a figyelmeztetést is, hogy a közigazgatási bírósághoz panasszal majd a kezelési költségjárulék kivetésére vonatkozó határozat alapján lehet élni.

(5.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az észrevételeket megvizsgálja s azután a jövedelmezőségi osztályok megállapítására és az erdőnek ezekbe besorozására vonatkozó határozatát a kezelési költségjárulék átlagos egységtételének megállapítása végett véleményével a földmívelésügyi miniszterhez felterjeszti.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 151. §.

(1.) A jövedelmezőségi osztályok felállítása és az erdőknek ezekbe besorozása céljából a R. 150. §-a értelmében végzett előmunkálat adatai alapján az erdőfelügyelőség a kerületéhez tartozó mindegyik törvényhatóságra vonatkozóan külön-külön kimutatást terjeszt az erdőigazgatóság elé arról, hogy

1. a törvényhatóság területén együttvéve hány kataszteri hold erdő van egyszerű államerdészeti kezelésben (a kiterjedtebb kezelés alatt állók nélkül és azok nélkül, melyeket a T. 71. §-a értelmében kezelési járulék nem terhel); ez a terület a R. 150. §-a alapján készített besorozási tervezet szerint az egyes jövedelmezőségi osztályok között hogyan oszlik meg;

2. mekkora azoknak az erdőknek az együttes kiterjedése, amelyeket a T. 71. §-ának első bekezdésében foglaltak szerint kezelési járulék nem terhelhet;

3. továbbá a kezelési járulék elengedésének mértéke szerint csoportosítva, jövedelmezőségi osztályonkint mekkora azoknak az erdőknek az együttes kiterjedése, amelyek után a kezelési járulékot a T. 71. §-ának második bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a földmívelésügyi miniszter részben vagy egészben elengedte.

R. 152. §.

(1.) Az erdőfelügyelőségnek a R. 151. §-a értelmében összeállított kimutatásai alapján az erdőigazgatóság saját kerületére összefoglaló kimutatást készít, amelyben törvényhatóságonkint kimutatja az államerdészeti kezelés (a kiterjedtebb kezelés nélkül) összes költségét. A kimutatást azután a földmívelésügyi miniszterhez felterjeszti és egyszersmind javaslatot tesz arra, hogy az egyes törvényhatóságokban a kezelési járulék átlagos egységtétele, valamint az egyes jövedelmezőségi osztályokra nézve a kezelési járulék egységtétele mekkora összegben állapíttassék meg.

R. 153. §.

(1.) A földmívelésügyi miniszter az elsőfokú erdőrendészeti hatóságoktól és erdőigazgatóságoktól beérkezett kimutatások adatai alapján a pénzügyminiszterrel egyetértve minden egyes törvényhatóságra külön-külön megállapítja a kezelési költségjárulék kataszteri holdankinti átlagos egységtételét.

(2.) Ha ugyanabba a jövedelmezőségi osztályba sorozott erdők jövedelmezősége között törvényhatóságonkint eltérések vannak, a földmívelésügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyet-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

értve a törvényhatósági átlagos egységtételeket ezeknek az eltéréseknek figyelembevételével állapítja meg.

(3.) Az egységtételek összegét egész fillérekre kell kikerekíteni olymódon, hogy az öttizednél kisebb törtszám elhagyandó, ennél magasabb törtszám pedig egész fillérnek veendő.

R. 154. §.

(1.) Ha a földmívelésügyi miniszter a kezelési járuléknak a törvényhatóság területére irányadó átlagos egységtételét megállapította, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az erdőfelügyelőség javaslata alapján megállapítja a kezelési járuléknak az egyes jövedelmezőségi osztályokban alkalmazandó egységtételeit.

(2.) Az osztályok egységtételeinek megállapítása után az erdőfelügyelőség a kivetési lajstromot törvényhatóságonkint elkészíti.

(3.) A kivetési lajstromot az államerdészeti kezelésbe vett erdők nyilvántartásának adatai alapján a jelen rendelethez fűzött III. számú minta szerint kell összeállítani. A lajstromba községenkint csoportosítva a járulékfizetésre kötelezett összes erdőtulajdonosokat fel kell venni. A területeket tizedholdakra, a kivetett járulékot pedig egész fillérekre kell kikerekíteni olymódon, hogy az öttizednél kisebb törtszám elhagyandó, az ennél magasabb törtszám pedig egész fillérnek veendő.

(4.) Ha a járulék nem haladná meg a földmvelésügyi és a pénzügyminiszter által egyetértve megállapított legkisebb összeget, kivetését mellőzni kell.

(5.) Az erdőfelügyelőség a lajstromot az elsőfokú erdőrendészeti hatóság elé terjeszti, amely azt számszerű felülvizsgálás végett a vármegyei számvevőségnek, illetőleg a törvényhatósági jogú város számvevőségének adja ki.

R. 155. §.

(1.) A kivetési lajstromba nem kell felvenni azokat az erdőket, amelyeket a törvény a T. 71. §-ának első bekezdése értelmében kezelési járulék nem terhel.

(2.) Az erdőbirtokhoz tartozó nem erdőgazdasági művelésű területeket (T. 15. §.) — ide nem értve erdei utakat, szállítási berendezések területét, rakodókat és csemetekertet — kezelési járulékokkal megterhelni nem lehet.

(3.) Az erdőbirtokra eső kezelési járulékot arra az időre is ki kell vetni, amelyre nézve a földmívelésügyi miniszter az erdőtulajdonost a T. 71. §-ának második bekezdése alapján a kirótt kezelési járulék megfizetésének kötelezettsége alól részben

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

vagy egészben felmentette, az elengedett járulék beszedését azonban mellőzni kell.

R. 156. §.

(1.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a vármegyei számvevőség, illetőleg a törvényhatósági jogú város számvevősége által felülvizsgált és záradékolt kivetési lajstrom alapján az egyes erdőtulajdonosokat terhelő járulékot megállapítja, határozatát az érdekelt erdőtulajdonossal közvetlen kézbesítés útján közli azzal a figyelmeztetéssel, hogy a T. 230. §-a értelmében a járulék kivetése és a járulék összegének megállapítása ellen az érdekelt erdőtulajdonos a kézbesítést követő naptól számított tizenöt nap alatt a közigazgatási bírósághoz panasszal élhet. A kivetés jogerőre emelkedése után a jogerősen megállapított járulékokat feltüntető kivetési lajstromot az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az erdőigazgatóság mellé rendelt számvevőségnek is kiadja.

(2.) A határozatban minden esetben ki kell mondani, hogy a kivetés és a járulék összegének megállapítása ellen a közigazgatási bírósághoz intézett panasznak halasztó hatálya nincs.

R. 157. §.

(1.) Az erdőkezelési járulékok félévi részletekben, január és július hó 1. napján esedékesek és azokat február, illetőleg augusztus hó 15. napjáig kell fizetni. Ha a kivetésről szóló határozatot az esedékesség időpontján túl kézbesítették, a már lejárt részletet a kivetési határozat kézbesítésétől számított harminc nap alatt kell fizetni. Késedelmes fizetés esetében az esedékesség napjától számítva a közadók kezelésére vonatkozó törvényes rendelkezésekben megállapított késedelmi kamatot is fizetni kell.

R. 158. §.

(1.) Az 1936—1940. évig terjedő ötéves időszak hátralevő részére a kezelési járulék megállapítására, kivetésére, nyilvántartására, lerovására és behajtására a jelen rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni.

R. 159. §.

(1.) Ha az ötéves időszak tartama alatt az államerdészeti kezelésben lévő erdő területében változás áll be, vagy az erdő államerdészeti kezelése megszűnik, a kivetett járulék összegének megfelelő felemelése, apasztása vagy törlése iránt esetről-esetre

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

külön határozatban kell intézkedni. A kivetett kezelési járulék összegét csak az alapul szolgáló változást megállapító jogerős határozat keltét követő január hó 1. napjától számított hatállyal lehet megváltoztatni vagy törölni.

(2.) Az első bekezdésben említett esetben sem kell a kivetett kezelési járulék összegének megváltoztatása vagy törlése iránt intézkedni akkor, ha az intézkedésre alapul szolgáló körülmény az ötéves időszak utolsó évében merül fel; ilyen esetben ezt a körülményt az új ötéves időszaki kivetés során kell figyelembe venni.

R. 160. §.

(1.) Ha az erdőt olyan időben kell államerdészeti kezelésbe venni, amikor az ötéves időszakra szóló általános kivetés már megtörtént, az államerdészeti kezelésbe vett erdőt terhelő kezelési járulékot a vonatkozó ötéves időszakra megszabott járulék egységtételek alkalmazásával külön határozatban kell megállapítani és a tényleges államerdészeti kezelésbe átvétel (R. 135. §.) napját követő hónap első napjától számított hatállyal kell kivetni.

R. 161. §.

(1.) A kivetett kezelési járulékok nyilvántartását az erdőigazgatóság mellé rendelt számvevőség végzi. Ehhez képest minden olyan határozatot, amely járulék kivetésére, megszüntetésére vagy módosítására vonatkozik, vagy amely a járulék megfizetésére kedvezményt állapít meg, az illetékes erdőigazgatóság mellé rendelt számvevőségnek is ki kell adni. A járulékok biztosítására és behajtására a közadók kezelésére vonatkozó törvényes rendelkezések irányadók.

* *

Kezelési járulékok megállapításának és kivetésének a módját a régivel szemben a T. egyszerűsítve úgy rendelkezik, hogy a kezelési költségjáruléknak kat. holdankinti átlagos egységtételét — vagyis azt az összeget, amelyet az illető törvényhatóságban egy kat. hold erdő kezeléséért a tulajdonos átlagosan fizetni köteles — törvényhatóságonkint 5—5 évre a földmívelésügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértve állapítja meg. Az erdőtulajdonos részéről fizetendő évi járulékot pedig — a megállapított átlagos egységtételhez igazodva — az erdő terjedelmének és jövedelmezőségének a figyelembevételével az elsőfokú erdőrendészeti hatóság veti ki.

A T.-szakasz 2. bekezdésének az a rendelkezése, hogy a kezelési költségjárulék kat. holdankinti átlagos egységtételéről a földmívelésügyi miniszter az állami költségvetés kapcsán az országgyűlésnek

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

jelentést tenni tartozik, az ellenőrzés hatályosabb gyakorolhatását szolgálja.

A T. hatálybalépésekor államerdészeti kezelésben lévő és a 60. §-a értelmében ezután is államerdészeti kezelésben maradó erdők tulajdonosai részéről fizetendő kezelési költségjárulék megállapítására és kivetésére vonatkozólag átmenetileg az 1936. évre a földmívelésügyi miniszter 55.248/1935. I. 1. számú rendeletével intézkedett.

Az államerdészeti kezelési költségjárulékok kivetésekor az egyes jövedelmezőségi osztályokban alkalmazandó egységtételek megállapítását — a R. 154. §. (1.) bekezdésére utalással — a földmívelésügyi miniszter az 1936—1940. évi csonka időszakra a 30.765/1936. II. 1. számú rendeletével, az 1941—1945. évi időszakra pedig a 187.982/1940. I. 5. számú rendeletével szabályozta.

A földmívelésügyi miniszter 182.649/1940. I. 5. számú rendeletével — a R. 154. §-ának (4.) bekezdésében foglaltakra utalással — és a pénzügyminiszterrel egyetértve egy pengőben állapította meg azt a legkisebb összegű erdőkezelési költségjárulékot, amelynek a kivetését a jövőben mellőzni kell.

A földmívelésügyi miniszter 31.858/1936. II. 1. számú rendeletével felhívta az albizottságot, hogy a m.-i csoportbirtokosság terhére tévesen nagyobb összegben kivetett erdőkezelési és erdőőrzési járuléknak a leírása iránt a 60.000/1927. P. M. számú utasítás 92. §-ában foglalt rendelkezések figyelembevételével saját hatáskörében intézkedjék.

A 60.000/1927. P. M. számú rendelet szerint a jogellenesen beszedett közszolgáltatások visszakövetelése tekintetében a felek igénye a befizetés napjától számított 5 év alatt évül el.

T. 71. §.

(1.) A közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területeket az elrendelt összes munkálatok teljes és sikeres befejezéséig, továbbá az 1913 : X. törvénycikk alá eső közös legelő erdőterületét (10. §.), valamint az erdőrendészeti hatóság engedélyével közös erdőhasználatra társult erdőtulajdonosoknak a közös erdőgazdálkodásba vont erdeit (301. §.) kezelési költségjárulék nem terheli.

(2.) A véderdők és a természetvédelmi területként kijelölt erdők tulajdonosait a földmívelésügyi miniszter az erdőigazgatóság meghallgatása után a kirótt kezelési költségjárulék megfizetésének kötelezettsége alól meghatározott időre részben, vagy kivételes indokok alapján egészben is felmentheti.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 162. §.

(1.) A kezelési járulék alól a T. 71. §-ának első bekezdésében meghatározott mentességet a terület, illetőleg az erdő államerdészeti kezelésbevétele alkalmával kell kimondani.

R. 163. §.

(1.) A közérdekű erdőtelepítésre kijelölt terület javára a T. 71. §-ának első bekezdésében biztosított járulékmentesség annak az évnek a végével szűnik meg, amelyben az erdőtelepítést teljesen és sikeresen befejezték. Az erdőrendészeti hatóság állapítja meg, hogy az erdőtelepítést teljesen és sikeresen mikor fejezték be és ehhez képest a járulékmentesség mely időpontban szűnik meg.

R. 164. §.

(1.) A T. 71. §-ának második bekezdésében foglalt rendelkezés értelmében a kezelési költségjárulék megfizetése alól csakis véderdő vagy természetvédelmi területként kijelölt erdő tulajdonosát lehet részben vagy egészben felmenteni. Másféle erdő tulajdonosát a kezelési költségjárulék megfizetésének kötelezettsége alól mégcsak részben sem lehet a T. 71. §-ának második bekezdése alapján felmenteni.

R. 165. §.

(1.) A T. 71. §-ának második bekezdése értelmében kért felmentés iránt a földmívelésügyi miniszterhez intézett kérvényt az erdőfelügyelőséghez kell benyujtani. A kérvényben az erdőtulajdonos kimutatni köteles azt, hogy a szóbanforgó területéből a legközelebbi öt év alatt mennyi a várható évi jövedelme és ezzel szemben mennyit tesz ki a területre eső adó, erdőgazdálkodási költség és kezelési járulék.

(2.) A kedvezmény iránti kérvényeket az erdőfelügyelőség összegyüjti és azok alapján két példányban kimutatást készít, amelyen feltünteti az erdőtulajdonos nevét, lakóhelyét, a vonatkozó terület kiterjedését, a talaj-, faállomány- és jövedelmezőségi viszonyokat, továbbá a kivetett és az elengedhetőnek javasolt összegeket. A kérvényeket és a kimutatásokat javaslatával bemutatja az erdőigazgatóságnak.

(3.) Az erdőigazgatóság az iratokat esetleges észrevételeivel az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak küldi meg.

(4.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az iratokat véleményes javaslatával döntés végett a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

* *

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A kedvezmény-nyujtást a közérdek és a méltányossági körülmények teszik szükségessé. A közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területek ugyanis tisztán közérdekből kerülnek államerdészeti kezelésbe, a közös legelőből elvont területeknél pedig, — minthogy ezeket nem erdőgazdaságilag művelik — az államerdészeti kezelés inkább csak a fokozottabb felügyeletre terjed ki. Az előbbieknél különben a kedvezmény-nyujtás csak az elrendelt munkálatok teljes és sikeres befejezéséig megokolt. Utána már ezek a területek a rendes erdőkkel minden tekintetben egyforma elbírálás alá esnek, és ezért köztük a kezelési járulék kivetése szempontjából sem lehet többé megkülönböztetést tenni.

(M. i.) Indokolt a kezelési költségjárulék alóli mentességet a közös erdőgazdálkodásba összevont kisebb erdőkből (T. 301. §.) alakított gazdasági egységre is kiterjeszteni, mert a szakszerű kezelés kizárólag a közös használatra társulás folytán válik szükségessé, a közös használatra társulás pedig a közgazdasági érdekeket is jelentősen szolgálja.

A véderdőket a kezelési járulék kivetésénél már a régi törvény is kedvezményben részesítette; ezt a kedvezményt a T. a természetvédelmi területekre is kiterjesztette, mert ezeknek használata, a véderdőkéhez hasonlóan szintén közérdekből van korlátozva.

Erdőkezelési költségjárulékot az olyan területek után sem kell kivetni, amelyek önkéntes felajánlás hiányában a T. 126. §-a alapján is erdőtelepítésre kijelölhetők lettek volna. (101.735/1937. II. 1. F. M. sz.)

Ha a közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területeket erdőgazdasági üzemterv tárgyalja, tulajdonosuk a teljes és sikeres befásításukig is csak akkor részesíthető a T. 71. §-ában és negyedik címében biztosított kedvezményben, ha a területeket a hozamterületbe be nem számíttatja. (101.090/1937. II. 2. F. M. sz.)

Erdőkezelési járulékmentesek a T. 71. §-ának értelmében az összes — tehát a T. hatálybaléptetése előtt is már államerdészeti kezelés alatt állott — úrbéres legelő illetőségű erdők. (100.773/1937. II. 1. F. M. sz.)

A legeltetési társulatok tulajdonában lévő, a közös legelővel akár összefüggő, akár attól független, esetleg más dülőben vagy más község határában fekvő erdőt — bármilyen üzemmódban kezelik is azokat — a T. 71. §-ában biztosított kedvezményben kell részesíteni.

Ezek az erdők ugyanis függetlenül attól, hogy a T. 10. §-ának megfelelően a talaj termőerejének megóvását szem előtt tartva berendezhetők-e legelőgazdaságra vagy sem, az 1913 : X. t.-c. 25. §-a szerint a társulat kötelékébe tartozó közös legelő részei. (12.711/1939. II. 1. F. M. sz.)

A legeltetési társulatok tulajdonában álló és bármely üzemmódban kezelt erdőket azért is kell a T. 71. §-ában biztosított kedvezményben részesíteni, mert a T. 10. §-ának megfelelően legelőgaz-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

daságra berendezettekre nézve a legeltetési társulat megalakításának a mellőzése csakis célszerűségi okokból történt és a T. 146. §-ának (4.) bekezdése szerint ezekre az erdőkre nézve a társulatoknak alapszabályaikat legelőrendtartással kell kiegészíteniök.

Nem lehet azonban a szóbanlévő kedvezményben részesíteni az ilyen erdőket vagy erdőrészeket, ha azok gazdasági berendezésénél a talaj megóvása érdekében a T. 10. §-ának az alkalmazását kifejezetten mellőzni kellett.

Kivételek továbbá azok a legelőilletőségű erdők vagy erdőrészek is, amelyeket vagy az 1913 : X. t.-c. hatálybalépte előtt az érdekeltség elhatározásából, vagy az idézett törvény hatálybalépése után, a legeltetési társulat szabályszerű határozatából folyólag, az erdő területi gyarapítása vagy a határok kikerekítése céljából a közös erdőhöz csatoltak. (R. 286. §-ának (3.) bekezdése.)

Végül vélelmezés alapján a T. 71. §-ában biztosított kedvezményt meg kell még adni a T. 146. §-ának (1.) bekezdésében felsorolt és a közös erdőhasználatra kötelezett közösségeknek is azok után az erdőingatlanaik után, amelyeket az 1913 : X. t.-c. 1. §-a 5. pontjának figyelembevételével a közös legelőjük helyébe, kiegészítésére, illetve pótlására vásároltak, ha a vételt jóváhagyó rendelet az említett erdőingatlanok berendezésénél a talaj megóvása érdekében a T. 10. §-ának az alkalmazását kifejezetten ki nem zárta. (34.792/1938. II. 1. F. M. sz.)

Erdőkezelési költségjárulékot a T. 71. §-a alapján az olyan legelőilletőségű erdő után sem kell kivetni, amely nem része a közös legelőnek, hanem egészben került államerdészeti kezelésbe. Az ilyen erdőt ugyanis a társulat legelőgazdaságra bármikor berendezheti. (27.107/1935. III. I. M. — 115.999/1936. II. 1. és 100.807/1937. II. 1. F. M. sz.)

A pénzügyminiszter 1.139/1940. számú rendelete 8. §-ának 5. pontja szerint a kezelési költségjárulék fizetésének a kötelezettsége alól egészben vagy részben való felmentés iránti kérvény illetékmentes. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 301. §. alatti részt.)

T. 72. §.

(1.) Az államerdészeti kezelés nem érinti a tulajdonosnak az államerdészeti kezelésbe vett erdő állagával és hasznaival való rendelkezési jogát.

* *

Ez a rendelkezés a régi törvényben is megvolt.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 73. §.

(1.) Az államerdészeti kezelésbe vett erdő tulajdonosa, ha erdőgazdasága ügyeit nem személyesen intézi, köteles az erdőgazdálkodás vitelére meghatalmazottat kijelölni, aki őt az erdőigazgatósággal és az erdőfelügyelőséggel való érintkezésben képviseli. A meghatalmazott jogkörének terjedelmét és a jogkör gyakorlásának szabályait a földmívelésügyi miniszter rendeletben állapítja meg.

* *

Ezt a rendelkezést a T. a régi törvényből vette át.

T. 74. §.

(1.) A hatóságok az államerdészeti kezelésbe átvett erdők tulajdonosaihoz intézett rendelkezéseiket, ha a rendelkezés végrehajtásánál vagy a végrehajtás felügyeleténél az erdőfelügyelőségnek is közre kell működnie, az erdőfelügyelőséggel is közölni kötelesek.

* *

Ez a rendelkezés megegyezik a régi törvényben foglaltakkal.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Második cím. Az erdők megosztása.

(M. i.) Azoknak a károknak az elkerülésére, amelyek az erdőknek kisebb birtoktestekre való megosztása esetében bekövetkezhetnek, a T. az erdők megosztását hatósági engedélyhez köti s ezzel módot ad a hatóságnak arra, hogy az erdőknek az erdőgazdasági közérdekeket sértő elaprózását megakadályozza. Megengedhető megosztás esetében pedig a megosztás célszerűbb keresztülvitelét felülbírált tervezet által biztosítsa. Az erre vonatkozó szabályokat ez a cím foglalja magában.

(M. i.) A T. az erdők megosztását csak a közérdek szempontjából elkerülhetetlenül szükséges mértékig korlátozza, mert csak azt követeli meg, hogy a megosztással alakított erdőbirtok-darabok a termékek elszállítása szempontjából hozzáférhetők és önálló gazdálkodásra alkalmasak legyenek. A magánérdek védelmében gondoskodik azonban a T. arról, hogy a hatósági korlátozás a mellőzhetetlen szükség keretén túl ne menjen s ezért megállapítja azokat az eseteket, amikor a megosztáshoz való hatósági hozzájárulást megtagadni nem lehet.

T. 75. §.

(1.) Területileg összefüggő erdőt tulajdonátruházással kapcsolatban természetben megosztani csak a földmívelésügyi miniszter előzetes engedélyével és az általa jóváhagyott terv szerint szabad.

R. 166. §.

(1.) A T. 75. §-a értelmében a földmívelésügyi miniszter engedélye szükséges ahhoz, hogy a telekkönyvi tulajdonosnak akár egy, akár több telekkönyvi vagy kataszteri földrészletből álló, de területileg összefüggő tagban fekvő erdejét vagy annak egy részét élők közötti jogügylettel, tulajdonközösség megszüntetése, közszerzemény megosztása, örökösödés, árverés jogcímén, vagy bármely más jogcímen két vagy több részre osszák. A területi összefüggést nem szakítja meg vízfolyás, út, vasútvonal, töltés, nyiladék, az erdőbirtokhoz tartozó más művelésű terület (T. 15. §.), továbbá az erdőbe ékelt olyan idegen terület, amely a T. 297. §-a alapján kisajátítható.

(2.) Erdő megosztását tárgyazó bírói egyességet a bíróság csak akkor vehet tudomásul és ugyanilyen tárgyú egyesség alap-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ján hagyatékátadó végzést a bíróság csak akkor hozhat, örökösödési vagy hagyományi bizonyítványt csak akkor adhat ki, ha a felek igazolják, hogy a földmívelésügyi miniszter az erdő megosztásához az engedélyt megadta. Erdőnek telekkönyvi vagy kataszteri földrészletenkint elárverezését vagy ezek egyes részeinek külön árverezését (1930 : XXXIV. t.-c. 82. §.) csakis a földmívelésügyi miniszter hozzájárulásával lehet elrendelni.

(3.) Erdő megosztását tárgyazó perben a határozat meghozatala előtt a bíróságnak a megosztás tekintetében meg kell szereznie a földmívelésügyi miniszter nyilatkozatát.

R. 167. §.

(1.) Azok a külön rendeltetésű területek, amelyek a T. 15. §-a, illetőleg a R. 42—46. §-ai értelmében az erdőbirtokhoz tartoznak; az erdőmegosztásra vonatkozó rendelkezések alkalmazása szempontjából az erdőgazdaságilag művelt területekkel egy tekintet alá esnek.

* *

(M. i.) E szakasz csupán a területileg összefüggő erdőnek a megosztását köti hatósági engedélyhez, amiből önként következik, hogy a területileg össze nem függő, különálló erdőnek megosztás nélkül, egészben való elindegenítése nem esik az e címben meghatározott korlátozások alá még akkor sem, ha az más erdőtesttel együtt egy erdőgazdasági üzemegységnek tekinthető.

(M. i.) Minthogy a megosztás engedélyezésénél az országos erdőgazdasági érdekeket kell mérlegelni, a T. a megosztás engedélyezését nem általában az erdőrendészeti hatóságnak, hanem a földmívelésügyi miniszternek a hatáskörébe utalja. Ez azért is kívánatos, mert a miniszter az engedélyezésnél az erdőigazgatóság és az elsőfokú erdőrendészeti hatóság véleményének, valamint a tulajdonos észrevételeinek egybevetésével az engedély felől megnyugtatóbban határozhat.

Ha a résztulajdonosok közös erdőingatlanukat a T.-szakasz értelmében szükséges előzetes földmívelésügyi miniszteri engedély nélkül a természetben egymásközött megosztják, a megosztás nem érvényes. (80.715/1937. II. 1. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 2168/1934. kih. számú ítélete szerint addig, amíg a közös erdőtulajdonosok az erdő egyes részeinek tulajdonjogát, illetve az erdő eldarabolásához szükséges hatósági hozzájárulást meg nem szerezték, az erdő osztatlan közös tulajdon s ezért az egyes erdőrészekben végrehajtott fatermeléseket sem lehet egymástól független fahasználatoknak tekinteni. (87.233/1934. I. 1. F. M. sz.)

Erdőmegosztás kérelmezésénél abban az esetben, ha a megosztott (lehasított) területrészek elidegenítésére vonatkozó jogügylet is

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

egyidejűleg tárgyalás alá kerül, az ügyet a jogügylethez való hozzájárulás szempontjából kell elsősorban elbírálni, mert az ehhez szükséges hozzájárulás megtagadásával, a megosztás kérdésében való határozathozatal tárgytalanná válik. (30.344/1936. II. 1. és 83.863/1937. II. 1. F. M. sz.)

Erdő eldarabolásként kell elbírálni az olyan esetet, amidőn a természetben több különálló darabban fekvő, de kormányhatósági rendelkezés alapján osztatlan kezelésre kötelezett erdőingatlanok közül valamelyik külön fekvő darab kerül elidegenítésre. (30.504/1936. II. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 77. §. alatti részt.)

T. 76. §.

(1.) A megosztásra szánt részeket úgy kell kihasítani, hogy határaikat lehetőség szerint útak, nyiladékok, töltések vagy természetes vonalak alkossák, továbbá, hogy lehetőleg a megosztás folytán keletkező részek termékeit szekérrel járható úton idegen terület igénybevétele nélkül el lehessen szállítani, s általában az egyes részek okszerű erdőgazdálkodás önálló folytatására alkalmasak legyenek.

* *

(M. i.) Ez a §. állapítja meg azokat a követelményeket, amelyekről erdőmegosztás esetében az egyes darabok alakításánál és kihasításánál okvetlenül gondoskodni kell.

(M. i.) Az előírt követelmények azt a célt kívánják szolgálni, hogy az erdőfenntartás és az okszerű gazdálkodás lehetősége minden egyes kihasított területrészre biztosíttassék s ezáltal elkerültessenek mindazok a károk, amelyek helytelen megosztás esetében előállhatnak. Annak a megkövetelésével, hogy a kihasított birtokdarabokból az erdei terméket szekérrel járható úton a szomszédos területek kényszerigénybevétele nélkül el lehessen szállítani, a T. arra is törekszik, hogy a jövőre nézve minél kisebb számra csökkentse azokat az eseteket, amikor az erdei termékek elszállítása csak a T. harmadik címében foglalt kényszerrendszabályok alkalmazásával lehetséges.

T. 77. §.

(1.) A megosztás engedélyezésére irányuló kérvényt az erdőigazgatósághoz kell benyujtani.

(2.) A kérvényhez mellékelni kell a megosztásra szánt egész erdőterület kataszteri birtokívének és telekkönyvi betétjének vagy telekjegyzőkönyvének hiteles

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

másolatát, az erdőgazdasági üzemtervet, két példányban az erdőnek a tervezett megosztást feltüntető pontos térképét, továbbá ugyancsak két példányban a megosztás tervét, amelynek tartalmaznia kell mind az elidegenítésre szánt részek, mind az eddigi tulajdonban esetleg visszamaradó rész területének, fekvésének meghatározását, valamint talajának és faállományának leírását.

R. 168. §.

(1.) A megosztáshoz szükséges engedély iránt az erdőigazgatósághoz benyujtott kérvényben a T. 77. §-ának második bekezdésében foglaltakon felül elő kell adni a megosztás célját is. Ha a kihasítandó területrészt az erdővel közvetlenül határos erdő tulajdonosa kívánja megszerezni, ezt a kérvényben meg kell említeni és a megosztási térképen fel kell tüntetni annak a szomszédos erdőnek a megosztásra kerülő erdővel közös határvonalát, amelyhez a kihasított területrészt hozzá kívánják csatolni.

* *

(M. i.) Kívánatos, hogy az engedélyezés iránti kérvény kellékeit maga a T. állapítsa meg, nehogy a tulajdonos a kérvényezésnél tájékozatlanságból hibákat kövessen el s e miatt az engedélyezés késedelmet szenvedjen.

(M. i.) Mindazokra az adatokra és mellékletekre, amelyeknek közlését és bemutatását ez a szakasz elrendeli, azért van szükség, hogy az engedélyezésnél a miniszter minden irányban teljes alapossággal határozhasson.

Az erdőingatlan forgalmával kapcsolatban felvetődő ügyek alsóbbfokon való tárgyalásánál követendő egységes eljárás elérése céljából kiadott 14.000/1939. II. 1. F. M. számú rendelet előírja, hogy mezőgazdasági ingatlan eldarabolásakor az érdekelt tulajdonos megkeresésére a m. kir. erdőfelügyelőség nyilatkozatot köteles szolgáltatni arról, hogy az eldarabolni szándékolt ingatlanon belül van-e és milyen kiterjedésű erdő (erdőhöz tartozó) ingatlan. Ha van, nyilatkozni köteles arról is, hogy ezek mennyiben befolyásolják a T. rendelkezéseinek a szempontjából az ingatlan eldarabolása engedélyezését.

A földmívelésügyi miniszter 79.117/1935. I. 1. számú rendeletével nem vette figyelembe P. I. új erdőtulajdonosnak azt a kifogását, hogy a birtok vásárlásakor nem volt tudomása a vásárolt ingatlanrész erdőként való fenntartási kötelezettségéről, mert a vevő és eladó között felvetődő vitás kérdések nem érinthetik az ingatlantulajdonosnak a T.-ből folyó kötelezettségeit.

Hatósági hozzájárulás nélküli birtokbahelyezésnél is megállapítható a birtoklás alapján való felelősség.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A birtoklás ugyanis olyan tényleges állapot, ami az adás-vételi szerződés alapján való birtokbahelyezés következménye. (103.341/1937. II. 1. F. M. sz.)

Fahasználat engedélyezésének nem akadálya az a körülmény, hogy az erdőnek 100 kat. holdnál nagyobb részekre való megosztására irányuló osztályos egyesség a T. második címében foglaltak értelmében az erdőigazgatósághoz — az árvaszék késedelme miatt — még nem érkezett be. (81.875/1937. II. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 75. §. alatti részt.)

T. 78. §.

(1.) A kérvényt az erdőigazgatóság — véleményének nyilvánításával — 15 nap alatt az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz továbbítja; amely azt további 30 nap alatt saját javaslatával a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel, és javaslatát a folyamodóval is közli. A folyamodó a javaslatra a közléstől számított 15 nap alatt a földmívelésügyi miniszternél észrevételeket tehet.

R. 169. §.

(1.) Ha a kérvény vagy a felszerelése hiányos, az erdőigazgatóság tizenöt nap alatt köteles a kérelmezőt a hiányok pótlására felhívni és a kérvényt a pótlástól számított tizenöt nap alatt véleményével együtt továbbítja az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz.

(2.) Az erdőigazgatóság véleményében kiterjeszkedik mindazoknak a körülményeknek az ismertetésére, amelyeket a döntésnél figyelembe kell venni és a kérelem tárgyában javaslatot tesz. Ha véleménye szerint az engedély megadható, javaslatot terjeszt elő arra, hogy az engedélyt miféle módozatok és kikötések mellett lehet megadni. Ha a kihasítandó területrészt a szomszédos erdő tulajdonosa kívánja megszerezni, az erdőigazgatóság véleményében azt is megjelöli, hogy a szomszédos erdő a kihasított erdőrész hozzácsatolásával egy tagban mekkora lesz.

(3.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az iratokat javaslatával a földmívelésügyi miniszterhez felterjeszti és javaslatát egyidejűleg a folyamodóval is közli.

(4.) Ha a fél a javaslatra vonatkozó észrevételét az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz nyujtja be, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság köteles azt véleménye kíséretében haladéktalanul a földmívelésügyi miniszterhez felterjeszteni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(M. i.) Igen fontos, hogy a földmívelésügyi miniszter a megosztás engedélyezésére irányuló kérelem elbírálásánál a kérdést minden tekintetben teljes megvilágításban lássa. Ezért kell biztosítani azt, hogy a határozathozatalnál az erdőigazgatóság javaslata, valamint a megosztást kérő erdőtulajdonosnak az elsőfokú erdőrendészeti hatóság javaslatára vonatkozó észrevétele a miniszter rendelkezésére álljon.

(M. i.) A szakasz a véleményadásra vonatkozóan határidőket is megállapít, hogy az engedélyezési eljárás esetleges elhúzódása elkerültessék.

T. 79. §.

(1.) A földmívelésügyi miniszter a megosztás engedélyezése felől az országos erdőgazdasági érdekek és a fennforgó méltányos magánérdekek figyelembevételével a felterjesztésnek hozzáérkezésétől számított 60 nap alatt végérvényesen határoz.

(2.) Az engedély megadását a földmívelésügyi miniszter az erdőfenntartás biztosítása és a kihasított részeknek okszerű erdőgazdálkodásra alkalmasakká tétele céljából feltételekhez kötheti, a megosztási terv módosításától teheti függővé, sőt a megosztást, a harmadik és negyedik bekezdésben említett eseteket kivéve, egészben vagy részben el is tilthatja.

(3.) Az engedély megadását megtagadni nem lehet:

1. ha mind az eredeti tulajdonos kezén visszamaradó területrész, mind az elidegeníteni szándékolt területrészek külön-külön egy tagban legalább 100—100 kataszteri hold kiterjedésűek;

2. ha a kihasított területrészt az ezzel közvetlenül határos erdő tulajdonosa szerzi meg, feltéve, hogy a lehasítás után még visszamaradó területrész kiterjedése egy tagban legalább 100 kataszteri hold; végül

3. ha a megosztás közérdekű célt szolgál (pl. közcélú gyógyintézet, menedékház, kilátó vagy cserkésztábor), vagy a tulajdonos részére szükséges lakóház létesítését szolgálja.

(4.) Nem lehet megtagadni az engedély megadását akkor sem, ha mind a tulajdonos kezén visszamaradó, mind az elidegeníteni szándékolt területrész 100 kataszteri holdnál kisebb kiterjedésű ugyan, de okszerű erdőgazdálkodásra alkalmas.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(5.) A megosztási tervezetet a harmadik és negyedik bekezdésekben meghatározott esetekben is be kell mutatni; a földmívelésügyi miniszter állapítja meg, hogy a harmadik és negyedik bekezdésekben meghatározott valamelyik kivétel fennáll-e. A harmadik bekezdés 3. pontja esetében a földmívelésügyi miniszter a 16. §-ban megkívánt területpótlást elengedheti.

(6.) A megosztás megengedése esetében a földmívelésügyi miniszter a megosztást feltüntető térképnek és a megosztási tervnek mindkét példányát hozzájárulási záradékkal látja el, s azok egyik példányát a félnek, másik példányát pedig az ellenőrzés gyakorolhatása végett az erdőfelügyelőségnek adja ki.

R. 170. §.

(1.) A T. 79. §-ának első és második bekezdésében említett érdekek megóvása végett szükséges rendelkezéseket akkor is meg kell tenni, ha a megosztás engedélyezését a T. 79. §-ának harmadik vagy negyedik bekezdése értelmében nem lehet megtagadni.

(2.) A T. 79. §-a harmadik bekezdésének 3. pontja esetében a megosztás kérdésében és a kihasítani kért területrésznek az erdőgazdasági művelés alól való kibocsátása kérdésében együtt kell határozni. (R. 48. §.)

3.) A földmívelésügyi miniszter a megosztás kérdésében az Országos Erdőgazdasági Tanácsot minden esetben meghallgatja.

R. 171. §.

(1.) Egy kataszteri holdat meg nem haladó erdő megosztásának engedélyezésére irányuló kérvényhez csak a telekkönyvi betét (telekjegyzőkönyv) hiteles másolatát és a telekkönyvi bejegyzéshez szükséges egyszerű vázrajzot kell mellékelni, amely az elidegenítésre szánt résznek, valamint a visszamaradó résznek fekvését és nagyságát feltünteti.

(2.) A földmívelésügyi miniszter az ilyen erdő tekintetében meghatalmazhatja az elsőfokú erdőrendészeti hatóságot, hogy abban az esetben, ha az erdőigazgatóság a megosztás engedélyezése ellen észrevételt nem tesz, az engedélyt megadottnak nyilvánítsa, illetőleg az engedélyezési záradékot a megosztást tárgyazó szerződésre, a vázrajzra vagy más okiratra rávezesse.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 172. §.

(1.) A megosztást záradék alakjában rá kell vezetni a megosztást tárgyazó szerződésre, térképre, megosztási tervezetre vagy más okiratra.

(2.) A megosztást engedélyező határozatot és a záradékkal ellátott megosztási térkép vagy tervezet egy példányát az elsőfokú erdőrendészeti hatóság útján az erdőfelügyelőségnek kell kiadni; a határozatot az erdőigazgatósággal is közölni kell.

* *

(M. i.) E szakasz megadja a földmívelésügyi miniszternek azt a felhatalmazást, hogy a megosztáshoz szükséges hozzájárulását az erdőfenntartás biztosítása és a kihasított részeknek okszerű erdőgazdálkodásra alkalmasakká tétele céljából feltételekhez köthesse. E feltételek tehát nem lehetnek korlátlanok, hanem csakis olyanok, amelyek az említett célok megvalósítását vannak hivatva biztosítani. E szerint kiköthető pl. az, hogy a kihasított területrészek közös határvonalain nyiladékokat tartsanak fenn, hogy a szállítás céljaira megfelelő utakat létesítsenek, vagy hogy a kihasításra tervezett területrészt megfelelő terület hozzácsatolásával önálló gazdálkodásra alkalmas nagyságra kiegészítsék.

(M. i.) Meg kellett adni a földmívelésügyi miniszternek arra is a felhatalmazást, hogy a megosztást egészen vagy részben el is tilthassa, mert e nélkül a cél megvalósítását nem lehetne biztosítani. E mellett azonban meghatározza ez a T. §. azokat az eseteket, amikor a megosztáshoz szükséges hozzájárulást megtagadni nem lehet. A T.-t e tekintetben az az elgondolás vezette, hogy a megosztással járó károk kevésbbé aggályosak abban az esetben, ha a megosztás után keletkező önálló birtokrészek egy tagban külön-külön legalább 100 kat. holdat tesznek ki, nemkülönben akkor is, ha a lehasított területrész 100 kat. holdnál kisebb ugyan, de azt a vele közvetlenül határos erdő tulajdonosa szerzi meg és erdejéhez csatolja.

Nem köti meg a miniszter kezét abban az esetben sem, ha az elidegeníteni szándékolt területrész 100 kat. holdnál kisebb ugyan, de okszerű erdőgazdálkodásra alkalmas. Végül megadja a lehetőséget a megosztás engedélyezésére, ha a kihasítandó rész közérdekű célt szolgál, vagy a tulajdonos részére szükséges, mert ezen érdekeknek az erdőgazdasági érdekeket alá kell rendelni.

(M. i.) Minthogy az erdőmegosztásnak mindezeknél a kivételes elbánás alá vett eseteinél is helye van annak, hogy a földmívelésügyi miniszter az engedélyt feltételekhez kösse, szükséges volt kimondani azt, hogy a megosztási tervezetet a megosztásnak ilyen eseteiben is be kell mutatni.

A fentemlített 100 kat. holdas területhatárt a T. a birtokrendezési törvényünkben (1908 : XXXIX. t.-c.) megállapított és az arányosítandó közös birtokból kihasítható egyéni illetmények 100 kat. holdas területhatárának megfelelően vette át.

A földmívelésügyi miniszter egyes ügyeknek az elsőfokú erdőrendészeti hatóság hatáskörébe utalása céljából kiadott 222.000/1939.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

II. 1. számú rendeletével felhatalmazta az albizottságot, hogy a 1·0 kat. holdat meg nem haladó erdő megosztását — bizonyos feltételek mellett — saját hatáskörében engedélyezze.

A tulajdonos részére lakóház céljaira az erdőművelési ág megváltoztatása — a T.-szakasz (5.) bekezdéséhez hasonlóan — akkor is engedélyezhető, ha a tulajdonos anyagi helyzete nem teszi lehetővé a csereterület felajánlását. (30.379/1936. II. 2. F. M. sz.)

(A T.-szakasz (3.) bekezdésének 3. pontjára nézve l. még a T. 297. §-ánál, általában pedig a T. 75—77. §-ainál felsoroltakat.)

T. 80. §.

(1.) Az egyes részeket az engedélyezett megosztási tervnek megfelelően — az erdőfelügyelőség ellenőrzése mellett — állandó határjelekkel kell megjelölni.

(2.) Az elidegenített részeket csak a határjelek felállítása után szabad birtokba adni.

* *

A T. az ebben a szakaszban foglalt feltételeket egyfelől az erdővédelem és az ellenőrzés megkönnyítése, másfelől a határsértések elkerülése érdekében kötötte ki.

T. 81. §.

(1.) A megosztásnak e törvény alapján való engedélyezése nem pótolja a tulajdonátruházáshoz más jogszabály alapján esetleg szükséges hatósági hozzájárulást vagy tudomásulvételt.

T. 82. §.

(1.) A 75—81. §-ok rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell akkor is, ha az erdőnek megosztva elidegenítése árverés útján történik; továbbá akkor is, ha közös erdőt kell a tulajdonostársak között felosztani.

(2.) Az erdőigazgatóság az első bekezdésben említett esetben a megosztást érintő minden kérdésben jogorvoslattal élhet.

* *

Ezek a feltételek is az erdőmegosztához fűződő fontos érdekek megóvása érdekében történtek.

(M. i.) E szakasz kiterjesztő rendelkezése szerint tehát a jelen cím rendelkezései az erdőt megosztó elidegenítésnek mindenféle módjára alkalmazást nyernek, így adás-vétel, ajándékozás, csere vagy árverés útján való elidegenítésnél, közös erdőnek a tulajdonostársak között

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

való felosztásánál, továbbá erdőnek örökösödés vagy örökösödés jellegű ajándékozás következtében az örökösök és a hagyományozók között való felosztásánál.

(M. i.) Könnyű belátni, hogy e nélkül a kiterjesztés nélkül a T. korlátozó rendelkezéseinek nem lenne meg a kívánt foganatja márcsak a miatt sem, mert módot adna a T. kijátszására. A korlátozó rendelkezéseknek az örökösödési eljárások során felmerülő erdőmegosztásokra való kiterjesztésére különös súlyt kell vetni, mert köztudomású, hogy az erdőbirtok rohamos elaprózódását elsősorban az ilyen megosztások teszik lehetővé és, hogy az erdőbirtokok mai egészségtelen megoszlását nagyrészben az ilyen erdőmegosztások eddigi korlátlansága eredményezte.

T. 83. §.

(1.) A hatóságok és hatósági közegek kötelesek a tudomásukra jutott erdőmegosztásokról az erdőfelügyelőséget azonnal értesíteni.

R. 173. §.

(1.) Ha ingatlan átruházására vagy megosztására vonatkozó telekkönyvi eljárás során adat merül fel arra, hogy a telekkönyvi eljárás erdőbirtokot érint, az erdőfelügyelőség a telekkönyvi hatóságnak a T. 8., illetőleg 83. §-a értelmében hozzáintézett megkeresésére a telekkönyvi hatósággal közölni köteles, hogy a földmívelésügyi miniszter engedélyéhez kötött megosztás esete áll-e fenn vagy nem.

* *

A T.-nek ez a rendelkezése a bekövetkezhető visszaéléseket akarja kizárni.

T. 84. §.

(1.) A megosztással kapcsolatban kért tulajdonjogi bejegyzést a telekkönyvi hatóság csak akkor rendelheti el, ha a megosztás hatósági engedélyezése igazolva van.

R. 174. §.

(1.) A telekkönyvi hatóság erdőmegosztásának telekkönyvi foganatosítását elrendelő határozatát az erdőigazgatósággal közli. Az erdőigazgatóság a határozat ellen felfolyamodással élhet, ha a telekkönyvi hatóság az erdő megosztásának telekkönyvi foganatosítását a földmívelésügyi miniszter engedélye nélkül rendelte el.

* *

(L. a T. 83. §. alatti részt.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Harmadik cím. Erdei termékek szállítása.

(M. i.) A T. ebben a címben az erdei termékek szállítását nem általánosan szabályozza, hanem megfelelő rendelkezésekkel csak törvényes segítséget kíván nyujtani az erdőtulajdonosnak, illetve az erdei termékek tulajdonosának vagy szállítójának ahhoz, hogy az erdei termékeket az erdőből elszállíthassa olyan esetekben is, amikor az erdő kedvezőtlen fekvése miatt az elszállítás nehézségbe ütköznék, sőt a közforgalmú eszközöktől távoleső vidékeken esetleg lehetetlenné is válnék, ha a szállítót a törvény megfelelő módon nem segítené.

(M. i.) A T. ezt a törvényes segítést abban nyujtja a szállítónak, hogy egyfelől igazolt kényszerítő szükség esetében feljogosítja arra, hogy erdei termékeit hatósági engedéllyel mások területein és magánútjain is átszállíthassa; másfelől, hogy lehetővé teszi számára azt, hogy a szállításra a folyók, patakok, csatornák szállító erejét felhasználhassa.

(M. i.) A T.-nek ezek a rendelkezései teljesen az 1879 : XXXI. t.-c. negyedik címében foglált rendelkezések elvi alapjain mozognak. A T.-nek és az idézett törvénynek a rendelkezései között csak annyiban van eltérés, hogy az idézett törvény végrehajtásánál szerzett évtizedes tapasztalatok felhasználásával a rendelkezéseket a T. szükség szerint kiegészítette és itt-ott módosította.

I. Fejezet. Szállítás szárazon.

Ez a fejezet azokat az engedélyezési és a területhasználati szabályokat tartalmazza, amelyeket akkor kell alkalmazni, ha az erdei termékeket — bizonyos kényszerítő körülmények fennforgása esetében — idegen földterületen kell átszállítani.

(M. i.) Ezenkívül fontos rendelkezéseket tartalmaz arra nézve is, hogy átszállítási szükség esetében az erdei termék szállítója hatósági engedéllyel másnak a magánhasználatú vasutját, vagy másféle szállító berendezését is jogosult az átszállítás céljaira felhasználni.

T. 85. §.

(1.) Ha az erdőnek nincsen megfelelő összekötő útja, amelyen az erdőből az erdei termékeket szállítani lehet, az erdőtulajdonos indokolt kérelmére a község köteles az erdőbirtok megközelítéséhez szükséges közös út létesítéséről és fenntartásáról az 1894 : XII. t.-c.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

36—40. §-ainak megfelelő alkalmazása és az erdőrendészeti hatóság utasításainak követése mellett gondoskodni.

R. 175. §.

(1.) A T. 85. §-a alapján az erdőbirtok megközelítéséhez szükséges összekötő út létesítésére irányuló kérelmet az 1894 : XII. t.-c. 36. §-a értelmében annak a községnek előljáróságánál (a város polgármesterénél, Budapesten a kerületi előljárónál) kell benyujtani, amelynek határában az utat létesíteni kell. Ha az utat több község határában kell létesíteni, mindegyik községi előljárósághoz (a polgármesterhez, a kerületi előljáróhoz) különkülön kérvényt kell benyujtani.

(2.) A kérvényhez helyszínrajzot kell csatolni, amelyen fel kell tüntetni az erdőterületet, a területnek vagy környéknek domborzati viszonyait és vízrajzát, a meglévő úthálózatot, a létesítendő utat és a legközelebbi közutat, amelyhez az útnak csatlakoznia kell.

(3.) A községi előljáróság a kérvényt és mellékleteit a főszolgabíró útján (a polgármester és kerületi előljáró közvetlenül) az elsőfokú erdőrendészeti hatóság elé terjeszti fel.

R. 176. §.

(1.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az erdőfelügyelőség meghallgatásával megállapítja, hogy az erdőgazdaság érdekében szükséges-e állandó utat létesíteni, hogy azon a környéken nincs-e más olyan erdő is, amelynek érdekében új út létesítésére szintén szükség van és hogy az utat mely erdők megközelítése érdekében kell létesíteni, milyen irányban és mely területeken átvezetően kell megépíteni, mely közhasználatú útba kell bekapcsolni és mely erdőbirtokosoknak kell az út létesítéséhez hozzájárulniok. Mindezeket az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a főszolgabíró útján a községi előljáróságggal (városokban közvetlenül a polgármesterrel, Budapesten a kerületi előljáróval) közli. A községi előljáróság (a polgármester vagy a kerületi előljáró) az út létesítéséhez szükséges intézkedéseket az erdőrendészeti hatóság utasításainak megfelelően az 1894 : XII. t.-c. 36—40. §-aiban foglalt rendelkezések figyelembevételével teszi meg.

* *

(M. i.) A helytelen birtokalakulások és az okszerűtlenül végrehajtott erdőmegosztások és eldarabolások következtében gyakori az az eset, hogy az erdőnek nincs megfelelő hozzáférhető útja, úgyhogy az ilyen erdőnél állandóan fennállanak azok a kényszerítő körülmények, amelyek az átszállítási engedélynek előfeltételei. Minthogy nem lenne

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

okszerű az ilyen egészségtelen állapotot fenntartani és az erdei termékek átszállítását állandóan átszállítási engedélyadással tenni lehetővé, a T. ebben a szakaszban úgy rendelkezik, hogy ilyen esetben az 1894 : XII. t.-c. 36—40. §-ainak alkalmazásával kell gondoskodni arról, hogy a község az erdőhöz megfelelő közös utat létesítsen.

(M. i.) A T.-nek ez a rendelkezése és általában az a rendelkezése is, amely szerint az idézett törvényszakaszok hatálya az erdőhöz szükséges utak létesítésére is kiterjednek, mindenesetre lehetővé fogja tenni, hogy idővel minden erdőbirtoknak meg lesz a megfelelő útja s kényszerátszállítások engedélyezésére többé szükség nem lesz.

(L. még a T. 91. §. alatti részt.)

T. 86. §.

(1.) Ha az erdőből az erdei terméket megfelelő irányban haladó út, alkalmas víziút, közforgalmú vasút vagy más közforgalmi szállítási berendezés hiánya miatt vagy egyáltalában nem, vagy csupán az elérhető haszonnal arányban nem álló nagy költséggel lehetne elszállítani, az erdőrendészeti hatóság engedélyt adhat arra, hogy az erdei terméket nyilvános közlekedésre nem szolgáló területen is átszállíthassák, szükség esetében erre a célra másnak magánútját (vontató-, csúsztató-, szán- vagy szekérútját, ösvényét, csúsztatóját), valamint az átszállítandó erdei termékek rakásolására és feldolgozására szükséges földterületeket is használhassák. Az engedéllyel terhelt út vagy más földterület tulajdonosa, vagy az, akit a rendelkezés más jogalapon megillet, a használatot tűrni köteles. (97. és 98. §.)

R. 177. §.

(1.) Faanyagnak és más erdei terméknek idegen területen való átszállítására és az ezzel kapcsolatos rakásolásra és feldolgozásra a T. 86. §-ában szabályozott hatósági engedélyt az erdőtulajdonosnak, az erdő haszonélvezőjének, haszonbérlőjének, az erdei termékek tulajdonosának és az erdőben használat gyakorlására jogosítottnak lehet megadni. Nem lehet engedélyt adni csupán abból az okból, hogy a meglévő közforgalmú utat erdei termék szállítására elhanyagolt állapota miatt nem lehet használni. Ilyenkor a közforgalmú útnak jókarbahozására kell az erdőrendészeti hatóságnak a szükséges lépéseket megtennie.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 178. §.

(1.) A T. 86. §-a alapján nemcsak fának, hanem bármilyen erdei terméknek átszállítására lehet engedélyt adni.

(2.) Iparvasút céljára szükséges terület igénybevétele végett az 1931:XXI. t.-c. 35. §-a értelmében lehet kisajátítást kérni.

R. 179. §.

(1.) Az átszállítandó erdei termék rakásolása végett idegen terület igénybevételét csak abban az esetben lehet megengedni, ha a rakásolás erdőfenntartási okból, vagy a szállítás okszerű lebonyolítása és meggyorsítása érdekében elkerülhetetlenül szükséges.

(2.) Az átszállítandó erdei termékek feldolgozása végett idegen terület igénybevételét csak akkor lehet megengedni, ha a termelési hely ilyen célra fekvésénél fogva nem alkalmas, az erdőbirtokon a termelés közelében megfelelő hely nem áll rendelkezésre és az erdei terméknek a helyszíni feldolgozása az erdei termelés szokásos módjánál fogva elkerülhetetlen.

R. 180. §.

(1.) Ha az átszállítást a T.-nek akár a 86., akár a 87. §-a értelmében meg lehet engedni, az átszállításnak azt a módját kell engedélyezni, amely az adott viszonyok között mások tulajdojogának kisebb korlátozásával jár.

* *

(M. i.) Ez a §. határozza meg az erdei termékeknek idegen földterületen való átszáliátásához szükséges hatósági engedély előfeltételeit és általában az átszállítónak az átszállítási engedélyből folyó jogait.

A T. tulajdonképen két esetben engedi meg az átszállítást:

(M. i.) 1. ha *megfelelő irányban haladó út, alkalmas víziút, közforgalmú vasút vagy másféle közforgalmú szállító berendezés nincs,* mert csak ebben az esetben állhat fenn az a kényszerítő szükség, amely indokolttá teszi, hogy az átszállítással mások földjeik használatában háboríttassanak; vagy

(M. i.) 2. ha az erdei terméket egyébként — t. i. az átszállítási engedély megtagadása esetében — *csupán az elérhető haszonnal arányban nem álló nagy költséggel lehetne elszállítani.*

Az engedélyezéseknél a multban olyan gyakorlat fejlődött ki, hogy a hatóság a szállítási költségek mellett az értékesítési viszonyokat is figyelembe vette s az engedélyt csak abban az esetben adta meg, ha máskülönben az erdei terméket méltányos haszonnal nem lehetett volna az erdőből kiszállítani. A T. ezt az eddigi gyakorlatot kívánta tehát törvénybe foglalni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A M. Kir. Közigazgatási Bíróság 8.829/1936. K. számú végzésével Sz. J. és dr. D. J. felülvizsgálati kérelmét elutasította, mert az erdei termékek átszállítása nem az elsőfokú erdőrendészeti hatóság engedélye alapján történt s az egyébként önkényes átszállításból származott igényeikért a folyamodók polgári pert indítottak, majd azok tárgyában magánegyességet kötöttek. Éppen ezért az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a T. 86. §-a alapján a már megtörtént átszállítás megengedhetősége kérdésében határozatot nem hozott, az ellenőrzés jogát nem gyakorolhatta s az átszállítás módozatait meg nem állapította. (10.928/1939. II. 1. F. M. sz.)

A pénzügyminiszter 1139/1940. számú rendelete 7. §. (1.) bekezdésének 1. pontja szerint az erdei termékeknek magánterületen való átszállításához szükséges területek használatának az engedélyezése az eljárás tárgyának értékétől függően illetékátalány köteles. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 89. és 230. §. alatti részt.)

T. 87. §.

(1.) Átszállítás szüksége (86. §.) esetében az erdőrendészeti hatóság megengedheti, hogy az erdei termékek átszállítására másnak magánhasználatú vasútját vagy másféle szállító berendezését megfelelő használati díjért igénybevegyék. Mellőzni kell az engedély megadását akkor, ha a szállító berendezés tulajdonosa az erdei termék átszállítására elfogadható feltételek mellett kötelező ajánlatot tesz.

R. 181. §.

(1.) Ha az erdőrendészeti hatóság az átszállítás szükségét a T. 89. §-ában meghatározott eljárás során megállapította és az átszállítást a T. 87. §-a értelmében kívánja engedélyezni, az engedély megadása előtt a szállító berendezés tulajdonosát az engedély tervbevételéről értesíti és annak közlése mellett, hogy milyen és mekkora menyiségű erdei terméket honnan, hová és milyen időben kell átszállítani, határidő kitűzésével felhívja, hogy az átszállításra tegyen az átszállítást kérőnek ajánlatot. A felhívásban a szállító berendezés tulajdonosát figyelmeztetni kell, hogy ha a határidőn belül ajánlatot nem tesz, vagy ha ajánlatát az átszállítást kérő el nem fogadja és az ajánlat el nem fogadását az erdőrendészeti hatóság is indokoltnak találja, az erdőrendészeti hatóság a T. 87. §-ának alkalmazásával az átszállítást kérőnek engedélyt fog adni arra, hogy a szállító berendezést megfelelő használati díjért igénybevehesse.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) Ha az átszállítást kérő bejelenti, hogy a szállító berendezés tulajdonosának ajánlatát elfogadta, az erdőrendészeti hatóság ezt a bejelentést tudomásul veszi és erről az érdekelteket értesíti.

(3.) Az erdőrendészeti hatóság az engedély megadását mellőzi, ha a szállító berendezés tulajdonosának az erdőrendészeti hatóság által elfogadhatónak talált ajánlatát az átszállítást kérő el nem fogadja.

(4.) Ha a szállító berendezés tulajdonosa az átszállításra vonatkozó ajánlatát a kitűzött határidőben nem teszi meg, vagy ha az ajánlatot az átszállítást igénylő el nem fogadja és az ajánlat el nem fogadását az erdőrendészeti hatóság is indokoltnak látja, az erdőrendészeti hatóság a T. 87. §-a alapján a szállító berendezés igénybevételére az engedélyt megadja.

(5.) Az engedélyező határozatban az igénybevétel idejét és időtartamát a vasút vagy a másféle szállító berendezés tulajdonosa és az engedélyes érdekeinek összeegyeztetésével kell megállapítani, mégpedig lehetőleg úgy, hogy az engedélyes az átszállítást megszakítás nélkül foganatosítsa. Az átszállításnak megszakítással való foganatosítását a szállító berendezés tulajdonosának kérelmére az erdőrendészeti hatóság csak kivételesen, különösen nagyobb fatömegek átszállítása esetében engedélyezi.

* *

Erre az intézkedésre azért van elkerülhetetlenül szükség, mert bizonyos esetekben e nélkül az átszállítást nem lehetne végrehajtani. Hegyes vidéken különösen gyakori az az eset, hogy csak egyetlenegy szűk völgyön lehetséges az erdei termékeket leszállítani. Ha az ilyen területen ezt az egyetlen szűk völgyet magánhasználatú vasút részére már lefoglalták és más területen még csak közönséges utat sem lehet építeni, vagy ha lehet is, de ilyennek az építése aránytalanul nagy költséggel járna, az átszállítónak az erdei termékek leszállításáról kellene lemondania, vagy teljesen ki kellene szolgáltatnia magát a magánhasználatú szállító berendezés tulajdonosának, aki a kényszerhelyzetet vele szemben könnyen kihasználhatná. Ennek az egészségtelen állapotnak a bekövetkezését kívánja a T. elhárítani.

A T. intézkedése annál kevésbbé kifogásolható, mert a magánhasználatú szállító berendezés tulajdonosa ezeket a berendezéseket rendszerint ugyancsak törvényes kedvezménnyel (kisajátítási jog) építette.

A T. egyébként a szállító berendezés tulajdonosának az érdekeit is szem előtt tartja, mert szabad választást enged, hogy vagy a berendezését engedi át az átszállítás céljaira, vagy pedig elfogadható feltételek mellett az átszállítást maga végzi.

A pénzügyminiszter 1139/1940. számú rendeletében a 7. §. (1.) bekezdésének az 1. pontja szerint erdei termékek szállításánál magánhasználati vasút vagy másféle szállító berendezés igénybevételé-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

nek engedélyezése az eljárás tárgyának értékétől függő illetékátalány köteles. (76.066/1940. I .1. F. M. sz.)

(L. még a T. 86. §. alatti részt.)

T. 88. §.

(1.) Természetvédelmi területre, vallási vagy kegyeleti helyül szolgáló ingatlanra, valamint vallási, közoktatási, tudományos vagy kegyeleti célra rendelt olyan ingatlanra, amely sem nem erdő, sem nem mezőgazdasági terület, erdei út (85. §.) építése céljából kisajátítási jogot engedélyezni, vagy azt az átszállítás érdekében igénybevenni (86. §.) nem szabad.

R. 182. §.

1.) A T. 88. §-a alkalmazása szempontjából:

a) természetvédelmi terület az, amely a T. 218. §-a értelmében védetté nyilvánítottatott, vagy amelynek védetté nyilvánítására az eljárás folyik;

b) vallási vagy kegyeleti helyül szolgáló, vagy ilyen célra rendelt ingatlannak kell tekinteni azt a helyet, amelyet felszenteléssel, megáldással vagy másféle vallási szertartással erre a célra felavattak, avagy, amelynek tekintetében eziránt az eljárás már megindult;

c) közoktatási és tudományos célt szolgáló, vagy ily célra rendelt ingatlan az, amelyet közintézmény oktatási célra, vagy tudományos kísérletezésre vagy kutatásokra használ vagy fenntart.

* *

(M. i.) Az e szakaszban felsorolt területeket — a természetvédelmi területektől eltekintve — már a hazai ipar fejlesztéséről szóló 1907 : III. t.-c. és a vízjogi törvényt módosító 1913 : XVIII. t.-c. mentesíti a kisajátítás alól, illetve használati szolgalommal való megterhelésük alól. Kívánatos, hogy a mentesítés a T. alapján alkalmazható kisajátítás és átszállítási használat eseteire is kiterjesztessék.

A mentesítést a természetvédelmi területekre is ki kellett terjeszteni, mivel ezek a területek a hatodik cím rendelkezései szerint szigorú törvényes védelem alatt állnak.

T. 89. §.

(1.) Az engedély iránti kérelmet (86. és 87. §.) az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnál kell előterjeszteni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) A kérvényt az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az előzetes intézkedések megtétele céljából az erdőfelügyelőséghez juttatja. A kérvényt az erdőfelügyelőség az érdekelt községekben és városokban 30 napi közszemlére teteti ki s erről az érdekelt földtulajdonosokat azzal a figyelmeztetéssel értesíti, hogy a kérelemre vonatkozó észrevételeiket a kézbesítéstől számított 30 nap alatt szóval vagy írásban a községi előljáróságnál, városokban a polgármesternél, Budapest székesfővárosban a kerületi előljárónál adhatják be.

(3.) A szóval előterjesztett észrevételeket jegyzőkönyvbe kell foglalni.

(4.) Az észrevételek beadására kitűzött határidő letelte után az erdőfelügyelőség szükség esetében meghallgatja az államépítészeti hivatalt, a kultúrmérnöki, illetőleg folyammérnöki hivatalt és a gazdasági felügyelőséget is. Ha szükséges, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság — elnöki jogkörben — helyszíni bejárást rendel el. A bejárás vezetője a törvényhatóság első tisztviselője vagy helyettese.

(5.) A helyszíni bejárásra az összes érdekelteket, valamint az ugyanazon területen átszállításra már korábban jogot nyert engedélyeseket, továbbá a szükséghez képest az előbbi bekezdésben megnevezett hivatalokat is meg kell hívni. A bejárásnál résztvevők észrevételeit a tárgyalási jegyzőkönyvbe kell foglalni.

(6.) A kellően előkészített ügyiratokat az erdőfelügyelőség az elsőfokú erdőrendészeti hatóság elé terjeszti. Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a tett észrevételek megvizsgálása után a kérelem ügyében soronkívül határoz és határozatát közli az összes érdekelt felekkel és hivatalokkal.

(7.) Az engedélyezésnél ügyelni kell arra, hogy az átszállítás csak elkerülhetetlen szükség esetében engedélyeztessék, hogy az idegen utak és földterületek igénybevétele a nélkülözhetetlen mértéken túl ne terjedjen, s hogy a közérdekű követelmények, valamint az igénybevétellel érintett földtulajdonosok vagy más érde-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

keltek jogos kívánságai az engedély-feltételek megállapításánál figyelembe vétessenek. E törvény által megszabott keretekben köteles az erdőrendészeti hatóság mindazokat a rendelkezéseket is megtenni, amelyek az átszállítás akadálytalan lebonyolítása érdekében szükségesek.

R. 183. §.

(1.) A használati jog engedélyezése iránt a T. 86. vagy 87. §-a alapján előterjesztett kérvényben elő kell adni azokat az okokat, amelyek miatt az átszállítás elkerülhetetlenül szükséges, meg kell jelölni a szállítani kívánt erdei termékek nemét és mennyiségét, a szállítás útvonalát, módját és időtartamát, továbbá abban az esetben, ha az engedélyt kérő nem az erdő tulajdonosa, igazolni kell az átszállítandó erdei termék tulajdonát. Ha pedig az átszállítási engedélyt a miatt kérik, mert az erdei terméket átszállítási engedély nélkül csupán az elérhető haszonnal arányban nem álló nagy költséggel lehetne elszállítani, a kérvényben ki kell mutatni, mily költséggel járna a szállítás egyfelől az engedély megtagadása, másfelől az engedély megadása esetében.

(2.) A kérvényben telekkönyvszerűen ki kell mutatni az igénybe venni kívánt földterületeket és azok kiterjedését, meg kell jelölni az igénybe venni kívánt utat, vasutat vagy másféle szállító berendezést, a hozzájuk tartozó műtárgyakat és az igénybevétel módját; továbbá fel kell sorolni mindazokat az adatokat, amelyekből az engedély megadásának előfeltételei megállapíthatók és amelyek az engedély megadása esetében a feltételek megállapításához szükségesek.

(3.) A kérvényhez csatolni kell az erdőbirtok helyszínrajzának két példányát, amelyen fel kell tüntetni az erdőbirtokon és annak közelében meglévő valamennyi utat, valamint az igénybe venni kívánt út, vasút vagy egyéb szállító berendezés vonalát is. Csatolni kell továbbá az érdekelt tulajdonosokkal esetleg megkötött egyességeket.

R. 184. §.

(1.) Az erdőfelügyelőség a hiányos tartalmú, vagy kellően fel nem szerelt kérvényt a hiány pótlása végett visszaadja; ha a kérvényt hiánypótlás végett visszaadni nem kell, az erdőfelügyelőség a T. 89. §-ának második bekezdése értelmében intézkedik, hogy a kérvény a községi előljáróságnál (városban a polgármesteri hivatalnál, Budapesten a kerületi előljáróságnál) közszemlére kitétessék.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 185. §.

(1.) A községi előljáróság (városokban a polgármester, Budapesten a kerületi előljáró) a közszemlére kitett kérvényre a T. 89. §-ának második bekezdése értelmében szóval előterjesztett észrevételeket jegyzőkönyvbe foglalja, a jegyzőkönyvet, úgyszintén az írásban előterjesztett észrevételeket az iratokhoz csatolja, majd az észrevételek beadására kitűzött harminc napi határidő letelte után a közszemlére való kitételt igazolja és az iratokat az erdőfelügyelőségnek megküldi.

R. 186. §.

(1.) Az erdőfelügyelőség a T. 89. §-ának negyedik bekezdésében megjelölt hivatalok meghallgatása és az esetleg megtartott helyszíni bejárás után az iratokat véleménye kíséretében az elsőfokú erdőrendészeti hatóság elé terjeszti. Ha az átszállítás engedélyezése esetében előreláthatóan kártalanítási követelések merülhetnek fel, az erdőfelügyelőség annyiban, amennyiben az esetleges kártalanítási követelések megállapítása szempontjából szükségesnek mutatkozik, az említett hivatalok meghallgatása vagy a helyszíni bejárás útján az igénybeveendő út, vasút vagy egyéb berendezés meglevő állapotát is megállapítja.

* *

A T. ebben a szakaszban foglalt szabályozással általában biztosítani kívánja azt, hogy az átszállítás engedélyezésénél a hatóság minden jogos érdeket és közérdekű követelményt egyaránt figyelembe vegyen, illetve, hogy a különböző ellentétes érdekeket megfelelően kiegyenlítse. Ezt célozzák az utolsó bekezdésében foglalt kikötések is.

A szükség esetében elrendelhető helyszíni bejárással is a T. az ellentétes körülményeknek a gondos megvizsgálására és igazságos kiegyenlítésére törekszik.

Sz. J. és dr. D. J. az átszállítást tűrő erdőtulajdonosoknak H. J. átszállító károsítása miatti igényét a földmívelésügyi miniszter 10.928/1939. II. 1. számú rendeletével másodfokon is jogerősen elutasította, illetve igényükkel a polgári bírósághoz utasította őket, mert a szállító az átszállítást az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnál nem jelentette be és a T. 86. ás 89. §-okban előírt eljárás lefolytatását sem kérte.

(L. még a T. 86. és 100. §-ok alatti részt.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 90. §.

(1.) Az átszállítást engedélyező határozatban meg kell állapítani:

1. a szállítható erdei termékek választékát és mennyiségét;

2. a szállítás útvonalát, módját és időtartamát;

3. a használható földterületeket, utakat, magánvasútakat vagy más szállító berendezéseket, használatuk módját és feltételeit;

4. a földterületek, utak használatáért járó kártalanítási igényt, s amennyiben előre megállapítható, a kártalanítás összegét és megfizetésének módozatait;

5. a magánvasút vagy más szállító berendezés használati díját és megfizetésének módozatait;

6. a kártalanítás és egyéb kötelezettségek biztosítására szükséges biztosíték összegét, letételének, kezelésének és visszaszolgáltatásának feltételeit;

7. az engedélyesnek és a használat tűrésére kötelezettnek egymással szemben fennálló egyéb jogát és kötelességét;

8. az átszállítási engedély megszünésekor követendő eljárást.

R. 187. §.

(1.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság engedélyező határozatának a T. 90. §-ában meghatározott tartalmán felül magában kell foglalnia azokat az adatokat és számításokat, amelyeket a kártalanítási összeg vagy a használati díj megállapításában alkalmaztak, úgyszintén azt a figyelmeztetést, hogy az engedélyes vagy az igénybevett ingatlan tulajdonosa a T. 239. §-ának 3. pontja alá eső erdőrendészeti áthágást követ el, ha az átszállítási engedély valamely feltételét, vagy az erdőrendészeti hatóság által az átszállítás érdekében kiadott rendelkezést meg nem tarja.

(2.) Az engedélyező határozatban az engedélyest figyelmeztetni kell arra is, hogy az átszállítási engedély nem pótolja azokat az egyéb engedélyeket, amelyeket az engedélyes az átszállításból folyóan vagy a szükséges útépítéshez vagy más építkezéshez vagy vasútnak vagy másféle szállító berendezésnek használatához más jogszabályok értelmében köteles megszerezni, úgyszintén arra is, hogy a vasút vagy másféle szállító berendezés

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

üzemére megszabott vasútrendészeti és egyéb rendészeti szabályok az engedélyesre is kötelezők.

R. 193. §.

(1.) Az átszállítást engedélyező határozatban rendelkezni kell a felől, hogy:

1. ha az átszállításra szolgáló területen alkalmas út nincs, az engedélyes mennyiben és milyen irányban köteles utat létesíteni és jókarban tartani, továbbá,

2. hogy a meglévő vagy az előbbi pont szerint létesítendő utat egyfelől az engedélyes, másfelől a tulajdonos vagy más jogosult céljuknak megfelelően és egymás akadályozása nélkül miképen használhatják.

* *

(L. a T. 89. §. alatti részt.)

T. 91. §.

(1.) Idegen magánutak és földterületek használatát legfeljebb 5 évre lehet engedélyezni. Az öt év lejártával az engedélyt felülvizsgálat alá kell venni, s ha az eredetileg fennállott kényszerítő körülmények még mindig fennállanak, az átszállítási és területhasználati engedélyt újabb öt évre meg lehet hosszabbítani, a használati díjakat és kártalanítási összegeket azonban újból meg kell állapítani.

(2.) Magánvasút vagy egyéb szállító berendezés használatának megengedését évről-évre kell kérni.

(3.) Az átszállítási engedélyt vissza kell vonni, ha az engedélyes az átszállítási jogát egy éven át nem gyakorolja, vagy a megállapított biztosítékot (99. §.) a kitűzött idő alatt le nem teszi.

R. 188. §.

(1.) Az engedélyezett használat időtartama a T. 91. §-ában megszabott korláton belül sem lehet hosszabb, mint amennyire okszerű szállítási menet mellett szükség van.

(2.) Ha megállapítható, hogy az erdőbirtok termékeinek idegen területen való átszállítására hosszabb időn át szükség lesz és megvan a lehetőség arra, hogy az erdőbirtokhoz állandó összekötő út létesíttessék, az erdőrendészeti hatóság már az első

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

engedélyezés alkalmával felhívja az erdőtulajdonost, hogy a T. 85. §-ának megfelelően összekötő út létesítése iránt a községi elöljárósághoz (városban a polgármesterhez, Budapesten a kerületi elöljáróhoz) kérelmet terjesszen elő. Ilyen esetben az engedély időtartama nem terjedhet túl azon az időn, amely az állandó út létesítéséhez szükséges.

(3.) Az engedélyező határozatban megállapított határidőt a T. 91. §-ának rendelkezése alapján nem lehet meghosszabbítani, ha az erdőtulajdonos az előbbi bekezdés értelmében hozzáintézett felhívásnak nem tett eleget.

R. 189. §.

(1.) Az átszállítási engedély meghosszabbítása iránt a kérvényt legalább három hónappal az engedélyben megállapított határidő lejárta előtt kell az erdőfelügyelőséghez benyujtani.

(2.) A meghosszabbítás kérelmezéséről az érdekelt földtulajdonosokat és a szállító berendezés tulajdonosát értesíteni kell azzal a figyelmeztetéssel, hogy észrevételeiket tizenöt nap alatt előterjeszthetik.

(3.) A meghosszabbítás iránt benyujtott kérvényt nem kell közszemlére kitenni.

(4.) A meghosszabbítási eljárás során az eredetileg megállapított átszállítási feltételeket, a kártalanítás módját, valamint a biztosíték összegét csak annyiban kell újból megállapítani, amennyiben azt valamelyik fél kéri, vagy azt az erdőrendészeti hatóság közérdekből szükségesnek látja; a használati díjakat, a kártalanítási összegeket azonban minden esetben újból meg kell állapítani.

(5.) A meghosszabbítás engedélyezése körül egyebekben ugyanúgy kell eljárni, mint az átszállítás első engedélyezésénél.

R. 190. §.

(1.) A magánvasút vagy egyéb szállító berendezés használatára szóló engedély időtartamát a T. 91. §-ának második bekezdése értelmében legfeljebb egy évben lehet megállapítani.

R. 191. §.

(1.) Ha az érdekeltek valamelyike kimutatja, hogy az engedélyes átszállítási jogát egy éven át nem gyakorolja, kérelmére az erdőrendészeti hatóság az átszállítási engedélyt a T. 91. §-ának harmadik bekezdése értelmében visszavonja.

(2.) Az erdőrendészeti hatóság az engedélyt kérelem hiányában is visszavonja, ha hivatalos eljárása során állapította

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

meg, hogy az engedélyes átszállítási jogát egy év óta nem gyakorolja.

(3.) Az átszállítási engedélyt minden esetben hivatalból kell visszavonni, ha az engedélyes az átszállítást engedélyező határozatban megállapított biztosítékot a kitűzött határidőben nem tette le.

(4.) Ha az erdőrendészeti hatóság az átszállítási engedélyt bármely okból visszavonta, átszállítási engedélyt csak új eljárás alapján lehet adni.

* *

A T. az átszállítási engedélyadással való segítséget csak olyan esetekben kívánja nyujtani; amikor már az engedélyezés alkalmával is pontosan meghatározható az erdei termékeknek az erdőből elszállítandó mennyisége és a szállítás időtartama; az utóbbi hosszú időre nem nyulhat ki. Ha ugyanis tartósan állanak fenn azok az előfeltételek, amelyek mellett átszállítási engedélyt lehet adni, a T. a nehézségeket a 85. §. alkalmazásával, vagyis megfelelő közös út létesítésénél kívánja gyökeresen megszüntetni.

(M. i.) Magánvasút vagy egyéb szállító berendezés használatánál a szállítási engedély időtartamát esetenként egy-egy évnél hosszabbra nem lenne okszerű megállapítani, mert az engedély feltételekre befolyó körülmények már egy év alatt is lényegesen megváltozhatnak.

Az 1139/1940. számú pénzügyminiszteri rendelet 7. §-a (1.) bekezdésének 1. pontja szerint az erdei termékek magánterületen való átszállításánál az engedély meghosszabbítása iránt beadott kérvényt az eljárás tárgyának az értékétől függően illetékátalány terheli. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a R. 497. és 498. §. alatti részt.)

T. 92. §.

(1.) Az átszállításra szolgáló magánutat és a hozzátartozó műtárgyakat az átszállítás céljára a szükségnek megfelelő mértékben az engedélyes köteles jókarba helyezni és az engedély ideje alatt jókarban tartani.

R. 192. §.

(1.) A T. 92. §-a értelmében az átszállításra szolgáló magánutat és a hozzátartozó műtárgyakat az engedélyes olyan mértékben köteles jókarba helyezni és az engedély ideje alatt jókarban tartani, amilyen mértékben ezt az átszállítás megkívánja.

(2.) Ha vita merül fel abban a tekintetben, hogy az út vagy egyes műtárgyak jókarba helyezése és jókarban tartása

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

végett miféle munka szükséges, a munkának mi legyen a terjedelme, a munkát mikép kell elvégezni, a vita tárgyában bármelyik fél kérelmére az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az erdőfelügyelőség helyszíni megállapítása alapján határoz; a helyszíni bejárás költségének viselésére és behajtására a T. 100. §-ának rendelkezései irányadók.

(3.) Ha az átszállításra engedélyezett magánutat a tulajdonos vagy az út használatára korábban jogot szerzett személy is használja, a fenntartási költségekhez a használat arányában ezek is hozzájárulni kötelesek.

* *

(M. i.) Az átszállításra szolgáló magánút és a hozzátartozó műtárgyak jókarba helyezésére és fenntartására — addig a mértékig, ameddig azt az átszállítás szükségessé teszi — jogosan csak az engedélyest lehet kötelezni, minthogy az útra neki van feltétlenül szüksége s így annak jókarbantartását is az ő érdeke kívánja. Ezt a kötelezettséget nem lenne méltányos az út tulajdonosára hárítani, — ha mindjárt a költségek ellenében is, mert a tulajdonos az utat a szállítás ideje alatt maga esetleg nem használja.

T. 93. §.

(1.) Az átszállításra szolgáló magánutat az engedélyes csak úgy használhatja, hogy a tulajdonost vagy más jogosultat az út használatában a szükséges mértéken túl ne akadályozza.

* *

Ez a §. az átszállításra kijelölt magánút zavartalan közös használatának a biztosítását célozza.

T. 94. §.

(1.) Ha az átszállításra szolgáló magánút vagy földterület tulajdonosának az átszállítás útvonala közelében fekvő ingatlanán a szállított erdei termékhez hasonló erdei terméke van felhalmozva, az engedélyes köteles alkalmazottait minden egyes szállítmányra igazolvánnyal ellátni, faanyag-szállításnál pedig köteles a szállított faanyagot megkülönböztetésre alkalmas módon megjelölni.

(2.) Károsító cselekmények vagy ilyenek veszélye miatt szükségessé vált ellenőrzés és védekezés költségeit az engedélyes az érdekeltnek megtéríteni köteles.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 194. §.

(1.) Az engedélyezési eljárás során annak a körülménynek a vizsgálatára is ki kell terjeszkedni, hogy a T. 94. §-a értelmében szükséges-e a fuvarosoknak szállítási igazolvánnyal ellátása. Ha a megállapítás szerint szállítási igazolványra szükség van, az engedélyező határozatban a fuvarosoknak szállítási igazolvánnyal való ellátását el kell rendelni.

(2.) Az előző bekezdés alapján a fuvarosoknak szállítási igazolvánnyal ellátását akkor is el kell rendelni, ha az átszállítás útvonala közelében nem az átszállításra szolgáló magánút, vagy egyéb földterület tulajdonosának, hanem javadalmasának, haszonélvezőjének vagy haszonbérlőjének vagy a hitbizomány birtokosának erdei terméke van felhalmozva. (R. 474. §.)

(3.) Ha az átszállításra szolgáló magánút, vagy egyéb földterület tulajdonosa a szállított erdei termékekhez hasonló erdei termékeket csak az engedély kiadása után halmoz fel az átszállítás útvonala közelében fekvő ingatlanán, ezt az erdőrendészeti hatóságnak nyomban bejelenteni köteles; ilyen esetben az erdőrendészeti hatóság külön határozatban intézkedik aziránt, hogy az engedélyes fuvarosait szállítási igazolvánnyal lássa el.

(4.) A szállítási igazolvány mintáját az erdőrendészeti hatóság állapítja meg; az engedélyes a fuvarosokat a megállapított mintának megfelelő igazolvánnyal köteles ellátni.

(5.) Ha faanyag szállítása esetében az erdőrendészeti hatóság a fuvarosoknak szállítási igazolvánnyal való ellátását elrendeli, a szállított faanyag megfelelő megjelölését is el kell rendelnie és a jelölés módját is meg kell állapítania.

R. 195. §.

(1.) Ha az igénybevett földterület vagy magánút tulajdonosa a szállítás ellenőrzése vagy a károsítások elleni védekezés céljából nagyobb költséggel járó intézkedést kíván tenni, ezt az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak előzetesen köteles bejelenteni; az ilyen intézkedés költségeinek a megtérítését — sürgős szükség esetét kivéve — a T. 94. §-a alapján csak annyiban lehet követelni, amennyiben az erdőrendészeti hatóság a nagyobb költséggel járó intézkedés szükségességét előre megállapította.

R. 196. §.

(1.) A földtulajdonos az átszállítással kapcsolatosan előállott károsodását — mihelyt arról tudomást szerzett — köteles az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak nyomban bejelenteni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) Az erdőfelügyelőség a kár megállapításáról gondoskodik. Ha a tulajdonos a kárt nyomban nem jelenti be, a kármegállapítás végett esetleg szükséges későbbi bizonyítási eljárás költsége minden esetben a tulajdonost terheli.

* *

A T. a szállítási igazolvánnyal való ellátást csak hasonló erdei termékek egyidejű szállításának az esetére korlátozta, mert az ilyen esetekben lehet elcserélésről vagy más módon elkövethető visszaélésektől tartani. A visszaélések megszüntetése érdekében rendelte el még a T. a szállítási igazolvánnyal való ellátáson kívül a szállított faanyag megjelölését is.

Minthogy az átszállítási engedély csupán az átszállításra szolgáló út vagy egyéb földterület tulajdonosát vagy használóját állítja kényszerhelyzet elé, a T. csak ezeknek az érdekeit veszi különösebben védelmébe az átszállításnál elkövetett visszaélések ellen.

Ugyancsak az átszállítás tűrésére kötelezettek érdekeit szolgálja a T. utolsó bekezdése is.

T. 95. §.

(1.) Ha az érdekelt felek az átszállítás feltételeire vagy az engedélyezett útnak és földterületnek használására az átszállítási engedély kiadása előtt megegyeznek, avagy ugyanezekre az engedély kiadása után az erdőrendészeti hatóság által megállapított feltételektől eltérően egyeznek meg, a megegyezést az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak bejelenteni kötelesek s a megegyezés alapján az engedélyfeltételek módosítását is kérhetik.

R. 197. §.

(1.) Az átszállítási engedélyt az érdekelt felek kérelmére akkor is ki kell adni, ha az érdekelt felek az átszállításra és az átszállítás feltételeire nézve megegyeztek és a megegyezést az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak bejelentették. (T. 95. §.)

(2.) Az engedélyezési feltételeket megegyezés esetében a megegyezésnek megfelelően kell megállapítani, amennyiben a megegyezés törvénybe nem ütközik és erdőrendészeti szempontból sem esik kifogás alá.

(3.) Ha a megegyezés az engedély kiadása után jött létre, az engedélyezési feltételeket külön határozatban kell a kifogás alá nem eső megegyezésnek megfelelően módosítani.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 199. §.

(1.) Ha közérdekből vagy más jogosnak talált érdekből a kiadott átszállítási engedély valamely rendelkezése módosításra vagy az engedély kiegészítésre szorul, a módosítás vagy kiegészítés iránt az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az érdekelt felek előzetes meghallgatása után intézkedik.

R. 200. §.

(1.) A T. 87. §-án alapuló átszállításnál az engedélyt másra átruházni nem lehet. A T. 86. §-án alapuló átszállítási engedélyt az elsőfokú erdőrendészeti hatóság hozzájárulásával át lehet ruházni, de csak olyan személyre, aki a R. 177. §-a értelmében átszállítási engedélyt kaphat.

(2.) Az átruházás iránti kérvényt az erdőfelügyelőségnél kell benyujtani. Az átruházás megengedése kérdésében az érdekelt tulajdonosokat előzetesen meg kell hallgatni.

* *

(M. i.) Az átszállító és az átszállítás céljaira engedélyezett területek és magánutak tulajdonosa közötti viszony tisztán magánjogi, melyet az érdekeltek közös megegyezéssel a törvényben foglalt jogszabályoktól eltérően is szabályozhatnak. Hogy azonban az ilyen egyességhez a törvény védelme kiterjeszthető legyen, szükséges, hogy a megegyezést a hatóságnak be is jelentsék s ezzel módot adjanak a hatóságnak arra, hogy a megegyezést az átszállítási engedély kiadásánál, vagy ha a megegyezés az engedély kiadása után történt, a felek között később felmerülő vitás kérdések elbírálásánál figyelembe vehesse.

Az 1139/1940. számú pénzügyminiszteri rendelet 7. §-a (1.) bekezdésének 1. pontja szerint az erdei termékek magánterületen való átszállításánál az engedély módosítása és kiegészítése iránt beadott kérvényt, az eljárás tárgyának értékétől függően illetékátalány, a 2. §. 12. pontja szerint pedig az engedély átruházása iránti kérvényt 5.— P. illeték terheli. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

T. 96. §.

(1.) Az átszállítás megkezdésének és befejezésének napját az engedélyes köteles az erdőfelügyelőségnek, valamint a használat tűrésére kötelezettnek 8 nappal előre bejelenteni.

R. 198. §.

(1.) A T. 96. §-a értelmében a szállításnak nemcsak a megkezdését és a végleges befejezését, hanem az időközi szüneteléset is be kell jelenteni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 201. §.

(1.) Az átszállítási engedélyekről az erdőfelügyelőség törvényhatóságonkint nyilvántartást vezet. A nyilvántartást a jelen rendelethez mellékelt IV. számú minta szerint kell elkészíteni és vezetni.

* *

(M. i.) Az ellenőrzés szempontjából fontos érdeke a földtulajdonosnak, hogy a területén át történő szállítás idejéről pontos tudomása legyen. De szükséges, hogy a hatóság, illetőleg az erdőfelügyelőség is tudomással bírjon arról, hogy a kiadott engedélyt az engedélyes mikor és általában igénybe veszi-e, mert erre az újabb átszállítási kérelmek elintézésénél figyelemmel kell lennie.

(L. még a T. 99. §. alatti részt.)

T. 97. §.

(1.) Az engedélyes köteles megtéríteni:

1. földterület használata esetében:

a) a használt ingatlanrészre eső elmaradt hasznot és az engedélyezett használat következtében az ingatlan többi részén előálló jövedelemcsökkenést,

b) az ingatlan értékének a használat folytán a használat megszünésekor mutatkozó csökkenését,

c) a használattal okozott egyéb kárt és költséget;

2. magánút használata esetében:

a) a használt útrész beruházási költségének évi törlesztési hányadából az engedélyesre a használat arányában eső részt,

b) a használattal okozott kárt és költséget;

3. magánvasút vagy egyéb szállító berendezés használata esetében:

a használatért járó díjat.

* *

(M. i.) A T. arra az elvi álláspontra helyezkedik, hogy az átszállításra szolgáló földterület és magánút tulajdonosának semmiesetre sem szabad az átszállítás következtében károsodnia, de viszont az engedélyest sem szabad többre kötelezni, mint azoknak a károknak és költségeknek a megtérítésére, amelyet az átszállítással a használt földterület és magánút tulajdonosának okozott. A rendelkezések ennek az elvi álláspontnak megfelelnek.

(M. i.) Azt, hogy az engedélyest mely károk és költségek megtérítésére lehet kötelezni, azért volt szükséges a T.-ben megállapítani,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

hogy az a hatóságnak és a bíróságnak a kártalanítás megállapításánál zsinórmértékül szolgáljon.

(L. még a T. 98. §. alatti részt.)

T. 98. §.

(1.) A 97. §. 1. *a)*, 2. *a)* és 3. pontjában meghatározott kártalanítás és használati díj összegét és megfizetésük módozatait az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az átszállítást engedélyező határozatában állapítja meg.

(2.) Ugyancsak az elsőfokú erdőrendészeti hatóság állapítja meg az engedély megszünésekor a 97. §. 1. *b)* és *c)* és 2. *b)* pontjában tárgyalt kártalanítások összegét és megfizetésük módozatait is abban az esetben, ha az érdekelt felek meg nem egyeznek.

R. 202. §.

(1.) Az átszállításra szolgáló magánút és egyéb terület vagy szállító berendezés használata esetében a T. 97. §-a alapján járó kártalanítási összeget és használati díjat lehetőleg már az engedélyező határozatban kell megállapítani; későbbi időre csak az olyan kérdések rendezését lehet elhalasztani, amelyek természetük szerint az engedélyezés alkalmával még nem rendezhetők.

(2.) Az erdőfelügyelőség már az engedélyezési eljárás során tartott helyszíni bejárás alkalmával, ilyennek hiányában más alkalommal, — amennyiben szükséges, e végből tartott külön tárgyaláson — megkísérli az érdekelt felek között egyesség létrehozását az átszállítással kapcsolatos kártalanítási kérdésekben, valamint a használati díj kérdésében. Amennyiben az erdőgazdasági érdekek szempontjából kívánatosnak mutatkozik, az egyesség létrehozását az eredeti állapot helyreállításával azon az alapon is meg lehet kísérelni, hogy az engedélyes az eredeti állapotot helyreállítsa vagy az általa létesített építményeket vagy más műveket az engedély lejárta után megfelelő ellenértékért a tulajdonosnak átengedje.

(3.) Az egyességet, ha pedig egyesség nem jött létre, a tulajdonos által támasztott követelést és az ellenérdekű fél ajánlatát vagy egyéb ellenkérelmét jegyzőkönyvbe kell foglalni.

(4.) Azokban a kérdésekben, amelyekben a felek között egyesség létre nem jön, az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak az erdőfelügyelőség javaslata vagy szükség esetében az erdőfelügyelőség és a gazdasági felügyelőség közös javaslata alapján a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

szükséghez képest más igazgatási hivatal (államépítészeti hivatal, kultúrmérnöki hivatal, folyammérnöki hivatal) meghallgatásával, mind a két fél érdekeinek méltányos figyelembevételével kell határoznia. A határozatban a felek megegyezésének megfelelően, megegyezés hiányában pedig az alábbi rendelkezéseknek megfefelően a fizetés módozatait is meg kell állapítani.

(5.) A kártalanítást, valamint a használati díjat rendszerint a használat megkezdése előtt egy összegben, ha pedig az átszállítási engedély több évre szól, az egy-egy évre eső összeget évenkint rendszerint előre kell megfizetni.

R. 203. §.

(1.) Az erdőrendészeti hatóság a magánvasút vagy más szállító berendezés használatáért járó díjat (T. 97. §. 3. pont) a használt vasút vagy szállító berendezés beruházási összegének évi törlesztési költségeiből, valamint a fenntartási költségekből számítsa ki és az engedélyest az évi törlesztési költségből, továbbá a fenntartási költségből a használat arányában reá eső résznek, mint használati díjnak a megfizetésére kötelezze. Ha azonban az így kiszámított összeg a szállított termék értékének meg nem felel és magasabb annál a költségnél, amely másféle módon való szállítás esetében tapasztalat szerint felmerülne, az erdőrendészeti hatóság a használati díjnak a fenti módon kiszámított összegét megfelelően mérsékelje.

R. 204. §.

(1.) Olyan határozatot, amelyben az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az erdei termékeknek a T. 86—100. §-aiban szabályozott átszállítása körül felmerülő kártalanítások vagy használati díjak fizetése kérdésében dönt, indokolni kell. Az indokolásban részletesen ismertetni kell azokat a körülményeket, amelyeknek alapján a határozat a kártalanításra, illetőleg a használati díjra való igény jogosságát megállapította, továbbá azokat az adatokat és számításokat, amelyeket a kártalanítás, illetőleg a használati díj összegének megállapításában alkalmazott.

* *

(M. i.) A T. az összes kártalanítási vitás kérdések elintézését az erdőrendészeti hatóságok hatáskörébe utalja és csak arra az esetre tartja fenn a rendes bírósági eljárást, ha valamelyik fél az erdőrendészeti hatóság döntésével megelégedve nincs. (L. a T. 99. és a T. 229. §-okat is.) Ez a rendelkezés az érdekelt felekre mindenesetre a legkedvezőbb és a legmegnyugtatóbb és a bíróságok munkáját is apasztja.

(M. i.) A kártalanítási kérdésekre nézve a T. nem biztosít a közigazgatási bírósághoz panaszjogot, mert alig tehető fel, hogy az a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

fél, aki sem az elsőfokú, sem a másodfokú erdőrendészeti hatóság határozatával megelégedve nincs, a közigazgatási bíróság döntését megnyugvással elfogadja.

Az 1139/1940. számú pénzügyminiszteri rendelet 7. §-a (1.) bekezdésének 1. pontja szerint az erdei termékek magánterületen való átszállításánál a kártalanítási összeg és a használati díj megállapítása, az eljárás tárgyának értékétől függően, illetékátalány alá esik. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

T. 99. §.

(1.) Az engedélyes az átszállításból reá háruló kártalanítási és egyéb kötelezettségeinek biztosítására, az érdekelt kérelmére még a szállítás megkezdése előtt pénzben vagy óvadékképes értékpapírban biztosítékot köteles letenni.

(2.) A biztosíték összegét, letételének, kezelésének és visszaadásának feltételeit az erdőrendészeti hatóság állapítja meg.

(3.) A biztosítékot az engedély megszünésével csak akkor szabad visszaadni, ha az engedélyes a kártalanítási és egyéb kötelezettségeinek eleget tett.

(4.) Ha a jogerősen megállapított kártérítési összeget az engedélyes a megállapított hatráidő alatt meg nem fizeti, a letett biztosítékból kell azt fedezni.

(5.) Ha a kártalanítási kérdésekben valamelyik fél a bírósághoz fordul (229. §.), a biztosítékot bírói letétbe kell átutalni.

R. 205. §.

(1.) A T. 99. §-ában meghatározott célra szolgáló biztosíték letételét az engedélyező határozatban mindenkor el kell rendelni, ha azt az átszállításban érdekelt bármelyik fél kéri.

(2.) A biztosítékot oly összegben kell megállapítani, hogy abból szükség esetében fedezni lehessen az engedélyes terhére a kártalanítási összeget és használati díjat, a károsító cselekmények és visszaélések megelőzése és megszüntetése érdekében alkalmazott ellenőrzés és védekezés költségeit, úgyszintén a felmerülő eljárási költségeket.

(3.) A letett biztosíték kezelését a R. 498. §-a szabályozza.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 206. §.

(1.) Ha valamelyik fél, akinek javára az erdőrendészeti hatóság határozata értelmében az átszállításról folyóan az engedélyest fizetési kötelezettség terheli, az erdőrendészeti hatóságnak bejelenti, hogy az engedélyes fizetési kötelezettségének eleget nem tett, az erdőrendészeti hatóság a bejelentés tekintetében az engedélyest meghallgatja és abban az esetben, ha a fizetés elmulasztását megállapítja, az esedékes összegnek a biztosítékból való kifizetése iránt intézkedik.

(2.) Az erdőrendészeti hatóság ugyanígy jár el akkor is, ha az engedélyes hivatalból megállapított eljárási költségnek a megfizetését mulasztotta el és ezt az erdőfelügyelőség bejelentette.

R. 207. §.

(1.) Ha a követelés tekintetében az erdőrendészeti hatóság határozatával meg nem elégedő fél bírói útra fordulhat, az erdőrendészeti hatóság határozata alapján a biztosítékból akkor lehet fizetést teljesíteni, vagy biztosíték hiányában végrehajtást elrendelni, ha a határozat közlésétől számított harminc nap eltelt és a kötelezett nem igazolja, hogy a keresetet a T. 229. §-a értelmében megindította.

R. 208. §.

(1.) Ha a letett pénzbiztosítéknak a R. 199. §-a alapján történt kifizetések után megmaradó összege az engedélyest terhelő további fizetési kötelezettségek biztosítására nem elegendő, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a biztosíték kiegészítését elrendelheti.

(2.) Az elrendelt kiegészítés elmulasztása esetében a T. 91. §-a alapján az átszállítási engedélyt vissza lehet vonni.

R. 209. §.

(1.) Az átszállítási engedély megszűnése után bármelyik érdekelt fél kérelmére, vagy amennyiben ez erdőgazdasági közérdekből szükségesnek látszik, hivatalból az erdőfelügyelőség az érdekelt felekkel helyszíni bejárással egybekötött tárgyalást tart, amelyen megállapítja a használt út, egyéb terület és berendezés állapotát, az esetleges rongálódás mértékét, megvizsgálja, hogy az engedélyes az átszállítással kapcsolatos kötelezettségeinek eleget tett-e, mennyiben terheli esetleg mulasztás, megállapítja a megszűnés folytán szükséges tennivalókat és a felek között rendezendő kérdéseket és meghallgatja a felek kívánságait.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) Az erdőfelügyelőség a tárgyalásról jegyzőkönyvet vesz fel és azt a tennivalókra, valamint a kártalanításra vonatkozó kimerítő javaslatával az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz beterjeszti.

R. 210. §.

(1.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az átszállítási engedély megszűnése esetében az erdőfelügyelőség javaslata alapján megteszi mindazokat az intézkedéseket, amelyek az engedély megszűnése folytán szükségesek és a R. 202. §-ának rendelkezései értelmében rendezi mindazokat a kérdéseket is, amelyek a felek között rendezésre szorulnak.

(2.) Az átszállítási engedély megszűnése esetében a R. 498. §-ának rendelkezései szerint a letett biztosíték elszámolása és a biztosíték fel nem használt részének visszafizetése iránt is intézkedni kell.

* *

Biztosíték letételét a T. csak arra az esetre rendeli el, ha az érdekelt, vagyis az átszállítás tűrésére kötelezett földtulajdonos a biztosíték letételének az elrendelését kéri. Szükségtelen volna ugyanis a kártalanítási biztosíték letételét megkövetelni, amikor a földtulajdonosnak az engedélyes kártérítési kötelezettség teljesítése tekintetében aggálya nincsen.

(L. még a R. 497. és 498. §. alatti részeket is.)

T. 100. §.

(1.) Az engedélyezési eljárás költsége a folyamodót terheli.

(2.) Az átszállítással kapcsolatos egyéb ügyekben a felmerülő eljárási költséget az a fél viseli, aki az eljárás megindítását kérte. Ha azonban a kért vagy a hivatalból elrendelt eljárásra valamelyik fél magatartása szolgáltatott okot, az eljárási költség megfizetésére a vétkes fél köteles.

(3.) Ha az eljárási költség viselésére az előbbiek szerint több fél köteles, az erdőrendészeti hatóság állapítja meg, hogy a felmerült költséget az érdekelt felek milyen arányban kötelesek viselni.

(4.) Az eljárási költséget a hatóság felhívására a fél előlegezni köteles.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(5.) A megállapított költség megfizetésére harminc napi határidőt kell szabni. A határidő a határozat közlését követő napon kezdődik. A költséget nem fizetés esetében közadók módjára kell behajtani.

R. 211. §.

(1.) Ha a T. 89. §-a értelmében helyszíni bejárás szükséges, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az előreláthatóan felmerülő eljárási költségnek előlegezésére az engedélyért folyamodót felhívja. Ha a folyamodó a felhívásnak eleget tesz, az erdőrendészeti hatóság a helyszíni bejárást elrendeli, annak idejéről és helyéről (T. 89. §.) az érdekelt feleket és a hivatalokat meghívó kézbesítésével értesíti.

(2.) A meghívottak a bejáráson meghatalmazott által is képviseltethetik magukat; a meghatalmazás érvényességéhez két tanu aláírása szükséges. A bejárás megtartását a meghívottak távolmaradása nem akadályozza.

(3.) A helyszíni bejáráson össze kell gyüjteni mindazokat az adatokat, amelyek a tényállás megismeréséhez és az ügy megfelelő elintézéséhez szükségesek, fel kell tárni az esetleg fennálló nehézségeket és meg kell állapítani, hogy azokat mennyiben lehet elhárítani. Meg kell állapítani, hogy a kérvény indokai helytállók-e, a kérelem indokolt-e és hogy milyen feltételekkel lehet a kérelmet teljesíteni. Meg kell állapítani különösen az átszállítás céljára szükséges út vagy egyéb terület, vasút vagy más berendezés állapotát, a magánút, a vasút vagy egyéb szállító berendezés és építmény beruházási, évi törlesztési és évi fenntartási költségét, továbbá a szükséges egyéb terület évi jövedelmét.

(4.) A bejárásról annak minden lényeges mozzanatára kiterjedő jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyvet mindenkivel alá kell iratni, aki a bejáráson résztvett. Ha valaki az aláírást megtagadja, ezt a megtagadás okának megjelölésével a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

(5.) A bejárás befejezése után a jegyzőkönyvet és a bejárással kapcsolatos egyéb iratokat az erdőfelügyelőség kiküldöttje átveszi és a T. 89. §-a értelmében az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz beterjeszti.

R. 212. §.

(1.) A helyszíni bejárásra meghívottak közül eljárási költségeiket csak az erdőfelügyelőség kiküldöttje, továbbá állami és önkormányzati alkalmazottak számíthatják fel. Feleknek, meg-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

hatalmazottjaiknak vagy szakértőiknek eljárási költségeket megállapítani nem lehet.

(2.) Az eljárási költségekről a résztvevők eljárási költségszámlát készítenek. Az eljárási költséget csakis a résztvevőre érvényben álló útiköltség-szabályzatnak megfelelően lehet felszámítani.

(3.) Az alkalmazott illetékes számvevősége által érvényesített számlát az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz kell előterjeszteni; az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a továbbiakban a T. 100. §-a értelmében jár el.

(4.) Helyszíni bejárás szüksége esetében az előreláthatóan felmerülő eljárási költségnek megfelelő összeget az elsőfokú erdőrendészeti hatóság felhívására előlegként minden esetben be kell fizetni.

(5.) A megállapított költség kiegyenlítésére a befizetett előleg szolgál. Az előleg felhasználásáról a befizetőnek el kell számolni. Ha az előleg a megállapított költségek kiegyenlítésére nem elég, az erdőrendészeti hatóság az előlegből ki nem egyenlíthető költség megfizetésére azt a felet kötelezi, akit a költség a T. 100. §-a értelmében terhel.

R. 213. §.

(1.) Ha az erdei termékek átszállításával kapcsolatosan a T. 89. §-ában meghatározott eseten kívül helyszíni bejárás elrendelését valamelyik érdekelt fél kéri, vagy valamelyik szakigazgatási hivatal (erdőfelügyelőség, állampítészeti hivatal, kultúrmérnöki hivatal, folyammérnöki hivatal vagy gazdasági felügyelőség) javasolja, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a bejárást csak akkor rendeli el, ha az a tényállás megállapítása vagy az ügy megfelelő elintézése érdekében elkerülhetetlenül szükséges.

(2.) A R. 211. és 212. §-ainak rendelkezéseit az ilyen helyszíni bejárásokra is alkalmazni kell, azzal az eltéréssel, hogy a bejárást szükség esetében a költség előlegezésének hiányában is meg lehet tartani, a költség megtérítésére ilyen esetben a T. 100. §-a irányadó.

(3.) Nem szükséges az elsőfokú erdőrendészeti hatóság határozata a helyszíni bejárás megtartásához, ha azt az erdőfelügyelőség más hatóságnak vagy szakigazgatási hivatalnak meghívása nélkül, csupán az érdekelt felek közreműködésével kívánja megtartani. A költségek megtérítésére és más tekintetben egyébként a jelen §. rendelkezéseit az erdőfelügyelőség által megtartott ilyen bejárás esetében is alkalmazni kell.

* *

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Teljesen megokolt és igazságos rendelkezés, hogy az eljárási költségeket minden esetben az a fél viselje, aki az eljárás megindítását kérte. Viszont amikor az eljárásra valamelyik fél magatartása szolgáltatott okot, az az igazságos, ha a költségeket a vétkes fél tartozik viselni, bármilyen alapon indult is meg az eljárás. A vízhasználati ügyekben elrendelt eljárások költségeinek a viselésére nézve az 1895 : XXIII. t.-c. hasonlóképen rendelkezik.

Az eljárási költségek előlegezésére és esetleges behajtására vonatkozó rendelkezések nem szorulnak megokolásra.

Az 1139/1940. számú pénzügyminiszteri rendelet 7. §-a (1.) bekezdésének 2. pontja szerint az erdei termékek magánterületen való átszállításánál a T. 86., 87., 91., 95., 97. és 98. §-aiban fel nem sorolt egyéb eljárások, az eljárás tárgyának értékétől függően, illetékátalány alá esnek. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

R. 214. §.

(1.) Az erdei termékek átszállításával kapcsolatos határozatok körében a T. alapján:

I. *a közigazgatási bírósághoz panasznak van helye* az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak olyan határozata ellen, amellyel:

a) az erdei termék átszállításának megengedhetőségét és módozatait megállapítja (T. 86. és 87. §., R. 187. §.), vagy a kiadott átszállítási engedélyt módosítja vagy kiegészíti (R. 199. §.), vagy az átszállítási engedélyt meghosszabbítja (T. 91. §., R. 188. §.);

b) a károk és költségek fedezésére szolgáló pénzbiztosíték összegét, letételének és visszaszolgáltatásának feltéte'eit megállapítja (T. 99. §., R. 205. §.), vagy a biztosíték kiegészítését rendeli el (R. 208. §.);

c) erdei termék átszállításával kapcsolatosan felmerülő eljárási költségek viselése tárgyában dönt (T. 100. §., R. 212. §.);

II. *a földmívelésügyi miniszterhez felebbezéssel* lehet élni az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak minden olyan határozata ellen, amely ellen a jelen §. I. pontja szerint a közigazgatási bírósághoz panasznak nincs helye;

III. *rendes bírói úton* érvényesítheti igényét az érdekelt fél a földmívelésügyi miniszternek olyan határozatával szemben, amellyel a T. 97. és 98. §-ain alapuló kártérítés és használati díj összegének és megfizetése módozatainak megállapítása tárgyában döntött.

* *

(L. még a R. 497. és 498. §. alatti részt.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

II. Fejezet. Tutajozás és faúsztatás.

Ez a fejezet a tutajozást és faúsztatást szabályozza, mégpedig a vízjogról szóló 1885 : XXIII. t.-c. és az ezt kiegészítő 1913 : XVIII. t.-c-kel is összhangban.

T. 101. §.

(1.) Tutajozni (szálfákat, rudas anyagot, tönköket tutajjá kötve úsztatni) hajózható folyókon és folyószakaszokon, továbbá azokon a nem hajózható folyókon, folyószakaszokon és patakokon, amelyeken víziművek segélye nélkül már a jelen törvény hatálybalépése idejében is állandóan tutajoztak, a hajózási és vízrendőri szabályok megtartásával mindenkinek szabad, s ezekre a tutajozásokra ennek a fejezetnek rendelkezései ki nem terjednek.

(2.) Azokon a nem hajózható folyókon, folyószakaszokon és patakokon ellenben, amelyeken a jelen törvény hatálybalépése idejében egyáltalában nem, vagy csak víziművek segélyével, vagy e nélkül ugyan, de csak időszakonkint tutajoztak, csak az erdőrendészeti hatóság engedélyével szabad tutajozni.

(3.) Fát úsztatni (tűzifát, tönköket össze nem kötve úsztatni) hajózásra használt folyókon, folyószakaszokon és csatornákon általában tilos; más folyókon, folyószakaszokon, csatornákon és patakokon pedig csak az erdőrendészeti hatóság engedélyével szabad.

R. 247. §.

A T. 104—125. és a R. 218—246. §-ai nem vonatkoznak azokra az esetekre, amelyekben a tutajozást a T. 101. §-ának első bekezdése alapján gyakorolják.

* *

A T.-szakasz azzal a rendelkezésével, hogy a mesterségesen létesített csatornákon a faúsztatáshoz hatósági engedély szükséges, továbbá, hogy a T. hatálybalépése után csak hatósági engedéllyel szabad tutajozni olyan folyón, folyószakaszon és patakon, amelyen a T. hatálybalépése idejéig vízművek nélkül ugyan, de csak időszakonkint (pl. hóolvadáskor vagy erős és tartós esőzések idején) tutajoztak, az eddigi hiányt az évtizedes gyakorlatnak megfelelően pótolta.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A T. és R.-ben megállapított határidőket a visszacsatolt országrészeken a polgári közigazgatás életbeléptetésétől kezdődően kell alkalmazni. (504.938/1941. I./A. I. 1. F. M. sz.)

Az 1139/1940. számú pénzügyminiszteri rendelet 7. §. (1.) bekezdésének 3. pontja szerint a tutajozás és faúsztatás engedélyezése az eljárás tárgyának értékétől függő illetékátalány alá esik. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

T. 102. §.

(1.) Azt, hogy a jelen törvény értelmében mely vizeken szabad tutajozni, vagy fát úsztatni, valamint tutajozásra vagy faúsztatásra engedélyt adni, a földmívelésügyi és kereskedelemügyi miniszter egyetértően állapítja meg.

R. 215. §.

(1.) A földmívelésügyi és a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter akár hivatalból, akár az érdekeltek kérelmére együtt állapítja meg, hogy a T. 101. §-a alapján mely folyóra, vagy a folyónak mely szakaszára lehet helye tutajozási engedély kiadásának és mely folyóra, a folyónak mely szakaszára, mely csatornára vagy patakra lehet helye faúsztatás engedélyezésének.

R. 216. §.

(1.) A tutajozási és a faúsztatási engedélyezések kérdésében, valamint a tutajozást és a faúsztatást érintő más kérdésekben az erdőrendészeti hatóságnak és a vízügyi hatóságnak egyetértve kell eljárnia és az evégből szükséges helyszíni bejárást is lehetőleg együttesen kell megtartania.

(2.) Olyan esetben, amikor a tutajozás vagy a faúsztatás érdekében tervbevett intézkedés a vízügyi hatóság megállapítása szerint az általános vízügyi érdekeket veszélyezteti, a tervbevett intézkedést a vízügyi közérdek megóvása végett megfelelően módosítani kell, esetleg egészen el kell ejteni.

R. 217. §.

(1.) Ha a R. 215. §-ában meghatározott megállapítást akár a tutajozás vagy a faúsztatás megengedésére irányuló kérelemmel (R. 218. §.) együtt, akár ezt megelőzően külön kérik, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az erdőfelügyelőségnek, a kultúrmérnöki, illetőleg a folyammérnöki hivatalnak és a vízügyi hatóságnak meghallgatásával mindenekelőtt a földmívelésügyi

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

miniszterhez előterjesztést tesz annak a megállapítása végett, hogy a kérvényben megjelölt folyóvizen tutajozást vagy faúsztatást általában lehet-e engedélyezni. Az előterjesztésben, amelyhez a kérvényt és a szakvéleményeket is csatolni kell, meg kell jelölni a folyóvizet, amelyre vonatkozóan az engedélyt kérik, ismertetni kell azokat az adatokat, amelyekből megállapítható, hogy a folyóvíz tutajozásra vagy faúsztatásra alkalmas-e, különösen a folyóvíz vízbőségére vonatkozó adatokat, a partok állapotát, a folyóvizen és partjain lévő műveket, nyilatkozni kell arról, hogy vannak-e olyan körülmények, amelyek a folyóvizen való tutajozást vagy faúsztatást a T. értelmében kizárják, továbbá, hogy a kért szállítás megengedése esetében milyen magánérdekeknek a megóvásáról kell esetleg gondoskodni és milyen művek létesítését kell elrendelni egyfelől a szállítás előmozdítására, másfelől a meglévő művek biztosítására. Véleményt kell adni végül arra is, hogy a tutajozás vagy a faúsztatás megengedése esetében évente mekkora mennyiségű faanyag szállítására lehet számítani.

(2.) A földmívelésügyi miniszter a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterrel egyetértve határoz, határozatáról valamennyi érdekelt partmenti törvényhatóság elsőfokú erdőrendészeti hatóságát értesíti és az iratokat az előterjesztő elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak visszaküldi. Mindegyik érdekelt elsőfokú erdőrendészeti hatóság gondoskodni köteles arról, hogy a határozat a törvényhatóság hivatalos lapjában közzététessék.

(3.) Ha a földmívelésügyi miniszter a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterrel egyetértve már egyízben megállapította, hogy a folyóvíz tutajozásra vagy faúsztatásra használható, ugyanerre a vízre előterjesztett újabb szállítási kérelem elintézésénél a jelen §-ban szabályozott eljárás már nem szükséges.

(4.) Azokat a folyóvizeket, amelyekre nézve a tutajozást és a faúsztatást a földmívelésügyi miniszter a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterrel egyetértve már megengedte, az erdőfelügyelőség a tutajozások és faúsztatások könyvében nyilvántartja.

R. 246. §.

(1.) Az erdőfelügyelőség törvényhatóságonkint tutajozási és faúsztatási nyilvántartókönyvet köteles vezetni a nem hajózható minden olyan folyószakaszról vagy patakról, amelyen a T. 101. §-a értelmében csak az erdőrendészeti hatóság engedélyével szabad tutajozni vagy fát úsztatni. A nyilvántartókönyvet a jelen rendelethez mellékelt V. számú minta szerint kell elkészíteni és vezetni.

* *

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Mivel a kérdések megállapításánál a hajózási, vízügyi és az erdőgazdasági érdekeket egyaránt kell figyelembe venni, ezért a T.-szakasz a megállapítást a földmívelésügyi, kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterek közös eljárása alá utasítja.

(L. még a T. 125. §. alatti részt.)

T. 103. §.

(1.) Amennyiben árvédelmi, vízszabályozási vagy általában közérdekű munkálatok vagy építkezések akadálytalan végrehajtása érdekében szükséges, a törvény értelmében szabad, illetőleg engedélyezett tutajozást vagy faúsztatást a hatóság korlátozhatja, sőt be is tilthatja.

R. 225. §.

(1.) Ha árvédelmi, vízszabályozási vagy általában közérdekű munkálat vagy építkezés akadálytalan végrehajtása érdekében a T. 103. §-ának rendelkezése szerint a tutajozás vagy a faúsztatás korlátozása vagy megtiltása szükséges, erre nézve az erdőrendészeti hatóság a vízügyi hatósággal egyetértve határoz. Teljes tilalomnak csak akkor van helye, ha a célt a tutajozás vagy a faúsztatás megfelelő korlátozásával elérni nem lehet.

(2.) A határozatban az elrendelt szüneteltetés vagy más korlátozás időtartamát meg kell szabni. A határozatot a partmenti községekben a helyben szokásos módon közzé kell tenni; a közhírré tételen felül a külön engedély alapján gyakorolt tutajozás vagy faúsztatás korlátozására vagy megtiltására vonatkozó határozatot az érdekelt engedélyeseknek külön is meg kell küldeni.

(3.) Mihelyt a korlátozó intézkedésre alapul szolgált ok megszűnik, a szüneteltetést vagy más korlátozást időtartamának lejárta előtt is fel kell oldani. A feloldó határozat közlésére az első bekezdés irányadó.

(4.) A jelen §. rendelkezéseit a T. 103 §-a értelmében alkalmazni kell az olyan folyóvízre nézve is, amelyen a tutajozáshoz vagy a faúsztatáshoz a T. 101. §-a értelmében külön engedély nem szükséges.

* *

Ezzel a rendelkezéssel a T. a gyakorlati élet követelményeinek kíván megfelelni. A hatóságnak ugyanis biztosítani kellett azt a jogot, hogy a közérdekű szempontokra figyelemmel a vízi szállításokat bármely vizen a szükséghez képest korlátozhassa.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 104. §.

(1.) A tutajozás és a faúsztatás előmozdítására, károk megakadályozására és a vízen át való közlekedés biztosítására szolgáló víziműveket és egyéb építményeket csak a vízügyi hatóság engedélyével szabad létesíteni. A vízügyi hatóság köteles az erdőrendészeti hatóságot az engedély kiadása előtt meghallgatni.

R. 226. §.

(1.) A tutajozásra vagy a faúsztatásra jogosult, ha akár saját elhatározásából, akár azért, mert arra az erdőrendészeti vagy más hatóság határozata alapján köteles, a tutajozás vagy a faúsztatás előmozdítására, károk megakadályozására, vagy a vizen át való közlekedés biztosítására szolgáló viziművet vagy más építményt szándékozik létesíteni, vagy meglévő védőművön átalakító vagy kiegészítő munkát (R. 228. és 229. §.) akar végezni, a T. 104. §-a értelmében köteles az építéshez, illetőleg az építési munkához szükséges vízjogi engedély kiadása iránt a vízügyi hatósághoz kérvényt benyujtani. Ugyanez a kötelezettség terheli azt a személyt is, akinek a R. 228. és 229. §-ai alapján kell meglévő védőművet átalakítania vagy kiegészítenie.

(2.) A kérvényben fel kell tüntetni, hogy a folyamodó a tutajozásra vagy a faúsztatásra hol, milyen alapon és milyen mértékben jogosult, továbbá, hogy a tervezett művel milyen célt kíván elérni és be kell mutatni azt az erdőrendészeti hatósági határozatot, amely a tervezett építési munkának a tutajozás vagy a faúsztatás érdekében való szükségességét megállapította. A kérvény egyéb tartalmi kellékeire és felszerelésére nézve a vízjog szabályai irányadók.

(3.) A vízügyi hatóság a kérvény elintézése, illetőleg az engedély kiadása előtt az elsőfokú erdőrendészeti hatóságot meghallgatja és határozatát ezzel a hatósággal is közli; egyébként a vízügyi hatóság a vízjog szabályai értelmében jár el.

(4.) Ha a jelen §. alapján megengedett építési munkát az engedélyes költségére más végezte, vagy ha az engedélyes végezte, de a költség részben vagy egészben mást terhel, a vízügyi hatóság az elvégzett építési vagy egyéb munkálat költségeit, úgyszintén a létesített új mű fenntartási költségeit a bemutatott számadások alapján kiszámítja s a kiszámítás eredményét az elsőfokú erdőrendészeti hatósággal közli.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 244. §.

(1.) Azokat a határozatokat, amelyekben a vízügyi hatóság tutajozási vagy faúsztatási ügyben intézkedik, vagy a vízjogi törvény alapján tutajozást vagy faúsztatást érintő intézkedést tesz, az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak, továbbá a területileg illetékes erdőfelügyelőségnek is ki kell adni.

* *

Ez a T.-szakasz a víziművek mellett a vízi szállítással kapcsolatos egyéb építményeket (víz- és fafelfogó művek, surrantók, vízisza-bályozási és medertisztítási munkálatoknak, partoknak, malmoknak, utaknak, stb. megvédésére, továbbá a vizen át való közlekedés biztosítására szolgáló berendezéseket, stb.) is megemlíti.

Az építési engedély kiadását a T. a vízügyi érdekek biztosítása végett, az erdőrendészeti hatóság előzetes kötelező meghallgatása mellett a vízügyi hatóság hatáskörébe utalja.

Az 1139/1940. számú pénzügyminiszteri rendelet 7. §. (1.) bekezdésének 3. pontja szerint a tutajozás és faúsztatás előmozdítására, károk megakadályozására és vizen át való közlekedés biztosítására szolgáló vízművek és egyéb építmények létesítésének az engedélyezése az eljárás tárgyának értékétől függő illetékátalány alá esik. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

T. 105. §.

(1.) Az engedélyezés iránti kérvény tárgyalására, valamint a határozat meghozatalára a 89. §. rendelkezéseit kell alkalmazni. Ha a folyamodó olyan vízre kér szállítási engedélyt, amelyen a tutajozást vagy faúsztatást már gyakorolják, vagy amelyre ilyen engedélyt már kiadtak, a határozatokat a tutajozásra vagy a faúsztatásra már jogot nyert engedélyesekkel is, abban az esetben pedig, ha a folyamodó olyan vízre kér szállítási engedélyt, amelyen tutajozást vagy faúsztatást még nem gyakorolnak, vagy amelyre ilyen engedélyt még ki nem adtak, továbbá abban az esetben is, ha a folyamodó új víziműveket vagy más építményeket is szándékozik létesíteni, a határozatokat még a partmenti községek előljáróságaival (városok polgármestereivel), zsilip-, gát-, malomtulajdonosokkal, vagy a víz másféle használatára jogosítottakkal, a tervezett építkezések által közvetlenül érintett parttulajdonosokkal, a kultúrmérnöki, illetőleg a folyammérnöki hivatallal is közölni kell.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 218. §.

(1.) A tutajozásnak vagy a faúsztatásnak engedélyezésére (T. 101. §.) irányuló kérvényt az erdőfelügyelőségnél kell legalább hat hónappal a tutajozás vagy a faúsztatás tervbevett megkezdése előtt benyujtani.

(2.) A kérvényben meg kell jelölni a szállítani kívánt erdei termékek nemét és mennyiségét, mégpedig több évi szállítás esetében az évi adatokat is kimutatva; igazolni kell a kérvényezőnek a szállítani kívánt erdei termékekhez való tulajdonjogát; meg kell jelölni a szállítás módját és időtartamát, az igénybevenni kívánt folyóvizen meglévő minden vizimű és egyéb építmény (híd, komp, rév, stb.) tulajdonosának nevét és lakását; továbbá ki kell mutatni, hogy a kérvényező a tutajozás vagy a faúsztatás gyakorlását hogyan szándékozik összeegyeztetni a víz másféle használatára jogosítottak érdekeivel és be kell mutatnia az eziránt netán megkötött egyességeket, meg kell jelölnie, hogy a víz másféle használatára jogosítottak és más érdekeltek érdekeinek megóvása és a szállítás biztosítása végett milyen munkálatokat szándékozik végezni; meg kell telekkönyvszerűen jelölni azokat a területeket, amelyeket esetleg kisajátítás útján (R. 232. §.) kíván a kérvényező megszerezni, végül fel kell sorolni azokat az adatokat, amelyekből az engedély megadásának előfeltételei megállapíthatók és amelyek az engedély megadása esetében az engedélyezési feltételek megállapításához szükségesek.

(3.) A kérvényhez csatolni kell két példányban az igénybevenni kívánt folyóvíz helyszínrajzát, amelyen pontosan meg kell jelölni minden meglévő és tervezett vizimű és egyéb építmény (híd, komp, rév, stb.) helyét, továbbá csatolni kell a tervezett új viziműre és egyéb építményre, valamint a meglévő művek átalakítására vonatkozó vázlatos építési tervet.

R. 219. §.

(1.) Ha a tutajozás vagy a faúsztatás engedélyezése iránti kérvény érdemi elintézése előtt a R. 215. §-a értelmében előzőleg a tutajozás vagy faúszatás általános megengedhetőségének kérdését kell eldönteni, az erdőfelügyelőség az általános megengedhetőség kérdésében véleményt ad és azt a kérvénnyel és a kérvény mellékleteivel együtt a R. 215. §-ában szabályozott eljárás végett az elsőfokú erdőrendészeti hatóság elé terjeszti.

(2.) Ha a földmívelésügyi miniszternek a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterrel egyetértve hozott határozata értelmében tutajozási vagy faúsztatási engedély kiadásának a kérvényben megjelölt vízre nem lehet helye, az elsőfokú erdőrendé-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

szeti hatóság a tutajozás vagy a faúsztatás engedélyezése iránt benyujtott kérelmet elutasítja.

(3.) Ha a földmívelésügyi miniszternek a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterrel egyetértve hozott határozata a tutajozás vagy a faúsztatás általános megengedhetőségét kimondotta, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a tutajozás vagy a faúsztatás engedélyezése iránt benyujtott kérvényt és mellékleteit véleményezés végett az erdőfelügyelőségnek adja ki.

R. 220. §.

(1.) Ha a tutajozás vagy a faúsztatás engedélyezése iránt benyujtott kérvény érdemi elintézése előtt a tutajozás vagy a faúsztatás általános megengedhetősége kérdésében a R. 217. §-ának utolsóelőtti bekezdése szerint döntésre nincs szükség, továbbá akkor is, ha a benyujtott kérvényt az elsőfokú erdőrendészeti hatóság R. 219. §-a értelmében az erdőfelügyelőségnek további eljárás végett kiadja, a kérvény alaki megvizsgálása és szükség esetében kiegészítése, közszemlére kitétele, véleményezése és az érdekelt állami hivatalok meghallgatása, valamint a szükséges helyszíni bejárás elrendelése és megtartása tekintetében a T. 89. és 105. §-ainak, valamint a R. 183—186. §-ainak rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a kérelem ügyében a kultúrmérnöki, illetőleg folyammérnöki hivatalt minden esetben meg kell hallgatni.

(2.) A kérelem ügyében tartott helyszíni bejárásnál különösen annak a vizsgálatára kell kiterjeszkedni, hogy a tutajozás vagy a faúsztatás előmozdítására, továbbá meglévő művek és üzemek védelmére vagy a parttulajdonosok és mások érdekeinek védelmére milyen művek létesítését kell elrendelni, vagy milyen intézkedéseket kell tenni; hogy a kérvényező által tervezett munkálatok az előbb említett érdekeknek a megóvására elégségesek-e; hogy a folyóvíz szállítóerejét figyelembevéve a kérvényezőknek okszerűen mekkora faanyagmennyiség szállítását lehet évenként engedélyezni; ha a folyóvizen mások is tutajoznak vagy úsztatnak, van-e szükség és milyen irányban van szükség általános szállítási rend megállapítására; ha az engedélyest új mű létesítésére vagy meglévő mű átalakítására vagy kiegészítésére kell kötelezni, meg kell állapítani annak rendeltetését, helyét, terjedelmét és a kötelezettség teljesítésének határidejét; meg kell jelölni azokat a területeket, amelyeknek kisajátítás útján megszerzésére van szükség, úgyszintén ezek kiterjedését és tulajdonosait; általában pedig meg kell állapítani mindazokat a feltételeket, amelyeket a szállítás biztosítására, továbbá mások érdekeinek és az engedélyes érdekeinek védelmére az engedélyezés-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

nél ki kell kötni, végül meg kell állapítani mindazokat az adatokat is, amelyek az engedélyezési feltételek megállapításához szükségesek.

(3.) A helyszíni bejáráson a kultúrmérnöki, illetőleg folyammérnöki hivatal mindazokat az adatokat összegyüjti, amelyek a kérelemnek vízügyi szempontból való elbírálásához a R. 221. §-a értelmében szükségesek.

R. 221. §.

(1.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság érdemleges határozathozatal előtt az iratokat vízügyi szempontból való hozzászólás végett a vízügyi hatósághoz teszi át.

(2.) A vízügyi hatóság az iratoknak hozzáérkezésétől számított harminc nap alatt a T. 108. és 109. §-a értelmében köteles a kérelem tekintetében nyilatkozni és részletesen megjelölni azokat az előfeltételeket, amelyeknek kikötése a vízügyi érdekeknek, valamint a vízhasználatra jogosítottak és más érdekelt személyek érdekeinek megóvása végett szükséges. Meg kell jelölni különösen azt, hogy mely műveket vagy partrészeket kell új védőművel ellátni és a meglévő védőművek közül melyiket kell átalakítani vagy kiegészíteni, továbbá hogy a mások érdekeinek megóvására a kérvényező által tervezett munkálatok elégségesek-e és hogy azok elvégeztetésére milyen határidőt kell szabni. Ha a szükséges munkálatoknak a kérvényező költségére való elvégeztetésére a vízügyi hatóság a megvédendő mű tulajdonosát kívánja feljogosítani, erről szintén nyilatkoznia kell.

R. 245. §.

(1.) A tutajozási és a faúsztatási engedélyeket, valamint az engedélyek meghosszabbítására, módosítására, kiegészítésére vagy átruházására vonatkozó határozatokat a vizikönyvbe való bejegyzés és a vizikönyv okirattárába való elhelyezés végett a törvényhatóság első tisztviselőjének is meg kell küldeni.

* *

E szerint a T.-szakasz szerint a szállítás engedélyezését az elsőfokú erdőrendészeti hatóságtól kell kérni. Az engedélyező határozatot a kultúrmérnöki, illetve folyammérnöki hivatalnak is meg kell küldeni, mert kívánatos, hogy az engedélyezésről ezek a hivatalok is azonnal tudomást szerezzenek.

Az 1139/1940. számú pénzügyminiszteri rendelet 7. §. (1.) bekezdésének 3. pontja szerint a tutajozás és faúsztatással kapcsola-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tos összes eljárás az eljárás tárgyának értékétől függő illetékátalány alá esik. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 106. és 107. §. alatti részeket is.)

T. 106. §.

(1.) Az engedélyben részletesen rendelkezni kell mindazokról a kérdésekről, amelyeknek rendezése az adott esetben szükséges; különösen meg kell jelölni a szállításra szolgáló vízfolyás igénybevehető szakaszát és mellékágait, a tutajozás és a faúsztatás módját, az engedély időtartamát, a szállítási időszakot, a szállítható faanyag választék szerint részletezett mennyiségét, valamint az egyes években szállítható mennyiségeket, az engedélyes összes kötelességeit, különösen azoknak a műveknek a részletes meghatározását (108—111. §.), amelyeket az engedélyes létesíteni köteles; az engedélyes által más jogosultak berendezéseinek használatáért évenkint fizetendő költséghozzájárulást (114. §.); az engedélyes kártalanítási és egyéb kötelezettségeinek biztosítására szükséges pénzbeli biztosíték összegét, letételének, kezelésének és visszaszolgáltatásának feltételeit.

R. 222. §.

(1.) A vízügyi hatóság nyilatkozata (R. 221. §.) után az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a kérelem ügyében az esetleg szükséges viziművek létesítésére (T. 108. §.) is kiterjedően határoz és határozatát részletesen megindokolja.

(2.) Az engedély feltételeinek megállapításában különös figyelemmel kell lenni arra, hogy az engedélyezett szállítás következtében az általános vízügyi közérdek sérelmet ne szenvedjen és hogy a különböző érdekek megfelelően kiegyenlíttessenek. Ennek megfelelően figyelemmel kell lenni arra, hogy sem az engedélyes ne köteleztessék többre, mint amennyire a közérdek és mások jogos érdekeinek a megóvása végett elkerülhetetlenül szükség van, sem mások ne korlátoztassanak jogaik gyakorlásában a szállítás biztosítására feltétlenül szükséges mértéken túl.

(3.) Az engedélyező határozatnak a T. 106. §-ában megszabottak mellett fel kell tüntetnie mindazokat az adatokat és számításokat is, amelyeknek alapján megállapították, hogy az

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

engedélyes más jogosultak berendezéseinek használatáért évenkint fizetendő költséghez mennyiben köteles hozzájárulni.

(4.) A határozatban ki kell mondani, hogy a tutajozásnak vagy a faúsztatásnak a T. 103. §-a alapján esetleg elrendelt szüneteltetése vagy más korlátozása miatt az engedélyes kártérítést nem követelhet és a határozatba be kell foglalni azt a figyelmeztetést is, hogy a tutajozási vagy a faúsztatási engedély valamely feltételének vagy az erdőrendészeti hatóság által a tutajozás vagy a faúsztatás érdekében kiadott rendelkezéseknek meg nem tartása a T. 239. §-ának 4. pontja értelmében erdőrendészeti áthágás.

* *

(L. még a T. 105. és 107., valamint a R. 497. és 498. §. alatti részeket is.)

T. 107. §.

(1.) Szállítási engedélyt csak személyre szólóan, az engedélyesnek igazoltan jogos tulajdonában lévő faanyag szállítására, és csak meghatározott mennyiségre, továbbá csak a mennyiséggel és a szükséges beruházások költségeivel arányban álló időre, de legfeljebb 20 évre szabad adni.

(2.) A szállítási engedélyt csak erdőrendészeti hatósági engedéllyel, és csak olyan személyre szabad átruházni, aki a még le nem szállított faanyag tulajdonjogát is megszerezte.

(3.) Ugyanarra a vízre csak annyi faanyagnak a tutajozására, vagy úsztatására szabad engedélyt adni, amennyinek a leszállítása a folyóvíz szállítóképességének figyelembevétele mellett okszerűen lehetséges.

R. 223. §.

(1.) A T. 107. §-a értelmében a szállítási engedélyt mindig január 1. napjával kezdődő és teljes naptári évekre terjedő meghatározott időtartamra kell kiadni; az időtartamot az engedélyes évi fatermelésének mennyiségéhez és az engedélyezett szállítással kapcsolatos beruházásaihoz viszonyítottan kell megállapítani. Öt évnél hosszabb időtartamot csak akkor szabad megállapítani, ha az engedélyes a szállítás érdekében beruházásokat tett vagy beruházásokra köteleztetett.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 224. §.

(1.) A szállítási engedélyek kiadásánál gondot kell fordítani arra, hogy lehetőleg minden jelentkező igénye kielégíttessék és hogy egy engedélyes se kapjon egy-egy évben nagyobb mennyiségre szállítási engedélyt, mint amennyit előreláthatólag szállítani fog, továbbá, hogy az egyes engedélyesek részére engedélyezett évi mennyiségek együttvéve ne haladják meg a folyóvíz szállítóképessége által megszabott határmennyiséget. E végből a szállítási engedélyek iránti kérvényeket és az engedély meghosszabbítása iránt előterjesztett kérvényeket ugyanarra a vízre vonatkozóan együttesen kell tárgyalni és elbírálni.

(2.) A lejárt engedély az engedélyes kérelmére meghosszabbítható. A meghosszabbítás iránti kérvényt legalább hat hónappal a lejárat előtt az erdőfelügyelőséghez kell benyujtani. A R. 220. §-ában szabályozott eljárást a meghosszabbítás iránti kérvény tárgyalására is alkalmazni kell és a meghosszabbítás kérdésében a vízügyi hatóságot is meg kell hallgatni. A T. 107. §-ának és a R. 223. §-ának az időtartamra vonatkozó rendelkezéseit a meghosszabbítás időtartamának megállapítására is alkalmazni kell.

(3.) A meghosszabbítást kérő engedélyest, ha a szállítás érdekében nagyobb költséggel járó beruházásokat tett és az eddigi szállítási engedélyéből folyó kötelességeinek eleget tett, új kérvényezővel szemben elsőbbségben kell részesíteni.

R. 227. §.

(1.) A szállítási engedély átruházása (T. 107. §. második bekezdése) iránti kérvényt az erdőfelügyelőségnél kell benyujtani. Az átruházás megengedése kérdésében a szállításban érdekelteket és a vízügyi hatóságot előzetesen meg kell hallgatni.

R. 228. §.

(1.) Ha egyidejűen több engedélyesnek adnak tutajozási vagy faúsztatási engedélyt, az erdőrendészeti hatóság az engedélyező határozatban állapítja meg, hogy a viziművek létesítésének (T. 108. §.) költsége az engedélyeseket mennyiben terheli. (R. 242. §.)

(2.) Ha a vízügyi hatóság megállapítása szerint új tutajozási vagy faúsztatási engedély kiadása esetében új viziművek létesítése vagy meglevő művek átalakítása vagy kiegészítése szükséges, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az engedélyező határozatban az új engedélyest kötelezi a szükséges művek léte-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

sítésére, illetőleg a szükséges átalakítás vagy kiegészítés elvégzésére; az ilyen munkálatok költsége az új engedélyest terheli.

* *

Szállítás engedélyezésénél a személyre szóló engedélykiadás és az átruházásnak is engedélyhez kötöttsége a személyi és anyagi megbízhatóság elbírálása céljából történt.

Az a rendelkezés, hogy szállítási engedélyt csak a faanyag jogos tulajdonosának lehet adni, a gyakorlatnak megfelelően azért került a T.-be, hogy olyanok, akiknek szállítani való fájuk egyáltalában nincsen, a szállítási jog megszerzésével mások kárára anyagi előnyökhöz ne jussanak s ne segíthessék elő azt is, hogy lopott vagy törvénybe ütköző fahasználatból származó fa könnyűszerrel piacra ne kerülhessen.

A szállítási engedély időtartamát ez a szakasz azért rögzítette 20 évben, mert a költségesebb beruházásokat ennyi idő alatt gazdaságosan ki lehet használni és mert az engedély feltételeit 20 évnél hosszabb időre — az előre nem látható változások miatt — még csekély valószínűséggel sem lehetne megállapítani.

(L. még a T. 105. és 108. §. alatti részeket is.)

T. 108. §.

(1.) Olyan vízre, amely tutajozásra vagy faúsztatásra még nincs, vagy kellően nincs berendezve, az erdőrendészeti hatóság a vízügyi hatóság meghallgatása után csak azzal a feltétellel adhat tutajozási vagy faúsztatási engedélyt, hogy az engedélyes köteles a szállításra szolgáló szakaszon mindazokat a víziműveket még a szállítás megkezdése előtt saját költségén létesíteni, amelyek a tutajozás és a faúsztatás előmozdítására szükségesek, nemkülönben azokat a védőműveket is, amelyek a parttulajdonosok és a víz másféle használatára jogosítottak érdekeinek megvédésére, továbbá épületeknek, utaknak, vasutaknak, hidaknak, víziműveknek és egyéb építményeknek a tutajozás és a faúsztatás által okozható károktól megóvására és a vízen át való közlekedés biztosítására szükségesek.

(2.) Nem lehet az engedélyest a partulajdonosok és a víz másféle használatára jogosítottak érdekeinek megvédésére, továbbá épületeknek, utaknak, vasutaknak, hidaknak, víziműveknek és egyéb építményeknek megóvására szolgáló védőműveknek létesítésére kötelezni

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

abban az esetben, ha ilyen művekre akkor is szükség van, ha a tutajozást vagy a faúsztatást nem gyakorolják.

(3.) Az engedélyben mindezeket a munkálatokat a vízügyi hatóság meghallgatásával és az általános vízügyi érdekeknek is figyelembevételével részletesen meg kell állapítani, végrehajtásukra határidőt kell szabni, és rendelkezni kell arról is, hogy azokat ki köteles elvégezni.

(4.) A szállítási engedély kiadása után létesített épületek, utak, vasutak, hidak, víziművek és egyéb építmények megóvására szükséges műnek elkészítésére a tutajozó vagy úsztató engedélyes nem köteles.

(5.) Ha az első bekezdés alapján elrendelt és létesített védőművek elégtelenek, átalakításukat vagy újabb védőművekkel való kiegészítésüket a vízügyi hatóság az erdőrendészeti hatóság meghallgatásával a szállítási engedély tartama alatt bármikor elrendelheti.

* *

A T.-szakasz az *egész szállítás idejére* jogot ad a hatóságnak arra, hogy az elégtelennek bizonyult védőművek megfelelő átalakítását vagy kiegészítését elrendelhesse. Erre a vízfolyásban bármikor bekövetkezhető változások miatt van szükség.

A szakasz második bekezdésében foglalt rendelkezés azért szükséges, mert a tutajozót vagy a faúsztatót csak a szállítás érdekében szükséges védőművek felállítására lehet igazságosan kötelezni. Ez a rendelkezés a megvédendő mű tulajdonosára sem sérelmes, mert a többi védőművet neki a vízi szállítás gyakorlása nélkül is meg kell építenie.

A T. az általános vízügyi érdekeket az erdőgazdasági érdekek fölé helyezi, ezért rendelte el ebben a szakaszban azt, hogy a vízi szállítások engedélyezésével az erdőrendészeti hatóság az általános vízügyi érdekeket is figyelembe venni köteles.

(L. még a T. 109. §. alatti részt is.)

T. 109. §.

(1.) Ha a parttulajdonosok és a víz másféle használatára jogosítottak érdekeinek megvédésére, továbbá épületeknek, utaknak, vasutaknak, hidaknak, víziműveknek és egyéb építményeknek a tutajozás és faúsztatás által okozható károktól megóvására szolgáló olyan védőműveket és védőberendezéseket kell a tutajozás és a faúsztatás akadálytalan gyakorolhatása érde-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

kében kiegészíteni vagy átalakítani, amelyek már a tutajozási és faúsztatási engedély kiadása előtt is megvoltak, az erdőrendészeti hatóság meghallgatásával a vízügyi hatóság határozza meg, hogy a kiegészítési vagy átalakítási munkát ki köteles elvégeztetni; a kiegészítés vagy az átalakítás költségeit és a kiegészítő új berendezés fenntartási költségeit az engedélyes köteles viselni.

R. 229. §.

(1.) Ha védőművek és más védőberendezések kiegészítésének vagy átalakításának szüksége a tutajozási vagy a faúsztatási engedély kiadása után merül fel (T. 108. §-ának utolsó bekezdése és 109. §.), ezeknek elrendelése és a költségek viselése tárgyában a T. 109. §-a értelmében a vízügyi hatóság az elsőfokú erdőrendészeti hatóság meghallgatásával a vízjogi szabályok szerint határoz.

R. 230. §.

A mások érdekeinek megvédésére, valamint műveknek a tutajozás és faúsztatás által okozható károktól megóvására szolgáló meglevő védőművek vagy védőberendezéseknek kiegészítése vagy átalakítása (T. 108. és 109. §.) iránt a vízügyi hatóság lehetőség szerint az új szállítási engedélyek kiadásakor a R. 221. §-ában meghatározott eljárás során gondoskodjék.

* *

Ez a szakasz olyan kérdést rendez, amely körül sokszor merültek fel viták és amelyet eddig jogszabály hiányában nehezen lehetett eldönteni.

T. 110. §.

(1.) Zsilip-, gát-, malomtulajdonosok, úgyszintén a víz másféle használatára jogosítottak kötelesek megengedni, hogy víziműveiket és egyéb építményeiket a tutajozásra vagy faúsztatásra jogosítottak a szállítás lehetővé tétele érdekében az erdőrendészeti és vízügyi hatóság engedélyével saját költségükön megfelelően átalakíthassák; sőt, ha a tutajozást vagy a faúsztatást különben nem lehetne gyakorolni, abba is belenyugodni kötelesek, hogy üzemük az erdőrendészeti és vízügyi hatóság által meghatározott időben szüneteljen. A beren-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

dezések átalakításával és az üzem esetleges szüneteltetésével járó károkért a szállításra jogosítottaktól kártalanítást követelhetnek.

(2.) Az előbbi bekezdésben tárgyalt korlátozások a vízhasználat folytonosságát igénylő nagyipari vállalatokra és községi vízvezetékekre, valamint az 1913:XVIII. t.-c. 11. §-ában említett víztárolókra és vízerőművekre nem terjeszthetők ki.

R. 231. §.

(1.) A tutajozásra vagy a faúsztatásra jogosultak a T. 110. §-a alapján az erdőfelügyelőséghez benyujtott közös kérvényben kérhetik annak elrendelését, hogy a zsilip-, gát- vagy malomtulajdonosok, vagy a víz másféle használatára jogosítottak vizimüvei vagy egyéb építményei a tutajozás vagy a faúsztatás lehetővé tétele érdekében átalakíttassanak, vagy ezek üzeme meghatározott időben szüneteljen.

(2.) A kérvényben fel kell tüntetni azokat a műveket, építményeket vagy üzemeket, amelyekre a kérelem vonatkozik, valamint tulajdonosaik nevét és lakását, továbbá ha üzemszüneteltetést is kérnek, a szüneteltetés kívánt módozatait, végül a tutajozás vagy a faúsztatásra jogosultak nevét és lakását. A kérvényhez csatolni kell a folyóvíz helyszínrajzát, amelyen az összes meglevő műveket és műtárgyakat fel kell tüntetnie, továbbá a tervbevett átalakítások műszaki tervét és költségvetését művenként külön-külön.

(3.) A kérvény alapján az erdőfelügyelőség helyszíni bejárást tart, amelyre az összes érdekelteket továbbá a kultúrmérnöki, illetőleg a folyammérnöki hivatalt, ha pedig a kérelem ipari üzemet érint, a kerületi kir. iparfelügyelőt is meghívja. A bejáráson elsősorban azt kell megállapítani, hogy a kért intézkedés elrendelése elkerülhetetlenül szükséges-e. Ha az erdőfelügyelőség a kért átalakítást vagy szüneteltetést a helyszíni bejárás alapján szükségesnek tartja, meg kell állapítani a szükséges átalakítás módját és terjedelmét, illetőleg az üzemszüneteltetés módját; helyességére nézve meg kell vizsgálni a bemutatott műszaki tervet és költségvetést, fel kell venni mindazokat az adatokat, amelyekre a kérelem elbírálása szempontjából szükség van. Az üzemszüneteltetés vagy az átalakítás esetében fizetendő kártalanítás összegére nézve egyességet kell megkísérelni a felek között.

(4.) A helyszíni bejárás befejezése után az erdőfelügyelőség az összes iratokat részletes javaslattal az elsőfokú erdőrendészeti hatóság elé terjeszti.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(5.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az erdőfelügyelőség által beterjesztett iratokat vízügyi szempontból való hozzászólás végett a vízügyi hatósághoz teszi át. Ennek nyilatkozata alapján az erdőrendészeti hatóság a kérelem ügyében a T. 110. §-a értelmében határoz. Az üzem szüneteltetését csak abban az esetben szabad elrendelni, ha a tutajozást vagy faúsztatást különben nem lehetne gyakorolni.

* *

A T.-szakasz második bekezdésben foglalt rendelkezésre közérdekből van szükség azért, mert nem lenne megokolt az első bekezdésben foglalt korlátozásokat olyan üzemekre is kiterjeszteni, amelyeknél a kis időre korlátozott szünetelés is súlyos zavart és anyagi kárt okozhat.

T. 111. §.

(1.) Az olyan vízen, amelynek valamely szakaszán egyéb átjáró hiányában gázlókon szoktak átkelni, az engedélyest kötelezni kell arra, hogy a közlekedést megfelelő palló építésével vagy pedig a szállítás időnkinti szüneteltetésével biztosítsa.

* *

Ezt a korlátozást a gyakorlati élet követeli meg.

T. 112. §.

(1.) Kisajátítási jog engedélyezhető azoknak a területeknek megszerzése végett, amelyekre az engedélyesnek engedélyezett víziművek és egyéb építmények létesítése, a faanyagoknak a víz partjához való szállítása, a parton való elhelyezése és szállításra való előkészítése, vízből való kifogása és a parton lerakás céljából elkerülhetetlenül szüksége van. Nincs helye kisajátításnak, ha az engedélyes a kérdéses területeket az 1885 : XXIII. t.-c. 65. §-a alapján kártalanítás nélkül is használhatja, vagy ha azokon a hatóság az 1913 : XVIII. t.-c. 8. §-a értelmében az engedélyes kérelmére és javára használati jogot biztosít.

(2.) Természetvédelmi területre, valamint vallási, közoktatási, tudományos vagy kegyeleti célra szolgáló, vagy ilyen célra rendelt ingatlanra, vagy olyan ingatlanra, amely sem nem erdő, sem nem mezőgazdasági terület, kisajátítási jogot engedélyezni nem szabad.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(3.) A kisajátítási jogot az elsőfokú erdőrendészeti és vízügyi hatóság meghallgatásával a földmívelésügyi miniszter adja meg. Az eljárásra nézve az 1881 : XLI. t.-c. rendelkezései s az ezeket módosító törvényes rendelkezések irányadók.

R. 232. §.

(1.) Tutajozás vagy faúsztatás céljára kisajátítást (T. 112. §.) kérőnek kérelme előterjesztésekor a vízügyi hatóság igazolványával vagy határozatával igazolnia kell, hogy a területet az 1885. évi XXIII. t.-c. 65. §-a alapján nem jogosult használni és hogy a területen a hatóság az 1913 : XVIII. t.-c. 8. §-a értelmében sem biztosított javára használati jogot.

(2.) A kisajátítás engedélyezése iránti kérvényt az erdőfelügyelőségnél kell benyujtani. Az erdőfelügyelőség a kérvényt véleményével a vízügyi hatósághoz teszi át, a vízügyi hatóság pedig a kérvényt állásfoglalásának közlésével az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz továbbítja. Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a kérvényt és az iratokat javaslattal a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

(3.) A kisajátítási jog engedélyezése tárgyában a földmívelésügyi miniszter határoz.

(4.) A természetvédelmi területek, valamint a vallási, közoktatási, tudományos vagy kegyeleti célra szolgáló vagy ilyen célra rendelt ingatlanok meghatározása tekintetében a T. 112. §-ának alkalmazásában is a R. 182. §-a irányadó.

* *

A T. ebben a §-ban a szállítónak a kisajátítási jogát kiterjesztette azokra a területekre is, amelyekre a faanyagoknak a víz partjához való szállítására, a parton való elhelyezésére és a szállításhoz való előkészítésére szükségesek. Ezzel a rendelkezéssel a vízi szállítás igénybevételét akarta előmozdítani.

Minthogy szóbanlévő területek igénybevétele bizonyos esetekben a T. szakasz első bekezdésében idézett törvényszakaszok alapján is lehetséges, megokolt, hogy a T. a kisajátítási jogot csak abban az esetben adja meg, ha a területeket az idézett törvények alapján nem lehetne igénybe venni.

A második bekezdésben felsorolt és kivételes területeket a T. 88. §-ában idézett és a hazai ipar fejlesztéséről szóló 1907 : III. t.-c. és a vízjogi törvényt módosító 1913 : XVIII. t.-c. is mentesíti a kisajátítás alól és annak megfelelően ezt a mentesítést a T. hatodik címének a rendelkezései szerint ugyancsak szigorú törvényes védelem alatt álló természetvédelmi területekre is ki kellett terjeszteni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 113. §.

(1.) Ha ugyanarra a vízre többen kapnak tutajozási vagy faúsztatási engedélyt, az erdőrendészeti hatóság állapítja meg a szállítás sorrendjét, és a tutajozás és faúsztatás egyéb részletes szabályait.

(2.) Az erdőrendészeti hatóság szükség esetében külön tutajozási időszakot s mindegyik engedélyesnek külön úsztatási időt szab ki, amelyen belül az engedélyes az úsztatást kártalanítás terhe mellett befejezni köteles.

(3.) Az úsztatási sorrendet az engedély iránti kérelem benyujtásának időrendje szerint kell megállapítani; az egy napon beadott kérelmek benyujtói között annak kell az úsztatásra elsőbbséget adni, aki nagyobb értékű faanyagot szállít.

R. 233. §.

(1.) A szállítás zavartalanságának biztosítása végett az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak a T. 113. §-a értelmében mindenkor meg kell állapítania a tutajozásra vagy a faúsztatásra használt folyóvizen a szállításnak azt a rendjét, amely a szállításra jogosultak, valamint a víz másféle használatára jogosítottak érdekeinek, továbbá az általános vízügyi közérdeknek leginkább megfelel.

(2.) A szállításra jogosítottak kötelesek a szállításokról nyilvántartást vezetni és azt az évi szállítás befejezése után az erdőfelügyelőségnek bemutatni; a nyilvántartásból ki kell tünnie, hogy ki, mikor, mennyi és választékonkint milyen faanyagot szállított.

(3.) Ott, ahol a tutajozást vagy a faúsztatást viziművek segítségével gyakorolják, szabályozni kell a víz szállítóerejének fokozására és szabályozására szolgáló viziművek fenntartását, a viziművek használatát, a vízgyüjtésnek és a gyüjtött víz felhasználásának a módozatait, végül meg kell határozni, hogy a fenntartás végett szükséges munkát a T. 115. §-a értelmében melyik szállításra jogosultnak kell elvégeznie.

(4.) Az erdőrendészeti hatóságnak arra kell törekednie, hogy a szállításra jogosultak a szállítás sorrendjére és időrendjére nézve egymással megegyezzenek.

(5.) Ha a tutajozás vagy a faúsztatás menetében zavar áll be, az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak a zavar megszüntetése végett a célravezető intézkedéseket haladéktalanul meg kell tennie.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(6.) A szállítások nyilvántartása végett minden szállításra jogosult köteles évenkint a szállítás utolsó napjától számított harminc nap alatt az abban az évben szállított faanyag mennyiségét választékonkint kimutatva az erdőfelügyelőségnek bejelenteni.

(7.) Az erdőfelügyelőség a bejelentett és helyesnek talált adatot a tutajozás és faúsztatás könyvébe (R. 246. §.) bevezeti.

* *

(L. még a T. 102. §. alatti részt.)

T. 114. §.

(1.) Ha az erdőrendészeti hatóság olyan vízre ad tutajozási vagy faúsztatási engedélyt, amelyen a tutajozást vagy a faúsztatást már gyakorolják, az a korábbi jogosult, aki a szállítás előmozdítására szolgáló berendezéseket létesítette, berendezéseinek használatát, a fának vízből való kifogására, partra szállítására és raktározására szolgáló berendezések kivételével, az új engedélyesnek is megengedni köteles. Az új engedélyes köteles a berendezések tulajdonosának a használati jogosultság tartama alatt évenkint akkora összegű évi beruházási költségjárulékot fizetni, amennyi a tényleges beruházási költségeknek a berendezés tulajdonosa részére engedélyezett szállítási időtartamra számított évi egyenlő törlesztési hányadából (annuitás) reá aránylagosan esik; viselni köteles az évi fenntartási és üzemi költségnek, valamint a szállítás által esetleg másoknak okozott károkért járó közösen viselendő kártalanítási költségnek reá eső aránylagos részét.

(2.) Azt az aránylagos részt, amelyet az új engedélyes az előbbi bekezdésben említett beruházási költség évi törlesztési hányadából, továbbá az évi fenntartási, üzemi, és az esetleg közösen viselendő kártalanítási költségből viselni köteles, annak az aránynak megfelelően kell megállapítani, amely a kiadott engedélyek szerint évenkint leszállítható összes famennyiség és az új engedélyes által évenkint szállítható famennyiség között fennáll.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(3.) A költséghozzájárulást akkor is teljes összegében kell megfizetni, ha az engedélyes az engedélyezett famennyiségnek csak egy részét szállítja le, vagy ha egyáltalában nem is szállít.

(4.) Ha az új engedélyes engedélye alapján maga is létesít a szállítás céljaira berendezéseket, ezeknek használatát, az anyagok kifogására, partraszállítására és raktározására szolgáló berendezéseinek kivételével, a korábbi jogosultaknak is megengedni köteles, de tőlük költséghozzájárulást — eltérő megállapodás hiányában — nem követelhet.

R. 234. §.

(1.) Ha tutajozásra vagy faúsztatásra új engedélyt adnak ki, a szállítási engedélyben meg kell állapítani, hogy az új engedélyes a T. 114. §-a alapján melyik szállításra jogosultnak a szállítási berendezését használhatja évi beruházási költségjárulék fizetése ellenében és hogy viszont az új engedélyes által engedélye alapján saját költségén esetleg létesített szállítási berendezést melyik szállításra jogosult használhatja a T. 114. §-ának utolsó bekezdése értelmében ingyen.

(2.) Az évi beruházási költségjárulék összegét a szállítás előmozdítására szolgáló berendezés tulajdonosa által előterjesztett számadások, más okmányok és adatok alapján az elsőfokú erdőrendészeti hatóság állapítja meg és ez intézkedik a T. 124. §-a alapján a költségjáruléknak a szállítási berendezés tulajdonosa javára való kivetése iránt is.

(3.) Ha az évi beruházási költségjárulék összegének az előbbi bekezdés alapján való megállapítása után ugyanannak a szállítási berendezésnek használatára újabb engedélyes kap jogot, abban az esetben, ha az új engedélyes által évenkint szállítható fa mennyisége a kiadott engedélyek szerint évenkint szállítható összes famennyiségnek a húsz százalékát meg nem haladja, évi beruházási költségjárulékát ugyanazzal a kulccsal kell megállapítani, mint amely a korábbi engedélyesek járulékainak megállapításánál alapul vétetett. Ha azonban az újabb engedélyesnek évenkint szállítható famennyisége az említett húsz százalékot meghaladja, az évi beruházási költségjárulékot valamennyi szállításra jogosulttal szemben újból meg kell állapítani. Ha többen egyidejüen kapnak újabb szállítási engedélyt, az évi beruházási költségjárulékot akkor is újból kell valamennyi szállításra jogosulttal szemben megállapítani, ha az új

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

engedélyesek által évenkint szállítható famennyiség együttvéve haladja meg a húsz százalékot.

* *

A rendelkezéseket — az első és utolsó bekezdés kivételével — a T. a gyakorlatnak megfelelően, mint új rendelkezéseket vette fel.

Kívánatos volt ugyanis felvenni azt, hogy a beruházási, fenntartási, üzemi és az esetleg közösen fizetendő kártalanítási költségekből az új engedélyesre eső aránylagos részt hogyan kell kiszámítani, mert e körül támadt a felek között a legtöbb nézeteltérés.

Az utolsóelőtti bekezdés felvételét is az előbb mondottak tették szükségessé. *(M. i.)* A kérdést mindenesetre az e szakaszban foglalt értelemben kell megoldani, mert ha a költséghozzájárulás fizetésére kötelezett csak a valóságos szállítás arányában lenne köteles a költséghozzájárulást megfizetni, ugyanezt a jogot kellene biztosítani a szállító berendezések tulajdonosának is, aminek az lenne a következménye, hogy olyan években, amikor maga kevesebbet szállít, megfelelő arányban felemelt költséghozzájárulást követelhetne a fizetésre kötelezettől, sőt, amikor semmit sem szállít, az összes költségeket a fizetésre kötelezettre hárithatná, ami pedig sem méltányos, sem igazságos nem lenne.

Az 1139/1940. számú pénzügyminiszteri rendelet 7. §. (1.) bekezdésének 3. pontja szerint a tutajozás és faúsztatással kapcsolatban más jogosultak berendezései használatának engedélyezése az eljárás tárgyának értékétől függő illetékátalány alá esik. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

T. 115. §.

(1.) Ha víziművek segélyével többen gyakorolják a tutajozást vagy a faúsztatást, vagy mind a kettőt, a víz szállítóerejének fokozására és szabályozására szolgáló víziművet állandóan az a jogosult köteles fenntartani (kezelni, őrizni és jókarban tartani), aki a víziművet létesítette.

* *

A tutajozás és faúsztatás előmozdítására szolgáló vízművek, mint például a vízgyüjtőgátak a folyton változó igényekhez alkalmazkodó kezelésük nélkül nem felelhetnek meg kellőképen rendeltetésüknek és e miatt a víz szállítóereje is kihasználatlanul marad. Ezt a nehézséget akarta áthidalni a T.-szakasz különösen olyan esetben, ha a szállítók között — mint a multban igen gyakran — egyenetlenségek támadtak.

T. 116. §.

(1.) A tutajozási vagy a faúsztatási engedélyt vissza kell vonni:

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

1. ha az engedélyes az elrendelt berendezéseket a kitűzött idő alatt nem létesítette, vagy a megállapított pénzbiztosítékot le nem tette;

2. ha az engedélyes jogát egymásután következő öt éven át egyáltalában nem gyakorolta.

(2.) Ha az engedélyes egymásután következő öt éven át az engedély szerint erre az időszakra eső mennyiségnél kevesebbet szállított, az erdőrendészeti hatóság a szállítási engedélyt annak hátralévő tartamára megfelelően módosíthatja.

R. 235. §.

(1.) Ha az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az engedélyt a T. 116. §-a alapján visszavonja, erről az összes érdekelteket értesíti.

* *

Az ebben a T.-szakaszban foglalt jogokkal a hatóságot a rendészeti szempontok miatt kellett felruházni.

(L. még a T. 102. és 116. §. alatti részeket is.)

T. 117. §.

(1.) Tutajozás vagy faúsztatás céljaira, valamint tutajozás vagy faúsztatás által okozható károk megakadályozására szolgáló víziműveket vagy egyéb építményeket csak az erdőrendészeti és a vízügyi hatóság engedélyével vagy rendeletére szabad átalakítani vagy eltávolítani.

(2.) Az erdőrendészeti és vízügyi hatóság elrendelheti, hogy az, akinek szállítási joga megszűnt, az előbbi bekezdésben megjelölt célokra szolgáló, általa létesített, vagy a fenntartás kötelezettségével másoktól átvett víziművek vagy egyéb építmények közül:

a) azokat, amelyek az első bekezdésben megjelölt célokra még szükségesek, megfelelő kártalanítás ellenében új engedélyesnek vagy más szállításra jogosítottnak átadja; vagy

b) azokat, amelyek az első bekezdésben megjelölt célokra már nem szükségesek, vagy azok már nem használhatók, és a tutajozást, faúsztatást vagy a víz lefolyását

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

hátrányosan befolyásolhatják, saját költségén megfelelően átalakítsa vagy eltávolítsa;

c) abban az esetben, ha a tutajozást vagy a faúsztatást tovább senki sem gyakorolja, a parttulajdonosok és a vízhasználatra jogosítottak érdekeinek védelmére vagy egyéb védelmi célra kártalanítási igény nélkül a vízjogi hatóság rendelkezése szerint visszahagyja, vagy másnak átadja.

(3.) Az első bekezdésben említett víziművek vagy egyéb építmények további rendeltetésének megállapítása végett az erdőrendészeti hatóság és a vízügyi hatóság partbejárást rendelhet el, amelyre az összes érdekelteket, az erdőfelügyelőséget és a kultúrmérnöki, illetőleg folyammérnöki hivatalt is meg kell hívni.

R. 236. §.

(1.) Ha az engedélyes a tutajozás vagy faúsztatás céljára, valamint a tutajozás vagy a faúsztatás által okozható károk megakadályozására szolgáló vizimű vagy egyéb építményt átalakítani vagy eltávolítani kíván, ennek megengedése iránt a T. 117. §-a értelmében a kérvényt az erdőfelügyelőséghez kell benyujtani.

(2.) A kérvényben meg kell jelölni a művet vagy egyéb építményt, annak rendeltetését, meg kell nevezni a mű vagy egyéb építmény használóit és elő kell adni az okokat, amelyek miatt az átalakítás vagy eltávolítás szükséges. A kérvényhez csatolni kell a helyszínrajzot, továbbá átalakítás kérelmezése esetében az átalakítás műszaki tervét.

(3.) Az erdőfelügyelőség a kérelem ügyében, valamint abban a kérdésben, hogy helyszíni bejárásra szükség van-e, a kultúrmérnöki, illetőleg a folyammérnöki hivatal meghallgatása után az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak javaslatot tesz. Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a kérelem tárgyában a vízügyi hatósággal egyetértve határoz.

* *

Ennek a T.-szakasznak rendelkezései kivétel nélkül újak.

(M. i.) A T. ezeknél a rendelkezéseknél a következő elvi álláspontból indul ki. A tutajozás és a faúsztatás érdekében létesített víziművek és egyéb építmények a víz lefolyását és a víz másféle használatát többé-kevésbbé mindig befolyásolják, mert a víz medrében, partjain és a lefolyó víz mennyiségében oly változásokat idéznek elő, amelyekkel a víz használatra utaltaknak állandóan számolniok kell. Ezek a változások veszélyesekké is válhatnak, ha a víziépítményeket meg nem felelően átalakítják, nem helyesen kezelik, vagy nem tartják jókarban. Az ilyen víziműveket és egyéb építményeket nem lehet

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tehát olyan vagyontárgyaknak tekinteni, amelyekkel tulajdonosuk szabadon rendelkezhet, hanem feltétlenül azok közé az építmények közé tartoznak, amelyeknek használata felett a hatóságot közvetlen ellenőrzési és rendelkezési jog illeti meg, mégpedig nemcsak addig, amíg tulajdonosuk szállítási engedélye tart, hanem azon túl is. Figyelembe kell venni még azt is, hogy egyfelől az ilyen építmények egy részükkel mindig a víz medrébe és partjába vannak beépítve, tehát olyan területen foglalnak helyet, melyet hatósági engedély nélkül lefoglalni, vagy lefoglalva tartani senkinek sem szabad, másfelől, hogy a vízművek és egyéb víziépítmények használatának a joga nem önálló jog, hanem a tutajozási és a faúsztatási jog kiegészítő része, mely a szállítási jog megszűnésével szintén megszűnik, úgyhogy a víziépítmények által elfoglalt meder- és partrészek, nemkülönben a rajtuk állóépítmények felett való rendelkezési jog önmagától ismét visszaszáll a hatóságra.

A hatóságnak tehát kétségtelenül megvan az engedéllyel létesített vízművek és egyéb építmények feletti rendelkezési joga. Ezt a jogát csak úgy szabad gyakorolnia, hogy a közérdek és különösen a vízi károk ellen való védekezés érdekének biztosítása mellett a jogos magánérdekeket is teljes mértékben kielégítse. A T. rendelkezései ebből a szempontból sem kifogásolhatók.

A legerőszakosabb látszólag talán a T. szakasz második bekezdésének *a)* pontja. Ha azonban figyelembe vesszük, hogy a létesítményeket az engedély lejárta után a tulajdonos vagy fenntartó már nem jogosult teljes szabadsággal használni, tehát az esetben, ha az építményeket másnak át nem adná, legfeljebb lerombolva, a kikerülő anyagokat értékesíthetné és ezt a hasznot a T. kártalanításként átadás esetére is biztosítja, a szóbanforgó rendelkezés anyagi kárt neki semmiesetre sem jelent.

Nem méltánytalan a T. második bekezdésének *c)* pontja alatti rendelkezése sem. A kártalanítás mellőzése ilyenkor azért indokolt, mert ezek a létesítmények a szállítási jog engedélyezésekor éppen ezeknek az érdekeknek védelmére állíttattak fel, vagy pedig a tutajozás és a faúsztatás előmozdítása mellett ezeknek az édekeknek a védelmére rendeltettek.

Az 1139/1940. számú pénzügyminiszteri rendelet 8. §-ának 13. pontja szerint a tutajozás vagy faúsztatás céljaira, valamint a tutajozás vagy faúsztatás által okozható károk megakadályozására szolgáló vízművek vagy egyéb építmények átalakítása vagy eltávolítása iránti kérvényt 5.— P. illeték, a 7. §. (1.) bekezdésének 3. pontja szerint a költségjárulék, költség hozzájárulás, a kártalanítás összegének megállapítása, vízművek vagy egyéb építmények átadása, átalakítása vagy eltávolítása iránti kérvényt pedig az eljárás tárgyának értékétől függő illetékátalány terheli. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

T. 118. §.

(1.) Mindaddig, míg az erdőrendészeti és vízügyi hatóság a víziművek és egyéb építmények további ren-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

deltetése felől nem intézkedik, az az engedélyes köteles azokat fenntartani (kezelni, őrizni és jókarban tartani), aki azt az engedély megszüntét közvetlenül megelőző idő alatt is fenntartotta, de joga van ennek ellenében a 114. §. alapján megállapított költséghozzájárulást a fenntartás ideje alatt is beszedni.

(2.) Az építmények fenntartására az előbbi bekezdés szerint kötelezett engedélyes köteles az engedély lejárta előtt hat hónappal az erdőrendészeti hatóságtól az építmények további rendeltetésének és fenntartási módozatainak megállapítására nézve intézkedést kérni. Ha az erdőrendészeti és vízügyi hatóság az építmények további rendeltetése és fenntartása tekintetében az engedély lejártától számított hat hónap alatt nem rendelkezik, az engedélyesnek az első bekezdésben említett kötelezettsége megszűnik.

R. 238. §.

(1.) A erdőfelügyelőségnek — az engedélyes által a T. 118. §-a értelmében előterjesztendő kérelem bevárása nélkül, — az engedély lejárta előtt hat hónappal az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz előterjesztést kell tennie az engedélyes által létesített vagy a fenntartás kötelezettségével másoktól átvett vizimű vagy egyéb építmény fenntartása, átalakitása vagy eltávolítása tárgyában. (T. 117. és 118. §.)

(2.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a T. 117. §-ának utolsó bekezdésében szabályozott eljárás szerint a vízügyi hatósággal együtt határoz.

(3.) Ha a vizimű vagy egyéb építmény másnak való átadása esetében az engedélyes kártalanításra igényt tarthat, a határozatban fel kell hívni, hogy kártalanítási igényét az átadást követő harminc nap alatt az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak jelentse be.

* *

A származható károk megelőzése érdekében teszi lehetővé a T. a művek állandó, sőt még az engedély lejárta utáni időkre szóló kezelésének, őrzésének és jókarban tartásának az előírását. Ez a kötelezés más hiányában az engedély lejártát közvetlenül megelőző idő alatti fenntartóra esik.

Ennek az érdekében korlátozza a T. a fenntartási kötelezettséget még arra az esetre is, ha a hatóság egyáltalában nem rendelkeznék és biztosítja azt a jogot is, hogy a T. 114. §. alapján járó költségjárulékot a fenntartás egész tartama alatt szedhesse.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az engedély lejárta utáni időkre szóló fenntartási kötelezésre a gyakorlatban valószínűleg ritkán kerül majd sor, mert mód lesz azok felől még az engedély lejárta előtt rendelkezni. Mindazonáltal nem felesleges előírása ez a T.-nek, mert számolni kell azzal az eshetőséggel is, hogy a hatóság esetleg csak elkésve határozhat. A vízművek átvételére alkalmas egyén esetleg csak később folyamodik szállítási engedélyért, vagy a határozathozatalt más ok hátráltatja.

(L. még a T. 117. §. alatti magyarázatot.)

T. 119. §.

(1.) Ha a víziműveket és egyéb építményeket a szállításra jogosított az engedély megszüntével a hatóság rendelkezése értelmében másnak átadja, kártalanításul csak azt az összeget követelheti, amely az eredeti állapot visszaállítása esetében az átadott vízimű vagy építmény elbontható részeiért és felszereléseért várható bevételből az elbontással, értékesítéssel és az eredeti állapot visszaállításával járó költségek fedezése után haszonképpen megmaradna.

(2.) A víziművek vagy építmények által elfoglalt területekért — kivéve a természetes vízmeder elfoglalt részét és a vízimű bekötése által elfoglalt partterületet, melyek után kártalanítás nem jár — a tulajdonos úgy követelhet kártalanítást, mint kisajátítás esetében.

R. 237. §.

(1.) A tutajozási vagy a faúsztatási engedély megszűnése esetében szükséges tennivalóknak, továbbá a felek között esetleg rendezendő kérdéseknek megállapítása és a szükséges hatósági intézkedések megtétele tekintetében a R. 209. és 210. §-ainak megfelelő alkalmazásával kell eljárni.

* *

(M. i.) A T. 117. §. indokolása rámutatott arra, hogy a tutajozás és faúsztatás érdekében létesített vízművek és egyéb építmények tulajdonosa, ha vízműveit és egyéb építményeit az engedély lejárta után nem adná át a 117. §. rendelkezése szerint másnak, létesítményeiből legfeljebb csak abban az esetben húzhatna hasznot, ha azokat lebontaná és a kikerülő anyagot értékesítené. Ez a §. is ezen az alapon rendezi a vízművek és egyéb építmények átadása esetére a kártalanítás kérdését.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 120. §.

(1.) A tutajozási és a faúsztatási jog engedélyes jogának gyakorlását csak az engedélyben meghatározott pénzbiztosíték letétele és az engedélyben elrendelt vízimüvek és egyéb építmények létesítésének teljes befejezése után kezdheti meg, és nem szállíthat az engedélyben meghatározott mennyiségnél több fát, vagy olyan fát, melyre az engedély nem terjed ki.

(2.) Ha a szállítási engedély több évre szól, az egyes évekre megállapított mennyiséget csak az erdőrendészeti hatóság előzetes engedélyével szabad túllépni, a szállítási többletet azonban az egész engedélyidőre megállapított összes famennyiségbe be kell számítani.

(3.) A tutajfát és a szabadon úsztatott tönköket a szállító bélyegével meg kell jelölni.

(4.) Tutajon — megfelelő vízállás mellett terhelésként — az engedélyben megjelölt tűzifát és egyéb tárgyakat is szabad szállítani.

* *

E szakasz rendelkezései a fejezet rendelkezéseiből önként következők.

(L. még a R. 497., 498. §. alatti részeket is.)

T. 121. §.

(1.) A tutajozás vagy faúsztatás megkezdését és befejezését köteles az engedélyes a partmenti községek előljáróságának (város polgármesterének) legalább 3 nappal előbb bejelenteni, s legalább 24 órával előbb tudomására köteles adni az útbaeső összes vízhasználati berendezések tulajdonosainak is.

(2.) A tutajozás vagy faúsztatás befejezésének bejelentését követő három nap alatt a községi előljáróság (polgármester) 15 napon át a községházán, illetőleg városházán kifüggesztendő hirdetményben — esetleg más alkalmas módon is — a jogkövetkezményekre való hivatkozással felhívni köteles az érdekelteket, hogy a tutajozás és a faúsztatás által netalán szenvedett kár

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

megtérítésére vonatkozó kártalanítási igényüket a hirdetmény kifüggesztésének utolsó napjától számított 30 nap alatt az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak jelentsék be.

(3.) A kifüggesztést igazoló záradékkal ellátott hirdetményt a községi előljáróság a kifüggesztési idő letelte után az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz azonnal beterjeszteni köteles.

R. 239. §.

(1.) A kártalanítási igény bejelentésére jogosultakkal a T. 121. §-a alapján kifüggesztendő hirdetményben figyelmeztetni kell, hogy a kárbejelentésben elő kell adniok, mikor és miből keletkezett a kár, mennyi a kár összege, ki a felelős a kárért és közölniök kell általában mindazokat az adatokat, amelyek az okozott kárért való felelősségnek, valamint az okozott kár nagyságának a megállapításához szükségesek.

* *

Ezek a rendelkezések a tutajozásra nézve újak. A tutajozásra való kiterjesztést ugyanazok az okok teszik szükségessé, amelyek a szabályozást és úsztatásra nézve eddig is szükségessé tették és amelyek a tutajozásra nézve is fennállhatnak.

T. 122. §.

(1.) A tutajozásra vagy faúsztatásra jogosított és munkásai, továbbá más megbízottai, amennyiben a tutajozással vagy a faúsztatással járó tennivalók elvégzése végett feltétlenül szükséges, a partmenti földeken szabadon járhatnak.

* *

Ez a rendelkezés az engedélyes részére a szállítás érdekében szükséges.

T. 123. §.

(1.) A tutajozásra és faúsztatásra jogosított a tutajozással vagy a faúsztatással, úgyszintén a partmenti földeken járással okozott károkért kártérítéssel tartozik.

(2.) Aki kártalanítási igényét a kitűzött határidő alatt (121. §.) az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak be nem jelenti, kártérítésre igényt nem tarthat.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 240. §.

(1.) Tutajozással vagy faúsztatással kapcsolatos kárbejentés esetében az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a kitűzött határidőn túl tett kárbejelentést a T. 123. §-a értelmében érdemi elbírálás nélkül visszautasítja, a kellő időben tett bejelentést pedig véleményezés végett az erdőfelügyelőségnek kiadja.

(2.) Az erdőfelügyelőség a tényállás megállapítása végett az érdekeltek jelenlétében helyszíni bejárást tart, a felek között a kártalanításra nézve egyességet kísérel meg, ha pedig az egyesség létre nem jön, a kártalanítás kérdésében az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak javaslatot tesz.

(3.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a kártalanítás kérdésében — a szükséghez képest — a kultúrmérnöki, illetőleg a folyammérnöki hivatal vagy más szakigazgatási hivatal meghallgatása után határoz.

(4.) Ha kétségtelenül megállapítják, hogy a kár a tutajozás vagy a faúsztatás következménye, de a károsító személyét kideríteni nem lehet, az erdőrendészeti hatóság a kártalanításra mindazokat az engedélyeseket, akik a károsítás idejében szállítottak, szállított famennyiségük arányában kötelezi.

* *

Fenti rendelkezése a T.-nek a szállítás tűrésére kötelezettek érdekeit védi.

T. 124. §.

(1.) A jelen fejezet rendelkezései alapján követelhető kártérítések eseteiben a kártérítési igény jogosságát, a kártérítés összegét és módozatait, amennyiben nem esnek a vízjogi törvény rendelkezései alá, valamint a költséghozzájárulás (114. §.) összegét és megfizetésük módozatait az erdőrendészeti hatóság állapítja meg.

R. 241. §.

(1.) A tutajozás vagy a faúsztatás érdekében a vízügyi hatóság által engedélyezett építési munkálatok (R. 226. §.) által okozott károk eseteiben a kártérítési igény jogosságát, a kártérítés összegét és módozatait, a vízügyi törvény rendelkezései szerint a vízjogi hatóság állapítja meg.

(2.) Minden más esetben a tutajozásból és a faúsztatásból felmerülő kártalanítási kérdések a T. 124. §-a értelmében az erdőrendészeti hatóság hatáskörébe tartoznak.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 242. §.

(1.) Az összes szállításra jogosultakat közösen terhelő kötelességeket vagy költségeket a jogosultak között az évente átlagosan szállítható famennyiségük aránya szerint kell megosztani, az évente átlagosan szállítható mennyiséget pedig a kiadott engedély alapján kell megállapítani.

* *

A T.-nek ez a szakasza a kártalanítás kérdését a T. 98. §-ával azonos alapokon rendezi.

(L. még a T. 125. §. alatti részt is.)

T. 125. §.

(1.) A tutajozási és faúsztatási ügyekben az engedélyezési és egyéb eljárás során felmerülő eljárási költségek viselésére, megállapítására és behajtására a 100. §. rendelkezései, a pénzbiztosíték rendeltetésére, letételére, kezelésének és visszaszolgáltatásának módozataira nézve pedig a 99. §. rendelkezései irányadók.

R. 243. §.

(1.) A jelen rendeletnek az erdei termékek átszállításával kapcsolatban helyszíni bejárás elrendelésére és megtartására, a biztosíték megállapítására, felhasználására, elszámolására, kiegészítésére, az eljárási költségekre, valamint a kártalanításra megállapított rendelkezéseit (R. 204—210. §.) megfelelően alkalmazni kell a tutajozás és faúsztatás esetében is, mégis azzal az eltéréssel, hogy tutajozási vagy faúsztatási engedélyek kiadásánál a pénzbiztosíték letételét minden esetben el kell rendelni, a biztosíték összegének megállapításában pedig azokat a kártalanításokat is számításba kell venni, amelyek esetleg a vízjogi törvény alapján állapíttatnak meg.

* *

Ez a T. szakasz az eljárási költségek és a pénzbiztosíték kérdéseit a T. 99. és 100. §-ai alapján rendezi.

(L. még a R. 497., 498. §. alatti részeket is.)

R. 248. §.

(1.) A tutajozással és a faúsztatással kapcsolatos határozatok körében a T. alapján:

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

I. *a közigazgatási bírósághoz panasznak van helye* az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak olyan határozata ellen, amellyel

1. a károk és költségek fedezésére szolgáló pénzbistos ték összegét, letételének és visszaszolgáltatásának feltételeit megállapítja (T. 108. §. és R. 243. §.), vagy a biztosíték kiegészítését elrendeli (R. 243. §.);

2. a felmerülő eljárási költségek viselése tárgyában dönt (T. 125. §. és R. 243. §.);

3. a tutajozási vagy faúsztatási engedély következtében szükséges viziművek és egyéb építmények létesítése, átalakítása vagy vízhasználat korlátozása kérdésében az engedélyes és a parttulajdonosok vagy a víz másféle használatára jogosítottak között felmerülő vitában dönt (T. 108—110. §., R. 222. és 228—231. §.);

4. abban a kérdésben dönt, hogy a korábbi engedélyes a későbbi engedélyesnek köteles-e megengedni a tutajozás vagy faúsztatás céljára szolgáló berendezések használatát (T. 114. §., R. 234. §.);

5. a tutajozás és a faúsztatás jogainak megszűnése körül keletkező vitás ügyekben dönt (T. 116. §., R. 237, 238. §.)

A panaszjog a jelen §. I. 3. és I. 5. pontja alatt említett ügyekben a kártérítési összeg megállapítására nem terjed ki;

II. *a földmívelésügyi miniszterhez fellebbezéssel* lehet élni az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak minden olyan határozata ellen, amely ellen a jelen §. I. pontja szerint a közigazgatási bírósághoz panasznak nincs helye;

III. *rendes bírói úton* érvényesítheti igényét az érdekelt fél a földmívelésügyi miniszternek olyan határozatával szemben, amellyel a T. 114. és 124. §-ain, illetőleg a R. 222., 228—231., 234., 237. és 239—341. §-ain alapuló kártérítés, használati díj, illetőleg évi költséghozzájárulás összegének és megfizetési módozatainak megállapítása tárgyában döntött.

* *

(L. még a R. 497., 498. §. alatti részeket is.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Negyedik cím. Közérdekű erdőtelepítések.

A multban a következő, nem erdőművelés alatt álló területek beerdősítését lehetett elrendelni.

(M. i.) Az 1879:XXXI. t.-c. harmadik címe alapján azokat a kopárterületeket, amelyeken hegyomlások, hó- vagy kőgörgetegek megakadályozása, szélvészek és viharok rombolásának, valamint futóhomok továbbterjedésének a meggátlása végett a talaj megkötése közgazdasági szempontból volt szükséges;

2. A vízjogról szóló 1885 : XXIII. és a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894 : XII. t.-c. alapján a létező vagy keletkező vízmosásokat, továbbá a korlátolt forgalmú birtokon a kopárterületeket;

3. Az alföldi erdők telepítéséről és a fásításokról szóló 1923 : XIX. t.-c. alapján azokat a területeket, amelyek mezőgazdasági művelésre nem alkalmasak vagy csak nagy költséggel tehetők ilyen célra alkalmasakká, valamint azokat a területeket, amelyek a törvény megvalósításához ezenfelül még szükségesek;

4. A gyógyfürdőkről stb. szóló 1929 : XXVI. t.-c. 21. §-a alapján a védőövekbe eső sílány legelőket vagy egyéb gyengetermőerejű területeket és vízmosásokat.

Ezek a jogszabályok azonban még nem biztosították teljesen az erdők kipusztításával megbontott természeti és gazdasági rend helyreállítását. Ezért a T. a kötelező erdőtelepítést kiterjesztette azokra a területekre is, amelyekben azt védelmi vagy más közgazdasági érdekek megkövetelik, továbbá, amelyeken a természeti erők megzavart egyensúlyát csak erdőtelepítéssel lehet helyreállítani.

Ebben a címben tehát a T. egységes alapon és teljes részletességgel szabályozza azokat az erdőtelepítéseket, amelyeket az előzőkhöz képest közérdekből kell végrehajtani.

Az 1923 : XIX. t.-c. alapján elrendelhető erdőtelepítések és gazdasági fásítások helyeinek meghatározására azonban fenntartotta az idézett t.-c. rendelkezéseit, mert nem lett volna indokolt ezek szükségességét újabb törvényhozói megvitatás alá bocsátani. Ezeknek és a jelen cím alapján elrendelhető közérdekű erdőtelepítéseknek egyenlő elbírálását azonban a T. 310. §-a kimondja azzal, hogy a fásítási tervek jóváhagyása után a megszabott munkálatok támogatására, végrehajtására, ellenőrzésére és a megtelepített erdő kezelésére a T. rendelkezéseit kell alkalmazni.

Szóbanlévő erdőtelepítéseket a T. *„Közérdekű erdőtelepítések"* gyüjtőnéven foglalja össze, mert azok telepítése legfőképen közérdekből szükséges és annak figyelembevételével is részesíti ezeket az erdőtelepítéseket megfelelő támogatásban.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 126. §.

(1.) Közérdekből erdőt kell telepíteni:

a) azokon a területeken, amelyek elkopárosodás, vízmosás vagy homokfúvás következtében, vagy más okból termőképességükben jelentékenyen megromlottak, vagy amelyeken a termőtalaj jelentékeny leromlásától kell tartani;

b) azokon a területeken, amelyeken erdő telepítése az 5. §-ban felsorolt védelmi célokra szükséges;

c) az 1913 : X. törvénycikk hatálya alá eső közöslegelő olyan részein, amelyeknek beerdősítése legelőjavítás végett vagy egyéb legelőgazdasági érdekből szükséges.

(2.) Mindezeken a területeken — az erdőtelepítéssel egyidejűleg, vagy azt megelőzően — a talaj megkötésére és a káros vizek elvezetésére esetleg szükséges műszaki munkálatokat is teljesíteni kell. (128. §.)

(3.) Nem vonhatók ennek a §-nak hatálya alá azok a vízmosások, amelyeknek megkötését általános vízszabályozási vagy közlekedési érdekek követelik, ha megkötésük csak nagyobbszabású műszaki berendezésekkel lehetséges.

R. 249. §.

(1.) A közérdekű erdőtelepítések tervszerű végrehajtása érdekében a T. 126. §-ának *a)* pontja alá eső területeket községenkint és városonkint össze kell írni.

(2.) Nem kell összeírni azokat a területeket, amelyeken a T. 126. §-ának *b)* vagy *c)* pontja alapján lehet helye közérdekű erdőtelepítésnek. Nem kell a jelen §. értelmében összeírni azokat a területeket sem, amelyeknek, mint kopár és vízmosásos vagy futóhomokos területeknek beerdősítését a hatóság már a T. hatálybalépése előtt elrendelte.

(3.) Az olyan területet, amelynek talajminősége, vagy talajállapota a T. 126. §-ának *a)* pontjában foglalt meghatározásnak megfelel, az összeírásnál a T. 126. §-ának *a)* pontja alá tartozónak kell tekinteni abban az esetben is, ha beerdősítése egyúttal a T. 126. §-ának b) vagy c) pontja alapján is szükséges.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 250. §.

(1.) A 249. §-ban szabályozott összeírás kiterjed azokra a vízmosásokra is, amelyknek megkötését az erdőfelügyelőség általános vízszabályozási vagy közlekedési érdekből szükségesnek látja. E területek közül külön kimutatásba kell foglalni azokat, amelyeknek megkötését az erdőfelügyelőség csak nagyobb szabású műszaki berendezésekkel látja lehetségesnek. Az ilyen külön kimutatásokat a kultúrmérnöki hivatal véleményének megszerzése után az erdőfelügyelőség az erdőigazgatóság útján a földmívelésügyi miniszter elé terjeszti.

R. 251. §.

(1.) Az 1923. évi XIX. t.-c. hatálya alá tartozó alföldi községekben a közérdekű erdőtelepítés céljára szolgáló területek kijelölése tekintetében mindaddig, amíg az idézett törvény hatályban van, a földmívelésügyi miniszter által a T. 310. §-a értelmében kiadott külön rendeletben megállapított eljárási szabályokat kell alkalmazni.

R. 252. §.

(1.) A R. 249. és 250. §-ában említett területek összeírását lehetőleg az erdők összeírása során (R. 1—14. §.) az erdőfelügyelőség végzi.

Az összeírás adatait kimutatásba kell foglalni. A kimutatásban az összeírt területeket telekkönyvi tulajdonosonkint kell csoportosítani; fel kell tüntetni az egyes területek fekvését, telekkönyvi betétének (telekjegyzőkönyvének) számát, telekkönyvi és az ettől különböző kataszteri helyrajzi számát és művelési ágát, továbbá mindazokat az adatokat és körülményeket, amelyek a közérdekű erdőtelepítés elrendelésének törvényes alapjául szolgálhatnak és amelyek abban a tekintetben is tájékoztatnak, hogy az erdőtelepítést milyen sorrendben kell elvégezni.

Az erdőfelügyelőség a kimutatást az erdőigazgatóságnak bemutatja. Az erdőigazgatóság a kimutatást felülvizsgálja és az ennek eredményéhez képest módosított vagy kiegészített kimutatást az erdőfelügyelőségnek visszaküldi, egyúttal megállapítja azt a sorrendet, amelyben a kijelölési eljárást az erdőfelügyelőség az egyes területek tekintetében megindítja.

* *

(M. i.) A T. a következő esetekben adja meg az erdőrendészeti hatóságnak a felhatalmazást ahhoz, hogy közérdekből erdőtelepítést elrendelhessen, nevezetesen:

a) ha a beerdősítéssel a terület jelentékenyen leromlott, vagy leromlóban lévő termőképességét és gazdasági használhatóságát kell helyreállítani;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

b) ha az erdő megtelepítése a véderdőkről rendelkező T. 5. §-ban felsorolt védelmi célokra szükséges; és végül

c) ha az 1913 : X. t.-c. hatálya alá tartozó közlegelő valamely területrészének beerdősítése legelőjavítás végett, vagy egyéb legelőgazdasági érdekből szükséges.

Az *a)* pont alatti esetre az erdőtelepítést már az 1894 : XII. t.-c. 14. §-a is elrendelte, de csak a korlátolt forgalmú birtokokra. A T. ezt a rendelkezést most tulajdonjogi minőségre való tekintet nélkül minden területre kiterjeszti. Közgazdasági szempontból igen fontos, hogy azokat a területeket, amelyek talajuk termőképességének loromlása vagy elpusztulása folytán hasznavehetetlenné váltak, a termelés számára visszahódítsuk arra való tekintet nélkül, hogy a terület kinek a tulajdona.

A *b)* pont alatt említett védelmi célokból a terület beerdősítését az 1879 : XXXI. t.-c. 165. §-a szintén elrendelte, de csak a kopár területekre. A T. ezt a rendelkezést minőségre való tekintet nélkül minden olyan területre kiterjeszti, amelynek beerdősítésére védelmi célból szükség van. *(M. i)* Ez a pont a legszorosabb összhangban van a T.-nek a véderdőkről rendelkező 5. §-ával, amely szerint védelmi célokat szolgáló erdőket véderdőknek kell kijelölni és úgy kell használni, hogy védelmi rendelkezésüknek állandóan megfelelhessenek; ezt a rendelkezést most ez a pont teszi teljessé, amennyiben megadja a lehetőséget arra, hogy védelmi célok érdekében a hatóság a szükséges erdő megtelepítését is elrendelhesse. Erre a kiegészítő rendelkezésre feltétlenül és elkerülhetetlenül szükség is van, mert csak így lehet az erdők kipusztítása által megbontott természeti és gazdasági rendet újra helyreállítani.

A *c)* pont alatti rendelkezés a közlegelők megjavítását s ezáltal legelőgazdaságunk fejlesztését kívánja elősegíteni. Köztudomású, hogy közlegelőink rossz állapotban vannak és termőtalajuk elerőtlenedése miatt rendeltetésüknek alig felelnek meg. A T. rendelkezései módot nyujtanak a közös tulajdonosoknak arra, hogy közös legelőjüket erdősítéssel a közérdekű erdőtelepítésekre megállapított kedvezmények igénybevétele mellett megjavíthassák. A legelőjavítási módok között a fásítást különös előnyben kell részesíteni, mert megállapítás szerint a fáslegelők fűtermése 30—40%-kal haladja meg a fátlan legelő termését s e mellett még faanyagban is jövedelmez.

A T. szakasz utolsó bekezdésében felemlített vízmosások megkötése már az erdőgazdasági célok és feladatok körén kívül esik. Az erdészeti igazgatási szervezet ugyanis nem rendelkezik a megkötésükkel kapcsolatos nagyobb műszaki munkálatok elvégzéséhez szükséges anyagi eszközökkel, ezért jobb ezeket teljesen a vízügyi igazgatás munkakörébe utalni.

A telepítésről és más földbirtokpolitikai intézkedésekről szóló 1936:XVII. t.-c. II. fejezetében a törvény céljaira felhasználható ingatlanok átengedési kötelezettségével kapcsolatban az önkéntes erdőtelepítési ügyekben követendő eljárást szabályozta a földmivelésügyi miniszter 180.800/1940. I. 2. számú rendeletével.

Megjegyzendő azonban, hogy ez a rendelet a T. negyedik címében foglalt és közérdekű erdőtelepítésre, illetve az 1923:XIX. t.-c.-ben

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

foglalt és a T. 310. §. (3.) bekezdése alapján alföldi erdőtelepítésre kijelölt területekre és gazdasági fásításokra nem vonatkoztatható.

Az erdők törzskönyvében vagy a földadókataszterben erdőként nyilvántartott, de az 1933. év vége előtt kiirtott területet még abban az esetben sem lehet erdőnek tekinteni (T. 2. §. *b)* pont), ha az a feltétlen erdőtalajú erdők rovatán volt nyilvántartva és a talaj, a művelési ág megváltoztatása után alkalmazott művelési módra nem is alkalmas.

Az ilyen terület beerdősítése iránt a T. 126. §-a alapján kell intézkedni. (38.384/1938. II. 2. F. M. sz.)

A T. és R.-ben megállapított határidőket a visszacsatolt országrészeken a polgári közigazgatás életbeléptetésétől kezdődően kell alkalmazni. (504.938/1941. I./A. 1. F. M. sz.)

A T.-szakasz alapján erdőtelepítésre kijelölhető területekre a T. 71. §-ában biztosított kedvezmények önkéntes befásításuk esetén is kiterjednek. (101.735/1937. II. 1. F. M. sz.)

A pénzügyminiszter részéről — a 100/1927. számú rendelet hivatalos összeállításával kapcsolatban kiadott 10.000/1927. számú utasításnak a T. végrehajtása során szükségessé vált módosítását tartalmazó — 85.094/1938. IX./a. számú körrendelet intézkedik a T. negyedik címe (közérdekű erdőtelepítések 126—145. §.) és az 1923 : XIX. t.-c. alapján telepített erdők, valamint a legelőgazdaságra berendezett és az 1935. évi augusztus hó 1-e után önként telepített erdők adómentességéről. (123.095/1938. II. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 293., 294. és 303. §. alatti részeket.)

T. 127. §.

(1.) Azokon a területeken, amelyek termőerejét megfelelő mezőgazdasági művelettel (begyepesítéssel, takarmánynövények termesztésével, szőlő- vagy gyümölcsfatelepítéssel) is biztosan helyre lehet állítani, az erdőtelepítést a tulajdonos kérelmére mellőzni lehet, a megfelelő mezőgazdasági művelet elvégzésére azonban a tulajdonost határidő kitűzésével kötelezni kell, és meg kell állapítani azokat a módozatokat is, amelyek szerint a területet a helyreállítás ideje alatt kezelni és használni kell.

(2.) Ha a helyreállítást a tulajdonos a kitűzött határidő alatt eredményesen végre nem hajtja, az erdőtelepítést azonnal el kell rendelni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 261. §.

(1.) A talaj termőerejének helyreállítása végett szükséges erdőtelepítést mellőzni és e helyett a T. 127. §-a értelmében a talajnak mezőgazdasági művelettel (begyepesítéssel, takarmánynövények termesztésével, szőlő- vagy gyümölcsfatelepítéssel) való helyreállítását elrendelni csak a T. 126. §-ának *a)* pontja alapján erdőtelepítésre javasolt terület tekintetében lehet. Ha a tulajdonos eziránt kérelmet terjeszt elő és az erdőfelügyelőség a kérelmet alaposnak látja, a m. kir. gazdasági felügyelőséggel egyetértve a kérelem tárgyában javaslatot tesz az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz. Ha az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a kérelemnek helyt ad, a mezőgazdasági művelettel való helyreállítást engedélyező határozatot a közérdekű erdőtelepítések nyilvántartásába fel kell jegyezni.

(2.) Ha az erdőfelügyelőség a kérelmet nem tartja teljesíthetőnek, vagy ha az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a kérelemnek nem ad helyet, úgyszintén ha a mezőgazdasági művelettel való helyreállítást a tulajdonos a kitűzött határidő alatt eredményesen végre nem hajtja, az erdőtelepítésre irányuló eljárást, illetőleg az erdőtelepítést folytatni kell.

R. 269. §.

(1.) Ha az erdőfelügyelőség a T. hatálya alá nem tartozó mező-, vagy legelőgazdasági területen olyan helytelen gazdálkodást tapasztal, amelynek következtében a termőtalaj jelentékeny leromlásától kell tartani, erről az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak jelentést tesz. Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság ilyen esetben a m. kir. gazdasági felügyelőség meghallgatásával a tulajdonost figyelmezteti, hogy amennyiben a gazdálkodás helytelen módját meg nem változtatja, a talaj termőképességének szükségessé váló helyreállítása céljából a területnek közérdekű erdőtelepítésre kijelölése iránt az eljárást a T. 126. §-ának *a)* pontja és 138. §-a értelmében megindítja.

R. 270. §.

(1.) Erdőtelepítés esetében megfelelő sűrűségű faállomány létesítését kell elrendelni. Megfelelő az a sűrűség, amelynél a tapasztalatok szerint a faállomány minőségi és mennyiségi tekintetben a legjobban fejlődik és a talaj megkötése, valamint megóvása is kellően biztosítható. Ezt a szabályt a T. 126. §-ának *c)* pontja alapján elrendelt olyan erdőtelepítés esetében is alkalmazni kell, amelynél legelőjavítás a cél; az így telepített erdőnek legelőgazdaságra berendezése céljából való megritkítását csak az erdőtelepítés befejezése után összeállított üzemtervben

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

és csak akkor lehet megengedni, ha a legeltetés a faállományban és a talajban kárt nem okozhat. A T. 126. §-ának *c)* pontja alapján nem legelőjavítás céljából, hanem egyéb legelőgazdasági érdekből (pl. a fűtermelés fokozása, delelő létesítése, stb. céljából) elrendelt erdőtelepítés esetében olyan sűrűségben kell a faállományt megtelepíteni, amely az elérni kívánt cél megvalósítását leginkább biztosítja.

* *

Ezek a rendelkezések biztosítják a tulajdonosnak azt a jogot, hogyha a javításra kijelölt területet mezőgazdasági művelettel is biztosan helyre lehet állítani, ezt a javítási módot választhassa.

(M. i.) Különösen nagy fontossága van a T.-szakasz rendelkezéseinek a közlegelők szempontjából, mert lehetővé teszik azt, hogy a termőképességében leromlott vagy leromlóban lévő legelők helyreállítására erdőtelepítés helyett olyan javító műveletet (pl. begyepesítést, bokrosodó, kúszószárú takarmánynövények megtelepítését, stb.) alkalmazhassanak, amely a területet csak rövid időre vonja el eredeti rendeltetésétől, a legeltetéstől.

T. 128. §.

(1.) A közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területeken az erdősítési munkálatok a terület tulajdonosát, egyéb műszaki és talajkötési munkálatok pedig az államot terhelik. A munkálatokhoz szükséges nyersanyagokat a kijelölt terület tulajdonosa önköltségi áron köteles az államnak átengedni abban az esetben, ha az anyagok saját szükségletét meghaladó mennyiségben ingatlanain rendelkezésre állnak. A létesített műveket a terület tulajdonosa köteles saját költségén fenntartani (kezelni, gondozni és őrizni) még abban az esetben is, ha azokat az állam létesítette.

R. 262. §.

(1.) Azt, hogy a T. 128. §-ában foglalt rendelkezéshez képest mely munkálatokat kell a tulajdonosnak és melyeket az államnak elvégeztetnie, továbbá, hogy az állam által létesített műveket a terület tulajdonosa annakidején milyen módon lesz köteles saját költségén fenntartani (kezelni, gondozni és őrizni), az erdőtelepítési tervben kell meghatározni.

(2.) Az államköltségen végzett munkálatokhoz szükséges nyersanyagoknak önköltségi áron való szolgáltatására a kijelölt terület tulajdonosát feltétlenül kötelezni kell akkor, ha az anyag nála saját szükségletét meghaladó mennyiségben rendelkezésre áll.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(3.) A szükséges anyagok kiszolgáltatására, vagy kitermelésének megengedésére és az árra nézve az erdőfelügyelőség a tulajdonossal egyességet kísérel meg és ha az egyesség létre nem jön, az elsőfokú erdőrendészeti hatóságtól kér intézkedést. Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság ilyen esetben — ha az anyagkiszolgáltatás vagy a kitermelés szükségét megállapítja, — kényszerigénybevételt rendel el, végrehajtására az illetékes közigazgatási hatóságot (főszolgabírót, polgármestert, Budapesten a kerületi előljárót) azzal utasítja, hogy az igénybevétel helyét és módozatait, valamint az igényelt anyag egységárát az illetékes szakigazgatási hivatal meghallgatásával állapítsa meg.

* *

Az 1879 : XXXI. t.-c., az 1885 : XXIII. és az 1894 : XII. t.-c. a kopár és vízmosásos területek rendbehozásával járó költségeket azokra a földtulajdonosokra hárította, illetve hárítja, akiknek az ingatlanait a javításra szoruló területekről eredő károk érintik. A T. ezt az elvet a T. 126. §. alapján elrendelhető erdőtelepítések tekintetében — a méltányossági szempontokra figyelemmel — elejtette.

Miután a közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területek minél rövidebb idő alatti rendbehozását a közérdek követeli meg, de nyer vele a tulajdonos is, a T. a terhet igazságosan és célszerűen az államra és a terület tulajdonosára hárítja akként, hogy az előbbit a költségek oroszlánrésze, — a műszaki és talajkötési, — az utóbbit pedig csak az erdősítési munkálatok költségei terhelik. A teherviselésének ilyen megosztása azért megokolt, mert minden vitát kizár és mert a műszaki és a talajkötési munkálatok nagy szakértelmet és körültekintést igényelnek, ez pedig rendszerint csak az állam részéről való elvégzés esetében kellőleg biztosított. A méltányossági szempontokra figyelemmel még az erdősítési munkálatok költségei sem terhelik minden körülmények között teljes egészében a tulajdonost, mert a T. 133. §-a értelmében egyes esetekben az erdősítéshez szükséges csemeteanyagot az állam az utolsó vasúti állomásra szállítva, díjtalanul bocsátja a földtulajdonos rendelkezésére.

A létesített művek és erdősítések kezelését, gondozását és őrzését a T. minden esetben a tulajdonosra bízza, mert ezek elsősorban az ő érdekeit szolgálják, és mert az ezzel járó kiadásokat ellensúlyozzák azok a kedvezmények, amelyeket a T. a közérdekű erdőtelepítésre kijelölt terület tulajdonosának általában biztosít.

Tekintettel a visszacsatolt keleti és erdélyi részeken a közérdekből befásítandó kopár és vízmosásos területek elhanyagolt állapotára, a javítási és fásítási munkálatok sürgős megkezdését és végzését a földmívelésügyi miniszter 58.792/1941. I./B. 3. szám alatt az egész országra kiterjedően elrendelte.

(L. még a T. 133. §-a alatti részt is.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 129. §.

(1.) Védelmi célokra (126. §. *b)* pontja) elrendelt erdőtelepítésekkel kapcsolatos erdősítési, más műszaki, talajkötési, kerítésépítési és egyéb szükséges munkálatok költségeihez — ideértve az esetleg felmerülő kártalanítási költségeket is (130. és 131. §.) — az előnyök arányában mindazok az ingatlantulajdonosok hozzájárulni kötelesek, akiknek a telepítés előnyöket biztosít.

(2.) Az érdekeltek körét és a költségviselés arányát az erdőrendészeti hatóság állapítja meg, ő gondoskodik a költségek kivetéséről, és ezeknek a közadók módjára behajtásáról is.

* *

Az előző T.-szakaszban mondottak erre a szakaszra szintén fennállanak.

T. 130. §.

(1.) Ha a közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területen elrendelt munkálattal kapcsolatban, vagy céljainak biztosítására a kijelölt területen kívül eső területen is kell végezni kiegészítő műszaki munkálatokat, ennek teljesítését, a szükséges talajkötési művek felállítását és fenntartását a tulajdonos tűrni köteles még akkor is, ha ezek a munkálatok neki előnyöket nem is biztosítanak; a költségek viselésére azonban ez a tulajdonos — a 135. §. esetét kivéve — nem kötelezhető, sőt ha a munkálatok következtében kárt szenved, valóságos károsodásáért kártérítést követelhet attól, aki a munkálatok költségét viselni köteles.

(2.) Az előbbi bekezdésben említett kiegészítő munkálatokat annak megállapításában, hogy költségei kit terhelnek, úgy kell tekinteni, mintha azokat az erdőtelepítésre kijelölt területen kellene teljesíteni.

R. 263. §.

(1.) A közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területen elrendelt munkálattal kapcsolatban vagy céljainak biztosítására a kijelölt területen kívüleső területen szükséges műszaki munkálatról is az erdőtelepítési tervben kell rendelkezni; a munkálattal érintett

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ingatlan tulajdonosát pedig a kijelölési határozatban kell értesíteni a munkálat elrendeléséről és arról, hogy a munkálat következtében előálló valóságos károsodásért a T. 130. §-a értelmében kitől követelhet kártérítést.

* *

(M. i.) Különösen vízmosásokkal szaggatott területeken gyakran felmerül annak a szüksége, hogy a vízmosások továbbterjedésének megakadályozása és főleg a káros vizek elvezetése céljából olyan területeken kell kisebb-nagyobb kiegészítő munkákat végezni, amelyek az erdőtelepítésre kijelölt területen kívül esnek. Minthogy a kiegészítő munkálatok foganatosítása nélkül a tulajdonképeni javítási munkálatokat megfelelő sikerrel nem lehetne végrehajtani, szükséges volt ebben a szakaszban arra nézve is rendelkezni, hogy az ilyen kiegészítő munkálatokat a kijelölt területen kívül eső földterület tulajdonosa tűrni köteles, valóságos károsodásért azonban kártérítést követelhet.

A szakasz utolsó bekezdése az esetleges kétségeket akarja eloszlatni. *(M. i.)* E szerint tehát annak a kérdésnek az elbírálásánál, hogy a szükséges kiegészítő munkálatok költségei kit terhelnek a T. 128. és 129. §-ok rendelkezései irányadók.

T. 131. §.

(1.) A műszaki munkálatokhoz és a védelmet igénylő területrészek bekerítéséhez szükséges fát, karót, rőzsét, tövist, meszet, követ, kavicsot, homokot vagy más nyersanyagot a közelben fekvő erdőből, legelőről, bányából vagy más ingatlanról a tulajdonos rendes forgalmi áron átengedni köteles, ha ily anyag ott saját szükségletét meghaladó mennyiségben rendelkezésre áll. Megengedni köteles a tulajdonos azt is, hogy az érdekeltek a fentemlített célra szolgáló anyagokat és eszközöket az ő területén át szállítsák a munkahelyre, vagy az ő területén rakják le és készítsék elő felhasználásra; az ebből eredő kárának megtérítését a tulajdonos attól követelheti, akit annak a munkának költsége terhel, amelyhez az átszállított vagy lerakott anyagokat és eszközöket felhasználják. (128. §.)

R. 264. §.

(1.) A műszaki munkálatokhoz és a védelmet igénylő területrészek bekerítéséhez szükséges nyersanyagoknak nem a kijelölt terület tulajdonosának ingatlanáról, hanem másnak az ingatlanáról való igénylésénél szintén a R. 262. §-ának második és harmadik bekezdései szerint kell eljárni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) Ha az anyagok szállítása, lerakása vagy feldolgozása céljából idegen ingatlant kell igénybe venni, az ingatlan tulajdonosát erről előzetesen kell értesíteni azzal a figyelmeztetéssel, hogy a szenvedett valóságos károsodásért kártérítést igényelhet.

(3.) Az előzetes értesítés csak olyan esetben mellőzhető, amikor a területnek rögtön való igénybevételére rendkívüli körülmény miatt van szükség, de az ingatlan tulajdonosát utólag ilyen esetben is értesíteni kell.

* * *

Köztudomású dolog, hogy a T.-szakaszban felsorolt anyagok kerülnek a legtöbb költségbe különösen akkor, ha azokat távoli helyekről kell beszerezni. Ezért kellett törvényben biztosítani, hogy a környékbeli földtulajdonosok a saját szükségletüket meghaladó ilyen anyagokat a rendes forgalmi áron rendelkezésre bocsássák. Nem sérelmes ez a rendelkezés az érdekelt földtulajdonosokra, mert azonkívül, hogy a javítási munkák rendszerint nekik is hasznukra válnak, az anyagok árát is megkapják.

Az erdőtelepítés közérdekű jellege megokolja azt is, hogy a környékbeli földtulajdonosok az anyagoknak és eszközöknek a területükön való átszállítását vagy rakásolását megtűrjék. Ennek ellenében biztosított a kártalanításuk is éspedig a T. 128. §. szerint megjelölt személlyel szemben.

T. 132. §.

(1.) A kártérítési igényt (130. és 131. §.), a kártérítés összegét és módozatait — ha a felek meg nem egyeznek — az erdőrendészeti hatóság állapítja meg.

R. 265. §.

(1.) A T. 130. és 131. §-án, illetőleg a R. 262—264. §-án alapuló kártérítési igényt a károsult köteles a főszolgabírónál (városokban a polgármesternél, Budapesten a kerületi előljárónál) nyomban bejelenteni, mihelyt arról tudomást szerzett, illetőleg mihelyt a kárt okozó munkálatot befejezték. A kárigény tárgyalására a közigazgatási hatóság határnapot tűz ki és azon a szabályszerűen megidézett felek között egyességet igyekszik létrehozni; az egyességet jegyzőkönyvbe foglalja, egyesség hiányában pedig a kár megállapításáról — szükség esetében szakértő közreműködésével — gondoskodik, erről jegyzőkönyvet vesz fel s a jegyzőkönyvet, valamint a kártérítési igény bejelentésére vonatkozó beadványt az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz beterjeszti. Ha a károsult a kárt kellő időben nem jelenti be, a kármegállapítás végett esetleg szükséges későbbi eljárás költsége minden esetben őt terheli.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) A kártérítés kérdésében az elsőfokú erdőrendészeti hatóság határoz és határozatát az érdekeltekkel közli. A határozatban a kártérítés módját és a teljesítési határidőt is meg kell állapítani. A határozat indokolásában ismertetni kell azokat a körülményeket, amelyeknek alapján a határozat a kártérítésre való igény jogosságát megállapította, továbbá azokat az adatokat és számításokat, amelyeket az erdőrendészeti hatóság a kártérítés összegének megállapításában alkalmazott.

* *

(M. i.) Ez a szakasz a kártalanítást ugyanazon az alapon rendezi, mint ahogyan azt a szállítás eseteire a T. 98. §. szabályozza.

T. 133. §.

(1.) Az állam az erdőtelepítésre kijelölt területek államerdészeti kezelését az erdőtelepítés teljes és sikeres befejezéséig díjmentesen látja el s a munkálatok szakszerű vezetését és irányítását díjmentesen végezteti.

(2.) Méltánylást érdemlő esetekben a tulajdonos kérelmére az erdősítéshez szükséges csemetét ingyen szolgáltatja, a szükséges vasúti szállítás költségét viseli, és az erdősítési munkálatok költségeit előlegezi; az előlegezett költségek visszafizetésére esetleg időhaladékot ad, sőt a kedvezőtlen anyagi helyzetben lévő tulajdonosokat az előlegezett összegek visszatérítésének kötelezettsége alól részben felmenti. Az előlegezett költségek visszafizetésének módozatai a pénzügyminiszterrel egyetértőleg állapítandók meg.

R. 266. §.

(1.) Az erdőtelepítésre kijelölt területen a tulajdonos által végzendő munkálat megkezdésének idejét köteles a tulajdonos legalább tizennégy nappal előbb az erdőfelügyelőségnek bejelenteni. Az erdőfelügyelőség a bejelentés alapján a birtokos kérelmére szakértőt (erdőmérnököt vagy alerdészt, főerdőőrt vagy erdőőrt) küld ki, aki a munkát szakszerűen megindítja, a tulajdonos alkalmazottját vagy egyik munkását a munka helyes módjára kitanítja és ha arra lehetőség van, a munkát szükség szerint többízben is ellenőrzi. A kiküldött szakértő kiküldetési költségét az állam viseli.

(2.) Amennyiben a T. 133. §-a alapján az erdőtelepítés érdekét szolgáló állami kedvezményeket az erdőtelepítési terv nem állapítja meg, a kedvezmények iránt az erdőfelügyelőség-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

nél kérvényt kell benyujtani, amelyet az erdőfelügyelőség véleménnyel az erdőigazgatósághoz, az erdőigazgatóság pedig döntés végett a földmívelésügyi miniszterhez terjeszt fel. A kérvény felterjesztésében arról is nyilatkozni kell, hogy a tulajdonos a támogatásra rá van-e utalva és az erdőtelepítéssel kapcsolatos kötelességeit pontosan teljesíti-e.

(3.) A megállapított állami kedvezményeket meg kell vonni, ha a tulajdonos erdőtelepítési kötelességeit pontosan nem teljesíti.

(4.) Azt, aki az állam által ingyen kiszolgáltatott csemetét nem az elrendelt közérdekű erdőtelepítésre használja fel, a csemete árának és szállítási költségének megfizetésére kell kötelezni. A megtérítés elrendelése iránt ilyen esetben az erdőfelügyelőség az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz tesz előterjesztést.

* *

(M. i.) Azok az állami kedvezmények, amelyekkel ez a szakasz a közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területen szükséges erdősítési munkálatokat támogatni kívánja, nélkülözhetetlenül szükségesek nemcsak a tulajdonos segítése céljából, de a végből is, hogy az erdősítések teljes szakszerűséggel, jó anyaggal és eredményt biztosító módon hajtassanak végre.

(M. i.) Megjegyzendő, hogy az e szakaszban tárgyalt állami kedvezmények nyujtása a kopárterületek erdősítésénél már évtizedek óta szokásban volt.

Ha a közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területeket erdőgazdasági üzemterv tárgyalja, tulajdonosuk a teljes és sikeres befásításukig csak abban az esetben részesíthető a T. 71. §-ában és a negyedik címben biztosított kedvezményekben, ha a területeket a hozamterületbe be nem számíttatja. (101.090/1937. II. 2. F. M. sz.)

Az 1139/1940. számú pénzügyminiszteri rendelet 8. §. (1.) bekezdésének 1. pontja szerint a közérdekű erdőtelepítési eljárásban benyujtott beadvány, ideértve a facsemete kiutalványozása iránti kérvényt is, illetékmentes. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a R. 499. §. alatti részt.)

T. 134. §.

(1.) Az elrendelt munkálatokat saját határában a község (város) előmozdítani köteles a következő szolgáltatásokkal:

1. ellenszolgáltatás nélkül megengedi, hogy az erdőfelügyelőség az államköltségen teljesítendő munkálatokhoz a 131. §-ban felsorolt nyersanyagokat a község

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

erdejéről, legelőjéről, egyéb földjeiről vagy bányáiból kitermeltesse és elszállíttassa abban az esetben, ha ilyen anyagok a tulajdonos birtokán a közelben rendelkezésre nem állanak;

2. a községi faiskola csemetekészletének feleslegét az erdősítéshez ingyen bocsátja az állam rendelkezésére, vagy a szükséges csemete termelésére a községi faiskola területéből megfelelő részt vagy más megfelelő területet ingyen ad az államnak használatra;

3. az állami költségen vagy az állami előleggel teljesítendő munkálatokhoz a szükséges fuvarról és kézimunkaerőről az erdőfelügyelőség megkeresésére a községi közmunka megváltásánál alkalmazott fuvar- és kézinapszámbérek megtérítése ellenében gondoskodik.

(2.) Az erdőtelepítésre kijelölt területnek őrzéséről a községi mezőőrök és erdőőrök útján gondoskodik.

R. 267. §.

(1.) A T. 134. §-ában megállapított szolgáltatásokra az erdőfelügyelőség köteles a községet (a várost) felhívni, mégpedig olyan időben, hogy a községnek (a városnak) az intézkedésre módja legyen. A községi (a városi) faiskola csemetekészletének csak azt a részét lehet közérdekű erdőtelepítés céljára a községtől (a várostól) igényelni, amely a község (a város) saját erdősítéséhez szükséges mennyiségen felül rendelkezésre áll.

(2.) Államköltségen vagy állami előleggel teljesített munkálat esetében az erdőfelügyelőség a szükséges fuvar- és kézimunkaerő kirendelése iránt még a munkálat megkezdése előtt köteles a munka előrelátható időtartamának közlése mellett a községi előljáróságot (városokban a polgármestert) megkeresni.

(3.) A T. 134. §-a utolsó bekezdésének rendelkezése értelmében a községi előljáróság (városokban a polgármester, Budapesten a kerületi előljáró) köteles az erdőtelepítési terület őrzését a községi mezőőrök és erdőkerülők szolgálati kötelességévé tenni.

* *

(M. i.) A közérdekű erdőtelepítésekkel kapcsolatos munkálatok eredményei a község egész lakosságának is hasznára válnak, teljesen indokolt tehát, hogy az elrendelt munkálatokat az e szakaszban felsorolt szolgáltatásokkal a község is előmozdítsa.

Az 1. és 2. pontban megállapított szolgáltatások az állam megterhelését enyhítik és egyúttal azoknak a nehézségeknek akarják elejét venni, amelyek az erdőtelepítéssel kapcsolatos munkálatok végrehaj-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tásánál tapasztalat szerint rendesen előállanak. A csemeteneveléshez szükséges terület szolgáltatásának különösen nagy fontossága van, ezt különben a község az alföldi erdőtelepítéseknél is szolgáltatni köteles.

Az 1894 : XII. t.-c. 47. §-a szerint a község az erdősítésekhez a faiskolai csemete készletének a feleslegét a T. §. 2. pontjában foglaltaktól eltérően nem ingyen, hanem mérsékelt ár ellenében szolgáltatja ki.

T. 135. §.

(1.) Nem részesíthető a közérdekű erdőtelepítésekre megállapított kedvezményekben a tulajdonos, ha az erdőtelepítést szükségessé tevő helyzetet a jelen törvény hatálybalépése után folytatott helytelen gazdálkodás, vagy azóta elkövetett más cselekmény vagy mulasztás idézte elő. Ilyen esetekben az erdőtelepítéssel kapcsolatosan szükséges összes műszaki, talajkötési és erdősítési munkálatokat a tulajdonos köteles saját költségén elvégeztetni.

R. 268. §.

(1.) A T. 135. §-át csak abban az esetben lehet alkalmazni, ha az erdőtelepítés a T. 126. §-ának *a)* pontjában meghatározott okok miatt válik szükségessé.

* *

A T. a tulajdonosokat a közérdekből szükséges erdőtelepítéseknél minden irányban a legmesszebbmenő támogatásban kívánja részesíteni, túlhajtott kívánság lenne azonban, hogy ezeket a támogatásokat az állam és a község időtlen-időkig állandóan szolgáltassa. Ezt a megokolt korlátozást tartalmazza a T. fenti szakasza.

T. 136. §.

(1.) Az erdőtelepítésre kijelölt területet vagy egyes részeit az állam kisajátíthatja abban az esetben, ha az elrendelt munkálatok eredményes kivitelét, vagy a rajtuk létesített állandó rendeltetésű műszaki berendezések fenntartását másként kellően biztosítani nem lehet.

(2.) A földmívelésügyi miniszter kisajátítási jogot erre a célra törvényhatóságnak, községnek vagy erdőbirtokossági társulatnak javára is engedélyezhet.

(3.) A kisajátítást a terület tulajdonosa a kijelölési határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül maga is kérheti, ilyen esetben a területet az állam,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

törvényhatóság, község, erdőbirtokossági társulat vagy más megbízható személy részére feltétlenül ki kell sajátítani.

(4.) Az állam által az elrendelt erdőtelepítés végrehajtásának biztosítása céljából megszerzett terület tulajdonát a földmívelésügyi miniszter a kisajátítási ár (vételár) ellenében az erdőtelepítés végrehajtása előtt átruházhatja törvényhatóságra, községre, erdőbirtokossági társulatra, vagy más olyan személyre, akinek kezén a kijelölt terület helyreállítása és okszerű használata, nemkülönben a műszaki berendezések fenntartása biztosítottnak látszik. A földmívelésügyi miniszter a törvényhatóságokra és községekre nézve a belügyminiszterrel egyetértve jár el.

(5.) A kisajátítási jogot a földmívelésügyi miniszter engedélyezi.

(6.) A földadó alá nem eső területeket, — ha beerdősítésre alkalmasak, — a kisajátítási ár megállapításánál nem szabad az illető vidék kataszteri tiszta jövedelmi fokozatának legalacsonyabb minőségi osztályába sorozott erdők értékénél magasabban értékelni.

(7.) Ha a tulajdonos a kijelölt területet az államnak díjtalan átvételre felajánlja, és a földmívelésügyi miniszter az ajánlatot elfogadja, a tulajdonos az átadással egyidejűleg fenntarthatja azt a jogát, hogy az átadott területet a sikeres betelepítéstől számított tíz éven belül a földmívelésügyi miniszter által a telepítési és kezelési költségnek megfelelően megállapított áron visszaválthassa. A két fél egyező akaratával a visszaváltási jog húsz évre meghosszabbítható.

R. 278. §.

(1.) Erdőtelepítésre kijelölt területet csak az erdőtelepítési terv jóváhagyása után lehet az erdőtelepítés végrehajtásának biztosítása céljából kisajátítani. (T. 136. §.)

(2.) Ha az erdőfelügyelőség ilyen célú kisajátítást tart szükségesnek, vagy ha a kisajátítást a T.-ben megállapított hatvan napi határidő alatt benyujtott kérvényben maga a tulajdonos kéri, az erdőfelügyelőség a terület kisajátítása iránt az erdő-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

igazgatósághoz előterjesztést tesz, amely azt véleményével a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

(3.) Az előterjesztésben fel kell tüntetni a terület kataszteri tiszta jövedelmét és értékét, továbbá a tulajdonos által kért árat és csatolni kell az előterjesztéshez a jóváhagyott erdőtelepítési tervet, továbbá a kisajátítandó terület helyszínrajzát, amely mind a kisajátítási területnek, mind a szomszédos területnek telekkönyvi betéte (telekjegyzőkönyve) számát és telekkönyvi helyrajzi számát is feltünteti. Véleményt kell adni a felterjesztésben arra is, hogy kinek a javára kellene a kisajátítási jogot engedélyezni.

R. 279. §.

(1.) Ha a tulajdonos az erdőtelepítésre kijelölt területet az államnak díjtalan átvételre ajánlja fel (T. 136. §. hetedik bekezdése), az erdőfelügyelőséghez benyujtott ajánlatában arra nézve is nyilatkoznia kell, hogy a területet visszaváltási jog biztosításával, vagy a nélkül kívánja-e átadni és igazolnia kell a felajánlott ingatlan tehermentességét.

(2.) Az erdőfelügyelőség az ajánlatot véleménnyel az erdőigazgatósághoz, az erdőigazgatóság pedig a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel. Ha a földmívelésügyi miniszter az ajánlatot elfogadja, a szerződés megkötésével az erdőigazgatóságot bízza meg.

(3.) A visszaváltási jogot a telekkönyvben fel kell jegyezni és mind az erdőtelepítési tervben, mind az erdőfelügyelőségnél vezetett nyilvántartó könyvekben is nyilván kell tartani.

* *

A közérdekű erdőtelepítések sikere érdekében ez a T.-szakasz gondoskodik arról, hogy a kijelölt területek vagy egyes részeik kártalanítás mellett olyan jogi vagy fizikai személy tulajdonába juthassanak, akinél a munkálatok eredményes végrehajtását, illetve a létesített műszaki berendezések fenntartását az eredeti tulajdonos helyett kellőleg biztosítani lehessen.

(M. i.) Ez az intézkedés különben nem új, mert a kopár, valamint a vízmosások meggátlása céljából szükséges területekre a kisajátítási jogot már az 1879 : XXXI. t.-c. 165. §-a is megadta, illetve az 1885:XXIII. t.-c. 65. §-a is megadja.

A T. harmadik bekezdésében foglalt és a kijelölt területnek kisajátítására vonatkozó önkéntes felajánlást nemcsak a telepítés közérdekű jellege miatt, de méltányosságból is biztosította a T. Alig remélhető ugyanis, hogy a tulajdonos a rákényszerített munkálatokat akkor is megfelelően fogja végrehajtani, amikor azokban csak a saját megterhelését látja.

A T. negyedik bekezdése módot nyujt az állam által megszerzett terület tulajdonának további átruházására. Erre ugyanis olyan

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

esetben van szükség, amikor az okszerű kezelés az állam kezén nem lenne kellőképen biztosítva (pl. a szétszórtan fekvő kisebb területeknek állami közegekkel való kezeltetése és őriztetése miatt), átruházásnál pedig akad olyan megbízható jogi vagy fizikai személy, aki a munkálatokkal járó terheket szívesen vállalja annak az előnynek ellenében, amelyhez a terület megszerzésével jut.

A kopár terület kisajátítási árának megállapítását azért mellőzte a T., mert az ármegállapítást a bíróság végzi. Ezzel szemben azonban helytállóan rögzítette, a földadó alá nem eső, de erdősítésre alkalmas területek legmagasabb értékelési határát.

A visszaváltási jogát a beerdősített kopár területnek azért mellőzte a T., mert ezzel a kisajátítást szenvedő teljesen indokolatlan előnyhöz jutna, míg a kisajátító, aki pedig az erdőtelepítéssel járó összes munkálatokat elvégezte, fáradozásáért semmiféle ellenértéket nem kapna.

E helyett sokkal célszerűbb a T. utolsó bekezdésének rendelkezése. Kétségtelen, hogy ez a rendelkezés az államnak nagy megterhelést jelent és a tulajdonost a telepítési terhek alól egyelőre mentesíti, ámde mégsem kifogásolható, mert a befektetett költségeket és kamatait az állam a visszaváltáskor visszakapja. A tulajdonos pillanatnyi előnyeivel pedig szemben áll az a hátrány, hogy a visszaváltáskor a telepítési költségeket kamatostul meg kell térítenie.

T. 137. §.

(1.) A kijelölt területekre vonatkozó erdőtelepítési tervhez szükséges adatokat a kijelölt és a szomszédos területek tulajdonosai az erdőfelügyelőség felhívására szolgáltatni kötelesek.

(2.) A közigazgatási hatóságok és hivatalok az adatok összegyüjtésében, a terv elkészítésében, az elrendelt munkálatok végrehajtásában és ellenőrzésében az erdőfelügyelőség megkeresésére kötelesek közreműködni.

* *

Az erdőfelügyelőségnek a közérdekű erdőtelepítések körül rendkívül sokféle feladata van, megokolt tehát, hogy a földtulajdonosok, a közigazgatási hatóságok és hivatalok segítségére legyenek.

T. 138. §.

(1.) Azokat a területeket, amelyeken közérdekből erdőt kell telepíteni (126. §.), az erdőfelügyelőségnek részletes tervét magában foglaló és az erdőigazgatóság

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

által felülvizsgált javaslata alapján az elsőfokú erdőrendészeti hatóság jelöli ki.

(2.) A kijelölési eljárás megindítását a tulajdonos is kérheti.

R. 253. §.

(1.) A közérdekű erdőtelepítés céljából összeírt területek tekintetében az erdőfelügyelőség abban a sorrendben indítja meg a kijelölési eljárást (T. 138. és 140. §.), amelyet az összeírási kimutatások alapján az erdőigazgatóság megállapított.

(2.) A tulajdonos kérelmére olyan területre nézve is meg lehet indítani a kijelölési eljárást, amely az összeírásban nem fordul elő és az összeírásban meghatározott sorrendtől a tulajdonos kérelmére el lehet térni, ha ennek az erdőgazdasági közérdekből nincs akadálya.

(3.) Az erdőfelügyelőség a kijelölési eljárás során az erdőtelepítés részletes tervének elkészítése céljából helyszíni bejárást tart. Az e végett kitűzött határnapra meg kell hívni az érdekelt ingatlantulajdonosokat és a határnapról a községi előljáróságot (városokban a polgármestert, Budapesten a kerületi előljárót), ha pedig a terület az 1913 : X. törvénycikk hatálya alá esik, a m. kir. gazdasági felügyelőséget is értesíteni kell.

(4.) A községi előljáróság (polgármester, kerületi előljáró) a helyszíni bejárás idejét nyolc nappal előbb közhírré teszi azzal a figyelmeztetéssel, hogy a bejáráson az összes érdekeltek vagy igazolt meghatalmazottaik résztvehetnek. A bejáráson a községi előljáróság (polgármester, kerületi előljáró) is köteles magát képviseltetni olyan kiküldöttel, aki a községi (városi) határt jól ismeri.

(5.) A bejárás során az erdőfelügyelőség a megjelent érdekeltek meghallgatásával mindenekelőtt meghatározza a területet, amelynek beerdősítését szükségesnek tartja, a határvonalakat az erdőtelepítés céljának, egyszersmind az erdőkezelési és erdővédelmi érdekeknek is megfelelően megállapítja, a határjeleket felállíttatja és a terület felméréséről gondoskodik.

(6.) Az erdőtelepítésre javasolt terület határának megállapítása után az erdőfelügyelőség a helyszíni bejárás során a kijelölt és a szomszédos területek tulajdonosainak s a közigazgatási hatóságoknak és hivataloknak közreműködésével az erdőtelepítési tervhez szükséges adatokat összegyűjti.

(7.) Ha az erdőtelepítésre javasolt terület hatósági vagyonfelügyelet alatt áll, a vagyonfelügyeleti hatóság nyilatkozatát is meg kell szerezni.

(8.) A helyszíni bejárásról jegyzőkönyvet kell felvenni és abba valamennyi érdekelt észrevételeit is be kell foglalni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 254. §.

(1.) Abban a kérdésben, hogy valamely terület a T. 126. §-ának *b)* és *c)* pontja alapján közérdekű erdőtelepítés alá vonható-e vagy sem, védelmi célra szükséges erdőtelepítés esetében (T. 126. §-ának *b)* pontja) a védelmet igénylő ingatlan vagy mű felügyeletével megbízott hivatal vagy hatóság javaslatára, vagy a védelmet igénylő ingatlan tulajdonosának kérelmére, a T. 5. §-ának 1. és 2. pontja esetében a tulajdonos kérelme nélkül hivatalból is, legelő gazdasági érdekből szükséges erdőtelepítés esetében (T. 126. §. *c)* pontja) a m. kir. gazdasági felügyelőség javaslatára, vagy a közös legelő tulajdonosának kérelmére, külön eljárás alapján kell dönteni.

(2.) A javaslatot, illetőleg a kérelmet az erdőfelügyelőségnek kell benyujtani.

(3.) A javaslat, illetőleg a kérelem elbírálásához szükséges adatok megszerzése céljából, úgyszintén akkor is, ha a közérdekű erdőtelepítés érdekében az eljárásnak hivatalból való megindítása látszik szükségesnek, az erdőfelügyelőség helyszíni bejárást tart. A helyszíni bejárásra meg kell hívni védelmi célra szükséges erdőtelepítés esetében a védelmet igénylő ingatlan vagy mű felügyeletével megbízott hivatalt vagy hatóságot, továbbá az érdekelt ingatlantulajdonosokat, legelőgazdasági célra szükséges erdőtelepítés esetében a m. kir. gazdasági felügyelőséget, valamint az érdekelt ingatlantulajdonosokat; a bejárás idejéről a községi elöljáróságot (városokban a polgármestert, Budapesten a kerületi elöljárót) is értesíteni kell. A községi elöljáróság (polgármester, kerületi elöljáró) a bejárás idejét nyolc nappal előbb közhírré teszi azzal a figyelmeztetéssel, hogy azon minden érdekelt vagy igazolt meghatalmazottja résztvehet. A bejáráson a községi elöljáróság (polgármester, kerületi elöljáró) is köteles magát képviseltetni.

(4.) A helyszíni bejárás során a szükséges egyéb adatok felvétele mellett mindenekelőtt azt kell vizsgálat tárgyává tenni, hogy a közérdekű erdőtelepítés elrendelésére a törvényes előfeltételek megvannak-e. Meg kell továbbá határozni azt a területet, amelynek erdőtelepítésre való kijelölését javasolják vagy kérik.

(5.) A területnek közérdekű erdőtelepítésre kijelölése kérdésében az erdőfelügyelőségnek a helyszíni bejárás alapján előterjesztett javaslatára az elsőfokú erdőrendészeti hatóság határoz és határozatát az erdőfelügyelőséggel, valamint az érdekeltekkel és az 1913 : X. törvénycikk hatálya alá eső terület tekintetében a m. kir. gazdasági felügyelőséggel közli.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 255. §.

(1.) A R. 253. §-ának második, harmadik és negyedik bekezdésében szabályozott eljárásnak van helye abban az esetben is, ha a közérdekű erdőtelepítést az erdőrendészeti hatóság a T. 126. §-ának *b)* vagy *c)* pontja alapján rendelte el. Nincs szükség erre az eljárásra, ha az erdőtelepítési terv elkészítéséhez szükséges adatokat már a R. 253. §-a értelmében megtartott helyszíni bejárás során megszerezték.

(2.) A helyszíni bejárás során védelmi célra szolgáló erdőtelepítés esetében meg kell vizsgálni azt is, hogy a megtelepítendő erdő védőhatása mely ingatlanokra és mekkora mértékben fog kiterjedni; össze kell állítani az érdekelt ingatlanok tulajdonosainak névsorát és véleményt kell adni arra is, hogy ezek a tulajdonosok az erdőtelepítéssel nyert előnyük arányához mérten az erdőtelepítéssel kapcsolatos erdősítési, talajkötési, kerítésépítési, más műszaki és egyéb szükséges munkálatok költségeit mily arányban viseljék.

R. 260. §.

(1.) A T. 39. §-ának 4. pontjában megjelölt erdőtulajdonos ingatlanának, valamint hitbizományi vagyonhoz tartozó ingatlannak közérdekű erdőtelepítésre kijelölése kérdésében a földmívelésügyi miniszter másodfokú határozatának meghozatala előtt az Országos Erdőgazdasági Tanácsot meghallgatja.

* *

A kijelölési eljárás általában hivatalból indul meg. Biztosítani kellett azt is, hogy az eljárás megindítását maga a tulajdonos is kérhesse, ha azt érdekében állónak látja.

(M. i.) A kijelölésre vonatkozó javaslatnak az erdőtelepítés részletes tervét is magában kell foglalnia, mert feltétlenül szükséges, hogy a hatóság, valamint az érdekelt közhivatalok és földtulajdonosok már a tárgyalásnál tisztában legyenek a tervezett munkálatokkal.

Az 1139/1940. számú pénzügyminiszteri rendelet 8. §. (1.) bekezdésének 1. pontja szerint a közérdekű erdőtelepítési eljárásban benyujtott beadvány, ideértve a facsemete kiutalványozása iránti kérvényt is, illetékmentes. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

T. 139. §.

(1.) Azokat az egymással összefüggő vagy egymáshoz közel fekvő területeket, amelyeken az erdőtelepítési, talajkötési, talajjavítási és vízlevezetési munkálatokat csak egységes munkabeosztással és egységes vezetés

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

mellett lehet sikeresen elvégezni, egy munkakerületbe kell foglalni, s a munkakerületre egységes erdőtelepítési tervet kell készíteni.

(2.) Az egységes erdőtelepítési tervben az érdekelt tulajdonosok kötelességeit és jogait külön-külön kell megállapítani.

* *

Erre a rendelkezésre azért volt szükség, mert olyan nagyobb területen, amelyet a kopárok és vízmosások keresztül-kasul fonódó hálózata borít, a talajkötési, talajjavítási és erdőtelepítési munkák is csak egységes munkabeosztással és egységes vezetés mellett végezhetők.

T. 140. §.

(1.) Az erdőfelügyelőség az erdőtelepítési javaslatot (138. §.) a főszolgabíróhoz (polgármesterhez) teszi át; aki azt a községben (városban) 30 napon át közszemlére teteti ki, és a javaslat tárgyalására — az erdőfelügyelőséggel egyetértve — határnapot tűz ki, azt közhírré teszi, és a határnapról a kijelölésre javasolt terület tulajdonosát és a szükséghez képest a gazdasági felügyelőséget, az államépítészeti, a kultúrmérnöki és a folyammérnöki hivatalt közvetlenül is értesíti.

(2.) A tárgyaláson közvetlenül meghívottakon felül megjelenhet, vagy igazolt meghatalmazottal képviseltetheti magát és észrevételeit előterjesztheti bárki, aki a javasolt erdőtelepítésben érdekelt.

(3.) A tárgyalás befejezésével a tárgyalási jegyzőkönyvet az összes iratokkal együtt az erdőfelügyelőség képviselője veszi át, és véleménye nyilvánításával határozathozatalra az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz terjeszti be. A javaslat tárgyában az erdőrendészeti hatóság határoz.

(4.) Az erdőtelepítést elrendelő határozatban a területnek államerdészeti kezelésbe vételéről és az erdők törzskönyvébe való felvételéről is rendelkezni kell.

(5.) A határozat jogerőre emelkedése után az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az erdőtelepítési tervet — az ezt esetleg módosító rendelkezések felsorolása mellett — jóváhagyási záradékkal látja le.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(6.) Az erdőtelepítés elrendelését a telekkönyvben fel kell jegyezni.

R. 256. §.

(1.) A kijelölési eljárás alá vont terület erdőtelepítési tervét a R. 253—255. §-aiban megállapított eljárás során szerzett adatok felhasználásával az erdőfelügyelőség készíti el. Az 1913:X. törvénycikk hatálya alá tartozó terület erdőtelepítési tervének elkészítésénél a m. kir. gazdasági felügyelőség is közreműködik.

(2.) Az erdőtelepítési terveket — a T. 139. §-ának esetét kivéve — telekkönyvi tulajdonosonkint külön-külön kell összeállítani, úgy hogy ugyanannak a tulajdonosnak egy-egy községben (városban) fekvő erdőtelepítésre javasolt valamennyi területe egy telepítési tervbe foglaltassék.

(3.) Az erdőtelepítési tervben fel kell tüntetni a terület telekkönyvi betétének (telekjegyzőkönyvének) számát, telekkönyvi és az ettől különböző, kataszteri helyrajzi számát, kiterjedését, gazdasági állapotát, a közérdekű erdőtelepítés elrendelésének indokait, megjelölését annak a törvényszakasznak, amelynek alapján az erdőtelepítés elrendeltetett, az erdőtelepítés elvégzésének módozatait, a javasolt állami kedvezményeket, továbbá az esetleg elvégzendő talajkötési és egyéb műszaki munkálat tervét, költségvetését és anyagszükségletét, végül a legközelebbi tíz év alatt esetleg megengedhető használatok szabályozását. Meg kell határozni minden egyes munkálatra vonatkozóan, hogy ki köteles azt elvégeztetni, illetőleg, hogy a munka költségeit ki köteles viselni.

(4.) A tervhez csatolni kell: helyszínrajzot, amely a területnek a község (város) belterületéhez viszonyított fekvését tünteti fel, úgyszintén a területről a kataszteri felmérés vagy önálló felmérés alapján készített térképet, amelyen a környező földterületek művelési ágait, továbbá az erdőtelepítés időbeli és területbeli sorrendjét is fel kell tüntetni.

(5.) Az erdőtelepítés menetét a sürgősség sorrendjében akként kell megszabni, hogy a munka az erdőtelepítési terv jóváhagyásától kezdve évi egyenlő részletekben végeztessék. Az évi részletek nagyságát a tulajdonos teljesítőképességéhez mérten kell megállapítani.

(6.) Az erdőtelepítési tervbe nyilvántartás céljára megfelelő lapot kell beilleszteni, amelyre az esetleg engedélyezett és foganatosított használatokat, valamint a teljesített erdősítéseket és egyéb műszaki munkálatokat évenkint fel kell jegyezni.

(7.) Az erdőtelepítési tervbe fel kell venni azt a figyelmeztetést is, hogy a tervben foglalt rendelkezések tulajdonos-változás esetében az új tulajdonost kötelezik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(8.) Az erdőtelepítési tervet az erdőigazgatóságnak kell bemutatni. Az erdőigazgatóság a tervet felülvizsgálja, hozzájárulási záradékkal ellátja és az erdőfelügyelőségnek visszaküldi.

R. 257. §.

(1.) Az erdőtelepítési tervnek a T. 140. §-ában szabályozott helyszíni tárgyalását az erdőfelügyelőség közreműködése mellett a főszolgabíró (városban a polgármester, Budapesten a kerületi előljáró) vagy helyettese vezeti.

R. 258. §.

(1.) Az erdőtelepítés elrendelése tárgyában a erdőtelepítési terv alapján az elsőfokú erdőrendészeti hatóság határoz, a tervet ki is egészítheti és módosíthatja; az erdőtelepítési tervet jóváhagyási záradékkal csak akkor látja el, ha a határozat már jogerőre emelkedett.

(2.) Az erdőtelepítést elrendelő határozatnak tartalmaznia kell:

1. az erdőtelepítésre kijelölt terület adatait (tulajdonos, község neve, telekkönyvi betét vagy telekjegyzőkönyv száma, telekkönyvi s az ettől különböző kataszteri helyrajzi száma, a terület nagysága);

2. az ok megjelölését, amely miatt az erdőtelepítés elrendeltetett és annak a törvényszakasznak a megjelölését, amelynek alapján az erdőtelepítés elrendeltetett;

3. az erdőtelepítési terv jóváhagyására vonatkozó rendelkezéseket;

4. azt a figyelmeztetést, hogy az erdőtelepítési terv rendelkezései tulajdonos-változás esetében az új tulajdonosra is kötelezők;

5. tájékoztatást az erdőtelepítéshez kérhető állami kedvezményekről;

6. rendelkezést aziránt, hogy a határozat jogerőre emelkedése után a telekkönyvi hatóság az erdőtelepítés elrendelésének telekkönyvi feljegyzése iránt megkerestessék;

7. rendelkezést a területnek az erdők törzskönyvébe felvétele iránt:

8. rendelkezést a területnek államrendészeti kezelésbe vételéről;

9. legelőgazdasági érdekből szükséges erdőtelepítés (T. 126. §. *c)* pontja) esetében rendelkezést aziránt, hogy a legeltetési társulat köteles alapszabályait és legelőrendtartását megfelelően módosítani és a kijelölt területre erdőrendtartást készíteni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 259. §.

(1.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a jóváhagyási záradékkal ellátott erdőtelepítési tervet az erdőigazgatóságnak küldi meg. Az erdőigazgatóság a tervről másolatokat készíttet, s azokból egy példányt a földmívelésügyi miniszter elé terjeszt, továbbá egy példányt az erdőfelügyelőségnek, egy-egy példányt az erdőtelepítési terület tulajdonosainak ad ki, az eredeti példányt pedig megőrzésre az erdőfelügyelőségnek adja ki.

R. 271. §.

(1.) A tulajdonos a jóváhagyott erdőtelepítési tervnek nála lévő példányát — a tulajdonjog átszállása esetében — az új tulajdonosnak átadni köteles.

R. 272. §.

(1.) Az erdőtelepítés elrendelésének a telekkönyvben való feljegyeztetése iránt az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a kijelölő jogerős határozat megküldésével a telekkönyvi hatóságot megkeresi.

(2.) Ha a telekkönyvi hatóság az erdőtelepítésre kijelölt terület tulajdonára vonatkozó telekkönyvi bejegyzésről az erdőfelügyelőséget értesíti, az erdőfelügyelőség a R. 13. §-a értelmében jár el.

* *

A T. lehetővé akarja tenni, hogy az erdőtelepítésre vonatkozóan mindenki, akit a telepítéssel kapcsolatos munkálatok érintenek, észrevételeit még az erdőtelepítést elrendelő határozat meghozatala előtt megtehesse és hogy azokhoz ugyancsak a határozat meghozatala előtt a szakigazgatási hivatalok (gazdasági felügyelőség, államépítészeti, kultúrmérnöki, folyammérnöki hivatal, stb.) is hozzászóljanak. Az észrevételek és a hozzászólások mindenesetre módot nyujtanak az erdőrendészeti hatóságnak arra, hogy a kérdést minden oldalról tökéletesen megvilágítva vizsgálhassa s olyan határozatot hozhasson, amely az érdekek lehető összeegyeztetésével megnyugvást kelt.

Rendkívüli fahasználattal kapcsolatban csak olyan más művelési ághoz tartozó új telepítésű területek ajánlhatók fel, amelyek közérdekű erdőtelepítés, vagy alföldfásítási célokra erdősítési kötelezettség alá nem vonhatók. Ezeket a területeket ugyanis a T. 140. és 310. §-ok értelmében az erdők törzskönyvébe kell felvenni, e miatt tehát nem is tekinthetők más művelési ághoz tartozó földeknek. Ugyanilyen elbírálás alá esnek még a T. 294. §-ában biztosított adókedvezménynek az igénybevételével létesített új erdősítések is, mert ennek a kedvezménynek feltétele, hogy a birtokos új telepítésű erdejének az erdőkénti törzskönyvezéséhez hozzájárul. (29.779/1936. II. 2. és 30.255/1936. II. 2. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A M. kir. Közigazgatási Bíróság 1494/1937. K. számú ítélete szerint az 1923 : XIX. t.-c. alapján beerdősítendő területek kijelölése végett kitűzött tárgyaláson — a járása területén — megjelent főszolgabíró kiküldetési költségei, mivel a kiszállás közérdekből történt, a főszolgabíró útiátalányát terhelik.

Ugyanez vonatkozik az 1935 : IV. t.-c. 126. §-a alapján kijelölt összes erdőtelepítési tervek helyszíni tárgyalásával kapcsolatos útiszámlák kifizetésére nézve is. (100.190/1937. II. 1., 110.026/1939. II. 1. és 77.935/1940. I. 1. F. M. sz.)

T. 141. §.

(1.) A közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területek határait a kijelöléstől számított egy éven belül tartós határjelekkel meg kell jelölni, s a jeleket állandóan fenn kell tartani.

R. 273. §.

(1.) A határjelek felállítására és fenntartására a R. 19—20. §-ainak rendelkezései erdőtelepítés esetében is irányadók.

* *

A határjelek felállítását a T. 6. §-ában tárgyalt okok teszik itt is szükségessé.

T. 142. §.

(1.) A jóváhagyott erdőtelepítési tervben megállapított erdőtelepítési munkálatokat, valamint a határjelek felállítását a terület tulajdonosa az államerdészeti igazgatás közegeinek közvetlen irányítása, útmutatása és ellenőrzése mellett köteles a megszabott időre elvégeztetni.

(2.) A műszaki és a talajkötési munkálatokat — hacsak nem a tulajdonos kívánja azokat saját költségén elvégeztetni — az erdőfelügyelőség államköltségen hajtja végre.

(3.) Az erdőtelepítési munkálatokat közös munkakerületbe sorozott területeken, továbbá azon a területen, amelyen a tulajdonos az őt terhelő munkálatokat idejében nem teljesíti, az érdekelt területtulajdonosok terhére állami előleggel az erdőfelügyelőség végezteti el. Az előlegezett költségeket a területtulajdonosok a felhívás kézhezvételétől számított 30 nap alatt kötelesek meg-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

fizetni. A fizetés elmulasztása esetében az előlegezett költségösszegeket a közadók módjára kell behajtani.

(4.) A földmívelésügyi miniszter az érdekeltnek a fizetési határidőn belül előterjesztett kérelmére megokolt esetben fizetési halasztást adhat, sőt a költségek megfizetése alól az érdekeltet részben fel is mentheti.

R. 274. §.

(1.) Ha az erdőtelepítésre kijelölt terület tulajdonosa az erdőtelepítési munkálatokat a megszabott időre el nem végezteti, az erdőfelügyelőség köteles ellene erdőrendészeti áthágás miatt (T. 239. §.) az eljárást azonnal megindítani.

(2.) Ha a tulajdonos az így folyamatba tett erdőrendészeti eljárás során hozott határozatban megszabott idő alatt sem végzi el az elmulasztott erdőtelepítési munkálatokat, az erdőfelügyelőség a T. 241. §-ának utolsó bekezdése értelmében az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz előterjesztést tesz az iránt, hogy a munka elvégzését a tulajdonos terhére rendelje el.

R. 275. §.

(1.) A jóváhagyott erdőtelepítési tervben megállapított munkálatok közül az erdőfelügyelőség államköltségen végezteti a következőket:

1. minden erdőtelepítés során az erdősítésen felül felmerülő talajkötési és egyéb műszaki munkálatokat, kivéve azokat, amelyeket a tulajdonos saját költségén maga végeztet (T. 142. §.);

2. védelmi célra elrendelt olyan erdőtelepítés összes munkálatait, amely az állam tulajdonában álló ingatlan vagy műtárgy vagy állami közút védelmét szolgálja.

(2.) Állami előleggel végezteti az erdőfelügyelőség a következőket:

1. védelmi célra elrendelt erdőtelepítés összes munkálatait, ha nem tartoznak az előbbi bekezdés 2. pontja alá és a tulajdonos azokat nem maga kívánja elvégeztetni;

2. közös munkakerületbe sorozott területeken az erdőtelepítési munkálatot (T. 142. §-a) és

3. a tulajdonost terhelő elmulasztott munkálatokat (T. 142. §-a, R. 274. §-a).

(3.) A munka költségeinek fedezésére szükséges pénzösszeget a földmívelésügyi miniszter előzetes hozzájárulása alapján az erdőigazgatóság bocsátja az erdőfelügyelőség rendelkezésére.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(4.) Az erdőfelügyelőség a költségekről okmányolt számadást vezet és azt a munka befejezése után a munkára kapott pénzösszeg elszámolása mellett az erdőigazgatóság mellé rendelt számvevőségnek küldi meg. Az erdőigazgatóság a számadások vizsgálatának eredményéhez képest határoz.

R. 276. §.

(1.) Ha az erdőfelügyelőség által végeztetett munka költségei akár részben, akár egészben nem az államot terhelik, az erdőigazgatóság a R. 275. §-a szerint felülvizsgált és záradékolt számadást indokolt javaslattal az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz teszi át, amely a költségek kivetése, beszedése, illetőleg közadók módjára behajtása iránt rendelkezik.

(2.) Ha az erdőfelügyelőség a tulajdonos által elmulasztott erdőtelepítési munkát (R. 274. §.) végeztetett, a megtérítendő költségek közé a felhasznált csemetemennyiség árát, csomagolási és szállítási költségét, valamint a munkálatot vezető és ellenőrző állami alkalmazottak kiküldetési illetményeit is fel kell venni.

* *

Az erdőtelepítések sikere és hogy a megállapított munkálatok a legteljesebb szakszerűséggel végeztessenek, tették szükségessé a közérdekű erdőtelepítéssel kapcsolatos munkálatoknak az államerdészeti szakközegek útmutatása, felügyelete, ellenőrzése és irányítása alá helyezését. A kopár, futóhomokos és vízmosásos területek megkötése és beerdősítése a T. hatálybalépése előtt is teljesen az államerdészet közvetlen irányítása alatt állott.

A közös munkakerületbe sorozott területeken pedig a T. már nemcsak az államot terhelő műszaki és talajkötési, hanem a többi, a tulajdonos terhére teljesítendő erdőtelepítési munkálatok elvégeztetését is, az eredményes végrehajtás és a terhek igazságosabb és megnyugtatóbb megosztása érdekében, az erdőfelügyelőségek feladatává teszi.

(M. i.) Minthogy közérdekű szempontok követelik, hogy az elrendelt munkálatokat az elrendelt időre végre is hajtsák, szükséges volt ebben a szakaszban arról is rendelkezni, hogy a tulajdonos kötelességévé tett munkálatokat, ha a tulajdonos azokat idejében nem teljesíti, költségére az erdőfelügyelőség végeztesse el.

A T.-szakasz utolsó bekezdésében foglalt felhatalmazás a gyakorlati élettel számol, mert beállhatnak olyan körülmények, amelyek indokolttá teszik a kedvezmény nyujtását.

T. 143. §.

(1.) Az erdőfelügyelőség évről-évre kimerítően tájékoztatni köteles az erdőtelepítési tervben elrendelt tenni-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

valókról minden érdekeltet, akire az erdőtelepítési terv kötelezettségeket ró.

R. 277. §.

(1.) A közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területeken végzett munkálatokat az erdőfelügyelőség állandóan ellenőrizni köteles. E végből azokat a kijelölt területeket, amelyeken az erdőtelepítéssel kapcsolatos munkálatokat már megkezdték, a tulajdonossal vagy megbízottjával lehetőleg évenkint bejárja, a végzett munkálatokat számba veszi, megbírálja, a további munkálatokra útbaigazításait megadja és az erdőtelepítések nyilvántartása céljára (R. 280. §.) szükséges adatokat felveszi.

R. 280. §.

(1.) Az erdőfelügyelőség a közérdekű erdőtelepítési munkálatok állásáról törvényhatóságonkint állandó nyilvántartást köteles vezetni. A nyilvántartást a jelen rendelethez mellékelt VI. számú minta szerint kell elkészíteni és vezetni.

(2.) A nyilvántartásba a T. hatálybalépése előtt beerdősítésre hatóságilag kijelölt kopár, vízmosásos és futóhomok területek közül csak azokat kell felvenni, amelyeknek beerdősítését még nem fejezték be.

(3.) A teljesített munkálatokat évenkint kell a nyilvántartásba bejegyezni. A nyilvántartást egyébként úgy kell vezetni, hogy abból mindenkor megállapítható legyen, hogy az erdőtelepítés teljes sikerrel mekkora területen fejeztetett már be, mekkora területen és milyen mértékben van szükség ültetéspótlásra és mekkora az a terület, amelyen az erdőtelepítést még nem kezdték meg.

* *

(M. i.) A T. arra törekszik, hogy az erdőtelepítéssel kapcsolatosan szükséges munkálatok eredményes és időben való végrehajtását mindenképen biztosítsa. E szakasz rendelkezése is ezt a célt szolgálja. Számolni kell ugyanis azzal, hogy a tulajdonosok nagyrésze a munkálatokat tárgyaló erdőtelepítési tervben kellőképen nem tud eligazodni, nem tudja megítélni, hogy milyen munkálatokat és mikor kell elvégeznie; sok kötelezett pedig megfelejtkezik a ráháramló kötelességéről különösen akkor, ha a kötelességeket megállapító határozat már régebbi keletű. Sikeres munkateljesítést mindenesetre csak akkor várhatunk, ha a munkálatok irányításával és ellenőrzésével megbízott szakközegek a munkára kötelezetteket kötelességükről állandóan tájékoztatják.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 144. §.

(1.) A közérdekből megtelepített erdőt állandóan fenn kell tartani, s amennyiben védelmi rendeltetése van (5. §.), véderdőül kell kijelölni.

(2.) Az 1913 : X. törvénycikk hatálya alá eső közös legelőből kijelölt területen (126. §. *c)* pontja) megtelepített erdőt a 10. §. rendelkezései szerint legelőgazdaságra is be lehet rendezni.

R. 281. §.

(1.) Közérdekből telepített erdőt az erdőgazdasági művelés alól nem lehet kivonni (T. 144. §. első bekezdés).

(2.) A T. 126. §-ának *b)* pontja alapján telepített erdőt, úgyszintén a T. 126. §-ának *a)* pontja alapján megtelepített azt az erdőt, amelynek a T. 5. §-ában meghatározott védelmi rendeltetése van, a R. 14—17. §-aiban foglalt rendelkezések alkalmazásával véderdőnek kell nyilvánítani.

(3.) Az 1913 : X. törvénycikk hatálya alá eső közös legelőkből a T. 126. §-ának *a)*, illetőleg *c)* pontja alapján telepített erdőknek legelőgazdaságra való berendezésénél a R. 29., illetőleg 270. §-át kell alkalmazni.

* *

(M. i.) Ezek a rendelkezések későbbi kételyek eloszlatása céljából szükségesek és az első címben foglalt rendelkezésekből önként következnek.

T. 145. §.

(1.) A jóváhagyott erdőtelepítési terv az erdőgazdasági üzemtervet pótolja; a telepítés befejezése után az üzemtervet azonnal el kell készíteni, s ennek jóváhagyásával az erdőtelepítési terv hatályát veszti.

R. 282. §.

(1.) Ha az erdőtelepítésre kijelölt területen az összes munkálatokat elvégezték, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az erdőfelügyelőségnek az erdőigazgatóság útján előterjesztett javaslatára az erdőtelepítést befejezettnek nyilvánítja és a megtelepített erdő üzemtervének elkészítése iránt intézkedik.

(2.) Azokról az erdőkről, amelyeket egy munkakerületbe sorozva, egységes erdőtelepítési terv alapján telepítettek, telekkönyvi tulajdonosonkint külön-külön üzemtervet kell készíteni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(3.) Az üzemterv jóváhagyása során az erdőtelepítési tervnek hatályon kívül helyezése és az erdőtelepítési terv hatósági példányának a törvényhatóság levéltárában való elhelyezése (R. 87. §.), valamint az erdők törzskönyvének kiigazítása iránt is intézkedni kell és a telekkönyvi feljegyzés iránt a telekkönyvi hatóságot meg kell keresni.

(4.) A közérdekből telepített erdőt az üzemtervben, az erdők törzskönyvében, az erdészeti nyilvántartásokban és általában az erdészeti igazgatásban *„közérdekből telepített erdő“* elnevezéssel kell megjelölni.

(5.) Az erdőtelepítésnek befejezetté nyilvánítását, valamint az erdőtelepítési tervnek hatályon kívül helyezését a közérdekű erdőtelepítésekről vezetett nyilvántartásba is fel kell venni.

* *

A közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területek, kijelölésük után is már erdőgazdasági üzemtervbe felvehetők, de tulajdonosuk a teljes és sikeres befásításukig csak abban az esetben részesíthető a T. 71. §-ában és a negyedik címében biztosított kedvezményekben, ha a kijelölt területeket a hozamterületbe be nem számítja. (101.090/1937. II. 2. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter egyes ügyeknek az elsőfokú erdőrendészeti hatóság hatáskörébe utalásával kapcsolatban kiadott 222.000/1939. II. 1. számú rendeletével felhatalmazta az albizottságot, hogy — bizonyos feltételek mellett — a közérdekű erdőtelepítési tervtől eltérő és az 1923 : XIX. t.-c. hatálya alá tartozó alföldi területeken lévő gazdasági fásításokból is fahasználatokat engedélyezhessen.

(L. a T. 144. §. alatti részt.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Ötödik cím. Az erdőbirtokossági társulatok.

A T.-nek ez a címe a közbirtokosságoknak, a volt úrbéres birtokosságoknak vagy ezek csoportjainak, a telepeseknek, valamint a külön hatósági rendelkezéssel közös erdőhasználatra kötelezett közösségeknek jogképes szervezetté alakítását, gazdasági ügyvitelét, vagyonkezelését és hatósági ellenőrzését szabályozza.

(M. i.) Minthogy ezeknek a közösségeknek közös erdei és közös legelői rendeltetésük és jogviszonyaiknál fogva egészen rokontermészetűek, kívánatos, hogy gazdasági ügyvitelüket és jogviszonyaikat lehetőleg egyenlő gazdasági és jogi elvekből kiinduló törvények szabályozzák. A T. az e címben foglalt szabályozásoknál teljesen az osztatlan közös legelőkről szóló 1913 : X. t.-c. nyomát követi és annak rendelkezéseitől éppen csak ott tér el, ahol az erdőgazdaság természete szerint eltérő rendelkezésre szükség van. Ezt a törvénycikket a T. annál inkább vehette irányadónak, mert az viszont az 1898 : XIX. t.-c. második címéből indult ki és már felhasználta azokat a tapasztalatokat és tanulságokat, amelyeket ennek a törvénynek végrehajtása körül szereztek.

(M. i.) Bár a T. csaknem teljesen átvette az 1913 : X. t.-c. rendelkezéseit, sőt annak szerkezeti beosztását is követi, a rendelkezések sorrendjében itt-ott mégis eltér tőle, különösen olyankor, amikor az egymással összefüggő és az egymásból folyó rendelkezéseket a könnyebb áttekintés érdekében kell szorosabban egymás mellé sorakoztatni. A T. meghatározásai általában szintén egyeznek az idézett törvény meghatározásaival, de a megalakuló szervezet elnevezésére a T. az erdei tulajdonközösségi jelleget kifejező *„erdőbirtokossági társulat"* elnevezést választotta.

I. Fejezet. Az erdőbirtokossági társulatok megalakulása.

(M. i.) Ez a fejezet megállapítja, hogy mely tulajdonközösségek kötelesek jogképes szervezetté, erdőbirtokossági társulattá megalakulni; szabályozza a megalakulás előmunkálatait, megállapítja a névjegyzék összeállításának szabályait, az alapszabályok tartalmi kellékeit, a megalakulásnál, a névjegyzék felülbírálásánál, az alapszabályok jóváhagyásánál, módosításánál, kiegészítésénél és kiterjesztésénél követendő eljárást, végül szabályozza a megalakulás telekkönyvi feljegyzését.

T. 146. §.

(1.) A közbirtokosságoknak, a volt úrbéres birtokosságoknak vagy ezek csoportjainak, a telepeseknek,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

valamint külön hatósági rendelkezéssel közös erdőhasználatra kötelezett közösségeknek közös erdeiben tulajdoni vagy használati illetőséggel (arányrésszel) bíró tulajdonostársak kötelesek erdőgazdasági és egyéb közös ügyeik intézése, valamint közös érdekeik hatályosabb előmozdítása céljából ennek a törvénynek a rendelkezései szerint erdőbirtokossági társulattá alakulni, mégpedig a földmívelésügyi miniszter rendeletében megállapított idő alatt, illetőleg attól az időponttól számított egy év alatt, amikor a közös erdő a tulajdonostársak tulajdonába jut, vagy ennek a törvénynek hatálya alá kerül.

(2.) Nem kötelesek erdőbirtokossági társulattá alakulni a tulajdonostársak azokra az erdőterületekre nézve, amelyekre az 1913 : X. törvénycikk alapján legeltetési társulattá alakultak meg, vagy megalakulni kötelesek, vagy megalakulásuk elrendeltetett.

(3.) A legeltetési társulatok ennek a törvénynek hatálya alá eső területeik tekintetében alapszabályaikat és legelőrendtartásukat az ebben a címben foglalt rendelkezéseknek megfelelően kötelesek kiegészíteni.

(4.) Az erdőbirtokossági társulatok legelőgazdaságra berendezett, vagy legeltetési célokat szolgáló területeikre kötelesek az 1913 : X. törvénycikk rendelkezései szerint legelőrendtartást alkotni.

R. 283. §.

(1.) A T. 146. §-a értelmében erdőbirtokossági társulattá kötelesek alakulni:

1. azok a tulajdonostársak, akiknek a közbirtokosságok, a volt úrbéres birtokosságok és a telepesek közös erdeiben tulajdoni vagy használati illetőségük (arányrészük) van;

2. a T. hatálybalépése előtt érvényben volt jogszabályok szerint úrbéres csoportbirtokosságoknak tekintett közösségekbe tartozó tulajdonostársak, ha közösen használt eredejüket a T. hatálybalépése előtt szerezték;

3. közbirtokosságoknak és volt úrbéres birtokosságoknak azok a csoportjai, amelyeknek az ingatlanszerzést a hatóság a társulattá alakulás feltételéhez kötötten engedi meg;

4. külön hatósági rendelkezéssel közös erdőgazdálkodásra kötelezett azok a közösségek, amelyeket az erdőnek, valamint a T. 7. és 15. §-ai alapján az erdőhöz tartozó egyéb ingatlannak

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

közös használatára vagy közös szervezet létesítésére erdészeti vagy birtokpolitikai jogszabályok alapján fennálló hatáskörében a hatóság kötelez.

(2.) A T. 146. §-a értelmében erdőbirtokossági társulattá alakulásra kötelezett közbirtokosságok alatt a nemesi ingatlanok haszonvételére nézve közösségben volt részes felek jogutódainak összességét, volt úrbéres birtokosságok alatt pedig az úrbéri kapcsolaton alapuló közös ingatlanban részes felek jogutódainak összességét kell érteni.

(3.) Az erdőbirtokossági társulattá alakulás kötelezettsége a telepesekre akkor is kiterjed, ha a telepítés magántevékenység eredménye.

R. 284. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulatot általában azokra a közös erdőkre nézve kell megalakítani, amelyek a T. 1. §-ának hatálya alá tartoznak.

(2.) Az erdőbirtokossági társulat megalakulásának alapjául szolgáló közös erdővel együtt az erdőbirtokossági társulat kötelékébe kell bevonni a tulajdonostársaknak minden egyéb közös, habár külön telekkönyvi betétben (telekjegyzőkönyvben) felvett ingatlanát is.

(3.) Ugyancsak a társulat kötelékébe kell bevonni a tulajdonostársaknak olyan közös ingó vagyonát is, amely a közös erdőnek vagy az előbbi bekezdésben említett ingatlanoknak tartozéka, vagy azok közös használatával kapcsolatos célokra szolgál, ideértve a T. 186. §-a alapján létesített alapot, továbbá minden olyan készpénzvagyont és egyéb tőkét is, amely az erdei termékeknek és más anyagoknak vagy jogoknak hasznosításából vagy elidegenítéséből származik.

(4.) Nem lehet azonban a társulat kötelékébe bevonni azokat az ingatlanokat, amelyek tulajdonosai a társulat kötelékébe vont közös erdőben részes felekkel:

1. nem azonosak;

2. azonosak ugyan, de tulajdoni, illetőleg részesedési illetőségeik (hányadrészeik) eltérők.

R. 285. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulattá alakulásra kötelezett azok a tulajdonostársak, akikre ez a kötelezettség a T. hatálybalépésével állott be, vagy akiknek a T. hatálybalépése előtt érvényes jogszabályok alapján már előzőleg kellett volna megszervezkedniök, az erdőbirtokossági társulatot a jelen rendelet hatálybalépésétől számított egy év alatt kötelesek megalakítani.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 286. §.

(1.) A T. 146. §-a második bekezdésének hatálya alá tartoznak általában az úrbéri és egyéb közös legelőnek vagy részeinek befásításából keletkezett erdőkből, továbbá az úrbéri birtokrendezés alkalmával a volt úrbéresek tulajdonába legelőilletőség fejében átment, illetőleg a volt úrbéreseknek (úrbéres csoportoknak) vétel, csere, ajándékozás útján, vagy más jogcímen birtokába jutott közös erdőkből a legeltetési társulat kötelékébe a földmívelésügyi miniszter jóváhagyásával bevont vagy bevonható erdők.

(2.) Ugyancsak a T. 146. §-a második bekezdésének hatálya alá tartoznak a legeltetési társulat tulajdonába vétel, csere, ajándékozás útján, vagy más jogcímen már a megalakulás után jutott, vagy jutó erdők.

(3.) Nem lehet a T. 146. §-a második bekezdésének hatálya alá tartozónak tekinteni az úrbéri birtokrendezés alkalmával legelőilletőségül kihasított vagy úrbéri és egyéb közlegelő befásításából keletkezett azokat az erdőket, amelyek talajviszonyaiknál fogva egész kiterjedésükben, vagy alárendelt kiterjedésű területrészektől eltekintve általában alkalmatlanok arra, hogy legelőgazdaságra rendeztessenek be (T. 10. §.), valamint azokat az erdőket sem, amelyek az úrbéri és egyéb közös legelők részei voltak, de amelyek még az 1913 : X. törvénycikk hatálybalépése előtt a tulajdonostársak elhatározásával — az erdő területi gyarapítása vagy a határok kikerekítése céljából — a közös erdőhöz csatoltattak. Ezekre az erdőkre a legeltetési társulatokat megalakítani vagy azokat a legeltetési társulat kötelékébe bevonni nem lehet. Vita esetében a földmívelésügyi miniszter határoz.

(4.) Abban az esetben, ha a legeltetési társulat a T. 146. §-ának második bekezdése alá tartozó erdőre az alapszabályok hatályát a T. hatálybalépése előtt nem terjesztette ki, ennek az erdőnek a legeltetési társulat kötelékébe való utólagos bevonása iránt a T. 146. §-ának harmadik bekezdésében foglalt intézkedések egyidejű megtétele mellett, a legeltetési társulat közgyűlése hoz határozatot. Ha a legeltetési társulat kötelékébe ilyen módon bevonható erdő az 1898 : XIX. törvénycikk alapján alkotott ügyviteli szabályzat hatálya alá tartozik, a legeltetési társulat közgyűlése az ügyet addig tárgyalás alá nem veheti, amíg az erdőnek az ügyviteli szabályzat hatálya alól kibocsátását az idézett törvény alapján alakult erdőbirtokosság szabályszerűen hozott határozattal ki nem mondta.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 287. §.

(1.) Az 1913 : X. törvénycikk hatálya alá tartozó olyan közös legelőt (az ennek befásításából létesített erdőterületet), amelyre nézve a legeltetési társulat még nem alakult meg és megalakítása nem is célszerű, a földmívelésügyi miniszter engedélyével az erdőbirtokossági társulat kötelékébe be lehet vonni, ha az erdőbirtokossági társulat tagjai a közös legelőben erdőbeli használati illetőségeik arányában tulajdonostársak. Ebben az esetben a legelőgazdaságra berendezett vagy legeltetési célokat szolgáló területekre legelőrendtartást kell készíteni (T. 146. §. negyedik bekezdés).

(2.) Ha a közös legelőben tulajdonostársak az erdőbirtokossági társulat erdejében a használatokra nem a legelőbeli illetőségeik arányában jogosultak, az 1913 : X. törvénycikk alapján megalakítandó legeltetési társulat az alapszabályokban kimondhatja, hogy a legeltetési társulat végrehajtó szerveinek (elnök, egyéb tisztviselők, választmány) hatáskörét az erdőbirtokossági társulat megfelelő szerveire ruházza át. Az erdőbirtokossági társulat szervei ilyenkor az átruházott hatáskörben az 1913 : X. törvénycikk rendelkezéseihez kötelesek alkalmazkodni.

R. 288. §.

(1.) A legeltetési társulatok alapszabályaiknak és legelőrendtartásuknak a T. 146. §-ának harmadik bekezdése értelmében való kiegészítéséről erdőrendtartásban kötelesek gondoskodni.

(2.) Az alapszabályokban az erdőrendtartásra való utalás mellett részletesen fel kell sorolni azokat az erdőterületeket és területrészeket, amelyeknek használatát üzemterv szabályozza, a legelőrendtartásban pedig utalni kell arra, hogy az alapszabályokban részletesen felsorolt erdőterületekre és területrészekre nézve az állandó vagy ideiglenes legeltetési tilalom szempontjából az üzemterv rendelkezései irányadók.

(3.) A T. 146. §-ának utolsó bekezdésében említett legelőrendtartás összeállítására vonatkozó szabályokat az 1913 : X. t.-c. 37. §-a és a 7.000/1914. F. M. számú rendelet 113—115. §-ai tartalmazzák.

R. 289. §.

(1.) A T. 146. §-a értelmében megalakulásra kötelezett közösségeket és megalakult erdőbirtokossági társulatokat, valamint a T. 160. §-a alá eső erdőbirtokossági társulatokat nyilván kell tartani.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) A nyilvántartást a jelen rendelethez mellékelt VII. számú minta szerint kell elkészíteni és vezetni.

(3.) A nyilvántartást az erdőfelügyelőség vezeti.

R. 325. §.

(1.) A R. 318—321. és 323. §-ainak az alapszabályok tervezetének elkészítésére, tárgyalására, jóváhagyására és megállapítására vonatkozó rendelkezéseit a R. 288. §-ában említett erdőrendtartásra is megfelelően alkalmazni kell.

* *

A T. az erdőbirtokossági társulattá alakulás kötelezettségét az 1898 : XIX. t.-c. rendelkezéseiből átvéve a telepesekre is kiterjesztette. *(M. i.)* Ezek a tulajdonközösségek a gazdasági ügyvitel és a vagyonkezelés tekintetében közgazdasági és társadalompolitikai okokból éppen úgy fokozott hatósági felügyeletre szorulnak, mint a közbirtokosságok és az úrbéres birtokosságok.

(M. i.) Erdőmegosztás vagy erdőelidegenítés engedélyezésénél a földmívelésügyi miniszter feltételként több esetben arra kötelezte a vevőket és a jövőben is arra kötelezheti, hogy megszerzett erdejüket ne megosztottan, hanem közössen használják.

Indokolt volt tehát a T.-nek az a rendelkezése, hogy az erdőbirtokossági társulattá alakulás kötelezettségét ezekre is kiterjesztette, mert a közös erdőhasználatra kötelezettséggel elérni kívánt erdőgazdasági célt csak ily módon lehet hatékonyan biztosítani.

(M. i.) Minthogy az 1913 : X. t.-c. rendelkezése alá eső legeltetési társulatok és a jelen T. hatálya alá tartozó erdőbirtokossági társulatok között a tagok nagy részének azonossága folytán gyakran igen szoros kapcsolat áll fenn és mert a T. rendelkezései bizonyos esetekben a közös legelőkre is kiterjednek, sőt az az eset is előállhat, hogy az erdőbirtokossági társulatnak akár szerzés által, akár úrbéri elkülönítés folytán, vagy az erdőnek és legelőnek kicserélése következtében az 1913 : X. t.-c. hatálya alá eső közös legelő jut a tulajdonába, feltétlenül szükséges, hogy az 1913 : X. t.-c.-nek és a T.-nek a rendelkezései között kapcsolat legyen. Ezt a kapcsolatot a 2., 3. és 4. bekezdések biztosítják.

Ezeket a rendelkezéseket a következők magyarázzák. *(M. i.)* A törvényes cél általában az, hogy a megalakulásra kötelezett tulajdonközösség megfelelő módon jogképes szervezetté megalakuljon, mégpedig vagy az 1913 : X. t.-c. alapján legeltetési társulattá, vagy a T. értelmében erdőbirtokossági társulattá. Ha azonban a megalakulás akár az egyik, akár a másik irányban már megtörtént, a megalakult szervezetet szervezetének átalakítására vagy egy második szervezet alakítására már nem lehet kötelezni még abban az esetben sem, ha arra egyébként az a körülmény adhatna alapot, hogy valamelyik ingatlanja a másik törvény hatálya alá jut, vagy olyan ingatlan van a tulajdonában vagy kerül a tulajdonába, amely a másik törvény hatálya alá tartozik. Ilyen esetekben elegendő csupán azt biztosítani, hogy a közösség megfeleljen azoknak a gazdasági rendelkezéseknek is,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

amelyeket a kérdéses terület gazdasági használata tekintetében a másik törvény megszab, vagyis, hogy az erdőbirtokossági társulatok legelőgazdasági területeikre az 1913 : X. t.-c. értelmében legelőrendtartást alkossanak s viszont, hogy a legeltetési társulatok közös erdejük használatára alapszabályaikat és legelőrendtartásukat a T. rendelkezéseinek megfelelően kiegészítsék.

Utódállamok területén lakó közösség Magyarországon lévő erdejére nézve az érdekeltségnek a T. 146. §-a alapján erdőbirtokossági társulattá való megalakulását nem lehet elrendelni. (38.618/1938. II. 1. F. M. sz.)

A T. ötödik címében foglalt rendelkezések az utódállamokhoz átcsatolt területeken lakó, de Magyarországon erdőt birtokló közbirtokosságokra nem nyerhetnek alkalmazást. Az ilyen közösségek határozatai is csak akkor vehetők figyelembe, ha érvényességüket az illetékes községi elöljáróság igazolja. Arra kell azonban törekedni, hogy az erdőbirtokosság a T. 238. §-ának (2.) bekezdése alapján inkább meghatalmazottat nevezzen meg, ha pedig ez nem volna lehetséges, a (3.) bekezdés alapján ügygondnokot kell kirendelni. Ugyanezt kell tenni a viszonosság alapján, ha az erdőbirtokosság Magyarországon maradt, erdeje pedig az utódállamok területére esett. (41.780/1935. VII. I. M. — 103.087/1937. II. 1. F. M. sz.)

A telekkönyvben esetleg közös, de a természetben megosztott erdő tulajdonosainak csupán a legeltetés közös gyakorlása miatt nem lehet a T. 146. §-a alapján erdőbirtokossági társulattá alakulni. A mellett ugyanis, hogy a közös legeltetést a törvény kizárja, az osztatlan közösség fogalma az ingatlan természetben való osztatlanságát és az erdőgazdaság egész körére kiterjedő közös használatát jelenti.

Az annakidején törvényes korlátok hiányában végrehajtott megosztásnak a telekkönyvi feljegyeztetése azonban nem ütközik akadályba. (31.699/1936. II. 1. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter 83.097/1937. II. 1. számú rendeletével utasította az erdőigazgatóságot, a v. H. J.-től két közösség részéről külön-külön megvásárolandó erdőingatlan adás-vételi jogügyletének a jóváhagyásával kapcsolatban, akként történjék intézkedés, hogy a T. 146. §-ának (1.) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az érdekelt két csoport köteles legyen külön-külön, avagy önkéntes elhatározásból együttesen egy erdőbirtokossági társulattá alakulni.

Magánérdekeltségből alakult erdőbirtokosságokra nézve nincsen olyan jogszabály, amely a használati illetőségnek megfelelő területrész természetben való elkülönítését tilalmazná. Az ilyen kérelmeket tehát csak abból a szempontból kell elbírálni, hogy egyfelől megtörtént-e a birtokosság egyetemének a hozzájárulása, másfelől pedig az elkülönítés nem sérti-e az erdőgazdasági érdekeket, illetve az ingatlan megvásárlását engedélyező rendeletnek esetleges kikötéseit. (83.655/1937. II. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Erdőbirtokossági társulat, illetve legeltetési társulat, mint a T. idevonatkozó rendelkezései értelmében egymástól teljesen független jogi személy, gazdasági és egyéb közös ügyeit külön-külön alkotott és jóváhagyott alapszabály alapján — s ebből következőleg nem közösen, hanem külön-külön tartott közgyűlésen köteles intézni. (116.148/1936. II. 1. F. M. sz.)

Erdőbirtokossági társulat erdőlegelő céljaira csak a T. 16. §-ában foglalt feltételek (csereerdősítés) mellett bocsátható ki. (34.873/1938. II. 2. F. M. sz.)

Legelőilletőségű erdőterületnek a T. 39. §-ának 2. pontja, illetve a 60. §-ának *a)* pontja alapján való államerdészeti kezelésbevétele nem zárja ki azt, hogy a társulat idővel erdejét legelőgazdaságra rendezze be.

Az erdőbirtokossági társulat ilyenkor sem alakul át legeltetési társulattá, hanem csak az alapszabályát kell legelőrendtartással kiegészíteni. (27.107/1935. III. I. M. — 82.500/1935. III. 2., 115.999/1936. II. 1. és 100.807/1937. II. 1. F. M. sz.)

Legelőilletőségű erdőterületre nézve a legeltetési vagy erdőbirtokossági társulattá való alakulást a megvédendő érdekek szem előtt tartásával kell az 1913 : X. t.-c. vagy a T. alapján elrendelni. (27.107/1935. III. I. M. — 82.500/1935. III. 2. és 115.999/1936. II. 1. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter 79.144/1935. I. 1. számú rendeletével a v.-i volt úrbéres zsellérbirtokosságot a tulajdonába legelőilletőség címén jutott csekély kiterjedésű legelőre nézve a legeltetési társulat megalakítása alól felmentette és megengedte, hogy legelőterületüket az erdőbirtokossági társulatuk kötelékébe vonják. Kikötötte azonban, hogy az erdőbirtokossági társulat ezekre a területekre az 1913 : X. t.-c. rendelkezései szerint legelőrendtartást köteles készíteni.

A T. és R.-ben megállapított határidőket a visszacsatolt országrészeken a polgári közigazgatás életbeléptetésétől kezdődően kell alkalmazni. (504.938/1941. I./A. 1. F. M. sz.)

T. 147. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulat megalakítása végett kötelesek a tulajdonostársak a 146. §-ban megszabott határidőn belül és az elsőfokú erdőrendészeti hatóság által megállapított időben alakuló közgyűlést tartani, amelynek feladata összeállítani a közös erdőben illetőséggel (arányrésszel) bíró tulajdonostársaknak, mint a megalakítandó erdőbirtokossági társulat tagjai-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

nak névjegyzékét, és megállapítani az erdőbirtokossági társulat alapszabályait.

* *

Ez a §. az 1913 : X. t.-c. 7. §-ában foglalt rendelkezésnek felel meg.

Az 1139/1940. számú pénzügyminiszteri rendelet 8. §. (1.) bekezdésének a 6. pontja szerint az erdőbirtokossági társulat alakulásával, hatáskörével, szervezetével és alapszabályszerű működésével kapcsolatos beadványok illetékmentesek. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

T. 148. §.

(1.) Az alakuló közgyűlés előkészítésére, nevezetesen a birtokossági tagok névjegyzéktervezetének és az alapszabályok tervezetének elkészítésére, továbbá a birtokossági közös ügyeknek a megalakulásig való ellátására a tulajdonostársak kötelesek az elsőfokú erdőrendészeti hatóság által megállapított határidő alatt ideiglenes megbízással elnököt kiküldeni, s a kiküldést az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak bejelenteni.

(2.) Ha a tulajdonostársak ennek a kötelességüknek a kitűzött határidő alatt eleget nem tesznek, az erdőrendészeti hatóság hivatalból rendel ki arra alkalmas tulajdonostársat, vagy szükség esetében a tulajdonostársak körén kívül álló más személyt.

R. 290. §.

(1.) Ha a tulajdonostársaknak — bár nem a T. rendelkezéseinek megfelelő — valamilyen szervezetük már van, az ideiglenes elnök megválasztására (T. 148. §.) a gyűlést a szokásos módon az hívja össze, aki a szervezet eddigi szabályai, vagy a követett gyakorlat szerint a gyűlés összehívására különben is jogosult; ilyen szervezet hiányában a gyűlés összehívásáról annak a községnek előljárósága (városnak polgármestere, Budapesten a kerületi előjáró) útján kell gondoskodni, ahol a tulajdonostársak nagyobb része lakik.

(2.) A gyűlésen az elnököl, aki a gyűlést összehívta, ha pedig a gyűlés összehívása iránt a községi előljáróság (városokban a polgármester, Budapesten a kerületi előljáró) intézkedett, az ideiglenes elnök megválasztásáig a gyűlést a községi előljáróság (városokban a polgármester, Budapesten a kerületi előljáró) kiküldöttje vezeti.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(3.) A tulajdonostársak a végleges szervezkedésig csak az ideiglenes elnököt kötelesek megválasztani és bizottságot kell kiküldeniök abból a célból, hogy az a társulati névjegyzék és alapszabályok tervezetének elkészítésénél az elnöknek segítségére legyen.

(4.) A gyűlésen a megjelent tulajdonostársak mindegyikének egy-egy szavazata van. A gyűlés jegyzőkönyvét az összehívás módjának igazolását tartalmazó községi bizonyítvánnyal együtt haladéktalanul az elsőfokú erdőrendészeti hatóság elé kell terjeszteni.

R. 291. §.

(1.) Ha a tulajdonostársak az előkészítő gyűlést nem tartják meg, vagy megtartják ugyan, de az ideiglenes elnöki tisztet senki sem fogadja el, vagy ha a megválasztott elnök időközben lemond és a lemondásától számított egy hónapon belül helyette új elnököt nem választanak, az erdőrendészeti hatóság hivatalból rendeli ki ideiglenes elnökül a tulajdonostársak egyikét, vagy más alkalmas személyt (T. 148. §. második bekezdés).

* *

Az 1913 : X. t.-c. a fentiek végrehajtására nézve nem tartalmaz rendelkezést. Ezt a hiányt a T. az ideiglenes elnök kötelező megválasztása és a birtokossági ügyeknek a társulat megalakulásáig vele való vitele elrendelésével pótolta.

(L. még a T. 152. §-nál tárgyaltakat.)

T. 149. §.

(1.) A kiküldött vagy kirendelt ideiglenes elnök (148. §.) köteles a birtokossági tagok névjegyzékének tervezetét sürgősen összeállítani, az alapszabályok tervezetét a földmívelésügyi miniszter által kiadott mintának megfelelően elkészíteni, és ezt az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak haladéktalanul bejelenteni.

(2.) A névjegyzék tervezetének összeállításában és az alapszabályok tervezetének elkészítésében az erdőfelügyelőség, ha pedig a közös erdő nincs államerdészeti kezelésben, a kezelő erdőmérnök is közreműködni köteles; szükség esetében az elsőfokú erdőrendészeti hatóság saját kiküldöttjének vagy az erdőigazgatóság kiküldöttjének közreműködését is elrendelheti.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 292. §.

(1.) A névjegyzéktervezet összeállításának előkészítése céljából (T. 149. §.) az erdőfelügyelőség az erdőbirtokossági társulat megalakítására kötelezett erdőbirtokosok közös erdeire nézve kellő időben tájékozást köteles szerezni arról, hogy a tulajdonostársak és a tulajdoni illetőségeik (hányadrészeik) megállapításához szükséges adatok honnan és milyen módon volnának megszerezhetők; szükség esetében ezeket az adatokat meg is szerzi és az ideiglenes elnök rendelkezésére bocsátja. Ha a kérdéses adatok megszerzése tekintetében elháríthatatlan akadályok nem merülnek fel, az erdőfelügyelőség közbenjárni köteles, hogy a szavazásra jogosultak névjegyzékének tervezete a tulajdoni illetőségeik kitüntetésével minél előbb elkészüljön.

(2.) Az erdőfelügyelőség az alapszabályok tervezetét az érdekeltség megkeresésének bevárása nélkül köteles készíteni.

(3.) A T. 149. §-ának első bekezdésében említett bejelentés alkalmával az ideiglenes elnök tegyen az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak arról is jelentést, hogy a tulajdonostársak szempontjából az alakuló közgyűlés összehívására melyik nap alkalmas.

* *

Ennek a T.-szakasznak az első bekezdése szintén új, a második bekezdése pedig az 1913 : X. t.-c. 7. §-ában foglalt rendelkezésekkel azonos.

(L. még a T. 148. §. alatti részt.)

T. 150. §.

(1.) A névjegyzék tervezetébe fel kell venni a tulajdonostársak (tagok) nevét, lakását, tulajdoni vagy használati illetőségét és a közgyűlésen gyakorolható — illetőségük nagyságához igazodó — szavazatuk számát.

(2.) A telekkönyv szerinti tulajdonostársakat a névjegyzékbe a telekkönyvben kitüntetett illetőségeikkel kell felvenni. Ha azonban a tényleges birtoklás, illetőleg az erdő használatában való eddigi tényleges részesedés a telekkönyvi állapottól eltér, vagy ha az illetőségek a telekkönyvből nem tűnnek ki, az illetőségeket a tényleges birtoklás alapján kell kitüntetni.

(3.) Ha valakinek jogosultsága vagy illetősége vitás, jogosultsága, illetősége és szavazati joga tekintetében a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

kérdés bírói eldöntéséig ideiglenesen a közgyűlés határoz, de a határozat meghozatalában az érdekelt fél részt nem vehet. A bírói döntésig az ilyen érdekeltnek nevét annak megjegyzésével kell a tervezetbe felvenni, hogy jogosultsága (illetősége) vitás.

(4.) Ha az előbbi rendelkezések értelmében a névjegyzéket összeállítani nem lehet, és úrbéri elkülönítésnek és arányosításnak sincs helye, az igazságügyminiszter elrendelheti, hogy a közös erdőre vonatkozóan a jogosultság kérdése bírói úton hivatalból rendeztessék. A bírói rendezés szabályait az igazságügyminiszter a birtokrendezésre vonatkozó jogszabályoknak megfelelően rendelettel állapítja meg.

R. 293. §.

(1.) A névjegyzéket a jelen rendelethez fűzött VIII. számú minta szerint kell összeállítani.

(2.) A névjegyzék összeállításának előmunkálataként (a névjegyzék tervezete) gondosan össze kell írni azokat a tulajdonostársakat, akiknek a közös erdőhöz való jogát a telekkönyv nyilvántartja, vagy az érdekeltek többsége, vagy a köztudat elismeri, de e nélkül is azokét, akik tulajdonostársi jogaikat a közös erdőben tényleg gyakorolják és amennyiben a telekkönyvi adatok vagy a tényleges birtoklás (az erdőhasználatban való tényleges részesedés) alapján a tulajdoni illetőségeik megállapíthatók, meg kell állapítani a tulajdonostársakat és mindegyik tulajdonostárs tulajdoni illetőségének nagyságát. Meg kell állapítani továbbá a birtokrendezési munkálatok és más hiteles adatok alapján, hogy a tulajdoni illetőségek összege — hányadrészek kitüntetésére használt egységben kifejezve — mennyi lehet és ezzel szemben az összeírás szerint mennyi a jogosult tulajdonostársak tulajdoni illetőségeinek összege, végül véleményt kell nyilvánítani arról, hogy a tulajdoni illetőségek nagyságának figyelembevételével a szavazatszám egységét mekkora illetőség után célszerű megállapítani.

(3.) Ha a névjegyzék tervezete ellen kihagyás miatt kifogást emelnek, ezt a kifogást mindenesetre tüzetesen meg kell vizsgálni és ha az alaposnak bizonyul, a névjegyzék tervezetét erre is figyelemmel kell megszerkeszteni.

(4.) A névjegyzék tervezetének összeállításában különben a R. 294—301. §-ainak figyelembevételével kell eljárni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 294. §.

(1.) A névjegyzék tervezetének összeállításához szükséges telekkönyvi adatok megszerzése (T. 150. §.) szempontjából mindenekelőtt arról kell meggyőződni, hogy a közös erdő miként van telekkönyvezve.

(2.) Ha a közös erdőből az egyes tulajdonostársakat illető tulajdoni illetőség nincs a telekkönyvben feltüntetve, hanem az egyes tulajdonostársak telekkönyvi betéteiben (telekjegyzőkönyveiben) csak utalás van az erdő telekkönyvi betétére (telekjegyzőkönyvére), vagy ha ott ilyen utalás sincsen, továbbá ha a közös erdő, valamint a tulajdonosok és tulajdoni illetőségeik ugyanabban a telekkönyvi betétben (telekjegyzőkönyvben) vannak telekkönyvezve, akkor a telekkönyvi hatóságot a végett kell megkeresni, hogy a közös erdő telekkönyvi betéte (telekjegyzőkönyve) *A)* és *B)* lapjának hiteles másolatát küldje meg.

(3.) Ha azonban a közös erdő telekkönyvi betéte (telekjegyzőkönyve) helyett a tulajdonostársak egyéni telekkönyvi betéteiben (telekjegyzőkönyveiben) vannak a közös erdőből őket illető tulajdoni illetőségeik kitüntetve, akkor a telekkönyvi hatóságot aziránt kell megkeresni, hogy a közös erdő telekkönyvi betéte (telekjegyzőkönyve) *A)* és *B)* lapjának a fennálló tételeket tartalmazó hiteles kivonatán felül a tulajdonostársakra és a tulajdoni illetőségeikre vonatkozó adatokat küldje meg. A megkereséshez mellékelni kell az osztatlan közös legelőkről szóló 1913 : X. törvénycikk végrehajtása tárgyában kibocsátott 7.000/1914. F. M. számú rendelethez csatolt XIV. számú mellékletnek megfelelően szerkesztett kimutatást, amely kimutatásban azonban a *„legelő“* szót *„erdő“* szóra kell kiigazítani.

(4.) A telekkönyvi hatóságot az adatoknak megküldése iránt vagy a községi előljáróság (városokban a polgármester, Budapesten a kerületi előljáró) vagy az erdőfelügyelőség, vagy az elsőfokú erdőrendészeti hatóság keresi meg.

R. 295. §.

(1.) Ha a tulajdonostársak és tulajdoni illetőségeik telekkönyvezve vannak, a névjegyzék összeállításának alapjául a telekkönyvi adatok szolgálnak. Ilyen esetben azonban a telekkönyvi adatoknak a közös erdő tulajdonosait felsoroló esetleges régebbi névjegyzék adataival és a földadókataszter adataival egybevetése útján vagy más módon való nyomozás útján, valamint az érdekeltek meghallgatása útján meg kell győződni arról, hogy a tényleges birtoklás a telekkönyvi állapotnak megfelel-e.

(2.) E végből a közös erdőben részes feleket a községben szokásos módon közzétett hirdetménnyel, esetleg megfelelő csoportonkint össze lehet hívni. Ha a telekkönyvi állapottól

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

eltérő tényleges birtoklás elfogadható módon (a R. 298. §-a alapján) igazolva van, a telekkönyvben nyilvántartott tulajdonos helyett a tényleges birtokost kell tulajdoni illetőségének igazolt arányával a névjegyzék tervezetének összeállításánál figyelembe venni.

R. 296. §.

(1.) Ha a tulajdonostársak és a tulajdoni illetőségeik telekkönyvezve nincsenek, a névjegyzék tervezetének összeállításánál a birtokrendezési iratok (főleg bírói egyességek s érdemleges ítéletek), földkönyvek, birtokívek és aránytáblázatok adatai, valamint a tényleges birtoklás alapján kell a tulajdonosokat és tulajdoni illetőségeiket megállapítani.

(2.) A birtokrendezési iratokat a bíróságnál lehet megtekinteni és azokból a szükséges adatokat ott kell kiírni, vagy e végből a bírói ügyviteli szabályokban megszabott módon a bíróságtól hiteles másolatokat kell kérni.

(3.) A tulajdonostársak és tulajdoni illetőségeik egyénenkinti megállapításánál még a következő szempontokra is figyelemmel kell lenni.

(4.) Az úrbéri birtokrendezés alkalmával a volt úrbéresek részére erdő- vagy legelőilletőség fejében kiadott közös erdő tulajdonosainak és tulajdoni illetőségeiknek megállapításánál rendszerint az úrbéri birtokrendezési munkálatok adataiból kell kiindulni és a tulajdonostársak személyének megállapításánál azt kell kutatni, hogy az úrbéri birtokrendezéskori tulajdonostól kiindulva és a közbeeső jogosultak láncolatán keresztül haladva annak tulajdoni illetőségére ki vagy kik jogosultak, s hogy ezek e jogot valóban gyakorolják-e és milyen arányban. Ha ezek alapján nem lehet ezt a láncolatot hiány nélkül levezetni, legalábbis valószínűsíteni kell a jogosultságnak az első tulajdonostól való közvetett átszállását.

(5.) Az erdő területe és az egyes telkek után az első tulajdonosoknak a közös erdőből járó tulajdoni illetőségek nagysága tekintetében, főleg ha a közös erdő (legelő) meghatározott úrbéri telkek járandóságaképen adatott ki, az úrbéri birtokrendezési iratok az irányadók.

(6.) A volt úrbéreseknek az erdőilletőség (legelőilletőség) pótlásaként ajándékozás útján juttatott erdőre nézve a tulajdoni illetőségeket nem kell külön megállapítani, kivéve, ha az ajándékozás csak a volt úrbéresek egyes csoportjának javára történt, amikor is az ajándékozott erdőből járó osztatlan használati illetőségek megállapításánál az ajándékozási okmányból kell kiindulni és a tulajdonostársakat külön érdekeltségnek kell tekinteni.

(7.) Annak megállapításában, hogy a közbirtokossági erdőben az egyes tulajdonostársaknak mekkora a tulajdoni ille-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tőségük, elsősorban az arányosítási munkálatok szolgálhatnak alapul, de ilyenek hiányában is meg lehet állapítani a tulajdoni illetőségeket, ha a tulajdonostársak a közös erdő használatában, terheiben és jövedelmeiben eddig is ingatlanaik arányában vettek részt, egyébként az előző bekezdés szabályát itt is megfelelően alkalmazni kell.

(8.) A csere útján szerzett erdőre nézve más megállapodás hiányában a cserébe kapott ellenében átengedett ingatlan tulajdoni viszonya az irányadó.

(3.) Az előző bekezdések alapján szerzett adatokból a R. 295. §-ának második bekezdésében foglaltak megfelelő alkalmazásával ki kell puhatolni lehetőleg azonosítási eljárás és a jogutódlás nyomozása útján, hogy a birtokrendezéskor közösen kiadott erdőnek jelenleg kik a tényleges birtokosai és mennyi a jelenlegi tulajdoni illetőségeik nagysága.

R. 297. §.

(1.) Ha a közös erdőt a jogosultak vétel, csere, ajándék vagy más jogügylet útján szerezték, a tulajdonjog azonban a szerzők javára telekkönyvezve nincsen, a névjegyzéktervezet összeállítása végett a R. 295. §-ának második bekezdésében foglaltak megfelelő alkalmazásával, a jogügyletre vonatkozó iratok adataiból kiindulva kell a jogosultakat és részesedési illetőségeik nagyságát megállapítani.

R. 298. §.

(1.) Ha a névjegyzék tervezetének összeállításánál sem a birtokrendezési, sem más iratok nem állanak rendelkezésre, vagy az egyébként rendelkezésre álló iratok alapján — tekintettel az iratok keletkezése óta lefolyt hosszú időre — az első tulajdonos és a névjegyzék tervezetének összeállításakor jogosult között a jogosultság igazolásához szükséges láncolatot helyreállítani nem lehet, a R. 295. §-ának második bekezdésében meghatározott nyomozás útján kell a közös erdő tényleges birtokosait, mint jogosultakat és illetőségeik nagyságát megállapítani.

(2.) Tényleges birtokosnak ebből a szempontból azt kell tekinteni, aki igazolja, hogy a tulajdoni illetőséget vétel, csere, ajándék vagy más jogügylet útján megszerezte, vagy az örökösödés, hagyományozás útján szállott reá, vagy hogy ő és jogelődje az erdőt mint részes fél saját jogán (tehát nem más jogán, pl. nem mint haszonbérlő) a többi tulajdonostárs ellenmondása nélkül huzamosabb idő óta használja, vagy hogy a köztudat őt az erdő használatában jogosult részes félnek tekinti. A köztudatot az előljáróság két tagjával (városokban a polgármester, Budapesten a kerületi előljáró bizonyítványával) kell igazolni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(3.) Ez a §. az első §-ok eseteiben egyébként is megfelelő alkalmazást nyer, amikor az erdő olyan tényleges birtokosairól van szó, akiknek jogosultságát az előbbi §-okban jelzett módon megállapítani nem lehet.

R. 299. §.

(1.) Ha a közös erdőről már van korábban elkészült névjegyzék, amely a tulajdoni illetőségeket is feltünteti, a társulati névjegyzék tervezetének összeállításában ezt a névjegyzéket kell alapul venni, de a szükséghez képest az időközben beállott változásokat az előbbi §-okban megszabott eljárással meg kell állapítani.

R. 300. §.

(1.) A közös erdő tulajdonosainak tulajdoni illetőségeit a társulat megalakulásával használati illetőségeknek kell tekinteni. Az illetőségeket a névjegyzéktervezetben a telekkönyvi adatok figyelembevételével, ha pedig a telekkönyvben erre nézve adat nincsen, az úrbéri rendezés alkalmával alapul vett egész úrbéri telek hányadrészeiben kell kifejezni, a nem úrbéri rendezés folytán kiadott közös erdőkre nézve pedig közös nevezőjű törtekkel akként, hogy a használati hányadrészeket kifejező e törtszámok számlálóinak összege a közös nevezővel legyen egyenlő. Így pl. a vétel útján szerzett erdőre nézve a tulajdoni illetőség olyan törtszámmal fejezhető ki, amelynek nevezője az egyes tulajdonosokra eső és egész pengőkre kikerekített vételárrészek összege, számlálója pedig az illető tulajdonosra eső és pengőkre kikerekített vételárrész. (Ha az erdő vételára 50.000 P., annak a tagnak a tulajdoni illetősége, aki 1.500 P.-vel járult a vételárhoz, 1.500/50.000-ben állapítandó meg; az összes tagok használati illetőségeinek összege pedig 50.000/50.0000, vagyis egy egész.)

(2.) Úrbéri eredetű közösségnél az úrbéri telkekben megadott tulajdoni illetőségek egy egésznek a hányadrészeiben is kifejezhetők a következő számítással. A telkek számával kifejezett tulajdoni illetőségeket valódi törttel vagy áltörttel tüntetjük fel és a kapott törtszámokat közös nevezőjű törtekké alakítjuk át. Abból a célból, hogy a tulajdoni illetőségeket egy egésznek a hányadrészeiben kifejezhessük, az előbbiek szerint átalakított valamennyi közös nevezőjű törtet olyan valódi törttel kell helyettesíteni, amelynek nevezője a közös nevezőjű törtek összegét feltüntető törtszámnak a számlálója, vagyis a közös nevezőjű törtek számlálóinak az összege, számlálója pedig a közös nevezőjű törtnek a számlálója. Az így kiszámított törtek összegének mindenkor egy egészet kell adnia.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(3.) Az alapszabályokban fel kell tüntetni, hogy egy egész úrbéri teleknek az alkalmazott arányszámokban kifejezve mekkora mennyiség felel meg.

R. 301. §.

(1.) A tulajdoni illetőségek megállapításával kapcsolatosan fel kell tüntetni a névjegyzék tervezetében azt is, hogy a közgyűlésen a tulajdonostársakat tulajdoni illetőségeik arányában hány szavazat illeti meg. (T. 150. §.)

(2.) Legcélszerűbb a legkisebb illetőség után számítani egy szavazatot, ha azonban a legkisebb illetőség annyira csekély, hogy egységül választása esetében e miatt az egyes tulajdonostársak szavazatszámát túlságosan magasan kellene megállapítani, a szavazatok megállapításához egységül a legkisebb illetőség helyett ennek tízszeresét lehet választani. Az egységül választottnál kisebb tulajdoni illetőséggel bíró tulajdonostárs szavazatszámát, úgyszintén az egységet vagy többszörösét meghaladó maradék után a tulajdonostársat megillető szavazatot tizedestörtben egy tizedesjegyig terjedő pontossággal kell megállapítani.

* *

(M. i.) Megfelel az 1913 : X. t.-c. 43. §-ának és az 54. §. (4.) bekezdésének.

T. 151. §.

(1.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a 149. §-ban említett bejelentés alapján az alakuló közgyűlés megtartására határnapot szab, a közgyűlésre kiküldöttet rendel ki, és a birtokosság ideiglenes elnökét (148. §.) a közgyűlés idejének közhírré tételére hívja fel.

(2.) Az alakuló közgyűlés napját úgy kell kitűzni, hogy a közhírrététel és a közgyűlés napja között legalább 15 napi időköz legyen. A hirdetményt a névjegyzék és az alapszabályok tervezetével együtt a községi (városi) hirdetmények közzétételére rendelt helyen ki kell függeszteni, s azonfelül a közgyűlés napját a községben (városban) szokásos más módon is közhírré kell tenni.

(3.) Az alakuló közgyűlés az esetleges felszólalások eldöntése után elsősorban megállapítja a névjegyzéket, azután az alapszabályokat. A névjegyzéket és az alapszabályokat a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére az elnök által kijelölt személyek hitelesítik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(4.) A megállapított és hitelesített névjegyzéket és alapszabályokat a községházán (városházán) tizenöt napon át közszemlére kell tenni, amely idő alatt azok ellen az érdekeltek felszólalást nyujthatnak be.

(5.) Az alakuló közgyűlésre egyébként megfelelően alkalmazni kell ennek a törvénynek a közgyűlésekre megállapított rendelkezéseit. (194—203. §.)

R. 314. §.

(1.) Az ideiglenes elnök az alakuló közgyűlés (T. 147. §.) helyének és idejének kihirdetéséről, valamint a névjegyzék és az alapszabályok tervezetének kifüggesztéséről a községi előljáróság (városokban a polgármester, Budapesten a kerületi előljáró) útján gondoskodik. (T. 151. §.)

(2.) A községi előljáróság (a polgármester, a kerületi előljáró) a közhírrétételben az érdekelteket figyelmeztetni köteles, hogy a névjegyzék és az alapszabályok tervezetét a hivatalos órák alatt megtekinthetik és arról másolatot vehetnek, esetleges észrevételeiket pedig a közszemléretétel ideje alatt az alakuló közgyűlésen való tárgyalás céljából szóval vagy írásban előterjeszthetik.

(3.) A szóval előterjesztett észrevételeket a községi előljáróság (a polgármester, a kerületi előljáró) jegyzőkönyvbe foglalja, a kitűzött határidő elteltével pedig a tervezeteket az esetleges észrevételekkel együtt az ideiglenes elnöknek átadja.

R. 315. §.

(1.) Az alakuló közgyűlést az elsőfokú erdőrendészeti hatóság kiküldöttje vezeti, a határozatképességet megállapítja, gondoskodik a rend fenntartásáról és kihirdeti a határozatokat.

R. 317. §.

(1.) Az alakuló közgyűlésen a hatósági kiküldött elsősorban a névjegyzék tervezetét tárgyaltatja. Ha a tervezet ellen kifogást nem tesznek, a névjegyzéket megállapítottnak jelenti ki. Ha a jogosultság, vagy a tulajdoni illetőségek tekintetében kifogást tesznek, vagy a tervezetbe fel nem vett igénylő jelentkezik, a jogosultság és a tulajdoni illetőség tárgyában a közgyűlés szavazással határoz. A tervezetet ilyen esetben a határozatnak megfelelően kell kiigazítani.

(2.) A kifogásnak és az új jelentkezők igényeinek elbírálása során figyelemmel kell lenni arra, hogy a tulajdoni illető-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ségeket kifejező törtszámok összege egy egészet adjon, illetőleg azoknak az úrbéri telkeknek a mennyisége, amelyeknek alapján a használati illetőségeket a közgyűlésen megállapítják, ne haladja meg az egész úrbéri telekállományt, amelynek alapján az erdőt annakidején kiadták.

(3.) Ha a névjegyzék tervezetének tárgyalása során az tűnik ki, hogy a tervezet végleges határozathozatal alapjául nem alkalmas, vagy ha a közgyűlés során az egyes tételek tárgyában hozott határozatok következtében lényeges átdolgozásra szorul, a hatósági kiküldött az ülés felfüggesztésével vagy elnapolásával a névjegyzéktervezetet megfelelő átdolgozás végett visszaadja az előkészítő bizottságnak.

(4.) A közgyűlésnek intézkednie kell, hogy a közgyűlés által elfogadott, illetőleg megállapított névjegyzék legkésőbb nyolc nap alatt a szervezkedő társulat költségére három példányban letisztáztassék.

R. 318. §.

(1.) A névjegyzéktervezet tárgyalásának befejezése után az elsőfokú erdőrendészeti hatóság kiküldöttje az alapszabályok tervezetét tárgyaltatja.

(2.) Ha ennek során a közgyűlés olyan határozatot hoz, amely a kiküldött nézete szerint a törvény rendelkezéseibe ütközik, azt a jegyzőkönyvbe felvéteti ugyan, de egyszersmind saját észrevételeit is jegyzőkönyvbe foglaltatja és a közgyűlés befejezése után a kifogás alá eső határozatra az elsőfokú erdőrendészeti hatóság figyelmét külön jelentésben is felhívja.

(3.) Ha az alapszabályok tárgyalása során a tervezet szövegének nagyobb munkát igénylő megváltoztatása látszik szükségesnek, a kiküldött a közgyűlés felfüggesztésével vagy elnapolásával az alapszabályok tervezetét megfelelő átdolgozás végett visszaadja az előkészítő bizottságnak.

(4.) A közgyűlésnek intézkednie kell, hogy az elfogadott alapszabályok öt példányát a társulat költségére elkészítsék.

R. 319. §.

(1.) A névjegyzék összeállítására és az alapszabályok megállapítására összehívott alakuló közgyűlés jegyzőkönyvének vezetésével erre alkalmas személyt kell megbízni.

(2.) A jegyzőkönyvben az összes jelenlevőket tulajdoni illetőségeik és lakásuk feltüntetésével olyan módon kell felsorolni, hogy személyazonosságukhoz kétség ne férhessen. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell vázlatosan a közgyűlés menetének leírását, a hozott határozatokat, valamint a határozatok ellen a közgyűlésen bejelentett felszólalásokat.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(3.) A közgyűlésen hozott határozatoknak megfelelő módosításokat és kiegészítéseket a névjegyzéknek és az alapszabályoknak a tárgyalás alapjául szolgáló tervezetén lehetőleg színes tintával keresztül kell vezetni.

(4.) A jegyzőkönyvet a közgyűlés elnöke és a jegyzőkönyvvezető aláírják és a közgyűlés által kiküldött két társulati tag aláírásukkal hitelesíti. A hitelesítők a névjegyzék és az alapszabályok tisztázott példányait is ellenőrzik és aláírják.

(5.) A hitelesítők még a közgyűlésen aláírják a névjegyzéknek és alapszabályoknak a tárgyalások alapjául szolgáló és a hozott határozatoknak megfelelően módosított és kiegészített tervezeteit; ezeket mint mellékleteket a jegyzőkönyvhöz kell csatolni.

R. 320. §.

(1.) A megállapított és hitelesített névjegyzéknek, valamint az alapszabályoknak közszemlére tételéről (T. 151. §.) az ideiglenes elnök a községi elöljáróság (városokban a polgármester, Budapesten a kerületi előljáró) útján gondoskodik. A közszemlére tételre vonatkozó hirdetményben az érdekelteket felszólalási jogukra figyelmeztetni kell.

* *

Ez a T. §. megfelel az 1913 : X. t.-c. 8. §-ának.

T. 152. §.

(1.) Az alakuló közgyűlés a névjegyzék megállapítása tárgyában a névjegyzéktervezetbe felvett tulajdonostársak szavazattöbbségével határoz.

(2.) A névjegyzék megállapítása után a szavazásnál már ezt a névjegyzéket kell alapul venni.

R. 316. §.

(1.) Az alakuló közgyűlésen a névjegyzék végleges megállapításáig mindenik tag annyi szavazatot gyakorol, mint amennyit a R. 301. §-a szerint az összeállított névjegyzéktervezet javára megállapít. A közgyűlés határozza meg, hogy hány szavazatot gyakorolhat az, akinek jogosultsága kétségtelen, de részesedési aránya még nincs megállapítva.

(2.) Szavazni meghatalmazott útján is lehet. A meghatalmazáshoz két tanu aláírása, nem helyben lakó jogosultnál ezenfelül a községi elöljáróság (városokban a polgármester, Budapesten a kerületi előljáró) hitelesítése is szükséges.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(3.) A névjegyzék megállapítása után ezt kell irányadónak venni; tehát már nem szavaznak azok, akiknek a névjegyzék tervezetéből való törlését a közgyűlés elrendelte, ezzel szemben résztvesznek a szavazásban, akik a névjegyzékbe a közgyűlés határozata alapján utólagosan vétettek fel.

(4.) A szavazat érvényességét nem érinti az, hogy a szavazónak a névjegyzékbe való felvételét vagy használati illetőségének arányát a T. 202. §-a alapján már a közgyűlésen felszólalással megtámadták.

* *

(M. i.) Az 1913 : X. t.-c. arról kifejezetten nem rendelkezett, hogy a jogosultak szavazatait az alakuló gyűlésen hogyan kell számítani. A rendelkezés ezt a hiányt pótolta.

(L. még a T. 148. és 199. §. alatti részeket is.)

T. 153. §.

(1.) Az alakuló közgyűlés határozatképességéhez annyi jogosultnak jelenléte szükséges, hogy a névjegyzéktervezet szerint számított összes szavazatoknak legalább a felét tegyék.

(2.) Ha az alakuló közgyűlés nem határozatképes, 30 napon belül eső határnapra új alakuló közgyűlést kell összehívni, amely határozatképes, ha azon a jogosultak közül legalább annyian vannak jelen, hogy szavazataik összege az összes jogosultak szavazatainak egynegyed részét eléri. Ha az új alakuló közgyűlés sem határozatképes, a 154. §-nak megfelelően kell eljárni.

R. 321. §.

(1.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az alakuló közgyűlés határnapját kitűző határozatában (T. 151. §.) előre megszabja azt a második határnapot is, amelyre az alakuló közgyűlést újból össze kell hívni abban az esetben, ha az első határnapra összehívott közgyűlésen a jogosultak határozatképes számban — az összes szavazatok felét képviselő számban — meg nem jelentek. A másodízben összehívott közgyűlés határozatképességéhez már csak a szavazatok egynegyed részét képviselő jogosult jelenléte szükséges. (T. 153. §.)

(2.) Ha a tulajdonostársak egyik határnapra sem gyűlnek össze határozatképes számban, a választott vagy kirendelt ideiglenes elnök az előkészített névjegyzéktervezetet és alapszabály

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tervezetet a T. 151. §-ának negyedik bekezdése, valamint a R. 320. §-a értelmében közszemlére teteti és a közszemlére tétel idejének letelte után az elsőfokú erdőrendészeti hatóság elé terjeszti.

* *

Ez a T.-szakasz az 1913 : X. t.-c. 9. §-ának felel meg.

T. 154. §.

(1.) Ha a tulajdonostársak a tagok névjegyzékének összeállítására és az alapszabályok megállapítására vonatkozóan a törvényben meghatározott kötelességeiket nem teljesítik, a névjegyzék összeállítása és az alapszabályok tervezetének elkészítése iránt az elsőfokú erdőrendészeti hatóság intézkedik, az alapszabályokat pedig az elsőfokú erdőrendészeti hatóság javaslata alapján a földmívelésügyi miniszter állapítja meg.

* *

Ezek a rendelkezések az 1913 : X. t.-c. 14. §-ának felelnek meg.

T. 155. §.

(1.) Az alapszabályokban különösen a következőket kell megállapítani:

1. az erdőbirtokossági társulat nevét, székhelyét és annak kijelentését, hogy az erdőbirtokossági társulat ennek a törvénynek értelmében alakult;

2. az erdőbirtokossági társulat ingatlanainak telekkönyvszerű és földadókataszteri pontos megjelölését;

3. a közgyűlés hatáskörét, továbbá a közgyűlés összehívásának, a tárgysorozat megállapításának, a tanácskozás rendjének, a határozathozatalnak, a határozatok kihirdetésének módját, a közgyűlés határozatképességének feltételeit, úgyszintén a gyűlés határozatképtelensége esetére vonatkozó rendelkezéseket;

4. az erdőbirtokossági társulat intéző szerveit és tisztviselőit (elnök, választmány, erdőgazda, pénztáros, jegyző), valamint hatáskörüket és megválasztásuk módját;

5. az alkalmazottak felfogadásának és alkalmazásának módját és feltételeit;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

6. azokat a rendszabályokat, amelyeket az erdőbirtokossági társulat intéző szervei ellen kötelességmulasztás vagy szabálytalan eljárás esetében az ügyvitel akadálytalan menetének biztosítása végett alkalmazni kell;

7. a tagok jogait és kötelességeit annak meghatározásával, hogy mekkora legkisebb illetőség jogosít egy szavazatra, és hogy az ennél kisebb illetőséggel bíróknak miként kell csoportosulniok a szavazás gyakorlása végett;

8. az erdőbirtokossági társulat vagyona kezelésének és használásának szabályait;

9. az erdei termékek értékesítésének és az erdei használatok gyakorlásának szabályait;

10. a használati díjak, járulékok és közös munka kivetésének és lerovásának szabályait;

11. az anyag-, leltár- és pénzkezelés szabályait;

12. az évi tiszta jövedelem felosztásának szabályait, továbbá az esetleg szükséges erdőgazdasági alap, tartaléktőke vagy pénzalap létesítésének szabályait.

(2.) Az alapszabályok nem tartalmazhatnak olyan rendelkezéseket, amelyek törvénnyel, rendelettel vagy szabályrendelettel ellenkeznek.

R. 302. §.

Az erdőbirtokossági társulat nevét (T. 155. §. 1. p.) akként kell megállapítani, hogy a községben már fennálló más társulattól való megkülönböztetésre alkalmas legyen és hogy az elnevezésben az úrbéri birtokrendezés, illetőleg az arányosítás alkalmával szerzett úrbéri, illetőleg — közbirtokossági közös erdők esetében, valamint az ezek helyébe vagy kifejezetten ezek kiegészítéséül szerzett közös erdők esetében — az úrbéri, illetőleg a közbirtokossági eredet kifejezésre jusson (pl. . . . . községi volt úrbéresek erdejére alakult erdőbirtokossági társulat; . . . . . községi volt úrbéres telkes jobbágyok erdejére alakult erdőbirtokossági társulat; . . . . . községi volt úrbéres zsellérek erdejére alakult erdőbirtokossági társulat; . . . . . községi közbirtokosok erdejére alakult erdőbirtokossági társulat). Ha a volt úrbéresek vagy a közbirtokosok erdejére alakult társulat tagjai utóbb szereznek közös erdőt, a telekkönyvi bejegyzéshez az úrbéri vagy a közbirtokosi minőségre utalást mel-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

lőzni kell; ilyen esetben a volt úrbéres telkesek, volt úrbéres zsellérek, stb. megjelölések helyett, úgyszintén abban az esetben is, ha ugyanegy községben alakuló két társulatot kell egymástól megkülönböztetni, más jelzőt kell alkalmazni, legcélszerűbben az erdő fekvése (dülő) szerint.

R. 303. §.

(1.) A társulat kötelékébe tartozó ingatlanokat az alapszabályokban telekkönyvszerűen és a földadókataszteri adatok feltüntetésével kell megjelölni (T. 155. §. 2. p.). Ehhez képest:

1. meg kell jelölni azt a telekkönyvi betétet (telekjegyzőkönyvet), amelybe az ingatlanok fel vannak véve, a telekkönyvi betét (telekjegyzőkönyv) számának és ama községnek (különálló határrésznek) feltüntetésével, amelynek telekkönyvébe tartozik az illető telekkönyvi betét (telekjegyzőkönyv);

2. fel kell tüntetni a jószágtest jelzését (I., II., stb.), továbbá a telekkönyvi sor- és rendszámot, valamint a helyrajzi számot, amely alatt az ingatlan telekkönyvezve van;

3. fel kell tüntetni az ingatlannak a kataszteri birtokívben feltüntetett területét.

(2.) Ha a telekkönyvi és a földadókataszteri adatok (helyrajzi szám és terület) egymástól eltérnek, ezt a körülményt az alapszabályokban fel kell tüntetni.

(3.) Ha az az ingatlan, amelyre nézve a T. értelmében társulatot kell alakítani, más olyan ingatlanokkal van egy telekkönyvi betétbe (telekjegyzőkönyvbe) felvéve, amelyek nem vonhatók az alakítandó társulat kötelékébe, a telekkönyvi hatóságot a társulat tulajdonjogának bekebelezésére irányuló megkeresésben aziránt is meg kell keresni, hogy ezeket vagy az előbb jelzett ingatlanokat más telekkönyvi betétbe (telekjegyzőkönyvbe) vigye át.

(4.) A közös ingóvagyont az alapszabályokban úgy kell megjelölni, hogy az egyes vagyontárgyak azonossága és mennyisége iránt kétség ne merüljön fel.

R. 304. §.

(1.) Az alapszabályok megállapításában a közgyűlésre vonatkozó szabályok tekintetében (T. 155. §. 3. p.) a T. 194—200. §-ainak, valamint a R. 369—375. §-ainak rendelkezésein felül a következő rendelkezések irányadók:

1. Meg kell állapítani, hogy évenkint hány rendes közgyűlést és az évnek mely szakában kell tartani; meg kell továbbá állapítani, hogy ha a társulati tagoknak fejenkint számított egy-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tizedrésze az ok és a cél megjelölésével rendkívüli közgyűlés összehívását kívánja, az elnöknek milyen határidő alatt kell intézkednie az összehívás iránt és célszerű kimondani azt is, hogyha az ügy sürgős és a halogatás kárral járhat, az elnöknek sürgősen, esetleg a törvényben legkisebb határidőként megszabott három napon belül kell intézkednie.

2. Meg kell határozni, hogy a közgyűlés összehívására vonatkozó kihirdetés milyen módon (dobszó mellett való kikiáltással, a hirdetménynek a községházánál, városban a polgármesteri hivatalnál, Budapesten a kerületi előljáróságnál való kifüggesztésével, vagy lapban való közzétételével, stb.) történjék; továbbá, hogy azok, akik nem laknak a társulat székhelyén, milyen módon értesíttessenek a közgyűlés megtartásáról; ki kell mondani, hogyha a társulati erdő államrendészeti kezelésben van, az erdőfelügyelőséget, más esetben pedig az elsőfokú erdőrendészeti hatóságot legalább tizenöt nappal előre írásban kell értesíteni a közgyűlés helyéről, idejéről és tárgysorozatáról, továbbá, hogyha olyan ügyek kerülnek tárgyalásra, amelynél az erdőfelügyelőség képviselőjének, vagy esetleg az elsőfokú erdőrendészeti hatóság kiküldöttjének jelenléte fontos okokból kívánatos, a közgyűlés idejét lehetőleg azoknak előzetes hozzájárulásával kell kitűzni.

3. Meg kell állapítani a közgyűlési tárgysorozat összeállításának a módját és azt, hogy a társulat tagjai mikép indítványozhatják valamely ügynek a tárgysorozatba felvételét; ki kell mondani, hogy a társulati tagok indítványa alapján a közgyűlés tárgysorozatába — a R. 373. §-ában említett ügyet kivéve — csak olyan ügyet lehet felvenni, amelynek felvételét legalább annyi társulati tag indítványozza, ahánynak a használati illetőségük szerint számított szavazata a szavazás elrendelésének indítványozásához az alapszabályok szerint szükséges. Ha a társulat évenkint több rendes közgyűlést tart, meg kell állapítani, hogy az évi költségvetést, az évi számadásokat, az erdei termékek árjegyzékét és a rendszerint minden évben tárgyalás alá kerülő egyéb ügyeket melyik közgyűlésre kell kitűzni.

4. Meg kell állapítani azt a legkisebb szavazatszámot, amely a közgyűlés határozatképességéhez szükséges. A megállapításnál figyelemmel kell lenni arra, hogy a legkisebb szavazatszám a társulati tagok által képviselt összes szavazatok negyedrészénél kisebb ne legyen, de viszont túl magasan se állapíttassék meg, mert igen magas szavazatszám megállapítása esetében a közgyűlés gyakran volna határozatképtelen. Rendelkezni kell továbbá arról is, hogy a közgyűlés határozatképtelensége esetében új közgyűlést kell összehívni, amelyen a korábbi közgyűlés tárgysorozatába felvett ügyekben a határozatképességhez általá-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ban megkívánt szavazatszám felének megfelelő szavazatot képviselő társulati tag érvényesen határozhat. Azt, hogy az újonnan összehívott közgyűlés a megjelent tagok számára tekintet nélkül határozatképes, az alapszabályok nem mondhatják ki.

5. Meg kell állapítani azokat a jogokat és kötelességeket, amelyek az elnököt a közgyűlés vezetése tekintetében megilletik. Így ki kell mondani, hogy az elnök a közgyűlés rendjének fenntartása céljából szükség esetében karhatalom kirendelése iránt is jogosult intézkedni. Meg kell állapítani, hogy a társulat tagjai rendszerint hányszor és milyen sorrendben szólhatnak hozzá a tárgyalás alatt álló kérdéshez és milyen esetekben vonhatja meg az elnök valakitől a szót.

6. Szabályozni kell a közgyűlési határozathozatalhoz szükséges többség megállapításának módját. Így ki kell mondani, hogy az elnök a többséget névszerinti szavazással vagy más alkalmas módon (felállás és leülés elrendelésével, vagy az ellentétes véleményen levők külön-külön csoportosításával) állapíthatja meg; ki kell mondani, hogy a szavazásnál az elnöknek a kérdést úgy kell feltennie, hogy arra mindíg igennel vagy nemmel lehessen felelni és hogy a többség megállapítása és kijelentése után — ha nem névszerint szavaztak — meg kell kérdeznie a kisebbségben lévőktől, hogy nem kívánnak-e névszerinti szavazást. Meg kell állapítani a szavazás elrendelését szorgalmazó javaslathoz szükséges legkisebb szavazatszámot annak figyelembevételével, hogy ez a legkisebb szavazatszám a közgyűlés határozatképességéhez szükséges szavazatszám felénél nagyobb nem lehet.

7. A R. 371. §-ának figyelembevételével meg kell állapítani a közgyűlési jegyzőkönyv vezetésének és kezelésének szabályait.

8. Meg kell állapítani, hogy a közgyűlés határozatait milyen idő alatt és miképen kell kihirdetni s ezzel kapcsolatban ki kell mondani, hogy az elnök köteles a kihirdetés megtörténtét a községi előljárósággal (városokban a polgármesterrel, Budapesten a kerületi előljáróval) a kihirdetett határozaton igazoltatni.

R. 305. §.

(1.) Az alapszabályok megállapításában a társulat intéző szerveit és tisztviselőit, valamint hatáskörüket és megválasztásuk módját illetően (T. 155. §. 4. p.) a T. 190—193. §-ainak, valamint a R. 368., 376. és 377. §-ainak rendelkezésein felül a következő rendelkezések irányadók:

1. A társulat maga állapítja meg, hogy a társulati ügyek intézésére milyen tisztségeket szervez; elnöki és erdőgazdai tisztséget azonban minden társulatnak szerveznie kell. A tisztségeket

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

úgy kell megállapítani, hogy a közgyűlés határozatainak pontos végrehajtása minden körülmények között biztosítva legyen.

2. Ha a társulat választmány szervezéséről is gondoskodik, azt úgy kell összeállítani, hogy abban a kisebb illetőséggel rendelkező tagok is megfelelő arányban képviselve legyenek.

3. A tisztségek betöltése végett szükséges választási eljárás szabályozásánál meg kell állapítani, hogy a választás közfelkiáltással vagy pedig névszerinti szavazással, névszerinti szavazás esetében pedig nyilvánosan, a szavazatok feljegyzése útján, vagy pedig titkosan történik-e, továbbá, hogy mely tisztségek betöltésénél szavaznak lajstromos jelölés alapján.

4. Az elnököt és a fontosabb tisztségek viselőit lehetőleg a társulat tagjai közül kell megválasztani, az alapszabályokban azonban azt is ki lehet mondani, hogy a közgyűlés elnökül és más tisztviselőkül — ide nem értve a választmány tagjait — a társulaton kívülálló személyeket is megválaszthat.

R. 306. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulat erdészeti alkalmazottainak (ideértve az állami kezelésben nem lévő erdő kezelésére alkalmazott erdőmérnököt is), továbbá az erdőgazdasági segédszolgálatra alkalmazott alerdészeknek (főerdőőröknek, erdőőröknek) és erdőkerülőknek szolgálati viszonyaira vonatkozó szabályokat a társulati alapszabályokba fel kell venni. (T. 155. §. 5. p.)

(2.) Ha a társulati erdő állami kezelésben van, az alerdészek (főerdőőrök, erdőőrök) és erdőkerülők szolgálatára vonatkozó szabályokat nem szükséges az alapszabályokba felvenni, hanem e részben elegendő erre vonatkozóan a T. 43. és 56. §-ai alapján alkotott szabályzatra hivatkozni.

R. 307. §.

(1.) Az alapszabályokban meg kell állapítani azokat a rendszabályokat, amelyeket az erdőbirtokossági társulat intéző szervei vagy alkalmazottai ellen kötelességmulasztás, vagy szabálytalan eljárás esetében az ügyvitel akadálytalan menetének biztosítása végett alkalmazni kell (T. 155. §. 6. p.). Az alapszabályokban biztosítani kell, hogy panaszát a társulat bármelyik tagja szóval vagy írásban előterjeszthesse, mégpedig általában az elnöknél, az elnök ellen a választmánynál, az egész vezetőség ellen pedig a közgyűlésnél; továbbá, hogy panaszát a tag a közgyűlés elé vihesse abban az esetben, ha az elnök vagy a választ-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

mány a panaszt a benyujtástól vagy a bejelentéstől számított tizenöt napon belül nem veszi tárgyalás alá.

(2.) Fel kell venni az alapszabályokba a panasz tekintetében követendő eljárást, ennek keretében különösen az alkalmazott szolgálatának felfüggesztésére és a szolgálati viszony megszüntetésére, továbbá az alkalmazott vagyoni felelősségének megállapítása céljából teendő intézkedésekre vonatkozó rendelkezéseket.

(3.) Ki kell mondani az alapszabályokban, hogy panasz esetében a társulati tisztviselő vagy választmányi tag ellen a társulat által folytatott eljárás nem zárja ki a tisztviselő vagy választmányi tag ellen a T. 208. §-a értelmében alkalmazható erdőrendészeti intézkedéseket, miértis a panaszról és a panasz elintézéséről a társulat esetenkint az illetékes erdőfelügyelőséget is köteles azonnal értesíteni. Ki kell mondani végül azt is, hogy a közgyűlésnek jogában van a panaszt megvizsgálás és elintézés végett az elsőfokú erdőrendészeti hatóság elé is terjeszteni.

R. 308. §.

(1.) A tagok jogait és kötelességeit (T. 155. §. 7. p.) az alapszabályokban a T. 166., 169., 170., 172., 181., 182., 185., 186., 202. és 203. §-ainak figyelembevételével kell megállapítani.

R. 309. §.

(1.) Az alapszabályokban szabályozni kell a társulati használati illetőségnek élők közötti jogügylettel való átruházása esetében az erdőbirtokossági társulatot megillető elővásárlási jog (T. 169. §.) gyakorlásánál követendő eljárást is.

(2.) Az eljárás egyszerűsítése végett az eljárási szabályok közé a következő rendelkezést is fel lehet venni. A közgyűlés meghatározott időtartamra előre is megállapíthatja azokat az eseteket, amelyekben a használati illetőségek átruházása esetében a társulat elővásárlási jogával nem él; így például akkor, ha a használati illetőséget társulati tag, vagy a társulat székhelyén lakó kisgazda vagy általában kisgazda szerzi meg; vagy ha az elidegenítő a használati illetőséget leszármazójára ruházza át. Ha a közgyűlés ilyen értelmű határozatot hozott, a határozatnak megfelelő átruházás esetében az elővásárlási jog gyakorlása végett külön közgyűlést csak akkor kell összehívni, ha a választmány a társulat érdekeire való tekintettel az elővásárlás gyakorlását a közgyűlés általános határozata ellenére is szükségesnek tartja.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 310. §.

(1.) Az alapszabályokban utalni kell arra, hogy a társulati erdő kezlését és használatát az üzemterv szabályozza. Az egyéb társulati ingatlanok kezelését és használatát az alapszabályokban akként kell szabályozni, hogy tartós és lehetőleg egyenletes jövedelmezőségük állaguk sérelme nélkül biztosíttassék.

R. 311. §.

(1.) Az erdei termékek értékesítésére és az erdei használatok gyakorlására vonatkozóan (T. 155. §. 9. p.) az alapszabályokat a T. 173—180. §-ainak, a használati díjak, járulékok és közös munka kivetésére és lerovására vonatkozóan (T. 155. §. 10. p.) pedig a T. 181—185. §-ainak figyelembe vételével kell megállapítani.

R. 312. §.

(1.) Az anyag- és pénzkezelés szabályait (T. 155. §. 11. p.) az anyag- és pénzforgalom mértékének és természetének megfelelően kell az alapszabályokban megállapítani, s ki kell mondani különösen, hogy:

1. az anyag- és pénzbevételekről és a kiadásokról okmányokkal igazolt naplót kell vezetni;

2. a pénztárnok (a pénzkezeléssel megbízott tisztviselő) csak az elnök vagy esetleg az alapszabályok által kijelölt más tisztviselő utalványa alapján teljesíthet kiadásokat;

3. a költségvetésben vagy a közgyűlésnek az anyag- és pénzkezelésre vonatkozó, költségvetést pótló határozataiban megszabott korlátokat közgyűlési felhatalmazás nélkül nem szabad túllépni;

4. az anyag- és pénzkezelést megfelelő időközökben, de évenkint legalább egyszer meg kell vizsgálni;

5. az év végén vagy esetleg más időpontban okmányolt számadást kell készíteni, a számadást az erre kijelölt tisztviselők vagy megbízott társulati tagok által meg kell vizsgáltatni és a számadás megvizsgálása és a felmentvény tárgyában való határozás végett a közgyűlés elé kell terjeszteni;

6. az anyagkészletek őrzéséről és gondozásáról és a pénzkészletek megfelelő biztonságot nyujtó elhelyezéséről gondoskodni kell;

7. az anyag- és pénzkezeléssel megbízottak felelősséggel tartoznak;

8. a társulat ingó vagyonáról minden évben leltárt kell felvenni és azt az évi számadásokhoz kell csatolni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 313. §.

(1.) Az alapszabályokban a T. 186. §-a értelmében meg kell állapítani, hogy az évi tiszta jövedelmet és a természetben gyakorolható erdei haszonvételeket a társulat tagjai között használati illetőségük arányában fel kell osztani. (T. 155. §. 12. p.)

(2.) Ha az alapszabályok a T. 172. §-ából folyólag a használati jog gyakorlásának átengedését nem is korlátoznák, az alapszabályokba fel kell venni azt a rendelkezést is, hogy a társulat tagjai a természetben nem gyakorolt és át nem ruházott haszonvételekért pénzbeli kárpótlást, vagy a későbbi haszonvételekben nagyobb mértékű részesedést nem kívánhatnak.

(3.) Erdőgazdasági és más alapok létesítésére szabályokat csak abban az esetben kell az alapszabályokban megállapítani (T. 155. §. 12. p.), ha az alap létesítését a T. 186. §-a alapján a közgyűlés kimondotta, vagy az erdőrendészeti hatóság elrendelte.

* *

Ez a T.-szakasz az 1913 : X. t.-c. 55. §-ának felel meg azzal az eltéréssel, hogy az alapszabályokba felveendő ügyeket az erdőgazdaság igényeinek megfelelően állapítja meg.

T. 156. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulat ideiglenes elnöke köteles a kifüggesztési idő letelte után az alakuló közgyűlésen megállapított és hitelesített névjegyzéknek és alapszabályoknak kellő számú példányát az alakuló közgyűlés jegyzőkönyvével és a beadott felszólalásokkal együtt az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz késedelem nélkül beterjeszteni.

* *

Ezek a rendelkezések az 1913 : X. t.-c. 11. §-ának felelnek meg.

T. 157. §.

(1.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a tagok névjegyzékét csak a beadott felszólalások alapján veszi bírálat alá. Felszólalás esetében a vitás kérdést a tényleges birtoklásnak megfelelően dönti el, és amennyiben szükséges, a névjegyzék kiigazítását elrendeli. A határozat ellen közigazgatási jogorvoslatnak nincs helye, az érdekelt fél jogát az erdőbirtokossági társulat ellen per útján érvényesítheti.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) Az alapszabályokat az ellenük beadott felszólalásokkal együtt az elsőfokú erdőrendészeti hatóság véleménye kíséretében a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

R. 322. §.

(1.) A társulati névjegyzék ellen előterjesztett felszólalás esetében az elsőfokú erdőrendészeti hatóság felülvizsgálata (T. 157. §.) arra terjed ki, hogy a felszólaló a közös erdőben eddig tényleg gyakorolt-e éspedig milyen arányban gyakorolt használatot. A felülvizsgálás során az elsőfokú erdőrendészeti hatóság szükség esetében az eljárás kiegészítését elrendeli, tanukat hallgat ki, a hiányzó okiratokat és adatokat hivatalból beszerezteti. Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a felszólalás elbírálása után a felszólalást eldöntő határozathoz képest a névjegyzék megfelelő tételénél szükséges kiigazítást a R. 317. §-a alapján elkészült valamennyi példányon keresztülvezeti s annak igazolásául a névjegyzék példányait megfelelő záradékkal látja el.

(2.) Ha a névjegyzék ellen felszólalást nem adtak be, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a névjegyzék példányait ennek megemlítésével záradékolja.

(3.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a névjegyzéket záradékolás nélkül utasítja vissza és annak újratárgyalását rendeli el, ha a névjegyzék számítási vagy más nyilvánvaló hibák miatt záradékolásra nem alkalmas és a hibákat csak a közgyűlés határozata alapján lehet helyesbíteni. Ilyen intézkedést az elsőfokú erdőrendészeti hatóság hivatalból is megtehet.

* *

Ez a T.-szakasz az 1913 : X. t.-c. 12. §-ának felel meg azzal — az 1913 : X. t.-c. 64. §-ából is következő — rendelkezéssel kiegészítve, hogy a névjegyzéket felülbíráló határozat ellen közigazgatási jogorvoslatnak nincsen helye, azonban az érdekelt fél jogát bírói úton érvényesítheti.

A földmívelésügyi miniszter 11.424/1939. II. 1. számú rendeletével K. M.-nek az elsőfokú erdőrendészeti hatóság által *erdőilletősége tárgyában* a T. 157. §-ának (1.) bekezdése alapján hozott szabályszerű véghatározata ellen benyujtott felülvizsgálati kérelmét jogszabálysértés hiányában elutasította. Egyben figyelmeztette a kérelmezőt, hogy ügyében a T. 157. §-ának (1.) bekezdése alapján közigazgatási eljárásnak már nincsen helye és esetleges igényét a társulattal szemben csak bírói úton érvényesítheti.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 158. §.

(1.) A földmívelésügyi miniszter az alapszabályokat egész terjedelmükben felülvizsgálja s azoknak törvénybe vagy rendeletbe ütköző intézkedéseit megváltoztatja, más hiányok esetében pedig határidő kitűzésével az alapszabályok módosítását, kiegészítését vagy új alapszabályok készítését rendeli el.

R. 323. §.

(1.) A földmívelésügyi miniszter a T. 158. §-a értelmében felülvizsgált alapszabályoknak egy példányát visszatartja és irattárába helyezi el.

(2.) Amennyiben a földmívelésügyi miniszter az alapszabályok módosítását, kiegészítését vagy új alapszabályok készítését rendelte el, az eljárásra azokat a rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni, amelyek az alapszabályok tervezetének elkészítésére és az alakuló közgyűlésre vonatkoznak.

R. 324. §.

(1.) A jóváhagyott alapszabályok életbeléptetéséig, a névjegyzékbe felvett tulajdonostársak szavazati joga tekintetében a T. 152. §-ának második bekezdése, egyéb tekintetben az alakuló közgyűlés által megállapított alapszabályok irányadók, amennyiben az alaszabályok a törvénnyel és egyéb jogszabállyal nem ellenkeznek.

* *

Ebben a T.-szakaszban foglalt rendelkezések az 1913 : X. t.-c. 13. §-ában foglaltaknak felelnek meg.

T. 159. §.

(1.) Az ideiglenes elnök (148. §.) köteles a felülbírált vagy megállapított névjegyzéket, és a jóváhagyott vagy megállapított alapszabályokat a hatósági határozatokkal együtt a leérkezéstől számított 15 nap alatt az alapszabályokban a birtokossági társulati hirdetmények közzétételére megállapított módon közzétenni, és ugyanettől a naptól számított 30 nap alatt az erdőbirtokossági társulat tagjait közgyűlésre összehívni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) Ez a közgyűlés megválasztja az erdőbirtokossági társulat elnökét, a többi intéző szerveket, és megteszi a szükséges egyéb intézkedéseket is. Az erdőbirtokossági társulat elnökének megválasztásával az ideiglenes elnök megbízása megszűnik.

* *

Ezek a rendelkezések az 1913 : X. t.-c. 16. §-ának felelnek meg azzal az eltéréssel, hogy a feladatok elvégzését a községi elöljáróság helyett — a T. 148. §-ából következőleg — az ideiglenes elnökre bízzák.

T. 160. §.

(1.) Azokat a közös erdőbirtokosságokat, amelyek e törvény hatálybalépésének időpontjában a földmívelésügyi miniszter által jóváhagyott vagy megállapított ügyviteli szabályok alapján állanak fenn, a jelen törvény szerint megalakult erdőbirtokossági társulatoknak kell tekinteni. Az ilyen birtokosságok is kötelesek azonban a névjegyzéket és az ügyviteli szabályzatot ennek a törvénynek megfelelő névjegyzékké, illetőleg alapszabályokká átalakítani.

(2.) Ennek a fejezetnek rendelkezéseit az így megállapított névjegyzék és alapszabályok tekintetében is megfelelően alkalmazni kell.

R. 326. §.

(1.) Az 1898 : XIX. t.-c. második címe alapján már megalakult erdőbirtokossági szervezetek névjegyzékűknek és ügyviteli szabályzatuknak a T. 160. §-a értelmében szükséges átalakításáról az elsőfokú erdőrendészeti hatóság által megállapítandó határidő alatt kötelesek gondoskodni.

(2.) Ha a T. értelmében erdőbirtokossági társulattá vált erdőbirtokosság ügyviteli szabályzatának átalakítása helyett a T.-nek megfelelő alapszabályokat állapít meg, ezekben fel kell tüntetni, hogy az erdőbirtokossági társulat az első bekezdésben említett közös erdőbirtokossággá mikor alakult meg és hogy a gazdasági ügyviteli szabályzat a közös erdőbirtokosság eredetére, valamint a jogosultak tulajdoni illetőségeinek megállapítására nézve milyen adatokat tartalmazott.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(3.) A T. értelmében erdőbirtokossági társulatoknak tekintendő közös erdőbirtokosságok jóváhagyott gazdasági ügyviteli szabályzatainak e társulatok jogviszonyait érintő ama rendelkezései helyett, amelyek a T.-nyel és a jelen rendelettel ellentétben vannak, a T. 160. §-a értelmében a T.-nek és a jelen rendeletnek szabályait kell megfelelően alkalmazni.

* *

A T. 146. §-ában megalakulásra kötelezett tulajdonközösségek nagyrésze az 1898:XIX. t.-c. második címében foglalt rendelkezések szerint törvényes formák között — a jelen T. hatálybalépése idején — már megszervezkedett és gazdasági ügyvitelét is már hatóságilag jóváhagyott szabályzat szerint intézte. Nem lett volna tehát megokolt és okszerű a már megtörtént szervezkedéseket a T. életbeléptetésével semmiseknek nyilvánítani és a birtokosságokat új szervezkedésre kötelezni. Ezzel ugyanis a három évtized alatt nagy fáradsággal és költséggel elvégzett szervezkedési munkálatok is teljesen kárbavesztek volna és az államerdészeti igazgatási szerveknek, valamint az erdőrendészeti hatóságoknak a szervezkedéssel járó hatalmas munkát is újból kellett volna elvégezniök.

Ezt a hatalmas munkát akarta a T. megtakarítani a fenti szakaszában foglalt rendelkezéssel, amely annál is inkább megoldható, mert a T. értelmében még szükséges rendelkezéseket könnyen lehet a már kész szabályzatokba kiegészítésképen beilleszteni, illetőleg a névjegyzékeket és ügyviteli szabályzatokat a T.-nek megfelelő névjegyzékké és alapszabályokká átalakítani.

Az 1898 : XIX. t.-c. alapján már megszervezett erdőközösségeket az ügyviteli szabályzatuk, névjegyzékük megfelelő átalakításától függetlenül a T. életbeléptetésével jogképes erdőbirtokossági társulatokká minősítette át. Az ügyviteli szabályok és névjegyzék átalakítására vonatkozó rendelkezés tehát kizárólag azt célozza, hogy az erdőbirtokossági társulatokká vált erdőbirtokosságok alaki szempontból is megfeleljenek az erdőbirtokossági társulatokra előírt törvényes kötelezettségeknek. (115.376/1936. II. 1. F. M. sz.)

A T. és R.-ben megállapított határidőket a visszacsatolt országrészeken a polgári közigazgatás életbeléptetésétől kezdődően kell alkalmazni. (504.938/1941. I./A. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 163. §-nál mondottakat.)

T. 161. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulati alapszabályok módosítására és kiegészítésére ennek a fejezetnek az alapszabályok megállapítására, felülvizsgálatára, jóvá-

© OEE,Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

hagyására és közhírré tételére vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

* *

Ezek a rendelkezések az 1913 : X. t.-c. 57. §-ában foglaltaknak felelnek meg.

T. 162. §.

(1.) A felülbírált vagy megállapított névjegyzéket helyességére nézve minden közgyűlésen meg kell vizsgálni, és szükség szerint ki kell igazítani.

(2.) A névjegyzék nyilvános, és azt bármelyik érdekelt megtekintheti.

(3.) A névjegyzék összeállításának és állandó vezetésének részletes szabályait a földmívelésügyi miniszter rendelettel állapítja meg.

R. 327. §.

(1.) A jogerősen megállapított névjegyzékbe bejegyzéseket csak a következő alapokon lehet foganatosítani:

1. jogerős, illetőleg végrehajtható bírói határozat alapján;

2. a használati illetőségnek szabályszerűen bejelentett (T. 170. §.) átruházása alapján, feltéve, hogy az erdőbirtokossági társulat, a község (város), az állam részéről pedig az erdőfelügyelőség kijelentették, hogy elővásárlási joggal élni nem kívánnak, illetőleg a nyilatkozattételre megállapított törvényes határidő alatt az elővásárlási jog gyakorlása tekintetében nem nyilatkoztak (T. 169. és 170. §.);

3. a használati illetőségnek elővásárlási jog gyakorlásával kapcsolatos megszerzése alapján;

4. a használati illetőségnek öröklés vagy árverés útján megszerzése alapján;

5. a közgyűlés jogerős határozata alapján.

(2.) A változásoknak a névjegyzékbe bejegyzése iránt esetről-esetre a választmány intézkedik.

(3.) A bejegyzésben annak jogalapját (első bekezdés 1—4. pont) fel kell tüntetni.

(4.) Minden közgyűlésen fel kell olvasni azokat a változásokat, amelyeket a névjegyzéken a névjegyzék jogerős megállapítása vagy a legutóbbi közgyűlés óta bejegyeztek (T. 162. §.); ha pedig bejegyzés nem volt, ezt kell a közgyűlésnek bejelenteni. A bejelentett és a névjegyzéken átvezetett változásokat a köz-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

gyűlésről felvett jegyzőkönyvben pontosan ismertetni kell, nevezetesen meg kell nevezni azt a társulati tagot, akit a névjegyzékből töröltek vagy akinek használati illetőségét, vagy más adatát a névjegyzékben módosították és ismertetni kell a módosítást; meg kell nevezni azt, akit mint új társulati tagot a névjegyzékbe felvettek és fel kell tüntetni az új tag használati illetőségének és szavazatszámának nagyságát; végül ismertetni kell a változás jogalapját.

(5.) A változást tárgyaló közgyűlés jegyzőkönyvéről az érdekelt társulati tagnak kérelmére hitelesített jegyzőkönyvi kivonatot kell kiszolgáltatni.

* *

Ebben a T.-szakaszban foglaltak az 1913 : X. t.-c. 43. és 44. §-ának felelnek meg.

II. Fejezet. Az erdőbirtokossági társulatok jogviszonyai és hatásköre.

Ez a fejezet az erdőbirtokossági társulatok jogviszonyait és hatáskörét szabályozza, mégpedig egyrészt az állaggal, másrészt a hasznokkal való rendelkezés tekintetében. Figyelemmel volt a T. azokra a változásokra is, amelyeket a törvénykezés egyszerűsítéséről szóló 1930 : XXXIV. t.-c. 99. §-a tartalmaz.

(M. i.) Szabályozza ez a fejezet továbbá a közös erdő elidegenítését, a használati illetőség átruházását, a felosztást, a felszámolás körül követendő eljárást, a használati jogot, a fa- és egyéb erdei termékek értékesítésénél követendő eljárást, a használati díjak kivetését, a közös munkák lerovását, a kiadások fedezését, végül a bevételek felhasználását.

T. 163. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulat annak a határozatnak közzétételétől kezdve, amellyel a földmívelésügyi miniszter az alapszabályokat jóváhagyta vagy megállapította, jogképes. Mint ilyen, ennek a törvénynek a korlátai között saját neve alatt jogokat szerezhet, kötelezettségeket vállalhat, a bíróságok előtt pert indíthat, és perbe fogható.

(2.) E törvény alapján erdőbirtokossági társulattá vált közös birtokosságok (160. §.) e törvény hatálybalépésétől kezdve jogképesek.

* *

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az első bekezdésben foglalt rendelkezés az 1913 : X. t.-c. 18. §-ának felel meg. A második bekezdésben foglaltak pedig a T. 160. §-ának természetes folyományai.

Szervezetlen birtokosság az egész közösségre kiterjedő jogügyletet csak a közösség összes tagjainak az egyhangú határozata alapján köthet. (124.704/1938. II. 1. F. M. sz.)

Az 1898:XIX. t.-c. alapján már megszervezett erdőközösségeket az ügyviteli szabályzatuk, névjegyzékük megfelelő átalakításától függetlenül a T. életbeléptetésével jogképes erdőbirtokossági társulatokká minősítette át. Az ügyviteli szabályok és névjegyzék átalakítására vonatkozó rendelkezés tehát kizárólag azt célozza, hogy az erdőbirtokossági társulatokká vált erdőbirtokosságok alaki szempontból is megfeleljenek az erdőbirtokossági társulatokra előírt törvényes kötelezettségeknek. (115.376/1936. II. 1. F. M. sz.)

A T. és R.-ben megállapított határidőket a visszacsatolt országrészeken a polgári közigazgatás életbeléptetésétől kezdődően kell alkalmazni. (504.938/1941. I./A. 1. F. M. sz.)

Az 1.139/1940. számú pénzügyminiszteri rendelet 8. §. (1.) bekezdésének a 6. pontja szerint az erdőbirtokossági társulat alakulásával, hatáskörével, szervezetével és alapszabályszerű működésével kapcsolatos beadványok illetékmentesek. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

T. 164. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulat nevében ingatlanok vagy egyéb vagyontárgyak visszterhes szerzésével vagy más kötelezettségek alapításával terheket vállalni csak annyiban szabad, amennyiben ez a tagok érdekében szükséges, vagy nyilvánvalóan hasznos, és vagyoni erejükkel arányban áll.

(2.) A felügyelő hatóságok (204. §.) kötelessége arra ügyelni, hogy az erdőbirtokossági társulat működése ezen a körön belül maradjon.

R. 328. §.

(1.) Ha a társulat a T. 200. §-ának hatálya alá nem tartozó, de a T. 164. §-ában foglalt rendelkezéseket sértő olyan határozatot hozott, amely felszólalás hiányában jogerőre emelkedett, a felügyelő hatóság a társulat elnökével, a választmány tagjai-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

val és egyéb tisztviselőivel szemben a T. 208. §-a, a társulattal szemben pedig a T. 209. §-a alapján jogosult eljárni.

* *

Ebben a T.-szakaszban foglaltak az 1913 : X. t.-c. 19. §-ának felelnek meg.

T. 165. §.

(1.) Erdőbirtokossági társulati ingatlant csak a földmívelésügyi miniszter hozzájárulásával lehet elidegeníteni.

(2.) Erdőbirtokossági társulati erdő eladása esetében, úgyszintén akkor is, ha társulati erdőt végrehajtási árverésen adnak el, a vételárnak azt a részét, amely az erdőt törvénynél vagy telekkönyvi bejegyzésnél fogva terhelő tartozások kielégítése után fennmarad, a földmívelésügyi miniszter jóváhagyásával új erdő vagy más ingatlan szerzésére, részleges eladás esetében a megmaradt erdő kiegészítésére, az erdőbirtokossági társulat erdejének vagy más közös ingatlanának beerdősítésére vagy jókarbahelyezésére, vagy az erdőgazdaság fejlesztéséhez szükséges beruházásokra kell felhasználni.

(3.) A földmívelésügyi miniszter kivételesen megengedheti, hogy a vételárnak a terhek rendezése után fennmaradó részét a tagok összességét érdeklő más célra használják fel. A vételár összegét addig is, míg az említett rendelkezéseknek megfelelően fel nem használják, a földmívelésügyi miniszter által meghatározott módon gyümölcsözőleg kell kezelni.

R. 329. §.

(1.) A társulat ingatlanát csak olyan ingatlannal lehet elcserélni (T. 165. §.), amely a társulati ingatlannal legalább is egyenlő értékű.

(2.) Ha a közös erdő vagy területének egy része kisajátítás alá esik, a társulat mind a kisajátítási terv, mind a kisajátítási ár megállapítása tekintetében csakis a földmívelésügyi miniszter jóváhagyásával köthet egyességet.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 330. §.

(1.) Erdőbirtokossági társulati ingatlannak a T. 165. §-ában szabályozott elidegenítése eseteiben a földmívelésügyi miniszter jóváhagyásának kieszközlése végett a fellebbviteli határidő eltelte után a földmívelésügyi miniszterhez az elsőfokú erdőrendészeti hatóság útján fel kell terjeszteni:

1. a társulat vonatkozó közgyűléséről szóló jegyzőkönyvet;

2. a közgyűlés szabályszerű egybehívását igazoló községi bizonyítványt;

3. az ingatlan telekkönyvi betétének (telekjegyzőkönyvének) *A.*, *B.* és *C.* lapjáról készült és csupán a fennálló tételeket tartalmazó kivonatos hiteles másolatot;

4. a vonatkozó kataszteri birtokív hiteles másolatát;

5. hatósági adó- és értékbizonyítványt;

6. ingatlan-eldarabolás esetében olyan vázrajzot, amilyent telekkönyvi vázrajzi megosztások esetében a telekkönyvi hatósághoz kell bemutatni;

7. a vonatkozó szerződést;

8. az esetleges felszólalást, illetőleg fellebbezést;

9. ha a közgyűlés határozata ellen felszólalással (T. 202. §.) nem éltek, erről a községi előljáróság (városokban a polgármester) által kiállított bizonyítványt.

(2.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az iratokat saját irataival megfelelően kiegészíti és véleményes jelentéssel felterjeszti a földmívelésügyi miniszterhez.

R. 331. §.

(1.) Kisajátítás elkerülését célzó egyesség esetében a R. 330. §-ában foglaltakat azzal a kiegészítéssel kell megfelelően alkalmazni, hogy a kisajátítási eljárás megindítása után a földmívelésügyi miniszterhez fel kell terjeszteni az erre vonatkozó iratokat is, amelyeket az elsőfokú erdőrendészeti hatóság hivatalból szerez meg.

(2.) Kisajátítási tárgyalásokon a társulatot az elnök képviseli; az elnök a kisajátítási tárgyalásokon köteles megjelenni s ott a társulat közgyűlésétől vagy választmányától vett utasításokhoz képest, egyébként pedig a saját legjobb belátása szerint eljárni és a társulat érdekeinek megfelelő érdemleges nyilatkozatokat megtenni.

R. 332. §.

(1.) A T. 165. §-a alapján befolyó összegek gyümölcsöztetésének módozatait a földmívelésügyi miniszter állapítja meg.

* *

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az 1913 : XXXIII. t.-c. 9. §-a lehetővé tette azt, hogy a közbirtokossági és a volt úrbéres birtokossági közös erdőt és kopárterületet, vagy egy részüket a közös birtokosok gyűlése a törvényben meghatározott körülmények fennforgása esetében az összes birtokossági tagokra kiterjedő érvényességgel eladhassa vagy elcserélhesse, azzal a megszorítással azonban, hogy az elidegenítésnek csak az állam, község, hitbizomány, vagy a Magyar Földhitelintézetek Szövetsége részére van helye. Rendelkezett az idézett törvényszakasz az eladás esetében kapott vételár felhasználásáról és kezeléséről, valamint az elidegenített erdőnek és kopárterületnek a további üzemtervszerű kezeléséről is.

A T. mindezeket a rendelkezéseket mellőzte, mivel az üzemtervszerű kezelést minden erdőre kiterjesztette. Ezek után ugyanis az egyébként terhes korlátozásoknak további fenntartására már nincs szükség.

Ez a T.-szakasz az erdőbirtokossági társulati ingatlanok elidegenítése tekintetében hasonlóan rendelkezik, mint az 1913 : X. t.-c. 21. §-a a legeltetési társulatokra nézve. A korlátozások azonban az előbbinél megokoltan szigorúbbak, minthogy az erdőbirtokossági társulati szervezet létjogosultsága fűződik a közös erdőhöz.

(M. i.) Minthogy felmerülhetnek olyan rendkívüli körülmények is, amelyek között a vételár felhasználására vonatkozó rendelkezések merev alkalmazása az erdőbirtokossági társulat érdekeinek meg nem felelne, ez a szakasz megadja a földmívelésügyi miniszternek a felhatalmazást, hogy az általános szabálytól eltérően is rendelkezhessen.

(M. i.) Meg kell jegyezni, hogy az erdőbirtokossági társulati erdő eladásának engedélyezésénél a T. 187. és 188. §-okban foglalt rendelkezésekre is figyelemmel kell lenni, minthogy az erdő eladása az erdőbirtokossági társulat megszűnését vonhatja maga után, vagy felosztásra nyujthat alapot.

(L. még a T. 168. és 304. §-oknál tárgyaltakat.)

T. 166. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulat megalakulásával a közös erdő, valamint minden egyéb közös ingatlan és ingó vagyon tulajdona az erdőbirtokossági társulatra száll át, és az egyes tagokat csupán a vagyonnak ebben a törvényben szabályozott közös használata és az ezzel járó jogok illetik meg. Ez a rendelkezés nem érinti az 1913 : X. t.-c. hatálya alá eső vagyont.

(2.) A megalakulás után a közös ingatlanokra a tulajdonjogot az erdőbirtokossági társulat javára kell a telekkönyvben bejegyezni. Ha a közös ingatlanokban illetőséggel bíró tulajdonostársak (tagok) egyéni telekkönyvi betéteiben (telekjegyzőkönyveiben) utalás van

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

arra a kapcsolatra, mely az osztatlan illetőség és a telek mint fődolog között fennállott, a tulajdonjognak az erdőbirtokossági társulat javára bejegyzésével egyidejűleg az utalást az egyéni telekkönyvi betétekben (telekjegyzőkönyvekben) törölni kell.

(3.) Ha a tulajdonostársak illetőségeik abban a telekkönyvi betétben (telekjegyzőkönyvben) vannak telekkönyvezve, amelyben a közös ingatlan van felvéve, a telekkönyvi hatóság az erdőbirtokossági társulat tulajdonjogának bejegyzése után a meghaladott és törölt bejegyzések kihagyásával új telekkönyvi betét (telekjegyzőkönyv) készítése iránt hivatalból is intézkedhetik.

(4.) Ha a tulajdonostársak illetőségei a tulajdonostársak egyéni telekkönyvi betéteiben (telekjegyzőkönyveiben) vannak telekkönyvezve, ezeket az egyéni betétekből (telekjegyzőkönyvekből) átjegyzés nélkül le kell jegyezni, s a tulajdonjogot az erőbirtokossági társulat javára a közös ingatlan telekkönyvi betétében (telekjegyzőkönyvében) kell bejegyezni. Ha az egyes tulajdoni illetőségek terheit törölni nem lehet, e terheket a tulajdonjognak az erdőbirtokossági társulat javára bejegyzésével egyidejűleg az erdőbirtokossági társulat tulajdonába átment ingatlan telekkönyvi betétébe (telekjegyzőkönyvébe) a bejegyzések alapjául szolgált kérelmek beérkezése időrendjének (iktatószámának) megfelelő sorrendben kell átvenni annak feltüntetésével, hogy az átvitt tehertétel melyik volt tulajdonostársnak, s milyen nagyságú illetőségét terheli.

(5.) A tulajdonjognak az erdőbirtokossági társulat nevére való bekebelezése után az egyes tagok javára vagy terhére további jogot a telekkönyvbe nem lehet bejegyezni.

(6.) A tulajdonjognak az erdőbirtokossági társulat javára bekebelezésével egyidejűleg az 1898 : XIX. t.-c. 49. §-a értelmében foganatosított feljegyzést törölni kell.

R. 333. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulat megalakulásának az alapszabályok földmívelésügyi miniszteri jóváhagyásával vagy meg-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

állapításával jogerőre emelkedése után az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a közös erdő fekvése szerint illetékes kir. járásbíróságot, mint telekkönyvi hatóságot megkeresi az erdőre a tulajdonjognak a T. 166—167. §-a alapján az alapszabályok szerint tüzetesen megnevezendő erdőbirtokossági társulat javára bekebelezése és annak feljegyzése céljából, hogy a társulat tulajdonába átment ingatlanokat a társulat tagjainak közös használati joga terheli és hogy a társulat rendelkezési joga korlátozva van. A megkeresésben a közös erdőre az 1898 : XIX. t.-c. 49. §-a értelmében netalán foganatosított feljegyzésnek egyidejű törlését is kérni kell. Ha az egyes tulajdoni hányadrészeket terhelő terhek törlését megengedő vagy azok tehermentesítésére alkalmas okiratok állanak rendelkezésre, az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak a telekkönyvi hatóságot ezek törlése, illetőleg a társulat tulajdonába kerülő ingatlanra átvitelüknek mellőzése iránt is kell megkeresnie.

(2.) A megkeresést szabályszerű hivatalos alakban kell kiállítani. A megkeresésben az első bekezdésben említett kérelmen felül meg kell jelölni a társulat tulajdonába kerülő közös erdőt alkotó telekkönyvi részletek helyrajzi számait és annak a telekkönyvi betétnek (telekjegyzőkönyvnek) számát, amelyben ezek az ingatlanok telekkönyvezve vannak.

(3.) A megkereséshez csatolni kell:

1. az alapszabályoknak a földmívelésügyi miniszter záradékával ellátott és a társulati tulajdonba kerülő erdőterületeket telekkönyvszerűen megjelölő annyi eredeti példányát, ahány község területén a társulat tulajdonába kerülő közös erdő fekszik;

2. ha valamely telekkönyvi részletnek csak egy elkülönített darabja az erdő, vagy csak egy elkülönített darabja tartozik a közös erdőhöz, a telekkönyvi részletnek ezt az elkülönített darabját is feltüntető szabályszerű vázrajzot;

3. ha a T. 166. §-ának negyedik bekezdése esetében a hivatalból nem törölhető terhek törlésére, illetőleg átvitelének mellőzésére szükséges szabályszerű eredeti okiratok rendelkezésre állanak, a vonatkozó eredeti okiratokat.

* *

A T. az ingatlanokra a társulat tulajdonjogának a telekkönyvbe való bejegyzésénél nem az 1913 : X. t.-c. 23. §-ának a szűkreszabott kereteit, hanem az 1930 : XXXIV. t.-c. 99. §-ának a rendelkezéseit vette át.

(M. i.) Minthogy az erdőbirtokossági társulat megalakulásáról minden közös ingatlan erdőbirtokossági társulati tulajdonná lesz, az erdőbirtokossági társulattá alakulás telekkönyvi feljegyzéséről nem szükséges intézkedni s ezért rendelkezik ez a szakasz arról is, hogy

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

a megalakulásnak az 1898 : XIX. t.-c. 49. §-a értelmében foganatosított feljegyzését a tulajdonjognak az erdőbirtokossági társulat javára bekebelezésével egyidejűleg törölni kell.

A T.-szakasz általános rendelkezése alól azért kellett kivonni az 1913 : X. t.-c. hatálya alá eső közös ingatlanokat, mivel ezekre a tulajdonostársak az idézett törvény alapján legeltetési társulattá alakultak vagy megalakulni kötelesek.

T. 167. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulati erdő telekkönyvi betétében (telekjegyzőkönyvében) az erdőbirtokossági társulat tulajdonjogának bekebelezésével egyidejűleg fel kell jegyezni, hogy az erdőt a jelen törvény értelmében az erdőbirtokossági társulati tagok használati joga terheli, és hogy az erdőbirtokossági társulat rendelkezési joga az erdő tekintetében a jelen törvény értelmében korlátozva van.

(2.) Az erdőbirtokossági társulati erdőre csak akkor lehet végrehajtást vezetni, ha a végrehajtás olyan követelés kielégítését szolgálja, amely az erdőt törvénynél fogva terheli, vagy jelzálogjoggal van biztosítva, vagy ha a végrehajtás olyan kötelezettség teljesítésére irányul, amelyet az erdőbirtokossági társulat az erdő tulajdonjogának telekkönyvi szolgáltatása iránt e törvény értelmében vállalt.

* *

Ez a §. az 1913 : X. t.-c. 24. §-ában foglalt rendelkezéseknek — az erdőgazdasági követelményekhez igazodó módosításával — felel meg.

T. 168. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulat kölcsönt csak a földmívelésügyi miniszter jóváhagyásával és csakis erdőgazdasági célokra, az erdő kikerekítéséhez vagy kiegészítéséhez szükséges ingatlanok megszerzése, vagy erdőtelepítés céljára vehet fel.

(2.) Az ilyen célokra felvett kölcsön biztosítása végett az erdőbirtokossági társulat a földmívelésügyi miniszter jóváhagyásával ingatlanait jelzálogjoggal megterhelheti.

(3.) A földmívelésügyi miniszter meghatározza a kölcsön igénybevételének módozatait, és azokat a biz-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tosítékokat, amelyek arra szolgálnak, hogy az erdőbirtokossági társulat a felvett kölcsönt a kitűzött célon kívül más célra ne fordítsa.

(4.) Ha a földmívelésügyi miniszter az erdőbirtokossági társulat határozatát jóváhagyta, harmadik jóhiszemű személy ellenében nem lehet érvényesíteni azt, hogy az erdőbirtokossági társulat rendelkezése az ebben a §-ban megszabott feltételeknek nem felel meg.

* *

Ezek a rendelkezések az 1913 : X. t.-c. 27. §-ában foglalt rendelkezéseknek felelnek meg, de az erdőgazdasági követelmények szerinti módosítással.

(L. még a T. 165. és 304. §. alatti részeket is.)

T. 169. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulat tagja mindenki, akinek az erdőbirtokossági társulati erdőben használati illetősége van. Más az erdőbirtokossági társulat tagja nem lehet. Az illetőség átruházásával vagy átszállásával az erdőbirtokossági társulati tagság is átszáll a szerző félre.

(2.) A használati illetőségnek élők közötti jogügylettel való átruházása esetében az erdőbirtokossági társulat, vagy a község, illetőleg város, ahol az erdőbirtokossági társulat székhelye van, vagy az állam ebben a sorrendben elővásárlási joggal élhet.

(3.) Az elővásárlási jognak törvénynél fogva az a hatálya, mint a telekkönyvben bejegyzett szerződéses elővásárlási jognak.

* *

Ebben a §-ban foglalt rendelkezések az 1913 : X. t.-c. 28., 29. §-ában foglaltaknak felelnek meg. Mivel azonban a használati illetőségeknek egy kézben való felhalmozódása, illetve túlságos elaprózódása erdőgazdasági szempontból veszedelmet nem jelent, az 1913 : X. t.-c. vonatkozó szigorú korlátozó rendelkezéseiből a T. ezeket mellőzte és csupán azokat vette át, amelyek a használati illetőségeknek élők közötti jogügylettel tervezett átruházása esetében a községnek (városnak) és államnak elővásárlási jogot biztosítanak.

(L. még a T. 170. §. alatti részt.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 170. §.

(1.) Az átruházást az elővásárlási jog gyakorlása végett az erdőbirtokossági társulatnál be kell jelenteni. Ez a bejelentés az elővásárlásra jogosultak mindegyikével szemben hatályos.

(2.) A bejelentést követő 15 napon belül az erdőbirtokossági társulat elővásárlási jogával élhet; ha ezzel a jogával nem él, köteles a bejelentést — vételétől számított 15 napi határidőn belül — az erdőfelügyelőséggel és az elővásárlásra jogosult község előljáróságával (város polgármesterével) késedelem nélkül közölni.

(3.) Az elővásárlási jogot a község, illetőleg város a közléstől számított 30 napon belül, az állam pedig 60 napon belül jogosult gyakorolni. Az elővásárlásra vonatkozó elhatározását köteles a község, illetőleg város a reá nézve megállapított 30 napi határidő alatt az erdőfelügyelőséggel közölni.

(4.) Ha a megállapított határidő alatt az elővásárlási joggal egyik jogosult sem él, a tag az átruházás tekintetében szabadon rendelkezhetik.

R. 334. §.

(1.) A használati illetőségnek élők közötti jogügylettel való átruházását (T. 170. és 171. §.), illetőleg a vételi ajánlatot mind az átruházó társulati tag, mind a szerző fél köteles a társulatnak akár írásban, akár szóval azonnal bejelenteni.

(2.) A bejelentéssel együtt be kell mutatni az átruházási szerződést vagy a vételi ajánlatot erdetiben, vagy közjegyző vagy bíróság által hitelesített másolatban.

(3.) Ha az átruházási szerződést csak szóval kötötték, vagy ha a vételi ajánlatot csak szóval tették, akkor a bejelentésben közölni kell a szóbeli szerződés vagy vételi ajánlat tartalmából azokat az adatokat, amelyek az elővásárlási jog gyakorlása szempontjából jelentősek lehetnek, tehát az átruházott használati illetőséget, az erdőbeli használati illetőségnek más ingatlannal együtt átruházása esetében ennek az ingatlannak telekkönyvszerű pontos megjelölését, tehát a helyrajzi számot, a telekjegyzőkönyv (telekkönyvi betét) számát, a jószágtesti felírást és sorvagy rendszámot, amely alatt az illető ingatlan a telekkönyvben feltalálható; a telekjegyzőkönyv (telekkönyvi betét) tulajdoni

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(B) lapjának azt a sorszámát is, amely alatt az ingatlan vagy a tulajdoni illetőség az átruházó nevére telekkönyvezve van, a vételár összegét, a vevőnek vagy az ajánlattevőnek nevét, foglalkozását és lakóhelyét.

(4.) Az, aki használati illetőséget nem élők közötti jogügylettel való átruházás útján, hanem más jogcímen vagy más szerzési módon szerez, köteles a szerzést a vonatkozó okirat bemutatásával a társulatnak bejelenteni.

(5.) Ha az alapszabályok mást nem rendelnek, a bejelentések átvétele a társulat elnökének hatáskébe tartozik.

(6.) Az élők közötti jogügylettel való átruházásra vonatkozó írásbeli vagy szóbeli bejelentést a társulatnál őrzött, bekötött és laponkint folyószámmal ellátott bejelentési könyvbe nyomban be kell vezetni. A bejelentési könyvet a jelen rendelethez mellékelt IX. számú minta szerint kell elkészíteni és vezetni.

(7.) A nem élők közötti jogügylettel való szerzésre vonatkozó bejelentést a bejelentési könyvbe nem kell bejegyezni, hanem a társulati névjegyzéket kell a bejelentés alapján megfelelően kiigazítani.

(8.) A bejelentésről a bejelentők kívánságára elismervényt kell adni.

R. 335. §.

(1.) A társulatot illető elővásárlási jog gyakorlása felől a közgyűlés határoz. (T. 194. §. 6. p.)

(2.) A közgyűlést úgy kell összehívni, hogy az elővásárlási jog gyakorlása tárgyában a bejelentést követő tizenöt napon belül határozatot hozhasson.

(3.) A közgyűlést az illetőségét elidegenítő társulati tag kívánságára a T. 197. §-ában említett legrövidebb határidő (három nap) alatt össze kell hívni.

(4.) Az elővásárlási jogot kellő időben gyakoroltnak kell tekinteni akkor is, ha a társulat határozata a bejelentéstől számított tizenöt napon belül nem is emelkedett jogerőre.

(5.) Ha a társulat az elővásárlási jogot nem gyakorolja, erről a községi előljáróságot (városokban a polgármestert) és az erdőfelügyelőséget a T. 170. §-ának második bekezdése értelmében haladéktalanul értesítenie kell.

(6.) Ha a közgyűlés az illetőség megvásárlása mellett döntött, de határozata az átruházás bejelentésétől számított tizenöt nap alatt nem emelkedik jogerőre, a bejelentésről a községi előljáróságot (városokban a polgármestert) annak közlése mellett kell értesíteni, hogy az elővásárlási jog gyakorlását az erdőbirtokossági társulat elhatározta ugyan, de erre vonatkozó határozata még nem jogerős. Ilyen esetben a község (a város), vagy az állam

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

az elővásárlási jogot attól a feltételtől függően gyakorolhatja, hogy a társulatnak az elővásárlási jog gyakorlását kimondó határozatához az erdőrendészeti hatóság nem járul hozzá.

(7.) Az előbbi bekezdés rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni abban az esetben is, ha az elővásárlás gyakorlása tárgyában a község (a város) határoz.

R. 336. §.

(1.) Ha az erdőbirtokossági társulat tagja illetőségét legeltetési társulati legelőre fennálló illetőségével vagy ingatlanokkal együtt akként ruházza át, hogy az erdőbeli használati illetőség vételárát külön nem állapították meg, a vételárnak az erdőbeli illetőségre eső részét megegyezés hiányában bármelyik érdekelt kérelmére az elsőfokú erdőrendészeti hatóság állapítja meg. Ez a megállapítás nem érinti az érdekeltnek azt a jogát, hogy a vételár megfelelő részének megállapítását bírói úton kérhesse.

(2.) Az erdőbeli illetőségre eső vételár megállapítása tárgyában felmerült vita az elővásárlás gyakorlása tárgyában a határozathozatalt és a hozott határozat végrehajtását nem gátolja.

R. 337. §.

(1.) Ha az elővásárlási joggal a társulat él, a megszerzett illetőséget egészben vagy részben az egy szavazatra jogosító illetőségnél nem kisebb hányadrészekre felosztva megfelelő ellenérték fejében olyan tagokra ruházza át, akiknek érdekelt gazdaságaikhoz viszonyítva legkevesebb az illetőségük. Ha ily tagok nem jelentkeznek, a megszerzett illetőséget a társulat nevére kell a R. 327. §-a szerint a társulati névjegyzékbe bevezetni.

(2.) Az ilyen illetőséggel járó jogokat a közgyűlésen a társulat a választmány útján kijelölt társulati tag útján gyakorolja.

R. 338. §.

(1.) Ha használati illetőségnek élők közötti jogügylettel való átruházása esetében az elővásárlási jog gyakorlására megszabott eljárás jogerősen befejeztetett, az eljárás eredményét a bejelentési könyvnek (R. 334. §.) a vonatkozó átruházás adatait tartalmazó részében fel kell jegyezni és a társulati névjegyzék megfelelő kiigazítása (R. 327. §.) iránt intézkedni kell.

* *

Az 1913 : X. t.-c. 30. és 31. §-ában foglalt megfelelő rendelkezésekből is elhagyta a T. azokat, amelyek az illetőségét átruházó tag

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

helyzetét nehezítenék és cselekvési szabadságát korlátoznák. Így például a T. nem követeli meg a használati illetőség átruházásához a társulat hozzájárulását, mert az átruházás bejelentésével már módja nyílik a társulatnak elővásárlási jogával élni.

Az említett okokból hagyta még el a T. azt az 1913 : X. t.-c. 30. §-ának az utolsó bekezdésében foglalt rendelkezést is, hogy: *„ha az illetőséget a tag más ingatlanával együtt kívánja átruházni, az elővásárlási jogot a tag akarata ellenére csak az átruházás egész tárgyára lehet gyakorolni.“*

Azt az eljárást, amelyet az erdőbirtokossági társulati tagok használati illetőségének átruházásánál kell követni, a földmívelésügyi miniszter 83.270/1942. I./B. 4. számú rendeletével szabályozta.

Erdőbirtokossági társulatok használati illetőségeinek az elidegenítésénél az elővásárlási jog a társulatot akkor is megilleti, ha mint a korábbi törvények alapján alakult erdőbirtokosság az ügyviteli szabályzat és névjegyzék átalakítása iránt még nem intézkedett. (115.376/1936. II. 1. F. M. sz.)

A pénzügyminiszternek 67.331/1937. XI./a. számú átirata szerint az erdőbirtokossági társulati használati illetőségnek az Országos Erdei Alap részéről átmenetileg elővásárlás útján való megszerzése a fennálló törvényes rendelkezések szerint a vagyonátruházási illeték alól nem mentes.

Az Országos Erdei Alap ugyanis — éppen úgy, mint az államkincstár — az 1920 : XXXIV. t.-c. 8. §. 2. pontja értelmében a viszterhes ingatlanátruházások után járó vagyonátruházási illetékre vonatkozóan személyes mentességet élvez. A vele szerződő fél tehát az átruházás után járó illetéket köteles megfizetni. (82.992/1937. II. 1. F. M. sz.)

T. 171. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulat nevén vezetett telekkönyvi betétben (telekjegyzőkönyvben) átmenetileg még fenntartott tehertételek alapján végrehajtást csak a végrehajtást szenvedőnek használati illetőségére lehet vezetni, és a végrehajtási jogot a használati illetőségre korlátozottan lehet csak feljegyezni.

(2.) A használati illetőségre vezetett végrehajtás tekintetében a végrehajtási eljárásnak a nem telekkönyvezett ingatlanokra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni. A telekkönyvi hatóság az árverési hirdetményt közölni köteles az erdőbirtokossági társulattal, az erdőfelügyelőséggel és annak a községnek elől-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

járóságával, illetőleg városnak polgármesterével, ahol az erdőbirtokossági társulat székhelye van.

(3.) A használati illetőséget a végrehajtást szenvedőnek más vagyonától elkülönítve kell árverés alá bocsátani.

(4.) Az állam, az erdőbirtokossági társulat és a község, illetőleg város a használati illetőség megvételére az árverésen bánatpénz letétele nélkül tehet ajánlatot. Bánatpénzt utóajánlat esetén sem kötelesek letenni, s az újabb árverés költségeit sem kötelesek ilyen esetben előlegezni. A végrehajtási eljárásnak a bánatpénz letétele alól felmentett árverelőre vonatkozó rendelkezései ezekben az esetekben is irányadók.

R. 339. §.

(1.) Ha a tag használati illetősége árverésre kerül (T. 171. §.), a társulat nevében az árverésen a társulat elnöke vagy a választmány külön meghatalmazottja árverel.

(2.) Abban az esetben, amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, a társulat, mint a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő, a telekkönyvi hatóság felhívásának kézhezvételétől nyolc nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles (1908 : XLI. t.-c. 21. §. harmadik bekezdés).

(3.) A R. 337. §-ának rendelkezései a társulat részére végrehajtás útján megszerzett illetőségek átruházására is kiterjednek.

* *

(M. i.) Ez a §. az 1913 : X. t.-c. 34. §-ának felel meg azzal a különbséggel, hogy e szakasz szerint az árverési hirdetményt a telekkönyvi hatóság nemcsak az erdőbirtokossági társulattal, hanem a községi elöljáróságggal és az erdőfelügyelőséggel is közölni köteles. Ennek a kiegészítésnek az a célja, hogy a használati illetőség megszerzését a község vagy az állam részére végrehajtás esetében is lehetővé tegye.

(M. i.) Az említett törvényszakaszban foglalt rendelkezésen a T. abban is változtat, hogy a használati illetőséget a végrehajtást szenvedő más vagyonától elkülönítve rendeli árverés alá bocsátani. Ezáltal az eljárás lényegesen egyszerűbb, mint akkor, ha az árverés kitűzése után kell az erdőbirtokossági társulat kérelmére a külön árverésre nézve újból rendelkezni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 172. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulati ingatlanok használásának a joga és a felosztásra kerülő tiszta jövedelem a tagok névjegyzékében megállapított használati illetőségek arányában a tagokat illetik.

(2.) A tag a használat gyakorlásának a jogát másnak átengedheti, az átengedést az alapszabályok korlátozhatják; különösen elrendelhetik, hogy a használat gyakorlásának megszerzésére az erdőbirtokossági társulat tagjainak vagy a helybeli lakosoknak egyenlő feltételek mellett másokkal szemben elsőbbségük legyen; kimondhatják az alapszabályok azt is, hogy a használat gyakorlását csak az erdőbirtokossági társulat hozzájárulásával lehet átengedni.

R. 340. §.

(1.) A használati illetőséget szerző fél a társulati tag jogait a szerzés kötelező bejelentése (R. 334. §.) előtt nem gyakorolhatja.

R. 341. §.

(1.) A társulat tagja köteles a használati joga gyakorlásának a T. 172. §-a második bekezdése értelmében történt átengedését a használat megkezdése előtt a társulatnak bejelenteni.

(2.) Ha a társulat tagja a használati joga gyakorlásának átengedése céljából a társulat közreműködését kéri, a társulat a kérésnek abban az esetben is eleget tehet, ha erről az alapszabályok nem rendelkeznek.

(3.) A társulat a használati jog gyakorlásának átengedésére irányuló kínálatot a használatért kívánt ellenérték feltüntetésével közhírré teszi.

(4.) A használati jog gyakorlásának értékesítése tekintetében a társulat a R. 337. §-ában foglalt rendelkezések megfelelő alkalmazásával jár el. Ha ez az eljárás eredményre nem vezet, a használat gyakorlását a jogosult kívánatára nyilvános árverésen lehet értékesíteni.

* *

Ez a T.-szakasz azonos az 1913 : X. t.-c. 35. §-ával.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 173. §.

(1.) A fennálló jogszabályok, az alapszabályok és az üzemterv korlátai között a közgyűlés állapítja meg, hogy a tagok az erdőbirtokossági társulati erdőben milyen használatokat milyen mértékben gyakorolhatnak természetben, továbbá, hogy milyen használatokat és erdei termékeket kell értékesíteni.

R. 342. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulati erdőben gyakorolható használatok (T. 173. §.) helyét és mértékét az üzemterv, ennek hiányában az erdőigazgatóság állapítja meg. Az erdőbirtokossági társulati közgyűlésnek a használatok megállapítására vonatkozó jogköre tehát csak az üzemtervben megszabott, vagy az erdőrendészeti hatóság által engedélyezett használatokra terjed ki.

(2.) Az üzemterv rendelkezései szerint vagy az erdőrendészeti hatóság engedélye alapján esedékes használatok helyére és mértékére nézve a közgyűlésen való tárgyaláshoz szükséges adatokat, ha az erdő államerdészeti kezelésben van, az erdőfelügyelőségtől, más esetben az erdő kezelésével megbízott erdőmérnöktől kell a közgyűlés tárgysorozatának összeállítása előtt megszerezni. (T. 174. §.)

(3.) Üzemtervtől eltérő rendkívüli használatot csak az erdőrendészeti hatóság engedélye alapján lehet gyakorolni. Az ilyen használat értékesítésére az engedélyező határozat feltételei irányadók. (T. 180. §.)

(4.) Amennyiben az alapszabályok nem tartalmaznak rendelkezést, az erdei termékek értékesítésére vonatkozóan (R. 311. §.) a közgyűlés esetről-esetre teszi meg a szükséges intézkedéseket.

* *

Ebben a T. §-ban foglalt rendelkezés a régi törvényekben nem volt meg, teljesen új, megokolásra nem szorul.

T. 174. §.

(1.) A közgyűlés határozata szerint eladás útján értékesítendő fának és más erdei termékeknek mennyiségét és becsértékét, továbbá a bérbeadás (haszonbérbeadás) útján értékesítendő használatok becsértékét — ha a közös erdő államerdészeti kezelésben van — az erdő-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

felügyelőség becslése alapján, más esetekben pedig az erdő kezelésével megbízott erdőmérnök becslése alapján az eladás vagy a bérbeadás előtt pontosan meg kell állapítani, s ugyanakkor meg kell határozni az értékesítés egyéb feltételeit is.

* *

Ez a T.-szakasz az eddig, csupán a fatermékekre előírt szabályokat az összes erdei termékekre és használatokra kiterjesztette azért, mert a tapasztalat azt mutatta, hogy az erdőbirtokossági társulatok ezeknek az értékesítésénél sem jártak el mindíg a kellő gondossággal és körültekintéssel. Megokolja ezt az új rendelkezést az a körülmény is, hogy a fatermékeken kívüli egyéb termékek és használatok néha a fatermékeknél is nagyobb értéket képviselnek.

T. 175. §.

(1.) Az alapszabályok elrendelhetik, hogy a helybeli lakosság fogyasztására szánt termékeket kis tételekben árszabály szerint kell értékesíteni. Az árszabályt az erdőfelügyelőségnek, — ha pedig a birtokossági társulati erdő nincs államerdészeti kezelésben — a kezeléssel megbízott erdőmérnöknek javaslata alapján évről-évre az erdőbirtokossági társulat közgyűlése állapítja meg.

R. 343. §.

(1.) Az erdei termékek árszabályának tervezetét (T. 175. §.), ha az erdő államerdészeti kezelésben van, az erdőfelügyelőség, más esetben az erdő kezelésével megbízott erdőmérnök készíti el.

(2.) E végből az erdőbirtokossági társulati elnök a közgyűlés összehívása előtt legalább harminc nappal köteles az erdőfelügyelőséget, vagy az erdő kezelésével megbízott erdőmérnököt a tervezet elkészítése iránt megkeresni és közölni, hogy az árszabályzatban milyen erdei termékeknek és milyen eladási módozatoknak (tövön eladás, levágott vagy feldolgozott állapotban az erdőn vagy raktárban való átadás) felvétele szükséges.

(3.) Ha a közgyűlés az erdőt kezelő erdőfelügyelőség vagy erdőmérnök által készített árszabály ártételeit módosítja, a közgyűlés által elfogadott árszabály csak akkor válik érvényessé, ha azt az elsőfokú erdőrendészeti hatóság jóváhagyja (T. 194. §. 18. pont).

* *

Ezek az előírások új rendelkezést nem tartalmaznak.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 176. §.

(1.) A bérbeadás (haszonbérbeadás) útján értékesítendő használatokat, ideértve a vádaszatra vonatkozó törvényes rendelkezések értelmében önállóan értékesíthető vadászati jogot is, továbbá az eladásra szánt fának vagy más erdei termékeknek azt a részét, amelyet árszabály szerint nem lehet értékesíteni, nyilvános árverésen kell bérbe (haszonbérbe) adni, illetőleg eladni.

(2.) Kivételnek csak akkor van helye, ha a közgyűlés valamely más értékesítési mód alkalmazását a 199. §-ban meghatározott szavazattöbbséggel elhatározza.

(3.) Vadászati jog, vagy bányászati jog, vagy bánya haszonbérbeadása esetében csak a földmívelésügyi miniszter jóváhagyásával, másféle bérbeadás (haszonbérbeadás) vagy értékesítés esetében pedig — amennyiben a becsérték 1.000 P.-t meghalad — csak az elsőfokú erdőrendészeti hatóság jóváhagyásával lehet a nyilvános árverést mellőzni. A hatóság a jóváhagyást feltételekhez kötheti.

R. 344. §.

(1.) Nyilvános árveréstől eltérő értékesítési mód alkalmazását (T. 176. §.) a közgyűlés csak az összes tagokat megillető szavazatoknak legalább kétharmadát kitevő szavazattöbbséggel hozott határozattal mondhatja ki. (T. 199. §.)

(2.) Vadászati jognak, bányászati jognak vagy bányának haszonbérbeadását ily módon kimondó közgyűlési határozat érvényességéhez, a földmívelésügyi miniszternek, 1.000 pengőnél nagyobb becsértékű erdei termék vagy más használat értékesítését ugyancsak a fent jelzett módon kimondó közgyűlési határozat érvényességéhez az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak a jóváhagyása szükséges (T. 200. §. 1. és 2. p.). A közgyűlési határozatot tárgyaló jegyzőkönyvet és a hozzátartozó iratokat mindkét esetben az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz kell beterjeszteni, amely alkalommal részletesen fel kell sorolni azokat az okokat, amelyek a nyilvános árverés mellőzését szükségessé teszik és be kell mutatni a részletes szerződési tervezetet.

(3.) A szerződést csak a közgyűlési határozat jóváhagyása után lehet megkötni; a szerződésbe a jóváhagyás alkalmával esetleg kikötött feltételeket is fel kell venni.

(4.) Az erdőrendészeti hatóság által jóváhagyott feltételek mellett megkötött szerződést a közgyűlésnek nem kell újból tár-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

gyalnia, a szerződés egy példányát azonban annak közlésétől számított tizenöt nap alatt tudomásulvétel végett az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz fel kell terjeszteni.

(5.) Ha a bérbeadás (haszonbérbeadás) több évre szól, a becsérték alapösszegét az egy évi bérösszeg (haszonbérösszeg) és a bérleti (haszonbérleti) évek szorzata adja.

* *

Ebben a T.-szakaszban a haszonbérbeadásra és különösen a vadászati és bányászati jog gyakorlására, valamint az 1.000 P.-ös értékhatárra vonatkozó rendelkezések újak.

A haszonbérbeadásra a T. 174. §-ánál mondottak ide is vonatkoznak. A vadászati és bányászati jog bérbeadására, valamint a bánya haszonbérbeadására azért kellett szigorúbb rendelkezéseket tenni és mindenesetre a földmívelésügyi miniszter jóváhagyását kikötni, *(M. i.)* mert az ilyen jogügyletekkel az erdőbirtokossági társulat rendszerint hosszú időre vállal kötelezettséget és mert igen gyakori az az eset, amikor az erdőbirtokossági társulat a jogügyletet a tagokból alakított legeltetési társulattal közösen köti meg, amikor tehát feltétlenül biztosítani kell, hogy a jogügylet vagyonfelügyeleti jóváhagyása mindkét szervezettel szemben azonos feltételekkel történjen.

A régi törvényes rendelkezés 2.000 K.-ás értékhatárának a T.-ben 1.000 P.-re való leszállítása pedig a szigorúbb vagyonfelügyeleti ellenőrzés céljából történt.

Szabadkézből való bérbeadás kérdésében sikertelen árverés után a T. 178. §-ában foglalt rendelkezésekből következőleg az erdőbirtokossági társulat csak akkor határozhat, ha a bérösszeget a becsértékkel egyenlő, vagy azt meghaladó összegben állapították meg. (123.652/1938. II. 1. F. M. sz.)

Árverés mellőzését az erdőbirtokossági társulatnak kellően meg kell okolnia. Egymagában azt a körülményt, hogy szabadkézből való eladásnál az árverés költségei megtakaríthatók, nem lehet okul elfogadni. (116.434/1936. II. 1. F. M. sz.)

Erdőbirtokossági társulat a vadászati jognak árverés mellőzésével való bérbeadásához a földmívelésügyi miniszter előzetes hozzájárulását nem köteles megszerezni. (101.716/1937. II. 1. F. M. sz.)

A 3380/1940. M. E. számú rendelet 2. §-ának végrehajtása folytán előállott helyzetre figyelemmel a m. kir. földmívelésügyi miniszter 48.953/1941. I. 5. szám alatt elrendelte, hogy az ötödik cím hatálya alá tartozó kárpátaljai erdőbirtokok fakészleteinek értékesítése során az árverési feltételek közé minden esetben fel kell venni, hogy az árverésen vagy versenytárgyalásokon csak az vehet részt, aki hitelt érdemlően igazolja, hogy

a) magyar állampolgár vagy Magyarországon törvényszerűen bejegyzett cég és ezenfelül

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

b) hatályos magyar iparjogosítvánnyal rendelkező teleppel bíró kijelölt tüzifakereskedő, illetve hatályos magyar iparjogosítvánnyal rendelkező fafűrésztulajdonos, fakitermelő vagy fafűrészbérlő, ez utóbbi azonban csak akkor, ha bérlete a kitermelést követő év végéig érvényes.

Ugyanezeket a megszorításokat kell — a rendelet szerint — a vevőkkel szemben is alkalmazni abban az esetben, ha a fakészlet értékesítése a nyilvános árverés mellőzésével történik.

A belföldi termelésű fenyőszerfa ármegállapítására vonatkozó (és a Budapesti Közlöny 1941. évi november hó 20-iki 263. számában megjelent) 55.200/1941. Á. K. számú rendeletben foglaltaknak a T. ötödik címe hatálya alá tartozó erdőbirtokossági társulati erdőbirtokokon való alkalmazását, a földmívelésügyi miniszter az 504.276/1941. I./B. 1. számú rendeletével szabályozta.

A részletesen előírt szabályok az 55.200/1941. Á. K. számú rendeletben felsorolt és kitermelt erdei választékokra, a lábon eladásra kerülő elegyetlen fenyőállományokra, továbbá az elegyes állományok közül azokra, amelyekben a fenyő legalább 0·1 elegyarányban fordul elő és végül a szálankénti kitermelésre kerülő (álló, ledöntött, kidúlt vagy letört) fenyőegyedekre vonatkoznak.

Az eljárásnál a szóbeli árverés mellőzendő, helyette zárt írásbeli árajánlatok alapján versenytárgyalást kell tartani. A versenytárgyalási hirdetményben pedig a kikiáltási árat, illetve lábon álló faállományok eladásánál a fatömeget közzétenni nem szabad.

T. 177. §.

(1.) Az árverési és a szerződési feltételeknek és ezek kihirdetése módjának megállapításában, a kihirdetés végrehajtásának ellenőrzésében, és az árverésen az elsőfokú erdőrendészeti hatóság kiküldöttje is közreműködhetik, ha pedig a tagok fejenkint számított legalább egynegyed része kívánja, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság e végből köteles kiküldöttet kirendelni.

(2.) Az árverési hirdetményben és a feltételekben az utóajánlatokat ki kell zárni, és az ajánlatok elfogadása vagy visszautasítása tekintetében az erdőbirtokossági társulat részére szabad kezet kell fenntartani.

(3.) Az árverés napját és feltételeit legalább 15 nappal előre közhírré kell tenni.

(4.) Az elnök köteles az árverési hirdetmény és a feltételek egy-egy példányát a közhírrétételkor az erdőfelügyelőségnek is megküldeni még akkor is, ha az erdő nincs államerdészeti kezelésben.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 345. §.

(1.) Az erdei termékek eladásának részletes feltételeit (T. 177. §.) a közgyűlés állapítja meg, de megbízhatja ezzel az erdőbirtokossági társulat más szervét is.

(2.) Az árverési és szerződési feltételeket az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz akkor kell felterjeszteni, ha azok megállapítása hatósági kiküldött közreműködése nélkül történt. Ha az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a feltételek módosítása vagy kiegészítése iránt tizenöt nap alatt nem határoz, az árverést közhírré lehet tenni.

R. 346. §.

(1.) Az árverési és szerződési feltételeknek és a kihirdetés módjának megállapítására, továbbá a kihirdetés végrehajtásának ellenőrzésére és az árverésre kiküldöttnek a költségei, ha a kiküldetést az erdőbirtokossági társulat kérte, az erdőbirtokossági társulatot terhelik; a költségeket a hatóság felhívására előzetesen be kell fizetni. (T. 211. §.)

(2.) Hivatalból kiküldetés esetében a kiküldetési költségeket nem lehet az erdőbirtokossági társulat terhére megállapítani.

R. 347. §.

(1.) Az árverésre vonatkozó hirdetményt a szokásos módon a szomszédos községekben (városokban) is, továbbá a helyben vagy a környéken megjelenő legelterjedtebb lapban és szükség esetében a törvényhatóság hivatalos lapjában, valamint egy szaklapban is közzé kell tenni.

(2.) Az árverést a hatósági kiküldött, vagy ha ilyen ki nem rendeltetett, a választmány vagy a közgyűlés által kiküldött bizottság tartja meg és ez vizsgálja meg az árverési ajánlatokat is.

(3.) Az árverés eredménye alapján a szerződést a társulat elnöke is megkötheti akkor, ha a szerződés tárgyának becsértéke 500 pengőt, illetőleg ha a bérleti (haszonbérleti) idő három évet meg nem halad (T. 194. §. 17. p.) és ha a szerződés — amennyiben a feltételeket a közgyűlés állapította meg — ezeknek a feltételeknek megfelel. Minden más esetben a szerződés megkötése a közgyűlés hatáskörébe tartozik. A közgyűlés által kötendő szerződés tervezetét az árverés megtartására kiküldött bizottság készíti el.

(4.) A közgyűlés által elfogadott szerződés a T. 200. §-ában felsorolt esetekben csak az erdőrendészeti hatóság jóváhagyásával válik érvényessé; erre a szerződés szövegében kifejezetten utalni kell.

* *

Ez a T.-szakasz sem tartalmaz új rendelkezéseket.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Vadászjegy bemutatásától való eltekintés az árverés lefolytatásának a szabályszerűsége szempontjából nem kifogásolható, ha az árverés vezetőjének biztos tudomása van arról, hogy az árverezőnek van vadászjegye. (101.509/1937. II. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 179. § .alatti részt.)

T. 178. §.

(1.) Ha a becsértéket az első árverésen senki sem ajánlja meg, második árverést kell tartani, s a becsértéknél kisebb ajánlatot csak akkor szabad elfogadni, ha a becsértéket a második árverésen sem lehetett elérni.

(2.) Vadászati jog, vagy bányászati jog, vagy bánya haszonbérbeadása esetében csak a földmívelésügyi miniszter jóváhagyásával, másféle bérbeadás (haszonbérbeadás) vagy értékesítés esetében pedig — amennyiben a becsérték 1.000 P.-t meghalad — csak az elsőfokú erdőrendészeti hatóság jóváhagyásával fogadhat el a közgyűlés a becsértéknél kisebb ajánlatot.

R. 348. §.

(1.) Ha a T. 178. §-a értelmében második árverést kell tartani, annak közhírrétételénél és megtartásánál szintén a T. 177. §-ában foglalt rendelkezés szerint kell eljárni. A második árverésre vonatkozó hirdetmény közhírrétételekor a hirdetmény egy példányának megküldése mellett az erdőfelügyelőségnek be kell mutatni az első árverés eredménytelenségének igazolására az első árverésen felvett jegyzőkönyvet és a hozzátartozó összes iratokat is.

* *

Ennek a T. szakasznak csupán a haszonbérbeadásra és főleg a vadászati és bányászati jog gyakorlására, valamint az 1.000.— P.-ős értékhatárára vonatkozó rendelkezései újak.

(A kiegészített rendelkezések magyarázatát lásd a T. 176. és 177. §-ánál.)

T. 179. §.

(1.) Vadászati jog, vagy bányászati jog, vagy bánya haszonbérbeadása esetében, továbbá minden olyan esetben, amikor a becsérték 1.000 pengőnél magasabb, az

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

árverési iratokat az árverés eredményének felülvizsgálása végett be kell mutatni az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak.

(2.) Olyan árverés esetében, amelynél a becsérték 1.000 pengőnél nem magasabb, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az árverést megelőzően, vagy az árverés után 8 napon belül elrendelheti, hogy az erdőbirtokossági társulat elnöke az árverés befejezése után az árverési iratokat, az árverés eredményének hivatalból való felülvizsgálása végett, felszólalás esetén kívül is bemutassa.

(3.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az árverési eljárás szabálytalansága esetében az árverés eredményét megsemmisíti, szükség esetében az árverési feltételeket megfelelően módosítja, és új árverés tartását, vagy pedig az értékesítés elhalasztását rendeli el.

(4.) Ha az árverés szabályszerű volt ugyan, de az elfogadott ajánlat előnyösségéhez az erdőbirtokossági társulat anyagi érdekei szempontjából alapos kétség fér, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az erdőbirtokossági társulatot új határozat hozatalára utasíthatja, vagy pedig előző bekezdés értelmében járhat el.

* *

Ez a szakasz — a vadászati és bányászati jog gyakorlására, valamint az 1.000 P.-ős értékhatárra vonatkozó rendelkezések kivételével — a régi törvényes rendelkezéseknek felel meg.

Azonkívül ez a szakasz — a szigorúbb vagyonfelügyeleti ellenőrzés céljából — az erdőrendészeti hatóságnak a felügyelet és ellenőrzés tekintetében messzebbmenő jogkört is biztosít. Így például az erdőrendészeti hatóság az árverési iratokat nemcsak a nagyobb értékű, hanem bármilyen értékű eladás vagy bérbeadás esetében is bekérheti és az árverési eljárást is felülbírálhatja.

A belföldi termelésű fenyőszerfa ármegállapítására vonatkozó (és a Budapesti Közlöny 1941. évi november hó 20-iki 263. számában megjelent) 55.200/1941. Á. K. számú rendeletben foglaltaknak a T. ötödik címe hatálya alá tartozó erdőbirtokossági társulati erdőbirtokokon való alkalmazását a földmívelésügyi miniszter az 504.276/1941. I./B. 1. számú rendeletével szabályozta.

A részletesen előírt szabályok az 55.200/1941. Á. K. számú rendeletben felsorolt és kitermelt erdei választékokra, a lábon eladásra kerülő elegyetlen fenyőállományokra, továbbá az elegyes állományok közül azokra, amelyekben a fenyő legalább 0·1 elegyarányban fordul

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

elő és végül a szálankénti kitermelésre kerülő (álló, ledöntött, kidült vagy letört) fenyőegyedekre vonatkoznak.

Az eljárásnál a szóbeli árverés mellőzendő, helyette zárt írásbeli árajánlatok alapján versenytárgyalást kell tartani. A versenytárgyalási hirdetményben pedig a kikiáltási árat, illetve lábon álló faállományok eladásánál a fatömeget közzétenni nem szabad.

(L. még a T. 177. §-nál tárgyaltakat.)

T. 180. §.

(1.) Ha a földmívelésügyi miniszter üzemtervtől eltérő rendkívüli használatot engedélyez, a nyilvános árverés útján való értékesítést még a 176. §. 2. és 3. bekezdésében meghatározott esetekre is kiköthetí, és a becsértéknél kisebb ajánlat elfogadását akkor is megtilthatja, ha egyébként kisebb ajánlat elfogadásának lehetne helye. (178. §.)

* *

Ez a rendelkezés a T. hatálybalépte előtt hiányzott. A hiányt a T. arra való tekintettel pótolta, hogy a rendkívüli használatok az erdőbirtokossági társulatnak csak különösebb ráutaltsága esetében és kifejezett célra engedélyezhetők. A földmívelésügyi miniszternek tehát meg kell adni a felhatalmazást, hogy mindazokat a feltételeket, amelyek egyfelől az értékesítés, másfelől a befolyó jövedelem felhasználása tekintetében a birtokossági társulat érdekei szempontjából szükségesek, kiköthesse.

T. 181. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulat azoktól a tagoktól, akik az erdőbirtokossági társulat vagyonát használják, az erdőbirtokossági társulati kiadások fedezésére használati díjakat szedhet.

(2.) Az alapszabályok megállapíthatják, hogy a tag az igénybe venni kívánt használatokat mindaddig nem gyakorolhatja, míg a használati díjat meg nem fizette.

R. 349. §.

(1.) A közgyűlés a társulati tagoktól szedhető használati díjak megállapítása (T. 181. §.) iránt az évi költségvetés (R. 359. §.) megállapításával kapcsolatban határoz és a megállapított használati díjak megfizetésének határidejét is megszabja.

* *

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Ennek a T.-szakasznak az első bekezdése az 1913 : X. t.-c. 36. §-ának felel meg.

Második bekezdésére a tagokra kivetett használati díjak befizetésének a biztosítása végett van szükség.

T. 182. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulat kiadásait — ideértve a kölcsön, valamint egyéb tartozás után fizetendő tőketörlesztési összegeket, kamatokat és járulékaikat is — elsősorban a használati díjakból, valamint az erdőbirtokossági társulati vagyonnak egyéb rendes évi jövedelmeiből kell fedezni.

(2.) Ha a kiadások ezekből a jövedelmekből nem fedezhetők, a hiány fedezése végett a tagokra használati illetőségeik arányában tagsági járulékot kell kivetni.

(3.) A késedelemes fizetés esetében járó késedelmi kamatokra a közadók kezelésére vonatkozó törvényes rendelkezések az irányadók.

(4.) A tag a használati illetősége után kivetett, és tagsága idején esedékessé vált járulékokért és ezek késedelmi kamataiért az erdőbirtokossági társulattal szemben tagságának megszűnése után is felelős marad.

* *

Ezek a rendelkezések az 1913 : X. t.-c. 38. §-ában foglaltaknak felelnek meg.

(L. még a T. 185., 186. és a R. 352—359. §-nál tárgyaltakat is.)

T. 183. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulat az évenkint kivetett járulékokról és azok esedékességéről a tagokat az alapszabályokban meghatározott módon értesíteni köteles.

(2.) A járulékot kivető közgyűlési határozat ellen az érdekelt a határozat közlését követő naptól számított 15 nap alatt a választmánynál, vagy ha választmány nincs, az elnöknél, s ezeknek határozata ellen az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnál felszólalhat.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 353. §.

(1.) Azt, hogy a társulat az évenkint kivetett járulékokról a tagokat miként értesítse (T. 183. §.), valamint a járulékok esedékességét az alapszabályok előre megállapíthatják.

(2.) Ha az alapszabályok akként rendelkeznek, hogy a tagok terhére történt kivetésről a társulatnak minden egyes tagját értesíteni kell, az értesítés a kivetést tartalmazó járulékív útján történik, amely íven a teljesített befizetéseket is nyugtázzák. A járulékívet az adóív kiállítására és kézbesítésére nézve érvényes szabályok szerint kell kiállítani és kézbesíteni. Ha a járulékívet posta útján kézbesítik, a postadíjakat a társulat köteles fedezni. A járulékívért vagy kiállításáért és kézbesítéséért a tagoktól külön díjat szedni nem szabad.

(3.) Ha az alapszabályok rendelkezést nem tartalmaznak, a kivetést a társulati tagokkal épp úgy kell közölni, mint a társulati közgyűlésekre szóló meghívót.

(4.) A kivetési lajstromot minden társulati tag megtekintheti.

* *

Ez a T.-szakasz a jogorvoslati helyek egyszerűsítése mellett az 1913 : X. t.-c. 39. §-ával azonos.

T. 184. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulat által kivetett, a végrehajtási árverés napjáig lejárt, három évnél nem régibb időről hátralékos járulékok — ideértve a használati díjakat és a járulékok után fizetendő késedelmi kamatokat is — a tagok használati illetőségeinek olyan dologi terhei, amelyeket az illetőségre vezetett végrehajtási árverés esetében, korábbi és az e törvény rendelkezése folytán elsőbbséggel nem bíró minden más követelésnek, még a telekkönyvben bejegyzett követelésnek is megelőzésével kell az árverési vételárból kielégíteni.

(2.) Az erdőbirtokossági társulati járulékot és a késedelmi kamatokat közadók módjára kell behajtani.

(3.) Az erdőbirtokossági társulat által kiállított hátráléki kimutatás, vagy a kimutatásnak a község elöljárósága, illetőleg város polgármestere által hitelesített másolata vagy kivonata a bírósági eljárásban végrehajtható közokirat.

* *

Ez a szakasz az 1913 : X. t.-c. 40. §-ának átszövegezett alakja.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 185. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulat gazdasági tennivalóknak közös munkával végzését elrendelheti.

(2.) A közös munkát a tagok használati illetőségeik arányában teljesítik. A közös munkát azonban a közgyűlés által megállapított pénzértékben meg lehet váltani, s attól, aki a közös munkát nem teljesíti, a váltságösszeget kell a járulékok módjára behajtani; a váltságösszeg egyebekben is a tagsági járulékokkal egy tekintet alá esik.

R. 350. §.

(1.) A gazdálkodás körében felmerülő tennivalókat a társulat a tagok közös munkájával vagy fizetett munkásokkal láthatja el. (T. 185. §.) A közös munka elrendelése, illetőleg a fizetett munkásokkal végeztetett munka költségeinek fedezésére szolgáló járulékok kivetése iránt a társulat közgyűlése rendszerint az évi költségvetés megállapításával kapcsolatban intézkedik. Ha azonban a közös munka elrendelésének vagy a járulékok kivetésének szüksége a költségvetés megállapítása után áll be, a közgyűlés pótköltségvetés alapján évközben is elrendelheti a szükséges közös munkát vagy kivetheti, illetőleg követelheti a járulékot.

R. 351. §.

(1.) A költségvetésben azokat a gazdasági tennivalókat, amelyeket közös munkával kell teljesíteni, a szükséges közös munka mennyiségében ki kell mutatni. A közös munka mennyiségét olyan munkaegységekben kell kifejezni, amilyen egységek szerint azt a társulat tagjai természetben szolgáltatni kötelesek. Így például, ha a társulati tagoknak a közös munkához kézivagy fuvarerőt kell szolgáltatniok, a közös munkamennyiség kézi- vagy fuvarnapszámokban fejezendő ki, ha pedig tüzifát kell készíteniök, a munka mennyisége az elkészítendő ürméterek számával mutatandó ki, stb.

(2.) Járulék kivetése esetében a munkára jelentkező társulati tagoknak idegen munkásokkal szemben elsőbbségük van.

(3.) Természetben lerovandó közös munka elrendelése esetében — tekintettel arra, hogy a közös munka a T. 185. §-a szerint pénzben megváltható — a közös munka egységének pénzértékét (a kézi- vagy fuvarnapszám bére, vagy a tüzifakészítés ürméterenkinti pénzértéke, stb.) is meg kell határozni. Meg kell állapítani továbbá a közgyűlésnek, hogy a természetben szolgál-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tatandó munkát hol és mikor kell teljesíteni, illetőleg a járulékokat hol és mely időpontig kell megfizetni.

(4.) A közgyűlés által elrendelt közös munka igénybevételének sorrendjét, ha eziránt a közgyűlés részletes határozatot nem hozott, a választmány, ha pedig választmány nincsen, az elnök a felmerülő szükséghez képest szabja meg.

R. 352. §.

(1.) A közgyűlés által elrendelt közös munkának vagy a kivetett járulékoknak (T. 182. §.) az egyes tagokra eső hányadrészeit a társulatnak az alapszabályokban erre kijelölt közege számítja ki. A kivetésnek az illetőségek aránya szerint kell történnie.

(2.) Mind a járulék-kivetésről, mind a közös munka kivetéséről a jelen rendelethez fűzött X., illetőleg XI. számú minta szerint kivetési lajstromot kell készíteni, amelyet a választmány jóváhagyása után a kivetéssel megbízott tisztviselő és az elnök ír alá.

R. 354. §.

(1.) A kivetett járulékokat, ha az alapszabályok vagy a közgyűlés mást nem rendelnek, a társulat pénztárosa (a pénzkezeléssel megbízott tisztviselője) szedi be, a kivetett közös munkának vezetését és ellenőrzését pedig, ha az alapszabályok vagy a közgyűlés mást nem rendelnek, a társulati erdőgazda teljesíti. A járulékokról készített kivetési lajstromot e végből a pénztárosnak, a közös munka kivetéséről szóló lajstromot pedig a közös munka vezetésével és ellenőrzésével megbízott társulati erdőgazdának kell kiadni.

(2.) A pénztáros a teljesített fizetéseket, a társulati gazda pedig a teljesített munkát, a lajstrom megfelelő rovatába bevezeti és nyilvántartja.

R. 355. §.

(1.) A kivetett járulékok befizetésére, illetőleg a kivetett közös munkák lerovására kitűzött határidő letelte után a mutatkozó járulékhátralékokról, illetőleg a le nem rótt közös munkák pénzértékéről, valamint azok késedelmi kamatairól a társulati pénztáros (pénzkezeléssel megbízott tisztviselő) a jelen rendelethez fűzött XII. számú minta szerint két-két példányban hátráléki kimutatást (T. 184. §.) készít, mégpedig külön:

1. a közgyűlés székhelyén lakó társulati tagokról és hátralékaikról;

2. a más községben (városban) lakó társulati tagokról és hátralékaikról.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) Az elkészült hátraléki kimutatásokat az elnök a kivetési lajstrommal való összehasonlítás útján megvizsgálja és a helyesnek talált kimutatásokat hitelesség szempontjából a társulat nevében aláírja, azután azoknak egyik példányát a hátralékoknak behajtása és a behajtott összegnek a társulat pénztárába beszolgáltatása iránt való szabályszerű intézkedés végett, hivatkozva a T. 184. és 185. §-aira, a községi előljáróságnak (városi adóhivatalnak), ha pedig a hátralékos társulati tagok több községben (városban) laknak, az illetékes községi előljáróságoknak (városi adóhivataloknak) küldi meg, másik példányát pedig nyilvántartás végett a társulat pénztárosának adja ki.

(3.) A hátralékoknak behajtás végett való kimutatására, a kimutatás elküldésének idejére és általában a hátralékok behajtására, beszállítására, elszámolására és biztosítására a közadók kezelésére vonatkozó törvényes rendelkezések az irányadók.

* *

Ebben a T.-szakaszban foglaltak az 1913 : X. t.-c. 41. §-ának felelnek meg.

T. 186. §.

(1.) Az alapszabályok elrendelhetik, hogy az évi rendes bevételekből a kiadások fedezése után fennmaradó felesleget, vagy annak egy bizonyos hányadát előre nem látott közös kiadások, vagy az erdőtársulat más rendkívüli szükségleteinek fedezhetése végett tartaléktőke, vagy pedig olyan erdőgazdasági alap képzésére kell fordítani, amelynek évi kamataiból a birtokossági társulati erdő kezelésével és az ügyvitellel kapcsolatos évi kiadásokat és közterheket állandóan fedezni lehessen.

(2.) Ha az erdőbirtokossági társulat törlesztéses kölcsönt vett fel, vagy részletekben törleszthető más tartozást vállalt, ha ez a törvény mást nem rendel, legalább az egyévi törlesztési összegnek megfelelő összegben tartaléktőkét kell képezni és mindaddig fenntartani, amíg a tartozás teljesen törlesztve nincsen.

(3.) Egyébként az erdőbirtokossági társulat évi rendes bevételeinek feleslegét a közgyűlés szabályszerűen hozott és jogerős határozata alapján a tagok között használati illetőségeik arányában fel kell osztani.

(4.) Üzemtervtől eltérő rendkívüli használat engedélyezése esetében a földmívelésügyi miniszter elrendel-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

heti, hogy az erdőbirtokossági társulat a rendkívüli jövedelmet, vagy annak egy részét az első bekezdésben megjelölt célra fordítsa; vagy pedig annyi évre felosztva használja fel a harmadik bekezdésben meghatározott célra, ahány évi rendes használatnak az üzemtervtől eltérő használat megfelel; vagy pedig, hogy a rendkívüli jövedelmet, vagy annak megfelelő részét gazdasági beruházásokra, ingatlan szerzésére vagy tartozások törlesztésére fordítsa.

(5.) Ha az erdőbirtokossági társulat az első bekezdésben említett célra erdőgazdasági alapot létesít, az alap rendeltetésének, gyümölcsöző elhelyezésének és kamatjövedelmei felhasználásának szabályait az alapszabályokban kell megállapítani.

(6.) Az előbbi bekezdés rendelkezései azokra az erdőgazdasági alapokra is állanak, amelyeket az erdőbirtokossági társulattá alakult közös birtokosságok és más közösségek ennek a törvénynek hatálybalépése előtt létesítettek.

R. 356. §.

(1.) Ha az erdőbirtokossági társulat törlesztéses kölcsönt vett fel, vagy részletekben törleszthető más tartozást vállalt (T. 186. §.), a törlesztés céljaira a szükséghez képest tagsági járulékot kell kivetni.

R. 357. §.

(1.) Az erdőgazdasági tartaléktőke és az erdőgazdasági alap (T. 186. §.) pénzkészletét csak a Pénzintézeti Központ kötelékébe tartozó pénzintézetnél vagy az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó hitelszövetkezetnél szabad gyümölcsözőleg elhelyezni.

R. 358. §.

(1.) A következő évi kiadások zavartalan folyósítására szánt forgótőkét nem lehet a T. 186. §-ának harmadik bekezdése szerint szétosztásra kerülő feleslegbe beszámítani.

(2.) A jövedelem felosztandó összegét a társulat évi számadása alapján, a számadások felülvizsgálása és jóváhagyása alkalmával, a közgyűlés állapítja meg.

(3.) Az üzemtervtől eltérő rendkívüli használatokból és általában az üzemterv által a számadási évben vagy valamely megelőző évben való kihasználásra még ki nem jelölt fahaszná-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

latokból és más haszonvételekből befolyt jövedelmeket, mint rendkívüli bevételeket az évi számadásokban külön kell feltüntetni. Az ilyen rendkívüli bevételek, amennyiben a közös terhek és költségek a rendes bevételekből nem fedezhetők, — a közös terhek és költségek fedezésére felhasználhatók, de a jogosultak közt csak akkor oszthatók fel, ha a földmívelésügyi miniszter azoknak a T. 186. §-a negyedik bekezdésében említett célokra való fordítását el nem rendeli.

(4.) A földmívelésügyi miniszter az üzemtervtől eltérő, rendkívüli használatok jövedelmének felhasználása iránt a rendkívüli használatra vonatkozó engedély megadásakor, abban az esetben pedig, ha a rendkívüli használat engedély nélkül foganatosíttatott, az erdőrendészeti áthágás másodfokú elbírálásával kapcsolatban határoz. Ha az erdőrendészeti áthágás tárgyában hozott elsőfokú határozat fellebbezés hiányában válik jogerőssé, a jogerős határozatot a rendkívüli használatból származó jövedelem felhasználására irányuló javaslattal együtt fel kell terjeszteni a földmívelésügyi miniszterhez.

R. 359. §.

(1.) A társulat köteles valószínű bevételeit és előreláthatő kiadásait évenkint költségvetésben előirányozni, valóságos bevételeiről és kiadásairól minden év végén számadást készíteni és mind a költségvetést, mind a számadást jóváhagyás végett az elsőfokú erdőrendészeti hatóság elé terjeszteni. (T. 200. §.)

(2.) A költségvetésben a társulatot terhelő adóknak és egyéb közterheknek, valamint a szerződéses kötelezettségekből eredő évi kiadásoknak a fedezéséről a T. 182. §-ában megszabott módon mindenkor gondoskodni kell.

(3.) A költségvetés tervezetét a közgyűlést megelőző tizenöt napon át az alapszabályokban megjelölt helyen és ha az alapszabályok erről nem intézkednek, a községházán (városokban a polgármesteri hivatalban) kell közszemlére kitenni. A költségvetés tervezetét minden társulati tagnak joga van a rendes hivatalos órák alatt megtekinteni.

(4.) Azt, hogy a költségvetés előirányzata hol, mikor és mennyi időn át volt közszemlére kitéve, a költségvetésen a társulat elnöke, ha pedig az előirányzatot a községházán (városokban a polgármesteri hivatalban) tették közszemlére, a előljáróság (városokban a polgármester) tanusítja.

(5.) Ha előre nem látható körülmények folytán időközben költségvetésileg elő nem irányzott újabb vagy több kiadás szüksége merül fel, annak fedezetéről pótköltségvetés keretében ugyanolyan módon kell gondoskodni, mint ahogyan azt az évi költségvetésre nézve a jelen rendelet és az alapszabályok megállapítják.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(6.) Az évi költségvetést lehetőleg az előző évi számadással együtt kell tárgyalni és jóváhagyás végett beterjeszteni.

* *

Ez a T.-szakasz megfelelően átszövegezve az 1913 : X. t.-c. 42. §-ából és a régi rendelkezésekből tevődött össze.

Erdőbirtokossági társulatok bevételi feleslegüket csak a T. 186. §-ában foglalt célokra fordíthatják. (78.488/1935. I. 1. — 123.824/1938. II. 1. F. M. sz.)

Az erdőbirtokossági társulat önkéntes elhatározása folytán gyümölcsöztetett több évi bevételi fölösleg olyan ingó tőkevagyonnak tekintendő, amelynek a felhasználásáról a T. 194. §-ának 8. pontja értelmében és a 199. §-a (3.) bekezdésének az 1. pontjában meghatározott szavazattöbbséggel a társulat közgyűlése jogosult határozni.

A T. 186. §-ának (3.) bekezdésében foglalt rendelkezés csak az olyan erdőbirtokossági társulati közgyülési határozat elbírálásánál vehető figyelembe, amelyet egyévi bevételi felesleg felhasználására nézve hoztak és ellene az érdekeltek közül valaki felszólalással élt. (78.488/1935. I. 1. — 123.824/1938. II. 1. F. M. sz.)

Erdőbirtokossági társulat rendkívüli fahasználati jövedelmének az elajándékozása, mivel az az évi fahasználatokból tevődik össze és így a társulati tagok magánjogait sértené, tilos. (101.291/1937. II. 1. és 36.092/1938. II. 2. F. M. sz.)

Erdei termékek szállítása szempontjából fontos bekötőutak építése a T. 168. §-ában említett erdőgazdasági célokkal egyenlő értékű. Ilyen célokra jelzálogkölcsön felvétele is engedélyezhető. (110.085/1939. II. 1. és 44.101/1941. I. 5. F. M. sz.)

(L. még a T. 182. §-nál tárgyaltakat.)

T. 187. §.

(1.) A erdőbirtokossági társulat megszűnik, ha

1. az erdőt ingatlanárverésen eladják, vagy kisajátítják, és új ingatlan szerzésére (165. §.) a földmívelésügyi miniszter az erdőbirtokossági társulatot nem kötelezi;

2. az erdőbirtokossági társulatnak csak egy tagja marad;

3. az erdőbirtokossági társulat feloszlik.

* *

(M. i.) Az úrbéri elkülönítésről és az arányosításról rendelkező törvényeink általában az egyéni szabad tulajdon kiválásának és érvé-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

nyesítésének kívántak utat nyitni, amint azonban az egyéni illetőségek korlátlan kiválásának káros következményei érezhetőkké váltak, törvényeink a birtokközösségek közgazdasági és társadalmi jelentőségét felismerve, a birtokközösségeknek, mégpedig mind a volt úrbéri kapcsolatból eredő közösségeknek, mind a nemesi közbirtokossági közösségeknek állandó fenntartását igyekeztek biztosítani, az egyéni illetmények természetbeni elkülönítésének pedig fokozatosan igyekeztek gátat emelni.

(M. i.) Az 1871 : LIII. t.-c. 32. §-a jogszabályaink között az első volt, amely az erdőközösségek hatalmas közgazdasági jelentőségét felismerte s kiváló előrelátásról tanuskodó intézkedésével számottevő erdőt óvott meg az elpusztulástól és mentett meg az erdőgazdasági közérdek számára. Ez a törvényszakasz kimondja, hogy a volt úrbéresek részére elkülönített erdőt, mint közös erdőt kell kezelni és a gazdálkodást a szabályok szerint és a közigazgatási hatóság felügyelete alatt kell gyakorolni.

(M. i.) A birtokközösségi kapcsolat fenntartása szempontjából nagyjelentőségű volt az 1880 : XLV. t.-c. 25. §-a, amely az erdélyi részekre kiterjedő hatállyal úgy rendelkezik, hogy az arányosítást csak a földesurak, vagy jogutódaik, továbbá azok a közbirtokosok kérhetik, akiknek egyéni illetménye a 100 kat. holdat meghaladja; a többi részes felek ellenben közösségben kötelesek maradni és a közös birtoknak csak a használatára jogosultak.

(M. i.) Még tovább haladt a megkezdett úton az 1894 : XII. t.-c. 12. §-a, amely kimondja, hogy a közös — úrbéri és közbirtokossági — legelők csak a földmívelésügyi miniszter engedélyével oszthatók fel a jogosultak között.

(M. i.) Azok a káros törekvések, amelyek a 90-es években az arányrészek összevásárlásával a közösségek megbontására, a közös használatú tulajdonnak egyéni tulajdonná változtatására irányultak és nagy erdőpusztítást eredményeztek, a visszaélések megszüntetése és a közösségek megmentése céljából szükségszerűen az 1908 : VII. és az 1908 : XXXIX. t.-c. megalkotására vezettek. Ezek a törvények a következők szerint rendelkeznek. Egyéni illetményeinek természetbeni elkülönítését csak az a részes fél kérheti, akinek a kihasítandó illetménye a 100 kat. holdat meghaladja; a többi részek közösségben maradnak s a közös birtokot illetőségeik arányában használják. A közösen maradt erdőkből, legelőkből és havasokból a már befejezett arányosítási eljárás után, habár a részesedési arány megállapítása korlátozottan történt is, továbbá az 1871 : LIII. t.-c. 32. §-a tekintetbe vételével elkülönített erdőkből egyéni illetmények elkülönítésének sem birtokrendezési, sem polgári peres eljárás során helye nincs azok részére sem, akik azt az érdemleges tárgyalás során jogszerűen kérelmezhették volna.

(M. i.) A birtokközösségek állandó fennmaradását hatályosabban és erőteljesebb intézkedésekkel mozdította elő az 1898 : XIX. t.-c., amely a közös erdőben részes tulajdonostársakat arra kötelezte, hogy törvényes formák között szervezkedjenek és közös gazdasági ügyeik vitelére szabályzatot alkossanak. Még tovább ment az 1913 : X. t.-c., amely a részes feleket a közös legelő használata tekintetében jogképes társulattá szerveztette meg. Ugyanerre az útra lépett a T. is, hogy a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

közös erdőben részes feleket a közös erdőre ugyancsak jogképes erdőbirtokossági társulattá alakíttassa.

(M. i.) A felsorolt törvények célja egységesen az, hogy az úrbéri eredetű és a közbirtokossági birtokközösségek fennmaradását biztosítsák. A birtokközösségek fenntartására a T. is súlyt vet annál a fontos közgazdasági érdeknél fogva, amely fennmaradásukhoz fűződik.

(M. i.) A birtokossági társulati kötelék megszüntetésének, illetőleg az erdőbirtokossági társulati szervezet feloszlásának szabályozása tekintetében a T. különbséget tesz a történelmi eredetű volt úrbéres közbirtokossági és telepes közösség és a másféle eredetű közösség között, vagyis, amelynek tagjait az ingatlanforgalmi törvényes rendelkezések végrehajtása során, esetleg más okból, hatóság kötelezett erdejük közös használatára.

Az előbbiekből önként következik, hogy a T.-szakasz 1. pontja szerint az olyan erdőbirtokossági társulatnál, amelynek a fenntartását a tagok érdeke, vagy a közérdek kívánja meg, a közös erdő elidegenítését csak azzal a feltétellel lehet megengedni, hogy a birtokosság a vételáron új erdőt köteles szerezni.

A T.-szakasz 2. pontja szerint az erdőbirtokossági társulat összes illetőségeinek egyetlen egy tag tulajdonába jutása miatti megszűnését a T. 169. §-ánál már említett oknál fogva nem kívánta a T. kizárni, mert a használati illetőségeknek egy kézben való felhalmozódása erdőgazdasági szempontból veszedelmet nem jelent.

Végül a T.-szakasz 3. pontja szerinti erdőbirtokossági társulati feloszlást részletesen a következő (T. 188. §. utáni) rész tárgyalja.

Magánérdekeltségből alakult erdőbirtokosságokra nézve nincsen olyan jogszabály, amely a használati illetőségnek megfelelő területrész természetben való elkülönítését tilalmazná. Az ilyen kérelmeket tehát csak abból a szempontból kell elbírálni, hogy egyfelől megtörtént-e a birtokosság egyetemének a hozzájárulása, másfelől pedig az elkülönítés nem sérti-e az erdőgazdasági érdekeket, illetve az ingatlan megvásárlását engedélyező rendeletnek esetleges kikötéseit. (116.572/1936. II. 1. és 83.655/1937. II. 1. F. M. sz.)

Ha a közbirtokossági tagok többsége és így a szervezet székhelye is megszállt területen van, erdejük eladása egyszerű ingatlanforgalmi ügyként tárgyalandó. (79.358/1935. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 189. §-ánál említett részt is.)

T. 188. §.

(1.) A közgyűlés az erdőbirtokossági társulat feloszlását csak akkor határozhatja el, ha a 168. §. értelmében felvett kölcsönből eredő tartozása nem áll fenn, vagy az érdekelt hitelezők a feloszláshoz hozzájárulnak.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) A földmívelésügyi miniszter a feloszlást kimondó határozatot csak akkor hagyja jóvá, ha az erdőbirtokossági társulat fennmaradását sem közérdek, sem a tagok érdeke nem kívánja.

(3.) Közbirtokosságból vagy úrbéres birtokosságból alakult erdőbirtokossági társulat nem határozhatja el feloszlását.

* *

Az előzményeket a megelőző (T. 187. §. utáni) rész tartalmazza.

Az első bekezdésben kikötött feltétel magyarázatra nem szorul.

Az utolsó bekezdés szerint a történelmi eredetű közösség feloszlását el nem határozhatja, még azzal szemben a második bekezdés szerint a másféle közösség feloszlását elhatározhatja ugyan, de az ilyen határozathoz is még a földmívelésügyi miniszter korlátozott jóváhagyása szükséges. *(M. i.)* Ez a megkülönböztetés indokolt, mert amint semmiféle közgazdasági érdek nem fűződik ahhoz, hogy törvényeink a történelmi birtokközösségek fenntartására irányuló eddigi törekvéseit feladjuk, nem lenne viszont okszerű a nem történelmi eredetű közösségekkel szemben ugyanazt a szabályt alkalmazni olyan esetben is, amikor a közösség fenntartását sem közérdek, sem a tagok érdeke nem kívánja.

(M. i.) A feloszlás megengedésének ilyen kivételes indoka lehet pl. az, ha a közös erdő egészen csekély terjedelme miatt a tagok gazdasági igényeit csak jelentéktelen mértékben képes kielégíteni és a közösség fenntartása a tagokra inkább hátrányt, mint előnyt jelent és amikor e mellett a közösség fennmaradását a közérdek sem kívánja.

Az 1913 : X. t.-c. 58. §-a a legeltetési társulatok felosztását szintén lehetővé teszi, és a felosztást ezen T.-szakasz rendelkezéseihez hasonlóan szabályozza.

T. 189. §.

(1.) A erdőbirtokossági társulat feloszlása esetében felszámolást kell tartani.

(2.) A felszámolást az erdőbirtokossági társulat képviseletére hivatott szervek végzik, a földmívelésügyi miniszter azonban külön felszámolót rendelhet ki.

(3.) Az erdőbirtokossági társulat vagyonának értékesítéséből befolyó összegnek a követelések kielégítése után fennmaradó feleslegét az illetőségek arányában a társulati tagok közt fel kell osztani.

(4.) Egyebekben a felszámolásnál követendő eljárást a földmívelésügyi miniszter az igazságügyi miniszterrel egyetértve rendelettel szabályozza.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 360. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulat feloszlása esetében a felszámolásnál (T. 189. §.) követendő eljárást a R. 361—367. §-ai szabályozzák.

R. 361. §.

(1.) Ha a földmívelésügyi miniszter a társulat feloszlásáról szóló közgyűlési határozatot jóváhagyta (T. 188. §.), azt a társulat köteles a hivatalos lapban (a Budapesti Közlönyben) oly felhívással közhírré tenni, hogy a társulat hitelezői követeléseiket a hirdetmény közzétételétől számított három hó alatt bejelentsék, mert különben a társulat ismert adósságainak kiegyenlítése után fennmaradó társulati ingó vagyont azok között fogják felosztani, akik a felosztáskor a társulat tagjai voltak. Az ismert hitelezőket a bejelentésre külön is fel kell hívni.

(2.) A hirdetmény közzétételének napját az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak be kell jelenteni.

R. 362. §.

(1.) A felszámolást a társulat elnöke és választmánya vagy választmány hiányában a társulat tisztviselői intézik, hacsak a földmívelésügyi miniszter a T. 189. §-ának második bekezdése értelmében külön felszámolót nem rendelt ki.

(2.) A felszámolás során a társulat ingó vagyonáról pontos leltárt kell készíteni, a folyó ügyeket be kell fejezni, a feloszlott társulat kötelezettségeit teljesíteni kell, kinnlevő követeléseit be kell hajtani és amennyiben a hitelezők kielégítése szükséges, a társulat vagyonát a földmívelésügyi miniszter által megszabott módozatok mellett, ha pedig a földmívelésügyi miniszter külön nem rendelkezik, a jelen rendeletnek a társulati vagyon értékesítésére vonatkozó szabályai szerint készpénzzé kell tenni.

(3.) Ha a társulati tartozások meghaladják a társulati vagyont, ezt az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak be kell jelenteni, mely a felszámolókat a csőd kérése tekintetében netán szükséges lépésekre nézve a megfelelő utasításokkal ellátja.

R. 363. §.

(1.) A közgyűlés az elnök javaslatára határoz annak az összegnek felosztása tárgyában, amely az elismert követelések kielégítése és az el nem ismert követeléseknek, úgyszintén a bejelentést elmulasztó hitelezők követelésének megfelelő összeg-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

nek bírói letétbe helyezése után fennmarad, valamint aziránt is, hogy mi történjék akkor, ha szükségtelenné válik, hogy a bírói letétbe helyezett összeget a hitelező javára továbbra is letétben tartsák.

(2.) A közgyűlés határozata csak a földmívelésügyi miniszter jóváhagyásával hajtható végre.

R. 364. §.

(1.) A közgyűlés határozata alapján kimutatást kell készíteni az egyes társulati tagoknak használati illetőségeik arányában kifizetendő összegekről vagy az esetleg természetben nekik jutó ingatlanrészletekről és egyéb vagyontárgyakról; az erről szóló kimutatást nyolc napi közszemléretétel és a szokásos módon közhírrététel végett a községi előljáróságnak (városokban a polgármesternek) kell megküldeni.

(2.) Ha a közszemléretétel első napjától számított tizenöt nap alatt senki sem szólal fel, az elnök az egyes jogosultaknak szabályszerű nyugta ellenében járandóságukat kifizeti, a kiskorúakat vagy a gondnokoltakat illető összegeket a gyámhatóság pénztárába, az ismeretlen tartózkodású tagokat illető összegeket pedig a község (a város) pénztárába befizeti. A községi (városi) pénztárba befizetett tőkéket gyümölcsözőleg kell elhelyezni és kamataikkal együtt az elévülési időn belül jelentkező jogosultnak kell kiadni, az elévülési idő után pedig a községi szegényalapra lehet fordítani.

(3.) Ha egyes társulati tagok illetőségük fejében ingatlant kapnak, a tulajdonjog bejegyzésére alkalmas okiratot kell részükre kiállítani.

R. 365. §.

(1.) Ha a R. 364. §-ának első bekezdésében említett kimutatás ellen felszólalnak, a kifizetést, illetőleg a tulajdonjog bejegyzésének alapjául szolgáló okirat kiadását a felszólalás jogerős eldöntéséig függőben kell tartani, de csak annyiban, amennyiben a kifizetendő összeg nagysága, illetőleg a részesedés mértéke, vagy a jogosultság vitás.

(2.) A felszólalás tárgyában az elsőfokú erdőrendészeti hatóság határoz.

(3.) Ha per van folyamatban, aziránt, hogy az egyes tagra eső részesedés kit illet, a megfelelő összeget bírói letétbe kell helyezni.

R. 366. §.

(1.) Ha a R. 363., 364. §-ainak megfelelően a társulatnak már minden vagyonát felosztották, az elnök az összes számadá-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

sok beterjesztésével az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak jelentést tesz.

(2.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a számadásokat a törvényhatóság számvevőségi teendőit ellátó számvevőséggel megvizsgáltatja és ha szükségesnek mutatkozik, a végleges elszámolás tudomásulvétele végett közgyűlés összehívását is elrendelheti.

R. 367. §.

(1.) A felszámolás befejezése után, hacsak a földmívelésügyi miniszter másképen nem rendelkezik, a feloszlott társulat könyveit és iratait megőrzés végett a községi előljáróságnak (városokban a polgármesternek) kell átadni.

* *

A felszámolás után a társulati tagoknak a még ki nem elégített hitelezőkkel szemben fennálló felelősségéről sem a T., sem a végrehajtása tárgyában kiadott R. nem intézkedik. Irányadó tehát a 4.297/1928. számú kúriai határozatban is kifejezésre juttatott az az általános magánjogi szabály, hogy a tagok a felosztott vagyon reájuk eső része — vagyis a gazdagodásuk — erejéig a társulat hitelezőinek felelősek.

Ez a helyzet akkor is, ha a társulat nem feloszlás, hanem a T. 187. §-ának 1. és 2. pontjában említett okból szűnik meg. (41.000/1940. II./b. I. M. — 186.128/1940. I. 1. F. M. sz.)

(L. a megelőző T. 187. és 188. §. alatti részeket.)

III. Fejezet. Az erdőbirtokossági társulatok szervezete.

Ez a fejezet az erdőbirtokossági társulati szervezetet lényegében ugyanazok szerint az alapelvek szerint állapítja meg, mint az 1913 : X. t.-c. a legeltetési társulatokét. Eltérés mindössze annyiban van, amennyiben az erdőbirtokossági társulat ingatlanainak az eltérő rendeltetése és használata azt megkívánja.

T. 190. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulatot hatóságokkal és harmadik személyekkel szemben, ennek a törvénynek korlátai és az alapszabályokban meghatározott korlátok között, az elnök képviseli.

(2.) Az elnök gondoskodik a közgyűlés határozatainak végrehajtásáról, és végzi azokat a tennivalókat, melyeket jogszabály vagy az alapszabályok reá bíznak.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(3.) Az elnököt működésében a többi tisztviselők támogatják.

R. 368. §.

(1.) A társulatot a T. 190. §-a értelmében az elnök képviseli.

(2.) Az elnöknek ebbeli minőségét a hatósággal és harmadik személyekkel szemben a megválasztásáról szóló jegyzőkönyv hiteles kivonatával és az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak a T. 193. §-a alapján kiadott határozatával kell szükség esetében igazolnia.

(3.) A T. 193. §-a alapján hatóságilag kirendelt elnök igazolására a kirendelésre vonatkozó határozat szolgál.

* *

Ez a T.-szakasz az 1913 : X. t.-c. 45. §-ának felel meg.

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 5290/1936. és 7218/1936. kih. számú végzése szerint az erdőbirtokossági társulat képviseletére a T. 190. §-a alapján általában és elsősorban annak elnöke jogosult, ha tehát a magánvád képviseletében saját részéről is fellép, az erdőfelügyelőségnek a T. 284. §-ában biztosított jogai megszűnnek. (82.912/1937. II. 1. és 83.769/1937. II. 1. F. M. sz.)

Az 1139/1940. számú pénzügyminiszteri rendelet 8. §. (1.) bekezdésének a 6. pontja szerint az erdőbirtokossági társulat alakulásával, hatáskörével, szervezetével és alapszabályszerű működésével kapcsolatos beadványok illetékmentesek. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 193. §. alatti részt is.)

T. 191. §.

(1.) Ha az erdőbirtokossági társulat az alapszabályokban választmány szervezéséről is gondoskodik, a választmány a társulat elnökéből, a társulat tagjai közül az alapszabályok értelmében választott más tisztviselőkből, és a közgyűlés által választott legalább két erdőbirtokossági társulati tagból áll.

(2.) A választmány hatáskörébe tartozik az erdőbirtokossági társulat minden ügye, melyet jogszabály vagy az alapszabályok kifejezetten hozzá utalnak.

* *

Megfelel az 1913 : X. t.-c. 46. §-ában foglaltaknak.

(L. még a T. 193. §-nál tárgyaltakat.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 192. §.

(1.) Az elnök, a többi tisztviselők és a választmányi tagok az erdőbirtokossági társulattal szemben azokhoz a korlátozásokhoz is alkalmazkodni kötelesek, amelyekhez képviseleti vagy rendelkezési jogukat közgyűlési határozatok kötik.

* *

Azonos az 1913 : X. t.-c. 47. §-ában foglaltakkal.

(L. még a T. 193. §. alatti részt is.)

T. 193. §.

(1.) Az elnököt, a választmány tagjait és az alapszabályokban felsorolt tisztviselőket a közgyűlés, amennyiben az alapszabályok mást nem rendelnek, a tagok sorából választja. A megválasztott elnök nevét 8 nap alatt az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak be kell jelenteni, s egyszersmind az erdőfelügyelőséggel is közölni.

(2.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság megsemmisítheti azt a választást, amely nyereségvágyból elkövetett bűntett vagy vétség miatt jogerősen elítélt, vagy egyéb okból alkalmatlan személyre esett.

(3.) Ha az erdőbirtokossági társulat tagjai az elnököt, valamint az alapszabályok megállapítása szerint esetleg szükséges választmánynak a tagjait, és az alapszabályokban felsorolt tisztviselőket megválasztani elmulasztják, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság őket a választás foganatosítása végett közgyűlésre hívja össze; ha pedig a választás ekkor sem sikerül, sőt sürgős esetekben a választás megkísérlése előtt is, ideiglenes elnökül és más tisztviselőkül a törvényben és az alapszabályokban megállapított hatáskörrel arra alkalmas erdőbirtokossági társulati tagokat, vagy szükség esetében az erdőbirtokossági társulat körén kívül álló alkalmas személyeket rendel ki.

(4.) Az előbbi bekezdés értelmében kirendelt személyek ideiglenes megbizatása megszűnik, mihelyt az elsőfokú erdőrendészeti hatóság által összehívott köz-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

gyűlés az elnököt és más közegeket megválasztja, és a választás bejelentése után az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a kirendelt személyeket felmenti.

R. 369. §.

(1.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a választás eredményének bejelentésétől számított tizenöt nap alatt köteles a T. 193. §-ának második bekezdése értelmében a választás tudomásulvételéről nyilatkozni.

(2.) A megválasztott társulati elnök működését nem kezdheti meg addig, amíg az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a választást tudomásul nem veszi.

(3.) A választás tudomásulvételéig a társulat ügyeit a T. 148. §-a alapján megválasztott ideiglenes elnök, a korábbi elnök, vagy a hatósági kiküldött intézi.

R. 370. §.

(1.) Ha a társulat a T. 193. §-a alapján kirendelt elnök vagy tisztviselők helyébe maga kíván elnököt, illetőleg tisztviselőket választani, ezt az elhatározását az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak bejelenteni köteles. Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság ebben az esetben intézkedik, hogy a választógyűlést a bejelentéstől számított három hónapon belül eső napra összehívják.

* *

Ez a T.-szakasz az 1913 : X. t.-c. 48. §-ában foglaltakkal nagyrészt egyezik. Különbség, hogy a T. az erdőbirtokossági társulatot csupán egy elnöknek a megválasztására kötelezi feltétlenül. Azt pedig már teljesen a társulat szabad elhatározására bízza, hogy választmányról és ügyintéző tisztviselőkről pl. erdőgazdáról, pénztárosról, jegyzőről, stb. gondoskodik-e.

(M. i.) Az elnök a választmány és a tisztviselők megválasztásának elmulasztása esetében alkalmazható kényszerrendszabályok tekintetében az 1913 : X. t.-c. úgy rendelkezik, hogy a legeltetési társulati ügyek vitelével a felügyelőhatóság ilyen esetben a községi bírót, vagy a községi elöljáróság más tagját is megbízhatja.

A T. ezt a rendelkezést az alábbi okból mellőzi. Az 1898 : XIX. t.-c. életbelépésekor sok erdőbirtokosság anyag- és pénzkezelése a községi anyag- és pénzkezeléssel egyesítve volt, ami a birtokosságra azzal a hátránnyal járt, hogy a birtokossági hasznokból minden községi lakós részesedett, tehát olyan is, aki nem volt birtokossági tag. Minthogy ezt az állapotot csak nagy nehézségekkel lehetett megszüntetni, a T. el akart kerülni minden olyan rendelkezést, amely a korábbi és nagy nehézségekkel megszüntetett állapot újbóli felidézésére vezethetne.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 194. §.

(1.) A tagokat a törvényben és az alapszabályokban meghatározott jogok illetik.

(2.) A tagok az erdőbirtokossági társulat ügyeiben közgyűlésen határoznak. A közgyűléseken az erdőigazgatóság és az erdőfelügyelőség kiküldöttje is résztvehet, felszólalhat, de nem szavazhat.

(3.) A közgyűlés hatáskörébe tartozik a birtokossági társulat minden ügye, amelyet jogszabály, vagy az alapszabályok más szerv hatáskörébe nem utalnak.

(4.) A közgyűlés hatásköréből az alapszabályok rendelkezéseivel nem vehetők ki a következő ügyek:

1. a tagok névjegyzékének kiigazítása;
2. az alapszabályok módosítása és új alapszabályok megállapítása;
3. az elnöknek, a választmányi tagoknak a tisztviselőknek és alkalmazottaknak megválasztása, felmentése és elmozdítása;
4. az erdőbirtokossági társulat szerveinek és alkalmazottainak intézkedései ellen emelt panaszok elintézése;
5. ingatlan szerzése, elidegenítése és megterhelése;
6. az erdőbirtokossági társulatot a használati illetőségek átruházása esetében megillető elővásárlási jog gyakorlása;
7. az erdőbirtokossági társulatok elidegenített ingatlanának helyébe lépő ellenérték (vételár, árverési vételár) felhasználása (165. §.), kisajátítási egyesség kötése;
8. az erdőbirtokossági társulat ingó tőkevagyonának felosztása, elidegenítése, megterhelése vagy rendeltetésétől eltérő célra fordítása;
9. az erdőbirtokossági társulat feloszlásának kimondása, és a feloszlással kapcsolatos intézkedések;
10. kölcsön felvétele;
11. olyan szerződéses kötelezettség vállalása, melyekkel az erdőbirtokossági társulat 500 pengőt meghaladó érték erejéig köteleztetnék;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

12. per indítása és perbeli egyesség kötése (163. §.);

13. 500 pengőt meghaladó költséggel járó beruházások;

14. a költségvetés megállapítása, a számadások megvizsgálása, a felmentvény megadása; hiányok esetében a szükséges intézkedések megtétele;

15. az évi rendes bevételekből eredő tiszta jövedelem megállapítása és felhasználása;

16. az üzemtervtől eltérő rendkívüli használatokból eredő rendkívüli bevétel megállapítása, és intézkedés annak az engedélyező rendelet értelmében való felhasználásáról;

17. intézkedés a haszonvételeknek természetben való gyakorlása és a haszonvételek vagy erdei termékek értékesítése tekintetében, az ebbe a körbe eső szerződések megkötése, ha a szerződés tárgyának becsértéke 500 pengőt, illetőleg a bérleti (haszonbérleti) idő 3 évet meghalad;

18. az erdei termékek árszabályzatának megállapítása (175. §.);

19. az erdei termékek vagy használatok értékesítésénél a nyilvános árverés mellőzése (176. §.);

20. használati díjak szedésének elrendelése és a díjak megállapítása; tagsági járulékok kivetése, és a természetben lerovandó közös munka elrendelése (184., 185. §.);

21. az erdőgazdasági üzemterv megállapításával és módosításával kapcsolatos intézkedések, továbbá kérelem előterjesztése az üzemtervtől eltérő gazdálkodás megengedése iránt.

* *

(M. i.) Ez a T. §. az 1913 : X. t.-c. 49. §-hoz hasonlóan felsorolja mindazokat az ügyeket, amelyeket úgy a tagok jogainak és a közérdeknek biztosítása, mint a felügyelet hatályosabb érvényesítése szempontjából feltétlenül a közgyűlés hatáskörébe tartozóknak kell tekinteni, amelyeket tehát az elnökre, a választmányra vagy a tisztviselőkre átruházni nem szabad.

(M. i.) Szükséges volt ebben a szakaszban arra nézve is rendelkezni, hogy a közgyűléseken az erdőigazgatóság és az erdőfelügyelőség kiküldöttje is részt vehet. Az erdőigazgatóság és az erdőfelügyelőség az erdőbirtokossági társulat szervezkedésének előkészítésében,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

továbbá az erdőbirtokossági társulat gazdasági és vagyonkezelési ügyvitelében mint tanácsadó és irányító tevékeny közreműködésre van kötelezve, de e mellett feladata még az is, hogy a vagyonfelügyeleti hatóságot a felügyelet gyakorlásában is támogassa. Mindennek a feladatának azonban csak úgy felelhet meg eredményesen, ha a közgyűléseken jogosan megjelenhet és felszólalhat és ha a hozott határozatok ellen szükség esetében panasszal is jogosult élni.

Az erdőbirtokossági társulat, illetve legeltetési társulat, mint a T., illetve az 1913 : X. t.-c. idevonatkozó rendelkezései értelmében egymástól teljesen független jogi személy, gazdasági és egyéb közös ügyeit külön-külön alkotott és jóváhagyott alapszabály szerint — s ebből következőleg nem közösen, hanem külön-külön tartott közgyűlésen köteles intézni. (116.148/1936. II. 1. F. M. sz.)

Az utódállamok fennhatósága alá került erdőbirtokosságok határozatai csak akkor vehetők figyelembe, ha érvényességüket az ottani illetékes községi elöljáróság igazolja. Arra kell azonban törekedni, hogy az erdőbirtokosság a T. 238. §-ának (2.) bekezdése alapján inkább meghatalmazottat nevezzen meg, ha pedig ez nem volna lehetséges, a (3.) bekezdés alapján ügygondnokat kell kirendelni. Ugyanezt kell tenni a viszonosság elve alapján, ha az erdőbirtokosság Magyarországon maradt, erdeje pedig az utódállamok területére esett. (103.087/1937. II. 1. F. M. sz.)

Erdőbirtokossági társulat több évi bevételi feleslege ingó tőkevagyonának tekintendő, amely felett a T. 194. §-ának 8. pontja értelmében és a 199. §-ának (3.) bekezdése 1. pontjában meghatározott szavazattöbbséggel csakis a közgyűlés határozhat. (78.488/1935. I. 1. és 123.824/1938. II. 1. F. M. sz.)

Rendkívüli fahasználati jövedelem elajándékozása erdőbirtokossági társulatnál, — mivel az az évi fahasználatokból tevődik össze és így a tagok magánjogait sértené, — tilos. (101.291/1937. II. 1. és 36.092/1938. II. 2. F. M. sz.)

Erdei termékek szállítása szempontjából fontos bekötőutak építése a T. 168. §-ában említett erdőgazdasági célokkal egyenlő értékű. Ehhez képest bekötőút építése hozzájárulás céljaira jelzálogkölcsön felvétele is engedélyezhető. (110.085/1939. II. 1. és 44.101/1941. I. 5. F. M. sz.)

Erdőbirtokossági társulat vadászati jogának árverés mellőzésével való bérbeadásához a földmívelésügyi miniszter előzetes hozzájárulását nem köteles megszerezni. (101.716/1937. II. 1. F. M. sz.)

Az árverés mellőzését az erdőbirtokossági társulatnak kellően meg kell okolnia. Egymagában azt a körülményt, hogy szabadkézből való eladásnál az árverés költségei megtakaríthatók, nem lehet okul elfogadni. (116.434/1936. II. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Szabadkézből való bérbeadás kérdésében, sikertelen árverés után a T. 178. §-ában foglalt rendelkezésekből következőleg az erdő birtokossági társulat csak akkor határozhat, ha a bérösszeget a becsértékkel egyenlő, vagy azt meghaladó összegben állapították meg. (123.652/1938. II. 1. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter 50.342/1941. I./B. 1. számú rendeletével a sz.-i volt úrbéres erdőbirtokossági elnök tiszteletdíj és költségmegtérítés kiutalására vonatkozó és ezzel hatáskörét túllépő albizottsági véghatározatot megsemmisítette. Egyben utasította a birtokosságot, hogy a T. 194. §-ában foglaltaknak megfelelően szóbanlévő ügyben először a birtokossági közgyűlésen határozzon és határozatát a T. 200. §-ának 1. pontja értelmében az elsőfokú erdőrendészeti hatóság hoz jóváhagyásra terjessze elő.

(L. még a T. 186., 199., 201., 202. és 204. §-nál tárgyaltakat is.)

T. 195. §.

(1.) Közgyűlést minden évben legalább egyszer kell tartani.

(2.) A közgyűlésről jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyv másolatát az erdőfelügyelőségnek meg kell küldeni.

R. 371. §.

(1.) A közgyűlési jegyzőkönyvet (T. 195. §.) rendszerint az erre rendelt bekötött könyvbe kell bevezetni; a jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell:

1. a társulat megnevezését, a közgyűlés helyét és idejét;

2. az elnök, a jegyzőkönyvvezető és az összes megjelent társulati tagok megnevezését használati illetőségeik feltüntetésével; ha a társulatnak nagyon számos tagja van, akkor a jegyzőkönyvben elég a megjelent társulati tagok által képviselt használati illetőségeknek végösszegét feljegyezni és a megjelent tagoknak a jegyzőkönyvben való felsorolása helyett elégséges a megjelent tagoknak külön jegyzékét a jegyzőkönyvhöz hozzáfűzni;

3. a közgyűlés lefolyását megfelelő rövidséggel és

4. a hozott határozatokat egész terjedelmükben, a szavazás módjának és eredményének feltüntetésével.

(2.) Több napon át folytatott közgyűlésről folytatólagosan egy jegyzőkönyv készíthető.

(3.) A jegyzőkönyvben semmit sem szabad a sorok közé pótlólag beírni. De ha ez el nem kerülhető, a pótlást a jegyzőkönyv szélén kell feltüntetni és azt külön alá is kell írni. A tör-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

lendő szövegrészt pedig úgy kell áthúzni, hogy olvasható maradjon. A helyesbítéseket a jegyzőkönyv végén fel kell sorolni.

(4.) A jegyzőkönyvet az elnök és a jegyzőkönyvvezető aláírja és az elnök által kijelölt két társulati tag aláírásával hitelesíti. Ha a közgyűlésen a felügyelő hatóságnak kiküldöttje is jelen van, a jegyzőkönyvet az is aláírja.

(5.) Ha a közgyűlés jegyzőkönyvének kivonatos másolatát kell hatóságnak megküldeni, a kivonatos másolatnak mindenesetre tartalmaznia kell az első bekezdés 1. és 2. pontjaiban foglaltakat. A jegyzőkönyvi másolatokat és kivonatokat az elnök hitelesíti.

* *

Ezeket a rendelkezéseket a T. az 1913 : X. t.-c. 50. §-ából vette át azzal az eltéréssel, hogy a közgyűlési jegyzőkönyv másolatát nem az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz, mint elsőfokú felügyelőhatósághoz, hanem az erdőfelügyelőséghez kell beküldeni.

(M. i.) Ez a rendelkezés nem a felügyelőhatóság felügyeleti jogát akarja csorbítani, hanem éppen ellenkezően, a felügyelet gyorsabb és eredményesebb gyakorlását kívánja biztosítani. Az erdőfelügyelőségnek ugyanis kötelessége a törvénytelen, vagy egyéb tekintetben kifogásolható közgyűlési határozatról késedelem nélkül jelentést tenni s így a hatóságnak módjában áll a helyi viszonyokkal leginkább ismerős hatósági felelős közeg alapos és megbízható tájékoztatása alapján a leg rövidebb idő alatt és a legmegfelelőbben intézkedni.

(L. még a T. 194., 201., 202. és 204. §-nál tárgyaltakat.)

T. 196. §.

(1.) A közgyűlést az elnök, akadályoztatása esetében pedig az hívja össze, aki az elnök helyettesítésére az alapszabályok szerint hivatva van.

(2.) A kögyűlést az alapszabályokban meghatározott eseteken felül mindenkor össze kell hívni, ha az erdőbirtokossági társulat érdekében szükséges, vagy ha az elsőfokú erdőrendészeti hatóság, vagy a földmívelésügyi miniszter elrendeli.

(3.) A tagoknak fejenkint számított egytized része az ok és a cél megjelölésével bármikor kívánhatja a közgyűlés összehívását.

(4.) Ha az elnök vagy helyettese a közgyűlés összehívása iránt az elsőfokú erdőrendészeti hatóság vagy a földmívelésügyi miniszter által meghatározott időben, vagy az előbbi bekezdés esetében legkésőbb 8 nap alatt

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

nem intézkedik, a közgyűlést kérelemre, vagy hivatalból az elsőfokú erdőrendészeti hatóság hívja össze.

* *

Ezek a rendelkezések az 1913 : X. t.-c. 51. §-ában foglaltaknak felelnek meg.

T. 197. §.

(1.) A közgyűlés helyét, idejét és tárgysorozatát tartalmazó közgyűlési meghívót legalább 15 nappal előre ki kell függeszteni, és ezenfelül a helyben szokásos más módon is közhírré kell tenni. Ez a határidő az elsőfokú erdőrendészeti hatóság engedélyével halaszthatatlanul sürgős esetekben megrövidíthető, de 3 napnál rövidebb nem lehet. Az alapszabályok megállapíthatják, hogy a közgyűlési meghívót más módon is közhírré tegyék.

(2.) A közgyűlési meghívót a kihirdetéssel egyidőben az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak és az erdőfelügyelőségnek is meg kell küldeni.

(3.) Érvényes határozatot a közgyűlés csak a tárgysorozatban megjelölt ügyekben, valamint az újabb közgyűlés összehívása végett előterjesztett indítványok tárgyában hozhat. Az elnöknek a közgyűlés összehívása után érkezett hatósági intézkedések végrehajtására vonatkozó előterjesztései fölött a közgyűlés akkor is határoz, ha azok a tárgysorozatban nem is voltak felvéve.

R. 372. §.

(1.) Ha sok olyan társulati tag van, aki nem lakik a társulat székhelyén, a társulat vagy a felügyelő hatóság intézkedhetik, hogy a közgyűlésre szóló meghívót (T. 197. §.) a tárgysorozattal együtt a törvényhatóság hivatalos lapjában, esetleg a helyben vagy a környéken megjelenő legelterjedtebb napilapban is közzétegyék, vagy hogy az összehívásra vonatkozó kihirdetés dobszó mellett való kikiáltással, vagy a községházán (városokban a polgármesteri hivatalban) való kifüggesztésével azokban a községekben (városokban) is közhírré tétessék, amelyekben nagyobb számban laknak társulati tagok. A közzététel költségét a társulat viseli. A lapokban közzététel elmaradása vagy megkésése a közgyűlés érvényességét nem érinti.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 373. §.

(1.) Az elnök vagy más tisztviselő (választmányi tag) intézkedése ellen irányuló panaszt (T. 194. §. 4. p.), amennyiben a panasz tárgyában való határozathozatal a közgyűlés hatáskörébe tartozik, a legközelebbi közgyűlésen mindenesetre elő kell terjeszteni.

* *

Ez a T. §. az 1913 : X. t.-c. 52. §-ának felel meg azzal a kiegészítéssel, hogy *„az elnöknek a közgyűlés összehívása után érkezett hatósági intézkedések végrehajtására vonatkozó előterjesztései fölött a közgyűlés akkor is határoz, ha azok a tárgysorozatban nem is voltak felvéve"*. Ezen rendelkezés felvétele magyarázatra nem szorul.

T. 198. §.

(1.) A közgyűlést az elnök vezeti.

(2.) Ha a közgyűlésen az elsőfokú erdőrendészeti hatóság vagy a földmívelésügyi miniszter megbízottja résztvesz, a megbízott, mégpedig elsősorban a földmívelési miniszter megbízottja elnököl.

(3.) A közgyűlés határozatait a közgyűlés elnöke mondja ki. A határozatok kihirdetéséről az erdőbirtokossági társulat elnöke gondoskodik.

R. 374. §.

(1.) Ha a közgyűlés rendjének fenntartása céljából karhatalom kirendelése vált szükségessé, a felmerült költségeket a társulat viseli.

* *

Ezeket a rendelkezéseket a T. az 1913 : X. t.-c. 53. §-ából vette át.

T. 199. §.

(1.) A közgyűlésen a tagok szavazati jogukat személyesen vagy meghatalmazottjuk útján gyakorolják.

(2.) A szavazatokat a használati illetőségek szerint kell számítani.

(3.) A közgyűlésen a megjelent tagok általában szavazataik általános többségével határoznak, kivéve a következő ügyeket:

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

1. ingatlanszerzés elhatározása (194. §. 5. pont), ingatlan elidegenítéséből származó vételár felhasználása (165. §.), kölcsön felvételének vagy ingatlan jelzálogjoggal megterhelésének elhatározása (168. §.), ingatlan kisajátítása esetében egyességkötés (194. §. 7. pont), valamint az ingó tőkevagyon felosztása, elidegenítése, megterhelése vagy rendeltetésétől eltérő célra való felhasználása (194. §. 8. pont), amely ügyekben a közgyűlési határozathoz az összes tagokat megillető szavazatok felét meghaladó szavazattöbbség szükséges;

2. ingatlan elidegenítésének kimondása (165. §.), erdei termékek vagy használatok értékesítése esetében a nyilvános árverés mellőzése (176. §.), valamint az erdőbirtokossági társulat feloszlásának kimondása (188. §.), amely ügyekben a közgyűlési határozathoz az összes tagokat megillető szavazatoknak legalább kétharmadát tevő szavazattöbbség szükséges.

R. 375. §.

(1.) Ha a T. másként nem rendelkezik, a közgyűlésen a társulati tagoknak használati illetőségeik szerint számított többsége dönt. (T. 199. §.)

R. 376. §.

(1.) Abban az esetben, ha a társulati tag szavazati jogát a közgyűlésen meghatalmazott útján kívánja gyakorolni (T. 199. §.), a meghatalmazás érvényességéhez szükséges, hogy a meghatalmazó aláírását két tanu aláírásával hitelesítse.

(2.) Felmenők és lemenők, valamint házastársak egymást írásos meghatalmazás nélkül is képviselhetik.

* *

(M. i.) A T.-nek ezek a rendelkezései az 1913 : X. t.-c. 54. és 60. §-ának elvei alapján állanak.

(M. i.) Azzal a rendelkezéssel, hogy a szavazatokat mindenkor a használati illetőségek szerint kell számítani, elejtette a T. az 1898 : XIX. t.-c. 28., 36. és 37. §-aiban foglalt azokat a rendelkezéseket, amelyek bizonyos esetekben a tagok fejenkénti szavazását követelte meg a kisebbség fokozottabb védelme érdekében.

(M. i.) A T. elgondolása ugyanis az, hogy a kisebbség érdekei kellő védelemben részesülnek akkor is, ha a határozat érvényességéhez fontos ügyeknél minősített többséget követelünk meg, mint ahogyan

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

azt a T. is elrendeli; a T. egyébként a minősített többségnek két fokozatát állítja fel s ennek megfelelően a fontos ügyeket is két csoportra osztja, az egyik csoportnál a gyűlési határozatokhoz az összes tagokat megillető szavazatok felét meghaladó szavazattöbbségre van szükség, a másik csoportnál pedig az összes tagokat megillető szavazatok két-harmadát tevő szavazattöbbség szükséges. A közgyűlési határozatok szabálytalan végrehajtása esetében alkalmazandó megtorló eljárás tekintetében a T. eltért az 1913 : X. t.-c.-től, mert célszerűbb volt erre az esetre is ugyanazokat az erdőrendészeti büntetőrendelkezéseket kiterjeszteni, amelyeket a nyolcadik cím az erdőrendészeti áthágásokra nézve megállapít.

Erdőbirtokossági társulat többévi bevételi feleslege ingó tőkevagyonának tekintendő, amely felett a T. 194. §-ának 8. pontja értelmében és a 199. §. (3.) bekezdés 1. pontjában meghatározott szavazattöbbséggel a közgyűlésen határozni jogosult. (78.488/1935. I. 1. és 123.824/1938. II. 1. F. M. sz.)

Rendkívüli fahasználat jövedelmének az elajándékozása erdőbirtokossági társulatnál, — mivel ez az évi fahasználatokból tevődik össze és így a társulati tagok magánjogait sértené, — tilos. (101.291/1937. II. 1. és 36.092/1938. II. 2. F. M. sz.)

Erdei termékek szállítása szempontjából fontos bekötőutak építése a T. 168. §-ában említett erdőgazdasági célokkal egyenlő értékű. Ehhez képest a bekötőút építési hozzájárulás céljaira jelzálogkölcsön felvétele engedélyezhető. (110.085/1939. II. 1. és 44.101/1941. I. 5. F. M. sz.)

Árverés mellőzését az erdőbirtokossági társulatnak kellően meg kell okolnia. Egymagában azt a körülményt, hogy a szabadkézből való eladáskor az árverés költségei megtakaríthatók, nem lehet okul elfogadni. (116.434/1936. II. 1. F. M. sz.)

(L. a T. 152., 186. és 194. §-nál elmondottakat.)

T. 200. §.

(1.) A közgyűlési határozat érvényességéhez:

1. az elsőfokú erdőrendészeti hatóság jóváhagyása szükséges a következő ügyekben: per indítása és perbeli egyesség kötése (163. §.), kötelezettségvállalás vagy jogról lemondás 1.000 P. értéken felül (164. §.); az évi költségvetés megállapítása, a számadások megvizsgálása és az ebből folyóan szükséges intézkedések elrendelése (194. §. 14. pont); az évi rendes bevételekből eredő tiszta jövedelem megállapítása és felhasználása (194. §. 15.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

pont); 1.000 P.-t meghaladó költséggel járó beruházás elrendelése (194. §. 13. pont); 1.000 P.-nél magasabb becsértékű erdei termék vagy más használat értékesítése körül — ide nem értve vadászati jog, vagy bányászati jog, vagy bánya haszonbérbeadását — a szerződés megkötése (194. §. 17. pont), a nyilvános árverés mellőzése (176. §.), és a második árverésnél a becsértéknél kisebb ajánlat elfogadása (178. §.);

2. a földmívelésügyi miniszter jóváhagyása szükséges a következő ügyekben: az alapszabályok módosítása és új alapszabályok megállapítása (194. §. 2. pont), ingatlan elidegenítése és a vételár felhasználása (165. §.), ingatlan kisajátítása esetében egyességkötés (194. §. 7. pont), erdő eladása esetében a vételár felhasználása (165. §.), kölcsön felvétele, ingatlannak jelzálogjoggal megterhelése (168. §.), az ingó tőkevagyon felosztása, elidegenítése, megterhelése vagy rendeltetésétől eltérő célra való felhasználása (194. §. 8 pont), vadászati jog, bányászati jog, vagy bánya haszonbérbeadása körül a szerződés megkötése (194. §. 17. pont), a nyilvános árverés mellőzése (176. §.), a második árverésnél a becsértéknél kisebb ajánlat elfogadása (178. §.), és a feloszlás kimondása (188. §.).

(2.) Ha az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az évi költségvetést megállapító közgyűlési határozat jóváhagyása felől a határozat felterjesztésétől számított 60 nap alatt nem határoz, úgy kell tekinteni, hogy a költségvetést jóváhagyta.

(3.) Aki jóváhagyást igénylő határozatot jóváhagyás nélkül végrehajt, azonfelül, hogy a határozat végrehajtása miatt erdőrendészeti áthágás miatt feleletre vonható, magánjogi felelősséggel is tartozik.

R. 377. §.

(1.) Azokban az ügyekben, amelyekben a T. 200. §-a első bekezdésének 1. és 2. pontja értelmében a közgyűlési határozatok érvényességéhez a felügyelő hatóság jóváhagyása szükséges, a határozatot a közgyűlési jegyzőkönyv (jegyzőkönyvi kivonat) kapcsán az elsőfokú erdőrendészeti hatóság elé kell terjeszteni

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

akkor is, ha az ellen senki sem szólalt fel. Azt, hogy a határozat ellen senki sem szólalt fel, a felterjesztésben meg kell említeni.

(2.) Ha az előbbi bekezdésben tárgyalt határozatok ellen a törvényes határidő alatt felszólaltak, a T. 202. §-a alapján kell eljárni.

* *

(M. i.) Ez a T.-szakasz az 1913 : X. t.-c. 60. §-ához hasonlóan rendelkezik és részletesen felsorolja azokat az ügyeket, amelyekben a gyűlési határozatok érvényességéhez az elsőfokú erdőrendészeti hatóság jóváhagyása s külön azokat, amelyekben a gyűlési határozatok érvényességéhez a földmívelésügyi miniszter jóváhagyása szükséges. Annak a megállapításában, hogy mely ügyek utaltassanak az elsőfokú erdőrendészeti hatóság és melyek a földmívelésügyi miniszter jóváhagyása alá, a T. az ügyek fontosságát, a birtokossági társulat anyagi helyzetére kihatásának mérvét és azt mérlegeli, hogy a tapasztalatok szerint mely ügyek igényelnek a hatósági felügyelet szempontjából nagyobb figyelmet.

Ha a közbirtokossági tagok többsége és így a szervezet székhelye is megszállott területen van, erdejük eladása egyszerű ingatlanforgalmi ügyként tárgyalandó. (79.358/1935. I. 1. F. M. sz.)

Az utódállamok fennhatósága alá került erdőbirtokosságok határozatai csak akkor vehetők figyelembe, ha érvényességüket az ottani illetékes községi elöljáróság igazolja. Arra kell azonban törekedni, hogy az erdőbirtokosság a T. 238. §-ának (2.) bekezdése alapján inkább meghatalmazottat nevezzen meg, ha pedig ez nem volna lehetséges a (3.) bekezdés alapján, ügygondnokot kell kirendelni. Ugyanezt kell tenni a viszonosság alapján, ha az erdőbirtokosság Magyarországon maradt, erdeje pedig az utódállamok területére esett. (103.087/1937. II. 1. F. M. sz.)

A T.-szakasz nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely az erdőbirtokossági társulati ingatlan haszonbérbeadásánál, vagy a használatok értékesítésére vonatkozó szerződéskötéseknél a hatósági hatáskört a bérlet időtartamától tenné függővé.

Bányaudvar bérbeadását nem lehet bányászati jog haszonbérbeadásának tekinteni.

Terméketlen terület haszonbérbeadásánál erdőrendészeti intézkedésre nincsen szükség. (124.159/1938. II. 1. F. M. sz.)

Az erdei termékek szállítása szempontjából fontos bekötőutak építése a T. 168. §-ában említett erdőgazdasági célokkal egyenlő értékű. Ehhez képest bekötőút építési hozzájárulás céljaira jelzálogkölcsön felvétele engedélyezhető. (110.085/1939. II. 1. és 44.101/1941. I. 5. F. M. sz)

A földmívelésügyi miniszter 110.731/1939. II. 1. számú rendeletével a h.-i v. úrbéresek erdőbirtokossági társulatának az ingatlanain

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

gyakorolható vadászati jog bérbeadásától a jóváhagyást azért is megtagadta, mert összeférhetetlen, hogy egy járási erdőőr, mint vadászbérlő szerepeljen olyan erdőbirtokossági társulattal szemben, amelynek az erdőingatlana államerdészeti kezelés alatt áll, s így a vadászbérlőként szereplőnek a kerületébe és felügyelete alá tartozik.

Vadászjegy bemutatásától való eltekintés az árverés lefolytatásának a szabályszerűsége szempontjából nem kifogásolható, ha az árverés vezetőjének biztos tudomása van arról, hogy az árverezőnek van vadászjegye. (101.509/1937. II. 1. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter 123.593/1938. II. 1. számú rendeletével a s.-i erdőcsoport birtokosság erdeje vadászati jogának haszonbérleti szerződésétől a vagyonfelügyeleti jóváhagyást megtagadta és a vadászati jog haszonbérbeadására nézve szabályszerűen meghirdetendő új árverés megtartását rendelte el.

Az árverésen ugyanis egy vadásztársulat képviseletében, mint ajánlattevő annak az erdőfelügyelőségnek a vezetője vett részt, amelynek kerületébe a bérbeadandó erdő tartozik és ebből folyólag a vadászbérleti jogügyletek elbírálására vonatkozó javaslatok elkészítésénél is az elsőfokú erdőrendészeti hatóság előadói teendőit hivatott ellátni. Összeférhetetlen pedig, hogy a hatóságnak az a tagja, aki a hivatali állásából folyólag az ügy elintézésében közreműködik, abba magánfélként is belekapcsolódjék.

A 3380/1940. M. E. számú rendelet 2. §-ának végrehajtása folytán előállott helyzetre figyelemmel a m. kir. földmívelésügyi miniszter 48.953/1941. I. 5. szám alatt elrendelte, hogy az ötödik cím hatálya alá tartozó kárpátaljai erdőbirtokok fakészleteinek értékesítése során az árverési feltételek közé minden esetben fel kell venni, hogy az árverésen vagy versenytárgyalásokon csak az vehet részt, aki hitelt érdemlően igazolja, hogy

a) magyar állampolgár vagy Magyarországon törvényszerűen bejegyzett cég és ezen felül

b) hatályos magyar iparjogosítvánnyal rendelkező fafűrésztulajdonos, fakitermelő vagy fafűrészbérlő, ez utóbbi azonban csak akkor, ha bérlete a kitermelést követő év végéig érvényes.

Ugyanezeket a megszorításokat kell a rendelet szerint — a vevőkkel szemben is alkalmazni abban az esetben, ha a fakészlet értékesítése a nyilvános árverés mellőzésével történik.

A földmívelésügyi miniszter 50.342/1941. I./B. 1. számú rendeletével a sz.-i v. úrbéres erdőbirtokossági elnök tiszteletdíj és költségmegtérítés kiutalására vonatkozó és ezzel hatáskörét túllépő albizottsági véghatározatot megsemmisítette. Egyben utasította a birtokosságot, hogy a T. 194. §-ában foglaltaknak megfelelően szóbanlévő ügyben először a birtokossági közgyűlésen határozzon és határozatát a T. 200. §-ának 1. pontja értelmében az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz jóváhagyásra terjessze elő.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 201. §.

(1.) Ha az erdőbirtokossági társulat a közgyűlési tárgyalásra kitűzött ügyekben, akár a közgyűlés határozatképességének hiánya, akár más ok miatt határozatot nem hoz, vagy ha a közgyűlés a jogerős határozatok végrehajtása érdekében hatáskörébe tartozó intézkedéseket nem teszi meg, az erdőrendészeti hatóság szükség esetében a közgyűlés és a tisztviselők hatáskörét arra alkalmas erdőbirtokossági társulati tagokra, vagy az erdőbirtokossági tárulat körén kívül álló alkalmas személyekre ruházhatja át, kivéve az elnök, a választmányi tagok és a tisztviselők megválasztását, felmentését és elmozdítását, továbbá a 194. §. 2., 5—10. és 19. pontjában megjelölt ügyeket, amelyekben csakis az erdőbirtokossági társulati közgyűlés határozhat.

(2.) Az erdőrendészeti hatóság a megbízott részére az erdőbirtokossági társulati ügyek ellátásáért az erdőbirtokossági társulat terhére díjazást állapíthat meg.

R. 378. §.

(1.) Ha az erdőrendészeti hatóság a T. 201. §-a alapján a közgyűlés hatáskörét felfüggeszti, a közgyűlés hatáskörével felruházott hatósági megbízott a közgyűlés hatáskörét, az alapszabályok szerint, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság ellenőrzése mellett gyakorolja.

(2.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak a közgyűlés hatáskörét átruházó határozatában a szükséges ellenőrzés módozatait is meg kell állapítania. Mindenesetre el kell rendelni, hogy a hatósági megbízott az évi költségvetést és a költségvetésben esetleg fedezetet nem találó rendkívüli szükségletek pótköltségvetését, a költségjárulékok kivetésére vonatkozó javaslatát, továbbá a faeladások iránt kötött szerződéseket, az évi számadásokat és a tisztviselők vagy más alkalmazottak állásának betöltésére vonatkozó intézkedéseit jóváhagyás végett az elsőfokú erdőrendészeti hatóság elé terjessze.

R. 379. §.

(1.) A társulat tagjai az e végből összehívott közgyűlésen hozott határozatban annak a kijelentésével, hogy a közgyűlés hatáskörének betöltése tekintetében a T. és az alapszabályok követelményeinek eleget tenni kívánnak, kérhetik, hogy a tár-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

sulati ügyek ellátásával a T. 201. §-a alapján megbízott hatáskörét az erdőrendészeti hatóság szüntesse meg.

(2.) Ennek a határozatnak a meghozatala céljából a közgyűlést a hatósági megbízott saját kezdeményezéséből is összehívhatja; mindenesetre összehívni köteles, ha azt legalább annyi szavazattal bíró társulati tag írásban kéri, ahány szavazat az alapszabályok szerint az érvényes határozathozatalhoz szükséges.

(3.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a közgyűlés kérelmére a hatósági megbízott működését megszünteti, ha kellő alap van annak a feltevésére, hogy a társulat szabályszerűen fog működni.

* *

A T. §. rendelkezései az 1913 : X. t.-c. 61. §-ának felelnek meg.

Erdőbirtokossági társulat önkormányzata a T. 201. §-a alapján csak közgyűlési határozatból vagy a társulat egyetemének a magatartásából bekövetkezett mulasztás miatt függeszthető fel. (123.528/1938. II. 1. F. M. sz.)

A járási főszolgabíráknak a T. 204. és a R. 382. §-a értelmében az erdőbirtokossági társulatok vagyonkezelése terén ellenőrző hatáskörük van s így saját kerületükben hatósági megbízottként való kirendelésük a hivatkozott rendelkezések szellemével össze nem egyeztethető. (56.011/1941. I./B. 1. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter a részéről birtokrendezési ügyekben kijelölt és hivatali köteléken kívülálló gazdasági szakértők részére díjszabást még nem adott ki. Ezért a T. 201. és 206. §-a értelmében, az erdőbirtokossági társulatok ügyeinek az ellátására — hivatali köteléken kívülálló — kiküldöttek illetményeit esetről-esetre a földmívelésügyi miniszter állapítja meg. (78.660/1940. I. 5. F. M. sz.)

Erdőbirtokossági társulat kirendelt elnöke részéről árverés mellőzésével kötött kőbánya bérleti szerződést a közgyűléssel is le kell tárgyalni; különben a bérbeadás csak árverés útján történhetik. (29.934/1936. II. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 194., 206. és 208. §-ban foglaltakat is.)

T. 202. §.

(1.) A közgyűlés határozatai ellen a határozat kihirdetését követő naptól számított 15 nap alatt felszólalásnak van helye az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz. Olyan ügyekben, amelyekben a közgyűlés határozatának érvényességéhez a földmívelésügyi miniszter jóváhagyása

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

szükséges (200. §. 2. pont), az elsőfokú erdőrendészeti hatóság jogköre csupán véleményadásra terjed ki.

(2.) Felszólalhat minden érdekelt fél, az erdőbirtokossági társulat elnöke, továbbá az, aki a közgyűlésen elnökölt, úgyszintén a törvényhatóság tiszti ügyésze, az erdőigazgatóság és az erdőfelügyelőség.

(3.) A felszólalást már a közgyűlésen be lehet jelenteni, az ekként bejelentett felszólalást a közgyűlés jegyzőkönyvében fel kell jegyezni. A felszólalást az erdőbirtokossági társulat elnökénél is be lehet jelenteni akár írásban, akár szóval. A szóbeli felszólalást jegyzőkönyvbe kell foglalni.

(4.) A felszólalás a közgyűlési határozat végrehajtását felfüggeszti, de az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a felszólalással megtámadott határozat végrehajtását, ha az felsőbb hatóság jóváhagyására nem szorul, előzetes intézkedéssel megengedheti.

R. 380. §.

(1.) A közgyűlés határozatai ellen az elnöknél szóval előadott összes felszólalásokat (T. 202. §.) egy jegyzőkönyvbe lehet felvenni.

(2.) A társulat elnöke a felszólalásra megengedett tizenöt nap elteltétől számított három nap alatt köteles az összes felszólalásokat — esetleg felvilágosító jelentéssel — az elsőfokú erdőrendészeti hatóság elé terjeszteni.

R. 381. §.

(1.) A közgyűlés határozatainak végrehajtásáról az elnök és a többi tisztviselők (a választmány) az alapszabályok rendelkezései szerint gondoskodnak.

(2.) A hatósági határozatok végrehajtása iránt az elnök teszi meg azokat az intézkedéseket, amelyek az alapszabályok szerint nem tartoznak a közgyűlés hatáskörébe.

* *

A T.-szakasz azonos az 1913 : X. t.-c. 62. §-ával, azzal a különbséggel, hogy a T. a közgyűlési határozat elleni jogorvoslatot nem „*panasz*"-nak, hanem „*felszólalás*"-nak nevezi.

A felszólalási jognak az erdőigazgatóságra és az erdőfelügyelőségre való kiterjesztését a T. 194. §-nál mondottak okolják, nevezete-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

sen, hogy a vagyonfelügyeleti hatóságot a felügyelet gyakorlásában támogassák.

(L. még a T. 194., 201. és 204. §-ban felsoroltakat.)

T. 203. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulatnak olyan rendelkezésével, határozatával vagy intézkedésével szemben, amellyel a jogosultnak a tagok névjegyzékébe felvételét megtagadta, vagy a névjegyzékbe nem jogosultat vett fel, amellyel a tag használati illetőségét vagy szavazati jogát nem helyesen állapította meg, az érdekelt igényét az erdőbirtokossági társulat ellen bírói úton érvényesítheti.

* *

Megfelel az 1913 : X. t.-c. 64. §-ának.

A földmívelésügyi miniszter 11.424/1939. II. 1. számú rendeletével K. M.-nek az elsőfokú erdőrendészeti hatóság részéről erdőilletősége tárgyában a T. 157. §-ának (1.) bekezdése alapján hozott szabályszerű véghatározata ellen benyujtott felülvizsgálati kérelmét jogszabálysértés hiányában elutasította. Egyben figyelmeztette a kérelmezőt, hogy ügyében a T. 157. §. (1.) bekezdése alapján közigazgatási eljárásnak már nincsen helye és esetleges igényét a társulattal szemben csak bírói úton érvényesítheti.

IV. Fejezet. Az erdőbirtokossági társulatok működésének felügyelete és ellenőrzése.

(M. i.) Az 1898 : XIX. t.-c.-nek az erdőbirtokosságok ellenőrzésére vonatkozó rendelkezései nagyon hiányosak voltak, mert az ellenőrzési jogot annyira szűk keretek közé szorították, hogy azokon belül a felügyelőhatóságnak nem volt módja arra, hogy a közös birtokosok vagyonkezelésénél előforduló mulasztásokat és rendszertelenségeket szükség esetében hatályosabb eszközök alkalmazásával is gyökeresen megszüntesse.

Az e fejezetben foglalt rendelkezések, melyeket a T. az 1913:X. t.-c. IV. fejezetéből vett át, a felügyelőhatóság ellenőrzési és felügyeleti jogkörét az eddigivel szemben lényegesen kibővíti és a hatóságot általában hatályosabb eszközök alkalmazására is feljogosítja.

T. 204. §.

(1.) A erdőbirtokossági társulat az erdőrendészeti hatóság felügyelete alatt működik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) Működését közvetlenül az erdőfelügyelőség irányítja és ellenőrzi. A közigazgatási hatóságok az ellenőrzésben akként működnek közre, hogy a társulat gazdálkodásában és ügyvitelében tudomásukra jutott hiányokról az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak jelentést tesznek.

R. 382. §.

(1.) Az erdőbirtokossági társulat ügyvitelét és vagyonkezelését a főszolgabíró (városokban a polgármester) bármikor megvizsgálhatja és a társulat közgyűlésén is bármikor résztvehet. (T. 204. §.)

* *

Ez a T.-szakasz az 1913 : X. t.-c. 65. §-a egy részének felel meg, azzal az eltéréssel, hogy *(M. i.)* az erdőbirtokossági társulatok működésének ellenőrzését az államerdészeti szerveknek is kötelességévé teszi, ami szükségszerű folyamánya annak, hogy az államerdészeti szervek feladatköre az erdőbirtokossági társulatok ügyvitelének irányítására is kiterjed.

A járási főszolgabíráknak a T. 204. és a R. 382. §-a értelmében az erdőbirtokossági társulatok vagyonkezelése terén ellenőrző hatáskörük van s így saját kerületükben hatósági megbízottként való kirendelésük a hivatkozott rendelkezések szellemével össze nem egyeztethető. (56.011/1941. I./B. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 194., 201., 202. és 204. §. alatt részeket is.)

T. 205. §.

(1.) Az erdőrendészeti hatóság az erdőbirtokossági társulat ügyvitelét és vagyonkezelését, a vagyon célszerű gazdasági hasznosítása és jövedelmeztetése szempontjából is bármikor megvizsgáltathatja, az erdőbirtokossági társulatot a vizsgálat eredményének közlésével a tapasztalt hiányok vagy szabálytalanságok megszüntetésére utasíthatja, és a szükséges intézkedések tárgyalása és határozathozatal végett, megfelelő határidő kitűzésével, a közgyűlés összehívását is elrendelheti.

* *

Megfelel az 1913 : X. t.-c. 65. §-a egy részének.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az erdőbirtokossági társulatok ügyvitelének és vagyonkezelésének a felülvizsgálása az albizottságnak a működési körébe tartozó közigazgatási feladat. Ezért a kapcsolatos számviteli teendőket a 76.000/1929. B. M. számú szolgálati utasítás 54. §-a értelmében a vármegyei számvevőség köteles ellátni. (122.944/1938. II. 1. F. M. sz.)

T. 206. §.

(1.) Ha az erdőbirtokossági társulat működése megakad, vagy a működésében nagyobb pénzügyi zavar áll be, vagy ha a birtokossági társulat rossz gazdálkodása és ügyvitele az erdőbirtokossági társulat célját veszélyezteti, a földmívelésügyi miniszter az erdőbirtokossági ügyek vitelére miniszteri biztost küldhet ki.

(2.) A miniszteri biztos működésének tartamára az elsőfokú erdőrendészeti hatóság meghatározott felügyeleti joga, valamint az erdőfelügyelőség és a közigazgatási hatóságok ellenőrző működése (204. §.) szünetel.

(3.) A miniszteri biztos kirendelésével a választmány és az elnök megbízása megszűnik; a közgyűlés működése a miniszteri biztos működésének tartama alatt szünetel, az említett erdőbirtokossági társulati szerveknek hatáskörét a miniszteri biztos gyakorolja. A közgyűlésnek a 194. §. 2., 5—10. és 19. pontjaiban meghatározott hatáskörét a miniszteri biztos nem gyakorolhatja. Ha ilyen ügyekben kell határozni, a közgyűlést kell összehívnia.

(4.) A biztos mellé a földmívelésügyi miniszter az érdekeltek köréből véleményező bizottságot állíthat.

(5.) A biztos működése legfeljebb öt évig tarthat.

(6.) A földmívelésügyi miniszter, ha a körülmények folytán indokolt, vagy ha az érdekeltek maguk kérik, a miniszteri biztos működésének meghatározott időtartamát az öt éven belül többízben is meghosszabbíthatja.

(7.) Megbízásának lejárta előtt a miniszteri biztos a közgyűlést az elnök és esetleg a választmány megválasztása végett összehívja, és nekik az ügyek további vitelét átadja.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 383. §.

(1.) Miniszteri biztos kiküldését (T. 206. §.) a társulat közgyűlése kérheti, vagy az elsőfokú erdőrendészeti hatóság javasolhatja.

(2.) A társulat közgyűlése által előterjesztett kérelmet az elsőfokú erdőrendészeti hatóság véleményével együtt a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

(3.) A földmívelésügyi miniszter azonban hivatalból is küldhet ki miniszteri biztost.

* *

A T.-nek ez a szakasza az 1913 : X. t.-c. 66. §-ának felel meg.

Erdőbirtokossági társulatnak miniszteri biztos kiküldésével kapcsolatos felfüggesztése iránt, csak az erdőbirtokossági társulat célját és magatartását veszélyeztető legsúlyosabb természetű mulasztás vagy magatartás esetén és csak ha az ügyvitel másképen (a T. 201. §-ának alkalmazásával) nem biztosítható, lehet intézkedni. (29.746/1936. II. 1. és 82.021/1937. II. 1. F. M. sz.)

T. 207. §.

(1.) Az erdőrendészeti hatóság különösen ellenőrizni köteles az ingatlanok rendeltetésszerű használatát, az erdősítésekre, beruházásokra vagy az erdőbirtokossági társulat egyéb céljára szánt összegeknek rendeltetésszerű felhasználását, az évi tiszta jövedelem helyes felosztását, továbbá azt, hogy az erdőbirtokossági társulat ingatlant valóságos értékének megfelelő áron felül ne szerezzen, illetőleg ingatlanát valóságos értéken alul el ne idegenítse.

* *

Ezek a rendelkezések az 1913 : X. t.-c. 67. §-ával azonos tartalmúak.

A földmívelésügyi miniszter 50.538/1941. I./B. 1. számú rendeletével a l.-i v. úrbéres erdőbirtokossági társulat ingatlan vásárlásához szükséges hatósági hozzájárulást — az aránytalanul magas vételár miatt — vagyonfelügyeleti szempontból megtagadta és a kötött adásvételi szerződést és elfogadó közgyűlési határozatot a T. 207. §-a alapján hatálytalanította.

T. 208. §.

(1.) Ha az erdőbirtokossági társulat elnöke vagy más tisztviselője, vagy a választmánynak valamelyik

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

más tagja jogszabályban vagy az alapszabályokban reáruházott tennivalóit nem teljesíti, vagy kötelességeit egyébképpen súlyosan megszegi, vagy eljárásával a tagok érdekeit veszélyezteti, az erdőrendészeti hatóság erdőrendészeti áthágás miatt felelősségre vonhatja (239. §. 6. pont), tisztétől elmozdíthatja, helyébe mást rendelhet ki (193. §.).

* *

Megfelel az 1913 : X. t.-c. 68. §-ának azzal az eltéréssel, hogy megtorlásul pénzbírság helyett a nyolcadik cím I. fejezetében az erdőrendészeti áthágásokra megállapított eljárást írja elő. Nem is lenne okszerű ezekre az esetekre vonatkozóan teljesen eltérő eljárást megállapítani.

A földmívelésügyi miniszter 123.528/1938. II. 1. számú rendeletével az elsőfokú erdőrendészeti hatóságot utasította, hogy a z.-i erdőbirtokossági társulat felelős tisztviselői ellen a T. 208. §-ának a rendelkezései értelmében járjon el.

Minthogy szóbanlévő esetnél a mulasztás nem közgyűlési határozatból, vagy a társulat egyetemét veszélyeztető magatartásból kifolyólag keletkezett, a T. 201. §-ában foglalt rendelkezések figyelembevételével nem is szolgálhatott alapul a társulat önkormányzatának a felfüggesztésére.

(L. még a T. 201. és 239. §-ban foglaltakat.)

T. 209. §.

(1.) Ha az erdőbirtokossági társulat valamely jogát érvényesíteni vonakodik, az erdőrendészeti hatóság a törvényhatóság tiszti ügyészének, esetleg más ügyvédnek, még az erdőbirtokossági társulat ellenzésével szemben is, meghatalmazást adhat a jog érvényesítésére.

(2.) A meghatalmazásnak ugyanaz a joghatálya, mintha azt az erdőbirtokossági társulat adta volna.

R. 384. §.

(1.) Ha az erdőbirtokossági társulat valamely jogát érvényesíteni vonakodik s az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a törvényhatóság tiszti ügyészének ad meghatalmazást a jog érvényesítésére (T. 209. §.), erről a földmívelésügyi miniszternek az érvényesítendő jog tüzetes ismertetésével jelentést tenni köteles. A T. 210. §-a alapján az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 209. §-ának megfelelő intézkedést csak a földmívelésügyi miniszter hozzájárulásával teheti meg.

(2.) A társulat elnöke köteles a társulat ellen indított pereket az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak bejelenteni.

* *

Ez a T.-szakasz teljesen azonos az 1913 : X. t.-c. 69. §-ában foglaltakkal.

(L. még a T. 210. §-nál tárgyaltakat.)

T. 210. §.

(1.) Ha az erdő vagy más ingatlan, amelynek tulajdonosai erdőbirtokossági társulattá kötelesek alakulni (146. §.), nem a tulajdonostársaknak vagy közösségüknek, hanem jogosulatlanul másnak birtokában van, vagy a tulajdonjog nem a tulajdonostársak vagy közösségük, hanem más tulajdonaként van telekkönyvezve, az erdőrendészeti hatóság a birtokkereset, illetőleg a tulajdoni kereset megindítása vagy a telekkönyv kiigazítása végett az előbbi §. megfelelő alkalmazásával intézkedhetik. Ilyen esetben az ingatlan tulajdonjogát az erdőbirtokossági társulat megalakulása előtt is az erdőbirtokossági társulat nevére kell az illetőségek kitüntetése nélkül a telekkönyvbe bejegyezni.

* *

Megfelel az 1913 : X. t.-c. 4. §-ában foglaltaknak.

T. 211. §.

(1.) A hatósági kiküldetés költségei abban az esetben, ha a kiküldetést az erdőbirtokossági társulat kérte, úgyszintén a miniszteri biztos kiküldetésének költségei az erdőbirtokossági társulatot terhelik.

(2.) A hatóságnak a kiküldetést elrendelő határozata ellen jogorvoslatnak helye nincs. A kiküldött eljárása ellen felszólalásnak van helye a kiküldő hatósághoz.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 385. §.

(1.) Hatósági kiküldetésnek csak az elsőfokú erdőrendészeti hatóság vagy a földmívelésügyi miniszter rendelkezése alapján van helye.

(2.) Kiküldöttek gyanánt a földmívelésügyi minisztérium, az erdőigazgatóság és az erdőfelügyelőség személyzetéhez tartozó, valamint törvényhatósági vagy községi (városi) tisztviselő vagy hivatali köteléken kívül álló arra alkalmas személy küldhető ki.

R. 386. §.

(1.) A hatósági kiküldöttek (T. 211. §.), ha állami, törvényhatósági vagy községi (városi) alkalmazásban állanak, költségeiket a rájuk nézve különben is érvényes jogszabályok értelmében számítják fel. A hivatali köteléken kívül álló kiküldöttek ugyanazon díjszabás szerint számíthatják fel illetményeiket, mint amely szerint a földmívelésügyi miniszter által birtokrendezési ügyekben kijelölt gazdasági szakértők.

(2.) A költségjegyzéket az a számvevőség érvényesíti, amely a kiküldött egyéb kiküldéséből eredő költségjegyzékének az érvényesítésére is illetékes és ha ez meg nem állapítható, az utalványozó hatóság mellé rendelt számvevőség.

(3.) Hatósági kiküldések esetében a társulat a kiküldött kívánságára és költségére köteles a legközelebbi vasúti állomásról a községbe és vissza, valamint a község (a város) határán belül a helyszínére kiszállásnál kellő fuvarról, ottidőzés esetére pedig a helyi viszonyokhoz képest megfelelően berendezett, tiszta, egészséges, hideg időben fűtött szobáról gondoskodni.

R. 387. §.

(1.) A T. 211. §-ának első bekezdése esetében a költségeket a R. 386. §-a értelmében kell utalványozni és a társulatot fel kell hívni, hogy a költség összegét az utalványozó hatóság rendelkezésének megfelelően fizesse meg. A rendelkezést a költségjegyzék érvényesítésére hivatott számvevőséggel is közölni kell.

(2.) A megszabott időben meg nem fizetett összegeket közadók módjára kell behajtani.

* *

A T.-szakasz rendelkezései azonosak az 1913 : X. t.-c. 72. §-ában foglalt rendelkezésekkel.

A földmívelésügyi miniszter a részéről birtokrendezési ügyekben kijelölt és hivatali köteléken kívülálló gazdasági szakértők számára díjszabást még nem adott ki. Ezért a T. 201. és 206. §-a értel-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

mében az erdőbirtokossági társulatok ügyeinek az ellátására a hivatali köteléken kívülálló kiküldöttek illetményeit esetről-esetre a földmívelésügyi miniszter állapítja meg. (78.660/1940. I. 5. F. M. sz.)

Erdőbirtokossági társulatok ügyvitelének és vagyonkezelésének a felülvizsgálása a vármegyei közigazgatási bizottság gazdasági albizottságának működési körébe tartozó közigazgatási feladat. Ezért a kapcsolatos számviteli teendőket a 76.000/1929. B. M. számú szolgálati utasítás 54. §-a értelmében a vármegyei számvevőség köteles ellátni. (122.944/1938. II. 1. F. M. sz.)

Az erdőbirtokossági társulat elnökének, vagy vezetőségének a mulasztása következtében szükségessé vált számvevőségi vizsgálatnak a vármegye részéről előlegezett költségeit még a T. 205. §-a alapján történt kirendelésénél is a 76.000/1929. B. M. számú szolgálati utasítás 21. §-ára tekintettel az elnök, illetve a vezetőség visszatéríteni köteles. (25.359/1937. II./b. I. M. — 101.336/1937. II. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Hatodik cím. Természetvédelem.

A természet különleges vagy ritka alkotásai nemzettörténelmi, földtörténelmi és egyéb tudományos szempontokból megbecsülhetetlen és pótolhatatlan értéket képviselnek, ezért épségben való fenntartásuk feltétlenül kívánatos

Ugyanilyen értékűek történelmünk kedves természeti tanúi éspedig azok a természeti tárgyak és helyek, amelyekhez történelmi emlék, monda vagy rege fűződik, ezek tehát szintén védelemben részesítendők.

Parancsoló kötelességünk a kipusztulófélben lévő, vadon tenyésző állat- és növényfajokat is oltalom alá venni, mégpedig nemcsak a pusztításuk tiltásával, hanem életfeltételeik előmozdításával is.

Az előbb említettek mellett célszerű még a védelmet nagyobb körzetben a tájképi szépség megóvására, valamint a vadon tenyésző állatok számára nélkülözhetetlen források és patakok tisztaságának és hozzáférhetőségének a biztosítására is kiterjeszteni, mert az emberek kíméletlensége és gondatlansága teszi az ilyen természetes vizeket emberi és állati használatra igen gyakran alkalmatlanokká. Az általános állatvédelem szempontjából tehát nagyon fontos, hogy az ilyen vizeket, különösen vízszegény vidéken, védelembe vegyük.

Ide kapcsolódik végül még az üdülőforgalom szabályozása is, másszóval a természet élvezetének az üdülést keresők számára lehetővé tétele.

Kétségtelen, hogy természeti ritkaságainkat csak úgy óvhatjuk meg, ha törvénnyel biztosítjuk fenntartásukat és védelmüket.

Mivel pedig a fent felsorolt természeti ritkaságok legnagyobbrészt erdőterületen találhatók és a legtöbb esetben magának az erdőnek a részei, annak fenntartásával és kezelésével a legszorosabb kapcsolatban vannak. Megokolt volt tehát, hogy azok a jogszabályok, amelyek a természetvédelemmel kapcsolatosak, az erdőkre vonatkozó jogszabályokkal összhangban legyenek, s hogy az intézkedésre jogosított hatóság és végrehajtó szervezet is mindkét területen ugyanaz legyen.

Mivel pedig az üdülőforgalom is legtöbbnyire olyan helyeket érint, amelyek erdőben vannak, az ennek szabályozására vonatkozó rendelkezéseket is célszerűen csak az erdőkre és a természetvédelemre vonatkozó jogszabályokkal együtt volt kívánatos tárgyalni. A háromféle terület közös érdekeket érint, így tehát az egység csak a közös szabályozással volt elérhető.

Az 1923 : XVIII. t.-c. értelmében is már a természetvédelem szolgálata az államerdészeti igazgatás feladatkörébe tartozott. Erre a szervezetre ruházta most is a T. a természetvédelem és az üdülőforgalom szolgálatát.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A T. jelen címe az említett kérdéseknek a szabályozását tartalmazza. A rendelkezések természetesen egészen újak, mert a természetvédelmet törvény eddig még nem szabályozta.

T. 212. §.

(1.) A természetvédelem tárgyai:

a) azok a helyek és a természetnek azok az alakulatai, amelyekhez történelmi esemény emléke, vagy hagyomány (monda, rege) fűződik, továbbá, amelyek műemlékek természeti alapzatául vagy díszéül szolgálnak (természeti és történelmi emlékek);

b) a természetnek azok az alakulatai (hegy, szikla, kőzet, barlang, forrás, vízesés, tó, egyes fák és facsoportok), amelyek tudományos szempontból vagy különlegességüknél fogva értékesek;

c) olyan tájrészek, sőt egész tájak is, amelyek tájképi szépségüknél vagy egyéb kedvező természeti tulajdonságaiknál fogva a természetélvezet (természetjárás, túristaság, kilátás és tartózkodás) vagy testedzés szempontjából különösen becsesek;

d) azok a vadon tenyésző állat- és növényfajok, amelyek a kipusztulás veszélyével szemben oltalomra érdemesek, valamint általában a természetben jelentősen hasznos vadon tenyésző állatfajok;

e) azok a források és patakok, amelyeknek vize a vadon tenyésző állatok számára nélkülözhetetlen.

(2.) A védelem alá vont hely, természeti alakulat és tájrész területe, úgyszintén a védett állat- és növényfaj tenyésző helye, továbbá az a felszíni terület, amely a barlang bejáratához és épségének megóvásához szükséges: természetvédelmi terület; védelem alá vont egész tájék területe: tájvédelmi körzet.

* *

A szakasz teljes részletességgel állapítja meg a természetvédelem tárgyait és a szükséges fogalmi meghatározásokat.

(M. i.) Hazai földünknek sok olyan vidéke van, ahol a tájképi szépség fenntartását hazai földünk megbecsülése és nemzeti érdekünk követeli. Ilyen vidéken vagy körzetre kiterjedően előre meg kell állapítani a földterületek használásának és művelésének kötelező módját nemcsak azért, hogy a használattal és a műveléssel a tájszépség lénye-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ges alkotóelemeit tönkre ne tegyék, de azért is, hogy megfelelő használati mód kijelölésével a tájszépségi hatás fokozására is lehetőségünk legyen. Mindezekre való tekintettel indokolt a T.-nek az a rendelkezése is, amellyel a törvényes védelmet a tájképi szépségre is kiterjeszti.

(M. i.) A mezőgazdaságra hasznos állatok védelmét az 1894:XII. t.-c. is elrendeli. Arra való tekintettel azonban, hogy sok zavar származnék abból, ha a vadon tenyésző állatok védelmét két törvény alapján is el lehetne rendelni, az egységes eljárás biztosítása érdekében szükséges volt, hogy az idézett törvény megfelelő rendelkezésének hatálytalanítása mellett (T. 313. §-a) a jelen T.-vel szabályozott védelem a hasznos állatokra is kiterjesztessék.

(M. i.) A vadon tenyésző állatok általános védelme teszi szükségessé, hogy az ilyen állatok számára nélkülözhetetlen források és patakok vizének tisztaságát és az állatok számára hozzáférhetését is biztosítsuk.

A földmívelésügyi miniszter 54.636/1941. I./B. 3. és 504.752/1941. I./B. 3. számú rendeletével intézkedett, hogy addig is, amíg a R. 388. §-a alapján összeállított növényfajok jegyzékét jóváhagyják, *„a havasi gyopár"* védelme érdekében a jelentősebb előfordulási helyek természetvédelmi területté nyilvánítása iránt az erdőigazgatóságok előterjesztést tegyenek.

(L. még a R. 388., 389. és 503. §-ában foglaltakat.)

T. 213. §.

(1.) A természetvédelem célja egyfelől minden olyan behatást elhárítani, amely a védelem tárgyának eredeti épségében való fennmaradását, illetőleg tájképi szépségét, vagy egyéb sajátos természeti tulajdonságait sértené vagy veszélyeztetné; másfelől lehetővé tenni a védelem alá vont állat- és növényfaj zavartalan tenyészetét; megóvni a védett forrás és patak vizének tisztaságát, és biztosítani a forrásokat a vadon tenyésző állatok számára.

* *

Ezek a rendelkezések a védelemből természetszerűen következnek, megokolásra tehát nem szorulnak.

(L. még a T. 212. §-nál tárgyaltakat is.)

T. 214. §.

(1.) A természet védett tárgyait elpusztítani, megrongálni, vagy azoknak eredeti állapotát megváltoztatni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

védett fajhoz tartozó állatot vagy növényt elpusztítani, vagy tenyészetében megzavarni, ily állatot bántalmazni, elfogni vagy fogságban tartani, ily növényt a földtől elválasztani tilos.

(2.) A természetvédelem a vadászatnak a fennálló jogszabályok szerint megengedett gyakorlását nem érinti.

(3.) A természetvédelem nem terjed ki használt épületeken rakott madárfészkekre.

(4.) A földmívelésügyi miniszter a védett állatnak, növénynek vagy a védett madár tojásának kizárólag tudományos célra való megszerzésére engedélyt adhat.

* *

Az előző T.-szakaszban mondottak erre a szakaszra is vonatkoznak.

(L. a 212., 213. §. alatti részeket.)

T. 215. §.

(1.) Természetvédelmi területen, illetőleg tájvédelmi körzetben nem szabad oly művet, üzemet, épületet vagy egyéb berendezést (hirdető berendezés, jelzőoszlop, jelzőtábla) létesíteni, amely a védett természeti állapotot — idértve a táj szépségét, a kilátást és rálátást is — hátrányosan zavarná. Amennyiben a jelen törvény hatálybaléptekor már meglévő építmény vagy egyéb berendezés az említett szempontból kifogás alá esik, megfelelő átalakítása vagy eltávolítása felől a földmívelésügyi miniszter határoz.

* *

(M. i.) Minthogy természetvédelmi területeken, illetőleg tájvédelmi körzetben épületek, művek, üzemek, berendezések, (hirdetések, jelzőtáblák, stb.) felállítása a védett természeti tárgynak épségben és természetadta eredetiségben való fenntartására káros kihatással lehet és általában a védett természeti állapotot hátrányosan zavarhatja, a §-okban foglalt rendelkezések teljesen indokoltak és nélkülözhetetlenül szükségesek.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 216. §.

(1.) Barlang felfedezését a földmívelésügyi miniszternek haladéktalanul be kell jelenteni. Barlangot csak a földmívelésügyi miniszter engedélyével és az általa jóváhagyott terv szerint szabad feltárni és természetes alkatában megváltoztatni. Az engedélyt csak abban az esetben szabad megadni, ha az 1929 : XI. t.-c. 18. §-a alapján elrendelt ásatást már elvégezték, vagy ha az ásatás mellőzését a Magyar Nemzeti Múzeum Tanácsa kimondotta.

(2.) A feltárásnál felszínre kerülő tudományos értékű leletek az 1929 : XI. t.-c. 18. §-ában felsorolt leletekkel egy tekintet alá esnek.

R. 397. §.

(1.) Barlang felfedezését a földmívelésügyi miniszterhez közvetlenül, vagy az erdőigazgatóság, az erdőfelügyelőség, vagy a főszolgabíró (városokban a polgármester) útján lehet bejelenteni. A bejelentésben fel kell tüntetni a bejelentő nevét és lakóhelyét, továbbá a felfedezett barlang fekvésének és megközelítésének ismertetését.

(2.) Ha a bejelentést nem az erdőigazgatóságnál tették, azt az erdőigazgatósághoz kell megküldeni. Az erdőigazgatóság a R. 393. §-ának megfelelően jár el és javaslata alapján a földmívelésügyi miniszter a barlangnak védetté nyilvánítása tárgyában a R. 393. és 394. §-ainak rendelkezései értelmében határoz.

R. 398. §.

(1.) A T. 216. §-ában foglalt rendelkezéseket a védetté nem nyilvánított barlangra is alkalmazni kell.

(2.) A földmívelésügyi miniszter szükség esetében a védettekké nem nyilvánított barlangok összeírását, nyilvántartását és felügyeletét is elrendelheti.

R. 399. §.

(1.) Barlang feltárásáról és természetes alkatán való minden változtatásról mindenkor részletes műszaki tervet kell készíteni és az erdőigazgatósághoz benyujtani. Az erdőigazgatóság a tervet általános természetvédelmi szempontból megbírálja és véleményével a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) A földmívelésügyi miniszter a feltárási tervet a M. kir. Földtani Intézettel vagy más szakértővel felülvizsgáltatja s azután az Országos Természetvédelmi Tanács, a Magyar Nemzeti Múzeum Tanácsa és esetleg a bányakapitányság meghallgatásával az engedély kérdésében határoz.

(3.) Az engedélyező határozatba kell foglalni mindazokat a rendelkezéseket, amelyeket a természetvédelmi érdekek megkövetelnek és amelyek a múzeum-, könyvtár- és levéltárügy rendezéséről szóló 1929 : XI. törvénycikk rendelkezéseinek biztosítása érdekében szükségesek, végül meg kell határozni az engedélyezett feltárási munka ellenőrzésének a módozatait is.

* *

Barlangok feltárása különös körültekintést és szakértelmet követel, megokolt tehát, hogy a feltárás korlátoztassék.

(M. i.) A §. többi rendelkezései az 1929 : XI. t.-c.-el védett érdekeket kívánják szolgálni.

T. 217. §.

(1.) A természetvédelem a földmívelésügyi miniszter irányítása és főfelügyelete alatt áll, aki a természetvédelemnek más ügykört is érintő kérdéseiben az érdekelt miniszterekkel egyetértve rendelkezik és intézkedik.

(2.) A természetvédelem irányításához és főfelügyeletéhez szükséges szakértő közreműködés kifejtésére Országos Természetvédelmi Tanácsot kell létesíteni.

(3.) Az Országos Természetvédelmi Tanács feladata a természet védelmére érdemes tárgyainak felkutatása, azok védetté nyilvánítása, a természetvédelmi területek és tájvédelmi körzetek meghatározása iránt javaslatot tenni, s általában a természetvédelem körül felmerülő kérdésekben szakvéleményt nyilvánítani.

(4.) A Tanácsot akként kell megállapítani, hogy abban az érdekelt miniszterek, az általuk kijelölt hatósági szervek és intézmények, a Műemlékek Országos Bizottsága és azok az országos jelentőségű szervezetek, amelyek működésükkel a természetvédelem céljait szolgálják, megfelelő képviselethez jussanak, valamint a természettudományok művelésében kiváló szakférfiak helyet foglaljanak. A Tanács tagjait az érdekelt miniszter javaslatára a földmívelésügyi miniszter nevezi ki.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(5.) A Tanács a szükséghez képest saját kebelében alakítható szakosztályokban, továbbá a földmívelésügyi miniszter hozzájárulásával vidéken szervezhető Természetvédelmi Bizottságok közreműködése útján készíti elő munkáját.

(6.) A Tanács és a Bizottságok tagjait működésükért díjazás nem illeti; kiküldetés esetében számukra útiköltség és napidíj állapítható meg.

(7.) A Tanács és a Bizottságok szervezetét és ügyrendjét a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértve a földmívelésügyi miniszter állapítja meg.

R. 400. §.

(1.) Az Országos Természetvédelmi Tanács szervezetét és ügyrendjét a földmívelésügyi miniszter a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértve külön rendeletben állapítja meg.

(2.) Az ügyrendben a pénzügyminiszterrel egyetértve a kiküldetéseket, valamint az utazási illetmények megállapítását, felszámítását és kifizetését is szabályozni kell.

* *

(M. i.) Annak a kérdésnek az eldöntésénél, hogy adott esetekben fennforognak-e azok a közérdekű indokok, amelyek alapján valamely természeti tárgyat, helyet, tájat, növény- vagy állatfajt oltalom alá kell vonni, s hogy az oltalom alá vonással kapcsolatosan milyen intézkedések szükségesek, rendkívül széles körből kell a tudományos szempontokat összegyűjteni és mérlegelni és ezenkívül különböző társadalmi és magánérdekekre is figyelemmel kell lenni. A természetvédelmi intézkedéseknél tehát csaknem minden esetben szükség lesz arra, hogy a földmívelésügyi miniszter a különböző tudományágak művelőinek a szakvéleményeit beszerezze és az esetleg érdekelt társadalmi és érdekterületeket is meghallgassa.

(M. i.) A T. ebben a szakaszban az 1881:XXXIX. t.-c.-el felállított *„Műemlékek Országos Bizottsága"* mintájára Országos Természetvédelmi Tanács létesítését rendeli el, amelynek a feladata, hogy a természetvédelemre érdemes tárgyainak felkutatásánál, összeírásánál a törvényes védelmet igénylő növények és állatok meghatározásánál s általában a természetvédelmi intézkedéseknél a földmívelésügyi minisztert támogassa. Igen fontos, hogy ebben a Tanácsban az érdekelt miniszterek az általuk kijelölt szervek és intézmények, valamint az országos jelentőségű szervezetek képviselethez jussanak s a természettudományok művelésében kiváló szakférfiak helyet foglaljanak, mert csak így várható, hogy egyrészt a Tanács bármilyen tudományos kérdésben helytálló szakvéleményt adhasson s hogy másrészt a Tanács véleményében a különböző érdekek is kifejezésre jussanak.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(M. i.) A tanácstagok díjazásban nem részesülnek, csak kiküldetés esetében lehet számukra útiköltséget és napidíjat felszámítani. A T. e tekintetben arra számít, hogy a tanácstagok a szóbanforgó közérdekű feladatot tisztán ügyszeretetből, díjazás nélkül is szívesen vállalják.

Az Országos Természetvédelmi Tanács a 34.615/1938. II. 1. F. M. számú rendelet alapján az 1939. évi január hó 1-től 1941. évi december hó 31-ig terjedő hatállyal alakult meg. Kiegészítése a 71.721/1940. II. 5. F. M. számú rendelet alapján történt meg.

T. 218. §.

(1.) A természetvédelem tárgyait, illetőleg a természetvédelmi területeket (212. §.), az érdekelt ingatlantulajdonosok meghallgatása után, az Országos Természetvédelmi Tanács javaslata alapján, a földmívelésügyi miniszter — az összes körülményeknek, így különösen a lakosság kereseti és megélhetési viszonyainak gondos mérlegelésével — a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértve állapítja meg (védetté nyilvánítás); tájvédelmi körzetek megállapításához a m. kir. minisztérium hozzájárulása szükséges.

(2.) A védetté nyilvánító határozatban részletesen meg kell határozni a védetté nyilvánított természeti tárgyra és területre nézve: a védelem tartalmát, a föld használatának és művelésének, továbbá források, patakok, tavak épségben és tisztán tartásának vagy rendezésének módozatait, művek, épületek és egyéb berendezések (215. §.) létesítési tervének kötelező bejelentését s ezzel kapcsolatban az engedélyezési eljárást, meglévő ilyen berendezések esetleges átalakításának vagy eltávolításának módozatait, valamint a természetvédelmi szempontból szükséges kerítések, jelzőtáblák és egyéb létesítmények felállítását, végül barlangok (216. §.) tekintetében a feltárás engedélyezésének és a megengedett használatnak módozatait is. Vadon tenyésző állat ivóvízhez jutása érdekében forrás megfelelő átalakítását is el lehet rendelni.

(3.) Mind a védetté nyilvánító határozatot, mind a védettség megszüntetéséről rendelkező határozatot a terület tulajdonosának is meg kell küldeni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(4.) Amennyiben a földmívelésügyi miniszter a Természetvédelmi Tanács meghallgatása után megállapítja, hogy megszűntek azok az okok, amelyek a természetvédelem megállapítására vezettek, az érintett területeket a védelem s az ezzel kapcsolatos korlátozások alól fel kell oldani.

R. 388. §.

(1.) A földmívelésügyi miniszter a T. 212. §-a alapján az Országos Természetvédelmi Tanács meghallgatásával és a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértve rendelettel állapítja meg:

1. a természetben jelentősen hasznos vadon tenyésző állatfajokat;

2. a kipusztulás veszélyével szemben oltalmazott vadon tenyésző állat- és növényfajokat.

(2.) Az előző bekezdés rendelkezéseinek megfelelően kiadandó rendelet értelmében védett állat- és növényfajokról az 1. és 2. pontban meghatározott állat- és növényfajokat különkülön feltüntető jegyzéket kell készíteni akként, hogy a jegyzék az állat- és növényfajokat tudományos nevükön és ismertebb népies nevükön tüntesse fel. Ha valamelyik faj csak meghatározott helyre vagy időre terjedően nyilváníttatnék védettnek, a jegyzékben ezt is fel kell tüntetni.

R. 389. §.

(1.) A 388. §. értelmében készítendő jegyzéket a rendeletben közelebbről meghatározott módozatok szerint megfelelően nyilvánosságra kell hozni, hogy a közönség minél szélesebb körében ismertté váljék. Egyidejűleg gondoskodni kell a közönség figyelmeztetéséről abban a tekintetben, hogy a T. rendelkezése értelmében tilos a jegyzékben felsorolt fajhoz tartozó állatot vagy növényt elpusztítani, vagy tenyészetében megzavarni, ily állatot bántalmazni, elfogni, fogságban tartani vagy forgalomba hozni ; ily növényt a földtől elválasztani, a védett állatfajhoz tartozó állat tojását, petéjét elszedni, forgalomba hozni vagy megsemmisíteni, a védett madár fészkét megrongálni vagy abba belenyulni, a védett madarak tenyészetének elősegítésére felállított fészekodvakat jogtalanul eltávolítani, megrongálni, kirabolni vagy azokba benyulni. Be kell foglalni a figyelmeztetésbe azt is, hogy a tilalom megszegése kihágás. (T. 258. §. 13 pont.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) Az előbbi bekezdésben foglalt figyelmeztetést a védett állat- és növényfajoknak a jelen §. alapján kiadott jegyzékében is fel kell tüntetni.

(3.) A rendeletben azt is meg kell állapítani, hogy mely módozatok mellett lehet engedélyt kérni védett állatnak, növénynek, vagy védett madár tojásának tudományos célra való megszerzésére.

R. 390. §.

(1.) Azokat a helyeket és tájrészeket, valamint a természetnek azokat az alakulatait, amelyek a T. 212. §-a értelmében védelem alá vonhatók, továbbá a R. 388. §-a első bekezdésének 2. pontja alá eső védett állat- és növényfajoknak fontosabb tenyésző helyeit, végül azokat a forrásokat és patakokat, amelyeknek vize a vadon tenyésző állatok számára nélkülözhetetlenek, törvényhatóságonkint össze kell írni.

(2.) Az összeírást ki kell terjeszteni mindazokra a területekre is, amelyeknek védetté nyilvánítását az Országos Természetvédelmi Tanács javasolja.

(3.) Az összeíráshoz a jelen rendelethez mellékelt XIII. számú minta szerint készítendő kimutatást kell használni, amelybe a szükséges adatokat helyszíni bejárás alapján kell bejegyezni.

(4.) Az összeírást és az ehhez szükséges helyszíni bejárást az erdőigazgatóság végzi.

(5.) Az erdőigazgatóság minden összeírt területre vonatkozóan véleményét a kimutatásba bejegyzi és a kimutatást a részletekre is kiterjedő jelentésével a földmívelésügyi miniszterhez felterjeszti.

R. 391. §.

(1.) Olyan barlang, tó, folyóvíz vagy más hely összeírásánál, amely több telekkönyvi jószágtesthez tartozik, mindegyik jószágtesthez tartozó részt külön-külön sorszám alatt egymásután következően kell az összeíró kimutatásba felvenni, a tételek összetartozását azonban alkalmas módon meg kell jelölni.

(2.) A barlang bejáratához és épségének megóvásához szükséges felszíni területet az összeíró kimutatásban szintén fel kell tüntetni.

R. 392. §.

(1.) A természetvédelmi terület terjedelmének és határainak megállapítására a javaslatot annak figyelembevételével kell megtenni, hogy a természetvédelmi terület a környezetnek

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

mindazokat a részeit is magába foglalja, amelyeken a hatósági beavatkozásra a védelem érdekében szükség lehet.

(2.) Ha patak valamely szakaszának az összeíró kimutatásba felvételére van szükség, a védetté nyilvánításra irányuló javaslatot a patak felsőbb szakaszára is ki kell terjeszteni annyiban, amennyiben a vadon tenyésző állatok ivóvizének biztosítása céljából szükséges.

(3.) Hatósági rendelkezés alatt álló víz (1885. évi XXIII. t.-c. 18. §.) összeírásánál az erdőigazgatóság a védetté nyilvánítás tekintetében a m. kir. kultúrmérnöki hivatal véleményét is megszerzi és a véleményt magábafoglaló átiratot az összeíró kimutatáshoz csatolja.

R. 393. §.

(1.) Az összeíró kimutatás alapján a földmívelésügyi miniszter a területek védetté nyilvánítása kérdésében, valamint a szükséges védelmi intézkedésekre nézve az Országos Természetvédelmi Tanácsot meghallgatja, s ezenfelül olyan kincstári ingatlan tekintetében, amelynek vagyoni felügyelete és kezelése nem a földmívelésügyi miniszter felügyelete alatt áll, az illetékes minisztert, hatósági felügyelet alá tartozó más ingatlan tekintetében a vagyonfelügyeleti hatóságot, ha pedig a védetté nyilvánítás villamosművet vagy egyéb iparvállalatot érint, az iparügyi minisztert is meghallgatja.

(2.) Barlangnak védetté nyilvánítása esetében a földmívelésügyi miniszter a védetté nyilvánító határozatába foglalandó kikötések megállapítására nézve szükség szerint a M. kir. Földtani Intézetet és a Magyar Nemzeti Múzeum Tanácsát is meghallgatja.

R. 394. §.

(1.) Az összeíró kimutatásba felvett területeknek védetté nyilvánítása kérdésében a földmívelésügyi miniszter a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértve dönt. A védetté nyilvánítást területenkint külön-külön határozatban kell elrendelni.

(2.) A védetté nyilvánító határozatban meg kell jelölni a védett természeti tárgyat, fel kell tüntetni a tulajdonos nevét és lakóhelyét, valamint a természetvédelmi terület telekkönyvi és kataszteri megjelölését és nagyságát, szabályozni kell a terület gazdasági használatát, részletesen fel kell sorolni a védetté nyilvánításból folyóan a tulajdonosra háruló kötelességeket és szükség esetében rendelkezni kell a védelmi érdeket veszélyeztető művek, üzemek, vagy egyéb berendezések (T. 215. §.) létesítésének eltiltásáról. Ha a határozat műszaki munkálatot (mű, épület, kerítés vagy más berendezés létesítése, átalakítása vagy

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

eltávolítása, stb.) rendel el, a munkálat teljesítésének határidejét meg kell szabni és a munkálat műszaki tervének jóváhagyásra való bemutatását el kell rendelni.

(3.) A határozatban — lehetőleg a helyben már szokásos népies elnevezésnek megóvásával — meg kell állapítani a védett területnek vagy természeti alakulatnak a nevét, amelyet a jelzőtáblán is fel kell tüntetni.

(4.) A természetvédelmi területnek határjelekkel és jelzőtáblával megjelölését el kell rendelni, másféle műszaki munkálatot azonban csak annyiban kell elrendelni, amennyiben a védelem érdekében szükséges.

(5.) Ha a természetvédelmi terület erdő, el kell rendelni az üzemterv elkészítését és jóváhagyásra bemutatását; ha üzemterv már van, a természetvédelmi területté kijelölésnek az üzemtervbe való feljegyzését és a védetté nyilvánító határozatnak az üzemtervhez csatolását.

(6.) A védetté nyilvánító határozatot ki kell adni az összes érdekelteknek, az Országos Természetvédelmi Tanácsnak, az erdőigazgatóságnak és az erdőfelügyelőségnek.

(7.) A védetté nyilvánítás megtagadására vonatkozó határozatot csupán az Országos Természetvédelmi Tanácsnak, az erdőigazgatóságnak s a védetté nyilvánítást javaslónak kell kiadni.

R. 401. §.

(1.) Ha a tájképi szépség megóvását nagyobb területen kell biztosítani, a területet a T. 212. §-a alapján tájvédelmi körzetté kell nyilvánítani.

(2.) A tájvédelmi körzetté nyilvánítást a földmívelésügyi miniszter felhívására vagy esetleg a nélkül is, az Országos Természetvédelmi Tanács kezdeményezi. A kezdeményező javaslatnak részletesen meg kell jelölnie azokat az okokat, amelyek a kijelölést szükségessé teszik, továbbá azokat a célokat, amelyeket a körzetben meg kell valósítani és azokat a lényegesebb korlátozásokat, amelyeket a körzetbe eső földterületek használata tekintetében elrendelni kívánatos. A javaslatnak pontosan meg kell jelölnie a tájvédelmi körzet tervezett határait is.

R. 402. §.

(1.) Ha a földmívelésügyi miniszter a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértve az Országos Természetvédelmi Tanács javaslatát helytállónak tartja, a tájvédelmi körzetté nyilvánításhoz szükséges előkészítő munkálat elvégzésére az erdőigazgatóságot utasítja.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) Az előkészítő munkálat során az erdőigazgatóság:

1. elkészíti a körzet vázlatos helyszínrajzát a jelentősebb hegyek, folyóvizek, tavak, utak, vasutak, lakott helyek, erdők és más művelési ágban használt területek feltüntetésével;

2. összeállítja a körzetbe eső nagyobb birtoktestek kimutatását a tulajdonosnak és lakóhelyének, a terület művelési módjának és nagyságának feltüntetésével;

3. összeállítja érdekeltségük részletes ismertetése mellett a tulajdonosokon felül azoknak a személyeknek és lakóhelyüknek jegyzékét, akiket a használati korlátozások jelentősebben érinthetnek;

4. javaslatot tesz az egyes területek és tulajdonosuk megjelölésével azokra a használati korlátozásokra és egyéb intézkedésekre, amelyeket a védelem érdekében szükségesnek tart és egyúttal bejelenti a tulajdonosnak vagy más érdekeltnek a kártalanítás tekintetében előterjesztett kérelmét;

5. ismerteti azokat a nehézségeket, amelyek a tájvédelmi körzetté nyilvánítás esetében felmerülhetnek és megjelöli a nehézségek elhárításának módozatait; végül

6. ismerteti, hogy a tájvédelmi körzetté nyilvánítás folytán szükségessé váló védelmi intézkedések a környék lakosságának kereseti és megélhetési viszonyait mennyiben érinthetik.

(3.) Az erdőigazgatóság jelentését helyszínrajzzal és az esetleg szükséges kimutatásokkal együtt a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

R. 403. §.

(1.) A földmívelésügyi miniszter az erdőigazgatóság jelentését nyilatkozás végett az Országos Természetvédelmi Tanácsnak kiadja, a jelentés másolatát állásfoglalás végett a pénzügyminiszternek és más érdekelt miniszteréknek megküldi, a körzetté kijelölésre nézve az érdekelt törvényhatóságokat is meghallgatja; a nyilatkozatok után a tájvédelmi körzet megállapítása iránt a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértve a minisztertanácshoz előterjesztést tesz.

R. 404. §.

(1.) Ha a minisztertanács az előterjesztéshez hozzájárul, a földmívelésügyi miniszter a meghatározott területnek tájvédelmi körzetté nyilvánítását a Budapesti Közlönyben közhírré teszi és rendelkezik aziránt, hogy azt az érdekelt törvényhatóságok mindegyikének hivatalos lapjában és a Földmívelési Értesítőben is közzétegyék és az érdekelt községekben (városokban) a szokásos módon közhírré tegyék.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 405. §.

(1.) A tájvédelmi körzetté nyilvánítás kihirdetése után a földmívelésügyi miniszter a T. 218. §-a értelmében megteszi azokat az általános rendelkezéseket, amelyek a körzetre nézve a természetvédelem biztosítására szükségesek. Ezeket a rendelkezéseket a R. 404. §-a szerint ki kell hirdetni.

(2.) A nem általános, hanem csak egyes tulajdonosokat érintő védelmi rendelkezéseket nem az előbbi bekezdés szerint kihirdetendő általános határozatban, hanem az érdekelt tulajdonosoknak külön-külön kézbesítendő határozatokban kell megtenni.

(3.) A védelmi rendelkezések megállapítása tekintetében esetről-esetre az Országos Természetvédelmi Tanácsot is meg kell hallgatni.

* *

(M. i.) A tájvédelmi körzet megállapitását a T. nem a földmívelésügyi miniszter, hanem a m. kir. minisztérium hatáskörébe utalja, mert ilyen nagyobb körzetben rendszerint több minisztérium hatásköre lehet érintve.

(M. i.) A természetvédelmi területeknek határjelekkel és jelzőtáblával való megjelölésére mellőzhetetlenül szükség van nemcsak az ellenőrzés és megtekintés megkönnyítése végett, hanem a miatt is, mert az ilyen területeken elkövetett kihágások súlyos beszámítás alá esnek és hivatalból üldöztetnek (T. 264. §-a); szükséges tehát, hogy a terület jellegével mindenki már a helyszínén tisztában legyen.

(M. i.) A védelem és megóvás érdekében arra is szükség lehet, hogy a területet bekerítsék, vagy hogy a természeti tárgynak elpusztulástól való megóvását és épségben tartását műszaki létesítményekkel (tartóoszlop, támfal, stb.) biztosítsák.

(M. i.) Gyakori eset, hogy forrást olyan módon falaznak körül és alakítanak át, hogy a vadon tenyésző állat nem juthat vízhez, indokolt, hogy ilyen esetben a forrás helyes átalakítását el lehessen rendelni.

(L. még a T. 212. és R. 503. §-ában foglaltakat.)

T. 219. §.

(1.) Amennyiben akár a védetté nyilvánító határozatban (218. §.), akár utóbb külön rendelkezéssel megszabott berendezések (határjelek, kerítések, jelzőtáblák, stb.) felállítását az érintett ingatlanok tulajdonosai nem vállalják, államköltségen létesítésükről a földmívelésügyi miniszter gondoskodik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 395. §.

(1.) Az erdőigazgatóság a védetté nyilvánító határozat alapján a természetvédelmi terület határait a helyszínen kijelöli és ha a határjelek, a szükséges kerítés és jelzőtábla felállítását, valamint az elrendelt egyéb műszaki munkálatok elvégzését a tulajdonos nem vállalja, a munkák műszaki tervét és költségvetését elkészíti és jóváhagyás végett a földmívelésügyi miniszterhez felterjeszti.

R. 396. §.

(1.) A földmívelésügyi miniszter a felterjesztett terv és költségvetés jóváhagyása esetében a munkálatoknak az állam költségén való elvégeztetését elrendeli és a szükséges költségösszeget az erdőigazgatóság rendelkezésére bocsátja.

(2.) Az erdőigazgatóság a munkát az állam költségén elvégezteti s a munka befejezése után a berendezést a tulajdonosnak jegyzőkönyv felvétele mellett átadja.

(3.) A költségekről az erdőigazgatóság okmányolt számadást vezet, s azt a földmívelésügyi miniszterhez felterjeszti.

* *

A T.-szakasz rendelkezéseinek a magyarázata az, hogy a felállítandó létesítmények kizáróan közérdekű célokat szolgálnak, ezért létesítésükkel és fenntartásukkal mást, mint az államot megterhelni nem lehet.

T. 220. §.

(1.) A természetvédelem tárgyairól, a természetvédelmi területekről és a tájvédelmi körzetekről törzskönyvet kell vezetni.

(2.) Erdőnek, mint természetvédelmi területnek, ezt a minőségét az erdők törzskönyvében is fel kell tüntetni.

R. 406. §.

(1.) A természetvédelem tárgyairól, a természetvédelmi területekről és a tájvédelmi körzetekről a törzskönyvet (T. 220. §.) saját kerületükre az erdőigazgatóságok vezetik, az ország egész területére nézve pedig a földmívelésügyi minisztérium vezeti.

(2.) A törzskönyvnek az egyes erdőfelügyelőségi kerületekre vonatkozó kivonatát az illetékes erdőfelügyelőségeknek is ki kell adni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(3.) A természetvédelmi területeket és a tájvédelmi körzeteket egymástól elkülönítve kell a törzskönyvben nyilvántartani.

(4.) A törzskönyvet a XIV. és XV. számú minták szerint kell elkészíteni.

(5.) A védett állat- és növényfajoknak a R. 388. §-a alapján megállapított jegyzékeit a törzskönyv kiegészítéseként gyüjteni kell.

* *

A természetvédelmi közigazgatás rendszeres működését és általában a természetvédelem érdekeit csak a természetvédelem megfelelő nyilvántartásával és osztályozásával lehet biztosítani. Ezt szolgálja a törzskönyvezés.

T. 221. §.

(1.) Amennyiben valamely természetvédelmi területre vagy tájvédelmi körzetre a művelési ág vagy egyéb használatok tekintetében a földmívelésügyi miniszter által megállapított korlátozások (218. §.) folytán a tulajdonos — akár közvetlenül, akár a terület használata tekintetében mással fennálló jogviszonyánál fogva — a terület eddigi rendeltetésének megfelelő használatban kárt szenved, az államtól kártérítést igényelhet. A kártérítés összegének megállapításában figyelembe kell venni az adók és egyéb köztartozások esetleges elengedésével vagy mérséklésével járó előnyt (293. §.), továbbá mindazokat a lehetőségeket, amelyek szerint a korlátozást szenvedő károsodását az üzemmód megváltoztatásával, az üzem áthelyezésével vagy más intézkedéssel csökkenteni lehet.

(2.) A kártérítés évi járadék fizetésében is állhat. A kártérítés mértékét és módját megegyezés hiányában a bíróság állapítja meg.

R. 407. §.

(1.) A T. 221. §-án alapuló kártérítési követelést az erdőigazgatósághoz írásban kell bejelenteni. A bejelentésben fel kell tüntetni a kérelmező nevét és lakóhelyét, a terület telekkönyvi és kataszteri megjelölését, azoknak a korlátozásoknak a részletes ismertetését, amelyek miatt a kérelmező kártérítést kíván, végül annak megjelölését, hogy a kérelmező a kártérítést pénzben vagy természetben kívánja-e és milyen összegű kártérítést kíván.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) Az erdőigazgatóság a bejelentést az összes iratokkal együtt véleményével a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

(3.) Az erdőigazgatóságnak a bejelentés felterjesztésével kapcsolatosan arra is véleményt kell adni, hogy az adók vagy egyéb köztartozások esetleges elengedésével vagy mérséklésével járó előnyként mekkora összeget lehet a kártérítés összegének megállapításában figyelembe venni és kimerítően kell ismertetnie mindazokat a lehetőségeket, amelyek szerint a kártérítést kérelmezőknek a természetvédelmi érdekből elrendelt korlátozásból eredő károsodását csökkenteni lehet.

(4.) Az erdőigazgatóság a végből, hogy a kártérítésre vonatkozó javaslatában az adók vagy egyéb köztartozások esetleges elengedésével vagy mérséklésével járó előny összegét figyelembe vehesse, a terület kataszteri tiszta jövedelmének, évi földadójának és a földadón nyugvó összes pótlékoknak, vagy az esetleg már megadott kedvezményeknek közlése iránt az illetékes pénzügyigazgatóságot megkeresi. A kártérítés összegének megállapításában az adómérsékléssel járó évi előnyt a terület évi földadója és pótlékai együttes összegének annyi százalékával lehet a javaslatban figyelembe venni, ahány százalékkal a szóbanforgó terület jövedelme az azt terhelő különleges korlátozások miatt az egyébként okszerűen várható jövedelemmel szemben csökkent. Ha az adó vagy egyéb köztartozások elengedése vagy mérséklése tárgyában a pénzügyminiszter már határozott, a kártérítésre vonatkozó javaslatban a már engedélyezett kedvezményt kell figyelembe venni.

R. 408. §.

(1.) A földmívelésügyi miniszter a kártérítési kérelem ügyében az Országos Természetvédelmi Tanácsot is meghallgatja.

(2.) Ha a földmívelésügyi miniszter a kártérítési követelést alaptalannak látja, a kérelem teljesítését megtagadja.

(3.) Ha a földmívelésügyi miniszter a kártérítési követelést alaposnak tartja, a pénzügyminiszterrel egyetértve a kártérítés összegének és módozatainak közlésével az erdőigazgatóságot egyességi tárgyalásokra és közölt feltételeknek megfelelő egyesség kötésére felhatalmazza.

(4.) Ha az egyesség létrejött, a földmívelésügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértve az egyességet jóváhagyja és az egyességből folyóan szükséges intézkedéseket megteszi.

* *

(M. i.) Jogrendszerünk és a méltányosság egyaránt megkívánja, hogy a természetvédelmi rendelkezésekkel kárt szenvedő tulajdonos megfelelő kártérítésben részesüljön.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A pénzügyminiszter részéről a 100/1927. számú rendelet hivatalos összeállításával kapcsolatban kiadott 10.000/1927. számú utasítással — a T. végrehajtása során — szükségessé vált módosítást tartalmazó 85.094/1938. IX. a. számú körrendelet intézkedik a természetvédelmi rendelkezésekkel érintett területek addig tartó földadómérsékléséről, amíg a jövedelmük a különleges korlátozások miatt az egyébként okszerűen várható jövedelemnél kisebb. (123.095/1938. II. 1. F. M. sz.)

Az 1139/1940. számú pénzügyminiszteri körrendelet 8. §. (1.) bekezdésének a 4. pontja szerint a kijelölt tájvédelmi körzet, vagy terület tulajdonosa részéről indított és a T. 221. §-án alapuló kártérítési eljárásban benyujtott beadványok illetékmentesek. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

T. 222. §.

(1.) Természetvédelem alá vett barlang használatának jogát a földmívelésügyi miniszter a közcélú fenntartás és nyilvános megtekintés biztosítása végett kártérítés mellett a tulajdonostól közérdekből elvonhatja, és a fenntartást az esetleg érdekelt miniszterekkel egyetértve valamely közhatóságra, köztestületre, közintézetre vagy természetvédelmi célú egyesületre bízhatja. A kártérítés évi járadék fizetésében is állhat. A kártérítés mértékének megállapításában nem lehet figyelembe venni a barlang jövedelmezőségének azt az emelkedését, amely e fenntartás körében kifejtett tevékenység és az ezzel kapcsolatosan teljesített beruházások következtében áll elő. A kártérítés mértékét és módját megegyezés hiányában a bíróság állapítja meg.

R. 409. §.

(1.) A közhatóság, köztestület, közintézet vagy egyesület, amelyet a földmívelésügyi miniszter a T. 222. §-a alapján barlang fenntartásával megbízott, a földmívelésügyi miniszter engedélyével a barlang megtekintéséért díjat szedhet. A fenntartással megbízottat a barlang használatában a földmívelésügyi miniszter ellenőrizteti.

(2.) A R. 407. és 408. §-ainak rendelkezéseit a T. 222. §-án alapuló kártérítésre is megfelelően alkalmazni kell.

* *

(M. i.) Kívánatos a hatóság közbelépésével biztosítani a barlang fenntartását és látogatását, ha a tulajdonos erre nem képes vagy nem vállalkozik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Mivel olyan hatóságokról és intézményekről is lehet szó, amelyeknek más miniszter a felügyeleti hatósága, azért rendelkezik úgy a T., hogy ilyen esetben az érdekelt miniszterek egyetértve járjanak el.

T. 223. §.

(1.) Természetvédelmi terület, illetőleg tájvédelmi körzetre eső terület tekintetében közérdekből kisajátításnak van helye az állam részére, ha a természetvédelem megvalósulását az illető területen másképpen biztosítani nem lehet.

(2.) A kisajátítást — az összes körülményeknek, így különösen a lakosság kereseti és megélhetési viszonyainak gondos mérlegelésével — a földmívelésügyi miniszter rendeli el. A földmívelésügyi miniszter az említett célból kisajátítási jogot engedélyezhet, vagy az állam részére e végből megszerzett ingatlan tulajdonát átruházhatja törvényhatóság, község, természetvédelmi célú egyesület, általában a természetvédelem megvalósulását biztosító más alkalmas személy részére is.

(3.) A kisajátítási ár megállapításánál nem lehet számításba venni egyfelől a kisajátítás alá eső ingatlanon lévő természeti alkotásnak esetleges történelmi, tudományos vagy egyéb különleges becsét, de másfelől azt az értékcsökkenést sem, amelyet az ingatlannak a természetvédelmi rendelkezésekkel esetleg korlátozott hasznavehetősége idéz elő.

R. 410. §.

(1.) Ha a T. 223. §-a értelmében természetvédelmi terület, illetőleg tájvédelmi körzetbe eső terület tekintetében kisajátítás szüksége beáll, az erdőigazgatóság a terület kisajátítása iránt előterjesztést tesz a földmívelésügyi miniszterhez.

(2.) Az előterjesztésben fel kell tüntetni a terület telekkönyvi adatait (község, telekkönyvi betét, illetőleg telekjegyzőkönyv száma, helyrajzi szám, kiterjedés, a tulajdonos neve), a védetté nyilvánító határozat megjelölését, a terület kataszteri tiszta jövedelmét és értékét, esetleg a tulajdonos által megjelölt vételárt. Az előterjesztéshez csatolni kell a kisajátítandó terület helyszínrajzát, amely mind a kisajátítandó területnek, mind a szomszédos területeknek telekkönyvi helyrajzi számát feltünteti. Véleményt kell adni az előterjesztésben arra is, hogy kinek a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

javára volna célszerű a kisajátítási jogot engedélyezni és közölni kell, hogy a terület megszerzésére ki tart igényt.

(3.) A földmívelésügyi miniszter a kisajátítás kérdésében előzetesen az Országos Erdőgazdasági Tanácsot is meghallgatja. (T. 237. §-a.)

* *

(M. i.) A természetvédelem tárgyainak fenntartását, ideértve a törvényes védelem alá helyezett növény- és állatfaj tenyészeti helyét is, mindenképen biztosítani kell. Ha tehát a természetvédelmi terület tulajdonosa kezén ezek a célok megfelelően nincsenek biztosítva, indokolt, hogy a terület kisajátítás útján az állam, törvényhatóság, község vagy olyan személy tulajdonába adassék át, akinek kezén a védelmi feladatok teljesítése biztosítottnak látszik.

(M. i.) E T.-szakasz arra nézve is rendelkezik, hogy a kisajátítás során az állam részére megszerzett természetvédelmi területet a földmívelésügyi miniszter bármikor átadhatja törvényhatóság, község vagy olyan személy tulajdonába, akinek kezén a természetvédelmi feladatok teljesítése biztosítottnak látszik. Figyelemmel kellett lenni ugyanis azokra a nehézségekre, amelyekkel az ilyen kis területnek állami közegekkel való kezeltetése és őriztetése jár, meg kell adni tehát a lehetőséget ahhoz, hogy az állam a megszerzett területeket, ha a természetvédelmi érdekekre nem hátrányos, másoknak is átadhassa.

A T.-szakasz második bekezdése szerint a földmívelésügyi miniszter csak olyan körülmények között fog kisajátítást elrendelni, amikor a területnek a kisajátítás révén elérni kívánt használati módja nem fenyegethet azzal, hogy a lakosság egyes rétegei korábban fennállott kereseti, illetőleg életfenntartási lehetőségeiket elveszítik.

(M. i.) A kisajátítási ár megállapítására nézve ez a szakasz (harmadik bekezdése) két megszorítást tartalmaz. Az első megszorítás a kisajátító érdekében kiköti, hogy az ármegállapításnál a megóvandó természeti alkotás tudományos vagy történelmi, vagy egyéb különleges becsét az árba nem szabad beszámítani. A másik megszorítás viszont a kisajátítást szenvedő érdekeit védi annak a kikötésével, hogy a tulajdonos terhére nem lehet számításba venni azt az értékveszteséget, amely a terület gazdasági használatának a természetvédelem érdekében elrendelt korlátozása folytán áll elő. A T. ezeknél a rendelkezéseknél abból indul ki, hogy az ármegállaptításnál igazságosan csak a természetvédelmi területté nyilvánítást közvetlenül megelőző állapotot lehet figyelembe venni s a természetvédelmi területté nyilvánítás folytán bekövetkezett értékváltozást, mégpedig úgy az értékemelkedést, mint az értékcsökkenést, teljesen figyelmen kívül kell hagyni.

T. 224. §.

(1.) Természetvédelmi terület, illetőleg tájvédelmi körzetbe eső terület tekintetében nem természetvédelmi célra szolgáló kisajátítást csak a földmívelésügyi miniszterrel egyetértve lehet engedélyezni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 411. §.

(1.) Természetvédelmi területnek, illetőleg tájvédelmi körzetbe eső területnek nem természetvédelmi célra szolgáló kisajátítása kérdésében (T. 224. §.) a földmívelésügyi miniszter az Országos Természetvédelmi Tanácsot is meghallgatja.

* *

A T. ezzel a rendelkezéssel a védelem alatt álló területek kisajátítását meg akarja nehezíteni.

(L. még az előző T. 223. §. alatti részt is.)

T. 225. §.

(1.) Azt, aki természetvédelmi területen, tájvédelmi körzet területén vagy általában erdőben oly helyen tartózkodik, vagy oly úton halad, amelynek használata nincs megengedve, ha jelenléte akár a közbiztonság, akár a tulajdon biztonsága, akár a vadállomány nyugalma szempontjából aggodalmat kelt, az erdészeti személyzet, a közbiztonsági közegek, a földtulajdonos, illetőleg a vadászati jog gyakorlására jogosult a legközelebb eső nyilvános forgalmú útra utasíthatja, és erdei termékek szedésére, vagy a vadállományban való kártételre alkalmas nála lévő bármi eszközt (fejszét, baltát, fűrészt, stb.) elveheti (258. §. 13. pont). Az elvett tárgyakat haladéktalanul be kell szolgáltatni a legközelebbi községi előljárósághoz, városokban a m. kir. rendőrség kapitányságához. Ha a közigazgatási hatóság előtt folyamatba tett eljárás során jogszabály értelmében elkobzásnak, vagy eljárás végett más hatósághoz áttételnek helye nincs, a közigazgatási hatóság a beszolgáltatott tárgyakat visszaadja tulajdonosuknak.

* *

(M. i.) A tulajdonjog természetéből folyik, hogy annak tárgyait a tulajdonos hozzájárulása nélkül más nem használhatja. Ennek az elvnek alapján a tulajdonos mindenkit eltilthat az erdejében vagy más területén való járás-keléstől. Szükséges azonban a tulajdonjog kizárólagosságának ezt az elvét összhangba hozni a természetvédelmével és élvezetével kapcsolatos érdekekkel. Másfelől figyelemmel kell lenni az erdőgazdasági, természetvédelmi, vadászati és testedzési (túristasági)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

érdekek összhangjára. Ebből a célból a T. részletesen meghatározza azokat a kereteket, amelyeken belül a földmívelésügyi miniszternek — más miniszterekkel egyetértve — módjába lesz a szükséges részletes szabályokat megalkotni. Túlságosan részletes törvényi szabályozás ellentétben lett volna a rugalmasság követelményével és a szabályozott jogterületen az életviszonyok folytonos változásának a tényével.

A T.-szakasz egyébként az 1879 : XXXI. t.-c. 114. §-ának nyomán halad. Ez a szakasz azonban a gyakorlati életnek nem mindenben felelt meg, ezért a T. annak rendelkezéseit részben megváltoztatta. Így a kiutasítási jogot az erdő tulajdonosának is megadta, azért, mert ez a tulajdonjogból következően feltétlenül megilleti s mert nem minden erdőtulajdonosnak van erdészeti személyzete. A kiutasítási jog gyakorlásánál természetesen az erdőtulajdonos csak mint magánszemély jár el. További kiegészítés még, hogy a kiutasításra szolgáló okok közé sorozza azt is, ha az erdőben tartózkodó egyén az erdőtulajdonosnak vagy az erdészeti személyzetnek a csend, a rend és a tisztaság biztosítása érdekében tett rendelkezéseit meg nem tartja.

(L. még a T. 258. §. 13. pontját és a 312. §-ában foglaltakat.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Hetedik cím. Erdőrendészeti hatóságok; a jogorvoslatok; a rendes bírói út igénybevétele; az erdészeti igazgatás szervezete.

Az itt tárgyalt rendelkezések kisebb eltérések és kiegészítések kivételével általánosságban megegyeznek a T. hatálybalépése előtti jogszabályok vonatkozó rendelkezéseivel. A jogorvoslatok és a rendes bírói út igénybevételénél a régivel szemben ugyancsak lényegtelen változtatásokat érvényesített a T.

Az erdészeti igazgatás szervezeténél a T. az 1923 : XVIII. t.-c. rendelkezéseivel szemben hármas tagozatot állít fel, amelynek az alsófokán az erdőfelügyelőségek és középfokán az erdőigazgatóságok állanak, főhatóságuk pedig a földmívelésügyi minisztérium. Erdőhivatalok csak ott vannak, ahol állami erdőgazdaságnak, vagy közvetlen államerdészeti kezelés alatt álló erdőgazdaságnak a kezelését kell ellátni.

Végül teljesen újak a T.-nek az Országos Erdőgazdasági Tanács felállítására vonatkozó rendelkezései.

T. 226. §.

(1.) Az erdők és a természetvédelem tárgyai felett a főfelügyeletet és a kormányhatósági ellenőrzést a földmívelésügyi miniszter, mint az erdészeti ügyek legfelső hatósága gyakorolja.

(2.) Erdőrendészeti ügyekben, ha ez a törvény másként nem rendelkezik,

elsőfokon a törvényhatóság közigazgatási bizottságának gazdasági albizottsága,

másodfokon a földmívelésügyi miniszter jár el.

* *

Az 1913 : X. t.-c. a törvényhatóságok közigazgatási bizottságainak erdészeti albizottságai helyébe gazdasági albizottságokat állított s azóta az erdőrendészeti ügyekben elsőfokon a gazdasági albizottságok jártak el.

A T. az erdőrendészeti hatósági feladatok ellátására ugyancsak a gazdasági albizottságokat jelölte meg már csak azért is, mert az 1913 : X. t.-c. álláspontjára helyezkedve különös súlyt vet arra, hogy a rokontermészetű erdő- és legelőközösségek ügyeinek intézése ugyanannak a hatóságnak (albizottságnak) a hatáskörébe tartozzék és mert a szakszerűséget a szakelőadó jelenléte, felszólalási és jogorvoslati joga így is teljes mértékig biztosítja.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 227. §.

(1.) Ha valamely tulajdonosnak területileg összefüggő egészet alkotó erdeje, vagy össze nem függő, de egy erdőgazdasági üzemegységnek tekinthető erdeje két vagy több törvényhatóság területén fekszik, a belügyminiszterrel egyetértve a földmívelésügyi miniszter állapítja meg, hogy az egész erdő felett melyik törvényhatóság közigazgatási bizottságának gazdasági albizottsága gyakorolja az elsőfokú erdőrendészeti hatóságot.

R. 412. §.

(1.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság jogkörének más törvényhatóság területén fekvő erdőre kiterjesztése (T. 227. §.) iránt a földmívelésügyi miniszter az erdőtulajdonos kérelme, vagy valamelyik érdekelt elsőfokú erdőrendészeti hatóság javaslata alapján intézkedik.

(2.) A kérelmet bármelyik érdekelt elsőfokú erdőrendészeti hatóságnál elő lehet terjeszteni; a kiterjesztésnek hivatalból elrendelését is bármelyik érdekelt elsőfokú erdőrendészeti hatóság kezdeményezheti, de a kiterjesztés kérdésében előzetesen az erdőtulajdonost is meg kell hallgatnia és nyilatkozatát az iratokhoz kell csatolnia.

(3.) Az az elsőfokú erdőrendészeti hatóság, amelynél a kérelmet előterjesztették, illetőleg amely az intézkedést kezdeményezi, az ügyben a földmívelésügyi miniszterhez tesz indokolt előterjesztést. A földmívelésügyi miniszter döntés előtt az érdekelt többi elsőfokú erdőrendészeti hatóságot és — ha az intézkedést nem az erdőtulajdonos kérte és ezt az elsőfokú erdőrendészeti hatóság még nem hallgatta meg, — az erdőtulajdonost is meghallgatja.

(4.) Ha a földmívelésügyi miniszter a kiterjesztés mellett dönt, határozatában megállapítja azokat az ügyeket is, amelyekben az elsőfokú erdőrendészeti hatóság gyakorlására jogosult hatóság intézkedés esetében a terület szerint érdekelt elsőfokú erdőrendészeti hatóságot meghallgatni köteles és szabályozza az erdőgazdasági egységre nézve az állami erdőfelügyelet ellátását és az érdekelt erdőfelügyelőségek eljárását erdőrendészeti áthágás esetében.

(5.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatósági jogkör kiterjesztése esetében az egész erdőgazdasági egységre vonatkozó adatszolgáltatás (birtokszám, személyzeti adatok, az erdőbirtokossági társulat szervezeti adatai, stb.) annak az elsőfokú erdőren-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

dészeti hatóságnak feladata, amely az egész erdőgazdasági egységre kiterjedően az elsőfokú erdőrendészeti hatóság gyakorlásával megbizatott. Az erdőbirtok törvényhatóságonkinti részeire vonatkozó adatok nyilvántartását azonban az erdők törzskönyvében és egyéb nyilvántartásokban mindenkor annak a törvényhatóságnak elsőfokú erdőrendészeti hatósága végzi, amelynek területén a birtokrész fekszik.

* *

Ez a rendelkezés azért történt, mert máskülönben a különböző hatóságok esetleg eltérő rendelkezései az erdőgazdálkodásban zavart okoznának és az erdőtulajdonost felesleges nehézségek elé állítanák. (Ugyanígy rendelkezik a legelőügyekre az 1913 : X. t.-c. 70. §-a is.)

A földmívelésügyi miniszter 80.337/1937. II. 1. számú rendeletével a v.-i székeskáptalannak azt a kérelmét, hogy a más törvényhatóság területén fekvő „S.-i" erdejére kiterjedőleg az elsőfokú erdőrendészeti hatáskört és az államerdészeti kezelést is a többi erdejére kiterjedő erdőrendészeti hatóság gyakorolja, illetve erdőfelügyelőség lássa el, elutasította. A „S.-i" erdő ugyanis a többi erdővel területileg összefüggő egészet nem alkot és nem is erdőgazdasági üzemegység, így a kérésre a T.-szakasz sem vonatkoztatható.

A földmívelésügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértve megengedte, hogy a v.-i nemesi közbirtokosság két törvényhatóság területén fekvő és egy erdőgazdasági üzemegységet alkotó erdeje felett az erdőrendészeti jogkört a lakhely szerint illetékes albizottság gyakorolja.

Egyidejűleg a földmívelésügyi miniszter a szóbalévő erdők felügyeletével és államerdészeti kezelésével járó összes teendőket, ugyancsak a lakhely szerint illetékes erdőfelügyelőségre ruházta át. (131.549/1941. III. b. B. M. — 81.862/1942. I./A. 1. F. M. sz.)

T. 228. §.

(1.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság határozata ellen az érdekelteken felül fellebbezéssel élhet az erdőigazgatóság, az erdőfelügyelőség, az eljárásban érdekelt más szakigazgatási hivatal, a tiszti ügyész, továbbá erdőbirtokossági társulati ügyekben ezeken felül még: a társulati elnök és a közgyűlést vezető hatósági kiküldött.

(2.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság köteles minden erdészeti vonatkozású és erdőbirtokossági társulati ügyben hozott határozatát az erdőigazgatóságnak és az erdőfelügyelőségnek, ha pedig közös legelőt vagy közlegelőt érint, a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőségnek is kiadni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(3.) Nincs fellebbezésnek helye az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak az ellen a határozata ellen, amelylyel erdőbirtokossági társulat határozatát akár hivatalból, akár felszólalás alapján bírálja felül.

(4.) Egyebekben a jogorvoslatokra a közigazgatási eljárásban irányadó jogszabályokat kell alkalmazni.

R. 413. §.

(1.) Ha az erdészeti igazgatás körébe tartozó beadványt vagy megkeresést nem az erdőfelügyelőségnél terjesztik elő, az átvevő hatóságnak vagy hivatalnak — amennyiben jogszabály másként nem rendelkezik — az erdőfelügyelőséghez kell azt haladéktalanul áttennie.

(2.) Az erdőbirtokossági társulatok (T. ötödik címe) olyan ügyeiben, amelyek a T. 194. §-a, valamint az alapszabályok értelmében a társulati közgyűlés hatáskörébe tartoznak, a beadványhoz az ügyre vonatkozó jogerős közgyűlési határozatot is csatolni kell.

(3.) Vagyonkezelési szempontból hatóság felügyelete alatt álló erdő vagy más ingatlan tekintetében előterjesztett kérelemhez a vagyonfelügyeleti hatóság hozzájárulását igazolni kell.

R. 414. §.

(1.) Az ügyeket az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnál való tárgyalásra az erdőfelügyelőség készíti elő. Ebből a célból az erdőfelügyelőség az esetleg szükséges helyszíni bejárás után az elintézési tervezetet elkészíti és tárgyalásra kitűzés, vagy elnöki úton való intézkedés végett a törvényhatóság közigazgatási bizottsága gazdasági albizottságának elnökéhez juttatja.

(2.) Számviteli szempontból is ellenőrizendő ügyek feldolgozása vagy számvevőségi záradékolást igénylő költségszámlák előterjesztése előtt az iratokat az erdőigazgatóság mellé rendelt számvevőségnek kell megküldeni.

R. 415. §.

(1.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak a felsőbb hatóság részére adott véleményét vagy javaslatát az érdekelt magánféllel csak abban az esetben szabad közölni, ha a közlést jogszabály elrendeli, vagy a felsőbb hatóság a közlésre utasítást ad.

R. 416. §.

(1.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság határozata ellen az erdőfelügyelő fellebbezését az ülésen szóval is bejelentheti;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ilyen esetben az iratokat a szóbelileg bejelentett fellebbezésre való utalással kell a földmívelésügyi miniszterhez felterjeszteni. Ha az erdőfelügyelőség a szóbeli fellebbezés indokolását a fellebbezési határidőn belül írásban bemutatja, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság azt az iratokkal és a fellebbezésre vonatkozó észrevételeivel a földmívelésügyi miniszterhez felterjeszti.

R. 417. §.

(1.) A közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága a közigazgatási bizottsághoz intézett évi jelentésében (1913 : X. t.-c. 70. §. 6. *b)* pont) az erdészeti igazgatás körében kifejtett működésről külön számol be; jelentésében a törvényhatóság területén fekvő erdők állapotának ismertetésére is kiterjeszkedik.

* *

A jogorvoslat rendelkezését a T. a legszélesebb alapra helyezi, amennyiben mindenkinek megadja a jogorvoslati jogot, akinek a határozat valamely jogát közvetlenül sérti. A közérdek védelmében fellebbezhetnek a szakigazgatási hivatalok is, mégpedig az erdőigazgatóság, erdőfelügyelőség és tiszti ügyész minden ügyben, a többiek csak az ügykörüket érintő ügyekben. A vagyonfelügyelet és az ellenőrzés határozott gyakorlása végett és az erdőbirtokossági társulati tagok érdemeinek a védelme céljából pedig jogorvoslattal élhet még az erdőbirtokossági társulat elnöke, ha nem is tagja a társulatnak és a közgyűlést vezető hatósági kiküldött.

Hogy a megnevezettek a rájuk bízott érdekek védelmében jogorvoslati jogukkal élhessenek, szükséges volt az elsőfokú erdőrendészeti hatóságot az erdészeti vonatkozású, vagy erdőbirtokossági társulati ügyben hozott határozatoknak minden esetben az érdekeltek részére való kiadására is kötelezni.

(M. i.) Az utolsó bekezdésben foglalt rendelkezés felvételével a T. az 1933 : XII. t.-c. 24. §-át követi.

A közigazgatási gyakorlat szerint a határozatokat a közvetlenül érdekelt feleken kívül mással csak akkor lehet közölni, ha erre jogszabály kifejezetten módot nyújt. (5908/1938. II. b. I. M. — 36.694/1938. II. 2. és 114.559/1939. II. 2. F. M. sz.)

Ha erdőbirtokossági társulati közgyűlési határozatot az albizottság vagyonfelügyeleti hatáskörében elbírált, azt csak felülvizsgálati kérelem esetében kell a földmívelésügyi miniszterhez felterjeszteni. (124.159/1938. II. 1. F. M. sz.)

Az 1929 : XXX. t.-c. 50. §-a szerint az ügy elbírálására hivatott miniszter jogszabálysértést csak akkor állapíthat meg, ha ilyen irányban jogorvoslatot vettek igénybe. (10.942/1937. IV. I. M. — 82.908/1937. II. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A magánfélre kizárólag az olyan postai küldemény viteldíja hárítható át, amely a kérelme, szóbeli előterjesztése, beadványa, panasza, jogorvoslata, stb. folytán tett értesítést vagy hozott határozatot tartalmaz. (115.921/1936. II. 1. F. M. sz.)

T. 229. §.

(1.) A földmívelésügyi miniszternek másodfokon hozott olyan határozatával szemben, amellyel az 5., 98., 114., 124., 132. és 296. §-okon alapuló kártérítés, használati díj, illetőleg évi költséghozzájárulás tárgyában döntött, az érdekelt fél igényét a határozat közlésétől számított 30 nap alatt rendes bírói úton érvényesítheti.

* *

Ennek a szakasznak a rendelkezései a T. 98. §-ánál mondottakkal magyarázhatók.

A régi törvényes rendelkezésekkel szemben, a kialakult gyakorlatnak megfelelően, célszerűbb volt a hosszadalmas és költséges bírói út elkerülése végett a közigazgatási hatóság döntését biztosítani. Viszont a kétfokú erdőrendészeti hatósági döntésben meg nem nyugvó felet kár lett volna panaszjoggal a közigazgatási bírósághoz utasítani, mert a fentiek után már a rendes bíróság döntését sokkal megnyugtatóbban fogadja.

T. 230. §.

(1.) A közigazgatási bírósághoz panasznak van helye az elsőfokú erdőrendészeti hatóság oly határozata ellen, amellyel:

1. az államerdészeti kezelésért fizetendő évi járulék fizetésének kötelezettségét és mértékét megállapítja (69. §. második bekezdés);

2. az erdei termék átszállításának megengedhetőségét és módozatait megállapítja (86. és 87. §.);

3. erdei termék átszállítására, valamint tutajozásra és faúsztatásra adott engedély esetében a károk és költségek fedezésére szolgáló pénzbiztosíték összegét, letételének és visszaszolgáltatásának feltételeit megállapítja (99. és 108. §.);

4. erdei termék átszállításával, valamint tutajozással és faúsztatással kapcsolatosan felmerülő eljárási költségek viselése tárgyában dönt (100. és 125. §.);

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

5. a tutajozási vagy faúsztatási engedély következtében szükséges víziművek és egyéb építmények létesítése, átalakítása vagy vízhasználat korlátozása kérdésében az engedélyes és a parttulajdonosok, vagy a víz másféle használatára jogosítottak között felmerülő vitában dönt (108—110. §.);

6. abban a kérdésben dönt, hogy a korábbi engedélyes a későbbi engedélyesnek köteles-e megengedni a tutajozás vagy faúsztatás céljára szolgáló berendezések használatát (114. §.);

7. a tutajozás és a faúsztatás jogának megszűnése körül keletkező vitás ügyekben dönt (116. §.);

8. a közérdekű erdőtelepítés költségeinek aránylakos viselése, illetőleg kivetése felől intézkedik (129. §.).

(2.) A panaszjog az 5. és 7. pont alatt említett ügyeknél a kártérítési összeg megállapítására nem terjed ki.

(3.) A panaszokat a közigazgatási bíróság olyan tanácsban tárgyalja, amelynek tagjai a tanácselnök, két közigazgatási bíró és két erdőmérnök, mint szavazásra jogosult ülnök.

(4.) A panaszokra egyebekben a közigazgatási bíróság előtti eljárást szabályozó törvényes rendelkezések irányadók.

(5.) Az ülnökök egyikét a földmívelésügyi miniszter, másikát pedig az Országos Erdészeti Egyesület által három év tartamára kijelölt 4—4 erdőmérnök közül esetről-esetre a bíróság elnöke hívja meg.

(6.) Ülnökül csak olyan erdőmérnököt lehet kijelölni, aki legalább 20 évet töltött erdészeti szolgálatban. Az Országos Erdészeti Egyesület tényleges szolgálatban álló állami tisztviselőt nem jelölhet.

R. 418. §.

(1.) A m. kir. közigazgatási bíróságnak erdészeti ügyekben eljáró tanácsába az Országos Erdészeti Egyesület által kijelölt ülnökök nevét és személyi adatait az egyesület a földmívelésügyi miniszterrel közli.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) Ha az egyesület által kijelölt ülnökök a T. 230. §-ának hatodik bekezdésében megszabott kellékeknek nem felelnek meg, a földmívelésügyi miniszter az egyesületet más személy kijelölésére hívja fel.

R. 419. §.

(1.) A m. kir. közigazgatási bíróság ítélkező tanácsába kijelölt erdőmérnök-ülnökök ülnöki működésük megkezdése előtt a m. kir. közigazgatási bíróság elnöke előtt esküt tesznek.

(2.) Az ülnökök esküjének szövege a következő:

„Esküszöm az igaz és mindenható Istenre, hogy Magyarországhoz és annak alkotmányához és Magyarország kormányzójához bármi viszonyok közt hű maradok, a hivatali titkot megőrzöm, a törvényeket, a törvényes szokásokat és rendeleteket megtartom, ezek szerint erőmhöz és tehetségemhez képest az ülnöki tisztemhez tartozó minden ügyben az előttem perlekedőknek, vagy hozzám folyamodóknak személyválogatás, érdekeltség és elfogultság nélkül, kérést, jutalmat, kedvezést és kedvkeresést, félelmet és gyűlöletet félretéve, részrehajlatlanul, lelkiismeretem és meggyőződésem szerint igazságot szolgáltatok, tisztemben híven, pontosan és serényen eljárok. Isten engem úgy segéljen!“

R. 420. §.

(1.) A közigazgatási bíróság tanácsában eljáró azok az ülnökök, akik közszolgálatban nem állanak, e minőségükben közhivatalnokok.

R. 421. §.

(1.) A közigazgatási bíróság ülésére meghívott ülnök akadályoztatása esetében köteles ezt az ülés határnapja előtt oly időben bejelenteni, hogy helyettesítéséről az elnök gondoskodhassék.

(2.) Az ülnökök az ügyeknek ülésben történő elintézésében éppúgy vesznek részt, mint a közigazgatási bíróság ítélőbírái, de az ügyek előadói nem lehetnek.

R. 422. §.

(1.) Az ülnök nem vehet részt olyan ügynek a közigazgatási bíróság előtti tárgyalásában és elintézésében, amelyben valamelyik fél érdekében kérvényt, leírást, rajzot, iratot vagy szakvéleményt szerkesztett, vagy egyébként közreműködött.

(2.) Az ülnökök kizárására a polgári perrendtartásnak (1911 : I. t.-c.) a bírósági személyek kizárására vonatkozó rendelkezéseit (59—69. §.), az ülnököknek mind az egymással, mind

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

a m. kir. közigazgatási bíróság erdészeti ügyekben eljáró tanácsának bírótagjaival való együttalkalmazása tekintetében pedig a bírákra megállapított rendelkezéseket (1891 : XVII. t.-c. 41—43. §.) kell megfelelően alkalmazni.

(3.) Oly erdőmérnök, aki a bíróság előtt tárgyalt ügy intézésében a közigazgatási eljárás során résztvett, vagy abban mint szakértő közreműködött, nem vehet részt az ügynek a m. kir. közigazgatási bíróság előtti tárgyalásában és elintézésében.

R. 423. §.

(1.) Az ülnökök által elkövetett fegyelmi vétségek és a vagyoni felelősség megállapítása tárgyában ugyanaz a bíróság ítél, mint a m. kir. közigazgatási bíróság ítélőbíráinak hasonló ügyeiben. (1936 : III. t.-c. 4. §. első bekezdése 5. p.)

(2.) Ha az ülnök ellen fegyelmi eljárást tesznek folyamatba, erről a fegyelmi bíróság elnöke az ülnök felügyeleti hatóságát értesíti és a fegyelmi ügyben hozott véghatározatot ugyanannak megküldi.

R. 424. §.

(1.) Az ülnököket ülésenként jelenléti díj illeti, melynek összegét a m. kir. közigazgatási bíróság elnökének előterjesztésére a földmívelésügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértve állapítja meg.

* *

(M. i.) A T.-szakaszban felsorolt ügyek közül az 1., 2., 4. és 7. pontok alatt felsoroltak azok, amelyeknek panasz esetében való végső elintézését már az 1896 : XXVI. t.-c. is a közigazgatási bíróság hatáskörébe utalja. A többi ügyek felvétele új; ezekkel a T. a közigazgatási bírósághoz vihető ügyek eddigi körét kibővítette, mert biztosítani kívánta azt, hogy az érdekeltek a közigazgatási úton való jogorvoslat összes módjait ezekben az ügyekben is kimeríthessék arra való tekintettel, hogy ezeknél az ügyeknél az érdekeltek anyagi érdekei szintén súlyosan lehetnek érintve.

(M. i.) Az erdei termékek átszállításánál, továbbá a tutajozásnál és a faúsztatásnál felmerülő kártalanítási ügyeket (T. 98. és 124. §.) a T. nem sorozta a közigazgatási bíróság előtt panaszolható ügyek közé, mert a T. 98. §. indokolásánál ismertetett okokból az ilyen ügyekben hozott másodfokú határozattal meg nem elégedő félt a T. 229. §. rendes bírói útra utasítja.

Az erdőbirtokossági társulati ügyekben hozott határozatok elleni jogorvoslatoknál a T. teljesen a legeltetési társulatok jogviszonyait szabályozó 1913 : X. t.-c. elvi alapjait követi. Minthogy ez a törvénycikk a legeltetési társulati ügyekben hozott határozatok ellen nem állapít meg a közigazgatási bírósághoz panaszjogot, el kellett tehát ezt ejteni az erdőbirtokossági társulati ügyekre nézve is. Tarthatatlan hely-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

zet állt volna elő ugyanis, ha a rokontermészetű szervezetek részére egymástól eltérő fellebbviteli rendszer lenne érvényben.

(M. i.) Minthogy a közigazgatási bíróságnak a panaszok elbírálásánál csaknem mindig szakkérdésben kell döntenie, szükséges volt, e szakaszban arról is gondoskodni, hogy a bíróságnak a panaszügyek tárgyalásánál minden esetben megfelelő szakértő álljon rendelkezésére.

Hogy a bíróság a panasz elintézésénél mindenképen helytálló és a gyakorlati élettel is számoló szakvélemények alapján dönthessen a T. a legalább 20 évi gyakorlattal rendelkező két erdőmérnök-szakértő alkalmazását rendeli el.

(M. i.) Az utolsó előtti T. §. bekezdésben foglalt intézkedés ezt kívánja biztosítani, hogy a panaszok elintézésénél olyan szakértők is közreműködjenek, akikben az erdőtulajdonos érdekeltség bizalma megvan.

(L. még a T. 86. és 89. §-nál mondottakat.)

T. 231. §.

(1.) Az erdészeti igazgatást — amennyiben az erdőrendészeti hatóság hatáskörébe nem tartozik — a m. kir. erdőigazgatóságok és az ezeknek alárendelt m. kir. erdőfelügyelőségek látják el.

(2.) Tennivalóikat, amennyiben ez a törvény nem rendelkezik, a földmívelésügyi miniszter rendelettel állapítja meg.

* *

(M. i.) Az erdészeti igazgatásról szóló 1923 : XVIII. t.-c. megalkotása előtt az erdészeti közigazgatás körében felmerülő erdészeti feladatok ellátására, valamit az állami erdőgazdaság kezelésére háromféle erdészeti szervezet állott fenn. A királyi erdőfelügyelőségek (az 1879 : XXXI. t.-c. alapján) az erdők felett az állami felügyeletet látták el; az állami erdőhivatalok és alájuk rendelt járási erdőgondnokságokkal (az 1898 : XIX. t.-c. alapján) az állami kezelésbe vett nem állami erdők kezelését végezték.

Az állami erdőgazdasági szervezet lassan kifejlődve, először is állami jószágok szervezetével együtt az udvari kamara, illetve a parlamenti kormányforma behozatala után a pénzügyminiszter fennhatósága alatt működött. 1881. évi január hó 1-ével az állami erdőgazdasági szervezetet függetlenítették a többi állami jószágok igazgatásától és a földmívelésügyi miniszter fennhatósága alá helyezték. Innen kezdve az állami erdőgazdasági hivatalok (erdőigazgatóságok, főerdőhivatalok és erdőhivatalok az alájuk rendelt erdőgondnokságokkal az állami erdőgazdaságokat önálló szervezetben kezelték. E háromféle szervezet működése között az egységet mindössze az biztosította, hogy valamennyi szervezetnek a földmívelésügyi miniszter volt a főhatósága.

(M. i.) Az 1923 : XVIII. t.-c. a háromféle szervezetet megszüntette s olyan szervezetet állított fel, amelyben az ügy intézését felső-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

fokon a földmívelésügyi miniszter, középfokon az erdőigazgatóságok és alsófokon az erdőhivatalok látták el.

(M. i.) Az említett törvénycikk az 1879 : XXXI. t.-c. alapján szervezett erdőfelügyelőségeket megszüntette ugyan, de az erdőfelügyelői személyi hatáskört továbbra is meghagyta, amennyiben kimondta, hogy az erdők feletti állami felügyeletet, valamint az erdőhivatalok működésének irányítását és ellenőrzését az erdőigazgatóságok, az erdőfelügyelők útján gyakorolják. Az így megállapított hármas tagozódású szervezet ezáltal lényegében négyes tagozódású lett, ami az ügy intézést nehézkessé és lassúvá tette különösen ott, ahol az erdőfelügyelők állomáshelye az erdőigazgatóság székhelyével nem esett össze.

(M. i.) Az 1923 : XVIII. t.-c. az államerdészeti közigazgatás körében felmerülő igazgatási feladatokat és az állami (kincstári) erdőgazdálkodást szervezetileg szintén egyesítette. Amennyire helytálló volt ez az egyesítés középfokon, az erdőigazgatóság feladatkörében, éppannyira nem bizonyult célszerűnek az, hogy az említett kétféle szolgálat alsófokon, az erdőhivatalok feladatkörében is egyesíttetett. Ez a kétféle szolgálat annyira elüt egymástól, hogy azokat már alsófokon is egy igazgatási szervezetben együtt nem lehet célszerűen és eredményesen ellátni. Az állami erdőgazdasági üzem szakszerű ellátása tisztán gazdasági ténykedés, amely a kezelő erdőmérnök állandó jelenlétét és közreműködését követeli meg arra való tekintettel, hogy nagyértékű vagyon forog kockán és a kezelő erdőmérnököt a kezelésért vagyoni felelősség is terheli. Ezzel szemben az erdészeti közigazgatás végrehajtó szolgálata — ideértve a nem állami erdők államerdészeti kezelését is — a rendszerint több közigazgatási járásra kiterjedő erdőhivatali kerületbe eső nem állami erdőknek gyakori bejárását és felügyletét igényli. Míg tehát az egyik szolgálat inkább helyhez kötött, a másik szolgálat nagyobb területen való szinte állandó utazással van egybekötve.

(M. i.) A T. az ügyintézés egyszerűsítésére és gyorsítására törekszik s ezért hármas tagozatú erdészeti szervezetet állít fel; amelynek alsófokán az erdőfelügyelőségek és középső fokán az erdőigazgatóságok állanak, főhatóságuk pedig a földmívelésügyi miniszter.

(M. i.) Erdőhivatalt a T. csak ott kíván fenntartani, ahol állami erdőgazdaságnak, vagy olyan erdőgazdaságnak kezelését kell ellátni, amelyekben a földmívelésügyi miniszter külön megállapodás alapján a termelési és az egyéb erdőgazdasági munkák szakszerű elvégeztetését is elvállalta.

Az erdőfelügyelőségek és erdőhivatalok az erdőigazgatóság irányítása és ellenőrzése alá tartoznak.

(L. a T. 234. és 235. §-okat is.)

T. 232. §.

(1.) Az erdőigazgatóság, mint az erdészeti ügyek legfelső kormányhatóságának, a földmívelésügyi miniszternek közvetlenül alárendelt szerv, az erdészeti és ter-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

mészetvédelmi érdekek felett őrködik. Irányítja és ellenőrzi az állami erdőgazdaságok kezelését, az államerdészeti kezelést, az erdészeti és természetvédelmi közigazgatás körében tett rendelkezések végrehajtását. Felhívásra vagy saját kezdeményezéséből javaslatokat tesz az erdőrendészeti és más hatóságoknak; erdészeti, természetvédelmi és vadászati vonatkozású kérdésekben szakvéleményt ad közhatóságoknak, közhivataloknak és köztestületeknek. Ellátja azokat az erdőgazdasági üzemrendezési feladatokat, amelyeknek végzésére az állam köteles, nemkülönben a jelen törvényben külön meghatározott feladatokon felül azokat is, amelyeknek ellátásával a földmívelésügyi miniszter megbízza.

(2.) Az erdőigazgatóság az elsőfokú erdőrendészeti hatóság helyett megteheti a halaszthatatlan intézkedéseket, de köteles ilyen intézkedést az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak azonnal bejelenteni.

(3.) Az erdőigazgatóságnak ilyen intézkedését az elsőfokú erdőrendészeti hatóság intézkedésével kell egyenlőnek tekinteni; az erdőigazgatóságnak ilyen intézkedése ellen az érdekelt az intézkedésnek tudomására jutásától számított tizenöt nap alatt előterjesztéssel élhet az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz. Az előterjesztésnek halasztó hatálya nincs; indokolt esetben azonban az erdőrendészeti hatóság az erdőigazgatóság rendelkezésének végrehajtását felfüggesztheti. Az előterjesztés alapján hozott határozatot jogorvoslat szempontjából elsőfokú határozatnak kell tekinteni.

(4.) Ha az erdőigazgatóság nem az elsőfokú erdőrendészeti hatóság helyett jár el, intézkedése (határozata) ellen a földmívelésügyi miniszterhez fellebbezéssel lehet élni.

(5.) Azokban a törvényhatóságokban, amelyekben az erdőigazgatóság székhelye a törvényhatóság területén vagy székhelyén van, az erdőigazgatóság vezetője, a többi törvényhatóságokban pedig annak az erdőfelügyelőségnek a vezetője, amelynek működési területe a törvényhatóság székhelyére is kiterjed, tagja a törvény-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

hatósági bizottságnak. Ez a rendelkezés Budapest székesfővárosra nem vonatkozik.

R. 425. §.

(1.) Az erdőigazgatóság az erdészeti közigazgatás irányítását és ellenőrzését (T. 232. §.) az erdőfelügyelőségi és erdőhivatali szolgálat minden ágára kiterjedően gyakorolja. Az erdőfelügyelőségeknél, ezek kirendeltségeinél és az erdőhivataloknál évenkint legalább egyízben közvetlen és részletes hivatalvizsgálatot tart.

(2.) Az erdőigazgatóság az ellenőrzés során szerzett tapasztalatai alapján szükséges intézkedések megtételére az erdőfelügyelőséget és az erdőhivatalt utasítja.

(3.) Az erdőigazgatóság az elsőfokú erdőrendészeti hatóság helyett a halasztahatatlan intézkedéseket (T. 232. §. második bekezdés) akkor jogosult megtenni, amikor véleménye szerint az erdőrendészeti hatóság határozatának bevárása helyrehozhatatlan kárral járna.

R. 426. §.

(1.) Az erdőigazgatóság vezetője állásának megfelelő címe mellett a *„magyar királyi erdőigazgató“* címet viseli.

(2.) Az erdőigazgatót távolléte, akadályoztatása, vagy az állás megüresedése esetében addig, amíg a földmívelésügyi miniszter máskép nem rendelkezik, a rangban legidősebb tisztviselő helyettesíti.

(3.) Az erdőhivatalok (T. 234. §.) ellenőrzésével és irányításával az erdőigazgató állandó helyetteseként az erdőigazgatóságnak azt a tisztviselőjét lehet megbízni, akinek ügykörébe tartozik az erdőgazdasági üzemi igazgatás az állami erdők vagy a kiterjedtebb államerdészeti kezelésben álló erdők tekintetében.

R. 427. §.

(1.) Az erdőigazgatóság a kerületét érintő jelentősebb erdészeti és természetvédelmi eseményekről, hatósági intézkedésekről és a tett intézkedések eredményéről a földmívelésügyi miniszternek évenkint jelentést tesz és ugyanakkor javaslatot tesz a következő évben szükséges intézkedések irányára is.

R. 428. §.

(1.) Az erdőigazgatóság ügykörében felmerülő erdőrendezési ügyek ellátására (T. 232. §.) az erdőigazgatóság egyik tisztviselőjét, mint erdőrendezőt kell állandó megbizatással kijelölni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) Az erdőrendező az államot terhelő erdőrendezési munkálatokat (határrendezés, felmérés, erdőbecslés, faállománybecslés, üzemtervek és üzemátvizsgálási munkálatok elkészítése, stb.) vezeti és az évenkint előzetesen megállapítandó munkaterv szerint a rendelkezésre bocsátott személyzettel elvégzi; azokat az erdőtulajdonosokat, akik az erdőrendezési munkálatok elvégzésére sajátmaguk kötelesek, az erdőrendezési munkálatok elvégzése tekintetében tanáccsal és útbaigazítással látja el.

(3.) Az államot terhelő erdőrendezési munkálat elvégzésével kivételesen az erdőfelügyelőséget, az erdőfelügyelőségi kirendeltséget vagy az erdőhivatalt is meg lehet bízni egyfelől, ha ezzel költségmegtakarítást lehet elérni, másfelől, ha az erdőfelügyelőség az erdőfelügyelőségi kirendeltség, illetőleg az erdőhivatal rendes teendőinek zavartalan ellátása az erdőrendezési munkálatok mellett is biztosítva van.

(4.) Az erdőrendezési munkálatok évi munkatervét az erdőfelügyelőségek által szolgáltatott adatok alapján kell legkésőbb a megelőző naptári év végéig megállapítani; a munkatervben ki kell terjeszkedni arra is, hogy az erdőfelügyelőség, az erdőfelügyelőségi kirendeltség, illetőleg az erdőhivatal az előző bekezdés alapján mennyiben vesz részt a munkaterv végrehajtásában.

R. 429. §.

(1.) Az üzemterv jóváhagyásáig az erdőigazgatóság határoz a következő ügyekben:

1. erdei legeltetés (T. 11. §.) engedélyezése tárgyában;

2. véderdőben foganatosítandó tuskó- és gyökérirtás, fáknak gyökerestől döntése, zöldgallyvágás, alomszedés és bányaművelés (T. 12. és 13. §.) engedélyezése tárgyában;

3. bányaművelés céljára a T. 13. §-ának második bekezdésében meghatározott egy, illetőleg három kataszteri holdnál nagyobb erdőterület igénybevételének engedélyezése, valamint a R. 39. §-ának második bekezdése esetében a bányanyitás megtiltása tárgyában;

4. az esedékes fahasználatok engedélyezése, illetőleg az ideiglenes használati tervek jóváhagyása (T. 307. §.) iránt előterjesztett kérelmek, valamint az ideiglenes használati terveknek hivatalból megállapítása tárgyában.

(2.) A R. 413. §-ának első bekezdését ezekben az esetekben is alkalmazni kell.

R. 430. §.

(1.) Az erdőigazgatóság a földmívelésügyi miniszter által meghatározott keretek között utalványozási jogot gyakorol.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) Az erdőigazgatóság működési körében felmerülő számviteli tennivalókat az erdőigazgatóság mellé rendelt számvevőség végzi.

R. 431. §.

(1.) Ha az erdőigazgatóság olyan ügyben jár el, amelyben az eljárás költségét jogszabály alapján a megbízást adó közhatóságnak, közhivatalnak, köztestületnek kell viselnie, a szabályszerű útiilletményekről és az esetleg felmerült egyéb dologi kiadásokról költségszámlát kell készíteni, azt a számvevőséggel érvényesíttetni kell és a számla összegének az erdőigazgatóság letéti számlájára való befizetése végett a megbízó közhatóságnak, közhivatalnak vagy köztestületnek meg kell küldeni.

* *

Ez a T.-szakasz az erdőigazgatóság jogait és kötelességeit sorolja fel.

Feljogosítja az erdőigazgatóságokat, hogy eljárásuk során sürgős esetekben a halaszthatatlan intézkedéseket maguk is megtehessék. *(M. i.)* Erre a rendelkezésre az erdőgazdasági közérdek védelme céljából okvetlen szükség van, mert lehetnek olyan esetek, amikor az intézkedés késedelmessége miatt a közérdeket súlyos kár érheti, pl. tiltott fahasználat esetében, faállomány-tisztítási, ritkítási, erdősítési vagy egyéb erdőgazdasági munkálatoknak káros módon való foganatosítása esetében, stb. Gondoskodik a T. arról is, hogy az erdőigazgatóságok ilyen intézkedéseinek meg legyen a kellő súlya s ezért kimondja, hogy az említett szerveknek ezek a rendelkezései hatósági rendelkezések.

A T.-szakasznak azt a rendelkezését, hogy az erdőrendészeti hatóság az erdőigazgatóság intézkedéseit szükség esetében felfüggesztheti, célszerűségi okok kívánják meg.

A T.-szakasz utolsó előtti bekezdését az okolja meg, hogy az erdőigazgatóság nemcsak az elsőfokú erdőrendészeti hatóság helyett, hanem önállóan is eljárhat (legeltetés, fahasználat, kőbányanyitás, stb. engedélyezése).

A T.-szakasz utolsó bekezdését pedig az teszi szükségessé, hogy az erdőfelügyelőség szervezetében keresztülvitt változtatás folytán most már a meghatározott esetekben nem az erdőfelügyelő, hanem az erdőfelügyelőség vezetője tagja a törvényhatósági bizottságnak.

A földmívelésügyi miniszter az egyes ügyeknek az elsőfokú erdőrendészeti hatóság hatáskörébe utalása céljából kiadott 222.000/1939. II. 1. és 43.000/1941. I. 2. számú rendeletével felhatalmazta az erdőigazgatóságot, hogy az erdőhöz tartozó egyéb területekkel együtt az egyszáz (100) kat. holdat meg nem haladó erdőkről készített üzemrendezési tervezeteket saját hatáskörében jóváhagyja. Ha pedig az ilyen erdőre az erdőigazgatóság készíti el az üzemtervet az üzemrendezési tervezet elkészítése is mellőzhető abban az esetben, ha a tulajdonos az előmunkálatok folyamán írásban tett nyilatkozatában kijelenti, hogy a tervezett főbb gazdasági elvekkel egyetért.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Felhatalmazta továbbá az erdőrendészeti hatáskör gyakorlására azoknál az erdőknél, amelyeknek még nincsen jóváhagyott üzemtervük vagy üzemrendezési tervezetük és ehhez képest az állományápolás céljából szükséges előhasználatok (tisztítás, gyérítés) engedélyezésére, illetve a termelési határidőknek és az ezek miatt késő erdősítési munkálatoknak megokolt esetekben egy évvel való meghosszabbítására.

A T.-szakasz alapján az erdőigazgatóság az elsőfokú erdőrendészeti hatóság helyett csupán a T. 239. §-ába ütköző erdőrendészeti áthágásokkal kapcsolatban — halaszthatatlan sürgős esetekben — intézkedhetik. Így például az engedélynélküli, illetve az engedélytől eltérő fahasználatokat, a jogtalan, vagy az előírásoknak meg nem felelő szállításokat beszüntetheti, stb.

Az erdőigazgatóság kiadta engedélytől eltérő jogtalan fahasználati letiltása iránt az erdőigazgatóságnak nem a T. 232. §-a értelmében és az elsőfokú erdőrendészeti hatóság helyett, hanem a 307. §-a alapján saját hatáskörében kell intézkednie. (30.561/1936. II. 1. F. M. sz.)

Szakvéleményt az erdőigazgatóság a T.-szakasz alapján csak közigazgatási ügyben adhat, magánjogi vitás kérdésben tehát akkor sem lehet véleményt adnia, ha a véleményt kérő megkeresés közigazgatási hatóságtól érkezik. (39.480/1938. II. 1. F. M. sz.)

Az erdőigazgatóságok mellé rendelt számvevőségek hatáskörébe csak az erdőigazgatóságok működési körében felvetődő számviteli teendők végzése tartozik. (R. 413., 414. és 430. §-ai.) Az albizottság működési körébe tartozó közigazgatási feladatokkal összefüggő számviteli teendőket (76.066/1929. B. M. számú szolgálati utasítás) pedig a vármegyei számvevőség tartozik ellátni. (122.944/1938. II. 1. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter 123.593/1938. II. 1. számú rendeletével a s.-i erdőcsoport birtokosság erdeje vadászati jogának haszonbérleti szerződésétől a vagyonfelügyeleti jóváhagyást megtagadta és a vadászati jog haszonbérbeadására nézve szabályszerűen meghirdetendő új árverés megtartását rendelte el.

Az árverésen ugyanis egy vadásztársulat képviseletében, mint ajánlattevő, annak az erdőfelügyelőségnek a vezetője vett részt, amelynek kerületébe a bérbeadandó erdő tartozik és ebből folyólag a vadászbérleti jogügyletek elbírálására vonatkozó javaslatok elkészítésénél is az elsőfokú erdőrendészeti hatóság előadói teendőit hivatott ellátni. Összeférhetetlen pedig, hogy a hatóságnak az a tagja, aki a hivatali állásából folyólag az ügy elintézésében közreműködik, abba magánfélként is belekapcsolódjék.

(L. még a T. 233. §-ánál mondottakat.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 233. §.

(1.) Az erdőfelügyelőség — a jelen törvényben külön meghatározott feladatokon felül — ellátja az erdőnek és a természetvédelmi rendelkezések alapján védett területeknek közvetlen állami felügyeletét; kezeli az államerdészeti kezelésbe átvett erdőket, eljár mint az erdőrendészeti hatóság végrehajtó szerve; felhívásra vagy saját kezdeményezéséből javaslatokat tesz az erdőrendészeti hatóságnak és az erdőigazgatóságnak; ellátja azokat a feladatokat, amelyekkel az erdőrendészeti hatóság vagy az erdőigazgatóság megbízza.

(2.) Ha az erdőfelügyelőség helyszíni ellenőrzése során jogszabályba, az üzemtervbe vagy hatósági intézkedésbe ütköző cselekményt tapasztal, azt addig is, amíg az erdőrendészeti hatóság intézkedik, megtilthatja, a mulasztás pótlására a tulajdonost felszólíthatja és tapasztalatáról az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak azonnal jelentést tesz.

(3.) Az erdőfelügyelőség ilyen intézkedését az elsőfokú erdőrendészeti hatóság intézkedésével kell egyenlőnek tekinteni; az ilyen intézkedés ellen az érdekelt annak tudomására jutásától számított tizenöt nap alatt előterjesztéssel élhet az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz. Az előterjesztésnek halasztó hatálya nincs; indokolt esetben azonban az erdőrendészeti hatóság az erdőfelügyelőség rendelkezésének végrehajtását felfüggesztheti.

(4.) Az erdőfelügyelőség vezetője vagy egyik tagja az erdészeti és természetvédelmi vonatkozású ügyekben az elsőfokú erdőrendészeti hatóság előadója, és ezzel kapcsolatban az erdőrendészeti hatóság rendelkezései alapján a helyszínen is eljárhat.

(5.) Az előző bekezdésben említett tennivalók elvégzéséhez a törvényhatóság az erdőfelügyelőség eljáró vezetője, illetőleg tagja részére megfelelő helyiségről köteles gondoskodni abban az esetben, ha az erdőfelügyelőség székhelye nem a törvényhatóság területén vagy székhelyén van. Ilyen esetben a törvényhatóság gondos-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

kodik a felmerülő dologi szükségletek fedezéséről is; a kiszállási költségeket az állam viseli.

(6.) Az erdőfelügyelőség vezetője a közigazgatási bizottság gazdasági albizottságának ülésein akkor is résztvehet, ha nem is ad elő ügyeket, a gazdasági albizottság ülésein azonban szavazati joga nincs.

R. 432. §.

(1.) Az erdőrendészeti hatóság az erdőknek és a természetvédelmi rendelkezések alapján védett területeknek közvetlen állami felügyeletét az erdőfelügyelőség útján látja el.

(2.) Az erdőfelügyelőség vezetője állásának megfelelő címe mellett a *„magyar királyi erdőfelügyelő"* címet viseli.

(3.) Az erdőfelügyelő távolléte, akadályoztatása vagy az állás megüresedése esetében az erdőfelügyelőség vezetésének ellátása iránt átmenetileg az erdőigazgatóság intézkedik.

(4.) Olyan esetekben, amikor az erdőfelügyelőség az erdőfelügyelet helyszíni gyakorlása közben hatósági beavatkozást igénylő cselekményt vagy mulasztást tapasztal, — amennyiben jogszabály mást nem rendel, — megfelelő intézkedés iránt közvetlenül az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz fordul.

R. 433. §.

(1.) Az állami felügyelet ellátásában az erdőfelügyelőnek, illetőleg az erdőfelügyelőség kiküldöttjének az erdőgazdasági közérdek megóvása mellett a tulajdonos méltánylást érdemlő érdekeit is figyelembe kell vennie. Ha olyan gazdálkodást, vagy gazdasági műveletet tapasztal, amely törvénybe, vagy az üzemterv rendelkezéseibe nem ütközik ugyan, de a tulajdonos érdekeire káros következményű lehet, erre a tulajdonost vagy a kezelő erdőmérnököt és ha szükségét látja, a vagyonfelügyeleti hatóságot is figyelmeztetnie kell.

R. 434. §.

(1.) Az erdőtulajdonos köteles gondoskodni arról, hogy az erdőkezelő, illetőleg az erdőgazdaság irányítását ellátó erdőmérnök az erdőfelügyelőségnek, illetőleg az erdőfelügyelőség kiküldöttjének a helyszíni bejáráson a felvilágosításokat megadja és a szakszerű utasításokat átvegye.

R. 435. §.

(1.) Az erdőfelügyelőségnek az államerdészeti kezelésbe átvett erdőkre kiterjedő hatáskörét részletesen a R. 143. §-a szabályozza.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 436. §.

(1.) Az erdőigazgatóság és az erdőfelügyelőség az erdőrendészeti hatóságnak tett javaslatait az érdekelt magánféllel csak az erdőrendészeti hatóság utasítására, vagy olyan esetben közölheti, amelyben jogszabály a közlést elrendeli.

* *

Ez a T.-szakasz az erdőfelügyelőségek jogait és kötelességeit sorolja fel. Intézkedéseinek a magyarázatára nézve az előző T. 232. §-ában mondottak általában szintén fennállanak.

Az erdőfelügyelőség vezetőjének a közigazgatási bizottsági tagságát azért nem vette fel a T., mert ebben az esetben a vidéki törvényhatóságokban eggyel, Budapesten pedig kettővel több volna a hivatali állásoknál fogva a tagok száma a törvényhatósági bizottság választotta tagok számánál. Ezt az aránytalanságot csak a választott tagok számának az emelésével lehetne kiküszöbölni, ami viszont olyan szervezeti kérdés, amelynek a rendezése nem az erdőtörvény keretébe való.

A földmívelésügyi miniszter az egyes ügyeknek az alsóbbfokú hatóságok és hivatalok hatáskörébe utalása céljából kiadott 222.000/1939. II. 1. és 43.000/1941. I. 2. számú rendeletével felhatalmazta az erdőfelügyelőséget, hogy az üzemtervtől eltérő, de az előírt évi főhasználat $^1/_{10}$ részének a mértékén belüli fahasználatokat az erdőgazdaságokban előforduló rendkívüli szükségletek kielégítésére (l. a T. 38. §. alatt) az államerdészeti kezelésben lévő erdőkben a tulajdonosnak vagy meghatalmazottjának a kérelmére is — bizonyos feltételek mellett — kijelölhessen.

Az erdőigazgatóságok hatáskörébe utalt erdőrendészeti ügyek (fa és egyéb használatok) az illetékes erdőfelügyelőségek szakvéleménye alapján tárgyalandók. (78.943/1935. I. 1. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter 123.593/1938. II. 1. számú rendeletével a s.-i erdőcsoport birtokosság erdeje vadászati jogának haszonbérleti szerződésétől a vagyonfelügyeleti jóváhagyást megtagadta és a vadászati jog haszonbérbeadására nézve szabályszerűen meghirdetendő új árverés megtartását rendelte el.

Az árverésen ugyanis egy vadásztársulat képviseletében, mint ajánlattevő, annak az erdőfelügyelőségnek a vezetője vett részt, amelynek kerületébe a bérbeadandó erdő tartozik és ebből folyólag a vadászbérleti jogügyletek elbírálására vonatkozó javaslatok elkészítésénél is az elsőfokú erdőrendészeti hatóság előadói teendőit hivatott ellátni. Összeférhetetlen pedig, hogy a hatóságnak az a tagja, aki a hivatali állásából folyólag az ügy elintézésében közreműködik, abba magánfélként is belekapcsolódjék.

(L. még a T. 232. §. alatti részt.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 234. §.

(1.) Az állami erdőgazdaságok kezelését, továbbá az olyan erdőgazdaságok kezelését, amelyekben a földmivelésügyi miniszter külön megállapodás alapján a termelési és az egyéb erdőgazdasági munkák szakszerű elvégeztetését is elvállalta, az erdőigazgatóság irányítása és ellenőrzése mellett a m. kir. erdőhivatalok látják el. Az erdőhivatalok számát, székhelyét és kerületi beosztását a földmívelésügyi miniszter határozza meg.

(2.) Olyan erdőigazgatósági kerületben, ahol az állami erdők csekély kiterjedése miatt külön erdőhivatalt felállítani nem indokolt, az állami erdők kezelését az erdőfelügyelőség látja el.

(3.) A katonai igazgatás céljait szolgáló állami erdőgazdaságok kezeléséről e törvény rendelkezéseinek megfelelően a honvédelmi miniszter gondoskodik.

R. 439. §.

(1.) Az erdőhivatal közvetlenül az erdőigazgatóságnak van alárendelve.

(2.) Az erdőhivatal látja el a kerületébe tartozó kincstári és koronauradalmi erdőgazdaságok kezelését.

(3.) A kiterjedtebb államerdészeti kezelésbe vett erdők gazdasági ügyeinek ellátására hivatott erdőhivatal feladatait az állam és az erdőtulajdonos között létesült előzetes megállapodások figyelembevételével esetről-esetre kell az államerdészeti kezelésbevételre vonatkozó határozatban részletesen szabályozni. (T. 66. §.)

* *

(L. a T. 66. és 231—233. §-nál mondottakat.)

T. 235. §.

(1.) Az ország területe hét erdőigazgatósági kerületre oszlik, szükség esetében a kerületek száma emelhető.

(2.) Az erdőfelügyelőség kerülete általában egy-egy vármegyei törvényhatóság területére terjed; a szükséghez képest azonban több vármegyei, illetőleg városi törvényhatóságra is kiterjedhet.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(3.) Az erdőigazgatóságok és erdőfelügyelőségek székhelyét és kerületi beosztását, továbbá az erdőfelügyelőségek számát a földmívelésügyi miniszter állapítja meg.

(4.) Ahol ez a szolgálat eredményes ellátása érdekében feltétlenül szükséges, a földmívelésügyi miniszter erdőfelügyelőségi kirendeltséget is létesíthet, és annak feladatkörét megállapítja.

R. 437. §.

(1.) Az erdőigazgatóságok területe és székhelye, valamint az erdőfelügyelőségek és erdőhivatalok száma, székhelye és területe tekintetében (T. 235. §.) a földmívelésügyi miniszter külön rendeletben rendelkezik.

R. 438. §.

(1.) Erdőfelügyelőségi kirendeltség felállítása iránt a földmívelésügyi miniszter az elsőfokú erdőrendészeti hatóság, vagy az erdőigazgatóság javaslata alapján a szükséghez mérten intézkedik. Az erdőfelügyelőségi kirendeltség és annak vezetője általában az erdőfelügyelőség utasításaihoz köteles alkalmazkodni.

(2.) Az erdőfelügyelőségi kirendeltség önállóan jár el az erdőfelügyelet közvetlen gyakorlásában és az államerdészeti kezelés feladatainak ellátásában (T. 233. §.), de a helyszínen szerzett tapasztalatairól és tett intézkedéseiről jelentését az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz az erdőfelügyelőség útján terjeszti elő. A hozzáérkezett beadványokat (T. 228. §.) az esetleg szükséges helyszíni bejárás után tárgyalásra előkészíti (R. 414. §.) és az erdőfelügyelőséghez felterjeszti, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság ülésén azonban az erdőfelügyelőségi kirendeltség vezetője előadóként csak az erdőfelügyelő akadályoztatása esetében vagy annak felhívására működhetik közre.

(3.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság erdészeti vonatkozású és erdőbirtokossági társulati ügyekben hozott határozatait a T. 228. §-a értelmében az erdőfelügyelőségi kirendeltségnek is megküldi. A kirendeltség abban az esetben, ha az elsőfokú határozat ellen a fellebbvitelt szükségesnek tartja, az erdőfelügyelőségnek jelentést tesz. Az erdők törzskönyvéhez és az egyéb erdészeti nyilvántartásokhoz szükséges adatokat saját kerületére nézve az erdőfelügyelőségi kirendeltség is nyilvántartja.

(4.) A T.-nek és a jelen rendeletnek az erdőfelügyelőségekre, illetőleg az erdőfelügyelőkre vonatkozó rendelkezéseit — amennyiben a jelen §. rendelkezéseivel nem ellenkeznek — az

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

erdőfelügyelőségi kirendeltségekre, illetőleg ezek vezetőire is alkalmazni kell.

* *

A földmívelésügyi miniszter 53.300/1935. I. 1. számú rendeletével (megjelent a Budapesti Közlöny 1935. évi június hó 26-iki 143. számában) a kaposvári, gödöllői, miskolci, debreceni és szegedi erdőigazgatóságok, valamint az alájuk rendelt erdőfelügyelőségek és erdőhivatalok székhelyét és kerületi beosztását 1935. évi augusztus hó 1-től kezdődően megállapította és egyidejűleg az 1923 : XVIII. t.-c. alapján szervezett kerületi beosztásokat és hivatalokat megszüntette. A 80.400/1937. II. 1. számú rendeletével, (megjelent a Budapesti Közlöny 1937. évi március hó 28-iki 70. számában) pedig az 53.300/1935. I. 1. számú rendeletét részben módosítva és kiegészítve 1937. évi május hó 1-i hatállyal a szombathelyi erdőigazgatóságot állította fel, valamint az alája rendelt erdőfelügyelőségek és erdőfelügyelőségi kirendeltség székhelyét és kerületi beosztását ugyancsak 1937. évi május hó 1-től kezdődően megállapította.

A földmívelésügyi miniszter 125.661/1938. II. 1. számú rendeletével (megjelent a Budapesti Közlöny 1939. évi január hó 15-iki 12. számában) 1939. I. 15-től kezdődő hatállyal, majd ezt a 116.824/1939. II. 1. számú rendeletével módosítva (megjelent a Budapesti Közlöny 1939. évi szeptember hó 29-iki 270. számában) a Magyar Szent Koronához visszacsatolt felvidéki területeken Komáromban és Kassán, 112.891/1939. II. 1. számú rendeletével (megjelent a Budapesti Közlöny 1939. évi augusztus hó 3-iki 174. számában) 1939. évi augusztus hó 3-tól kezdődő hatállyal a Magyar Szent Koronához visszatért kárpátaljai területeken Ungváron, Bustyaházán és Rahón, a 185.920/1940. I. 1. számú rendeletével (megjelent a Budapesti Közlöny 1940. évi november hó 29-iki 272. számában) 1940. évi november hó 29-iki hatállyal a Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyi országrészeken Nagybányán, Kolozsváron, Besztercén, Marosvásárhelyen és Csíkszeredán új erdőigazgatóságokat és a visszacsatolt, illetve visszatért területek figyelembevételével, valamint a régi hivatali kerületeket is részben megváltoztava új erdőfelügyelőségeket, erdőfelügyelőségi kirendeltségeket és erdőhivatalokat állított fel.

A földmívelésügyi miniszter 52.951/1941. I. 1. számú rendeletével (megjelent a Budapesti Közlöny 1941. évi augusztus hó 15-i számában) 1941. évi augusztus hó 16-tól kezdődő hatállyal a visszafoglalt délvidéki területeket a régi erdőigazgatósági kerületekbe besorozta és új erdőfelügyelőségeket és erdőhivatalokat is felállított.

(L. a T. 231. és 233. §-nál tárgyaltakat.)

T. 236. §.

(1.) Az erdészeti közigazgatásban a törvény által megszabott és erdőmérnöki szakismeretet kívánó feladatok ellátására, valamint az állami, törvényhatósági és

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

községi erdőgazdaságokban erdőmérnöki szakismeretet kívánó feladatok ellátására csak azt lehet alkalmazni, aki a köztisztviselőkre nézve megszabott általános kellékeknek megfelel, és akinek erdőmérnöki oklevele van.

(2.) Erdőigazgatóság és erdőfelügyelőség vezetésével csak olyan okleveles erdőmérnököt lehet megbízni, aki legalább tíz évet erdőmérnöki gyakorlati, és ebből legalább öt évet tényleges erdőkezelési szolgálatban töltött.

(3.) Erdészeti számvevőségi szolgálatban elsősorban olyanokat kell alkalmazni, akiknek az állami számvevőségi szolgálatra megszabott képesítésen felül erdőmérnöki oklevelük is van.

* *

(M. i.) A köztisztviselők minősítéséről szóló 1883 : I. t.-c. 17. §-a kimondja, hogy: *„erdő- és bányaszámvevőségi tisztviselő csak az lehet, aki a selmeci akadémiát végezte és az ott előírt vizsgálatokat letette"*.

Kívánatos volt ezt az intézkedést mai viszonyok által megkövetelt módosítással továbbra is fenntartani, mert az erdészeti számvevőségi szolgálatnál rendszerint erdészeti szakismeretet is kívánó ügyeket kell ellátni. A feltételhez kötöttségre azonban szintén szükség volt, mert számolni kellett azzal is, amikor erdőmérnökök alkalmazása akadályokba ütközik.

A T.-szakaszban foglalt rendelkezések különben a szakszerűség teljes érvényesülését kívánják az erdészeti közigazgatásban biztosítani.

(L. a T. 47. §-ban foglaltakat is.)

T. 237. §.

(1.) Abból a célból, hogy az erdészeti közigazgatásban az erdőgazdasági közérdek és az erdőtulajdonosok érdekei között az összhang biztosíttassék, Országos Erdőgazdasági Tanács néven véleményező testületet kell létesíteni.

(2.) Az Országos Erdőgazdasági Tanácsot a földmívelésügyi miniszter nevezi ki és pedig:

a) nyolc rendes és két póttagot erdőbirtokosok közül az Országos Erdészeti Egyesület kijelölése alapján;

b) tizenhat rendes és négy póttagot olyan erdőmérnökök közül, akik az oklevél megszerzése után 20 évet meghaladó időt töltöttek legalább részben külső erdő-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

mérnöki gyakorlati szolgálatban; mégpedig ezek fele részét az Országos Erdészeti Egyesület előterjesztése alapján állami szolgálatban nem álló erdőmérnökök közül;

c) három rendes és két póttagot az Országos Mezőgazdasági Kamara előterjesztése alapján, ezek közül két rendes és egy póttagnak erdőtulajdonosnak kell lennie;

d) három rendes és két póttagot az Országos Magyar Gazdasági Egyesület előterjesztése alapján, ezek közül két rendes és egy póttagnak erdőtulajdonosnak kell lennie.

(3.) A kinevezés három évre szól.

(4.) A Tanács elnökét, a Tanács által ajánlott három olyan jelölt közül, akik nem állanak állami szolgálatban, a földmívelésügyi miniszter nevezi ki. A Tanács két alelnökét a Tanács — tagjai sorából — teljes ülésében választja, mégpedig az egyiket állami szolgálatban álló, a másikat állami szolgálatban nem álló erdőmérnökök közül.

(5.) A Tanács tagjait működésükért díjazás nem illeti; kiküldetés esetében számukra útiköltség és napidíj állapítható meg.

(6.) A Tanács szervezetének és eljárásának részletes szabályait a Tanács által alkotott és a földmívelésügyi miniszter által jóváhagyott ügyrend állapítja meg.

(7.) A földmívelésügyi miniszter az Országos Erdőgazdasági Tanácsot bármely erdészeti szakkérdésben meghallgathatja; a következő esetekben pedig meghallgatni köteles:

1. ha abban a vitás kérdésben kell dönteni, hogy valamely terület a jelen törvény hatálya alá tartozik-e (4. §.);

2. az erdők törzskönyvében való nyilvántartás (7. §.), továbbá az üzemterv összeállítása, bemutatása és időszaki átvizsgálása (31. §.) rendeletben megállapításánál;

3. a jelen törvény hatálya alá eső területnek erdőgazdasági művelés alól való végleges kivonása kérdésében (16. §.);

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

4. az üzemtervtől eltérő fahasználatok engedélyezése kérdésében (38. §.);

5. erdőmegosztás engedélyezése kérdésében (79. §.);

6. természetvédelmi célt szolgáló kisajátítás kérdésében (223. §.);

7. a 39. §. 4. pontjában megjelölt erdőtulajdonosok erdejére, valamint a hitbizományi vagyonhoz tartozó erdőre vonatkozó üzemterv jóváhagyása kérdésében (36. §.);

8. a 39. §. 4. pontjában megjelölt erdőtulajdonosok erdejére, valamint a hitbizományi vagyonhoz tartozó erdőre vonatkozóan a következő ügyek másodfokú elintézésénél:

a) a véderdő kijelölése (5. §);

b) az erdőgazdasági személyzet legkisebb létszámának és alkalmazásbavétele határidejének megállapítása (46. §.);

c) vadállomány apasztása (20. §.);

d) rovarok vagy élősdi növények károsítása ellen védekezés elrendelése (21. §.);

e) rendes használatok megállapítása az üzemterv alkalmazásba vétele előtti átmeneti időre (307. §.);

f) területeknek közérdekű erdőtelepítésre kijelölése (126. §.).

(8.) A Tanács a hozzáutalt ügyekben 30 napon belül nyilatkozni köteles.

(9.) A Tanács ülésein a földmívelésügyi miniszter vagy kiküldöttje résztvehet és felszólalhat.

R. 440. §.

(1.) Az Országos Erdőgazdasági Tanácsot (T. 237. §.) háromévenkint kell megalakítani.

(2.) A Tanács tagjai a földmívelésügyi miniszter által megállapított időben az elnöki állás betöltését célzó jelölés megejtése és az alelnökök megválasztása végett alakuló ülést tartanak.

(3.) Az alakuló ülést a földmívelésügyi miniszter által kiküldött ideiglenes elnök hívja össze és vezeti.

(4.) Az alakuló ülés határozatképességéhez az összes tagok legalább felerészének jelenléte szükséges.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(5.) Az alakuló ülés elsősorban az elnöki állásra való hármas jelölést ejti meg titkos szavazással. A szavazás három tagból álló szavazatszedő-bizottság előtt történik; a szavazatszedő-bizottság elnökét és két tagját az ideiglenes elnök jelöli ki.

(6.) Szavazni az ideiglenes elnök által kiosztott szavazólapon kell. A szavazólapon a Tanács állami szolgálatban nem álló tagjai vannak betűrendben felsorolva. A szavazó a szavazólapon aláhúzással jelöli meg annak a három jelöltnek a nevét, akire szavazatát adja; ha pedig nem tanácstagra kíván szavazni, jelöltjének nevét rávezeti a szavazólapra és a nevet aláhúzza.

(7.) Érvénytelen az a szavazat, amelyet nem az elnök által kiosztott szavazólapon adtak be, vagy amely háromnál kevesebb vagy több ajánlást tartalmaz, vagy amely állami szolgálatban álló jelölt ajánlását is magában foglalja, vagy amely egyébként nem felel meg az előbbi bekezdés rendelkezéseinek.

(8.) A szavazatszedő-bizottság elnöke a szavazás eredményét az alakuló ülésen bejelenti. A szavazás eredménye alapján az alakuló ülés elnöke a Tanács elnöki tisztségére jelölteknek a három legtöbb szavazatot nyert személyt jelenti ki. Egyenlő szavazatszám esetében sorshúzással kell dönteni.

(9.) Ha a jelöltek valamelyike a jelöléstől való visszalépését bejelenti, a visszalépett helyére ugyancsak titkos szavazással mást kell jelölni.

(10.) Az elnöki állásra jelölés után az alakuló ülés az alelnököket választja meg. A választásra nézve az előző bekezdések rendelkezései irányadók a következő eltérésekkel. A szavazólapon betűrendben a Tanács erdőmérnök tagjait kell feltüntetni, mégpedig két csoportban a szerint, hogy állami szolgálatban vannak-e vagy nem; a szavazó mindkét csoportban külön-külön jelöli meg aláhúzással annak a nevét, akire szavazatát adja; szavazni csak arra lehet, akinek neve a szavazólapon fel van tüntetve; megválasztottnak a legtöbb szavazatot nyert tanácstagot kell csoportonkint kijelenteni.

(11.) Az alelnökök megválasztása után az elnöklést a nem állami erdőmérnökök sorából választott alelnök veszi át.

(12.) Az alakuló ülésről jegyzőkönyvet kell vezetni, amelyet az alakuló ülést vezető ideiglenes elnök és alelnök, valamint a jegyzőkönyvvezető írnak alá.

(13.) A jegyzőkönyv másolatát az alakuló ülést követő három nap alatt a földmívelésügyi minisztériumhoz kell felterjeszteni.

* *

(M. i.) Az Országos Erdőgazdasági Tanács felállítására vonatkozó rendelkezéseket a T. az erdőtulajdonosoknak az Országos Erdészeti Egyesület által kifejezett kívánságára vette fel.

(M. i.) Az erdőrendészeti intézkedéseknél különös figyelmet kell a hatóságnak fordítania arra, hogy a közérdekű szempontok mellett az

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

erdőtulajdonos jogos magánérdeke és teljesítőképessége is kellő méltatásra találjon, és hogy a tervbevett gazdasági célok elérésére oly ütemet szabjon, amely a tulajdonos teljesítőképességével kellő arányban áll. Az erdőtulajdonosok érdekeinek védelmében tehát kívánatos gondoskodni arról, hogy a hatóság a rendezendő kérdést necsak az államerdészeti igazgatási szervezetnek, hanem olyan véleményező szervnek a megvilágításában is vizsgálja, amelynek összeállításába az erdőtulajdonosoknak is van befolyásuk.

(M. i.) Minthogy ezideig olyan összetételű szervezetünk nem volt, amelyet ezeknek a véleményező feladatoknak az ellátásával az erdőtulajdonosok szempontjából is megnyugvással lehetett volna megbízni, a T. erre a célra Országos Erdőgazdasági Tanács felállítását rendelte el. A T.-nek a Tanács összeállítására a tagok jelölésére és kinevezésére vonatkozó különleges szabályai a Tanács függetlenségét kívánják biztosítani.

(M. i.) Részletesen felsorolja ez a T.-szakasz azokat az ügyeket, amelyeknek végleges elintézése előtt a földmívelésügyi miniszter a Tanácsot meghallgatni köteles. Egészben természetes azonban, hogy a felsorolt ügyeknél is mellőzni lehet a Tanács meghallgatását olyan esetben, amikor a miniszter az ügyet az érdekelt erdőtulajdonos kívánságának teljesítésével dönti el, mert hisz a Tanács kötelező meghallgatását a T. kizárólag csak az erdőtulajdonos érdekeinek hathatósabb védelme céljából rendeli el.

(M. i.) A 8. pont alatt említett ügyeknél a T. a Tanács meghallgatását csak a másodfokon való elintézés esetére írja elő, vagyis arra az esetre, ha az elsőfokú határozat ellen az érdekelt erdőtulajdonos jogorvoslattal él, mert csak ilyen esetben lehet szükség arra, hogy a Tanács a másodfokon döntő miniszter figyelmét olyan körülményekre és szempontokra is felhívja, melyeket az elsőfokú hatóság kellőképen nem méltatott.

(M. i.) A korlátolt forgalmú erdők üzemterveinek jóváhagyására nézve a T. nem írja elő a Tanács kötelező meghallgatását, mert ezeknél az erdőknél a tulajdonos anyagi érdekeit a vagyonfelügyeleti hatóság védelmezi.

A T.-szakasz (6.) bekezdésében foglaltak szerint az Országos Erdőgazdasági Tanács ügyrendjét a földmívelésügyi miniszter 104.598/1937. II. 1. számú rendelete hagyta jóvá. Az ügyrend szerint a Tanács szervei a teljes ülés, az állandó és a külön-bizottságok, valamint az elnökség.

A teljes ülés a Tanács összes rendes és póttagjaiból áll s határozatképességéhez az elnökön kívül legalább 10 rendes tag jelenléte szükséges. Az állandó bizottság az elnökön kívül a Tanács öt rendes tagjából áll s határozatképességéhez az elnökön felül 2 tag jelenléte szükséges. Az utóbbi vonatkozik a külön-bizottságokra is.

Az elnök képviseli a Tanácsot; a Tanács igazgatási feladatait a földmívelésügyi miniszter részéről az elnök mellé kirendelt titkár, akadályoztatása esetén pedig a jegyző végzi.

A Tanács először a 29.300/1936. II. 1. számú rendelkezéssel 1939. évi december hó 31-ig terjedő hatállyal alakult meg, majd a 119.847/1939. II. 1. számú rendelkezéssel 1942. évi december hó 31-ig terjedő hatállyal újjá alakult.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az Országos Erdőgazdasági Tanács nem hozhat olyan határozatot, amely szerint azt mondhatná ki, hogy a T.-nyel a hatáskörébe utalt egyes ügyekkel nem kíván foglalkozni. (T. 347/55/1940. I. M. — 79.313/1940. I. 1. F. M. sz.)

T. 238. §.

(1.) A tulajdonos köteles megengedni, hogy az erdőrendészeti hatóság, az erdőigazgatóság vagy az erdőfelügyelőség kiküldöttje az erdőket vagy más ingatlanokat a tulajdonos vagy alkalmazottainak értesítése mellett — sürgős esetben a nélkül is — ellenőrzés és a jelen törvényben megszabott egyéb tennivalók ellátása végett bejárhassa; köteles ezenkívül az állami erdőfelügyelet és ellenőrzés céljára szükséges adatokat rendelkezésre bocsátani, és a szükséges szóbeli felvilágosításokat is megadni.

(2.) Az ennek a törvénynek hatálya alá eső terület tulajdonosa, ha a vele való közvetlen érintkezés nehézségekbe ütközik, az erdőrendészeti hatóság felhívása esetében köteles meghatalmazottat megnevezni, aki az erdőrendészeti hatósággal való érintkezésben őt teljes joggal képviseli.

(3.) Ha a jelen törvény hatálya alá eső terület tulajdonosa ismeretlen helyen van, vagy olyan helyen tartózkodik, hogy vele az erdőrendészeti hatóság vagy az erdészeti közigazgatás más szerve vagy egyáltalában nem, vagy kellő időben nem érintkezhetik, és az érintkezés lehetővé tétele céljából meghatalmazottat sem jelölt ki, az erdészeti közigazgatás körében hozott határozatok átvétele és tett intézkedések tudomásulvétele végett az erdőrendészeti hatóság részére lehetőleg az erdészeti szakemberek köréből ügygondnokot rendel. Az ügygondnok kezéhez teljesített kézbesítés, úgyszintén az intézkedésnek az ügygondnokkal való közlése a tulajdonossal szemben joghatályos. Az ügygondnok ugyanazokkal a jogorvoslatokkal élhet, amelyek a tulajdonost is megilletik.

* *

(M. i.) Ezt a rendelkezést az erdészeti közigazgatás körében felmerülő feladatok ellátásának biztosítása követeli meg. Új az a ren-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

delkezés, amely a hatóságot arra jogosítja fel, hogy kényszerítő szükség esetén az erdőtulajdonos helyettesítésére gondnokot rendelhet ki. Ennek a rendelkezésnek a felvételét a multban felmerült esetek tették szükségessé, amikor az erdőrendészeti intézkedéseket a miatt nem lehetett végrehajtani, mert az erdőtulajdonos éveken át ismeretlen helyen tartózkodott.

Külföldi erdőbirtokosságok Magyarországon lévő erdeinek az államerdészeti kezelésbe vételére és teljhatalmú megbízott kirendelésére a T. 61. és 238. §-a nyújt módot. (38.618/1938. II. 1. F. M. sz.)

Az utódállamok fennhatósága alá került erdőbirtokosságoknál arra kell törekedni, hogy az erdőbirtokosság a T.-szakasz (2.) bekezdése alapján meghatalmazottat nevezzen meg. Ha pedig ez nem volna lehetséges, a (3.) bekezdés alapján ügygondnokot kell kirendelni. Ugyanezt kell tenni a viszonosság elve alapján, ha az erdőbirtokosság Magyarországon maradt, erdeje pedig az utódállamok területére esett. (41.780/1935. VII. I. M. — 103.087/1937. II. 1. F. M. sz.)

Külföldi állampolgárok ellen a Magyarországon lévő erdejükben elkövetett erdőrendészeti áthágás miatt nem lehet büntető eljárást indítani.

Az elmulasztott kötelesség teljesítésére, illetve a törvényellenes cselekmény, vagy mulasztás hátrányos következményeinek a megszüntetésére azonban a T.-szakasz (3.) bekezdése alapján kirendelt ügygondnok útján kötelezhetők.

De ebben az esetben is a T.-szakasz (2.) bekezdéséhez képest az ügygondnok kirendelését a meghatalmazott megnevezésére irányuló felhívásnak kell megelőznie, amelynek a kikézbesítését a külügyi képviselet útján kell megkísérelni. (24.119/1940. II. b. I. M. — 183.821/1940. I. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Nyolcadik cím. Büntető rendelkezések.

(M. i.) Az erdészet területén a jogrendet sértő vagy veszélyeztető büntetendő cselekményeket két csoportba lehet sorozni.

(M. i.) Az első csoportba azok a büntetendő cselekmények sorozhatók, amelyeket olyan személyek, akikre az erdészeti törvények kötelességeket rónak (erdők, természetvédelmi területek, gazdasági fásítások és az erdészeti törvények hatálya alá eső egyéb területek tulajdonosai vagy a velük egyenlő elbírálás alá eső más személyek, nemkülönben községek, erdőbirtokossági társulati közegek, erdei termékeket szállító engedélyesek, stb.) azáltal követnek el, hogy az erdészeti jogszabályokban meghatározott kötelességeiknek meg nem felelnek, e jogszabályok által szerzett jogaikkal visszaélnek, vagy általában a hatóságnak a jogszabályok alapján tett rendelkezéseit megszegik vagy figyelmen kívül hagyják.

(M. i.) A második csoportba azok a büntetendő cselekmények sorozhatók, amelyeket idegen személyek mások erdejében vagy erdővel egy tekintet alá eső ingatlanain, természetvédelmi területein, gazdasági fásításaiban követnek el azáltal, hogy akár az ott található növényzet, fatermékek vagy egyéb termékek és anyagok eltulajdonításával vagy megrongálásával, akár bármi más módon az ingatlan vagy a termék tulajdonosának kárt okoznak; vagy ha kárt nem is okoznak, de az ilyen területeken a törvényben kifejezetten tiltott cselekedettel vagy kötelességmulasztással a fennálló törvényes rend ellen vétenek.

(M. i.) Az első csoportba sorozott cselekményeket a T. erdőrendészeti áthágásoknak minősíti és elzárásra át nem változtatható rendbírság jellegű pénzbírsággal sujtja. A második csoportbeli cselekmények, — ha az általános büntetőtörvények rendelkezései alá nem esnek, — száz pengőt meg nem haladó károkozás esetében erdei kihágásnak, száz pengőt meghaladó károkozás esetében pedig az eset körülményeihez képest vétségnek vagy bűntettnek minősülnek.

Ez a cím két fejezetre oszlik és az I. fejezete az erdőrendészeti áthágásokra, a II. fejezete pedig az erdei kihágásokra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza.

I. Fejezet. Az erdőrendészeti áthágások.

Azokat a közérdekű célokat, amelyeknek a megvalósítására a T. törekszik, aligha lehetne elérni abban az esetben, ha nem gondoskodnánk arról is, hogy mindazok az erdőtulajdonosok, ingatlantulajdonosok és más személyek, akikre ez a T. bizonyos kötelezettségeket ró, kötelességeiknek kellő időben tényleg meg is feleljenek és a hatóság törvényes rendelkezéseit betartsák. Bár a T. a büntető és megtorló intézke-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

dések lehető elkerülésére törekszik s inkább óvó és megelőző intézkedésekkel igyekszik közérdekű céljainak az elérésére, büntető és megtorló határozatokra mégis szükség van, mert az életből vett tapasztalatok azt mutatják, hogy a törvényeknek és a hatóság rendelkezéseinek a tiszteletbentartását és sikeres végrehajtását jobban biztosítja, ha annak büntető határozatok adnak nyomatékot.

A jelen fejezetben meghatározott kötelességek elmulasztását, valamint a törvénynek és a hatóság rendelkezéseinek a megszegését már az 1879 : XXXI. t.-c. is, mint erdőrendészeti áthágást pénzbírsággsággal büntette. Ez a fejezet tehát lényegében nem újítás, hanem még az eljárási szabályok megállapításánál is a régi törvény irányelveit követi. A régi rendelkezések közül csak azokat módosította, amelyek nem bizonyultak megfelelőknek és új rendelkezéseket vett fel olyan kérdések szabályozására, amelyeknek a rendezését a gyakorlati élet útmutatása szerint nem lehet nélkülözni.

(M. i.) A T. az eddigi szabályozástól alaki tekintetben tehát annyiban tér el, hogy a rendelkezéseket a gyakorlati használat céljaira megfelelőbben csoportosítja, tartalmi tekintetben pedig főleg abban, hogy a felelősséget nemcsak az erdőtulajdonossal szemben, hanem a használatok gyakorlására jogosított személyekkel szemben is kimondja, továbbá, hogy a büntetőtörvények helyesebb megállapítása által és a kiszabható pénzbírság alsó és felső értékhatárainak helyesebb megválasztásával lehetőséget ad a hatóságnak arra, hogy a büntetés mértékét a fennforgó körülmények mérlegelésével méltányosan és igazságosan állapíthassa meg.

Mindamellett nem tévesztette szem elől a T. a gazdasági célt sem s ezért olyan szabályozásra törekedett, amely necsak az áthágás megtorlását tegye lehetővé, hanem e mellett a hátrányos következménynek az elhárítására és a mulasztások pótoltatására is módot nyujtson.

T. 239. §.

(1.) Amennyiben törvény máskép nem rendelkezik, erdőrendészeti áthágást követ el:

1. az erdőtulajdonos vagy más ingatlantulajdonos, ha kellő időben nem teljesíti a jelen törvényben, az 1923 : XIX. törvénycikkben vagy az erdőgazdasági üzemtervben (erdőtelepítési, fásítási, használati tervben) meghatározott kötelességét, vagy megszegi a jelen törvénynek vagy az erdőgazdasági üzemtervnek tiltó rendelkezését, avagy nem teljesíti az erdőrendészeti hatóság rendelkezését, vagy az erdőigazgatóságnak, illetőleg az erdőfelügyelőségnek a jelen törvény alapján kiadott rendelkezését;

2. az ingatlantulajdonos, ha a földjén vagy a földjének szomszédságában vagy közelében szükséges köz-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

érdekű erdőtelepítési vagy talajkötési munkálat kijelölését és sikeres végrehajtását a 130., 131. és 137. §-ban meghatározott kötelességének megfelelő időben való teljesítésével előmozdítani indokolatlanul elmulasztotta;

3. erdei terméknek nyilvános közlekedésre nem szolgáló területen hatósági engedéllyel való szükségbeli átszállítása esetében az engedélyes vagy az átszállításra igénybevett ingatlan tulajdonosa, ha az átszállítási engedély valamely feltételét, vagy az erdőrendészeti hatóságnak az átszállítás érdekében kiadott rendelkezését meg nem tartja;

4. tutajozás vagy faúsztatás esetében a szállításra jogosult, ha a szállítási engedély feltételét, vagy az erdőrendészeti hatóságnak a szállítás érdekében kiadott rendelkezését meg nem tartja;

5. aki engedély nélkül tutajoz, vagy fát úsztat olyan vízen, amelyen a tutajozáshoz és faúsztatáshoz hatósági engedély szükséges;

6. az erdőbirtokossági társulat elnöke vagy végrehajtó közege, ha a jelen törvényben, a felügyelő hatóság határozatában vagy a társulati alapszabályokban reáruházott tennivalót nem teljesíti, vagy az ott meghatározott kötelességét egyébként súlyosan megszegi, vagy eljárásával az erdőbirtokossági társulat tagjainak érdekét veszélyezteti.

(2.) Az erdőtulajdonosnak a 258. §. 14—23. pontjai alatt felsorolt cselekményei nem esnek a jelen §. rendelkezései alá.

(3.) Erdőrendészeti áthágás csak szándékosan vagy gondatlanságból elkövetett cselekmény lehet, ideértve az ily mulasztást is.

* *

(M. i.) Ez a szakasz sorolja fel azokat a cselekményeket és mulasztásokat, amelyek erdőrendészeti áthágásnak minősülnek és a T.-ben megállapított büntetések alá esnek.

A T. az erdőrendészeti áthágások felsorolásánál egészen új csoportosítást állapított meg és az általános szabály szem előtt tartásával arra törekedett, hogy azt, aki a T.-t vagy a T. alapján kiadott hatósági rendelkezéseket megszegi és e miatt más úton felelősséggel nem tartozik, erdőrendészeti úton minden esetben felelősségre lehessen vonni. *(M. i.)* Minthogy a T. az eddigi jogszabályokkal szemben több új ren-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

delkezést is tartalmaz, a felsorolások közé fel kellett venni azokat a cselekményeket és mulasztásokat is, amelyekre az új rendelkezésekből folyóan kell a büntető határozatokat kiterjeszteni. Ez magyarázza meg, hogy az 1. pont a természetvédelmi terület tulajdonosának, valamint az 1923 : XIX. t.-c. alapján kijelölt vagy fenntartott gazdasági fásítások tulajdonosainak a mulasztásaira és törvényszegéseire is kiterjeszkedik.

Ha pedig valaki engedély nélkül vagy hatósági rendelettől eltérően víziépítményeket állít fel, vagy az úsztatás és tutajozás céljaira szükséges építkezéseket, folyó- és patakszabályozási munkálatokat végez, a vízjogról szóló 1885 : XXIII. t.-c. 184. §-a szerint elbírálandó vízrendőri kihágást követ el.

A szakasz 6. pontjával kapcsolatban megjegyzendő, hogy az 1913 : X. t.-c. 68. §-a a legeltetési társulati elnökök és végrehajtó közegek kötelességmulasztásait szintén bünteti.

(M. i.) A tulajdonosoknak saját erdeikben az erdei tűzrendészet körében elkövetett veszélyes cselekményeit és mulasztásait, nemkülönben a tulajdonosoknak saját ingatlanaikon az oltalom alá helyezett természeti alkotás, növény vagy állat védelme szempontjából kifogásolható cselekményeit a T. a veszélyeztetett érdekek fontosságára tekintettel éppen úgy, mint a tűzrendészeti rendelkezésekbe ütköző cselekményeknél az erdőrendészeti áthágások köréből kikapcsolja és azokat, ha a büntetőtörvények rendelkezései alá nem esnek, erdei kihágásoknak minősíti. (T. 258. §. 14—16. és 18—23. pontjai.)

Hatósági hozzájárulás nélküli birtokbahelyezés esetében is megállapítható a birtoklás alapján való felelősség. A birtoklás ugyanis olyan tényleges állapot, ami az adás-vételi szerződés alapján való birtokbahelyezés következménye és nem függvénye az eldaraboláshoz szükséges hatósági hozzájárulásnak. A telekkönyvi tulajdonos pedig még felügyeleti kötelezettségének elmulasztása címén sem vonható felelősségre, mert mint birtokon kívüli telekkönyvi tulajdonosnak nincsen módjában a tényleges birtokos elkövette jogtalan cselekményt vagy mulasztást megakadályozni. (103.341/1937. II. 1. F. M. sz.)

A közös erdőben történt erdősítés elmulasztásánál a társtulajdonos, ha a tulajdoni arányrész szerint reáeső költségek letétbehelyezésével erdősítési készségét igazolta, a többiek mulasztásáért már nem felelős. (53.060/1935. I. 1. F. M. sz.)

Ha a T. 1. §-ának hatálya alá tartozó területről van szó és az újraerdősítés még nem történt meg, az erdősítés elmulasztása miatt kell az eljárást lefolytani. (125.574/1938. II. 1. F. M. sz.)

Az alföldi gazdasági fásítások kivitelénél azt a földtulajdonost, aki az 1923 : XIX. t.-c., illetve az ennek alapján alkotott törvényhatósági szabályrendelet, avagy a T. 310. §-ában foglaltak ellen vét, az erdőrendészeti hatóság a fásításoknak megfelelő helyre való áttelepítésre kötelezheti. A figyelmeztetés megszegése után pedig a rendelkezések ellen vétőt a T. 239. §-ának 1. pontjába ütköző erdőrendészeti

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

áthágás miatt kell felelősségre vonni. (3045/1941. kih. B. M. — 49.217/1941. I. 1. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 1131/1941. kih. számú végzésének megokolása szerint, mivel a terhelt a szóbanlévő erdőnek nem bérlője és így a jogtalan legeltetést nem a tulajdonos helyett gyakorolt haszonbérlői jogainak a túllépésével követte el, cselekményét még a T. 242. §-a figyelembevételével sem lehet a 239. §. 1. pontjába ütköző erdőrendészeti áthágásnak, hanem a 258. §. 10. pontjába ütköző erdei kihágásnak kell minősíteni. (44.551/1941. I. 1. F. M. sz.)

A községi erdőben az elöljáróság hozzájárulásával elkövetett erdőrendészeti áthágásért a község tartozik felelősséggel. (116.603/1936. II. 1. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter 10.414/1939. II. 1. számú rendeletével J. J.-t, mint a s.-i erdőbirtokossági társulat elnökét a T. 239. §-ának 6. pontjába ütköző erdőrendészeti áthágás vádja és következményei alól felmentette, mert az idézett törvényszakasz szerint az erdőbirtokossági társulat elnökét csak a törvényben, a felügyelőhatóság határozatában, vagy a társulati alapszabályokban reáruházott tennivalók nem teljesítéséért, vagy az ott meghatározott kötelességek súlyos megszegéséért lehet erdőrendészeti úton bírságolni.

Erdőrendészeti áthágásért nem lehet bírságolni azt, akinek az ingatlanát az erdőtörzskönyv még nem tartja nyilván, a katasztérben sem erdőművelési ággal szerepel és a területnek — az irtás vagy kihasználás előtti faállományviszonyok alapján — az 1. §. 2. pontja alá tartozását az erdőrendészeti hatóság jogerősen ki nem mondta és erről a tulajdonost még nem értesítette. (113.546/1939. II. 1. és 74.678/1940. I. 1. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter 78.617/1940. I. 1 számú rendeletével a s.-i legeltetési társulatot az erdőrendészeti áthágás vádja és következményei alól felmentette. A legelőilletőségű erdeje ugyanis, amelyben a vád tárgyává tett fahasználat történt a T. hatálybalépése előtt nem szerepelt a törzskönyvben, mint feltétlen erdőtalajon álló erdő. A T. 1. §-ának a hatálya alá tartozandóságát pedig az erdőnek az eljárás megindításáig nem állapították meg s így a terhelt legeltetési társulatot az engedély nélkül végzett fatermelésért erdőrendészeti úton bírságolni sem lehetett.

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 2168/1934. kih. számú ítélete szerint addig, amíg a közös erdőtulajdonosok az erdő egyes részeinek a tulajdonjogát, illetve az erdő eldarabolásához szükséges hatósági hozzájárulást meg nem szerezték, az erdő osztatlan közös tulajdon s ezért az egyes erdőrészekben végrehajtott fatermeléseket sem lehet egymástól független fahasználatoknak tekinteni. (87.233/1934. I. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Idegen állam fennhatósága idején elkövetett erdőrendészeti áthágások miatt a T. rendelkezései alapján büntetésnek helye nincsen. (T. 347/56/1940. I. M. — 73.060/1940. II. 1. F. M. sz.)

T. 240. §.

(1.) Erdőrendészeti áthágás miatt pénzbírságot kell kiszabni.

(2.) A pénzbírság — az alábbi 3. és 4. bekezdésben említett eseteket kivéve — tíz pengőtől ezer pengőig, ismétlés esetében kétezer pengőig terjedhet.

(3.) Engedély nélkül, vagy a hatósági engedélytől eltérően végrehajtott erdőirtással elkövetett erdőrendészeti áthágás esetében a pénzbírságot a kiirtott terület arányában kell kiszabni, mégpedig szigorítottan védett területen (260. §.) történt irtás esetében kataszteri holdankint száz pengőtől négyszáz pengőig, másféle terület kiirtása esetében pedig hataszteri holdankint ötven pengőtől háromszáz pengőig terjedhető összegben, a kiszabott pénzbírság azonban egytized kataszteri holdnál kisebb terület kiirtása esetében sem lehet kevesebb tíz pengőnél.

(4.) Az erdőgazdasági üzemtervtől, vagy a használatokat szabályozó hatósági rendelkezéstől eltérő fahasználattal elkövetett erdőrendészeti áthágás esetében, ha a kihasznált fatömeg értéke az ezer pengőt meghaladja, a kiszabható pénzbírság a fa értékének egytizedrészénél kisebb, és egész értékénél nagyobb nem lehet.

* *

A T.-szakasz a (2.) bekezdésében a kiszabható pénzbírságra nézve általános mértéket állapít meg, amelyet a (3. és 4.) bekezdésben foglalt kivételekkel minden áthágásra alkalmazni kell. A pénzbírság felső vagy alsó határának pedig egészen kis összegben való megállapításával a T. lehetőséget akar nyujtani arra, hogy a hatóság tág határok között mozogva a büntetés mértékét a fennforgó összes körülmények mérlegelésével méltányosan és igazságosan állapíthassa meg.

Az általános büntetési tételnél súlyosabban bünteti a T. az erdőirtással elkövetett erdőrendészeti áthágásokat. Ez azért megokolt, mert az erdő kiirtása nemcsak a talaj termőképességét veszélyezteti, de egyúttal helyrehozhatatlan károkat okozhat a szomszédos, sőt a távolabb fekvő területeken is. Minthogy a jelentkező károk a kiirtott terület nagyságával növekednek, szükséges a büntetést is a kiirtott terület nagyságához szabni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az 1.000 P. értéket meghaladó tiltott fahasználattal elkövetett erdőrendészeti áthágás esetére a T. a pénzbírság mértékét a kihasznált faanyag értékéhez viszonyítja. A büntetési keretnek 10%-tól a teljes értékig (100%-ig) való emelhetésével módot nyujt a T. arra, hogy olyan esetekben, amikor a tiltott fahasználatot nem tévedésből vagy az élet szükségleteinek kényszerítő hatása alatt, hanem a törvényes rendelkezések tudatos megszegésével vagy kijátszásával, kapzsi haszonlesésből követik el, a pénzbírságot olyan összegben szabhassa ki a hatóság, hogy az áthágónak a tiltott fahasználatból anyagi haszna ne legyen. Ezt a célt az 1000 P.-t meg nem haladó fahasználatnál az általános büntető tétellel (2.) bekezdés is el lehet érni, az ezen az értéken felülieknél azonban már szükség volt a külön rendelkezésre. [(4.) bekezdés.]

Kétségek és félreértések elkerülése végett megjegyzendő, hogy a (3.) bekezdésben említett erdőirtás alatt azt a cselekményt kell érteni, amikor az erdőterületen álló fákat, cserjéket, bokrokat és csemeteket tuskóikkal és esetleg nagyobb gyökereikkel együtt távolítják el vagy megsemmisítik és az erdő talaját feltörik, felszántják vagy felkapálják azzal a célzattal, hogy az erdőművelés alól kivonják.

Közösen elkövetett erdőrendészeti áthágásnál a pénzbírságot a T. 239. §-ának az utolsó bekezdésében foglaltakból következőleg, de az általános büntető jogelvek szerint is mindenegyes terheltre különkülön és a vétkességükkel arányban álló mértékben kell kiszabni. (31.982/1936. II. 1., 31.983/1936. II. 1. és 115.232/1936. II. 1. F. M. sz.)

A T. 240. §-ának (4.) bekezdésében foglaltak nem azt jelentik, hogyha egy erdőrendészeti áthágásért többen felelősek a fatömeg értékének 10—100%-os keretét mindenegyes terhelttel szemben külön kell alkalmazni, hanem csupán azt, hogy ugyanazon erdőrendészeti áthágásért kiszabott pénzbírságok együttes összege a kitermelt fatömeg értékének $^1/_{10}$ részénél kisebb és az egész értéknél nagyobb nem lehet. Ezen belül azonban a közösen elkövetett erdőrendészeti áthágásoknál az erdőrendészeti hatóság megítélésére van bízva, hogy az egyes terheltekre, vétkességük fokához mérten, milyen összegű pénzbírságot állapít meg.

Fokozottan áll ez az elv a tulajdoni közösségben álló erdőtulajdonos terheltekre. Ezek bírságának kiszabásánál nem tévesztendő szem elől az sem, hogy a kisebb vagyoni érdekeltség, kisebb teherviselési képességgel jár. Figyelembe kell azonban venni itt is a vétkesség fokát, ami független a vagyoni érdekeltség arányától. (70.322/1941. IV. I. M. — 503.361/1941. I./A. 1. F. M. sz.)

Amíg a vágásterület legeltetése a tuskók sarjadzó képességét nem pusztította el annyira, hogy ennek alapján a művelési ágnak legelővé való átváltoztatását megtörténtnek lehetne tekinteni, az erdőtulajdonost sem lehet erdőirtás címén büntetni. (80.944/1937. II. 1. F. M. sz.)

A pénzbírságot a terhelt javára történt fellebbezésnél még akkor sem lehet hivatalból felemelni, ha azt jogszabálysértően kisebb összeg-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ben szabták ki. Az erdőrendészeti áthágási eljárásban használható jogorvoslatra nézve a T.-228. §-ának (4.) bekezdése és a 257. §-ának (3.) bekezdése értelmében a közigazgatási eljárásban irányadó jogszabályokat kell alkalmazni, az 1929 : XXX. t.-c. 50. §-a szerint pedig az így elbírálásra hivatott miniszter jogszabálysértéseket csak akkor állapíthat meg, ha ilyen irányban jogorvoslatot vettek igénybe. (10.942/1937. IV. I. M. — 82.908/1937. II. 1. és 186.005/1940. I. 1. F. M. sz.)

A fenti T.-szakaszból következőleg és egyéb jogszabály hiányában az erdőrendészeti úton kiszabott pénzbírság végrehajtásának a feltételes felfüggesztésére nincsen lehetőség. (112.933/1939. II. 1. F. M. sz.)

A pénzbírság biztosítása végett feljegyzéseket a telekkönyvben csak jogerős erdőrendészeti áthágási határozat alapján lehet végezni. (2.522/1939. II. b. I. M. — 31.539/1936. II. 1. és 10.876/1939. II. 1. F. M. sz.)

A külföldi állampolgárokra erdőrendészeti áthágás miatt kiszabott pénzbírságokat a belügyminiszterrel (Külföldieket Ellenőrző Országos Központi Hatósággal) is közölni kell. (36.633/1938. II. 1. F. M. sz.)

T. 241. §.

(1.) A 239. §. 1. pontjában meghatározott erdőrendészeti áthágás esetében az elmarasztaltat elmulasztott kötelességeinek teljesítésére és a törvényellenes cselekmény vagy mulasztás hátrányos következményeinek megszüntetésére vagy megelőzésére is kötelezni kell, és erre megfelelő határidőt kell szabni.

(2.) Az üzemterv vagy a használatokat szabályozó hatósági rendelkezés megsértésével gyakorolt fahasználat vagy erdőirtás esetében az elmarasztaltat a terület újraerdősítésének biztosítása céljából megfelelő pénzösszeg letétbe helyezésére is lehet kötelezni, és ha túlhasználat történt, intézkedni kell az iránt is, hogy a fahasználat mindaddig szüneteljen, míg a túlhasználat kiegyenlítést nem nyer. Ily esetben, ha szükséges, az üzemtervet megfelelően át kell dolgoztatni.

(3.) Erdősítési kötelezettség nem teljesítése miatt indított erdőrendészeti áthágási eljárás során az erdősítés foganatosítására egy évnél nem hosszabb határidőt kell kiszabni, s egyúttal intézkedni kell az iránt is, hogy a határidő meg nem tartása esetében az erdősítést az

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

áthágó terhére a m. kir. erdőigazgatóság foganatosítsa. Az ilyen esetben felmerült költséget, ha a kötelezett az erre irányuló felhívás közlésétől számított harminc nap alatt meg nem fizeti, közadók módjára kell behajtani.

* *

Minthogy a T. gazdasági célokat hivatott szolgálni, olyan büntető határozatokra törekedett, amelyekkel a gazdasági célok sikerre juttatását is biztosítani lehet és mind az elkövetett erdőrendészeti áthágások hátrányos következményeinek elhárítására, mind a mulasztások pótlására módot nyujtanak.

Az erdősítési biztosíték, mint a földtulajdon tartozéka, a tulajdonos személyében bekövetkezett változáskor is visszatartandó. (78.826/1935. I. 2. F. M. sz.)

A haszonélvezőt erdőrendészeti úton csupán megtorló eljárással kapcsolatban lehet a T. 241. §-a alapján erdősítési biztosíték letétbehelyezésére kötelezni. (70.273/1940. II. 1. F. M. sz.)

Az erdősítési biztosítékokat közigazgatási letétbe kell helyezni. (79.317/1935. I. 1. F. M. sz.)

Az erdősítésre vonatkozólag az erdőrendészeti áthágás tárgyával kapcsolatos egyéb cselekmények során, de a véghatározat büntető rendelkezéseitől függetlenül tett intézkedések esetleges későbbi felülvizsgálata közigazgatási útra tartozik. (103.369/1937. II. 1. F. M. sz.)

Erdőrendészeti áthágásért büntető véghatározatban a T. 241. §-ának az utolsó bekezdése alapján megállapított újraerdősítésre tulajdonos-változáskor időhaladékot lehet adni. (115.761/1936. II. 2. F. M. sz.)

Büntető határozatban a vágásforduló megállapításának nincsen helye. Ha pedig az erdő kiterjedése a 20 kat. holdat meghaladja, a fahasználatok szüneteltetése iránt csak azokban az esetekben kell intézkedni, ha a használat mértéke az üzemtervben előírt, vagy más hatósági intézkedéssel megállapított vágásforduló alapján, illetve ilyen intézkedés hiányában a T. 307. §-ának (2.) bekezdése alapján engedélyezhető fahasználatot meghaladja. Viszont a 20 kat. holdnál kisebb erdőknél jóváhagyott üzemterv, vagy ezt pótló hatósági intézkedés hiányában túlhasználat mértékének megfelelő évi szüneteltetést kell elrendelni és amennyiben még szükségesnek mutatkozik az erdő üzemtervi kezelése iránt a T. 32. §-ának (2.) bekezdéséből kifolyólag lehet intézkedni. (103.340/1937. II. 1. F. M. sz.)

A túlhasználat megtakarítását a fahasználatok teljes szüneteltetésével kell a büntető véghatározatban kimondani. (122.876/1938. II. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A fenti T.-szakaszban, valamint a 38. §. (5. és 6.) bekezdésében, illetve a R. 95. §-ának (3.) bekezdésében foglalt hátrányos következmények, ha közvetlenül egy közösségen belüli egyénre, mint egyéni erdőtulajdonosra vonatkoznak, nem érinthetik a közösséget, mint erdőtulajdonost. (70.538/1940. II. 2. és 504.112/1941. I./A. 2. F. M. sz.)

A fahasználat egy ideig való megszüntetése iránti intézkedés — amennyiben azt a T. 241. §-ának (2.) bekezdése alapján rendelik el — tulajdonképen az erdőrendészeti áthágás következménye és így büntető intézkedésnek tekinthető.

Ennek figyelembevételével a fahasználattal elkövetett erdőrendészeti áthágás során a túlhasználat folytán szükségessé vált megtakarítás elrendelésének a mellőzését a T.-szakaszban foglalt rendelkezések nem teszik lehetővé.

Mivel pedig a T. 249. §-a nem tartalmaz kifejezetten rendelkezést arra nézve, hogy a 241. §-a alapján tett intézkedések kegyelmi úton törölhetők, illetve mérsékelhetők lennének, ezekre a rendelkezésekre a kegyelmezési jog tehát nem is terjed ki. (29.226/1939. II. b. I. M. — 115.712/1939. II. 1. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter 115.712/1939. II. 1. számú másodfokú határozatával a vármegyei tiszti főügyész kivételes jogorvoslati kérelmére a jogerős elsőfokú erdőrendészeti áthágási büntető véghatározatot megsemmisítette és új elsőfokú véghatározat hozatalát rendelte el, mert az engedély nélküli fahasználat miatt hozott marasztaló véghatározatban a T. 241. §-ában foglaltakhoz képest a túlhasználatok megtakarítására nézve nem történt intézkedés.

Közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területek erdőtelepítési tervében megállapított állami kedvezmények büntető úton való megvonására a T. 241. §-a nem nyújt lehetőséget. (35.131/1938. II. 1. F. M. sz.)

Legeltetéssel kapcsolatos erdőrendészeti áthágásnál a marasztaló véghatározatban a tulajdonost nemcsak a vád tárgyául szolgáló legeltetéssel érintett terület, hanem az egész erdőingatlan nem legeltethető részeinek a legeltetésétől lehet eltiltani. A legeltetés ugyanis az egész területet veszélyezteti s így az a körülmény, hogy a legeltetés a tiltott területnek csak egy részén folyt, a cselekmény és az egész terület közötti összefüggést nem szünteti meg. (104.657/1937. II. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 249., 251. és a R. 499. §. alatti részeket is.)

T. 242. §.

(1.) Ha nem a tulajdonos, hanem a használatok gyakorlására jogosított más személy (haszonbérlő, haszonélvező, favásárló, stb.) jogainak gyakorlása körében követ el a 239. §. 1. pontjában meghatározott

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

cselekményt, e miatt az ily személyt kell erdőrendészeti áthágás címén felelősségre vonni még abban az esetben is, ha közte és a tulajdonos között más megállapodás létesült. Az ilyen erdőrendészeti áthágásért a tulajdonos csak akkor felelős, ha az ily cselekmény megakadályozását, bár módjában volt, akár szándékosan, akár gondatlanságból elmulasztotta.

(2.) Az eljárási költség és a hajtópénz megfizetésére, valamint az ily cselekmény hátrányos következményeinek megszüntetésére vagy megelőzésére azonban a tulajdonos minden esetben köteles, ha az ily kötelezettség teljesítését a használatok gyakorlására jogosított személytől nem lehet kikényszeríteni.

(3.) Mulasztással elkövetett ily erdőrendészeti áthágásért a használatok gyakorlására jogosított személy csak akkor felelős, ha az elmulasztott tennivaló teljesítését ő vállalta el, vagy arra az erdőrendészeti hatóság őt kötelezte. Az eljárási költség megtérítésére és a mulasztás pótlására azonban az erdőtulajdonos ily esetben is köteles, ha az erre irányuló kötelezettségét a használatokra jogosulttól nem lehet kikényszeríteni, feltéve, hogy az elmulasztott tennivaló teljesítésére az erdőrendészeti hatóság eredetileg nem kizárólag a használatok gyakorlására jogosított személyt kötelezte.

* *

Ez a szakasz az erdőben elkövetett szabálytalanságokért a tulajdonos felelőssége mellett megállapítja egyszersmind az erdőben használatoknak gyakorlására jogosított személyeknek (haszonbérlőknek, haszonélvezőknek, favásárlóknak, stb.) a felelősségét is, ha a szabálytalanságokat ők követték el.

(M. i.) Ez az intézkedés nem eshetik kifogás alá, mert kétségtelen, hogy az erdei használatokra jogosítottak is csak a törvény korlátain belül gyakorolhatják használati jogaikat; a korlátok önkényes túllépése esetében tehát éppen úgy felelősséggel tartoznak, mint hasonló törvényszegés esetében az erdőtulajdonosok. Amint tehát egyfelől a használatra jogosultakat teljes joggal lehet a törvény áthágása esetében felelősségre vonni, másfelől igen súlyos méltánytalanság lenne egyedül az erdőtulajdonost vonni felelősségre olyan cselekményekért, melyet nem ő, hanem a használatra jogosult követett el.

(M. i.) A T. egyébként ilyen esetekben sem szünteti meg teljesen az erdőtulajdonos felelősségét, mert rendelkezése szerint a használatra jogosított személy által elkövetett erdőrendészeti áthágás esetén

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ben az erdőtulajdonost is felelősségre lehet vonni, ha a cselekményt, bár módjában volt, meg nem akadályozta. Ez is teljesen indokolt, mert a T. az erdőtulajdonosok mindenkori felelősségét felügyeleti kötelességükből folyóan még arra az esetre is fenntartja, ha az erdőrendészeti áthágást nem a használatra jogosított követi el (244. és 245. §.), de indokolt a T. rendelkezése azért is, mert lehetséges az az eset is, hogy a használatok gyakorlására jogosított személy az erdőtulajdonossal összejátszva követi el a szabálytalanságokat. Gyakran megtörtént, hogy a favásárló az adás-vételi szerződésben olyan kikötést vett fel, amely az erdőrendészeti szabályok megsértéséért a felelősséget már előre az erdőtulajdonosra hárította s ezáltal a használatok gyakorlására jogosított favásárló a felelősség alól kibujt, noha a szabálytalanságokat ő követte el. A T. ezt a jövőre nézve lehetetlenné akarja tenni s ezért úgy rendelkezik, hogy az áthágást elkövető használati jogosult felelőssége még abban az esetben is fennáll, ha közte és az erdőtulajdonos között ezzel ellenkező megállapodás állana is fenn. Ez a rendelkezés tehát a tudatlan erdőtulajdonos védelmét van hivatva szolgálni. *(M. i.)* E szakasz szerint a használatok gyakorlására jogosított személyek erdőrendészeti áthágás miatt csak olyan cselekményekért felelősek, amelyeket *„jogaik gyakorlása közben"* követnek el, mert a jogaik gyakorlásának körén kívül elkövetett tiltott cselekményeikért erdei kihágás címén vagy az általános büntetőtörvénykönyv rendelkezései szerint felelnek.

Megjegyzendő, hogy ennek a szakasznak rendelkezéseit a gyakorlat már évtizedek óta követi, mert csak így lehetett a törvény kijátszására és megszegésére vezető tarthatatlan helyzeteket elkerülni.

Hatósági hozzájárulás nélküli birtokbahelyezésnél is megállapítható a birtoklás alapján való felelősség. A birtoklás ugyanis olyan tényleges állapot, ami az adás-vételi szerződés alapján való birtokbahelyezés következménye. (103.341/1937. II. 1. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter 32.123/1936. II. 1. számú másodfokú jogerős véghatározatával S. V.-t az erdőrendészeti áthágás vádja és következményei alól felmentette, mert tagadásával szemben az eljárás során nem volt megnyugtató módon igazolható, hogy az engedélynélküli termelésben része lett volna s egymagában az engedély nélkül kitermelt faanyag megvásárlásáért, mint vevőt a T. 242. §-a alapján felelősségre vonni nem lehet.

Eljárási költséget még tárgyalás tartása esetén sem lehet olyan terhelttel szemben megállapítani, aki a vád alaposságát előzőleg elismerve, a tárgyalás mellőzését kérte. (10.102/1939. II. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 244., 246. és 251. §-ában tárgyaltakat.)

T. 243. §.

(1.) Ha erdőbirtokossági vagy legeltetési társulat tagja követ el a társulat ingatlanán a 239. §. 1. pontjába

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ütköző erdőrendészeti áthágást, e miatt a pénzbírságot a társulattal szemben kell kiszabni, amennyiben a tag a cselekményt közgyűlési határozat alapján, vagy a társulat többi tagjaival egyetértve, avagy a társulat elnökének vagy más tisztviselőjének hozzájárulásával vagy elnézésével jövette el. Egyébként a társulat tagjának ily cselekményére a jelen törvénynek az erdei kihágásokról rendelkező szabályait kell alkalmazni.

(2.) A közös társulati tagnak mulasztással elkövetett erdőrendészeti áthágásaira a 242. §. utolsó bekezdésének rendelkezései irányadók.

* * *

Ezeknek a rendelkezéseknek a T.-be való felvételére okvetlenül szükség volt, mert tapasztalat szerint a közös birtokosságok (erdőbirtokossági, legeltetési társulatok) a törvényellenes használatokat, de különösen a legeltetést tagjaiknak rendszerint elnézik és megakadályozásukra vagy megtorlásukra semmit sem tesznek.

(M. i.) Félreértések elkerülése végett meg kell jegyzeni, hogy közös birtokossági tagot erdőrendészeti áthágás címén egyénileg csak olyan szabálytalanságokért lehet felelősségre vonni, melyeket azáltal követ el, hogy az egyéni használati vagy tulajdoni joga alapján őt jogosan megillető használatokat (fahasználat, fűhasználat, legeltetés, stb.) nem az üzemtervben (fásítási, erdőtelepítési, használati tervben), vagy a hatósági rendeletben előírt helyen vagy módon gyakorolja; vagy ha a hatóság által kifejezetten az ő kötelességévé tett tennivalók (pl. erdősítés stb.) teljesítését elmulasztotta. Minden más esetben a tag által elkövetett törvénybe ütköző cselekményt a 258. §. szerint kell elbírálni.

A földmívelésügyi miniszter 10.414/1939. II. 1. számú másodfokú jogerős véghatározatával J. J.-t, mint a s.-i erdőbirtokossági társulat elnökét a T. 239. §-ának 6. pontjába ütköző erdőrendészeti áthágás vádja és következményei alól felmentette, mert az idézett törvényszakasz szerint az erdőbirtokossági társulat elnökét csak a törvényben, a felügyelőhatóság határozatában, vagy a társulati alapszabályokban reáruházott tennivalók nem teljesítéséért, vagy az ott meghatározott kötelességek súlyos megszegéséért lehet erdőrendészeti úton bírságolni.

(L. még a T. 269. §-nál tárgyaltakat.)

T. 244. §.

(1.) A 239., 242. és 243. §. szerint felelős személyek a hozzátartozójuk, megbízottjuk és alkalmazottjuk (gazdaságok intézői, kezelő- és őrzőszemélyzetük, cse-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

lédjeik, munkásaik, fuvarosaik, stb.) által elkövetett erdőrendészeti áthágásért felelősek, kiskorú vagy gondnokság alá helyezett személy által elkövetett erdőrendészeti áthágásért pedig az atya, a gyám vagy a gondnok felelős.

(2.) Ha azonban az előbbi bekezdés értelmében a felelős személy kimutatja, hogy az áthágást tudta nélkül követték el, és hogy azt felügyeleti kötelességének szigorú gyakorlásával sem volt képes megakadályozni, ilyenkor pénzbírság kiszabásának nincs helye, de az eljárási költség viselésére és a mulasztás pótlására, valamint a cselekmény hátrányos következményeinek megszüntetésére vagy megelőzésére ebben az esetben is az előbbi bekezdés értelmében felelős személyt kell kötelezni.

* *

Ezek a rendelkezések az elkövetett erdőrendészeti áthágás után a felelősséget az erdőtulajdonosokon kívül a T. 239., 242. és a 243. §. szerint felelős személyekre is kiterjeszti.

A T.-szakasz alapján a jogi személy, mint erdőtulajdonos, felelős minden esetben a kezelési szerve (erdőhivatala) részéről elkövetett erdőrendészeti áthágásért. (115.783/1939. II. 1., 79.478/1940. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 251. §-ban foglaltakat.)

T. 245. §.

(1.) Ha valamely erdőtulajdonos, vagy a 244. §. szerint felelős más személy másnak olyan cselekményt enged meg, vagy más részéről olyan cselekményt tűr el a nélkül, hogy azt a rendelkezésére álló törvényes eszközökkel megakadályozni vagy megtorolni igyekeznék, amely erdőrendészeti áthágássá minősül, az ily erdőrendészeti áthágás miatt az erdőtulajdonossal, illetőleg a 244. §. szerint felelős más személlyel szemben kell a pénzbírságot kiszabni.

* *

Ez a szakasz az elkövetett erdőrendészeti áthágás után a felelősséget ugyancsak kiterjeszti az erdőtulajdonosokon kívül a T. 239., 242. és a 243. §. szerint felelős személyekre is. Azonkívül a felelős személy felelősségét nemcsak arra az esetre állapítja meg, ha másnak olyan

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

cselekményt enged meg, amelyet erdőrendészeti áthágásnak kell minősíteni, hanem arra az esetre is, ha ilyen cselekményt mások részéről eltűr a nélkül, hogy ezt törvényes eszközökkel megakadályozni, vagy megtorolni igyekeznék. Az utóbbit a T. a gyakorlati életből merített tapasztalat alapján vette fel.

Ugyanis a gyakorlatban igen ritkán sikerült kinyomozni és igazolni azt, hogy a felelős személy a tiltott cselekmény elkövetésére engedélyt adott volna, ellenben azt már a legtöbb esetben minden kétséget kizáróan meg lehetett állapítani, hogy a felelős személynek a tiltott cselekményről tudomása volt, s mégsem igyekezett azt megakadályozni. Különösen fontos ez a rendelkezés a T. 243. §-nál említett okokból a közös birtokosságok erdeiben elkövetett szabálytalanságok megtorlása tekintetében.

(L. még a T. 242. §-nál is.)

T. 246. §.

(1.) Az erdőrendészeti áthágás miatt elmarasztaltat az eljárási költségben, legeltetéssel elkövetett erdőrendészeti áthágás esetében pedig ezenfelül a 277. §. megfelelő alkalmazásával a hajtópénzben is el kell marasztalni.

R. 442. §.

(1) Az eljárási költségekre általában a rendőri büntető eljárás szabályai irányadók.

* *

A hajtópénz megítélése a legelőállatoknak a tilos területről való kihajtása, vagy a községi elöljáróságra való behajtása esetében az erdőrendészeti áthágásoknál éppen úgy megokolt és méltányos, mint akár az erdei, akár a mezőrendőri kihágásoknál.

Az eljárási költségeket közösen elkövetett erdőrendészeti áthágásnál valamennyi elmarasztalt terheltre egyetemleges felelősség mellett kell megállapítani. (103.341/1937. II. 1. F. M. sz.)

Eljárási költséget még tárgyalás tartásánál sem lehet olyan terhelttel szemben megállapítani, aki a vád alaposságát előzőleg elismerve a tárgyalás mellőzését kérte. (10.102/1939. II. 1. F. M. sz.)

Hajtópénz felszámításának csak akkor lehet helye, ha a legelő állatnak a tilos területről való kihajtását felszólítás ellenére megtagadták, vagy az állatok őrizetlenül legeltek, avagy, ha az állatok tulajdonosa és az őrzésükkel megbízott személy a tettenérő előtt ismeretlen s ennek következtében az állatoknak kihajtására vagy tovább hajtására munkát vagy költséget kellett fordítani. (1263/1932./I. kih., 1138/1941. kih. B. M. — 46.069/1933. I. 1., 44.752/1941. I. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 247. §.

(1.) Az erdőrendészeti áthágások eseteiben befolyó pénzbírságok négyötödrésze az Országos Erdei Alapot illeti, egyötödrészét pedig annak a községnek kell átengedni, amelynek területén az erdőrendészeti áthágást elkövették. A községeket illető összegeket a községek szegényügyi céljaira kell fordítani.

(2.) Az erdőrendészeti hatóság az elmarasztalt kérelmére különös méltánylási érdemlő esetben a pénzbírság részletekben lefizetését is megengedheti.

(3.) Az eljárás megszüntetése, felmentő határozat vagy behajthatatlanság esetében az eljárási költséget és a hajtópénzt az Országos Erdei Alap viseli.

R. 443. §.

(1.) Az erdőrendészeti áthágás miatt kiszabott pénzbírság részletekben lefizetésénes engedélyezésénél (T. 247. §.) a rendőri büntető eljárás szabályait kell megfelelően alkalmazni.

* *

(M. i.) Hiányt kíván pótolni az a rendelkezés, amely szerint az eljárási költségeket nemcsak felmentő határozat, hanem behajthatatlanság és az eljárás megszüntetése esetében is az Országos Erdei Alap viseli. Ezt a gyakorlat már eddig is alkalmazta. Ugyanezt a szabályt alkalmazza a T. a hajtópénzre is, mert nem lenne méltányos, hogy az állatok behajtását foganatosító a jogosan megszolgált hajtópénztől bármilyen okból is elessék.

A T. (2.) bekezdésben foglalt rendelkezés méltányosságon alapul.

A T., illetve R. seholsem mondja ki, hogy a pénzbírság részletekben való lefizetésére vonatkozó kedvezmény megadása kizárólag a másodfokú erdőrendészeti hatóságnak a jogkörébe tartozik, ezért az 1928 : X. t.-c. 13. §-ában foglaltakhoz hasonlóan ennek a kedvezménynek a nyujtását a büntetést végrehajtó, azaz az elsőfokú erdőrendészeti hatóság hatáskörébe tartozónak kell tekinteni. (36.885/1938. II. 1. F. M. sz.)

T. 248. §.

(1.) A pénzbírság az elmarasztalt hagyatékát csak akkor terheli, ha a marasztaló határozat még az elmarasztalt életében jogerőssé vált. A 241. §. alapján el-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

rendelt erdőrendészeti intézkedések végrehajtását azonban az elmarasztalt halála nem akadályozza.

* *

A Kir. Kúria 4297/1928. számú határozata szerint (közli a Jogi Hírlap III. évfolyamának 212. sz. jogesete) a részvényesek, akik között a társaság vagyonát a tartozások kiegyenlítése után felosztják, a részvénytársaság esetleg ki nem elégített hitelezőivel szemben — a kapott vagyonérték erejéig gazdagodás címén — szintén felelősek.

Ez az általános jogelv alkalmazható a megszűnő jogi személy tartozásaiért való felelősségnél, ha azt külön jogszabályok nem szabályozzák.

Ez a megoldás azért is előnyösebb, mert a jogi személyek megszűnésével a vagyon elosztásánál eljáró szervek, illetőleg a vagyon átvevője még a jogerősen ki nem rótt pénzbírságért is felelősségre vonhatónak látszik. (41.000/1940. II. b. I. M. — 186.128/1940. I. 1. F. M. sz.)

A pénzbírság biztosítása végett feljegyzéseket a telekkönyvben csak jogerős erdőrendészeti áthágási határozat alapján lehet végezni. (2.522/1939. II. b. I. M. — 31.539/1936. II. 1. és 10.876/1939. II. 1. F. M. sz.)

T. 249. §.

(1.) A jogerős határozattal kiszabott pénzbírság csak kegyelemből engedhető el; a kegyelmezési jog az eljárási költségre és a hajtópénzre, valamint az áthágás hátrányos következményeinek elhárítására, vagy a mulasztás pótlására irányuló kötelezettségre nem terjed ki.

* *

A gyakorlat már eddig is ennek a T.-szakasznak megfelelően alakult ki.

A T. 241. §-a alapján tett intézkedések kegyelmi úton nem törölhetők és nem is mérsékelhetők. (29.226/1939. II. b. I. M. — 115.712/1939. II. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 241. §-nál tárgyaltakat.)

T. 250. §.

(1.) Az erdőrendészeti áthágás miatt kiszabott pénzbírságot nem lehet szabadságvesztésre átváltoztatni.

* *

Ennek a kimondásával a T. az eddig hiányzó rendelkezést pótolta.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 251. §.

(1.) Erdőrendészeti áthágással másnak okozott kár megtérítését polgári per útján lehet követelni.

(2.) Az erdőrendészeti áthágás miatt kiszabott pénzbírságot, az ily eljárásban felmerült eljárási költséget, és a 241., 242. és 244. §-ok alapján megállapított egyéb költséget, úgyszintén a hajtópénzt közadók módjára kell behajtani.

* *

Azt az új rendelkezést, hogy a pénzbírságot, az eljárási költséget és a hajtópénzt közadók módjára kell behajtani, a gyakorlat már a T. életbeléptetése idején is követte.

Erdőrendészeti áthágás miatt folyó eljárás során — még ha a terhelt vétkessége valószínűnek is látszik — sem lehet a várható pénzbírság erejéig a terhelt vagyonára biztosítási intézkedést tenni. (2.522/1939. II. b. I. M. — 31.539/1936. II. 1. és 10.876/1939. II. 1. F. M. sz.)

A külföldi állampolgárokra erdőrendészeti áthágás miatt kiszabott pénzbírságokat a belügyminiszterrel (Külföldieket Ellenőrző Országos Központi Hatósággal) is közölni kell. (36.633/1938. II. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 252. és a R. 499. §. alatti részeket is.)

T. 252. §.

(1.) Az erdőrendészeti áthágások büntethetősége az áthágás elkövetésének napjától számított két év alatt évül el.

(2.) Az elévülést félbeszakítja az erdőrendészeti áthágás büntethetősége tekintetében az illetékes erdőrendészeti hatóságnak a tényállás megállapítására irányuló bármilyen intézkedése. A félbeszakító intézkedés napján az elévülés újból kezdetét veszi.

(3.) Mulasztással elkövetett erdőrendészeti áthágás mindaddig büntethető, míg a mulasztás nincs pótolva.

(4.) Erdőrendészeti áthágás tárgyában hozott és fellebbezéssel meg nem támadott elsőfokú határozat a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

közléstől számított tizenhatodik napon, a másodfokú határozat pedig meghozatala napján válik jogerőssé.

* *

Az elévülést és az elévülés félbeszakítását ez a szakasz az általános jogszabályoknak és az eddig követelt joggyakorlatnak megfelelően egységesen szabályozza.

Az erdőrendészeti áthágás miatt jogerősen kiszabott pénzbírság végrehajtásának az elévülésére nézve a közadókra vonatkozó rendelkezések, az egyéb költségekre és követelésekre nézve pedig a magánjogi szabályok az irányadók.

Az erdőrendészeti áthágási cselekmény büntethetőségének az elévülését a megtorlás kilátásba helyezésére vonatkozó közigazgatási határozat nem szakítja meg. (30.930/1936. II. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 251. §-nál tárgyaltakat is.)

T. 253. §.

(1.) Az erdőrendészeti áthágás elbírálása az erdőrendészeti hatóság hatáskörébe tartozik.

(2.) Erdőrendészeti áthágás miatt az eljárást hivatalból kell megindítani.

(3.) A községi előljáróság tagjai, a mezőőrök, a rendőri közegek és a csendőrség tagjai, s általában — az alábbi kivétellel — az összes hatóságok és hatósági közegek kötelesek a hivatali hatáskörükben tudomásukra jutott erdőrendészeti áthágásokat feljelenteni, mégpedig vagy a községi előljáróságnál, vagy a főszolgabírónál, a m. kir. rendőrség működési területén pedig a rendőrség kapitányságánál vagy kirendeltségénél, vagy az erdőfelügyelőségnél. Ugyanez a kötelesség terheli a hatóságilag felesketett erdészeti alkalmazottakat és vadőröket is, de csak azokra az erdőrendészeti áthágásokra nézve, amelyeknek elkövetéséért nem szolgálatadójuk felelős. A szóbeli feljelentést jegyzőkönyvbe kell foglalni.

(4.) A feljelentés kötelezettsége az adóhatóságokra és az adókivető és adókezelő közegekre nem terjed ki.

(5.) A feljelentést, ha nem az erdőfelügyelőségnél tették, haladéktalanul közölni kell az erdőfelügyelőséggel.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(6.) Az erdőfelügyelőség köteles a feljelentés alaposságáról előzetes tájékozást szerezni, s ha az alaposnak mutatkozik, a főszolgabírót vagy a m. kir. rendőrség kapitányságát avagy kirendeltségét kell megkeresni, hogy a tényállásnak szükség esetében a helyszínen megállapítása végett tartson tárgyalást.

(7.) A tárgyalást harminc nap alatt kell megtartani.

R. 444. §.

(1.) Az erdőfelügyelőség a T. 253. §-ának utolsóelőtti bekezdése értelmében köteles késedelem nélkül eljárni akkor is, ha az erdőrendészeti áthágás elkövetését hivatalos eljárás során közvetlenül állapította meg.

R. 441. §.

(1.) Erdőrendészeti áthágás miatt folyó eljárásban (T. 253., 257. §.), amennyiben a T. vagy a jelen rendelet másként nem rendelkezik, a rendőri büntetőeljárás szabályait kell megfelelően alkalmazni.

* *

(M. i.) A hatóságilag felesketett erdészeti alkalmazottakat és vadőröket a T. nem általában minden erdőrendészeti áthágásnak a bejelentésére kötelezi, hanem csak azoknak a bejelentésére, amelyeknek elkövetéséért nem szolgálatadójuk felelős. Az eddigi szabályok szerint a felesketett erdészeti alkalmazott a saját szolgálatadója által elkövetett erdőrendészeti áthágást is köteles volt a hatóságnak bejelenteni, ami az alkalmazottat rendkívül nehéz helyzet elé állította, mert számolnia kellett azzal, hogy a feljelentés következtében esetleg állását veszti. Ezt a terhes és erkölcsi tekintetben is kifogás alá eső kötelezettséget az alkalmazott érdekeire való tekintettel tehát annál inkább el kellett ejteni, mert az elejtés az erdőgazdasági közérdekre semmiféle hátránnyal nem jár s mert nincs jogszabály, melynek alapján az alkalmazottat elbocsátás veszélye ellen meg lehetne védeni.

Olyan erdőparcella kiirtásakor, amely a kataszterben szántó művelési ággal szerepel, az erdők törzskönyvébe nem került bele és így még nem tartozik jogerősen a T. 1. §-a 2. pontjának a hatálya alá, először közigazgatási úton kell az újraerdősítésére határidőt kiszabni és csak ennek a rendelkezésnek a megszegése után lehet a mulasztást elkövető ellen erdőrendészeti áthágás címén vádat emelni. (74.678/1940. I. 1. F. M. sz.)

Erdőirtás elévülésénél, ha a T. 1. §-ának hatálya alá tartozó területről van szó és az újraerdősítés még nem történt meg, annak

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

elmulasztása miatt kell az eljárást lefolytatni. (125.574/1938. II. 1. F. M. sz.)

Az erdőrendészeti áthágási eljárást az országgyűlés tagjai ellen a terhelt képviselősége, vagy felsőházi tagsága ellenére is minden esetben meg kell indítani és terheltet az eljárás lefolytatása céljából a Ház mentelmi bizottságától ki kell kérni.

Az eljárás alá vont személynek országgyűlési tagsága alatt az áthágás büntethetősége nem szakad meg és nem is nyugszik. (45.761/1941. I. 1. F. M. sz.)

Belföldön tartózkodó külföldi állampolgárok ellen megindult erdőrendészeti áthágási eljárást a belügyminiszterhez (Külföldieket Ellenőrző Országos Központi Hatósághoz) be kell jelenteni. (36.633/1938. II. 1. F. M. sz.)

Külföldön lakó idegen állampolgárok ellen a Magyarországon lévő erdejükben elkövetett erdőrendészeti áthágás miatt nem lehet büntető eljárást indítani.

Az elmulasztott kötelesség teljesítésére, illetve a törvényellenes cselekmény vagy mulasztás hátrányos következményeinek a megszüntetésére azonban a T. 238. §-ának (3.) bekezdése alapján kirendelt ügygondnok útján kötelezhetők.

Ebben az esetben az idézett törvényszakasz (2.) bekezdéséhez képest az ügygondnok kirendelését a meghatalmazott megnevezésére irányuló felhívásnak kell megelőznie, amelynek a kikézbesítését külügyi képviseleti úton kell megkísérelni. (24.119/1940. II. b. I. M. — 183.821/1940. I. 1. F. M. sz.)

Idegen állam fennhatósága idején elkövetett erdőrendészeti áthágás miatt a büntető eljárást csak abban az esetben lehet megindítani, illetve lefolytatni, ha a cselekmény vagy mulasztás befejezésének az időpontja az elkövetés helyének a Magyarállam fennhatósága alá jutása idejére esik. (T. 347/56/1940. I. M. — 73.060/1940. II. 1. F. M. sz.)

Erdőrendészeti áthágási ügyekben a főszolgabíró nem rendőri büntetőbírói minőségben, hanem mint az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak alárendelt közigazgatási hatóság működik közre. (100.521/1937. II. 1. F. M. sz.)

Az erdőrendészeti áthágás miatt indított eljárásban benyujtott beadványok és a hozott határozatok elleni jogorvoslati beadványok illetékmentesek. (1139/1940. P. M. sz. rendelet 8. §-ának 8. pontja és (2.) bekezdése. — 76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 254—257. és 302. §-nál tárgyalt részeket is.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 254. §.

(1.) A tárgyalásra — a vád tüzetes közlésével — legalább tizenöt nappal előbb meg kell idézni a terheltet és az esetleg felelős más személyt, továbbá az erdőfelügyelőséget és bejelentett tanuit, úgyszintén az esetleg szükséges szakértőket.

(2.) A terhelt ügyvéddel képviseltetheti magát, és a tárgyalásra tanuit és — saját költségére — erdőmérnök szakértőjét is magával viheti.

(3.) A tárgyalást akkor is meg kell tartani, ha a szabályszerűen megidézett terhelt nem jelent meg.

(4.) Ha a terhelt a tárgyalás megtartása előtt legalább nyolc nappal írásban bejelenti, hogy a vád alaposságát elismeri, és a tárgyalás megtartását nem kívánja, a tárgyalás megtartását mellőzni, s erről a meghívottakat idejében értesíteni kell.

R. 446. §.

(1.) A tárgyalásra (T. 254. §.) szakértő megidézésének csak akkor van helye, ha a bizonyítás érdekében mulhatatlanul szükséges.

(2.) Az idézőlevélben a megidézetteket a meg nem jelenés jogkövetkezményeire figyelmeztetni kell, az erdőfelügyelőséget és a terheltet pedig fel kell hívni arra, hogy még be nem jelentett tanuikat és egyéb bizonyítékaikat hozzák magukkal, vagy még a tárgyalás előtt olyan időben jelentsék be, hogy a tanukat kellő időben meg lehessen idézni, egyéb bizonyítékokat pedig a tárgyalásig meg lehessen szerezni.

R. 447. §.

(1.) Az idézésre igazolatlanul meg nem jelent szakértő helyett a megbízás visszavonásával más szakértőt lehet kijelölni.

R. 448. §.

(1.) A tárgyalást lehetőleg egy határnapon kell befejezni.

(2.) Ha az ügy tárgyalását el kell halasztani, a megjelent terheltet, tanukat és szakértőket ki kell hallgatni és vallomásukat jegyzőkönyvbe kell venni. Az újabb tárgyalásra a már kihallgatott tanukat és szakértőket rendszerint nem kell újból

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

megidézni. Az elhalasztott tárgyalás újabb határnapját a lehető legrövidebb időre kell kitűzni.

* *

A T.-szakasz az (1.) bekezdésével főleg a terheltnek kíván módot nyujtani arra, hogy a védekezésre felkészülhessen, (2.) bekezdésével a terhelt részére biztosítja azt a jogot, hogy a tárgyalásra saját költségén okleveles erdőmérnök szakértőt is vihessen, vagy magát ügyvéddel képviseltethesse.

A T.-szakasz utolsó bekezdésében foglalt rendelkezés az eljárás egyszerűsítését és az eljárási költségek apasztását célozza. *(M. i.)* A nyolc nap kikötésére mellőzhetetlenül szükség van, hogy a meghivottakat a tárgyalás elmaradásáról még idejében értesíteni lehessen.

Bizonyítás felvétele nélkül az egymagában bizonyítéknak nem tekinthető feljelentés alapján véghatározatot hozni nem lehet. (122.249/1938. II. 1. F. M. sz.)

A vád alaposságát csak abban az esetben lehet elismertnek tekinteni, ha a terheltnek a T.-szakasz alapján előterjeszthető nyilatkozatában az ügy elbírálása szempontjából lényeges adatokra nézve nincsen észrevétele a vádindítványban foglaltakkal szemben. (82.668/1937. II. 1. és 82.681/1937. II. 1. F. M. sz.)

Eljárási költséget még tárgyalás tartása esetén sem lehet olyan terhelttel szemben megállapítani, aki a vád alaposságát előzőleg elismerve a tárgyalás mellőzését kérte. (10.102/1939. II. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 253. és 255—257. §-ban tárgyaltakat is.)

T. 255. §.

(1.) A tárgyaláson a vádat és a vád bizonyítékait az erdőfelügyelőség kiküldöttje terjeszti elő, aki a tényállás tisztázása végett a terhelthez, a tanukhoz és a terhelt szakértőjéhez kérdéseket intézhet. Ha az erdőfelügyelőség kiküldöttje vagy a terhelt a tényállás tisztázása végett újabb tanuk meghallgatását, vagy helyszíni szemlét tart szükségesnek, ezt el kell rendelni, és a kitűzött határnapról az erdőfelügyelőséget és a terheltet értesíteni kell.

(2.) Helyszíni szemlét csak akkor lehet elrendelni, ha a terhelt kéri, vagy arra a tényállás felderítése céljából elkerülhetetlenül szükség van.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(3.) Mind a tárgyalásról, mind a helyszíni szemléről jegyzőkönyvet kell készíteni.

* *

(M. i.) A terhelt védelme érdekében kellett elrendelni azt, hogy a póttárgyalásra és a helyszíni vizsgálathoz a terheltet is meg kell hívni, mert ez az eddigi gyakorlatban sokszor nem történt meg s így a terhelt az ellene esetleg felmerült újabb terhelő adatokkal szemben nem védekezhetett.

Az erdőfelügyelőség vádelejtése nem vonja maga után feltétlenül az eljárás megszüntetését. Az erdőrendészeti hatóság ebben az esetben is köteles érdemleges döntést hozni. (T. 347/50/1937. I. M. — 34.800/1938. II. 1. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter 79.478/1940. I. 1. számú másodfokú határozatával az elsőfokú erdőrendészeti véghatározatot megsemmisítette és az eljárás kiegészítése mellett új elsőfokú határozat hozatalát rendelte el, mert elsőfokon a vád képviselőjének a jelenléte nélkül tartott tárgyalás alapján hoztak marasztaló határozatot.

(L. még a T. 253., 254., 256. és 257. §. alatti részeket is.)

T. 256. §.

(1.) Az erdőfelügyelőség kiküldöttje a vádat a tárgyalás folyamán olyan személyre is kiterjesztheti, akinek az erdőrendészeti áthágás elkövetésében való részessége csak a tárgyaláson tűnik ki. Ha az ilyen terhelt nincs jelen, vagy azonnal meg nem idézhető, meghallgatására újabb határnapot kell tűzni.

* *

Az ebben a szakaszban foglalt rendelkezés az erdőfelügyelőség kiküldöttjének a vádképviseleti szerepéből önként következik.

(L. még a T. 253—255. és 257. §-ban foglaltakat.)

T. 257. §.

(1.) A tárgyalásról és az esetleges helyszíni szemléről jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvet és mellékleteit, a 254. §. utolsó bekezdése esetében pedig a terhelt nyilatkozatát az erdőfelügyelőségnek kell kiadni, amely azokat tüzetesen megokolt indítvánnyal

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

határozathozatal végett az elsőfokú erdőrendészeti hatóság elé terjeszti.

(2.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság, ha a tényállást teljesen kiderítettnek találja, az ügy érdemében határoz, ellenkező esetben a szükségesnek mutatkozó kiegészítést rendeli el.

(3.) Az elsőfokú határozat ellen a 228. §-ban tárgyalt jogorvoslatnak van helye.

(4.) Olyan fellebbezés alapján, amelyet a terhelt javára terjesztettek elő, a kiszabott pénzbírságot nem lehet felemelni.

R. 449. §.

(1.) Nem vehet részt az ügy érdemleges tárgyalásában és a határozathozatalban az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak az a tagja, aki az ügy terheltje, vagy a terheltnek felmenő vagy lemenő ágbeli rokona, sógora, unokatestvére, vagy ennél közelebbi oldalrokona, házastársa, örökbefogadó vagy nevelőszülője, gyámja, gondnoka vagy alkalmazottja.

(2.) A felek bármelyikének kérelmére is mellőzni kell az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak azt a tagját, akire nézve az előbbi bekezdésben meghatározott kizáró ok forog fenn, vagy akinek elfogulatlansága ellen a tárgyalás megkezdése előtt alapos okot hoznak fel.

(3.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak az előbbi bekezdések szerint kifogás alá eső tagja a tárgyalás és határozathozatal ideje alatt a gyűlés helyiségében sem tartózkodhatik.

(4.) Ha kizáró ok ugyanabban az ügyben az elsőfokú erdőrendészeti hatóság annyi tagjára nézve merül fel, hogy a hatóság többi tagjainak száma nem éri el a határozathozatalhoz megkívánt létszámot, az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak más hatóság küldése iránt kell a földmívelésügyi miniszterhez előterjesztést tennie. (R. 445. §.)

(5.) Ha az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a jelen §. megsértésével hoz határozatot, az erdőfelügyelőség a határozat ellen fellebbezéssel köteles élni.

R. 445. §.

(1.) A földmívelésügyi miniszter az erdőrendészeti áthágás miatt folyamatba tett ügy érdemleges eldöntésére (T. 257. §.) az erdőfelügyelőségnek vagy a terheltnek kérelmére vagy az illetékes elsőfokú erdőrendészeti hatóság hivatalból tett előterjesztésére, vagy ilyen kérelem, illetőleg előterjesztés nélkül is az

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

illetékes elsőfokú erdőrendészeti hatóság helyett más törvényhatóság elsőfokú erdőrendészeti hatóságát küldi ki:

1. ha az illetékes hatóság, tagjainak kizárása okából nem járhat el, mert ki nem zárt tagjainak száma nem elég a határozatképességhez;

2. ha az illetékes hatóság eljárásának részrehajlatlansága ellen aggodalom merül fel.

(2.) A vádat ilyen esetben is az eljárás megindításában résztvett erdőfelügyelőség képviseli.

(3.) Az erdőfelügyelőségnek vagy a terheltnek az ilyen kérelmet a tényállás felderítésére hivatott hatóság (T. 253. §.) előtt legkésőbb a tárgyalás kezdetéig kell előterjesztenie.

(4.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság ilyen esetben a további eljárást mellőzi és az iratokat véleményével együtt a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

(5.) Ugyanígy jár el az illetékes elsőfokú erdőrendészeti hatóság, ha más hatóság küldése iránt hivatalból tesz a földmívelésügyi miniszterhez megokolt előterjesztést.

R. 450. §.

(1.) Az ügy érdemleges eldöntését tartalmazó határozatot csak a tárgyaláson felvett vagy felhozott bizonyítékokra lehet alapítani. A terhelt vétkességét nem lehet megállapítani olyan cselekmény miatt, — ideértve a mulasztással elkövetett cselekményt is, — amelyre a vádindítvány és a bizonyítás nem terjed ki. Az elsőfokú erdőrendészeti hatóságot egyébként a vádindítvány sem a cselekmény minősítésében, sem pedig a pénzbírság kiszabásában nem köti.

R. 451. §.

(1.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság határozatában:

1. az eljárást megszünteti abban az esetben, ha az eljárás során a terhelt meghalt, vagy ha a vádbeli cselekményt — ideértve a mulasztással elkövetett cselekményt is, — mint erdőrendészeti áthágást, vagy mint erdei kihágást jogerős határozattal már előbb elbíráltak vagy ha az eljárás folytatását kizáró egyéb körülmény (elévülés, közkegyelem) merült fel;

2. a terheltet felmenti abban az esetben, ha a vád alapjául szolgáló cselekményt — ideértve a mulasztással elkövetett cselekményt is, — a T. alapján nem lehet erdőrendészeti áthágásnak minősíteni, vagy ha a vád tárgyává tett cselekmény nincsen bebizonyítva, úgyszintén ha a beszámítást vagy a büntethetőséget kizáró ok forog fenn, vagy a terhelt a cselekményt nem szándékosan és nem is gondatlanságból követte el;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

3. vagy pedig a terheltett erdőrendészeti áthágásban vétkesnek mondja ki és reá pénzbírságot szab ki.

R. 452. §.

(1.) Az elsőfokú határozat bevezető részből, rendelkező részből és indokolásból áll.

(2.) A bevezető részben meg kell jelölni, hogy az erdőrendészeti áthágási ügyben mely hatóság, ki ellen és mely napon járt el.

(3.) A rendelkező résznek tartalmaznia kell:

1. a terhelt nevét és személyi adatait;

2. rendelkezést arról, hogy a hatóság az eljárást megszünteti, a terheltet felmenti vagy vétkesnek mondja ki;

3. az eljárási költség megállapítására és viselésére vonatkozó rendelkezéseket.

Pénzbírság kiszabása esetében az elsőfokú határozat rendelkező részének az 1—3. pontokban foglaltakon felül még tartalmaznia kell:

4. a T. annak a rendelkezéseinek megjelölését, amelyet a terhelt erdőrendészeti áthágás elkövetésével megsértett;

5. a kiszabott pénzbírság mértékét;

6. megfelelő esetben a terheltnek a hajtópénzben való elmarasztalását;

7. rendelkezést arról, hogy az elmarasztalt a pénzbírságot, eljárási költséget és a hajtópénzt hová, hogyan és meddig fizesse be; továbbá figyelmeztetést a fizetés elmulasztásának jogkövetkezményére;

8. rendelkezést a közigazgatási hatóság részére, hogy a hozzá befizetett összegeket hová utalja át, illetőleg, hogy az összegekből kinek és mennyit fizessen ki, továbbá megnevezését annak a községnek (városnak), amelyet a T. 247. §-a értelmében a pénzbírság egyötödrésze megillet;

9. a T. 241. §-a alapján megfelelő rendelkezést a cselekmény hátrányos következményeinek megszüntetésére vagy megelőzésére, illetőleg a mulasztás pótlására a teljesítés határidejének megállapítása mellett.

(4.) A határozat indokolását a rendelkező résztől el kell választani. Az indokolásban meg kell jelölni a vád tárgyává tett cselekményt, röviden ki kell fejteni, hogy az erdőrendészeti hatóság mely tényeket és mely okokból tart bebizonyítottaknak vagy be nem bizonyítottaknak, továbbá ismertetnie kell azokat az indokokat és megemlíteni a T.-nek azokat a §-ait és pontjait, amelyek a határozat egyes rendelkezéseinek alapjául szolgáltak, pénzbírság kiszabása esetében pedig fel kell sorolni a súlyosbító és az enyhítő körülményeket is.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 453. §.

(1.) Ha az elsőfokú határozatot azért nem lehet érdemlegesen felülbírálni. mert abban a tényállás hiányosan vagy helytelenül van megállapítva, de a további eljárástól sikert lehet várni, a földmívelésügyi miniszter az elsőfokú határozatot feloldja és az elsőfokú erdőrendészeti hatóságot a körülményekhez képest az eljárás kiegészítésének, vagy új eljárásnak elrendelése mellett vagy a nélkül új határozat hozatalára utasítja, vagy megfelelő esetben (R. 445. §.) az ügynek más törvényhatóság elsőfokú erdőrendészeti hatóságához áttételét elrendeli.

(2.) Abban az esetben, ha az elsőfokú határozatban vagy a megelőző eljárás során lényeges eljárási jogszabályt sértettek meg, a földmívelésügyi miniszter a határozatot megsemmisíti és az előző bekezdésben foglaltak szerint intézkedik.

R. 454. §.

(1.) Ha másodfokú elbírálás során az ügyet érdemben felül lehet bírálni, a földmívelésügyi miniszter az elsőfokú határozatot egészben vagy részben helybenhagyja vagy megváltoztatja, esetleg kiegészíti.

(2.) Az elsőfokú határozat helybenhagyása esetében az indokolás pusztán az elsőfokú határozat indokolására hivatkozásában is állhat. A rendelkező résznek minden egyes megváltoztatását külön meg kell indokolni.

R. 455. §.

(1.) Ha ugyanazon erdőrendészeti áthágás miatt az elsőfokú határozat több terheltet marasztalt el, a fellebbező terhelt javára szolgáló körülmény alapján — ha az más, nem fellebbező terheltre nézve is fennáll, — a határozatnak az ilyen terheltre vonatkozó részét hivatalból kell felülbírálni és a határozatot ennek javára is meg kell változtatni.

R. 456. §.

(1.) Újrafelvételnek erdőrendészeti áthágási ügyben is helye van.

R. 457. §.

(1.) Az elsőfokú, jogerőssé vált határozat ellen a tiszti főügyész a földmívelésügyi miniszterhez kivételes jogorvoslati kérelmet terjeszthet elő azon az alapon, hogy az elsőfokú határozat törvénybe ütközik.

(2.) Ilyen jogorvoslatot bármikor elő lehet terjeszteni. A jogorvoslatnak felfüggesztő hatálya nincs.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(3.) Ha a földmívelésügyi miniszter azt találja, hogy a határozat egészen vagy részben törvényt sért, ezt határozattal kimondja, különben pedig a jogorvoslatot elutasítja.

(4.) A földmívelésügyi miniszter ezenfelül a megtámadott határozatot törvénysértő részében megsemmisítheti és az elítéltet felmentheti, vagy új eljárást rendelhet el, hatáskör hiánya esetében pedig a határozatot megsemmisíti és az ügyet az illetékes hatósághoz utasítja.

* *

A T.-szakasz (1.) bekezdése azzal a rendelkezéssel, hogy a tárgyalási iratokat nem a tárgyalást vezető főszolgabíró, hanem az erdőfelügyelőség terjeszti tüzetesen megokolt indítvánnyal az elsőfokú erdőrendészeti hatóság elé, az eljárás egyszerűsítését és gyorsítását kívánja elérni. A régi eljárás mellett az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a főszolgabíró beterjesztette iratokat minden esetben az erdőfelügyelőnek adta ki indítványtétel végett, ami az eljárást természetesen csak feleslegesen elnyujtotta.

Erdőrendészeti áthágási ügyekben a főszolgabíró nem rendőri büntetőbírói minőségben, hanem mint az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak alárendelt közigazgatási hatóság működik közre. (100.521/1937. II. 1. F. M. sz.)

Erdőjelleg megállapítására az erdőrendészeti áthágás miatt megindult eljárás nem terjeszkedhetik ki. (100.521/1937. II. 1. F. M. sz.)

A feljelentés egymagában nem bizonyíték s kizárólag annak alapján véghatározatot hozni nem lehet. (122.249/1938. II. 1. F. M. sz.)

A tényállás mérlegelésén kifejezésre jutó bírói megállapítás kivételes felülvizsgálati jogorvoslat tárgya nem lehet. (25.715/1932. IV. I. M. — 81.341/1932. I. 1. F. M. sz.)

Az erdőrendészeti áthágási ügyek másodfokon való tárgyalásánál követendő eljárás iránt a 113.036/1939. II. 1. F. M. sz. szabályzat intézkedik.

A pénzbírságot a terhelt javára történt fellebbezésnél még akkor sem lehet hivatalból felemelni, ha azt jogszabálysértőn kisebb összegben is szabták ki, mert jogszabálysértés csak akkor állapítható meg, ha ilyen irányban jogorvoslat kerül előterjesztésre. (82.908/1937. II. 1. F. M. sz.)

Felmentő vagy megszüntető határozat esetében és a Rbsz. 192. §-ának a feltételei mellett az erdőrendészeti áthágási ügyben a tiszti ügyész szerepét betöltő m. kir. erdőfelügyelő a terhelt elítélése végett is kérhet újrafelvételt. (T. 347/50/1937. I. M. — 34.800/1938. II. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A földmívelésügyi miniszter 115.712/1939. II. 1. számú másodfokú határozatával a vármegyei tiszti főügyész kivételes jogorvoslati kérelmére a jogerős elsőfokú erdőrendészeti áthágási büntető véghatározatot megsemmisítette és új elsőfokú véghatározat hozatalát rendelte el, mert az engedély nélküli fahasználat miatt hozott marasztaló véghatározatban a T. 241. §-ában foglaltakhoz képest a túlhasználatok megtakarítására nézve nem történt intézkedés.

Az erdőrendészeti áthágás miatt indított eljárásban benyujtott beadványok és a hozott határozatok elleni jogorvoslati beadványok illetékmentesek. (1139/1940. P. M. sz. rendelet 8. §-ának 8. pontja és (2.) bekezdése. — 76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 253—256. §-nál tárgyaltakat.)

II. Fejezet. Az erdei kihágások.

(M. i.) Az erdei kihágások szabályozásánál a T. több kérdésben eltér az 1879 : XXXI. t.-c. idevágó rendelkezéseitől. Elsősorban a büntetőjogi értékhatár felemelésével, továbbá a feldolgozott és fel nem dolgozott faanyagok lopása közötti büntetőjogi megkülönböztetés megszüntetésével arra törekszik, hogy az erdészeti jogrendet sértő vagy veszélyeztető büntetendő cselekményeknek a réginél lényegesen nagyobb része utaltassék erdei kihágásként a rendőri büntetőeljárás alá.

Az 1879 : XXXI. t.-c. végrehajtása során bebizonyult, hogy a fennálló bűnvádi eljárási rendszer az erdőtulajdonos megvédésére és az erdőtulajdon ellen elkövetett büntetendő cselekmények megtorlására kevésbbé alkalmas, mint a rendőri büntetőeljárási rendszer. Ennek oka főleg az volt, hogy a királyi bíróságok a tettes tagadásával szemben a hatóságilag felesketett s így közbiztonsági közegnek tekintendő erdőgazdasági alkalmazott vallomását egymagában nem fogadták el teljes bizonyítékul, az okozott kár összegének megállapításánál a hatóságilag megállapított erdei árszabályzatot figyelembe nem vették, a sértett erdőulajdonost pedig kártérítési igényének érvényesítésével a külön polgári peres eljárásra utasították. E miatt a királyi bíróságok elé utalt ügyek rendszerint felmentő ítélettel végződtek, mert a rendszerint egyenként szolgálatot teljesítő erdőgazdasági személyzet az erdőben elkövetett erdőkárosítást nem tudta tanúkkal bizonyítani. Ez azután arra vezetett, hogy a károsult erdőtulajdonos a kártevő bűnvádi üldözésétől inkább elállt, semhogy a hosszadalmas és eredményt alig igérő bírói eljárás kellemetlenségeinek és kockázatának magát kitegye. Mindez az erdőgazdasági közérdekekre is káros kihatással volt, mert a károsítások nagyrésze megtorolatlanul maradt és ez újabb károsítások elkövetésére vezetett.

Ezen a bajokon a T. főleg azáltal kívánt segíteni, hogy az erdei kihágások és a bűnvádi útra tartozó erdei kártételek közötti értékhatárt **100.**— P.-re felemelte és megszüntette azt a sem erdőgazdasági, sem büntetőjogi szempontból helyt nem álló megkülönböztetést, amelyet a régi törvényünk a feldolgozott és a fel nem dolgozott fa lopásának a büntetése között tett.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Megjegyzendő, hogy a T. sem tartalmaz olyan rendelkezést, amely a közbiztonsági közegek, vagy éppen az erdészeti személyzet vallomásának feltétlen bizonyító erőt tulajdonítana a rendőri büntető eljárásban. Ez különben ellenkeznék a bizonyítékok szabad mérlegelésével is. Bizonyos azonban, hogy minden olyan esetben, amikor az ilyen közegek vallomásának hitelt érdemlőségét valamely kétségtelen adat meg nem ingatja, a terhelt előadásával szemben a hatósági közeg előadásának a rendőri büntetőbíró kellő súlyt fog tulajdonítani, már csak a helyzet sajátosságánál fogva is. Egyéb támpont rendszerint nem áll rendelkezésre. (Balás P. Elemér: Az 1935 : IV. t.-c. büntető-rendelkezései.)

Ebben a fejezetben foglalt rendelkezések egyébként teljes összhangban vannak a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló 1901 : XX. t.-c. alapján kiadott rendőri bíráskodási szabályokkal, továbbá a büntető igazságszolgáltatás egyes kérdéseit szabályozó 1928 : X. t.-c. és a közigazgatás rendezéséről szóló 1929 : XXX. t.-c. rendelkezéseivel is.

A) Az erdei kihágások meghatározása.

Ez a rész felsorolja az egyes erdei kihágásokat, megállapítja a minősítés szempontjából az értékhatárt, különbséget tesz a hivatalból és a magánvádra üldözendő erdei kihágások között és foglalkozik az erdei árszabályzat készítésével.

T. 258. §.

(1.) Amennyiben a cselekmény — figyelemmel az alábbi 261. §-ra is — súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, erdei kihágást követ el:

1. aki erdőterületről álló vagy döntött fát, vagy faanyagot, vagy egyéb növényt, erdei terméket, talajalkatrészt, előkészített fát, az erdőben vagy az erdőhöz tartozó egyéb területen termett mezőgazdasági vagy kertészeti terményt, hangyabábot (hangyatojást) vagy petét ellop vagy ellopását megkísérli;

2. aki más erdejében fát levág, kidönt vagy bármi módon megrongál; élő facsemetét bármi módon megrongál, letapos, kitép vagy megsemmisít; levágott fának a földben visszahagyott tuskóját bármi módon megrongálja vagy kiássa;

3. aki erdőterületen másnak a levágott fáját, feldolgozott faanyagát vagy leszedett és összegyüjtött erdei termékét bármi módon megrongálja vagy hasznavehetetlenné teszi;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

4. aki erdőterületen másnak erdei termékrakását széthányja;

5. aki másnak erdejében üzemi épületet, szállító vagy egyéb erdőgazdasági berendezést, avagy kerítést, sorompót vagy kaput megrongál vagy hasznavehetetlenné tesz;

6. aki másnak erdejében gazdasági megjelölésre szolgáló jelet, mérnöki vagy tilalmi jelet vagy tudományos megfigyelés céljára felállított tárgyat, avagy határmegjelölésre szolgáló jelzőtárgyat gondatlanságból megváltoztat, eredeti helyéről eltávolít, megrongál, hasznavehetetlenné tesz vagy megsemmisít;

7. aki másnak erdejében a talajt bármiféle célból és módon meglazítja, lomb-, moha- vagy gyeptakaróját megrongálja vagy eltávolítja; követ vagy homokot mozgásba hoz, avagy pedig a területre követ, törmeléket, szemetet vagy másféle anyagot vagy tárgyat hord;

8. aki másnak erdejében engedély nélkül, vagy nem az engedélyezett helyen csatornát, utat, rakodót vagy munkahelyet készít, vagy jeleket állít fel, vagy útjelzéseket alkalmaz, avagy meszet, szenet éget, kátrányt vagy hamuzsírt főz;

9. aki másnak erdejében az erdő növényzetét vagy annak részét, termékét vagy a talaj alkotórészét nem abban az időben és nem oly módon termeli, szedi, gyüjti vagy viszi el az erdőből, ahogyan arra jogosítva van, vagy az erdei termékek gyüjtésénél és termelésénél kifejezetten eltiltott munkaeszközt használ;

10. aki másnak erdejében legeltet, vagy másnak erdejébe állatott behajt vagy beenged, a legelő állatokat tilos úton hajtja, vagy jogos legeltetés esetében a legeltetett állatok állandó őriztetéséről megfelelően nem gondoskodik ;

11. aki másnak erdejében engedély nélkül közlekedési eszközzel tilos úton jár, vagy új utat tör;

12. aki másnak erdejében engedély nélkül tíz évesnél fiatalabb, vagy erdősítés alatt álló állományban jár;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

13. aki természetvédelmi területen, tájvédelmi körzet területén vagy általában másnak erdejében meg nem engedett helyen tartózkodik, ha jelenléte akár a közbiztonság, akár a tulajdon biztonsága, akár a vadállomány nyugalma szempontjából aggodalmat kelt, és az erdészeti személyzet, közbiztonsági közeg, az ingatlantulajdonos vagy a vadászati jog gyakorlására jogosult kiutasító felszólításának azonnal nem tesz eleget, vagy a nála lévő fegyvert, fejszét, baltát, fűrészt, vagy erdei termék szedésére alkalmas más eszközt az erdészeti személyzetnek, a közbiztonsági közegnek, az ingatlantulajdonosnak, vagy a vadászati jog gyakorlására jogosultnak átadni vonakodik;

14. aki a 25. és 26. §-ban foglalt rendelkezések megszegésével tüzet gerjeszt, tűzrakásra engedélyt ad, vagy a tűzrakást veszélyes helyen eltiltani elmulasztja, vagy ha jogosan rak is tüzet, de a szükséges óvórendszabályokat meg nem tartja; tűzveszélyes tárgyat eldob, kellően nem védett tűzveszélyes világító eszközt használ, vagy könnyen gyúló anyagot halmoz fel;

15. aki saját erdejében vagy másnak erdejében az erdei üzemhez szükséges tüzelés alkalmával a tűzvész elkerülésére szükséges (25. §.) intézkedéseket megtenni elmulasztja;

16. aki a 27. §-ban, vagy a 29. §. első vagy negyedik bekezdésében meghatározott kötelességének teljesítését alapos ok nélkül elmulasztja vagy megtagadja;

17. aki idegen erdőben vagy mezőgazdasági területen vagy közhasználati területen szemetel;

18. aki akár saját, akár másnak erdejében vagy mezőgazdasági területén forrás, patak vagy tó vizét beszennyezi, vagy forrásba étel- vagy italneműt helyez;

19. aki akár saját ingatlanán, akár másnak ingatlanán a 214. §-ban foglalt rendelkezések megszegésével a természetnek védett tárgyát elpusztítja, megrongálja, vagy annak eredeti állapotát megváltoztatja, így különösen oltalom alá helyezett állatot vagy növényt elpusztít, tenyészetében zavar, forgalomba hoz, vagy védett állatot

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

elfog, fogságban tart, vagy tojását, petéjét elszedi, forgalomba hozza vagy megsemmisíti;

20. aki a 30. §. alapján elrendelt rendkívüli hatósági intézkedés megszegésével igazolvány nélkül erdei terméket elad, vesz vagy szállít;

21. aki a 24. §. megszegésével erdősítés vagy csemetenevelés céljára famagvakat eltiltott területen gyüjt, gyüjtet vagy gyüjteni megenged, vagy tiltott famagvakat forgalomba hoz, vagy a forgalombahozatal alkalmával hatályban lévő jogszabályokat megszegi;

22. aki a 216. §. rendelkezése ellenére barlang felfedezését nyolc nap alatt be nem jelenti, vagy barlangot a földmívelésügyi miniszter engedélye nélkül, avagy a földmívelésügyi miniszter által jóváhagyott tervtől eltérőleg tár fel, vagy természetes alkatában megváltoztat;

23. aki jogosan alkalmazott útjelzést rongál, megváltoztat, eltávolít, áthelyez, bemocskol vagy felismerhetetlenné tesz.

* *

(M. i.) Ez a szakasz állapítja meg azokat a cselekményeket, amelyek, — ha a 261. §-nak vagy a büntetőtörvényeknek a rendelkezései szerint súlyosabb beszámítás alá nem esnek — erdei kihágást képeznek.

A T. a büntetés alá eső cselekményeket egyszerűsítés céljából pontokba foglaltan sorolja fel.

(M. i.) Az 1. pont a lopásokat foglalja magában, mégpedig nemcsak a szorosan vett erdei termékeknek, hanem minden értéket képviselő vagy hasznosítható egyéb dolognak, tehát az erdőterületeken vagy az erdőhöz tartozó egyéb területeken lévő mezőgazdasági és kertészeti terményeknek és a talaj alkotórészeinek is az ellopását. Felvette ide a T. a hangyáknak, hangyaálcáknak és a hangyapetéknek az ellopását is, mivel ezek számottevő értéket képviselnek. Felmerülhető kétségek eloszlatása végett meg kell említeni, hogy e pont helyes értelmezése szerint erdei kihágásnak lopás csak abban az esetben minősíthető, ha olyan dolgot lopnak el, amit ez a pont felsorol és a lopást az erdőnek vagy az erdőhöz tartozó egyéb területnek határain belül követik el. E szerint az, aki az erdőnek vagy az erdőhöz tartozó egyéb területnek a határain kívül lop el erdei terméket vagy az e pontban említett egyéb dolgot, vagy az, aki az erdő, vagy az erdőhöz tartozó egyéb terület határain belül nem olyan dolgot lop el, amit e pont felsorol, nem erdei kihágást követ el, hanem a büntetőtörvények szerint büntetendő cselekményt.

A T. az erdei lopásra vonatkozó orgazdaságot és bűnpártolást nem vette fel. Ez azonban nem jelenti azt, mintha ezeket büntetlenül kívánná hagyni. A T. 261. §-ából következően ezekre a cselekményekre

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

a Btk. 370., illetőleg 374—378. §-a irányadó tehát akkor is, ha a lopás az elkövetés helyénél, tárgyánál és az értékhatárnál fogva erdei kihágásként büntetendő. (Balás P. Elemér: Az 1935 : IV. t.-c. büntetőrendelkezései.)

A 2—13. pontok alatt felsorolt cselekmények gyüjtőnéven erdei kártételek. Minthogy a birtokhatárok megjelölésére szolgáló jelzőtárgyaknak a megrongálását büntetőtörvényeink csak a szándékosság esetében büntetik, szükséges volt e szakasz 6. pontja alatt büntetendő cselekménynek minősíteni azt is, ha valaki a határjel-sértést gondatlanságból követi el.

A 6. pontnál megjegyzendő még, hogy annak rendelkezései csak akkor alkalmazhatók, amennyiben a cselekmény nem esik az 1891:XLI. t.-c. rendelkezései alá.

A 11. ponttal kapcsolatban megjegyzendő, hogy a *„közlekedési eszköz"* alatt a *„jármű"*-nél többet kell érteni. A T.-javaslat bizottsági tárgyalásánál ugyanis előbbi fogalmat nem akarták utóbbival helyettesíteni. Így tehát a közlekedési eszköz alatt sítalp és korcsolya is érthető. (Balás P. Elemér: Az 1935 : IV. t.-c. büntetőrendelkezései.)

A 13. ponttal kapcsolatban megjegyzendő még, hogy az elvett tárgyak nem esnek okvetlenül elkobzás alá, hanem — amint a T. 225. §-a kifejezetten rendeli — csak akkor, ha jogszabály értelmében elkobzásnak helye van. (L. még a T. 225. §-a alatti részt és a T. 312. §-ában foglaltakat.)

A 14—16. pontok a tűzrendészeti szabályok megszegésének eseteit soroljak fel. Ezek a cselekmények, mint erdei kihágások abban az esetben is büntetendők, ha azokat az erdőtulajdonos saját erdejében követi is el, mert a veszélyeztetett érdekek fontossága és a cselekmény nagy súlya indokolttá teszi, hogy e tekintetben az erdőtulajdonos se vonassék ki az általános szabály alól.

Az a közigazgatási tisztviselő, aki erdőégés alkalmával nem teljesíti hivatala kötelességét, fegyelmi, vagy ha szükséges még általános büntetőjogi úton vonható felelősségre, de nem erdei kihágás miatt.

(M. i.) A 17—19. és 21. pontok felvételét a T.-nek a természetvédelemről szóló hatodik címében és a 24. §-ában foglalt rendelkezések biztosítása tette szükségessé.

(M. i.) A vizek tisztaságának védelmére három törvényünk tartalmaz büntetőhatározatot. A Kbtk. 105. §-a szerint kihágást követ el az: *„aki az emberek használatára szolgáló kútba, vízvezetékbe vagy forrásba ronda, vagy undorító tárgyat dob"*. A vízjogról szóló 1885 : XXIII. t.-c. 185. §-a szerint pedig kihágást követ el az: *„aki vizeket ártalmas anyagokkal megfertőztet, amennyiben az az 1879:XL. t.-c. 105. §-ába nem ütközik."* Ide számítható még a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894 : XII. t.-c. 94. §-ának a rendelkezése is, amely szerint kihágást követ el az: *„aki kendert vagy lent nem a hatóság által kijelölt helyen és megállapított módozatok mellett áztat"*. Mivel ezeknek a törvényes rendelkezéseknek egyike sem alkalmas arra, hogy az erdőterületeken lévő források, tavak és folyóvizek vizének az emberi és az állati élvezetre szükséges tisztaságát büntetőjogilag biztosítsa, amire pedig az alább kifejtett okokból feltétlenül szükség van, a T. ezt a hiányt pótolja. Az említett vizek a vadon élő állatoknak, mégpedig nemcsak az illető területen élő állatoknak, hanem a szomszédos terü-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

letről átváltó vadnak is az életfenntartásához szükséges ivóvizet szolgáltatják. De szükségük van ezeknek a vizeknek a használatára az erdei munkásoknak és a vízfolyás mentén fekvő területek tulajdonosainak is. Az ilyen vizeknek emberi és állati élvezetre alkalmas állapotban való megtartását tehát általános közérdekű szempontok követelik. A védelem közérdekű szükségességéből következik az is, hogy a vizek tisztántartását az erdőtulajdonosnak is kötelességévé kell tenni; azért az e pontban említett cselekmény akkor is törvényes megtorlás alá esik, ha azt saját erdejében az erdőtulajdonos követi el.

A 20. pont a T. 30. §-át, a 21. pont a T. 24. §-át, a 22. pont pedig a T. 216. §-át látja el büntetőszakasszal.

A 23. pont a jogosan alkalmazott és rendszerint nagyjelentőségű, az élet és testi épség oltalmát is szolgáló útjelzések (túristajelzések) büntetőjogi védelméről gondoskodik.

A 18—23. pontokban is olyan tényálladékok vannak meghatározva, amelyeket az erdőtulajdonos szintén elkövethet saját erdejében. — A 23. pontnak a rendelkezését az erdőtulajdonossal szemben akkor kell alkalmazni, ha a cselekményt a saját erdejében olyankor követi el, amikor hozzájárult az útjelzés alkalmazásához. Az ilyen cselekményekre, sőt még a 14. pont alattira sem lehet az erdőrendészeti áthágásokról rendelkező szabályokat alkalmazni. (Balás P. Elemér: Az 1935:IV. t.-c. büntetőrendelkezései.)

A fenyőfák megcsonkításánál és a csúcsrészeknek karácsonyfa céljaira való ellopásánál kártérítésül nemcsak az ellopott anyag értéke, hanem a visszamaradt anyag értékcsökkenése is megállapítható. (4513/1938. kih. B. M. — 125.453/1938. II. 1. F. M. sz.)

A falopásba a gyalogosan való új úttöréssel elkövetett kihágást beleolvadottnak kell tekinteni. (36.432/1938. II. 1. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 669/1935. kih. számú ítélete szerint terhelt azzal a cselekményével, hogy az erdőben a fiatal fákat — azoknak lehajlításával — kijelölte és kivágásra előkészítette már az erdei falopás törvényes tényálladékához tartozó véghezvitel megkezdését valósította meg. (54.421/1935. I. 1. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 1131/1941. kih. számú végzésének a megokolása szerint, mivel a terhelt a szóbanlévő erdőnek nem bérlője — és így a jogtalan legeltetést, nem a tulajdonos helyett gyakorolt haszonbérlői jogainak a túllépésével követte el — cselekményét még a T. 242. §-a figyelembevételével sem lehet a 239. §. 1. pontjában ütköző erdőrendészeti áthágásnak tekinteni, hanem a 258. §-ának 10. pontjába ütköző erdei kihágásnak kell minősíteni. (44.551/1941. I. 1. F. M. sz.)

A bűnpártolás és az orgazdaság tekintetében a T. nem tartalmaz külön rendelkezést, azért erre nézve a Btk. 370., 374—378. §-a irányadó akkor is, ha maga a lopás elkövetése helyénél, tárgyánál és értékhatáránál fogva erdei kihágásként büntetendő.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Összefüggés esetében természetesen az erdei kihágási ügyben is a magasabb hatásköri bíróságnak kell eljárnia. (T. 347/43/1936. I. M. — 32.353/1936. II. 1. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács a 805/1935. kih. számú ítéletével a terheltet az ellene emelt vád és jog következményei alól felmentette. — A terhelt ugyanis — amint ezt be is ismerte — gombaszedés szándékával ment ki a sértett erdejébe, de mielőtt gombát találhatott volna, az erdőőr őt feltartóztatta és az erdőből kiutasította. — A gombának, mint a szándékolt erdei lopás tárgyának a hiánya, a véghezvitel megkezdésének a lehetőségét kizárja, az erdőbe menetel pedig az előkészület fogalmi körébe eső olyan cselekmény, amely egymagában nem büntethető. (54.425/1935. I. 1. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 3343/1934./I. kih. számú végzésével az elsőfokú ítélet megsemmisítését és az irat-oknak a kir. járásbírósághoz való áttételét elrendelő másodfokon hozott végzést helybenhagyta. A vád tárgyává tett erdei tilalmi jel (oszlop) ellopása ugyanis nem erdei kihágást, hanem a Btk. 333. §-ába ütköző egyszerű lopás vétségét látszik megvalósítani. (50.180/1935. I. 1. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 4226/1931./I. kih. számú ítéletével a terheltet az egy ürköbméternyi tuskófa ellopása címén emelt vád és jogkövetkezményei alól felmentette. A terhelt ugyanis a fát az uradalom erdőőrének az engedélyével szállította el. — Az a körülmény, hogy az elszállítás engedélyezésére az erdőőrnek joga volt-e vagy sem, a terhelt cselekményének az elbírálásánál nem vehető tekintetbe.

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 5078/1932. kih. számú ítéletével a terheltet erdei kártétel elkövetésében mondta ki bűnösnek. — A terhelt cselekménye ugyanis nem meríti ki az erdei lopás ismérveit. A cselekményt nyereségvágyból azért követte el, hogy a részes termelésből értékesebb faanyaghoz juthasson. A gyérítési munkálatokat, mint természetbeni szolgáltatás mellett felfogadott munkás, a munkaadó számára végezte s így a jelzésnélküli fákat sem eltulajdonítási szándékkal vágta ki s azokat az előírásoknak megfelelően kivágott fák között elszámolták volna, ha a terheltet cselekménye miatt a további munkálatokból ki nem zárják. — A terhelt cselekményét tehát erdei kártételnek kellett minősíteni.

T. 259. §.

(1.) A 258. §-ban használt „erdő" vagy „erdőterület" elnevezés alatt a jelen fejezetben foglalt büntető rendelkezések alkalmazása szempontjából az 1. §-ban, valamint a 2. §. *e)—h)* pontjaiban meghatározott föld-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

részleteket, az 1. §. hatálya alá eső földrészletekhez az üzemterv szerint tartozó egyéb termékeny és terméketlen területeket, továbbá a természetvédelmi területeket (212. §.), úgyszintén az 1923 : XIX. törvénycikk alapján kijelölt és fenntartott gazdasági fásításokat kell érteni.

* *

Ennek a szakasznak igen fontos rendelkezése az, hogy a büntetőjogi védelmet a T. hatálya alá nem tartozó 2. §. alá eső erdőterületeken és az 1923 : XIX. t.-c. alapján létesített vagy fenntartott gazdasági fásításokban elkövetett és az előző T.-szakaszban felsorolt cselekményekre is kiterjeszti.

(M. i.) Bár a T. a 2. §-ban felsorolt erdőket kezelésük és használatuk tekintetében nem helyezi a T.-nek az erdőkre általában kiterjedő korlátozásai alá, mindazonáltal a büntetőhatározatokat szükségszerűen az ilyen *„szabad erdők"*-ben elkövetett erdei kihágásokra is kiterjeszti, mert a büntetőjogi egységet sértené és a gyakorlati életben is sok zavarra adna okot az, ha büntetőjogilag erdő és erdő között megkülönböztetés állana fenn. De nem lenne helyes az ilyen erdőket e fejezet büntető határozatai alól kivonni a miatt sem, mert arra való tekintettel, hogy ezeknek az erdőknek a fenntartása a közérdekre nyereséget jelent, kívánatos, hogy az erdőkárosítások elleni törvényes védelemből ezek az erdők se zárassanak ki.

(M. i.) Az alföldi erdők telepítéséről és a gazdasági fásításokról szóló 1923 : XIX. t.-c. alapján létesített vagy fenntartott gazdasági fásításokban (facsoportok, fasorok) a tulajdonos által elkövetett s a 239. §. szerint minősülő erdőrendészeti áthágásokat a T. az e cím I. fejezetében foglaltak szerint bünteti. Sok visszásság származnék abból, ha e rendelkezéssel szemben az említett gazdasági fásításokban idegenek által elkövetett tiltott cselekményeket már nem a T. alapján kellene megtorolni. Ezért a T. az eredeti kihágásokra vonatkozó határozatait szükségszerűen az említett gazdasági fásításokban elkövetett erdei kihágásokra is kiterjesztette.

Nem erdei kihágás ellenben a nem alföldi területeken levő fasorokban elkövetett lopás vagy rongálás, stb. Az ilyen helyeken elkövetett cselekmények a büntetőtörvények rendelkezései alá esnek, megfelelő esetben pedig mezőrendőri kihágássá minősülnek.

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 4693/1931. kih. számú végzésével az alsóbbfokú ítéleteket megsemmisítette és a bizonyítás kiegészítése mellett új elsőfokú határozat hozatalát rendelte el. — Annak a tisztázása nélkül ugyanis, hogy a szóbanlévő terület a törvény hatálya alá tartozik-e vagy sem, azt sem lehet tisztázottnak tekinteni, hogy a cselekmény erdei — vagy mezőrendőri kihágás-e.

T. 260. §.

(1.) A jelen fejezetben foglalt büntető rendelkezések alkalmazásában szigorítottan védett területnek kell

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tekinteni a véderdőt, a természetvédelmi területet, és az erdőtelepítés végleges befejezésétől számított tizenötödik év végéig a közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területet, úgyszintén az 1923 : XIX. törvénycikk alapján kijelölt és fenntartott gazdasági fásításokat.

* *

Az ebben a szakaszban felsorolt területeknek a rendkívül fontos közérdekű rendeltetése teszi megokolttá, hogy az ilyen területeken elkövetett erdei kihágások súlyosabb beszámítás alá essenek. Ezt a szigorítást közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területen, a telepítés befejezése után is legalább addig kívánatos fenntartani, amíg a nagy költséggel és fáradsággal megtelepített faállomány fokozott védelemre szorul.

T. 261. §.

(1.) Ha a 258. §-ban meghatározott valamely cselekmény a törvény értelmében vétség vagy bűntett, a jelen törvényt kell alkalmazni, amennyiben az ellopott dolog értéke, vagy az okozott kár összege száz pengőt meg nem halad; ha azonban a 258. §. 1. pontjában meghatározott erdei lopás esetében a lopott dolog értéke száz pengőt nem halad is meg, és olyan körülmény forog fenn, amelynél fogva a lopás a büntető törvények szerint tekintet nélkül a lopott dolog értékére bűntett; a cselekményt a büntető törvények szerint bűntettként kell büntetni, kivéve ha a lopást a dolognak bekerített helyről bemászás útján elvételével követték el. Az 1930 : III. t.-c. 75 §-ának az a rendelkezése, mely szerint tekintet nélkül az ellopott dolog értékére bűntett a lopás, ha felfegyverkezve vagy oly eszközzel felszerelve követték el, amely veszélyes ellenállás kifejtésére alkalmas: erdei lopás esetében csak akkor alkalmazható, ha a tettes lőfegyvert viselt.

(2.) Ha a 258. §. 14., 15. vagy 16. pontjában meghatározott cselekmény következtében tűz támad, a cselekményt a büntető törvények szerint az eset körülményeihez képest mint bűntettet vagy vétséget kell büntetni.

* *

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(M. i.) Az erdei termékeknek és a munkabéreknek az 1879:XXXI. t.-c. életbeléptetése óta bekövetkezett emelkedését figyelembevéve, az értékhatárt legalább 200 P.-re kellett volna felemelni, hogy az erdei kihágások az idézett törvény által eredetileg tervezett kört elérjék. A T. az értékhatárt ennek ellenére mégis csak 100 P.-re emelte, mert az erdei lopás kihágása és a lopás bűntette között megkívánt helyes arány az erdei kihágási értékhatár nagyobbmérvű emelése esetében már nem volna meg s mert figyelembe kellett venni azt is, hogy törvényeink szerint a közigazgatási hatóságok hatáskörébe magánjogi igények rendszerint csak 100 P. értékhatárig tartoznak.

A T. a büntetőjog legújabb irányelveihez alakalmazkodva nem adja meg a sértett félnek azt a jogot, hogy erdei kihágás esetében a bíróság hatáskörének alapjául szolgáló kártérítési igényét leszállíthassa.

(M. i.) Az 1894 : XII. t.-c. 83. §-ához hasonlóan ez a szakasz szintén kimondja azt, hogy a dolognak bekerített helyről bemászással ellopása a cselekményt bűntetté még nem minősíti. Erdészeti területeken ugyanis nemcsak a csemetekertek és a természetvédelmi területek lehetnek körülkerítve, hanem gyakori az az eset is, hogy erdősített vagy természetes felújítás alatt álló területeket kell a legelő állatok vagy a vad károsításai ellen kerítéssel megvédeni. Ha pedig mindazok a károsítások, amelyeket ezeken a bekerített helyeken elkövetnek, a királyi bíróságok elbírálása alá utaltatnának, az erdei kihágások tekintélyes része kiesnék a rendőri bíráskodás köréből, amit pedig a T. éppen kerülni kíván.

A T.-szakasz első bekezdésének utolsó mondata az 1930 : III. t.-c. 75. §-át tévesen, de azért nem értelemzavaróan idézi. Az 1930:III. t.-c. 75. §-a ugyanis úgy rendelkezik, hogy: *„Tekintet nélkül az ellopott dolog értékére bűntett a lopás, ha felfegyverkezve, vagy oly eszközzel felszerelve követték el, amely személyes ellenállás leküzdésére alkalmas."* Tekintettel azonban arra, hogy csak idézésről és nem módosításról vagy kiegészítésről van szó, a hiba még értelemzavarás esetén sem számítana.

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 5926/1936. kih. számú végzése szerint a T. 261. és 262. §-ában foglaltakból következőleg annak az eldöntése, hogy a cselekmény a rendőri büntetőbíróság hatáskörébe tartozó erdei kihágás, vagy a kir. bíróság hatáskörébe tartozó vétség, illetőleg bűntett-e, nem függhet a sértett akaratától, hanem a minősítés és hatáskör kérdését az erdei árszabályzat alapján megállapított károsszeg dönti el.

Ettől függetlenül kétségtelenül jogában van a sértettnek a valóságos kár összegénél alacsonyabb kárigénnyel fellépnie. Az így igényelt károsszegnek azonban a hatáskör szempontjából nincsen döntő jelentősége. (82.909/1937. II. 1. F. M. sz.)

A bűnpártolás és az orgazdaság tekintetében a T. nem tartalmaz külön rendelkezést, ezért erre nézve a Btk. 370., 374—378. §-a az irányadó akkor is, ha maga a lopás elkövetési helyénél, tárgyánál és értékhatáránál fogva erdei kihágásként büntetendő.

Összefüggés esetében természetesen az erdei kihágási ügyben a magasabb hatáskörű bíróságnak kell eljárnia. (T. 347/43/1936. I. M. — 32.353/1936. II. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A T.-szakasz értelmében és a 262. §-ban foglalt rendelkezések szerint a 273. §. *j)* pontjának az alkalmazásánál a hatáskör szempontjából az erdei árszabályzat alapján megállapított teljes kártérítési összeget kell figyelembe venni. (3481/1938. kih. B. M. — 110.094/1939. II. 1. F. M. sz.)

Ha a tilos legeltetés egymással összefüggő s ugyanazon alkalommal, megszakítás nélkül, folytatólagosan és bár több tulajdonosnak az egységes erdőtestet alkotó erdejében történt, az elkövetett kihágás egységes bűncselekmény, tekintet nélkül arra, hogy az erdő tulajdonjogilag többek között oszlott meg s így a cselekményt is többek kárára követték el. Ilyen esetben egy büntetendő cselekményről van szó, tehát az azzal okozott kár is egységes egészként veendő figyelembe, s a minősítés és hatáskör szempontjából is, mint egységes egészet kell a kártérítés összegét tekinteni. [28/1913. és 71/1913. H. B. sz. (L. Hatásköri jogszabályok és hatásköri határozatok tára VI. kötet 206. és 280. oldal.) — 41.640/1932. IV. I. M. — 17.407/1932. I. 1. F. M. sz.]

(L. még a T. 262. §-nál is.)

T. 262. §.

(1.) Annak meghatározásánál, hogy a 258. §-ban meghatározott cselekmények esetében az ellopott dolog értéke, vagy az okozott kár összege a száz pengőt meghaladja-e vagy sem, az ellopott dolog értékéül annak az erdei árszabályzatban feltüntetett, vagy a 273. §. második bekezdése szerint megállapított egyszeres értékét kell tekinteni, az okozott kár összegéül pedig azt az összeget kell tekinteni, amelyet a 273. és 274., illetőleg a 275. §. értelmében a sértettnek kártérítésül meg kell állapítani.

* *

Ebben a szakaszban foglalt rendelkezéseknél a T. általában azt az elvet követi, hogy a kihágási értékhatárt erdei lopás esetében, — a külön megtérítendő kár beszámítása nélkül, — a lopott dolog értéke, károsítás esetében pedig az okozott kár összegét határozza meg. Ettől a T. éppen csak annyiban tér el, hogy jogtalan legeltetéssel elkövetett erdei kihágás esetében értékhatárként a 275. §. második bekezdése alapján megállapítható legkisebb kártérítési összeg egyszeresét szabja meg. Ez azért megokolt, mert a legeltetéssel okozott valóságos kárt a legtöbb esetben nem lehet megnyugtató biztonsággal megállapítani s így a valóságos kárösszeg semmiesetre sem lehet az a biztos alap, amelyre a büntetendő cselekmény minősítésének és a bírói hatáskör eldöntésének a kérdését helyezni lehetne. A T. megoldása ebben a tekintetben minden aggodalmat eloszlat s a hatásköri összeütközéseket is teljesen kizárja.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A T. azért nem adja meg a sértett félnek azt a jogot, hogy erdei kihágás esetében a bíróság hatáskörének a biztosítása céljából kártérítési igényét leszállíthassa, mert a büntetőbírósági hatáskör nem függhet a sértett akaratától, hanem ahhoz kell igazodnia, hogy menynyi a kár a valóságban.

A T. 261. és a 262. §-ában foglaltakból következően a károsszeget a minősítés és a hatáskör megváltoztatása céljából leszállítani nem lehet. (5926/1936. kih. B. M. — 82.909/1937. II. 1. F. M. sz.)

A kártérítés megállapításánál a T. 262. §-ában előirottaktól csak akkor lehet eltekinteni, ha sértett erre vonatkozóan alacsonyabb igényekkel lép fel. (459/1938. kih. B. M. — 38.096/1938. II. 1. F. M. sz.)

A kártérítés összege a közvetlen kárból (az ellopott vagy megrongált és hasznavehetetlenné tett erdőtermék használati vagy forgalmi értékéből) és a közvetett kárból (az erdőtermék rendeltetésétől eltérő vagy időelőtti kihasználásából vagy megrongálásából, illetve hasznavehetetlenné tételéből származó károsodásból) tevődik össze. A közvetlen kárt a T. 273. §. *a)* pontja figyelembevételével és az erdei árszabályzat alapján kell megállapítani [Rbsz. 45. §. (3.) bekezdés és a T. 262. §-a], a közvetett kárt pedig ennek hányadrészében a T. 273. §-ának *b)—k)* pontjai, vagy a 275. §-a alapján kell kiszámítani. (1486/1937. kih. és 4463/1938. kih. B. M. — 101.784/1937. II. 1. és 125.458/1938 II. 1. F. M. sz.)

Facsemetének, vagy ültetésre alkalmas suhángnak az ellopásánál vagy megrongálásánál a hatáskör szempontjából a T. 262. §-ában foglalt rendelkezések szerint az erdei árszabályzat alapján a 273. §. *j)* pontjának az alkalmazásával kiszámítandó teljes kártérítési összeget kell figyelembe venni. (3481/1938. kih. B. M. — 110.094/1939. II. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 265. és 283. §-a alatti részeket is.)

T. 263. §.

(1.) Abban az esetben, ha több erdei lopás kerül egy ítéletben elbírálás alá, a lopott dolgok értéke, vagy az okozott kár egy összegbe nem foglalható, hanem mindegyik cselekményt külön-külön erdei lopásként kell elbírálni.

* *

Ez a rendelkezés megakadályozza, hogy több erdei lopást az értékek összeszámításával vétségként, esetleg bűntettként minősítsenek. A Btk. 335. §-ának az alkalmazása sem lehetséges ebben a körben.

Ha a tilos legeltetés ugyanazon alkalommal, megszakítás nélkül, folytatólagosan és bár több tulajdonosnak az egymással összefüggő s

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

egységes erdőtestet alkotó erdejében történt, az elkövetett kihágás egy egységes bűncselekmény, tekintet nélkül arra, hogy az erdő tulajjogilag többek között oszlik meg s hogy ekként a cselekményt többek kárára követték el.

Az érvényesített károsszegek csak akkor nem foglalhatók egy összegbe, ha több erdei kihágásból származnak, más szóval, ha több önálló kihágásról van szó.

A fenti esetben a károsszeget — a hatáskör és minősítés szempontjából — mint egységes egészet kell tekinteni. [28/1913. és 71/1913. H. B. sz. (L. Hatásköri jogszabályok és hatásköri határozatok tára VI. kötet 206. és 280. old.) — 41.640/1932. IV. I. M. — 17.407/1932. I. 1. F. M. sz.]

A különböző napokon tilos legeltetéssel elkövetett erdei kihágások egy egységes bűncselekményt nem alkotnak és ebből következőleg a T. 263. §-a alapján a különböző napokon okozott károsszegeket sem lehet — a 262. és 263. §-okra figyelemmel — a hatáskör megállapítása szempontjából egy összegbe foglalni. (750/1942. kih. B. M. — 82.907/1942. I./A. 1. F. M. sz.)

T. 264. §.

(1.) Szigorítottan védett területen (260. §.) elkövetett erdei kihágás miatt, továbbá a 258. §. 14., 15., 16., 19., 20. vagy 21—23. pontjaiban meghatározott erdei kihágás miatt, úgyszintén közhasználatú területen elkövetés esetében a 258. §. 17. pontjában, és közhasználatú területre kihatás esetében a 258. §. 18. pontjában meghatározott erdei kihágás miatt is a büntető eljárást hivatalból kell megindítani; minden más esetben erdei kihágás miatt csak magánindítványra van helye büntető eljárásnak.

* *

Az ebben a szakaszban foglalt rendelkezéseket a T. mindazokra az erdei kihágási esetekre (tűzrendészeti szabályok megszegése, a terszetvédelmet érintő kihágások, igazolvány nélkül erdei termékek forgalomba hozása, tiltott területen famagvak gyűjtése és forgalomba hozása, barlang bejelentésének az elmulasztása és tiltott feltárása, végül útjelzések rongálása) alkalmazza, amelyeknél az alkalmazást a védelem rendkívüli fontossága és közérdekű szükségessége okolja meg.

(L. még a 260. §. megokolását.)

T. 265. §.

(1.) Ha az erdei árszabályzat adatai a károsszeg megállapítására nem elegendők, a hiányzó adatokat a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

bíróság hivatalból szerzi be, tanut avagy szakértőt hallgat meg, és a kártérítés összegét a fennforgó körülmények figyelembevételével belátása szerint állapítja meg.

* *

(M. i.) Az erdei árszabályzatot úgy kell összeállítani, hogy az az erdei károsításoknál előforduló összes erdei termékek és egyéb dolgok értékét, a munkabéreket, a fuvarbéreket és hajtópénz összegét is feltüntesse, mindazonáltal számolni kell azzal is, hogy az árszabályzat adatai egyes kivételes esetekben esetleg nem elégségesek az okozott károk összegszerű megállapítására. Ez a szakasz módot nyujt arra, hogy ilyen esetekben a bíróság más úton szerezze be a hiányzó adatokat és a kártérítés összegét belátása szerint állapíthassa meg.

A károsszeg megállapításánál a fentieken kivül a T. 262. §-ában előírtakból csak a sértett utóbbira vonatkozó alacsonyabb igényei esetén lehet eltekinteni. (459/1938. kih. B. M. — 38.096/1938. II. 1. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 2365/1931. kih. számú végzésével az alsóbbfokú ítéleteket feloldotta és az elsőfokon eljárt rendőri büntetőbíróságot a bizonyítás kiegészítésére és új határozat hozatalára utasította. Az alsóbbfokú ítéletek ugyanis a sértettet megillető magánjogi követelés összegét az erdei árszabályzat *F)* pontjának 11. tételére hivatkozással állapították meg. Az idézett tétel azonban nem a szappangyökérnek, hanem a gyantának az értékét tartalmazza s minthogy szappangyökeret az erdei árszabályzat egyáltalában nem említ, a kártérítési követelést az ítélet meghozatala előtt a Rbsz. 45. §-a alapján kellett volna tisztázni.

(L. még a T. 266. §-ban foglaltakat.)

T. 266. §.

(1.) Az árszabályzatot az erdőfelügyelőségnek, a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőnek, valamint az erdőtulajdonosoknak meghallgatásával az elsőfokú erdőrendészeti hatóság rendszerint három évenkint állapítja meg. Lényegesebb árváltozások esetében azonban bármikor új erdei árszabályzatot kell megállapítani.

(2.) Minden törvényhatóság területére rendszerint csak egy erdei árzsabályzatot kell megállapítani; ha azonban az erdei termékek ára, valamint a munka- és fuvarbérek tekintetében a törvényhatóság területén jelentékeny különbségek állanak fenn, egy vagy több

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

járás területére kiterjedő hatállyal több árszabályzatot kell megállapítani.

(3.) Az erdei árszabályzat megállapításának részletes szabályait a földmívelésügyi miniszter rendelettel állapítja meg.

* *

Ezek szerint a rendelkezések szerint az erdei árszabályzat miniszteri jóváhagyást nem igényel.

(M. i.) Az árszabályzat használatára a T. nagy súlyt vet, mert az eljárást egyszerűsíti, gyorsítja és a legtöbb esetben feleslegessé teszi, az okozott kár összegének helyszíni tárgyalás és szakértői becslés alapján való költséges megállapítását.

Az erdei árszabályzat tételeit a jelen és a 262. §-ából következően nemcsak a rendőri büntetőbíróságoknak, hanem a polgári és büntetőbíróságoknak is alkalmazni kell. Az erdei árszabályzat csak akkor nem kerül alkalmazásra, ha a megfelelő adatok hiányoznak belőle. (Balás P. Elemér: Az 1935 : IV. t.-c. büntetőrendelkezései.)

(L. a T. 265. §. alatti részt is.)

B) Az erdei kihágások büntetése.

Ez a rész az erdei kihágások büntetési módját, a büntetőjogi és magánjogi felelősség kérdését, a büntetés és büntethetőség elévülését, valamint a büntetőeljárás általános szabályait tartalmazza.

T. 267. §.

(1.) Az erdei kihágás pénzbüntetéssel büntetendő. A pénzbüntetés tekintetében a büntető igazságszolgáltatás egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 1928 : X. törvénycikk rendelkezéseit kell alkalmazni.

* *

Nem feleltek meg a büntetőjogi követeményeknek a multban azok a rendelkezések, amelyek az egyes kihágások pénzbüntetés mértékét az érték és a kár nagyságával egyenlő, kötött tételekben írták elő azért, mert lehetetlenné tették a büntetőbírónak, hogy a büntetést a terhelt életkörülményeihez és a bűnösségének a fokához igazodóan szabja ki.

Ezt a fonák helyzetet a T. az 1928 : X. t.-c. rendelkezései alkalmazásának az előírásával megszüntette.

A cselekmény alanyi és tárgyi súlyossága, úgyszintén az elítélt egyéni, vagyoni és kereseti viszonyai a II. Bn. 6. §-a értelmében a pénz-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

büntetés megállapításának egyenértékű feltételei. Ezek bármelyikének figyelmen kívül hagyása vagy téves értékelése a II. Bn. 24. §-a értelmében jogszabálysértés éspedig a terheltnek mind javára, mind terhére hivatalból is figyelembe veendő semmiségi ok. Ennek a semmiségi oknak észlelése esetén a fellebbviteli hatóság — akár használtatott az 1929 : XXX. t.-c. 60. §. (2.) bekezdés 2. pontja alapján ily irányú fellebbezés, akár nem — az alsófokú ítéletet e vonatkozásban minden korlátozás nélkül felülbírálhatja és a pénzbüntetést annak enyhítésével vagy súlyosbításával akként állapíthatja meg, hogy az a II. Bn. 6. §-ában meghatározott kettős feltételnek megfeleljen. (22.935/1941. IV. I. M. — 3899/1941. kih. B. M.)

T. 268. §.

(1.) Ha családtag, gyámság vagy gondonokság alatt álló személy, alkalmazott, cseléd, pásztor, iparossegéd vagy tanonc, avagy gyári munkás az erdei kihágást családfő, gyám, gondnok, gazda, illetőleg munkaadó rendeletére vagy utasítása folytán, vagy tudtával és elnézésével követte el, a kihágásért csak az utóbbiakat kell büntetni, s a megítélt kártérítés, hajtópénz és eljárási költségek megfizetésére is őket kell kötelezni. (283. §.)

(2.) Ha azonban a tettes az erdei kihágást hatósági közegnek vagy az erdészeti személyzetnek figyelmeztetése ellenére követte el, az előbbi bekezdésben említett felelős személlyel együtt a tettest is büntetni kell, a kártérítésnek, hajtópénznek és az eljárási költségeknek megfizetésére pedig a tetteseket és a felelős személyeket egyetemlegesen kell kötelezni.

(3.) Családtag, gyámság vagy gondnokság alatt álló személy, alkalmazott, cseléd, pásztor, iparossegéd, tanonc vagy gyári munkás által elkövetett erdei kihágás eseteiben a családfő, a gyám vagy gondnok, a gazda vagy a munkaadó, ha nem tudja igazolni, hogy felügyeleti kötelességét teljesítette, a jelen §. első és második bekezdésében említett eseteken kívül is felelős a kártérítés, a hajtópénz és az eljárási költség megfizetéséért, de csak annyiban, amennyiben ezeket a kihágás miatt elítélt egyéntől nem lehet behajtani.

* *

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(M. i.) A tulajdon sérthetetlenségéből folyó általános szabály, hogy a kihágás miatt elítéltet a pénzbüntetésen felül a kihágás összes káros következményeinek a megszüntetésére, tehát az eljárási költségeknek és az okozott kárnak, legeltetési kihágás esetében pedig ezeken kívül még a hajtópénznek a megfizetésére is kötelezni kell. Ezt az általános szabályt az erdei kihágási büntetőeljárásban már eddig is állandóan alkalmazták.

A T. azonban ennél az elvnél tovább is megy és a Kbtk. 27. §-át követve, a felelős személyek büntetőjogi felelősségét is kimondja arra az esetre, ha a tettesek az erdei kihágást a felelős személyek rendeletére vagy utasítása folytán, vagy tudtával és elnézésével követik el.

A felelős személyek büntetőjogi felelősségét a T. 242. §-a az erdőrendészeti áthágás esetében is kimondja.

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács a 4257/1931./I. kih. számú ítéletével a másodfokú felmentő ítéletet megváltoztatta és a terheltet azért, hogy kecskéit 10 éves leányával az s.-i volt úrbéres birtokosság erdejében legeltette — a Kbtk. 28. §-ának az alkalmazásával — erdei kihágás elkövetésében bűnösnek mondta ki. — Az alsófokú rendőri büntetőbíróságok a terheltet a kihágás vádja és jogkövetkezményei alól azzal a megokolással mentették fel, hogy a kihágást nem ő, hanem 10 éves leánya követte el, aki ellen pedig az I. Bn. 15. §-a értelmében bűnvádi eljárást indítani nem lehet. — Az alsóbbfokú rendőri büntetőbíróságok álláspontja nem helytálló, mert a kecskéknek a legeltetési tilalom alatt lévő erdőbe való behajtásával a kihágást elkövették. Annak a megállapításánál pedig, hogy ezért a kihágásért kit terhel a felelősség, döntő körülmény, hogy a gyermek a legeltetést szülei parancsára végezte. Ezek pedig tudhatták, hogy kellő értelmi fejlettség hiányában a gyermek nem alkalmas a reábízott feladat elvégzésére. A terheltet tehát a kihágás elkövetése körül olyan gondatlanság terheli, amelyet a Kbtk. 28. §-a értelmében a büntetőjogi felelősség szempontjából annyival is inkább figyelembe kellett venni, mert az erdőtörvény a gondatlanságból eredő tilos legeltetést is bünteti.

T. 269. §.

(1.) Ha erdőbirtokossági vagy legeltetési társulat tagja követ el a 258. §-ba ütköző cselekményt annak a társulatnak az erdejében, amelynek ő is tagja, az ily egyént — az alábbi kivétellel — a jelen fejezet rendelkezései szerint kell felelősségre vonni.

(2.) Nincs helye felelősségrevonásnak az előbbi bekezdés alapján olyankor, ha a tag cselekményéért a 243. §. értelmében a társulat felelős.

* * *

Ez a szakasz a T. 243. §-al szoros kapcsolatban van, az ott elmondottak tehát ide is vonatkoztathatók.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 270. §.

(1.) Ha valaki akár erdőben, akár annak közelében olyan helyzetbe került, mely miatt kénytelen volt erdei kihágást elkövetni, habár a végszükség (Btk. 80. §.) feltételei nem forognak is fenn, az ilyen egyén nem büntethető, feltéve, hogy a kihágást az erdészeti személyzenek a helyszínen azonnal, vagy legalább a községi előljáróságnak huszonnégy órán belül bejelentette.

(2.) Nem lehet büntetni továbbá legeltetési kihágás miatt azt sem, aki igazolja, hogy a legelő állat közvetlenül fenyegető veszély elől menekült vagy hajtatott az erdőbe.

(3.) Az eljárási költség, a hajtópénz és az okozott kár megtérítésére azonban a tettest ilyen esetekben is kötelezni kell.

* *

Megfelel a Btk. 80. §-ában foglalt rendelkezéseknek azzal a különbséggel, hogy ez a szakasz azt, aki kényszerhelyzetben követ el erdei kihágást, az esetleges eljárási költségeknek és hajtópénznek a megtérítésére is kötelezi, mert a kihágó természetszerűen ilyen esetben is csak a büntetőjogi felelősség alól mentesülhet, az okozott károk és költségek megtérítésének a kötelessége alól azonban nem.

T. 271. §.

(1.) Erdei kihágás esetében az elévülés a büntető eljárás megindítását az elkövetés napjától számított két év elteltével, a kiszabott pénzbüntetés végrehajtását pedig az ítélet jogerőre emelkedésétől számított három év elteltével zárja ki.

* *

Az elévülésre vonatkozó rendelkezéseket a T. a régi törvényből változatlanul vette át.

A magánindítványra üldözendő erdei kihágásoknál a büntetőeljárás megindítását nemcsak az elévülési időn belül, hanem a kihágási cselekménynek és a tettes személyének a tudomására jutásától számított három hónap alatt kell a sértettnek, mint magánvádlónak kérnie, különben büntetőigénye elenyészik. (Btk. 112. §., Kbtk. 12. §.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 3487/1931. kih. számú végzésével a másodfokú ítéletet az elsőfokú ítélettel és az eljárással együtt megsemmisítette és az ügyben az eljárást a Btk.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

112. §-a, valamint Rbsz. 151. §-ának 1. pontja alapján megszüntette, az eljárási költségek megfizetésére pedig a Rbsz. 214. §. utolsó bekezdése alapján a.-i m. kir. erdőgazdaságot, mint magánvádlót kötelezte. A magánvádló ugyanis a vád tárgyává tett cselekményről 1930. november hó 19-én szerzett tudomást, magánindítványát pedig 1931 április hó végén, tehát elkésetten terjesztette elő.

A Btk. 112. §-a szerint, amelyet a kihágásoknál a Kbtk. 12. §-a alapján ugyancsak alkalmazni kell, a magánfél indítványát attól a naptól számított három hónap alatt kell előterjeszteni, amely napon az elkövetett cselekmény és annak a tettese indítványra jogosítottnak tudomására jutott, ha a cselekmény büntethetősége időközben elévülés folytán el nem enyészett. Minthogy a hivatalból üldözendő erdei kihágásokon (T. 258. §. 14—16., 19—23., részben 17. és 18. pontjaiban és a 260. §-ban meghatározottakon) kívül, minden más esetben, az eljárást csak a sértett félnek, mint magánvádlónak a panasza alapján lehet megindítani. (L. T. 264. §-át.) A büntetőtörvénykönyv szóbanlévő rendelkezései éppen a legsűrűbben előforduló és a kártérítés szempontjából is legfontosabb kihágásokat érintik.

A gyakorlatban a legtöbb zavart az okozza, hogy a magánindítványi időt összetévesztik az elévülési idővel. Ezek azonban, mint erre a büntetőtörvénykönyv is utal, egymással nincsenek ellentétben, hanem egymást kiegészítik. Az elévülési idő, amely a cselekmény elkövetésének a napjával veszi kezdetét és a hivatalból üldözendő kihágásoknál is az eljárás megindítását kizáró ok, a törvényes feltételek mellett félbeszakadhat és újra kezdődhetik, a magánindítványi határidő azonban nem szakítható meg s leteltével a büntetőigény akkor is elenyészik, ha az elévülési idő még nem járt le. Az erdei kihágások büntethetősége az erdőtörvény alapján kettő év elteltével évül el, tehát ez alatt, de a tudomásrajutástól számított három hónapon belül kell a magánindítványt (feljelentést) előterjeszteni. Gyakorlati példa: Ha a kihágás és annak elkövetője rövidesen tudomásunkra jutott, a magánindítványt három hónap alatt elő kell terjeszteni, annak ellenére, hogy az elévülés csak távoli időben következnék be. Ha pedig a tudomásrajutás napjától az elévülési idő utolsó napjáig éppen három hónap van hátra, a két határidő egyszerre jár le. Végül, ha a tudomásrajutás napjától az elévülési idő lejártáig három hónapnál kevesebb idő van hátra, a magánindítvánnyal nem lehet három hónapig várni s azt az elévülés bekövetkezése előtt kell előterjeszteni.

Amint a közölt (3487/1931. kih. B. M. sz.) végzés mutatja, az elkésés a büntetőigény megszűnésén kívül azzal a következménnyel jár, hogy a költségek a magánvádló sértettet terhelik. Ezzel kapcsolatban még az is felemlíthető, hogy amidőn az állami kezelésbe vett erdők tulajdonosainak a törvényes képviseletében az erdőfelügyelőség (erdőfelügyelőségi kirendeltség) tesz feljelentést és a feljelentés körüli késedelem a sértett erdőtulajdonos hibáján kívül következett be, a költségekben az erdőfelügyelőség (erdőfelügyelőségi kirendeltség) vezetője is elmarasztalható. (Dr. Ajtai Sándor: A kihágási tanács elvi jelentőségű és figyelmet érdemlő egyéb döntései.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 268/1931./I. kih. számú ítéletével a másodfokú ítéletet — annak megállapítása mel-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

lett, hogy a m. kir. erdőhivatal a vádindítványt kellő időben adta be — részben megváltoztatta. A terhelt a vádbeli cselekményt 1929. június hó 30-án követte el. A cselekmény elkövetéséről a magánvádló erdőbirtokos még július hó folyamán, míg az erdőhivatal 1930. február hó 1-én szerzett tudomást. Az erdőhivatal a magánvádló erdőbirtokosság képviseletében vádindítványát csak 1930. február hó 25-én, tehát a cselekmény elkövetésének a magánvádló erdőbirtokosság tudomására jutásától számított három hónapon túl terjesztette elő. — Kihágási Tanács ennek ellenére megállapította, hogy a vádindítványt nem adták be elkésetten, mert az erdőhivatal vádindítványát az államerdészeti kezelésben lévő erdő tulajdonosának a képviseletében annak felhatalmazása nélkül is előterjesztheti. (R. 143. §. 7. pont és T. 284. §.), amiből következőleg a törvénnyel reáruházott jogának a gyakorlásában őt az erdőbirtokosság mulasztása nem korlátozhatja. A jelen esetben tehát a magánindítványi jog nemcsak az erdőtulajdonost, hanem az erdőhivatalt is önállóan megilleti s így vádindítványát a Btk. 112. §-ában megállapított határidőn belül előterjesztettnek kellett tekinteni.

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács az 538/1931. kih. B. M. számú végzésével a másodfokú ítéletet az elsőfokú ítélettel és eljárással együtt megsemmisítette és a Rbsz. 151. §-ának 1. pontja alapján az eljárás megszüntetése mellett a m. kir. erdőhivatal előterjesztette feljelentéseket hivatalból visszautasította. A terhelt a vád tárgyává tett cselekményeket 1929. szeptember hó 6., 14., 16. és 17-én, továbbá október hó 22-én követte el, amelyekről az erdőhivatal időközben áthelyezett vezetője a sértett erdejének ellenőrző bejárása alkalmával az erdőszolga jelentéséből 1929. október hó 23-án tudomást szerzett. Az erdőhivatal jelenlegi vezetője a vád tárgyává tett cselekményről 1930. március hó 16-án szerzett tudomást és azok miatt 1930. március 20-án feljelentést tett, amelynek alapján a terheltet az alsóbbfokú rendőri büntetőbíróságok meg is büntették. A büntetés törvényt sértett, mert a tudomásrajutás és a magánvád előterjesztése között eltelt idő túlhaladja a Btk. 112. §-ában megállapított határidőt. A sértett képviseletére és abból folyólag a vádindítvány előterjesztésére ugyanis az erdőhivatal, mint hatósági szervezet s nem a vezető személye jogosított. (R. 143. §. 7. pont és T. 284. §.)

T. 272. §.

(1.) Ha jelen törvény mást nem rendel, az erdei kihágásokra a kihágási büntetőtörvénykönyv általános rendelkezéseit, és az ezeket módosító és kiegészítő törvények rendelkezéseit kell alkalmazni.

* *

(M. i.) Az erdei kihágási büntetőeljárás szabályozásánál a T. a kihágási büntetőtörvénykönyv (1879 : XL. t.-c.) általános rendelkezéseitől csak ott tér el, ahol azt az erdei kihágások különleges termé-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

szete feltétlenül követeli; egyebekben teljesen a kihágási büntetőtörvénykönyv rendelkezéseit kívánja követni.

A Hatásköri Bíróság állandó gyakorlata szerint a nagyobb hatáskörű bíróság a kisebb hatáskörű büntetőbírósághoz valamely ügyet a Bp. 22. §-a értelmében, — amelyet a Bp. 521. §-a szerint a kir. járásbíróság hatáskörébe utalt bűnvádi ügyekben is alkalmazni kell, — csak a tárgyalás kitűzése előtt tehet át. (15/4/1937. H. B. — 83.930/1937. II. 1. F. M. sz.)

A Hatásköri Bíróság a 28/6/1935. számú határozatával az ügyben a további eljárást mellőzte, mert a v.-i járás főszolgabírája az elrendelt póteljárás során a közigazgatási hatáskört leszállító korábbi határozatától eltérve a saját hatáskörét utólag elismerte, az eljárást lefolytatta, s terheltet jogerősen megbüntette. (30.016/1936. II. 1. F. M. sz.)

Az illetékességet általában az elkövetés helye dönti el. [T. 281. §. (2.) bekezdése és a Rbsz. 4. §-nak (1.) bekezdése.] Ettől eltérőleg a lakhely szerinti illetékességnek csak az esetben van helye, ha a terhelt kiskorú (212.000/1913. B. M. sz. r. 7. §.), illetve a feljelentést ott teszik meg és a terhelt ellene kifogást nem emel. [Rbsz. 4. §-ának (3.) bekezdése.] — (1.003/1939. kih. B. M. — 110.434/1939. II. 1. F. M. sz.)

Fiatalkorúakra a Rbsz. 4. §-ának (3.) bekezdéséből következőleg a 212.000/1913. B. M. sz. r. 7. §-ában megállapított kivételes illetékességi szabályokat kell alkalmazni. (3.193/1938. kih. B. M. — 123.106/1938. II. 1. F. M. sz.)

Büntetőparancs kibocsátásának a mellőzését és tárgyalás tartását a Rbsz. 63. §-ából folyóan a magánvádlónak a kihágás feljelentése alkalmával kell kérnie s ha ezt elmulasztotta, a büntetőparancs rendelkezéseivel szemben a Rbsz. 71. §-ából következően rendes jogorvoslattal már nem élhet. (4781/1938. kih. és 4987/1938. kih. B. M. — 11.865/1939. II. 1. és 12.112/1939. II. 1. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 3774/1931. kih. számú végzésével az alsóbbfokú ítéleteket megsemmisítette és a bizonyítás felvétele mellett új elsőfokú határozat hozatalát rendelte el. — Az elsőfokon eljárt rendőri büntetőbíróság ugyanis jogszabályt sértett azzal, hogy az Rbsz. 109. és 153. §-ában foglalt rendelkezések ellenére a tárgyalást nem tartotta meg, a bizonyítékokat nem vette fel, hanem az egymagában bizonyítéknak nem tekinthető feljelentés alapján hozta meg büntető ítéletét.

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 103/1931. kih. számú végzésével az alsóbbfokú ítéleteket az eljárással együtt megsemmisítette és a további eljárást a Rbsz. 151. §-a alapján megszüntette. A magánvádló ugyanis a tárgyaláson a terhelttel kiegyezett s az ellene emelt vádat elejtette. Törvényt sértett tehát az elsőfokon eljárt

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

rendőri büntetőbíróság, amidőn a megszüntető végzése ellenére az eljárást később tovább folytatta és az ügyben ítéletet hozott.

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 2853/1941. kih. számú végzésével L. L. fellebbezését hivatalból azért utasította vissza, mert az elsőfokú ítéletben megnyugodott és azt más fellebbezése folytán a másodfokú rendőri büntetőbíróság változatlanul helybenhagyta. Az ilyen másodfokú ítélet ellen ugyanis a Rbsz. 173. §-ából következően L. L. fellebbezéssel már nem élhet. (48.804/1941. II. 1. F. M. sz.)

A tényállás mérlegelésén kifejezésre jutó bírói döntés kivételes felülvizsgálati jogorvoslat tárgya nem lehet. (25.715/1932. IV. I. M. — 81.341/1932. I. 1. F. M. sz.)

A sértettnek az a kérése, hogy a 4371/1940. kih. B. M. számú jogerős harmadfokú ítéletben kiadni rendelt fa helyett, annak az értéke állapíttassék meg, mert a lefoglalt fa a terheltnél maradt és az azt időközben eltüzelte, nem teljesíthető.

Az ügyben ugyanis kivételes jogorvoslatnak a Rbsz. 196. §-ának (1.) bekezdése alapján nincsen helye, mert a harmadfokú hatóság benne jogerősen határozott, újrafelvétel útján pedig az ügy a Rbsz. 191. §-ának 3. pontja miatt azért nem tárgyalható, mert csak a kártérítés megállapítására irányul.

A sértett igénye tehát csak polgári per útján érvényesíthető. (184.220/1940. I. 1. F. M. sz.)

Jogerős ítéletet csak a kivételes jogorvoslati kérelem keretei között megtámadott részében lehet felülbírálni az ítélet jogerősségénél fogva. — Megvan ugyanis a lehetősége annak, hogy az ítélet többi részeire vonatkozólag is az ügyész kivételes jogorvoslat előterjesztésére utasíttassék, amikor a többi részek is felülbírálhatók lesznek. (6745/1938. kih. B. M. — 12.374/1934. I. 1. és 110.095/1939. II. 1. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 7336/1941. kih. számú ítéletével a másodfokú ítéletet részben megváltoztatta és a terhelt igazolvány nélkül vásárolt és szállított és az eljárás során lefoglalt fájának elkobzását rendelte el. A T. a lefoglalt bűnjelekre nézve rendelkezést nem tartalmaz miért is a 272. §-ában foglaltakhoz képest és a Kbtk. 12. §-a alapján a 25., illetve a Btk. 61. §-ában foglaltakat kell alkalmazni.

Mivel pedig a Btk. idézett §-a szerint a bűncselekmény elkövetésére szolgált tárgyakat, — ha azok a tettes vagy részes tulajdonai — el kell kobozni, a másodfokú rendőri büntetőbíróság jogszabályt sértett az elkobzás mellőzésének kimondásával. (59.167/1941. I./A. 1. F. M. sz.)

Ha terhelt ártatlansága később kiderülne, kivételes jogorvoslati kérelem alapján a rajta esett jogsérelmet, a büntetésnek a végrehajtása

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

után is, felmentésével orvosolni kell. (5.335/1938. kih. B. M. — 110.772/1939. II. 1. F. M. sz.)

C) Az erdei kihágással okozott károk megtérítése. Hajtópénz.

Ez a rész az erdei kihágással okozott károk kiszámításának és megítélésének a módját, a hajtópénz megállapításának a jogosságát és általában a magánjogi követelések fizetésére való kötelezést, valamint a követelések elévülését tárgyalja.

T. 273. §.

(1.) Ha a sértettet megillető kártérítés összegének megállapítása az erdei árszabályzat alapján történik, erre nézve az alábbi *a)—k)* pontokban foglalt rendelkezések irányadók.

a) Erdei lopás esetében általában az ellopott dolognak az árszabályzat szerinti értékét kell kártérítésül megállapítani.

b) Élőfa ledöntése esetében rendszerint a fa értékének egynegyed részét kell kártérítésként megállapítani. Ha azonban a fa ledöntésével nagyobb hézag támadt, s ennek természetes felújulása nem remélhető, vagy a fa magtermésre már érett volt, vagy nagyobb méretű, értékes faválaszték nyerése céljából visszahagyott fa volt: a kártérítés összegét a fa értékének felerészében kell megállapítani. Ha olyan fa döntetett ki, amelyet a körülötte lévő hézagok természetes úton felújítása, vagy az alatta megtelepült fiatalos vagy egyéb növényzet védelme, vagy a talaj védelme érdekében továbbra is fenn kellett volna tartani: a fa egész értékét kell kártérítésként megállapítani. Ha a fa út, birtokhatár vagy taghatármenti fasorban állott, a fa értékének kétszeresét kell kártérítésként megállapítani. Ha pedig a fa szélfogó fasorban, vagy szélfogó pásztában állott, a fa értékének két és félszeresét kell kártérítésként megállapítani.

c) Száraz fának gyökerestől kidöntése esetében, ha a fának talajkötési rendeltetése volt, a fa egész értékét kell kártérítésként megállapítani.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

d) Élőfa megrongálása esetében a kártérítést a *b)* pont szerint járó kártérítési összegnek olyan arányos hányadában kell megállapítani, amilyen a megrongálás folytán előreláthatóan bekövetkező sínylődés mértékének megfelel. Ha pedig a megrongált fa előreláthatólag kipusztul, a kártérítés összegét a *b)* pont szerint kell megállapítani.

e) Levágott fának vagy erdei terméknek, vagy feldolgozott avagy feldolgozás alatt álló fának vagy erdei terméknek megrongálása esetében a sértetlen érték és a megrongálás folytán lecsökkent érték között mutatkozó különbözetet kell kártérítésül megállapítani.

f) Faágnak vagy zöld gallynak előfáról levágása vagy letörése esetében, ha a *d)* pont alkalmazása nem lehetséges, kártérítésként a levágott vagy letört faanyag értékének felerészét kell megállapítani. Ha pedig az ágak és gallyak olyan fáról szedettek, amely a *b)* pont értelmében különleges rendeltetése miatt szigorúbb védelem alá esik, a levágott vagy letört faanyag értékének teljes összegét kell megállapítani.

g) A földben visszahagyott fatuskó kiásása vagy megrongálása esetében, ha a tuskó talajkötésre volt szánva, a tuskó értéknek egyszeresét, ha pedig sarjadzásra volt szánva, a tuskó értékének kétszeresét kell kártérítésként megállapítani.

h) Alom, tőzeg, televényföld, erdei föld vagy lápföld ellopása esetében a lopott dolog értékének egy és egynegyedrészét kell kártérítésként megállapítani.

i) Famagvak lopása esetében a lopott dolog értékének másfélszeresét, ha pedig a lopás felújítás alatt álló területről történt, az érték kétszeresét kell kártérítésként megállapítani.

j) Facsemetének, vagy ültetésre alkalmas suhángnak erdőből vagy erdei csemetekertből ellopása vagy megrongálása esetében a csemete vagy suháng értékének másfélszeresét kell kártérítésként megállapítani. Ha pedig a csemete vagy suháng erdősített vagy természetes úton erdősült területen állott, az érték másfélszeresét

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

kell kártérítésül megállapítani, s ehhez ültetési költségként minden megkezdett ötven darab csemete után és minden megkezdett húsz darab suháng után egy fél férfinapszámbérnek megfelelő összeget kell hozzászámítani.

k) A 258. § 4—8., 17. és 18. pontjaiban meghatározott kihágások eseteiben a megtérítendő kárt az eredeti állapot helyreállításával és a bekövetkezhető károk elhárításával járó költségekben, valamint a helyrehozhatatlan károknak megfelelő pénzösszegben kell megállapítani.

* *

(M. i.) Ez a szakasz foglalja magában azokat a szabályokat, amelyek szerint az eljáró rendőri büntetőbíróság erdei kihágás esetében a sértettet megillető kártérítés összegét megállapítani köteles.

(M. i.) A szabályok megállapításánál a T. abból indul ki, hogy erdei kihágás esetében a sértett erdőtulajdonost teljes kártalanítás illeti meg. Ehhez képest tehát nemcsak az ellopott vagy megrongált és hasznavehetetlenné tett erdei termék használati vagy forgalmi értékének, mint közvetlen kárnak a megtérítését igényelheti, hanem ezenfelül annak a közvetett kárnak a megtérítését is, amely a kártétel folytán előáll; pl. az alom elhordása vagy a talaj meglazítása esetében a talaj termőképességének meggyöngülésében, fa megsértése esetében, a fa növekedésének megcsökkenése által, magfa kivágása vagy sarjadzásra szánt tuskó eltávolítása esetében a természetes felújulás elmaradása által és ennek folytán a mesterséges erdősítés szükségessé válása által.

(M. i.) Az okozott károknak minden egyes kihágásnál szakértővel való megállapíttatása az eljárást rendkívül megdrágítaná és a kihágások nagy tömege miatt egyébként is leküzdhetetlen nehézségbe ütköznék. A T. erre való tekintettel ebben a szakaszban a valóságos kárösszeg (a közvetlen és a közvetett kár együttvéve) megállapításának olyan módját írja elő, amely szakértő igénybevétele nélkül is lehetővé teszi a valóságos kárösszeg helyes és igazságos meghatározását. A T. ugyanis a valóságos kárt, vagyis a közvetlen kár és a kihágás hátrányos következményeinek a helyrehozásával vagy elhárításával járó közvetett kár együttes mennyiségét a tapasztalati és szakszerű szempontból is helytálló adatok alapján — a közvetlen kár bizonyos többszörösében kifejezve állapítja meg, úgyhogy az erdei árszabályzat hatóságilag megállapított adataiból és az e szakaszban foglalt szabályok alkalmazása mellett a kihágás által okozott és megtérítendő valóságos kár összegét, minden nehézség nélkül lehet meghatározni.

(M. i.) A T. a közvetlenül meg nem becsülhető kárt megfelelően felemelt összegben állapítja meg arra az esetre, ha a kihágás által különleges rendeltetéssel bíró dolgot (pl. sarjadzásra vagy talajkötésre szánt tuskót, magtermésre meghagyott fát, stb.) rongáltak meg vagy pusztítottak el. Ilyen esetben ugyanis e cselekmény káros következ-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ménye mindig súlyosabb és az okozott kár helyreállításával vagy elhárításával járó kiadások a rendesnél mindig magasabbak.

A kártérítés összege a közvetlen kárból és a közvetett kárból tevődik össze. A közvetlen kárt a T. 273. §-ának *a)* pontja figyelembevételével és az erdei árszabályzat szerint kell megállapítani [Rbsz. 45. §-ának (3.) bekezdése és a T. 262. §-a], a közvetett kárt pedig ennek hányadrészében a T. 273. §-ának *b)—k)* pontjai, vagy a 275. §-a alapján kell kiszámítani. (1486/1937. kih. és 4463/1938. kih. B. M. — 101.784/1937. II. 1. és 125.458/1938. II. 1. F. M. sz.)

A károsszeg megállapításánál a T. 262. és 265. §-ában előírtaktól csak a sértett erre vonatkozó alacsonyabb igénye esetén lehet eltekinteni. (459/1938. kih. B. M. — 38.096/1938. II. 1. F. M. sz.)

A sértett részére, ha az erdei árszabályzat alapján kiszámítandó összegnél alacsonyabbat igényel, kártérítésül csak az igényelt összeget lehet megállapítani. (5187/1938. kih. B. M. — 110.720/1939. II. 1. F. M. sz.)

A kártérítés összegét, ha a sértett abban megnyugodott, még a szabályszerűen felszámíthatónál alacsonyabb összegben történt megállapítás esetén sem lehet felemelni. (6132/1937. kih. B. M. — 36.146/1938. II. 1. F. M. sz.)

Súlyosbításnak nem tekinthető az alsóbbfokon egyetemlegesen kiszabott magánjogi követelés összegének a felsőbbfokon ugyanazon összegben, de egyénenként való megosztása. (6041/1938. kih. B. M. — 110.198/1939. II. 1. F. M. sz.)

Falopásba a gyalogosan való új úttöréssel elkövetett kihágást beolvadottnak kell tekinteni. (560/1938. kih. B. M. sz. — 36.432/1938. II. 1. F. M. sz.)

Szerfának (műfának) alkalmas fa ellopása és tüzifának való feldolgozása esetén a kártérítés megállapításánál a szerfa (műfa) értékéből kell kiindulni. (5143/1938. kih. B. M. — 12.907/1939. II. 1. F. M. sz.)

Kártérítést a faérték és annak egynegyedét meghaladó összegben csak akkor lehet megállapítani, ha azt a T. 273. §-ának *b)* pontjába foglalt és igazolt egyéb körülmények megengedik. (4486/1937. kih. B. M. — 35.600/1938. II. 1. F. M. sz.)

Ha a kihágás tárgyát alkotó faanyagot a terhelttől lefoglalták és az a sértettnek kiadható, az ellopott fa értéke (T. 273. §. *a)* pontja) kártérítésként meg nem állapítható. (1041/1932. kih. B. M. sz.)

Ha a lopásnál az ellopott és lefoglalt anyagnak a sértett részére való kiadását is elrendelik, a kártérítés összegét csak a T. 273. §-ának

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

b)—k) pontjai értelmében lehet megállapítani. (6363/1936. kih. B. M. — 80.749/1937. II. 1. F. M. sz.)

Rongálással kapcsolatos lopásnál kártérítésül nemcsak az ellopott anyag értéke, hanem a visszamaradt anyag értékcsökkenése is megállapítható. (4513/1938. kih. B. M. — 125.453/1938. II. 1. F. M. sz.)

Facsemetének, vagy ültetésre alkalmas suhángoknak az ellopása, vagy megrongálása esetén a hatáskör szempontjából a T. 262. §-ában foglalt rendelkezések szerint az erdei árszabályzat alapján a 273. §. *j)* pontjának alkalmazásával kiszámítandó teljes kártérítési összeget kell figyelembe venni. (3481/1938. kih. B. M. — 110.094/1939. II. 1. F. M. sz.)

Legeltetéssel elkövetett erdei kihágásnál a T. 275. §-a értelmében a sértettet megillető kártérítést, vagy a valóságos kárnak a bizonyított mennyisége alapján, vagy pedig az erdei árszabályzatban foglalt legkisebb kártérítés összegében lehet igényelni, de mindkét jogcímen való felszámításnak és megállapításnak nincsen helye. (1193/1936. kih. B. M. — 30.036/1936. II. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 274—276. és 282. §-nál is.)

T. 274. §.

(1.) Ha a 273. §. *b)—g)* pontjai eseteiben erdei lopás is történt, a kártérítési összeghez a lopott dolog árszabályzat szerinti értékét, és a fának gyökerestől való kidöntése, vagy fatuskó kiásása esetében a támadt gödör szükséges betöltésével járó költséget is hozzá kell számítani.

(2.) Élőfa lopása esetében a kártérítési összeget a fa teljes fatömege után kell megállapítani, tekintet nélkül a visszahagyott farészeknek minőségére és mennyiségére.

* *

Ezt a rendelkezést a joggyakorlat eddig is alkalmazta.

A szerfának (műfának) alkalmas fa ellopása és tüzifának való feldolgozása esetén a kártérítés megállapításánál a szerfa (műfa) értékéből kell kiindulni. (5143/1938. kih. B. M. — 12.907/1939. II. 1. F. M sz.)

Kártérítést a faérték és annak egynegyedét meghaladó összegben csak akkor lehet megállapítani, ha azt a T. 273. §-ának *b)* pont-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

jában foglalt és igazolt egyéb körülmények megengedik. (4486/1937. kih. B. M. — 35.600/1938. II. 1. F. M. sz.)

Ha a kihágás tárgyát alkotó faanyagot terheltnél lefoglalták és az a sértettnek kiadható, az ellopott fa értéke (T. 273. §. *a)* pontja) kártérítésként meg nem állapítható (1041/1932. kih. B. M. sz.)

Amikor lopásnál az ellopott és lefoglalt anyagnak a sértett részére való kiadását is elrendelik, a kártérítés összegét csak a T. 273. §-ának *b)—k)* pontja értelmében lehet megállapítani. (6363/1936. kih. B. M. — 80.749/1937. II. 1. F. M. sz.)

Rongálással kapcsolatos lopásnál kártérítésül nemcsak az ellopott anyag értéke, hanem a visszamaradt anyag értékcsökkenése is megállapítható. (4513/1938. kih. B. M. — 125.453/1938. II. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 273. és 282. §. alatti részeket is.)

T. 275. §.

(1) Jogtalan legeltetéssel elkövetett erdei kihágás esetében a sértettet megillető kártérítés összegét a valóságos kárnak a sértett által bizonyított mennyisége alapján az árszabályzat megfelelő adatainak alkalmazásával kell megállapítani.

(2.) A sértettnek azonban joga van a valóságos kár megtérítése helyett az árszabályzatban megállapított legkisebb kártérítést követelni, mégpedig:

1. az alábbi 2—4. pontok alatt nem említett esetekben egyszeres összegben;

2. ha a legeltetés szigorítottan védett területen, vagy legeltetési tilalom alatt álló erdőben történt, más félszeres összegben;

3. ha a legeltetés négy éven aluli sarjállományban, vagy szigorítottan védett terület húsz éven aluli állományában történt, kétszeres összegben;

4. ha a legeltetés hat éven aluli mesterséges erdősítésben, vagy ugyanilyen korú magról kelt természetes újulatban történt, háromszoros összegben.

* *

Legeltetéssel elkövetett erdei kihágásoknál a talajban és a növényzetben okozott valóságos kárt csak a legritkább esetben lehet a maga egészében a helyszínen kimutatni és összegszerűen teljes biz-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tonsággal megállapítani, mert a talajnak és a növényzetnek a kihágás elkövetését közvetlenül megelőző állapota rendszerint ismeretlen, sőt a legtöbbször ismeretlen a kihágás elkövetését közvetlenül követő állapota is, különösen akkor, ha a szakértői szemle és megállapítás nem azonnal a kihágás elkövetése után történik. Mihelyt a szakértői szemle és a kihágás elkövetése között csak néhány nap is telt el, minden kétséget kizáróan már nem lehet megállapítani azt, hogy a talajban és a növényzetben esetleg kimutatható károk nem elemi károk-e vagy nem későbbi károsításból származnak-e.

(M. i.) Ez okból, de a miatt is, mert a valóságos kárnak a legtöbb esetben nagyon is kétes értékű helyszíni becslés útján való megállapítása a kár nagyságát rendszerint messze felülmuló költséget okoz, a T. ennek a szakasznak a második bekezdésében úgy rendelkezik, hogy a sértettnek jogában áll a valóságos kár megtérítése helyett az árszabályzatban megállapított legkisebb kártérítést követelni. Ezt a legkisebb kártérítést az árszabályzat olyan összegben állapítja meg, amilyen összegű kárt tapasztalati adatok szerint a legelő állat okozhat. Minthogy pedig a kár nagyságát lényegesen befolyásolja az, hogy a legeltetés esős vagy száraz időjárásnál milyen rendeltetésű területen és milyen korú faállományban történt, indokolt e szakasznak az a rendelkezése, amely ezekhez a körülményekhez mérten a legkisebb kártérítési összeg többszörösének a követelésére is igényt ad.

Legeltetéssel elkövetett erdei kihágásnál a T. 275. §-a értelmében a sértettet megillető kártérítést, vagy a valóságos kárnak a bizonyított mennyisége alapján, vagy pedig az erdei árszabályzatban foglalt legkisebb kártérítés összegében lehet igényelni, de mindkét jogcímen való felszámításnak és megállapításnak nincsen helye. (1193/1936. kih. B. M. — 30.036/1936. II. 1. F. M. sz.)

Ha a tilos legeltetés ugyanazon alkalommal, megszakítás nélkül, folytatólagosan és bár több tulajdonosnak egymással összefüggő s egységes erdőtestet alkotó erdejében történt, az elkövetett kihágás egy egységes bűncselekmény, tekintet nélkül arra, hogy az erdő tulajdonjogilag többek között oszlik meg s hogy ekként a cselekmény többek kárára követtetett el.

Az érvényesített károsszegek csak akkor nem foglalhatók egy összegbe, ha több erdei kihágásból származnak, más szóval, ha több önálló kihágásról van szó. [28/1913. és 71/1913. H. B. sz. (L. Hatásköri jogszabályok és hatásköri határozatok tára VI. kötet 206. és 280. old.) — 41.640/1932. IV. I. M. — 17.407/1932. I. 1. F. M. sz.]

A különböző napokon tilos legeltetéssel elkövetett erdei kihágások egy egységes bűncselekményt nem alkotnak és ebből következőleg a T. 263. §-a alapján a különböző napokon okozott károsszegeket sem lehet — a 262. és 263. §-okra figyelemmel — a hatáskör megállapítása szempontjából egy összegbe foglalni. (750/1942. kih. B. M. — 82.907/1942. I./A. 1. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 1001/1931. kih. számú végzésével megállapította, hogy az elsőfokon eljárt rendőri

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

büntetőbíróság jogszabályt sértett azzal, hogy a bizonyítást nem terjesztette ki a tilos legeltetéssel érintett erdőrész faállomány- és esetleg a talaj viszonyainak a tisztázására is. Ezeknek a körülményeknek a tisztázása nélkül ugyanis a kártérítés kiszabása nem ellenőrizhető.

(L. még a T. 262., 263., 277. és 282. §. alatti részeket is.)

T. 276. §.

(1.) Ha a tettes a 258. §. 11—15. pontjaiban meghatározott erdei kihágás elkövetésével kárt is okoz, őt a 273. §. szerint megállapítandó kár megtérítésére is kötelezni kell.

* *

Falopásba a gyalogosan való új úttöréssel elkövetett kihágást beolvadottnak kell tekinteni. (560/1938. kih. B. M. — 36.432/1938. II. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 273., 274. és 282. §. alatti részeket is.)

T. 277. §.

(1.) Jogtalan legeltetéssel elkövetett erdei kihágás esetében az erdei árszabályzatban meghatározott összegű hajtópénzt kell az érdekelt kérelmére megállapítani, ha a kárban talált állatot a tilos területről ki kellett terelni, vagy be kellett hajtani.

* *

Mivel a rendőri büntetőbíróságok a hajtópénz megítélésénél a multban a legkülönbözőbb módon jártak el, a T. a szabatos körülírással a félreértéseket a jövőre nézve ki akarta küszöbölni

Hajtópénz felszámításának csak akkor lehet helye, ha a legelő állatnak a tilos területről való kihajtását felszólítás ellenére megtagadták, vagy az állatok őrizetlenül legeltek, avagy az állatok tulajdonosa és az őrzésükkel megbízott személy a tettenérő előtt ismeretlen s ennek következtében az állatok kihajtására vagy tovább hajtására munkát vagy költséget kellett fordítani. (1263/1932./I. kih., 1138/1941. kih. B. M. — 46.069/1933. I. 1., 44.752/1941. I. 1. F. M. sz.)

T. 278. §.

(1.) Erdei kihágás esetében a megítélt kártérítést, a hajtópénzt és az eljárási költséget a tettesek és részesek egyetemlegesen kötelesek megfizetni.

* *

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(M. i.) Ha többen együtt követnek el erdei kihágást, a kihágásokról szóló büntetőtörvénykönyvnek (Kbtk.) a T. 272. §-a értelmében az erdei kihágásokra is alkalmazandó általános rendelkezései szerint minden tettest külön-külön kell büntetni. A kártérítésben, a hajtópénzben és az eljárási költségekben azonban természetesen csak egyetemleges fizetési kötelezettséggel együttesen lehet és kell a tettestársakat és részeseket (felbujtót, bűnsegédet) elmarasztalni.

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács a 6863/1939. kih. számú végzésével a másodfokú ítéletet megsemmisítette és új másodfokú határozat hozatalát rendelte el, mert a sértett az erdei árszabályzattól eltérőleg kisebb összegben és szabálytalanul, egyénenként megállapított kártérítés ellen nem élt fellebbezéssel. Minthogy pedig a sértettnek módjában áll a megengedettnél alacsonyabb összegű kártérítést is elfogadnia, annak a szabályszerű összegre való felemelését és egyetemleges felelősség melletti kiszabását a másodfokú ítéletben már nem lehetett volna kimondani. (76.269/1940. I. 1. F. M. sz.)

Súlyosbításnak nem tekinthető az alsóbbfokon egyetemlegesen kiszabott magánjogi követelés összegének a felsőbbfokon ugyanazon összegben, de egyénenként való megosztása. (6041/1938. kih. B. M. — 110.198/1939. II. 1. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács a 6132/1937. kih. számú ítéletével a másodfokú ítéletnek a magánjogi követelésnek egyetemlegesen való megfizetésére vonatkozó részét azért változtatta meg, mert az eljárás során nem igazolódott, hogy a terheltek a kihágást együtt követték el s így ők a kártérítés egyetemleges megfizetésére nem is kötelezhetők. (36.146/1938. II. 1. F. M. sz.)

T. 279. §.

(1.) Jogtalan legeltetéssel elkövetett erdei kihágás esetében a kártérítést és hajtópénzt, ha megfizetésükre a tetteseket vagy részeseket kötelezni nem lehet, vagy ha az tőlük be nem hajtható, az állat tulajdonosa köteles megfizetni.

* * *

(M. i.) Felelős személyek alkalmazottja vagy hozzátartozója által elkövetett legeltetési kihágás esetében a károsult tulajdonos kára gyakran a miatt nem térül meg, mert a felelős személy tagadásával szemben nem sikerül annak a bizonyítása, hogy a felelős személy felügyeleti kötelességét elmulasztotta. A T. az e szakaszban foglalt rendelkezéssel kívánja ezt a visszásságot megszüntetni és biztosítani azt, hogy a károsult tulajdonos kára mindenképen megtérüljön s a hajtópénzre jogosult személy is megkapja megszolgált hajtópénzét.

Az 1894 : XII. t.-c. 112. §-a szerint az állatok által okozott károkért azok gazdája a felelős.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 280. §.

(1.) Erdei kihágás esetében a kártérítésre és hajtópénzre vonatkozó követelés elévülésére nézve a magánjogi szabályok irányadók.

* *

(M. i.) Minthogy a kártérítésre és a hajtópénzre vonatkozó követelés alapja magánjogi, elévülésükre nézve is csak a magánjogi szabályok lehetnek irányadók.

D) Eljárás erdei kihágások eseteiben.

Ez a rész az erdei kihágási eljárások büntetőbíróságát és az eljárás különleges szabályait állapítja meg, mert egyébként a T. 272. §-a szerint a kihágási büntetőtörvénykönyv általános rendelkezéseit és az ezeket módosító és kiegészítő törvények rendelkezéseit kell alkalmazni.

T. 281. §.

(1.) Erdei kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, a m. kir. rendőrség működési területén a m. kir. rendőrségnek, mint rendőri büntető bíróságnak hatáskörébe tartozik. Az 1929:XXX. t.-c. 59. §. első bekezdése 3. pontjának alkalmazása szempontjából szakminiszternek a földmívelésügyi minisztert kell tekinteni.

(2.) Ha a kár negyven pengő értéket nem halad meg, a feljelentés a községi bírónál is megtehető, amely esetben a községi bíróság a rendőri büntető eljárás szabályai szerint ítélkezik. Az ítéletben meg nem nyugvó fél tizenöt nap alatt a községi bírónál kérheti, hogy az eljárás a főszolgabíró előtt újrakezdessék. Ezekben az ügyekben végső fokon az alispán dönt.

* *

(M. i.) Az első bekezdés a mai jogállapotot tünteti fel.

(M. i.) A második bekezdés az 1929 : XXX. t.-c. 59. §-ának felel meg.

A T.-szakasz szerint a kártérítési igény elbírálására az a rendőri büntetőbíróság van hivatva, amely az erdei kihágás miatt eljár.

A Hatásköri Bíróság állandó gyakorlata szerint a nagyobb hatáskörű büntetőbíróság a kisebb hatáskörű büntetőbírósághoz valamely ügyet — a Bp. 22. §-a értelmében, amelyet a Bp. 521. §-a szerint

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

a kir. járásbíróság hatáskörébe utalt bűnvádi ügyekben is alkalmazni kell — csak a tárgyalás kitűzése előtt tehet át. (15/4/1937. H. B. — 83.930/1937. II. 1. F. M. sz.)

A Hatásköri Bíróság 28/6/1935. számú határozatával az ügyben a további eljárást mellőzte, mert a v.-i járás főszolgabírája az elrendelt póteljárás során a közigazgatási hatáskört leszállító korábbi határozatától eltérve, a saját hatáskörét utólag elismerte, az eljárást lefolytatta s a terheltet jogerősen megbüntette. (30.016/1936. II. 1. F. M. sz.)

Hatásköri összeütközést az 1907 : LXI. t.-c. 7. §-ában foglalt rendelkezések értelmében csak az érdekeltekkel (terhelt, sértett, tiszti ügyész) közölt és jogerőre emelkedett határozatok létesítenek.

Amíg tehát az előidéző határozatok jogerőre nem emelkedtek — jogi értelemben — a hatásköri összeütközés sem alakult ki. (65/4/1941. H. B. — 84.401/1942. I./A. 1. F. M. sz.)

Az illetékességet általában az elkövetés helye dönti el. [T. 281. §. (2.) bekezdése és a Rbsz. 4. §-ának (1.) bekezdése.] Ettől eltérőleg a lakhely szerinti illetékességnek csak az esetben van helye, ha terhelt kiskorú (212.000/1913. B. M. sz. r. 7. §.), illetve a feljelentést ott teszik meg és terhelt ellene kifogást nem emel. [Rbsz. 4. §-ának (3.) bekezdése.] — (1003/1939. kih. B. M. — 110.434/1939. II. 1. F. M. sz.)

Fiatalkorúakra a Rbsz. 4. §-ának (3.) bekezdéséből következőleg a 212.000/1913. B. M. sz. r. 7. §-ában megállapított kivételes illetékességi szabályokat kell alkalmazni. (3193/1938. kih. B. M. — 123.106/1938. II. 1. F. M. sz.)

Büntetőparancs kibocsátásának a mellőzését és tárgyalás tartását a Rbsz. 63. §-ából folyóan magánvádlónak a kihágás feljelentése alkalmával kell kérnie, s ha ezt elmulasztotta, a büntetőparancs rendelkezéseivel szemben a Rbsz. 71. §-ából következően rendes jogorvoslattal már nem élhet. (4781/1938. kih. és 4987/1938. kih. B. M. — 11.865/1939. II. 1. és 12.112/1939. II. 1. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 736/1935. kih. számú végzésével P. S. fellebbezését a Rbsz. 197. §-a első bekezdésében és a 172. §-a első bekezdésében foglaltak alapján hivatalból visszautasította. A terhelt ugyanis fellebbezését az ítéletben foglalt figyelmeztető rendelkezés ellenére nem az elsőfokú rendőri büntetőbíróságnál terjesztette elő s a fellebbezés továbbítása alatt a fellebbezésre előírt törvényes határidő lejárt. Minthogy a késedelem a fellebbezés helytelen előterjesztéséből s így a terhelt hibájából következett be, a fellebbezést, mint elkésettet hivatalból vissza kellett utasítani. (52.360/1935. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 272. §-nál tárgyaltakat.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 282. §.

(1.) Az elítéltet az eljárási költség megtérítésére jogtalan legeltetés, vagy legelőállatnak idegen erdőben jogtalanul behajtása vagy beengedése esetében a 277. §. megfelelő alkalmazásával a hajtópénz megfizetésére, továbbá az okozott kár megtérítésére is kötelezni kell; ha a kártérítési követelés tisztázása bővebb bizonyítást tenne szükségessé, vagy az eljárást más okból jelentékenyen késleltetné, a rendőri büntetőbíróság a határozathozatalt ebben a kérdésben mellőzheti.

* *

(M. i.) A bűnvádi perrendtartás (Bp.) és a közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt kihágásokra vonatkozó rendőri büntetőeljárás szabályai (Rbsz.) a büntetendő cselekménnyel kapcsolatos kártérítési és egyéb magánjogi követelés tárgyalását és eldöntését csak arra az esetre teszik a büntetőbíróság kötelességévé, ha az a büntetőeljárást jelentékenyen nem késlelteti.

Ezzel szemben a régi erdei és a még hatálybanlévő mezőrendőri kihágásokra vonatkozó büntető szabályaink (1879 : XXXI. t.-c. és 1894 : XII. t.-c.) úgy rendelkeztek, illetve rendelkeznek, hogy a rendőri büntetőbíróság a kihágással kapcsolatos kártérítési és egyéb magánjogi követelés kérdésében, a követelés összegére való tekintet nélkül, a kihágási üggyel együttesen köteles dönteni.

(M. i.) Minthogy a kártérítési és egyéb magánjogi követeléseknek a kihágási üggyel együttesen való érdemi eldöntése a gyakorlati életben igen jól bevált és az erdőtulajdon hathatós védelme szempontjából is megfelelőnek bizonyult, a T. ezt a jövőben is fenntartani kívánta annál is inkább, mert az az eljárást lényegesen egyszerűsíti, gyorsítja, olcsóbbá teszi s így lényeges idő-, költség- és munkamegtakarítást jelent a hatóságra, a sértettre és a tettesre is egyaránt.

Kivételnek csak abban az esetben van helye, ha a kártérítési követelés tisztázása bővebb bizonyítást tesz szükségessé, vagy az eljárást más okból késleltetné.

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 1486/1937. kih. és 4463/1938. kih. számú végzésével az alsóbbfokú ítéleteket megsemmisítette és az eljárás kiegészítése mellett új elsőfokú határozat hozatalát rendelte el azért, mert az alsóbbfokú rendőri büntetőbíróságok a sértettet kártérítési igényével polgári perre utasították, holott a kártérítés összegének a megállapítása nem ütközött volna olyan akadályba, amely ilyen rendelkezést tett volna szükségessé.

Az ellopott erdei termék ugyanis bizonyítható, ennek alapján pedig a kártérítést is meg lehet állapítani.

A sértettet megilleti egyfelől az ellopott vagy megrongált, avagy hasznavehetetlenné lett erdőtermék használati, vagy forgalmi értékének, mint a közvetlen kárnak a megtérítése a T. 273. §-ának *a)*

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

pontja alapján, másfelől az idézett törvényszakasz *b)—k)* pontjai és illetve a T. 274. §. alapján annak a közvetett kárnak megtérítése is, amely a kártétel folytán előáll. A közvetlen kárt a Rbsz. 45. §. (3.) bekezdése és a T. 262. §-a alapján az erdei árszabályzat alapulvételével kell megállapítani, a közvetett kárt pedig ennek a hányadában kell kifejezni. (101.784/1937. II. 1. és 125.458/1938. II. 1. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 6864/1939. kih. számú ítéletében megállapította, hogy az alsóbbfokú rendőri büntetőbíróságok jogszabályt sértettek azzal, hogy a T. 284. §-ának alapján a sértett magánvádló birtokosság helyett és a T. 65., valamint 233. §-ai, továbbá a R. 143. §-ának 7. pontja alapján hivatalból eljáró sz.-i erdőfelügyelőség terhére állapították meg az eljárás során előállott költségeket, holott abban az esetben, ha a megállapításnak helye van, a Rüsz. 74. §-a alapján és a Rbsz. 210. §. 5. pontjának megfelelően a sértett birtokosság terhére kellett volna azt megállapítani.

Ennek ellenére az eljárási költségek megállapítását a Kihágási Tanács azért mellőzte, mert az eljárás erdőrendészeti úton tovább folyik, s így a kihágási eljárás során előállott költségek megállapítása iránt is az erdőrendészeti úton hozandó határozatban lehet majd intézkedni. (71.011/1940. II. 1. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 1263/1932./I. és 1138/1941. kih. számú ítéletével a sértettet a hajtópénz megállapítására irányuló igényével elutasította, mert az eljárás nem igazolta a hajtópénz felszámításának jogosságát. A hajtópénz felszámításának ugyanis csak azokban az esetekben lehet helye, ha terhelt a legelő állatoknak a tilos területről való kihajtását felszólítás ellenére megtagadta, vagy a legelő állatokat a tiltott területen őrizetlenül hagyta, avagy, ha az állatok tulajdonosa és az őrzéssel megbízott személy ismeretlen. (46.069/1933. I. 1. és 44.752/1941. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 273—279. §-ban foglaltakat.)

T. 283. §.

(1.) Amennyiben a kártérítés felől nem a rendőri büntetőbíróság dönt, a bírói hatáskör megállapítása szempontjából a kártérítés összegéül, ha az a vonatkozó erdei árszabályzatból kétségtelenül meg nem állapítható, a feljelentésben érvényesíteni kívánt, vagy a sértett által megjelölt károsszeget kell tekinteni.

* *

Ez a rendelkezés a hatásköri vitákat kívánja kizárni. Nem jelenti azonban azt, hogy a károsult a kártérítési igényét nem szállíthatná le, vagy hogy egyik vagy másik tételtől nem állhatna el, illetve, hogy kárigényének a mértékét nem emelhetné fel az erdei árszabály-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

zatból kiszámítható összegig. Ha azonban a károsszeg az erdei árszabályzatból nem számítható ki, úgy a kárigény leszállításának a hatáskör szempontjából is van jelentősége.

(L. még a T. 262. §. alatti részt.)

T. 284. §.

(1) A magánindítványt az általános szabályok szerint erre jogosultakon felül meghatalmazás nélkül előterjeszheti, és az erdőtulajdonost az eljárás folyamán is képviselheti az erdőmérnök, ha arra az erdőre nézve, amelyben a kihágást elkövették, az erdőgazdaság irányításával és vezetésével van megbízva, s e megbízásából folyóan hatósági esküt tett.

(2.) Ha az erdő államrendészeti kezelésben van, a magánindítvány előterjesztésére feljogosított erdőkezelőnek az erdőfelügyelőség képviselőjét kell tekinteni, aki a magánvád képviseletére is önállóan jogosult.

* *

Az itt szabályozott kérdésekben a Rbsz. 37. és 245. §-ai hasonlóan rendelkeznek.

(M. i.) Azt a rendelkezést azonban, hogy a magánindítványt a tulajdonos erdőkezelője is jogosítva van előterjeszteni, a T. új rendelkezéseivel összhangzásba kellett hozni, nevezetesen kifejezésre kellett juttatni, hogy erdőkezelő alatt általában az erdőgazdaság irányításával és vezetésével megbízott hatóságilag felesketett erdőmérnököt, államerdészeti kezelésben lévő erdőnél pedig a kezelést ellátó erdőfelügyelőség képviselőjét kell tekinteni.

A Királyi Kúria B. T. 3769/15/1937. szám alatt hozott jogegységi határozatával kimondotta, hogy az erdőfelügyelőséget az államerdészeti kezelésbe vett erdővel kapcsolatban, ha az elkövetett és a T. 258. §-ában meghatározott valamely cselekmény nem erdei kihágásnak, hanem hivatalból üldözendő vétségnek vagy bűntettnek minősül, a Bp. 13. §-ának (6.) bekezdése alapján sértettnek kell tekinteni.

Az igazságügyminiszter erre való tekintettel a 6762/1938. IV. számú átiratában figyelmeztette a földmívelésügyi minisztert, hogy célszerű lenne, ha az erdőfelügyelőségek az államerdészeti kezelésbe vett erdővel kapcsolatban elkövetett bűncselekmény miatt tett feljelentésükben minden esetben hivatkoznának a T. 284. §. (2.) bekezdésében foglalt rendelkezésre, illetve arra, hogy amennyiben a cselekmény hivatalból üldözendő bűntett vagy vétség tényálladékát valósítaná meg, a kir. Kúria fentebbi jogegységi határozata értelmében az erdőfelügyelőséget a bűnvádi eljárásban a sértett jogköre illeti meg. (36.018/1938. II. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az erdőbirtokossági társulat képviseletére a T. 190. §-a alapján általában és elsősorban annak az elnöke jogosult, ha tehát a magánvád képviseletében saját részéről is fellép, a 284. §-ában biztosított jogai az erdőfelügyelőségnek megszűnnek.

Ebből következően a magánvádat az erdőfelügyelőség az erdőbirtokossági társulati elnök megszüntető nyilatkozata után már nem képviselheti.

Ennek megfelelően a belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 5290/1936. kih., illetve 7218/1936. kih. számú végzésével az alsóbbfokú ítéleteket megsemmisítette, terheltek ellen a rendőri büntető eljárást megszüntette és az összes iratokat a sértett erdőbirtokossági társulat ellen az erdőrendészeti áthágás iránti eljárás lefolytatása végett az illetékes elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz áttenni rendelte el.

A sértett birtokosság képviselőjének a magánvád visszavonását tartalmazó nyilatkozata miatt a T. 239. §-ában meghatározott erdőrendészeti áthágás látszik fennforogni. (82.912/1937. II. 1. és 83.769/1937. II. 1. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 268/1931./I. kih. számú ítéletében megállapította, hogy a m. kir. erdőhivatal vádindítványát nem nyujtotta be elkésetten. Az erdőhivatal ugyanis vádindítványát az államerdészeti kezelés alatt álló erdő tulajdonosának a képviseletében ennek felhatalmazása nélkül is előterjesztheti (R. 143. §. 7. pont), amiből következőleg a törvény alapján reáruházott jogának a gyakorlásában őt az erdőbirtokos mulasztása nem korlátozhatja.

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 538/1931. kih. számú végzésével megállapította, hogy az államerdészeti kezelés alatt álló erdő tulajdonosának, mint sértettnek a képviseletére és ebből folyólag a vádindítvány előterjesztésére (R. 143. §. 7. pont és T. 284. §.) a m. kir. erdőhivatal, mint hatósági szervezet s nem a vezető személye jogosított.

(L. még a T. 271. §-ban foglaltakat.)

T. 285. §.

(1.) A községi előljáróság tagjai, a mezőőrök, a rendőri közegek és a csendőrség tagjai, s általában az összes hatóságok és hatósági közegek kötelesek — az alábbi kivétellel — a hivatali hatáskörükben tudomásukra jutott és hivatalból üldözött erdei kihágásokat az adatok és bizonyítékok közlésével az illetékes rendőri büntetőbíróságnál haladéktalanul feljelenteni.

(2.) Ugyanez a kötelessége a hatóságilag feleskedett erdészeti alkalmazottaknak és a vadőröknek is, de

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

csak azokra a hivatalból üldözött erdei kihágásokra nézve, amelyeknek elkövetéséért nem szolgálatadójuk felelős.

(3.) A feljelentés kötelezettsége az adóhatóságokra és az adókivető és adókezelő közegekre nem vonatkozik.

* *

A Rbsz. 49. §-a hasonló értelemben rendelkezik.

A T. ebben a szakaszban az erdőrendészeti áthágások bejelentési kötelezettségéhez hasonlóan, az említett jogszabályoktól eltérően a hatóságilag felesketett erdészeti alkalmazottakat és vadőröket nem általában minden hivatalból üldözött erdei kihágás bejelentésére kötelezi, hanem csakis azoknak a bejelentésére, amelyekért nem a szolgálatadójuk a felelős. Ennek a magyarázata ugyanaz, ami az erdőrendészeti áthágások kötelező bejelentésének, hogy t. i. nincsen jogszabály, amelynek az alapján az alkalmazottat az elbocsátás veszélye ellen meg lehetne védeni.

(L. még a T. 253. §. alatti részt.)

T. 286. §.

(1.) Hivatalból üldözött erdei kihágás miatt indított rendőri büntetőeljárásban a szakképviselő jogait és kötelességeit az erdőfelügyelőség kiküldöttje gyakorolja.

* *

(M. i.) A rendőri büntetőeljárás egységes szabályozása kapcsán kiadott 166.000/1910. B. M. számú rendelet a (Rbsz.) 30. §-ában említett szakképviselők névjegyzékének megállapításánál különbséget tett abban, hogy az erdő, amelyben a kihágást elkövették az állam tulajdona-e, államerdészeti kezelésben van-e, vagy magánerdő-e. Ezeket a megkülönböztetéseket a T. most mellőzi s kimondja, hogy a szakképviselő jogait és kötelességeit mindenkor az erdőfelügyelőség kiküldöttje gyakorolja tekintet nélkül arra, hogy a terület kinek a tulajdona, vagy államerdészeti kezelés alatt áll-e. A módosítás a T. szelleméből önként következik. A törvény hatálya alá eső összes erdők és egyéb területek felett ugyanis a közvetlen felügyeletet, nemkülönben a hatósági rendelkezések kezdeményezését és végrehajtását is az erdőfelügyelőség gyakorolja s így egyedül ő lehet jogosítva annak az elbírálására is, hogy bizonyos cselekménnyel az általános erdészeti érdekek megsértettek-e oly mértékben, hogy annak törvényszerű megtorlására szükség van; egyébként is az erdészeti érdekeket ilyen ügyekben célszerűen csak ő képviselheti.

A rendőri büntetőeljárásban résztvevő szakképviselők összesített jegyzékét az 5200/1932. kih. számú körrendelet tartalmazza.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A szakképviselők névjegyzékét a T.-nek megfelelően és a belföldön kitermelt faanyagok kötelező bejelentése, az ország faszükségletének és a tüzifaellátásnak a biztosítása, valamint egyes faanyagok zár alá vétele céljából kiadott rendeletekkel kapcsolatban a belügyminiszter a 134/1936., illetve 325/1941. kih. számú körrendeletével (megjelent a Belügyi Közlöny 1936. évi február hó 23-i 8., illetve az 1941. évi március hó 16-i 13. számában) kiigazította. (29.138/1936. II. 1. és 44.558/1941. I. 1. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 1275/1931. kih. számú ítéletével a m. kir. erdőhivatal előterjesztette fellebbezést a Rbsz. 172. §-a értelmében hivatalból visszautasította. — Az erdőhivatal vezetőjét, akit az eljárásba tévesen szakképviselőként vontak be, helyesen véleményadásra felkért szakértőnek kell tekinteni (T. 232. §., Rbsz. 140. §.). Szakképviseletnek ugyanis a Rbsz. 30. §-a értelmében csak hivatalból üldözendő kihágásoknál lehet helye. Végül az erdőhivatalt a sértett képviselőjének sem lehet tekinteni (R. 143. §. 7. pontja), mert az erdő, amelyben a kihágást elkövették, nincsen államerdészeti kezelés alatt.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Kilencedik cím. Az Országos Erdei Alap.

Ez a cím az Országos Erdei Alapról szóló rendelkezéseket tartalmazza.

A T. az Országos Erdei Alapról szóló 1923 : XX. t.-c. jogszabályait azért vette fel, mert célszerűségi okok szólnak a mellett, hogy a kizárólag erdőgazdasági érdekeket szolgáló Országos Erdei Alap szabályai az erdészeti kérdéseket rendező többi jogszabályokkal együtt ugyanabban a törvényben foglaljanak helyet, mint ahogyan az 1923:XX. t.-c. megalkotása előtt az Országos Erdei Alapról szintén maga az 1879 : XXXI. t.-c.-be foglalt erdőtörvény rendelkezett.

Az 1923 : XX. t.-c. rendelkezéseit a T. — néhány kiegészítéstől eltekintve — teljes egészében változatlanul vette át.

T. 287. §.

(1.) Az Országos Erdei Alap közérdekű erdészeti és természetvédelmi célok előmozdítására szolgál. Az Alapban kezelt vagyon az állam tulajdona.

* *

Hogy az Alap jövedelmét természetvédelmi célra is fel lehet használni, az abból a szoros kapcsolatból következik, amely az erdőgazdaság és a természetvédelem között fennáll.

T. 288. §.

(1.) Az Országos Erdei Alap jövedelmei a következők:

1. az erdőrendészeti áthágások miatt kiszabott pénzbírságok címén befolyt összeg négyötöd része (247. §.);

(2.) az erdei kihágások után kiszabott pénzbüntetés címén befolyt összegnek az államot illető része (1901:XX. t.-c. 23. §.);

3. az Alap költségén kiadott szakirodalmi művekből befolyt jövedelem;

4. azok az összegek, amelyek az 1913:XXXIII. törvénycikkben foglalt felhatalmazás alapján eladott

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ingatlanokért, továbbá az úrbéri elkülönítés, arányosítás, tagosítás, telepítés, feldarabolás, határkiigazítás vagy kisajátítás során értékesített, avagy a törvényhozás külön intézkedése alapján eladott vagy elcserélt állami erdőkért befolynak;

5. az Alap gyümölcsözőleg elhelyezett pénzeinek kamatai;

6. az Alap ingatlanainak jövedelmei;

7. külön jogszabályi rendelkezéssel az Alapnak juttatott összegek, kifejezetten az Alapnak juttatott adományok, továbbá az Alap rendeltetésének megfelelő célok előmozdítására más adományozott megnevezése nélkül rendelt adományok.

R. 459. §.

(1.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság esetről-esetre köteles intézkedni, hogy az erdőrendészeti áthágás esetében jogerősen kiszabott és befolyt pénzbirság négyötöd részét a behajtással megbízott közigazgatási hatóság az Országos Erdei Alap javára a R. 458. §-ában foglalt rendelkezésnek megfelelően befizesse és a befizetést igazoló elismervényt a befizetéstől számított nyolc nap alatt az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak bemutassa.

(2.) Ha a pénzbüntetés behajtása vagy megosztása tévesen történt, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a helyesbítés iránt haladéktalanul intézkedni köteles.

R. 460. §.

(1.) A T. 288. §-ának 2. pontja értelmében az Országos Erdei Alapot illető jövedelem biztosítása végett a főszolgabírák és a m. kir. rendőrség kapitányságai, valamint kirendeltségei az erdei kihágási ügyekben befolyt büntetéspénzeket a másféle büntetéspénzektől elkülönítve kötelesek a kihágási büntetéspénzek kezelésére vonatkozó általános szabályok szerint kezelni és a befolyt büntetéspénzek felerészét közvetlenül az Országos Erdei Alap postatakarékpénztári csekkszámlája javára kötelesek átutalni.

(2.) Az elkülönítve kezelés és nyilvántartás részletes szabályait a belügyminiszter rendelete állapítja meg.

R. 461. §.

(1.) Az Országos Erdei Alap javára kell befizetni az állami szolgálatban nem álló erdészeti alkalmazottakra a T. 55. §-a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

alapján megállapított szolgálati utasítás értelmében szolgálati vagy fegyelmi úton kirótt és befizetett rendbirsági és pénzbüntetési összegeket, a tűzifa és egyéb erdei termékek szállítási igazolványainak díjaiból az Alap részére megállapított összegeket és általában minden olyan összeget, amelyet jogszabály rendelkezése az Alapnak juttat.

R. 462. §.

(1.) Az Országos Erdei Alapnak felajánlott önkéntes pénzadományok elfogadásáról a földmívelésügyi miniszter határoz.

* *

Az erdei kihágások után kiszabott pénzbüntetés címén befolyt összegeknek az államot éspedig a T. 288. §-ának 2. pontja értelmében az *„Országos Erdei Alap"*-ot illető részét a 127.000/1903. B. M. számú rendelet 6., illetve 13. §-ai, valamint a 152.720/1922. B. M. számú rendelet 6. §-a szerint az Országos Erdei Alap csekkszámlájára, a m. kir. postatakarékpénztár útján kell átutalni. (28.816/1936. I. 1. F. M. sz.)

Az erdei kihágási büntetéspénzekből az államot illető felerésznek a T. 288. §-ának 2. pontjában foglaltak szerint az Országos Erdei Alap javára való befizetését az 1938 : XII. t.-c., illetve a végrehajtása tárgyában kiadott 1400/1938. P. M. számú körrendelet nem érinti, sőt az utóbbi kifejezetten továbbra is érvényben tartja.

Ezek szerint az erdei kihágások után kiszabott pénzbüntetés címén befolyt összegeknek az államot illető felerésze változatlanul a T. 288. §-ának 2. pontja alapján az Országos Erdei Alap javára fordítandó, míg a másik felerészre nézve az 1938. évi július hó 1-től hozandó határozatokban az 1938 : XII. t.-c. 37. §-ának (2.) bekezdése alapján és az 1400/1938. P. M. számú körrendeletre való hivatkozással egynegyed részben az érdekelt község (város) és egynegyed részben az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet javára való fordítása iránt kell intézkedni. (1660/1939. kih. B. M. — 111.641/1939. II. 1. F: M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 459/1938. kih. számú ítéletével a másodfokú ítéletet részben megváltoztatta és a befolyó pénzbüntetésből az államot illető felerésznek a T. 288. §. 2. pontja alapján az Országos Erdei Alap javára való fordítását rendelte el. (38.096/1938. II. 1. F. M. sz.)

T. 289. §.

(1.) Az alap jövedelmei a következő közcélok előmozdítására szolgálnak:

1. az ország erdőgazdaságának fejlesztésére, különösen erdőtelepítések és fásítások előmozdítására, valamint rovarok és élősdi növények által okozott károk (23. §.) enyhítésére;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

2. az erdészeti tudomány és szakirodalom előmozdítására, valamint az erdészeti szakismeretek terjesztésére és az erdészeti kísérleti és kutató ügy fejlesztésére;

3. az erdőrendészeti intézkedésekkel kapcsolatos kiadások ama részének előlegezésére vagy fedezésére, melyet az érdekeltek helyett — törvényes rendelkezések alapján — az államkincstár előlegez vagy visel, továbbá az erdőrendészeti áthágás miatt megindított eljárás, illetőleg a hivatalból üldözendő erdei kihágás miatt folyamatba tett rendőri büntető eljárás költségeinek fedezésére abban az esetben, ha a felmerült költségek mást nem terhelnek, vagy be nem hajthatók;

4. az állami erdőbirtokok kiegészítésére alkalmas erdőrészeknek, valamint erdészeti érdekeket szolgáló ingatlanoknak, közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területeknek, erdőbirtokossági társulati használati illetőségeknek megszerzésére;

5. a természetvédelem előmozdítására ingatlanok megszerzése útján vagy más módon.

R 463. §.

(1.) Szakirodalmi műnek az Országos Erdei Alap költségén való kiadásáról esetről-esetre a földmívelésügyi miniszter rendelkezik.

R. 467. §.

(1.) A T. 289. §-ában felsorolt közcélok előmozdítása ügyében a földmívelésügyi miniszter az elsőfokú erdőrendészeti hatóság vagy az erdőigazgatóság vagy az erdészeti kutatóintézet előterjesztése alapján vagy ilyen előterjesztés nélkül is hivatalból vagy az érdekelt fél kérelmére esetről-esetre határoz és a szükséges összegeket az Alap évi költségvetésében megállapított hitelkeretek között esetről-esetre utalványozza.

(2.) Az Országos Erdei Alapból nyujtható támogatás vagy segély engedélyezésére vonatkozó kérvényt az illetékes erdőigazgatóságnál kell benyujtani, a kérvényt az erdőigazgatóság a méltánylást érdemlő körülményeket és a kérelmező vagyoni viszonyait is részletesen ismertető jelentésével a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 468. §.

(1.) Az erdőrendészeti áthágás miatt megindított eljárásból folyóan, valamint a hivatalból üldözendő erdei kihágásból folyóan a T. 289. §-ának 3. pontja értelmében szükséges összegek utalványozása iránt a határozathozatalra illetékes elsőfokú erdőrendészeti hatóság, illetőleg az illetékes rendőri büntetőbíró tesz utalványozáshoz szükséges adatok közlése mellett a földmívelésügyi miniszterhez előterjesztést. Az előterjesztéshez a jogerős határozat hivatalos másolatát is csatolni kell.

R. 469. §.

(1.) Ha a földmívelésügyi miniszter a T. 289. §-ának 3. pontja alapján olyan munka elvégzésére utalványoz költségelőleget, amelynek költségeit a fél köteles viselni, meg kell állapítani az előleg elszámolásának és a R. 472. és 499. §-ainak figyelembevételével a költségek megfizetésének a módozatait is.

R. 470. §.

(1.) A T. 289. §-ának 4. és 5. pontjában említett ingatlanok megszerzéséhez a pénzügyminiszter előzetes hozzájárulása is szükséges.

R. 471. §.

(1.) A földmívelésügyi miniszter rendelkezése alapján az Országos Erdei Alap költségén lehet gondoskodni azoknak a nyomtatványoknak, ürlapoknak, füzeteknek, jelvényeknek az előállításáról és az Alap javára való elárusításáról, amelyeket a jelen rendelet vagy a T. végrehajtására vonatkozó külön rendeletek értelmében a felek kötelesek saját költségükön beszerezni.

(2.) Az előállított nyomtatványok és egyéb tárgyak eladási árát és az eladás módozatait a földmívelésügyi miniszter esetenkint állapítja meg.

(3.) Az elárusítással megbízott erdészeti hivatalok (erdőigazgatóság, erdőfelügyelőség, erdőfelügyelőségi kirendeltség, erdőhivatal) a befolyó összegeket a R. 458. §-ának rendelkezése szerint fizetik be és az eladásról félévenkint elszámolnak.

R. 472. §.

(1.) Azokról a költségekről, amelyeket az államkincstár az érdekelt erdőbirtokosok terhére hivatalból elrendelt munkálatok teljesítése fejében az érdekeltek helyett az Országos Erdei Alapból előlegezett, az illetékes erdőigazgatóság mellé rendelt szám-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

vevőség költségjegyzéket készít. Az erdőigazgatóság a költségjegyzéket az érdekelt erdőtulajdonosnak azzal a felhívással küldi meg, hogy a felmerült költségeket az Országos Erdei Alap csekkszámlája javára a felhívástól számított tizenöt nap alatt fizesse be.

(2.) Ha az érdekelt fél fizetési kötelezettségének a megjelölt határidő alatt nem tesz eleget, az előlegezett összegnek és a késedelmi kamatoknak közadók módjára való behajtása iránt a R. 499. §-ának megfelelően intézkedni kell.

* *

A T.-szakasz természetvédelemre vonatkozó rendelkezésének megokolása ugyanaz, mint a T. 287. §-a alatt előadottak.

Erdőbirtokossági társulati használati illetőségnek az Országos Erdei Alap részéről átmenetileg elővásárlás útján való megszerzése vagyonátruházási illeték alól — a fennálló törvényes rendelkezések (1920 : XXXIV. t.-c. 8. §. 2. pontja) szerint — nem mentes. (67.331/1937. XI. a. P. M. — 82.992/1937. II. 1. F. M. sz.)

A pénzügyminiszter 1139/1940. számú rendelete 8. §. (1.) bekezdésének 7. pontja szerint az erdőtulajdonosnak a soproni m. kir. erdészeti kutatóintézethez szakszerű tájékoztatás vagy véleményadás iránt intézett beadványa illetékmentes. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

T. 290. §.

(1.) Az Országos Erdei Alap évi kiadásait és bevételeit a földmívelésügyi miniszter kezeli, az Alap évi költségvetését elkészíti, s a kezelési eredményről évenkint zárószámadást készít.

R. 458. §.

(1.) Az Országos Erdei Alap bevételeit és kiadásait a postatakarékpénztárnál vezetett *„Országos Erdei Alap“* elnevezésű csekkszámlán kell az állami alapok kezelésére vonatkozó általános szabályoknak megfelelően kezelni.

(2.) Minden olyan pénzösszeget, amely a T. 288. §-a és a jelen rendelet értelmében az Országos Erdei Alapot illeti, az Alap javára kell bevételezni, illetőleg az *„Országos Erdei Alap“* elnevezésű postatakarékpénztári csekkszámla javára kell befizetni. Befizetési lapot bármely erdőigazgatóságnál, erdőfelügyelőségnél és erdőhivatalnál vagy a földmívelésügyi minisztériumnál lehet szerezni. A befizetéshez bármely postahivatalnál kapható és megfelelően kitöltött postatakarékpénztári befizetési lapot is lehet használni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 473. §.

(1.) Az Alap számvevőségi szolgálatát a földmívelésügyi minisztérium számvevőségének erdészeti osztálya látja el.

* *

Az alap kezelését a T. az 1926 : XV. t.-c. 21. §-ának rendelkezése értelmében a fenti T.-szakaszban foglaltaknak megfelelően szabályozta.

T. 291. §.

(1.) Az Országos Erdei Alap tőkevagyonát a földmívelésügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértve kezeli és gyümölcsözteti. Ezt a tőkevagyont érinteni nem szabad.

(2.) A földmívelésügyi miniszter a pénzügyminiszter hozzájárulásával a tőkevagyont is igénybeveheti a következő célokra:

a) közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területek és erdőbirtokossági társulati használati illetőségek, valamint erdészeti érdekeket szolgáló egyéb ingatlanok megszerzésére, továbbá közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területeken teljesítendő munkálatok költségeire akkora összeg erejéig, amekkora az Alapnak az illető évre szóló költségvetésében fedezetet nem talál;

b) annak a hiánynak fedezésére, amely a költségvetési évben a miatt állott elő, mert az Alap bevételei a kiadásokat nem fedezték.

R. 464. §.

(1.) Az Országos Erdei Alap tőkéit gyümölcsöztetés végett csak a Postatakarékpénztárnál vagy a Pénzintézeti Központ I. kúriájába tartozó pénzintézeteknél lehet gyümölcsözőleg elhelyezni.

(2.) Az elhelyezett tőkék álladékáról (egyenlegéről) a földmívelésügyi minisztérium számvevőségének erdészeti osztálya félévenkint számlakivonatot köteles bekérni.

R. 465. §.

(1.) Az Országos Erdei Alap tulajdonában levő ingatlanok kezelésére az ingatlan állami vagyon kezelésére vonatkozó szabályok irányadók.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 466. §.

(1.) Az Országos Erdei Alap évi tiszta jövedelmének húsz százalékát a tőkéhez kell csatolni és csak a fennmaradó részt lehet a T. 289. §-ában meghatározott célokra felhasználni.

(2.) Az Alap kezelésére egyébként az állami alapok kezelésére vonatkozó szabályok irányadók.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Tizedik cím. Vegyes, átmeneti és zárórendelkezések

Ez a cím azokat a rendelkezéseket tartalmazza, amelyeket részben tárgyuknál, részben általános átmeneti és záró jellegüknél fogva az előző címek alá sorolni nem lehetett. Így az adómérséklést, adómentességet és illetékmentességet megállapító, a fürdőtörvényt (1929 : XVI. t.-c.) és az úttörvényt (1890 : I. t.-c.) módosító, megváltási és kisajátítási jogra, bányászatra, erdőgazdasági közösségek alakítására, kötvénykibocsátásra, erdőingatlan elidegenítésére, csereerdőtelepítésre, átmeneti fahasználatokra és átmeneti erdészeti személyzeti létszámra, az alföldi erdőtelepítésre és fásításokra, végül a korábbi jogszabályok hatályon kívül helyezésére és a törvény végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket foglalja magában.

T. 292. §.

(1.) A jelen törvénynek azokat a rendelkezéseit, amelyek az ingatlan tulajdonosára kötelezettségeket rónak, vagy valamely intézkedést a tulajdonos engedélyéhez kötnek, hacsak a törvény mást nem rendel, alkalmazni kell az ingatlan javadalmasára, hitbizomány birtokosára, a haszonélvezőre és a haszonbérlőre (vadászati jog haszonbérlőjére) is.

R. 474. §.

A jelen rendeletnek azokat a rendelkezéseit, amelyek az ingatlan tulajdonosára kötelezettségeket rónak, vagy valamely intézkedést a tulajdonos engedélyéhez kötnek, hacsak a jelen rendelet vagy más jogszabály mást nem rendel, vagy a dolog természetéből más nem következik, alkalmazni kell az ingatlan javadalmasára, a hitbizomány birtokosára, a haszonélvezőre és a haszonbérlőre (vadászati jog haszonbérlőjére) is.

* *

(M. i.) Tisztázni kellett azt, hogy a T. által a tulajdonosra rótt kötelességek mennyiben terjednek ki az erdőgazdaságokban gyakran szereplő haszonélvezőkre, javadalmasra, hitbizományi birtokosra, haszonbérlőre tekintettel arra, hogy a haszonélvezők cselekményei és mulasztásai tapasztalás szerint gyakran szolgáltatnak okot a hatóság beavatkozására.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Mivel a rendes használat mértékén túlterjedő használat az állag igénybevételét jelenti, rendkívüli fahasználatra a haszonélvező és a haszonbérlő nem kaphat engedélyt. Még kevésbbé lehet erről szó a fakitermelésre jogosultnál, aki csupán az erdő tulajdonosának vagy tényleges birtokosának a kihasználására engedélyezett és eladásra szánt faanyagát szerzi meg. (T. 347/48/1937. I. M. — 81.638/1937. II. 2. F. M. sz.)

T. 293. §.

(1.) A véderdőket és a természetvédelmi rendelkezésekkel érintett területeket addig, míg jövedelmük az ezeket a területeket terhelő különleges korlátozások miatt az egyébként okszerűen várható jövedelemnél kisebb, megfelelő adómérséklés illeti meg.

(2.) A negyedik cím alapján, valamint az 1923: XIX. törvénycikk alapján megtelepített erdők adómentesek annak az időpontnak a beálltáig, amíg a főhasználat kezdetét veszi, legelőgazdaságra berendezett erdők pedig adómentesek, amíg a legeltetés kezdetét veszi.

(3.) Az erdők termésében elemi csapások által okozott rendkívüli károk esetében adóelengedésnek vagy adómérséklésnek van helye.

(4.) Ha káros rovarok, vagy élősködő gombák ellen való védekezés céljából (22. §.) fiatal erdőt kellene letarolni, s helyette újat telepíteni, és a letarolt faállomány értéke az újraerdősítés költségeit nem fedezi, a telepített új erdőt az erdőigazgatóság javaslata alapján annyi évi adómentességben kell részesíteni, ahány éves volt a kiirtott állomány.

(5.) Az adómentesség vagy adómérséklés a földadóra és járulékaira terjed ki.

(6.) Az adómentességet vagy adómérséklést a földmívelésügyi miniszter által megállapított feltételek szerint ideiglenes adókedvezmény alakjában tíz évről tíz évre a pénzügyminiszter adja meg.

R. 475. §.

(1.) A T. 293. §-ában biztosított adómérséklés engedélyezése iránt az erdőtulajdonos kérelmét az adómérséklés alapjául szolgáló kijelölő határozat jogerőre emelkedése és a véderdő,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

illetőleg a természetvédelmi rendelkezésekkel érintett terület határainak kijelölése és állandósítása után terjesztheti elő. A kérvényt a pénzügyminiszterhez kell intézni és az erdőfelügyelőséghez kell benyujtani. A kérvényhez csatolni kell a kijelölő határozat másolatát és ki kell mutatni a kérvényben azt a jövedelemcsökkenést, amely az erdő jövedelmében a kijelölés következtében mutatkozik.

(2.) Az erdőfelügyelőség a kérvényt és mellékleteit az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz terjeszti be és előterjesztésében az összes figyelembe vehető körülmények gondos mérlegelésével véleményt nyilvánít annak az esetleges jövedelemcsökkenésnek a mértékéről, amely az egyébként okszerűen várható jövedelemmel szemben mutatkozik.

(3.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az iratokat javaslata kíséretében a földmívelésügyi miniszterhez felterjeszti.

(4.) Ha a földmívelésügyi miniszter a T. 293. §-ának rendelkezéséhez képest az adómérséklés feltételeinek fennforgását megállapítja, az iratokat a földadómérséklés engedélyezése végett a pénzügyminiszternek megküldi.

R. 476. §.

(1.) A földadómérséklés mind a véderdő, mind a természetvédelmi rendelkezésekkel érintett terület tekintetében a földadómérséklés engedélyezésére vonatkozó kérvény benyujtásának napját követő évvel kezdődik és annak az évnek a végéig tart, amelyben a véderdő jelleget megszüntető határozat jogerőre emelkedett, illetőleg a természetvédelmi terület jelleget megszüntető határozat kelt.

(2.) Az adómérséklés kedvezménye magánérdekű véderdőre a T. 5. §-ának utolsó bekezdésében foglalt rendelkezéshez képest nem terjed ki.

(3.) Tájvédelmi körzetbe eső területet illetően az adómérséklés iránti eljárás megindításának csak annyiban van helye, amennyiben arra használati korlátozást rendeltek el.

(4.) Az adómérséklést az üzemtervbe, a természetvédelmi rendelkezésekkel érintett területeket illetően pedig a természetvédelmi területek nyilvántartásába be kell jegyezni.

(5.) A jelen §. rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell olyan esetben is, amikor a tulajdonos az 1879 : XXXI. törvénycikk alapján kijelölt és üzemterv (használati terv) szerint kezelt véderdő után kér adómérséklési kedvezményt.

R. 477. §.

(1.) Az erdők termésében elemi csapások által okozott rendkívüli károk (T. 293. §. harmadik bekezdés) esetében igé-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

nyelhető földadóelengedés részletes szabályait a földadóra vonatkozó törvényes rendelkezések állapítják meg.

(2.) A kárbecslés során tartandó helyszíni eljárásba, jelentősebb esetekben az erdőfelügyelőséget is be kell vonni.

* *

A régi és még hatályban lévő törvényeink is biztosítottak, illetve biztosítanak erdőterületek után adókedvezményeket. Így az 1879 : XXXI. t.-c. 2. §-a a véderdőkre, az 1875 : VII. t.-c. 6. §-a és az 1879 : XXXI. t.-c. 177. §-a a kopárterületekre, az 1923 : XIX. t.-c. az alföldi erdőtelepítésre kijelölt területekre, végül az 1909 : XI. t.-c. 36. §-a az elemi csapások megrongálta erdőkre állapított meg, illetve állapít meg adókedvezményt.

(M. i.) A T.-nek ez a §-a ugyanezeket a rendelkezéseket összefoglaltan tartalmazza, de az adókedvezményt kiterjeszti a természetvédelmi területekre is, mivel ezeknek a használata kizáróan közérdekből van korlátozva.

A T.-t ezekben a rendelkezésekben az a cél vezeti, hogy adókedvezménnyel könnyítsen azon az erdőtulajdonoson, aki ingatlanának jövedelmétől önhibáján kívül elesett s lehetővé tegye számára azt, hogy a törvény által rárótt kötelességeit, pl. a terület helyreállítására elrendelt erdősítési és egyéb munkálatok végrehajtását megfelelően teljesíthesse és a használatok esetleges korlátozásának vagy beszüntetésének terheit elviselhesse.

A pénzügyminiszter részéről a 100/1927. számú rendelet hivatalos összeállításával kapcsolatban kiadott 10.000/1927. számú utasításnak a T. végrehajtása során szükségessé vált módosítását tartalmazó 85.094/1938. IX. a. számú körrendelet intézkedik a közérdekű erdőtelepítések (T. 126—145. §.) az 1923 : XIX. t.-c. alapján telepített erdők (T. 310. §.) és a legelőgazdaságra berendezett erdők (T. 10. §.), valamint a fiatal erdők elemi csapásnak számítandó kényszerű letarolása utáni ideiglenes adómentességéről, továbbá a véderdők (T. 5. §.) és a természetvédelmi rendelkezésekkel érintett területek (T. 212—225. §.) adómérsékléséről. (123.095/1938. II. 1. F. M. sz.)

A T.-szakasz bizonyos erdőtelepítések után az adómentesség engedélyezésére azért nyujt módot, hogy ezzel a beerdősített terület jövedelmétől eleső erdőtulajdonosoknak az erdőtelepítésből eredő teher elviselését lehetővé tegye.

Ezt a kedvezményt a T. egyedül az erdőtelepítés elvégzésétől teszi függővé, miért is a későbbiek során az erdősítés kipusztulása miatt az adómentesség megtagadása a törvény szellemével össze nem egyeztethető.

Az erdősítés sikeres elvégzése után a terület az erdők törzskönyvébe kerül és a T. 1. §-ának a hatálya alá tartozik. Az ilyen területnek erdőként való fenntartására és ebből következőleg a szükséges erdősítések és pótlások elvégzésére pedig a tulajdonost már erdőrendészeti úton lehet kötelezni. (142.085/1940. IX. a. P. M. — 183.771/1940. I. 1.. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Földadómentességet csak erdőjellegűen és nem gyér hálózatban betelepített terület után lehet engedélyezni. (34.128/1938. II. 1. és 35.188/1938. II. 1. F. M. sz.)

Ártérbe eső új telepítésű erdőnek a T. 293. §-a alapján való ideiglenes földadómentessége nem szolgálhat okul a vízszabályozási járulék alóli mentességre. (156.128/1937. IX. a. P. M. — 38.534/1938. II. 2. F. M. sz.)

Jövedelem- és vagyonadóval kapcsolatban az erdőtulajdonos kérelme alapján csak az üzemtervileg is nyilvántartott erdők igazolhatók. (79.468/1935. I. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 294. §-a alatti részt.)

T. 294. §.

(1.) Ha a földtulajdonos ennek a törvénynek hatálybalépése után önként telepít erdőt olyan területen, amely nem esik ennek a törvénynek hatálya alá (1. és 2. §.), s amelyben sem a jelen törvény, sem más jogszabály szerint nem köteles erdőt telepíteni, a sikeresen beerdősített terület harminc éven át a földadó és járulékai alól ideiglenesen mentes, feltéve, hogy a tulajdonos a beerdősített területnek a jelen törvény hatálya alá tartozó erdőként törzskönyvezéséhez hozzájárul.

(2.) Az adómentességet a földmívelésügyi miniszter meghallgatásával a pénzügyminiszter adja meg.

(3.) Önkéntes erdőtelepítés esetében a földmívelésügyi miniszter, ha az állami csemetekertek készletei megengedik, díjtalan vagy kedvezményes árú csemete adományozásával is támogatja azt a földtulajdonost, aki az első bekezdésben említett törzskönyvezéshez való hozzájárulását már a telepítés megkezdése előtt megadja.

R. 478. §.

(1.) A T. negyedik címe alapján, valamint az 1923 : XIX. törvénycikk alapján telepített erdő után, továbbá a földtulajdonos által a T. hatálya alá nem tartozó területen önként telepített erdő (T. 294. §.) után engedélyezhető ideiglenes földadómentesség elnyerése iránt az érdekelt tulajdonosnak az egyes években foganatosított erdősítési munkálatok befejezésétől számított egy

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

év alatt kell a kataszteri és telekkönyvi adatokat is tartalmazó kérvényét vázlatrajzzal felszerelve a községi elöljáróságnál (városi adóhivatalnál) benyujtani; az elöljáróság (városi adóhivatal) azt megfelelő igazolással ellátva az erdőfelügyelőséghez teszi át.

(2.) Ha a tulajdonos a T. 294. §-a alapján kér önként telepített erdeje után ideiglenes földadómentességet, kérvényéhez az előbbi bekezdésben említett vázlatrajzon felül csatolnia kell a községi elöljáróság (városokban a polgármester, Budapesten a kerületi elöljáró) által láttamozott oly értelmű nyilatkozatot is, amely szerint a beerdősített területnek a T. hatálya alá eső erdőként törzskönyvezéséhez hozzájárul. Ha az erdő vagyonfelügyelet alatt áll, a kérvényhez a vagyonfelügyeleti hatóság hozzájárulását tartalmazó iratot is csatolni kell.

(3.) A benyujtott kérvény tekintetében az erdőfelügyelőség szükség esetében helyszíni szemle alapján megállapítja és igazolja az erdőtelepítés megtörténtét, valamint az adókedvezmény elnyerésére igényt adó egyéb körülmények fennforgását és azután a kérvényt véleménye kíséretében az elsőfokú erdőrendészeti hatósághoz továbbítja, az pedig az erdők törzskönyvének esetleg szükséges kiigazítására is kiterjedő javaslata kíséretében a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

(4.) Ha a földmívelésügyi miniszter a T. 293. §-ának utolsó bekezdése, valamint a T. 294. §-a értelmében az ideiglenes földadómentesség feltételeinek fennforgását megállapítja, az iratokat az ideiglenes földadómentesség engedélyezése végett a pénzügyminiszternek megküldi.

(5.) Az ideiglenes földadómentesség az egyes években foganatosított erdősítési munkálatok befejezését követő évtől kezdve jár.

(6.) Az adómentesség engedélyezését az erdőtelepítési, illetőleg a kijelölési tervben is fel kell jegyezni.

R. 479. §.

(1.) A T. 293. és 294. §-a alapján engedélyezett adókedvezmény az ingatlan mindenkori tényleges birtokosát (tulajdonosát vagy haszonélvezőjét) illeti.

R. 480. §.

(1.) Ha a T. 293. és 294. §-a alapján engedélyezett adókedvezmény előfeltételei megszűnnek, az erdőfelügyelőség a kedvezmény megszüntetése iránt hivatalból köteles az elsőfokú erdőrendészeti hatóság útján a pénzügyigazgatóságot megkeresni.

(2.) A véderdő vagy a természetvédelmi rendelkezésekkel érintett terület ilyen minőségének megszüntetéséről rendelkező

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

határozatot a kedvezmény megszüntetése iránt való intézkedés végett a pénzügyminiszternek meg kell küldeni.

* *

Miután a trianoni Magyarország erdőállományának a megnöveléséhez rendkívül fontos közgazdasági érdekek fűződnek, ezt a célt a T. a jelen szakaszában biztosított megfelelő segítséggel és kedvezményekkel kívánja elérni.

(M. i.) A földtulajdonosok az erdőtelepítéstől többnyire két okból idegenkednek: egyfelől a miatt, mert az erdőtelepítés folytán területük hasznairól több évtizedre le kell mondaniok s mert az erdőtelepítés végrehajtása és a megtelepített erdő további gondozása is számottevő befektetést kíván; másfelől a miatt, mert nem szívesen vetik alá magukat az erdők használatát szabályozó törvényes rendelkezéseknek. A T. ezt az idegenkedést annak a kimondásával kívánja megszüntetni, hogy a törvényes kötelezettség nélkül önként telepített erdő nem esik a T.-nek az erdők használatát általában szabályozó rendelkezései alá, azzal tehát a tulajdonos minden korlátozás nélkül szabadon rendelkezhet, azt bármikor ki is irthatja. Ez alól az általános szabály alól a T. csak arra az esetre állapít meg kivételt, ha a tulajdonos az önként megtelepített erdőre nyujtható 30 éves adómentességet igénybeveszi; a T. szerint ugyanis a 30 éves adómentesség csak akkor adható meg, ha a telepítő kötelezettséget vállal arra, hogy a megtelepített erdőt állandóan fenntartja s azt az erdőkre vonatkozó törvényes rendelkezések betartásával használja.

(M. i.) Az erdőtelepítő tehát két módozat között szabadon választhat. Vagy teljesen szabad kezet biztosít magának a megtelepített erdőfenntartása és használata tekintetében, de ebben az esetben a 30 éves adómentességről le kell mondania, vagy pedig igénybeveszi az adómentességet, de erdejének fenntartására és az erdészeti törvények szerint való használatára ilyen esetben kötelezettséget kell vállalnia.

(M. i.) Az adómentességnek 30 évben való megállapítása teljesen indokolt, mert a megtelepített erdő ezalatt az idő alatt jövedelmet egyáltalában nem szolgáltat. Az 1923 : XIX. t.-c. alapján beerdősített terület után az idézett törvény 16. §-a *„az azon megtelepített erdő főhasználatáig"* nyujtott földadómentességet. A T. az adómentesség időtartamának meghatározásánál mellőzte a főhasználat bekövetkezésével való kapcsolatba hozatalt, mert egyfelől ennek az időpontnak a megállapítása nehézkes és bizonytalan; s mert másfelől ez az időpont a megtelepített erdő minősége, a helyi viszonyok és csak egyéb körülmény szerint változik, úgyhogy ilyen meghatározás esetében az adómentesség időtartama nem lehet országosan egységes, ami pedig állandó zavarra és az erdőtelepítők között nyugtalanságra adna okot.

A pénzügyminiszter részéről a 100/1927. számú rendelet hivatalos összeállításával kapcsolatban kiadott 10.000/1927. számú utasításnak a T. végrehajtása során szükségessé vált módosítást tartalmazó 85.094/1938. IX. a. számú körrendelet intézkedik az 1935. évi augusztus hó 1-e után olyan önként telepített erdő ideigle-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

nes földadómentességéről, amelynek a T. hatálya alá tartozó erdőként való törzskönyvezéséhez a tulajdonos hozzájárult. (123.095/1938. II. 1. F. M. sz.)

Ártérbe eső új telepítésű erdőnek a T. 294. §-a alapján való ideiglenes földadómentessége nem szolgálhat okul a vízszabályozási járulék alóli mentességre. (156.128/1937. IX. a. P. M. — 38.534/1938. II. 2. F. M. sz.)

Földadómentességet csak az erdőjellegűen, nem gyér hálózatban betelepített terület után lehet engedélyezni. (34.128/1938. II. 1. és 35.188/1938. II. 1. F. M. sz.)

Az önkéntes erdőtelepítések utáni adómentesség addig tart, amíg a főhasználatok magán a beerdősített területen kezdetüket veszik. Ez a kedvezmény a T. 293. §-ából következőleg akkor is fennáll, ha az önkéntes erdőtelepítések helyét időközben a hozamba beszámítják. (112.969/1939. II. 1. F. M. sz.)

Az 1936 : XXVII. t.-c. 14. §-ának (3.) bekezdésében foglaltak értelmében földbirtokpolitikai célokból átengedésre kijelölhető területek — ha azokat önként beerdősítik, állandóan erdőkként fenntartják, és ha a T. 294. §-ában foglalt feltételek egyébként is fennforognak — az említett törvényszakaszban biztosított támogatásban részesíthetők. (71.734/1940. II. 5. F. M. sz.)

Erdősítésre — bármely címen — kötelezően előírt terület földadómentességben nem részesíthető. (124.851/1938. II. 1. F. M. sz.)

A T. és R.-ben megállapított határidőket a visszacsatolt országrészeken a polgári közigazgatás életbeléptetésétől kezdődően kell alkalmazni. (504.938/1941. I./A. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 293. §. alatti részt.)

T. 295. §.

(1.) A gyógyfürdőkről, az éghajlati gyógyintézetekről, a gyógyhelyekről, az üdülőhelyekről és az ásvány- és gyógyvízforrásokról szóló 1929:XVI. t.-c. 21. §-a a következőképen módosul:

Mind a belső, mind a külső védőöv területén a silány legelőket vagy egyéb gyenge termőerejű területeket és a vízmosásokat a lehetőség szerint be kell erdősíteni. A területek kijelölésére, a teljesítendő munkálatok megállapítására, állami és községi támogatására, végrehaj-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tására és ellenőrzésére, nemkülönben a megtelepített erdő kezelésére a jelen törvény 133—135., illetőleg 141—145. §-ait kell megfelelően alkalmazni. A megtelepített erdők ennek a törvénynek rendelkezései alá esnek.

* *

A gyógyfürdőről szóló 1929 : XVI. t.-c.-nek a fásításokról rendelkező 21. §-át a fenti kiegészítő rendelkezések nélkül nem lehetne végrehajtani, mert sem a kijelölési eljárást, sem a munkálatok végrehajtását, sem a megtelepített erdő fenntartását nem szabályozza.

A T. célszerűségi szempontokból ebben a tekintetben is azokat a szabályokat alkalmazza, amelyeket a közérdekű erdőtelepítésekre nézve általában megállapít.

T. 296. §.

(1.) Ha erdőt legeltetési, makkoltatási, lombszedési, alomszedési, hulladékfagyüjtési vagy fűhasználati jog terhel, vagy ha természetvédelmi rendelkezésekkel érintett valamely ingatlant olyan tulajdoni korlátozás terhel, amely az okszerű erdőgazdálkodást, illetőleg a természetvédelmet jelentékenyen megnehezíti, és ennek elhárítását a jogosítvány gyakorlásának megfelelő szabályozásával sem lehet elérni, a földmívelésügyi miniszter a 39. §. 4. pontja alá tartozó erdőknél a tulajdonos kérelme alapján, a 39. §. 2. és 3. pontjai alá tartozó erdőknél pedig a tulajdonos kérelmére, a vagyonfelügyeleti hatóság hozzájárulása alapján és az érdekeltek meghallgatása után a jogosítvány megváltását elrendelheti.

(2.) A kártérítés módját és mértékét megegyezés hiányában a földmívelésügyi miniszter határozza meg, és a kártérítés szolgáltatására a tulajdonost kötelezi. A jogosított kérelmére a kártérítés szolgáltatását a kötelezett biztosítani tartozik. Az érdekelt fél igényét a földmívelésügyi miniszter határozatával szemben annak közlésétől számított harminc nap alatt rendes bírói úton érvényesítheti.

(3.) Az első bekezdésben említett jogosítványokat a tulajdonos csak a földmívelésügyi miniszter hozzájárulásával engedhet.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 481. §.

(1.) A T. 296. §-ában említett szolgalmi jog megváltására irányuló kérvényt az erdőfelügyelőséghez kell benyujtani.

(2.) Az erdőfelügyelőség az érdekeltek között egyesség létrehozását kísérli meg.

(3.) A T. 39. §-ának 2. és 3. pontjai alá tartozó erdőtulajdonosok kötelesek az egyességet vagyonfelügyeleti hatóságuknak jóváhagyás végett bemutatni.

(4.) Ha a felek között az egyességet létrehozni nem sikerül, az egyezkedési tárgyalásról felvett jegyzőkönyvet, amelynek mindkét fél álláspontját részletesen tartalmaznia kell, az erdőfelügyelőség a kártérítés módjára és mértékére vonatkozó részletes szakvéleménye kíséretében az erdőigazgatóság útján a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

(5.) A jogosítvány megváltásáról rendelkező határozatba be kell foglalni azt a figyelmeztetést, hogy az érdekelt fél igényét a határozattal szemben annak közlésétől számított harminc nap alatt rendes bírói úton érvényesítheti.

* *

Az erdei szolgalmak közül különösen a T.-nek ebben a §-ában felsoroltak károsak, mert az okszerű erdőgazdálkodást és az erdőknek a károsításoktól való megvédését nagy mértékben megnehezítik, sőt gyakran lehetetlenné is teszik, nemkülönben a közérdekű célok megvalósítását is akadályozzák. *(M. i.)* Éppen így károsak általában azok a tulajdoni korlátozások is, amelyek természetvédelmi területeket terhelnek, mert a természetvédelem érdekében szükséges korlátozó intézkedések végrehajtásának állhatnak útjában.

(M. i.) A T. ehhez képest egyfelől az ilyen káros szolgalmak megváltását teszi lehetővé, mégpedig nemcsak a tulajdonos kérelme alapján, hanem magánerdőknél hivatalból is, ha azt közérdek kívánja, másfelől korlátozza azt, hogy az erdőket és a természetvédelmi területeket újabb ilyen káros szolgalmi jogokkal terheljék.

A T.-szakaszban felsorolt jogok kizárólag telki és nem kötelmi alapon (haszonbérleti szerződéssel) biztosított szolgalmakra vonatkoznak. De a telki szolgalom megváltását is a T.-szakasz alapján — magánerdőknél — csak a szolgalommal terhelt tulajdonos kérelmére lehet az erdőrendészeti hatóságnak elrendelni. (74.896/1940. I. 2. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 5806/1935. kih. számú ítéletének a megokolása szerint a debreceni háztulajdonosok és kaszáló birtokosok biztosított legeltetési és kaszáltatási jogukat csak az üzemtervi rendelkezések megszabta keretek között gyakorolhatják. (79.440/1935. I. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az 1939/1940. számú pénzügyminiszteri rendelet 7. §. (1.) bekezdésének 4. pontja szerint a legeltetési, makkoltatási, lombszedési, alomszedési, hulladékfagyűjtési, fűhasználati jog vagy természetvédelmi rendelkezésekkel érintett tulajdoni korlátozás megváltása iránti eljárást a (2.) bekezdésben megállapított és az eljárás tárgyának értékétől függő illetékátalány terheli. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

T. 297. §.

(1.) Erdővel körülzárt, vagy erdőbe beékelt idegen terület, amely 10 kataszteri holdat meg nem halad, az erdőtulajdonos javára kisajátítható, ha az okszerű erdőgazdálkodást az idegen tulajdon jelentékenyen megnehezíti. A kisajátított ingatlanért a tulajdonos választása szerint vagy ugyanolyan értékű ingatlant, vagy kisajátítási árt követelhet.

(2.) A kisajátítási jogot a földmívelésügyi miniszter adja meg.

(3.) A kisajátított ingatlan az erdőhöz tartozó terület (15. §.).

R. 482. §.

(1.) A T. 297. §-ában meghatározott idegen terület kisajátítására irányuló kérvényt az erdőfelügyelőséghez kell benyujtani.

(2.) A kérvényhez csatolni kell a kisajátítani kért ingatlan telekkönyvi kivonatát és a kataszteri birtokív másolatát, valamint a környezetet is megfelelően szemléltető vázlatrajzot.

(3.) Az erdőfelügyelőség a kérelmet abból a szempontból vizsgálja, hogy az okszerű erdőgazdálkodás biztosítása érdekében a kisajátítás elkerülhetetlenül szükséges-e. Szakvéleményét az iratokkal együtt az elsőfokú erdőrendészeti hatóság elé terjeszti. Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az iratokat javaslatával együtt a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

A kisajátítás tárgyában hozott jogerős határozatot az elsőfokú erdőrendészeti hatósággal közölni kell.

* *

(M. i.) Az erdő belsejében fekvő, vagy az erdőbe beékelődő idegen tulajdonban lévő földterületek az ú. n. belzetek az erdőgazdaságra erdővédelmi szempontból hátrányosak. A T. az e szakaszban foglalt rendelkezéssel módot kíván nyujtani arra, hogy az ilyen belzeteket, ha az erdőgazdálkodást jelentékenyen megnehezítik — az erdő tulajdonosa kisajátíthassa, de csak abban az esetben, ha a belzet egész kiterjedése tekintet nélkül arra, hogy egy vagy több személynek a tulajdona s 10 kat. holdat meg nem haladja.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(M. i.) A belzet tulajdonosának megadja azonban a T. azt a jogot, hogy a kisajátítás esetében a kisajátítótól, a belzet helyett hasonló értékű más földterületet követelhessen. Ez az intézkedés a belzet tulajdonosának méltányos védelmet nyujt az erdőtulajdonos kisajátítási jogával szemben.

Ez a T.-szakasz azonban a T. 79. §-ának 3. pontja alá eső területekre nem alkalmazható, mert különben a két szakasz egymást rontaná.

Kisajátítani a T. 297. §-a alapján a beékelt, illetve körülzárt idegen területek közül csak azokat lehet, amelyeknek az összes területe — tekintet nélkül arra, hogy a terület egy vagy több tulajdonosé — a 10 kat. holdat nem haladja meg.

Beékelt területnek pedig az erdővel határos olyan területrészt kell tekinteni, amely az erdővel szomszédos ingatlanok alakjától kirívóan eltérő nyúlványként osztja meg az erdő határvonalát. (13.697/1939. II. 2. F. M. sz.)

A sz.-i legeltetési társulat erdejével körülzárt és S. K. tulajdonához tartozó ingatlanok elcserélése — mivel az előírt $^2/_3$-ad többséget képviselő közgyűlést összehozni teljesen lehetetlen volt — nem volt letárgyalható. Erre a földmívelésügyi miniszter 30.417/1936. II. 1. számú rendeletével és S. K. észrevétele nélkül — a T. 297. §-a alapján — a társulati erdő körülzárta ingatlannak a társulat részére való kisajátítását és az erdejéhez való csatolását elrendelte.

(L. még a T. 79., 298. és 299. §. alatti részeket is.)

T. 298. §.

(1.) Azokban az esetekben, amelyekben ez a törvény a kisajátítási jog megadását a földmívelésügyi miniszter hatáskörébe utalja, a földmívelésügyi miniszter gyakorolja a kisajátítási eljárás körében azt a hatáskört, amely az egyébként fennálló jogszabályok értelmében a kereskedelemügyi minisztert illeti meg.

* *

(M. i.) Ha a T. a kisajátítási jog megadását a földmívelésügyi miniszter hatáskörébe utalja, egészen természetes, hogy minden egyéb ebből folyó intézkedési jog is kell, hogy őt illesse meg.

(L. még a T. 297. és 299. §. alatti részeket is.)

T. 299. §.

(1) Ennek a törvénynek a hatálya alá eső ingatlannak nem a jelen törvényben meghatározott okból ki-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

sajátítása esetében a kisajátítási jog engedélyezésére nézve kisajátítás előtt a földmívelésügyi minisztert meg kell hallgatni.

R. 483. §.

(1.) Ha a T. hatálya alá eső ingatlannak nem a T.-ben meghatározott okból való kisajátítása válik szükségessé (T. 299. §.), a kisajátítási helyszíni bejáráshoz az erdőfelügyelőséget is meg kell hívni.

* *

Ez a T.-szakasz arra kíván módot nyujtani, hogy a hatálya alá eső területeknek nem a T.-ben meghatározott okból való kisajátítása esetében az azt engedélyező hatóság az erdőgazdasági érdekekre is figyelmet fordítson.

(L. még a T. 297. és 298. §. alatti részeket is.)

T. 300. §.

(1.) A jelent törvény hatálya alá eső területen a bányahatóság csak az erdőrendészeti hatóság meghallgatásával adhat kutatási vagy bányaművelési engedélyt, és a munkálatok feltételeit ugyancsak az erdőrendészeti hatóság meghallgatásával állapítja meg.

R. 484. §.

(1.) A T. 300. §-ában említett kutatási engedélyen mind az általános kutatási engedélyt, mind a zárt kutatmányi engedélyt, bányaművelési engedélyen pedig mind a bányaadományt, mind a bányaengedélyt kell érteni.

(2.) A bányahatóság kutatási engedély kiadásakor köteles a kutatót figyelmeztetni, hogy erdőterülettel vagy természetvédelemmel érintett területen a már megadott kutatási engedélyen felül a kutatási munka tényleges megkezdéséhez külön munkálati engedélyre is szükség van.

(3.) Ha a kutató a T. hatálya alá eső erdőterületen vagy természetvédelemmel érintett területen kívánja a kutatási munkálatokat végezni, köteles a 131.496/1933. K. M. számú rendelethez alkalmazkodva, a kutatási munka tervezetét a bányahatóságnak bemutatni. A bányahatóság ilyen esetben a kutatási munka tervezetének jóváhagyása előtt az elsőfokú erdőrendészeti hatóságot meghallgatja és az erdészeti és bányászati érdekek összeegyeztetésével határoz.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(4.) Ha a bányaadományt vagy a bányaengedélyt a T. hatálya alá eső erdőterületre vagy természetvédelemmel érintett területre kérik, ezt a kérvényben meg kell említeni és a területet a kérvényhez csatolandó térképen is fel kell tüntetni.

(5.) A bányaadományozás, illetőleg bányaengedélyezés elbírálása érdekében szükséges bányajáráshoz a bányakapitányság az erdőfelügyelőséget is köteles meghívni.

(6.) A bányajárás során az erdőfelügyelőség megjelöli azokat a T. hatálya alá eső erdőterületeket és természetvédelemmel érintett területeket, amelyekre a tervbevett bányászat kiterjed és felsorolja azokat a kikötéseket, amelyeknek az engedélybe foglalása erdészeti és természetvédelmi érdekből szükséges. Ha az erdészeti vagy a természetvédelmi érdekeket a bányászat tervbevett módja jelentősen veszélyeztetné, az erdőfelügyelőségnek meg kell jelölnie azt is, hogy a tervbevett módot milyen irányban lenne kívánatos megváltoztatni.

(7.) A kutatási, bányaadományozási és bányaengedélyezési határozatokba fel kell venni azt a figyelmeztetést, hogy az engedélyes a T. hatálya alá eső erdőterületre vagy természetvédelemmel érintett területre vonatkozóan köteles a külszíni bányászati tevékenység megkezdését a tulajdonosnak és az erdőfelügyelőségnek előre bejelenteni és felhívás esetében köteles a bányahatósági engedélyt az erdőfelügyelőségnek bemutatni.

(8.) A jelen §-ban érintett esetekben a bányahatóság köteles határozatait az illetékes elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak is kiadni.

(9.) Ha az engedélyes a T. hatálya alá eső erdőterületen a jelen rendelet hatálybalépése előtt szerzett kutatási engedély, bányaadományozás vagy bányaengedélyezés alapján kíván külszíni bányászati tevékenységet kezdeni vagy folytatni, köteles ezt a munka megkezdése előtt, ha pedig a munka már folyik, a jelen rendelet hatálybalépésétől számított harminc nap alatt a bányahatóságnak bejelenteni. A bányahatóság az erdőfelügyelőség meghallgatása után a jelen §. rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával megteszi az erdészeti, illetőleg a természetvédelmi érdekekből szükséges rendelkezéseket.

* *

(M. i.) Fontos erdőgazdasági érdek teszi szükségessé azt, hogy a törvény hatálya alá eső területeken kért kutatási vagy bányaművelési engedélyezéseknél a bányahatóság az erdőrendészeti hatóságot is meghallgassa.

A T. és R.-ben megállapított határidőket a visszacsatolt országrészeken a polgári közigazgatás életbeléptetésétől kezdődően kell alkalmazni. (504.938/1941. I./A. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 301. §.

(1.) Az egyenkint tíz kataszteri holdnál nem nagyobb kiterjedésű, egymással határos, vagy egymáshoz közel eső erdők tulajdonosai az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnál kérelmet terjeszthetnek elő, hogy közös erdőgazdálkodás vitele végett erdőgazdasági közösséget alakíthassanak.

(2.) Az erdőrendészeti hatóság, ha — a kérelmezők erdőterületének nagyságát, fekvését, és a közös erdőgazdálkodás vitele szempontjából lényeges más körülményeket tekintve — az erdőgazdasági közösség megalakítását célszerűnek látja, megállapítja a közös erdőgazdaságba célszerűen bevonható területeket, és az érdekelteket gyűlésre hívja össze. A gyűlésen az erdőrendészeti hatóság kiküldöttje elnököl.

(3.) Ha az érdekelt tulajdonosok területarány szerint számított háromnegyed része a megalakulás mellett szavaz, az erdőrendészeti hatóság az erdőgazdasági közösség megalakítását elrendeli.

(4.) Az erdőgazdasági közösségbe tartoznak mindazok a tíz kataszteri holdnál nem nagyobb külön-külön tulajdonban álló erdők, amelyek az erdőrendészeti hatóság által az előbbi bekezdés értelmében kijelölt területen feküsznek. A közösségbe a tulajdonos kérelmére a kijelölt területen fekvő tíz kataszteri holdnál nagyobb erdő is bevonható.

(5.) Az erdőgazdasági közösségbe foglalt erdőket a jelen törvény alkalmazása szempontjából úgy kell tekinteni, mintha egységes erdőbirtokot alkotnának s államerdészeti kezelésbe kell venni; az ilyen erdőbirtokot kezelési járulék nem terheli.

(6.) Az erdőgazdasági közösség szervezete és ügyvitele tekintetében a jelen törvénynek az erdőbirtokossági társulatokra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni azokkal az eltérésekkel, amelyeket a földmívelésügyi miniszter az igazságügyminiszterrel egyetértve rendelettel megállapít.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 485. §.

(1.) A T. 301. §-ában említett erdőgazdasági közösség megalakítása iránti kérelmet vagy az erdőfelügyelőséghez, vagy a községi előljárósághoz (városokban a polgármesterhez, Budapesten a kerületi előljáróhoz) lehet benyujtani. A kérvényben az erdőgazdasági közösségbe vonni kívánt területeket fel kell sorolni, tulajdonosaik megnevezésével.

(2.) A megalakítás iránti eljárást csak akkor lehet megindítani, ha a kérvényt az érdekelteknek területarány szerint számított legalább egynegyedrésze aláírta.

(3.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az előterjesztett kérelmet a T. 301. §-ának második bekezdése, valamint a R. 73. §-ának utolsó bekezdése szempontjából megbírálja, s ha az erdőgazdasági közösség megalakítását, illetőleg az erdőbirtokok erdőgazdasági egységgé összevonását célszerűnek látja, az erdőfelügyelőség javaslata szerint mindazoknak a területeknek a tulajdonosait gyűlésre hívja össze, amelyeket a T. 301. §-a értelmében a megalakítandó közösségbe be lehet vonni, a gyűlés vezetésével hatósági kiküldöttet bíz meg és intézkedik aziránt, hogy a gyűlésen az erdőfelügyelőség képviselője is résztvegyen.

(4.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság kiküldöttje szükség esetében előzetesen helyszíni szemlét tart.

(5.) A gyűlésen a hatósági kiküldött a községi előljáróság (polgármester, kerületi előljáró) képviselőjének közreműködésével mindenekelőtt megállapítja a megjelentek személyazonosságát és azt, hogy a megjelentek az érdekeltek körének területarány szerint hányadrészét teszik ki.

(6.) Az érdekeltek a gyűlésen két tanú által láttamozott írásbeli meghatalmazással ellátott meghatalmazott útján képviseltethetik magukat. A gyűlés határozatképességéhez az összes érdekeltek területarány szerint számított legalább háromnegyed részének jelenléte szükséges. Ha a gyűlés nem határozatképes, az erdőrendészeti hatóság képviselője a gyűlést jegyzőkönyv felvételével berekeszti és intézkedik, hogy az érdekeltek újabb gyűlésre hivassanak össze úgy, hogy a meghívó szétküldése és a gyűlés határnapja között legalább tizenöt nap legyen.

(7.) Abban az esetben, ha a második gyűlés sem határozatképes, a hatósági kiküldött erről jegyzőkönyvet vesz fel és eljárásáról az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak jelentésben beszámol. Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a jelentés alapján az eljárást megszünteti és erről az érdekelteket értesíti.

(8.) Abban az esetben, ha a gyűlésen az érdekeltek határozatképes számban jelentek meg, a hatósági kiküldött az erdőgazdasági közösség megalakítását szavazásra bocsátja. Ha az érdekelteknek területarány szerint számított legalább három-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

negyedrésze az erdőgazdasági közösség megalakítása mellett szavaz, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a közösség megalakítását határozatilag elrendeli és egyúttal intézkedik a területnek államerdészeti kezelésbevétele iránt is, határozatát az érdekelteknek vétív mellett azzal a figyelmeztetéssel küldi meg, hogy a határozat ellen tizenöt nap alatt a földmívelésügyi miniszterhez fellebbezésnek van helye.

(9.) A megalakításról rendelkező határozatban meg kell szabni a R. 73. §-ának figyelembevételével azt az időtartamot is, amelyre a közös erdőgazdálkodás kiterjed.

(10.) A határozat jogerőre emelkedése után az erdőrendészeti hatóság intézkedik az erdő üzemtervének elkészítése és az erdőgazdasági közösség szervezetének a T. 301. §-ának utolsó bekezdése szerint való megalakítása iránt.

R. 486. §.

(1.) Tíz kataszteri holdnál nagyobb erdők tulajdonosai is kérhetik az erdőrendészeti hatóság közreműködését abban, hogy közös erdőgazdálkodás vitele végett erdőgazdasági közösséget létesítsenek.

(2.) Ilyen kérelem előterjesztése esetében az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a T. 301. §-ának és a R. 485. §-ának megfelelő alkalmazásával jár el, mégis azzal az eltéréssel, hogy az ilyen erdőgazdasági közösségbe belépésre akarata ellenére senkit sem lehet kötelezni.

(3.) A T.-nek és a jelen rendeletnek a T. 301. §-a alapján alakított erdőgazdasági közösségre vonatkozó rendelkezései egyébként a jelen §. alapján megalakult erdőgazdasági közösségre is kiterjednek.

* *

(M. i.) A T. ezzel a rendelkezéssel azokat a hátrányokat akarja enyhíteni, amelyek az erdők túlzott elaprózódása következtében mutatkoznak, s egyúttal ösztönzően is kíván hatni arra, hogy az apró erdők tulajdonosai erdőgazdasági közösségbe tömörüljenek, amennyiben úgy rendelkezik, hogy a közös gazdálkodásra egyesített erdőbirtokot államerdészeti kezelés esetében kezelési járulékkal megterhelni nem szabad.

Az egyéni felosztás útján szétdarabolt közös erdőt és a közös használatra nem kötelezett tulajdonosok erdejét csak a T. 301. §-ának az alkalmazásával lehet államerdészeti kezelésbe venni. (113.625/1939. II. 2. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter 103.686/1937. II. 1. számú rendeletével az albizottság véghatározatának azt a részét, amellyel az a.-i érdekeltségnek a T.-szakasz alapján erdőgazdasági közösséggé alakulásánál az egyes résztulajdonosoknak az eddig egyénileg használt parcel-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

lákon a további egyéni használati lehetőséget kilátásba helyezte, megsemmisítette.

A közösséggé alakult erdőbirtokossági társulati erdőben az egyénenkénti használat ugyanis ellenkezik a közös erdő használatát szabályozó törvényes rendelkezéssel, illetve a T.-szakasznak az okszerű gazdálkodás lehetővé tételére irányuló célkitűzésével.

(L. még a T. 71. és 302. §. alatti részeket is.)

T. 302. §.

(1.) Az 1920:XXXIV. t.-c. 8. §-a a következő rendelkezéssel egészül ki:

A közös erdőben való tulajdonjogi részeknek erdőbirtokossági társulat alakulásakor a jelen törvény 166. §-a értelmében az erdőbirtokossági társulatra való átszállása az ingatlan vagyonátruházási illeték alól mentesül.

(2.) A pénzügyminiszter a jelen törvényben szabályozott eljárásokkal kapcsolatos illetékeket — a vagyonátruházási illeték kivételével — a földmívelésügyi miniszterrel egyetértve rendelettel állapíthatja meg.

* *

(M. i.) Méltányos, hogy ingatlan-vagyon átruházási illetékkel meg ne terheltessék az a tulajdon átruházás, amikor a 146. §-ban említett tulajdonostársaknak kötelező erdőbirtokossági társulattá alakulása következtében kell az egyéni tulajdonokat az erdőbirtokossági társulatra telekkönyvezni, mert ilyen esetben tulajdonjogi átruházás anyagi értelemben tulajdonképen nem történik.

(M. i.) Minthogy helye lehet annak, hogy a T.-ben szabályozott eljárással kapcsolatos okirati és közigazgatási illetékek megállapításánál az egyes ügyek — közérdekű értékükre és jelentőségükre, valamint különleges természetükre való tekintettel — az általános illetékügyi szabályok alkalmazása tekintetében kivételes elbírálás alá vétessenek, a T. megadta a felhatalmazást arra, hogy az illetékek rendeletben legyenek szabályozhatók.

(M. i.) E T. 141. és 238. §-ai szerint közérdekű erdőtelepítésre kijelölt terület és természetvédelmi terület az állam, község vagy más alkalmas egyén részére kisajátítható, abban az esetben, ha a tulajdonos a T.-ben megszabott kötelezettségeket el nem vállalja. A T. ezekre a tulajdonátruházásokra is bélyeg- és illetékmentességet állapít meg arra való tekintettel, hogy ilyen esetekben a tulajdonátruházás közérdekből és csak azért történik, hogy a terület olyan egyén tulajdonába kerüljön, aki a területen szükséges közérdekű munkálatokat hajlandó elvállalni, illetve hajlandó magát alávetni azoknak a korlátozásoknak, amelyeket a terület használatára nézve a hatóság megállapít.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A T.-n alapuló eljárásokkal kapcsolatos illetékügyi kérdéseket a pénzügyminiszter 1.139/1940. számú rendelete (megjelent a Budapesti Közlöny 1940. évi május hó 1-i 97. számában) szabályozza. (76.066/1940. I. 1. F. M. sz.)

Erdőbirtokossági társulati használati illetőségnek az Országos Erdei Alap részéről átmenetileg, elővásárlás útján való megszerzése vagyonátruházási illeték alól — a fennálló törvényes rendelkezések (1920 : XXXIV. t.-c. 8. §. 2. pontja) szerint — nem mentes. (67.331/1937. IX. a. P. M. — 82.992/1937. II. 1. F. M. sz.)

Az 5.780/1940. M. E. számú és a 181.200/1940. F. M. számú rendeleten alapuló bejelentések és a zár alá helyezett tüzifakészletek felhasználásának és forgalombahozatalának az engedélyezést kérő beadványok illetékmentesek.

A 6.490/1940. M. E. számú rendelet alapján benyujtott rendkívüli fahasználat engedélyezése iránti kérvények ellenben az 1139/1940. P. M. számú rendelet 2. §. 8. pontjának a rendelkezései szerint illetékkötelesek. (40.536/1941. I. 1. F. M. sz.)

Az előző bekezdésben említett illetékmentesség természetszerűleg a tüzifaellátás biztosításának az újabb szabályozásáról szóló és az 5.780/1940. M. E. számú és a 181.200/1940. F. M. számú rendelet hatályon kívül helyező 3.000/1941. M. E. számú és 44.000/1941. F. M. számú rendeletekkel kapcsolatos beadványokra is kiterjed.

A szegények igényelte okirati illetékmentesség feltételének az igazolására szolgáló hatósági vagyoni (szegénységi) bizonyítvány kezelését a pénzügyminiszter a 86.488/1941. számú körrendeletével (megjelent a Pénzügyi Közlöny 1941. évi 9. számában) szabályozza.

A körrendelet szerint a szegények igényelte okirati illetékmentesség feltételének az igazolására szolgáló szegénységi bizonyítványokat a felhasználás után a feleknek vissza kell adni. (51.828/1941. I./A. 1. F. M. sz.)

Kizárólag az olyan postai küldemény viteldíja hárítható át a magánfélre, amely a fél kérelme, szóbeli előterjesztése, beadványa, panasza, jogorvoslata, stb. folytán tett értesítést vagy hozott határozatot tartalmaz. (115.921/1936. II. 1. F. M. sz.)

(L. a T. 5., 7., 11—13., 16., 18., 38., 51., 60., 62., 66., 71., 85—87., 91., 95., 97., 98., 100., 101., 104., 105., 114., 117., 138., 147., 170., 221., 253., 257., 289., 296., 307. §. alatti részeket.)

T. 303. §.

(1.) Azok a kopár, vízmosásos, vagy futóhomokos területek, amelyeknek beerdősítését a hatóság a törvény hatálybalépése előtt rendelte el, a közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területekkel egy tekintet alá esnek.

* *

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Ez a szakasz a T. negyedik címével függ össze és a T. 126. §-ával egyforma elbírálás alá esik.

A T. és R.-ben megállapított határidőket a visszacsatolt országrészeken a polgári közigazgatás életbeléptetésétől kezdődően kell alkalmazni. (504.938/1941. I./A. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 126. §. alatti részt.)

T. 304. §.

(1.) Erdőbirtokossági társulatnak nyujtott kölcsön (168. §.) az 1897:XXXII. törvénycikk hatálya alá tartozó kötvények kibocsátásának alapjául csak akkor szolgálhat:

1. ha az erdőbirtokossági társulat kötelezi magát, hogy a kölcsönből folyó bárminemű tartozásainak fedezése végett szükség esetében az erdőbirtokossági társulat tagjaira járulékot vet ki (1897:XXXII. t.-c. 2. §. 1. *a)* pontja;

2. ha a kölcsön jelzálogjognak telekkönyvi bekebelezésével biztosíttatott, és a kölcsön tőkeösszege — a netalán előzőleg bekebelezett tehertételekkel együtt — nem haladja meg a jelzálogul lekötött ingatlan ama becsértékét, amely a kölcsönszerződés megkötésének idejében állapíttatott meg.

(2.) A hitelező intézet a kölcsön alapján kibocsátott kötvényekből legalább egy évi kamatnak és tőketörlesztési részletnek megfelelő mennyiséget az erdőbirtokossági társulat külön kezelendő letétjeként a kölcsön teljes törlesztéséig biztosítékul visszatart.

(3.) Az ilyen biztosíték és kamatai csak a hitelező intézet olyan követelésének fedezésére fordíthatók, amely a kölcsönből folyólag keletkezett, és azok más célra fel nem használhatók, bírói vagy közigazgatási úton a kölcsön teljes törlesztéséig le nem foglalhatók. Az erdőbirtokossági társulat köteles gondoskodni arról, hogy a biztosíték eredeti tőkeösszegében a kölcsön teljes törlesztéséig fenntartassék.

(4.) A kölcsönből folyó kötelezettségek pontos teljesítése esetében a hitelező intézet az erdőbirtokossági

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

társulat kérelmére, ha a pénzügyminiszter ehhez előzetesen hozzájárul, a biztosíték kamatait köteles az erdőbirtokossági társulat rendelkezésére bocsátani.

(5.) Ha az erdőbirtokossági társulat által kamat- és tőketörlesztés fejében fizetendő szolgáltatás meghatározott részét a földmívelésügyi miniszter államsegélyként a kölcsön egész tartamára az államkincstár terhére vállalja el, a biztosíték megfelelően csökkenthető.

* *

(M. i.) Ez a rendelkezés az 1913 : X. t.-c. 81. §-ában foglalt rendelkezésnek felel meg.

(M. i.) Minthogy ugyanis az erdőbirtokossági társulatok jogviszonyait a T. a legeltetési társulatok jogviszonyait rendező 1913 : X. t.-c.-el azonos elvi alapon rendezi, márcsak következetesség okából is arra kellett törekedni, hogy az erdőbirtokossági társulatoknak nyujtott kölcsön alapján kibocsátott kötvények kibocsátásának szabályai a legeltetési társulatoknak nyujtott kölcsön-kötvények kibocsátására vonatkozó szabályokkal azonosak legyenek.

(L. még a T. 168. §. alatti részt.)

T. 305. §.

(1.) A jelen törvény nem érinti az ingatlanok forgalmát korlátozó jogszabályoknak az erdőingatlanokra irányadó rendelkezéseit.

* *

(M. i.) Az erdőingatlanok elidegenítése a földbirtokrendezési törvények rendelkezései szerint már ezidőszerint is hatósági ellenőrzés alatt áll. Minthogy ez a T. az összes erdészeti jogszabályokat felöleli, kívánatos volt itt erre nézve is rendelkezni.

„A telepítésekről és más földbirtokpolitikai intézkedésekről szóló 1936 : XXVII. t.-c.“ XII. fejezetének 2. része az erdőkre vonatkozóan a következő rendelkezéseket tartalmazza:

„**80.** §. (1.) Az 1920 : XXXVI. törvénycikk III. fejezetének, valamint az azt kiegészítő és módosító jogszabályoknak a rendelkezései — az ebben a §-ban foglalt eltérésekkel, és amennyiben az ebben a §-ban foglalt rendelkezésekkel nem ellenkeznek — az 1935 : IV. törvénycikk hatálya alá tartozó erdőre (erdőhöz tartozó ingatlanokra) is kiterjesztetnek.

(2.) Nincs helye az állami elővásárlási jog gyakorlásának:

1. ha a szerződő felek egyeneságon rokonok, unokatestvérnél nem távolabbi oldalrokonok, vagy házastársak, ha az egyik fél a másik

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

fél lemenőjének, felmenőjének vagy testvérének házastársa; vagy ha a szerzőfél a közösség megszüntetése végett örököstársának tulajdoni hányadát szerzi meg;

2. ha az erdőt olyan ingatlaneldarabolás során idegenítik el, amelynek tervét a földmívelésügyi miniszter az 1935 : IV. t.-c. 75. §-a alapján jóváhagyta;

3. ha a szerzőfél az erdőt kisajátítás jogán vagy az őt megillető kisajátítási eljárás igénybevétele helyett egyességileg, magánúton szerzi meg, feltéve, hogy az ingatlant arra a célra használja, amelyre a kisajátítást engedélyezték;

4. ha a szerzőfél az ugyanannak a községnek határában fekvő, vagy más községnek határában fekvő, de ingatlanaival határos erdőt saját erdejének területi növelése (az erdő határának célszerű kikerekítése) céljából szerzi meg;

5. ha a szerzőfél a jelen törvény 8. vagy 13. §-a alapján mezőgazdasági ingatlannak tulajdonul átengedésére kötelezte tett, amennyiben az erdő vételára a kártalanítási összeget meg nem haladja;

6. ha az erdőingatlant törvényhatóság, község, egyház, egyházi testület, közérdekű alapítvány, erdőbirtokossági társulat, hitbizomány vagy okleveles erdőmérnök szerzi meg.

81. §. (1.) Nyilvános számadásra köteles vállalat, egylet, bármely kereskedelmi társaság, vagy az előbbi §. (2.) bekezdésének 6. pontja alá nem eső jogi személy erdőt csak a földmívelésügyi miniszter hozzájárulásával szerezhet meg, vagy vehet haszonbérletbe.

(2.) A földmívelésügyi miniszter a hozzájárulást közérdekből megtagadhatja. Ha a földmívelésügyi miniszter a szerződés bemutatásától számított hatvan napon belül nem nyilatkozik, a hozzájárulást megadottnak kell tekinteni.

(3.) Az előbbi bekezdésben említett hozzájárulásra nincs szükség kisajátítás esetében, valamint akkor sem, ha a szerzőfél az őt megillető kisajátítási jogon alapuló hatósági eljárás helyett az ingatlant egyességileg, magánúton szerzi meg.

82. §. Ha ugyanazzal a jogügylettel az erdőn felül egyéb ingatlant is elidegenítenek, vagy adnak haszonbérletbe, a mezőgazdasági ingatlanok elidegenítésére (haszonbérletbeadására) irányadó jogszabályokat kell alkalmazni, ilyenkor azonban előzetesen a m. kir. erdőfelügyelőség véleményét is meg kell hallgatni."

A mezőgazdasági ingatlanokkal szemben az erdőgazdasági ingatlanokra nézve főként abban tartalmaznak eltérő rendelkezéseket a fenti §-ok, hogy azokat az eseteket, amelyekben nincsen helye az állami elővásárlási jog gyakorlásának, eltérőleg állapítja meg *„a földbirtok helyesebb megoszlását szabályozó rendelkezésekről szóló 1920. évi XXXVI. törvénycikk"* 17. §-ában felsorolt esetektől. Az utóbbi t.-c. 17. §-a szerint:

„Elővásárlási jognak nincs helye:

1. ha az ingatlan község (város) belterületén fekszik;

N. 7. §. 1. p. Kis- vagy nagyközségben elővásárlási jognak van helye a község belterületén fekvő belsőségre is, ha az üres telek vagy olyan beépített ingatlan, mely mezőgazdasági művelés alatt álló birtokrészlettel egy telekkönyvi jószágtest és az építmény a mezőgazdasági üzem céljait szolgálja.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az előző bekezdés esetében is azonban elővásárlási jog gyakorlásának csak akkor van helye, ha a T. 17. §-ának 2—7. pontjaiban megállapított mentesítő körülmények egyike sem forog fenn;

2. ha a felek egyike a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége vagy az Országos Központi Hitelszövetkezet;

3. ha az elidegenítő és a szerzőfél egymásnak egyeneságon rokonai, unokatestvérnél (testvérek gyermekeinél) nem távolabbi oldalrokonai vagy pedig törvényes házastársak; ha az egyik fél a másik fél lemenőjének, felmenőjének vagy testvérének a törvényes házastársa; vagy a szerzőfél a közösség megszüntetése végett örököstársának vagy tulajdonostársának, avagy házastársa örököstársának vagy tulajdonostársának illetményeit szerzi meg;

4. ha a megszerzett ingatlan a szerzőfél egyéb mezőgazdasági ingatlanával együtt az ötven kataszteri holdat meg nem haladja s egyúttal a szerzőfél földmíves, gazdatiszt, okleveles vagy hivatásos gazda, hadirokkant, közszolgálati alkalmazott, hivatásos katona, az említett valamely személynek a házastársa, özvegye vagy árvája, avagy általában hadiözvegy vagy hadiárva;

5. ha a szerzőfél a 4. pontban említettnél nem nagyobb olyan ingatlant vásárol vissza, amely az ő tulajdona, vagy olyan családtagjának a tulajdona volt, akivel a 3. pontban említett viszonyban áll;

6. ha az ingatlan elidegenítése olyan ingatlaneldarabolás során megy végbe, melynek tervét a jelen törvény életbeléptetése előtt a földmívelésügyi miniszter vagy megbízásából valamely hatósági szerv már jóváhagyta, a jelen törvény életbeléptetése után pedig az Országos Földbirtokrendező Bíróság jóváhagyja;

7. ha a szerzőfél az ingatlant kisajátítás jogán, vagy az őt megillető kisajátítási eljárás igénybevétele helyett egyességileg magánúton szerzi meg, feltéve, hogy az ingatlant arra a célra használják, amelyre a kisajátítást engedélyezték."

Az erdőingatlan forgalmával kapcsolatban felvetődő ügyek alsóbbfokon való tárgyalásánál követendő egységes eljárás elérése céljából kiadott 14.000/1939. II. 1. F. M. számú rendelet többek között előírja, hogy a mezőgazdasági ingatlan eldarabolásakor az érdekelt tulajdonos megkeresésére az erdőfelügyelőség nyilatkozatot köteles adni arról, hogy az eldarabolni szándékolt ingatlanon belül van-e és milyen kiterjedésű erdő (erdőhöz tartozó) ingatlan és ha van, ez menynyiben befolyásolja a T. rendelkezéseinek a szempontjából az ingatlaneldarabolás engedélyezését.

Előírja továbbá még:

1. A 20 kat. holdon aluli kiterjedésű olyan erdő elidegenítésénél, amely nincsen üzemtervi kezelés alatt (T. 32. §. (2.) bekezdése) a szerzőfelet figyelmeztetni kell arra, hogy a tulajdonába jutó erdőt az okszerű erdőgazdálkodás elvei szerint kell kezelni, a jóváhagyott üzemterv — üzemrendezési tervezet — szerint kezelt ilyen erdőknél pedig az előírások betartására.

Intézkedést tartalmaz továbbá:

2. Egyéb erdőknél általánosságban arra, hogy a szerzőfél tulajdonába jutó erdőt a T. rendelkezéseinek megfelelően köteles kezelni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

3. A korábbi tulajdonos javára engedélyezett rendkívüli használat esetén figyelmeztetni kell azokra a korlátozásokra és teendőkre, amelyek a szerzőfelet a használatok gyakorlásában az erdő felújításával, ápolásával és általában az erdőgazdaság tekintetében a korábbi engedélyből folyólag terhelik.

4. Ha az erdőt több tulajdonostárs szerzi meg, feltételként mindenesetre ki kell kötni az erdő osztatlan közös kezelését, használatát és annak a telekkönyvben a szerzőfelek költségére való feljegyzését, továbbá az erdőbirtokossági társulattá való alakulás és államerdészeti kezelésbe adás kötelezettségét.

5. A haszonbérleti szerződések jóváhagyásánál figyelmeztetni kell a bérbevevőt arra is, hogy a T. 239. §-ának 1. pontja szerint minősülő cselekményekért a 242. §. értelmében elsősorban ő lesz felelős.

Intézkedést tartalmaz továbbá a rendelet még az erdők eldarabolásánál követendő eljárásra, az állami elővásárlási jog gyakorlására, vagy a jogügylet tudomásulvételének a megtagadására; erdő- (erdőhöz tartozó) ingatlannak mezőgazdasági ingatlannal együtt történő elidegenítésére és olyan mezőgazdasági ingatlan bérbeadásánál követendő eljárásra, amely ingatlanhoz erdő is tartozik.

A közbirtokossági erdő eladása, ha a tagok többsége és így a szervezet székhelye is megszállott területen van, egyszerű ingatlanforgalmi ügyként tárgyalandó. (79.358/1935. I. 1. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter 79.117/1935. I. 1. számú rendeletével P. J. tulajdonos kérelmének azt a megokolását, hogy a birtok vásárlásakor nem volt tudomása a vásárolt ingatlanrész erdőként való fenntartásának a kötelezettségéről nem vette figyelembe, mert a vevő és eladó között felvetődő vitás kérdések nem érinthetik az ingatlantulajdonosnak a T. alapján terhelő kötelezettségeit.

Hatósági hozzájárulás nélküli birtokbahelyezésnél is megállapítható a birtoklás alapján való felelősség. A birtoklás ugyanis olyan tényleges állapot, ami az adás-vételi szerződés alapján való birtokbahelyezés következménye. (103.341/1937. II. 1. F. M. sz.)

Erdőmegosztás kérelmezésénél abban az esetben, ha a megosztott (lehasított) területrészek elidegenítésére vonatkozó jogügylet is egyidejűleg tárgyalás alá kerül, az ügyet a jogügylethez való hozzájárulás szempontjából kell elsősorban elbírálni, mert az ehhez szükséges hozzájárulás megtagadásával, a megosztás kérdésében való határozathozatal is tárgytalanná válik. (30.344/1936. II. 1. és 83.863/1937. II. 1. F. M. sz.)

Erdőeldarabolásként kell elbírálni az olyan esetet, amidőn különálló, de kormányhatósági rendelkezés alapján osztatlan kezelésre kötelezett erdőingatlanok egyrészét idegeníthetik el. (30.504/1936. II. 1. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 2168/1934. kih. számú ítélete szerint addig, amíg a közös erdőtulajdonosok az erdő

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

egyes részeinek a tulajdonjogát, illetve az erdő eldarabolásához szükséges hatósági hozzájárulást meg nem szerezték, az erdő osztatlan közös tulajdon s ezért az egyes erdőrészekben végrehajtott fatermeléseket sem lehet egymástól független fahasználatoknak tekinteni. (87.233/1934. I. 1. F. M. sz.)

T. 306. §.

(1.) A jelen törvény hatálybalépésétől számított öt éven belül a tulajdonos kívánságára csere-erdőtelepítésként (16. §.) be kell számítani az olyan erdőtelepítést, amelyet a tulajdonos a jelen törvény hatálybalépését közvetlenül megelőző húsz év alatt mezőgazdasági területén törvényes kötelezettség nélkül önként telepített, ha a telepítéssel — az említett húsz év alatt végrehajtott erdőirtásokat is fegyelembevéve — erdőállományát növelte.

* *

(M. i.) Ezt az átmeneti rendelkezést méltányossági szempontok indokolják.

A T. és R.-ben megállapított határidőket a visszacsatolt országrészeken a polgári közigazgatás életbeléptetésétől kezdődően kell alkalmazni. (504.938/1941. I./A. 1. F. M. sz.)

(L. még a 16. §. alatti részt.)

T. 307. §.

(1.) A hatóságilag jóváhagyott üzemterv alkalmazásba vétele előtt az erdőben fahasználatokat csak az erdőigazgatóság által megállapított helyen, mértékben és módon szabad gyakorolni, és az erdő egyéb használata is csak ennek a törvénynek a korlátozásai között szabad.

(2.) A rendes évi fahasználat mértékét ilyen esetben sarjerdőnél a terület egyharmincad, szálerdőnél pedig egyhatvanad részénél kisebb mértékre korlátozni nem lehet, kivéve, ha a korlátozás rendkívüli fahasználat megtakarítása céljából szükséges.

(3.) Az első bekezdésben említett átmeneti időre az erdőigazgatóság a használatokat ideiglenes használati

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tervvel is szabályozhatja. Ha az erdőtulajdonos olyan ideiglenes használati tervet mutat be, amely a jelen törvény rendelkezéseinek megfelel, az erdőigazgatóság annak jóváhagyását nem tagadhatja meg.

R. 487. §.

(1.) A T. hatálya alá tartozó olyan erdőben, amelynek üzemterve még nincs — ha az erdőre nézve a fahasználatok mértéke üzemtervet pótló jogerős hatósági intézkedéssel sem állapíttatott meg — az évi fahasználat mértékének megállapítására a T. 9. §-ában és a R. 23. §-ában felsorolt követelmények figyelembevételével a T. 307. §-a második bekezdésének rendelkezései irányadók.

(2.) Ha az üzemterv vagy az üzemrendezési tervezet jóváhagyása előtt a fahasználatot szünetelő üzemmód szerint gyakorolják, az időszaki fahasználatot rendes fahasználatnak kell tekinteni.

(3.) A fahasználat engedélyezése iránt a kérvényt az erdőfelügyelőségnél kell benyujtani. Az erdőfelügyelőség a kérelmet véleménye kíséretében az erdőigazgatósághoz terjeszti fel.

(4.) Ha a kérelem rendkívüli fahasználat engedélyezésére irányul, vagy ha a tulajdonos a korábban már alkalmazott vágásforduló leszállítását vagy a fafaj és az üzemmód megváltoztatását is kéri, a kérelmet az erdőigazgatóság javaslattal a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel.

(5.) A kérelem tárgyában minden más esetben az erdőigazgatóság határoz és határozatát az erdőtulajdonossal és az erdőfelügyelőséggel közli. A határozat ellen tizenöt nap alatt a földmívelésügyi miniszterhez fellebbezésnek van helye.

R. 488. §.

(1.) Ha a fahasználatot erdőbirtokossági vagy legeltetési társulat kéri, vagy erdőbirtokossági társulattá alakulni köteles tulajdonosok (T. 146. §.) kérik, az erdőigazgatóság a fahasználatot csakis az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak, mint vagyonfelügyeleti hatóságnak hozzájárulásával engedélyezheti.

(2.) Ha az erdőrendészeti hatóság vagyonfelügyeleti hozzájárulását a kérelmezők nem igazolják, a kérvényt az erdőigazgatóság a hozzájárulás kérdésében határozás végett az erdőrendészeti hatósághoz teszi át.

(3.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság, ha a kérelemhez hozzájárul, a fahasználattal kapcsolatban a vagyonfelügyeleti szempontból szükséges feltételeket megállapítja és a határozatot jogerőre emelkedése után az erdőigazgatósággal közli. Az erdő-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

igazgatóság a fahasználat engedélyezése tárgyában az elsőfokú erdőrendészeti hatóság által megállapított feltételek figyelembevételével határoz és határozatát legeltetési társulat kötelékébe tartozó erdő tekintetében az erdőtulajdonoson és az erdőfelügyelőségen felül a m. kir. gazdasági felügyelőséggel is közli.

(4.) A jelen §. rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell abban az esetben is, ha a kért fahasználat engedélyezése tárgyában a R. 487. §-ának negyedik bekezdése értelmében a földmívelésügyi miniszter határoz.

R. 489. §.

(1.) A jóváhagyott üzemrendezési tervezetben (R. 73. §.) megállapított évi fahasználat igénybevételéhez külön engedély nem szükséges.

R. 490. §.

(1.) Az erdőigazgatóság az évi vagy — szünetelő üzemmód alkalmazása esetében — az időszaki felhasználatot, valamint az egyéb erdei használatokat ideiglenes használati tervben (T. 307. §. harmadik bekezdés) több évre terjedően is megállapíthatja.

(2.) Ha ideiglenes használati terv megállapítását a tulajdonos saját tervezetének bemutatásával kéri, az ideiglenes használati tervet a hozzátartozó térképpel (vázrajzzal) együtt három példányban kell az erdőigazgatósághoz benyujtania. Az erdőigazgatóság a jóváhagyott ideiglenes használati terv egy példányát az erdőtulajdonosnak adja ki, a második példányt a saját irattárában helyezi el, a harmadik példányt pedig az erdőfelügyelőségnek adja ki.

(3.) Az ideiglenes használati tervben az erdő felújításának és ápolásának a szabályait is meg kell állapítani.

(4.) Az ideiglenes használati terv az üzemtervet átmenetileg pótolja.

(5.) Azoknak az erdőknek a tekintetében, amelyeknek használatát ideiglenes használati terv szabályozza, a tervben megállapított rendes használatok igénybevételére az erdőigazgatóság külön engedélye nem szükséges.

R. 491. §.

(1.) A T. 39. §-ának 4. pontja alá tartozó erdőtulajdonosok húsz kataszteri holdat meg nem haladó erdeinek használatát a hatóságilag jóváhagyott üzemterv alkalmazásba vétele előtt az erdőigazgatóság a földmívelésügyi miniszter külön rendeletében meghatározott irányelvek szerint célszerű csoportosítással együttes használati tervben is szabályozhatja.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) A R. 490. §-ának rendelkezései az ilyen együttes használati terv tekintetében is irányadók.

R. 492. §.

(1.) Az erdőigazgatóságnak a T. 307. §-a értelmében adott külön engedélye alapján, vagy a R. 490. és 491. §-ában említett ideiglenes használati terv alapján foganatosított fahasználatot köteles az erdőtulajdonos téli termelés esetében legkésőbb a termelési év április havának tizenötödik napjáig, cserhántásos termelés esetében pedig legkésőbb a termelési év június havának tizenötödik napjáig nyilvántartás végett az erdőfelügyelőségnek vagy a községi előljáróságnak (városokban a polgármesternek, Budapesten a kerületi előljárónak) bejelenteni. A községi előljáróság (polgármester, kerületi előljáró) a bejelentéseket kimutatásba jegyzi be és azt a téli termelésre vonatkozó bejelentések tekintetében minden év április havának végéig, a cserhántásos termelésre vonatkozó bejelentések tekintetében pedig minden év június havának végéig az erdőfelügyelőségnek megküldi.

* *

A T. hatálybalépése előtt magánerdőkben a fahasználatok gyakorlását a 3296/1918. M. E. számú rendelet szabályozta.

Minthogy számolni kellett azzal, hogy a használatokat szabályozó üzemtervek a T. életbeléptetése s a 3296/1918. M. E. számú rendelet hatályon kívül helyezése után nem készülhetnek el azonnal, a T.-nek ebben a szakaszában foglalt rendelkezésre okvetlen szükség volt.

A T.-szakasz utolsó bekezdése is az erdőtulajdonos érdekeit kívánja szolgálni. Lehetséges ugyanis, hogy az erdőtulajdonos önként készíttet ideiglenes tervet abból a célból, hogy a használatok évről-évre való kérelmezésének a terhe alól szabaduljon. Méltányos volt tehát biztosítani azt, hogy az erdőigazgatóság ilyen esetben a megfelelő tervet vissza ne utasíthassa.

Erdőjellegű faállománnyal borított területet általában a T. hatálya alá tartozónak kell tekinteni és azon bármilyen használatot csak a T. 11. és 307. §-ok értelmében lehet gyakorolni.

Ha pedig a tulajdonos bármilyen hivatalos eljárás során az erdőjelleget vitatja a 4. §. alapján és a 7. §. szerinti eljárással a hatóságnak ebben a kérdésben való döntéséig a fahasználati kérelem elintézését függőben kell tartani. (102.919/1937. II. 2. F. M. sz.)

A T.-szakaszban foglaltak szerint az erdőigazgatóság saját hatáskörében csak az esedékes évi vágásterületek kihasználását engedélyezheti. (29.596/1936. II. 2. F. M. sz.)

Fahasználat iránti engedély feltételeként az erdőigazgatóság az államerdészeti kezelést és a vármegyei közös erdészeti segédszolgálati szervezetbe való belépést nem kötheti ki. (30.799/1936. II. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az erdőigazgatóság kiadta engedélytől eltérő fahasználat betiltása iránt az erdőigazgatóságnak nem a T. 232. §-a értelmében az elsőfokú erdőrendészeti hatóság helyett, hanem a T. 307. §-a alapján saját hatáskörében kell intézkednie. (30.561/1936. II. 1. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter részéről egyes ügyeknek az elsőfokú erdőrendészeti hatóság hatáskörébe és munkakörébe utalása céljából kiadott 222.000/1939. II. 1. számú rendeletével felhatalmazta az erdőigazgatóságot az erdőrendészeti hatáskör gyakorlására azokra az erdőkre nézve, amelyekre még nincsen jóváhagyott üzemterv vagy üzemrendezési tervezet és ehhez képest az állományápolás céljából szükséges előhasználatok (tisztítás, gyérítés) engedélyezésére, illetve a termelési határidőknek megfelelő, valamint az ezek miatt késő erdősítési munkálatoknak megokolt esetekben egy évvel való meghosszabbítására.

A földmívelésügyi miniszter a fahasználati kérelmek benyujtásánál követendő eljárást a 81.993/1937. II. 2. számú, az ilyen kérések tárgyalásánál követendő eljárást pedig a 80.285/1937. II. 2. számú rendeletével szabályozta.

A 20 kat. holdon aluli erdők tulajdonosai fahasználatainak az engedélyezésénél a T. 9. §-ában foglalt erdőfenntartási érdekek szempontjából az erdő alakja, fekvése és a szomszédos erdők faállomány viszonyait is mérlegelni kell. (39.677/1938. II. 2. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter 103.176/1937. II. 2. számú rendeletével a T. 39. §-ának 4. pontja alá tartozó húsz kat. holdat meg nem haladó erdőkben a T. 32. §-ának (2.) bekezdésében említett, hatóságilag jóváhagyott üzemterv alkalmazásba vétele előtt a T. 307. §-ának (1.) bekezdése értelmében gyakorolható fahasználatokat — további rendelkezésig átmenetileg a következőkben szabályozta.

„Az erdőigazgatóság külön engedélyének kikérése nem szükséges olyan esetekben, amikor a tulajdonos által igénybe veendő fahasználat mértéke

1. öt kat. hold vagy ennél kisebb erdőnél legfeljebb fél kat. holdat,

2. öt kat. holdnál nagyobbb, de tíz kat. holdat meg nem haladó erdőnél legfeljebb egy kat holdat,

3. tíz kat. holdnál nagyobb, de húsz kat. holdat meg nem haladó erdőnél legfeljebb két kat. holdat meg nem halad, de csakis abban az esetben, ha a kihasználni kívánt faállomány kora akácerdőben legalább 15, egyéb lomberdőben legalább 30, fenyőerdőben pedig legalább 50 év.

Ha a tulajdonos az előző pontok alatt meghatározott mértéket meghaladó fahasználatot kíván gyakorolni, vagy fiatalabb állományt akar kitermelni, az ilyen fahasználathoz tartozik az erdőigazgatóság előzetes engedélyét megszerezni.

Az 1—3. pontok szerinti fahasználat igénybevétele esetén köteles a tulajdonos a foganatosított fahasználatot téli termelés esetén legkésőbb április hó 15-ig, cserhántásos termelés esetén pedig legkésőbb

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

június hó 15-ig nyilvántartásba vétel céljából az erdőfelügyelőségnek bejelenteni és a kihasznált területek megfelelő újraerdősítéséről gondoskodni."

A földmívelésügyi miniszter a 103.176/1937. II. 2. számú rendeletének érvényét a 79.348/1940. I. 1. számú rendeletével Abauj, Gömör és Kishont vármegyék területére, továbbá az ungvári, bustyaházai és rahói m. kir. erdőigazgatóságok kerületére, a 83.935/1942. I./A. 2. számú rendeletével pedig Szigetszentmiklós község területére felfüggesztette.

A földmívelésügyi miniszter 73.000/1940. II. 5. számú rendeletével az 1923 : XIX. t.-c. hatálya alá eső alföldi területeken meglévő, vagy e törvény alapján létesítendő gazdasági fásítások kihasználásának hatósági engedélyezése tekintetében, a T. 310. §-a alapján, a következőképen rendelkezett:

„1. Nem szükséges a gazdasági fásítások, facsoportok, fasorok, szélfogó pászták, tanyafásítások, stb. kihasználásánál az erdőrendészeti hatóság engedélyének kikérése a húsz kat. holdat meg nem haladó gazdasági fásításokban gyakorolható fahasználatokhoz (a fasorok átszámításakor 1.400 folyóméter egyszeres fasort egy kat. hold gazdasági fásítással egyenlőnek véve) olyan esetekben, amikor a tervezett fahasználat mértéke évenként és birtokonként:

a) öt kat. hold vagy ennél kisebb gazdasági fásításnál fél kat. holdat,

b) öt kat. holdnál nagyobb, de tíz kat. holdat meg nem haladó gazdasági fásításnál egy kat. holdat,

c) tíz kat. holdat meghaladó, de húsz kat. holdnál nem nagyobb gazdasági fásításnál két kat. holdat nem lép túl, de csakis abban az esetben, ha a kihasználni kívánt faállomány kora akácnál és nyárnál legalább 15, egyéb lombfánál legalább 30, fenyőnél legalább 50 év.

2. Ha a tulajdonos ezt meghaladó mértékű használatot kíván gyakorolni, vagy fiatalabb állományt kíván kitermelni, az ilyen fahasználathoz az elsőfokú erdőrendészeti hatóság engedélyét tartozik megszerezni.

3. A kérelem elbírálásakor az erdőkre nézve a törvényben megállapított szabályokon kívül a gazdasági fásítások különleges rendeltetését is mérlegelni kell.

4. Amennyiben a kérelmet az 1913 : X. t.-c. hatálya alá eső legeltetési társulat terjeszti elő, a kérelem elbírálásakor a m. kir. vármegyei (városi) gazdasági felügyelőséget is meg kell hallgatni."

A földmívelésügyi miniszter 73.000/1940. II. 5. számú rendeletének érvényét, a 83.935/1942. I./A. 2. számú rendeletével, Szigetszentmiklós község határára felfüggesztette.

Fahasználat engedélyezésénél a tulajdonosnak másokkal közös tulajdonban lévő erdejére fennálló tulajdoni hányadát nem lehet számításba venni s az ilyen erdőket külön erdőgazdasági egységnek kell tekinteni. (80.715/1937. II. 1. F. M. sz.)

Közös tulajdont alkotó erdőben a rendes fahasználat engedélyezését a T. 307. §-a értelmében akkor sem lehet megtagadni, ha azt

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

csupán az egyik társtulajdonos kéri. (29.311/1936. II. 1. — 83.301/1937. II. 2. F. M. sz.)

A belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 2168/1934. kih. számú ítélete szerint addig, amíg a közös erdőtulajdonosok az erdő egyes részeinek a tulajdonjogát, illetve az erdő eldarabolásához szükséges hatósági hozzájárulást meg nem szerezték, az erdő osztatlan közös tulajdon s ezért az egyes erdőrészekben végrehajtott fatermeléseket sem lehet egymástól független fahasználatoknak tekinteni. (87.233/1934. I. 1. F. M. sz.)

A haszonélvezőtől nem tagadható meg az egyévi növedéknek (gyümölcsnek) megfelelő rendes évi fahasználat és az okszerűségi határokon belül — akárcsak a tulajdonosnál — az erdőingatlan állagát nem sértő egyéb használatok élvezete sem. (70.273/1940. II. 2. F. M. sz.)

A tüzifaellátás biztosításának az újabb szabályozása tárgyában a 3000/1941. M. E. számú kormányrendelet (megjelent a Budapesti Közlöny 1941. évi április hó 23-án kelt 93. számában) intézkedik.

Az idézett kormányrendelet végrehajtása tárgyában a 44.000/1941. F. M. számú rendelet (megjelent a Budapesti Közlöny ugyancsak 1941. évi április hó 23-án kelt 93. számában) intézkedik.

A honvédelemről szóló 1939 : II. t.-c. 106. §-a értelmében a határsávban fekvő községek határában, továbbá az ország belterületén és a katonai erődítmények, repülőterek és hadműveletek szempontjából különös fontosságú egyéb létesítmények szomszédságához tartozó körzetben lévő erdőkben rendkívüli fahasználat gyakorlásához, illetve ezenfelül a fahasználati jog átruházásához a honvédelmi miniszter vagy a részéről kijelölt katonai hatóság hozzájárulása is szükséges. A határsáv terjedelmét, az ahhoz tartozó községeket az 1730/1941. M. E. számú rendelet állapította meg, a katonai hatóságul pedig a 10.650/1939. M. E. számú rendelet a hadtestparancsnokokat jelölte ki. (A régebbi rendelet a Budapesti Közlöny 1939. évi november hó 22-én kelt 264. az újabb pedig az 1941. évi március hó 6-án kelt 54. számában jelent meg.)

Természetesen ez a rendelkezés a művelési ágváltozással (erdőirtás, erdőterületcsere) kapcsolatos fahasználati kérelmekre is vonatkozik. (119.875/1939. II. 2. F. M. sz.)

A határövezetben, valamint a katonai építmények körzetében fekvő erdők fahasználatainak katonai szempontok szerint elvégzését célzó eljárást a 76.353/1940. I. 2. F. M. számú rendelet szabályozza.

A 76.353/1940. I. 2. F. M. számú rendelet kiegészítéseként a földmívelésügyi miniszter 52.672/1941. I./A. 2. számú rendeletével elrendelte, hogy a foganatosítandó helyszíni szemlére minden esetben a „Honvédelmi Minisztérium 35. (légvédelmi és légoltalmi) osztályát" (Budapest, I., Palota-út 4. szám) is meg kell hívni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A határvédelmi munkálatokkal kapcsolatos fakitermelések és dologi szolgáltatások módját és eljárását a 41.733/1941. I. 2. F. M. számú rendelet szabályozza.

A mezőgazdasági munkálatok biztosítása érdekében a honvédelmi szolgáltatások igénybevételét a 2620/1941. M. E. számú rendelet (megjelent a Budapesti Közlöny 1941. évi április hó 8-iki 80. számában) szabályozza.

Ezen rendelet nemcsak a szoros értelemben vett mezőgazdasági, hanem a rokon gazdálkodási ágak, különösen az erdőgazdálkodás körében előforduló munkálatokra is vonatkozik.

A szállítóeszközöknek honvédelmi szolgáltatás címén történő igénybevételét a 7990/1939. M. E. számú rendelet (megjelent a Budapesti Közlöny 1939. évi augusztus hó 26-iki 193. számában) szabályozza.

A dologi honvédelmi szolgáltatásokért járó térítések és kártérítések megállapítását, valamint a honvédelmi szolgáltatások igénybevételével kapcsolatban keletkezett térítési és kártérítési követelések érvényesítését a 8500. eln. 18/1940. H. M. számú rendelet (megjelent a Budapesti Közlöny 1940. évi április hó 21-iki 89. számában) szabályozza.

A román uralom alól felszabadult keleti és erdélyi országrészen a román földbirtokreform során szerzett erdőgazdasági ingatlanok használatát ideiglenesen a 200/1942. M. E. számú rendelet (megjelent a Budapesti Közlöny 1942. évi január hó 13-iki 9. számában) szabályozza.

Ennek a rendelkezései szerint a jelenlegi birtokosok, illetve használatra jogosultak kötelesek a 4390/1940. M. E. számú rendelet értelmében foganatosított fahasználatok eredményéről évenként az erdőigazgatóság által meghatározott határidőben, de legkésőbb a termelés befejezésétől számított egy hónap végéig az erdőigazgatóságnál elszámolást bemutatni és azt az összeget, amely a kitermelt fa tőértékéből az erdőfenntartási költségek levonása után fennmarad, a m. kir. postatakarékpénztárnál az erdő fekvése szerint illetékes erdőigazgatóságok részére e célból nyitott letéti csekkszámlára közigazgatási letétbe helyezni.

Ha az elszámolásra kötelezett az elszámolást kellő időben elő nem terjeszti, vagy az elszámolás hiányait a megszabott időben nem pótolja, az erdőigazgatóság a letétbe helyezendő összeget hivatalból állapítja meg és az érdekeltet arra kötelezi, hogy a megállapított összeget a határozat kézbesítésétől számított nyolc nap alatt helyezze letétbe.

Az erdőigazgatóság határozata közigazgatási úton végrehajtható.

A rendelet szerint az előzőkben említett jogosítottak által a kitermelendő fának lábon való eladása iránt kötött szerződés érvényességéhez az erdőigazgatóság jóváhagyása szükséges. A jóváhagyásról szóló határozatban az erdőigazgatóság megállapítja a letétbe helyezendő összeget és a letétbehelyezés időpontját.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Egyebekben a fent említett többi rendelkezéseket ebben az esetben is megfelelően kell alkalmazni.

Minden állami vagy közérdektől eltekintve, csak azokat a határozatokat lehet a közvetlenül érdekelt feleken kívül mással is közölni, amelyek közlésére a határozat kiadását szabályozó, vagy az érdekelt fél javára szolgáló jogszabály kifejezetten módot nyujt.

Mivel pedig a T. nem tartalmaz rendelkezést erre nézve, a fahasználati határozatok a közvetlen érdekelt feleken kívül mással csak akkor közölhetők, ha erre vonatkozólag más jogszabályok módot nyujtanának. (5908/1938. II. b. I. M. — 36.694/1938. II. 2. és 114.559/1939. II. 2. F. M. sz.)

Kizárólag az olyan postai küldemény viteldíja hárítható át a magánfélre, amely a fél kérelme, szóbeli előterjesztése, beadványa, panasza, jogorvoslata, stb. folytán tett értesítést vagy hozott határozatot taralmaz. (115.921/1936. II. 1. F. M. sz.)

Az 1927 : XXI. t.-c. 196. §-a figyelembevételével az Országos Társadalom Biztosító Intézet *(O. T. I.)* kerületi pénztárainak a megkeresésére a fahasználati engedélyek adatai rendelkezésre bocsáthatók. (39.458/1938. II. b. I. M. — 110.141/1939. II. 2. F. M. sz.)

Vágásterületen tuskókiszedés a T. korlátain belül csak az esetben engedélyezhető, ha a művelet a T. 9., valamint 19. §-ában védett érdekekbe nem ütközik. (30.261/1936. II. 2. F. M. sz.)

A fahasználatok és felújítások szempontjából azokban az erdőkben is rendszeres gazdálkodás folyik, amelyeknek a kezelését átmenetileg nem üzemtervek, hanem külön hatósági rendelkezések szabályozzák. (33.197/1936. II. 1. F. M. sz.)

Büntető határozatban a vágásforduló megállapításának nincsen helye. Ha pedig az erdő kiterjedése a 20 kat. holdat meghaladja, a fahasználatok szüneteltetése iránt csak azokban az esetekben kell intézkedni, ha a használat mértéke az üzemtervben előírt, vagy más hatósági intézkedéssel megállapított vágásforduló alapján, illetve ilyen intézkedés hiányában a T. 307. §. (2.) bekezdése alapján engedélyezhető fahasználatot meghaladja. Viszont a 20 kat. holdnál kisebb erdőknél jóváhagyott üzemterv vagy ezt pótló hatósági intézkedés hiányában a túlhasználat mértékének megfelelő évi szüneteltetést kell elrendelni és amennyiben még szükségesnek mutatkozik. az erdő üzemtervi kezelése iránt a T. 32. §-ának (2.) bekezdéséből kifolyólag lehet intézkedni. (103.340/1937. II. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 9., 31. és 232. §. utáni R. 429. §-t is.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

T. 308. §.

(1.) A 39. §. 4. pontja alá tartozó erdőtulajdonos, ha erdeje 1000 kataszteri holdat meg nem halad, nem köteles erdőgazdaságának irányításáról és vezetéséről a 39. §-ban megszabott módon gondoskodni abban az esetben, ha az erdőgazdasági üzemterv végrehajtására olyan magyar állampolgárt alkalmaz, aki — azonfelül, hogy az ilyen alkalmazásból az 50. §. szerint nincs kizárva, — a tatai vagy az esztergomi erdőgazdasági szakiskolát, vagy a vadászerdői m. kir. erdőőri szakiskola továbbképző tanfolyamát sikerrel elvégezte, vagy bár ilyen képesítést nem is szerzett, de a jelen törvény hatálybalépésekor vagy azelőtt erdőtiszti minőségben erdőbirtokot kezelt.

(2.) Az ilyen szolgálatra alkalmazottak szolgálatba lépésükkor az alerdészekre megszabott esküt (51. §.) kötelesek letenni.

* *

Ez a szakasz az olyan erdőtulajdonosnak, akinek az erdeje az 1.000 kat. holdat meg nem haladja azt a kedvezményt nyujtja, hogy erdőgazdaságában irányításra és vezetésre a fenti megszorításokkal a T. 39. §-tól eltérően erdőmérnöknél kisebb képesítésű egyént is alkalmazhasson. Ez a rendelkezés azonban átmeneti időre szól, amíg a kisebb felsorolt képesítésű egyének életben vannak.

A T.-szakaszból önként következik, hogy erdőtiszti minőségben és az eddigi erdőtiszti cím használata mellett alkalmazott, képesítés nélküli személyt 500—3.000 kat. holdas erdőgazdaság vezetésében — a T. hatályba lépte után — csak abban az esetben lehet meghagyni, ha a tulajdonos állandó erdőmérnök szaktanácsadó ellenőrzése alá helyezi.

A gazdasági és hitelélet rendjének, valamint az államháztartás egyensúlyának biztosításáról szóló 1931 : XXVI. t.-c. 2. §-ában foglalt és legutóbb az 1941 : XI. t.-c. 1. §-ával meghosszabbított felhatalmazás alapján kiadott 1240/1942. M. E. számú rendelet (megjelent a Budapesti Közlöny 1942. évi március hó 9-én kelt 55-ik számában) a T.-szakaszban foglaltaktól eltérően, átmenetileg az alábbiak szerint rendelkezik.

„2. §. A T. 39. §-ának 4. pontja alá tartozó erdőtulajdonos kötelezettségeinek teljesítésére az ott megállapított 3.000 kat. hold helyett 5.000 kat. hold birtokhatár, a T. 308. §-ának (1.) bekezdésében megállapított 1.000 kat. hold helyett pedig 3.000 kat. hold birtokhatár irányadó.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A földmívelésügyi miniszter megengedheti, hogy a T. 39. §-ának 3. pontja alá tartozó erdőtulajdonos erdejének államerdészeti kezelésbe adása (T. 60. §. *b)* pont) helyett az erdőgazdaság irányítására és vezetésére erdőmérnök-szaktanácsadót vehessen igénybe, feltéve, hogy az erdő kiterjedése 5.000 kat. holdat nem halad meg. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a már államerdészeti kezelésbe adott erdőkre."

Fenti rendelet a kihirdetésének napján lépett hatályba és a hatálybalépésének napjától számított 5 esztendő elteltével (tehát 1947. évi március hó 7-én) hatályát veszti.

A rendelet végrehajtását a földmívelésügyi miniszter 84.800/1942. I./A. 1. számú rendelete szabályozza.

Az erdészeti alkalmazottak hatósági felesketésénél követendő eljárást a földmívelésügyi miniszter 111.000/1939. II. 1. számú rendeletével szabályozta.

(L. még a T. 51., 58. és 309. §. alatti részeket is.)

T. 309. §.

(1.) A tulajdonos magyar honos erdészeti alkalmazottját a jelen törvény hatálybalépésekor teljesített szolgálatának megfelelő állásában továbbra is megtarthatja, bár az alkalmazottnak nincs is meg a jelen törvényben meghatározott képesítése. Az ilyen alkalmazottat a 46. §. értelmében megállapított személyzeti létszámba be kell számítani. Az erdészeti alkalmazott a jelen törvény hatálybalépésekor, vagy azt megelőzően betöltött állásában jogosan használt címét továbbra is viselheti.

R. 493. §.

(1.) A T.-ben megszabottnál kisebb képesítésű alkalmazott átmeneti tartására a T. 46. §-án alapuló engedély iránti kérvényt az erdőfelügyelőséghez kell benyujtani; az erdőfelügyelőség a kérvényt a tulajdonos anyagi helyzetének és az erdő jövedelmezőségének ismertetésére is kiterjedő véleményével együtt az elsőfokú erdőrendészeti hatóság elé terjeszti. Az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak az engedély ügyében hozott határozatához a földmívelésügyi miniszter jóváhagyása szükséges.

R. 494. §.

(1.) A T. 308. és 309. §-a alapján alkalmazható erdőgazdasági személyzet bejelentése tekintetében a R. 112. és 115. §-ai szerint kell eljárni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) Ha az erdőtulajdonos a T. 308. §-a alapján az erdőgazdasági üzemterv végrehajtására olyan magyar állampolgárt alkalmaz, akinek nincs meg az alerdészekre a T.-ben megállapított minősítése, annak igazolására, hogy az alkalmazott a T. hatálybalépésekor vagy azelőtt erdőtiszti minőségben erdőbirtokot önállóan kezelt, a tulajdonos köteles az alkalmazottnak az 1879 : XXXI. törvénycikk alapján letett erdőtiszti esküjéről szóló eskübizonyítványt a személyzeti bejelentéssel egyidejűleg az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak bemutatni.

R. 495. §.

(1.) Ha az erdőtulajdonos a T. 309. §-a alapján a T. hatálybalépésekor már teljesített szolgálatának megfelelő állásában továbbra is megtartani kívánja azt a magyar honos erdészeti alkalmazottját, akinek a T.-ben megszabott képesítése nincs meg, köteles a személyzeti bejelentéssel egyidejűleg igazolni, hogy az alkalmazott ebben a minőségben mióta áll szolgálatában és köteles az alkalmazottnak az 1879. évi XXXI. törvénycikk alapján letett esküjéről szóló bizonyítványt is bemutatni.

(2.) Ha az ilyen alkalmazottnak az erdőgazdálkodás önálló vezetése és irányítása volt már eddig is a feladata és a tulajdonos ilyen minőségben kívánja őt továbbra is alkalmazni, a tulajdonosnak a bejelentés alkalmával ezt a kívánságát kifejezésre kell juttatnia. Ilyen esetben az alkalmazottnak a T. 46. §-a értelmében megállapított létszámba való beszámításánál az alkalmazott eddigi gyakorlati működése alapján mérlegelni kell, hogy az alkalmazott az erdőgazdaságnak az üzemterv szerinti önálló kezelésére és irányítására alkalmas-e. Ha az erdőbirtok nagyobb kiterjedésére, valamint az alkalmazott képzettségére és rátermettségére való figyelemmel az erdőrendészeti hatóság az erdőgazdaság megfelelő ellátását teljes mértékben nem látná biztosítottnak, a tulajdonost erdőmérnök szaktanácsainak állandó igénybevételére kötelezheti; erdőmérnök tartására azonban a tulajdonos még abban az esetben sem kötelezhető, ha az erdő kiterjedése 3.000 kataszteri holdat meghalad. Erdőmérnök-szaktanácsadó igénybevételének ilyen elrendelése nem érinti az alkalmazottnak azt a jogát, hogy szolgálatában eddig használt címét továbbra is viselheti (T. 309. §.). Az ilyen alkalmazott — ha hatósági eskü letételére köteles, — az alerdészekre megszabott szövegű esküt tesz.

R. 496. §.

(1.) A T. 309. §-ának hatálya alá eső annak az erdészeti alkalmazottnak, aki nagyobb erdőgazdaság vezetésével van megbízva, de nem erdőmérnök, a földmívelésügyi miniszter csak az

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

erdőtulajdonos indokolt kérelmére adhat a T. 58. §-ának második bekezdése alapján engedélyt erdőmérnököt megillető olyan cím használatára, amelyet a mérnöki rendtartásról szóló törvény nem tart fenn kizárólag a mérnöki oklevelet szerzett erdőmérnökök számára. A címhasználatot a földmívelésügyi miniszter csak akkor engedélyezi, ha az alkalmazott már hosszabb idő óta van alkalmazásban, a magasbb erdészeti szakképzettségnek gyakorlati úton való megszerzését igazolja és mind a társadalmi helyzete, mind az általános műveltsége a magasabb szakképzettségre utaló cím jelentőségének megfelel.

(2.) A kérvényt az erdőigazgatóságnál kell benyujtani; az erdőigazgatóság a kérvényt javaslatával a földmívelésügyi miniszterhez terjeszti fel. A földmívelésügyi miniszter a kérelem ügyében előzetesen a Mérnöki Kamarát is meghallgatja.

* *

A T. ezzel a rendelkezéssel a szerzett jogok épségben tartására törekszik.

Erdészeti alkalmazott a T. hatálybalépése előtt használt régi címét — ha nincsen is hozzá megfelelő képesítése — külön engedély nélkül is használhatja.

A R. 496. §-ában szabályozott eljárás arra az esetre vonatkozik, ha a tulajdonos erdészeti alkalmazottjának a T. hatálybaléptekor jogosan használt és továbbra is viselhető címénél magasabb címet kíván adományozni. (39.397/1938. II. 1. F. M. sz.)

Ez a T.-szakasz a magasabb cím kivételes használatának az engedélyezését csak rendkívül megokolt esetben és kizárólag olyan személyek részére teszi lehetővé, akik nagyobb és a T. 39. §. (1—3.) bekezdése alapján államerdészeti kezelés kötelezettsége alatt nem álló erdőgazdaság szakszerű vezetését látják el. Feltétele még a kivételesen magasabb cím használata engedélyezésének az is, hogy az alkalmazott már a T. életbeléptetése előtt, erdőmérnöki képesítés nélkül is erdőtiszti munkakört töltsön be és a magasabb képesítést gyakorlati úton elsajátított értékes és eredményekkel igazolt szaktudással pótolja.

Ebből következőleg a T.-szakasz kizárólag a magán-erdőtulajdonosok alkalmazottaira vonatkozó átmeneti rendelkezés. (182.625/1940. I. 1. és 49.551/1941. I./A. 1. F. M. sz.)

A Csehszlovák rendszerű erdészeti szakképesítésű tisztviselőktől a T. 51. §-ának *b)* pontjában az alerdészek részére előírt hatósági esküt kell kivenni.

Ezek képesítése ugyanis az erdőmérnöki oklevéllel nem egyenértékű s megfelelő rendelkezés hiányában a kérdést a joghasonlóság szempontjából vizsgálva az alacsonyabb képzettségű alkalmazottaknak a R. 495. §-ának (2.) bekezdésében foglaltakhoz képest még akkor is az alerdészek részére előírt hatósági esküt kell letenniök, ha a T. 309. §-ában elismert szerzett jog alapján, olyan szolgálati beosztásban

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

maradnak, amelynek az ellátását a T. rendelkezései erdőmérnöki képesítéshez kötik. (42.699/1941. I. 1. F. M. sz.)

Az alerdész, körerdész és pagonyerdész cím használatához nem elegendő a T. 48. §-ának 1—3. pontjai alatt meghatározott valamelyik szakminősítés, hanem önként értetődőleg szükséges még ezeknek a címeknek valamelyikével szervezett állásban való alkalmazás is. (33.013/1936. II. 1. F. M. sz.)

A vármegyei közös erdészeti segédszolgálati szervezethez tartozó kerületi erdőőrnek a szabályzatban megállapított elnevezéstől eltérő cím használatát megfelelő szakminősítés esetén is csak a szabályzat módosítása mellett lehet engedélyezni. (10.272/1939. II. 1. F. M. sz.)

A T. és R.-ben megállapított határidőket a visszacsatolt országrészeken a polgári közigazgatás életbeléptetésétől kezdődően kell alkalmazni. (504.938/1941. I./A. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 58. és 308. §. alatti részeket is.)

T. 310. §.

(1.) Az alföldi erdők telepítéséről és a fásításokról szóló 1923:XIX. t.-c. 1—3. §-a — a 2. §. utolsó bekezdésének kivételével — hatályban marad mindaddig, míg az idézett törvény alapján helye van annak, hogy alföldi területek erdőtelepítésre vagy fásításra kijelöltessenek.

(2.) Az említett területekre nézve a kijelölési eljárás szabályait a földmívelésügyi miniszter rendeletben állapítja meg.

(3.) Az alföldi erdőtelepítésre kijelölt területeket az erdők törzskönyvében, az idézett törvény alapján elrendelt gazdasági fásításokat pedig a gazdasági fásítások törzskönyvében kell nyilvántartani. Az ilyen területek a közérdekű erdőtelepítésre a jelen törvény negyedik címe alapján kijelölt területekkel egy tekintet alá esnek.

(4.) Az alföldi erdőtelepítési és gazdasági fásítási tervet, a tulajdonos kívánságainak lehető figyelembevételével, az erdőfelügyelőség készíti el, esetleges észrevételeinek bejelentése céljából a tulajdonossal közli, azután jóváhagyás végett bemutatja az erdőrendészeti hatóságnak.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(5.) A jóváhagyott erdőtelepítési és gazdasági fásítási tervben megszabott munkálatok állami és községi támogatására, végrehajtására, ellenőrzésére s a megtelepített erdő kezelésére a jelen törvény 133—135., illetőleg 141—145. §-ai irányadók.

(6.) A gazdasági fásítást földbirtokok közös határvonala mentén úgy kell létesíteni, hogy egyik fasor se essék a határvonalhoz egy méternél közelebb.

(7.) A gazdasági fásítást állandóan fenn kell tartani. A gazdasági fásításnak más helyre való áttelepítését az erdőrendészeti hatóság indokolt esetben megengedheti.

(8.) A gazdasági fásítások tekintetében a hatósági rendelkezés az erdőrendészeti hatóság hatáskörébe tartozik, a közvetlen felügyeletet pedig — az erdők felügyeletével azonos módon — az erdőfelügyelőség látja el.

* *

(M. i.) Az 1923 : XIX. t.-c. az alföldi erdőtelepítésre és a gazdasági fásításokra kijelölt területeken szükséges munkálatok végrehajtására, a munkálatok állami támogatására, valamint a megtelepített erdőknek adókedvezményére vonatkozó rendelkezései eltérnek azoktól a rendelkezésektől, amelyeket ez a T. a közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területekre nézve megállapít. Hogy az ebből előálló visszás helyzetek elkerülhetők legyenek, a T. az e szakaszban foglalt rendelkezésekkel igyekszik az idézett törvény rendelkezéseit a T. rendelkezéseivel összhangba hozni.

(M. i.) A rendelkezések lényege az, hogy mihelyt az 1923 : XIX. t.-c. alapján történt kijelölés jogerőre emelkedik, a kijelölt területeken szükséges munkálatok végrehajtására, ellenőrzésére s a megtelepített erdőkezelésére nézve a T. negyedik címének megfelelő határozmányai válnak irányadókká. Ennek a megoldásnak az az előnye is van, hogy az alföldi erdőtelepítésre vonatkozó kijelölő határozatok jogerőre emelkedésével az 1923 : XIX. t.-c. további érvénybentartása feleslegessé válik.

(M. i.) Az e szakaszban foglalt rendelkezések a szükséges kisebb kiegészítésektől és módosításoktól eltekintve az 1923 : XIX. t.-c. 11—18. §-ainak felelnek meg.

E szakasz első bekezdése az idézett törvénynek nemcsak az előbb említett §-ait, hanem a 19. és 20. §-ait is hatálytalanítja, mert az e §-okban foglalt büntető rendelkezéseket a T. nyolcadik címének rendelkezései pótolják.

(M. i.) Minthogy az idézett törvényben megállapított kijelölési eljárás a gyakorlatban nehézkesnek és hosszadalmasnak mutatkozott, a T. e szakasz második bekezdésében arról is rendelkezik, hogy a kijelölési eljárást a földmívelésügyi miniszter rendeletben állapítsa

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

meg. Ezzel módot kíván adni a T. ahhoz, hogy a kijelölési eljárás a gyakorlati élet követelményeihez alkalmazkodva megfelelően egyszerűsíthető legyen.

A telepítésről és más földbirtokpolitikai intézkelésekről szóló 1936 : XXVII. t.-c. II. fejezetében a törvény céljaira felhasználható ingatlanok átengedési kötelezettsége kapcsán a földmívelésügyi miniszter 180.800/1940. I. 2. számú rendeletével szabályozta az önkéntes erdőtelepítési ügyekben követendő eljárást.

Megjegyzendő azonban, hogy ez a rendelet a T. negyedik címében foglalt és közérdekű erdőtelepítésre, illetve az 1923 : XIX. t.-c.-ben foglalt és a T. 310. §. (3.) bekezdése alapján alföldi erdőtelepítésre kijelölt területekre és gazdasági fásításokra nem vonatkoztatható.

Rendkívüli fahasználattal kapcsolatban csak olyan más művelésiághoz tartozó új telepítésű területek ajánlhatók fel, amelyek közérdekű erdőtelepítés vagy alföldfásítási célokra erdősítési kötelezettség alá nem vonhatók. Ezeket a területeket ugyanis a T. 140. és 310. §-ok értelmében az erdők törzskönyvébe kell felvenni, e miatt tehát nem is tekinthetők más művelésiághoz tartozó földeknek. Ugyanilyen elbírálás alá esnek még a T. 294. §-ában biztosított adómentesség kedvezményének az igénybevételével létesített új erdősítések is, mert ennek a kedvezménynek a feltétele, hogy a birtokos új telepítésű erdejének erdőkénti törzskönyvezéséhez hozzájárul. (29.779/1936. II. 2. F. M. sz.)

A földmívelésügyi miniszter részéről egyes ügyeknek az elsőfokú erdőrendészeti hatóság hatáskörébe utalásával kapcsolatban kiadott 222.000/1939. II. 1. számú rendeletével felhatalmazta az albizottságot, hogy — bizonyos feltételek mellett — a közérdekű erdőtelepítési tervtől eltérő és az 1923 : XIX. t.-c. hatálya alá tartozó alföldi területeken lévő gazdasági fásításokból is fahasználatokat engedélyezhessen.

A földmívelésügyi miniszter 73.000/1940. II. 5. számú rendeletével az 1923 : XIX. t.-c. hatálya alá eső alföldi területeken meglévő, vagy e törvény alapján létesítendő gazdasági fásítások kihasználásának hatósági engedélyezése tekintetében a T. 310. §-a alapján a következőképen rendelkezett:

„1. Nem szükséges a gazdasági fásítások (facsoportok, fasorok, szélfogó pászták, tanyafásítások, stb.) kihasználásánál az erdőrendészeti hatóság engedélyének kikérése a húsz kat. holdat meg nem haladó gazdasági fásításokban gyakorolható fahasználatokhoz (a fasorok átszámításakor 1.400 folyóméter egyszeres fasort egy kat. hold gazdasági fásítással egyenlőnek véve) olyan esetekben, amikor a tervezett fahasználat mértéke évenként és birtokonként:

a) öt kat. hold vagy ennél kisebb gazdasági fásításnál fél kat. holdat,

b) öt kat. holdnál nagyobb, de tíz kat. holdat meg nem haladó gazdasági fásításnál egy kat. holdat,

c) tíz kat. holdat meghaladó, de húsz kat. holdnál nem nagyobb gazdasági fásításnál két kat. holdat nem lép túl, de csakis abban az

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

esetben, ha a kihasználni kívánt faállomány kora akácnál és nyárnál legalább 15, egyéb lombnál legalább 30, fenyőnél legalább 50 év.

2. Ha a tulajdonos ezt meghaladó mértékű használatot kívánt gyakoroini, vagy fiatalabb állományt kíván kitermelni, az ilyen fahasználathoz az elsőfokú erdőrendészeti hatóság engedélyét tartozik megszerezni.

3. A kérelem elbírálásakor az erdőkre nézve a törvényben megállapított szabályokon kívül a gazdasági fásítások különleges rendeltetését is mérlegelni kell.

4. Amennyiben a kérelmet az 1913 : X. t.-c. hatálya alá eső legeltetési társulat terjeszti elő, a kérelem elbírálásakor a m. kir. vármegyei (városi) gazdasági felügyelőséget is meg kell hallgatni."

A földmívelésügyi miniszter 73.000/1940. II. 5. számú rendeletének érvényét, a 83.935/1942. I./A. 2. számú rendeletével, Szigetszentmiklós község határára felfüggesztette.

A T.-szakasz (6.) bekezdésének visszaható ereje nincs s így a T. életbeléptetése előtt létesített gazdasági fásításokra nemcsak a kihasználásukig, hanem gazdasági fásításként való fenntartásuk egész ideje alatt nem alkalmazható. (76.176/1940. I. 1. F. M. sz.)

Szőlőművelés alatt álló és erdővel határos terület közös mesgyéjétől a fák távolságát az szabja meg, hogy a vonatkozó törvényes rendelkezések betartásával melyiket telpítették előbb.

Ebből következőleg az 1929 : XVII. t.-c. 14. §-ának (illetve az 1938 : XXXI. t.-c.) helyes értelmezése szerint és a szőlővel határos erdőből védőpászta kihasítására a tulajdonost csak akkor lehet kötelezni, ha az erdő telepítésekor a szőlő már fennállott, ellenkező esetben az idézett t.-c. rendelkezései még az erdő kihasználása és felújítása után sem alkalmazhatók. (28.255/1936. I. 1., 39.361/1938. II. 2., 123.794/1938. II. 1. és 12.024/1939. II. 1. F. M. sz.)

Erdőknek és gazdasági fásításoknak a szomszédjoggal — tehát az árnyékolással is — kapcsolatos kártérítési kérdései magánjogi természetűek. Az így felvetődő vitás kérdéseknek eldöntésére tehát nem a közigazgatási hatóság, hanem a polgári bíróság illetékes.

A közigazgatási úton való beavatkozásnak csak abból a szempontból, illetve annak megállapítása céljából lehet helye, hogy az erdő, illetve gazdasági fásítás létesítésénél a telepítés idején érvényben volt jogszabályokat betartották-e?

Az ebből a szempontból irányadó jogszabályok a következők:

Az ingatlanok használatára általában az 1894 : XII. t.-c., az alföldfásítás körzetébe eső törvényhatóságok területén a fasorok és gazdasági fásításokra a T. életbeléptetése előtt az 1923 : XIX. t.-c., illetve az ennek alapján alkotott vármegyei szabályrendeletek, a T. életbeléptetése óta pedig a 310. §-ában foglalt rendelkezések; a szőlő, szőlőkert és gyümölcsös mellett ültetendő fáknak, erdőnek a távolságára az 1929 : XVII. t.-c., illetve ezt követőleg az 1938 : XXXI. t.-c., a közutak mellettiekre az 1890 : I. t.-c. és végül a folyók védtöltése és a csatornák, valamint árkok melletti fásításokra az 1885 : XIII. t.-c. rendelkezései az irányadók. (82.447/1937. II. 2. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az alföldi gazdasági fásítások kivitelénél azt a földtulajdonost, aki az 1923 : XIX. t.-c., illetve az ennek alapján alkotott törvényhatósági szabályrendelet, avagy a T. 310. §-ában foglaltak ellen vét, az erdőrendészeti hatóság a fásításoknak megfelelő helyre való áttelepítésére kötelezheti. A figyelmeztetés megszegése után pedig a rendelkezések ellen vétőt a T. 239. §-ába ütköző erdőrendészeti áthágás miatt kell felelősségre vonni. (3.045/1941. kih. B. M. — 42.217/1941. I. 1. F. M. sz.)

A földrajzi fekvésénél és művelési ágánál fogva önkéntes alföldi gazdasági fásításnak a mesgyétől való távolságára nézve — ha a fásítást a T. életbelépte előtt létesítették — az 1923 : XIX. t.-c. 6-ik §-a alapján törvényhatóságonként alkotott „*Szabályrendelet*" előírásai az irányadók. Vita esetén azonban az eljárási szabályokra nézve már a T. rendelkezéseit kell alkalmazni. (53.071/1941. I./A. 1. F. M. sz.)

A T. és R.-ben megállapított határidőket a visszacsatolt országrészeken a polgári közigazgatás életbeléptetésétől kezdődően kell alkalmazni. (504.938/1941. I./A. 1. F. M. sz.)

A M. kir. Közigazgatási Bíróság 1494/1937. K. számú ítélete szerint az 1923 : XIX. t.-c. alapján beerdősítendő területek kijelölése végett kitűzött tárgyaláson — a járása területén — megjelent főszolgabíró kiküldetési költségei — mivel a kiszállás közérdekből történik — a főszolgabíró útiátalányát terhelik.

Ugyanez vonatkozik a T. 126. §-a alapján kijelölt összes erdőtelepítési tervek helyszíni tárgyalásával kapcsolatos útiszámlák kifizetésére nézve is. (100.190/1937. II. 1. — 110.026/1939. II. 1. — 77.935/1940. I. 1. F. M. sz.)

T. 311. §.

(1.) A közutakról és vámokról szóló 1890:I. t.-c. 133. §-a azzal egészíttetik ki, hogy az abban foglalt rendelkezések a véderdők, az 1923:XIX. törvénycikk alapján létesített és fenntartott erdőtelepítések és gazdasági fásítások, közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területek és a természetvédelmi rendelkezésekkel érintett területek faállományaira nem vonatkoznak, egyéb erdőterületeken pedig a faállomány letarolása csak elkerülhetetlen szükség esetében rendelhető el, s a faállomány megritkítása sem terjedhet az elkerülhetetlen szükség körén túl; a letarolás vagy megritkítás szükségességét és mértékét a kereskedelemügyi és a földmívelésügyi miniszterek egyetértve állapítják meg.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 500. §.

(1.) Erdőterület faállományának a T. 311. §-ában említett célból való letarolását, illetőleg megritkítását csak az erdőrendészeti hatóság rendelheti el.

(2.) Az eljárást az államépítészeti hivatal javaslata alapján kell megindítani. A javaslathoz csatolni kell az útvonal helyszínrajzát, amelyen fel kell tüntetni az út mentén lévő erdőrészek kataszteri helyrajzi számát, tulajdonosait és annak a területnek a kiterjedését, amelyen az állomány letarolása, illetőleg megritkítása a javaslat szerint szükséges.

(3.) A javaslatot az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az erdőfelügyelőségnek adja ki; az erdőfelügyelőség az államépítészeti hivatal bevonásával helyszíni bejárást tart és arra az érdekelt erdőtulajdonosokat is meghívja. A helyszíni bejárás alkalmával az erdőfelügyelőség a tulajdonos kívánságait jegyzőkönyvbe foglalja és a jegyzőkönyv csatolása mellett a pászta faállományának letarolására, illetőleg megritkítására vonatkozó véleményét az elsőfokú erdőrendészeti hatóság elé terjeszti.

(4.) Az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az iratok alapján indokolt javaslatot tesz a földmívelésügyi miniszterhez; a földmívelésügyi miniszter a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterrel egyetértve határoz.

* *

(M. i.) A közutakról és vámokról szóló 1890 : I. t.-c. 133. §-a úgy rendelkezik, hogy: *„erdők, berkek és sűrű faültetvények az út mindkét felén az útárok szélétől számítandó legfeljebb 10 méter távolságig letarolandók, illetve megritkítandók."*

(M. i.) Minthogy az a rendelkezés éles ellentétben van az erdőállományunk gyarapítására irányuló törekvéseinkkel, feltétlenül szükséges volt, hogy az idézett törvényintézkedés az országos gazdasági érdekekkel is összhangzásba kerüljön.

(M. i.) A T. az idézett rendelkezés alkalmazását a véderdők, a közérdekű erdőtelepítések és gazdasági fásítások, valamint a természetvédelmi területek faállományaira nézve teljesen kizárja. A véderdőknek ugyanis éppen az a rendeltetésük, hogy a kő- és hógörgetegek, talajcsúszások, csapadékvizek, romboló szelek, stb. feltartóztatásával a szomszédos területeknek, épületeknek, műveknek, stb., tehát az utaknak is védelmet nyujtsanak, hogy pedig a véderdők ezt a célt betölthessék, faállományuk kihasználása a legszigorúbb korlátozásoknak van alávetve. A véderdők faállományának fenntartásához tehát olyan rendkívül fontos érdekek fűződnek, amelyeknek szükség esetében az útfenntartási érdeket is alá kell rendelni. Egyébként az útfenntartási érdek is a faállomány fenntartása mellett szól, mert a faállomány a kő- és földtömegek megkötésével az utat is védi.

(M. i.) Nem lett volna észszerű az útmenti faállomány letarolását megengedni azokon a területeken sem, ahol nagy költségekkel köz-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

érdekből létesítünk erdőt vagy gazdasági fásítást, vagy ahol természetvédelmi okokból tartjuk fenn a faállományt. Ezek a területek egyébként is olyan csekély kiterjedésűek, hogy a tervezett rendelkezés az útfenntartási érdekeknek alig lehet ártalmára. Közérdekű erdőtelepítéseknél különben is megvan a mód arra, hogy az útügyi érdekeket már az erdőtelepítés végrehajtásánál figyelembe vegyék.

Tekintettel a közérdekre, terület pótlás kötelezettsége nélkül is kibocsátható és a szükséges ideig egyéb területként tartandó nyilván a háromszögelési alappontok közötti összelátás lehetővé tétele céljából a szükséges legkisebb mértékre korlátozott erdőterület. (11.502/1939. II. 2. F. M. sz.)

T. 312. §.

(1.) Addig is, amíg a törvényhozás rendelkezik, a földmívelésügyi miniszter — a kereskedelemügyi és a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértve — az Országos Természetvédelmi Tanács meghallgatása után rendelettel részletesen szabályozza a természetvédelmi területek és tájvédelmi körzetek, valamint általában erdők és más területek látogatásának módozatait. E szabályozásban a közönség közlekedésének, különösen a turistaforgalomnak érdekét oly módon kell biztosítani és előmozdítani, hogy a magántulajdon és a magántulajdonból folyó jogosultságok, különösen az erdőgazdálkodás és a vadászat a fennálló jogban megállapított korlátozásokat meghaladó mértékben ne szenvedjenek sérelmet.

(2.) A rendeletben gondoskodni kell az előbbi bekezdésben megjelölt célra a fennálló jogviszonyok értelmében használható helyek (turistahelyek) és utak (turistautak) nyilvántartásba vételéről, és annak megállapításáról, hogy ezek közül melyek mily előfeltételek, időbeli és más korlátozások mellett használhatók. A nyilvántartásbavétel előtt a fennálló helyzet felől a tulajdonost és az érdekelt szervezeteket meg kell hallgatni. Azokat a helyeket és utakat (gyalogösvényeket), amelyeknek az előbbi bekezdésben megjelölt célra használata a jelen törvény hatálybalépésekor szabad volt, és amelyeket ennek megfelelően a földmívelésügyi miniszter nyilvántartásba vett, az említett forgalom elől a tulaj-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

donos — ha erre egyébként joga van — véglegesen csak a földmívelésügyi miniszternél legalább félévvel előbb tett bejelentés után zárhatja el. A földmívelésügyi miniszter rendelettel meghatározhatja az időpontot (időpontokat), amelytől kezdve a forgalmat az előbbi rendelkezés esetében el lehet zárni. A forgalom elől ily módon véglegesen elzárt helyeket és utakat a nyilvántartásból törölni kell.

(3.) Oly helyeket és utakat (gyalogösvényeket), amelyeknek az első bekezdésben említett célra használata a jelen törvény hatálybalépésekor nem volt szabad, az említett célra a jelen §. értelmében megnyitni és nyilvántartásba venni csak a tulajdonos belegyezésével lehet.

(4.) A használati időbeli, személyi és más korlátozásait csoportokba foglalás útján kell megállapítani, és a turistahelyeket, illetőleg a turistautakat a megállapított csoportokba beosztva kell a nyilvántartásba felvenni.

(5.) A jelen §-ban említett helyeknek és utaknak gyalogösvényeknek) nyilvántartásba vétele, illetőleg azoknak a nyilvántartásból törlése nem érinti a tulajdonos és a használó egymásközti magánjogi jogviszonyát.

(6.) A földmívelésügyi miniszter, a belügyminiszterrel egyetértve, az érdekelt tulajdonosok és szervezetek meghallgatása után rendelettel állapítja meg, hogy a turistaság szervezete és annak közegei mennyiben működhetnek közre a jelen §-ban megjelölt helyeken és utakon a rend fenntartásában.

* *

A T. és R.-ben megállapított határidőket a visszacsatolt országrészeken a polgári közigazgatás életbeléptetésétől kezdődően kell alkalmazni. (504.938/1941. I./A. 1. F. M. sz.)

(L. még a T. 225. §-a alatti részt és a 258. §-ának 13. pontjában foglaltakat.)

R. 497. §.

(1.) Az erdőrendészeti hatóság az erdőtulajdonost vagy más felet a T. és a jelen rendelet egyes §-aiban felsorolt eseteken

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

kívül is kötelezheti biztosíték letételére, ha rendkívüli használat vagy egyéb jog engedélyezéséből, vagy rendkívüli kedvezmény nyujtásából folyóan az erdőrendészeti intézkedéseknek ilyen módon való biztosítása szükséges.

R. 498. §.

(1.) Ha a fél biztosítékot köteles letenni, a biztosíték összegét az erdőrendészeti hatóságnak olyan összegben kell megállapítania, hogy az a biztosítandó cél megvalósításával járó költségekre, valamint a jelen rendelet megfelelő §-ai szerint figyelembeveendő egyéb költségekre is teljes fedezetet nyujtson.

(2.) A letétbe helyezésről rendelkező határozatban meg kell jelölni a biztosíték összegét, a letétel helyét és határidejét, továbbá, hogy a letett biztosítékot a hatóságnak milyen célra és milyen esetekben van joga a letevő külön megkérdezése nélkül is felhasználni.

(3.) Biztosítékul csak készpénzt vagy az állami hatóságok által óvadékul vagy bánatpénzül elfogadható értékpapirost, betéti könyvet vagy pénzintézeti kezességi nyilatkozatot lehet elfogadni; rendkívüli fahasználattal kapcsolatos biztosítékul (T. 38 §-a) azonban csak készpénz vagy pénzintézeti kezességi nyilatkozat fogadható el.

(4.) A készpénz- és az értékletétet az állami letétek kezelésére fennálló szabályok szerint kell kezelni.

(5.) A biztosítékot csak a rendeltetésének megfelelő célra és csak olyan követelés kiegyenlítésére szabad felhasználni, amelyet a letevő terhére az erdőrendészeti hatóság jogerős határozata vagy bírói ítélet állapít meg.

(6.) A közadók módjára foganatosított vagy bírói végrehajtás során a biztosítékul letett összeg a biztosíték rendeltetésén kívül eső követelés fejében is lefoglalható ugyan, de ez a foglalás nem érintheti a biztosítéknak a T. vagy a jelen rendelet értelmében való felhasználását és a biztosítékul letett összeg az előbb említett végrehajtás során érvényesített követelés kiegyenlítésére csak annyiban fordítható, amennyiben a biztosítéknak a T. vagy a jelen rendelet értelmében való felhasználására már nincs szükség. Ha végrehajtás útján lefoglalnak olyan követelést, amelyet a T. vagy a jelen rendelet értelmében a biztosítékból kell kielégíteni, a biztosítékból járó összeg tekintetében a letiltó rendelvény értelmében és a végrehajtási eljárás szabályai szerint kell eljárni.

(7.) A biztosíték felhasználása iránt az erdőfelügyelőség javaslata alapján esetről-esetre az elsőfokú erdőrendészeti hatóság intézkedik.

(8.) Ha a biztosítékot részben vagy egészben bírói letétbe kell átutalni, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az átutalás iránt

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

soronkívül intézkedik, a biztosíték rendeltetéséről a bíróságot tájékoztatja és intézkedéséről a letevőt értesíti.

(9.) Ha az elsőfokú erdőrendészeti hatóság megállapítása szerint a biztosíték letétben tartására szükség már nincs és a biztosítékot bírói letétbe sem kell átutalni, a biztosíték fel nem használt részét az elsőfokú erdőrendészeti hatóság a letevőnek kiutalja s a letétet kezelő hivatalt megkeresi, hogy a letét felhasználásáról adjon a letevőnek elszámolást.

(10.) A biztosítékról abban az esetben is elszámolást kell adni a letevő részére, ha a biztosíték teljesen felhasználtatott, úgyszintén akkor is, ha a biztosíték bírói letétbe utaltatott át.

(11.) A jelen §-ban foglalt rendelkezéseket alkalmazni kell azokra a biztosítékokra is, amelyeket a jelen rendelet hatálybalépése előtt helyeztek letétbe.

* *

A T. 38. §-ának (3.) bekezdése kimondottan csak rendkívüli fahasználatok engedélyezésekor teszi lehetővé erdősítési biztosíték letétbe helyezésének a követelését. Mivel rendkívüli fahasználat a haszonélvezőt nem illeti, erdősítési pénzbiztosíték letétbe helyezésére a haszonélvezőt csak erdőrendészeti megtorló eljárással kapcsolatban a T. 241. §-a alapján lehet kötelezni. (70.273/1940. II. 2. F. M. sz.)

Az erdősítési pénzbiztosítékokat közigazgatási letétbe kell helyezni (79.317/1935. I. 1. F. M. sz.)

Az erdősítési biztosítékot, mint a földtulajdon tartozékát, a tulajdonos személyében bekövetkezett változásnál is vissza kell tartani. (78.826/1935. I. 2. F. M. sz.)

Rendkívüli fahasználat engedélyezése iránti kérelem elbírálásánál a T. 38. §-a alapján elrendelt megtakarítás kiküszöbölésére felajánlott csereterület sikeres beerdősítése helyett pénzbiztosíték letétbe helyezését nem lehet elfogadni. (115.043/1936. II. 2. F. M. sz.)

(L. még a T. 38., 99., 106., 120., 125., R. 98., 99., 191., 205—210., 214., 243. és 248. §-ok alatti részeket is.)

R. 499. §.

(1.) Az erdőtulajdonos vagy más fél költségére a T. vagy a jelen rendelet alapján állami előleggel végzett munkálatok költségét az erdőfelügyelőség vagy az erdőigazgatóság által összeállított és az erdőigazgatóság mellé rendelt számvevőség által számszerűen felülvizsgált költségjegyzék alapján az elsőfokú erdőrendészeti hatóság állapítja meg és a felet felhívja, hogy a költséget harminc nap alatt végrehajtás terhével fizesse meg.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(2.) A határozatban a végzett munkát, továbbá az okot, amely miatt a munkának a fél költségére való elvégzését elrendelték és a költség megállapításánál alapul vett adatokat meg kell jelölni.

(3.) Ha a költséget több fél köteles megtéríteni, a megtérítés iránt közös határozatban kell rendelkezni, de a költségnek a felek szerint való megosztását a határozatban fel kell tüntetni.

(4.) Ha a fél a megszabott határidő alatt fizetési kötelezettségének eleget nem tesz, az elsőfokú erdőrendészeti hatóság az eredeti határozat csatolása mellett a fél lakóhelye szerint illetékes községi előljáróságot (városi adóhivatalt) az összegnek közadók módjára való behajtása iránt megkeresi.

(5.) A jelen §. rendelkezései szerint kell megfelelően eljárni akkor is, ha bármilyen eljárási vagy más egyéb költséget kell az erdőtulajdonossal vagy más féllel megtéríttetni.

* *

(L. a T. 21., 133., 241., 251., R. 61. és 147. §-ok alatti részeket is.)

R. 501. §.

(1.) A földmívelésügyi miniszternek az üzemrendezési utasításra vonatkozó rendelete (T. 31. §.) kiadásáig a üzemtervek összeállítása tekintetében a 14.500/1920. F. M. számú rendelettel kiadott utasítás rendelkezéseit kell alkalmazni.

* *

(L. a T. 31. §. alatti részt.)

R. 502. §.

(1.) Az 1898 : XIX. t.-c. 14. §-a alapján alkotott és hatóságilag jóváhagyott erdőőri szolgálati és fegyelmi szabályoknak a T.-nyel és a jelen rendelettel nem ellenkező rendelkezései mindaddig érvényben maradnak, amíg a T. 56. §-ában említett szabályozás iránt a földmívelésügyi miniszter külön rendeletben nem intézkedik.

* *

(L. még a T. 56. §. alatti részt.)

R. 503. §.

(1.) A hasznos emlősök és madarak védelme tárgyában az 1894 : XII. t.-c. 57. és 58. §-ai alapján kiadott 24.655/1901., 19.384/1904., 106.941/1904., 80.644/1906. és 16.946/1912. F. M. számú rendeletek mindaddig érvényben maradnak, amíg a föld-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

művelésügyi miniszter a T. 212. §-a értelmében védett állatfajok jegyzékét a R. 388. és 389. §-ainak rendelkezései szerint közhírré nem teszi.

* *

(L. még a T. 212. és 218. §. alatti részeket.)

R. 504. §.

(1.) Az erdőőrök fegyverviselési, fegyverhasználati és fegyelmi szabályait megállapító 72.086/1895., 71.081/1896. és 50.182/1899. F. M. számú rendeleteknek a T.-nyel, valamint a jelen rendelettel nem ellenkező rendelkezéseit a T. 55. §-ában említett szolgálati utasítás hatálybalépéséig megfelelően a felesketett alerdészekre (főerdőőrökre, erdőőrökre) és erdőkerülőkre kell alkalmazni.

* *

(L. még a T. 35. §-ában foglaltakat.)

T. 313. §.

(1.) E törvény életbelépésével hatályát veszti: az 1879:XXXI. törvénycikk, az 1884:XXVI. törvénycikk, az 1885:XXIII. t.-c. 55., 56., 175. és 176. §-a, valamint a 184. §. *c)* pontja, az 1894:XII. t.-c. 13., 14. és 57. §-a, az 1896:XXVI. t.-c. 73. és 74. §-a, valamint az 57. §. 8. pontja, az 1898:XIX. törvénycikk, az 1913:XXXIII. t.-c. 9. és 10. §-a, az 1923:XVIII. törvénycikk, az 1923:XIX. törvénycikk, kivéve az 1. és 3. §-t, továbbá a 2. §. első hat bekezdését, amelyek a jelen törvény 310. §-ának első bekezdésében meghatározott időpontig továbbra is hatályban maradnak, az 1923:XX. törvénycikk, az 1923:XXI törvénycikk, az 1929:XVI. t.-c. 21. §-a, és általában minden olyan jogszabály, amely a jelen törvény tárgyára vonatkozik vagy rendelkezésétől eltér.

(2.) Ahol korábbi jogszabály az előbbiek szerint hatályon kívül helyezett törvényre vagy törvényszakaszra hivatkozik, a helyett ennek a törvénynek megfelelő rendelkezését kell érteni. A korábbi törvényekben említett *„erdőtiszt"* alatt *„erdőmérnököt"*, *„erdőőr"* alatt pedig *„alerdészt"* és *„erdőőrt"* kell érteni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

R. 505. §.

(1.) A T. 313. §-a értelmében hatályukat vesztik:

a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszternek

1880. évi 22.562., 23.374., 24.432., 24.931., 25.347., 30.686., 36.776. és 39.108. számú rendeletei;

1881. évi 391., 7.171., 10.092., 11.240., 11.764., 30.635., 35.429., 35.789. és 48.205. számú rendeletei;

1882. évi 189., 4.134., 7.736., 8.326., 13.076., 19.416., 19.571., 24.303., 26.743., 27.737., 38.708., 46.391., 47.806. és 49.446. számú rendeletei;

1883. évi 3.933., 4.190., 6.016., 6.140., 19.787., 28.487., 35.731., 36.016., 46.064. és 48.766. számú rendeletei;

1884. évi 30.239., 42.306. és 62.184. számú rendeletei;

1885. évi 1.847., 9.210., 14.556., 25.031., 28.380. és 29.599. számú rendeletei;

1886. évi 5.516., 5.639., 25.554., 32.454., 35.760., 35.935/II., 53.275. és 56.200. számú rendeletei;

1887. évi 14.484., 16.103., 25.643., 38.678., 47.890. és 52.413. számú rendeletei;

1888. évi 13.182., 14.368., 14.620., 30.845., 31.186., 47.328., 60.559. és 69.983. számú rendeletei;

1889. évi 290., 30.317. és 69.556. számú rendeletei;

a földmívelésügyi miniszternek

1890. évi 9.600., 11.030., 14.983., 18.243., 18.960., 40.912. és 61.753. számú rendeletei:

1882. évi 12.727., 17.704. és 25.261. számú rendeletei;

1893. évi 44.674. számú rendelete;

1894. évi 15.784. és 73.911. számú rendeletei;

1895. évi 74.223., 76.721. és 78.270. számú rendeletei;

1896. évi 35.936., 43.587. és 62.669. számú rendeletei;

1897. évi 3.252., 8.332., 17.479. és 70.450. számú rendeletei;

1898. évi 78.011. számú rendelete;

1899. évi 690. eln., 15.217. és 42.223. számú rendeletei;

1900. évi 10.781., 70.715. és 81.486. számú rendeletei;

1902. évi 96.575. és 97.263. számú rendeletei;

1903. évi 7.093., 10.538., 101.453., 104.037. és 104.415. számú rendeletei;

1904. évi 12.179., 12.239., 14.824., 16.820., 17.943., 34.373., 61.081. és 62.060. számú rendeletei;

1905. évi 50.604., 52.112. és 79.054. számú rendeletei;

1906. évi 54.666. számú rendelete;

1907. évi 34.764. számú rendelete;

1908. évi 26.588., 38.796., 38.797., 38.903. és 95.424. számú rendeletei;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

1909. évi 4.924., 5.929. és 7.057. számú rendeletei;
1911. évi 34.209. és 35.203. számú rendeletei;
1912. évi 45.342. és 101.491. számú rendeletei;
1915. évi 22.863. és 23.477. számú rendeletei;
1920. évi 14.913. és 16.523. számú rendeletei;
1921. évi 82.519., 84.907. és 149.879. számú rendeletei;
1922. évi 789. és 1.254. számú rendeletei;
1924. évi 12.186., 13.800., 18.600., 19.043. és 110.131. számú rendeletei;
1925. évi 611., 860., 1.050., 3.323., 4.535., 6.410., 7.288. és 7.360. számú rendeletei;
1926. évi 21.047., 21.260. és 21.614. számú rendeletei;
1929. évi 25.578., 26.900. és 27.422. számú rendeletei.

(2.) Hatályát veszti továbbá minden más rendelet is, amely a jelen rendelet tárgyára vonatkozik.

* *

A T. és R.-ben megállapított határidőket a visszacsatolt országrészeken a polgári közigazgatás életbeléptetésétől kezdődően kell alkalmazni. (504.938/1941. I./1. F. M. sz.)

T. 314. §.

(1.) Az igazságügyminiszter a jelen törvényen alapuló telekkönyvi bejegyzésekre és e bejegyzések törlésére vonatkozó eljárást, továbbá a művelési ágak e törvény értelmében bekövetkező megváltozásának a telekkönyvben való kitüntetésére vonatkozó eljárást — amennyiben szükséges — rendelettel szabályozhatja.

* *

(L. a T. 8. és az R. 11—13., 52. és 57. §-a alatti részeket.)

T. 315. §.

(1.) A jelen törvény hatálybalépése idejét a földmívelésügyi miniszter rendelettel állapítja meg, és végrehajtásáról, — amennyiben az más ügykört is érint, az érdekelt miniszterekkel egyetértve — gondoskodik.

R. 506. §.

(1.) A jelen rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

* *

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A földmívelésügyi miniszter az erdőkről és a természetvédelemről szóló 1935 : IV. t.-c.-t (T.) 1935. évi augusztus hó 1-vel az 53.250/1935. I. számú rendelettel léptette életbe. (Megjelent a Budapesti Közlöny 1935. évi augusztus hó 1-i 136. számában.)

A földmívelésügyi miniszternek az erdőkről és a természetvédelemről szóló 1935 : IV. t.-c. (T.) végrehajtása tárgyában kiadott 35.000/1938. F. M. számú rendelete (R.) 1938. évi május hó 1-én lépett hatályba. (Megjelent a Budapesti Közlöny 1938. évi május hó 1-i 57. számában, mint melléklet.)

A T. és R.-ben megállapított határidőket a visszacsatolt országrészeken a polgári közigazgatás életbeléptetésétől kezdődően kell alkalmazni. (504.938/1941. I./A. 1. F. M. sz.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

BETŰRENDES TÁRGYMUTATÓ

A

Adókedvezmény a földmívelésügyi miniszter feltételei szerint a pénzügyminiszter által adható. (T. 293, 294, R. 475, 478.)

— — legelőgazdaságra berendezett erdőknél. (T. 293, R. 475, 476.)

— — mindenkori tényleges birtokost (tulajdonost vagy haszonélvezőt) illeti. (R. 479.)

— — véderdők és természetvédelmi területeknél. (T. 293, R. 475, 476.)

— **az** alföldi és közérdekű erdőtelepítéseknél. (T. 293, R. 475, 476, 478—480.)

— — önkéntes erdőtelepítéseknél. (T. 294, R. 478—480.)

— elemi csapások miatt. (T. 293, R. 475, 477.)

— káros rovarok vagy élősködő gombák miatt. (T. 293, R. 475, 476.)

— megszüntetése. (R. 480.)

— nyujtás eljárása. (T. 293, 294, R. 475—480.)

— természetvédelmi korlátozás miatt. (T. 221, R. 407.)

Adományok, amelyek az Országos Erdei Alapot illetik. (T. 288/7, R. 461, 462.)

— elfogadásáról, amelyeket az Országos Erdei Alapnak ajánlanak fel, a földmívelésügyi miniszter dönt. (R. 462.)

Akadályai a rendkívüli fahasználat engedélyezésének. (T. 38, R. 95.)

Alakulásra kötelezett erdőbirtokossági társulatok. (T. 146, R. 283—286.)

— kötelezettség ideje az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 146, R. 285.)

Alakuló közgyűlés (erdőbirtokossági társulati) előkészítése. (T. 148, 150, 151, R. 290, 292, 314.)

— — — — eredménytelen megismétlése utáni teendők. (R. 321.)

— — — — hatósági kiküldötte. (T. 151, R. 315, 317—319.)

— — — — iratainak beterjesztése. (T. 156, 157.)

— — — — megismétlése. (T. 153, R. 321.)

— — — — tartása. (T. 147, 151—153, R. 290, 292, 314—319, 321.)

Alapból (Országos Erdei) eljárási költség kiutalására az erdőrendészeti hatóság vagy rendőri büntetőbíróság tesz előterjesztést. (R. 468.)

— — — előlegek utalványozása, visszafizetése és elszámolása. (R. 469.)

— — — **nyujtható segély vagy támogatás.** (T. 23, R. 64, 467.)

— — — — — — — — engedélyezésének eljárása. (R. 467.)

— — — összegeket a földmívelésügyi miniszter utalványoz. (R. 467—472.)

— — — segélyt vagy támogatást kiutalni az erdőrendészeti hatóság, erdőigazgatóság vagy erdészeti kutatóintézet javasolhat. (R. 467.)

— — — történő ingatlanvásárláshoz a pénzügyminiszter előzetes hozzájárulása szükséges. (R. 470.)

Alap (erdőgazdasági tartaléktőke) képzése és elhelyezése az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 186, R. 357.)

— létesítése az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 155, 186, R. 313, 357, 358.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Alap (Országos Erdei). (Kilencedik cím, T. 287—291, R. 458—473.)
— — — célja és vagyona. (T. 287.)
— — — ingatlanainak kezelése. (R. 465.)
— — — **javára fizetendő** díjak. (R. 123, 126, 127, 471.)
— — — — — — rendbírsági és pénzbüntetési összegek, igazolványi díjak, stb. (R. 461.)
— — — **jövedelme az erdészeti** szakismeretek terjesztésére használható. (T. 289/2.)
— — — — — — — kísérleti és kutató ügy fejlesztésére használható. (T. 289/2.)
— — — — — — — tudomány és szakirodalom előmozdítására használható. (T. 289/2.)
— — — — — **erdőrendészeti** áthágás és hivatalból üldözendő erdei kihágás behajthatatlan eljárási költségei és hajtópénzei fedezésére használható. (T. 247, 289/3, R. 468.)
— — — — — — intézkedéssel kapcsolatos kiadások fedezésére használható. (T. 289/3, R. 469.)
— — — — erdőtelepítések és fásítások előmozdítására használható. (T. 289/1.)
— — — jövedelmei. (T. 288.)
— — — jövedelmeinek felhasználása. (T. 289, R. 466—472.)
— — — **jövedelme** ingatlanok vásárlására használható. (T. 289/4, 291, R. 470.)
— — — — káros rovarok és élősdi növények károsításának enyhítésére használható. (T. 289/1.)
— — — — természetvédelem előmozdítására használható. (T. 289/5, R. 470.)
— — — költségén szakirodalmi mű kiadásáról a földmívelésügyi miniszter rendelkezik. (R. 463.)
— — — pénzkezelése (költségvetése, zárszámadása). (T. 290, R. 458.)
— — — postatakarékpénztári csekkszámlája. (R. 458.)
— — — részére felajánlott pénzadományok elfogadásáról a földmívelésügyi miniszter határoz. (R. 462.)
— — — számvevőségi szolgálata. (R. 473.)
— — — terhére nyomtatványok, ürlapok, füzetek, jelvények készítése, árusítása és elszámolása. (R. 471.)
— — — **tőkevagyonának** igénybevétele. (T. 291, R. 466.)
— — — — kezelése és gyümölcsöztetése. (T. 291, R. 464—466.)
Alapot (Országos Erdei) illeti a költségén kiadott szakirodalmi művek befolyt jövedelme. (T. 288/3. R. 463.)
— — — — **az** erdei kihágások befolyt büntetéspénzének az államot illető része. (T. 288/2, R. 460.)
— — — — — erdőrendészeti áthágások befolyt pénzbírságának négyötöd része. (T. 247, 288/1, R. 459.)
— — — — elhelyezett pénzeinek kamata. (T. 288/5.)
— — — — ingatlanainak jövedelme. (T. 288/6.)
— — — **illető** adományok. (T. 288/7, R. 461, 462.)
— — — — **erdei kihágási büntetéspénzek** befizetése. (R. 460.)
— — — — — — — kezelése és nyilvántartása. (R. 460, 468.)
— — — — — — — — kezeléséről és nyilvántartásáról szóló belügyminiszteri rendelet. (R. 460.)
— — — — **erdőrendészeti áthágási pénzbírság** befizetése. (R 459.)
— — — — — — — — téves behajtásának vagy befizetésének helyesbítése. (R. 459.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — — összegek, amelyek ingatlanok eladásából befolynak. (T. 288/4.)

Alapszabály (erdőbirtokossági társulati) beterjesztése. (T. 156, 157.)

— — — életbeléptetése. (T. 159.)

— — — jóváhagyása. (T. 158, R. 323, 324.)

— — — jóváhagyásának visszautasítása. (T. 158, R. 323.)

— — — kellékei (tartalma). (T. 155, R. 302—313.)

— — — minta. (T. 149.)

— — — módosítása és kiegészítése. (T. 161.)

— — — példányszáma. (T. 156, 160, R. 318, 319, 323, 326, 333.)

— — — **-tervezet.** (T. 148, 149, 151, 155, R. 290, 292, 302—313.)

— — — — **elkészítése.** (T. 155, R. 318.)

— — — — — elmulasztásának következménye. (T. 154.)

— — — — letárgyalása. (T. 151, R. 318, 319.)

Aláírása az erdőgazdasági üzemtervnek. (R. 77.)

Albizottság helyett az erdőfelügyelőség által tett intézkedés elleni előterjesztésnek nincsen halasztó hatálya. (T. 233.)

— — — **erdőigazgatóság által tett intézkedés elleni** előterjesztés tárgyában hozott határozat elsőfokú. (T. 232.)

— — — — — — — — előterjesztésnek nincsen halasztó hatálya. (T. 232, R. 425.)

Alerdészekre az új kiadásáig a régi erdőőri fegyverviselési, fegyverhasználati és fegyelmi szabályzatot kell részben alkalmazni. (R. 504.)

— (kerületiekre) az új kiadásáig az 1898 : XIX. t.-c. 14. §-a alapján alkotott szolgálati és fegyelmi szabályzatot kell részben alkalmazni. (R. 502.)

Alerdész hatósági esküje. (T. 51.)

— (kerületi.) (T. 43, R. 107.)

— kötelessége erdőégéskor. (T. 29, R. 67, 68.)

— **szolgálatra való** alkalmasság (T. 48, 50.)

— — — alkalmatlanság. (T. 50, R. 119.)

— tartására kötelezettek. (T. 40, R. 103.)

Alföldi erdők telepítéséről és a fásításokról szóló 1923 : XIX. t.-c. részbeni hatályban tartása. (T. 310.)

— erdőtelepítések adómentessége. (T. 293, R. 475, 476, 478—480.)

— **erdőtelepítési** munkálatok kedvezménye. (T. 310.)

— — terv összeállítása, jóváhagyása és előírásainak végrehajtása. (T. 310.)

— erdőtelepítésre kijelölt területeknek az erdők törzskönyvében való nyilvántartása. (T. 310.)

— erdőterületek kijelölési eljárására vonatkozó rendelet. (T. 310.)

— **gazdasági** fásítások távolsága a határvonaltól. (T. 310.)

— — fásításra kijelölt területeknek a gazdasági fásítások törzskönyvében való nyilvántartása. (T. 310.)

— közérdekű erdőtelepítések kijelölése. (T. 310, R. 251.)

Alkalmasság alerdészi (főerdőőri, erdőőri) szolgálatra. (T. 48.)

— erdészeti számvevőségi szolgálatra. (T. 236.)

— erdőfelügyelőség vezetésére. (T. 236.)

— erdőgazdasági segédszolgálatra. (T. 48.)

— erdőigazgatóság vezetésére. (T. 236.)

— erdőkerülői szolgálatra. (T. 49.)

— erdőmérnöki szolgálatra. (T. 47, 50, 236.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Alkalmatlanság alerdészi (főerdőőri, erdőőri) szolgálatra. (T. 50, R. 119.)
— **erdőgazdasági** segédszolgálatra (T. 50, R. 119.)
— — szolgálatra. (T. 50, R. 119.)
— erdőkerülői szolgálatra. (T. 50, R. 119.)
— erdőmérnöki szolgálatra. (T. 50, R. 119.)
Alkalmazása erdőmérnöki ülnököknek a közigazgatási bírósági tanácsokban. (T. 230, R. 418—424.)
Alkalmazásban álló erdőgazdasági személyzet adatainak bejelentése (R. 112.)
— — — — újabb alkalmazása. (R. 104, 105.)
Alkalmazhatóság igazolása az erdőgazdasági szolgálatnál. (R. 117.)
Alkalmazni kell a kihágási büntetőtörvénykönyv általános rendelkezéseit az erdei kihágásokra is. (T. 272.)
Alkalmazottak (erdőbirtokossági társulatiak) elleni panaszok letárgyalása a közgyűlésen. (R. 373.)
— — — — rendszabályok. (T. 155, 208, R 307, 328.)
— — — szolgálati viszonyai, ha erdészetiek. (T. 43, 56, 155, R. 306.)
— **(erdőgazdaságiak)** felesketésük után közbiztonsági közegek. (T. 53.)
— — hatósági esküje. (T. 51, R. 120—124.)
— — jogtalan jelvényviselése. (T. 59.)
— — személyazonossági igazolványa. (R. 127.)
— — **szolgálati** fegyverei. (T. 53, R. 125.)
— — — fegyvereinek kedvezménye. (R. 125.)
— — — jelvényei. (T. 53, 59, R. 126, 127.)
— — — szabályzata. (T. 55, R. 126, 504.)
— (erdőgazdasági segédszolgálatosok) szolgálati szabályzata az államerdészeti kezelésben lévő birtokokon. (T. 56, R. 502.)
— (felesketett erdőgazdaságiak) fegyverviselési, fegyverhasználati és fegyelmi szabályai. (T. 55, R. 504.)
Alkalmazott (erdőgazdasági) bejelentése. (R. 104—108, 110—113, 115—117, 493—495.)
— — **kisebb** képesítés mellett is vezethet és irányíthat 1.000 kat. holdnál kisebb magánerdőgazdaságot. (T. 308, R. 493, 494.)
— — — képesítésű is lehet. (T. 46, 308, 309, R. 495.)
— — **segédszolgálatos)** kettős munkaköre. (T. 42, R. 106.)
— — — szakképesítése. (T. 48.)
— — — szolgálati naplója. (T. 54.)
— — **személyzet** címhasználata. (T. 58, 59, 309, R. 129, 496.)
— — — jogtalan címhasználata. (T. 59.)
— — védelmi szolgálatos kihágási naplója. (R. 128.)
Alkalmazottnak, aki kisebb képesítés mellett magasabb munkakörben van, hatósági esküje. (T. 308, R. 495.)
— **kisebb képesítés mellett átmenetileg magasabb munkakörben való** alkalmazhatása. (T. 46, 308, 309, R. 493, 494.)
— — — — — — — — — meghagyása. (T. 46, 308, 309, R. 493—495.)
Alkalmazó közvetett felelőssége erdőrendészeti áthágásért. (T. 244, 245.)
Alom ellopása miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/h.)
Anyagi felelőssége az erdőbirtokossági társulati tagoknak tagságuk megszűnése után. (T. 182.)
Anyagkezelés szabályai az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 155, R. 312.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Anyagok beszerzése a közérdekű erdőtelepítéssel kapcsolatos munkálatokhoz. (T. 128, 131, R. 262, 264.)
Apasztására a vadállománynak vonatkozó rendelkezés (T. 20, R. 60.)
Arányrész (erdőbirtokossági társulati). (T. 147, 150, R. 292.)
— — — megállapítása. (T. 150, R. 292—301.)
Az erdei kihágások. (Nyolcadik cím II. fejezet, T. 258—286, R. —)
— — — büntetése. (Nyolcadik cím II. fejezet, B.) T. 267—272, R. —)
— — — meghatározása. (Nyolcadik cím II. fejezet, A.) T. 258—266, R. —)
— — kihágással okozott károk megtérítése. Hajtópénz. (Nyolcadik cím II. fejezet, C.) T. 273—280, R. —)
— **erdőbirtokossági társulatok.** (Ötödik cím, T. 146—211, R. 283—387.)
— — — jogviszonyai és hatásköre. (Ötödik cím II. fejezet, T. 163—189, R. 328—367.)
— — — megalakulása. (Ötödik cím I. fejezet, T. 146—162, R. 283—327.)
— — — működésének felügyelete és ellenőrzése. (Ötödik cím IV. fejezet, T. 204—211, R. 382—387.)
— — — szervezete. (Ötödik cím III. fejezet, T. 190—203, R. 368—381.)
— erdők államrendészeti kezelése. (Első cím VI. fejezet, T. 60—74, R. 130—165.)
— erdőgazdasági üzemtervek. (Első cím IV. fejezet, T. 31—38, R. 71—101.)
— **erdőgazdálkodás** általános szabályai. (Első cím II. fejezet, T. 9—18, R. 21—57.)
— — szakszerű ellátása; erdőgazdasági személyzet. (Első cím V. fejezet, T. 39—59, R. 102—129.)
— **erdők** fenntartása és az erdőgazdálkodás. (Első cím, T. 1—74, R. 1—165.)
— — meghatározása és nyilvántartása. (Első cím I. fejezet, T. 1—8, R. 1—20.)
— — megosztása. (Második cím, T. 75—84, R. 166—174.)
— — védelme. (Első cím III. fejezet, T. 19—30, R. 58—70.)
— erdőrendészeti áthágások. (Nyolcadik cím I. fejezet, T. 239—257, R. 441—457.)
— Országos Erdei Alap. (Kilencedik cím, T. 287—291, R. 458—473.)

Á

Állam által magánosoknak készített üzemtervek. (T. 33, R. 74, 75.)
Államrendészeti kezelés alatt álló erdők őrzése. (T. 67.)
— — a régi erdőknél. (T. 64, R. 142.)
— **kezelésbe adásra** feltételesen kötelezettek. (T. 39, 60, 61, R. 102.)
— — — kötelezettek. (T. 39, 60, R. 102.)
— — átvett erdők nyilvántartása. (R. 137.)
— **kezelésben lévő** erdőkben az erdőgazdasági segédszolgálat ellátása. (T. 43, 67, R. 107—109.)
— — — **erdők** segédszolgálati alkalmazottainak szolgálati szabályzata. (T. 56, R. 502.)
— — — — tulajdonosaihoz intézett megkereséseket az erdőfelügyelőséggel is közölni kell. (T. 74.)
— — — — üzemtervét az állam készítteti el. (T. 33.)
— **kezelésbe** való helyszíni átvétel. (R. 135.)
— — vétele a „szabad erdők"-nek. R. 132.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — **vétel** eljárása. (R. 130—135.)
— — — elrendelése. (T. 63, R. 133, 159.)
— — — kérése. (T. 60, 61, R. 131, 132.)
— — vételnél az ingatlan kiterjedésének megállapítása. (R. 103, 131.)
— — vételt elrendelő határozat kellékei. (R. 134.)
— **kezelése** a vagyonfelügyeleti erdőknek. (T. 63, R. 141.)
— — az erdőknek. (Első cím VI. fejezet, T. 60—74, R. 130—165.)
— kezelésért az előírt szolgáltatásokon felül egyéb nem fogadható el. (R. 148.)
— **kezelési költségjárulék** alól felmentendők kimutatása. (R. 165.)
— — — **alóli mentesség.** (T. 71, R. 164.)
— — — — — iránti intézkedés. (T. 71, R. 162, 165.)
— — — — — kérése. (T. 71, R. 165.)
— — — — — megszűnése. (T. 71, R. 163.)
— — — behajtása. (T. 69, R. 157, 161.)
— — — egységtételei. (R. 154.)
— — — esetenkénti kivetése. (R. 159, 160.)
— — — fizetésének esedékessége. (R. 157.)
— — — időközi változása. (R. 159, 160.)
— — — késedelmes fizetésének következménye. (R. 157.)
— — — kimutatása törvényhatóságonként. (R. 150—153.)
— — — kivetésének eljárása. (T. 69, 70, R. 150—161.)
— — — **kivetésénél** jövedelmezőségi osztályok felállítása. (T. 70, R. 150.)
— — — — ötéves időszakok. (R. 150.)
— — — **kivetési** lajstrom. (R. 154.)
— — — — — lajstromból kihagyandók. (T. 71, R. 155.)
— — — kivető határozat kellékei. (R. 136.)
— — — megállapítása. (T. 70, R. 150.)
— — — nyilvántartása. (T. 69, R. 161.)
— — — összege elleni panasznak nincsen halasztó hatálya. (R. 156.)
— — — összegének megállapítása elleni jogorvoslat. (R. 156.)
— — — szerinti jövedelmezőségi osztályba való sorolás elleni jogorvoslat. (R. 150.)
— **kezelés** megszüntetése. (T. 62—64, R. 139, 159.)
— — nem érinti a tulajdonosi jogokat. (T. 72.)
— **kezelésnél a** szakközeg hanyagsága elleni panasz. (R. 149.)
— — — tulajdonos teendői elmulasztásának következményei. (R. 147.)
— — — vagyonfelügyeleti hatóság megkeresésére kötelező állami teendők. (R. 143.)
— — csak külön felhatalmazással végezhető állami teendők. (R. 143.)
— — meghatalmazottal való képviselet és meghatalmazott jogköre. (T. 73, R. 138.)
— — még felhatalmazás alapján sem végezhető teendők. (R. 143.)
— **kezeléssel kapcsolatban a tulajdonos** kívánságainak figyelembevétele. (T. 65, R. 144.)
— — — — — kötelességei. (T. 66—68, R. 143, 146.)
— — — az erdőigazgatóság feladata. (T. 65, 68, 71, R. 143, 149, 151, 153, 165.)
— — **kapcsolatos állami** szolgáltatások. (T. 65, 66, 68, R. 143—145.)
— — — — teendők. (T. 65, 66, R. 143—145.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— kezelés tulajdonos változásnál. (R. 139, 140.)
— **kiterjedettebb kezelés.** (T. 66, R. 145.)
— — — **alatt álló erdők** kezelési költségjáruléka. (T. 66, R. 145.)
— — — — — — — nyilvántartása. (R. 145.)
— — — kérésének eljárása. (T. 66, R. 145.)
— — kezelésre erdőhivatalok. (T. 66, 234, R. 439.)
Államépítészeti hivatal javasolja a közútépítéssel kapcsolatos erdőállomány letarolását, illetve megritkítását. (T. 311, R. 500.)
— — meghívható a közérdekű erdőtelepítési tervjavaslat helyszíni tárgyalására. (T. 140.)
— — **ügyköre.** (T. 89, 105, 140, 311, R. 186, 202, 213, 220, 224, 500.)
— — — **a** szárazföldi szállítással kapcsolatban. (T. 89, R. 186, 202, 213.)
— — — — vizi szállítással kapcsolatban. (T. 150, R. 220, 224.)
Állami előleggel végzett munkálatok költségének behajtása és elszámolása. (T. 128, 133, 142, R. 27, 275, 276, 469, 472, 499.)
— erdőfelügyelet ellátása. (T. 226, 232, 233, R. 425, 432—435, 437—439.)
— erdőgazdaságok kezelésére erdőhivatalok. (T. 234, R. 439.)
— erdők kezelése az erdőfelügyelőség útján. (T. 234.)
— **kedvezmények** a közérdekű erdőtelepítésnél. (T. 133, R. 266.)
— — megvonása a közérdekű erdőtelepítésnél. (R. 266.)
— szolgáltatások az államerdészeti kezelésnél. (T. 65, 66, 68, R. 143—145.)
— **teendők az államerdészeti kezelésnél.** (T. 65, 66, R. 143—145.)
— — — — — **amelyek** csak külön felhatalmazással végezhetők. R. 143.)
— — — — — — — még felhatalmazás alapján sem végezhetők. (R. 143.)
— — — — — amelyeknek elvégzése a vagyonfelügyeleti hatóság megkeresésére kötelező. (R. 143.)
Államköltségen létesítése védetté nyilvánítással kapcsolatos berendezéseknek. (T. 219, R. 395, 396.)
Államot illető része a befolyt erdei kihágási büntetéspénzeknek az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 288/2, R. 460.)
Államtól természetvédelmi korlátozás miatt kártérítés igénylése. (T. 221, R. 407, 408.)
Állatfajok, amelyek a vadon élők közül védendők. (T. 212, 218, R. 388.)
— védetteinek jegyzékét nyilvánosságra kell hozni. (R. 388, 389.)
— **védetteiről** jegyzéket kell készíteni. (R. 388, 389.)
— — szóló rendelet. (R. 388, 389, 503.)
Állatok (vadon tenyészők) részére vizek. (T. 212, 218, R. 391, 392.)
Állat tulajdonosát is lehet kötelezni a magánjogi követelés megfizetésére erdei legeltetésnél. (T. 279.)
Állományápolási fahasználat. (T. 38.)
Általános jogorvoslatok. (T. 228—230, R. 416.)
— rendelkezései a kihágási büntetőtörvénykönyvnek az erdei kihágásokra is alkalmazhatók. (T. 272.)
— szabályai az erdőgazdálkodásnak. (Első cím II. fejezet, T. 9—18, R. 21—57.)
— **szótöbbséggel** eldönthető ügyek az erdőbirtokossági társulati közgyűlésen. (T. 199, R. 375.)
— — el nem dönthető ügyek az erdőbirtokossági társulati közgyűlésen. (T. 199.)
Ápolása a faállománynak. (T. 9, 24, R. 28.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Ár megállapítása (kisajátítási) a természetvédelmi terület, illetve tájvédelmi körzetnek. (T. 223, R. 410.)

Árszabályzat (erdei) alapján az erdei kihágási kártérítés megállapítása. (T. 273.)

— — megállapításának részletes szabályaira vonatkozó rendelet. (T. 266.)

— — nélkül az erdei kihágási kártérítés megállapítása. (T. 265.)

— — összeállítása és megállapítása. (T. 266.)

— szerinti eladása az erdőbirtokossági társulati erdei használatoknak. (T. 175, R. 343.)

Árusítása nyomtatványok, ürlapok, füzetek és jelvényeknek az Országos Erdei Alap javára. (R. 471.)

Árverezése erdőknek. (T. 82, R. 166.)

Árverésen (az erdőbirtokossági társulatnál) hatósági kiküldött részvétele. (T. 177, R. 347.)

— — — — közreműködött hatósági kiküldött költségei. (R. 346.)

— — — — való értékesítés. (T. 176, R. 344.)

Árverés (erdőbirtokossági társulati) előkészítése. (T. 177, R. 345.)

— — — eredményének felülvizsgálata. (T. 179.)

— — — meghirdetése. (T. 177, R. 347.)

— — — megismétlése. (T. 178, R. 348.)

— — — megtartása. (R. 347.)

— — — mellőzése. (T. 176, R. 344.)

— — — tag használati illetőségére. (T. 171, R. 339.)

— — — után a szerződés megkötése. (R. 347.)

Árverési és szerződési feltételek megállapítása az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 177, R. 345.)

Árvédelmi célra fenntartott állományok törzskönyvezése. (R. 9.)

— erdőkben a gazdálkodás szakszerű ellátása. (T. 44.)

— erdők üzemterve. (R. 75, 80.)

Átalakítása erdőbirtokossági társulattá a régi erdőbirtokosságoknak. (T. 160, 163, 166, 186, R. 326, 333.)

Átengedése a használati jog gyakorlásának az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 172, R. 341, 342.)

Áthágása (erdőrendészeti) a tulajdonoson kívül más személynek (haszonbérlő, haszonélvező, favásárló, stb.). (T. 242.)

— — **az erdőbirtokossági** társulat vezetőségének. (T. 239/6.)

— — — — vagy legeltetési társulati tagnak a közös erdőben. (T. 243, 269.)

Áthágás (erdőrendészeti) behajthatatlan eljárási költségei és hajtópénzei az Országos Erdei Alapot terhelik. (T. 247, 289/3, R. 468.)

— — elbírálása. (T. 253.)

— — eljárási költsége és hajtópénze. (T. 246, R. 442.)

— — hivatalból üldözendő. (T. 253.)

— — miatti kötelezések erdősítés elmulasztásával kapcsolatban. (T. 241.)

— — miatt kiszabott pénzbírság, eljárási költség és hajtópénz, közadók módjára hajtandó be. (T. 251.)

— — minősítése. (T. 239.)

— — tárgyalása terhelt nélkül. (T. 254.)

Áthágásért (erdőrendészeti) közvetve felelős személyek (hozzátartozó, megbízott, alkalmazott). (T. 244, 245.)

Áthágási (erdőrendészeti) elsőfokú határozat alakja és tartalma. (R. 452.)

— — — —, amely ellen az erdőfelügyelőség fellebbezni köteles. (R. 449.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — — — **elleni** jogorvoslatok. (T. 228, 257, R. 457.)
— — — — — — kivételes jogorvoslat. (R. 457.)
— — — — — fajai. (R. 451, 453.)
— — fellebbvitel több terheltnél. (R. 455.)
— — marasztaló határozat végrehajtása elmarasztalt elhalálozása után. (T. 248.)
— — pénzbírságból az Országos Erdei Alapot illető résznek befizetése (R. 459.)
— — pénzbírság megváltoztatása a fellebbvitel során. (T. 257.)
— — pénzbírságot nem lehet szabadságvesztésre átváltoztatni. (T. 250.)
— — **pénzbírság** részletekben való fizetése. (T. 247, R. 443.)
— — — téves behajtásának vagy befizetésének helyesbítése. (R. 459.)
— — **tárgyalás.** (T. 253—257, R. 446—449.)
— — — elhalasztása. (R. 448.)
— — — kitűzése és az idézések kibocsátása. (T. 254, R. 446, 447.)
— — — mellőzése a vád alapossá-gának elismerése esetén. (T. 254.)
— — tárgyaláson a vád képviselője az erdőfelügyelőség kiküldöttje. (T. 256, R. 445.)
— — tárgyalásról jegyzőkönyv készítendő. (T. 255, 257.)
— — **ügyben** döntés. (T. 257, R. 450.)
— — — újrafelvétel. (R. 456.)
Áthágásokból (erdőrendészeti) befolyt pénzbírságok négyötöd része az Országos Erdei Alapot illeti. (T. 247, 288/1, R. 459.)
Áthágások (erdőrendészeti). (Nyolcadik cím I. fejezet, T. 239—257, R. 441—457.)
— — a vizi szállítás rendelkezéseinek megszegése miatt. (T. 239/4.)
— — az előírások nem teljesítése vagy a tiltó rendelkezések megszegése miatt. (T. 239/1.)
— — bírósága. (T. 253.)
— — büntetése. (T. 240.)
— — büntethetőségének elévülése. (T. 252.)
— — elévülésének félbeszakítása. (T. 252.)
— — eljárási szabályai. (T. 253—257, R. 441, 444—449, 453—455.)
— — engedély nélküli vizi szállítás miatt. (T. 239/5.)
— — **feljelentésének** kötelezettsége. (T. 253.)
— — — továbbítása. (T. 253.)
— — helyszíni tárgyalása. (T. 253, 255.)
— — közérdekű erdőtelepítési vagy talajkötési munkálatokkal kapcsolatban. (T. 239/2.)
— — pénzbírságának hovafordítása. (T. 247,288.)
— — szárazföldi szállításokkal kapcsolatban. (T. 239/3.)
Áthágásoknál (erdőrendészeti) a határozat jogerőssége. (T. 252.)
— — — kegyelmezési jog gyakorlása. (T. 249.)
— — — szakértő szerepe. (T. 254, R. 446, 447.)
— — **az** eljárás kiegészítése. (T. 257, R. 453.)
— — — erdőfelügyelőség szerepe. (T. 253, 255—257, R. 444, 445.)
— — határozathozatalra az erdőfelügyelőség tesz indítványt. (T. 257.)
— — ügyvédi képviselet. (T. 254.)
Áthágással (erdőrendészeti) a másnak okozott kár polgári per útján követelhető. (T. 251.)
— — kapcsolatos kötelezések. (T. 241, 246.)
Áthágásukért (erdőrendészeti) más személyeknek a tulajdonos felelőssége. (T. 242, 244, 245.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Átmenetileg kisebb képesítésű erdészeti alkalmazottnak magasabb munkakörben való alkalmazhatása. (T. 46, 308, 309, R. 493, 494.)
— — — — — — — — — meghagyása. (T. 46, 308, 309, R. 493—495.)
Átmeneti vegyes és zárórendelkezések. (Tizedik cím, T. 292—315, R. 474—506.)
Átruházása a legeltetési társulati végrehajtó szervek hatáskörének az erdőbirtokossági társulati végrehajtó szervekre. (R. 287.)
— **az erdőbirtokossági társulati illetőségnek** bejelentési könyvbe vezetendő. (R. 334, 338.)
— — — — — — élők között. (T. 155, 169, 170, R. 309, 334—338.)
— — — — — — nem élők között. (R. 334.)
Átruházásánál az erdőbirtokossági társulati illetőségnek elővásárlási jog gyakorlása. (T. 169, 170, R. 334—338.)
— — — — — — az elővásárlási jog gyakorlási ideje. (T. 170, R. 335.)
Átruházását a tulajdonnak nem pótolja az erdőmegosztás engedélyezése. (T. 81.)

B

Barlang felfedezésének bejelentése. (T. 216, R. 397.)
— — és feltárásának eljárása. (T. 216, R. 391, 393, 397, 399.)
— felfedezésével és feltárásával kapcsolatban elkövetett kihágások. (T. 258/22.)
— feltárása kérdésében a bányakapitányságot meg kell hallgatni. (R. 399.)
— **feltárásának műszaki** terve. (R. 399.)
— — — tervét a Földtani Intézet vizsgálja felül. (R. 393, 399.)
— feltárásánál a tudományos értékű leletek sorsa. (T. 216.)
— feltárására a Magyar Nemzeti Múzeum Tanácsának döntése után lehet engedélyt adni. (T. 216, R. 393, 399.)
— feltárását engedélyező határozat tartalma. (R. 399.)
— összeírása, amely nincsen védetté nyilvánítva. (R. 398.)
— **(természetvédelem alá vett)** használati jogának elvonása miatt kártérítés. (T. 222, R. 409.)
— — — — megtekintéséért díjak szedése. (R. 409.)
Bánya engedély nélküli művelése erdőben. (R. 38.)
Bányahatóság ügyköre. (T. 13, 300, R. 40, 399, 484.)
Bányajáráshoz a törvény hatálya alá tartozó területeken az erdőfelügyelőséget is meg kell hívni. (R. 484.)
Bányakapitányság meghallgatandó a bánya feltárásának kérdésében. (R. 399.)
Bányakutatási engedély adása a törvény hatálya alá eső területen. (T. 300, R. 40, 484.)
Bányaművelés engedélyezése a törvény hatálya alá eső területen. (T. 300, R. 484.)
— — erdőben. (R. 38.)
— erdőben. (T. 13, R. 38.)
— gyógyhely védövébe eső területen. (R. 38.)
— megszüntetése. (R. 40.)
— tájvédelmi körzetben. (R. 38.)
— természetvédelmi területen. (R. 38.)
— véderdőben. (R. 38.)
Bányaterületen a faállomány kiirtása. (R. 38.)
Bányaterület megjelölése. (R. 40.)
Bányatörvény hatálya alá eső bányászat. (R. 40.)
Bányászati engedély a törvény hatálya alá tartozó területre csak az erdőrendészeti hatóság meghallgatásával adható. (T. 300.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— jog haszonbérbeadása az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 176, 178, 179, R. 344.)

Bányászás betiltása. (R. 39.)

— megkezdésének előfeltétele. (R. 39.)

Bányászásnál telepengedély megszerzése. (T. 38.)

Becsérték kiszámítása az erdőbirtokossági társulati használatok értékesítésénél. (T. 176, 180, R. 344.)

Beerdősítése a futóhomokos területeknek. (T. 126.)

— — kopárosodó területeknek. (T. 126.)

— — területeknek közérdekből. (T. 126.)

— — tisztásoknak. (R. 26.)

— — vízmosásos területeknek. (T. 126.)

Beerdősítésre való összeírása a közérdekből ki nem jelölt területeknek. (R. 253, 254.)

Beékelt területek kisajátítása. (T. 297, R. 482.)

Befejezése a közérdekű erdőtelepítésnek. (R. 282.)

Befizetése a büntetéspénzek azon részének, amely az erdei kihágások után az Országos Erdei Alapot illeti. (R. 460, 468.)

— — rendbírsági pénzbüntetéseknek, igazolványi díjaknak, stb. az Országos Erdei Alap javára. (R. 461.)

— az erdőrendészeti áthágási pénzbírságok azon részének, amely az Országos Erdei Alapot illeti. (R. 459.)

Behajtása az állami előleggel végzett munkálatok költségeinek. (T. 128, 133, 142, R. 27, 275, 276, 469, 472, 499.)

— — **erdőbirtokossági társulati** kiküldöttek költségeinek. (R. 387.)

— — — — szolgáltatások hátralékainak. (T. 184, R. 355.)

— — erdőkezelési járuléknak. (T. 69, R. 157, 161.)

— közadók módjára az erdőrendészeti áthágás miatt kiszabott pénzbírságoknak, eljárási költségeknek és hajtópénzeknek. (T. 251.)

Behajthatatlan erdőrendészeti áthágási és hivatalból üldözendő erdei kihágási eljárási költségek és hajtópénzek az Országos Erdei Alapot terhelik. (T. 247, 289/3, R. 468.)

Bejárása (erdőfelügyeleti) az erdőknek. (T. 238.)

Bejelentése a barlang felfedezésének. (T. 216, R. 397.)

— — már alkalmazásban álló erdőgazdasági személyzet adatainak. (R. 112.)

— — szárazföldi szállításoknak. (T. 96, R. 198.)

— — vizi szállításoknak. (T. 121, R. 233.)

— **az** erdei legeltetésnek. (R. 35, 36.)

— — erdőbirtokossági társulati elnök megválasztásának. (T. 193.)

— — erdőgazdasági alkalmazottnak. (R. 104—108, 110—113, 115—117, 493—495.)

— utólag az ideiglenes használati tervek alapján foganatosított fahasználatoknak. (R. 492.)

Bejelentési könyve az erdőbirtokossági társulati illetőségek élők közötti átruházásának. (R. 334, 338.)

Belügyminiszter a földmívelésügyi miniszterrel állapítja meg a törvényhatóság, megyei város, nagy- és kisközség erdeiben a legeltetést. (R. 33.)

— — — — — — — az erdőgazdasági alkalmazottak fegyverviselési, fegyverhasználati és fegyelmi szabályzatát. (T. 55.)

— — — — — — — **hogy** a turistaság szervezete mennyiben működik közre a turistahelyeken a rend fenntartásában. (T. 312.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — — — — — — több törvényhatóság területén fekvő erdő felett melyik gyakorolja az elsőfokú erdőrendészeti hatóság jogait. (227.)
— — — — ruházza át a közérdekből befásításra kijelölt területet törvényhatóságra vagy községre. (T. 136.)
— hatásköre. (T. 55, 136, 227, 312, R. 33, 76, 112, 460.)
— hozzájárulása szükséges a törvényhatóság, megyei város, nagy- és kisközség tulajdonában lévő erdők erdőgazdasági személyzetének megállapításához. (R. 76, 112.)
— rendelete az Országos Erdei Alapot illető erdei kihágási büntetéspénzek kezeléséről és nyilvántartásáról. (R. 460.)
Beosztása az erdészeti igazgatási hivataloknak. (T. 235, R. 437, 438.)
Berendezése a legelőilletőségű erdőknek. (R. 29, 31.)
— — legelőn védelmi célból létesített erdőknek. (R. 30.)
— — legelő részét alkotó erdőknek (T. 10, R. 29.)
Beszámítása csereerdősítésként a régebbi erdőtelepítéseknek. (T. 306.)
Beszedése az államerdészeti kezelési járulékoknak. (T. 69, R. 157, 161.)
Beszennyezésével a vizeknek elkövetett erdei kihágások. (T. 258/18.)
Beterjesztése az erdőbirtokossági társulat felszámolási iratainak. (R. 366.)
— — — — névjegyzékének, alapszabályának és alakuló közgyűlési iratainak. (T. 156, 157.)
Betiltása az erdei bányászásnak. (R. 39.)
Bevezetése adatoknak az erdők törzskönyvébe. (R. 7, 8, 12.)
Bérbeadásánál az erdőbirtokossági társulati használatoknak a becsérték kiszámítása. (T. 176, 180, R. 344.)
— — — — — **az** árverés előkészítése. (T. 177, R. 345.)
— — — — — — **árverésen** hatósági kiküldött részvétele. (T. 177, R. 347.)
— — — — — — — résztvevő hatósági kiküldött költségei. (R. 346.)
— — — — — — — árverési és szerződési feltételek megállapítása. (T. 177, R. 345.)
Bérbeadás útján értékesítése az erdőbirtokossági társulati bányászati jog, illetve bányának. (T. 176, 178, 179, R. 344.)
— — — — — — **erdő** használatainak. (T. 173—180, R. 342—344, 348.)
— — — — — — — vadászati jogának. (T. 176, 178, 179, R. 344.)
Bérlő erdei legeltetése. (T. 11, R. 33.)
Bírói hatáskör megállapítása a kártérítés összegéből az erdei kihágásoknál. (T. 261, 262, 283.)
— jogorvoslat az erdőbirtokossági társulati illetőség vételárának hivatalból való megállapítása ellen. (R. 336.)
— jogorvoslattal megtámadható erdőbirtokossági társulati közgyűlési határozatok. (T. 203.)
— letétbe helyezése összegeknek az erdőbirtokossági társulat felszámolásánál. (R. 363, 365.)
— letétek. (R. 363, 365, 498.)
— **út (rendes) igénybevétele;** az erdészeti igazgatás szervezete; erdőrendészeti hatóságok; jogorvoslatok. (Hetedik cím, T. 226—238, R. 412—440.)
— — — — erdőrendészeti ügyekben. (T. 229.)
Bírósága az erdei kihágásoknak. (T. 281.)
— — erdőrendészeti áthágásoknak. (T. 253.)
Bírósághoz (közigazgatási) panaszolható elsőfokú erdőrendészeti hatósági határozatok. (T. 230.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Bírósági (közigazgatási) tanácsba erdőmérnök ülnököt a földmívelésügyi miniszter is jelöl. (T. 230, R. 418.)
— — — — — az Országos Erdészeti Egyesület is jelöl. (T. 230, R. 418.)
— — — **kijelölt erdőmérnök ülnök** esküje. (R. 419.)
— — — — — — — fegyelmi vétsége és vagyoni felelőssége. (R. 423.)
— — — — — — — helyettesítése. (R. 421.)
— — — — — — **ülnöknek a** tanácsban való részvétele. (R. 421.)
— — — — — — — — tárgyalásból való kizárása. (R. 422.)
— — — — — — — ülésenkénti jelenléti díja. (R. 424.)
— — tanácsban erdőmérnök ülnökök alkalmazása. (T. 230, R. 418—424.)
— — tanács nem közszolgálati erdőmérnök ülnöke. (R. 420.)
— — tárgyalása a panaszoknak. (T. 230.)

Bíróság is megállapíthat természetvédelmi korlátozás miatt kártérítést. (T. 221, 222, R. 409.)
— (királyi) hatásköre. (T. 5, 97, 98, 99, 114, 124, 132, 157, 203, 221, 222, 229, 296, R. 207, 214, 222, 228—231, 234, 237, 239—241, 248, 336, 481.)
— (közigazgatási) hatásköre. (T. 69, 86, 87, 99, 100, 108—110, 114, 116, 125, 129, 230, R. 136, 150, 156, 214, 222, 228—231, 234, 237, 238, 243, 248, 348.)

Birtokbaadása erdőmegosztásnak. (T. 80.)

Birtokost (mindenkori ténylegest, tulajdonost, haszonélvezőt) illeti az adókedvezmény. (R. 479.)

Bizottsága (véleményező) az erdőbirtokossági társulati ügyek vitelére kirendelt miniszteri biztosnak. (T. 206.)
— (vidéki) az Országos Természetvédelmi Tanácsnak. (T. 217.)

Biztosítása a szokásos vizi átkeléseknek a vizi szállításoknál. (T. 111.)
— — természetvédelemnek a kijelölés után. (R. 405.)
— az újraerdősítésnek. (T. 38, R. 98.)

Biztosíték letétele a szárazföldi átszállításoknál. (T. 99, R. 205, 208, 210.)
— — — vizi szállításoknál. (T. 120, 125, R. 243.)
— — kezelése, felhasználása, végrehajtása és feloldása. (R. 498.)
— letételére való kötelezés általában. (T. 38, 99, 120, 125, 141, R. 38, 205, 208, 210, 243, 497, 498.)

Biztos (erdőbirtokossági társulati miniszteri) által nem gyakorolható hatáskör. (T. 194, 206.)
— — — — kiküldése. (T. 206, R. 383.)
— — — — költségei. (T. 211, R. 386.)
— — — — **működésének** időtartama. (T. 206.)
— — — — — megszüntetése. (T. 206.)
— — — — véleményező bizottsága. (T. 206.)

Büntetése az erdei kihágásoknak. (Nyolcadik cím II. fejezet, B.) T. 267—272.)
— —. erdőrendészeti áthágásoknak. (T. 240.)

Büntetéspénzek (erdei kihágási) azon részének befizetése, kezelése és nyilvántartása, amely az Országos Erdei Alapot illeti. (R. 460, 468.)
— — — — — kezeléséről és nyilvántartásáról szóló belügyminiszteri rendelet, amely az Országos Erdei Alapot illeti. (R. 460.)

Büntetéspénzeknek, amelyek az erdei kihágások után befolynak, az államot illető része az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 288/2, R. 460.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Büntethetőség elévülése az erdei kihágásoknál. (T. 271.)
— — — erdőrendészeti áthágásoknál. (T. 252.)
Büntetőbíróság (rendőri) tesz előterjesztést eljárási költség és hajtópénz kiutalására az Országos Erdei Alapból. (R. 468.)
Büntető rendelkezések. (Nyolcadik cím, T. 239—286, R. 441—457.)
— — **szempontjából** erdő vagy erdőterület. (T. 1, 2, 259, R. 1.)
— — — szigorúan védett területek. (T. 260.)
Büntetőtörvénykönyv (kihágási) általános rendelkezéseit kell az erdei kihágásokra is alkalmazni. (T. 272.)

C

Címe az erdőfelügyelőség vezetőjének. (R. 432.)
— — erdőigazgatóság vezetőjének. (R. 426.)
Címhasználata az erdőgazdasági alkalmazottaknak. (T. 58, 59, 309, R. 129, 496.)
— jogtalanul az erdőgazdasági alkalmazottaknak. (T. 59.)
Cím (magasabb) használatának engedélyezése. (T. 58, R. 129.)
— — — meghagyása. (T. 309, R. 496.)

Cs

Csapások (elemi) által okozott jelentősebb kárbecslések helyszíni eljárásába az erdőfelügyelőséget is be kell vonni. (R. 477.)
— — miatt adókedvezmények. (T. 293, R. 475, 477.)
Csekkszámlája (postatakarékpénztári) az Országos Erdei Alapnak. (R. 458.)
Cselekménnyel (veszélyes vagy tiltott) elkövetett erdei kihágások. (T. 258/8—23.)
— — — — — — — — után a kártérítés megállapítása. (T. 273/k, 276.)
Cselekményt, amely hatósági beavatkozást igényel az erdőfelügyelőség az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak jelent. (R. 432.)
Csemeték ellopása vagy megrongálása miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/j.)
— forgalombahozatalára vonatkozó korlátozások. (T. 24.)
Csere-erdőtelepítés beszámítása. (T. 306.)
Csere-erdőtelepítésként régebbi erdőtelepítések beszámítása. (T. 306.)
Csere-erdőterület. (T. 16.)
— elfogadásának eljárása. (R. 48—56, 170.)
Csőd kérése az erdőbirtokossági társulat felszámolásánál. (R. 362.)

D

Díja a hatósági eskübizonyítványnak. (R. 123.)
— az erdőgazdasági alkalmazottak személyazonossági igazolványának. (R. 127.)
— (jelenléti) az erdőmérnök ülnöknek a közigazgatási bírósági tanács tárgyalásain. (R. 424.)
Díjak, amelyek az Országos Erdei Alap javára fizetendők. (R. 123, 126, 127, 471.)
— (használati) szedése az erdőbirtokossági társulati tagoktól. (T. 181.)
— szedése a természetvédelem alá vont barlang megtekintéséért. (R. 409.)
Díjazása a hatósági megbizottnak az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 201.)
Díjmentesen az állam által magánosok részére készített üzemtervek. (T. 33, R. 74, 75.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

E

Egyesület (Országos Erdészeti). (T. 230, 237.)
Egyesülés közös gazdálkodásra. (R. 73.)
Egyetemlegesen kötelesek megfizetni tettesek és részesek a magánjogi követelést. (T. 278.)
Egyéb erdőhöz tartozó területek határállandósítása. (R. 42.)
— — — — megosztása. (R. 167.)
— **területek** igénybevétele az erdőkből. (T. 14, 15, R. 41—47.)
— — kezelése az erdőknél. (T. 14, 15, R. 42, 47.)
— — kezelésének ellenőrzése az erdőknél. (R. 47.)
— — megállapítása az erdőknél. (R. 44.)
— — visszacsatolása az erdőkhöz. (T. 15, R. 42, 47.)
Egységes erdőtelepítési tervek előírásainak végrehajtása közös munkaterületekbe sorozással. (T. 139, 142, R. 274.)
— — — készítése összefekvő területekről. (T. 139.)
Egységtételei az erdőkezelési költségjáruléknak. (T. 70, 150—154.)
Egyszerűbb alakú erdőgazdasági üzemtervek. (T. 32, R. 72, 75.)
Együttes ideiglenes használati tervek. (R. 491.)
— — — — összeállításáról szóló rendelet. (R. 491.)
Eladása kis tételekben árszabályzat szerint az erdőbirtokossági társulati erdei használatoknak. (T. 175, R. 343.)
Elemi csapások által okozott jelentősebb kárbecslések helyszíni eljárásába az erdőfelügyelőséget is be kell vonni. (R. 477.)
— — miatti adókedvezmények. (T. 293, R. 475, 477.)
Elévülése az erdei kihágási jogerős ítélet végrehajthatóságának. (T. 271.)
— — — **kihágások** büntethetőségének. (T. 271.)
— — — — magánjogi követelésének. (T. 280.)
— az erdőrendészeti áthágások büntethetőségének. (T. 252.)
Elévülés félbeszakítása az erdőrendészeti áthágásoknál. (T. 252.)
Elfogadásáról pénzadománynak, amelyet az Országos Erdei Alapnak ajánlanak fel, a földmívelésügyi miniszter határoz. (R. 462.)
Elhalasztása az erdőrendészeti áthágási tárgyalásnak. (R. 448.)
Elhalálozása után az elmarasztaltnak a jogerős erdőrendészeti áthágási határozat végrehajtása. (T. 248.)
Elintézése elnöki úton az erdészeti igazgatási ügyeknek. (R. 414.)
Elítéltnek az erdei kihágási, magánjogi követelések fizetésére való kötelezése. (T. 282.)
Eljárása a barlang felfedezés bejelentésének és a feltárás engedélyezésének. (T. 216, R. 391, 393, 397, 399.)
— — csere-erdőterület elfogadásának. (R. 48—56, 170.)
— — fahasználatok engedélyezésének. (T. 307, R. 487—492.)
— — kiterjedettebb államerdészeti kezelésbe vételnek. (T. 66, R. 145.)
— — **közérdekből** befásítandó területek kijelölésének. (T. 138, R. 252—255, 260, 269.)
— — — befásításra össze nem írt területek kijelölésének. (R. 253, 254.)
— — szárazföldi átszállítás engedélyezésének. (T. 89, R. 181, 183—186, 194—202, 211.)
— — tájvédelmi körzetek kijelölésének. (T. 218, R. 401—403.)
— — természetvédelem tárgyai, illetőleg területei kijelölésének. (T. 218, R. 388—394, 401—403.)
— — véderdők kijelölésének. (R. 15, 16.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — védetté nyilvánításnak. (T. 218, R. 388—394, 401—403.)
— — vizi szállítás engedélyezésének. (T. 105, R. 219—221.)
— — **vizi szállításra** használható vizek megállapításának. (R. 217, 219.)
— — — — szolgáló vízművek vagy egyéb építmények átadása, átalakítása, illetve eltávolításának. (T. 117, 118, R. 236, 238.)
— — — szállítással kapcsolatos kisajátításnak. (T. 112, R. 232.)
— **az** adókedvezmény nyujtásának. (T. 293, 294, R. 475—480.)
— — államrendészeti kezelésbe vételnek. (R. 130—135.)
— — erdőbirtokossági vagy legeltetési társulati fahasználatok engedélyezésének. (R. 488.)
— — erdőkezelési költségjárulék kivetésének. (T. 69, 70, R. 150—161.)
— — erdőmegosztásnak. (T. 77—79, R. 168—172.)
— — erdőrendészeti áthágásoknak. (T. 253—257, R. 441, 444—449, 453—455.)
— — Országos Erdei Alapból segélynyutjás vagy támogatás engedélyezésének. (R. 467.)
— erdőterület kikebelezésnek. (R. 48—57, 170.)

Eljárás a természetvédelem alá vont erdőnél. (R. 394.)
— — természetvédelmi kihágásoknál. (T. 225.)

Eljárásába a törvény hatálya alá eső ingatlan kisajátításának az erdőfelügyelőséget is be kell vonni. (R 477.)
— az elemi csapások által okozott jelentősebb kárbecsléseknek az erdőfelügyelőséget is be kell vonni. (R. 477.)

Eljárásánál a hivatalból üldözendő erdei kihágásoknak a szakképviseletet az erdőfelügyelőség kiküldöttje látja el. (T. 286.)
— az erdei kihágásoknak a magánvád képviseletére jogosultak. (T. 284.)

Eljárás erdei kihágások esetében. (Nyolcadik cím II. fejezet D.), T. 281—286.)

Eljárási költségei a behajthatatlan erdőrendészeti áthágásoknak és a hivatalból üldözendő erdei kihágásoknak az Országos Erdei Alapot terhelik. (T. 247, 289/3, R. 468.)
— — — szárazföldi átszállítást engedélyező eljárásnak. (T. 100, R. 205, 206, 211—213.)
— — — vizi szállítást engedélyező eljárásnak. (T. 125, R. 242.)
— — **az** erdőbirtokossági társulat árverésénél közreműködő hatósági kiküldöttnek. (R. 346.)
— — — erdőigazgatóságnak idegen közületek, stb. terhére. (R. 431.)
— — — erdőrendészeti áthágásnak. (T. 246, R. 442.)
— költséget, amelyet erdőrendészeti áthágás miatt szabtak ki, közadók módjára kell behajtani. (T. 251.)
— költség kiutalására az Országos Erdei Alapból az erdőrendészeti hatóság vagy rendőri büntetőbíróság tesz előterjesztést. (R. 468.)
— szabályai az erdőrendészeti áthágásoknak. (T. 253—257, R. 441, 444—449, 453—455.)

Eljárás kiegészítése az erdőrendészeti áthágásoknál. (T. 257, R. 453.)

Ellátása az állami erdőfelügyeletnek. (T. 226, 232, 233, R. 425, 432—435.)
— — **erdőgazdasági segédszolgálatnak.** (T. 40, 43, 67, R. 103, 106—109.)
— — — — az államerdészeti kezelésben lévő erdőknél. (T. 43, 67, R. 107—109.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — erdőgazdálkodásnak szakszerűen; erdőgazdasági személyzet. (Első cím V. fejezet, T. 39—59, R. 102—129.)
— — erdőrendezési ügyeknek, erdőrendező kijelölése. (R. 428.)
Ellátására a kiterjedettebb államerdészeti kezelésnek erdőhivatalok. (T. 66, 234, R. 439.)
— az állami erdőgazdaságoknak erdőhivatalok. (T. 234, R. 439.)
Ellenőrzése a határjelek felállításának. (R. 20.)
— — közérdekű erdőtelepítésnek. (T. 137, R. 277.)
— **az** erdei legeltetésnek. (R. 35.)
— — erdőbirtokossági társulati hatósági megbízott működésének. (R. 378.)
— — erdőhivataloknak. (R. 426.)
— — erdőhöz tartozó egyéb területek kezelésének. (R. 47.)
— és felügyelete az erdőbirtokossági társulatok működésének. (Ötödik cím IV. fejezet, T. 204—211, R. 382—387.)
Ellenőrzés (kormányhatósági) gyakorlása az erdők és a természetvédelem tárgyai felett. (T. 226.)
— szüneteltetése az erdőbirtokossági társulati működésnél. (T. 206.)
Elmarasztalt elhalálozása után az erdőrendészeti áthágási jogerős határozat végrehajtása. (T. 248.)
Elmulasztásával a közérdekű erdőtelepítési terv előírásainak járó következmények. (T. 142, R. 274, 276.)
— **az erdőbirtokossági társulati** alapszabály-tervezet elkészítésének járó következmények. (T. 154.)
— — — — kötelességeknek járó következmények. (T. 201, 209, R. 378, 384.)
— erdősítésnek elkövetett erdőrendészeti áthágás miatti kötelezések. (T. 241.)
Elnök erdőbirtokossági társulati (ideiglenes) kirendelése. (T. 148, 193, R. 291, 368—370.)
— — — — munkaköre. (T. 148, 149, 156, 159, 193, R. 290, 292, 314, 368—370.)
— — — képviseli kifelé a társulatot. (T. 190, R. 368.)
— — — **megválasztásának** bejelentése. (T. 193.)
— — — — tudomásul vétele. (R. 369.)
— — — minőségének igazolása. (R. 368.)
— — — munkaköre. (T. 148, 159, 177, 183, 189—193, 196—198, 202, 228, R. 331, 334, 343, 347, 351, 352, 359, 362—364, 366, 368—371, 380, 381, 384.)
— — — **működésének** megkezdése. (R. 369.)
— — — — megkezdéséig az ügyek vezetése. (R. 369.)
Elnöki úton való elintézése (kiadása) az erdészeti igazgatási ügyeknek. (R. 414.)
Előadója az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak az erdőfelügyelőség vezetője. (T. 233.)
Előkészítése az erdőbirtokossági társulati alakuló közgyűlésnek. (T. 148, 150, 151, R. 290, 292, 314.)
— — — — használatok bérbeadásánál az árverésnek. (T. 177, R. 345.)
Előlegek utalványozása, visszafizetése és elszámolása az Országos Erdei Alapból. (R. 469.)
Előleggel (állami) végzett munkálatok költségének, behajtása és elszámolása. (T. 128, 133, 142, R. 27, 275, 276, 469, 472, 499.)
Elővásárlása az erdőbirtokossági társulati illetőségnek a tagok részére. (R. 338.)
Elővásárlási jog erdőbirtokossági társulati illetőség élők közötti átruházásánál. (T. 169, 170, R. 334—338.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — gyakorlásának ideje az erdőbirtokossági társulati illetőség élők közötti átruházásánál. (T. 170, R. 335.)

Elsőfokú erdőrendészeti áthágási határozat alakja és tartalma. (R. 452.)

— — — — **elleni** jogorvoslat. (T. 228, 257.)

— — — — — — kivételes jogorvoslat. (R. 457.)

— — — — fajai. (R. 451, 453.)

— — — — feloldása megváltoztatása, megsemmisítése, kiegészítése. (R. 453.)

— — **hatóság.** (T. 226, 227, R. 412, 417.)

— — — által engedélyezhető használatok. (R. 92.)

— — — előadója az erdőfelügyelőség vezetője. (R. 233.)

— — — gyakorlása a több törvényhatóság területén fekvő erdő felett. (T. 227, R. 412.)

— — — határozatai elleni jogorvoslatok. (T. 228, 230, 257, R. 416, 449, 457.)

— — — határozatainak közlése. (T. 228.)

— — — hozzájárulása szükséges az erdőbirtokossági társulati közgyűlés határozatához. (T. 200, R. 377.)

— — **hatósági határozatok, amelyek ellen** a közigazgatási bírósághoz panasznak van helye. (T. 230.)

— — — — — — — nincsen helye fellebbezésnek. (T. 228.)

— — — vélemények felsőbb hatóság részére. (R. 415.)

— — hatóságnak jelenti az erdőfelügyelőség a hatósági beavatkozást igénylő cselekményt vagy mulasztást. (R. 432.)

— határozatnak tekintendő az erdőigazgatóság által az albizottság helyett tett intézkedés elleni előterjesztés alapján hozott határozat. (T. 232.)

Elszámolása azoknak a munkálatok költségeinek, amelyeket állami előleggel végeztek. (T. 128, 133, 142, R. 27, 275, 276, 469, 472, 499.)

— **az Országos Erdei** Alapból folyósított előlegeknek. (R. 469.)

— — — — Alap terhére készített és árusított nyomtatványok, ürlapok, füzetek és jelvényeknek. (R. 471.)

Elutasítása a szárazföldi szállítási kérésnek. (R. 177.)

— — vizi szállítási kérésnek. (T. 103, R. 219, 225.)

Elvesztése a hatósági eskübizonyítványnak. (R. 123.)

Emlősök (hasznosak) védelme tárgyában kiadott régebbi rendeletek az új kiadásáig érvényben maradnak. (R. 503.)

Engedély adása bányakutatásra vagy bányaművelésre a törvény hatálya alá eső területen. (T. 300, R. 484.)

Engedélyek nyilvántartása a szárazföldi szállításoknál. (R. 201.)

— — — vizi szállításoknál. (R. 233, 246.)

Engedélyes térítési kötelességei a szárazföldi szállításoknál. (T. 97, 98, R. 202—204, 209, 210.)

Engedélyezett szárazföldi szállítások bejelentése. (T. 96, R. 198.)

— vizi szállítások bejelentése. (T. 121, R. 233.)

Engedélyezése a vizi szállításra szolgáló vízművek vagy egyéb építmények átadásának, illetve eltávolításának. (T. 117, 118, R. 236, 238.)

— **erdei** bányák művelésének. (R. 38.)

— — legeltetésnek. (T. 11. R. 32—36.)

— — termékek átszállításának nem pótolja a többi szükséges engedélyeket. (R. 187.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— **erdőmegosztásnak.** (T. 79, R. 170—172.)
— — az elsőfokú erdőrendészeti hatóság által. (R. 171, 172.)
— — nem elég a tulajdon átruházásához. (T. 81.)
— fahasználatoknak az erdőgazdasági üzemtervek jóváhagyása előtt. (T. 307, R. 487, 488.)
— használatnak a véderdőknél. (R. 37.)
— kisajátításnak vizi szállításnál. (T. 112.)
— magasabb cím használatának. (T 58, R. 129.)
— összekötő út létesítésének és fenntartásának. (R. 176.)
— rendkívüli fahasználatoknak. (T. 38, R. 91—98, 100, 101.)
— segélynek. (T. 23, 219, 289, R. 64, 395, 396, 467.
— **szárazföldi szállításnak.** (T. 89—91, R. 177—181.)
— — — magánegyezség esetén. (T. 95, 97, 98, R. 197, 202—204.)
— **vizi** szállításnak. (T. 105—109, R. 222—225.)
— — szállításnál vízművek és egyéb építmények létesítésének. (T. 104, R. 226.)
Engedélyezési eljárása a fahasználatoknak. (T. 307, R. 487—492.)
— — — segélynyujtás vagy támogatásnak az Országos Erdei Alapból. (R. 467.)
— — — szárazföldi szállításnak. (T. 89, R. 181, 183—186, 194—202, 211.)
— — — vizi szállításnak. (T. 105, R. 219—221.)
— — az erdőbirtokossági vagy legeltetési társulati fahasználatoknak. (R. 488.)
Engedélyezhető használatok az elsőfokú erdőrendészeti hatóság által. (R. 92.)
Engedélyező határozat kellékei a barlang feltárásánál. (R. 399.)
— — — — szárazföldi szállításnál. (T. 90, 97, 98, R. 187, 193, 202—204.)
— — — — vizi szállításnál. (T. 105—108, R. 219, 222—225. 228.)
Engedély felülvizsgálata a szárazföldi szállításnál. (T. 91, R. 191.)
— **időtartama a** szárazföldi szállításnál. (T. 91, R. 188, 190.)
— — — vizi szállításnál. (T. 107, R. 223, 224.)
— **kérés** szárazföldi szállításnál. (T. 89, R. 183.)
— — vizi szállításnál. (T. 105, R. 218.)
— külön nem kell ahhoz az évi fahasználathoz, amely a jóváhagyott üzemrendezési tervezetben van megállapítva. (R. 489.)
— **meghosszabbítása a** szárazföldi szállításnál. (T. 91, R. 189, 190.)
— — — vizi szállításnál. (R. 224.)
— **megszűnése a** szárazföldi szállításnál. (T. 91, 96, 98, 99, R. 209, 210.)
— — — vizi szállításnál. (T. 119, R. 237.)
— **megváltoztatása (átruházása, kiegészítése, módosítása)** a szárazföldi szállításnál. (T. 95, R. 197, 199, 200.)
— — — — — betiltása) a vizi szállításnál. (T. 103, 107, 116, R. 225, 227.)
— **nélküli** művelése az erdei bányáknak. (R. 38.)
— — vizi szállítás miatti erdőrendészeti áthágások. (T. 239/5.)
Engedélyt adni barlang feltárására csak a Magyar Nemzeti Múzeum Tanácsának döntése után lehet. (T. 216, R. 393, 399.)
— bányászásra a bányahatóság a törvény hatálya alá tartozó területre csak az erdőrendészeti hatóság hozzájárulásával adhat. (T. 300.)
Engedély visszavonása a szárazföldi szállításnál. (T. 91, R. 191, 208.)
— — — vizi szállításnál. (T. 116, R. 235.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Enyhítésére a rovarok és élősdi növények károsításainak használható az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 289/1.)

Erdei Alapból (Országos) eljárási költség és hajtópénz kiutalására az erdőrendészeti hatóság vagy rendőri büntetőbíróság tesz előterjesztést. (R. 468.)

— — — előlegek utalványozása, visszafizetése és elszámolása. (R. 469.)

— — — **nyujtható** segélyek. (T. 23, R. 64, 467.)

— — — segély vagy támogatás engedélyezésének eljárása. (R. 467.)

— — — összegeket a földmüvelésügyi miniszter utalványoz. (R. 467—472.)

— — — támogatást vagy segélyt kiutalni az erdőrendészeti hatóság, erdőigazgatóság vagy erdészeti kutatóintézet javasolhat. (R. 467.)

— — — történt ingatlan vásárláshoz a pénzügyminiszter előzetes hozzájárulása szükséges. (R. 470.)

— Alapnak (Országos) felajánlott pénzadományok elfogadásáról a földmívelésügyi miniszter határoz. (R. 462.)

— **Alap (Országos)** célja és vagyona. (T. 287.)

— — — ingatlanainak kezelése (R. 465.)

— — — **javára befizetendő** díjak. (R. 123, 126, 127, 471.)

— — — — — rendbírsági, pénzbüntetési összegek, igazolványi díjak, stb. (R. 461.)

— — — **jövedelme az erdészeti** ismeretek terjesztésére használható. (T. 289/2.)

— — — — — — kísérleti és kutató ügy fejlesztésére használható. (T. 289/2.)

— — — — — — tudomány és irodalom előmozdítására használható. (T. 289/2.)

— — — — erdőrendészeti intézkedéssel kapcsolatos kiadások fedezésére használható. (T. 289/3, R. 469.)

— — — — erdőtelepítések és fásítások előmozdítására használható. (T. 289/1.)

— — — jövedelmei. (T. 288.)

— — — jövedelmeinek felhasználása. (T. 289, R. 466—472.)

— — — **jövedelme** ingatlanok vásárlására használható. (T. 289/4, 291, 470.)

— — — — rovarok és élősdi növények károsításának enyhítésére használható. (T. 289/1.)

— — — — természetvédelem előmozdítására használható. (T. 289/5, R. 470.)

— — — (Kilencedik cím, T. 287—291, R. 458—473.)

— — — költségén szakirodalmi mű kiadásáról a földmívelésügyi miniszter rendelkezik. (R. 463.)

— — — pénzkezelése (költségvetése, zárszámadása). (T. 290, R. 458.)

— — — postatakarékpénztári csekkszámlája. (R. 458.)

— — — részére megszerezhetők a közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területek. (T. 289/4, 291, R. 470.)

— — — számvevőségi szolgálata. (R. 473.)

— — — terhére nyomtatványok, ürlapok, füzetek, jelvények készítése, árusítása és elszámolása. (R. 471.)

— — — **tőkevagyonának** igénybevétele. (T. 291, R. 466.)

— — — — kezelése és gyümölcsöztetése. (T. 291, R. 464—466.)

— **Alapot (Országos) illeti a** költségén kiadott szakirodalmi művek befolyt jövedelme. (T. 288/3, R. 463.)

— — — — — neki juttatott adomány. (T. 288/7, R. 461, 462.)

— — — — bizonyos ingatlan változással kapcsolatban befolyt összeg. (T. 288/4.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — — elhelyezett pénzeinek kamatai. (T. 288/5.)
— — — — erdei kihágások befolyt büntetéspénzeinek az államot illető része. (T. 288/2, R. 460.)
— — — — erdőrendészeti áthágásokból befolyt pénzbírságok négyötöd része. (T. 247, 288/1, R. 459.)
— — — — ingatlanainak jövedelme. (T. 288/6.)
— — — **illető erdei kihágási büntetéspénzek** befizetése, kezelése és nyilvántartása. (R. 460, 468.)
— — — — — — — — kezeléséről és nyilvántartásáról szóló belügyminiszteri rendelet. (R. 460.)
— — — — **erdőrendészeti áthágási pénzbírság** befizetése. (R. 459.)
— — — — — — — — téves behajtásának vagy befizetésének helyesbítése. (R. 459.)
— — — terhelik az erdőrendészeti áthágások és hivatalból üldözendő erdei kihágások behajthatatlan eljárási költségei és hajtópénzei. (T. 247, 289/3, R. 468.)
Erdei árszabályzat alapján az erdei kihágási kártérítés megállapítása. (T. 273.)
— — megállapításának részletes szabályaira vonatkozó rendelet. (T. 266.)
— — nélkül megállapítása az erdei kihágási kártérítésnek. (T. 265.)
— — összeállítása és megállapítása. (T. 266.)
— **bányák** engedély nélküli művelése. (R. 38.)
— — **művelése.** (T. 13, R. 38.)
— — — gyógyhely védövébe eső területen. (R. 38.)
— — — tájvédelmi körzetben. (R. 38.)
— — — természetvédelmi területeken. (R. 38.)
— — — véderdőkben. (R. 38.)
— — **művelésének** engedélyezése. (R. 38.)
— — — megszüntetése. (R. 40.)
— — területén a faállomány kiirtása. (R. 38.)
— — területének megjelölése. (R. 40.)
— **bányászás** betiltása. (R. 39.)
— — megkezdésének előfeltétele. (R. 39.)
— — megszüntetése. (R. 40.)
— — telepengedélye. (R. 38.)
— famagvak tilalom ellenére való forgalomba hozásával elkövetett kihágások. (T. 258/21.)
— föld ellopása miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/h.)
— **használatok (erdőbirtokossági társulati)** árverés mellőzésével való értékesítése. (T. 176, R. 344.)
— — — — **bérbeadásánál** a becsérték kiszámítása. (T. 176, 180, R. 344.)
— — — — — **az** árverés előkészítése. (T. 177, R. 345.)
— — — — — — árverési és szerződési feltételek megállapítása. (T. 177, R. 345.)
— — — — értékesítése. (T. 173—180, R. 342—344, 348.)
— — — — felértékelése. (T. 174.)
— — — — felosztása. (T. 155, 173, R. 313, 342.)
— — — — gyakorlása. (T. 155, 172, 173, 181, 182, R. 311, 341, 342.)
— — — — kis tételenkénti eladása. (T. 175, R. 343.)
— — — — megállapítása. (T. 173, R. 342.)
— jelzőtárgyakkal kapcsolatos kihágások. (T. 258/6.)
— károsítások és tiltott cselekmények némelyikének elkövetése miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/k, 276.)
— kihágása az erdőbirtokossági vagy legeltetési társulati tagnak a társulat erdejében. (T. 243, 269.)
— **kihágás** büntethetőségének elévülése. (T. 271.)
— — elkövetése szükségből. (T. 270.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — értékhatára. (T. 261, 262, 283.)
— — (hivatalból üldözendő) és erdőrendészeti áthágás behajthatatlan eljárási költségei és hajtópénzei fedezésére használható az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 289/3, R. 468.)
— **kihágási büntetéspénzek azon részének** befizetése, kezelése és nyilvántartása, amelyek az Országos Erdei Alapot illetik. (R. 460, 468.)
— — — — — befizetéséről, kezeléséről és nyilvántartásáról szóló belügyminiszteri rendelet, amely az Országos Erdei Alapot illeti. (R. 460.)
— — **eljárásnál** a magánvád képviseletére jogosultak. (T. 284.)
— — — az erdőtulajdonos képviselete. (T. 284.)
— — jogerős ítélet végrehajthatóságának elévülése. (T. 271.)
— — **kártérítés megállapítása erdei árszabályzat** alapján. (T. 273.)
— — — — — — nélkül. (T. 265.)
— — naplója a védelmi szolgálattal megbizottaknak. (R. 128.)
— **kihágás** magánjogi követeléseinek elévülése. (T. 280.)
— — **minősítése.** (T. 261.)
— — — több lopás esetén. (T. 263.)
— **kihágások.** (Nyolcadik cím II. fejezet, T. 258—286.)
— —, **amelyeket** barlang felfedezésével és feltárásával kapcsolatban követnek el. (T. 258/22.)
— — — famagvak tilalom ellenére való forgalomba hozásával követnek el. (T. 258/21.)
— —, **amelyek** hivatalból üldözendők. (T. 264.)
— — — magánindítványra üldözendők. (T. 264.)
— — befolyt pénzbüntetéseinek az államot illető része az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 288/2, R. 460.)
— — bírósága. (T. 281.)
— — büntetése. (Nyolcadik cím II. fejezet B.), T, 267—272.)
— — felsorolása. (T. 258.)
— — hatásköri szabályai. (T. 281.)
— — **(hivatalból üldözendők)** eljárásánál a szakképviseletet az erdőfelügyelőség kiküldöttje látja el. (T. 286.)
— — — — feljelentési kötelezettsége. (T. 285.)
— — meghatározása. (Nyolcadik cím I., fejezet A.), T. 258—266.)
— — miatti felelősség. (T. 268.)
— **kihágásoknál a** bírói hatáskör megállapítása a kártérítés összegéből. (T. 261, 262, 283.)
— — — károsszeg megállapítása. (T. 265, 273.)
— — — magánindítvány előterjesztésére jogosultak. (T. 284.)
— — — magánjogi követelések fizetésére való kötelezés. (T. 276—279, 282.)
— — az eljárás. (Nyolcadik cím II. fejezet D.), T. 281—286.)
— kihágások pénzbüntetése. (T. 267.)
— kihágásokra a kihágási büntetőtörvénykönyv általános rendelkezései alkalmazhatók. (T. 272.)
— kihágással okozott károk megtérítése. Hajtópénz. (Nyolcadik cím II. fejezet C.), T. 273—280.)
— **legeltetés** az erdőbirtokossági társulatnál. (R. 33.)
— — bejelentése. (R. 35, 36.)
— — ellenőrzése. (R. 35.)
— — engedélyezése. (T. 11, R. 32—36.)
— — gyakorlása. (R. 33.)
— — szerzett jog alapján. (R. 34.)
— **lopásnál az** anyagi kár megállapítása. (T. 273/a.)
— — — eszmei kár megállapítása. (T. 273/b—g, 274.)
— lopások megszüntetését célzó intézkedések. (T. 30, R. 69, 70.)
— lopás vagy lopás kísérletével kapcsolatos kihágások. (T. 258/1.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— rongálással elkövetett kihágások. (T. 258/2—7.)
— talaj rongálással elkövetett kihágások. (T. 258/7.)
— **termékek** átszállítása magánúton. (T. 86, R. 177, 178, 180.)
— — **átszállításának engedélyezése** magánegyesség esetén. (T. 95, 97, 98, R. 197, 202—204.)
— — — — magánterületen. (T. 89—91, R. 177—181.)
— — — — nem pótolja a többi szükséges engedélyeket. (R. 187.)
— — **átszállításánál a** károsítások megtérítése. (T. 94, 97, R. 195, 196.)
— — — — kötelezettségek nem teljesítésének következményei. (T. 100, R. 206—210.)
— — — az engedélyes térítési kötelességei. (T. 97, 98, R. 202—204, 209, 210.)
— — — biztosíték letétele. (T. 99, R. 205, 208, 210.)
— — — igazolványok bevezetése. (T. 94, R. 194—196.)
— — **átszállítására** magánszállító berendezés igénybevétele. (T. 87, 91, R. 203.)
— — — **magánterület** kérése és eljárása. (T. 89, R. 181, 183—186, 194—202, 211.)
— — — — igénybevétele. (T. 86, R. 177—180.)
— — —, mely magánterület nem vehető igénybe, illetve nem sajátítható ki. (T. 88, R. 182.)
— — — **szükséges** magánút és tartozékainak jókarbantartása. (T. 92, R. 192.)
— — — — magánút használatának mértéke. (T. 93.)
— — — vonatkozó határozatok elleni jogorvoslatok. (R. 214.)
— — **átszállítását engedélyező** eljárás költségei. (T. 100, R. 205, 206, 211—213.)
— — — — határozat kellékei. (T. 90, 97, 98, R. 187, 193, 202—204.)
— — **átszállítási engedélyének** felülvizsgálata. (T. 91, R. 191.)
— — — — időtartama. (T. 91, R. 188, 190.)
— — — — meghosszabbítása. (T. 91, R. 189, 190.)
— — — — megszűnése. (T. 91, 96, 98, 99, R. 209, 210.)
— — — — megváltoztatása (átruházása, kiegészítése, módosítása). (T. 95, R. 197, 199, 200.)
— — — — nyilvántartása. (R. 201.)
— — — — visszavonása. (T. 91, R. 191, 208.)
— — engedélyezett átszállításának bejelentése. (T. 96, R. 198.)
— — értékesítése az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 155, 173—180, R. 311, 342—348.)
— — feldolgozása magánterületen. T. 86, R. 177, 179.)
— — megrongálása miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/e.)
— — rendelet ellenére igazolvány nélküli forgalomba hozásával elkövetett kihágások. (T. 30, 258/20.)
— — **szállítása.** (Harmadik cím, T. 85—125, R. 175—248.)
— — — szárazon. (Harmadik cím I. fejezet, T. 85—100, R. 175—214.)
— — **származási igazolványának** bevezetése. (T. 30, R. 69, 70.)
— — — — megszüntetése. (R. 70.)
— **tilos legeltetéssel elkövetett kihágásnál a** kártérítés megállapítása. (T. 275.)
— — — — — — hajtópénz megállapítása. (T. 277.)
— — — — — — magánjogi követelés megfizetésére az állat tulajdonosa is kötelezhető. (T. 279.)
— — — — kihágások. (T. 258/10.)
— **tüzek** helyének őrzése. (T. 29, R. 67.)
— — megelőzése. (T. 25, 26, R. 65, 66.)
— — oltása. (T. 27—29, R. 67, 68.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — oltásának vezetése. (T. 29, R. 67, 68.)
— — oltásánál az erdőgazdasági alkalmazottak kötelességei. (T. 29, R. 67, 68.)
— — oltásával kapcsolatos kötelezettségek. (T. 27—29, R. 67, 68.)
— tűzrakás. (T. 25.)
— tűzveszély előidézésével elkövetett kihágások. (T. 258/14—16.)
— útjelzésekkel kapcsolatos kihágások. (T. 258/23.)
— vadászati jog bérbeadása az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 176, 178, 179, R. 344.)
— veszélyes vagy tiltott cselekmények, illetve mulasztásokkal elkövetett kihágások. (T. 258/8—23.)
— vizek beszennyezésével elkövetett kihágások. (T. 258/18.)
Erdészeti alkalmazottnak kisebb képesítéssel átmenetileg magasabb munkakörben való alkalmazhatása. (T. 46, 308, 309, R. 493, 494.)
— — — — — — — — — meghagyása. (T. 46, 308, 309, R. 493—495.)
— **igazgatási** hivatali beosztás. (T. 235, R. 437, 438.)
— — **ügyek** elnöki úton való intézése az albizottságnál. (T. 414.)
— — — előterjesztése az albizottságnál. (R. 413.)
— — — tárgyalásra való előkészítése az albizottságnál. (R. 414.)
— **igazgatás** működéséről szóló évi jelentés. (R. 417.)
— — **szervezete.** (T. 231—238, R. 425—440.)
— — —; erdőrendészeti hatóságok; a jogorvoslatok; a rendes bírói út igénybevétele. (Hetedik cím, T. 226—238, R. 412—440.)
— — szervezetéről szóló rendelet. (R. 437.)
— kísérleti és kutató ügy fejlesztésére használható az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 289/2.)
— **közös segédszolgálati** szervezetbe való felvétel a vagyonfelügyeleti hatóság kérésére. (R. 107.)
— — — szervezet költségjáruléka (erdőőrzési költségjárulék). (T. 43, R. 136.)
— kutatóintézet javasolhat segélyt vagy támogatást az Országos Erdei Alapból kiutalni. (R. 467.)
— **(Országos) Egyesület is jelöl** tagokat az Országos Erdőgazdasági Tanácsba. (T. 237.)
— — — — — ülnököt a közigazgatási bírósági tanácsba. (T. 230, R. 418.)
— osztálya a földmívelésügyi minisztérium számvevőségének. (R. 464, 473.)
— szakismeretek terjesztésére használható az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 289/2.)
— **szakközeg** az államerdészeti kezelésért az előírt szolgáltatáson felül mást nem fogadhat el. (R. 148.)
— eljárása elleni panasz az államerdészeti kezelésnél. (R. 149.)
— számvevőségi szolgálatra való alkalmasság. (T. 236.)
— tudomány és szakirodalom előmozdítására használható az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 289/2.)
Erdőállomány letarolását, illetve megritkítását közút építésével kapcsolatban az államépítészeti hivatal javasolja. (T. 311, R. 500.)
Erdőben a természetvédelem ellen elkövetett kihágások. (T. 225, 258/13, 258/19, R. 389.)
— járkálással elkövetett kihágások. (T. 258/12.)
— közlekedési eszközzel elkövetett kihágások. (T. 258/11.)
— szemeteléssel elkövetett kihágások. (T. 258/17.)
— tartózkodással kapcsolatos kihágások. (T. 258/13.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— tiltott munka végzésével elkövetett kihágások. (T. 258/8—9.)
Erdőbirtok kiegészítő részei. (R. 45.)
Erdőbirtokossági társulat alakulása után a vagyon a társulatra száll át. (T. 166.)
— — által nyujtandó szolgáltatások a hatósági kiküldöttek részére. (R. 386.)
— — erdejében való legeltetés. (R. 33.)
— — feloszlása. (T. 188.)
— — felszámolása. (T. 187—189, R. 360—367.)
— — **felszámolásának** jóváhagyása. (R. 366.)
— — — intéző szervei. (R. 362.)
— — — közhírré tétele. (R. 361.)
— — — rendelettel való szabályozása. (T. 189.)
— — **felszámolásánál a felesleg** felosztása. (T. 189, R. 363—365.)
— — — — — felosztásáról kimutatás készítendő. (R. 364, 365.)
— — — — községi szegényalapot illető összegek. (R. 364.)
— — — — vagyon értékesítése. (R. 362.)
— — — csőd kérése. (R. 362.)
— — — összegek bírói letétbe helyezése. (R. 363, 365.)
— — **felszámolási iratainak** beterjesztése. (R. 366.)
— — — — megőrzése. (R. 367.)
— — — számadásainak felülvizsgálása. (R. 366.)
— **társulathoz kiküldöttek** eljárása elleni felszólalás. (T. 211.)
— — — költségjegyzékeinek érvényesítése. (R. 386.)
— **társulati alakuló közgyűlés** előkészítése. (T. 148, 150, 151, R. 290, 292, 314.)
— — — — eredménytelen megismétlése utáni teendők. (R. 321.)
— — — — hatósági kiküldötte. (T. 151, R. 315, 317—319.)
— — — közgyűlési iratok alapszabály és névjegyzék beterjesztése. (T. 156, 157.)
— — — **közgyűlés** megismétlése. (T. 153, R. 325.)
— — — — tartása. (T. 147—153, R. 290, 292, 314, 319, 321.)
— — alapok létesítése. (T. 155, 186, R. 313, 357, 358.)
— — **alapszabály** és névjegyzék életbeléptetése. (T. 159.)
— — — jóváhagyása. (T. 158, R. 323, 324.)
— — — jóváhagyásának visszautasítása. (T. 158, R. 323.)
— — — kellékei (tartalma). (T. 155, R. 302—313.)
— — — minta. (T. 149.)
— — — módosítása és kiegészítése. (T. 161.)
— — — példányszáma. (T. 156, 160, R. 318, 319, 323, 326, 333.)
— — — **tervezet.** (T. 148, 149, 151, 155, R. 290, 292, 302—313.)
— — — — **elkészítése.** (T. 155, R. 318.)
— — — — — elmulasztásával járó következmények. (T. 154.)
— — — — letárgyalása. (T. 151, R. 318, 319.)
— — anyag és pénzkezelés szabályai. (T. 155, R. 312.)
— — **árverés** eredményének felülvizsgálata. (T. 179.)
— — — meghirdetése. (T. 177, R. 347.)
— — — megismétlése, (T. 178, R. 348.)
— — — megtartása. (R. 347.)
— — **árverésnél** hatósági kiküldött részvétele. (T. 177, R. 347.)
— — — közreműködő hatósági kiküldött költségei. (R. 346.)
— — árverés után a szerződés megkötése. (R. 347.)
— — bányászati jog vagy bánya haszonbérbeadása. (T. 176, 178, 179, R. 344.)
— — elnöki minőség igazolása. (R. 368.)
— — **elnök megválasztásának** bejelentése. (T. 193.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — — — tudomásul vétele. (R. 369.)
— — — munkaköre. (T. 148, 159, 177, 183, 189—193, 196—198, 202, 228, R. 331, 334, 343, 347, 351, 352, 359, 362—364, 366, 368—371, 380, 381, 384.)
— — — **működésének** megkezdése. (R. 369.)
— — — — megkezdéséig a társulat ügyeinek vezetése. (R. 369.)
— — **erdei** használati jog gyakorlásának átengedése. (T. 172, R. 341, 342.)
— — — **használatok** árverés mellőzésével való értékesítése. (T. 176, R. 344.)
— — — — **bérbeadásánál** a becsérték kiszámítása. (T. 176, 180, R. 344.)
— — — — — — **az** árverés előkészítése. (T. 177, R. 345.)
— — — — — — — árverési és a szerződési feltételek megállapítása. (T. 177, R. 345.)
— — — — értékesítése. (T. 173—180, R. 342—344, 348.)
— — — — felértékelése. (T. 174.)
— — — — gyakorlása. (T. 155, 172, 173, 181, 182, R. 311, 341, 342.)
— — — — kis tételenkinti eladása. (T. 175, R. 343.)
— — — — megállapítása. (T. 173, R. 342.)
— — — haszonvételek felosztása. (T. 155, 173, R. 313, 342.)
— — — termékek értékesítése. (T. 155, 173—180, R. 311, 342—348.)
— — erdészeti alkalmazottak szolgálati viszonyai. (T. 43, 56, 155, R. 306.)
— — erdőgazda munkaköre. (T. 191—193, R. 354.)
— — erdőre vezetett végrehajtás. (T. 167.)
— — erdő vadászati jogának értékesítése. (T. 176, 178, 179, R. 344.)
— — fizetett munkánál a tagok idegenekkel szemben előnyben részesítendők. (R. 351.)
— — forgótőke. (R. 358.)
— — gazdasági munkák végzése. (T. 155, 185, R. 310, 350—352, 354.)
— — határozat jóváhagyás nélküli végrehajtásának következményei. (T. 200.)
— — **hatósági** kiküldetés költségei. (T. 211, R. 386.)
— — — **megbízott** által nem gyakorolható hatáskör. (T. 194, 201.)
— — — — díjazása. (T. 201.)
— — — — kirendelése. (T. 201, R. 378, 384, 385.)
— — — — kirendelésének megszüntetése. (R. 379.)
— — — — működésének ellenőrzése. (R. 378.)
— — **ideiglenes elnök** kirendelése. (T. 148, 193, R. 291, 368—370.)
— — — — munkaköre. (T. 148, 156, 159, 193, R. 290, 292, 314, 368—370.)
— — **illetőség** (arányrész). (T. 147, 150, R. 292.)
— — — ellen vezetett végrehajtás. (T. 171, R. 339.)
— — — **elővásárlása a** társulat részére. (R. 338.)
— — — — tagok részére. (R. 338.)
— — — **élők közötti** átruházása. (T. 155, 169, 170, R. 309, 334—338.)
— — — — — — átruházásának bejelentési könyve. (R. 334, 338.)
— — — — — — **átruházásánál** az elővásárlási jog gyakorlásának ideje. (T. 170, R. 335.)
— — — — — — — elővásárlási jog. (T. 169, 170, R. 334—338.)
— — — megállapítása. (T. 150, R. 292—301.)
— — — megszerzése az Országos Erdei Alap részére. (T. 289/4, 291, R. 470.)
— — — nem élők közötti átruházása. (R. 334.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — **vételárának hivatalból való megállapítása.** (R. 336.)
— — — — — — — — elleni bírói jogorvoslat. (R. 336.)
— — **ingatlan** elidegenítése és a vételár felhasználása. (T. 165, R. 329—332.)
— — — kisajátítása. (R. 329, 331.)
— — — megterhelése. (T. 168.)
— — — telekkönyvezése a társulat megalakulása után. (T. 166, 167, R. 333.)
— — — tulajdonjogának rendezése. (T. 210.)
— — **intéző szervek és tisztviselők** munkaköre. (T. 155, 190—193, R. 305, 352, 354, 355, 362—364, 366, 368, 370, 381.)
— — — — — — választása. (T. 193, R. 370.)
— — — — vagy alkalmazottak elleni rendszabályok. (T. 155, 208, R. 307, 328.)
— — járulékív. (R. 353.)
— — járulék-kivetési lajstrom. (R. 352, 354.)
— — jegyző munkaköre. (T. 191—193, R. 319, 371.)
— — jogok érvényesítésére vonatkozó meghatalmazás. (T. 209, R. 384.)
— — kiadások fedezése. (T. 181—183, 186, R. 349, 353, 354, 359.)
— — kiküldöttek költségeinek behajtása és kiutalása. (R. 387.)
— — kirendelt intéző szervek működésének megszüntetése. (T. 193, R. 370, 379.)
— — **kölcsön** felvételének feltételei. (T. 168, 186, R. 356.)
— — — felvételénél kötvények kibocsátása. (T. 304.)
— — költségvetés. (T. 200, R. 349, 351, 358, 359, 378.)
— — kötelességek elmulasztásával járó következmények. (T. 201, 209, R. 378, 384.)
— — **kötelékbe** nem vonható ingatlanok. (T. 146, R. 284, 286.)
— — — tartozó ingatlanok és ingók megjelölése. (T. 155, 166, R. 303.)
— — — vonandó ingatlanok és ingók. (T. 146, 166, R. 284, 286.)
— — — vonható ingatlanok. (T. 146, R. 286, 287.)
— — **közgyűlésen** az erdőigazgatóság és erdőfelügyelőség kiküldöttje résztvehet. (T. 194.)
— — — az indítványok letárgyalása. (T. 197.)
— — — az intéző szervek vagy alkalmazottak elleni panaszok letárgyalása. (R. 373.)
— — — **általános szótöbbséggel** eldönthető ügyek. (T. 199, R. 375.)
— — — — — — el nem dönthető ügyek. (T. 199.)
— — — hatósági intézkedések letárgyalása. (T. 197.)
— — — meghatalmazott útjáni szavazás. (T. 199, R. 316, 376.)
— — **közgyűlés** hatásköréből ki nem vehető ügyek. (T. 194.)
— — — hivatalból összehívása. (T. 196.)
— — **közgyűlési** határozat. (T. 197—200.)
— — — **határozathoz egyes esetekben** a földmívelésügyi miniszter jóváhagyása szükséges. (T. 200, R. 377.)
— — — — — — az elsőfokú erdőrendészeti hatóság hozzájárulása szükséges. (T. 200, R. 377.)
— — — **határozatok** elleni bírói jogorvoslatok. (T. 203.)
— — — — **elleni felszólalások.** (T. 202, R. 377, 380.)
— — — — — — előterjesztése. (R. 380.)
— — — — felszólalás dacára való végrehajthatóságának feltételei. (T. 202.)
— — — — jóváhagyásra való előterjesztése. (T. 202, R. 377, 380.)
— — — — végrehajtása. (R. 381.)
— — — **jegyzőkönyv** hitelesítése és kivonatos másolatai. (R. 319, 371.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — — vezetése és kellékei. (T. 195, R. 371.)
— — **közgyűlés** karhatalom kirendelésével. (R. 374.)
— — — munkaköre. (T. 173—176, 178, 179, 183, 185, 186, 188, 192—194, 197, 200, 201, R. 335, 342—347, 349—354, 358, 359, 363, 369—375.)
— — — összehívása. (T. 196, 197.)
— — — szabályai. (T. 155, 194—201, R. 304, 369—375, 379.)
— — — tartásának ideje és lefolytatása. (T. 195, 196, 198—201, R. 371, 372, 374—376, 379.)
— — — vezető hatósági kiküldött panasszal élhet. (T. 228.)
— — **közös** munka-kivetési lajstrom. (R. 352, 354.)
— — — **munkák.** (T. 155, 185, R. 311, 350—352, 354.)
— — — — megváltása. (T. 185, R. 350, 351, 355.)
— — **névjegyzék.** (T. 147, R. 293, 319.)
— — —, alapszabály és alakuló közgyűlési iratok beterjesztése. (T. 156, 157.)
— — — **és alapszabály** életbeléptetése. (T. 159.)
— — — — — -tervezet elkészítése elmulasztásának következménye. (T. 154.)
— — — kiigazítása. (T. 162, R. 327, 334, 337, 338.)
— — — megállapítása. (T. 157, R. 322.)
— — — — elleni jogorvoslat. (R. 322.)
— — — megállapításának visszautasítása. (T. 157, R. 322.)
— — — minta. (R. 293, Min. VIII.)
— — — összeállításának és vezetésének szabályai. (T. 162, R. 327.)
— — — példányszáma. (T. 156, 160, R. 317, 319, 322, 326.)
— — — **-tervezet** elkészítése (összeállítása). (T. 148—150, R. 293—301, 317.)
— — — — letárgyalása. (T. 151, 152, R. 316—319.)
— — pénztáros munkaköre. (T. 191—193, R. 354, 355.)
— — pótköltségvetés. (R. 350, 359, 378.)
— — **rendkívüli használat** értékesítése. (T. 180.)
— — — — **jövedelmének** felhasználása. (T. 186, R. 100, 358.)
— — — — — felhasználása felett csak a földmívelésügyi miniszter dönthet. (R. 358.)
— — szervek kirendelése. (T. 193, 201.)
— — **szolgáltatások** hátralékának behajtása. (T. 184, R. 355.)
— — — hátraléki kimutatása. (T. 184, R. 355.)
— — — kiszámítása. (R. 352.)
— — — kivetésének ideje. (R. 350.)
— — — nyilvántartói. (R. 352, 354, 355.)
— — **tagok** anyagi felelőssége tagságuk megszűnése után. (T. 182.)
— — — jogai és kötelességei. (T. 155, 166, 169, 170, 172, 173, 179, 181—186, 194—203, R. 304, 308, 334—338, 341, 342, 347, 349, 350—355, 369—375, 379.)
— — — szavazata. (T. 150, 152, 153, 155, 199, R. 290, 292, 293, 301, 304, 308, 316, 317, 321, 344.)
— — **tagoktól** használati díjak szedése. (T. 181.)
— — — késedelmi kamatok szedése. (T. 182, 184, R. 355.)
— — **tagsági járulék** kivetés elleni felszólalás. (T. 183.)
— — — — kivetésének közlése. (T. 183, R. 353.)
— — — — szedése. (T. 181—183, R. 349, 353—356.)
— — tartaléktőke (erdőgazdasági alap) képzése és elhelyezése. (T. 186, R. 357.)
— — tiszta jövedelem felosztása. (T. 155, 172, 186, R. 313, 358.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — **ügyek vitelére kirendelt miniszteri biztos** által nem gyakorolható hatáskör. (T. 194, 206.)
— — — — — — — — költségei. (T. 211, R. 386.)
— — — — — — — —**működésének** időtartama. (T. 206.)
— — — — — — — — — megszűnése. (T. 206.)
— — — — — — — — véleményező bizottsága. (T. 206.)
— — — — — miniszteri biztos kiküldése. (T. 206, R. 383.)
— — választmány munkaköre. (T. 183, 191—193, R. 347, 352, 362, 381.)
— — vagyon kezelésének és használatának szabályozása. (T. 155, 166, 173, 175, 176, 186, R. 310, 312, 342—344, 356—359.)
— **társulat** jogképességének kezdete. (T. 163.)
— — kötelezettség vállalása. (T. 164, R. 328.)
— — megszűnésének esetei. (T. 187.)
— — nevének megállapítása. (T. 155, R. 302.)
— — perei. (R. 384.)
— **társulatok.** (Ötödik cím, T. 146—211, R. 283—387.)
— —, amelyek fel nem oszolhatnak. (T. 188.)
— — jogviszonyai és hatásköre. (Ötödik cím II. fejezet, T. 163—189, R. 328—367.)
— — megalakulása. (Ötödik cím I. fejezet, T. 146, 162, R. 283—327.)
— — működése felügyeletének és ellenőrzésének szüneteltetése. (T. 206.)
— — működésében beállott zavarok következménye. (T. 206.)
— — működésének felügyelete és ellenőrzése. (Ötödik cím IV. fejezet, T. 204—211, R. 382—387.)
— — nyilvántartása. (R. 289.)
— — szervezete. (Ötödik cím III. fejezet, T. 190—203, R. 368—381.)
— társulatot kifelé az elnök képviseli. (T. 190, R. 368.)
— társulatra való átszállása a közös erdő tulajdonjogi részeinek vagyonátruházási illetékmentes. (T. 302.)
— társulat tagjai. (T. 169.)
— **társulattá** alakulás kötelezettségének ideje. (T. 146, R. 285.)
— — alakulásra kötelezettek. (T. 146, R. 283—286.)
— — való átalakítása a régi erdőbirtokosságoknak. (T. 160, 163, 166, 186, R. 326, 333.)
— **társulat** vezetőségének erdőrendészeti áthágása. (T. 239/6.)
— — végleges megalakulása. (T. 159, 163.)
— — végrehajtó szerveire a legeltetési társulat végrehajtó szerveinek hatásköre átruházható. (R. 287.)
— — visszterhes vagyonszerzése. (T. 164, R. 328.)
— **vagy legeltetési társulati** fahasználatok engedélyezési eljárása. (R. 488.)
— — — — tag erdei kihágása, illetve erdőrendészeti áthágása a közös erdőben. (T. 243, 269.)
Erdő csupán büntető rendelkezések szempontjából. (T. 2, 259, R. 1.)
— elleni végrehajtás az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 167.)
— **erdőgazdasági művelés alól való kivonásának** eljárása. (R. 48—56, 170.)
— — — — — — telekkönyvi feljegyzése. (R. 52.)
Erdőégés helyének őrzése. (T. 29, R. 67.)
— megelőzése. (T. 25, 26, R. 65, 66.)
— oltása. (T. 27—29, R. 67, 68.)
— oltásának vezetése. (T. 29, R. 67, 68.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— oltásánál az erdőgazdasági alkalmazottak kötelességei. (T. 29, R. 67, 68.)
— oltásával kapcsolatos kötelezettségek. (T. 27—29, R. 67, 68.)
— veszélyének előidézésével elkövetett kihágások. (T. 258/14—16.)
Erdő- és legelőilletőségnek a törvény hatálya alá tartozása. (T. 3.)
Erdőfelügyelet (állami) ellátása. (T. 226, 232, 233, R. 425, 432—435.)
Erdőfelügyeleti bejárása az erdőknek. (T. 238.)
Erdőfelügyelő helyettesítése. (R. 432.)
Erdőfelügyelőség által az albizottság helyett tett intézkedés elleni előterjesztésnek nincsen halasztó hatálya. (T. 233.)
— — engedélyezhető rendkívüli fahasználatok. (T. 38, R. 101.)
— — fellebbezendő erdőrendészeti áthágási határozatok. (R. 449.)
Erdőfelügyelőségek és erdőigazgatóságok tennivalóiról szóló rendelet. (T. 231.)
Erdőfelügyelőségekkel és erdőigazgatóságokkal való ellátása az erdészeti igazgatásnak. (T. 231—236, R. 425—439.)
Erdőfelügyelőség erdőmegosztással kapcsolatban a telekkönyvi hatóságnak véleményt ad. (R. 173.)
— értesítése a telekkönyvi változásokról. (T. 8, R. 11—13, 52, 57.)
— **és erdőigazgatóság** által az erdő rendészeti hatóság részére tett javaslatoknak magánféllel való közlése. (R. 436.)
— — — kiküldöttje az erdőbirtokossági társulati közgyűlésen. (T. 194.)
Erdőfelügyelőséggel, erdőfelügyelőségi kirendeltséggel és erdőhivatallal erdőrendezési munkálatoknak végeztetése. (R. 428.)
— is közlendők a tulajdonoshoz intézett rendelkezések az államerdészeti kezelésnél. (T. 74.)
Erdőfelügyelőség hatósági beavatkozást igénylő cselekményt vagy mulasztást az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak jelent. (R. 432.)
Erdőfelügyelőségi kirendeltség munkaköre. (T. 65, 66, 235, R. 143, 144, 425, 428, 438, 471.)
Erdőfelügyelőség is bevonandó a törvény hatálya alá eső ingatlan kisajátítási eljárásába. (R. 483.)
— — — az elemi csapások által okozott kárbecslések helyszíni eljárásába. (R. 477.)
— — meghívandó a törvény hatálya alá tartozó területen bányászati engedélyekkel kapcsolatos eljáráshoz. (R. 484.)
— képviselője is részt vesz az erdőgazdasági közösség megalakításánál. (R. 485, 486.)
— **kiküldöttje** a vád képviselője az erdőrendészeti áthágási tárgyaláson. (T. 256, R. 445.)
— — látja el a szakképviseletet a hivatalból üldözendő erdei kihágási eljárásoknál. (T. 286.)
— munkaköre. (T. 65, 66, 233, R. 143, 144, 432—436, 458, 471.)
Erdőfelügyelőségnek bejelentendő az erdőmegosztás. (T. 83.)
— vezetője az erdőigazgatóság székhelyétől távol a törvényhatósági bizottság tagja. (T. 232.)
Erdőfelügyelőség panasszal élhet (fellebbezhet, felszólalhat). (T. 202, 228, R. 416.)
— szerepe az erdőrendészeti áthágásoknál. (T. 253, 255—257, R. 444, 445.)
— teendői az államrendészeti kezeléssel kapcsolatban. (T. 65, 66, 68—71, R. 143, 144, 149—151, 154, 165.)
— tesz indítványt határozathozatal végett az erdőrendészeti áthágásoknál. (T. 257.)
— útján az állami erdők kezelése. (T. 234.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— vezetésére való alkalmasság. (T. 236.)
— vezetője az elsőfokú erdőrendészeti hatóság előadója. (T. 233.)
— vezetőjének címe. (R. 432.)
Erdőgazda munkaköre az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 191—193, R 351.)
Erdőgazdasági alap (tartaléktőke) képzése és elhelyezése az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 186, R. 357.)
— **alkalmazottak** bejelentése. (R. 104—108, 110—113, 115—117, 493—495.)
— — címhasználata. (T. 58, 59, 309, R. 129, 496.)
— — felesketésük után közbiztonsági közegek. (T. 53.)
— — hatósági esküje. (T. 51, R. 120—124.)
— — **jogtalan** címhasználata. (T. 59.)
— — — jelvény viselése. (T. 59.)
— — kisebb képesítésűek is lehetnek. (T. 46, 308, 309, R. 495.)
— — személyazonossági igazolványa. (R. 127.)
— — **szolgálati** fegyverei. (T. 53, R. 125.)
— — — fegyvereinek kedvezménye. (R. 125.)
— — — jelvénye. (T. 53, 59, R. 126, 127.)
— — — szabályzata. (T. 55, R. 126, 504.)
— — újabb alkalmazása. (R. 104, 105.)
— **célokra** igénybe vett területek kezelésének ellenőrzése. (R. 47.)
— — már nem szükséges földek visszacsatolása. (T. 15, R. 42, 47.)
— — **szükséges földek** határállandósítása. (R. 42.)
— — — — igénybevétele az erdőből. (T. 14, 15, R. 41, 42.)
— — — — kezelése. (T. 14, 15, R. 42, 47.)
— egységenkint készítendő üzemterv. (R. 73, 75.)
— felesketett alkalmazottak fegyverviselési, fegyverhasználati és fegyelmi szabályai. (T. 55, R. 504.)
— **közösség** alakítása. (T. 301, R. 485, 486.)
— — erdőkezelési költségjárulék mentessége. (T. 301.)
— — gyűlésén meghatalmazott útján való képviselet. (R. 485.)
— — **megalakításánál** az erdőfelügyelőség képviselője is részt vesz. (R. 485, 486.)
— — — hatósági kiküldött közreműködése. (T. 301, R. 485, 486.)
— — szervezetéről és ügyviteléről szóló rendelet. (T. 301.)
— magánalkalmazottak szolgálati viszonyai. (T. 57.)
— **művelés alól erdő kivonásának** eljárása. (R. 48—56, 170.)
— — — — — telekkönyvi feljegyzése. (R. 52.)
— **(Országos) Tanácsba tagokat az Országos** Erdészeti Egyesület is jelöl. (T. 235.)
— — — — — — Magyar Gazdasági Egyesület is jelöl. (T. 237.)
— — — — — — Mezőgazdasági Kamara is jelöl. (T. 237.)
— — **Tanács** kinevezése. (T. 237.)
— — — megalakítása. (T. 237, R. 440.)
— — — munkaköre. (T. 4, 5, 7, 16, 20, 21, 31, 36, 38, 46, 79, 126, 237, 307, R. 5, 16, 51, 60, 61, 76, 114, 170, 260, 410.)
— — — szervezete és ügyrendje. (T. 237, R. 440.)
— — — tagjainak kiküldetései és költségei. (T. 237.)
— **segédszolgálat ellátása.** (T. 40, 43, 67, R. 103, 106—109.)
— — — az államerdészeti kezelés alatt álló erdőknél. (T. 43, 67, R. 107—109.)
— **segédszolgálati alkalmazottak** szakképesítése. (T. 48.)
— — — szolgálati naplója. (T. 54.)
— — **közös szervezetbe** felvehetők. (R. 107.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — — — lépésre kötelezettek. (T. 40, R. 103, 107.)
— — — **szervezeti tagság** kezdete. (R. 107, 136.)
— — — — — — megszűnése. (R. 107, 108, 139.
— — — szervezet részletes szabályai. (T. 43, R. 109.)
— **segédszolgálatra** alkalmazottak kettős munkaköre. (T. 42, R. 106.)
— — **való** alkalmasság. (T. 48, 50.)
— — — alkalmatlanság. (T. 50, R. 119.)
— **személyzet** adatainak bejelentése. (R 112.)
— —; az erdőgazdálkodás szakszerű ellátása. (Első cím V. fejezet, T. 39—59, R. 102—129.)
— — létszáma. (T. 46, 309, R. 112—116, 495.)
— — létszámának megállapítása a vagyonfelügyeleti erdőknél. (R. 112, 113.)
— — nyilvántartása. (R. 115, 118.)
— **szolgálatra való** alkalmatlanság. (T. 50, R. 119.)
— — — alkalmazhatóság igazolása. (R. 117.)
— tartaléktőke (alap) képzése és elhelyezése az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 186, R. 357.)
Erdőgazdasági üzemtervek. (Első cím IV. fejezet, T. 31—38, R. 71—101.)
— — a folyamszabályozási erdőknél. (R. 75, 80.)
— — aláírása. (R. 77.)
— — az árvédelmi erdőknél. (R. 75, 80.)
— — bemutatásának határideje. (T. 31, R. 71.)
— — egyszerűbb alakban. (T. 32, R. 72, 75.)
— — erdőgazdasági egységenként készítendők. (R. 73, 75.)
— — érvényességének ideje. (R. 85.)
— — hatálytalanítása. (R. 86, 87.)
— — **jóváhagyása.** (T. 31, 35, R. 77—82.)
— — — előtt fahasználatok engedélyezése. (T. 307, R. 487—488.)
— — **készítendők** a közérdekű erdőtelepítési terv munkálatainak befejezése után. (T. 145, R. 282.)
— — — minden erdőről. (T. 31, 32, R. 72, 73, 75.)
— — **készíttetése** a tulajdonossal. (T. 33.)
— — — magánosok részére az állam által. (T. 33, R. 74, 75.)
— — költségei. (R. 74.)
— — külön készítendők a közös közérdekű erdőtelepítési tervek után. (R. 282.)
— — megőrzése. (R. 81, 87.)
— — megújítása. (R. 85, 86, 88.)
— — mellőzése. (T. 32, R. 72, 75.)
— — módosítása. (T. 38, R. 86, 88.)
— — összeállításának részletes szabályai. (T. 31, R. 77, 85, 501.)
— — összeállításánál a tulajdonos kívánságai. (T. 36.)
— — példányszáma. (R. 77, 81.)
— — tartalma. (T. 31, 32, 36, R. 72, 77, 80.)
— — új tulajdonosra is kötelező. (R. 89.)
— — ügyvállásának nyilvántartása. (R. 90.)
— **üzemtervet** csak erdőmérnök készíthet. (T. 34.)
— — **pótol** a közérdekű erdőtelepítési terv. (T. 145.)
— — — átmenetileg az üzemrendezési tervezet. (R. 76.)
— — új tulajdonosnak át kell adni. (R. 89.)
— üzemtervi feljegyzése a rendkívüli használatoknak. (R. 100.)
— üzemtervnek a tulajdonos költségére való elkészítése. (T. 37, R. 83, 84.)
— **üzemtervtől** eltérni nem szabad. (T. 38.)
— — eltérő használat. (T. 38.)
Erdőgazdaságok (állami) kezelésére erdőhivatalok. (T 234, R. 439.)
— vezetésére ügygondnok kirendelése. (T. 238.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Erdőgazdálkodás általános szabályai. (Első cím II. fejezet, T. 9—18, R. 21—57.)
— és az erdők fenntartása. (Első cím, T. 1—74, R. 1—165.)
— **szakszerű** ellátása; erdőgazdasági személyzet. (Első cím V. fejezet, T. 39—59, R. 102—129.)
— ellátásánál a terület meghatározása. (R. 103.)
Erdőgazdálkodásra alkalmas fafajok megválasztása. (R. 22.)
Erdőgazdálkodást vagy természetvédelmet gátló használati jogok, illetve tulajdoni korlátozások megváltása. (T. 296, R. 481.)
Erdőhasználatok értékesítése az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 173—180, R. 342, 344, 348.)
Erdőhivatallal, erdőfelügyelőségi kirendeltséggel, erdőfelügyelőséggel erdőrendezési munkálatoknak végeztetése. (R. 428.)
Erdőhivatalok állami erdőgazdaságok kezelésére. (T. 234, R. 439.)
— ellenőrzése és irányítása. (R. 426.)
— kiterjedettebb államerdészeti kezelésre. (T. 66, 234, R. 439.)
— munkaköre. (T. 66, 234, R. 81, 148, 149, 234, 425, 426, 428, 439, 458, 471, 472.)
Erdőhöz tartozó egyéb területek határállandósítása. (R. 42.)
— — — — igénybevétele. (T. 14, 15, R. 41—47.)
— — — — kezelése. (T. 14, 15, R. 42, 47.)
— — — — kezelésének ellenőrzése. (R. 47.)
— — — — megállapítása. (R. 44.)
— — — — megosztása. (R. 167.)
— — — — visszacsatolása. (T. 15, R. 42, 47.)
Erdőigazgató helyettese. (R. 426.)
Erdőigazgatóság által az albizottság helyett tett intézkedés elleni előterjesztésnek nincsen halasztó hatálya. (T. 232, R. 425.)
— — — — — — — — előterjesztés tárgyában hozott határozat elsőfokú. (T. 232.)
— eljárási költségei idegen közületek, stb. terhére. (R. 431.)
— **és** a földmívelésügyi miniszter vezetik a természetvédelmi törzskönyvet. (R. 406.)
— — **erdőfelügyelőség** által az erdőrendészeti hatóság részére tett javaslatoknak magánféllel való közlése. (R. 436.)
— — — kiküldöttje az erdőbirtokossági társulati közgyűlésen. (T. 194.)
— — — tennivalóiról szóló rendelet. (T. 231.)
— évi jelentése és javaslata. (R. 427.)
— fahasználati határozata ellen a földmívelésügyi miniszterhez lehet fellebbezni. (R. 487, 488.)
— feladata az államerdészeti kezeléssel kapcsolatban. (T. 65, 68, 71, R. 143, 149, 151, 153, 165.)
— hatásköre és munkaköre. (T. 232, R. 425—431.)
— hivatalvizsgálatot tart. (R. 425.)
— javasolhat segélyt vagy támogatást az Országos Erdei Alapból kiutalni. (R. 467.)
— mellé rendelt számvevőségének munkaköre. (R. 147, 156, 161, 275, 414, 430, 472, 499.)
— munkaköre az üzemterv jóváhagyásáig. (R. 429.)
Erdőigazgatóságokkal és erdőfelügyelőségekkel való ellátása az erdészeti igazgatásnak. (T. 231—236, R. 425—439.)
Erdőigazgatóság önálló intézkedése (határozata) ellen a földmívelésügyi miniszterhez lehet fellebbezni. (T. 232.)
— panasszal élhet (fellebbezhet, felszólalhat). (T. 82, 202, 228, 257, R. 174.)
— utalványozási joga. (R. 430.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— vezetésére való alkalmasság. (T. 236.)
— vezetőjének címe. (R. 426.)
Erdőigazgató székhelyén a törvényhatósági bizottság tagja. (T. 232.)
— székhelyétől távol az erdőfelügyelőségnek vezetője a törvényhatósági bizottság tagja. (T. 232.)
Erdők adómentessége, amelyek legelőgazdaságra vannak berendezve. (T. 293, R. 475, 476.)
—, **amelyek a** büntető rendelkezések szempontjából tartoznak a törvény hatálya alá. (T. 2, 259, R. 1.)
— — — közutakról és vámokról szóló törvény alól mentesek. (T. 311.)
— — — **törvény hatálya alá** nem tartoznak. (T. 2, R. 1.)
— — — — — — — tartoznak. (T. 1, 3, 4, R. 1.)
— — közérdekből telepítettek, fenntartandók. (T. 144, R. 281.)
— — **legelőgazdaságra** be nem rendezhetők. (R. 30.)
— — — vannak berendezve. (T. 10, R. 22, 24, 29.)
— **(államerdészeti** kezelés alatt állók) őrzése. (T. 67.)
— — kezelésbe átvettek) nyilvántartása. (T. 60.)
— — **kezelése.** (Első cím VI. fejezet, T. 60—74, R. 130—165.)
— — — az erdőfelügyelőség útján. (T. 234.)
— állapotáról szóló évi jelentés. (R. 417.)
— **berendezése, amelyek** a legelő részét alkotják. (T. 10, R. 29.)
— — — legelő védelmi célból létesítettek. (R. 30.)
— elárverezése. (T. 82, R. 166.)
— erdőfelügyeleti bejárása. (T. 238.)
Erdőkerülői szolgálatra való alkalmasság. (T. 49, 50.)
— — — alkalmatlanság. (T. 50, R. 119.)
Erdőkerülők hatósági esküje. (T. 51.)
Erdőkerülőkre az új kiadásáig a a régi erdőőri fegyverviselési, fegyverhasználati és fegyelmi szabályzatot kell részben alkalmazni. (R. 504.)
— (kerületiekre) az új kiadásáig az 1898 : XIX. t.-c. 14. §-a alapján alkotott szolgálati és fegyelmi szabályzatot kell részben alkalmazni. (R. 502.)
Erdőkerülő tartására való társulás. (T. 41, 45, 46, R. 110, 113.)
Erdőkezelési költségjárulék a kiterjedettebb államerdészeti kezelés alatt álló erdőknél. (T. 66, R. 145.)
— — alól felmentedők kimutatása. (R. 165.)
— — **alóli mentesség.** (T. 71, R. 164.)
— — — — iránti intézkedés. (T. 71, R. 162, 165.)
— — — — kérése. (T. 71, R. 165.)
— — — — megszűnése. (T. 71, R. 163.)
— — behajtása. (T. 69, R. 157, 161.)
— — egységtételei. (T. 70, R. 150, 154.)
— — esetenkénti kivetése. (R. 159, 160.)
— — fizetésének esedékessége. (R. 157.)
— — időközi változásai. (R. 159, 160.)
— — jövedelmezőségi osztályba sorolás elleni jogorvoslat. (R. 150.)
— — késedelmes fizetésének következményei. (R. 157.)
— — kimutatása törvényhatóságonként. (R. 150—153.)
— — kivetésének eljárása. (T. 69, 70, R. 150—161.)
— — **kivetésénél** jövedelmezőségi osztályok felállítása. (T. 70, R. 150.)
— — — ötéves időszakok. (R. 150.)
— — **kivetési** lajstroma. (R. 154.)
— — — lajstromból kihagyandók. (T. 71, R. 155.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — kivető határozat kellékei. (R. 136.)
— — megállapítása az államerdészeti kezelésnél. (T. 70, R. 150.)
— — mentessége az erdőgazdasági közösségnek. (T. 301.)
— — nyilvántartása. (T. 69, R. 161.)
— — összege elleni panasznak nincsen halasztó hatálya. (R. 156.)
— — összegének megállapítása elleni jogorvoslat. (R. 156.)
Erdők és a természetvédelem tárgyai felett a főfelügyelet és a kormányhatósági ellenőrzés gyakorlása. (T. 226.)
— — természetvédelmi területek látogatásának módozataira vonatkozó átmeneti rendelet. (T. 312.)
— felújítása. (R. 24—27.)
— fenntartása és az erdőgazdálkodás. (Első cím, T. 1—74, R. 1—165.)
— határainak megjelölése. (T. 6, R. 18—20.)
Erdőkikebelezés. (T. 16.)
— eljárása. (R. 48—56, 170.)
— erdőmegosztással. (R. 55.)
— hivatalból. (R. 54.)
— rendkívüli fahasználattal kapcsolatban. (R. 53.)
— telekkönyvi feljegyzése. (R. 52.)
Erdők kezelése a jövőben, amelyek a T. hatályba lépésekor legelőgazdaságra már be voltak rendezve. (R. 31.)
— (legelőilletőségűek) berendezése. (R. 29.)
— **legeltetése.** (T. 11, R. 32—36.)
— — szerzett jog alapján. (R. 34.)
— legeltetésének ellenőrzése. (R. 35.)
— meghatározása és nyilvántartása. (Első cím I. fejezet, T. 1—8, R. 1—20.)
— megosztása. (Második cím, T. 75—84, R. 166—174.)
— megosztását tárgyaló perek. (R. 166.)
— nyilvántartása. (T. 7, R. 2—13, 52, 57, 81.)
Erdőkön és természetvédelmi területeken haladó utaknak a turistaság szervei által való rendfenntartási közreműködésére vonatkozó rendelet. (T. 312.)
Erdők összefüggését nem szakítja meg. (R. 166.)
— összeírása. (R. 2.)
Erdőkre vonatkozó földadókataszteri változások közlése. (R. 10.)
— — rendelkezések, amelyek gyógyfürdők, gyógyintézmények, gyógyvizek körül vannak. (T. 295.)
— — telekkönyvi változások közlése. (T. 8, R. 11—13, 52, 57.)
Erdőkről és a természetvédelemről szóló 1935 : IV. t.-c. életbeléptetési rendelete [53, 250/1935. F. M. sz. (bevezetés)].
— — — — — — — — — — és a végrehajtása tárgyában kiadott 35.000/1938. F. M. sz. rendelet. (T. 1—315 és R. 1—506.)
— üzemterv készítendő. (T. 31, 32, R. 72—73, 75.)
Erdők törzskönyvezése. (T. 7, R. 2—13, 52, 57, 81.)
— **törzskönyvébe** adatok bevezetése. (R. 7, 8, 12.)
— — bejegyzendő adatok megállapítása. (R. 5.)
— — **való feljegyzése a** „közérdekből telepített erdő"-nek. (R. 282.)
— — — — — — váltógazdálkodásos erdőművelésnek. (R. 57.)
— — — — **az** alföldi erdőtelepítésre kijelölt területeknek. (T. 310.)
— — — — — — árvédelmi célra fenntartott állományoknak. (R. 9.)
— **törzskönyvének** elkészítése és vezetése. (R. 6.)
— — és a telekkönyvnek összhangba hozása. (T. 8, R. 11, 12, 52, 57.)
— tulajdonátruházással kapcsolatos megosztása. (T. 75, R. 166.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— védelme. (Első cím III. fejezet, T. 19—30, R. 58—70.)
Erdőmegosztás birtokbaadása. (T. 80.)
— **engedélyezése.** (T. 79, R. 170—172.)
— — az elsőfokú erdőrendészeti hatóság által. (R. 171, 172).
— — nem elég a tulajdonátruházáshoz. (T. 81.)
— engedélyezésének eljárása. (T. 77—79, R. 168—172.)
— erdőfelügyelőségnek bejelentendő. (T. 83.)
— erdőkikebelezéssel. (R. 55.)
— határállandósítása. (T. 80.)
— perei. (R. 166.)
Erdőmegosztással kapcsolatban az erdőfelügyelőség a telekkönyvi hatóságnak véleményt ad. (R. 173.)
Erdőmegosztás telekkönyvezése. (T. 84. R. 174.)
Erdőmegosztást megtagadni nem lehet. (T. 79, R. 170.)
Erdőmérnök hatósági esküje. (T. 51.)
— készíthet csak erdőgazdasági üzemtervet. (T. 34.)
— kötelessége erdőégéskor. (T. 29, R. 67, 68.)
— **(közigazgatási bírósági) tanácsülnök** alkalmazása. (T. 230, R. 418—424.)
— — — — — esküje. (R. 419.)
— — — — — helyettesítése. (R. 421.)
— — — — — fegyelmi vétsége és anyagi felelőssége. (R. 423.)
— — — — — kizárása. (R. 422.)
— — — — — (közszolgálatban nem álló) alkalmazása. (R. 420.)
— — — — — részvétele a bírósági tanácsokban. (R. 421.)
— — — — — ülésenkénti jelenléti díja. (R. 424.)
— szakképesítése. (T. 47.)
— szaktanácsadói megbizatás feltételei. (R. 104, 110, 116.)
— szaktanácsadó tartására kötelezettek. (T. 39, R. 103, 104, 495.)
— **szolgálatra való** alkalmasság. (T. 47, 50, 236.)
— — — alkalmatlanság. (T. 50, R. 119.)
— **tartásra** kötelezettek. (T. 39, R. 102, 103.)
— — való társulás. (T. 39, 45, 46, R. 103, 110, 111, 113.)
Erdőművelés alól való terület kibocsátás. (T. 16.)
— — — — — eljárása. (R. 48—56, 170.)
— — — — — erdőmegosztással. (R. 55.)
— — — — — hivatalból. (R. 54.)
— — — — — telekkönyvi feljegyzése. (R. 52.)
Erdőművelési ágváltozások közlése. (T. 8, R. 10—12.)
Erdőművelésre egyedül alkalmas terület kikebelezése. (T. 17.)
Erdőművelés váltógazdálkodásos. (T. 18, R. 57.)
— — az erdők törzskönyvében feljegyzendő. (R. 57.)
— — feltételei. (R. 57.)
— — telekkönyvi feljegyzése. (R. 57.)
Erdőnek erdőgazdasági művelés alól való kivonása. (T. 16.)
— — — — — — a telekkönyvben feljegyzendő. (R. 52.)
— — — — — — erdőmegosztással. (R. 55.)
— — — — — — hivatalból. (R. 54.)
— — — — — kivonási eljárása. (R. 48—56, 170.)
— (közös) a tulajdonostársak közötti felosztása. (T. 82.)
— védetté nyilvánítási eljárása. (R. 394.)
Erdőőri szolgálatra való alkalmasság. (T. 48. 50.)
— — — alkalmatlanság. (T. 50, R. 119.)
Erdő őriztetése (T. 41, 45, 67, R. 110.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Erdőőrök hatósági esküje. (T. 51.)
— (kerületi alerdészek, főerdőőrök). (T. 43, R. 107.)
Erdőőrökre az új kiadásáig a régi erdőőri fegyverviselési, fegyverhasználati és fegyelmi szabályzatot kell részben alkalmazni. (R. 504.)
— (kerületiekre) az új kiadásáig az 1898 : XIX. t.-c. 14. §-a alapján alkotott szolgálati és fegyelmi szabályzatot kell részben alkalmazni. (R. 502.)
Erdőőr tartására kötelezettek. (T. 40, R. 103.)
Erdőőrzési járulék — l. erdészeti közös segédszolgálati járulék.
Erdő-összeírási lap egybeállítása. (R. 3.)
— laphoz adatszolgáltatási kötelesség. (R. 4.)
— lap községenként. (R. 3.)
— lapnál a hamis adatszolgáltatás következményei. (R. 4.)
— lapok elleni észrevételek előterjesztése. (R. 5.)
— lapoknak a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség részére való megküldése. (R. 5.)
Erdőrendezési munkálatoknak az erdőfelügyelőséggel, erdőfelügyelőségi kirendeltséggel és erdőhivatallal való végeztetése. (R. 428.)
Erdőrendező kijelölése erdőrendezési ügyek ellátására. (R. 428.)
— munkaköre. (R. 428.)
Erdőrendészeti áthágása a tulajdonoson kívül más személyeknek (haszonbérlő, haszonélvező, favásárló, stb.) (T 242.)
— — **az erdőbirtokossági** vagy legeltetési társulati tagnak a közös erdőben. (T. 243, 269.)
— — — — társulat vezetőségének. (T. 239/6.)
— áthágásért közvetve felelős személyek (hozzátartozó, megbízott, alkalmazott) felelőssége. (T. 242, 244, 245.)
— **áthágási elsőfokú határozat** alakja és tartalma. (R. 452.)
— — — —, amely ellen az erdőfelügyelőség fellebbezni köteles. (R. 449.)
— — — — **elleni** fellebbvitel több terheltnél. (R. 455.)
— — — — — kivételes jogorvoslat. (R. 457.)
— — — — — rendes jogorvoslatok. (T. 228, 257.)
— — — — fajai. (R. 451, 453.)
— — — — jogerőssége. (T. 252.)
— — határozat végrehajtása elmarasztalt elhalálozása után. (T. 248.)
— — **pénzbírság** azon részének befizetése, amely az Országos Erdei Alapot illeti. (R. 459.)
— — — megváltoztatása a fellebbvitel során. (T. 257.)
— — — részletekben való fizetése. (T. 247, R. 443.)
— — — szabadságvesztésre nem változtatható át. (T. 250.)
— — — téves behajtásának vagy befizetésének helyesbítése. (R. 459.)
— — **tárgyalás** elhalasztása. (R. 448.)
— — — mellőzése a vád alaposságának elismerése után. (T. 254.)
— — tárgyaláson a vád képviselője az erdőfelügyelőség kiküldöttje. (T. 256, R. 445.)
— — tárgyalásról jegyzőkönyvet kell készíteni. (T. 255—257.)
— — **ügyben** döntés. (T. 257, R. 450.)
— — — újrafelvétel. (R. 456.)
— **áthágások.** (Nyolcadik cím I. fejezet, T. 239—257, R. 441—457.)
— — a vizi szállítás (tutajozás vagy fausztatás) rendelkezéseinek megszegése miatt. (T. 239/4.)
— — az előírások nem teljesítése, vagy a tiltó rendelkezések megszegése miatt. (T. 239/1.)
— — behajthatatlan eljárási költségei és hajtópénzei az Országos Erdei Alapot terhelik. (T. 247, 289/3, R. 468.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — befolyt pénzbírságaiból négyötöd rész az Országos Erdei Alapot illeti. (T. 247, 288/1, R. 459.)
— — bírósága. (T. 253.)
— — büntetése. (T. 240.)
— — büntethetőségének elévülése. (T. 252.)
— — elbírálása. (T. 253.)
— — elévülésének félbeszakítása. (T. 252.)
— — eljárása. (T. 253—257, R. 441, 444—449, 453—455.)
— — eljárási költségei és hajtópénze. (T 246, R. 442.)
— — eljárási szabályai. (T. 253—257, 441, 444—449, 453—455.)
— — engedély nélküli vizi szállítás (tutajozás, vagy fausztatás) miatt. (T. 239/5.)
— — feljelentésének kötelezettsége. (T. 253.)
— — feljelentésének továbbítása. (T. 253.)
— — helyszíni tárgyalása. (T. 253, 255.)
— — hivatalból üldözendők. (T. 253.)
— — közérdekű erdőtelepítési vagy talajkötési munkálatokkal kapcsolatban. (T. 239/2.)
— — **miatt** kiszabott pénzbírság, eljárási költség és hajtópénz közadók módjára hajtandó be. (T. 251.)
— — — kötelezések. (T. 241.)
— — minősítése. (T. 239.)
— **áthágásoknál a** kegyelmezési jog gyakorlása. (T. 249.)
— — — tiszti főügyész kivételes jogorvoslata. (R. 457.)
— — **az** eljárás kiegészítése. (T. 257, R. 453.)
— — — erdőfelügyelőség szerepe. (T. 253, 255—257, R. 444, 445.)
— — határozathozatal végett az erdőfelügyelőség tesz indítványt. (T. 257.)
— — szakértő szerepe. (T. 254, R. 446, 447.)
— — ügyvédi képviselet. (T. 254.)
— **áthágások** pénzbírságainak hová fordítása. (T. 247, 288.)
— — szárazföldi szállításokkal kapcsolatban. (T. 239/3.)
— — tárgyalása. (T. 253—257, R. 446—449.)
— — tárgyalása terhelt nélkül. (T. 254.)
— — tárgyalásának kitűzése és idézések kibocsátása. (T. 254, R. 446, 447.)
— áthágásos mulasztás büntethetősége. (T. 252.)
— áthágással másnak okozott kár polgári per útján követelhető. (T. 251.)
— **elsőfokú** határozatok, amelyek ellen a közigazgatási bírósághoz panasznak van helye. (T. 230.)
— — **hatóság.** (T. 226, 227, R. 412—417.)
— — — által engedélyezhető használatok. (R. 92.)
— — — előadója az erdőfelügyelőség vezetője. (T. 233.)
— — — felhatalmazása erdőmegosztás engedélyezésére. (R. 171, 172.)
— — — gyakorlása a több törvényhatóság területén fekvő erdő felett. (T. 227, R. 412.)
— — — határozatai, amelyek ellen nincsen helye fellebbezésnek. (T. 228.)
— — — határozatai elleni jogorvoslatok. (T. 228, 230, 257, R. 416, 449, 457.)
— — — határozatainak közlése. (T. 228.)
— — — hozzájárulása szükséges egyes erdőbirtokossági társulati közgyűlési határozathoz. (T. 200, R. 377.)
— — — javasolhat segélyt vagy támogatást kiutalni az Országos Erdei Alapból. (R. 467.)
— — — (más) küldése. (R. 445, 449, 453.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — tagjainak összeférhetetlensége (kizárási okok). (R. 445, 449.)
— — — vagy rendőri büntetőbíróság tesz előterjesztést eljárási költség kiutalására az Országos Erdei Alapból. (R. 468.)
— — — véleményei felsőbb hatóság részére. (R. 415.)
— — hatóságnak jelenti az erdőfelügyelőség a hatósági beavatkozást igénylő cselekményt vagy mulasztást. (R. 432.)
— hatósággal való érintkezésre meghatalmazott kijelölése. (T. 238.)
— hatóság meghallgatásával adhat csak ki bányászási engedélyt a bányahatóság a törvény hatálya alá tartozó területekre. (T. 300.)
— **hatóságok.** (T. 226, 227, R. 412—415, 417.)
— — jogorvoslatok; a rendes bírói út igénybevétele; az erdészeti igazgatás szervezete. (Hetedik cím, T. 226—238, R. 412—440.)
— — részére tett erdőigazgatósági és erdőfelügyelőségi javaslatoknak magánféllel való közlése. (R. 436.)
— intézkedéssel kapcsolatos kiadások fedezésére használható az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 289/3, R. 469.)
— munkálatok évi munkaterve. (R. 428.)
— ügyekben bírói út igénybevétele. (T. 229.)
Erdőrendtartás készítése. (T. 146, R. 286, 288, 325.)
Erdőrészek kihasítása megosztással kapcsolatban. (T. 76, R. 168.)
Erdősítendő alföldi területek kijelölése közérdekből. (T. 310, R. 251.)
— **közérdekű területek.** (T. 126.)
— — — erdőtelepítési tervjavaslatának letárgyalása. (T. 140, R. 256, 257.)
— — — felmérése. (R. 253.)
— — — határállandósítása. (T. 141, 142, R. 253, 273.)
— — — kijelölésének eldöntése. (R. 254—260.)
— — — kijelölési eljárása. (T. 138, R. 252—255, 260, 269.)
— — — kimutatása. (R. 252.)
— — — összeírása. (R. 249—252, 260, 269.)
— — össze nem írt területek kijelölési eljárása. (R. 253, 254.)
Erdősített terület védelmére vonatkozó rendelkezés a vadakkal szemben. (T. 20, R. 60.)
— — vagy erdőterület faállományának letarolása vagy megritkítása közútépítéssel kapcsolatban. (T. 311, R. 500.)
Erdősítése a vágásterületeknek. (R 24—27.)
Erdősítés elmulasztásának következményei. (R. 27.)
— elmulasztásával kapcsolatos erdőrendészeti áthágás miatti kötelezések. (T. 241.)
— mezőgazdasági műveléssel. (R. 25.)
— pénzbiztosítéka. (T. 38, 241, R. 98.)
Erdőszolgálatban fegyverviselés. (T. 53, R. 125.)
Erdőtelepítések (alföldi és közérdekű) adómentessége. (T. 293, R. 475, 476, 478—480.)
— előmozdítására használható az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 289/1.)
— helyett közérdekből mezőgazdasági művelettel való javítások. (T. 127, R. 261.)
— közérdekből. (Negyedik cím, T. 126—145, R. 249—282.)
— **(közérdekűek)** ellenőrzése. (T. 137, R. 277.)
— — fenntartása. (T. 144, R. 281.)
— — nyilvántartása. (R. 261, 277, 279, 280, 282.)
— legelőjavítási közérdekből. (T. 126.)
Erdőtelepítéseknél (közérdekű) a faállomány sűrűsége. (R. 270.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — a közös munkakerületbe sorozott munkák. (T. 139, 142, R. 275.)

Erdőtelepítések (önkéntes) adómentessége. (T. 294, R. 478—480.)

— (védelmi célokra **közérdekből** létesítettek) munkálatainak költségei. (T. 129.)

Erdőtelepítési (alföldi) terv összeállítása, jóváhagyása és előírásainak végrehajtása. (T. 310.)

— és gazdasági fásítási munkálatok (alföldi) kedvezménye. (T. 310.)

— (közérdekű) vagy talajkötési munkálatokkal kapcsolatos erdőrendészeti áthágások. (T. 239/2.)

— (közös) tervek után külön erdőgazdasági üzemtervek készítendők. (R. 282.)

— **terv** a közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területekről. (T. 137, 140, R. 253—259, 262, 263, 271, 272, 278.)

— — elkészítése. (T. 140, R. 256.)

— — **előírásainak** elmulasztásával járó következmények. (T. 142, R. 274, 276.)

— — — végrehajtása. (T. 142, R. 275.)

— — előírt munkálatainak irányítása. (T. 143, R. 277.)

— — erdőgazdasági üzemtervet pótol. (T. 145.)

— — hatályon kívül helyezett példányát a törvényhatóság levéltárában kell elhelyezni. (R. 282.)

— tervjavaslatnak letárgyalása. (T. 140, R. 256, 257.)

— **terv** jóváhagyása. (T. 140, R. 258.)

— — jóváhagyott példányainak kiadása. (R. 259, 271.)

— — közösen készítendő összefekvő területekről. (T. 139.)

— — munkálatainak befejezése után erdőgazdasági üzemtervet kell készíteni. (T. 145, R. 282.)

Erdőtelepítésként régebbi erdősítések beszámítása. (T. 306.)

Erdőtelepítés (közérdekű) alá vonás eldöntése. (R. 254—260.)

— — befejezését a telekkönyvben fel kell jegyezni. (R. 282.)

— — elrendelésének telekkönyvi feljegyzése. (T. 140, R. 272, 279.)

Erdőtelepítésre közérdekből kijelölés helytelen gazdálkodás miatt. (R. 269.)

— — **kijelölt** és kisajátított terület visszaváltása. (T. 136, R. 279.)

— — — összefekvő területekről egységes erdőtelepítési tervet kell készíteni. (T. 139, R. 256, 282.)

— — — **területek** erdőtelepítési terve. (T. 137—140, R. 253—259, 262, 263, 271, 272, 278.)

— — — — **erdőtelepítési terve** előírásának végrehajtása. (T. 142, R. 275.)

— — — — — — előírásai végrehajtásának elmulasztásával járó következmények. (T. 142, R. 274, 276.)

— — — — — **tervének** elkészítése. (T. 140, R. 256.)

— — — — — — jóváhagyása. (T. 140, R. 258.)

— — — — jóváhagyott erdőtelepítési tervének kiadása. (R. 259, 271.)

— — — — kisajátítása. (T. 136, R. 278, 279.)

— — — — megszerzése az Országos Erdei Alap részére. (T. 289/4, 293, R. 470.)

Erdőtelepítéssel (közérdekű) kapcsolatban nem nyujtható kedvezmény. (T. 135, R. 268.)

— — **kapcsolatos** adatszolgáltatási kötelezettség. (T. 137, R. 277.)

— — — **állami** kedvezmények. (T. 133, R. 266.)

— — — — kedvezmények megvonása. (R. 266.)

— — — kártérítési igények. (T. 130—132, R. 263—265.)

— — — kívül eső munkálatok végzése és költségeinek viselése. (T. 130,, R. 263.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — községi támogatások. (T. 134, R. 267.)
— — — munkálatokhoz szükséges anyagok beszerzése. (T. 128, 131, R. 262, 264.)
— — — **munkálatok** irányítása. (T. 143, R. 277.)
— — — — végzése és fenntartása. (T, 128, 129, R. 255, 256, 262.)
Erdőterület-csere eljárása. (R. 48—56, 170.)
— **kikebelezés** eljárása. (R. 48—57, 170.)
— — miatt fahasználati korlátozás. (T. 16. R. 56.)
— — rendkívüli fahasználattal. (R. 53.)
— kisajátítása. (R. 54.)
Erdőtörvény hatálya alá nem tartozó területek. (T. 2, R. 1.)
— — — tartozásnak eldöntése. (T. 4.)
— — — tartozó területek. (T. 1, 3, 4, R. 1.)
Erdőtulajdonos képviselete az erdei kihágási eljárásnál. (T. 284.)
— — meghatalmazott útján az államerdészeti kezelésnél. (T. 73, R. 138.)
— kötelezése költségek megtérítésére. (T. 142, R. 499.)
— vezeti és irányítja erdőgazdaságát. (T. 46.)
Erdő vagy erdősített terület faállományának letarolása vagy megritkítása közútépítéssel kapcsolatban. (T. 311, R. 500.)
— — erdőterület a büntető rendelkezések szempontjából. (T. 1, 2, 212, 259, 310, R. 1.)
Erdővédelmi kötelezettségei a tulajdonosnak. (T. 19—23, 25—29, R. 58—67.)
Eredménytelen alakuló közgyűlés megismétlése utáni teendők az erdőbirtokossági társulatnál. (R. 321.)
Eskübizonyítvány hatósági. (T. 51, R. 123.)
— — elvesztése. (R. 123.)
— — kiállítási díja. (R. 123.)
— — nyomtatványa. (R. 123.)
Eskü hatósági (régi) igazolása. (T. 52, R. 123, 124.)
— — szolgálat változtatásnál. (R. 120.)
— — több törvényhatóság, illetve járás területére kiterjedő kerület esetén. (R. 121.)
Esküje a közigazgatási bírósági tanácsba kijelölt erdőmérnök ülnöknek. (R. 419.)
— **(hatósági)** a magasabb munkakörben alkalmazott kisebb képesítésűnek. (T. 308, R. 495.)
— — **az erdőgazdasági** alkalmazottaknak. (R. 120—124.)
— — — — szolgálatra alkalmazottnak. (T. 51, R. 120—124.)
Esküre (hatósági) bocsátásnak előfeltételei. (R. 122.)
Eskütétel (hatósági) helye. (T. 51, R. 121.)
— — jegyzőkönyve. (R. 123.)
Esküt (hatósági) tett erdőgazdasági alkalmazottak fegyvereinek kedvezménye. (R. 125.)
— — — — — jelvénye. (T. 53, 59, R. 126, 127.)
— — — — — közbiztonsági közegek. (T. 53.)
— — — — — nyilvántartása. (T. 51, R. 123.)
— — — — — személyazonossági igazolványa. (R. 127.)
— — — — — szolgálati fegyverei. (T. 53, R. 125.)

É

Életbeléptetése a végrehajtási rendeletnek. (R. 506.)
— az erdőbirtokossági társulati alapszabály és névjegyzéknek. (T. 159.)
— és végrehajtása a törvénynek. (T. 315.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Életbeléptetésével a törvénynek hatályon kívül helyezett törvények. (T. 313.)
— — végrehajtási rendeletnek hatályon kívül helyezett rendeletek. (R. 505.)
Életbeléptetési rendelete a törvénynek. [53.250/1935. F. M. sz. (bevezetés.)]
Élőfa ledöntése miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/b.)
— megrongálása miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/d.)
Élőfáról faágnak vagy zöld gallynak leszedése miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/f.)
Élősdi növények fellépésének megakadályozása. (T. 21—23, R. 61—64.)
— — fellépésénél országos veszély. (T. 22, R. 62.)
— — irtásának költségei. (T. 21—23, R. 61—64.)
— — károsításának enyhítésére használható az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 289/1.)
— — miatti adókedvezmények. (T. 293, R. 475, 476.)
Épületen (használt) lévő madárfészkekre a természetvédelem nem terjed ki. (T. 214.)
Értékesítése az erdőbirtokossági társulati bányászati jog, illetve bányának. (T. 176, 178, 179, R. 344.)
— — — — erdőhasználatoknak. (T. 155, 173—180, R. 311, 342—348.)
— — — — erdő vadászati jogának bérbeadás (haszonbérbeadás) útján. (T. 176, 178, 179, R. 344.)
— — — — rendkívüli használatoknak. (T. 180.)
Értékesítésénél az erdőbirtokossági társulati használatoknak a becsérték kiszámítása. (T. 176, 180, R. 344.)
Értékesítés származási igazolvány bevezetésével. (T. 30, R. 69, 70.)
Értékhatára az erdei kihágásoknak. (T. 261, 262, 283.)
Érvénytelenítése a személyazonossági igazolványoknak. (R. 127.)
Évi fahasználathoz, amely a jóváhagyott üzemrendezési tervezetben meg van állapítva, külön engedély nem kell. (R. 489.)
— fahasználatok legkisebb mértéke. (T. 307, R. 487.)
— **jelentés az** edészeti igazgatás működéséről. (R. 417.)
— — — erdők állapotáról. (R. 417.)
— — és javaslat az erdőigazgatóságtól. (R. 427.)
— munkaterv az erdőrendezőségtől. (R. 428.)
— (több) fahasználatok megállapítása. (R. 490.)

F

Faágnak vagy zöld gallynak élőfáról való leszedése miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/f.)
Faállomány ápolása és védelme. (T. 9, 24, R. 28.)
— fejlődésének biztosítására vonatkozó rendelkezések. (R. 59, 60.)
— fenntartása. (T. 9, R. 21—27.)
— kihasználása a kibocsátani kért területen. (T. 16, R. 53.)
— kiirtása erdei bányaterületen. (R. 38.)
— letarolása közút építésével kapcsolatban. (T. 311, R. 500.)
— minőségi védelme és nemesítése. (T. 24.)
— nagyobb károsodásának kötelező bejelentése. (R. 59.)
— sűrűsége a közérdekű erdőtelepítéseknél. (R. 270.)
— sűrűségének fenntartása. (R. 22.)
— védelme a vadállománnyal szemben. (T. 20, R. 60.)
Facsemeték vagy suhángok ellopása vagy megrongálása miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/j.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Fa (élő) ledöntése miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/b.)
— — megrongálása miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/d.)
Fafajoknak erdőgazdálkodásra való alkalmassága. (R. 22.)
Fahasználat a legelőgazdaságra berendezett erdőkben. (R. 29.)
— állományápolás céljából. (T. 38.)
— engedélyezése az erdőgazdasági üzemterv jóváhagyása előtt. (T. 307, R. 487, 488.)
— **engedélyezési eljárás.** (T. 307, R. 487, 492.)
— — — az erdőbirtokossági vagy legeltetési társulatnál. (R. 488.)
Fahasználathoz (évi) külön engedély nem kell, amely a jóváhagyott üzemrendezési tervezetben van megállapítva. (R. 489.)
Fahasználat határozata ellen az erdőigazgatóságnak a földmívelésügyi miniszterhez lehet fellebbezni. (R. 487, 488.)
— kivételek. (T. 38, R. 91—101.)
— korlátozás területkibocsátással kapcsolatban. (T. 16, R. 56.)
— **(rendkívüli) kérések** előterjesztése. (R. 92—94.)
— — — kellékei. (R. 92—94.)
Fahasználatok (időszakiak) szünetelő üzemmód szerint. (R. 487, 490.)
— megállapítása. (R. 23.)
— (rendes éviek) legkisebb mértéke. (T. 307, R. 487.)
— **rendkívüliek.** (T. 38, R. 91—101.)
— — engedélyezése. (T. 38, R. 91—98, 100, 101.)
— — engedélyezésének akadályai. (T. 38, R. 95.)
— — jövedelméből elsősorban a köztartozásokat kell kifizetni. (R. 97, 100.)
— (több éviek) megállapítása. (R. 490.)
— utólagos bejelentése, amelyek az ideiglenes használati tervek alapján foganatosítattak. (R. 492.)
Fahasználattal kapcsolatos erdőrendészeti áthágás miatti kötelezések. (T. 241.)
— — terület kikebelezés. (T. 16, R. 53, 56.)
Fajai az elsőfokú erdőrendészeti áthágási határozatoknak. (R. 451, 453.)
Famagvak gyüjtésére és forgalombahozatalára vonatkozó korlátozások. (T. 24.)
— lopása miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/i.)
— tilalom ellenére való forgalomba hozásával elkövetett kihágások. (T. 258/21.)
Fatuskó kiásása vagy megrongálása miatt kártérítés megállapítása. (273/g.)
Fausztatás engedélyezése. (T. 105—109, R. 222—225.)
— **engedélyezésének** eljárása. (T. 105, R. 219—221.)
— — időtartama. (T. 107, R. 223, 224.)
— — kérése. (T. 105, R. 218.)
— engedély nélkül való foganatosítása miatti erdőrendészeti áthágások. (T. 239/5.)
— és tutajozás. (Harmadik cím II, fejezet, T. 101—125, R. 215—248.)
Fausztatáshoz használt vízművek vagy egyéb építmények átadása, átalakítása, illetve eltávolítása. (T. 117, 118, R. 236.)
— — — — — — **átadásának, átalakításának, illetve eltávolításának** eljárása. (T. 117, 118, R. 236, 238.)
— — — — — — — — — — engedélyezése. (T. 117, 118, R. 236, 238.)
— — — — — — — — — — kérése. (T. 118, R. 236.)
— — — — — — fenntartása. (T. 118.)
— — — — — — létesítése. (T. 104, R. 226.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — — — — — **létesítésének** elrendelése. (T. 108, 109, R. 226, 228—230.)
— — — — — — — — engedélyezése. (T. 104, R. 226.)
— — — — — — — — kérése. (T. 104, R. 226.)
— — — — — — — — utáni kártalanítás. (T. 117—119, 123, 124, R. 238—243.)
Fausztatási adatoknak a vizi könyvbe való bevezetése. (R. 245.)
— eljárási költségek. (T. 125, R. 242.)
— **engedélyek** átruházása, kiegészítése, módosítása, betiltása. (T. 103, 107, 116, R. 225, 227.)
— — megszűnése. (T. 119, R. 237.)
— — meghosszabbítása. (R. 224.)
— — nyilvántartása. (R. 233, 246.)
— — visszavonása. (T. 116, R. 235.)
— határozatok elleni jogorvoslatok. (R. 248.)
— jog gyakorlása. (T. 120—122.)
— kérdések elintézése. (R. 216.)
— kérések elutasítása. (T. 103, R. 219, 225.)
— költségek viselése. (T. 114, 115, 118, 119, R. 234, 237, 238, 242.)
— rendelkezések megszegése miatt erdőrendészeti áthágások. (T. 239/4.)
Fausztatás miatt egyéb vízhasználati jogok korlátozása. (T. 110, R. 231.)
— — nem korlátozható vállalatok. (T. 110, R. 231.)
Fausztatásnál a fának megjelölése. (T. 120.)
— — kötelezettségek nem teljesítésének következménye. (T. 120, 125, R. 222, 243, 248.)
— — partmenti földek használata. (T. 122.)
— — szokásos vizi átkelések biztosítása. (T. 111.)
— — vízügyi törvény rendelkezései szerinti kártalanítás. (T. 124, R. 241.)
— biztosíték letétele. (T. 120, 125, R. 243.)
Fausztatások nyilvántartó könyve. (R. 217, 246.)
Fausztatásra használható vizek megállapítása. (T. 101, 102, R. 215, 217.)
— — — megállapításának eljárása. (R. 217, 219.)
— — szabad rendelkezésű vizek. (T. 101, R. 247.)
Fausztatással kapcsolatban kisajátítás engedélyezése. (T. 112.)
— — — kérése. (R. 232.)
— — — megtagadása. (T. 112.)
— **kapcsolatos kisajátítási** eljárás. (T. 112, R. 232.)
— — — jog. (T. 112.)
Fausztatás szabályozása több engedélyes esetén. (T. 113—115, R. 233, 234.)
Favásárló erdőrendészeti áthágása. (T. 242.)
Fának megjelölése a szárazföldi szállításnál. (T. 94.)
— — — vizi szállításnál. (T. 120.)
— (száraz) gyökerestől való kidöntése miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/c.)
Fáról (élő) fagának, vagy zöld gallynak leszedése miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/f.)
Fásítások előmozdítására használható az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 289/1.)
Fedezése az erdőbirtokossági társulati kiadásoknak. (T. 181—183, 186, R. 349, 353, 354, 359.)
Fegyelmi és szolgálati szabályzatot, amelyet az 1898 : XIX. t.-c. 14. §-a alapján alkottak, az új kiadásáig kell részben a kerületi alerdészekre (főerdőőrökre és erdőőrökre) alkalmazni. (R. 502.)
— vétsége és anyagi felelőssége a közigazgatási bírósági tanácsba kijelölt erdőmérnök ülnököknek. (R. 423.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Fegyverei (szolgálati) a felesketett erdőgazdasági alkalmazottaknak. (T. 53, R. 125.)
Fegyverkedvezménye a hatóságilag felesketett erdőgazdasági alkalmazottaknak. (R. 125.)
Fegyverviselési, fegyverhasználati és fegyelmi régi szabályai az erdőőröknek az új kiadásáig részben érvényben maradnak. (R. 504.)
— — — — szabályzata a felesketett erdőgazdasági alkalmazottaknak. (T. 55, R. 504.)
Feldolgozása erdei termékeknek magánterületen. (T. 86, R. 177, 179.)
Felelőssége az erdőbirtokossági társulati tagoknak tagságuk megszűnése után. (T. 182.)
Felelősség (közvetett) az erdei kihágásoknál. (T. 268.)
— — — erdőrendészeti áthágásoknál. (T. 242, 244, 245.)
Felesketett erdőgazdasági alkalmazottak fegyvereinek kedvezménye. (R. 125.)
— — — fegyverviselési, fegyverhasználati és fegyelmi szabályzata. (T. 55, R. 504.)
— — — közbiztonsági közegek. (T. 53.)
— — — nyilvántartása. (T. 51, R. 123.)
— — — személyazonossági igazolványa. (R. 127.)
— — — **szolgálati** fegyverei. (T. 53, R. 125.)
— — — — jelvénye. (T. 53, 59, R. 126, 127.)
— — — — szabályzata. (T. 55, R. 504.)
Felesleg (erdőbirtokossági társulati felszámolásnál) felosztása. (T. 189, R. 363—365.)
— — — — felosztásának kimutatása. (R. 364, 365.)
Felértékelése az erdei használatoknak az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 174.)
Felfedezett barlang feltárásának eljárása. (T. 216, R. 391, 393, 397, 399.)
Felfedezését a barlangnak be kell jelenteni. (T. 216, R. 397.)
Felfedezésével és feltárásával barlangnak kapcsolatos erdei kihágások. (T. 258/22.)
Felhasználása a biztosítéknak. (R. 498.)
— **az erdőbirtokossági társulati** elidegenített ingatlan vételárának. (T. 165, R. 329—332.)
— — — — rendkívüli használat jövedelmének. (T. 186, R. 100, 358.)
— — Országos Erdei Alap jövedelmének. (T. 289, R. 466—472.)
— felett az erdőbirtokossági társulati rendkívüli használat jövedelmének csak a földmívelésügyi miniszter dönthet. (R. 358.)
Felhatalmazás alapján sem végezhető államerdészeti kezelési teendők. (R. 143.)
— — végezhető államrendészeti kezelési teendők. (R. 143.)
Felhatalmazása az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak erdőmegosztás engedélyezésére. (R. 171, 172.)
Feljelentési kötelezettség a hivatalból üldözendő erdei kihágásoknál. (T. 285.)
— — az erdőrendészeti áthágásoknál. (T. 253.)
Feljelentés továbbítása az erdőrendészeti áthágásoknál. (T. 253.)
Fellebbezések az elsőfokú erdőrendészeti hatóság határozatai ellen. (T. 228, 230, R. 416, 449.)
Fellebbezésnek nincsen helye az elsőfokú erdőrendészeti hatóság egyes határozatai ellen. (T. 228.)
Fellebbezhet (panasszal élhet) a törvényhatósági tiszti ügyész. (T. 202, 228.)
— — —, **felszólalhat) az** erdőfelügyelőség. (T. 202, 228, R. 416, 449.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — — — — erdőigazgatóság. (T. 202, 228.)
Fellebbezni a földmívelésügyi miniszterhez lehet az erdőigazgatóság önálló intézkedése (határozata) ellen. (T. 232, R. 487, 488.)
Fellebbvitel az elsőfokú erdőrendészeti áthágási határozatoknál több terhelt esetén. (R. 455.)
— eljárása az erdőrendészeti áthágásoknál. (T. 257, R. 441, 453—455.)
— során megváltoztatása az erdőrendészeti áthágási pénzbírságnak. (T. 257.)
Felmérése a közérdekből befásításra kijelölt területeknek. (R. 253.)
Fel nem oszolható erdőbirtokossági társulatok. (T. 188.)
Feloldása a biztosítéknak. (R. 498.)
— az elsőfokú erdőrendészeti áthágási határozatoknak. (R. 453.)
Feloszlása az erdőbirtokossági társulatnak. (T. 188.)
Felosztása a közös erdőnek a tulajdonostársak között. (T. 82.)
— **az erdőbirtokossági társulati** erdei haszonvételeknek. (T. 155, 172, R. 313, 342.)
— — — — — tiszta jövedelemnek. (T. 155, 172, 186, R. 313, 358.)
Felszámítható költségei az Országos Természetvédelmi Tanács tagjainak. (T. 217, R. 400.)
Felszámolása az erdőbirtokossági társulatnak. (T. 187, 189, R. 360, 367.)
Felszámolásánál az erdőbirtokossági társulatnak a felesleg felosztása. (T. 189, R. 363—365.)
— — — — — feleslegről kimutatás készítendő. (R. 364, 365.)
— — — — — községi szegényalapot illető összegek. (R. 364.)
— — — — — számadások felülvizsgálása. (R. 366.)
— — — — — vagyon értékesítése. (R. 362.)
— — — — **az iratok** beterjesztése. (R. 366.)
— — — — — — megőrzése. (R. 367.)
— — — — csőd kérése. (R. 362.)
— — — — intéző szervek közreműködése. (R. 362.)
— — — — összegek bírói letétbe helyezése. (R. 363, 365.)
Felszámolás (erdőbirtokossági társulati) jóváhagyása. (R. 366.)
— — — közhírré tétele. (R. 361.)
Felszólalás dacára végrehajtható erdőbirtokossági társulati közgyűlési határozatok. (T. 202.)
— **(erdőbirtokossági társulati)** előterjesztése a közgyűlési határozatok ellen. (R. 380.)
— — — kiküldöttek eljárása ellen. (T. 211.)
— — — közgyűlési határozatok ellen. (T. 202, R. 377, 380.)
— — — tagsági járulék kivetése ellen. (T. 183.)
Feltárása kérdésében a barlangnak a bányakapitányságot meg kell hallgatni. (R. 399.)
Feltárásánál a barlangnak a tudományos értékű leletek sorsa. (T. 216.)
Feltárására barlangnak csak a Magyar Nemzeti Múzeum Tanácsának döntése után lehet engedélyt adni. (T. 216, R. 393, 399.)
Feltárásával és felfedezésével erdei barlangnak elkövetett erdei kihágások (T. 258/22.)
Feltárási eljárása a barlangnak. (T. 216, R. 391, 393, 397, 399.)
— **műszaki** terve a barlangnak. (R. 399.)
— — tervét barlangnak a Magyar Királyi Földtani Intézet vizsgálja felül. (R. 393, 399.)
Feltárást (barlang) engedélyező határozat tartalma. (R. 399.)
Feltételei a váltógazdálkodásos erdőművelésnek. (R 57.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— az erdőbirtokossági társulati kölcsön felvételének. (T. 168, 186, R. 356.)
— — erdőmérnök szaktanácsadói megbizatásnak. (R. 104, 110, 116.)
Feltételek (árverési és szerződési) megállapítása az erdőbirtokossági társulati használatok bérbeadásánál. (T. 177, R. 345.)
Feltételesen államerdészeti kezelésbe adásra kötelezettek. (T. 39, R. 102.)
Felújítások az erdőknél. (R. 24—27.)
— elmulasztásának következményei. (R. 27.)
— végzése a tulajdonos terhére. (R. 27.)
Felügyelete és ellenőrzése az erdőbirtokossági társulatok működésének. (Ötödik cím IV. fejezet, T. 204—211, R. 382—387.)
Felügyeleti hatóság hozzájárulása esetén a legelő illetőségű v. urb. erdő is berendezhető legelőgazdaságra. (R. 29.)
Felügyeletnek gyakorlása és kormányhatósági ellenőrzés az erdők és a természetvédelem tárgyai felett. (T. 226.)
— szüneteltetése az erdőbirtokossági társulati működésnél. (T. 206.)
Fenntartása a faállománynak. (T. 9, R. 21—27.)
— — közérdekből megtelepített erdőknek. (T. 144, R. 281.)
— — közérdekű erdőtelepítéssel kapcsolatosan végzett munkálatoknak. (T. 128, 129, R. 255, 256, 262.)
— — vizi szállításra szolgáló vízműveknek vagy egyéb építményeknek. (T. 118.)
— az erdőknek és az erdőgazdálkodás. (Első cím, T. 1—74, R. 1—165.)
— — összekötő útnak. (T. 85, R. 175, 176, 188.)
Félbeszakítása az elévülésnek az erdőrendészeti áthágásoknál. (T. 252.)
Fiatalosok pótlása. (R. 26.)
— védelme a vadállománnyal szemben. (T. 20, R. 60.)
Fizetett díjak az Országos Erdei Alap javára. (R. 123, 126, 127, 471.)
— munkák az erdőbirtokossági társulatnál. (R. 351.)
Fizetése esedékes az államerdészeti kezelési költségjáruléknak. (R. 157.)
— magánjogi követeléseknek az erdei kihágásoknál. (T. 276—279, 282.)
— részletekben az erdőrendészeti áthágási pénzbírságnak. (T. 247, R. 443.)
Fizetési kötelezettségei az engedélyesnek erdei termékek átszállításánál. (T. 97, 98, R. 202—204, 209, 210.)
Folyammérnöki hivatal határoz erdőterületen átvonuló vízfolyások élő medrei faállománya felett. (R. 46.)
— — is meghívható az erdőtelepítési tervjavaslat helyszíni tárgyalására. (T. 140.)
— — rendelkezése alá tartozó erdők. (T. 44, R. 9.)
— — **szerepe a** szárazföldi átszállításoknál. (T. 89, R. 186, 213.)
— — — — vizi szállításoknál. (T. 104, 105, 108—110, 112, 117, 118, R. 216, 217, 220—222, 224—232, 236—238, 240, 241, 244.)
— — ügyköre. (T. 44, 89, 104, 105, 108—110, 112, 117, 118, 140, R. 9, 46, 186, 202, 213, 216, 217, 220, 222, 224—232, 236—238, 240, 241, 244.)
Folyamszabályozási célra fenntartott állományok törzskönyvezése. (R. 9.)
— erdőkben a gazdálkodás szakszerű ellátása. (T. 44.)
— erdők üzemterve. (R. 75, 80.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Forgalomba hozásával erdei termékeknek elkövetett kihágások. (T. 30, 258/20.)
— — famagvaknak elkövetett erdei kihágások. (T. 258/21.)
— **hozási korlátozása a** csemetéknek. (T. 24.)
— — — — famagvaknak. (T. 24.)
— — — az erdei termékeknek. (T. 30, R. 69, 70.)
Forgótőkéje az erdőbirtokossági társulatnak. (R. 358.)
Főerdőőr (alerdész, erdőőr) tartására kötelezettek. (T. 40, R. 103.)
— hatósági esküje. (T. 51.)
— (kerületi alerdész, erdőőr). (T. 43, R. 107.)
Főerdőőri szolgálatra való alkalmasság. (T. 48, 50.)
— — — alkalmatlanság. (T. 50, R. 119.)
Főerdőőrökre az új kiadásáig a régi erdőőri fegyverviselési, fegyverhasználati és fegyelmi szabályzatot kell részben alkalmazni. (R. 504.)
— (kerületiekre) az új kiadásáig az 1898 : XIX. t.-c. 14. §-a alapján alkotott szolgálati és fegyelmi szabályzatot kell részben alkalmazni. (R. 502.)
Főfelügyelet és a kormányhatósági ellenőrzés gyakorlása az erdők és a természetvédelem tárgyai felett. (T. 226.)
Földadókataszteri változása az erdőknek. (R. 10.)
Földek ellenőrzése, amelyeket különféle célokra vettek igénybe. (R. 47.)
— (erdei) ellopása miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/h.)
— határállandósítása, amelyeket különféle célokra vettek igénybe. (R. 42.)
— **igénybevétele** a vizi szállítással kapcsolatban. (T. 122.)
— — **az erdőből** különféle célokra. (T. 14, 15, R. 41—47.)
— — — — szárazföldi szállítással kapcsolatban. (T. 86, R. 177—180.)
— visszacsatolása az erdőkhöz különféle rendeltetésük megszűnése után. (T. 15, R. 42, 47.)
Földmívelésügyi miniszter dönt az erdőbirtokossági társulati rendkívüli használat jövedelmének felhasználása felett. (R. 358.)
— — döntése ellen jogorvoslatért a kir. bírósághoz lehet fordulni. (T. 5, 98, 114, 124, 132, 229, 296.)
— — dönt, ha az erdőigazgatóság önálló intézkedését (határozatát) megfellebbezik. (T. 232, R. 487, 488.)
— — és az erdőigazgatóságok vezetik a természetvédelmi törzskönyvet. (R. 406.)
— — feltételei alapján a pénzügyminiszter adja meg az adókedvezményt. (T. 293, 294, R. 475, 478.)
— — határoz az Országos Erdei Alapnak felajánlott pénzadományok elfogadásáról. (R. 462.)
— — hatáskörébe tartozó kisajátítások. (T. 297, 298.)
— — irányítása és főfelügyelete alatt áll a természetvédelem. (T. 217.)
— — is jelöl ülnököt a közigazgatási bírósági tanácsba. (T. 230, R. 418.)
— — jóváhagyása szükséges az erdőbirtokossági társulati egyes közgyűlési határozatokhoz. (T. 200, R. 377.)
— — rendelkezik szakirodalmi műnek az Országos Erdei Alap költségén való kiadásáról. (R. 463.)
— — számvevőségének erdészeti osztálya. (R. 464, 473.)
— — utalványoz összegeket az Országos Erdei Alapból. (R. 467—472.)
— — véleménye alapján állapítja meg a pénzügyminiszter a tör-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

vénnyel kapcsolatos illetékeket. (T. 302.)

Földtani Intézet vizsgálja felül a barlang feltárási műszaki tervet. (R. 393, 399.)

Főszolgabíró útján bejelenthető a barlang felfedezése. (R. 397.)

Futóhomokos területek, amelyek a törvény hatályba lépése előtt jelöltettek ki a közérdekű erdőtelepítésre kijelöltekkel egy tekintet alá esnek. (T. 303.)

— — beerdősítése. (T. 126.)

Füzetek készítése, árusítása és elszámolása az Országos Erdei Alap terhére. (R. 471.)

G

Gallynak (zöld) vagy faágnak élőfáról való leszedése miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/f.)

Gazdasági célokra területrészek kihasítása az erdőből. (T. 14, 15, R. 41, 42.)

— Egyesület (Országos Magyar) is jelöl tagokat az Országos Erdőgazdasági Tanácsba. (T. 237.)

— **fásítási** (alföldi) terv összeállítása, jóváhagyása és előírásainak végrehajtása. (T. 310.)

— — **és alföldi** erdőtelepítési munkálatok kedvezménye. (T. 310.)

— — — — erdőterületek kijelölési eljárására vonatkozó rendelet. (T. 310.)

— **fásítások** (alföldi) távolsága a határvonaltól. (T. 310.)

— — törzskönyvében való nyilvántartása az alföldi gazdasági fásításra kijelölt területeknek. (T. 310.)

— **felügyelőség a** szárazföldi szállításoknál meghallgatható. (T. 89, R. 202, 213.)

— — — vizi szállításoknál meghallgatható. (T. 105, R. 220, 224, 237, 240.)

— — **is értesítendő a** legeltetési társulat részére engedélyezett fahasználatról. (R. 488.)

— — — — — közös legelő részét alkotó területnek közérdekből befásításra kijelölő eljárásáról. (R. 253.)

— — javaslatára jelölendő ki a legelőgazdasági érdekből befásítandó terület. (R. 254.)

— — javaslatot tesz a közös legelő részét alkotó erdőkben kért fahasználatoknál. (R. 92.)

— — közreműködik a közös legelő részét alkotó területről készítendő erdőtelepítési terv összeállításánál. (R. 256.)

— — **meghallgatandó** a közös legelő részét alkotó erdők gazdálkodási alapelveinek megállapításánál. (R. 76.)

— — — az erdei árszabályzat összeállításánál. (T. 266.)

— — — helytelen gazdálkodás miatt közérdekből befásításra való kijelölésnél. (R. 269.)

— — — közös legelő részét alkotó erdő legeltetésre engedélyezésénél. (R. 32.)

— — meghallgatásával javasolja az erdőfelügyelő a közérdekű erdőtelepítés helyett mezőgazdasági művelettel való javítást. (R. 261.)

— — **részére** a közös legelőt vagy közlegelőt érintő határozatokat ki kell adni. (T. 228.)

— — — az erdő összeírási lap megküldendő. (R. 5.)

— — szükség szerint közreműködik az erdőtelepítési terv helyszíni tárgyalásánál. (T. 140.)

— — ügyköre. (T. 89, 105, 140, 228, 266, R. 5, 29, 32, 76, 92, 202, 213, 220, 224, 237, 240, 253, 254, 256, 261, 269, 488.)

Gazdasági munkák végzése az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 155, 185, R. 310, 350—352, 354.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Gazdálkodás a folyamszabályozási erdőkben. (T. 44.)
— — védérdőkben. (T. 5.)
Gazdálkodásra (közös) való egyesülés. (R. 73.)
Gáttulajdonosok joga a vizi szállítások miatt korlátozható. (T. 110, R. 231.)
Gázlók folytatólagos biztosítása a vizi szállításoknál. (T. 111.)
Gombák (élősködők) vagy káros rovarok miatti adókedvezmény. (T. 293, R. 475, 476.)

Gy

Gyógyfürdők, gyógyintézmények, gyógyhelyek és üdülőhelyek, továbbá az ásvány- és gyógyvizek körüli erdőkre vonatkozó rendelkezések. (T. 295.)
Gyógyhely védövébe eső területen bányák művelése. (R. 38.)
Gyökerestől kidöntött száraz fa miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/c.)
Gyüjtésével famagvaknak elkövetett erdei kihágások. (T. 258/21.)
Gyüjtési korlátozása a famagvaknak. (T. 24.)
Gyümölcsöztetése az Országos Erdei Alap tőkevagyonának. (T. 291, R. 464—466.)

H

Hajtópénz, amelyet erdőrendészeti áthágás miatt szabtak ki, közadók módjára hajtandó be. (T. 251.)
— az erdőrendészeti áthágásoknál. (T. 246, R. 442.)
—. Erdei kihágással okozott károk megtérítése. (Nyolcadik cím II. fejezet, C.), T. 273—280.)
—, ha behajthatatlan az erdőrendészeti áthágásoknál, az Országos Erdei Alapot terheli. (T. 247, 289/3, R. 468.)
— kiutalására az Országos Erdei Alapból a rendőri büntetőbíróság vagy az erdőrendészeti hatóság tesz előterjesztést. (R. 468.)
— megállapítása erdei legeltetéssel elkövetett kihágás esetén. (T. 277.)
Halasztó hatálya nincsen a kezelési járulék összege ellen tett panasznak. (R. 156.)
— — — az erdőfelügyelőség által az albizottság helyett tett intézkedés elleni előterjesztésnek. (T. 233.)
— — — az erdőigazgatóság által az albizottság helyett tett intézkedés elleni előterjesztésnek. (T. 232, R. 425.)
Hamis adatszolgáltatás következménye az erdő-összeírási lapnál. (R. 4.)
Hanyagsága ellen a szakközegnek panasz az államerdészeti kezelésnél. (R. 149.)
Használata a vagyonnak az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 155, 166, 173, 175, 176, 186, R. 310, 312, 342—344, 356—359.)
— — védérdőknek. (T. 12, R. 37.)
Használati díjak szedése az erdőbirtokossági társulati tagoktól. (T. 181.)
— **együttes ideiglenes terv.** (T. 307, R. 490, 491.)
— — — — alapján foganatosított fahasználatok utólagos bejelentése. (R. 492.)
— — — — összeállítására vonatkozó rendelet. (R. 491.)
— **illetőség (erdőbirtokossági társulati)** elővásárlása a társulat részére. (R. 338.)
— — — — **élők közötti** átruházása. (T. 155, 169, 170, R. 309, 334—338.)
— — — — — — átruházásának bejelentési könyve. (R. 334, 338.)
— — — — — — **átruházásánál elővásárlási jog** gyakorlása. (T. 169, 170, R. 334—338.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — — — — — — — — gyakorlásának ideje. (T. 170, R. 335.)
— — — — megszerzése az Országos Erdei Alap részére. (T. 289/4, 291, R. 470.)
— — — — végrehajtása (árverése). (T. 171, R. 339.)
— — — — **vételárának hivatalból való megállapítása.** (R. 336.)
— — — — — — — — — — elleni bírói jogorvoslat. (R. 336.)
— — — — — — — — — — tárgyában hozott határozat végrehajtását a vita nem gátolja. (R. 336.)
— **jog** elvonásáért kártérítés barlang természetvédelem alá helyezésénél. (T. 222, R. 409.)
— — gyakorlásának átengedése az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 172, R. 341, 342.)
— — megváltása, amely az okszerű erdőgazdálkodást, illetve természetvédelmet gátolja. (T. 296, R. 481.)
Használatok, amelyek az erdőgazdasági üzemtervtől eltérnek. (R. 77.)
—, amelyeket az elsőfokú erdőrendészeti hatóság engedélyezhet. (R. 92.)
— **(erdőbirtokossági társulati)** árárverésénél hatósági kiküldött részvétele. (T. 177, R. 347.)
— — — **bérbeadása (értékesítése).** (T. 173—180, R. 342, 344, 348.)
— — — — — árverés mellőzésével. (T. 176, R. 344.)
— — — **bérbeadásánál (értékesítésénél)** a becsérték kiszámítása. (T. 176, 180, R. 344.)
— — — — — **az** árverés előkészítése. (T. 177, R. 345.)
— — — — — — árverési és szerződési feltételek megállapítása. (T. 177, R. 345.)
— — — — — közreműködő hatósági kiküldött költségei. (R. 346.)
— — — felértékelése. (T. 174.)
— — — gyakorlása. (T. 155, 172, 173, 181, 182, R. 311, 341, 342.)
— — — **rendkívüli** értékesítése. (T. 180.)
— — — — jövedelmének hovafordítása. (T. 186, R. 100, 358.)
— — — természetbeni gyakorlása. (T. 173, R. 342.)
— — — tételenkénti (árszabály szerinti) eladása. (T. 175, R. 343.)
— **(rendkívüli)** igénybevételének határideje. (R. 100.)
— — meghatározása. (R. 91.)
Használható az Országos Erdei Alap jövedelme az erdészeti kísérleti és kutató ügy fejlesztésére. (T. 289/2.)
— — — — — — — — szakismeretek terjesztésére. (T. 289/2.)
— — — — — — — — — tudomány és szakirodalom előmozdítására. (T. 289/2.)
— — — — — — — — **erdőrendészeti** áthágás és hivatalból üldözendő erdei kihágás behajthatatlan eljárási költségeinek fedezésére. (T. 247, 289/3, R. 468.)
— — — — — — — — — intézkedéssel kapcsolatos kiadások fedezésére. (T. 289/3, R. 469.)
— — — — — — erdőtelepítések és fásítások előmozdítására. (T. 289/1.)
— — — — — — ingatlanok vásárlására. (T. 289/4, R. 470.)
— — — — — — rovarok és élősdi növények károsításának enyhítésére. (T. 289/1.)
— — — — — — természetvédelem előmozdítására. (T. 289/5, R. 470.)
Használt épületeken rakott madárfészkekre a természetvédelem nem terjed ki. (T. 214.)
Hasznos emlősök és madarak védelme tárgyában kiadott régebbi rendeltek az új kiadásáig érvényben maradnak. (R. 503.)
Haszonbérbeadása az erdőbirtokossági társulati erdő bányászati jog, illetve bányának. (T. 176, 178, 179, R. 344.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — — — használatainak. (T. 173—180, R. 342—344, 348.)
— — — — — vadászati jogának. (T. 176, 178, 179, R. 344.)
Haszonbérlő erdei legeltetése. (T. 11, R. 33.)
— erdőrendészeti áthágása. (T. 242.)
Haszonbérlőre is alkalmazandók az ingatlan tulajdonosára vonatkozó rendelkezések. (T. 292, R. 474.)
Haszonélvező erdőrendészeti áthágása. (T. 242.)
Haszonélvezőre is alkalmazandók az ingatlan tulajdonosára vonatkozó rendelkezések. (T. 292, R. 474.)
Haszonélvezőt (mindenkori tényleges birtokost) illeti az adókedvezmény. (R. 479.)
Haszonvételek felosztása az erdőbirtokossági társulatoknál. (T. 155, 173, R. 313, 342.)
Hatálya alá a törvénynek nem tartozó területek. (T. 2, R. 1.)
— — — — tartozó területek. (T. 1, 3, 4, R. 1.)
Hatálybalépte előtt a törvénynek kijelölt kopár, vízmosásos vagy futóhomokos területek a közérdekű erdőtelepítésre kijelöltekkel egy tekintet alá esnek. (T. 303.)
Hatályban tartása részben az alföldi erdők telepítéséről és fásításáról szóló 1923 : XIX. t.-c.-nek. (T. 310.)
Hatályon kívül helyezett hatósági példánya az erdőtelepítési tervnek a törvényhatóság levéltárában helyezendő el. (R. 282.)
— — — rendeletek a R. életbeléptetésével. (R. 505.)
— — — törvények a T. életbeléptetésével kapcsolatban. (T. 313.)
Hatálytalanítása az erdőgazdasági üzemtervnek. (R. 86, 87.)
Hatálytalanított üzemterv megőrzése. (R. 87.)
Határállandósítása a közérdekből befásításra kijelölt területeknek. (T. 141, 142, R. 253, 273.)
— — véderdőknek. (T. 6, R. 18.)
— — védetté nyilvánított területnek. (R. 334, 395.)
— **az** erdőből különféle célra igénybe vett területeknek. (R. 42.)
— — erdőhöz tartozó egyéb területeknek. (R. 42.)
— — erdőknek. (T. 6, R. 18—20.)
— erdőmegosztásnak. (T. 80.)
Határállandósítás elrendelése. (R 18.)
Határideje — l. ideje.
Határjelek felállítása elmulasztásának következményei. (R. 20.)
— felállításának ellenőrzése. (R. 20.)
Határjelzés módja. (T. 6, R. 19.)
— módját a külső határokon törvényhatósági szabályrendelet állapítja meg. (R. 19.)
Határozata az erdőbirtokossági társulati közgyűlésnek. (T. 197—200.)
— — — — — **egyes esetekben** bírói jogorvoslattal megtámadható. (T. 203.)
— — — — — — — felszólalás dacára is végrehajtható. (T. 202.)
— — — — — felszólalással megtámadható. (T. 202, R. 377, 380.)
— elleni fellebbezések az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnál. (T. 228, 230, R. 416, 449.)
— elsőfokú, amelyet az erdőigazgatóság által az albizottság helyett tett intézkedés elleni előterjesztés tárgyában hozott. (T. 232.)
— (önálló intézkedése) ellen az erdőigazgatóságnak a földmívelésügyi miniszterhez lehet fellebbezni. (T. 232, R. 487, 488.)
Határozatához az erdőbirtokossági társulati közgyűlésnek egyes esetekben a földmívelésügyi minisz-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ter hozzájárulása szükséges. (T. 200, R. 377.)
— — — — — — — — az elsőfokú erdőrendészeti hatóság hozzájárulása szükséges. (T. 200, R. 377.)
Határozat (államrendészeti kezelésbe vételt elrendelő) kellékei. (R. 134.)
— **(elsőfokú erdőrendészeti áthágási) elleni** jogorvoslatok. (T. 228, 257.)
— — — — — kivételes jogorvoslat. (R. 457.)
— **erdőbirtokossági társulati közgyűlési** jóváhagyásra való előterjesztése. (T. 202, R. 377, 380.)
— — — — végrehajtása. (R. 381.)
— (erdőrendészeti áthágási) végrehajtása elmarasztalt elhalálozása után. (T. 248.)
— hozatalra az erdőrendészeti áthágásoknál az erdőfelügyelőség tesz indítványt. (T. 257.)
— jogerőssége az erdőrendészeti áthágásoknál. (T. 252.)
— jóváhagyás nélküli végrehajtásának következményei az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 200.)
Határozatképtelen második közgyűlés utáni teendők az erdőbirtokossági társulatnál. (R. 321.)
Határozat közlése a védetté nyilvánításnál. (T. 218, R. 394, 404.)
Határozatok, amelyek az Országos Természetvédelmi Tanáccsal is közlendők. (R. 394.)
— **elleni jogorvoslatok a** szárazföldi szállításnál. (R. 214.)
— — — — vizi szállításnál. (R. 248.)
— **(elsőfokú erdőrendészeti áthágásiak), amelyek ellen** az erdőfelügyelőség fellebbezni köteles. (R. 449.)
— — —.— — — nincsen helye fellebbezésnek. (T. 228.)
— — — — elleni jogorvoslatok. (T. 228, 230, 257, R. 416, 449, 457.)
— fajai az elsőfokú erdőrendészeti áthágásoknál. (R. 451.)
— közlése az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnál. (T. 228.)
— **tartalma a** szárazföldi szállítás engedélyezésénél. (T. 90, 97, 98, R. 187, 193, 202—204.)
— — — védetté nyilvánításnál. (T. 218, R. 394, 405.)
— — — vizi szállítás engedélyezésénél. (T.105—108, R. 219, 222—225, 228.)
— — **az** államerdészeti kezelési költségjárulék kivetésénél. (R. 136.)
— — — elsőfokú erdőrendészeti áthágásoknál. (R. 136.)
— — barlangfeltárás engedélyezésénél. (R. 399.)
— — véderdő kijelölésénél. (R. 14.)
— végrehajtását az erdőbirtokossági társulati illetőség vételárának hivatalból való megállapításánál a vita nem gátolja. (R. 336.)
Határvonaltól való távolsága az alföldi gazdasági fásításoknak. (T. 310.)
Hatáskör, amelyet az erdőbirtokossági társulat hatósági megbizottja nem gyakorolhat. (T. 194, 201.)
— — — — — ügyeinek vitelére kirendelt miniszteri biztos nem gyakorolhat. (T. 194, 206.)
— (bírói) megállapítása a kártérítés összegéből az erdei kihágásoknál. (T. 201, 262, 283.)
Hatásköre a legeltetési társulat végrehajtó szerveinek az erdőbirtokossági társulat végrehajtó szerveire átruházható. (R. 287.)
— **az** erdőfelügyelőségi kirendeltségnek. (T. 235, R. 438, 471.)
— — erdőfelügyelőségnek. (T 233, R. 432—436, 458, 471.)
— — erdőhivatalnak. (T. 234, R. 439, 471.)
— — erdőigazgatóságnak. (T. 232, R. 425—431, 471.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— és jogviszonya az erdőbirtokossági társulatoknak. (Ötödik cím II. fejezet, T. 163—189, R. 328—367.)
Hatásköréből az erdőbirtokossági társulati közgyűlésnek ki nem vonható ügyek. (T. 194.)
Hatásköri szabályai az erdei kihágásoknak. (T. 281.)
Hatóságai az erdőrendészetnek; jogorvoslatok; a rendes bírói út igénybevétele; az erdészeti igazgatás szervezete. (Hetedik cím, T. 226—238, R. 412—440.)
Hatóság (elsőfokú erdőrendészeti). (T. 226, 227, R. 412, 417.)
— — — gyakorlása a több törvényhatóság területén fekvő erdők felett. (T. 227, R. 412.)
— — — **határozatai,** amelyek ellen nincsen helye fellebbezésnek. (T. 228.)
— — — — elleni jogorvoslatok. (T. 228, 230, 257, R. 416, 449, 457.)
— — — határozatainak közlése. (T. 228.)
— — — hozzájárulása szükséges egyes erdőbirtokossági társulati közgyűlési határozathoz. (T. 200, R. 377.)
— — — küldése. (R. 445, 449, 453.)
Hatósággal (erdőrendészeti) való érintkezésre meghatalmazott kijelölése. (T. 238.)
Hatósági beavatkozást igénylő cselekményt vagy mulasztást az erdőfelügyelőség az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak jelent. (R. 432.)
— **(elsőfokú erdőrendészeti)** tagok összeférhetetlensége (kizárási okok). (R. 445, 449.)
— — — vélemények felsőbb hatóság részére. (R. 415.)
— **eskübizonyítvány.** (T. 51, R. 123.)
— — elvesztése. (R. 123.)
— — kiállítási díja. (R. 123.)
— — nyomtatványa. (R. 123.)
— **esküje** a magasabb munkakörben alkalmazott kisebb képesítésűnek. (T. 308, R. 495.)
— — az erdőgazdasági alkalmazottaknak. (T. 51, R. 120—124.)
— esküre bocsátás előfeltétele. (R. 122.)
— **eskü** (régi) igazolása. (T. 52, R. 123, 124.)
— — szolgálat változtatásnál. (R. 120.)
— **eskütétel** helye. (T. 51, R. 121.)
— — jegyzőkönyve. (R. 123.)
— eskü több törvényhatóság, illetve járás területére kiterjedő kerület esetén. (R. 121.)
— **esküt** tettek nyilvántartása. (T. 51, R. 123.)
— — **tett erdőgazdasági alkalmazottak** fegyvereinek kedvezménye. (R. 125.)
— — — — — jelvénye. (T. 53, 59, R. 126, 127.)
— — — — — közbiztonsági közegek. (T. 53.)
— — — — — személyazonossági igazolványa. (R. 127.)
— — — — — szolgálati fegyverei. (T. 53, R. 125.)
— intézkedések letárgyalása az erdőbirtokossági társulati közgyűlésen. (T. 197.)
— **kiküldött (erdőbirtokossági társulati)** az alakuló közgyűlésen. (T. 151, R. 315, 317—319.)
— — — — **költségei.** (T. 211, R. 386.)
— — — — — a használatok árverésén való közreműködésnél. (R. 346.)
— — — — közgyűlést vezető panasszal élhet. (T. 228.)
— — — — részére nyujtandó szolgáltatások. (R. 386.)
— — — — részvétele a használatok árverésénél. (T. 177, R. 347.)
— — közreműködése az erdőgazdasági közösség megalakításánál. (T. 301, R. 485, 486.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— **megbízott (erdőbirtokossági társulati)** által nem gyakorolható hatáskör. (T. 194, 201.)
— — — — díjazása. (T. 201.)
— — — — kirendelése. (T. 201, R. 378, 384, 385.)
— — — — kirendelésének megszüntetése. (R. 379.)
— — — — működésének ellenőrzése. (R. 378.)
— példánya a hatályon kívül helyezett erdőtelepítési tervnek a törvényhatóság levéltárában helyezendő el. (R. 282.)
— rendelkezés alatt álló víz védetté nyilvánításánál a kultúrmérnöki hivatal meghallgatandó. (R. 392.)
Hátraléki kimutatása az erdőbirtokossági társulati szolgáltatásoknak. (T. 184, R. 355.)
Hátralékos szolgáltatások behajtása az erdőbirtokossági társulatnál. (R. 355.)
Helyesbítése a tévesen behajtott vagy befizetett erdőrendészeti áthágási pénzbírságnak. (R. 459.)
Helyettese az erdőfelügyelőnek. (R. 432.)
— — erdőigazgatónak. (R. 426.)
Helyettesítése az erdőmérnök ülnöknek a közigazgatási bírósági tanácsban. (R. 421.)
Helyszíni államerdészeti kezelésbe vétel. (R. 135.)
— eljárásába az elemi csapások által okozott kárbecsléseknek az erdőfelügyelőség is bevonandó. (R. 477.)
— tárgyalása az erdőrendészeti áthágásoknak. (T. 253, 255.)
Helytelen gazdálkodás miatt közérdekű erdőtelepítésre való kijelölés. (R. 269.)
Hézagpótlás. (R. 24—27.)
Hirdetése az erdőbirtokossági társulati árverésnek. (T. 177, R. 347.)
Hitbizományi vagyonhoz tartozó területnek közérdekből befásításra való kijelölése. (R. 253.)
— vagyonra vonatkozó külön rendelkezések. (T. 292, R. 16, 60, 61, 114, 134, 153, 194, 260.)
Hitbizományosra is alkalmazandók az ingatlan tulajdonosára vonatkozó rendelkezések. (T. 292, R. 474.)
Hitelesítése az erdőbirtokossági társulati jegyzőkönyvnek. (R. 319, 371.)
Hitelszövetkezet (Országos Központi). (R. 357, 464.)
Hivatalból összehívása az erdőbirtokossági társulati közgyűlésnek. (T. 196.)
— újraerdősítés a pénzbiztosítékból. (T. 38, R. 99.)
— **üldözendő** az erdőrendészeti áthágás. (T. 253.)
— — **erdei** kihágás behajthatatlan eljárási költségei az Országos Erdei Alapot terhelik. (T. 289/3, R. 469.)
— — — **kihágások.** (T. 264.)
— — — — eljárásánál a szakképviseletet az erdőfelügyelőség kiküldöttje látja el. (T. 286.)
— — — kihágásoknál a feljelentési kötelezettség. (T. 285.)
— **való** erdőkikebelezés. (R. 54.)
— — **megállapítása** az erdőbirtokossági társulati illetőség vételárának. (R. 336.)
— — — ellen az erdőbirtokossági társulati illetőségnek bírói jogorvoslat. (R. 336.)
Hivatali beosztása az erdészeti igazgatásnak. (T. 235, R. 437, 438.)
Hivatalvizsgálatot tart az erdőigazgatóság. (R. 425.)
Homokfúvásos területek beerdősítése. (T. 126.)
Honvédelmi miniszter gondoskodik azoknak az állami erdőknek a kezeléséről, amelyek a katonai igazgatás céljait szolgálják. (T. 234.)
Hováfordítása az erdőrendészeti áthágási pénzbírságnak. (T. 247, 288.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Hozzájárulása előzetesen szükséges a pénzügyminiszternek az Országos Erdei Alapból történő ingatlan vásárláshoz. (R. 470.)

— **szükséges** a földmívelésügyi miniszternek egyes erdőbirtokossági társulati közgyűlési határozathoz. (T. 200, R. 377.)

— — **a** Magyar Királyi Minisztériumnak a tájvédelmi körzet kijelöléséhez. (T. 218.)

— — — vagyonfelügyeleti hatóságnak az üzemrendezési tervezethez. (R. 76.)

— — az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak egyes erdőbirtokossági társulati közgyűlési határozathoz. (T. 200, R. 377.)

Hozzátartozó közvetett felelőssége erdőrendészeti áthágásokért. (T 244, 245.)

I

Idegen közületek, stb. terhére felmerült eljárási költségei az erdőigazgatóságnak. (R. 431.)

Ideiglenes együttes használati tervek. (T. 307, R. 490, 491.)

— — — — alapján foganatosított fahasználatok utólagos bejelentése. (R. 492.)

— — — — összeállítására vonatkozó rendelet. (R. 491.)

— **erdőbirtokossági társulati elnök** kirendelése. (T. 148, 193, R. 291, 368—370.)

— — — — munkaköre. (T. 148, 149, 156, 159, 193, R. 290, 292, 314, 368—370.)

Ideje a határállandósításnak. (T. 6, R. 18.)

— — rendkívüli használat igénybevételének. (R. 100.)

— **az erdőbirtokossági társulati** illetőség élők közötti átruházásánál az elővásárlási jog gyakorlásának. (T. 170, R. 335.)

— — — — közgyűlésnek. (T. 195, 196, 198—201, R. 371, 372, 374—376, 379.)

— — — — szolgáltatások kivetésének. (R. 350.)

— — — társulattá alakulásra kötelezettségnek. (T. 146, R. 285.)

— — erdőgazdasági üzemtervek bemutatásának. (T. 31, R. 71.)

Idézők kibocsátása az erdőrendészeti áthágásoknál. (T. 254, R. 446, 447.)

Időközi változások az államerdészeti kezelési költségjáruléknál. (R. 159, 160.)

Időszaki fahasználatok szünetelő üzemmód szerint. (R. 487, 490.)

Időszakok a kezelési költségjárulék kivetésénél. (R. 150.)

Időtartama a szárazföldi szállítási engedélyeknek. (T. 91, R. 188, 190.)

— — vizi szállítás engedélyezésének. (T. 107, R. 223, 224.)

— az erdőbirtokossági társulati ügyek vitelére kirendelt miniszteri biztos működésének. (T. 206.)

Igazgatás (erdészeti) működéséről szóló évi jelentés. (R. 417.)

— — szervezete; erdőrendészeti hatóságok; jogorvoslatok; rendes bírói út igénybevétele. (Hetedik cím, T. 226—238, R. 412—440.)

— — szervezetéről szóló rendelet. (R. 437.)

Igazgatási (erdészeti) hivatali beosztás. (T. 235, R. 437, 438.)

— — **ügyek** előterjesztése. (R. 413.)

— — — elnöki úton való elintézése. (R. 414.)

— — — tárgyalásra való előkészítése. (R. 414.)

Igazgatásnak (erdészeti) az erdőigazgatóságokkal és az erdőfelügyelőségekkel való ellátása. (T. 231—236, R. 425—439.)

Igazgatás szervezete az erdészetnél. (T. 231—238, R. 425—440.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Igazolása a régi hatósági eskünek. (T. 52, R. 123, 124.)
— **az** elnöki minőségnek az erdőbirtokossági társulatnál. (R. 368.)
— — erdőgazdasági szolgálatra való alkalmazhatóságnak. (R. 117.)
Igazolvány bevezetése szárazföldi szállításnál. (T. 94, R. 194—196.)
— -díjak, rendbírságok, pénzbüntetések, stb., amelyeket az Országos Erdei Alap javára fizetnek be. (R. 461.)
— nélkül rendelet ellenére erdei termékeknek forgalomba hozásával elkövetett kihágások. (T. 30, 258/20.)
— **(származási)** megszüntetése. (R. 70.)
— — mellett forgalomba hozása az erdei termékeknek. (T. 30, R. 69, 70.)
— **(személyazonossági)** a hatósági esküt tett erdőgazdasági alkalmazottaknál. (R. 127.)
— — díja az erdőgazdasági alkalmazottaknál. (R. 127.)
— — kiállítása. (R. 127.)
— — megsemmisítése és érvénytelenítése. (R. 127.)
— — megsemmisítéséről szóló kimutatás. (R. 127.)
Igazságügyminiszter a földmívelésügyi miniszterrel egyetértve rendelettel szabályozza az erdőbirtokossági társulat felszámolását. (T. 189.)
— — — — — — — — — erdőgazdasági közösségekre vonatkozó különös rendelkezéseket. (T. 301.)
— — törvénnyel kapcsolatos telekkönyvi változások eljárását rendelettel szabályozhatja. (T. 314.)
— elrendelheti a közös erdőre vonatkozóan a jogosultságnak bírói úton való rendezését. (T. 150.)
— hatásköre. (T. 150, 189, 301, 314.)
Igénybe nem vehető magánterület szállításra való kisajátítása. (T. 88, R. 182.)
Igénybevétele a rendes bírói útnak; az erdészeti igazgatás szervezete; erdőrendészeti hatóságok; jogorvoslatok. (Hetedik cím, T. 226—238, R. 412—440.)
— **az** iparvasúthoz szükséges területnek kisajátítás útján. (R. 178.)
— — Országos Erdei Alap tőkevagyonának. (T. 291, R. 466.)
— földeknek az erdőkből különféle célokra. (T. 14, 15, R. 41—47.)
— **területnek** szárazföldi szállításnál. (T. 86, R. 177—180.)
— — vizi szállításnál. (T. 122.)
Igénylése az államtól kártérítésnek természetvédelmi korlátozás miatt. (T. 221, R. 407, 408.)
Illetékekről, amelyek a törvénnyel kapcsolatosak, szóló rendelet. (T. 302.)
Illetékmentes (vagyonátruházási) a közös erdő tulajdonjogi részeinek az erdőbirtokossági társulatra való átszállása. (T. 302.)
Illetőség (erdőbirtokossági társulati). (T. 147, 150, R. 292.)
— — — elővásárlása a társulat részére. (R. 338.)
— — — **élők közötti** átruházása. (T. 155, 169, 170, R. 309, 334—338.)
— — — — — — átruházásának bejelentési könyve. (R 334, 338.)
— — — — — **átruházásánál az elővásárlási jog** gyakorlása. (T. 169, 170, R. 334—338.)
— — — — — — — — — — gyakorlásának ideje. (T. 170, R. 335.)
— — — megállapítása. (T. 150, R. 292—301.)
— — — nem élők közötti átruházása. (R. 334.)
— — — szerzés az Országos Erdei Alap részére. (T. 289/4, 291, R. 470.)
— — — végrehajtása (árverése). (T. 171, R. 339.)
— — — **vételárának hivatalból való megállapítása.** (R. 336.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — — — — — — elleni bírói jogorvoslat. (R. 336.)
— — — — — — — — tárgyában hozott határozat végrehajtását a vita nem gátolja. (R. 336.)
— (volt úrbéres) a törvény hatálya alá tartozik. (T. 3.)
Indítvány letárgyalása az erdőbirtokossági társulati közgyűlésen. (T. 197.)
Indítványt az erdőfelügyelőség tesz határozathozatal végett az erdőrendészeti áthágásoknál. (T. 257.)
Ingatlanai kezelése az Országos Erdei Alapnak. (R. 465.)
— jövedelme az Országos Erdei Alapot illeti. (T. 288/6.)
Ingatlan (bizonyos) változással kapcsolatban befolyt összegek az Országos Erdei Alapot illetik. (T. 288/4.)
Ingatlanforgalom. (T. 305.)
— jogszabályainak rendelkezéseit nem érinti a törvény. (T. 305.)
Ingatlan kisajátítás az erdőbirtokossági társulatnál. (R. 329, 331.)
— — eljárásába, amely a törvény hatálya alá tartozik, az erdőfelügyelőség is bevonandó. (R. 483.)
— kiterjedésének megállapítása az államrendészeti kezelésbe vételnél. (R. 103, 131.)
Ingatlanok, amelyek az erdőbirtokossági társulat kötelékébe nem vonhatók. (T. 146, R. 284, 286.)
— — — — — — vonandók. (T. 146, 166, R. 284, 286.)
— — — — — — vonhatók. (T. 146, R. 286, 287.)
— — **államerdészeti kezelésbe** veendők. (T. 39, 60, R. 102.)
— — — — vehetők. (T. 39, 60, 61, R. 102.)
— **(erdőbirtokossági társulati)** elidegenítése és a vételár felhasználása. (T. 165, R. 329—332.)
— — — jelzálogjoggal való megterhelése. (T. 168.)
— — — megjelölése, amelyek a társulat kötelékébe tartoznak. (T. 155, 166, R. 303.)
— — — telekkönyvezése a társulat megalakulása után. (T. 166, 167, R. 333.)
— — — tulajdonjogának rendezése. (T. 210.)
— kisajátítása, amelyek a törvény hatálya alá tartoznak. (T. 299, R. 483.)
— vásárlására használható az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 289/4, R. 470.)
Ingatlan tulajdonosára vonatkozó rendelkezések alkalmazandók a javadalmasra, hitbizományosra, haszonélvezőre, haszonbérlőre (vadászatira) is. (T. 292, R. 474.)
— vásárlásához az Országos Erdei Alapból a pénzügyminiszter előzetes hozzájárulása szükséges. (R. 470.)
Ingók, amelyek az erdőbirtokossági társulat kötelékébe tartoznak. (T. 155, 166, R. 303.)
— — — — — — vonandók. (T. 146, 166, R. 284, 286.)
Intézkedés elleni előterjesztésnek nincsen halasztó hatálya, ha az erdőfelügyelőség az albizottság helyett tette. (T. 233.)
— — — — — — — erdőigazgatóság az albizottság helyett tette. (T. 232, R. 425.)
Intézkedés (erdőigazgatósági) elleni előterjesztés tárgyában hozott határozat elsőfokú az albizottságnál. (T. 232.)
Intézőszervek az erdőbirtokossági társulati felszámolásnál. (R. 362.)
— **(erdőbirtokossági társulati) elleni** panaszok letárgyalása a közgyűlésen. (R. 373.)
— — — — rendszabályok. (T. 155, 208, R. 307, 328.)
— — — kirendelése. (T. 193, 201.)
— — — munkaköre. (T. 155, 190—193, R. 305, 352, 354, 355, 362—364, 366, 368, 370, 381.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — működésének megszüntetése. (T. 193, R. 370, 379.)
— — — választása. (T. 193, R. 370.)
Iparfelügyelő (kerületi kir.) vizi szállításnál meghallgatandó. (R. 231.)
Iparhatósági telepengedély erdei bányászáshoz. (R. 38.)
Iparügyi minisztert meg kell hallgatni villamosművet vagy egyéb iparvállalatot érintő védetté nyilvánításnál. (R. 393.)
Iparvasút kisajátítására szükséges terület igénybevétele. (R. 178.)
Iparvállalatot érintő védetté nyilvánításnál az iparügyi minisztert meg kell hallgatni. (R. 393.)
Iratok (erdőbirtokossági társulati) beterjesztése a társulat felszámolása után. (R. 366.)
— — — — az alakuló közgyűlésről. (T. 156, 157.)
— — — megőrzése a társulat felszámolása után. (R. 367.)
Irányítása a közérdekű erdőtelepítéssel járó munkálatoknak. (T. 143, R. 277.)
— alatt áll a földmívelésügyi minisztériumnak a természetvédelem. (T. 217.)
— az erdőhivataloknak. (R. 426.)
Irtási költségei az élősdi növények és káros rovaroknak. (T. 21—23, R. 61—64.)
Ítélet végrehajthatóságának elévülése az erdei kihágásoknál. (T 271.)

J

Javadalmasra is alkalmazandók az ingatlan tulajdonosára vonatkozó rendelkezések. (T. 292, R. 474.)
Javaslata (évi) az erdőigazgatóságnak. (R. 427.)
Járkálással erdőben elkövetett erdei kihágások. (T. 258/12.)
Járulék a közös erdészeti segédszolgálati szervezetnél. (T. 43, R. 136.)
— **(államerdészeti kezelési).** (T. 69, R. 136.)
— — — a kiterjedettebb kezelés alatt álló erdőknél. (T. 66, R. 145.)
— — — **alól** felmentendők kimutatása. (R. 165.)
— — — — **mentesség.** (T. 71, R. 164.)
— — — — — kérése. (T. 71, R. 165.)
— — — — — megszűnése. (T. 71, R. 163.)
— — — — mentességre irányuló intézkedés. (T. 71, R. 162, 165.)
— — — behajtása. (T. 69, R. 157, 161.)
— — — beszedése. (T. 69, R. 157, 161.)
— — — egységtételei. (T. 71, R. 150—154.)
— — — ellen tett panasznak nincsen halasztó hatálya. (R. 156.)
— — — esetenkénti kivetése. (R. 159, 160.)
— — — fizetésének esedékessége. (R. 157.)
— — — időközi változása. (R. 159, 160.)
— — — jövedelmezőségi osztályba sorolása elleni panasz. (R. 150.)
— — — késedelmes fizetésének következménye. (R. 157.)
— — — kimutatás törvényhatóságonkint. (R. 150, 153.)
— — — kivetésének eljárása. (T. 69, 70, R. 150—161.)
— — — **kivetésénél** jövedelmezőségi osztályok felállítása. (T. 70, R. 150.)
— — — — ötéves időszakok. (R. 150.)
— — — **kivetési** lajstrom az államrendészeti kezelésnél. (R. 154.)
— — — — lajstromait a törvényhatósági számvevőség vizsgálja felül. (R. 154, 156.)
— — — — lajstromból kihagyandók. (T. 71, R. 155.)
— — — kivető határozat kellékei. (R. 136.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — **megállapítása.** (T. 70, R. 150.)
— — — — elleni jogorvoslat. (R. 156.)
— — — nyilvántartása. (T. 69, R. 161.)
— **(erdőbirtokossági társulati tagsági)** ellen felszólalás. (T. 183.)
— — — — íve. (R. 353.)
— — — — kivetési lajstroma. (R. 352—354.)
— — — — közlése. (T. 183, R. 353.)
— — — — szedése. (T. 181—183, R. 349, 353—356.)
— — — — végrehajtása. (T. 184, R. 355.)
Jegyzéke a védett állat- és növényfajoknak nyilvánosságra hozandó. (R. 388, 389.)
Jegyzék készítendő a természetvédelem tárgyairól. (R. 388, 389.)
— — — védett állat- és növényfajokról. (R. 388, 389.)
Jegyzőkönyv a hatósági eskütételről. (R. 123.)
— hitelesítése és kivonatos másolatai az erdőbirtokossági társulatnál. (R. 319, 371.)
— készítendő az erdőrendészeti áthágási tárgyalásról. (T. 255, 257.)
— vezetése és kellékei az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 195, R. 371.)
Jegyző munkaköre az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 191—193, R. 319, 371.)
Jelenléti díja az erdőmérnök ülnöknek a közigazgatási bírósági tanács tárgyalásain. (R. 424.)
Jelentés az országgyűlésnek a kezelési költségjárulék egységtételéről. (T. 70.)
— — — az engedélyezett rendkívüli fahasználatokról. (T. 38.)
Jelentése (évi) **az** albizottságnak. (R. 417.)
— — — erdészeti igazgatásnak. (R. 417.)
— — — erdőigazgatóságnak. (R. 427.)
Jelvények készítése, árúsítása és elszámolása az Országos Erdei Alap költségén. (R. 471.)
Jelvényei szolgálatban az erdőgazdasági alkalmazottaknak. (T. 53, 59, R. 126, 127.)
Jelvény jogtalan viselésének következménye az erdőgazdasági alkalmazottaknál. (T. 59.)
Jelzálogjoggal való megterhelése az erdőbirtokossági társulati ingatlanoknak. (T. 168.)
Jelzőtárgyakkal elkövetett erdei kihágások. (T. 258/6.)
Jogai az erdőbirtokossági társulati tagoknak. (T. 155, 166, 169, 170, 172, 173, 179, 181—186, 194—203, R 304, 308, 334—338, 341, 342, 347, 349, 355, 359, 369—375, 379.)
Jogerős erdei kihágási ítélet végrehajthatóságának elévülése. (T. 271.)
Jogerőssége az erdőrendészeti áthágásos határozatnak. (T. 252.)
Jogképesség kezdete az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 163.)
Jogköre a meghatalmazottnak az államerdészeti kezelésnél. (T. 73.)
Jogorvoslat a kezelési költségjárulék jövedelmezőségi osztályba sorolása ellen. (R. 150.)
— — — — összegének megállapítása ellen. (R. 156.)
— — kir. bírósághoz. (T. 5, 97, 98, 114, 124, 132, 157, 203, 221, 222, 229, 296, R. 207, 214, 222, 228—231, 234, 237, 239—241, 248, 336, 481.)
— — szárazföldi szállításokkal kapcsolatos határozatok ellen. (R. 214.)
— — vizi szállítással kapcsolatos határozatok ellen. (R. 248.)
— **az elsőfokú erdőrendészeti** áthágási jogerős határozat ellen. (R. 457.)
— — — — hatósági határozatok ellen. (T. 228, 230, 257, R. 416, 449, 457.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — erdőbirtokossági társulati névjegyzék megállapítása ellen. (R. 322.)
— **(bírói) az erdőbirtokossági társulati** közgyűlési határozat ellen. (T. 203.)
— — — — — illetőség vételárának hivatalból való megállapítása ellen. (R. 336.)
Jogorvoslatok: a rendes bírói út igénybevétele; az erdészeti igazgatás szervezete; erdőrendészeti hatóságok. (Hetedik cím. T. 226—238. R. 412—440.)
— az elsőfokú erdőrendészeti áthágási határozat ellen. (T. 228, 257.)
— (általában). (T. 228—230. R. 416.)
Jogszabályait az ingatlanforgalomnak nem érinti a törvény. (T. 305.)
Jogtalan erdőgazdasági alkalmazotti címhasználat következménye. (T. 59.)
— — — jelvényviselés következménye. (T. 59.)
Jogviszonya és hatásköre az erdőbirtokossági társulatnak. (Ötödik cím II. fejezet. T. 163—189. R. 328—367.)
Jókarbantartása az erdei termékek átszállításához szükséges magánút és tartozékainak. (T. 92, R. 192.)
Jóváhagyása a közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területekről készült erdőtelepítési tervnek. (T. 140, R. 258.)
— **az** alföldi erdőtelepítési és gazdasági fásítási tervnek. (T. 310.)
— — **erdőbirtokossági társulati** alapszabálynak. (T. 158, R. 323, 324.)
— — — — felszámolásnak. (R. 366.)
— — erdőgazdasági üzemterveknek. (T. 31, 35, R. 77—82.)
— előtt az erdőgazdasági üzemterveknek fahasználatok engedélyezése. (T. 307, R. 487, 488.)
— **szükséges** a földmívelésügyi miniszternek az erdőbirtokossági társulati egyes közgyűlési határozatokhoz. (T. 200, R. 377.)
— — az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak az erdőbirtokossági társulati egyes közgyűlési határozatokhoz. (T. 200, R. 377.)
Jóváhagyásáig az erdőgazdasági üzemtervnek az erdőigazgatóság munkaköre. (R. 429.)
Jóváhagyás megtagadása az erdőbirtokossági társulati alapszabálynál. (T. 158, R. 323.)
— nélküli határozat végrehajtásának következményei az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 200.)
Jóváhagyásra előterjesztése az erdőbirtokossági társulati közgyűlési határozatoknak. (T. 202, R. 377, 380.)
Jóváhagyott közérdekű erdőtelepítési terv példányainak kiadása. (R. 259, 271.)
— üzemrendezési tervezetben megállapított évi fahasználathoz külön engedély nem kell. (R. 489.)
Jövedelem (rendkívüli fahasználati) elsősorban a köztartozások fizetésére fordítandó. (R. 97, 100.)
— — **használati) felhasználása** a legeltetési társulatnál. (R. 100.)
— — — — az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 186, R. 100, 358.)
— — — — felett az erdőbirtokossági társulatnál csak a földmívelésügyi miniszter dönthet. (R. 358.)
— (tiszta) felosztása az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 155, 172, 186, R. 313, 358.)
Jövedelme a szakirodalmi műveknek, amelyek a költségén adattak ki, az Országos Erdei Alapot illetik. (T. 288/3, R. 463.)
— **az Országos Erdei Alapnak.** (T. 288.)
— — — — — a természetvédelem előmozdítására használható. (T. 289/5, R. 470.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — — — — **az erdészeti** kísérleti és kutató ügy fejlesztésére használható. (T. 289/2.)
— — — — — — — — szakismeretek terjesztésére használható. (T. 289/2.)
— — — — — — — — tudomány és szakirodalom előmozdítására használható. (T. 289/2.)
— — — — — — — **erdőrendészeti** áthágás és hivatalból üldözendő erdei kihágás behajthatatlan eljárási költségei fedezésére használható. (T. 289/3, R. 468.)
— — — — — — — — intézkedéssel kapcsolatos kiadások fedezésére használható. (T. 289/3, R. 469.)
— — — — — — — erdőtelepítések és fásítások előmozdítására használható. (T. 289/1.)
— — — — — — — ingatlanaiból. (T. 288/6.)
— — — — — — ingatlanok vásárlására használható. (T. 289/4, R. 470.)
— — — — — — rovarok és élősdi növények károsításának enyhítésére használható. (T. 289/1.)
— felhasználása az Országos Erdei Alapnak. (T. 289, R. 466—472.)
Jövedelmezőségi osztályba sorolás ellen jogorvoslat a kezelési költségjárulék kivetésénél. (R. 150.)
— osztályok felállítása a kezelési költségjárulék kivetésénél. (T. 70, R. 150.)
Juttatott adományai az Országos Erdei Alapnak. (T 288/7. R. 461. 462.

K

Kamara (mérnöki) meghallgatandó magasabb cím engedélyezése előtt (R. 496.)
— — tagság igazolandó az állandó szaktanácsadói megbizatás előtt (R. 116.)
Kamatai elhelyezett pénzeinek az Országos Erdei Alapot illetik. (T. 288/5.)
Kamatok (késedelmi) fizetése. (T. 182, 184, R. 157, 355, 472.)
— — szedése az erdőbirtokossági társulati tagoktól. (T. 182, 184, R. 355.)
Karhatalom kirendelése az erdőbirtokossági társulati közgyűlésre. (R. 374.)
Katonai igazgatás céljait szolgáló állami erdőgazdaságok kezeléséről a honvédelmi miniszter gondoskodik. (T. 234.)
Kár, amelyet másnak erdőrendészeti áthágással okoztak, polgári per útján követelhető. (T. 251.)
Kárbecslések helyszíni eljárásába, amelyet az elemi csapások okoztak, az erdőfelügyelőséget is be kell vonni. (R. 477.)
Károk megtérítése az erdei kihágással kapcsolatban. Hajtópénz. (Nyolcadik cím II. fejezet C.), T. 273—280.)
Károsítások elleni védekezés a szárazföldi szállításnál. (T. 94, R. 194—196.)
— (rovarok és élősdi növények) enyhítésére használható az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 289/1.)
Károsítással elkövetett erdei kihágásnál a kártérítés megállapítása. (T. 273/k, 276.)
Károsodásait a faállományoknak — ha nagyobbak — be kell jelenteni. (R. 59.)
Káros rovarok elterjedésének megakadályozása. (T. 21—23, R. 61—64.)
— — fellépésénél országos veszély. (T. 22, R. 62.)
— — irtásának költségei. (T. 21—23, R. 61—64.)
— — irtására használható az Országos Erdei Alap jövedelme. (289/1.)
— — miatti adókedvezmények. (T. 293, R. 475, 476.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Károsszeg megállapítása az erdei kihágásoknál. (T. 265, 273.)

Kártalanítás a szárazföldi szállításoknál. (T. 94, 97, R. 195, 196.)

— — vízügyi törvény szerint a vizi szállításoknál. (T. 124. R. 241.)

— általában a vizi szállításoknál. (T. 117—119, 123, 124, R. 238—243.)

— véderdő kijelölés miatt. (T. 5.)

Kártérítés bírói úton természetvédelmi korlátozás miatt. (T. 221, 222, R. 409.)

— **(erdei kihágási) megállapítása az erdei árszabályzat** alapján. (T. 273.)

— — — — — — — nélkül. (T. 265.)

— **igénylése** az államtól természetvédelmi korlátozás miatt. (T. 221, R. 407, 408.)

— — közérdekű erdőtelepítéssel kapcsolatban. (T. 130—132, R. 263—265.)

— **megállapítása** a facsemeték vagy suhángok ellopása vagy megrongálása miatt. (T. 273/j.)

— — alom ellopása miatt. (T. 273/h.)

— — egyes erdei károsítások és tiltott cselekmények elkövetésénél. (T. 273/k, 276.)

— — **erdei** földnek ellopása miatt. (T. 273/h.)

— — — legeltetéssel elkövetett kihágás miatt. (T. 275.)

— — — **lopásnál** általában. (T. 273/a.)

— — — — részletesen. (T. 273/b—g, 274.)

— — — termék megrongálása miatt. (T. 273/e.)

— — **élőfa** ledöntése miatt. (T. 273/b.)

— — — megrongálása miatt. (T. 273/d.)

— — faágnak vagy zöld gallynak élőfáról való leszedése miatt. (T. 273/f.)

— — famagvak lopása miatt. (T. 273/i.)

— — fatuskó kiásása vagy megrongálása miatt. (T. 273/g.)

— — lápföld lopása miatt. (T. 273/h.)

— — szárazfának gyökerestől való kidöntése miatt. (T. 273/c.)

— — televényföld ellopása miatt. (T. 273/h.)

— — természetvédelem alá eső barlang használati jogának elvonása miatt. (T. 222, R. 409.)

— — tőzeg ellopása esetében. (T. 273/h.)

— összegéből a bírói hatáskör megállapítása az erdei kihágásoknál. (T. 261, 262, 283.)

Kedvezmény az alföldi erdőtelepítési és gazdasági fásítási munkálatoknál. (T. 310.)

— — államtól a közérdekű erdőtelepítéssel kapcsolatban (T. 133, R. 266.)

— — erdőgazdasági alkalmazottak szolgálati fegyverei után. (R. 125.)

— (állami) megvonása a közérdekű erdőtelepítéssel kapcsolatban. (R. 266.)

— nyujtása. (T. 22, 23, 33, 142, 219, 289, R. 62—64, 74, 275, 276, 395, 396, 469.)

— nem nyujtható közérdekű erdőtelepítéssel kapcsolatban. (T. 135, R. 268.)

Kegyelmezési jog gyakorlása az erdőrendészeti áthágásoknál. (T. 249.)

Kellékei a rendkívüli fahasználati kéréseknek. (R. 92—94.)

— — védetté nyilvánító határozatnak. (T. 218, R. 394, 405.)

— **az államerdészeti** kezelésbe vételt elrendelő határozatnak. (R. 134.)

— — — kezelési költségjárulékot kivető határozatnak. (R. 136.)

— — **erdőbirtokossági társulati** alapszabálynak. (T. 155, R. 302, 313.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — — jegyzőkönyvnek. (T. 195, R. 371.)

Kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter hatásköre. (T. 102, 311, 312, R. 215, 217, 219, 500.)

— — — — **meghallgatandó a** természetvédelmi körzetek és általában az erdők látogatásának engedélyezésével kapcsolatban. (T. 312.)

— — — — — — útépítéssel kapcsolatos fahasználatoknál. (T. 311, 500.)

— — — — — — vizi szállításra használható vizek kijelölésénél. (T. 102, R. 215, 217, 219.)

Keretei a természetvédelemnek. (T. 214, 215.)

Kerületi alerdészek (főerdőőrök, erdőőrök). (T. 43, R. 107.)

— kir. Iparfelügyelőt vizi szállításnál meg kell hallgatni. (R. 231.)

Kettős munkaköre az erdőgazdasági segédszolgálatra alkalmazottaknak. (T. 42, R. 106.)

Kezdete az erdőgazdasági segédszolgálati közös szervezeti tagságnak. (R. 107, 130.)

— — erdőbirtokossági társulatok jogképességének. (T. 163.)

Kezelés (államerdészeti) nem érinti a tulajdonosi jogokat. (T. 72.)

Kezelése a biztosítéknak. (R. 498.)

— — vagyonnak az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 155, 166, 173, 175, 176, 186, R. 310, 312, 342—344, 356—359.)

— — vízfolyások élő medrének. (R. 46.)

— **az** állami erdőgazdaságoknak erdőhivatalok útján. (T. 234, R. 439.)

— — állami erdőknek az erdőfelügyelőségek útján. (T. 234.)

— — erdei kihágási büntetéspénzek azon részének, amelyek az Országos Erdei Alapot illetik. (R. 460, 468.)

— — erdőhöz tartozó egyéb területeknek. (T. 14, 15, R. 43, 47.)

— — **Országos Erdei Alap** ingatlanainak. (R. 465.)

— — — — — — tőkevagyonának. (T. 291, R. 464—466.)

— (államerdészeti) az erdőknek. (Első cím VI. fejezet, T. 60—74, R. 130—165.)

Kezelésének ellenőrzése az erdőhöz tartozó egyéb területeknek. (R. 47.)

Kezeléséről állami erdőgazdaságoknak, amelyek a katonai igazgatás céljait szolgálják, a honvédelmi miniszter gondoskodik. (T. 234.)

— szóló belügyminiszteri rendelet az erdei kihágási büntetéspénzeknek, amelyek az Országos Alapot illetik. (R. 460.)

Kezelési költségjárulék (államerdészeti). (T. 69, R. 136).

— — — a kiterjedettebb kezelés alatt álló erdőknél. (T. 66, R. 145.)

— — — **alól** felmentendők kimutatása. (R. 165.)

— — — — **mentesség.** (T. 71, R. 164.)

— — — — — — iránti intézkedés (T. 71, R. 162, 165.)

— — — — — — kérése. (T. 71, R. 165.)

— — — — — — megszűnése. (T. 71, R. 163.)

— — — beszedése. (T. 69, R. 157, 161.)

— — — egység tételei. (T. 70, R. 150, 154.)

— — — ellen tett panasznak nincsen halasztó hatálya. (R. 156.)

— — — esetenkénti kivetése. (R. 159, 160.)

— — — fizetésének esedékessége. (R. 157.)

— — — időközi változása. (R. 159, 160.)

— — — késedelmes fizetésének következményei. (R. 157.)

— — — kivetésének eljárása. (T. 69, 70, R. 150—161.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — **kivetésénél** az összeg megállapítása elleni jogorvoslat. (R. 156.)
— — — — — **jövedelmezőségi** osztályba sorozás elleni jogorvoslat. (R. 150.)
— — — — — — osztályok felállítása. (T. 70, R. 150.)
— — — — ötéves időszakok. (R. 150.)
— — — **kivetési** lajstrom. (R. 154.)
— — — — lajstromát a törvényhatósági számvevőség vizsgálja felül. (R. 154, 155.)
— — — — lajstromból kihagyandók. (T. 71, R. 155.)
— — — kivető határozat kellékei. (R. 136.)
— — — megállapítása. (T. 70, R. 150.)
— — — mentessége az erdőgazdasági közösségnek. (T. 301.)
— — — nyilvántartása. (T. 69, R. 161.)
— — — törvényhatóságonkinti kimutatása. (R. 150—153.)
Kezelésre (kiterjedettebb államerdészeti) erdőhivatalok. (T. 66, 234, R. 439.)
Kezeléssel (államerdészeti) kapcsolatos feladatai az erdőgazdaságnak. (T. 65, 68, 71, R. 143, 149, 151, 153, 165.)
Képviselete a magánvádnak az erdei kihágási eljárásnál. (T. 284.)
— az erdőtulajdonosnak az erdei kihágási eljárásnál. (T. 284.)
Képviselet meghatalmazott útján az államerdészeti kezelésnél. (T. 73, R. 138.)
— — — az erdőgazdasági közösségek gyűlésén. (R. 485.)
— ügyvéd útján az erdőrendészeti áthágásoknál. (T. 254.)
Képviselője a vádnak az erdőfelügyelőség kiküldöttje az erdőrendészeti áthágási tárgyaláson. (T. 256, R. 445.)
— az erdőfelügyelőségnek is részt vesz az erdőgazdasági közösség megalakításánál. (R. 485, 486.)
— kifelé az elnök az erdőbirtokossági társulatnak. (T. 190, R. 368.)
Képzése erdőbirtokossági társulati tartaléktőkének (erdőgazdasági alapnak). (T. 186, R. 357.)
Kérelmére a tulajdonosnak közérdekből befásítandó terület kijelölése. (R. 253, 254.)
Kérése a szárazföldi átszállításhoz magánterületnek. (T. 89, R. 181, 183, 186, 194—202, 211.)
— — — átszállítási engedély módosításának. (T. 95, R. 197, 199.)
— — — átszállításnak. (T. 89, R. 175, 183—186, 189, 194—202, 211.)
— — **vizi szállítás** céljaira szolgáló vízművek vagy egyéb építmények átadásának, átalakításának, illetve eltávolításának. (T. 118, R. 236.)
— — — — engedélyezésének. (T. 105, R. 218.)
— — — szállításnál vízművek és egyéb építmények létesítésének. (T. 104, R. 226.)
— **az államerdészeti** kezelési költségjárulék alóli mentességnek. (T. 71, R. 165.)
— — — kezelésnek. (T. 60, 61, R. 131, 132.)
— — — kiterjedettebb kezelésnek. (T. 66, R. 145.)
— csődnek az erdőbirtokossági társulatnál. (R. 362.)
— kisajátításnak a vizi szállításnál. (R. 232.)
Kérés elutasítása a szárazföldi átszállításnál. (T. 88, R. 182.)
— — — vizi szállításnál. (T. 103, R. 219, 225.)
Kérése összekötő út létesítésének és fenntartásának. (R. 175, 188.)
Kérés (rendkívüli fahasználati) kellékei. (R. 92—94.)
Késedelmes erdőkezelési költségjárulék fizetésnek következményei. (R. 157.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Késedelmi kamatok fizetése. (T. 182, 184, R. 157, 355, 472.)
— — szedése az erdőbirtokossági társulati tagoktól. (T. 182, 184, R. 355.)
Készítése nyomtatványok, ürlapok, füzetek és jelvényeknek az Országos Erdei Alap terhére. (R. 471.)
Kiadások fedezése az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 181., 183, 186, R. 349, 353, 354, 359.)
Kiállítási díja a hatósági eskübizonyítványnak. (R. 123.)
— — az erdőgazdasági alkalmazottak személyazonossági igazolványának. (R. 127.)
Kiásása vagy megrongálása miatt fatuskónak kártérítés megállapítása. (T. 273/g.)
Kibocsátása az idézőknek és a tárgyalás kitűzése az erdőrendészeti áthágásoknál. (T. 254, R. 446, 447.)
— egyedül erdőművelésre alkalmas területnek. (T. 17.)
— **erdőterületnek.** (T. 16.)
— — erdőmegosztással kapcsolatban. (R. 55.)
— — fahasználattal kapcsolatban. (T. 16, R. 53, 56.)
— kötvényeknek erdőbirtokossági társulati kölcsönnel kapcsolatban. (T. 304.)
Kibocsátási eljárása erdőterületnek. (R. 48—56, 170.)
Kidöntése miatt száraz fának gyökerestől kártérítés megállapítása. (T. 273/c.)
Kiegészítése az eljárásnak az erdőrendészeti áthágásoknál. (T. 257, R. 453.)
— — erdőbirtokossági társulati alapszabályoknak. (T. 161.)
— — elsőfokú erdőrendészeti áthágási határozatoknak. (R. 453.)
Kihasítása a megosztásra szánt erdőrészeknek. (T. 76, R. 168.)
— gazdasági célokra területnek az erdőből. (T. 14, 15, R. 41, 42.)
Kihasználása a faállománynak a kibocsátani kért területen. (T. 16, 53.)
Kihasznált területek felújítása. (R. 24—27.)
Kihágás (erdei), amelyet barlang feltárásával és felfedezésével kapcsolatban követtek el. (T. 258/22.)
— — — famagvak tilalom ellenére való forgalomba hozásával követtek el. (T. 258/21.)
— — — közlekedési eszközzel követtek el. (T. 258/11.)
— — — termékek, rendelet ellenére, igazolvány nélkül való forgalomba hozásával követtek el. (T. 30, 258/20.)
— — — útjelzésekkel kapcsolatban követtek el. (T. 258/23.)
— — — veszélyes vagy tiltott cselekmény, illetve mulasztással követtek el. (T. 258/8—23.)
— — az erdőbirtokossági vagy legeltetési társulati tagoknál a közös erdőben. (T. 243, 269.)
— — befolyt büntetőpénzeinek az államot illető része az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 288/2, R. 460.)
— — bírósága. (T. 281.)
— — büntethetőségének elévülése. (T. 271.)
— — elkövetése szükségből. (T. 270.)
— — értékhatára. (T. 261, 262, 283.)
— — jelzőtárgyakkal kapcsolatban. (T. 258/6.)
— — lopás vagy lopás kísérlete miatt. (T. 258/1.)
— — magánjogi követeléseinek elévülése. (T. 280.)
— — miatti felelősség. (T. 268.)
— — **minősítése.** (T. 261.)
— — — több lopás esetén (T. 263.)
— — rongálás miatt. (T. 258/2—7.)
— — szemetelés miatt. (T. 258/17.)
— — talajrongálás miatt. (T. 258/7.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — természetvédelem miatt. (T. 225, 258/13, 258/19, R. 389.)
— — tilos legeltetés miatt. (T. 258/10.)
— — **tiltott helyen való** járkálás miatt. (T. 258/12.)
— — — — — tartózkodás miatt. (T. 258/13.)
— — — munka végzése miatt. (T. 258/8—9.)
— — tűzveszély előidézése miatt. (T. 258/14—16.)
— — vizek beszennyezése miatt. (T. 258/18.)
— **(hivatalból üldözendő erdei)** behajthatatlan eljárási költségei fedezésére használható az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 289/3, R. 469.)
— — — — eljárásánál a szakképviseletet az erdőfelügyelőség kiküldöttje látja el. (T. 286.)
Kihágási büntetőtörvénykönyv általános rendelkezéseit az erdei kihágásokra is kell alkalmazni. (T. 272.)
— **(erdei) büntetéspénzek** azon részének beszedése, kezelése és nyilvántartása, amelyek az Országos Erdei Alapot illetik. (R. 460, 468.)
— — — kezeléséről és nyilvántartásáról szóló belügyminiszteri rendelet. (R. 460.)
— — **eljárásnál** a magánvád képviseletére jogosultak. (T. 284.)
— — — az erdőtulajdonos képviselete. (T. 284.)
— — jogerős ítélet végrehajthatóságának elévülése. (T. 271.)
— — naplója a védelmi szolgálattal megbizottaknak. (R. 128.)
Kihágásnál (erdei) a bírói hatáskör megállapítása a kártérítés összegéből. (T. 261, 262, 283.)
— — — károsszeg megállapítása. (T. 265, 273.)
— — — magánindítvány előterjesztésére jogosultak. (T. 284.)
— — — magánjogi követelések fizetésére való kötelezés. (T. 276—279, 282.)
— —, **amelyet tilos legeltetéssel követtek el,** hajtópénz megállapítása. (T. 277.)
— — — — — — — kártérítés megállapítása. (T. 275.)
— — **kártérítés megállapítása az erdei árszabályzat** alapján. (T. 273.)
— — — — — — — nélkül. (T. 265.)
— (természetvédelmi) követendő eljárás. (T. 225.)
Kihágások (erdei), amelyek hivatalból üldözendők. (T. 264.)
— — — magánindítványra üldözendők. (T. 264.)
— — büntetése. (Nyolcadik cím II. fejezet B.) T. 267—272.)
— — eseteiben az eljárás. (Nyolcadik cím II. fejezet D.) T. 281—286.)
— — felsorolása. (T. 258.)
— — hatásköri szabályai. (T. 281.)
— — hivatalból üldözötteinél, a feljelentési kötelezettség. (T. 285.)
— — meghatározása. (Nyolcadik cím II. fejezet A.) T. 258—266.)
— — (Nyolcadik cím II. fejezet. T. 258—286.)
— — pénzbüntetése. (T. 267.)
Kihágásokra (erdei) a kihágási büntetőtörvénykönyv általános rendelkezéseit kell alkalmazni. (T. 272.)
Kihágással (erdei) okozott károk megtérítése. Hajtópénz. (Nyolcadik cím II. fejezet C.) T. 273—280.)
Kijelölése erdőrendezőnek erdőrendezési ügyek ellátására. (R. 428.)
— közérdekű alföldi erdőtelepítésre területeknek. (R. 251.)
— meghatalmazottnak az erdőrendészeti hatósággal való érintkezésre. (T. 238.)
— miatt véderdőnek kártalanítás. (T. 5.)
— véderdőnek. (T. 5, R. 14, 15.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Kijelöléséhez a tájvédelmi körzetnek a m. kir. minisztérium hozzájárulása szükséges. (T. 218.)
— — — — — — minisztertanácshoz kell előterjesztést tenni. (R. 403, 404.)
Kijelölési eljárása a közérdekű erdőtelepítésnek. (T. 138, R. 252—255, 260, 269.)
— — — — erdőtelepítésre össze nem írt területeknek. (R. 253, 254.)
— — — tájvédelmi körzeteknek. (T. 218, R. 401—403.)
— — — természetvédelem tárgyainak, illetve területeinek. (T. 218, R. 388—394, 401—403.)
— — — véderdőknek. (R. 14—16.)
— — az alföldi erdő és gazdasági fásítási területeknek. (T. 310, R. 251.)
Kijelölés kérdésében döntés a közérdekű erdőtelepítésnél. (R. 254, 260.)
— kihirdetése a tájvédelmi körzetnél. (R. 404, 405.)
— közérdekű erdőtelepítésre helytelen gazdálkodás miatt. (R. 269.)
— után biztosítása a természetvédelemnek. (R. 405.)
Kijelölt és kisajátított közérdekből befásítandó terület visszaváltása. (T. 136, R. 279.)
— **közérdekből befásítandó területek erdőtelepítési** terve. (T. 137—140, R. 253—259, 262, 263, 271, 272, 278.)
— — — — — tervének jóváhagyása. (T. 140, R. 258.)
— — — — felmérése. (R. 253.)
— — — — határállandósítása. (T. 141, 142, R. 253, 273.)
— — — — kimutatása. (R. 252.)
— — — — kisajátítása. (T. 136, R. 278, 279.)
— — — — megszerzése az Országos Erdei Alap részére. (T. 289/4, 291, R. 470.)
— — — — összeírása. (R. 249—252, 260, 269.)
— — — összefüggő területekről egységes erdőtelepítési tervek készítendők. (T. 139, R. 256, 282.)
Kikebelezés eljárása az erdőknél. (R. 48—57, 170.)
— rendkívüli fahasználattal kapcsolatban. (R. 53.)
— szabad erdőkből. (R. 49.)
Kiküldetései az Országos Erdőgazdasági Tanácsnak. (T. 237.)
— — — Természetvédelmi Tanácsnak. (T. 217, R. 400.)
Kiküldött (erdőfelügyelőségi) a vád képviselője az erdőrendészeti áthágási tárgyaláson. (T. 256, R. 445.)
— — és erdőigazgatósági) részvétele az erdőbirtokossági társulati közgyűlésen. (T. 194.)
— (hatósági) közreműködése erdőgazdasági közösség megalakításánál. (T. 301, R. 485, 486.)
Kimutatás a közérdekből beerdősítendő területekről. (R. 252.)
— — megsemmisített személyazonossági igazolványokról. (R. 127.)
— — nagyobb műszaki munkálatokkal megjavítható területekről. (R. 250.)
— **az erdőbirtokossági társulati** felszámolásnál a felesleg felosztásáról. (R. 364, 365.)
— — — — hátralékos szolgáltatásokról. (T. 184, R. 355.)
— — **erdőkezelési** költségjárulék alóli mentesítésekről. (R. 165.)
— — — költségjárulékokról törvényhatóságonként. (R. 150—153.)
Királyi bíróság hatásköre. (T. 5, 98, 99, 114, 124, 132, 157, 203, 221, 222, 229, 296, R. 207, 214, 222, 228—231, 234, 237, 239—241, 248, 336, 481).
— (kerületi) iparfelügyelőt a vizi szállításnál meg kell hallgatni. (R. 231.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Kirendelése az erdőbirtokossági társulathoz hatósági megbízottnak. (T. 201, R. 378, 384, 385.)
— — — — — ideiglenes elnöknek. (T. 148, 193, R. 291, 368—370.)
— — — — — intéző szerveknek (T. 193, 201.)
— — — — — karhatalomnak a közgyűlésre. (R. 374.)
— — — — — miniszteri biztosnak. (T. 206, R. 383.)
— ügygondnoknak erdőgazdaság vezetésére. (T. 238.)
Kirendelt erdőbirtokossági társulati hatósági megbízott eljárása elleni felszólalás. (T. 211.)
— — — — — — **költségei.** (T. 211, R. 346, 386.)
— — — — — — — a használatok árverésével kapcsolatban. (R. 346.)
— — — — — — költségeinek behajtása és kiutalása. (R. 387.)
— — — — — — költségjegyzékének érvényesítése. (R. 386.)
— — — — — — működésének megszüntetése. (R. 379.)
— — — — — — részére nyujtandó szolgáltatások. (R. 386.)
— — — — — — **részvétele** a használatok árverésénél. (T. 177, R. 347.)
— — — — — — — az alakuló közgyűlésen. (T. 151, R. 315, 317—319.)
— — — intéző szervek működésének megszüntetése. (T. 193, R. 370, 379.)
— — — **miniszteri biztos** által nem gyakorolható hatáskör. (T. 194, 206.)
— — — — — költségei. (T. 211, R. 386.)
— — — — — **működésének** időtartama. (T. 206.)
— — — — — — megszüntetése. (T. 206.)
— — — — — véleményező bizottsága. (T. 206.)
Kirendeltség (erdőfelügyelőségi) munkaköre. (T. 235, R. 425, 428, 438, 471.)
Kisajátítása a beékelt vagy körülzárt területnek. (T. 297, R. 482.)
— — közérdekből erdőtelepítésre kijelölt területnek. (T. 136, R. 278, 279.)
— — törvény hatálya alá tartozó ingatlanoknak. (T. 299, R. 483.)
— **az** erdőbirtokossági társulati ingatlannak. (R. 329, 331.)
— — iparvasúthoz szükséges területnek. (R. 178.)
— erdőterületnek. (R. 54.)
— nem természetvédelmi célból természetvédelmi területnek, illetve tájvédelmi körzetbe eső területnek. (T. 224, R. 411.)
— természetvédelmi területnek, illetve tájvédelmi körzetnek. (T. 223, R. 410.)
Kisajátítás engedélyezése vizi szállítással kapcsolatban. (T. 112.)
Kisajátítási árának megállapítása a természetvédelmi területnek, illetve tájvédelmi körzetnek. (T. 223, R. 410.)
— eljárásába a törvény hatálya alá tartozó ingatlannak, az erdőfelügyelőséget is be kell vonni. (R. 483.)
— eljárás vizi szállításnál. (T. 112, R. 232.)
Kisajátítás kérése vizi szállításnál. (R. 232.)
— megtagadása vizi szállításnál. (T. 112.)
Kisajátítások, amelyeknél a földmívelésügyi miniszter jár el. (T. 297, 298.)
Kisajátítással (szállításnál) igénybe nem vehető magánterületek. (T. 88, R. 182.)
Kisajátított közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területnek visszaváltása. (T. 136, R. 279.)
Kisebb képesítésű alkalmazottal kisebb magánerdőgazdaság irányí-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tása és vezetése. (T. 308, R. 493, 494.)
— —, de magasabb munkakörben alkalmazottak hatósági esküje. (T. 308, R. 495.)
— — **erdészeti alkalmazottnak átmenetileg magasabb munkakörben való** alkalmazhatása. (T. 46, 308, 309, R. 493, 494.)
— — — — — — — — — meghagyása. (T. 146, 308, 309, R. 493—495.)
— — erdőgazdasági alkalmazottak (T. 46, 308, 309, R. 495.)
Kísérletével lopásnak kapcsolatos erdei kihágások. (T. 258/1.)
Kísérletügy (erdészeti) fejlesztésére használható az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 289/2.)
Kiszámítása az erdőbirtokossági társulati használatok értékesítésénél a becsértéknek. (T. 176, 180, R. 344.)
— — — — szolgáltatásoknak. (R. 352.)
Kiterjedettebb államerdészeti kezelés. (T. 66, R. 145.)
— — — **alatt álló erdők** költségjáruléka. (T. 66, R. 145.)
— — — — — — — nyilvántartása. (R. 145.)
— — — kérésének eljárása. (T. 66, R. 145.)
— — kezelésre erdőhivatalok. (T. 66, 234, R. 439.)
Kiutalása az erdőbirtokossági társulati kiküldöttek költségeinek. (R. 387.)
— eljárási költségnek az Országos Erdei Alapból az erdőrendészeti hatóság vagy rendőri büntetőbíróság javaslatára. (R. 468.)
Kiutalni segélyt vagy támogatást az Országos Erdei Alapból az erdőrendészeti hatóság, erdőigazgatóság vagy erdészeti kutató intézet javasol. (R. 467.)
Kívánságai a tulajdonosnak az államerdészeti kezeléssel kapcsolatban. (T. 65, R. 144.)
— — — — erdőgazdasági üzemterv összeállításánál. (T. 36.)
Kivetés esetenként az államerdészeti kezelési költségjáruléknál. (R. 159, 160.)
— ideje a szolgáltatásoknak az erdőbirtokossági társulatnál. (R. 350.)
— közlése az erdőbirtokossági társulat tagjaival. (T. 183, R. 353.)
Kivetési eljárása az államerdészeti kezelési költségjáruléknak. (T. 69, 70, R. 150—161.)
— lajstroma az államerdészeti kezelési költségjáruléknak. (R. 154.)
— **lajstrom az erdőbirtokossági társulati** járulékokról. (R. 352—354.)
— — — — — közös munkákról. (R. 352, 354.)
— lajstromból kihagyandók az államerdészeti kezelésnél. (T. 71, R. 155.)
Kivetések elleni felszólalás az erdőbirtokossági társulat tagjainál. (T. 183.)
Kivételes jogorvoslat az elsőfokú erdőrendészeti áthágási határozat ellen. (R. 457.)
Kivonatos másolata és hitelesítése az erdőbirtokossági társulati jegyzőkönyvnek. (R. 319, 376.)
Kizárása a közigazgatási bírósági tanács tárgyalásaiból a kijelölt erdőmérnök ülnöknek. (R. 422.)
Kizárási okok az elsőfokú erdőrendészeti hatóság tagjainál. (R. 445, 449.)
Kopár területek, amelyek a törvény hatálybalépte előtt jelöltettek ki, a közérdekű erdőtelepítésre kijelöltekkel egy tekintet alá esnek. (T. 303.)
— — beerdősítése. (T. 126.)
Korlátozás a csemeték forgalomba hozatalánál. (T. 24.)
— — famagvak gyüjtésénél és forgalomba hozásánál. (T. 24.)
— — vízhasználati jogoknál a vizi szállítás miatt. (T. 110, R. 231.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— (fahasználati) terület kibocsátással kapcsolatban. (T. 16. R. 56.)
— természetvédelem miatt. (T. 214, 215.)
— **(természetvédelmi) miatt** adók és egyéb köztartozások mérséklése. (T. 221, R. 407.)
— — — az államtól kártérítés igénylése. (T. 221, R. 407, 408.)
— — — kártérítést a bíróság is megállapíthat. (T. 221.)
Kormányhatósági ellenőrzés és főfelügyelet gyakorlása az erdők és természetvédelem tárgyai felett. (T. 226.)
Kölcsön felvételeinek feltételei az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 168, 186, R. 356.)
— kötvények kibocsátása az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 304.)
Költségei a közérdekű erdőtelepítéssel kapcsolatos kívül eső munkálatoknak. (T. 130, R. 263.)
— — védelmi célokra elrendelt közérdekű erdőtelepítésekkel kapcsolatos munkálatoknak. (T. 129.)
— — védetté nyilvánítással kapcsolatos műszaki munkálatoknak. (T. 219, R. 395, 396.)
— **az** állam által magánosok részére készített erdőgazdasági üzemterveknek. (R. 74.)
— — **erdőbirtokossági társulati** használatok értékesítésénél közreműködő hatósági kiküldöttnek. (R. 346.)
— — — — hatósági kiküldetésnek. (T. 211, R. 386.)
— — — — miniszteri biztosnak. (T. 211, R. 386.)
— — erdőigazgatóságnak idegen közületek, stb. terhére. (R. 431.)
— — erdőrendészeti áthágási eljárásnak, ha behajthatatlanok, az Országos Erdei Alapot terhelik. (T. 247, 289/3, R. 468.)
— — élősdi növények és káros rovarok irtásának. (T. 21—23, R. 61—64.)
— — **Országos** Erdőgazdasági Tanácsnak. (T. 237.)
— — — Természetvédelmi Tanácsnak. (T. 217, R. 400.)
— **behajtása és** elszámolása azoknak a munkálatoknak, amelyeket állami előleggel végeztek. (T. 128, 133, 142, R. 27, 275, 276, 469, 472, 499.)
— — — kiutalása az erdőbirtokossági társulati kiküldöttnek. (R. 387.)
Költségek megtérítttetése az erdőtulajdonossal. (T. 142, R. 499.)
— **viselése a** szárazföldi szállításnál. (T. 100, R. 205, 206, 211—213.)
— — — vizi szállításnál. (T. 114, 115, 118, 119, R. 234, 237, 238, 242.)
Költségjárulék a közös erdészeti segédszolgálati szervezetnél. (T. 43, R. 136.)
— **(államerdészeti kezelési)** alól felmentendők kimutatása. (R. 165.)
— — — **alóli mentesség.** (T. 71, R. 164.)
— — — — — iránti intézkedés. (T. 71, R. 162, 165.)
— — — — — kérése. (T. 71, R. 165.)
— — — — — megszűnése. (T. 71, R. 163.)
— — — behajtása. (T. 69, R. 157, 161.)
— — — egységtételei. (T. 70, R. 150—154.)
— — — ellen tett panasznak nincsen halasztó hatálya. (R. 156.)
— — — esetenkinti kivetése. (R. 159, 160.)
— — — fizetésének esedékessége. (R. 157.)
— — — időközi változása. (R. 159, 160.)
— — — jövedelmezőségi osztályba való sorolása elleni jogorvoslat. (R. 150.)
— — — késedelmes befizetésének következményei. (R. 157.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — kivetésének eljárása. (T. 69, 70, R. 150—161.)
— — — **kivetésénél** jövedelmezőségi osztályok felállítása. (T. 70, R. 150.)
— — — — ötéves időszakok. (R. 150.)
— — — **kivetési** lajstrom. (R. 154.)
— — — — lajstromát a törvényhatósági számvevőség vizsgálja felül. (R. 154, 156.)
— — — — lajstromaiból ki kell hagyni. (T. 71, R. 155.)
— — — kivető határozat kellékei. (R. 136.)
— — — megállapítása. (T. 70, R. 150.)
— — — mentessége az erdőgazdasági közösségnek. (T. 301.)
— — — nyilvántartása. (T. 69, R. 161.)
— — — összegének megállapítása elleni jogorvoslat. (R. 156.)
— — — törvényhatóságonkinti kimutatása. (R. 150—153.)
Költségjegyzék érvényesítése az erdőbirtokossági társulathoz kiküldötteknek. (R. 386.)
Költségvetése az erdőbirtokossági társulatnak. (T. 200, R. 349, 351, 358, 359, 378.)
— — Országos Erdei Alapnak. (T. 290, R. 458.)
— (pót) az erdőbirtokossági társulatnak. (R. 350, 359, 378.)
Könyv a vizi szállítási adatok bevezetésére. (R. 245.)
— az erdőbirtokossági társulati illetőségek élők közötti átruházásának nyilvántartására. (R. 334, 338.)
— erdei kihágási naplónak. (R. 128.)
— szolgálati naplónak. (T. 54.)
Körülzárt terület kisajátítása. (T. 297, R. 482.)
Körzet (tájvédelmi) kijelölésének kihirdetése. (R. 404, 405.)
— — kijelöléséhez a m. kir. minisztérium hozzájárulása szükséges. (T. 218.)
— — kijelölésére a minisztertanácshoz kell előterjesztést tenni. (R. 403, 404.)
— — kijelölési eljárása. (T. 218, R. 401—403.)
— — kisajátítása. (T. 223, R. 410.)
— — nem természetvédelmi célra való kisajátítása. (T. 224, R. 411.)
— — törzskönyvezése. (T. 220, R. 406.)
Kötelességei a lakosságnak az erdei tüzek oltásánál. (T. 27—29, R. 67, 68.)
— — **tulajdonosnak az** államerdészeti kezelésnél. (T. 66—68, R. 143, 146.)
— — — — erdeje védelmével kapcsolatban. (T. 19—23, 25, 29, R. 58—67.)
— **az erdőbirtokossági társulati** elnöknek. (T. 228, R. 384.)
— — — — tagoknak. (T. 155, 166, 169, 170, 172, 173, 179, 181—186, 194—203, R. 304, 308, 334—338, 341, 342, 347, 349, 350—355, 359, 369—375, 379.)
— — erdőgazdasági alkalmazottaknak erdőégésnél. (T. 29, R. 67, 68.)
Kötelesség mulasztással járó következmények az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 201, 209, R. 378, 384.)
Kötelezettségek vállalása az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 164, R. 328.)
Kötelezés a közérdekű erdőtelepítésre kijelölt terület erdőtelepítési terve előírásainak végrehajtásánál. (T. 142, R. 275.)
— **államerdészeti kezelésbe adásra** feltételhez kötötten. (T. 39, 60, 61, R. 102.)
— — — — feltétel nélkül. (T. 39, 60, R. 102.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— biztosíték letételére általában. (T. 38, 99, 120, 125, 241, R. 98, 205, 210, 243, 497, 498.)
— erdőrendészeti áthágással kapcsolatban. (T. 241, 246.)
— magánjogi követelések fizetésére az erdei kihágásoknál. (T. 276—279, 282.)
— más személy erdőrendészeti áthágásáért. (T. 242, 244, 245.)
Kötvények kibocsátása erdőbirtokossági társulati kölcsönnel kapcsolatban. (T. 304.)
Követelés (magánjogi) elévülése az erdei kihágásoknál. (T. 280.)
— — **fizetésére** tettesek és részesek egyetemlegesen kötelesek. (T. 278.)
— — — kötelezés az erdei kihágásoknál. (T. 276—279, 282.)
Követelhető polgári per útján az erdőrendészeti áthágással másnak okozott kár. (T. 215.)
Következménye a hamis adatszolgáltatásnak az erdő-összeírási lapnál. (R. 4.)
— — határjelek felállítása elmulasztásának. (R. 20.)
— — jóváhagyás nélküli erdőbirtokossági társulati határozat végrehajtásának. (T. 200.)
— — kötelességek elmulasztásának az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 201, 209, R. 378, 384.)
— — **kötelezettségek nem teljesítésének a** szárazföldi szállításoknál. (T. 100, R. 206—210.)
— — — — — — vizi szállításoknál. (T. 120, 125, R. 222, 243, 248.)
— — közérdekű erdőtelepítési terv előírásai elmulasztásának. (T. 142, R. 274, 276.)
— — tulajdonos teendői elmulasztásának az államerdészeti kezelésnél. (R. 147.)
— **az erdőbirtokossági** társulati névjegyzék , és alapszabálytervezet elkészítése elmulasztásának. (T. 154.)
— — — társulat működésében beállott zavaroknak. (T. 206.)
— — erdőkezelési költségjárulék késedelmes fizetésének. (R. 157.)
— — erdősítések elmulasztásának. (R. 27.)
Közadók módjára hajtandó be az erdőrendészeti áthágás miatt kiszabott pénzbírság, eljárási költség és hajtópénz. (T. 251.)
Közbirtokossági rendkívüli használatok felhasználása. (R. 100.)
Közbirtokosságok, amelyek megalakulásra nincsenek kötelezve. (T. 146, R. 286.)
Közbiztonsági közegeknek tekintendők szolgálatukban a felesketett erdőgazdasági alkalmazottak. (T. 53.)
Közérdekből beerdősítendő területek. (T. 126.)
— — — erdőtelepítési tervjavaslatának letárgyalása. (T. 140, R. 256, 257.)
— — — kijelölési eljárása. (T. 138, R. 252—255, 260, 269.)
— — — összeírása. (R. 249—252, 260, 269.)
— **beerdősítésre kijelölt** és kisajátított területek visszaváltása. (T. 136, R. 279.)
— — — **területek** felmérése. (R. 253.)
— — — — határállandósítása. (T. 141, 142, R. 253, 273.)
— — — — kimutatása. (R. 252.)
— — össze nem írt területek kijelölési eljárása. (R. 253, 254.)
— erdők telepítése. (T. 126.)
— **telepített erdő** fenntartása. (T. 144, R. 281.)
„— — —"-ként való nyilvántartás. (R. 261, 277, 279, 280, 282.)
— — — törzskönyvezése. (R. 282.)
Közérdekű erdőtelepítés adómentessége. (T. 293, R. 475, 476, 478—480.)
— — alá vonás eldöntése. (R. 254, 260.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — befejezését a telekkönyvben fel kell jegyezni. (R. 282.)
— — ellenőrzése. (T. 137, R. 277.)
— — elrendelését a telekkönyvben fel kell jegyezni. (T. 140, R. 272, 279.)
— — faállományának sűrűsége. (R. 270.)
— — helyett mezőgazdasági művelettel való javítás. (T. 127, R. 261.)
— — legelőgazdasági érdekből. (T. 126.)
— — legelőjavítás céljából. (T. 126.)
— erdőtelepítések. (Negyedik cím. T. 126—145, R. 249—282.)
— **erdőtelepítési terv** erdőgazdasági üzemtervet pótol. (T. 145.)
— — — munkálatainak befejezése után erdőgazdasági üzemterv készítendő. (T. 145, R. 282.)
— — vagy talajkötési munkálatokkal kapcsolatos erdőrendészeti áthágások. (T. 239/2.)
— erdőtelepítésnél a közös munkakerületbe sorozott munkák. (T. 139, 142, R. 275.)
— **erdőtelepítésre** alföldi területek kijelölése. (T. 310, R. 251.)
— — **kijelölt összefekvő területekről** egységes erdőtelepítési terveket kell készíteni. (T. 139, R. 256, 282.)
— — — — — készült közös erdőtelepítési terv után külön erdőgazdasági üzemterveket kell készíteni. (R. 282.)
— — — **területek** erdőtelepítési terve. (T. 137—140, R. 253—259, 262, 263, 271, 272, 278.)
— — — — megszerzése az Országos Erdei Alap részére. (T. 289/4, 291, R. 470.)
— — — **terület erdőtelepítési terve előírásainak** elmulasztásával járó következmények. (T. 142, R. 274, 276.)
— — — — — — — végrehajtása. (T. 142, R. 275.)
— — — — — **tervének** elkészítése. (T. 140, R. 256.)
— — — — — — jóváhagyása. (T. 140, R. 258.)
— — — — jóváhagyott erdőtelepítési terveinek kiadása. (R. 259, 271.)
— — — területekkel egy tekintet alá esnek a törvény hatályba lépte előtt kijelölt kopár vízmosásos vagy futóhomokos területekkel. (T. 303.)
— — — területek kisajátítása. (T. 136, R. 278, 279.)
— — való kijelölés helytelen gazdálkodás miatt. (R. 269.)
— **erdőtelepítéssel** kapcsolatban nem nyujtható kedvezmény. (T. 135, R. 268.)
— — **kapcsolatos** adatszolgáltatási kötelezettség. (T. 137, R. 277.)
— — — **állami kedvezmények.** (T. 133, R. 266.)
— — — — — megvonása. (R. 266.)
— — — kártérítési igények. (T. 130—132, R. 263—265.)
— — — kívül eső munkálatok végzése és költségeinek viselése. (T. 130, R. 263.)
— — — községi támogatások. (T. 134, R. 267.)
— — — **munkálatok** anyagának beszerzése. (T. 128, 131, R. 262, 264.)
— — — — irányítása. (T. 143, R. 277.)
— — — — végzése és fenntartása. (T. 128, 129, R. 255, 256, 262.)
— — — védelmi célokat szolgáló munkálatok költségei. (T. 129.)
Közgyűlés (erdőbirtokossági társulati alakuló) előkészítése. (T. 148, 150, 151, R. 290, 292, 314.)
— — — — eredménytelen megismétlése után a teendők. (R. 321.)
— — — — hatósági kiküldöttje. (T. 151, R. 315, 317—319.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — — iratainak, alapszabály- és névjegyzék tervezetének beterjesztése. (T. 156, 157.)
— — — — megismétlése. (T. 153, R. 321.)
— — — — tartása. (T. 147, 151—153, R. 290, 292, 314—319, 321.)
— — — hatásköréből ki nem vonható ügyek. (T. 194.)
— — — hivatalból összehívása. (T. 196.)
Közgyűlésén az erdőbirtokossági társulatnak a hatósági intézkedések letárgyalása. (T. 197.)
— — — — **az** erdőfelügyelőség és erdőigazgatóság kiküldöttje is résztvehet. (T. 194.)
— — — — — indítványok letárgyalása. (T. 197.)
— — — — — intézőszervek vagy alkalmazottak elleni panaszok letárgyalása. (R. 373.)
— — — — **általános szótöbbséggel** eldönthető ügyek. (T. 199, R 375.)
— — — — — el nem dönthető ügyek. (T. 199.)
— — — — meghatalmazott útján való szavazás. (T. 199, R. 316, 376.)
— — erdőgazdasági közösségnek meghatalmazott útján való képviselet. (R. 485.)
Közgyűlési (erdőbirtokossági társulati) egyes határozathoz a földmívelésügyi miniszter jóváhagyása szükséges. (T. 200, R. 377.)
— — — — — az elsőfokú erdőrendészeti hatóság hozzájárulása szükséges. (T. 200, R. 377.)
— — — határozata. (T. 197—200.)
— — — **határozatok,** amelyek bírói jogorvoslattal megtámadhatók. (T. 203.)
— — — — **elleni felszólalások.** (T. 202, R. 377, 380.)
— — — — — előterjesztése. (R. 380.)
— — — — felszólalás dacára való végrehajthatóságának feltételei. (T. 202.)
— — — — jóváhagyásra való előterjesztése. (T. 202, R. 377, 380.)
— — — — végrehatjása. (R. 381.)
— — — jegyzőkönyv vezetése és kellékei. (T. 195, R. 371.)
— — — szabályok. (T. 155, 194—201, R. 304, 369—375, 379.)
Közgyűlés (erdőbirtokossági társulati) karhatalom kirendelése mellett. (R. 374.)
— — — munkaköre. (T. 173—176, 178, 179, 183, 185, 186, 188, 192—194, 197, 200, 201, R. 335, 342—347, 349—354, 358, 359, 363, 369—375.)
— — — összehívása. (T. 196, 197.)
— — — tartásának ideje és lefolytatása. (T. 195, 196, 198—201, R. 371, 372, 374—376, 379.)
— — — vezető hatósági kiküldött panasszal élhet. (T. 228.)
Közhírré tétele az erdőbirtokossági társulati felszámolásnak. (R. 361.)
Közigazgatási Bíróság előtti tárgyalása a panaszoknak. (T. 230.)
— — előtt panaszolható elsőfokú erdőrendészeti hatósági határozatok. (T. 230.)
— — hatásköre. (T. 69, 86, 87, 99, 100, 108—110, 114, 116, 125, 129, 230, R. 136, 150, 156, 214, 222, 228—231, 234, 237, 238, 243, 248, 348.)
— **bírósági tanácsba erdőmérnök ülnököt** a földmívelésügyi miniszter is jelöl. (T. 230, R. 418.)
— — — — — az Országos Erdészeti Egyesület is jelöl. (T. 230, R. 418.)
— — — **kijelölt erdőmérnök ülnök** esküje. (R. 419.)
— — — — — fegyelmi vétsége és vagyoni felelőssége. (R. 423.)
— — — — — helyettesítése. (R. 421.)
— — — — — kizárása a tárgyalásból. (T. 422.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — — — — — részvétele a tanácsban. (R. 421.)
— — — — — — — ülésenkénti jelenléti díja. (R. 424.)
— — tanácsban erdőmérnök ülnök alkalmazása. (T. 230, R. 418—424.)
— — tanács nem közszolgálati alkalmazott erdőmérnök ülnökei. (R. 420.)
Közlekedési eszközzel elkövetett erdei kihágás. (T. 258/11.)
Közlekedésügyi (és kereskedelmi) miniszter hatásköre. (T. 102, 311, 312, R. 215, 217, 219, 500.)
— — — — **meghallgatandó a** természetvédelmi körzetek és általában az erdők látogatásának engedélyezésével kapcsolatban. (T. 312.)
— — — — — — vizi szállításra használható vizek kijelölésénél. (T. 102, R. 215, 217, 219.)
— — — — — útépítéssel kapcsolatos fahasználatoknál. (T. 311, 500.)
Közlése a járulék kivetéseknek az erdőbirtokossági társulat tagjaival. (T. 183, R. 353.)
— — védetté nyilvánító határozatnak. (T. 218, R. 394, 404.)
— **az** elsőfokú erdőrendészeti hatóság határozatainak. (T. 228.)
— — **erdőkre vonatkozó** földadókataszteri változásoknak. (R. 10.)
— — — — telekkönyvi változásoknak. (T. 8, R. 11—13, 52, 57.)
— — erdőművelési ágú területváltozásoknak. (T. 8, R. 10—12.)
— határozatoknak az Országos Természetvédelmi Tanáccsal. (R. 394.)
— magánféllel az erdőigazgatóság és erdőfelügyelőség által az erdőrendészeti hatóság részére tett javaslatoknak. (R. 436.)
Közoktatásügyi (és Vallás) miniszter hatásköre. (T. 217, 218, 312, R. 388, 394, 400, 402, 403.)
— — — — **meghallgatandó a természetvédelmi** kijelölésekkel kapcsolatban. (T. 218, R. 388, 394, 402, 403.)
— — — — — — — területek és tájvédelmi körzetek és általában az erdők látogatásának engedélyezésével kapcsolatban. (T. 312.)
— — — — — az Országos Természetvédelmi Tanács szervezete és ügyrendje megállapításánál. (T. 217, R. 400.)
Közös erdészeti segédszolgálati szervezetbe felvehetők. (R. 107.)
— — — — felvétel a vagyonfelügyeleti hatóság kérésére. (R. 107.)
— — — — lépésre kötelezettek. (T. 40, R. 103, 107.)
— — — **szervezeti tagság** kezdete. (R. 107, 136.)
— — — — — megszűnése. (R. 107, 108, 139.)
— — — **szervezet** költségjáruléka. (T. 43, R. 136.)
— — — — részletes szabályai. (T. 43, R. 109.)
— **erdőben elkövetett** erdei kihágása az erdőbirtokossági vagy legeltetési társulati tagnak. (T. 243, 269.)
— — — erdőrendészeti áthágása az erdőbirtokossági vagy legeltetési társulati tagnak. (T. 243.)
— erdőkerülő tartására társulás. (T. 41, 45, 46, R. 110, 113.)
— erdőmérnök tartására társulás. (T. 39, 45, 46, R. 103, 110, 111, 113.)
— erdőnek a tulajdonostársak közötti felosztása. (T. 82.)
— erdőtelepítési tervek készítése. (T. 139, R. 256, 282.)
— erdő tulajdonjogi részeinek az erdőbirtokossági társulatra való átszállása vagyonátruházási illetékmentes. (T. 302.)
— gazdálkodásra egyesülés. (R. 73.)
— közérdekű erdőtelepítési tervekről külön erdőgazdasági üzemtervek készítendők. (R. 282.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— **munka (erdőbirtokossági társulati)** kivetési lajstrom. (R. 352, 354.)
— — — — megváltása. (T. 185, R. 350, 351, 355.)
— — — — végzése. (T. 155, 185, R. 311, 350—352, 354.)
— — -kerületbe sorozott közérdekű erdőtelepítési munkák. (T. 139, 142, R. 275.)
Közösség (erdőgazdasági) alakítása. (T. 301, R. 485, 486.)
— — erdőkezelési költségjárulék mentessége. (T. 301.)
— — gyűlésen meghatalmazott útján való képviselet. (R. 485.)
— — **megalakításánál** az erdőfelügyelőség képviselője is részt vesz. (R. 485, 486.)
— — — hatósági kiküldött közreműködése. (T. 301, R. 485, 486.)
— — szervezetéről és ügyviteléről szóló rendelet. (T. 301.)
Községi erdőben való legeltetés. (R. 33.)
— erdő-összeírási lap. (R. 3.)
— szegényalapot illető összegek az erdőbirtokossági társulat felszámolásánál. (R. 364.)
— támogatások a közérdekű erdőtelepítésnél. (T. 134, R. 267.)
Közszolgálatban nem álló ülnöke a közigazgatási bírósági tanácsnak. (R. 420.)
Köztartozások fizetendők elsősorban a rendkívüli fahasználat jövedelméből. (R. 97, 100.)
— mérséklése természetvédelmi korlátozások miatt. (T. 221, R. 407.)
Közutakról és vámokról szóló törvény alól mentes területek. (T. 311.)
Közút építésével kapcsolatban az erdőterület faállományának letarolása vagy megritkítása. (T. 311, R. 500.)
Közületek (idegen), stb. terhére az erdőigazgatóságnak eljárási költségei. (R. 431.)
Közvetve felelős személyek (hozzátartozó, megbízott, alkalmazott) felelőssége az erdőrendészeti áthágásért. (T. 244, 245.)
Kultúrmérnöki hivatal értesítendő a vizi szállítást engedélyező határozatról. (T. 105.)
— — **meghallgatandó** a hatósági rendelkezés alatt álló víz védetté nyilvánításánál. (R. 392.)
— — — természetvédelmi kijelölésnél. (R. 392, 393.)
— — **meghívandó a** közérdekű erdőtelepítési tervjavaslat helyszíni tárgyalására. (T. 140, R. 250.)
— — — — szárazföldi szállítással kapcsolatos helyszíni tárgyalásra. (T. 89, R. 186, 202, 213.)
— — — — vizi szállítással kapcsolatos helyszíni tárgyalására. (T. 117, R. 217, 220, 224, 231, 236—238, 240.)
— — ügyköre. (T. 89, 105, 117, 140, R. 186, 202, 213, 217, 220, 224, 231, 236—238, 240, 250, 392, 393.)
Kutatóintézet (erdészeti) javasolhat segélyt vagy támogatást kiutalni az Országos Erdei Alapból. (R. 467.)
Kutatóügy (erdészeti) fejlesztésére használható az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 289/2.)
Külön rendeltetésű területek ellenőrzése. (R. 47.)
— — — igénybevétele az erdőkből. (T. 14, 15, R. 41, 42.)
— — — megosztása. (R. 167.)
— — — visszacsatolása az erdőkhöz. (T. 15, R. 42, 47.)

L

Lajstrom az erdőbirtokossági társulati járulék-kivetésről. (R. 352—354.)
— — — — közös munka kivetéséről. (R. 352, 354.)
— — erdőkezelési költségjárulék kivetéséről. (R. 154.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Lajstromából az erdőkezelési költségjáruléknak kihagyandók. (T. 71, R. 155.)
Lajstromát az erdőkezelési költségjáruléknak a törvényhatósági számvevőség vizsgálja felül. (R. 154, 156.)
Lápföld ellopása miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/h.)
Látogatás módozataira vonatkozó átmeneti rendelet az erdők és természetvédelmi területeknél. (T. 312.)
Ledöntése miatt élő fának kártérítés megállapítása. (T. 273/b.)
Legelő- és erdőilletőségnek a törvény hatálya alá tartozása. (T. 3.)
Legelőgazdaság. (T. 10, R. 29.)
Legelőgazdasági érdekből közérdekű erdőtelepítések. (T. 126.)
Legelőgazdaságra be nem rendezhető erdők. (R. 30.)
— **berendezett erdők.** (T. 10, R. 22, 24, 29.)
— — — adókedvezménye. (T. 293, R. 475, 476.)
— — — fahasználata. (R. 29.)
— — és a közös legelő részét alkotó erdő gazdálkodási alapelveinek megállapításánál a gazdasági felügyelőséget is meg kell hallgatni. (R. 76.)
— már berendezett erdők további kezelése. (R. 31.)
Legelőilletőségű erdők berendezése. (R. 29, 31.)
Legelőjavítás céljából közérdekű erdőtelepítések. (T. 126.)
Legelőn védelmi célból létesített erdők berendezése. (R. 30.)
Legelőrendtartás készítése. (T. 146, R. 287, 288.)
Legelő részét alkotó erdők berendezése. (T. 10, R. 29.)
Legeltetés az erdőben a haszonbérlő által. (T. 11, R. 33.)
— — — szerzett jog alapján. (R. 34.)
— — — szolgalmi jog alapján. (R. 34.)
— ellenőrzése az erdőknél. (R. 35.)
— engedélyezése az erdőben. (T. 11, R. 32—36.)
— engedélyezésének bejelentése. (R. 35, 36.)
— engedélyezésénél a közös legelő részét alkotó erdőben a gazdasági felügyelőséget is meg kell hallgatni. (R. 32.)
— erdőbirtokossági vagy legeltetési társulat erdejében. (R. 33.)
— gyakorlása az erdőben. (R. 33.)
Legeltetési társulat rendkívüli használati jövedelmének felhasználása. (R. 100.)
— — végrehajtó szerveinek hatásköre az erdőbirtokossági társulat végrehajtó szerveire is átruházható. (R. 287.)
— **vagy erdőbirtokossági társulati** fahasználatok engedélyezésének eljárása. (R. 488.)
— — — — tag erdei kihágása, illetve erdőrendészeti áthágása a közös erdőben. (T. 243, 269.)
Legeltetéssel elkövetett erdei kihágásnál hajtópénz megállapítása. (T. 277.)
— — — — kártérítés megállapítása. (T. 275.)
— — — — magánjogi követelés megfizetésére az állat tulajdonos is kötelezhető (T. 279.)
— — — kihágások. (T. 258/10.)
Legeltetés törvényhatóság, megyei, város, nagy- és kisközség erdejében. (R. 33.)
Leletek (tudományos értékűek) sorsa a barlangok feltárásánál. (T. 216.)
Letárgyalása a közérdekből befásítandó területek erdőtelepítési tervjavaslatának. (T. 140, R. 256, 257.)
— **az erdőbirtokossági társulati** alapszabály-tervezetnek. (T. 151, R. 318, 319.)
— — — — **közgyűlésen** a hatósági intézkedéseknek. (T. 197.)
— — — — — **az** indítványoknak. (T. 197.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — — — — — intézőszervek és alkalmazottak elleni panaszoknak. (R. 373.)
— — — — névjegyzék-tervezetnek. (T. 151, 152, R. 316—319.)
Letétbe (bírói) helyezése összegeknek az erdőbirtokossági társulat felszámolásánál. (R. 363. 365.)
Letét (bírói). (R. 363, 365, 498.)
Letétele biztosítéknak. (R. 498.)
— — **a** szárazföldi átszállításoknál. (T. 99, R. 205, 208, 210.)
— — — vizi szállításoknál. (T. 120, 125, R. 243.)
Letét erdősítés biztosítására. (T. 38, R. 98.)
Letételére biztosítéknak általában való kötelezés. (T. 38, 99, 120, 125, 241, R. 98, 205, 208, 210, 243, 497, 498.)
Létesítése alapoknak az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 155, 186, R. 313, 357, 358.)
— államköltségen a védetté nyilvánítással kapcsolatos berendezéseknek. (T. 219, R. 395, 396.)
— összekötő útnak. (T. 85, R. 175, 176, 188.)
Létszáma az erdőgazdasági személyzetnek. (T. 46, 309, R. 112—116, 495.)
— — — — a vagyonfelügyeleti erdőknél. (R. 112, 113.)
Levéltárában a törvényhatóságnak helyezendő el az erdőgazdasági üzemterv hatályon kívül helyezett hatósági példánya. (R. 87.)
— — — — — — erdőtelepítési terv hatályon kívül helyezett hatósági példánya. (R. 282.)
Lopása miatt alomnak, kártérítés megállapítása. (T. 273/h.)
— — erdei földnek kártérítés megállapítása. (T. 273/h.)
— — famagvaknak kártérítés megállapítása. (T. 273/i.)
— — lápföldnek, kártérítés megállapítása. (T. 273/h.)
— — televényföldnek, kártérítés megállapítása. (T. 273/h.)
— — tőzegnek kártérítés megállapítása. (T. 273/h.)
— vagy megrongálása miatt facsemetéknek vagy suhángoknak kártérítés megállapítása. (T. 273/j.)
Lopás (erdei) megszüntetését célzó intézkedések. (T. 30, R. 69, 70.)
— — **miatt** kártérítés megállapítása általában. (T. 273/a.)
— — — kártérítés megállapítása részletesen. (T. 273/b—g, 274.)
— — minősítése. (T. 263.)
— vagy lopás kísérletével kapcsolatos erdei kihágások. (T. 258/1.)

M

Madarak (hasznosak) védelme tárgyában kiadott régebbi rendeletek az új kiadásáig érvényben maradnak. (R. 503.)
Madárfészkekre, amelyeket használt épületen raktak a természetvédelem nem terjed ki. (T. 214.)
Magasabb cím használatának engedélyezése. (T. 58, R. 129.)
— — — meghagyása. (T. 309, R. 496.)
— **munkakörben a kisebb képesítésű erdészeti alkalmazottnak átmenetileg való** alkalmazása. (T. 46, 308, 309, R. 493, 494.)
— — — — — — — — — meghagyása. (T. 46, 308, 309, R. 493—495.)
— — alkalmazott kisebb képesítésűeknek hatósági esküje. (T. 308, R. 495.)
Magánegyezségnél szárazföldi szállítás engedélyezése. (T. 95, 97, 98, R. 197, 202—204.)
Magánerdőgazdaság irányítása és vezetése kisebb képesítésű alkalmazottal. (T. 308, R. 493, 494.)
Magánféllel való közlése az erdőigazgatóság és az erdőfelügyelőség által az erdőrendészeti hatóság részére tett javaslatoknak. (R. 436.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Magánindítvány erdei kihágási. (T. 264.)
— — — előterjesztésére jogosultak. (T. 284.)
Magánjogi (erdei kihágási) követelés elévülése. (T. 280.)
— — — — **fizetésére** tettesek és részesek egyetemlegesen kötelesek. (T. 278.)
— — — — — tilos legeltetésnél az állat tulajdonosát is lehet kötelezni. (T. 279.)
— — — — — való kötelezés. (T. 276—279, 282.)
Magánosoknak az állam által készített üzemtervek. (T. 33, R. 74, 75.)
Magánszolgálatban álló erdőgazdasági alkalmazottak szolgálati viszonyai. (T. 57.)
Magánterület, amely szállításra nem vehető igénybe, illetve nem sajátítható ki. (T. 88, R. 182.)
Magánterületen engedélyezett átszállítás bejelentése. (T. 96, R. 198.)
— — — megváltoztatása (átruházása, kiegészítése, módosítása). (T. 95, R. 197, 199, 200.)
— — — nyilvántartása. (R. 201.)
— erdei termékek feldolgozása. (T. 86, R. 177, 179.)
— szállító berendezés igénybevétele átszállításra. (T. 87, 91, R. 203.)
— **való átszállítás.** (T. 86, R. 177—180.)
— — — **engedélyezése.** (T. 89—91, R. 177—181.)
— — — — egyezség esetén. (T. 95, 97, 98, R. 197, 202—204.)
— — — — nem pótolja a többi szükséges engedélyeket. (R. 187.)
— — — **engedélyének** felülvizsgálata. (T. 91, R. 191.)
— — — — időtartama. (T. 91, R. 188, 190.)
— — — — meghosszabbítása. (T. 91, R, 189, 190.)
— — — — megszűnése. (T. 91, 96, 98, 99, R. 209, 210.)
— — — — visszavonása. (T. 91, R. 191, 208.)
— — **átszállításnál** a kötelezettségek nem teljesítésének következményei. (T. 100, R. 206—210.)
— — — az engedélyes térítési kötelességei. (T. 97, 98, R. 202—204, 209, 210.)
— — — biztosíték letétele. (T. 99, R. 205, 208, 210.)
— — átszállításra vonatkozó határozatok elleni jogorvoslatok. (R. 214.)
— — **átszállítást engedélyező** eljárás költségei. (T. 100, R. 205, 206, 211—213.)
— — — — határozat kellékei. (T. 90, 97, 98, R. 187, 193, 202—204.)
Magánterületnek igénybevétele szállítással kapcsolatban. (T. 86, R. 177—180.)
— szállításhoz való kérése és eljárása. (T. 89, R. 181, 183—186, 194—202, 211.)
Magánút és tartozékainak az átszállítással kapcsolatban jókarban tartása. (T. 92, R. 192.)
— használatának mértéke. (T. 93.)
— használatánál szállítási igazolványok bevezetése. (T. 94, R. 194—196.)
— használatával kapcsolatos károsítások megtérítése. (T. 94, 97, R. 195, 196.)
Magánúton (stb.) való átszállítás. (T. 86, R. 177, 178, 180.)
Magánvád képviseletére jogosultak az erdei kihágásoknál. (T. 284.)
Magvak (erdei fa) tilalom ellenére való forgalomba hozásával elkövetett erdei kihágások. (T. 258/21.)
Magyar Gazdasági Egyesület (Országos) is jelöl tagokat az Országos Erdőgazdasági Tanácsba. (T. 237.)
— **Királyi** Földtani Intézet vizsgálja felül a barlang feltárási műszaki tervet. (R. 393, 399.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — Minisztérium hozzájárulása szükséges a tájvédelmi körzet kijelöléséhez. (T. 218.)
— — Postatakarékpénztárnál kell az Országos Erdei Alap tőkéit gyümölcsözően elhelyezni. (R. 464.)
— Nemzeti Múzeum Tanácsának döntése után lehet csak barlang feltárására engedélyt adni. (T. 216, R. 393, 399.)
Malomtulajdonosok joga a vizi szállítás miatt korlátozható. (T. 110, R. 231.)
Marasztaló erdőrendészeti áthágási határozat végrehajtása, elítélt elhalálozása után. (T. 248.)
Második (erdőbirtokossági társulati) alakuló közgyűlés határozatképtelensége utáni teendők. (R. 321.)
— — — — — kitűzése. (T. 153, R. 321.)
— — — árverés tartása. (T. 178, R. 348.)
Más személy erdőrendészeti áthágásáért a tulajdonos felelőssége. (T. 242, 244, 245.)
— — (haszonbérlő, haszonélvező, favásárló, stb.) erdőrendészeti áthágása. (T. 242.)
Meder kezelése az élő vízfolyásoknál. (R. 46.)
Megakadályozása a káros rovarok és élősdi növények elterjedésének. (T. 21—23, R. 61—64.)
Megalakítása az Országos Erdőgazdasági Tanácsnak. (T. 237, R. 440.)
Megalakításánál az erdőgazdasági közösségnek az erdőfelügyelőség képviselője is részt vesz. (R. 485, 486.)
— — — — hatósági kiküldött közreműködése. (T. 301, R. 485, 486.)
Megalakulása az erdőbirtokossági társulatoknak. (Ötödik cím I. fejezet, T. 146—162, R. 283—327.)
— előtt az erdőbirtokossági társulati ingatlanok tulajdonjogának rendezése. (T. 210.)
— után az erdőbirtokossági társulati ingatlanoknak telekkönyvezése. (T. 166, 167, R. 333.)
— véglegesen az erdőbirtokossági társulatnak. (T. 159, 163.)
Megalakulásával az erdőbirtokossági társulatnak a vagyon a társulatra száll át. (T. 166.)
Megalakulásra nem kötelezett közbirtokosságok. (T. 146, R. 286.)
Megállapítása a bírói hatáskörnek a kártérítés összegéből az erdei kihágásoknál. (T. 261, 262, 283.)
— — károsszegnek az erdei kihágásoknál. (T. 265, 273.)
— — **természetvédelmi terület,** illetve tájvédelmi körzet kisajátítási árának. (T. 223, R. 410.)
— — — — terjedelmének. (R. 392.)
— — több évi fahasználatnak. (R. 490.)
— — vizi szállításra használható vizeknek. (T. 101, 102, R. 215, 217.)
— **az** árverési és szerződési feltételeknek az erdőbirtokossági társulati használatok értékesítésénél. (T. 177, R. 345.)
— — egyéb rendeltetésű területeknek. (R. 44.)
— — **erdei** árszabályzatnak. (T. 266.)
— — — **kihágási kártérítésnek az erdei árszabályzat** alapján. (T. 273.)
— — — — — — — — nélkül. (T. 265.)
— — **erdőbirtokossági társulat** nevének. (T. 155, R. 302.)
— — — — névjegyzékének. (T. 157, R. 322.)
— — **erdőgazdasági személyzet létszámának.** (T. 46, 309. R. 112—116, 495.)
— — — — — a vagyonfelügyeleti erdőknél. (R. 112, 113.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — erdőkezelési költségjáruléknak. (T. 70, R. 150.)
— — erdők törzskönyvébe bejegyzendő adatoknak. (R. 5.)
— — ingatlan kiterjedésének az államrendészeti kezelésbe vételnél. (R. 103, 131.)
— általában a fahasználatoknak. (R. 23.)
— bírói úton kártérítésnek természetvédelmi korlátozás miatt.. (T. 221.)
— elleni jogorvoslat az államerdészeti kezelési költségjáruléknál. (R. 156.)
— erdőbirtokossági társulati arányrésznek (illetőségnek). (T. 150, R. 292—301.)
— hajtópénznek erdei legeltetéssel elkövetett kihágásnál. (T. 277.)
— **hivatalból az erdőbirtokossági társulati illetőség vételárának.** (R. 336.)
— — — — — — — elleni jogorvoslat. (R. 336.)
— — — — —'— — tárgyában hozott határozat végrehajtását a vita nem gátolja. (R. 336.)
— **kártérítésnek** általában az erdei lopásnál. (T. 273/a.)
— — **erdei** alom ellopása miatt. T. 273/h.)
— — — **élőfa** ledöntése miatt. (T. 273/b.)
— — — — megrongálása miatt. (T. 273/d.)
— — — faágnak vagy zöld gallynak élőfáról való leszedése miatt. (T. 273/f.)
— — — facsemeték, vagy suhángok ellopása, vagy megrongálása miatt. (T. 273/j.)
— — — famagvak lopása miatt. (T. 273/i.)
— — — fatuskó kiásása vagy megrongálása miatt. (T. 273/g.)
— — — föld ellopása miatt. (T. 273/h.)
— — — károsítások és tiltott cselekmények elkövetése miatt. (T. 273/k, 276.)
— — — lápföld ellopása miatt. (T. 273/h.)
— — — lopásnál részletesen. (T. 273/b—g, 274.)
— — — száraz fának gyökerestől való kidöntése miatt. (T. 273/c.)
— — — televényföld ellopása miatt. (T. 273/h.)
— — — termék megrongálása miatt. (T. 273/e.)
— — — tilos legeltetéssel elkövetett kihágás miatt. (T. 275.)
— — — tőzeg ellopása miatt. (T. 273/h.)
— — természetvédelem alá vont barlang használati jogának elvonása miatt. (T. 222, R. 409.)
— **rendelettel** a természetvédelem tárgyainak. (R 388.)
— — az erdei árszabályzat összeállítására vonatkozó szabályoknak (T. 266.)
— több évi fahasználatnak. (R. 490.)
Megállapítás elleni jogorvoslat az erdőbirtokossági társulati névjegyzéknél. (R. 322.)
— visszautasítása az erdőbirtokossági társulati névjegyzéknek. (T. 157, R. 322.)
Megbízott (erdőbirtokossági társulathoz kirendelt hatósági) által nem gyakorolható hatáskör. (T. 194, 201.)
— — — — — díjazása. (T. 201.)
— — — — — kirendelése. (T. 201, R. 378, 384, 385.)
— — — — — kirendelésének megszüntetése. (R. 379.)
— — — — — működésének ellenőrzése. (R. 378.)
Megelőzése az erdei tüzeknek. (T. 25, 26, R. 65, 66.)
Meghagyása a magasabb cím használatának. (T. 309, 496.)
— átmenetileg magasabb munkakörben kisebb képesítésű erdészeti alkalmazottnak. (T. 46, 308, 309, R. 493—495.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Meghatalmazás alapján végezhető államerdészeti kezelési teendők. (R. 143.)
— az erdőbirtokossági társulati jogok érvényesítésére. (T. 209, R. 384.)
— esetén sem végezhető államerdészeti kezelési teendők. (R. 143.)
Meghatalmazott az ügyek vitelére az államerdészeti kezelésnél. (T. 73, R. 138.)
— jogköre az államerdészeti kezelésnél. (T. 73.)
— kijelölése az erdőrendészeti hatósággal való érintkezésre. (T. 238.)
— **útján** szavazás az erdőbirtokossági társulati közgyűlésen. (T. 199, R. 316, 376.)
— — való képviselet az erdőgazdasági közösségek gyűlésén. (R. 485.)
Meghatározása a rendkívüli használatnak. (R. 91.)
— — területnek az erdőgazdálkodás szakszerű ellátásához. (R. 103.)
— — véderdőül kijelölendő területeknek. (T. 5.)
— az erdei kihágásoknak. (Nyolcadik cím II. fejezet A.), T. 258—266.)
— és nyilvántartása az erdőknek. (Első cím I. fejezet, T. 1—8, R. 1—20.)
Meghirdetése az erdőbirtokossági társulati árverésnek. (T. 177, R. 347.)
Meghosszabbítása a szárazföldi szállítási engedélynek. (T. 91, R. 189, 190.)
— — vizi szállítási engedélynek. (R. 224.)
Megjelölése a fának a szárazföldi szállításnál. (T. 94.)
— — — a vizi szállításnál. (T. 120.)
— — természetvédelmi területnek. (R. 394, 395.)
— **az** erdei bányaterületnek. (R. 40.)
— — erdőbirtokossági társulati kötelékébe tartozó ingatlanoknak és ingóknak. (T. 155, 166, R. 303.)
— — erdők határának. (T. 6, R. 18—20.)
Megkezdés előfeltétele az erdei bányászásnál. (R. 39.)
Megosztása a külön rendeltetésű erdőterületeknek. (R. 167.)
— **az** erdőhöz tartozó egyéb területeknek. (R. 167.)
— — **erdőknek** az erdőfelügyelőségnél bejelentendő. (T. 83.)
— — —. (Második cím, T. 76—84, R. 166—174.)
— tulajdonátruházásnál a területileg összefüggő erdőknek. (T. 75, R. 166.)
Megosztás birtokbaadása. (T. 80.)
— **engedélyezése.** (T. 79, R. 170—172.)
— — nem elég a tulajdon átruházáshoz. (T. 81.)
— engedélyezésének eljárása. (T. 77—79, R. 168—172.)
— engedélyezésére való felhatalmazása az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak. (R. 171, 172.)
— határállandósítása. (T. 80.)
Megosztással kapcsolatban az erdőfelügyelőség a telekkönyvi hatóságnak véleményt ad. (R. 173.)
— — — erdőrészeknek kihasítása. (T. 76, R. 168.)
Megosztás telekkönyvezése. (T. 84, R. 174.)
Megosztást megtagadni nem lehet. (T. 79, R. 170.)
— tárgyaló perek. (R. 166.)
Megőrzése az erdőbirtokossági társulat felszámolási iratainak. (R. 367.)
— — erdőgazdasági üzemtervnek. (R. 81, 87.)
— — erdőtelepítési terv hatályon kívül helyezett példányának. (R. 282.)
Megrongálása miatt erdei élőfának kártérítés megállapítása. (T. 273/d.)
— — — terméknek kártérítés megállapítása. (T. 273/e.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— **vagy** ellopása miatt erdei facsemeték vagy suhángoknak kártérítés megállapítása. (T. 273/j.)
— — kiásása miatt erdei fatuskónak kártérítés megállapítása. (T. 273/g.)
Megsemmisítése a személyazonossági igazolványoknak. (R. 127.)
— az elsőfokú erdőrendészeti áthágási határozatoknak. (R. 453.)
Megszűnése a szárazföldi szállítási engedélynek. (T. 91, 96, 98, 99, R. 209, 210.)
— — vizi szállítási engedélynek. (T. 119, R. 237.)
— **az erdőbirtokossági** társulati ügyek vitelére kirendelt miniszteri biztos működésének. (T. 206.)
— — — társulatnak. (T. 187.)
— — erdőgazdasági segédszolgálat szervezeti tagságnak. (R. 107, 108, 139.)
— — erdőkezelési költségjárulék mentességnek. (T. 71, R. 163.)
Megszüntetése a véderdői jellegnek. (R. 17.)
— — védetté nyilvánításnak. (T. 218.)
— **az** adókedvezménynek. (R. 480.)
— — államerdészeti kezelésnek. (T. 62—64, R. 139, 159.)
— — erdei bányászásnak. (R. 40.)
— — erdei termékek származási igazolvány melletti forgalomba hozásának. (R. 70.)
— — **erdőbirtokossági** társulathoz kirendelt intézőszervek működésének. (T. 193, R. 370, 379.)
— — — társulati hatósági megbízott kirendelésének. (R. 379.)
— származási igazolványok bevezetésével az erdei lopásoknak. (T. 30, R. 69, 70.)
Megtagadása a védetté nyilvánításnak a természetvédelemnél. (R. 394.)
— vizi szállításoknál a kisajátításnak. (T. 112.)
Megtakarítása a rendkívüli fahasználatnak. (T. 38, R. 95, 96.)
Megtakarítástól való eltekintés rendkívüli fahasználatnál. (T. 38, R. 96.)
Megtartása az erdőbirtokossági társulati árverésnek. (R. 347.)
Megtekintéséért a természetvédelem alá vont barlangnak díjak szedése. (R. 409.)
Megterhelése (jelzálogjoggal) az erdőbirtokossági társulati ingatlanoknak. (T. 168.)
Megtérítése a károknak az erdei kihágásokkal kapcsolatban. Hajtópénz. (Nyolcadik cím II. fejezet C.), T. 273—280.)
— — károsításoknak az erdei termékek átszállításánál. (T. 94, 97, R. 195, 196.)
— az állami előleggel végzett munkálatok költségének az erdőtulajdonossal. (T. 142, R. 499.)
Megújítása az erdőgazdasági üzemtervnek. (R. 85, 86, 88.)
Megválasztott erdőbirtokossági társulati elnök bejelentése. (T. 193.)
— — — — **működésének** megkezdése. (R. 369.)
— — — — — megkezdéséig a társulat ügyeinek vezetése. (R. 369.)
— — — — választásának tudomásulvétele. (R. 369.)
Megváltása a használati jogok, illetve tulajdoni korlátozásoknak, amelyek az okszerű erdőgazdálkodást, illetve természetvédelmet gátolják. (T. 296, R. 481.)
— — közös munkáknak az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 185, R. 350, 351, 355.)
Megváltoztatása a szárazföldi szállítási engedélynek. (T. 95, R. 197, 199, 200.)
— — **vizi** szállítás céljaira szolgáló vízműveknek vagy egyéb építményeknek. (T. 117, 118, R. 236.)
— — — szállítási engedélynek. (T. 103, 107, 116, R. 225, 227.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— az elsőfokú erdőrendészeti áthágási határozatoknak. (R. 453.)
— — erdőrendészeti áthágási pénzbírságnak a fellebbvitel során. (T. 257.)
Megvonása az állami kedvezményeknek a közérdekű erdőtelepítéseknél. (R. 266.)
Megyei város erdejében legeltetés. (R. 33.)
Mellé rendelt számvevőség ügyköre az erdőigazgatóságnál. (R. 147, 156, 161, 275, 414, 430, 472, 499.)
Mellőzése az erdőgazdasági üzemtervnek. (T. 32, R. 72, 75.)
— — erdőrendészeti áthágási tárgyalásnak a vád alaposságának elismerése esetén. (T. 254.)
Mentesség a kezelési költségjárulék fizetése alól. (T. 71, 164.)
— az erdőkezelési költségjárulék fizetése alól az erdőgazdasági közösségnél. (T. 301.)
— iránti intézkedés az erdőkezelési költségjárulék fizetésénél. (T. 71. R. 162, 165.)
— kérése az erdőkezelési költségjárulék fizetésénél. (T. 71, R. 165.)
— megszűnése az erdőkezelési költségjárulék fizetése alól. (T. 71, R. 163.)
Mezőgazdasági célra földek igénybevétele az erdőből. (T. 14, 15, R. 41—45.)
— művelettel való javítás közérdekű erdőtelepítés helyett. (T. 127, R. 261.)
— műveléssel való erdősítés. (R. 25.)
— (Országos) Kamara is jelöl tagokat az Országos Erdőgazdasági Tanácsba. (T. 237.)
Mérnöki Kamara meghallgatandó az erdőmérnököt megillető cím használatának engedélyezésénél. (R. 496.)
— — tagsága igazolandó az erdőmérnöki szaktanácsadói megbízatáskor. (R. 116.)
Mérséklése az adók és egyéb köztartozásoknak a természetvédelmi korlátozások miatt. (T. 221, R. 407.)
Mértéke a rendes évi legkisebb fahasználatnak. (T. 307, R. 487.)
— — véderdők kijelölésének. (R. 14.)
Miniszteri biztos (erdőbirtokossági társulati) által nem gyakorolható hatáskör. (T. 194, 206.)
— — — — kiküldése. (T. 206, R. 383.)
— — — — költségei. (T. 211, R. 386.)
— — — — **működésének** időtartama. (T. 206.)
— — — — — megszüntetése. (T. 206.)
— — — — véleményező bizottsága. (T. 206.)
— (érdekelt) hatáskör általában. (T. 27, 219, 222, 315, R. 113, 393, 403.)
Minisztertanácshoz előterjesztést tesz a földmívelésügyi miniszter a tájvédelmi körzet kijelölésére. (R. 403, 404.)
Minisztérium (m. kir.) hozzájárulása szükséges a tájvédelmi körzet kijelöléséhez. (T. 218.)
Minőségi védelme és nemesítése a faállománynak. (T. 24.)
Minősítése az erdei kihágásnak. (T. 261.)
— — — — több lopás esetén. (T. 263.)
— — erdőrendészeti áthágásnak. (T. 239.)
Minta a közérdekű erdőtelepítések nyilvántartásához. (R. 280, Min. VI.)
— — tájvédelmi körzetek törzskönyvéhez. (R. 406, Min. XV.)
— — természetvédelem tárgyai összeírásához. (R. 390, Min. XIII.)
— — természetvédelmi törzskönyvhöz. (R. 406, Min. XIV.)
— **az** államerdészeti kezelésbe átvett erdők nyilvántartásához. (R. 137, Min. II.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — átszállítási engedélyek nyilvántartásához. (R. 201, Min. IV.)
— — engedélyezett tutajozások és fausztatások könyvéhez. (R. 246, Min. V.)
— — **erdőbirtokossági társulati** alapszabályhoz. (T. 149.)
— — — — használati illetőségek átruházásának bejelentési könyvéhez. (R. 334, Min. IX.)
— — — — járulék kivetési lajstromhoz. (R. 352, Min. X.)
— — — — közös munka-kivetési lajstromhoz. (R. 352, Min. XI.)
— — — — névjegyzékhez. (R. 293, Min. VIII.)
— — — — szolgáltatások hátraléki kimutatásához. (R. 355, Min. XII.)
— — — társulatok nyilvántartásához. (R. 289, Min. VII.)
— — erdőgazdasági személyzet nyilvántartásához. (R. 118, Min. I.)
— — erdőkezelési költségjárulék kivetési lajstromához. (R. 154, Min. III.)

Módosítása az erdőbirtokossági társulati alapszabálynak. (T. 161.)
— — erdőgazdasági üzemtervnek. (T. 38, R. 86, 88.)

Mulasztásával a kötelességnek járó következmények az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 201, 209, R. 378, 384.)

Mulasztás büntetése az erdei kihágásoknál. (T. 258/8—23.)
— — — erdőrendészeti áthágásoknál. (T. 252.)

Munka a közös munkakerületbe sorozott közérdekű erdőtelepítéseknél. (T. 139, 142, R. 275.)
— **(erdőbirtokossági társulati)** fizetésért. (R. 351.)
— — — gazdasági. (T. 155, 185, R. 310, 350—352, 354.)
— — — kivetési lajstrom. (R. 352, 354.)
— — — megváltása. (T. 185, R. 350, 351, 355.)
— — — végzése. (T. 155, 185, R. 311, 350—352, 354.)
— költsége a védelmi célokra elrendelt közérdekű erdőtelepítéseknél. (T. 129.)
— költségeinek elszámolása és behajtása, amit állami előleggel végeztek. (T. 128, 133, 142, R. 27, 275, 276, 469, 472, 499.)

Munkakörben (magasabb) alkalmazott kisebb képesítésüeknek hatósági esküje. (T. 308, R. 495.)
— — **átmenetileg való** alkalmazhatása a kisebb képesítésű erdészeti alkalmazottnak. (T. 46, 308, 309, R. 493, 494.)
— — — — meghagyása a kisebb képesítésű erdészeti alkalmazottnak. (T. 46, 308, 309, R. 493—498.)

Munkaköre az erdőbirtokossági társulati közgyűlésnek. (T. 173—176, 178, 183, 185, 186, 188, 192—194, 197, 200, 201, R. 335, 342—347, 349, 350—354, 358, 359, 363, 369—375.)
— — erdőfelügyelőségi kirendeltségnek. (T. 235, R. 425, 428, 438, 471.)
— — erdőfelügyelőségnek. (T. 233, R. 432—436, 458, 471.)
— — erdőhivatalnak. (T. 66, 234, R. 81, 148, 149, 234, 425, 426, 428, 439, 458, 471, 472.)
— — **erdőigazgatóságnak.** (T. 232, R. 425—431.)
— — — az üzemterv jóváhagyásáig. (R. 429.)
— — erdőrendezőnek. (R. 428.)
— — Országos Erdőgazdasági Tanácsnak. (T. 237, R. 440.)

Munka (közérdekű erdőtelepítési) végzése. (T. 128, 129, R. 255, 256, 262.)
— — — végzéséhez szükséges anyagok beszerzése. (T. 128, 131, R. 262, 264.)
— (műszaki) költségei a védetté nyilvánítással kapcsolatban. (T. 219, R. 395, 396.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Munkaterve (évi) az erdőrendezési munkálatoknak. (R. 428.)
Munka (tiltott) végzésével elkövetett erdei kihágások. (T. 258/8—9.)
Múzeum (Magyar Nemzeti) Tanácsa döntése után lehet csak barlang feltárására engedélyt adni. (T. 216, R. 393, 399.)
Műemlékek Országos Bizottsága az Országos Természetvédelmi Tanácsban. (T. 217.)
Működése (erdőbirtokossági társulati) ellenőrzésének szüneteltetése. (T. 206.)
— — — felügyeletének szüneteltetése. (T. 206.)
— — — közben beállott zavarok következménye. (T. 206.)
Működésének ellenőrzése az erdőbirtokossági társulathoz kiküldött hatósági megbízottnak. (R. 378.)
— felügyelete és ellenőrzése az erdőbirtokossági társulatoknak. (Ötödik cím IV. fejezet, T. 204—211, R. 382—387.)
— időtartama az erdőbirtokossági társulati ügyek vitelére kirendelt miniszteri biztosnak. (T. 206.)
— megkezdése a megválasztott elnöknek az erdőbirtokossági társulatnál. (R. 369.)
— megkezdéséig a megválasztott elnök helyett az erdőbirtokossági társulati ügyek vezetése. (R. 369.)
— **megszüntetése az erdőbirtokossági** társulathoz kirendelt intéző szerveknek. (T. 193, R. 370, 379.)
— — — — társulati ügyek vitelére kirendelt miniszteri biztosnak. (T. 206.)
Működéséről az erdészeti igazgatásnak szóló évi jelentés. (R. 417.)
Műszaki munkálatok költségei a védetté nyilvánítással kapcsolatban. (T. 219, R. 395, 396.)
— nagyobb munkákkal megjavítható területek összeírása. (R. 250.)
— terve a barlang feltárásának. (R 399.)
— tervét a barlang feltárásának a m. kir. Földtani Intézet vizsgálja felül. (R. 393, 399.)
Művelése bányáknak a tájvédelmi körzetbe eső területen. (R. 38.)
— — — természetvédelmi területen. (R. 38.)
— — — véderdőben. (R. 38.)
— — **az erdőben.** (T. 13, R. 38.)
— — — — engedély nélkül. (R. 38.)
— — — — gyógyhely védövébe eső területen. (R. 38.)
— — — — megszűnik. (R. 40.)

N

Nagyobb műszaki munkálatokkal megjavítható területek kimutatása. (R. 250.)
Naplója (erdei kihágási) a védelmi szolgálattal megbizottaknak. (R. 128.)
— (szolgálati) az erdőgazdasági segédszolgálati alkalmazottaknak. (R. 107.)
Nemesítése a faállománynak. (T. 24.)
Névjegyzék (erdőbirtokossági társulati). (T. 147, R. 293, 319.)
— — — beterjesztése. (T. 156, 157.)
— — — életbeléptetése. (T. 159.)
— — — jogerős megállapítása után bejegyzések foganatosítása. (T. 162, R. 327.)
— — — kiigazítása. (T. 162, R. 327, 334, 337, 338.)
— — — **megállapítása.** (T. 157, R. 322.)
— — — — elleni jogorvoslat. (R. 322.)
— — — megállapításának visszautasítása. (T. 157, R. 322.)
— — — minta. (R. 293, Min. VIII.)
— — — összeállításának és vezetésének szabályai. (T. 162, R. 327.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — példányszáma. (T. 156, 160, R. 317, 319, 322, 326.)
— — — **tervezet elkészítése.** (T. 148—150, R. 293—301, 317.)
— — — — — elmulasztásának következményei. (T. 154.)
— — — — letárgyalása. (T. 151, 152, R. 316—319.)
Név megállapítás az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 155, R. 302.)
Növények, amelyek vadon élnek és védendők. (T. 212, 218, R. 388.)
— **(élősdi)** fellépésének megakadályozása. (T. 21—23, R. 61—64.)
— — fellépésénél országos veszély. (T. 22, R. 62.)
— — irtásának költségei. (T. 21—23, R. 61—64.)
— — károsításának enyhítésére használható az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 289/1.)
— **védetteiről** jegyzéket kell készíteni. (R. 388, 389.)
— — készített jegyzék nyilvánosságra hozandó. (R. 388, 389.)
— — szóló rendelet. (R. 388, 389, 503.)

Ny

Nyilvántartása a gazdasági fásítások törzskönyvében az alföldi gazdasági fásításra kijelölt területeknek. (T. 310.)
— — hatóságilag felesketett erdőgazdasági alkalmazottaknak. (T. 51, R. 123.)
— — kiterjedettebb államerdészeti kezelés alatt álló erdőknek. (R. 145.)
— — „közérdekből telepített erdő"-nek. (R. 261, 277, 279, 280, 282.)
— — rendkívüli fahasználatoknak. (T. 38.)
— — szabad erdőknek. (T. 2.)
— — szárazföldi szállítási engedélyeknek. (R. 201.)
— — védetté nem nyilvánított barlangoknak. (R. 398.)
— — **vizi** szállításoknak. (R. 233, 246.)
— — — szállításokra engedélyezett vizeknek. (R. 217.)
— **az** államerdészeti kezelésbe átvett erdőknek. (R. 137.)
— — erdei kihágási büntetéspénzek azon részének, amely az Országos Erdei Alapot illeti. (R. 460, 468.)
— — erdőbirtokossági társulatoknak. (R. 289.)
— — erdőgazdasági személyzetnek. (R. 115, 118.)
— — erdőkezelési költségjáruléknak. (T. 69, R. 161.)
— — erdőknek. (Erdők törzskönyve). (T. 7, R. 2—13, 52, 57, 81.)
— — erdők törzskönyvében az alföldi erdőtelepítésre kijelölt területeknek. (T. 310.)
— — üzemtervek ügyállásának. (R. 90.)
— (bejelentési könyve) az erdőbirtokossági társulati illetőségek élők közötti átruházásának. (R. 334, 338.)
— és meghatározása az erdőknek. (Első cím I. fejezet. T. 1—8, R. 1—20.)
Nyilvántartásáról és kezeléséről szóló belügyminiszteri rendelet az erdei kihágási büntetéspénzeknek, amelyek az Országos Erdei Alapot illetik. (R. 460.)
Nyilvántartókönyv a vizi szállításokról. (R. 217, 246.)
Nyomtatvány a hatósági eskübizonyítványhoz. (R. 123.)
— — személyazonossági igazolványhoz. (R. 127.)
— készítése, árusítása és elszámolása az Országos Erdei Alap terhére. (R. 471.)
— **(könyv)** a szolgálati naplóhoz. (T. 54.)
— — az erdei kihágási naplóhoz. (R. 128.)
Nyujtása kedvezményeknek. (T. 22, 23, 33, 142, 219, 289, R. 62, 64, 74, 275, 276, 395, 396 469.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— segélyeknek az Országos Erdei Alapból. (T. 23, R. 64, 467.)
— szolgáltatásoknak a hatósági kiküldöttek részére az erdőbirtokossági társulat által. (R. 386.)

O

Oltása az erdei tüzeknek. (T. 27—29, R. 67, 68.)
Oltásával az erdei tüzeknek kapcsolatos kötelezettségek. (T. 27—29, R. 67, 68.)
Oltás vezetése az erdei tüzeknél. (T. 29, R. 67, 68.)
Országgyűlésnek jelentés a kezelési költségjárulék egységtételéről. (T. 70.)
— — az engedélyezett rendkívüli fahasználatokról. (T. 38.)
Országos Erdei Alapból eljárási költségek utalványozására az erdőrendészeti hatóság vagy rendőri büntetőbíróság tesz előterjesztést. (R. 468.)
— — — előlegek utalványozása, visszafizetése és elszámolása. (R. 469.)
— — — **nyujtható** segélyek. (T. 23, R. 64, 467.)
— — — — támogatás vagy segély engedélyezésének eljárása. (R. 467.)
— — — összeget a földmívelésügyi miniszter utalványoz. (R. 467—472.)
— — — támogatást vagy segélyt kiutalni az erdőrendészeti hatóság, erdőigazgatóság vagy az erdészeti kutatóintézet javasolhat. (R. 467.)
— — — történt ingatlan vásárláshoz a pénzügyminiszter előzetes hozzájárulása szükséges. (R. 470.)
— — **Alap** célja és vagyona. (T. 287.)
— — — ingatlanainak kezelése. (R. 465.)
— — — **javára fizetendő** díjak. (R. 123, 126, 127, 471.)
— — — — — rendbírsági pénzbüntetési összegek, igazolványi díjak, stb. (R 461.)
— — — **jövedelme.** (T. 288.)
— — — — **az erdészeti** tudomány és szakirodalom előmozdítására használható. (T. 289/2.)
— — —.— — — kísérleti és kutatóügy fejlesztésére használható. (T. 289/2.)
— — — — — — szakismeretek terjesztésére használható. (T. 289/2.)
— — — — — erdőrendészeti intézkedéssel kapcsolatos kiadások fedezésére használható. (T. 289/3, R. 469.)
— — — — — erdőtelepítések és fásítások előmozdítására használható. (T. 289/1.)
— — — — felhasználható. (T. 289, R. 466—472.)
— — — — ingatlanok vásárlására használható. (T. 289/4, 291, R. 470.)
— — — — — káros rovarok és élősdi növények károsításának enyhítésére használható. (T. 289/1.)
— — — — természetvédelem előmozdítására használható. (T. 289/5, R. 470.)
— — —. (Kilencedik cím, T. 287—291, R. 458—473.)
— — — költségén szakirodalmi mű kiadásáról a földmívelésügyi miniszter rendelkezik. (R. 463.)
— — Alapnak felajánlott pénzadományok elfogadásáról a földmívelésügyi miniszter határoz. (R. 462.)
— — **Alapot illeti** a költségén kiadott szakirodalmi művek befolyt jövedelme. (T. 288/3, R. 463.)
— — — — **az** erdei kihágások befolyt büntetéspénzeinek az államot illető része. (T. 288/2, R. 460.)
— — — — — — erdőrendészeti áthágások befolyt pénzbírságainak

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

négyötöd része. (T. 247, 288/1, R. 459.)
— — — **illetik** a juttatott adományok. (T. 288/7, R. 461, 462.)
— — — — bizonyos ingatlanváltozással kapcsolatban befolyt összegek. (T. 288/4.)
— — — — elhelyezett pénzének kamatai. (T. 288/5.)
— — — — ingatlanainak jövedelme. (T. 288/6.)
— — — **illető erdei kihágási büntetéspénzek** befizetése, kezelése és nyilvántartása. (R. 460, 468.)
— — — — — — — — kezeléséről és nyilvántartásáról szóló belügyminiszteri rendelet. (R. 460.)
— — — — erdőrendészeti áthágási pénzbírság befizetése. (R. 459.)
— — — — erdőrendészeti áthágási pénzbírság téves behajtásának vagy befizetésének helyesbítése. (R. 459.)
— — — terhelik az erdőrendészeti áthágások és hivatalból üldözendő kihágások behajthatatlan eljárási költségei és hajtópénzei. (T. 247, 289/3, R. 468.)
— — **Alap** pénzkezelése (költségvetése, zárszámadása). (T. 290, R. 458.)
— — — postatakarékpénztári csekkszámlája. (R. 458.)
— — — részére megszerezhetők a közérdekű erdőtelepítésre kijelölt területek. (T. 289/4, 291, R. 470.)
— — — számvevőségi szolgálata. (R. 473.)
— — — terhére nyomtatványok, ürlapok, füzetek, jelvények készítése, árusítása és elszámolása. (R. 471.)
— — — **tőkevagyonának** igénybevétele. (T. 291, R. 466.)
— — — — kezelése és gyümölcsöztetése. (T. 291, R. 464—466.)
— **Erdészeti Egyesület is jelöl** erdőmérnöki ülnököt a közigazgatási bírósági tanácsba. (T. 230, R. 418.)
— — — — — tagokat az Országos Erdőgazdasági Tanácsba. (T. 237.)
— **Erdőgazdasági Tanácsba tagokat az Országos** Erdészeti Egyesület is jelöl. (T. 237.)
— — — — — — — Magyar Gazdasági Egyesület is jelöl. (T. 237.)
— — — — — — — Mezőgazdasági Kamara is jelöl. (T. 237.)
— — **Tanács** kiküldetései és költségei. (T. 237.)
— — — kinevezése. (T. 237.)
— — — megalakítása. (T. 237, R. 440.)
— — — szervezete és ügyrendje. (T. 237, R. 440.)
— — — ügyköre. (T. 4, 5, 7, 16, 20, 21, 31, 36, 38, 46, 79, 126, 237, 307, R. 5, 16, 51, 60, 61, 76, 114, 170, 260, 402, 403, 410, 470.)
— Központi Hitelszövetkezetnél szabad az erdőbirtokossági társulat tartaléktőkéjét elhelyezni. (R. 357.)
— Magyar Gazdasági Egyesület is jelöl tagokat az Országos Erdőgazdasági Tanácsba. (T. 237.)
— Mezőgazdasági Kamara is jelöl tagokat az Országos Erdőgazdasági Tanácsba. (T. 237.)
— **Természetvédelmi** Tanácsban a Müemlékek Országos Bizottsága. (T. 217.)
— — Tanáccsal közlendő határozatok. (R. 394.)
— — **Tanács** szakosztályai. (T. 217.)
— — — szervezete és ügyrendje. (T. 217, R. 400.)
— — — tagjainak kiküldetései és felszámítható költségei. (T. 217, R. 400.)
— — — ügyköre. (T. 217, 218, 312, R. 388, 390, 393, 394, 399, 401—403, 405, 408, 410, 411.)
— — — (vidéki) Bizottságai. (T. 217.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— veszély káros rovarok vagy élősdi növények fellépésénél. (T. 22, R. 62.)

Osztályba sorolás ellen észrevétellel lehet élni az államerdészeti kezelési költségjárulék kivetésénél. (R. 150.)

Osztály (erdészeti számvevőségi) a földmívelésügyi minisztériumban. (R. 464, 473.)

— (jövedelmezőségi) a kezelési költségjárulék kivetésénél. (T. 70, R. 150.)

Ö

Önkéntes erdőtelepítések adómentessége. (T. 294, R. 478—480.)

Őrzése az államerdészeti kezelés alatt álló erdőknek. (T. 67.)

— — erdőbirtokossági társulat felszámolási iratainak. (R. 367.)

— — erdőégés helyének. (T. 29, R. 67.)

— — erdőgazdasági üzemtervnek. (R. 81, 87.)

— — erdőknek. (T. 41, 45, 67, R. 110.)

Összeállítása az alföldi erdőtelepítési és gazdasági fásítási tervnek. (T. 310.)

— — együttes ideiglenes használati tervnek. (R. 491.)

— — erdei árszabályzatnak. (T. 266.)

— — erdőbirtokossági társulati névjegyzéknek. (T. 162, R. 327.)

Összefekvő közérdekű befásításra kijelölt területekről egységes erdőtelepítési tervek készítendők. (T. 139, R. 255, 282.)

Összeférhetetlensége az elsőfokú erdőrendészeti hatósági tagoknak. (R. 445, 449.)

Összefüggést nem szakítja meg az erdőknél. (R. 166.)

Összefüggő erdő tulajdonátruházással kapcsolatos természetbeni megosztása. (T. 75, R. 166.)

Összegek, amelyek a községi szegényalapot illetik az erdőbirtokossági társulat felszámolásánál. (R. 364.)

— — bizonyos ingatlanváltozással kapcsolatban befolynak az Országos Erdei Alapot illetik. (R. 288/4.)

— bírói letétbe helyezése az erdőbirtokossági társulat felszámolásánál. (R. 363, 365.)

Összegéből a kártérítésnek a bírói hatáskör megállapítása az erdei kihágásoknál. (T. 261, 262, 283.)

Összehívása az erdőbirtokossági társulati közgyűlésnek. (T. 196, 197.)

— — — — — hivataiból. (T. 196.)

Összeírása a közérdekből beerdősítendő területeknek. (R. 249—252, 260, 269.)

— — — beerdősítésre ki nem jelölt területeknek. (R. 253, 254.)

— — műszaki munkákkal megjavítható területeknek. (R. 250.)

— — védetté nem nyilvánított barlangoknak. (R. 398.)

— az erdőknek. (R. 2.)

— céljából a természetvédelem tárgyainak szükséges minta. (R. 390, Min. XIII.)

— törvényhatóságonként a természetvédelem tárgyainak. (R. 390—392.)

Összeírási lap az erdőknél a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőségnek is megküldendő. (R. 5.)

— — egybeállítása az erdőknél. (R. 3.)

— — hamis adatszolgáltatásának következménye az erdőknél. (R. 4.)

— — községenként az erdőkről. (R. 3.)

Összekötő út létesítése és fenntartása. (T. 85, R. 175, 176, 188.)

— — **létesítésének és fenntartásának** engedélyezése. (R. 176.)

— — — — — kérése. (R. 175, 188.)

Össze nem írt, közérdekből beerdősítendő területek kijelölési eljárása. (R. 253, 254.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Összhangba hozása az erdők törzskönyvének a telekkönyvvel. (T. 8, R. 11, 12, 52, 57.)
Ötéves időszakok a kezelési költségjárulék kivetésénél. (R. 150.)

P

Panasz a szakközeg eljárása ellen az államerdészeti kezelésnél. (R. 149.)
Panasznak a közigazgatási bíróság előtti tárgyalása. (T. 230.)
—, amely az erdő kezelési költségjárulék kivetése és összegének megállapítása ellen irányul, nincsen halasztó hatálya. (R. 156.)
— (az intézőszervek és alkalmazottak ellen) letárgyalása az erdőbirtokossági társulati közgyűlésen. R. 373.)
Panasszal a közigazgatási bíróságnál megtámadható elsőfokú erdőrendészeti hatósági határozatok. (T. 230.)
— **élhet** a közgyűlést vezető hatósági kiküldött. (T. 228.)
— — **(fellebbezhet)** a törvényhatósági tiszti ügyész. (T. 202, 228.)
— — — **felszólalhat) az** erdőfelügyelőség. (T. 202, 228, R. 416.)
— — — — — erdőigazgatóság. (T. 82, 202, 228, 257, R. 174.)
— lehet élni a közigazgatási bírósághoz. (T. 69, 86, 87, 99, 100, 108—110, 114, 116, 125, 129, 230, R. 136, 150, 156, 214, 222, 228—231, 237, 238, 243, 248, 348.)
Partmenti földek használata a vizi szállításoknál. (T. 122.)
Perei az erdőbirtokossági társulatnak. (R. 384.)
— — erdőmegosztásoknak. (R. 166.)
Per (polgári) útján követelhető az erdőrendészeti áthágással másnak okozott kár. (T. 251.)
Példányszáma az erdőbirtokossági társulati alapszabálynak. (T. 156, 160, R. 318, 319, 323, 326. 333.)
— — — — névjegyzéknek. (T. 156, 160, R. 317, 319, 322, 326.)
— — erdőgazdasági üzemtervnek. (R. 77, 81.)
— — üzemrendezési tervezetnek. (R. 76.)
Pénzadomány elfogadásáról, amelyet az Országos Erdei Alapnak ajánlanak fel, a földmívelésügyi miniszter határoz. (R. 462.)
Pénzbírsága (büntetése) az erdőrendészeti áthágásoknak. (T. 240.)
— — — — — közadók módjára hajtandó be. (T. 251.)
— — — — — nem változtatható át szabadságvesztésre. (T. 250.)
Pénzbírság (erdőrendészeti áthágási) egy részének befizetése az Országos Erdei Alap javára. (R. 459.)
— — — hováfordítása. (T. 247, 288.)
— — — megváltoztatása a fellebbvitel során. (T. 257.)
— — — négyötöd része az Országos Erdei Alapot illeti. (T. 247, 288/1, R. 459.)
— — — részletekben való fizetése. (T. 247, R. 443.)
— — — téves befizetésének helyesbítése, amely az Országos Erdei Alapot illeti. (R. 459.)
Pénzbiztosíték (újraerdősítési). (T. 38, R. 98.)
— — felhasználása hivatalból. (T. 38, 241, R. 99.)
Pénzbüntetések, amelyeket az Országos Erdei Alap javára fizetnek be. (R. 461.)
— **az erdei kihágások után.** (T. 267.)
— — — — — befolyó és az államot illető része az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 288/2, R. 460.)
Pénzeinek kamatai az Országos Erdei Alapot illetik. (T. 288/5.)
Pénzintézeti Központ kötelékébe tartozó pénzintézeteknél szabad az erdőbirtokossági társulat tartaléktőkéjét elhelyezni. (R. 357.)
Pénzkezelése az erdőbirtokossági társulatnak. (T. 155, R. 312.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— (költségvetése, zárszámadása) az Országos Erdei Alapnak. (T. 290, R. 458.)
Pénzt az Országos Erdei Alapból a földmívelésügyi miniszter utalványoz. (R. 467—472.)
Pénztárosa az erdőbirtokossági társulatnak. (T. 191—193, R. 354, 355.)
Pénzügyigazgatóság a földadókataszter erdőművelési ág változásáról az erdőfelügyelőséget értesíteni köteles. (R. 10.)
— — természetvédelemmel kapcsolatban a földadókataszteri adatokat az erdőigazgatósággal közölni köteles. (R. 407.)
— **értesítendő** a rendkívüli használatokról. (R. 97.)
— — az adókedvezményekről és a megszüntetésekről. (R. 480.)
Pénzügyminiszter adja meg, a földmívelésügyi miniszter feltételei alapján az adókedvezményeket. (T. 293, 294, R. 475, 478.)
— hatásköre. (T. 70, 133, 291, 293, 294, 302, 304, R. 76, 145, 153, 154, 400, 403, 407, 408, 424, 470, 475, 478, 480.)
— hozzájárulása szükséges az Országos Erdei alapból történő ingatlanvásárláshoz. (R. 470.)
— rendelete a törvénnyel kapcsolatos illetékekről. (T. 302.)
Polgári per útján követelhető az erdőrendészeti áthágással másnak okozott kár. (T. 251.)
Polgármester útján bejelenthető a barlang felfedezése. (R. 397.)
Postatakarékpénztári csekkszámlája az Országos Erdei Alapnak. (R. 458.)
Postatakarékpénztárnál helyezendők el gyümölcsöztetésre az Országos Erdei Alap tőkéi. (R. 464.)
Pótköltségvetése az erdőbirtokossági társulatnak. (R. 350, 359, 378.)
Pótlása a fiatalosoknak. (R. 26.)
— — vágásterületeknek. (R. 24—27.)

R

Rendbírságok, amelyeket az Országos Erdei Alap javára fizetnek be. (R. 461.)
Rendelet a felesketett erdőgazdasági alkalmazottak személyazonossági igazolványáról. (R. 127.)
— — — — — szolgálati jelvényéről. (R. 126.)
— — közérdekű alföldi erdőtelepítések kijelöléséről. (R. 251.)
— — közös erdészeti segédszolgálati szervezetről (mintaszabályzat). (T. 43, R. 109.)
— — már alkalmazásban álló erdőgazdasági személyzet adatainak bejelentéséről. (R. 112.)
— — meghatalmazott jogköréről az államrendészeti kezelésnél. (T. 73.)
— — rendkívüli szükségletek kielégítését célzó rendkívüli fahasználatok engedélyezéséről. (T. 38, R. 101.)
— — segédszolgálati alkalmazottak szolgálati naplójáról. (T. 54.)
— — természetvédelem tárgyainak megállapításáról. (R. 388.)
— — **törvénnyel kapcsolatos** illetékekről. (T. 302.)
— — — — telekkönyvi változások eljárásának szabályozásáról. (T. 314.)
— — turistautak időleges tilalmáról. (T. 25, 312.)
— — védett állat- és növényfajokról. (R. 388, 389, 503.)
— **az** alföldi erdő és gazdasági fásítási területek kijelölési eljárásáról. (T. 310.)
— — államerdészeti kezelésben lévő birtokok segédszolgálati alkalmazottainak szolgálati viszonyáról. (T. 56, R. 502.)
— — egyéb rendkívüli használatokról. (R. 92.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — együttes ideiglenes használati tervek összeállításáról. (R. 491.)
— — **erdei** árszabályzat megállapításának részletes szabályairól. (T. 266.)
— — — kihágási naplóról. (R. 128.)
— — erdészeti igazgatás szervezetéről. (R. 437.)
— — **erdőbirtokossági társulati** jogosultság (illetőség) megállapításáról. (T. 150.)
— — — — névjegyzék összeállításáról és vezetéséről. (T. 162.)
— — — társulatok felszámolásáról. (T. 189.)
— — **erdőgazdasági** alkalmazottak szolgálati szabályzatáról. (T. 55, R. 126, 504.)
— — — közösség szervezetéről és ügyviteléről. (T. 301.)
— — — üzemtervek nyilvántartásának szabályairól. (R. 90.)
— — — üzemtervekről. (T. 31, R. 77, 85, 501.)
— — erdőigazgatóságok és erdőfelügyelőségek tennivalóiról. (T. 231.)
— — **erdők és természetvédelmi** területeken haladó utaknak a turistaság szervei által való rendfenntartási közreműködéséről. (T. 312.)
— — — — — területek látogatásának módozatairól. (T. 312.)
— — — törzskönyvi nyilvántartásáról. (T. 7.)
— — eskübizonyítvány kiállítási díjáról. (R. 123.)
— — 1935. IV. t.-c. életbeléptetéséről. [53.250/1935. F. M. sz. (bevezetés.)]
— — **Országos** Erdei Alapot illető erdei kihágási büntetéspénznek kezeléséről és nyilvántartásáról. (R. 460.)
— — — Természetvédelmi Tanács szervezetéről és ügyrendjéről. (R. 400.)
— — üzemrendezési utasításról. (T. 31, R. 77, 85, 501.)
— ellenére igazolvány nélkül erdei termékeknek forgalomba hozásával elkövetett kihágások. (T. 30, 258/20.)
— életbeléptetésével hatályát vesztett rendeletek. (R. 505.)
— (végrehajtási) életbeléptetése. (R. 506.)
Rendelkezések a faállomány fejlődésének biztosítására. (R. 59, 60.)
— — kihágási büntetőtörvénykönyvből az erdei kihágásokra is alkalmazhatók. (T. 272.)
—, **amelyek** a gyógyfürdők, gyógyintézmények, üdülőhelyek és gyógyvizek körüli erdőkre vonatkoznak. (T. 295.)
— — az ingatlan tulajdonosára vonatkoznak, a hitbizományi birtokosra, javadalmasra, a haszonélvezőre és a haszonbérlőre (vadászatira is) alkalmazandók. (T. 292, R. 474.)
— (büntető). (Nyolcadik cím, T. 239—286, R. 441—457.)
Rendes bírói út igénybevétele; az erdészeti igazgatás szervezete; erdőrendészeti hatóságok; jogorvoslatok. (Hetedik cím, T. 226—238, R. 412—440.)
— évi fahasználatok legkisebb mértéke. (T. 307, R. 487.)
Rendezése a tulajdonjognak az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 210.)
Rendfentartási közreműködéséről szóló rendelet a turistaság szerveinek erdők és természetvédelmi területen haladó utakon. (T. 312.)
Rendkívüli egyéb használatokról szóló rendelet. (R. 92.)
— **fahasználat.** (T. 38, R. 91—101.)
— — **engedélyezése.** (T. 38, R. 91—98, 100, 101.)
— — — a pénzügyigazgatósággal is közlendő. (R. 97.)
— — engedélyezésének akadályai. (T. 38, R. 95.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — jövedelméből elsősorban a köztartozások fedezendők. (R. 97, 100.)
— — kérése előterjesztésének kellékei. (R. 92—94.)
— — kéréséhez vagyonfelügyeleti hozzájárulás is szükséges. (R. 92.)
— — kérésének előterjesztése. (R. 92—94.)
— **fahasználatok** jelentése. (T. 38.)
— — megtakarítása. (T. 38, R. 95, 96.)
— — megtakarításától való eltekintés. (T. 38, R. 96.)
— — nyilvántartása. (T. 38.)
— fahasználattal kapcsolatos terület-kikebelezés. (R. 53.)
— **használat (erdőbirtokossági társulati)** értékesítése. (T. 180.)
— — — — **jövedelmének felhasználása.** (T. 186, R. 100, 358.)
— — — — — — felett csak a földmívelésügyi miniszter dönthet. (R. 358.)
— — igénybevételének határideje. (R. 100.)
— — **jövedelmének felhasználása** a közbirtokosságoknál. (R. 100.)
— — — — a legeltetési társulatoknál. (R. 100.)
— — meghatározása. (R. 91.)
— — üzemtervi feljegyzése. (R. 100.)
— szükséglet kielégítését célzó fahasználatok kijelölése. (T. 38, R. 101.)
Rendőri büntetőbíróság tesz előterjesztést eljárási költség kiutalására az Országos Erdei Alapból. (R. 468.)
Rendszabályok az erdőbirtokossági társulati intézőszervek és alkalmazottak ellen. (T. 155, 208, R. 307, 328.)
Rendtartás készítése erdőkről. (T. 146, R. 286, 288, 325.)
— (legelő) készítése. (T. 146, R. 287, 288.)
Régi erdőbirtokosságoknak erdőbirtokossági társulattá való átalakítása. (T. 160, 163, 166, 186, R. 326, 333.)
— erdők államerdészeti kezelése. (T. 64, R. 142.)
— erdősítéseknek csere-erdőtelepítésként való beszámítása. (T. 306.)
— hatósági eskü igazolása. (T. 52, R. 123, 124.)
Részesek a magánjogi követelést egyetemlegesen tartoznak megfizetni az erdei kihágásoknál. (T. 278.)
Részletekben való fizetése az erdőrendészeti áthágási pénzbírságnak. (T. 247, R. 443.)
Rongálásával a talajnak elkövetett erdei kihágások. (T. 258/7.)
Rongálással elkövetett erdei kihágások. (T. 258/2—7.)
Rovarok (károsak) elterjedésének megakadályozása. (T. 21—23, R. 61—64.)
— — fellépésénél országos veszély. (T. 22, R. 62.)
— — irtásának költségei. (T. 21—23, R. 61—64.)
— **károsítása** enyhítésére használható az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 289/1.)
— — miatt adókedvezmények. (T. 293, R. 475, 476.)

S

Segédszolgálat (erdőgazdasági) ellátása. (T. 40, 43, 67, R. 103, 106, 109.)
— — — az államerdészeti kezelés alatt álló erdőknél. (T. 43, 67, R. 107—109.)
Segédszolgálati (erdészeti) járulék. (T. 43, R. 136.)
— — **közös szervezetbe** felvehetők. (R. 107.)
— — — — lépésre kötelezettek. (T. 40, R. 103, 107.)
— — — — való felvétel a vagyonfelügyeleti hatóság kérésére. (R. 107.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — **szervezeti tagság** kezdete. (R. 107. 136.)
— — — — — — megszűnése. (R. 107, 108, 139.)
— — — szervezet részletes szabályai. (T. 43, R. 109.)
— **(erdőgazdasági) alkalmazottak** szakképesítése. (T. 48.)
— — — **szolgálati** naplója. (T. 54.)
— — — — szabályzata, akik az államerdészeti kezelésben lévő birtokokon teljesítenek szolgálatot. (T. 56, R. 502.)
Segédszolgálatra (erdőgazdaságira) alkalmazottak kettős munkaköre. T. 42, R. 106.)
— — **való** alkalmasság. (T. 48, 50.)
— — — alkalmatlanság. (T. 50, R. 119.)
Segélyek az Országos Erdei Alapból. (T. 23, R. 64, 467.)
— — — — — — az erdőrendészeti hatóság, erdőigazgatóság vagy erdészeti kutatóintézet javaslatára utalhatók. (R. 467.)
— engedélyezése. (T. 23, 219, 289, R. 64, 395, 396, 467.)
— engedélyezésének eljárása az Országos Erdei Alapból. (R. 467.)
Suhángok vagy facsemeték ellopása vagy megrongálása miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/j.)
Sűrűsége a faállományoknak általában. (R. 22.)
— — — a közérdekű erdőtelepítéseknél. (R. 270.)

Sz

„Szabad erdők". (T. 2, R. 1.)
— — államerdészeti kezelésbe vétele. (R. 132.)
— — erdőgazdasági művelés alóli kivonása. (R. 49.)
— — nyilvántartása. (T. 2.)
— rendelkezésű vizek a vizi szállítás szempontjából. (T. 101, R. 247.)
Szabadságvesztésre az erdőrendészeti áthágások pénzbírságát nem lehet átváltoztatni. (T. 250.)
Szabályai a tűzrendészetnek. (T. 25—29, R, 65—68.)
— **az erdei** árszabályzat összeállításának. (T. 266.)
— — — kihágási hatáskörnek. (T. 281.)
— — **erdőbirtokossági társulati** anyag és pénzkezelésnek. (T. 155, R. 312.)
— — — — közgyűlésnek. (T. 155, 194—201, R. 304, 369—375, 379.)
— — — — névjegyzék összeállításának és vezetésének. (T. 162, R. 327.)
— — — — vagyon kezelésének és használatának. (T. 155, 166, 173, 175, 176, 186, R. 310, 312, 342—344, 356—359.)
— — erdőgazdasági üzemtervek összeállításának. (T. 31, R. 77, 85, 501.)
— — erdőgazdálkodásnak általában. (T. 9, R. 21—27.)
— — erdőrendészeti áthágási eljárásnak. (R. 441.)
— általában az erdőgazdálkodásnak. (Első cím II. fejezet, T. 9—18, R. 21—57.)
Szabályzata a közös erdészeti segédszolgálati szervezetnek. (T. 43, R. 109.)
— **az** államerdészeti kezelés alatt álló birtokok segédszolgálati alkalmazottai szolgálatának. (T. 56, R. 502.)
— — erdőgazdasági alkalmazottak szolgálatának. (T. 55, R. 126, 504.)
— — erdők törzskönyve vezetésének. (T. 7.)
— — 1898 : XIX. t.-c. 14. §-a alapján alkotott szolgálati és fegyelmi) a kerületi erdőőrökre az új kiadásáig részben érvényben marad. (R. 502.)
— (fegyverviselési, fegyverhasználati és fegyelmi) az erdőőröknek

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(régi) az új kiadásáig részben érvényben marad. (R. 504.)

Szabályozása a vizi szállításnak több engedélyes esetén. (T. 113—115, R. 233, 234.)

— az erdőbirtokossági társulat felszámolásának. (T. 189, R. 360—367.)

Szakértő szerepe az erdőrendészeti áthágásoknál. (T. 254, R. 446, 447.)

Szakirodalmi művek az Országos Erdei Alap költségén való kiadásáról a földmívelésügyi miniszter rendelkezik. (R. 463.)

— — befolyt jövedelmei, amelyek a költségén adattak ki, az Országos Erdei Alapot illetik. (T. 288/3, R. 463.)

— — előmozdítására használható az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 289/2.)

Szakismeretek terjesztésére használható az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 289/2.)

Szakképesítése az erdőgazdasági segédszolgálati alkalmazottaknak. (T. 48.)

— — erdőmérnököknek. (T. 47.)

Szakképviseletet a hivatalból üldözendő erdei kihágások eljárásánál az erdőfelügyelőség kiküldöttje látja el. (T. 286.)

Szakközeg az államerdészeti kezelésért az előírt szolgáltatáson felül mást nem fogadhat el. (R. 148.)

— eljárása ellen panasz az államerdészeti kezelésnél. (R. 149.)

Szakosztályai az Országos Természetvédelmi Tanácsnak. (T. 217.)

Szakszerű ellátása az erdőgazdálkodásnak; erdőgazdasági személyzet. (Első cím V. fejezet, T. 39—59, R. 102—129.)

— ellátásánál az erdőgazdálkodásnak a terület nagyságának meghatározása. (R. 103.)

— **gazdálkodás** a folyamszabályozási erdőkben. (T. 44.)

— — az árvédelmi erdőkben. (T. 44.)

Szaktanácsadó erdőmérnök megbizatásának feltételei. (R. 104, 110, 116.)

— — tartásra kötelezettek. (T. 39, R. 103, 104, 495.)

Szavazati joga az erdőbirtokossági társulati tagoknak. (T. 150, 152, 153, 155, R. 290, 291, 293, 301, 304, 316, 317.)

Szavazás meghatalmazott útján az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 199, R. 316, 376.)

Szállítása erdei termékeknek. (Harmadik cím, T. 85—125, R. 175—248.)

Szállítási (szárazföldi) engedély felülvizsgálata. (T. 91, R. 191.)

— — — időtartama. (T. 91, R. 188, 190.)

— — — kérése. (T. 89, R. 175, 183—186, 189, 194—202, 211.)

— — — kérésének módosítása. (T. 95, R. 197, 199.)

— — — meghosszabbítása. (T. 91, R. 189, 190.)

— — — megszűnése. (T. 91, 96, 98, 99, R. 209, 210.)

— — — megtagadása. (T. 88. R. 182.)

— — — megváltoztatása (átruházása, kiegészítése, módosítása). (T. 95, R. 197, 199, 200.)

— — — nem pótolja a többi szükséges engedélyeket. (R. 187.)

— — — nyilvántartása. (R. 201.)

— — — visszavonása. (T. 91, R. 191—208.)

— **(vizi) engedély** időtartama. (T. 107, R. 223, 224.)

— — — kérése. (T. 105, R. 218.)

— — — meghosszabbítása. (R. 224.)

— — — megszűnése. (T. 119, R. 237.)

— — — megváltoztatása (átruházása, kiegészítése, módosítása, be-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tiltása). (T. 103, 107, 116, R. 225, 227.)
— — — nyilvántartása. (R. 233, 246.)
— — — visszavonása. (T. 116, R. 235.)
— — jog gyakorlása. (T. 120—122.)
— — kérdések elintézése. (R. 216.)
— — kérések elutasítása. (T. 103, R. 219, 225.)
Szállításnak (vizen) engedély nélkül való foganatosítása miatti erdőrendészeti áthágások. (T. 239/5.)
Szállításnál (szárazföldön) a károsítások elleni védekezés. (T. 94, R. 194—196.)
— — — — megtérítése. (T. 94, 97, R. 195, 196.)
— — — kötelezettségek nem teljesítésének következményei. (T. 100, R. 206—210.)
— — az engedélyes térítési kötelességei. (T. 97, 98, R. 202—204, 209, 210.)
— — biztosíték letétele. (T. 99, R. 205, 208, 210.)
— — fának megjelölése. (T. 94.)
— — igazolványok bevezetése. (T. 94, R. 194—196.)
— **(vizen) a** fa megjelölése. (T. 120.
— — — partmenti földek használata. (T. 122.)
— — — szokásos vizi átkelések biztosítása. (T. 111.)
— — — vízügyi törvény rendelkezései szerinti kártalanítás. (T. 124, R. 241.)
— — biztosíték letétele. (T. 120, 125, R. 243.)
Szállításra (szárazföldi) magánszállító berendezés igénybevétele. (T. 87, 91, R. 203.)
— — magánút igénybevételének mértéke. (T. 93.)
— — milyen magánterület nem vehető igénybe, illetve nem sajátítható ki. (T. 88, R. 182.)
— — vonatkozó határozatok elleni jogorvoslatok. (R. 214.)
— **(vizi) használható vizek** megállapítása. (T. 101, 102, R. 215—217.)
— — — — megállapításának eljárása. (R. 217, 219.)
— — **szolgáló vízművek vagy egyéb építmények** átadása, átalakítása, illetve eltávolítása. (T. 117, 118, R. 236.)
— — — — — — — **átadásának, átalakításának, illetve eltávolításának** eljárása. (T. 117, 118, R. 236, 238.)
— — — — — — — — — — engedélyezése. (T. 117, 118, R. 236, 238.)
— — — — — — — — — — kérése. (T. 118, R. 236.)
— — — — — — — fenntartása. (T. 118.)
— — — — — — — létesítése. (T. 104, R. 226.)
— — — — — — — **létesítésének** elrendelése. (T. 108, 109, R. 226, 228—230.)
— — — — — — — — engedélyezése. (T. 104, R. 226.)
— — — — — — — — kérése. (T. 104, R. 226.)
— — — — — — — utáni kártalanítás. (T. 117—119, 123, 124, R. 238—243.)
— — **vonatkozó** adatoknak a vizikönyvbe való bevezetése. (R. 245.)
— — — határozatok elleni jogorvoslatok. (R. 248.)
Szállítással (szárazföldi) kapcsolatban a magánút és tartozékainak jókarban tartása. (T. 92, R. 192.)
— — — magánterület igénybevétele. (T. 86, R. 177—180.)
— — **kapcsolatos** eljárási költségek. (T. 100, R. 205, 206, 211—213.)
— — — erdőrendészeti áthágások. (T.239/3.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— **(vizi)** járó költségek viselése. (T. 114, 115, 118, 119, R. 234, 237, 238, 242.)
— — **kapcsolatos** eljárási költségek. (T. 125, R. 242.)
— — — kisajátítás engedélyezése. (T. 112.)
— — — **kisajátítási** eljárás. (T. 112, R. 232.)
— — — — jog. (T. 112.)
— — — **kisajátítás** kérése. (R. 232.)
— — — — megtagadása. (T. 112.)
Szállítás (szárazföldi) engedélyezése magánegyezségnél. (T. 95, 97, 98, R. 197, 202—204.)
— — — magánterületen. (T. 89—91, R. 177—181.)
— — — magánúton. (T. 86, R. 177, 178, 180.)
— — foganatosításának bejelentése. (T. 96, R. 198.)
— — végzéséhez szükséges magánterület, stb. kérése és eljárása. (T. 89, R. 181, 183—186, 194—202, 211.)
— szárazon. (Harmadik cím I. fejezet, T. 85—100, R. 175—214.)
Szállítást (szárazföldi) engedélyező határozat kellékei. (T. 90, 97, 98, R. 187, 193, 202, 204.)
— (vizi) engedélyező határozat kellékei. (T. 105—108, R. 219, 222—225, 228.)
Szállítás vizen. (T. 101—125, R. 215—248.)
— **(vizi)** bejelentése. (T. 121, R. 233.)
— — engedélyezése. (T. 105—109, R. 222—225.)
— — engedélyezésének eljárása. (T. 105, R. 219—221.)
— — **miatt** egyéb vízhasználati jogok korlátozása. (T. 110, R. 231.)
— — — nem korlátozható vállalatok. (T. 110, R. 231.)
— — rendelkezéseinek megszegése miatt erdőrendészeti áthágások. (T. 239/4.)
— — szabályozása több engedélyes esetén. (T. 113—115, R. 233, 234.)
— — szempontjából szabad rendelkezésű vizek. (T. 101, R. 247.)
Szállító berendezésekhez igénybe vett földek ellenőrzése. (R. 47.)
— — — — — határállandósítása. (R. 42.)
— — — — — visszacsatolása az erdőhöz. (T. 15, R. 42, 47.)
— — szükséges földek igénybevétele erdőből. (T. 14, 15, R. 41, 42.)
— berendezés (magán) igénybevétele szárazföldi szállításra. (T. 87, 91, R. 203.)
— magánút használatának mértéke a szárazföldi szállításnál. (T. 93.)
Számadások felülvizsgálása az erdőbirtokossági társulat felszámolásánál. (R. 366.)
Számvevőség erdészeti osztályának munkaköre a földmívelésügyi minisztériumban. (R. 464, 473.)
— — szolgálatára való alkalmasság. (T. 236.)
— mellé rendelt) erdőigazgatósági munkaköre. (R. 147, 156, 161, 275, 414, 430, 472, 499.)
— szolgálata az Országos Erdei Alapnál. (R. 473.)
— **(törvényhatósági) felülvizsgálja** a kezelési költségjárulék kivetési lajstromait. (R. 154, 156.)
— — — az erdőbirtokossági társulat felszámolási számadásait. (R. 366.)
Száraz fának gyökerestől kidöntése miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/c.)
Szárazföldi szállítás engedélyezése magánegyezség esetén. (T. 95, 97, 98, R. 197, 202—204.)
— — — magánterületen. (T. 89—91, R. 177—181.)
— — — nem pótolja a többi szükséges engedélyeket. (R. 187.)
— — foganatosításának bejelentése. (T. 96, R. 198.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár. 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— szállításhoz szükséges magánterület, stb. kérése és eljárása. (T. 89, R. 181, 183—186, 194—202, 211.)
— **szállítási engedély** felülvizsgálata. (T. 91, R. 191.)
— — — időtartama. (T. 91, R. 188, 190.)
— — — kérése. (T. 89, R. 175, 183—186, 189, 194—202, 211.)
— — — meghosszabbítása. (T. 91, R. 189, 190.)
— — — megszűnése. (T. 91, 96, 98, 99, R. 209, 210.)
— — — megváltoztatása (átruházása, kiegészítése, módosítása). (T. 95, R. 197, 199, 200.)
— — — nyilvántartása. (R. 201.)
— — — visszavonása. (T. 91, R. 191, 208.)
— **szállítás** magánterületen. (T. 86, R. 177—180.)
— — magánúton. (T. 86, R. 177, 178, 180.)
— — megtagadása. (T. 88, R. 182.)
— **szállításnál a** fának megjelölése. (T. 94.)
— — — **károsítások** elleni védekezés. (T. 94, R. 194—196.)
— — — — megtérítése. (T. 94, 97, R. 195, 196.)
— — — kötelezettségek nem teljesítésének következményei. (T. 100, R. 206—210.)
— — az engedélyes térítési kötelességei. (T. 97, 98, R. 202—204, 209, 210.)
— — biztosíték letétele. (T. 99, R. 205, 208, 210.)
— — igazolványok bevezetése. (T. 94, R. 194—196.)
— — magánút használatának mértéke. (T. 93.)
— **szállításra** magánszállító berendezés igénybevétele. (T. 87, 91, R. 203.)
— — milyen magánterület nem vehető igénybe, illetve nem sajátítható ki. (T. 88, R. 182.)
— — vonatkozó határozatok elleni jogorvoslatok. (R. 214.)
— **szállítással** kapcsolatban a magánút és tartozékainak jókarbantartása. (T. 92, R. 192.)
— — kapcsolatos erdőrendészeti áthágások. (T. 293/3.)
— **szállítást engedélyező** eljárás költségei. (T. 100, R. 205, 206, 211—213.)
— — — határozat kellékei. (T. 90, 97, 98, R. 187, 193, 194, 202—204.)
Szárazon szállítás. (Harmadik cím I. fejezet, T. 85—100, R. 175—214.)
Származási igazolvány megszüntetése. (R. 70.)
— — melletti értékesítés. (T. 30, R. 69, 70.)
Szegényalapot (községit) illető összegek az erdőbirtokossági társulat felszámolásánál. (R. 364.)
Szemeteléssel erdőben elkövetett erdei kihágások. (T. 258/17.)
Személyazonossági (erdőgazdasági alkalmazottnál) igazolvány. (R. 127.)
— — — — díja. (R. 127.)
— — — — kiállítása. (R. 127.)
— — — — megsemmisítése és érvénytelenítése. (R. 127.)
— — — — megsemmisítéséről szóló kimutatás. (R. 127.)
Személyzet erdőgazdasági; az erdőgazdálkodás szakszerű ellátása. (Első cím V. fejezet, T. 39—59, R. 102—129.)
— — létszáma. (T. 46, 309, R. 112—116, 495.)
— — létszámának megállapítása vagyonfelügyeleti erdőknél. (R. 112, 113.)
— — nyilvántartása. (R. 115, 118.)
Szervezetbe (erdészeti közös segédszolgálatiba) felvehetők. (R. 107.)
— — — — **lépettek tagságának** kezdete. (R. 107, 136.)
— — — — — — megszűnése. (R. 107, 108, 139.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — — **lépésére kötelezettek.** (T. 40, R. 103, 107.)

— — — — — — szervezeti szabályai. (T. 43, R. 109.)

— — — — való felvétel a vagyonfelügyeleti hatóság kérésére. (R. 107.)

Szervezete az erdőbirtokossági társulatoknak. (Ötödik cím III. fejezet, T. 190—203, R. 368—381.)

— — erdészeti igazgatásnak; erdőrendészeti hatóságok; jogorvoslatok; a rendes bírói út igénybevétele. (Hetedik cím, T. 226—238, R. 412—440.)

— — **Országos** Erdőgazdasági Tanácsnak. (T. 237, R. 440.)

— — — Természetvédelmi Tanácsnak. (T. 217, R. 400.)

Szervezetéről az erdészeti igazgatásnak szóló rendelet. (R. 437.)

— — erdőgazdasági közösségnek szóló rendelet. (T. 301.)

Szerződési és árverési feltételek megállapítása az erdőbirtokossági társulati használatok értékesítésénél. (T. 177, R. 345.)

Szerződéskötés az árverés megtartása után az erdőbirtokossági társulatnál. (R. 347.)

Székhelyén az erdőigazgató a törvényhatósági bizottság tagja. (T. 232.)

Székhelyétől távol az erdőigazgatóságnak az illetékes erdőfelügyelőség vezetője a törvényhatósági bizottság tagja. (T. 232.)

Szigorúan védett területek a büntető rendelkezések szempontjából. (T. 260.)

Szolgalmi jog alapján való legeltetés. (R. 34.)

Szolgálati és fegyelmi szabályzatot, amelyet az 1898 : XIX. t.-c. 14. §-a alapján alkottak, az új kiadásáig kell részben a kerületi alerdészekre (főerdőőrökre és erdőőrökre) alkalmazni. (R. 502.)

— **fegyvere** a felesketett erdőgazdasági alkalmazottnak. (T. 53, R. 125.)

— — kedvezményes a felesketett erdőgazdasági alkalmazottnak. (R. 125.)

— jelvénye a felesketett erdőgazdasági alkalmazottnak. (T. 53, 59, R. 126, 127.)

— jogviszonya a magánszolgálatban álló erdőgazdasági alkalmazottnak. (T. 57.)

— naplója az erdőgazdasági segédszolgálati alkalmazottnak. (T. 54.)

— **szabályzata az** államerdészeti kezelés alatt álló birtokok segédszolgálati alkalmazottjának. (T. 56, R. 502.)

— — — erdőgazdasági alkalmazottnak. (T. 55, R. 126, 504.)

— viszonyai az erdészeti alkalmazottnak az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 43, 56, 155, R. 306.)

Szolgálatra (alerdészi, főerdőőri, erdőőri) való alkalmasság. (T. 48, 50.)

— — — — — alkalmatlanság. (T. 50, R. 119.)

— (erdészeti számvevőségi) való alkalmasság. (T. 236.)

— **(erdőgazdasági)** alkalmazottak hatósági esküje. (T. 51.)

— — való alkalmazhatóság igazolása. (R. 117.)

— **(erdőkerülői) való** alkalmasság. (T. 49, 50.)

— — — alkalmatlanság. (T. 50, R. 119.)

— **(erdőmérnöki) való** alkalmasság. (T. 47, 50, 236.)

— — — alkalmatlanság. (T. 50, R. 119.)

Szolgálat változtatásnál hatósági eskü. (R. 120.)

Szolgáltatások, amelyeket az erdőbirtokossági társulat a hatósági kiküldött részére nyujtani köteles. (R. 386.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— az államerdészeti kezeléssel kapcsolatban. (T. 65, 66, 68, R. 143—145.)
— **(erdőbirtokossági társulati)** behajtása. (T. 184, R. 355.)
— — — hátraléki kimutatása. (T. 184, R. 355.)
— — — kiszámítása. (R. 352.)
— — — kivetésének ideje. (R. 350.)
— — — nyilvántartói. (R. 352, 354, 355.)
—, melyeken felül egyéb nem fogadható el az államerdészeti kezelésnél. (R. 148.)
Szótöbbséggel (általános) eldönthető ügyek az erdőbirtokossági társulati közgyűlésen. (T. 199, R. 375.)
— — el nem dönthető ügyek az erdőbirtokossági társulati közgyűlésen. (T. 199.)
Szükségből elkövetett erdei kihágás. (T. 270.)
Szünetelő üzemmód szerinti időszaki fahasználatok. (R. 487, 490.)
Szüneteltetése az erdőbirtokossági társulat működése ellenőrzésének és felügyeletének. (T. 206).

T

Tagja a törvényhatósági bizottságnak az erdőigazgatóság székhelyétől távol az illetékes erdőfelügyelőség vezetője. (T. 232.)
— — — — székhelyén az erdőigazgató. (T. 232.)
— az erdőbirtokossági társulatnak. (T 169.)
Tagokat az Országos Erdőgazdasági Tanácsba az Országos Erdészeti Egyesület is jelöl. (T. 237.)
— — — — — — — — Magyar Gazdasági Egyesület is jelöl. (T. 237.)
— — — — — — — — Mezőgazdasági Kamara is jelöl. (T. 237.)
Tagok (erdőbirtokossági társulati) jogai és kötelességei. (T. 155, 166, 169, 170, 172, 173, 179, 181—186, 194—203, R. 304, 308, 334—338, 341, 342, 347, 349, 355, 359, 369—375, 379.)
— — — részére illetőség elővásárlása. (R. 338.)
— összeférhetetlensége (kizárási okok) az elsőfokú erdőrendészeti hatóságnál. (R. 445, 449.)
Tagoktól (erdőbirtokossági társulati) használati díjak szedése. (T. 181.)
— — — késedelmi kamatok szedése. (T. 182, 184, R. 355.)
Tagsági járulék (erdőbirtokossági társulati) kivetése elleni felszólalás. (T. 183.)
— — — — kivetésének közlése. (T. 183, R. 353.)
— — — — szedése. (T. 181—183, R. 349, 353—356.)
Tagságuk megszűnése után az erdőbirtokossági társulati tagok anyagi felelőssége. (T. 182.)
Talajkötési vagy közérdekű erdőtelepítési munkálatokkal kapcsolatos erdőrendészeti áthágások. (T. 239/2.)
Talajrongálással elkövetett erdei kihágások. (T. 258/7.)
Tanács (Országos Erdőgazdasági) ügyköre. (T. 4, 5, 7, 16, 20, 21, 31, 36, 38, 46, 79, 126, 237, 307, R. 5, 16, 51, 60, 61, 76, 114, 170, 260, 410 440.)
— — Természetvédelmi) munkaköre. (T. 217, 218, 312, R. 388, 390, 393, 394, 399, 401—403, 405, 408, 410, 411.)
Tartaléktőke (erdőgazdasági alap) képzése és elhelyezése az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 186, R. 357.)
Tartalma a bányafeltárást engedélyező határozatnak. (R. 399.)
— — szárazföldi átszállítást engedélyező határozatnak. (T. 90, 97, 98, R. 187, 193, 202—204.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — véderdő kijelölési határozatnak. (R. 14.)
— — védetté nyilvanító határozatnak. (T. 218, R. 394, 405.)
— — vizi szállítást engedélyező határozatnak. (T. 105—108, R. 219, 222—225, 228.)
— **az** elsőfokú erdőrendészeti áthágási határozatnak. (R. 452.)
— — erdőbirtokossági társulati alapszabálynak. (T. 155, R. 302, 313.)
— — erdőgazdasági üzemtervnek. (T. 31, 32, 36, R. 72, 77—80.)
— — üzemrendezési tervezetnek. (R. 76, 80.)
Tartása erdőbirtokossági társulati alakuló közgyűlésnek. (T. 142, 151, 153, R. 290, 292, 314—319, 321.)
— — — árverésnek. (R. 347.)
— — — közgyűlésnek. (T. 195, 196, 198—201, R. 371, 372, 374—376, 379.)
Tartására alerdésznek (főerdőőrnek, erdőőrnek) kötelezettek. (T. 40, R. 103.)
Tartózkodással erdőben elkövetett erdei kihágások. (T. 258/13.)
Tájvédelmi körzetbe, illetve természetvédelmi területbe eső nem természetvédelmi célú kisajátítás. (T. 224, R. 411.)
— körzetben bányák művelése. (R. 38.)
— **körzet** kijelöléséhez a magyar királyi minisztérium hozzájárulása szükséges. (T. 218.)
— — kijelölésének kihirdetése. (R. 404, 405.)
— — kijelölésére a miniszternek tanácshoz kell előterjesztést tenni. (R. 403, 404.)
— — kijelölési eljárása. (T. 218, R. 401— 403.)
— — kisajátítása. (T. 223, R. 410.)
— — kisajátítási árának megállapítása. (T. 223, R. 410.)
— — (táj, tájék, tájrész). (T. 212, 215, 218, R. 390, 392, 401, 403, 404.)
— — törzskönyvezése. (T. 220, R. 406.)
Támogatás a község részéről a közérdekű erdőtelepítéssel kapcsolatban. (T. 134, R. 267.)
— engedélyezésének eljárása az Országos Erdei Alapból. (R. 467.)
— kiutalását az Országos Erdei Alapból az erdőrendészeti hatóság, erdőigazgatóság vagy erdészeti kutatóintézet javasolhatja. (R. 467.)
Tárgyalása a panaszoknak a közigazgatási bíróság előtt. (T. 230.)
— **az erdőrendészeti áthágásoknak.** (T. 253—257, R. 446—449.)
— — — — a helyszínén. (T. 253, 255.)
— — — — terhelt nélkül. (T. 254.)
Tárgyalásán az erdőrendészeti áthágásoknak a vád képviselője az erdőfelügyelőség kiküldöttje. (T. 256, R. 445.)
Tárgyalásáról a közigazgatási bírósági tanácsnak a kijelölt erdőmérnök ülnök kizárása. (R. 422.)
— az erdőrendészeti áthágásnak jegyzőkönyvet kell készíteni. (T. 255, 257.)
Tárgyalás (erdőrendészeti áthágási) elhalasztása. (R. 448.)
— — — kitűzése és idézések kibocsátása. (T. 254, R. 446, 447.)
— — — mellőzése a vád alaposságának elismerése esetén. (T. 254.)
Tárgyalásra való előkészítése az erdészeti igazgatási ügyeknek. (R. 414.)
Társulat erdejében az erdőbirtokossági vagy legeltetési társulati tagnak elkövetett erdei kihágása, illetve erdőrendészeti áthágása. (T. 243, 269.)
— **(erdőbirtokossági)** által nyujtandó szolgáltatások a hatósági kiküldött részére. (R. 386.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — ellen indított perek. (R. 384.)
— — **feloszlása.** (T. 188.)
— — — mikor nem határozható el. (T. 188.)
— — felszámolása a feloszláskor. (T. 189, R. 360—367.)
— — **felszámolásának** jóváhagyása. (R. 366.)
— — — közhírré tétele. (R. 361.)
— — — rendelettel való szabályozása. (T. 189.)
— — **felszámolásánál a felesleg** felosztása. (T. 189, R. 363—365.)
— — — — — felosztásának kimutatása. (R. 364, 365.)
— — — — községi szegényalapot illető összegek. (R. 364.)
— — — — vagyon értékesítése. (R. 362.)
— — — bírói letétbe helyezése. (R. 363, 365.)
— — — csőd kérése. (R. 362.)
— — felszámolását intézőszervek. (R. 362.)
— — **felszámolási iratainak** beterjesztése. (R. 366.)
— — — — megőrzése. (R. 367.)
— — — számadásainak felülvizsgálása. (R. 366.)
— — jogképességének kezdete. (T. 163.)
— — kötelezettség vállalása. (T. 164, R. 328.)
— — **kötelékébe** nem vonható ingatlanok. (T. 146, R. 284, 286.)
— — — tartozó ingatlanok és ingók megjelölése. (T. 155, 166, R. 303.)
— — — vonandó ingatlanok és ingók. (T. 146, 166, R. 284, 286.)
— — — vonható ingatlanok. (T. 146, R. 286, 287.)
— — közgyűlésének szabályai. (T. 155, 194—201, R. 304, 369—375, 379.)
— — megalakulásával a vagyon a társulatra száll át. (T. 166.)
— — megszűnésének esetei. (T. 187.)
— — működése ellenőrzésének és felügyeletének szüneteltetése. (T. 206.)
— — működésében beállott zavarok következménye. (T. 206.)
— — **működésének** ellenőrzése. (T. 204, 205, 207, R. 382.)
— — — ellenőrzése és felügyelete. (T. 204, 205, 207, R. 382.)
— — nevének megállapítása. (T. 155, R. 302.)
— — nyilvántartása. (R. 289.)
— — perei. (R. 384.)
— — szervezete. (Ötödik cím III. fejezet, T. 190—203, R. 368—381.)
— — tagjai. (T. 169.)
— — **vagy legeltetési)** erdejében való legeltetés. (R. 33.)
— — — — fahasználatának engedélyezési eljárása. (R. 488.)
— — — — rendkívüli jövedelmének felhasználása. (R. 100.)
— — — — tagjának erdei kihágása, illetve erdőrendészeti áthágása a társulat erdejében. (T. 243, 269.)
— — vezetőségének erdőrendészeti áthágása. (T. 239/6.)
— — végleges megalakulása. (T. 159, 163.)
— — végrehajtó szerveire a legeltetési társulat végrehajtó szerveinek hatásköre átruházható. (R. 287.)
Társulati (erdőbirtokossági) alakuló közgyűlés előkészítése. (T. 148, 150, 151, R. 290, 292, 314.)
— — — — eredménytelen megismétlése után a teendők. (R. 321.)
— — — — hatósági kiküldöttje. (T. 151, R. 315, 317—319.)
— — — — iratainak, alapszabályainak és névjegyzékének beterjesztése. (T. 155, 157.)
— — — — megismétlése. (T. 153, R. 321.)
— — — — tartása. (T. 147, 151—153, R. 290, 292, 314—319, 321.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — alapok létesítése. (T. 155, 186, R. 313, 357, 358.)
— — **alapszabály** beterjesztése. (T. 156, 157.)
— — — életbeléptetése. (T. 159.)
— — — jóváhagyása. (T. 158, R. 323, 324.)
— — — jóváhagyásának visszautasítása. (T. 158, R. 323.)
— — — kellékei (tartalma). (T. 155, R. 302—313.)
— — — minta. (T. 149.)
— — — módosítása és kiegészítése. (T. 161.)
— — — példányszáma. (T. 156, 160, R. 318, 319, 323, 326, 333.)
— — — **-tervezet.** (T. 148, 149, 151, 155, R. 290, 292, 302—313.)
— — — — **elkészítése.** (T. 155, R. 318.)
— — — — — elmulasztásával járó következmények. (T. 154.)
— — — — letárgyalása. (T. 151, R. 318, 319.)
— — árverés előkészítése. (T. 177, R. 345.)
— — **árverésen** hatósági kiküldött részvétele. (T. 177, R. 347.)
— — — közreműködő hatósági kiküldött költségei. (R. 346.)
— — árverés eredményének felülvizsgálata. (T. 179.)
— — árveréshez a becsérték kiszámítása. (T. 176, 180, R. 344.)
— — árverési és szerződési feltételek megállapítása. (T. 177, R. 345.)
— — **árverés** meghirdetése. (T. 177, R. 347.)
— — — megtartása. (R. 347.)
— — — után a szerződés megkötése. (R. 347.)
— — bányászati jog vagy bánya haszonbérbeadása. (T. 176, 178, 179, R. 344.)
— — elnöki minőség igazolása. (R. 368.)
— — **elnök** megválasztásának bejelentése. (T. 193.)
— — — megválasztásának tudomásul vétele. (R. 369.)
— — — munkaköre. (T. 148, 159, 177, 183, 189—193, 196—198, 202, 228, R. 331 334, 343, 347, 351, 352, 359, 362—364, 366, 368—371, 380, 381, 384.)
— — — **működésének** megkezdése. (R. 369.)
— — — — megkezdéséig a társulat ügyeinek vezetése. (R. 369.)
— — **erdei használatok értékesítése.** (T. 155, 173—180, R. 311, 342, 348.)
— — — — — árverés mellőzésével. (T. 176, 344.)
— — — — felértékelése. (T. 174.)
— — — — felosztása. (T. 155, 173, R. 313, 342.)
— — — — gyakorlása. (T. 155, 172, 173, 181, 182, R. 311, 341, 342.)
— — — — kis tételben (árszabályzat szerint) eladása. (T. 175, R. 343.)
— — — termékek értékesítése. (T. 155, 173—180, R. 311, 342—348.)
— — erdészeti alkalmazottak szolgálati viszonyai. (T. 43, 56, 155, R. 306.)
— — erdőben természetben gyakorolható használatok megállapítása. (T. 173, R. 342.)
— — erdő ellen végrehajtás. (T. 167.)
— — erdőgazda munkaköre. (T. 191—193, R. 354.)
— — erdő vadászati jogának értékesítése. (T. 176, 178, 179, R. 344.)
— — fizetett munkák. (R. 351.)
— — forgótőke. (R. 358.)
— — gazdasági munkák végzése. (T. 155, 185, R. 310, 350—352, 354.)
— — **használati** illetőségnek az Országos Erdei Alap részére megszerzése. (T. 289/4, 291, R. 470.)
— — — jog gyakorlásának átengedése. (T. 172, R. 341, 342.)
— — határozat jóváhagyás nélküli végrehajtásának következménye. (T. 200.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — **hatósági kiküldött** eljárása ellen felszólalás. (T. 211.)
— — — — költségei. (T. 211, R. 386.)
— — — — költségeinek behajtása és kiutalása. (R. 387.)
— — — — költségjegyzékének érvényesítése. (R. 386.)
— — — — közgyűlést vezető panasszal élhet. (T. 228.)
— — — kirendelt intézőszervek működésének megszüntetése. (T. 193, R. 370, 379.)
— — — **megbízott** által nem gyakorolható hatáskör. (T. 194, 201.)
— — — — díjazása. (T. 201.)
— — — — kirendelése. (T. 201, R. 378, 384, 385.)
— — — — kirendelésének megszüntetése. (R. 379.)
— — — — működésének ellenőrzése. (R. 378)
— — **ideiglenes elnök** kirendelése. (T. 148, 193, R. 291, 368—370.)
— — — — munkaköre. (T. 148, 149, 156, 159, 193, R. 290, 292, 314, 368—370.)
— — **illetőség** (arányrész). (T. 147, 150, R. 292.)
— — — **elővásárlása a** tagok részére. (R. 338.)
— — — — — társulat részére. (R. 338.)
— — — elővásárlási joga élők közötti átruházásnál. (T. 169, 170, R. 334—338.)
— — — **élők közötti** átruházása. (T. 155, 169, 170, R. 309, 334—338.)
— — — — — átruházásának bejelentési könyve. (R. 334, 338.)
— — — — — átruházásánál az elővásárlási jog gyakorlásának ideje. (T. 170, R. 335.)
— — — megállapítása. (T. 150, R. 292—301.)
— — — nem élők közötti átruházása. (R. 334.)
— — — **vételárának hivatalból való megállapítása.** (R. 336.)
— — — — — — — — elleni bírói jogorvoslat. (R. 336.)
— — — — — — — — tárgyában hozott határozat végrehajtását a vita nem gátolja. (R. 336.)
— — **ingatlan** elidegenítése és a vételár felhasználása. (T. 165, R. 329—332.)
— — — kisajátítása. (R. 329, 331.)
— — — megterhelése (jelzálogjoggal). (T. 168.)
— — — telekkönyvezése a társulat megalakulása után. (T. 166, 167, R. 333.)
— — — tulajdonjogának rendezése. (T. 210.)
— — **intézőszervek** ellen rendszabályok. (T. 155, 208, R. 307, 328.)
— — — kirendelése. (T. 193, 201.)
— — — munkaköre. (T. 155, 190—193, R. 305, 352, 354, 355, 362—364, 366, 368, 370, 376, 377, 381.)
— — — választása. (T. 193, R. 370.)
— — **járulék-kivetési** ív. (R. 353.)
— — — lajstrom. (R. 352—354.)
— — jegyzőkönyv hitelesítése és kivonatos másolatai. (R. 319, 371.)
— — jegyző munkaköre. (T. 191—193, R. 319, 371.)
— — jogerősen megállapított névjegyzékbe történő bejegyzések foganatosítása. (T. 162, R. 327.)
— — jogok érvényesítésére vonatkozó meghatalmazás. (T. 209, R. 384.)
— — kiadások fedezése. (T. 181, 183, 186, R. 349, 353, 354, 359.)
— — kölcsön felvételének feltételei. (T. 168, 186, R. 356.)
— — kölcsönnel kapcsolatban kötvények kibocsátása. (T. 304.)
— — kötelességek elmulasztásával járó következmények. (T. 201, 209, R. 378, 384.)
— — költségvetés. (T. 200, R. 349, 351, 358, 359, 378.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — **közgyűlésen az** erdőigazgatóság és erdőfelügyelőség is részt vehet. (T. 194.)
— — — — indítványok letárgyalása. (T. 197.)
— — — — intézőszervek elleni panaszok letárgyalása. (R. 373.)
— — — **általános szótöbbséggel** eldönthető ügyek. (T. 199, R. 375.)
— — — — el nem dönthető ügyek. (T. 199.)
— — — hatósági intézkedések letárgyalása. (T. 197.)
— — — meghatalmazott útján szavazás. (T. 199, R. 316, 376.)
— — **közgyűlés** hatásköréből ki nem vonható ügyek. (T. 194.)
— — — hivatalból összehívása. (T. 196.)
— — **közgyűlési egyes** határozatok ellen bírói jogorvoslatok. (T. 203.)
— — — — **határozatokhoz** a földmívelésügyi miniszter jóváhagyása szükséges. (T. 200, R. 377.)
— — — — — az elsőfokú erdőrendészeti hatóság hozzájárulása szükséges. (T. 200, R. 377.)
— — — **határozatok.** (T. 197—200.)
— — — — **ellen felszólalások.** (T. 202, R. 377, 380.)
— — — — — — előterjesztése. (R. 380.)
— — — — felszólalás dacára való végrehajthatóságának feltételei. (T. 202.)
— — — — jóváhagyásra való előterjesztése. (T. 202, R. 377, 380.)
— — — — végrehajtása. (R. 381.)
— — — jegyzőkönyv vezetése és kellékei. (T. 195, R. 371.)
— — közgyűlésnek munkaköre. (T. 173—176, 178, 179, 183, 185, 186, 188, 192—194, 197, 200, 201, R. 335, 342—347, 349—354, 358, 359, 363, 369—375.)
— — közgyűlés összehívása. (T. 196, 197.)
— — közgyűlésre karhatalom kirendelése. (R. 374.)
— — közgyűlés tartásának ideje és lefolytatása. (T. 195, 196, 198—201, R. 371, 372, 374—376, 379.)
— — **közös munkák.** (T. 155, 185, R. 311, 350—352, 354.)
— — — — kivetési lajstroma. (R. 352, 354.)
— — — — megváltása. (T. 185, R. 350, 351, 355.)
— — második árverés tartása. (T. 178, R. 348.)
— — **névjegyzék.** (T. 147, R. 293, 319.)
— — — beterjesztése. (T. 156, 157.)
— — — elkészítése elmulasztásának következménye. (T. 154.)
— — — életbeléptetése. (T. 159.)
— — — kiigazítása. (T. 162, R. 327, 334, 337, 338.)
— — — **megállapítása.** (T. 157, R. 322.)
— — — — ellen jogorvoslat. (R. 322.)
— — — megállapításának visszautasítása. (T. 157, R. 322.)
— — — minta. (R. 293, Min. VIII.)
— — — összeállításának és vezetésének szabályai. (T. 162, R. 327.)
— — — példányszáma. (T. 156, 160, R. 317, 319, 322, 326.)
— — — **-tervezet** elkészítése (összeállítása). (T. 148—150, R. 293—301, 317.)
— — — letárgyalása. (T. 151, 152, R. 316—319.)
— — pénz és anyagkezelés szabályai. (T. 155, R. 312.)
— — pénztáros munkaköre. (T. 191—193, R. 354, 355.)
— — pótköltségvetés. (R. 350, 359, 378.)
— — **rendkívüli használat** értékesítése. (T. 180.)
— — — — **jövedelmének felhasználása.** (T. 186, R. 100, 358.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — — — — — felett csak a földmívelésügyi miniszter dönthet. (R. 358.)
— — **szolgáltatások** hátralékának behajtása. (T. 184, R. 355.)
— — — hátraléki kimutatása. (T. 184, R. 355.)
— — — kiszámítása. (R. 352.)
— — — kivetésének ideje. (R. 350.)
— — — nyilvántartói. (R. 352, 354, 355.)
— — **tagok** anyagi felelőssége tagságuk megszűnése után. (T. 182.)
— — — használati illetőségére vezetett végrehajtás (árverés). (T. 171, R. 339.)
— — — jogai és kötelességei. (T. 155, 166, 169, 170, 172, 173, 179, 181—186, 194, 200—203, R. 304, 308, 334—338, 341, 342, 347, 349, 350, 355, 359, 369—375, 379.)
— — — szavazati joga. (T. 150, 152, 153, 155, 199, R. 290, 292, 293, 301, 304, 308, 316, 317, 321, 344.)
— — **tagok tagsági** járuléka. (T. 181—183, R. 349, 353—356.)
— — — — **járulék** kivetése elleni felszólalás. (T. 183.)
— — — — — kivetésének közlése. (T. 183, R. 353.)
— — **tagoktól** használati díjak szedése. (T. 181.)
— — — késedelmi kamatok szedése. (T. 182, 184, R. 355.)
— — tartaléktőke (erdőgazdasági alap) képzése és elhelyezése. (T. 186, R. 357.)
— — terhes vagyonszerzés. (T. 164, R. 328.)
— — tiszta jövedelem felosztása. (T. 155, 172, 186, R. 313, 358.)
— — **ügyek vitelére kirendelt miniszteri biztos** által nem gyakorolható hatáskör. (T. 194, 206.)
— — — — — — — — kiküldése. (T. 206, R. 383.)
— — — — — — — — költségei. (T. 211, R. 386.)
— — — — — — — — működésének időtartama. (T. 206.)
— — — — — — — — megszüntetése. (T. 206.)
— — — — — — — — véleményező bizottsága. (T. 206.)
— — vagyon kezelésének és használatának szabályozása. (T. 155, 166, 173, 175, 176, 186, R. 310, 312, 342—344, 356—359.)
— — választmány. (T. 183, 191—193, R. 347, 352, 362, 381.)
Társulatok (erdőbirtokossági). (Ötödik cím, T. 146—211, R. 283—387.)
— — jogviszonya és hatásköre. (Ötödik cím II. fejezet, T. 163—189, R. 328—367.)
— — megalakulása. (Ötödik cím I. fejezet, T. 146—162, R. 283—327.)
— — működésének felügyelete és ellenőrzése. (Ötödik cím IV. fejezet, T. 204—211, R. 382—387.)
Társulatot (erdőbirtokossági) kifelé az elnök képviseli. (T. 190, R. 368.)
Társulatra (erdőbirtokossági) való átszállása a közös erdő tulajdonjogi részeinek vagyonátruházási illetékmentes. (T. 302.)
Társulat részére erdőbirtokossági társulati illetőség elővásárlása. (R. 338.)
Társulattá (erdőbirtokossági) alakulás kötelezettségének ideje. (T. 146, R. 285.)
— — **alakulásra** kötelezettek. (T. 146, R. 283—286.)
— — — nem kötelezettek. (T. 146, R. 286.)
— — való átalakítása a régi erdőbirtokosságoknak. (T. 160, 163, 166, 186, R. 326, 333.)
Társulás közös erdőkerülő tartására. (T. 41, 45, 46, R. 110, 113.)
— — erdőmérnök tartására. (T. 39, 45, 46, R. 103, 110, 111, 113.)
Távolsága az alföldi gazdasági fásításoknak a határvonaltól. (T. 310.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Teendők államerdészeti kezeléssel kapcsolatban. (T. 65, 66, R. 143—145.)
— — — —, **amelyek** csak külön felhatalmazásra végezhetők. (R. 143.)
— — — — — — meghatalmazás esetén sem végezhetők. (R. 143.)
— — — — — — végzése kötelező a vagyonfelügyeleti hatóság megkeresésére. (R. 143.)
— — — — az erdőfelügyelőség részéről. (T. 65, 66, 68—70, 71, R. 143, 144, 149, 150, 151, 154, 165.)
Telekkönyvezése a közérdekű erdőtelepítés befejezésének. (R. 282.)
— — — — elrendelésének. (T. 140, R. 272, 279.)
— — váltógazdálkodásos erdőművelésnek. (R. 57.)
— **az** erdőbirtokossági társulati ingatlannak a társulat megalakulása után. (T. 166, 167, R. 333.)
— — erdőkikebelezésnek. (R. 52.)
— — erdőmegosztásnak. (T. 84, R. 174.)
— — ingatlanoknak az erdőbirtokossági társulat megalakulása előtt. (T. 210.)
Telekkönyvi hatóságnak az erdőfelügyelőség erdőmegosztással kapcsolatban véleményt ad. (R. 173.)
— nyilvántartása az erdőbirtokossági társulati illetőség árverésének. (T. 171, R. 339.)
— változások eljárását a törvénynyel kapcsolatban az igazságügyminiszter rendelettel szabályozhatja. (T. 314.)
Telekkönyvnek az erdők törzskönyvével való összhangba hozása. (T. 8, R. 11—13, 52, 57.)
Telepengedély erdei bányászásnál. (R. 38.)
Telepítése erdőnek közérdekből. (T. 126.)
Televényföld ellopása miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/h.)
Tenyésző (vad) állat- és növényfajok, amelyek védendők. (T. 212, 218, R. 388.)
— — állatok részére vizek. (T. 212, 218, R. 391, 392.)
Terheltek többsége esetén az erdőrendészeti áthágási fellebbvitel. (R. 455.)
Terhelt nélkül való tárgyalása az erdőrendészeti áthágásnak. (T. 254.)
Termékek átszállítása magánterületen. (T. 86, R. 177—180.)
— — magánúton, stb. (T. 86, R. 177—180.)
— **átszállításának engedélyezése.** (T. 89—91, R. 177—181.)
— — — magánegyezség esetén. (T. 95, 97, 98, R. 197, 202—204.)
— — — nem pótolja a többi szükséges engedélyeket. (R. 187.)
— **átszállításánál a** károsítások megtérítése. (T. 94, 97, R. 195, 196.)
— — — kötelezettségek nem teljesítésének következményei. (T. 100, R. 206—210.)
— — — magánút használatának mértéke. (T. 93.)
— — — szállítására vonatkozó határozatok elleni jogorvoslatok. (R. 214.)
— — — **szállítási engedélyek** megváltoztatása (átruházása, kiegészítése, módosítása.) (T. 95, R. 197, 199, 200.)
— — — — — nyilvántartása. (R. 201.)
— — **az** anyag feldolgozása magánterületen. (T. 86, R. 177, 179.)
— — — engedélyes térítési kötelességei. (T. 97, 98, R. 202—204, 209, 210.)
— — — engedélyezett szállítás bejelentése. (T. 96, R. 198.)
— — — **engedélyező** eljárás költségei. (T. 100, R. 205, 206, 211—213.)
— — — — határozat kellékei. (T. 90, 97, 98, R. 187, 193, 202—204.)
— — — **engedély** felülvizsgálata. (T. 91, R. 191.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — — időtartama. (T. 91, R. 188, 190.)
— — — — meghosszabbítása. (T. 91, R. 189, 190.)
— — — — megszűnése. (T. 91, 96, 98, 99, R. 209, 210.)
— — — — visszavonása. (T. 91, R. 191, 208.)
— — biztosíték letétele. (T. 99, R. 205, 208, 210.)
— — használt magánút és tartozékainak jókarban tartása. (T. 92, R. 192.)
— — **magán** szállító berendezés igénybevétele. (T. 87, 91, R. 203.)
— — — -területnek kérése és eljárása. (T. 89, R. 181, 183—186, 194—202, 211.)
— —, mely magánterület nem vehető igénybe, illetve nem sajátítható ki. (T. 88, R. 182.)
— — szállítási igazolványok bevezetése. (T. 94, R. 194—196.)
— **(erdei)** értékesítése az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 155, 173—180, R. 311, 342—348.)
— — megrongálása miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/e.)
— rendelet ellenére, igazolvány nélkül forgalomba hozásával elkövetett kihágások. (T. 30, 258/20.)
— **szállítása.** (Harmadik cím, T. 85—125, R. 175—248.)
— — szárazon. (Harmadik cím I. fejezet, T. 85—100, R. 175—214.)
— **származási igazolványának** bevezetése. (T. 30, R. 69, 70.)
— — — megszüntetése. (R. 70.)
Természetben gyakorolható használatok megállapítása az erdőbirtokossági társulati erdőben. (T. 173, R. 342.)
— megosztása tulajdon átruházással kapcsolatban a területileg összefüggő erdőnek. (T. 75, R. 166.)
Természeti és történelmi emlékek. (T. 212.)
Természetnek alakulatai. (T. 212.)
Természetvédelem a földmívelésügyi miniszter irányítása és főfelügyelete alatt áll. (T. 217.)
— **alá** helyezés megtagadása. (R. 394.)
— — **vont barlang használati jogának a tulajdonostól való elvonása.** (T. 222, R. 409.)
— — — — — — — — — — — miatt kártérítés megállapítása. (T. 222, R. 409.)
— — — — megtekintéséért díjak szedése. (R. 409.)
— a vadászat gyakorlását nem érinti. (T. 214.)
— biztosítása a kijelölés után. (R. 405.)
— célja. (T. 213.)
— ellen elkövetett erdei kihágások. (T. 225, 258/13, 258/19, R. 389.)
— előmozdítására használható az Országos Erdei Alap jövedelme. (T. 289/5, R. 470.)
— (Hatodik cím, T. 212—225, R. 388—411.)
— mértéke (korlátai) és keretei. (T. 214, 215.)
— nem terjed ki a használt épületeken rakott madárfészkekre. (T. 214.)
Természetvédelemről és az erdőkről szóló 1935:IV. t.-c. (T. 1—315.)
— — — — — — — — — — életbeléptetési rendelete. [53.250/1935. F. M. sz. (bevezetés)].
— — — — — — — — — — végrehajtása tárgyában kiadott 35.000/1938. F. M. sz. rendelet. (R. 1—506.)
Természetvédelem tárgyai. (T. 212, 218.)
— — és az erdők felett a felügyelet és a kormányhatósági ellenőrzés gyakorlása. (T. 226.)
— —, illetőleg területeinek kijelölési eljárása. (T. 218, R. 388—394, 401—403.)
— — jegyzékbe foglalandók. (R. 388, 389.)
— — összeírásához szükséges minta. (R. 390, Min. XIII.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — rendelettel megállapítandók. (R. 388.)
— — területei és a tájvédelmi körzetek törzskönyvezendők. (T. 220, R. 406.)
— — törvényhatóságonként összeirandók. (R. 390—392.)
Természetvédelmet vagy okszerű erdőgazdálkodást gátló használati jogok illetve tulajdoni korlátozások megváltása. (T. 296, R. 481.)
Természetvédelmi eljárás az erdőnél. (R. 394.)
— kihágásoknál követendő eljárás. (T. 225.)
— **korlátozás miatt** adók és egyéb köztartozások mérséklése. (T. 221, R. 407.)
— — — az államtól kártérítés igénylése. (T. 221, R. 407, 408.)
— — — kártérítést a bíróság is megállapíthat. (T. 221.)
— **Tanács (Országos)** értesítendő egyes határozatokról. (R. 394.)
— — — munkaköre. (T. 217, 218, 312, R. 388, 390, 393, 394, 399, 401—403, 405, 408, 410, 411.)
— — — szakosztályai. (T. 217.)
— — — szervezete és ügyrendje. (T. 217, R. 400.)
— — — tagjai. (T. 217.)
— — — tagjainak kiküldetései és felszámítható költségei. (T. 217, R. 400.)
— — — vidéki Bizottságai. (T. 217.)
— területek. (T. 212, 215, 218, R. 390, 392—394.)
— **területeken** bányák művelése. (R. 38.)
— — és erdőkben haladó utaknak a turistaság szervei által való rendfentartása közreműködésére vonatkozó rendelet. (T. 312.)
— **területek és** erdők látogatásának módozatairól szóló átmeneti rendelet. (T. 312.)
— — — véderdők adómérséklése. (T. 293, R. 475, 476.)
— —, **illetve tájvédelmi körzetek** kisajátítási árának megállapítása. (T. 223, R. 410.)
— — — — — nem természetvédelmi célú kisajátítása. (T. 224, R. 411.)
— — — — — természetvédelmi célú kisajátítása. (T. 223, R. 410.)
— — megjelölése. (R. 394, 395.)
— — terjedelmének megállapítása. (R. 392.)
— — törzskönyvezése. (T. 220, R. 406.)
— — törzskönyvét a földmívelésügyi miniszter és az erdőigazgatóságok vezetik. (R. 406.)
Terület, amely a közutakról és vámokról szóló törvény alól mentes. (T. 311.)
— — — **törvény hatálya alá** nem tartozik. (T. 2, R. 1.)
— — — — — — tartozik. (T. 1, 3, 4, R. 1.)
— csere — l. terület kikebelezés.
— **kikebelezés.** (T. 16.)
— — eljárása. (R. 48—56, 170.)
— — erdőmegosztással. (R. 55.)
— — hivatalból. (R. 54.)
— — rendkívüli fahasználattal. (R. 53.)
— — telekkönyvi feljegyzése. (R. 52.)
Terv a barlang műszaki feltárásához. (R. 399.)
— — — — feltárásáról a Magyar Királyi Földtani Intézet által felülvizsgálandó. (R. 393, 399.)
— (alföldi erdőtelepítési és gazdasági fásítási) összeállítása, jóváhagyása és előírásainak végrehajtása. (T. 310.)
— **erdőgazdasági, együttes ideiglenes** használati) összeállítására vonatkozó rendelet. (R. 491.)
— — — — használatra. (R. 491.)
— — **ideiglenes** használati) alapján foganatosított fahasználatok utólagos bejelentése. (R. 492.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — használatra. (T. 307, R. 490, 491.)
— **(erdőtelepítési) a közérdekű erdősítésre kijelölt összefekvő területekről.** (T. 139, R. 256, 282.)
— — — — — — — — — előírásainak végrehajtása közös munkakerületekbe sorozással. (T. 139, 142, R. 274.)
— — — — — — **területekről.** (T. 137—140, R. 253—259, 262, 263, 271, 272, 278.)
— — — — — — — elkészítése. (T. 140, R. 256.)
— — — — — — — előírásainak elmulasztásával járó következmények. (T. 142, R, 274, 276.)
— — — — — — — **előírt munkálatainak** irányítása. (T. 143, R. 277.)
— — — — — — — — — végrehajtása. (T. 142, R. 275.)
— — — — — — — hatályon kívül helyezett hatósági példányát a törvényhatóság levéltárában kell elhelyezni. (R. 282.)
— — — — — — — jóváhagyása. (T. 140, R. 258.)
— — — — — — — jóváhagyott példányainak kiadása. (R. 259, 271.)
— — — — — — — letárgyalása. (T. 140, R. 256, 257.)
— — — — — — — után üzemtervet kell készíteni. (T. 145, R. 282.)
— — — — — — — üzemtervet pótol. (T. 145.)
Tervezet (erdőbirtokossági társulati alapszabály). (T. 148, 149, 151, 155, R. 290, 292, 302—313.)
— — — — elkészítése. (T. 155, R. 318.)
— — — — letárgyalása. (T. 151, R. 318, 319.)
Tervezet (erdőbirtokossági társulati névjegyzék). (T. 148—150, R. 290, 292, 293.)
— — — — elkészítése. (T. 148—150, R. 293—301, 317.)
— — — — — letárgyalása. (T. 151, 152, R. 316, 319.)
— **(üzemrendezési)** alapján megállapított évi fahasználathoz külön engedély nem kell. (R. 489.)
— — a tulajdonos költségére készül. (R. 84.)
— — példányszáma. (R. 76.)
— — tartalma. (R. 76, 80.)
Tettesek az erdei kihágásoknál a magánjogi követelést egyetemlegesen kötelesek megfizetni. (T. 278.)
Tévesen behajtott vagy befizetett erdőrendészeti áthágási pénzbírság helyesbítése. (R. 459.)
Tilalmáról (időleges) a turistautaknak szóló rendelet. (T. 25, 312.)
Tilalom ellenére famagvak forgalomba hozásával elkövetett erdei kihágások. (T. 258/21.)
— megszegése vagy az előírások nem teljesítése miatt erdőrendészeti áthágások. (T. 239/1.)
Tiltott cselekmények és erdei károsítások némelyikének elkövetésénél kártérítés megállapítása. (T. 273/k, 276.)
— —, illetve mulasztásokkal elkövetett erdei kihágások. (T. 258/8—23.)
— erdei munka végzésével kapcsolatos kihágások. (T. 258/8—9.)
Tiszta jövedelem felosztása az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 155, 172, 186, R. 313, 358.)
Tisztások beerdősítése. (R. 26.)
— — elmulasztásának következményei. (R. 27.)
Tiszti ügyész (törvényhatósági) felhatalmazása erdőbirtokossági társulati jogok érvényesítésére. (T. 209, R. 384.)
— — — kivételes jogorvoslata az erdőrendészeti áthágásoknál. (R. 457.)
— — — panasszal élhet (fellebbezhet). (T. 202, 228.)
— — — ügyköre. (T. 202, 209, 228, R. 384, 457.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Tisztviselők (erdőbirtokossági társulati) elleni rendszabályok. (T. 155, 208, R. 307, 328.)
— — — munkaköre. (T. 155, 190—193, R. 305, 352, 354, 355, 362—364, 366, 368, 370 381.)
— — — választása. (T. 193, R. 370.)
Több évi fahasználatok megállapítása. (R. 490.)
— lopásnál az erdei kihágás minősítése. (T. 263.)
— terheltnél az erdőrendészeti áthágási fellebbvitel. (T. 455.)
— **törvényhatóság,** illetve járás területére kiterjedő kerületnél a hatósági eskü letétele. (R. 121.)
— — területén fekvő erdő felett az elsőfokú erdőrendészeti hatóság gyakorlása. (T. 227, R. 412.)
Tőkevagyon (Országos Erdei Alapé) igénybevétele. (T. 291, R. 466.)
— — — — kezelése és gyümölcsöztetése. (T. 291, R. 464—466.)
Történelmi és természeti emlékek. (T. 212.)
Törvény életbeléptetése és végrehajtása. (T. 315.)
— életbeléptetésével hatályukat vesztett törvények. (T. 313.)
— életbeléptetési rendelete. [53.250/1935. F. M. sz. (bevezetés)].
— **hatálya alá** nem tartozó területek. (T. 2, R. 1.)
— — — tartozása az erdő és legelőilletőségnek. (T. 3.)
— — — tartozásnak eldöntése. (T. 4.)
— — — **tartozó ingatlan** kisajátítása. (T. 299, R. 483.)
— — — — — kisajátítási eljárásába az erdőfelügyelőséget is be kell vonni. (R. 483.)
— — — — területek. (T. 1, 3, 4, R. 1.)
— — — — **területen** bányakutatási vagy bányaművelési engedély adása. (T. 300, R. 484.)
— — — — — bányászati engedélyekkel kapcsolatos eljárásba az erdőfelügyelőséget is be kell vonni. (R. 484.)
— — — — területre bányászati engedélyt a bányahatóság csak az erdőrendészeti hatóság meghallgatásával adhat ki. (T. 300.)
— **hatálybalépte előtt kijelölt** kopár, vízmosásos vagy futóhomokos területek a közérdekű erdőtelepítésre kijelöltekkel egy tekintet alá esnek. (T. 303.)
— — — — véderdő később is az marad. (R. 14.)
Törvényhatósági bizottság tagja az erdőigazgatóság székhelyétől távol az ottani erdőfelügyelőségnek vezetője. (T. 232.)
— — — székhelyén az erdőigazgató. (T. 232.)
— erdő legeltetése. (R. 33.)
— **levéltárban kell elhelyezni a hatályon kívül helyezett** erdőtelepítési terv hatósági pédányát. (R. 282.)
— — — — — — — — üzemterv hatósági példányát. (R. 87.)
— szabályrendelet intézkedik a külső határok határállandósításáról. (R. 19.)
— **számvevőség vizsgálja felül az** erdőbirtokossági társulat felszámolási számadásait. (R. 366.)
— — — — — erdőkezelési költségjárulék kivetési lajtsromot. (R. 154, 156.)
— **tiszti ügyész** felhatalmazása erdőbirtokossági társulati jogok érvényesítésére. (T. 209, R. 384.)
— — — kivételes jogorvoslata az erdőrendészeti áthágásoknál. (R. 457.)
— — — panasszal élhet (fellebbezhet). (T. 202, 228.)
— — — ügyköre. (T. 202, 209, 228, R. 384, 457.)
Törvényhatóságok (több) területén fekvő erdő felett az elsőfokú erdőrendészeti hatóság gyakorlása. (T. 227, R. 412.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Törvényhatóságonként kimutatandók az erdőkezelési költségjárulék egységtételei. (T. 70, R. 150—154.)
— kimutatás az erdőkezelési költségjárulék kivetéséről. (R. 150, 153.)
— össze kell írni a természetvédelem tárgyait. (R. 390—392.)
— részletes lajstrom az erdőkezelési költségjárulék kivetéséről. (R. 154.)
Törvény rendelkezéseivel kapcsolatos telekkönyvi változások eljárását az igazságügyminiszter rendelettel szabályozhatja. (T. 314.)
— végrehajtási rendelete. (35.000/1938. F. M. sz. (R. 1—506.)
Törzskönyv adatainak bevezetése. (R. 7, 8, 12.)
— — megállapítása. (R. 5.)
— elkészítése és vezetése. (R. 6.)
Törzskönyvezése a folyamszabályozási célra fenntartott erdőnek. (R. 9.)
— — „közérdekből telepített erdő"-nek. (R. 282.)
— — természetvédelem tárgyainak, területeinek és a tájvédelmi körzeteknek. (T. 220, R. 406.)
— — váltógazdálkodásos erdőművelésnek. (R. 57.)
— **az alföldi** gazdasági fásításra kijelölt területeknek. (T. 310.)
— — — erdőtelepítésre kijelölt területeknek. (T. 310.)
— — árvédelmi célra fenntartott erdőknek. (R. 9.)
— — erdőknek. (T. 7, R. 2—13, 52, 57, 81.)
Törzskönyv összhangbahozása a telekkönyvvel. (T. 8, R. 11—13, 52, 57.)
— (természetvédelmi) vezetése a földmívelésügyi miniszter és az erdőigazgatóságok által. (R. 406.)
Tőzeg ellopása miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/h.)
Tudományos célra megszerzése a védett tárgyaknak. (T. 214, R. 389.)
— értékű leletek sorsa a barlang feltárásánál. (T. 216.)
Tulajdon átruházásához nem elegendő az erdőmegosztásnak engedélyezése. (T. 81.)
— átruházással kapcsolatban a területileg összefüggő erdőnek természetben megosztása. (T. 75, R. 166.)
— korlátozások, illetve használati jogok megváltása, amelyek az okszerű erdőgazdálkodást, illetve természetvédelmet gátolják. (T. 296, R. 481.)
Tulajdonjogi bejegyzése az erdőmegosztásnak. (T. 84, R. 174.)
— rendezés az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 210.)
— részeknek a közös erdőből az erdőbirtokossági társulatra való átszállása vagyonátruházási illetékmentes. (T. 302.)
Tulajdonos által készített üzemtervek. (T. 33.)
— felelőssége más személy erdőrendészeti áthágásáért. (T. 242, 244, 245.)
— **felhatalmazása alapján** külön állami teendők az államerdészeti kezelésnél. (R. 143.)
— — — sem végezhető teendők az államerdészeti kezelésnél. (R. 143.)
— is kötelezhető, állatai után a magánjogi követelés megfizetésére, tilos erdei legeltetésnél. (T. 279.)
— jogait nem érinti az államerdészeti kezelés. (T. 72.)
— képviselete az erdei kihágási eljárásnál. (T. 284.)
— kérelmére közérdekből befásítandó terület kijelölése. (R. 253, 254.)
— kívánságai az üzemterv összeállításánál. (T. 36.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— kívánságainak figyelembe vétele az államerdészeti kezelésnél. (T. 65, R. 144.)
— **költségére elkészítése az** erdőgazdasági üzemtervnek. (T. 37, R. 83, 84.)
— — — — üzemrendezési tervezetnek. (R. 84.)
— — végzett felújítások. (R. 27.)
— **kötelessége** az államerdészeti kezeléssel kapcsolatban. (T. 66—68, R. 143, 146.)
— — erdejének védelmével kapcsolatban. (T. 19—23, 25—29, R. 58—67.)
— meghatalmazott útján való képviselete az államerdészeti kezelésnél. (T. 73, R. 138.)
— megkeresései az erdőfelügyelőséggel is közlendők az államerdészeti kezelésnél. (T. 74.)
Tulajdonoson kívül más személyek (haszonbérlő, haszonélvező, favásárló, stb.) erdőrendészeti áthágása. (T. 242.)
Tulajdonosra vonatkozó rendelkezéseket a javadalmasra, hitbizományosra, haszonélvezőre, haszonbérlőre (vadászatira) is, alkalmazni kell. (T. 292, R. 474.)
Tulajdonostársak közötti felosztása a közös erdőnek. (T. 82.)
— szavazati joga az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 150, 152, 153, 155, R. 290, 292, 293, 301, 304, 308, 316, 317.)
Tulajdonos teendői elmulasztásának következménye államerdészeti kezelésnél. (R. 147.)
Tulajdonost (mindenkori tényleges birtokost) illeti az adókedvezmény. (R. 479.)
Tulajdonostól a barlang használati jognak elvonása természetvédelem alá vonás miatt. (T. 222, R. 409.)
Tulajdonos változásnál az államerdészeti kezelés. (R. 139, 140.)
— vezeti és irányítja erdőgazdaságát. (T. 46.)
Turistaszervek által az erdőkön és természetvédelmi területeken haladó utakon való rendfentartási közreműködésről szóló rendelet. (T. 312.)
Turistautak időleges tilalmáról szóló rendelet. (T. 25, 312.)
Tutajozás céljaira szolgáló vízművek vagy egyéb építmények átadása, átalakítása, illetve eltávolítása. (T. 117, 118, R. 236.)
— — — — — — — — **átadásának, átalakításának, illetve eltávolításának** engedélyezése. (T. 117, 118, R. 236—238.)
— — — — — — — — — — — — engedélyezési eljárása. (T. 117, 118, R. 236, 238.)
— — — — — — — — — — — — kérése. (T. 118, R. 236.)
— — — — — — — — fenntartása. (T. 118.)
— — — — — — — — után kártalanítás. (T. 117—119, 123, 124, R. 238—243.)
— **céljából vízművek vagy egyéb építmények** létesítése. (T. 104, R. 226.)
— — — — — — **létesítésének** elrendelése. (T. 108, 109, R. 226, 228—230.)
— — — — — — — — engedélyezése. (T. 104, R. 226.)
— — — — — — — — kérése. (T. 104, R. 226.)
— engedélyezése. (T. 105—109, R. 222—225.)
— **engedélyezésének** eljárása. (T. 105, R. 219—221.)
— — időtartama. (T. 107, R. 223, 224.)
— — kérése. (T. 105, R. 218.)
— engedély nélküli foganatosítása miatt erdőrendészeti áthágások. (T. 239/5.)
— és faúsztatás. (Harmadik cím II. fejezet, T. 101—125, R. 215—248.)
Tutajozási engedély megszűnése. (T. 119, R. 237.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — meghosszabbítása. (R. 224.)
— — megváltoztatása (átruházása, kiegészítése, módosítása, betiltása.) (T. 103, 107, 116, R. 225, 227.)
— — visszavonása. (T. 116, R. 235.)
— jog gyakorlása. (T. 120—122.)
— kérdések elintézése. (R. 216.)
— kötelezettségek nem teljesítésének következménye. (T. 120, 125, R. 222, 243, 248.)
— rendelkezések megszegése miatt erdőrendészeti áthágások. (T. 239/4.)
Tutajozás kérésének elutasítása. (T. 103, R. 219, 225.)
— **miatt** egyéb vízhasználati jogok korlátozása. (T. 110, R. 231.)
— — nem korlátozható vállalatok. (T. 110, R. 231.)
Tutajozásnál a fának megjelölése. (T. 120.)
— — partmenti földek használata. (T. 122.)
— — szokásos vizi átkelések biztosítása. (T. 111.)
— — vízügyi törvény rendelkezései szerint kártalanítás. (T. 124, R. 241.)
— biztosíték letétele. (T. 120, 125, R. 243.)
Tutajozások nyilvántartása. (R. 217, 233, 246.)
— nyilvántartó könyve. (R. 217, 246.)
Tutajozásra vonatkozó adatoknak a vizikönyvbe bevezetése. (R. 245.)
Tutajozással járó költségek viselése. (T. 114, 115, 118, 119, R. 234, 237, 238, 242.)
— **kapcsolatban** kisajátítás engedélyezése. (T. 112.)
— — **kisajátítás** kérése. (R. 232.)
— — — megtagadása. (T. 112.)
— **kapcsolatos** eljárási költségek. (T. 125, R. 242.)
— — határozatok elleni jogorvoslatok. (R. 248.)
— — **kisajátítási** eljárás. (T. 112, R. 232.)
— — — jog. (T. 112.)
Tutajozás szabályozása több engedélyes esetén. (T. 113—115, R. 233, 234.)
— **szempontjából használható vizek** megállapítása. (T. 101, 102, R. 215, 217.)
— — — — megállapításának eljárása. (R. 217, 219.)
— — szabad rendelkezésű vizek. (T. 101, R. 247.)
Tüzek oltása az erdőkben. (T. 27—29, R. 67, 68.)
— oltásának vezetése. (T. 29, R. 67, 68.)
— oltásával kapcsolatos kötelezettségek. (T. 27—29, R. 67, 68.)
Tűzrakás erdőben. (T. 25.)
Tűzrendészeti szabályok. (T. 25—29, R. 65—68.)
— vitás kérdések eldöntése. (T. 25.)
Tűzveszély előidézésével elkövetett erdei kihágások. (T. 258/14—16.)
— megelőzése erdőben. (T. 25, 26, R. 65, 66.)

U

Újraerdősítés. (R. 24—27.)
— biztosítása. (T. 38, R. 98.)
— elmulasztásának következményei. (R. 27.)
— hivatalból a pénzbiztosítékból. (T. 38, R. 99.)
— pénzbiztosítéka. (T. 38, R. 98.)
Újrafelvétel erdőrendészeti áthágási ügyben. (R. 456.)
Új tulajdonosnak az erdőgazdasági üzemtervet át kell adni. (R. 89.)
— tulajdonosra is kötelező az üzemterv. (R. 89.)
Úrbéresek illetőségének a törvény hatálya alá tartozása. (T. 3.)
— legelőilletőségű erdejének berendezése. (R. 29, 31.)
Úsztatás adatainak a vizikönyvbe való bevezetése. (R. 245.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— **céljaira szolgáló vízművek vagy egyéb építmények** átadása, átalakítása, illetve eltávolítása. (T. 117, 118, R. 236.)
— — — — — — — — **átadásának, átalakításának, illetve eltávolításának** eljárása. (T. 117, 118, R. 236, 238.)
— — — — — — — — — — — — — engedélyezése. (T. 117, 118, R. 236, 238.)
— — — — — — — — — — — — — kérése. (T. 118, R. 236.)
— — — — — — — — fenntartása. (T. 118.)
— — — — — — — — létesítése. (T. 104, R. 226.)
— — — — — — — — **létesítésének** elrendelése. (T. 108, 109, R. 226, 228—230.)
— — — — — — — — — engedélyezése. (T. 104, R. 226.)
— — — — — — — — — kérése. (T. 104, R. 226.)
— — — — — — — — — után kártérítés. (T. 117—119, 123, 124, R. 238—243.)
— engedélyezése. (T. 105—109, R. 222—225.)
— **engedélyezésének** eljárása. (T. 105, R. 219—221.)
— — időtartama. (T. 107, R. 223, 224.)
— — kérése. (T. 105, R. 218.)
— engedély nélküli foganatosítása miatt erdőrendészeti áthágások. (T. 239/5.)
— és tutajozás. (Harmadik cím II. fejezet, T. 101—125, R. 215—248.)
Úsztatási engedély átruházása, kiegészítése, módosítása, betiltása. (T. 103, 107, 116, R. 225, 227.)
— — meghosszabbítása. (R. 224.)
— — megszűnése. (T. 119, R. 237.)
— — visszavonása. (T. 116, R. 235.)
— jog gyakorlása. (T. 120—122.)
— kérdések elintézése. (R. 216.)
— kérésnek elutasítása. (T. 103, R. 219, 225.)
Úsztatásnál a fának megjelölése. (T. 120.)
— — kötelezettségek nem teljesítésének következménye. (T. 120, 125, R. 222, 243, 248.)
— — partmenti földek használata. (T. 122.)
— — szokásos átkelések biztosítása. (T. 111.)
— — vízügyi törvény szerinti kártalanítás. (T. 124, R. 241.)
— biztosíték letétele. (T. 120, 125, R. 243.)
— egyéb vízhasználati jogok korlátozása. (T. 110, R. 231.)
— nem korlátozható vállalatok. (T. 110, R. 231.)
Úsztatások nyilvántartása. (R. 217, 233, 246.)
— nyilvántartási könyve. (R. 217, 246.)
Úsztatás rendelkezéseinek megszegése miatt erdőrendészeti áthágások. (T. 239/4.)
Úsztatással járó költségek viselése. (T. 114, 115, 118, 119, R. 234, 237, 238, 242.)
— **kapcsolatos** eljárási költségek. (T. 125, R. 242.)
— — határozatok ellen jogorvoslatok. (R. 248.)
— — **kisajátítás** eljárása. (T. 112, R. 232.)
— — — engedélyezése. (T. 112.)
— — — joga. (T. 112.)
— — — kérése. (R. 232.)
— — — megtagadása. (T. 112.)
Úsztatás szabályozása, ha több az engedélyes. (T. 113, 115, R. 233, 234.)
— **szempontjából használható vizek** megállapítása. (T. 101, 102, R. 215, 217.)
— — — — megállapításának eljárása. (R. 217, 219.)
— — szabad rendelkezésű vizek. (T. 101, R. 247.)
Utalványozása előlegeknek az Országos Erdei Alapból. (R. 469.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— összegeknek az Országos Erdei Alapból. (R. 467—472.)
Utalványozási joga az erdőigazgatóságnak. (R. 429.)
Utazási költségei az Országos Erdőgazdasági Tanács tagjainak. (T. 237.)
— — — — Természetvédelmi Tanács tagjainak. (T. 217, R. 400.)
Útjelzésekkel kapcsolatban elkövetett erdei kihágások. (T. 258/23.)
Út (köz) építésével kapcsolatban az erdő vagy erdősített terület faállományának megritkítása vagy letarolása. (T. 311, R. 500.)
— **(összekötő)** létesítése és fenntartása. (T. 85, R. 175, 176, 188.)
— — **létesítésének és fenntartásának** engedélyezése. (R. 176.)
— — — — — kérése. (R. 175, 188.)

Ü

Üdülőhelyek körül elterülő erdőkre vonatkozó rendelkezések. (T. 295.)
Ügyek, amelyekben az Országos Erdőgazdasági Tanácsot meg kell hallgatni. (T. 4, 5, 7, 16, 20, 21, 31, 36, 38, 46, 79, 126, 223, 237, 307, R. 5, 16, 51, 60, 61, 76, 114, 170, 260, 410.)
— **(erdészeti igazgatási)** elnöki úton való elintézése (kiadása). (R. 414.)
— — előterjesztése. (R. 413.)
— — — tárgyalásra való előkészítése. (R. 414.)
— **(erdőbirtokossági társulati) amelyek a közgyűlésen általános szótöbbséggel** dönthetők el. (T. 199, R. 375.)
— — — — — — — — — nem dönthetők el. (T. 199.)
— — — — — közgyűlés hatásköréből ki nem vonhatók. (T. 194.)
— — — vezetése a megválasztott elnök működésének megkezdéséig. (R. 369.)
— — — vitelére miniszteri biztos kiküldése. (T. 206, R. 383.)
Ügyész (törvényhatósági tiszti) felhatalmazása erdőbirtokossági társulati jogok érvényesítésére. (T. 202, 209, R. 384.)
— — — felszólalhat (panasszal élhet). (T. 202, 228.)
— — — kivételes jogorvoslata az erdőrendészeti áthágásoknál. (R. 457.)
— — — ügyköre. (T. 202, 209, 228, R. 384, 457.)
Ügygondnok kirendelése erdőgazdaság vezetésére. (T. 238.)
Ügyrendje az Országos Erdőgazdasági Tanácsnak. (T. 237, R. 440.)
— — — Természetvédelmi Tanácsnak. (T. 217, R. 400.)
Ügyvédi képviselet az erdőrendészeti áthágásoknál. (T. 254.)
Ügyviteléről az erdőgazdasági közösségnek szóló rendelet. (T. 301.)
Üldözendő (hivatalból) az erdei kihágások egy része. (T. 264.)
— — — erdőrendészeti áthágás. (T. 253.)
Ülnök (közigazgatási bírósági) erdőmérnök a földmívelésügyi miniszter által is jelölhető. (T. 230, R. 418.)
— — — — alkalmazása. (T. 230, R. 418—424.)
— — — — az Országos Erdészeti Egyesület által is jelölhető. (T. 230, R. 418.)
— — — — esküje. (R. 419.)
— — — — fegyelmi vétsége és anyagi felelőssége. (R. 423.)
— — — — helyettesítése. (R. 421.)
— — — — kizárása a bírósági tanács tárgyalásaiból. (R. 422.)
— — — — (nem közszolgálatban álló) a bírósági tanácsban. (R. 420.)
— — — — részvétele a bírósági tanácsban. (R. 421.)
— — — — ülésenkénti jelenléti díja. (R. 424.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Űrlapok készítése, árusítása és elszámolása az Országos Erdei Alap költségére. (R. 471.)
Üzemmód (szünetelő) szerinti időszaki fahasználatok. (R. 487, 490.)
Üzemrendezési tervezet a tulajdonos költségére is készíthető. (R. 84.)
— — átmenetileg az üzemtervet pótolja. (R. 76.)
— — jóváhagyásához a vagyonfelügyeleti hatóság előzetes hozzájárulása szükséges. (R. 76.)
— — (jóváhagyott) alapján az évi fahasználathoz külön engedély nem kell. (R. 489.)
— — készítésénél, ha az erdő a közös legelő részét alkotja, a gazdasági felügyelőséget is meg kell hallgatni. (R. 76.)
— — példányszáma. (R. 76.)
— — tartalma. (R. 76, 80.)
— **utasítás** rendelete. (T. 31, R. 77, 85, 501.)
— — (új) megjelenéséig a régi rendelkezéseit kell alkalmazni. (R. 501.)
Üzemterv (erdőgazdasági) a folyamszabályozási erdőkről. (R. 75, 80.)
— — aláírása. (R. 77.)
— — az árvédelmi erdőkről. (R. 75, 80.)
— — bemutatásának határideje. (T. 31, R. 71.)
— — egységenkint készítendő. (R. 73, 75.)
— — egyszerűbb alakban. (T. 32, R. 72, 75.)
— — előírásaitól eltérő használat. (T. 38.)
— — (Első cím IV. fejezet, T. 31—38, R. 71—101.)
— — érvényességének ideje. (R. 85.)
— — hatálytalanítása. (R. 86, 87.)
— — hatálytalanított példányát a törvényhatóság levéltárában kell elhelyezni. (R. 87.)
— — **jóváhagyása.** (T. 31, 35, R. 77—82.)
— — — előtt fahasználatok engedélyezése. (T. 307, R. 487, 488.)
— — jóváhagyásáig az erdőigazgatóság munkaköre. (R.429.)
— — **készítendő** az erdőtelepítési terv munkálatainak befejezése után. (T. 145, R. 282.)
— — — minden erdőről. (T. 31, 32, R. 72, 73, 75.)
— — **készíttetése a tulajdonos** által. (T. 33.)
— — — — — költségére. (T. 37, R. 83, 84.)
— — — az állam által magánosok részére. (T. 33, R. 74, 75.)
— — külön készítendő a közös erdőtelepítési tervbe foglalt erdőkről. (R. 282.)
— — megőrzése. (R. 81, 87.)
— — megújítása. (R. 85, 86, 88.)
— — mellőzése. (T. 32, R. 72, 75.)
— — módosítása. (T. 38, R. 86, 88.)
— — nyilvántartásaiba feljegyzendők a rendkívüli használatok. (R. 100.)
— — összeállításának részletes szabályai. (T. 31. R. 77, 85, 501.)
— — összeállításánál a tulajdonos kívánságai. (T. 36.)
— — példányszáma. (R. 77, 81.)
— — rendelkezéseitől eltérni nem szabad. (T. 38.)
— — tartalma. (T. 31, 32, 36, R. 72, 77—80.)
— — új tulajdonosra is kötelező. (R. 89.)
— — ügyállásának nyilvántartása. (R. 90.)
Üzemtervet (erdőgazdaságit) az államerdészeti kezelésben lévő erdőkről az állam készítteti el. (T. 33.)
— — csak erdőmérnök készíthet. (T. 34.)
— — **pótol** a közérdekű erdőtelepítési terv. (T. 145.)
— — — az üzemrendezési tervezet. (R. 76.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — új tulajdonosnak át kell adni. (R. 89.)
Üzemvizsgálati munkálat. (R. 85, 88.)
Üzlettelep felállítás erdei bányászásnál. (R. 38.)

V

Vadállomány megfelelő apasztására kötelezés. (T. 20, R. 60.)
— — — vonatkozó intézkedés. (T. 20, R. 60.)
Vadászat gyakorlását a természetvédelem nem érinti. (T. 214.)
— haszonbérlőjére is alkalmazni kell az ingatlan tulajdonosára vonatkozó rendelkezéseket. (T. 292, R. 474.)
Vadászati jognak értékesítése az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 176, 178, 179, R. 344.)
Vadon tenyésző állat- és növényfajok, amelyeket védeni kell. (T. 212, 218, R. 388.)
— — állatok részére vizek. (T. 212, 218, R. 391, 392.)
Vadtenyésztés céljaira igénybe vett területek ellenőrzése. (R. 47.)
— — — — — határállandósítása. (R. 42.)
— — — — — visszacsatolása az erdőhöz. (T. 15, R. 42, 47.)
— — szükséges területek igénybevétele az erdőből. (T. 14, 15, R. 41, 42.)
Vagyon az erdőbirtokossági társulat megalakulásával a társulatra száll át. (T. 166.)
— -átruházási illetékmentes a közös erdő tulajdonjogi részeinek az erdőbirtokossági társulatra való átszállása. (T. 302.)
— értékesítése az erdőbirtokossági társulat felszámolásánál. (R. 362.)
Vagyonfelügyelet alatt álló erdők államerdészeti kezelése. (T. 63, R. 141.)
— — — erdőknél a személyzet legkisebb létszámának megállapítása. (R. 112, 113.)
— — — erdők tulajdonjogi korlátozásának megváltása. (T. 296.)
— — — önként telepített erdő ideiglenes földadómentessége. (R. 478.)
— — — területnek közérdekből való befásításra kijelölése. (R. 253.)
— — — terület védetté nyilvánítása. (R. 393.)
Vagyonfelügyeleti hatóság előzetes hozzájárulása a fahasználati kérésekhez. (R. 488.)
— — — — — felügyelete alatt álló ingatlanokat érintő kérelmek előterjesztéséhez. (R. 413.)
— — — — — rendkívüli fahasználati kérésekhez. (R. 92.)
— — — — az üzemrendezési tervezethez. (R. 76.)
— — figyelmeztetendő a felügyelete alatt álló ingatlanon folyó helytelen gazdálkodásról. (R. 433.)
— — kérelmére a közös erdészeti segédszolgálatba való felvétel. (R. 107.)
— — megkeresésére kötelező államerdészeti kezelési teendők. (R. 143.)
— — ügyköre. (T. 63, 296, R. 76, 92, 107, 112, 113, 141, 143, 253, 393, 413, 433, 478, 488.)
Vagyoni felelőssége a közigazgatási bírósági tanácsba kiküldött erdőmérnök ülnöknek. (R. 423.)
Vagyonkezelés szabályozása az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 155, 166, 173, 175, 176, 186, R. 310, 312, 342—344, 356—359.)
Vagyonszerzés (visszterhes) az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 164, R. 328.)
Vallás- és közoktatásügyi miniszter hatásköre. (T. 217, 218, 312, R. 388, 394, 400, 402, 403.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — — — **meghallgatandó a természetvédelmi** kijelölésekkel kapcsolatban. (T. 218, R. 388, 394, 402, 403.)
— — — — — — — területek tájvédelmi körzetek és általában az erdők látogatásának engedélyezésével kapcsolatban. (T. 312.)
— — — — — az Országos Természetvédelmi Tanács szervezete és ügyrendje megállapításánál. (T. 217, R. 400.)
Vád alaposságának elismerése esetén az erdőrendészeti áthágási tárgyalás mellőzése. (T. 254.)
— képviselője az erdőfelügyelőség kiküldöttje az erdőrendészeti áthágási tárgyaláson. (T. 256, R. 445.)
Vágásterületek felújítása. (R. 24—27.)
— — a tulajdonos terhére. (R. 27.)
— — elmulasztásának következményei. (R. 27.)
Választása az intézőszervek és tisztviselőknek az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 193, R. 370.)
Választmány munkaköre az erdőbirtokossági társulatnál. (T. 183, 191—193, R. 347, 352, 362, 381.)
Váltógazdálkodásos erdőművelés. (T. 18, R. 57.)
— — **feljegyzése** a telekkönyvben. (R. 57.)
— — — az erdők törzskönyvében. (R. 57.)
— — feltételei. (R. 57.)
Vámokról és közutakról szóló törvény alól mentes területek. (T. 311.)
Vármegyei gazdasági felügyelőséggel egyetértve kell javasolni a mezőgazdasági művelettel való közérdekű területjavítást. (R. 261.)
— — — is közölni kell a legeltetési társulat részére engedélyezett fahasználatot. (R. 488.)
— — **felügyelőség** is értesítendő a közös legelő részét alkotó terület közérdekű befásítás kijelölő eljárásáról. (R. 253.)
— — — javaslatára kell kijelölni a legelő gazdasági érdekből (közérdekből) befásítandó területet. (R. 254.)
— — — közreműködik a közös legelő részét alkotó terület erdőtelepítési tervének összeállításánál. (R. 256.)
— — — **meghallgatandó a közös legelő részét alkotó** erdőkben kért fahasználatoknál. (R. 92.)
— — — — — — — — — **erdők** gazdálkodási alapelveinek megállapításánál. (R. 76.)
— — — — — — — — — — legeltetésének engedélyezésénél. (R. 32.)
— — — — az erdei árszabályzat összeállításánál. (T. 266.)
— — — — helytelen gazdálkodás miatt közérdekből befásítandó terület kijelölésénél. (R. 269.)
— — — **meghallgatható a** szárazföldi szállításoknál. (T. 89, R. 202, 213.)
— — — — — vizi szállításoknál. (T. 105, R. 220, 224, 237, 240.)
— — — **részére** a közös legelőt, vagy közlegelőt érintő határozatokat ki kell adni. (T. 228.)
— — — — az erdő-összeírási lapot meg kell küldeni. (R. 5.)
— — — szükséghez képest meghívható az erdőtelepítési terv helyszíni tárgyalására. (T. 140.)
— — — ügyköre. (T. 89, 105, 140, 228, 266, R. 5, 29, 32, 76, 92, 202, 213, 220, 224, 237, 240, 253, 254, 256, 261, 269, 488.)
Vármegyei számvevőség felülvizsgálja az erdőkezelési költségjárulék kivetési lajstromokat. (R. 154, 156.)
— — — — erdőbirtokossági társulat felszámolási számadásait. (R. 366.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Vásárlására ingatlannak az Országos Erdei Alap jövedelme is felhasználható. (T. 289/4, 291, R. 470.)
Vegyes átmeneti és záró rendelkezések. (Tizedik cím, T. 292—315, R. 474—506.)
Veszélyes cselekményekkel, illetve mulasztásokkal elkövetett erdei kihágások. (T. 258/8—23.)
Veszély (országos) káros rovarok vagy élősdi növények fellépése miatt. (T. 22, R. 62.)
Vezetése a természetvédelmi törzskönyveknek. (T. 220, R. 406.)
— — tulajdonos által az erdőgazdaságának. (T. 46.)
— **az** erdei tüzek oltásának. (T. 29, R. 67, 68.)
— — **erdőbirtokossági társulati** közgyűlési jegyzőkönyvnek. (T. 195, R. 371.)
— — — — névjegyzéknek. (T. 162. R. 327.)
— — erdőgazdaságnak ügygondnok által. (T. 238.)
— — erdők törzskönyvének. (T. 7, R. 2—13, 52, 57, 81.)
Vezetésére erdőfelügyelőségnek való alkalmasság. (T. 236.)
— erdőigazgatóságnak való alkalmasság. (T. 236.)
Vezetője az erdőfelügyelőségnek a törvényhatósági bizottság tagja az erdőigazgatóság székhelyétől távol. (T. 232.)
— — erdőigazgatóságnak székhelyén a törvényhatósági bizottság tagja. (T. 233.)
— **címe az** erdőfelügyelőségnek. (R. 432.)
— — — erdőigazgatóságnak. (R. 426.)
Védelme a faállománynak a vadállománnyal szemben. (T. 20, R. 60.)
— — — általában. (T. 9, 24, R. 28.)
— **az erdőknek.** (Első cím III. fejezet, T. 19—30, R. 58—70.)
— — — tüzek megelőzése céljából. (T. 25, 26, R. 65, 66.)
Védelmi célból legelőn létesített erdők berendezése. (R. 30.)
— célokra elrendelt közérdekű erdőtelepítésekkel kapcsolatos munkálatok költségei. (T. 129.)
— kötelezettségei az erdőtulajdonosnak. (T. 19—23, 25—29, R. 58—67.)
— **szolgálattal megbízottak** erdei kihágási naplója. (R. 128.)
— — — szolgálati naplója. (T. 54.)
Véderdő adókedvezménye. (T. 293, R. 475, 476.)
— használata. (T. 12, R. 37.)
— használatának engedélyezése. (R. 37.)
— határállandósítása. (T. 6, R. 18.)
— jelleg megszüntetése. (R. 17.)
Véderdőkben bányák művelése. (R. 38.)
— való gazdálkodás. (T. 5.)
Véderdő kibocsátása erdőgazdasági művelés alól. (T. 17.)
— kijelölése. (T. 5, R. 14, 15.)
— **kijelölésének** eljárása. (R. 15. 16.)
— — mértéke. (R. 14.)
— kijelölési határozat (tartalma) kellékei. (R. 14.)
— kijelölés miatt kártalanítás. (T. 5.)
Véderdőnek kijelölendő területek meghatározása. (T. 5.)
— régebben kijelölt terület a T. hatályba lépése után is az marad. (R. 14.)
— telepítése közérdekből. (T. 126.)
Védetté nem nyilvánított barlangok összeírása. (R. 398.)
— **nyilvánítás** eljárása. (T. 218, R. 388—394, 401—403.)
— — megszüntetése. (T. 218.)
— — megtagadása. (R. 394.)
— **nyilvánítással kapcsolatos** berendezések államköltségen való létesítése. (T. 219, R. 395, 396.)
— — — műszaki munkálatok költségei. (T. 219, R. 395, 396.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— **nyilvánító határozat** közlése. (T. 218, R. 394, 404.)
— — — tartalma (kellékei). (T. 218, R. 394, 405.)
— **nyilvánított állat- és** növényfajok jegyzékét nyilvánosságra kell hozni. (R. 388, 389.)
— — — — — **növényfajokról** jegyzéket kell készíteni. (R. 388, 389.)
— — — — — — szóló rendelet. (R. 388, 389, 503.)
— — hasznos emlősökre és madarakra vonatkozó régebbi rendeletek az új kiadásáig érvényben maradnak. (R. 503.)
— — tárgyak tudományos célra való megszerzése. (T. 214, R. 389.)
— — terület megjelölése. (R. 394, 395.)
— — vadon tenyésző állat- és növényfajok. (T. 212, 218, R. 388.)
Védett (szigorúan) területek a büntető rendelkezések szempontjából. (T. 260.)
Végleges megalakulása az erdőbirtokossági társulatnak. (T. 159, 163.)
Végrehajtása a biztosítéknak. (R. 498.)
— — marasztaló erdőrendészeti áthágási határozatnak az elmarasztalt elhalálozása után. (T. 248.)
— az alföldi erdőtelepítési és gazdasági fásítási terv előírásainak. (T. 310.)
— — erdőbirtokossági társulati közgyűlési határozatnak. (R. 381.)
— — **erdőtelepítési terv** egységes előírásainak közös munkakerületekbe sorozással. (T. 139, 142, R. 275.)
— — — — előírásainak. (T. 142, R. 275.)
— és életbeléptetése a törvénynek. (T. 315.)
Végrehajtás az erdőbirtokossági társulati erdőre. (T. 167.)
— — — — tag használati illetőségére. (T. 171, R. 339.)
Végrehajtását az erdőbirtokossági társulati egyes közgyűlési határozatoknak a felszólalás nem akadályozza. (T. 202.)
— — — — illetőség vételára hivatalból való megállapítása tárgyában hozott határozatnak, a keletkezett vita nem gátolja. (R. 336.)
— — — — ügyeknek a legeltetési társulat szerveire is át lehet ruházni. (R. 287.)
Végrehajtás elévülése a jogerős erdei kihágási ítéleteknél. (T. 271.)
Végrehajtási rendelete a törvénynek. (35.000/1938. F. M. sz. = R. 1—506.)
— rendelet életbeléptetése. (R. 506.)
Végrehajtás következményei a jóváhagyás nélküli erdőbirtokossági társulati határozatnak. (T. 200.)
— útján behajtása az erdőbirtokossági társulati szolgáltatási hátraléknak. (T. 184, R. 355.)
Végszükségből elkövetett erdei kihágás. (T. 270.)
Vélemény a felsőbb hatóság részére az elsőfokú erdőrendészeti hatóságtól. (R. 415.)
— (erdőfelügyelőségi) a telekkönyvi hatóság részére erdőmegosztással kapcsolatban. (R. 173.)
Véleményező bizottsága az erdőbirtokossági társulati ügyek vitelére kirendelt miniszteri biztosnak. (T. 206.)
Vételárnak az erdőbirtokossági társulati ingatlanok elidegenítése utáni felhasználása. (T. 165, R. 329—332.)
— — — — **illetőség után hivatalból való megállapítása.** (R. 336.)
— — — — — — — — — elleni bírói jogorvoslat. (R. 336.)
Vidéki Bizottságai az Országos Természetvédelmi Tanácsnak. (T. 217.)
Villamosművet érintő védetté nyilvánításnál az iparügyi minisztert meg kell hallgatni. (R. 393.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Visszacsatolása, az erdőből különféle célra igénybe vett területeknek. (T. 15, R. 42, 47.)
Visszafizetése az Országos Erdei Alapból felvett előlegeknek. (R. 469.)
Visszautasítása az erdőbirtokossági társulati alapszabály jóváhagyásának. (T. 158, R. 323.)
— — — — névjegyzék megállapításának. (T. 157, R. 322.)
Visszaváltása a közérdekű erdőtelepítésre kijelölt és kisajátított területnek. (T. 136, R. 279.)
Visszavonása a szárazföldi szállítási engedélynek. (T. 91, R. 191, 208.)
— — vizi szállítási engedélynek. (T. 116, R. 235.)
Visszterhes vagyonszerzése az erdőbirtokossági társulatnak. (T. 164, R. 328.)
Vitelére az erdőbirtokossági társulati ügyeknek miniszteri biztos kiküldése. (T. 206, R. 383.)
Vizek, amelyek szabad rendelkezésűek a vizi szállítás szempontjából. (T. 101, R. 247.)
— beszennyezésével elkövetett erdei kihágások. (T. 258/18.)
— élő medrének kezelése. (R. 46.)
— vadon tenyésző állatok részére. (T. 212, 218, R. 391, 392.)
Vizi átkelések biztosítása a vizi szállításoknál. (T. 111.)
— könyvbe való bevezetése a vizi szállításra vonatkozó adatoknak. (R. 245.)
— **szállítás.** (T. 101—125, R. 215—248.)
— — bejelentése. (T. 121, R. 233.)
— — beosztása több engedélyes esetén. (T. 113—115, R. 233, 234.)
— — **céljaira használható** szabad rendelkezésű vizek. (T. 101, R. 247.)
— — — — **vizek** megállapítása. (T. 101, 102, R. 215, 217.)
— — — — — megállapításának eljárása. (R. 217, 219.)
— — — **szolgáló vízművek vagy egyéb építmények** átadása, átalakítása, illetve eltávolítása. (T. 117, 118, R. 236.)
— — — — — — — — — **átadásának, átalakításának, illetve eltávolításának** eljárása. (T. 117, 118, R. 236, 238.)
— — — — — — — — — — engedélyezése. (T. 117, 118, R. 236, 238.)
— — — — — — — — — — kérése. (T. 118, R. 236.)
— — — — — — — — fenntartása. (T. 118.)
— — — — — — — — létesítése. (T. 104, R. 226.)
— — — — — — — — **létesítésének** elrendelése. (T. 108, 109, R. 226, 228—230.)
— — — — — — — — engedélyezése. (T. 104, R. 226.)
— — — — — — — — kérése. (T. 104, R. 226.)
— — — — — — — — után kártalanítás. (T. 117—119, 123, 124, R. 238—243.)
— — engedélyezése. (T. 105—109. R. 222—225.)
— — **engedélyezésének** eljárása. (T. 105, R. 219—221.)
— — — kérése. (T. 105, R. 218.)
— — engedélyezési kérés elutasítása. (T. 103, R. 219, 225.)
— **szállítási** engedélyek nyilvántartó könyve. (R. 217, 246.)
— — **engedély** időtartama. (T. 107, R. 223, 224.)
— — — meghosszabbítása. (R. 224.)
— — — megszűnése. (T. 119, R. 237.)
— — — megváltoztatása átruházása, kiegészítése, módosítása, betiltása. (T. 103, 107, 116, R. 225, 227.)
— — — visszavonása. (T. 116, R. 235.)
— — jog gyakorlása. (T. 120—122.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— — kérdések elintézése. (R. 216.)
— **szállítás miatt** egyéb vízhasználati jogok korlátozása. (T. 110, R. 231.)
— — — nem korlátozható vállalatok. (T. 110, R. 231.)
— **szállításnál a** fának megjelölése. (T. 120.)
— — — kötelezettségek elmulasztásának következménye. (T. 120, 125, R. 222, 243, 248.)
— — — partmenti földek használata. (T. 122.)
— — — szokásos átkelések biztosítása. (T. 111.)
— — — vízügyi törvény szerinti kártalanítás. (T. 124, R. 241.)
— — az engedélyező határozat tartalma (kellékei). (T. 105—108, R. 219, 222—225, 228.)
— — biztosíték letétele. (T. 120, 125, R. 243.)
— **szállítás** nyilvántartása. (R. 233, 246.)
— — nyilvántartási adatainak a vizikönyvbe való bevezetése. (R. 245.)
— **szállítással kapcsolatos** eljárási költségek. (T. 125, R. 242.)
— — — **erdőrendészeti áthágások** engedély nélküli szállítások miatt. (T. 239/5.)
— — — — — rendelkezések megszegése miatt. (T. 239/4.)
— — — határozatok elleni jogorvoslatok. (R. 248.)
— — — kisajátítás engedélyezése. (T. 112.)
— — — **kisajátítási** eljárás. (T. 112, R. 232.)
— — — — jog. (T. 112.)
— — — **kisajátítás** kérése. (R. 232.)
— — — — megtagadása. (T. 112.)
— — — költségek viselése. (T. 114, 115, 118, 119, R. 234, 237, 238, 242.)
Vízmosások, amelyeket a törvény hatályba lépte előtt jelöltek ki, a közérdekű erdőtelepítésre kijelölendő területekkel egy tekintet alá esnek. (T. 303.)
— beerdősítése. (T. 126.)
— egyéb érdekből való megkötése. (T. 126.)
— élő medrének kihasítása. (R. 46.)
Vízügyi hatóság határoz az erdőterületen átvonuló vízfolyások élő medrének faállománya felett. (R. 46.)
— — is meghívható az erdőtelepítési tervjavaslat helyszíni tárgyalására. (T. 140.)
— — rendelkezése alá tartozó erdők. (T. 44, R. 9.)
— — **szerepe a** szárazföldi átszállításoknál. (T. 89, R. 186, 213.)
— — — — vizi szállításoknál. (T. 104, 105, 108—110, 112, 117, 118, R. 216, 217, 220—222, 224, 232, 236—238, 240, 241—244.)
— — ügyköre. (T. 44, 89, 104, 105, 108—110, 112, 117, 118, 140, R. 9, 46, 186, 213, 216, 217, 220—222, 224, 230, 231, 232, 236—238, 241, 244.)
— törvény szerinti kártalanítás a vizi szállításoknál. (T. 124, R. 241.)
Volt úrbéresek illetőségének a törvény hatálya alá tartozása. (T. 3.)
— — legelőilletőségének berendezése. (R. 29, 31.)

Z

Záró, vegyes és átmeneti rendelkezések. (Tizedik cím, T. 292—315, R. 474—506.)
Zárszámadása az Országos Erdei Alapnak. (T. 290, R. 458.)
Zöld gallynak élőfáról való leszedése miatt kártérítés megállapítása. (T. 273/f.)

Zs

Zsiliptulajdonosok joga a tutajozás és faúsztatás miatt korlátozható. (T. 110, R. 231.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Jogszabálymutató.

Törvények.

1871 : LIII. t.-c. (T. M. 187.)

1875 : VII. t.-c. (T. M. 293.)

1878 : V. t-c. (Btk.) (T. M. 258, 261, 263, 270—272.)

1879 : XXXI. t.-c. (T. 48, 52, 313, R. 29, 123, 124, 476, 494, 495, T. M. 3, 7, 43, 48, 50, 52, 55, Harmadik cím, Negyedik cím, 126, 128, 136, 225, 231, Nyolcadik cím I. fejezet, Nyolcadik cím II. fejezet, 261, 282, Kilencedik cím, 293.)
1879 : XL. t.-c. (Kbtk.) (T. M. 258, 268, 271, 272, 278.)

1880 : XLV. t.-c. (T. M. 187.)

1881 : XXXIX. t.-c. (T. M. 217.)
1881 : LX. t.-c. (T. M. 19.)
1881 : XLI. t.-c. (T. 112.)

1883 : I. t.-c. (T. M. 50, 236.)

1884 : XVII. t.-c. (R. 38.)
1884 : XXVI. t.-c. (T. 313.)

1885 : XIII. t.-c. (T. M. 310.)
1885 : XXIII. t.-c. (T. 112, 313, R. 46, 232, 392, T. M. Harmadik cím II. fejezet, Negyedik cím, 128, 136, 239, 258.)

1886 : XXII. t.-c. (T. 22.)

1890 : I. t.-c. (T. 311, T. M. Tizedik cím, 310, 311.)

1891 : XVII. t.-c. (R. 422.)
1891 : XLI. t.-c. (T. M. 258.)

1894 : XII. t.-c. (T. 6, 85, 313, R. 19, 20, 175, 176, 503, T. M. 23, 55, 85, Negyedik cím, 126, 128, 134, 187, 212, 258, 261, 279, 282, 310.)

1895 : XXIII. t.-c. (T. M. 100.)
1895 : XLVI. t.-c. (T. M. 24.)

1896 : XXVI. t.-c. (T. 313, T. M. 230.)

1897 : XXXII. t.-c. (T. 304.)
1897 : XXXIII. t.-c. (Bp.) (T. M. 65, 272, 281, 282, 284.)

1898 : XIX. t.-c. (T. 166, 313, R. 286, 326, 333, 502, T. M. 43, 56, Első cím VI. fejezet, 60, 62, Ötödik cím, 146, 160, 163, 166, 187, 193, 199, Ötödik cím IV. fejezet, 231.)

1901 : XX. t.-c. (T. 288, T. M. Nyolcadik cím II. fejezet.)

1907 : III. t.-c. (T. M. 88, 112.)
1907 : LXI. t.-c. (T. M. 281.)

1908 : VII. t.-c. (T. M. 187.)
1908 : XXXVI. t.-c. (I. Bn.) (T. M. 268.)
1908 : XXXIX. t.-c. (T. M. 79, 187.)
1908 : XLI. t.-c. (R. 339.)

1909 : XI. t.-c. (T. M. 293.)

1911 : I. t.-c. (Pp.) (R. 422.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

1913 : X. t.-c. (T. 10, 39, 60, 71, 126, 144, 146, 166, R. 5, 29, 32, 80, 134, 253, 254, 256, 281, 286—288, 294, 417, T. M. 1, 10, 38, 39, 60, 71, 126, Ötödik cím, 146—159, 161—172, 181—188, Ötödik cím III. fejezet, 190—203, Ötödik cím IV. fejezet, 204—211, 226, 227, 230, 239, 304, 307, 310.)
1913 : XVIII t.-c. (T. 110, 112, R. 232, T. M. 88, Harmadik cím II. fejezet, 112.)
1913 : XXXIII. t.-c. (T. 288, 313.)

1914 : XI. t.-c. (T. M. 53.)

1920 : XXXIV. t.-c. (T. 302, T. M. 170, 289, 302.)
1920 : XXXVI. t.-c. (T. M. 305.)

1923 : XVII. t.-c. (T. M. 34.)
1923 : XVIII. t.-c. (T. 313, T. M. Hatodik cím, Hetedik cím, 231, 235.)
1923 : XIX. t.-c. (T. 239, 259, 260, 293, 310, 311, 313, R. 29, 251, 478, T. M. 2, 16, 38, Negyedik cím, 126, 140, 145, 239, 259, 293, 294, 307, 310.)
1923 : XX. t.-c. (T. 313, T. M. Kilencedik cím.)
1923 : XXI. t.-c. (T. 313.)

1926 : XV. t.-c. (T. M. 290.)

1927 : XXI. t.-c. (T. M. 38, 307.)

1928 : X. t.-c. (II. Bn.) (T. 267, T. M. 247, Nyolcadik cím II. fejezet, 267.)

1929 : XI. t.-c. (T. 216, R. 399, T. M. 216.)
1929 : XVI. t.-c. (T. 295, 313, R. 38, T. M. Tizedik cím, 295.)
1929 : XVII. t.-c. (T. M. 310.)
1929 : XXVI. t.-c. (T. M. Negyedik cím.)
1929 : XXX. t.-c. (T. 281, T. M. 228, 240, Nyolcadik cím II. fejezet, 267, 281.)

1930 : III. t.-c. (T. 59, T. M. 261.)
1930 : XXXIV. t.-c. (R. 166, T. M. Ötödik cím II. fejezet, 166.)

1931 : XXI. t.-c. (R. 178.)
1931 : XXVI. t.-c. (T. M. 39, 48, 58, 60, 307.)

1933 : XII. t.-c. (T. M. 228.)

1935 : IV. t.-c. (T. 1—315, R. 1—506, T. M. 1—315.)

1936 : III. t.-c. (R. 423.)
1936 : XXVII. t.-c. (T. M. 2, 126, 294, 305, 310.)

1938 : XII. t.-c. (T. M. 288.)
1938 : XXXI. t.-c. (T. M. 310.)

1939 : II. t.-c. (T. M. 34, 36, 38, 307.)

1941 : XI. t.-c. (T. M. 39, 48, 58, 60, 307.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Rendeletek.

22.562/**1880.** F. I. K. M. sz. (R. 505.)
23.374/1880. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
24.432/1880. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
24.931/1880. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
25.347/1880. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
30.686/1880. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
36.776/1880. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
39.108/1880. F. I. K. M. sz. (R. 505.)

391/**1881.** F. I. K. M. sz. (R 505.)
7.171/1881. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
10.092/1881. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
11.240/1881. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
11.764/1881. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
30.635/1881. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
35.429/1881. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
35.789/1881. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
48.205/1881. F. I. K. M. sz. (R. 505.)

189/**1882.** F. I. K. M. sz. (R. 505.)
4.134/1882. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
7.736/1882. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
8.326/1882. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
13.076/1882. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
19.416/1882. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
19.571/1882. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
24.303/1882. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
26.743/1882. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
27.737/1882. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
38.708/1882. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
46.391/1882. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
47.806/1882. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
49.446/1882. F. I. K. M. sz. (R. 505.)

3.933/**1883.** F. I. K. M. sz. (R. 505.)
4.190/1883. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
6.016/1883. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
6.140/1883. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
19.787/1883. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
28.487/1883. F. I. K. M. sz. (R. 505, T. M. 7.)
35.731/1883. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
36.016/1883. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
46.064/1883. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
48.766/1883. F. I. K. M. sz. (R. 505.)

30.239/**1884.** F. I. K. M. sz. (R. 505.)
42.306/1884. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
62.184/1884. F. I. K. M. sz. (R. 505.)

1.847/**1885.** F. I. K. M. sz. (R. 505.)
9.210/1885. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
14.556/1885. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
25.031/1885. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
28.380/1885. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
29.599/1885. F. I. K. M. sz. (R. 505.)

5.516/**1886.** F. I. K. M. sz. (R. 505.)
5.639/1886. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
25.554/1886. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
32.454/1886. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
35.760/1886. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
35.935/1886/II. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
53.275/1886. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
56.200/1886. F. I. K. M. sz. (R. 505.)

14.484/**1887.** F. I. K. M. sz. (R. 505.)
16.103/1887. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
25.643/1887. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
38.678/1887. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
47.890/1887. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
52.413/1887. F. I. K. M. sz. (R. 505.)

13.182/**1888.** F. I. K. M. sz. (R. 505.)
14.368/1888. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
14.620/1888. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
30.845/1888. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
31.186/1888. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
47.328/1888. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
60.559/1888. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
69.983/1888. F. I. K. M. sz. (R. 505.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

290/**1889.** F. I. K. M. sz. (R. 505.)
30.317/1889. F. I. K. M. sz. (R. 505.)
69.556/1889. F. I. K. M. sz. (R. 505.)

9.600/**1890.** F. M. sz. (R. 505).
11.030/1890. F. M. sz. (R. 505.)
14.983/1890. F. M. sz. (R. 505.)
18.243/1890. F. M. sz. (R. 505.)
18.960/1890. F. M. sz. (R. 505.)
40.912/1890. F. M. sz. (R. 505.)
61.753/1890. F. M. sz. (R. 505.)

12.727/**1892.** F. M. sz. (R. 505.)
17.704/1892. F. M. sz. (R. 505.)
25.261/1892. F. M. sz. (R. 505.)

44.674/**1893.** F. M. sz. (R. 505.)

15.784/**1894.** F. M. sz. (R. 505.)
73.911/1894. F. M. sz. (R. 505.)

72.086/**1895.** B. M. sz. (R. 504, T. M. 55.)
74.223/1895. F. M. sz. (R. 505.)
76.721/1895. F. M. sz. (R. 505.)
78.270/1895. F. M. sz. (R. 505.)

35.936/**1896.** F. M. sz. (R. 505.)
43.587/1896. F. M. sz. (R. 505.)
62.669/1896. F. M. sz. (R. 505.)
71.081/1896. F. M. sz. (R. 504.)

3.252/**1897.** F. M. sz. (R. 505.)
8.332/1897. F. M. sz. (R. 505.)
17.479/1897. F. M. sz. (R. 505.)
70.450/1897. F. M. sz. (R. 505.)

78.011/**1898.** F. M. sz. (R. 505.)

690/**1899.** eln. F. M. sz. (R. 505.)
15.217/1899. F. M. sz. (R. 505.)
42.223/1899. F. M. sz. (R. 505.)
50.182/1899. F. M. sz. (R. 504.)

10.781/**1900.** F. M. sz. (R. 505.)
70.715/1900. F. M. sz. (R. 505.)
81.486/1900. F. M. sz. (R. 505.)

24.655/**1901.** F. M. sz. (R. 503.)
96.575/**1902.** F. M. sz. (R. 505.)
97.263/1902. F. M. sz. (R. 505.)

7.093/**1903.** F. M. sz. (R. 505.)
10.538/1903. F. M. sz. (R. 505.)
101.453/1903. F. M. sz. (R. 505.)
104.037/1903. F. M. sz. (R. 505.)
104.415/1903. F. M. sz. (R. 505.)
127.000/1903. B. M. sz. (T. M. 288.)

12.179/**1904.** F. M. sz (R. 505.)
12.239/1904. F. M. sz. (R. 505.)
14.824/1904. F. M. sz. (R. 505.)
16.820/1904. F. M. sz. (R. 505.)
17.943/1904. F. M. sz. (R. 505.)
19.384/1904. F. M. sz. (R. 503.)
34.373/1904. F. M. sz. (R. 505.)
61.081/1904. F. M. sz. (R. 505.)
62.060/1904. F. M. sz. (R. 505.)
106.941/1904. F. M. sz. (R. 503.)

50.604/**1905.** F. M. sz. (R. 505.)
52.112/1905. F. M. sz. (R. 505.)
79.054/1905. F. M. sz. (R. 505.)

54.666/**1906.** F. M. sz. (R. 505.)
80.644/1906. F. M. sz. (R. 503.)

34.764/**1907.** F. M. sz. (R. 505.)

26.588/**1908.** F. M. sz. (R. 505.)
38.796/1908. F. M. sz. (R. 505.)
38.797/1908. F. M. sz. (R. 505.)
38.903/1908. F. M. sz. (R. 505.)
95.424/1908. F. M. sz. (R. 505.)

4.924/**1909.** F. M. sz. (R. 505.)
5.929/1909. F. M. sz. (R. 505.)
7.057/1909. F. M. sz. (R. 505.)
65.000/1909. B. M. sz. (Rbsz.) (T. M. 65, 262, 265, 271, 273, 281, 282, 284, 286.)
105.000/1909. B. M. sz. (Rüsz.) (T. M. 65, 282.)

166.000/**1910.** B. M. sz. (T. M. 286.)

34.209/**1911.** F. M. sz. (R. 505.)
35.203/1911. F. M. sz. (R. 505.)

16.946/**1912.** F. M. sz. (R. 503.)
45.342/1912. F. M. sz. (R. 505.)
101.491/1912. F. M. sz. (R. 505.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

28/**1913.** H. B. sz. (T. M. 261, 263, 275.)
71/1913. H. B. sz. (T. M. 261, 263, 275.)
212.000/1913. B. M. sz. (T. M. 272, 281.)

7.000/**1914.** F. M. sz. (R. 288, 294.)

22.863/**1915.** F. M. sz. (R. 505.)
23.477/1915. F. M. sz. (R. 505.)

3.296/**1918.** M. E. sz. (T. M. 307.)

2.708/**1920.** M. E. sz. (T. M. 51.)
9.862/1920. M. E. sz. (T. M. 53.)
14.500/1920. F. M. sz. (R. 501, T. M. 31.)
14.913/1920. F. M. sz. (R. 505.)
16.523/1920. F. M. sz. (R. 505.)

82.519/**1921.** F. M. sz. (R. 505.)
84.907/1921. F. M. sz. (R. 505.)
149.879/1921. F. M. sz. (R. 505.)

789/**1922.** F. M. sz. (R. 505.)
1.254/1922. F. M. sz. (R. 505.)
152.720/1922. B. M. sz. (T. M. 288.)

5.007/**1924.** P. M. sz. (T. M. 53.)
12.186/1924. F. M. sz. (R. 505.)
13.800/1924. F. M. sz. (R. 505.)
18.600/1924. F. M. sz. (R. 505.)
19.043/1924. F. M. sz. (R. 505.)
110.131/1924. F. M. sz. (R. 505.)

611/**1925.** F. M. sz. (R. 505.)
860/1925. F. M. sz. (R. 505.)
1.050/1925. F. M. sz. (R. 505.)
3.323/1925. F. M. sz. (R. 505.)
4.535/1925. F. M. sz. (R. 505.)
6.410/1925. F. M. sz. (R. 505.)
7.288/1925. F. M. sz. (R. 505.)
7.360/1925. F. M. sz. (R. 505.)

21.047/**1926.** F. M. sz. (R. 505.)
21.260/1926. F. M. sz. (R. 505.)
21.614/1926. F. M. sz. (R. 505.)

100/**1927.** P. M. sz. (T. M. 5, 22, 126, 221, 293, 294.)
10.000/1927. P. M. sz. (T. M. 5, 22, 126, 221, 293, 294.)
60.000/1927. P. M. sz. (T. M. 70.)

4.297/**1928.** K. K. sz. (T. M. 189, 248.)

25.578/**1929.** F. M. sz. (R. 505.)
26.900/1929. F. M. sz. (R. 505.)
27.422/1929. F. M. sz. (R. 505.)
76.000/1929. B. M. sz. (T. M. 205, 211, 232.)

103/**1931.** kih. B. M. sz. (T. M. 272.)
268/1931/I. kih. B. M. sz. (T. M. 271, 284.)
538/1931. kih. B. M. sz. (T. M. 271, 284.)
1.001/1931. kih. B. M. sz. (T. M. 275.)
1.275/1931. kih. B. M. sz. (T. M. 286.)
2.365/1931. kih. B. M. sz. (T. M. 265.)
3.487/1931. kih. B. M. sz. (T. M. 271.)
3.774/1931. kih. B. M. sz. (T. M. 272.)
4.226/1931/I. kih. B. M. sz. (T. M. 258.)
4.257/1931/I. kih. B. M. sz. (T. M. 268.)
4.693/1931. kih. B. M. sz. (T. M. 2, 259.)
72.429/1931. I. 1. F. M. sz. (T. M. 66.)

1.041/**1932.** kih. B. M. sz. (T. M. 273, 274.)
1.263/1932/I. kih. B. M. sz. (T. M. 246, 277, 282.)
5.078/1932. kih. B. M. sz. (T. M. 258.)
5.200/1932. kih. B. M. sz. (T. M. 286.)
17.407/1932. I. 1. F. M. sz. (T. M. 261, 263, 275.)
25.715/1932. IV. I. M. sz. (T. M. 257, 272.)
41.640/1932. IV. I. M. sz. (T. M. 261, 263, 275.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

81.341/1932. I. 1. F. M. sz. (T. M. 257, 272.)

46.069/**1933.** I. 1. F. M. sz. (T. M. 246, 277, 282.)
131.496/1933. K. M. sz. (R. 484.)

2.168/**1934.** kih. B. M. sz. (T. M. 38, 75, 239, 305, 307.)
3.343/1934/I. kih. B. M. sz. (T. M. 258.)
12.374/1934. I. 1. F. M. sz. (T. M. 272.)
87.233/1934. I. 1. F. M. sz. (T. M. 38, 75, 239, 305, 307.)

28/6/**1935.** H. B. sz. (T. M. 272, 281.)
669/1935. kih. B. M. sz. (T. M. 258.)
736/1935. kih. B. M. sz. (T. M. 281.)
805/1935. kih. B. M. sz. (T. M. 258.)
5.806/1935. kih. B. M. sz. (T. M. 9, 11, 19, 296.)
27.107/1935. III. I. M. sz. (T. M. 39, 60, 71, 146.)
41.780/1935. VII. I. M. sz. (T. M. 39, 146, 238.)
50.180/1935. I. 1. F. M. sz. (T. M. 258.)
51.878/1935. I. 1. F. M. sz. (T. M. 19.)
52.360/1935. I. 1. F. M. sz. (T. M. 281.)
53.060/1935. I. 1. F. M. sz. (T. M. 9, 239.)
53.250/1935. F. M. sz. (Bevezetés, T. M. 315.)
53.300/1935. I. 1. F. M. sz. (T. M. 235.)
54.421/1935. I. 1. F. M. sz. (T. M. 258.)
54.425/1935. I. 1. F. M. sz. (T. M. 258.)
54.870/1935. I. 1. F. M. sz. (T. M. 60.)
55.121/1935. I. F. M. sz. (T. M. 48.)
55.243/1935. I. 1. F. M. sz. (T. M. 2.)
55.248/1935. I. 1. F. M. sz. (T. M. 70.)
55.507/1935. I. 1. F. M. sz. (T. M. 39, 43, 45.)
78.033/1935. I. 1. F. M. sz. (T. M. 7, 60.)
78.488/1935. I. 1. F. M. sz. (T. M. 186, 194, 199.)
78.826/1935. I. 2. F. M. sz. (T. M. 38, 241, R. M. 497.)
78.943/1935. I. 1. F. M. sz. (T. M. 233.)
79.117/1935. I. 1. F. M. sz. (T. M. 2, 77, 305.)
79.144/1935. I. 1. F. M. sz. (T. M. 146.)
79.317/1935. I. 1. F. M. sz. (T. M. 241, R. M. 497.)
79.358/1935. I. 1. F. M. sz. (T. M. 187, 200, 305.)
79.440/1935. I. 1. F. M. sz. (T. M. 9, 11, 19, 296.)
79.468/1935. I. 1. F. M. sz. (T. M. 293.)
82.500/1935. III. 2. F. M. sz. (T. M. 39, 60, 146.)
121.501/1935. V. B. M. sz. (T. M. 66.)
171.605/1935. VIII. a. B. M. sz. (T. M. 19.)

134/**1936.** kih. B. M. sz. (T. M. 286.)
T. 347/43/1936. I. M. sz. (T. M. 258, 261.)
1.193/1936. kih. B. M. sz. (T. M. 273, 275.)
5.290/1936. kih. B. M. sz. (T. M. 190, 284.)
5.926/1936. kih. B. M. sz. (T. M. 261, 262.)
6.363/1936. kih. B. M. sz. (T. M. 273, 274.)
7.218/1936. kih. B. M. sz. (T. M. 190, 284.)
7.298/1936. P.-K. B. sz. (T. M. 53.)
8.829/1936. K.-K. B. sz. (T. M. 86.)
28.255/1936. I. 1. F. M. sz. (T. M. 310.)
28.355/1936. I. 1. F. M. sz. (T. M. 2, 62.)
28.444/1936. I. 2. F. M. sz. (T. M. 21.)
28.816/1936. I. 1. F. M. sz. (T. M. 288.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

29.138/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 286.)
29.157/1936. II. 2. F. M. sz. (T. M. 18.)
29.178/1936. II. 2. F. M. sz. (T. M. 38.)
29.300/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 237.)
29.311/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 307.)
29.341/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 16, 38.)
29.348/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 2.)
29.596/1936. II. 1. F. M. (T. M. 1, 2, 307.)
29.622/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 66.)
29.746/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 206.)
29.779/1936. II. 2. F. M. sz. T. M. 38, 140, 310.)
29.934/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 201.)
29.960/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 48.)
30.016/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 272, 281.)
30.036/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 273, 275.)
30.255/1936. II. 2. F. M. sz. (T. M. 38, 140.)
30.261/1936. II. 2. F. M. sz. (T. M. 9, 19, 38, 307.)
30.344/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 75, 305.)
30.379/1936. II. 2. F. M. sz. (T. M. 16, 79.)
30.417/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 297.)
30.504/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 75, 305.)
30.515/1936. II. 2. F. M. sz. (T. M. 11.)
30.561/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 232, 307.)
30.765/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 70.)
30.799/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 39, 43, 60, 307.)
30.930/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 252.)
31.219/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 62.)
31.539/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 240, 248, 251.)
31.699/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 39, 60, 146.)
31.793/1936. II. 2. F. M. sz. (T. M. 5.)
31.858/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 70.)
31.982/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 240.)
31.983/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 240.)
32.100/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 2.)
32.123/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 242.)
32.176/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 53.)
32.180/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 2.)
32.353/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 258, 261.)
32.828/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 39, 45.)
33.013/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 48, 58, 309.)
33.197/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 307.)
115.043/1936. II. 2. F. M. sz. (T. M. 38, R. M. 497.)
115.199/1936. II. 2. F. M. sz. (T. M. 39, 60.)
115.232/1936. II. 2. F. M. sz. (T. M. 240.)
115.376/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 160, 163, 170.)
115.623/1936. II. 2. F. M. sz. (T. M. 16.)
115.761/1936. II. 2. F. M. sz. (T. M. 241.)
115.921/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 38, 228, 302, 307.)
115.999/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 39, 60, 71, 146.)
116.024/1936. II. 2. F. M. sz. (T. M. 38.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

116.148/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 146, 194.)
116.434/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 176, 194, 199.)
116.572/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 187.)
116.603/1936. II. 1. F. M. sz. (T. M. 239.)

15/4/**1937.** H. B. sz. (T. M. 272, 281.)
T. 347/46/1937. I. M. sz. (T. M. 39.)
T. 347/48/1937. I. M. sz. (T. M. 38, 292.)
T. 347/50/1937. I. M. sz. (T. M. 255, 257.)
1.054/1937. K.-K. B. sz. (T. M. 43.)
1.486/1937. kih. B. M. sz. (T. M. 262, 273, 282.)
1.494/1937. K.-K. B. sz. (T. M. 140, 310.)
B. T. 3.769/15/1937. K. K. sz. (T. M. 65, 284.)
4.486/1937. kih. B. M. sz. (T. M. 273, 274.)
6.132/1937. kih. B. M. sz. (T. M. 273, 278.)
10.942/1937. IV. I. M. sz. (T. M. 228, 240.)
25.359/1937. II. b. I. M. sz. (T. M. 211.)
67.331/1937. XI. a. P. M. sz. (T. M. 170, 289, 302.)
80.285/1937. II. 2. F. M. sz. (T. M. 38, 307.)
80.337/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 227.)
80.400/1937. II. 1 F. M. sz. (T. M. 235.)
80.653/1937. II. 2. F. M. sz. (T. M. 38.)
80.693/1937. II. 2. F. M. sz. (T. M. 43.)
80.715/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 38, 75, 307.)
80.749/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 273, 274.)
80.944/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 240.)
81.091/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 39, 45, 62.)
81.604/1937. II. 2. F. M. sz. (T. M. 2.)
81.638/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 38, 292.)
81.875/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 77.)
81.993/1937. II. 2. F. M. sz. (T. M. 38, 307.)
82.021/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 206)
82.029/1937. II. 2. F. M. sz. (T. M. 38.)
82.447/1937. II. 2. F. M. sz. (T. M. 310.)
82.483/1937. II. 2. F. M. sz. (T. M. 38.)
82.668/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 254.)
82.681/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 254.)
82.908/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 228, 240, 257.)
82.909/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 261, 262.)
82.912/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 190, 284.)
82.992/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 170, 289, 302.)
83.054/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 2.)
83.097/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 146.)
83.301/1937. II. 2. F. M. sz. (T. M. 38, 307.)
83.655/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 146, 187.)
83.769/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 190, 284.)
83.845/1937. II. 2. F. M. sz. (T. M. 16.)
83.863/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 75, 305.)
83.866/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 39, 60.)
83.930/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 272, 281.)
100.190/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 140, 310.)
100.521/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 4, 253, 257.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

100.773/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 71.)
100.807/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 39, 60, 71, 146.)
101.090/1937. II. 2. F. M. sz. (T. M. 71, 133, 145.)
101.291/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 186, 194, 199.)
101.336/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 211.)
101.509/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 177, 200.)
101.716/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 176, 194.)
101.735/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 71, 126.)
101.784/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 262, 273, 282.)
102.648/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 2.)
102.919/1937. II. 2. F. M. sz. (T. M. 2, 4, 38, 307.)
103.087/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 39, 146, 194, 200, 238.)
103.176/1937. II. 2. F. M. sz. (T. M. 38, 307.)
103.340/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 32, 241, 307.)
103.341/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 77, 239, 242, 246, 305.)
103.369/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 241.)
103.686/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 301.)
104.598/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 237.)
104.657/1937. II. 1. F. M. sz. (T. M. 241.)
156.128/1937. IX. a. P. M. sz. (T. M. 293, 294.)

459/**1938.** kih. B. M. sz. (T. M. 262, 265, 273, 288.)
560/1938. kih. B. M. sz. (T. M. 273, 276.)
1.400/1938. P. M. sz. (T. M. 288.)
3.193/1938. kih. B. M. sz. (T. M. 272, 281.)
3.481/1938. kih. B. M. sz. (T. M. 261, 262, 273.)
4.463/1938. kih. B. M. sz. (T. M. 262, 273, 282.)
4.513/1938. kih. B. M. sz. (T. M. 258, 273, 274.)
4.781/1938. kih. B. M. sz. (T. M. 272, 281.)
4.987/1938. kih. B. M. sz. (T. M. 272, 281.)
5.143/1938. kih. B. M. sz. (T. M 273, 274.)
5.187/1938. kih. B. M. sz. (T. M 273.)
5.335/1938. kih. B. M. sz. (T. M 272.)
5.908/1938. II. b. I. M. sz. (T. M 38, 228, 307.)
6.041/1938. kih. B. M. sz. (T. M 273, 278.)
6.745/1938. kih. B. M. sz. (T. M 272.)
6.762/1938. IV. I. M. sz. (T. M. 65 284.)
34.128/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 293, 294.)
34.615/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 217.)
34.657/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 46.)
34.676/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 39.)
34.792/1938. II. 1. F. M sz. (T. M. 71.)
34.800/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 255, 257.)
34.865/1938. II. 2. F. M. sz. (T. M. 38.)
34.873/1938. II. 2. F. M. sz. (T. M. 11, 16, 146.)
34.980/1938 II. 1. F. M. sz. (T. M. 43.)
35.000/1938. F. M. sz. (Bevezetés. R. 1—505, T. M. 1—315.)
35.131/1938. II. 1 F. M. sz. (T. M. 241.)
35.188/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 293, 294.)
35.600/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 273, 274.)
36.018/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 65, 284.)
36.026/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 7.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

36.092/1938. II. 2. F. M. sz. (T. M. 186, 194, 199.)
36.146/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 273, 278.)
36.432/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 258, 273, 276.)
36.633/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 240, 251, 253.)
36.694/1938. II. 2. F. M. sz. (T. M. 38, 228, 307.)
36.885/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 247.)
37.438/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 39, 61, 62.)
37.466/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 2, 6, 31, 33.)
38.068/1938. IX. a. P. M. sz. (T. M. 7.)
38.096/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 262, 265, 273, 288.)
38.384/1938. II. 2. F. M. sz. (T. M. 1, 2, 126.)
38.534/1938. II. 2. F. M. sz. (T. M. 293, 294.)
38.618/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 39, 61, 146, 238.)
38.783/1938. II. 2. F. M. sz. (T. M. 9, 11, 34, 38.)
39.361/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 310.)
39.397/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 309.)
39.458/1938. II. b. I. M. sz. (T. M. 38, 307.)
39.480/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 232.)
39.677/1938. II. 2. F. M. sz. (T. M. 38, 307.)
39.911/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 48.)
47.995/1938. II. b. I. M. sz. (T. M. 39.)
50.827/1938. II. b. I. M. sz. (T. M. 38.)
85.094/1938. IX. a. P. M. sz. (T. M. 5, 22, 126, 221, 293, 294.)
119.319/1938. XI. a. P. M. sz. (T. M. 53.)
122.249/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 254, 257.)
122.876/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 241.)
122.944/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 205, 211, 232.)
123.095/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 5, 22, 126, 221, 293, 294.)
123.106/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 272, 281.)
123.528/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 201, 208.)
123.593/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 200, 232, 233.)
123.652/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 176, 194.)
123.794/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 310.)
123.824/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 186, 194, 199.)
124.159/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 200, 228.)
124.704/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 163.)
124.729/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 53.)
124.851/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 38, 294.)
125.277/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 53.)
125.453/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 258, 273, 274.)
125.458/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 262, 273, 282.)
125.574/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 9, 239, 253.)
125.661/1938. II. 1. F. M. sz. (T. M. 235.)
160.680/1938. VIII. P. M. sz. (T. M. 69.)
178.761/1938. VII. a. B. M. sz. (T. M. 53.)

1.003/**1939.** kih. B. M. sz. (T. M. 272, 281.)
1.660/1939. kih. B. M. sz. (T. M. 288.)
2.522/1939. II. b. I. M. sz. (T. M. 240, 248, 251.)
6.863/1939. kih. B. M. sz. (T. M. 278.)
6.864/1939. kih. B. M. sz. (T. M. 65, 282.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

7.990/1939. M. E. sz. (T. M. 38, 307.)
10.000/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 33.)
10.093/1939. II. 2. F. M. sz. (T. M. 33.)
10.102/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 242, 246, 254.)
10.272/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 48, 58, 309.)
10.414/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 239, 243.)
10.650/1939. M. E. sz. (T. M. 38, 307.)
10.775/1939. II. 2. F. M. sz. (T. M. 38.)
10.876/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 240, 248, 251.)
10.928/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 86, 89.)
11.424/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 157, 203.)
11.502/1939. II. 2. F. M. sz. (T. M. 16, 311.)
11.575/1939. II. 2. F. M. sz. (T. M. 2, 16.)
11.778/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 38.)
11.865/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 272, 281.)
12.024/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 310.)
12.112/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 272, 281.)
12.711/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 71.)
12.907/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 273, 274.)
13.697/1939. II. 2. F. M. sz. (T. M. 297.)
13.742/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 39.)
14.000/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 2, 11, 16, 31, 32, 34, 38, 77, 305.)
29.226/1939. II. b. I. M. sz. (T. M. 241, 249.)
110.026/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 140, 310.)
110.085/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 186, 194, 199, 200.)
110.094/1939. II. 1. F. M. (T. M. 261, 262, 273.)
110.095/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 272.)
110.141/1939. II. 2. F. M. sz. (T. M. 38, 307.)
110.167/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 39, 45.)
110.198/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 273, 278.)
110.245/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 53.)
110.434/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 272, 281.)
110.720/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 273.)
110.731/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 43, 200.)
110.772/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 272.)
111.000/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 51, 52, 308.)
111.641/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 288.)
112.891/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 235.)
112.933/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 240.)
112.969/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 294.)
113.036/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 257.)
113.467/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 62.)
113.546/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 239.)
113.625/1939. II. 2. F. M. sz. (T. M. 301.)
114.197/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 69.)
114.559/1939. II. 2. F. M. sz. (T. M. 38, 228, 307.)
115.712/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 241, 249, 257.)
115.783/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 244.)
116.086/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 66.)
116.824/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 235.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

117.152/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 53.)
118.199/1939. II. 2. F. M. sz. (T. M. 16.)
119.847/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 237.)
119.875/1939. II. 2. F. M. sz. (T. M. 34, 36, 38, 307.)
222.000/1939. II. 1. F. M. sz. (T. M. 9, 11, 13, 19, 31, 34, 35, 38, 65, 79, 145, 232, 233, 307, 310.)

T. 347/55/**1940.** I. M. sz. (T. M. 237.)
T. 347/56/1940. I. M. sz. (T. M. 239, 253.)
1.139/1940. P. M. sz. (T. M. 5, 7, 11—13, 16, 18, 19, 29, 38, 51, 60, 62, 66, 71, 86, 87, 91, 95, 98, 100, 101, 104, 105, 114, 117, 133, 138, 147, 163, 190, 221, 253, 257, 289, 296, 302.)
3.380/1940. M. E. sz. (T. M. 176, 200.)
4.371/1940. kih. B. M. sz. (T. M. 272.)
4.390/1940. M. E. sz. (T. M. 38, 307.)
5.780/1940. M. E. sz. (T. M. 302.)
6.490/1940. M. E. sz. (T. M. 302.)
8.500/1940. eln. 18. H. M. sz. (T. M. 38, 307.)
18.230/1940. III. a. B. M. sz. (T. M. 36, 38.)
24.119/1940. II. b. I. M. sz. (T. M. 238, 253.)
41.0000/1940. II. b. I. M. sz. (T. M. 189, 248.)
70.273/1940. II. 2. F. M. sz. (T. M. 38, 241, 307, R. M. 497.)
70.538/1940. II. 2. F. M. sz. (T. M. 38, 241.)
71.011/1940. II. 1. F. M. sz. (T. M. 65, 282.)
71.721/1940. II. 5. F. M. sz. (T. M. 217.)
71.734/1940. II. 5. F. M. sz. (T. M. 294.)
73.000/1940. II. 5. F. M. sz. (T. M. 38, 307, 310.)
73.060/1940. II. 1. F. M. sz. (T. M. 239, 253.)
74.355/1940. I. 1. F. M. sz. (T. M. 53.)
74.678/1940. I. 1. F. M. sz. (T. M. 239, 253.)
74.896/1940. I. 2. F. M. sz. (T. M. 296.)
76.066/1940. I. 1. F. M. sz. (T. M. 5, 7, 11—13, 16, 18, 19, 29, 38, 51, 60, 62, 66, 71, 86, 87, 91, 95, 98, 100, 101, 104, 105, 114, 117, 133, 138, 147, 163, 190, 221, 253, 257, 289, 296, 302.)
76.176/1940. I. 1. F. M. sz. (T. M. 310.)
76.269/1940. I. 1. F. M. sz. (T. M. 278.)
76.353/1940. I. 2. F. M. sz. (T. M. 34, 36, 38, 307.)
77.935/1940. I. 1. F. M. sz. (T. M. 140, 310.)
78.464/1940. I. 2. F. M. sz. (T. M. 38.)
78.617/1940. I. 1. F. M. sz. (T. M. 1, 3, 239.)
78.660/1940. I. 5. F. M. sz. (T. M. 201, 211.)
79.313/1940. I. 1. F. M. sz. (T. M. 237.)
79.348/1940. I. 1. F. M. sz. (T. M. 38, 307.)
79.478/1940. I. 1. F. M. sz. (T. M. 244, 255.)
133.926/1940. VII. a. B. M. sz. (T. M. 53.)
142.085/1940. IX. a. P. M. sz. (T. M. 293.)
180.126/1940. I. 5. F. M. sz. (T. M. 66.)
180.400/1940. I. 2. F. M. sz. (T. M. 15, 34.)
180.800/1940. I. 2. F. M. sz. (T. M. 2, 15, 34, 126, 310.)
181.200/1940. F. M. sz. (T. M. 302.)
182.625/1940. I. 1. F. M. sz. (T. M. 58, 309.)
182.649/1940. I. 5. F. M. sz. (T. M. 70.)
183.771/1940. I. 1. F. M. sz. (T. M. 293.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

183.821/1940. I. 1. F. M. sz. (T. M. 238, 253.)
184.220/1940. I. 1. F. M. sz. (T. M. 272.)
185.100/1940. I. 1. F. M. sz. (T. M. 48.)
185.920/1940. I. 1. F. M. sz. (T. M. 235.)
186.005/1940. I. 1. F. M. sz. (T. M. 240.)
186.128/1940. I. 1. F. M. sz. (T. M. 189, 248.)
187.982/1940. I. 5. F. M. sz. (T. M. 70.)

44/1941. F. M. sz. (T. M. 307.)
65/4/1941. H. B. sz. (T. M. 281.)
325/1941. kih. B. M. sz. (T. M. 286.)
1.131/1941. kih. B. M. sz. (T. M. 11, 239, 258.)
1.138/1941. kih. B. M. sz. (T. M. 246, 277, 282.)
1.730/1941. M. E. sz. (T. M. 38, 307.)
2.620/1941. M. E. sz. (T. M. 38, 307.)
2.853/1941. kih. B. M. sz. (T. M. 272.)
3.000/1941. M. E. sz. (T. M. 38, 302, 307.)
3.045/1941. kih. B. M. sz. (T. M. 239, 310.)
3.899/1941. kih. B. M. sz. (T. M. 267.)
5.730/1941. M. E. sz. (T. M. 53.)
7.336/1941. kih. B. M. sz. (T. M. 272.)
22.935/1941. IV. I. M. sz. (T. M. 267.)
40.536/1941. I. 1. F. M. sz. (T. M. 302.)
41.733/1941. I. 2. F. M. sz. (T. M. 38, 307.)
42.699/1941. I. 1. F. M. sz. (T. M. 51, 309.)
43.000/1941. I. 2. F. M. sz. (T. M. 9, 19, 31, 34, 35, 38, 65, 232, 233.)
43.603/1941. I. 2. F. M. sz. (T. M. 2.)
44.000/1941. F. M. sz. (T. M. 38, 302, 307.)
44.101/1941. I. 5. F. M. sz. (T. M. 186, 194, 199, 200.)
44.551/1941. I. 1. F. M. sz. (T. M. 11, 239, 258.)
44.558/1941. I. 1. F. M. sz. (T. M. 286.)
44.752/1941. I. 1. F. M. sz. (T. M. 246, 277, 282.)
45.115/1941. I. 1. F. M. sz. (T. M. 36, 38.)
45.761/1941. I. 2. F. M. sz. (T. M. 38, 253.)
48.804/1941. I. 1. F. M. sz. (T. M. 272.)
48.953/1941. I. 5. F. M. sz. (T. M. 176, 200.)
49.217/1941. I. 1. F. M. sz. (T. M. 239, 310.)
49.551/1941. I/A 1. F. M. sz. (T. M. 58, 309.)
50.342/1941. I/B. 1. F. M. sz. (T. M. 194, 200.)
50.538/1941. I/B. 1. F. M. sz. (T. M. 207.)
51.828/1941. I/A. 1. F. M. sz. (T. M. 302.)
52.672/1941. I/A. 2. F. M. sz. (T. M. 34, 36, 38, 307.)
52.951/1941. F. M. sz. (T. M. 235.)
53.071/1941. I/A. 1. F. M. sz. (T. M. 310.)
54.636/1941. I/B. 3. F. M. sz. (T. M. 212.)
55.138/1941. I/B. 1. F. M. sz. (T. M. 66.)
55.200/1941. Á. K. sz. (T. M. 176, 179.)
56.011/1941. I/B. 1. F. M. sz. (T. M. 201, 204.)
58.792/1941. I/B. 3. F. M. sz. (T. M. 128.)
59.167/1941. I/A. 1. F. M. sz. (T. M. 272.)
70.322/1941. IV. I. M. sz. (T. M. 240.)
86.488/1941. P. M. sz. (T. M. 302.)
131.549/1941. III. b. B. M. sz. (T. M. 227.)
503.361/1941. I/A. 1. F. M. sz. (T. M. 240.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

504.112/1941. I/A. 2. F. M. sz. (T. M. 38, 241.)
504.276/1941. I/B. 1. F. M. sz. (T M. 176, 179.)
504.752/1941. I/B. 3. F. M. sz. (T. M. 212.)
504.938/1941. I/A. 1. F. M. sz. (T. M. 2, 6, 101, 126, 146, 160, 163, 294, 300, 303, 306, 309, 310, 312. 313, 315.)

200/**1942.** M. E. sz. (T. M. 38, 307.)
750/1942. kih. B. M. sz. (T. M. 263, 275.)
1.240/1942. M. E. sz. (T. M. 39, 48, 58, 60, 307, 308.)
81.862/1942. I/A. 1. F. M. sz. (T. 227.)
82.907/1942. I/A. 1. F. M. sz. (T. M. 263, 275.)
83.270/1942. I/B. 4. F. M. sz. (T. M. 170.)
83.935/1942. I/A. 2. F. M. sz. (T. M. 38, 307, 310.)
84.401/1942. I/A. 1. F. M. sz. (T. M. 281.)
84.800/1942. I/A. 1. F. M. sz. (T. M. 39, 48, 58, 60, 307, 308.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
/1866/1951

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

© OEÈ Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

II.

Minták.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

I. számú minta a R. 118. §-ához.

Törvényhatóság: .....

Az erdőgazdasági sze-

Az erdőbirtok adatai												Az erdő-
Folyószám	A tulajdonos neve és megbizottjának megnevezése	A község neve, melyben az erdő fekszik	Az 1935 : IV. t.-c.			Az alkalmazandó személyzet létszámát megállapító hatósági intézkedés száma	Az alkalmazandó személyzet legkisebb létszáma					Neve és szolgálati címe
			39. §. 1—3. pontjai	39. §. 4. pontja	44. §.		tanácsadó	alkalmazott	régi erdőtiszt	alerdész, főerdőőr, erdőőr	erdőkerülő	
			alá eső erdő kiterjedése				erdőmérnök					
			kat. hold									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

mélyzet nyilvántartása.

gazdasági alkalmazott adatai										Egyéb feljegyzések
Születési éve	Erdészeti szakképesítése, ennek hiányában pedig végzett legmagasabb iskoláinak megjelölése	Az erdészeti hatósági eskü letételének adatai (Hol, mikor milyen eskűt tett)	Az itt nyilvántartott erdőgazdaságban teljesített szolgálatára vonatkozó adatok						Milyen más erdőgazdaságban teljesít még erdészeti szolgálatot	
			Milyen szolgálatot lát el				Állomás helye	Szolgálatba lépés napja		
			tanácsadó erdőmérnöki	alkalmazott erdőmérnöki	segédszolgálatot	erdőőrzést				
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

II. számú minta a R. 137. §-ához.

vármegye, th.

államerdészeti kezelésben

A község megnevezése, amelynek határában az erdő fekszik	A tulajdonos neve és lakóhelye	Az erdő jellege (erdő, véderdő, legelőgazdaságra berendezett erdő, közérdekű erdőtelepítésre kijelölt terület)	Az államerdészeti kezelésbe vételt elrendelő hatósági határozat száma	Az államerdészeti kezelés alapjául szolgáló törvényszakasz	Államerdészeti kezelésbe vett összes terület kat. hold
1	2	3	4	5	6

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

város területén

lévő erdők nyilvántartása.

Az összes területből		Az erdőművelés alatt lévő területből				Az államerdészeti kezelés megszüntetését elrendelő hatósági határozat száma	Egyéb feljegyzések
erdőművelés alatt lévő terület	az erdőhöz tartozó egyéb terület	a T. 71. §-a alapján járulékmentes	járulékköteles és az I.	II.	III. jövedelmezőségi osztályba soroztatott		
kataszteri hold							
7	8	9	10	11	12	13	14

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

III. számu minta a R. 154. §-ához.

Az államerdészeti kezelésben lévő erdők

kivetési

az----------

Tételszám	Az erdőtulajdonos		I.	II.	III.
			jövedelmezőségi osztályba sorozott erdőterület, amely után évenként és kat. holdanként		
	n e v e	lakóhelye	fillér kezelési járulék fizetendő		
1	2	3	4	5	6

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

után fizetendő költségjárulékok

lajstroma.

_____ **évekre.**

Az évenként fizetendő erdőkezelési költségjárulék összege		A kivetett járulékból leiratott			Számfejtőkönyv lapszáma	Jegyzet
		mely hatósági rendelet alapján	mekkora összeg			
pengő	f		pengő	f		
7	8	9	10	11	12	13

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

IV. számú minta a R. 201. §-ához.

Törvényhatóság: _____

Az erdei termékeknek idegen területen

nyilván-

Az átszállítási engedély adatai						
Az engedélyes neve és lakóhelye	Az erdőbirtok megjelölése, amelyről az erdei termék elszállítandó	Az engedélyező határozat száma	Az átszállításra engedélyezett erdei termék és mennyisége	Az átszállításra igénybevehető földterületek, utak, műtárgyak megjelölése és tulajdonosaik megnevezése	Az átszállítási engedély időtartama	Az átszállítási engedélyben kikötött feltételek
1	2	3	4	5	6	7

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

átszállítására kiadott engedélyek

tartása.

Az engedélyes hol, mikor és milyen biztositékot tett le?	A valóságos szállítások adatai			Hatósági rendelkezések (Az engedély-feltételek módosítása és kiegészítése; az engedély átruházása, meghosszabbítása és visszavonása; a biztosíték kiegészítése, felhasználása, visszafizetése és elszámolása; kártalanítás, stb.)	Egyéb feljegyzések
	A szállítás		A szállított termék és mennyisége		
	megkezdése	befejezése			
8	9	10	11	12	13

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

V. számú minta a R. 246. §-ához.

Törvényhatóság: .....

A .....

.....

.....

engedélyezett tutajozás és

Az engedélyező miniszteri rendelet száma	Az engedélyező rendeletben megállapított általános szállítási feltételek és egyéb rendelkezések	A hatósági határozatok kivonatai az általános szállításra vonatkozóan (a szállítási rend szabályai, szüneteltetés elrendelése, stb.)
1	2	3

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

---

faúsztatás könyve.

A szállítás előmozdítására szolgáló berendezés (építmény)					
megjelölése, a tényleges beruházási költség, továbbá az évi fenntartási és üzemi költség összege	tulajdonosa (létesítője)	fenntartására kötelezett megnevezése	használatára jogosultak megnevezése	használatáért fizetendő évi beruházási költségjárulék	rendeltetésére és fenntartására vonatkozó hatósági rendelkezések a szállítás megszűnése esetére
4	5	6	7	8	9

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A szállítási engedély adatai					
A szállításra jogosított (engedélyes) neve és lakóhelye	Az engedélyező határozat száma	Az engedély időtartama	Az évenkint szállítható famennyiség választékok szerint	Az engedélyezési feltételek részletezése	Az engedélyes által létesítendő művek és végrehajtandó építési munkálatok rövid felsorolása
10	11	12	13	14	15

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az előbbi hasábban felsorolt építési munkák mikor végeztettek el?	Az engedélyes hol mikor és milyen **biztosítékot** tett le?	Az engedélyes kinek és mely szállítási berendezését jogosult használni s mekkora évi költségjárulékot köteles a használatért fizetni?	Az engedélyes saját szállítási berendezésének használatát kiknek köteles megengedni s mekkora évi költségjárulék ellenében?	Az engedély módosítására és kiegészítésére vonatkozó rendelkezések	Leszállíttatott	
					évben	mennyiség választékok szerint
16	17	18	19	20	21	22

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

VI. számú minta a R. 280. §-ához.

A közérdekű erdő-

----------lapszám.

---------- járás. ---------- község.

Tételszám	A kijelölési eljárás alá vont területből										A kijelölő határozat száma	Az erdőtelepítési (kopárjavítási) tervet jóváhagyó határozat száma
	terület telekkönyvi tulajdonosának neve és lakhelye	erdősült	tisztás	egyéb	összes	erdőtelepítésre kijelöltetett az 1935 : IV. t.-c. 126. §-a alapján pontja a)	b)	c)	az 1929 : XVI. t.-c. alapján	az 1879 : XXXI. vagy 1894 : XII. t.-c. alapján	államerdészeti kezelésben van	államerdészeti kezelésben nincs
		terület kataszteri holdban										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

telepítések nyilvántartása.

A 15. rovatban feltüntetett határozattal jóváhagyott erdőtelepítési (kopárjavítási) terv rendelkezései		
az erdőtelepítési terv végrehajtására (alkalmazandó fafaj, a végrehajtás határideje, erdősítési mód, az évente erdősítendő terület nagysága, stb.)	a végzendő egyéb műszaki munkákra (a munka megjelölése, a végrehajtás határideje, módja, stb.)	Egyéb feljegyzések
16	17	18

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az előírt erdőtelepítés									A teljesített egyéb műszaki munkálat	
teljesítése					eredménye					
			a tulajdonos költségére, de az állam-erdészet által végeztetett		az erdőtelepítésre előírt területből					
Időpont (évben, ősszel, tavasszal)	uj területen	pótlás a korábbi erdősítésben (redukált terület)	területen	összköltséggel	az erdőtelepítés teljesen befejeztetett	az erdősítés pótlása szükséges, a pótlandó terület		az erdőtelepítés még nem kezdetett meg	részletes leírása	összes költsége
						egész kiterjedése	redukált			
kataszteri hold				P	kataszteri holdon					P
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

..... lapszám.

Az erdőtelepítés állami támogatása							Az erdőtelepítésre kijelölt terület kisajátítására vonatkozó feljegyzések	Az erdőtelepítést befejezettnek nyilvánító	Az erdőtelepítési tervet hatálytalanító s az üzemtervet jóváhagyó	Egyéb feljegyzések
Az állam által díjtalanul adományozott csemeték				pénzértéke	Pénzbeli támogatás (jutalom, segély, elengedett erdősítési előleg, stb.)	Visszatérítendő erdősítési előleg				
fafaja és mennyisége										
fenyő	akác	egyéb	összesen							
ezer darab				pengő				határozat száma		
30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

VII. számú minta a R. 289. §-ához.

Erdőbirtokossági társu-

Az erdőbirtokossági társulat		A társulati kötelékbe vont		A társulat elnökének	
		erdő-ingatlan	másféle ingatlan		
megnevezése	székhelye	kat. hold		n e v e	lakóhelye
1	2	3	4	5	6

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

latok nyilvántartása.

----------vármegye.

A névjegyzéket felülbíráló	Az alapszabályokat jóváhagyó (módosító)	A legelőrendtartást jóváhagyó (módosító)	Egyéb feljegyzések
vagy hivatalból megállapító hatósági határozat száma			
7	8	9	10

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

VIII. számú minta a R. 293. §-ához.

név-

Tételszám	Az erdőbirtokossági társulati tag			
	neve	lakóhelye		
		község	utca	házszám
1	2	3	4	5

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

erdőbirtokossági társulat tagjainak

jegyzéke.

A névjegyzék összeállítása alkalmával javasolt		Véglegesen megállapított		Az adatokban később átvezetett változtatást tárgyaló közgyűlés napja	Az egészben vagy részben törölt adatok melyik tételszám alatt jegyeztettek fel	Jegyzet
használati illetőség	szavazatszám	használati illetőség	szavazatszám			
6	7	8	9	10	11	12

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

IX. számú minta a R. 334. §-ához.

A .....

erdőbirtokossági társulata.

Az erdőbirtokossági társulati

bejelentési

Folyószám	A bejelentés napja	Az átruházó társulati tag			A társulati taggal szerződő fél		Az átruházó társulati tag tulajdonában marad az átruházás után
		neve és lakása	használati illetősége a névjegyzékben		neve és lakása	mekkora összegű használati illetőséget kíván megszerezni	
			milyen tételszám alatt van felvéve	mekkora összegben van felvéve			
1	2	3	4	5	6	7	8

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020.-Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

használati illetőségek átruházásának

könyve.

Az erdőbeli használati illetőséggel együtt elidegenített ingatlan, ingó dolog vagy jog megjelölése	Az átruházás feltételei (Vételár és egyéb feltételek)	A társulat a közgyűlés határozata szerint elővásárlási jogot		A bejelentésről a község (város) és az erdőfelügyelőség mely napon értesíttetett?	A község (város) és az állam határozata az elővásárlás gyakorlása tekintetében	Az átruházás eredménye szerint az átruházott illetőség	
		gyakorol	nem gyakorol			kire szállott át	A névjegyzéknek mely tételszáma alá jegyeztetett be?
9	10	11	12	13	14	15	16

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

X. számú minta a R. 352. §-ához.

Erdőbirtokossági társulati járulék-kivetési lajstrom.

(A járulék kivetve a _____ erdőbirtokossági társulata közgyűlésének 19____ évi _____ hó ____ napján hozott határozata alapján.)

Fizetési határidő: _____

Tételszám	A társulati tag		A kivetett járulék összege		A járulék törlesztésére a tag befizetett			Jegyzet	A hátraléki kimutatás tételszáma, amelyre a be nem fizetett összeg átjegyeztetett
	neve	lakása	P	f	mikor?	mekkora összeget? P	f		

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Erdőbirtokossági társulati közös munka-kivetési lajstrom.

(A közös munka kivetve a ..... erdőbirtokossági társulata közgyűlésének

19..... évi ..... hó ..... napján hozott határozata alapján.)

Tételszám	A társulati tag		A kivetett közös munka							A leszolgált közös munka								A le nem rótt közös munka megváltása fejében fizetendő pénzösszeg			Jegyzet	A hátraléki kimutatás tételszáma, amelyre a le nem fizetett pénzösszeg átjegyeztetett
			mennyisége						értéke árszabály szerint	mennyisége						értéke árszabály szerint						
			kézimunka			fuvar				kézimunka			fuvar									
	neve	lakása	férfi	női	gyermek	kétfogatú	egyfogatú			női	férfi	gyermek	kétfogatú	egyfogatú				mennyisége		befizetésének napja		
			napszám					P	f	napszám					P	f	P	f			

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

XII. számú minta a R. 355. §-ához.

A----------
erdőbirtokossági társulata elnökétől.

----------**szám.**

Hátralék-kimutatás

azokról az összegekről, amelyeket mint meg nem fizetett járulékokat, illetőleg mint a le nem rótt közös munka pénzértékeit a felsorolt erdőbirtokossági tagoktól az 1935 : t.-c. 184. és 185. §-ai értelmében közadók módjára be kell hajtani.

Sorszám	A kivetési lajstrom tétel-száma	A társulati tag		Behajtandó hátralék		Behajtatott			Jegyzet
		neve	lakása	P	f	mikor	összeg P	f	

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

XIII. számú minta a R. 390. §-ához.

Törvényhatóság: _____

Kimutatás

a védetté nyilvánításra javasolt természetvédelmi területekről, alakulatokról és tárgyakról.

Sorszám	A védetté nyilvánításra javasolt terület (alakulat, stb.)							Javaslat			A terület védetté nyilvánítása által érdekelt harmadik személy megnevezése és érdekeltségének ismertetése	Megjegyzés
	tulajdonosának		melyik község (város) határában fekszik	kat. helyrajzi száma	kiterjedése k. hold	művelési ága	leírása és a védelem célja	a védelem érdekében szükséges rendelkezésekre	a berendezés vagy más műszaki munkálat			
	neve	lakhelye							várható költsége	költségeit ki viselje		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

XIV. számú minta a R. 406. §-ához.

Törvényhatóság: .....

A természetvédelmi területek, alakulatok és tárgyak

törzskönyve.

Sorszám	A védetté nyilvánított terület (alakulat stb.)							A védetté nyilvánító határozat száma és kelte	Az elrendelt védelmi intézkedések (használati korlátozások, műszaki munkálatok) felsorolása	A tulajdonos részére megállapított kártalanítás	A foganatosított műszaki munkálatok		A terület kisajátítására vonatkozó adatok	Egyéb feljegyzések
	tulajdonosának		melyik község (város) határában fekszik	kat. helyrajzi száma	kiterjedése kat. hold	művelési ága	leírása és a védelem célja				adatai	költsége		
	neve	lakhelye												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

XV. számú minta a R. 406. §-ához.

Törvényhatóság: .....

A tájvédelmi körzetek

törzskönyve.

A tájvédelmi körzet			A körzetbe eső földterületek használatára és művelésére vonatkozó általános rendelkezések	A körzetben fekvő és a kijelöléssel érintett ingatlan			A foganatosított műszaki munkálatok		A terület kisajátítására vonatkozó adatok	Egyéb feljegyzések
megjelölése (határvonallal, kiterjedése)	kijelölésére vonatkozó			tulajdonosának neve és lakhelye	megjelölése és kiterjedése	tulajdonosának részére megállapított kártalanítás	adatai	költsége		
	rendelet száma és közhírré tételének napja	rendelkezések rövid felsorolása								

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
/1866/

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
/1866/

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
1866

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.